BEFRIENDED ABSENTE

U.S.G.S.

142

Miles
Report. Jones

bSENTI·

Queritur actio ex contractu per prēm celebrato eciaz si filius cuꝰ nomiē cōīhit sit naturalis tm̄ dūmō filiꝰ ratificet contractum et hoc est vm̄ de equitate canonica eciam si contractus fuit celebratus per eplam pri et non filio transmissam nō ro. concu. 2e2. et unde sub v. electio ·ſ. presumpcio ·ſ. sua ſ. pris stipulacio grā ·ſ. gracia p quā quis fit

Absens in seruicio pape an habeatur pro pnte et residēn dic q sic ut c. cum dilectus de cle. non resi. c. ad audiam Vide Jo. an. de consue. c. fi. li. vj. in nola et quod ubi nō do. domi. de sanc. genu. qui dicat q fit extensio de casu non resi. licet ipe non alleget et ista eciam fuit mēs Jo. an. liz per alia uerba loquatur et unde ·ſ. sub ver. pns et ·ſ. ſ. gria

Absens non habetur pro pnte nisi in casibus expressis a iure quia est quedam fictio que non pōt allegari nisi in casibus in iure expressis Nō Jo. an. de cle. non resi. ex pte n. Pro quo est casus in ·l. n. ſ. hec uerba ·ff. de neg' gſ et illam legem allegauit bar. ad hoc pro singulari in ·l. oms populi unde ·ſ. proximo ·ſ.

Absenti si fit donacio nemi pro eo recapiēn nullum ius nec aliqua actio sibi acquīritur nō glo. C. de dona. l. nec ambigi C. de sacro sanc. ecc. l. illud et nō cy. et bar. in dicta ·l. illud predicta intelligē nisi fiat donacio per eplam donatario directam ut C. de dona. l. si aliquid Sed de equitate canonica potest dici q eciam pro casu ualet donacio facta parte absente ut c. si cautio in 1 colup. de fide instru. unde super v. stipulacio ubi de hoc in primcipio Sed Jo. an. in addi. spe. in fi. de cessi. ſ. consequenter in prin. dicat q non ualet donacio siue cessio ex causa donacionis aut ex alio titulo facta absenti nemine pro eo recapiēn nisi intruemat nuctius uel epla uel nisi aliqꝰ pro eo recapiēn sequatur ratihabicio — — — —

Absenti si lex dicat aliquid acquiri debet intelligi mt'

uenuch nuctio uel epla Nō glo. ff. de ac. et ob. l. consensū
Idem nō bar. ff. de procur. l. in cause. ſ. unde bal. c. mandatas in xiiij. questione

¶ Absens in seruicio legati habetur p p̄nte et censetur residens quo ad prouisionem sibi cōmissam Idem in eo qui residet cū cardinali ſm consuetudinem que fuat ſm hosti. Sed uerius est ſm Jo. an. q omnibus cardinalibus super hoc priuilegia concedintur Sed residens cum archiepō non censetur p̄ns ut nō. Jo. an. in c. cum dilectus de cle. non resi. lib. in dicta in quis censetur residens an uero sit priuilegiatus q in absencia fructus percipiat ac si resideret primo cāu habetur pro p̄nte et residente quo ad omnia secdo casu dū tuxat quo ad fructuū percepcionem ut nō Jo. an. in c. fi. de consuetudine li. vj. super v. falle. in nouella

¶ Acceptacio Si fiat per expectantem primo de uno benefico postea de alio et non constat q prius acceptatum fuit quia eadem die acceptata fuerunt ambo electio est acceptantis Idem si duo beneficia simul acceptauit Idem si diuisim acceptauit si in acceptacōne protestat q non uult dimittē p̄mū ut nō ar. xxj. q. i. relacio

¶ Acta facta coram iudice seculari an faciant fidē corā ecclesiastico et econtra iude super v. iudex ecclesiasticus et iude super v. producens

¶ Acta probatoria concernencia meritū cause procedūt a parti cū sua ut cui p̄iudicaret sua p̄iudicēt illa acta nō do. an. de iudi. ac si dicta in principio

¶ Acta an possūt p̄bari p testes iude sub v. probacio. ſ. probari possunt acta

¶ Acta p̄prie sunt illa que in iudicio fiūt et ideo prima cōmissio de citando partem cū fiat ante iudicium nō ē de act nō. Jo. an. de iudi. c. i. v. examinemus et nō ro. conclu. ccc. lij. Nam libellus oppo. 2o Item confessio facta coram iudice si portigitur ante citacōm nō est de act Nō Jo. an. c. ti. v. oppo. 2o Item confessio facta coram iudice non tamen ad litigandi nec litem contestandi non est p̄prie actus iudicialis Nō Jo. an. de iudi. ac si clerica ī prin v. ulti ex glo. sicut nec appellacio nec ap'orū dacio Nō ro. conclu. ccc. xxiij.

¶ Acta an possint p notariū recipi et subscribi in absencia iudicis iude sub v. notarius. ſ. notarius cause

¶ Actorū appellacione comprehenditur ſnīa diffinitiua ff· de re iudi· l· actore Nō glo· i· ff· de iure fiſ· l· in fraudem ·ſſ· neq; et ita tenet Jo· an· in addi· ſpe· in ti· de ſe· in principio

¶ Actore non probante reus abſoluitur eciam in beneficialibus licet ipe reus nullū ius habeat nō ro· conclu· ccc· xxj· et nō ſub v· edicio ·ſſ· i·

¶ Actore non probante debet reus diffinitiue abſolui et actori ſuper petit̄ ꝑpetuum ſilencii imponi licet reus nullam peticiōm dederit nota ro· conclu· cxv· unde ſub v· poſſeſſionem ·ſſ· poſſeſſorio et petitorio per actorem et ſuper v· reus ·ſſ· reus conuentus et ſuper v· libellus ·ſſ· libellus ſi eſt datus

¶ Actore nō probante q̄q; fertur abſolutoria pro ipō actore puta q̄ actor poſſeſſor et reus non poſſeſſor petunt beneficium ſibi adiudicari tunc enī quilibet eſt actor et reus Vnde neutro probante abſoluitur quilibet ab impeticiōe alterius et alias ſtat regula q; actore nō ꝓbante reus abſoluitur nō ro· conclu· xv· Et ſi in caſu predicto reus dedit obiectum et non probauit debet in expenſ cō dempnari ut nō ro· conclu· cc lij·

¶ Actore contumace in non veniendo ante litis cont̄ debet re abſolui ab obſeruacione iudicij et actor in expenſ condempnari p̄miſſis tribus monicionibus p audiencias et quarta ex ſuperhabundanti nō ro· conclu· lxvj· Si aūt reus nec actor compareuit tūc licet edictum ſit ītīductū quo ad actum fiendū in termino citacionis tunc̄ actor poſtea compare poteſt de nouo ad illum actum et ad alios procedi contra reum per audienciam contradicturum ſi p̄ma citacio fuit ad totam cauſam uſq; ad ſentenciam in diffinue Nō ro· conclu· c· xxviij·

¶ Actor in cauſa beneficiali mortuo reo et poſſeſſore pōt petē q; per audiām ad ulteriora ꝓcedatur contra omēs quoz̄ intereſt ad finē q; beneficiū ſibi adiudicetur et ſē tus ſequeſtrū ei dentur nō ro· cōclu· cxl·

¶ Actor ſi egit ſuper turbacōe et moleſtacōe beneficij qđ aſſeruit ad ſe ſpectare ſufficiat q; probet de iure ſuo licet non probet turbacionē quia aduerſarius ſatis turbat et impedit q̄ in iudicio ſe opponit ar· ff· de acquir· re· do· l· pomponius in fi· quod eſt verū q̄ actor non poſſidet et im

peditur ne possionē habeat Quid autē si possideat dic ut
nō compos· de rp· mandatū v· Item quero de illis et me
lius per bal· in· l· ordinary C· de rei ven· ubi dicat q si reꝰ
se opponit asserens se possidere sufficat q ꝯo pō actorem
in possessione turbat secus si simpliciꝫ vrgeat mitēcioꝫ
actoris et uide per bar· ff· uti possi· l· i· ss· huiꝰ autem et
melius in· l· si prius in v· q· de no· op· nuc· sed ibi loqui
tur de turbacione iuris et nō possessionis ut lap· allegat
consilio lx· ubi loquitur de turbacione possessionis et in
nō· de resti· in integ· c· ij· in glo· per monachos circa me
dium v· mitz uidetur unde dic sup uerbo turbacio tur
bacio et· ss· actor agens possessorio

¶ Actor licet nullam habeat actionem in esse productā
pōt tñ iudicis secularis officiū implorare qñ reus locu
pletaret cū aliena iactura et intimato facto debet iudex
explorato officio prouidere Nō an· de iudi· dilecti ver· sed
an agenti Videtur tñ q in cāu predicto non possit actio
deficere per· l· si me et ticiū· ff· si cer· pe·

¶ Agere non posset ille qui habet exceptionem contē adu
sariū et implorare officiū iudicis ne ab eo inquietet
et corā quo iudicē hoc petere debeat unde sub uerbo ex
cepcio· ss· exceptionē habens

¶ Actor an possit plures actiones simul in eodem libello de
ducere unde sub v· libellus· ss· libellus potest formari et sub
verbo dns· ss· dns ex una causa et agere ex titulo duplica
to et sub ubo renūciacio· ss· renūciare uidetur quis
iuri et sub uerbo in principio

¶ Actor licet in agendo non possit pluribus uiribus con
trarys uti appellando tamen et etiam repliando sicut et
reus excipiendo potest uiribus contrarys uti nō bar· ff·
de app· l· expressum et de excep· l· nemo in fi· et facit glo·
de re iud· c· exceptionem in fi·

¶ Agere an possit quis ut declaretur dns rei quam pos
sidet unde sub uerbo libellus· ss· libellus in rei uendi·

¶ Actor non potest reum coram diuisis iudicibus etiam
ex diuisis causis uenire et an reus uentus possit pen
den iudicio trahere actorem p uiam reconuencionis
uel etiam conuēcionis coram alio iudice unde tex in c·
dispendia de rep· li· vj· et nō ibidem per glo· et doc·

¶ Actor agens ex condicione ex· l· diffamari non tenetur

alꝫ negnt

libellum offerre nec litem contestari nec aliū iudiciarii
ordinem obseruare debet tm̄ petere t'm̄ aduersario assig
nari infra quem doceat de iure suo alias si non doceat
non auditur ut nō bal· in dicta ·l· diffamari C· de iuge
et ma· et re· in ꝯ·glo· iuncta eo quod ipe nō qui fi· sint
le· lator debet tamen actor antequam terminū assignaū
petat docere q aduersarius diffamauit ut nō bal· in·l·
ticia in fi·ff· de accu· et si aduersarius in termiō nichil
probat fertur contra eum sentencia per qm̄ condepnat
ut de cetero non infamet et super dicta infamacione
ꝑpetuū silencium imponitur sibi non tamē pronūcia
tur actori aliquod ius competere circa id de quo fuit
diffamatus ut nō bal· in dicta·l· diffamari et Jmo·
in dicto c· causam qui fi· sint le· /Et dicta sentencia
non est diffinitiua sed interlocutoria ad quam feren
dam debet aduersarius solempniter citari per tria edic
ta alꝫ non potest ferri sentencia dicta ut nō bal· in dicta
l· diffamari an·dicat q est diffinitiua in c· cum olim
de resti· in penlt̄ colup· in fi· et idem sentit bar· in dicta
l· ticia et actor agens condicione ex dicta·l· diffamari
debet agere coram iudice ipius actoris et nō coram iu
dice ꝑpius aduersary ut nō Jmo· in dicto c· lator super
hoc iude oiō super uerbo excepcio v· excepcionē hns
¶ Actor si petit electionem uel sententiā confirmaī uel
infirmari uel beneficiū uel aliam rem sibi adiudicari
an pro reo contr̄ ipm̄ actorē possit ferri sentencia eciz
adiudicatoria non data aliqua peticione per ipm̄ reū
Jmo· tenet q sic in c· cum contingat de offi· dele· /Sz hosti·
Jo· an· et do· an· aliter distinguit in c· ex conquestione de
resti· spo· ubi iude
¶ Actor agens possessorio tanquam spoliatus habet pro
bare duo scz se possedisse et se spoliatum fore de offi· de
le· consultacoīby si tamen probat se possedisse et aduersa
rium nūc possidere presumitur q aduersarius actorem spo
liauit ut sentit an· c· suborta de re iudi· ymo eo ipō q
aduersarius interdicto Vnde vi ꝺuentus se iudicio oppo
nit probatur spoliacio ꝑm Jmo· dicto c· suborta sed ubi
loquitur in possessione uel quasi subiectione /Nam eo ipō
q quis negat se subiectum et dicat se non velle obedi
re illi cui est subiectus et de facto non obedit priuat et

spoliat eũ quasi possessione subiectionis per quod iudex
secus esse in possessione rerũ tpraliũ corpaliũ qua uere
non potest quis mutus solo uerbo aduersary priuari
et iude · sr · actor si egit

¶ Accusator non debet audiri petens accusatũ citari
nisi prius se inscribat qñ accusatus debet venire de lon
g inquo ſſñ Jo · an · de actu · c · 1 · et idem tenet ibi do · an ·
licet uterq; ibi dicat q; ipa contrarium teat in c · licet c ·
n · spe · dicit q; licet hoc sit uerum de iure non seruat
tũ de consuetudine ut ipe nõ in n · de accu · sr · 1 · v · ex
hys igitur et v · nec mirũ

¶ Accusatus an euitet infamiam si ante sentenciã sol
uit in quo si condempnaretur infamis efficitur iude
in v · infamis · sr · infamiã iutat

¶ Accusator si non potest pati penam talionis debet se
obligare ad aliam penam arbitrio iudicis imponendã
si non probauit accusatom nõ spe · n · de adul · sr · 1 · v · sed
quẽritur et idem nota do · an · in c · super hys de accu · 1 ·
coliũ · in fi ·

¶ Accusator licet se non inscribat ad penam talionis
debet tamen ad illam condempnari si non probat ut
nõ archid my · q · my · nullus · sr · inscripcio Idem tenet
Jo · an · in c · super hys de accu · in glo · n ·

¶ Accusator regulariter tenetur se inscribere aliter nõ
tenetur accusatus respondere ut nõ archi · my · q · my · nul
lus · sr · inscripcio fallit ĩmultis casibus quos nõ · host · ĩ
suma de accu · c · qualiter procedatur

¶ Accusator si accusat de crimẽ ciuiliter an teneatur in
scribere se iude sub v · ciuilis · sr · 1 ·

¶ Adherens iude sub vbo testis · sr · testis esse non potest
ille qui est adherens

¶ Adeptus quid hoc uerbum importet an adepcionẽ iuris
uel possessionis uel utriusq; iude sub ubo assecutus

¶ Aduidicacio potest fieri michi de re mea de re · ecc ·
nõ alie · c · 1 · li · vj · et ibi Jo · an ·

¶ Aduictum iude quid opetur uerbũ racõe aduncti
sr · sub uerbo uerba · sr · uerbum racione

¶ Adminustrator non dicitur ypric habere beneficium
nec ntulũ in bñficio cuius administracio est sibi cõcessa
ut colligitur ex nõ p Jmo · ul' antho · in de · et si principal'

ubi in glo. super uerbo electionem de rp̃. et unde sub uerbo dignitatis .ff. dignitas venit

¶ Aduocatus ecclesie cathedralis uel alterius ecclie inferioris potest omia facere que posset p̃latus habens ecclesiam in titulum excepto mysterio consecratois de elec. in c. is cui li. vi. Ideo potest beneficia conferre ut nō Jo. an. sup tertia glo. in nouella

¶ Aduersarius meus dicatur omis ille qui michi in lite ecc̃ per aliū mota aduersatur quod nota pp statuta repellenda adūsarios ab actusando Nō an. de iudi. c. i. v. nō 2o aduersariū

¶ Adulterium an sit maius delictum alys omibus unde sub uerbo delictum .ff. delictum

¶ Aduocati confessio nocet dño de app. cum causam Ideo p eū fit lis contra si dño p̃te et non contradicente fiat ut nō in c. pastoralis de iudi. unde tex. et glo. de censi. olim unde super uerbo lex .ff. lex sue quota legis

¶ Aduocati corūq; filij et nepotes an possint pro cuili debito carcerari unde super v. carcerari .ff. carcerari nō potest pro debito

¶ Aduocatus an perdat ius quod habet in re super qua patrocinatur dicitur

¶ Aduocatus an possit esse testis pro clientulo suo durante aduocationis officio uel eo finito unde sub v. testis .ff. testificari non potest aduocatus

¶ Aduocati an perdant priuilegia collegij si aliquib; ānis a ciuitate steterint unde sub v. collegium .ff. ij.

¶ Alias hec dictio est ordinis qualitatis et defectus ac uicis prenarrati ut patet ex tex. de cor. vici. significauit

¶ Alimenta que debentur alicui iure sanguinis non possunt peti iure actionis sed officio iudicis nō bar. in l. siquis a liberis in pn̄. ff. de libe. agnos. et non possunt peti pro tp̃re preterito sed pro futuro dumtaxat ut nō bar. in l. libertus ꝙs .ff. i. ff. de ali. et ab. le. et unde sub v. mōchus et sub v. pater

¶ Alimenta que debentur alicui miserationis causa nō possūt peti si ille cui debentur potest ex opibus suis sibi victum querē ut nō per glo. et bar. et bal. in l. si maritus in id. ff. solu. ma. et talia alimenta non debent ꝑm dignitatem persone sed ꝑm necessitatē viuendi ꝑm Ja. de aere et bal. in dicta l. si maritus

¶ Alimenta que miserationis causa post mortem viri de

bentur ab eius heredibus uxori ·ſ· amñ quo dos non ſoluitur
Ita demũ poſſunt peti ſi uxor aliũde non habeat vnde ſe alat
ſed poſt amñ poteſt alimenta petere vi more licet aliũ
de ſe alere poſſit quia tunc petit ut mtereſſe ut nõ·bal·m
l·v·ſſ· cum autẽ C·de rei ux·ac· et ꝓmo caſu incumbit onus
probandi uxori quia alia bona non habet de quibus ſe alẽ
poſſit quia illa negatiua eſt fundamentũ ſue intencionis
iuxta nõ per glo·bar·et bal·in·l·ſi uero·ſſ· fi·ff· quũ ſaꝑda·
co· et eodem caſu quo debet uxor miſeracõnis cauſa ali
mentari tenetur cum heredibus uiri habitare et ibi opari
ſi heredes uolunt et ipã honeſte habitare poteſt et ſi nõ
opatur debet tanto minus pro alimenꝯ recapere qñtꝫ
eſt precũ opariũ ut nõ bal· in·l· diuorcio in ꝓn·ff· ſo·ma·
ymo ſi ope eſſent tales q ex eis uxor poſſit ſibi victum
querẽ non tenentur heredes aliqua alimenta preſtare
ut nõ· ſ· ſſ· proximo

¶ Aliquis hoc relatm ponit diuerſitatem et pluralitatꝫ
inter multos nõ ro·condu· ccy·

¶ Alius an hec dicho implicat unde tex· de rꝑ· c· ſedes et
dc· non poteſt de procur dc· i· de preben· et Jo· an· cũ nul
lus de preben· li·vj· in nouella et Jo·an· m dc·i· de rꝑ·
et per eundem in dicto c· ſedes et unde ſub ubo genus

¶ Altare portatile an poſſit per Epiſcopum concedi unde
ſub uerbo miſſa

¶ Alternatiua materiã alternatiue unde plene per bal·
in·l· ſi quis ducta ·ſſ· utrũ de re du· et ·l· i· c· ti·

¶ Alternatiua uel qñ ponitur pro id nota glo· in·l· ꝯ·
ff· ad·l· acquiris

¶ Alternatiua non reddit rem dubiam qñ in utramꝫ
partem concludit intentum allegatus eam nõ glo· c· pia
de ꝛcap· li· vj·

¶ Alternatiua ſi cadit inter res electio eſt debitoꝛ ſi cadit
inter actionem electio eſt creditoꝛ Idem ſi cadit mixtim ĩ
res et actionem nõ bar· ff· de ver· obli·l· ſtipulaciones nõ
diuiduntur in prm·v·vj· queritur

¶ Alternati uicibus ſi quid fieri debet paũtatem ſignificat
ut patet in auẽ ·de alu· et emphi· in prin·ff· de ſeruũ·l·v·
et de uſufruc·l· quoadens in prin·

¶ Ambaſiator qui in legacione uult pro re publica ciui
tuꝫ ſue uel eadm pro dño ſuo non poteſt durãte legacõe

conuenirī de foro competenti c· fi· quod aliter intelligitur
iudc ibi per Jmo· et an·
¶ Ambasiatori donata an cedunt eius lucro uel eorū q̄z
ambasiator erat iudc Jo· an· de appellacione a collacione
li· vj· in ultīa glo· super tex in nouella
¶ Ambasiatori an sint reficienda dampna per eū passa
si forte fuit in itinē captus uel reprobatus iudc bar· ff·
de fur· l· si seruus quod nō bal· in· l· inter causas· ff· añ
omīa· ff· man· et per spc· in fi· de iudi· ff· specialia· ℣· id
lud autem et v· se· et quod nō Jmo· et Jo· an· de iurisdi
sicut in et Jo· an· c· significante de pig· do· an· c· olim
v· venio ad q̄stum de resti· spo· iudc oīo bar· in· l· si in
hys in prin· ff· soma· et· l· si merces· ff· culpe· ff· loca·
¶ Ambiciosus dicatur symoniam cōmittere nota Jo· an·
de preben· quia in tantū et talis est infamis nota glo·
i· q· nullus
¶ Animus probatur ex uerbis et factis precedentibus
nō· glo· ff· de do· excep· l· apud celsum in prin· et de cōsti
pec· l· i· ff· cum qui Nam per circūstancias probat aīmꝰ
in foro contencioso nō glo· in cle· i· de homici·
¶ Ante hec dicta in assignacione termī statuti ad aliqd
faciendum ante decimā diem sit inclusiue ut intelligā
tur ante decimā diem completam ut nō super v· tēmꝰ
si est assignatus
¶ Antecedens Si est phibitum intelligitur prohibituz
et per consequēs de elec· quali et c· quisquis c· de legi· l·
non dubiū et iudc sub ℣· lex· ff· lex que prohibet
¶ Antiqua facta an presumantur in dubio rite et legit
time gesta iudc super ℣· p̄sumpcio· ff· p̄sūt pro factis
¶ Antiquū factum dicatur quod excedit spaciū centuꝫ
annoꝫ uel xl· annoꝫ nō an· de testi· venies ī pen' col' ad fi·
¶ Annus Jn Romana curia incipit a die natiuitatis
xp̄i nō ro· condu· xlvm· Sed in ptibus anglie et francie
incipit ab incarnacione ut ut nō ro· condu cv·
¶ Annus inceptus non habetur pro completo in bñficijs
conferendis q̄n constitucō dr q̄ non dant bñficia nisi hñti
bus tot annos nō ro· condu· cccxij·
¶ Appellacio suspendit sentenciā nō ro· cōdu· cccl· sed n
suspendit confirmacionem contra iudicū factā et cōfir
nec alia ex iudicialia Nō an· de app· constitutus in pl̄ia

col' fallit in sentencijs censuraruin que non suspenduntur p appellacionem ut ff. ff. proximo et inde sub v. iudge. ff. lit' cont'. ff. renunciacio. ff. renunciari non potest

¶ Appellacio sicut non suspendit sententiam excois'cionis iam latam ita nec sententiam suspensionis casus est als tex. in c. is au' de sen. ex. li. vj.

¶ Appellacionis causa est eadem cum principali instancie tamen sint diuise nō ro. concl. cxxj.

¶ Appellacio sola deuoluit eciam cognicionem nō ro. xcu. cc.xxxvj. et sic patet q a sentencia nulla appellari potest nō an. de app. dilecto et potest iudex appellacionis pronunciare eam nullam quod dic ut ibi et inde. ff. appellas a sentencia nulla

¶ Appellacio pōt interponi eciam extra iudicium et sil'ter possūt apli ext' iudicū dari nō ro. xcu. ccc.xxj.

¶ Appellacio eciam a sentencia nulla deuoluit causam ad curiam nedum appellacionis sed eciam negocij principalis et in vim talis appellacionis potest appellans eciaz prosequi nō ro. concl. ccc.xlj.

¶ Appellans ab interlocutoria potest exprimere aliqm cauz nullitans uel iniquitans sicut qn appellat a gravamine als non valet appellacio nō ro. concl. ij.

¶ Appellans a grauamine vno uel plurib⁹ que expssit adiecta clausula generali et ab omnib⁹ gravaminibus que ex actis uel processu colligi possunt non potest prosequi nisi gravamina expressata et dicta generalis clausula nichil operatur sed pro iustificacione grauaminis expssi bene potest appellans adducere generaliter oms causas gravamis que apparent ex actis nō ro. concl. v.

¶ Appellans a sentencia lata super reuocacione attemptatorum tenetur causas grauamis exprimere quia quo ad hoc habetur pro interlocutoria et potest causas ei non expressas prosequi et per nouas probacoes de iustricia docere quia quo ad hoc habetur pro diffinitiua nota ro. concl. ccc.xxxij.

¶ Appellacio extrajudicialis si est cōmissa alicui auditori in pallacio apl'ico stanti pro cōmissiom claudunt' et ligatur manus executorū ff an commissioz nō nō ro. xcu. ccc.xxxij.

¶ Appellacio extrajudicialis uerificari debet antequ inhibeatur iudex a quo nō ro. concl. ccc.xxx.

¶ Appellacio ad curiã in ptibus interposita siue ante sentẽciam siue post auditor cui causa appellacois ꝯmittitur inhibet iudici a quo statim cum constat sibi appellatũ et per appellacoñ causam ad curiã devolutã alis nõ nõ ꝺcu. x.

¶ Appellacione a grauamine ad curiã in ptibus interposita auditor cui cõmittitur causa appellacionis cum negocio principali et potestate citandi ad ptes pot de equitate et ẏm stilum curie inhibere iudici a quo eciam ante decretam citacioñ nõ ro. conclu. xl. quod intelligo consulto sibi de appellacione et devolucõne ut proximo .ſ.

¶ Appellacio a grauamiñ iniusta si est in partibus ad curiam interposita et auditori in curia cõmissa simul cũ negocio principali et cum potestate citandi ad partes licet auditor pronũciet male appellatum tñ ẏm stilũ curie non fit remissio ad ptes sed remanet causa in curia ꝓpter appositionem manus pape licet forte de iure contrarium sit nõ ro. conclu. vl.

¶ Appellacione in curia interposita ab auditore camẽ uel alys iudicibꝫ in curia potest auditor cui facta est cõmissio appellacois citata pte ad dicendum contra commissionẽ statim inhibere nisi iudex a quo fuit Cardinalis ul' coauditor palacy quo casu non fit inhibicio ante observacioñ triũ terminoꝝ nõ ro. conclu. xl. Sed nec seruat' ullis terminis debet inhiberi si appellacio fuit interposita ex causa manifeste friuola et licet inhibeatur nichil opatur nec impeditur p hoc processus iudicis a quo ut nõ. ro. ꝺcu. cclxxxxvny.

¶ Appellacõe interposita et inhibicione secuta processus factus p iudicem a quo post inhibicionem est nullus ſdz de processu facto post appellacionem ltimã et an inhibicionem nõ ro conclu. cxxvl. processus autem factus pendente termino ad recipiendum aplos bene valet secundum Jo. anoia ro. conclu. cxxxny.

¶ Appellacioñ deserta an revocetur execucio facta appellacione pendeñ iude sub v. execucio facta pendeñ

¶ Appellacionem deserens uel ei renũctians non intelligitur renũctiare iuri attemptatoꝝ ei quesito conꝰ attemptãtem post ipam appellacoñ nõ an. de co qui mit. in poss. cũ venisset v. oppo. q papa

¶ Appellacio deseritur duobꝫ mois lapsis per lapsum temporis et expresse p renũtiacionem appellacionis nõ ide.

si appellacõm de app· glo· ɳ·

¶ Appellans a grauamĩe licet postea appellat etiam a diffinitiua non intelligitur ꝑme appellacioni renũciasse q3 gr̃iata appellacio nõ nocet glo· cle· i· de do· et contu·

¶ Appellans si sc̃da uice appellat ab eadem sententia ul' g3uamine tenet sc̃da appellacio et non ꝑma nõ an· de app· dilecto v· qñ appellat Contrũ tenet archi· et bar· cuiꝰ opi· tenẽ dicit antho· ibi m fine cõsultus esse

¶ Appellacõm tacite renunciare uidet̃ qui ad aliũ iudicem aliquid impetrat sup̃er re uel causa in qua appellauit nõ ſmo· de rep· excepte g· unde antho· de app· sollicitudinẽ

¶ Appellacioni tacite renũciat ille qui post appellacõm a grauamine procedit coram iudice a quo de offi· dele· g3tũ etiam si protestetur se non velle ab appellacioe recedere sed eam prosequi de app· sollicitudinẽ nisi ille processus fiat ad nocendum aut iustificandum g3uamen ut patet de appel· si a iudice li· vj· in glo· multa tamen sunt per que appellacioni non renũciatur ſlõ e· ti· c· psonas et c· sepe unde ꝑ· ſſ· appellacioni renũciari intelligitur

¶ Appellacioni expresse renũcians intelligitur etiam nullitatem renũciasse quia nullitas inclusa tacite in appellacione est accessoriũ ad ipam appellacionem quod nõ ſta dicit bal· in l· 1· c· de sen· expi recitando vide fran· de zaba in cle· si appellacõni in fi· de appel· predicta intellige qñ appellans vult in nullitate incidenter inclusa in appellacioe sed si vult nullitatem principaliter deducẽ potest pa; non obstañ non renũciauit appellacioni ut patet in l· si expressam ·ff· de app· ubi desercio appellacionis non p̃ dudit viam nullitati et tñ desercio habet in se tacitam renũciacõm ut nõ in cle· si appellacioni in ɳ· glo· de appel· et hoc tenet do· an· in eadem cle· super glo· fi· que idem sentit et vult bar· in dicta l· ſ expreſſ et do· an· in c· dilecto de app· vide de sen· ex· licet li· vj· in ɳ· glo· et quod nõ do· de sanc· gem· super ea et dicit ibi ioh· an· super v· prosequent̃ in nouella q non solum deserens sed etiam tacite uel expresse renũcians appellacioni potest nichilominus prosequi nullitatem unde oiõ la· ibi qui limitat illud dictũ qñ agitur de fauore aie quo casu renũciatas appellacõm audit̃ sup nullitate als secus ſm eum

¶ Appellacioni licet quis iudicatur renũciare per actũ

affirmatū coram iudice a quo gestū nō tū pactum sonantē
in pan nō ſmo·de resti·ſpo· cum olim et do·an·de ſi·pſ·ve
niens in ij· colump·

¶ Appellacioni renūtiare intelligitur qui iudicem a quo
adit et coram eo in causa aliquid agit quod dictū plures li
mitaciones recipit pma limitacio est si ille actus fuit ab ad
uersa parte acceptatus als secus ¶ 2do si iudex a quo fuit iu
dicialiter aditus secus si extraiudicialiter de ipo conqrendo
¶ Tercius si iudex a quo non poterat adiri ut iudex ad quē als
secus ¶ Quartus si fuit iudex aditus ut se de causa exone
raret ¶ Quintus si ille actus sonat in agē secus si in pan Sex
tus ſm quosdā si aditur iudex a quo secus si aditur iudex
in fide ſepatus Sed hec ultima non placet do·an· qui pre
dicta nō de eo qui mit·in poſ·c· cum aduenisset v·app·
q ipa iude appellacōi tacite renūtiat

¶ Appellacōm interposite non intelligitur excōicatus re
nūtiare petendo absolucōm coram iudice a quo si protes
tetur q non intendit appellacioni renūtiare quod ē vtm
qn petit absolucionem ad finē ut habilitetur ad appellacōm
prosequendam als non iuuat protestacio nō de app·cōm
et c· qua fronte

¶ Appellacioni interponende non iudetur quis renūtiare
licet infra tim appellandi aliquē actū faciat corā iudice a
quo nō ro·conclu·cclv· qn ille actus est mera execucio
grauaminis ut nō do·an·de app·ſollicitudinem inj·v·29a
ſus et tangitur eciam per cū de eo qui mit·in poſ· cui ve
nissent v·opp·q ipa Item limita idem uerum qn grauato
aliquid agit parendo iussui iudicis secus si sponte offerēs
quid agat ut nō·Jo·an·de app·c·fi·li·vj· ſuper glo· quod si
in nouella Sed hoſti·dicat indistincte non iuderi renunc
ciasse nō Jo·an·de testi·sig'ficauit ſup v· infra x·dies

¶ Appellacioni future an possit renūtiari iude ſub v·renūc
tiacio·ſſ· renūtiari non potest

¶ Appellans si tacite uel expresse renūtiat appellacioni pt
ad priorem iudicē redire et refectis expens pn appellate nisi
iudex appellacōm detulisset quia tūc ad eum pribus conse
cientibus redire non potest nisi fieret a remissio per supe
riorem uel nisi iudex a quo esset ordinarius nō ro·xclu·
cccxlvnj·v·ex hoc insurgat et iude ſub v·iudex·ſſ· iu
dex differendo

¶ Appellans pōt reintrē ideſt ante omiſſionem appellacōis
pñtatum iudica ad quem renūciare appellacōi et mūto
aduerſario nō ro·concl· cccc ix· iude oīno c· interpoſita
ſ· ille de app· ſr· appellacio ſi eſt interpoſita
¶ Appellacio debet interponi ·ſ· x· dies a die ſnīe et comput
tatur tempus pro momento ad momentū de appel· concer
tacōi li·vj· et nō ro· concl· cccc v· Jdeo ſi feratur ſentēcia
cont̄ abſentem et in defenſum citatum ad domū ac preſump
tiue contumacem nō pōt ·ſ· decendiū a tp̄re quo ſcīt ea
latam petē ſe reſtitui ad appellandū quia iur̄ cōi pōt appel
lare ut nō concl· cc xx· Jdē in citato p edictū nota ro· cō
cl· ccc xlix·
¶ Appellans nō ſolum debet probare ſe appellaſſe ſed eam
ſ· decendiū appellaſſe nō·ro· concl· cxxxi· nō Jo·an·de app·
rōna ·ſr· ſi uero in libo conſtitut in nouella preſūitur tm
quis ·ſ· decendiū a die notice appellaſſe qñ appellat a gra
uamine de quo dicat habuiſſe notiam a quidecim die
bus citra nota ro· concl· cccc xi·
¶ Appellari poteſt eciam poſt x· dies a iudice grauante
qñ actus qui fit a iudice non habet vim ſentencie quia nō
omūs uox iudicis eſt ſentēcia uel qñ ſnīa non tranſit in rē
iudicatam Adūtat tm appellans ut tūc non appellet a gra
mīe p illum actū illato ſed a gīamīe illato ex eo quia illū
actum non reuocauit vbi pcitum fuit eum reuocari ſm
pau· et ab· quod dicat an· alibi ſe neſcire in c· dilectus n·de
r̄p· n· col· et nō ſpe· in n·de app· ſm reſtit v· et nō alibi
dicat antho· q̄ in caſu predicto non eſt neceſſaria appella
cio nec lapſus tēpōris excludit facultatem reclamandi
ſta nō per eum de re iudi·qđ conſultacōi nō ro·cdu· xxx·
¶ Appellacio conceſſa per ſnīam latam ſup reſtitucōe ad ap
pellandum debet interponi ·ſ· x· dies a die ſentencie late
ſup reſtitucōe nota ro·concl· ccc xxv·
¶ Appellacionis proſequende tempus pōt ex pacto pcūi
minui et augeri dūmō non progetur ult̄ terminū nō
bal· in ·l· fi· ſr· fi·de temp· app· c·
¶ Appellans habet annū ad proſequendū et ex cauſa bīenniū
de app· cum ſit rōna et c· ex racione An aut̄ detur bien
niū ipo iur̄ uel p reſtitucōm et an ult̄ biennium detur aliud
tempus ex iuſto impedimento iude plene per Jnno· et an·
in dicto c· ex racione

¶ Appellacionis prosequiende tempus non currit ei qui sup
attemptans subducitur de fatalibus et p̄dicta uera q̄n ap
pellans obtinuit in attemptans secus si succubuit quia tē
sibi met impedimentū p̄stitit sic tempus ei currit nō ro·oclu·
lxxxxix·

¶ Appellandi tempus non currit pro sequēn causam nulli
tatis si probabili racione motus credidit sententiā nullā
per·l· contra maiores c· de inoffi· testa· sm bal· ibi sed ulla
l· non facit quia loquitur in remedys contrarys que simul
non possunt deduci sed nullitas et appellacio p̄t simul i
eodem libello deduci nō bar·l· si expressum de app· et eciam
bal· in dicta·l· contra maiores dicat q; in hys que simul de
duci possunt non habet locū illa lex Nam cā a sentencia
nulla potest appellari et potest appellans vi talis appellacio
nis prosequi negociū principale et causam nullitatis nō
ro· condu· cccxlv· bar· aut dicat indistincte q; donec quis
p̄sequitur causam nullitatis non currūt tempora appella
cionis in·l· si expressum de app· in fi· my·colūp·

¶ Appellacionis tempus datum ad prosequendum a iure
p̄t iudex ex causa minuere nō ro·condu· cccxxij· qđ
intellige de tempore dato ad prosecucōm inchoandam sed
finiende tempus p̄secucionis non potest abbreuiari per iudicem nec
per appellatum nota ro·condu· clxxxxix·

¶ Appellans cui iudex non prefixit termi^m ad appellacōz
prosequendam potest eam prosequi usq; ad annū nec p̄t
appellatus cum p̄uenire in impetrando nisi ēā finem ām
nō ro·condu· clxxxxix· quod ultimū est uerū in appellacōe
extra curiam sed si fiat in curia tunc statim dat⁹ aplis p̄t
appellatus p̄uenire siue terminus ad prosequendum fuit
prefixus siue non nō ro·condu· cj·

¶ Appellacione interposita a grauamīe an iudex ordina
rius uel cui causa appellacionis delegatur possit de causa
principali cognoscere iude sub v· iudex appellacionis a gr̄uaīe

¶ Appellatus p̄t petē q; obmisso appellacionis articulo pro
cedatur coram iudice ad quem in negocio principali nō
tam̄ potest ad hūc processū artare appellantem nisi circa
finē anni nō ro· condu· clxxxxix· Intelligē q; appellatus
potest hoc petē ēā multo appellante Ita tam̄ q; iudex ap
pellacionis reuocet grauamīa per iudicem a quo appella
ti illata extra negociū principale puta p̄ excōicacionez

et condempnacionem expensarū Item hoc verum qñ ꝑpa ul' legatus aditur qui potest adiri per querelam secus in metº politano qui solum p viam appellacionis aditur nisi iudex a quo appellacionem detulerit nota antho. de app. ut debitus v. op. q' eciam vi. colump.

¶ Appellans a grauamine aliquo cū ps appellata dixit et pe ayt q' debēt cum iuribus contra et mūmentis ad tomm causaꝫ spectāibus in termio compare si non venit in timio non est ei danda remissio nec nouus terminus pro ipis iuribus producendis ymo eis non expectatis procedetur ulterius in causa fin Jmo. nō ro. condu. cc. v. ex p̄miss

¶ Appellans a grauamine cuꝰ appellacionem iudex admi sit nullū tm terminū ad prosequendum assignauit tene tur circa finem anni compare ad totam causam si appel latus hoc uelit et petat et idem si iudex appellacionem n admisit dum tm appellatus eam approbet et petat q' appel lans ad totam causam compareat an aut appellan non compareñ possit appellatus petere q' procedatur in negocio principali per audiencia sine noua citacōe dubiū est Jn no. uidetur uidetur velle q' sic q' possit procedē qñ appel latus tempore appellacionis uel eciam postea longe ante finem anni pecerit q' appellans ad totam causam compa rēt secus si solum hoc peteret circa finem anni maior tm pars dnorum voluit q' neutro casu possit procedi sine noua citacione nō ro. condu. clxxxxix. v. ex p̄miss

¶ Appellans a grauamine cui iudex prefixit tminū ad prosequendum si non venit in termio pōt contra eū pro cedi nedum in causa appellacionis sed eciam in negocio pn cipali sine noua citacione licet appellatus nil pecerit fin Jmo. quod est verum qñ appellacio fuit a iudice admissa uel a parte approbata alias sola termi prefixio non operatur delocacoīn nec deuolucoīn negocij principa lis nō ro. condu. clxxxxix. v. ex premiss

¶ Appellans a grauamine cuius appellacoīn iudex non de tulit tm terminū ad prosequendum prefixit non potest ante tminū lras impetrare nec eciam appellatus et suffi cit q' uterq; mittat procuratoriū ad impetrandum et contradicendum ac vbi iudex defert et tminū prefigit tc partes nedum ad impetrandum et contradicendum h; suf ficienter debent mittere ad totam causam et totū negoin

primcipale ad curiã nõ ro· condu· clxxxxix· ex pmissis
¶ Appellacio quelibet cui iudex detulit causã deuoluit nec potest dici nulla ex causa eo q aliqua non sit in ea inserta nota ro· conclu· cccclxvnj·
¶ Appellacio aguatmine licet non sit admissa p iudicem si tñ est recepta siue approbata per appellatũ appellatus iuxta formã c· cordi deuoluit non solũ causam appellacionis sed eciam negocij principal' ad curiã nõ ro·cõclu· clxxxxix·ih·
¶ Appellans ab interlocutoria hñte vim diffinitiue tenet' fuare c· cordi ꝟ nõ cle· appellanti nõ ro·clu xxnj·
¶ Appellacio qñ interponitur ꝟm formam c· statuimus c· ut circa c· cupientes debet in ea seruari c· cordi nota ro· conclu· cccclxvnj·
¶ Appellans in bñficiali põt eciã post lapsa tpra c· statuim compare et appellacoj prosequi infra annũ et pcede xc absente p audiam ctradictaꝝ nõ ro·cõclu· cxxvnj·
¶ Appellacone interposita ad curiam ꝟm formã c· statuimus et de· causam sufficat de elec· q pars in curia pns expectet absentem per xx· dies ꝟm formã dicti c· statuimꝰ quibus elapsis potest in causa procedere eciã obmissis tribus citacionibus in audiencia fieri consuet nõ ro·clu·xxv·
¶ Appellatus potest in romana curia eciam in absencia appellantꝭ et eciã eo muto prosequi appellacoñ in pnb interpositam ꝟm formã c· statuimꝰ de elec· licet sibi nõ fuit intimata ꝟm form de·c·ti. ro· conclu· xxxix·
¶ Appellatus põt prosequi appellacoñ eciam muto appellante et eo prosequente põt appellans se defendere nõ ro· cõclu· ccccccxxnj et cclxxxnj· Et predicta uera eciam si ipe appellatus non defendo appellacõi processerit i causa coram iudice a quo nõ ro· conclu· cccnj· eciam iude aliꝰ cccl· Ex hys decisionibus rote colligitur q diligencia appellati in faciendo causam appellacionis cõmitti excusat negligenciam appellantis et similiter appellati diligencia post causam cõmissam in prosequendo obseruacionẽ terminorũ infra pmũ fatale excusat negligenciam appellantis qui nullos terminos seruauit secus si diligencia fiet post lapsum fatalis et sic post decisionẽ et hoc casu loquitur de· si appellacoñ de app·
¶ Appellacio in causa beneficiali ut deuoluat causam ad curiam sufficit q intimatur appellato in loco ecclesie

in qua residet et in ecclesia cathedrali licet psonalit non apphendatur nec alibi fuit pquisitus nō ro·ocu·lix·

¶ Appellacio in causa bñficiali in pnbus iudicialiter ad sedem aplicam interposita ppter probabilem exceptionem nō admissam statim q fuit intimata appellato totū negocium pricipale devoluitur ad curiā nō ro·ocu· cxxxv·

¶ Appellacio qñ dicatur ad curiam introducta et qñ dicat inchoata vide sub v· introducta et qñ dicatur devoluta et quis est effectus devolucionis vide plene pau· in c· veniens de renūc· et aliquid in c· si duobus de appellacionibus vj· carta

¶ Appellacio in causa beneficiali non devoluit causam ad curiam licet appellato detur copia appellacionis ad intimandi nisi per alia iudicia constet appellatum habuisse ctam noticiam appellacionis quia intimacio predicta debet fieri ltīme sm formā cle· causam que forma est q appellato detur copia sub autentica forma licet tenor non legatur uel lecto ei tenore scripture autentice sufficiat copiam tradere nisi petat eam sub manū publica et tunc in forma publica debet sibi dari nota ro· condu· cccl xvij·

¶ Appellacio interposita viua voce ad ꝑpam ante sentenciam ut qñ appellatur ab electiōe uel silibus nō devolui nulla causa expressa nisi iudex a quo ei detulerit quia tūc devoluit causam ad curiam casā si nō fuit aliqua causā inserta nec apli petiti nō ro· ocu· cclxvij·

¶ Appellacio extraiudicialis licet sit pti intimata non iudicat veram lis pendēciā est tñ quedā prouocacio ad aūm p vim citacois nō ro· condu· cclxxxxvij·

¶ Appellacio extraiudicialis a grauamīe in causa bñficiali in pnbus interposita et ltīme intimata licet sit deserta potest tamen appellatus eam cōmittī facere et in negocio principali procedere per audienciā cōtrariū nec requītur noua citacio ad ptes sed si appellans vellet post desercionem procedere debet de equitate aduersariū ad ptes citare nō ro·condu· cccx·

¶ Appellacio extraiudicialis in quibus differat a iudiciali et in quibus cōueniat vide per antho· in c· bone de app· pnlt et ult colump·

¶ Appellans in partibus extraiudicialiter asserens sibi

canonice prouisū de beneficio quod possidet et aduersario
nullum ius in eo competē qui ipm possessorē indebite
inquietat et molestat non repellitur ab obiectis postea
dandis in curia licet in appellacione sua nil obiecat in
personā uel formā secus si in appellacione ius suum nō
deduxit sed solum ius pcis aduerse directe impugnando
appellando nō ro. conclu. eccly.

¶ Appellacio per alterā pāī tantum interposita tribuit
ius pti appellāte petendo sententiā in melius reformari q'a
sicut appellans petit eam informari ita et appellatus de-
bet posse petere eam reformari et quod obmissum est supple
ri nō ro. conclu. cccl. Sed aduerte ibi loquitur qn̄ appellas
appellauit a sententia in totū Quid autem si appellauit
solū in pticis et cum faciētibus cogitabis

¶ Appellacio debet fieī coram iudice ut ei debitus honor fera-
tur nisi absencia iudicis uel metus appellantem excuset q'
tūc in absencia iudicis fieri potest cū protestacione tī de
metu uel absencia Adūte tī quia qñtū ad appellacionem
et petacionem aplorū dicit' iudex esse absens qñ non est i
loco publico ciuitat' uel terre in qua iudicauit nec sufficeret
q' esset in ortis nō ro. condu. ccclxy.

¶ Appellans in absencia iudicis eciam ante notificacionem
sibi factam ita eximitur ab eius iurisdictione sicut si i causa
pñcia appellasset sin Jmo. et nō ro. condu. cclxxxxv. quod
intellige qñ non pōt habī copia iudicis alis secus ut nō
Jmo. in c. fi. de app. et arch. in c. si appellacio c. ti. li. vi. ui
de la. alle. sua cccl xxxxij. an. in dicto c. fi. et in de. i. de
appel. v. quero an sufficiat

¶ Appellacio manifeste friuola aī sūa interposita priat
quem iuī appellandi alīa a qua alis ei licitū fuisset appl'
lare nō ro. condu. cclxxxxv. et est tex. de. fi. de do. et otu.
et que appellacio dicitur manifeste friuola iude ibi

¶ Appellare potest tercius rone sui interesse a sententia la-
ta in fauorē actoris contra possessorem in causa benefica-
li et poteīt impedire sequestracionem fructuum et posses-
sionis nō ro. condu. ccclxy. et. s. sub v. execucio. sr. execucio
sentencie qñ petitur

¶ Appellans a grauamine in tercia instancia ante diffinitiua
si postea sequatur diffinitiua conf' eum conformis alys dua
bus sentencijs in pma et 2da instancia latis non ē audiēdus

in ꝓsecuc̃one appellacionis nisi ꝑmo dictas sentencias exequatur ut nō
ro·conclu· cccx· Jo·an·dicat contrariū in cle·i·de re iudi· in glo·
pnlt et melius in glo· anplt et idem dicit an·in eā cle· super
glo·phlt Sed decisio rote loquitur qñ causa appellacionis fu
it c̃missa post traā sinā q; si ante omissa fuisset tunc au
ditores fuerit vary ut Ro·ibi
¶ Appellacōm in diffinitiā ius defert et eaam antequam
dentur apli potest appellans eam facē c̃mitti et prosequi co
ram iudice ad quem Secus in appellacione ab interlocu
toria nō ro·conclu· cccxxv· Sed omissio facta de appellacione
antequam sit interposita non valet de r̄p·c·fi·
¶ Appellacionis c̃missio si imediate post ipam appellacōm
interpositam ꝓtextū c̃missio censetur surrepticia et añ appel
lacionem impetrata qñ concellaria et officiales curie non
sunt in eodem loco ubi sna lata est alṡ secus nō ro·clu·ccv·
¶ Appellacio interposita per abbatem et conventum a sna
coniunctim contra eos lata p̄t prosequi p solum abbatem
in fauorē ecclesie nō ro·clu·ccj·
¶ Appellacio alternatiua puta si quis appellauit ad ꝑmam ul'
ad archiepm valet fm rotam licet non fm Jo·an· et ille sit
iudex coram quo sit ꝓsecuc̃o nō ro·conclu· ccmj·
¶ Appellacione pendente nichil debet innouari qđ sit in ꝓs
ꝓiudicium ea que aduersario non ꝓiudicant innouari p̄nt
nō ro·conclu·cclxxxxvnj·
¶ Appellari potest a sna lata adelegato vicarij sui̇ offi
cialis epi ad ipm epm uel ad vicariū delegantem et in ar
bitrio appellantis est ad quem appellet nō ro·clu·cccxlnj·
et ccclv·
¶ Appellacio a sna archiepi qui est legatus natus in sua ꝓ
vincia non debet nec potest interponi ad ei̇ ut ad legatū
sed ad eius supiorem nisi qñ archiepus non solus sed ai alys
quoz erat imediatus supior pronūciauit quo casu ad eum
ut archiepm appellari potest nō ro·conclu·xxxv·alṡ cj·
¶ Appellari potest a vicario epi ad epm ipm qñ vicarius
non processit ut vicarius ex vi sue ordinarie iurisdictionis
sed ut specialis c̃missarius uerbi grā qñ appellatur a col
lacione benefici facta per vicarium quia non potuit fa
cere ex potestate sui vicariatus sine alia speciali omissiōe
nō ro·conclu· cclv·
¶ Appellari non potest ad supiorem obmisso medio nisi

appellet a subdelegᵗᵒ

appelletur a subdelegato ad collegam suã uel nisi appelletur ad ꝑpam si tamen a subdelegato appelletur ad ꝑpam potest ꝯcipi sed si non ꝯcipitur valet processus ro. ꝺclu. eccl.

¶ Appellari non põt a rpto principis nec a pronunciatione facta a principe consulendo Vide bar. in l. 1. in fi. qñ app. sit m antho. c. 1. ut lit non ꝺr

¶ Appellans a sñia lati contra flm procũrem intelligit ipãm sententiã confirmare ut non possit dicta nulla ex defectu man. ff. tem ra. ha. l. ñ. ff. fulsus nõ glo. l. licet. C. de procur c. 1. de re. iudi. Jo. an. in addi. spe. n. de sen. prola. ff. qñ v. quid si procur

¶ Appellari non potest a ꝑpa sicut nec a pfecto ptorio nõ spe. n. de recusa. ff. recusari v. sed nũquid ad et nõ glo. de ꝯcess. pla. sicut venire vide sub v. ꝑpa. ff. ꝑpa nemi

¶ Appellare an possit dns si procur eius appellare neglexit infra dicendũ nõ bar. in l. 1. in fi. qñ app. sit et antho. c. 1. ut lit non cont

¶ Appellari non potest ab hys que iudic consciẽ relinquũtur nõ ro. condu. ccccxxvj. vide glo. que contradicẽ videtur de. 1. de iur pa. sed ulla glo. intelligitur quo ad finẽ devoluendi non quo ad finẽ suspendendi ut nõ. an. c. 1. de consti. ult col unde sub v. iudex. ff. iudex cui cõmittitur Item dicat Jmo. in c. fi. de fe. q appellari non potest ab hys que iudic arbi trio ꝯmittuntur quod intellige de hys que sunt modici ul nullius preiudicij ut patet ex casu per eundem ibidem for mato et patet ex tex. quem allegat c. consuluit de offi. de le. qui tex. loquitur de actu pũi preiudicij et hoc tenet bal. in fi. de mili. va. qui ꝯtu. est c. 1. v. adde tñ tolla v. vide Jo. et la. c. ñ. de iura calump. li. vj. ptẽa Jmo. loq tur qñ iudici datur arbitriũ super certo et determinato per. l. puta q ferias prie lungrancũ possit seruare et nõ ser uare uel q contũaciem possit in diem sequentem expectare et non expectare Nullus eñ conqueri potest si iudex fac q lex ei specialiter pmittit ut dicto c. consuluit Sed si ar bitriũ iudic datum est indeterminatum debet intelligi de arbitrio boni viri ut nõ bar. in l. si sic in prin. l. 1. Ideo si iudex illud excedit credo q possit appellari ar. corũ q nõ. bar. in l. ñ. ff. de ar. et predicta confirmantur ex hys que plene nõ antho. de consti. c. 1. v. op. q ymo et inde p cum de actu. c. super hys super glo. in ver. arbitrium

et in v· astringendus

¶ Appellari non potest ab Jmpatore ad ppam in temporalib⁹ nō glo· x· di· qm̄ Contrariū nō do· an· de· pastoralis v· verū de re· iudi· et facit quod nō p eum et p Jnno· c· licet ex suscepto de fo· compe· ubi dicunt qp a iudice seculari non recognoscente superiore appellatur ad papam

¶ Appellari non potest ab executore aplico in eo quod sibi cō mittitur in quo eius conscientia oneratur nō ro· condu· cccxxmj· vide domi· qui hoc limitat c· statutum ·ff· assessorem de rp· li· vj·

¶ Appellare non potest victor ab obmissione condempnacionis expensaz si victus appellauit a condempnacōe ex eum facta sciens si victus nō appellauit nō ro· cdu· cccxxvj·

¶ Appellari non potest a condempnacione expensarum facta postqm̄ interlocutoria reuocacionis attemptatorū tūsiuit in rem iudicatam qua tempus dicte condempnacionis trahit ad tempus interlocutōe nō ro· condu· xmj·

¶ Appellare non potest verus contumax victus sic et dicit victus qui citatus ad domū non compariuit nō ro· cōdu· xlv· Jdem in citato per edictum sed fin observacionem rote cāa verus contumax appellat dūmodo appellauit infra x· dies computandos a tempe sine et nō scie nō ro· cdu· cccxlix·

¶ Appellare qp non potest verus contumax fallit de equitate in eo qui fm formam c· statuimus verus cōtumax reputatur contra quem absentem qui p audienciam cōdictarum processum est et a sentencia lata potest appellare infra x· dies a tempore sine late non a tempe scientie cōputandos tū et sepius admissus est appellans infra x· dies a tpre scientie qm̄ citatus non fuit personaliter comprehensus nō ro· condu· cxxxmj·

¶ Appellans qui aduersario intimauit appellacionem si eam non prosequitur sed aduersarius eam prosequēs ferat sniam contra appellantem non potit ab illa sentencia appellare quia censetur contumax nō ro· cdu· xxxvj·

¶ Appellans a sentencia nulla potest prsequi nullitatem vnā cūq; prouenientem qm̄ appellatur a diffinitiua sed si ab interlocutoria non potest prosequi nisi nullitatem que colligitur ex causis in ipa appellacione expressis et ipa ipa appellacione iustificata ex forma situ fm Jnno· de app· dilecto sed dic plene ut ibi per do· an·

¶ Appellari pōt a sīnā arbitri qñ talis sīnā ex forma legis uel statuti parit actionem sed a sentēcia arbitratoria que transactio dicitur tenet alibi bar. appellari posse in. l. fi. ff. de app. rec. uide. p. ff. appellari potest a sīnā arbitri

¶ Appellans a gīuamīe actionis exceptōnis reiecte uel nō admisse quam obtulit se probaturū iusticiat appellacōm eo pō quod dicat probacionem oblatam quod est uerum si realiter obtulit habendo ibi testes uel instrā secus si verbaliter tm obtulit Nō Jo. an. de tetā. ex pte ade Sed cōtrū tenet antho. q sufficat verbaliter offerre in c. interposita de app. et quod dicat sufficē q ad appellacōm iusticiam dam probacōm fuisse oblatam verū est quo ad īmualidanda et reuocanda gesta post appellacionem non quo ad consequendum exceptionis effectum nisi exceptionis ueritas probetur Ideo si fuit apposita exceptio pacti de non petendo non consequitur absolutoriā licet illam realiter obtulit probaturus nisi corā iudice appellacionis probet pactum nō Jo. an. in dicto c. ex pte ade de app. non solū super b. veram et c. romana b. q si super li. vj. in nouella Idem nota antho. in dicto c. interposita

¶ Appellacionis vim obtinet itineris arrepcio ad superiorē post grauamen illatum et reuocantur attemptata post iter arreptum ac si essent attemptata post appellacionem siue iter arripiatur ad pp̄am siue ad aliū ordinariū superiorem qui possit aduri per querelā secus in eo qui p gīrelam aduri non potest nō Jo. antho. de app. c. dilecti

¶ Appellacionis vim obtinet arrepcio itineris ad superiorē qñ fit post causam ceptam et gīuamen illatū uel saltem commissum siue fiat in ppria psona siue per nūcium dum tm causa exprimatur sicut qñ appellatur nō Jo. an. de app. dicti quod procedit qñ certum est q ppter hoc ad superiorem vadit ut de grauamīe conqueratur et processū cont̄ se habitum petat et seruet que sm naturā appellacionis adaptari possunt Et p̄dicta limita qñ iter arripiens de facili non potest habere copiam iudicis a quo appellet als itineris arrepcio non habetur pro appellacione sm Jnno. nisi metu iudicis quis non audeat appellare uel nisi tanta sit occupacio q non pōt appellacionem scribere et formare et tunc debet hoc dicere ubo in pncia iudicis uel saltim iudici et aduersario aut altēi eoz infra tempus appellandi intimare als itineris arrepcio

non habet vim appellacionis iudicialis licet q̃ñq̃ possit ualẽ
ut ext̃ iudicialis ſm ſmo. Tu dic q̃ habet vim iudicialis dū
modo seruantur illa que possunt interuenire ſm naturā
appellacionis no. an. de app. ut debitus vij. col. v. opp. ſm
hoc ubi autem itineris arrepcio fit ad ꝑpam ante causam
ceptam tunc si fit ꝑpria in persona suspendit iurisdictiõ
inferioris siue sit ordinarius siue delegatus et hec per ti.
de pegri. non ex eo q̃ habet vim appellacionis sed quia
ex causa itinerantes ad ꝑpam eximũtur ab inferioribus iu
dicibus q̃n causa est probabilis ¶ Quando autẽ sine proba
bili causa uadunt non gaudent hoc priuilegio sed possũt
ad domũ citari et sentencia contra eos ferri ut nõ. in dic
to c. ut debitus ¶ Quod autem dictum est itineris arrepcõ
ante causam inceptam suspendẽ iurisdictionem limitri q̃n
arripitur ante noticiam ltrarum delegacionis secus si post no
ticiam habitam quia tunc dolose facẽ iudetur Item secus
q̃n iter arripitur non in ꝑpria persona sed per nũctium nõ
an. c. memũimus de app. quod limita q̃n nũctius mit
titur solum rompetrando sed si mittitur pro restitucione
adilsus sentenciam quam non põt inferior concedere tũc
habet vim suspensionis et expectabitur nũctius nec ꝑus
mandabitur sentencia excõicacioni et hoc maxĩe in hys qui
consueuerũt per nũctios impetrare ut collegia magni p̃
lati principes et senes Item si nũctius mittitur pro cõsul
tando super dubio nouo cause occurrenti et non consueto
quo casu debet expectari rñsum nõ an. c. ut debitus

¶ Appellacionis vim obtinet si quis dicat q̃ protection
talis iudex se cõmittit nõ bal. in l. i. in fi. C. si quis p̃dpo.

¶ Appellans a sentencia excõicacionis cont̃ eum lata quia
libello non rñdebat si iudex a quo inhiberi facit procesſo
per eũdem iudicem postea habitus est nullus pinde ac si
ab alia interlocutoria foret appellatum et inhibitum q̃a
dicta excõicacio censetur de articulis cause cũ occõne nego
cij principal' facta fuit ro. cõctu. clxxxvij.

¶ Appellacio ltrãta a grauamĩe non solum suspendit sed
abdicat iurisdictionem a iudice a quo appellatur nota Jo.
an. de resti. ex pte ade

¶ Appellacio ltrãta a gr̃uamĩe facit sniã diffinitiuã postea
latã esse nullã que nõ reconualescat licet appellacio defera
tur de sen. ex. licet li. vj. et ibi nõ. per Jo. an. et per archi.

et la·all·1·

¶ Appellacio sicut deuoluit totum negocium ad superiorem ita et nullitas nō bar·C·quō et qn̄ m·l·si ut ꝓponis·ff·de re·iudi·ꝫ iudge de app·et·l·si expressū circa fi·

¶ Appellare non potest ille qui obligauit se ad standum sñe iudicis quia talis obligacio habet vim renūciacois appnis nō·an·de iur nuꝝ quīta uallis ꝫ qrta drā

¶ Appellari non potest a sentēcia lata per epm̄ ex iuisdictione prorogata per laycum et illud est priuilegium speciale concessum epō ab imperatore nō an·de iure nura c·quītauallis xxv·drā

¶ Appellare non pōt conuictus per testes contra quos nichil opponit sm̄ jo·an·c·vīa de coha·de·plr carta īj col

¶ Appellari non potest a sentencia arbitri voluntarie a partibus electi quia non parit actiōem nisi sit emologata et si est emologata licet tunc pcat actiōn tn̄ quia pars approbauit expresse non potest appellare sm̄ cum ꝫ male diat sed si ex forma statuti parit actionꝫ et habet execucoīn putam tunc appellari potest nō an·de iur nuꝝ quīta uallis xxv·drā Item potest appellari qn̄ nicentium est q appellari possit sm̄ bar·Sed aduerte quia illa appellacio non sapit naturā appellacoīs cum non nisi a iudice appelletur sed sapit naturam cuiusdā redamatorie ut nō·an·ibidem

¶ Appellari potest a sentencia arbitri iurꝫ et dicatur ille arbit iurꝫ qui eligitur super aliquo madenti iudicialiter pendēn coram iudice et idem de arbitrꝫ quasi iudicalibus qui eliguntur a iudice ad estimandum uel declarādum aliquid coram iudice ut approbatores fideiussores estimatores et sites secus in arbitris qui eliguntr̄ vigore statuti super controūsys vertentibus inter diuictos et affines uel sites quia licet ex necessitate eligantur quia tn̄ nō eliguntur super madente pendēn corā iudice nō appellat abeis sm̄ bar·ut nō an·in dicto c·quītauallis v·xxv·drā

¶ Appellari potest a sentencia arbitri pro tcio electi per iudicem duobus discordantibus sm̄ antho·quia iudex est sic arbiter iurꝫ sm̄ an·Iudic q potst redamare sed non ꝓprie appellari quia non est arbiter iurꝫ cum non eligatur ad decidendum aliquid madens coram coram iudice sed corā arbitrꝫ et idem qn̄ tercius eligitur a ptibus iudicꝫ mandatn̄ et nisi

minus potꝛ̃it appellari qñ eligitur volũtate pꝛ̃ũ sola nõ an· m
dicto c· quũtuallis v·xxv· drã et iude· ſ̃· ſſ· proxio ſequẽ et
ſ̃· appellari poteſt a ſentẽcia arbitri

¶ Appellari licet non poſſit a ſnĩa arbitri ſiue laudo arbitroꝝ
ut no· fre· de ſe· conſilio lxxxv· et bar· in ·l· 1· C· de arbi· licet
contrariũ nõ in·l· fi· ff· de app· rec· poteſt tñ appellari de ſen
tencia lata per iudicem ſuper peticione reductionis ad arbi
triũ boni viri quia ut iudex pronũciauit ſm but/ adũte
tamẽ q; licet iudex reductionis diſcrepet a iuſ rigore ſi tñ
pronũciat ſm naturalem equitatem in reformando arbitꝛ
toriũ dictum non poterit iuſte appellari quia poteſt eo mõ
ſententiare quo potuit arbitrator qui non tenetur ſequi
vigorem ſed naturalem equitatem quam ſi non eſt ſecutus
poteſt iudex reductionis reformare quod nõ ſta nõ· m c·
quũtuallis v· nũquid erit v· xxvj· colũp· ſed Jo· an· in ad
di· ſpe· in n· de app· ſſ· in quibus v· quid ſi conuenit int'
partes uidetur tenere q; a ſententia lata ſuper reductione
non poſſit appellari Jdem tenet bar· in·l· 1· in fi· dele· ij· Co
trariũ tenet bal· in·l· 1· C· de hys que pene nõ dicat tñ q;
ſi in cauſa reductionis fuit ſententia arbitralis lata con
firmata fuit vires diffinitiue ac ſi eſſet lata in ꝑma inſtã
cia et petitio reductionis habet vim ꝑme appellacionis
Jdeo alia vice dumtaxat appellare poterit ut nõ bal· in·l·
1· C· ne ·l· in vna eadem q; cauſa

¶ Appellari non poteſt a ſententia lata ſuper fructibus uel
expenſis qñ non appellatur a ſententia lata ſup negocio pꝛ̃
cipali nõ an· dicto c· quũtuallis añ pl̃ colũp· v· ſi ẽ dubiũ

¶ Appellacio a ſnĩa lata per dñm feudi uel ꝓpares curie
fit ad ſuꝑiorem dñm dñi feudi ſi dñm ſuꝑiorem habet a
quo de feudo fuit inueſtitus Si autẽ non habet ſuꝑiorẽ
dñi feudi tunc eſt dubiũ ſed ſm Jmo· ſi agitur realiter appel
labitur ad ordinariũ illius loci in quo ſita eſt res feuda
lis ſi agitur de iniuria contra fidelitatem facta appella
bitur ad iudicem rei inq̃ſitum agitur perſonali ſed ſi agi
tur mixta ut interdictõ unde vi uel in rem ſcripta appel
labitur ad ſuꝑiorem illius loci uel ubi eſt res feudalis Tu
dic breuiter q; iudex appellacionis erit iudex tribunalis· i·
ſuꝑioris loci in quo facto eſt proceſſus quia appellaciones
magis regulantur a tribunali quam a ꝑſona niſi cõſue
tudo aliter diſponat nõ an· de iudi· certe ver· venio ad 2m

scilicet qui in causa

¶ Appellari potest a sententia lata p iudicem de consensu p cui nō an. de iur iur quōtauallis v. xxv. vrā

¶ Appellari potest a iudice seruan ordinē iudiciarū si de iur potest procedere ordine non seruato nō an. de coha. de. vrā xlim. colūp. in fi.

¶ Appellari pōt a sinia nulla tex. est de iudi. exhibita et c. fi. et nō an. in dicto c. vrā pnlt carta v. venio ad ult sed iudex talis appellacionis debet pronūciare appellacionem iustam inserta causa quia sententia est nulla et condempnare appellantem in expens ut nō spe. in ti. de sen. ss. ut autē a iudice autē in fi. Sz Jo. an. ibi in addi. alit' loquit'

¶ Appellari potest a sentēcia in manifesto lata quia iure non prohibetur nō an. in dicto c. vrā pnlt carta ij. colūp.

¶ Appellare an possit quis a sententia in notorio lata si ita sit notoriū facti uel presumpcionis et fictionis ul' cō fessionis uel probacionis uel sine iure sub v. notoriū. ss. notoriū an impedit et. ss. sequen

¶ Appellare an possit quis veniens contra confessionem veram uel fictam ore suo uel procuratoris sui uel defuncti fictā uide sub v. notoriū. ss. notoriū an impediat

¶ Appellans a grauamīe tenetur exprimē grauaminis causaz etiam notoriam quia licet notorietas excusat a probacione non tñ a ꝓpōne nō an. in dicto c. vrā penultima carta liij. colump.

¶ Appellacōm ab alio interposite adherēs non potest ulla appellacōe vti nisi doceat se. ſ. defendū quo appellare potuit adhesisse ipāmqz adhesionē iudici a quo intimasse Ro. cōcu. ccxcj. et no. glo. de elec. ut eta li. vj. super uerbo adhentes et dicta adhesio debet esse expressa nec potest fieri nisi per illum cuius interest ut nō Jo. an. i no[la] sup glo. predicta

¶ Appellari non potest ad ꝓpam obmisso medio qn appellatur a subdelegato delegan nō in totum de offi. dele. si delegatus. ss. ad cū quoqz li. vj.

¶ Appellari non potest a sententia lata per cardinalem cui fit causa cōmissa appellacone remota et hoc ꝓp dignitatem ꝑsone bal. m. l. i. ff. de offi. ꝑfet. p. et p in c. de offi. dele. li. vj.

¶ Appellari non potest ad ꝓpam a sententia lata p iudicem secularem tempali iurisdictiom ecclesie non subiectū et hoc

verum de iur̃ sed de consuetudine ecclesie secus tex· de app· si duobus v· demq; dicta tñ consuetudo non est generalis sed specialis in quibusdam locis ſm Jo· an· et do· an· ibidem Sed vacañ impio de iur̃ potest appellari ad p̃pam a iudice seculari glo· n· q· vj· c· n· iude· s̃· appellari non p̃t ab impatore

¶ Appellacio interposita per teraum racione sui interesse non valet nisi in ea exprimatur aliqua propt̃ quã sibi it̃ esse dicat ar· m·l· fi· a smĩa in pncipio de app· ff·

¶ Appellari potest a iudice reiciente exceptionem exp̃sse uel tacite procedendo ad ultiora non admissa exceptione vbi autẽ exceptionem non reiat tacite uel expresse sed dicat velle deliberare tunc si terao requisitus hũiliter ut delibẽt non vñdet potest appellari hac causa assignata ſm hosti· c· interposita de appel· et idem nõ· an· c· fi· dilecto n· colũp· v· opp· q; ex quo

¶ Appellari an possit a sentencia lata cont̃ officialem in syndicatu iide cy· bar· et bal· c· quoz app· non rei·l· nulli et archi· n· q· vj· s̃· nulli quoq; spe· n· de app· p̃ma pte· s̃· quibus v· tercio non licet

¶ Appellacio si est interposita in causis maioribus et maiores appellantur de quibus inferior a p̃pa non potest cognoscẽ sed sunt iurisdictioni p̃pe specialiter seruate non possũt ptes tali appellacioni renũciare Sed si appellatur in causis medys et medie sunt omes cause spũales et ecclesiastice maioribus exceptis tali appellacioni añq̃m sit recepta p iudicẽ ad quem possunt ambe ptes renũciare et redire ad iudicẽ a quo sed vna pars altera mutta non potest ex quo uero recepta est appellacio non licet pnbus renũciare nisi ad p̃uatum eorum interesse sed tunc̃ componẽ non possunt sine iudice ad quem ubi autem appellatur in minorib causis et mĩores sunt q̃n agitur de tempalibus tunc̃ añquam appellacio sit recepta possunt ambe ptes et eciã appellans mutto appellato renũciare appellacioni et redire ad iudicem a quo dũmõ non interfit appellati uel si interfit ei satisfaciat postquã uero appellacio sit recepta non licet partibus ad iudicem a quo redire sine licencia iudicis ad quem sed per composicionem possũt ab appellacione recedere q̃ncũq; tñ ante receptam appellacionem q̃ post eciã mutto iudice ad quem ut nõ Jo· an· post hosti·

de cri· fal· c· fi· Vnde appellans potest reintegra sed bal· sim
pliciter dicat q appellans non pot renūciare si appellat int
est· l· fi· C· qñ gnio· non est ne· et unde tyx· et glo· in c· q̄us
ss· ceterum de elec· li· vj·
¶ Appellans an possit petē q appellatus compellatur sm̄az
exhibē a qua appellatū est alis sm̄a non prosit appellato
vide Jmmo· et An· in c· g· ppetuus de fi· mstru· et fre· de se cō
silio x· bal· in· l· fi· C· de fi· instru·
¶ Apertissima probacio que dicatur unde· s· sub uerbo p
bacio· ss· probacio indubitata
¶ Apostata non est excūicatus ipō iur̄ nisi qñ est irregl'ar
et dimittit habitū c· q· ne de· ul' mo· li· vj·
¶ Apostolice sedis appellacio an comprehendat ppam tm̄ ul'
ecia legatū de latere dic q in maioribus seu reseruans com
prehendit ppam tantū Jn alys comprehendat ecclam legatū
no· lap· de elec· si abbatem li· vj· in fi· nisi addatur dicto
restrictiua puta aplice sedis dūmxat quia tūc nullo caū
comphendit legatū no· idem lap· de· gius de sen· ex·
¶ Arbiter eligitur ut iudex sz ut procedat ordine iudicia
rio in substancialibus et hoc quo ad procedendum debet
ecclam quo ad diffimendum pronūciare de iure licet possit
si vult pronūciare inique no· an· de iur̄ iur̄ quītuallis
v· venio ad materiā possūt tm̄ ptes remittē ordinē iudicia
riū ut arbiter non tenētur iur̄ ordinē sequi in procedēdo
Jta tm̄ q de iure pronūciat et cum arbiter habet pmāz
a pnbus possunt partes illam qualificare no· c· n· v· debys
decidit quid si in cōpmisso unde ecla sub ubo appellacio
¶ Arbitrator ubi plura de arbitro tangūtur confessio· ss·
p̄sūpcio· ss· testis· ss·
¶ Arbiter an possit esse ille qui est excōicatus dic licet talis
in arbitz assumptus non possit pnbus contradicentibus of
ficiū exercere pp vicia excōicacionis tamen in ipm tenet cō
promissum et acceptacio et ecclam laudum si ptes se pntant
et non contradicant Jtem si feratur ecclam absentibus qñ
potest absente pte laudare Jdeo tunc exigitur app̄ nō
an· in dicto c· quītuallis v· xxmj· dnā
¶ Arbitri sm̄a licet non possit per viam appellacionis r
tractari nisi in ds casibus potest tm̄ p viam nullitat̄ rē
tari ut si lata est sm̄a sine ordine iur̄ uel per pecuma ul'
cont̄ ius expsso errore in sm̄a uel cont̄ formā cōpromissi

no· an· in dicto c· quãtuallis v· xxv· dñã

¶ Arbitri ſnīa lata non ſuato uuſ ordine licet ſit iniqua non poteſt pen reduca ad arbitruū boni viri no· glo· an· in dicto c· quãtuallis v· my· dñã quod intelligitur ſm diſtinctionem poſitam in· ſſ· proxī ſequen

¶ Arbitri ſententia ſi non pantur vicīū nullitatis ꝟ iniqtatis ꝙꝙ non poſſit per appellacionem retractari niſi in certis caſibus ſi tñ fuit lata dolo partis uel arbitri retractabitur per exceptionem uel replicacionem doli ſi aūt ats eſt inuſta preter dolum partis et arbitri tunc in quibus caſibus non retractaretur ſententia arbitratoris nec uſti retractabitur ſed in quibus caſibus arbitratorū ſnīa retractare tur tunc licet ſm Jmmo· huic ꝙꝙ inique ſtandum ſit tñ ſm hoſti· reducetur ad arbitruū boni viri qñ euidens eſt iniquitas nutriens pcīm et de pcto dicatur conſtare qñ cōſtat de euidenti leſione et lex ne dū canonica ſed eaām ciuilis vult pcta corrigi ſet hoc intelligo verum qñ infra x· dies fuit reclamatum Jta q non poteſt dica ſententia emologata quod ſequitur Jo· an· et dicit auriam uti ſeruare quod eſt indubitanter verum qñ appareat enormis leſio quia tunc laudum preſumitur doloſum meſto competit remediū actionis et exceptionis doli ſm ius ciuile et ſm ius canonicum habebit hoc plus quia officio iudicis poterit pen retractari non obſtante iuramento ſi iuramentum obſtaret poteſt iudex ex officio prouidere an· dicto c· quãtuallis v· xxv· dñã

¶ Arbitri laudum emologatum tacite uel expreſſe p lapſum x· dierū pit actionem in factum et habet exceptionem patum ſicut ſententia qñ eſt ſine pena ſed qñ eſt cum pena uidetur Jmmo· uelle q non poteſt emologari ſed dic q poteſt ſaltim qñ eſt data rato manente pactato Si autem laudum non eſt emologatum nec ſtipulacione vallatum tunc de iure ciuili non parit actiōz cum nudum ſit poteſt tñ ad penam agi ſed de iure canonico agere poterit licet nudum ſit quia conſenſus parti adeſt quia ſm ius canonicum producit ius agēdi ſaltim per officiū iudicis nota an· in dicto c· quãtuallis v· xl· dñã

¶ Arbiter pōt interlocutoriā ſuā mutare circa acceſſoria dūmodo eadem die idem ſi vult reformare quo ad

dictaimen non mutata sentencia sed vbū dubiū declarāe
non potest nec diffinitiuā mutare si super toto pronūtia-
uit ita q̄ suo officio functus est siue sentencia sit aliq̄
siue nulla Item si non sit diffinitiua sed tm̄ iudicis offi
cium finiri fiat predicta uera nisi in compromisso dic
tum sit q̄ possit iudicare semel et plures et quociens a
placuerit quia tunc potīt sic facere et corrigere super
diuisis capitulis tamen non super eadem quia sup eade
re non possunt ferri plures sentencie nisi compmissū
esset tale q̄ non contineret nisi vnū articulum tm̄,
quia tunc super eo ille posset pluries laudare et seipm̄
corrigere als uerba compromissi nichil operentur Si
tm̄ in compromisso dicatur q̄ possit semel uel pluries
iudicare et iam iudicatum corrigere et mutare tunc
eciam si sunt plures articuli poterit quemlibet muta
re ſm bar. licet Jo. an. sentire uidetur q̄ non valeat
tale pactū ut ēca idem mutare possit quia hoc esset
iurare ad delinquendum ut nō an. in dicto c. quīta
uallis v. op. q̄ non potest et addit quod no. c. c. v.
xxiij. dīa vbi predictam clām q̄ poss pluries iudicāe
et mutare restringit tam in arbitro qm̄ in arbitra
tore ad casum quo p̄mū laudum fiat nullum quia tūc
potest iterato iudicare circa idem et mutare iuxta bal.
in. l. si quis arbitratu v. op. q̄ vbi dicat q̄ illa clausu
la ut semel uel pluries laudare possit opatur si sūt
plura capitla in cōpromisso q̄ tot possit sentēcias di
uerso tp̄e ferre quot sūt capitula non q̄ possit aliq̄
sententiā reuocare nec corrigē sed si in ꝓmisso est
vnū capitulū dumtaxat tunc dicta clausula opatur
q̄ laudum super ullo capitulo semel latum possit p
aliud laudum reuocare Vide quod idem bal. no. i
l. i. C. si aduer. rem iudica. ubi simpliciter tenet q̄ ex
clausula predicta pōt sepius circa diuersos articulos
iudicare nō aut circa idem

¶ Arbitratoris laudum si petitur reduci ad arbitriū
boni viri tanqm̄ iniquū cui omnis incumbit p̄bandi
iure Jo. an. in addi. spe. in ti. de arbi. ff. sequitur v.
quid si cōpromissū et do. an. de proba. qm̄ cont flāz
pnlt. in fi. et de iurīur quīta uallis v. venio ad sex
tū circa fi. iure sub ubo arbiter p totum

carta

¶ Arbitriū siue arbitramentū si est nullū et petatur reduci ad arbitriū boni viri potest iudex super nullitate pronūciare ſm hosti. no. an. de app. dilecto .ſ. nūquid aūt x. colūp.

¶ Arbitrator non pōt esse qui est excōicatus uel seruus no. do. an. c. dilecto de app. v. nūquid aūt x. colūp. Contrarium no. de excōicato de iur iur quātuallis v. xxmj. drā licet Jo. an. teneat pmā partem in arbitratore publice excōicato ut no. an. dicto c. xxmj. drā Item excōicatus potest esse arbiter et tenet compromissum et laudū si ptes se pnāant et nō contradicāt Item si laudum feratur eas absentibus qn̄ potest absente pte laudare Jdeo tūc exigitur appellacio no. an. dicto c. quātuallis v. xxmj. drā unde .ſ. arbit' an possit

¶ Arbitrator eciam pōt esse furiosus habens dilucida mi' ualla qn̄ compromissum acceptauit et iudicauit tempōe quo habeat sanū intellectum an. quintuallis de iur iur' fi.

¶ Arbitrator potest esse filiusfam eciā prē muto an. in c. quātuallis in fi.

¶ Arbitrator pōt esse pbr quia non repitur prohibitus an. in c. quātuallis in fi.

¶ Arbitrator pōt esse monachus sed arbiter non nisi abbate impante licet cy. dicat q nec arbitrator esse potest sed ille qui est de ordine mior non pōt esse arbiter nec arbitrator Abbas autē licet ſm quosdam non possit esse arbiter eciam in causa monastery siu potest tn̄ esse arbitrator no. an. in dicto c. quātuallis v. octaua drā

¶ Arbitrator potest esse ille iudex ad quem causa compromissa ptinet iure ordinario uel eciam per delegacōz sed arbiter esse nō pōt de iur' ciuili nisi sit princeps rei nō subdit uel eciā subdit in eo de quo iudex non est possit compromittē in iudicem ut in arbitriū et ideo in iudicem a quo est appellatū pōt ut in arbitriū cōpromitti quia non est amplius iudex sed de iur' canonico potest in quēlibet iudicem ordinariū et delegatū cpromitti eciā ut arbitrū no. an. dicto c. quātuallis v. my. drā Adde q eciam de iur' ciuili potest iudex ordinarius ul' delegatus in arbitrū assumi retenta ptāte ordinaria uel delegata ut no. c. c. v. xxij. drā

¶ Arbitratrix pōt esse mulier quātus non sit in dignitate posita ꝛ nō pōt esse arbiter siue arbitra nisi sit in dignitate no. an. i dicto c. qtuall' v. vm. drā

¶ Arbitrator non pōt recusari ut suspectus arbr sic ex causa
ut no. an. in dicto c. quōtuuallis v. vnj. drīa et v. xx. drīa
¶ Arbitrator potest quis esse eadem in causa ppria no.
an. de iudi. cum venissent v. nūquid autē quia assūitur
ut bonus vir sed in ppa causa non potest esse quis arbr
sicut nec iudex no. an. in dicto c. quōtuuallis v. ij. drīa
et v. ij. drīa Adnitc tamē q idem an. in eo. c. in prin. dr
q pōt quis esse arbr et arbitrator sup iuuia ppria
¶ Arbitrator procedit in causa sine solempnitate iuris ad
ordinis iudiciarij dum tamen extra iudicium laboraret
ad ueritatem inquirendam ut plenius instruatur no.
an. in dicto c. quōtuuallis v. venio ad materiā pōt tn si
vult ordinē seruare ut no. c. ti. v. mj. drīa
¶ Arbitrator potest eadem procedē in diebus feriat in ho
norem dei tn non compellitur si non vult licet partes in
hoc conueniant Sed arbiter non potest in talibus feriis pro
cedē eadem partibus volentibus no. do. an. in dicto v.
xxij. drīa
¶ Arbitrator non astringitur ad tempus instancie stri
tiū in iudicialibus causis secus in arbitro fm cy. cui
tempus instancie incipit non a die compromissi sed a
die litis coram eo more Jo. an. tenet q in arbitro non hr
locum instancia quod de iure canonico expeditum est
quia nec in iudice locum habet no. an. in dicto c. quō
tuuallis v. xxij. drīa alis xvij. drīa
¶ Arbitrator non artatur facere scripturā de actis que
fiūt coram eo cū non fm ordinē iudiciorū no. an. in
dicto c. quōtuuallis v. venio ad sextū
¶ Arbitrator nec eadem arbiter non tenetur alīq iura
mentū pstare licet bar. dicat contrariū in arbitratōe
ut nō an. dicto c. quōtuuallis v. quōta drīa
¶ Arbitrator non tenetur ptes atire ad sentēciā siue lau
dum licet bar. dicat contrariū arbr sic n' in discussu
et processu cause fuerūt ptes pntes fm cy. et nō. an. in
dicto c. quōtuuallis v. ex hys infertur
¶ Arbitrator cum non diffiniat p vim sūe non artr
ad pronūtiandum in scriptis nec cum alia sollempnita
te cum totum ponatur in eius potestate sed arbiter arta
tur ut iudex no. an. in dicto c. quōtuuallis v. mj. drīa
¶ Arbitrator potest ferre sūam siue laudum in eccia

arbit' non sicut nec iudex no. an. in dicto c. quitauallis v. xxij. dria

¶ Arbitrator debet iudicare sm equitatem arbit' uero sm ius arbitri ergo debent seruare rigorē iur' arbitratores iusticiā sm an. in dicto c. quitauallis v. v. dria

¶ Arbitrator potest manus extendere ad res ext' cōpro missum quod intelligē sm bar. qn se extendit ad cōnexa sed ad omia extranea non pōt Nam si de re ecclesiastica est compromissum potest de quantitate et rei estimatione laudare Idem si aliquid rei uel spei uel qntitatis assignaret in recompensacōm adiudicari super re super qua principaliter est compromissum no. an. in dicto c. quitauallis v. xxij. dria

¶ Arbitrator si super toto pronūciauit bene ul' male huius est officio suo et non potest amplius mutare si iure alieno et seruauit formā compromissi non potest mutare licet nullus laudaueīt secus si formā non seruauit quia tunc non est functus officio si tn in compromisso dictū sit ut pronūciare possit quociens voluīt tūc semp mutare potest ex certa ratione quod intelligē qn laudum fuit nullum no. an. in dicto c. quitauallis v. xvij. dria et iude ōio quod ipe no. c. c. v. op. q nō pōt et sub v. arbiter. ff. arbiter potest interlocutoriā

¶ Arbitrator cogitur laudare si compromissum suscepit non tamē uidetur suscepisse licet pns fuit uel alie scies non contradixīt Arbiter autē non cogitur laudare licet compromissum suscepit nisi in compromisso sit apposita pena uel pignus An autē valeat pactū q arbitrator nō possit cogi dic ut nō an. i dicto c. qitauall' v. xxj. dria

¶ Arbitrator si est assumptus super substancialibus cōtractus et non arbitratur non valet contractus quia nō recedit a persona secus si perfecto contractu assumptus est sup aliquo accessorio quia tunc ex contractu perfecto oritur actio cui potest officiū iudicis defec. iure sup accessorio licet ille nō arbitret no. an. dicto c. v. xxj. dria

¶ Arbitrator est ille cui dicitur volo stare voluntati tue sed qn fit compromissū in aliquē ut scisciteur an ptes possit concordare talis non dicitur arbiter nec arbitrator sed mediator no. an. in dicto c. quitauallis v. quid si suscipiat Item arbitrator dicitur ille cui quis dicat volo

stare dicto tuo sed si inique arbitretur potest pcn reduci ad arbitriū boni viri no·ff· de arbi·l· penult' et·l· fi· ff· de p̄to· stip·

¶ Arbitrator est ille in quem compromittitur ut in arbitratorem uel ut in bonū virū nisi per aliqua uerba cō promissi aliud possit ap̄hendere no· an· in dicto c· quāta uallis v· ex hys decidit' quid de alio sed arbiter censet' ille in quē compromittitur ut in arbitrū et bonū virū quia arbiter dicat' bonus vir no·do·an· c· ti· v· ex hys decidit' q; si dicat

¶ Arbitrator dicatur ille in quem compromittitur ut in arbitrū et in arbitratorem et amicabilem compositorq cum p̄te p̄cedendi de iure et de facto et sententiandi de iure tm̄ Item si compromittitur in eū ut in arbitratorē et amicabilem compositorem cum eadem p̄te quia nō repugnat arbitramento q; eius arbitramentū deducat' ad limites iuris et tunc reformabit arbitrator arbitriū suū a iure non a sola equitate Arbiter autē dicatur ille in quē compromittitur ut in arbitrū cum p̄te p̄dicta ut nō Item· in dicto c· quātauallis v· ex hys decidit' quid si in cōpromisso et v· se· ¶ Item arbiter censetur q; ut arbiter assumitur nisi ex hys uerbis aliter appareat ut quia dictum sit q; possit procedere ordine iuris non seruato uel alys consilibus uerbis no· an· c· c· v· ex hys ubi decidit' quid de tali Item arbiter censetur ille qui eligit' ut lis disceptator no·an·c·c·v· ex hys decidit' quid si dicat

¶ Arbitrator an arbiter dicatur ille in quē compromittit' tanqm̄ in arbitrū et arbitratorem et amicabilem cō positorem uel tanqm̄ in arbitrū et arbitratorem simpliciter dic q; p̄t quā viam vult eligē uel arbitri uel arbitratoris Item bar· licet spe· dixerit q; uidetur electus ut arbiter saltim ubi est adiecta pena no·an· dicto c· quātauallis v· ex hys decidit' quid si est

¶ Arbitrator an et arbiter dicatur ille qui assumit ut possit procedere ordine iuris seruato uel non seruato dic q; utrumq; habebit p̄tem et si non exprimit an procedat ut arbiter uel ut arbitrator cognoscatur ex modo procedēdi quia si ordinē iuris seruauit in totum censetur arbiter uel censetur arbitrator Item Imo· et si ab inicio seruauit

ordinē et in fine non quia forte sine scripto sñiauit non valet sentencia quia procedendo ab inicio seruato ordine uidetur viam arbitri elegisse et alteri vie arbitrois renūctiasse ſm dy. Sed uītas est ſm hosti. q; ualet sentencia tanq; arbitratoris quia vie arbitratoris non repugnat si pro parte uel in toto seruetur ordo pōt emz seruare prout ei placet ex hys sequitur q; siue in principio seruauit ordinē et nō in fine siue in fine seruauit et non in principio siue seruauit in principio medio et fine quod iudicabitur ut in sentencia arbitratoris et si est equa ſm naturalem equitatem ei stabitur ſm Jo. an. ut no. an. dicto c. quītuallis v. mq. drā Licet biu' alit' dixerit in hoc ultimo ut no. an. c. c. v. ex hoc deciditur alia dubitacio

¶ Arbitratoris compromissum non finitur morte altīus compromittencīū quia illud est pactū uel transactio q; transit ad heredes eaem si compromissū fuit factū sup contracto iniendo quia spēs condicionalis obligacionis trāsmittitur ad heredes nisi sit talis que psone cōhereat ul' nisi contractus nō sit trāsmissibilis ad heredes

¶ Arbitri autē compromissū finitur morte alterius cōpmittencīū no. an. dicto c. quītuallis v. xm drā

¶ Arbitratois uel arbitri compromissum non finitur bamo uel publicacione bonoz altīus cōpromittencīū trā exns cōdicio nō obligat fiscū, no. an. dicto c. quītuallis v. vm. drā et idem no. c. c. cca fi.

¶ Arbitratois potestas et laudum sicut ircipit essencia a consensu et voluntate pcīū ſm contra uoluntate possūt ptes a laudo recedere no. an. in dicto c. quītuallis v. ex hoc insurgit alia xm. drā

¶ Arbitrator assūitur sup eo de quo partes non sūt cōcordes et non solū super contractu sed eaā super lite trā ipā assumpcio et processus non expeditur p viam iudicy sed contractus vnde compromissum est et laudū dicat' pacis composicio uel trāsactio quā iudicū uel sñia siue arbitriū no. an. in dicto c. v. q. drā

¶ Arbitratoris laudū in cto compromisso est queda trāsactio eo respectu quia fit de re dubia et quia ptes promittūt ut a lite discedat trā ppria et stricte non est trāsactio sed composicio quia transactio fit ppria alicui hincinde

dato uel retento sed arbitrator potest in totum absolue et i totu condempnare Item a transactione pte non recedit licet iniqua sit a laudo aute recedi potest pp excessum et i iquitatem no. an. in dicto c. quituall' v. h. dria

¶ Arbitratoris dictu pte non est sna nec laudu sed tnsactio quedam no. an. in dicto c. quituallis v. ex hoc isurgit alia xn. dria sed nec est ppria transactio sed coposico ut no. s. ss. proxio

¶ Arbitratoris laudum si incidit in contractum puta qn assumitur quis ut arbitretur de precio rei vendite agi dum est actione ex illo contractu qn statim post conctu fuit assumptu si non incidit in contractum tuc si in co promisso interuenit iuramentu mandabitur arbitramen tum execucioni p officiu iudic dumo sit equu uel ad equi tatem redactum si non interuenit iuramentu sed stipula cio agitur ex stipulacione si aute est nudu tuc pit solu ex cepcion nisi super aliqua actione sit compromissum quia tunc ulla actione agitur sed Jmo. in ulla pte dicat qp licet sit nudu seruandu est si sit equu Sed hosh. dicat qp eaa qn est nudu mandabitur execucioni iudic officio quod de iure canonico procedit Sm qp eaa nudus consensus parit ius agendi saltim per officiu iudic non tn qp habeat exe cucion patum nisi statuta locoru aliter prouideant et hoc verum Sm bar. ut no. do. an. in dicto c. quitauallis v. ex hoc insurgeat alia xn. dria

¶ Arbitratoris laudu no emologatur tacitur minate x. dieru sed expresse pot emologari non qp p omia habeat vim emologacionis sed ualebit ut pactu uel transactio Sm Jmo. ut no. an. in dicto c. quitauallis v. h. dia

¶ Arbitratoris laudum contra ius latu est nullu si forma compromissi habeat qp de iure et de facto procedet sed de iur tn pronuciaret quia illa expressio qp de iur tn pronuc ciaret dedit forma compromisso cum tacite non inesset secus in laudo arbitri dicto modo assumpn quia in illo modo dicta expressio tacite inerat licet bar. in hoc ultimo dubitauit et sub ullo verbo de iure venit non solu ius doc sed eaa statutu et consuetudo iuri contriu seu cotria no an. Idicto c. quitauallis pnlt col

¶ Arbitratoris dictum siue laudum si continet modica lesionem potest pen reduci ad arbitriu boni viri et hoc

differt a laudo arbitri quod de iure ciuili non potest pcn reduci
¶ Racio dicte est quia compromittens in arbitrū qui ut iudex
procedit seruato ordine iur contempnit iudicē ideo ad eum
reuerti non potest sed qñ compromittit in arbitratorem nō
contempnit iudicem cum non agit coram ipō iudice ꝟ
via contractus nō an· i dicto c· quātuuall' ꝟ· nūc videamꝰ
¶ Arbitratoris laudū non reducatur ad arbitriū boni vi
ri ꝓpter modicam lesionem nisi dolus verus uel ꝓsumptus
intercesserit quia tūc ex quolibet dampno potest pcn ꝟduc
cio cū dolus remitti non potest nō an· in dicto c· quinta
uallis ꝟ· venio ad septimū
¶ Arbitratorū laudum potest indistincte reduci ad arbi
triū boni viri ꝓpter enormē lesionē qñ in compromisso sim
pliciter dictum fuit qꝰ possit dare de iure vnius alteri ei
in magna quantitate quia aliud est enorme et ideo sub
vbo magna non comprehenditur enormis nō an· i dicto
c· quātuallis ꝟ· venio ad septimū vbi adiute tm̄ tc̄ et sub
vbo enormis non comprehenditur enormissima ut ergo ex
cludatur quis totaliter a facultate petendi reductionem
ponatur in compromisso qꝰ non possit pcn reducio rōe
lesionis eciam enormisse vel qꝰ arbitrator potest dare
de iure vnius alteri in pte uel in toto ut no· angr· in sua
disputacione que incipit ad inuicem litigantes et in
de oīo ·ſ· ſr· arbitratoris laudū si ledit Que autē dicat
lesio magna qñtate dicat antho· qꝰ est magna qñ in
dimidia ut nō c· c· ꝟ· venio ad quītū vbi m' iudetur
bar· dicat qꝰ est magna qñ in sexta et utrīq all'at· l· si
societatem ·ſr· arbitratoris c· n· ego dico qꝰ uterīq dicat
conr̄ tex· illius ·l· vnde si nerue in ·l· sequēs ubi tex· ap
te declarat qꝰ lesio dicatur magna qñ est in parte
¶ Arbitratoris laudū si est iniquū potest reduci non ob
stām̄ qꝰ in compromisso fuit emologatum laudū futurū
quia talis emologacio habet vim simplicis renūtiacio
nis secus si emologacio sit secuta post laudum quia tc̄
non est locus querele quod est vm̄ qñ emologans fuit cer
tificatus de lesione alias secus no· an· in dicto c· quātual
lis ꝟ· venio ad septm̄ cta fi·
¶ Arbitratoris laudū si ledit eciam si de re ipa ē iniquū
ex impicia ꝑter dolū arbitratoris potest pcn reduci licet cō
promissū fuit iuratū et penali stipulacione vallatum

licet but dicat contrariū qm non appareat de dolo uel culpa arbitratoris no·an· in dicto c· v·venio ad ꝫ· quo iure qđ intelligt ſm diſtinctionem poſita ibi· ſequen

¶ Arbitratoris laudum ſi leſerit tertiū uel eſt cōis deus uel cōt pietatem uel cōm alia omīa iura poteſt reduci ad arbitriū boni viri Si autem eſt ſimpliciter cōt ius priuatum partis ita demū poteſt reduci ſi leſio eſt in ſexta pte ſm bar· uel in dimidia et hoc uerius que porro aliter iudicatur qm arbitrator aſſūitur ſuper lite et contꝰ uerſia qm qm aſſūitur ſuper contractu et predicta procedunt eaam in compromiſſo iurato in quo partes generaliter et ſimpliciter promiſerūt ſtare laudo Sed ſi ſpecialiter et expreſſe dictum ſit q poſſit arbitrator ius vnius pts in totum uel in pte alteri dare uel q poſſit iudicare alte uel baſſe quod idem eſt vel q potīt de iure vnius dare alteri in pua uel magna qntitate dic q ſi leſio eſt magna et ex ꝓpoſito et hoc conſtat poteſt reduci nō obſtantibus dictis uerbis ſic effuſe prolans ſecus ſi leſio ſit re ipa et nō ex ꝓpoſito et hoc conſtat ſm Jo·em· ſed uerius eſt q eaam tunc poteſt reduci quia illa uerba effuſa magis fuerunt prolata ad benuolenciā et ſub ſpe late confidenae qm decepcionis future Vbi autem non conſtat q leſio fuīt ex ꝓpoſito uel re ipa in dubio ex magna recepcione ꝑſumatur dolus et ſic reducho pe n poteſt no·an· in dicto c· quītuallis v· venio ad qđ tum et predicta procedūt eaam ſi renūtiacio uel pactum et iuramentum intĕrueſſerit de non petendo reductionem quia quodlibet iuramentū recipit intellectum ſm principale diſpoſitum ut no· e· c· v· venio ad ſeptimū Aduerte tamē q ſi in compromiſſo dicatur q poſſit arbitrator de iur vnius partis altēi dare in pua uel magna quantitate non potīt tamen enormiter ledĕ cum triplex ſit dampnū modicū magnū et enorme ut no·an· in dicto c· ult carta in prin· ibi adūte tm et adūte q leſio enormis dicatur que ſextam ptem excedit cū in ſexta dicatur leſio magna ut patet in ·l· vnde ſi nerue cum ·l· ſe· in prin· ff· ꝓſo· ubi tex·dicat q leſio in ſexta continet manifeſtam iniquitatem et idem dicat bar· in ·l· ſi ſocietatem ·ff· arbitratorū c·n· vide oīo·ff· ff· arbitratoꝝ laudū poteſt et concordat bal· q rōne

enormis lesionis possit peti reductio quibuscūq; uerbis ī cōpromisso posuis non obstantibus ut ꝑ̄ nota m·l· ciz antea C· de arbi· fallit cum statutū dat validitatem lau do quo casu eciam ratione voli non potest laudū reuoca ri ut nō bal· super Rubrica C· de app· Et idem uidetur si statutū dicat q; cont̄ laudum non possit aliqua excep cio opponi uel q; laudum sit precisum ut nō bal· C· de excep· rei m·l· ɳ·

¶ Arbitratoris sīa licet īspecto iuris rigore sit iniq; si tū ſm naturalem equitatem est equa non potest reduci ad arbitriū boni viri no· an· in dicto c· quotiensall' v· my·dria et sicut naturalem equitatem ſtā et iudex aditus super reductione ad arbitriū boni viri nō tenet rigorem sequi sed ſm naturalem equitatem debet sen tenciam reformare et eciam ex iusta causa pro bono pacis in aliquo modico ptem ledē no·an· c· c· v· nunc videamus et ꝑsūitur iusta causa ex qua modice ledit si tū in totū sequitur ius sc̄ptum obmissa naturali equi tate ſm qm̄ poterat laudum in aliqua pte confirmare non potest per hoc eius sentencia retractari quia licet posset naturalem equitatem sequi in retractando arbi tratoris laudum tū non artatur illam sequi si nō vult no·an· c· c· v· quero an in hac pnlt̄ colūp sed hoc ultm dictum uidetur cont̄ pmū arguendo de toto ad ptem

¶ Arbitratoris laudī licet non suspendat̄ per peticiō reductionis ad arbitriū boni viri tollitur tū effectus pre sūpcionis eius sicut in appellacione ab excōicione no·an· in dicto c· quotiensallis v· venio ad sextū vbi go nō als pe ntur reductio et redamacio ꝑsūitur q; laudū sit iustuz ut nō c· qm̄ cont̄ de proba· pnlt carta v· nūquid aut pro dicto arbitri

¶ Arbitratoris laudū potest peti reduci ad arbitrium boni viri usq; ad xx·annos quia tanto tempe durat ac tio et officiū iudicis p quā petitur dicta reductio vnde potest q̄nq; peti ꝑpetuo ut qm̄ competit officiū iudicis loco excepcionis que ꝑpetua est licet bar· dixerit et ma le q; q̄nq; finitur quadriennio et q; in oīb̄ casu est ne cesse q; petens reductionem contradixerit laudo·ſ· amū saltm extra iudiciū quod non est vez quia iure non cauetur no· an· in dicto c· quotiensallis v· quero tercio

Idem nō bal· ff

Idem nō bal. ff. pro socio .l. vnde si nerue C. de contrahen. emp. l. fi. pnlt. col. v. quero usq;

¶ Arbitratoris laudū reducitur ad arbitriū boni viri p officiū iudicis et q̄nq; iur̄ actionis fm bar. ut no. an. in c. quītauallis de iur̄iur̄. v. venio ad 2m quo iure

¶ Arbitratoris laudum si petitur reduci ad arbitriū boni viri iur̄ actionis uel p officiū iudicis quod datur principaliter ꝓpter se uel loco actionis debet super dicta reductione adiri iudex cuius contra quem petitur ubi autem agitur officio iudicis quod datur loco exceptionis tunc debet adiri iudex ipius petentis qui dicatur competens sup̄ excepc̄one actore agente quod est notandum Adite tñ q; si dubiū est de reductione laudi ꝓ iuramentū aditur iudex ecclesiasticus Idem si laudum est super materia spectañ ad eccliam super matrimonio Item si est latū cont̄ pietatem Item si ex eo euidens insurgit pactū An aut̄ tunc adiri debet iudex ecclesiasticus petens reductionē uel cuius cont̄ quem petitur patet ex p̄missis no. an. in dicto c. quītauallis v. venio ad quartum iude quod nō p eū de fo. compe. cū sit vi. col. v. tercius casus ubi dicit q; iudex ecclesiasticus eciam inter laycos est iudex competens in causa reductionis ꝓ iuramentū et si laudum quod petitur reduci appareat nullū potēit iudex reductionis super nullitate pronūciare no. an. de app. dilecto pnlt col. in prin. quod est notabile dictum et quod dictū est in causa reductionis laudi adeūdi esse iudicem actoris uel rei limita nisi tale laudū ex forī statuto produceret actionem et habet vim sentencie quo cāu adeūdus esset iudex et supior arbitratoris de cuius sentēcia conquerītur sed p̄mo casu conquerītur de contractu iude licet de laudo quod habet vim transactionis ut nō p bar. in .l. si societatem .ff. arbitratorum .ff. pro socio v. quero qs erit et iude oīo fre. de se. consilio cclxxxv. vide eciam an. qui fre. limitat de fo. compe. si clericus xp̄i. col. v. ex hoc decidetur c. tñ.

¶ Arbitratoris laudū potest detegi iniquū ex nouis probationibus q̄ in causa reductionis non est necesse q; arguatur dolus eius Si aut̄ exigitur dolus tunc non pōt iniquitas detegi nisi ex eisdem act̄ quia aliter non conducēt dolus quia non cadit in ignorantem nisi facto arbitratoris occurrisses quominus probaciones facte essent

vbi aũt coram arbitratore non apparent acta ad que ꝯfi
cienda non artatur de facili non probabitur dolus nisi p̄
sumptiue ut si absoluit in totum uel in magna parte
et agens vult probare debitū clarū tūc conducetur dolus
p̄sumptiue predicta intelligę de p̄sumpc̄onibus oīo no
uis nam ad probād' acta antiqua possint nouꝰ testes p-
duca ut si agens vult probare coram arbitratore aliquid
fuisse probatū no. an. in dicto c. quītauallis v. venio ad
sextū vide .ſ. ſſ. proximo

¶ Arbitratoris laudum qñ petitur reduci ad arbitrium
et equitatem debet petens probare iniquitatē et lesionē
nō quia probando p̄sumatur sed quia petens fundat se
in lesione et hec est eius intencio quam habet probare
et ideo si per laudum est reus absolutus in toto uel ī mag
na parte et actor produat clara mistrā uel testes de debito
nisi appeant alie ĉcūstancie p̄sumitur laudū iustū licet
possibile sit arbitratorem habuisse probacoēm super excep-
cionibus quia p probacionibus non p̄sumitur et quia lau
dum non transit in rem iudicatam no. an. in dicto c. qñ
tauallis v. venio ad sextum Item si petens reductionem
dicat se condempnatum et non apparet aliter q̄ sit debitor
eo ipō laudum probatur iustum et no. an. in consilys
suis consilio xxvij^a et fuit opi. fran. de are. qñ recitat
an. in dicto c. quītauallis v. venio ad sept^m ibi p que
dicat fran. vide oīo sub ūbo p̄sūpc̄o .ſſ. p̄sūit p laudo

¶ Arbitratoris uel arbitri laudum si est petitum reduci
ꝓpter iniquitatem et petens succumbat in penā cōpromissi
madit nisi euidenter appeat de causa iusta petendi no.
an. in dicto c. quītauallis v. ſ ē dubiū an p̄sit colūp.

¶ Arbitratoris laudū si est latū super eo q̄ alias per sen
tenciam erat decisum an ualeat uide sup ūbo ꝓmissū

¶ Arbitrator pōt procedē ut arbiter super vno articulo et
ut arbitrator super alio et ut iudex delegatus sup alio
qñ in iudicem delegatum fuit compromissum tanquam
in arbitrum et arbitratorem et vna potestas p aliā adim
non expirat de prebēn nisi essent ut singl'r no. an. hoc

¶ Arbitriū simpliciter concessum intelligitur de arbitrio
boni viri sed si apponitur verbū libere intelligitur q̄ possit
ecia iniuste fierē dum tñ dolus malus absit Item uerbum
videbitur et uerbū placebit important arbitrium boni

viri sed uerbū iudicio tuo imptat liberū arbitriū no·bar·
m·l· si sit legatū in prin·li·vj· et plenius in extrauag ad
r'primendum super uerbo iudebitur ubi de uerbis tuis
iudicio tuo dicat contrariū Item in uerbo plenū quod
de ubo liberū·ff·delega·m·l· fidei missa·p'· si sit et ita
ibi nō bar· et uide p eū de arbitrio generaliter concesso
in·l·ambicio ff·de decre· ab ar·fa· et uide glo·de uerbo
iudebitur c·ij·de cor· via·et ibi per an·et ibi plenissime
p eum in c·i·de consh· ubi de mult' uerbis loquit' an im-
portent arbitriū boni viri de accu· c· super hys penult'
col' uide sub uerbo uolo

¶ Arbitriū differt a facultate et a conscia Nam quedam cō
mittūtur in iudic' facultate et in illis potest iudex fm vel
le suū procedē quia sic agendo facit quod ius vult vnde
non est opus querele Item ꝯmissis conscie iudic' ꝯ quibus
non appellatur si tū appelletur opabitur quo ad finē deuolue
di ut superior possit deliberare an quod actū est reuocetur
sed in cōmissis arbitrio iudic' Aduertendum tū est q' aut cō
mittūtur ad arbitriū liberū aut ad arbitriū cum causa
uel ad arbitriū iudicis siue boni viri p'mo casu potest
iudex fm velle suū procedere ac si esset compromissum in
eius facultate fm Jo·an· quod est vīm fm bar· in hys que
sunt leuis preiudicij sed in hys que sūt grauis preiudicij,
ut in sententijs tenetur sequi regulas iuris naturalis et eq'
tatis rōnalis licet sit liber a regulis iuris positiui et ciuilis
quiymo et remedia iuris ciuilis ex quibus esset ius quesitus
ut prescripcio seruare tenetur quia ex quo sunt quesita ex
naturali equitate affixa et ulla tollere esset contra nāle;
equitatem licet eū liberū arbitriū concludat voluntatem
et racione nō regulamm dūnō excluditur dolus illud est
verum vbi non tangitur p̄iudiciū tertij fm la· Secdo mō
qñ cōmittitur arbitriū cum causa uel ad arbitriū iudic'
uel boni viri tunc non tenetur sequi regulas ciuiles ar
ca ordinatoriā aliq' et modū procedendi sed circa decisoria
et modū finiendi sic nisi et circa ipa decisoria iam det'mīa
ta aliter det'mināda daretur arbitriū quo tū casu tenet
sequi naturalem racionem et quatenus illam egreditur
p viam appellacionis uel reductionis ad arbitriū boni vi
ri reuocabitur no·an·de consh·c·i·v·op·q ymo sed bar·ī
extrauag ad rep̄mendum concludit q' in cōmiss ad arbi

triū boni viri tenetur iudex sequ regulas ciuiles eciam quo ad ordinatoria lit et pro eo iude casus in .l. i. ff. de ar. ubi patet q si causa cōmittitur in arbitriū eius arbitr cognoscenda et finienda tenetur non solū in iudicādo sed in procedendo eciam iuc ordine seruato et hoc videt verius sed dicunt an. procedit in hys que committūtur ad liberū arbitriū ut patet ex .l. quā allegat C. de moder. testa. si q̄q loquitur de actu in libera voluntate cōcesso iude oiō super uerbo liberū

¶ Archidyacon officiū est inducē beneficiatos p ep̄m et alios in corpalem possessionem quod officiū potest p alios exercere cum non sit electa industria psone ēte ro. concu. ccc.xlv. iude sub v. dignitas .s. prelatus

¶ Archidiaconatus de iur cōi est maior dignitas post pontificalem no. an. c. i. de offi. archi. et per Jo. an. c. de li beracione de offi. le. li. vj. in glo. m. in fi. iude .s. sub ubo dignitas que dicatur maior

¶ Archidiaconus de iur cōi potest ecclesias .s. limites ar diaconatus suis visitare et ab eis procuracionem recipe semel in anno ut patet c. mandamus de offi. archi. licet glo. ibi dicat q illud sit ex consuetudine prescripta sed tex. nil dicit de consuetudine debet go intelligi de iure Idem p batur in c. adhec c. ti. ubi dicit tex. q archidiaconus h iurisdictionem audiendi iurgia corrigenda in quibus ub includitur potestas et iurisdictio iudicandi nec potest dici q ibi loquitur de consuetudine quia ppa fuit de iure con sultus et de iur rñdet Ideo declarat iura tex. host. et Jo. an. c. fi. c. ti. super uerbo dūtaxat Item probatur per tex. cui aptus de censi. c. i. in fi. c. ti. li. vj. uicta glo. pua sup ubo p lan et hoc tenet Jo. an. c. cum sanis super ubo aliq de offi. archi. Item tenet archi. xcix. di. plecti super v. cū iussione Nec obstat c. fi. de offi. archi. quia ibi loquitur in abbacys et idem in prioratibus cōuentualibus et idem cōn. in eccle sys collegiati que cū sint de maioribus et grauioribus epō reseruantur et hoc eciam probant ex tex. dicti c. adhec ibi ardua ut Sed prochiales ecclesias et alia būficia inferiora que sunt minoris tituli potest archidyaconus visitare et hāc distinctionem faciūt host. et Jo. an. in dicto c. fi. sup v. mō sterio et super v. dūtaxat et probatur ex tex. in c. fi. de offi. archi. ibi est expressū q archipbr pōt pbros suos Tua plebe

minores titulos hītes visitare et de eis curam habere go
forcius pōt hoc archidiaconus cuius iurisdictio ampliōr ē
ut patet c· i· de offi· archipr̄. Et licet eaā ep̄us possit visitāe
ecclesias infra limites archidiaconatus constitutas nō tm
impeditur archidiaconus quin et ipe visitare possit ut
no· Jo· an· in c· mandamus Item archidiaconus potest vi
sitare si vult semel in anno ecclesias eiam extra archi
diatū eius sitas tm in eadem dyoc in qua est archidyaco
nus et hoc est verum epō illo nō visitāre ut no· Jo· an· c·
i· de offi· archi·

¶ Archidyaconus non est p̄latus nisi assūmatur p electōz
nō Jo· an· c· ij· de iudi· iūde ibi an· et· p̄· sub ubo p̄lato· p̄·
appellacōe prelati

¶ Archiep̄us de iur cōi potest visitare ōmes ecclesias siue
prouīcie de prescrip· cū ex officio de censi· sopitē et melius
c· fi· li· vj· nec contra hoc prescribi potest ut dicto c· cum
ex officio et iūde sub ubo epi· p̄·

¶ Archiepō tenentur omes suffragānei iurare fidelitatē
et obedīciam de ma· et obe· dilecti· de priuile· antiqua
et utrobiq nō p glo·

¶ Archiepūs ad loca exempta intra prouīciam suam de
cimas uel p ea tīsitū faciens potest sibi crucē ante se portaī
fricē et ppto sollempniter benedicere ac in pontificalibus cū
pallio celebrare et facere corā se sine pontificalibus celebra
ri sed extra prouīciam suam non pōt archiepūs un pallio ei
cū licencia eius ad quē spectat nisi super hoc esset priuilegia
tus ꝑ pontificalibus sc̄z crismando ordīando et degradādo
un potest cum licencia dyocesani loci quia strictior ē vsꝰ
pally quam pontificaliū ut de· i· de priuile· in tex· et
glo· et de benedictiōe solempni nō Jo· an· c· abbates de
priuile· li· vj· in nouella

¶ Archiepus qualiter et qn̄ pōt inter dyocesanos et subditos
suffragineorum suorū iurisdictionem aliquā exercere de offi·
or· c· pastoralibus in prin· et c· i· e· ti· li· vj· de fo· compe·
c· li· de pe· et re· c· plt de censi· c· ꝑpetuo li· vj·

¶ Archiepūs non potest suam prouīciam visitare nisi p̄us
capitulum sue ecclesie et suā dyoc visitauerit de censi· c· i·
li· vj· in prin·

¶ Archipresbiter iūde sub uerbo dignitas

¶ Archinium vtrū scriptura que reperitur in archino pub

lico faciat plenam fidem ūde sub v· scriptura ·ſr· scriptura producta ex archīno

¶ Arrestare ꝓprie est p̄apere alicui sub pena ne de loco certo recedat no· fran· de· i· in prīn· de here·

¶ Argumentū a contrio sensu non habet locū qn̄ esset conr̄ alia iura no· glo· de fo· compe· c· sig'ficasti uel validum est de hys que fi· a pla· cum aplica et ibi ūde an· et c· publicato ad fi· de elec·

¶ Argumentū a coīn· accidentibus est validum i mā probacionū nō ꝰ glo· et per but' ac per bal· et bal· l· neq̄ natales C· de proba·

¶ Argumentū a contrio sensu habet locū qn̄ siūtur ex uerbis a quibus siūtur causa finalis secus si impulsiua Item secus qn̄ siūtur a uerbis modalibus uel narratiuus uel ab vna causa finali tm̄ ubi cause siūt plures an· de elec· publicato in fi·

¶ Argumentū a sequela absurditatis siue ut euitet absurditas ē ualidū in iure ut patet de p̄ben· dudū v· considerantes li· vi· in tex· et glo· et nō Jo· an· in dicto c· q̄uis n· c· n· et li· i no· et patet ff· de neg g· l· pōpom⁹ scribit

¶ Arma et insignia alicuius an alt' possit sibi assumē et deferre ūde an· in c· dilecta de excess· pla·

¶ Articulus datus per agentem interdicto recuperande in qua dicat se beneficium quo spoliatus fuit canonice et lītime possedisse debet admitti licet articulans nō producat suam institucōm nec dicat per quem fuit institutus quia postea in termīo dato ad probandum pont institucōm suam probare per scr̄pturam uel testes Satis cm̄ est si in articulo exp'mat colorem eo ipō q' dicat se canonice institutum presertim quia dictus articulus nō est obiectiuus sed de iure dantis Jdeo non requirit tam exactam specificacionē nō ro· conclu· ccxlvm· et nō an· de resti· spo· in lēis xm· colūp· v· ex hys decidit' ff ūde sub v· error· ſr· ūde recipiendo libellū· ſr· termio· ſr·

¶ Articuli de prescripcione exempcionis dati per decanū et capitl'm coll'r epm̄ visitantem non concludūt nec admitti debent nisi in eis detur de alio prelato qui huiusmodi iurisdictionem contra epm̄ prescripsit uel q ipi p̄scripserint q altei p̄lato subsint ro· conclu· ccxxxm· Jdem dicat an· de p̄scr̄p· audit' vi· col· v· q op· no·

¶ Articuli dati super ꝑscꝑcõe sũt condudentes eo ꝙ articulus dicat se ltr̃me prescripsisse licet non dicat q ꝑ xl. amos ro. conclu. ccxlvm. Et licet non dicat q tali titulo possedit no. an. de resh. spo. in ltr̃is xmj. col' v. ex hys deadi
¶ Articuli male specificati in ꝑma instancia possũt melius specificari in scda et non dati in ꝑma possũt dari in scda Ro. conclu. ccxxj.
¶ Articuli in materia obiectiua non debent admitti nisi exacte specificentur Jdeo excipiens q beneficiũ resignatũ per aduersariũ idem aduersarius post resignacionem tenuit et fructus ꝑcepit se uel aliũ ꝑcepit non auditur nisi ullũ aliũ expimat et de eius mandato specifice det Et idem in obiacente cõtra ꝑmũ impetrantẽ de cõsupacõe gr̃e ꝑ acceptacionem alterius beneficij per se uel per aliũm facta ro. conclu. ccxlv.
¶ Articuli in materia obiectiua licet requirãt exactaz et magnã specificacionem scz nomis loci et temporis et aliarũ circũstanciarũ de quibus in l. libellorũ tũ de necessitate nõ reqũitur specificacio diei et hore dũmõ mensis et anni bene specificentur nisi dies et hore essent de substancia materie in articulis deducte ro. cõclu. ccxlvj.
¶ Articuli non dicũtur obiectiui sed de iure ptis qñ tendũt ad purificandam et implendam gr̃am articulanti licet directe et principaliter inferant ius altẽi pti nõ competẽs tũc go dicũtur obiectiui qñ ꝑ eos non docetur de nõ iure altẽius ptis ro. conclu. xcv. et et cxlvnj. et cõclu. lxxxvnj. als cõclu xxv. et xxx. v. cxcnj.
¶ Articuli dati in certum casum et euentũ si ille casus non euenit non sũt admittendi quia probati non releuant debet go articulans expectare illũ euentũ i quẽ dedit anteqñ ad probandum admittat̃ ro. cõclu. lxv.
¶ Articulans potest formare ꝑ uerba iuris licet cauca sit fieri ꝑ uerba facti quo ad testem ut clarius probet testis an. de resh. spo. in ltr̃is xmj. colũp v. ex hys deadit
¶ Articuli contra quos excipitur q non sũt admittendi admittũtur saluo iure impertinenciũ et non admittendorũ et ita habet cõis practica propter lites abbreuiadas nõ Jo. an. de offi. dele. cũ stingat in fi.
¶ Articulorũ uerba et eaã positiones debent intelligi ꝓut ruditer sũt ꝓposita ꝓut uis uerboz de facto imꝑtat

nō aut̄ recipiū intellectū a natura matēie subiecte nec a uur it'
ptacione ut nō an·c· frīitatis de test· tercia carta v· ex pōtchs
pōt decidi alia quesho et nō Jo· an· in c· cū iohannes de fi· īstru·
sup v· vnī tm̄ vendicio

¶ Attemptata lite pendēn reuocantur eaā post mortē attēp
tantis ro· conclu· lmq· et iūde sub uerbo iudex ·ff· sentencia
ff· appellacio

¶ Attemptata post appellacionem ltrīmā non validantur lis
appellacio postea deseratur uel ei renucietur ymo possit ad
huc pcs reuocari p viam attemptat no· an· de eo qui mit·
in pos· c· cū venissent v· op· q ipa Sed ro· dicit q attemp
tata post appellacionem a diffinitiua non reuocentur per
modum attemptat appellacione deserta qm̄ deserco appareat
exactis scais si desertus egerat alia probacione licet aliqui
bus visum fuit q aim exceptio desercionis sit fundamalis pe
ticioni attemptatorū q de illa exceptione esset an omnī
cognoscendum Ro· ocdu· 1· vide sub v· execucio ·ff· execuco
ficta pendēn

¶ Attemptata pendēn tpre appellandi reuocantur p viam
attemptat sicut si post appellacionm attemptata forent
fallit in sentencia excōicacionis que lata ante appellacoz
non reuocantur p viam v· de 2° predicta intelligre in
attemptatis pendēn termio x· dieū a die sentencie sed at
temptata post dictos x· dies ante appellacionem que tm̄
postea fuit interposita ·ff· x· dies a tpre sic non reuocāt
p viam attemptat sed p viam iustīcie sic docto de iustīcia
in causa appellacionis ro· ocdu· clxxxij.

¶ Attemptata pro excacione sue excōicacōn post appella
cionem ab ipa sentencia interpositam puta aggīuacio et
reaggīuacio non reuocantur p viam attemptat quia spe
ciale est in sentencia excōicacionis q appellacio eam no
suspendit ro· ocdu· cccxvij· vide antho· in c· bone de app·

¶ Attemptata pendēn causa restitucionis ad appellandū
reuocantur p viam attemptat Item multo forcius in attēp
tatis post restitucōm concessam et ante appellacionem
interpositam durante tm̄ tpre appellandi fallit in attēp
tatis ccā censuras ecclesiasticas ro· conclu· cccxcij· sed cō
trariū ptmi dicti cōclu cccxxvij·

¶ Attemptata lite pendēn p iudicem a quo ante appella
cioīm a gīuamine interpositam non possunt reuocari per

iudicem ad quē p viam attemptan ſecus ſi forent attemptata poſt appellacionem uel inhibicionē ro. ꝯdu. eccl̄q.

¶ Attemptata poſt appellacionem interpoſitam ante diffinitiuā non reuocantur niſi in euentū veritatis cauſe appellacionis ſ̄cem in attemptatis poſt appellacionē extraiudicialiter interpoſitam predicta intelligē niſi appellans obtuliſſet ſe probaturū cauſas grauaminis et non cauſam fuit admiſſus quia tunc pro reuocacione attemptatorū ſufficit probare cauſam l̄tīmā fuiſſe expreſſam et ſe obtuliſſe probaturū et non fuiſſe admiſſam fallit in appellacione eſ extraiudicialiter interpoſita ſuper electione cathedraliū uel regulariū eccleſiarū quia tūc quicquid fit contra et poſt appellacionem emiſſam ex cauſa probabili licet nō ſit oblata probari eſt ipō iur̄ nullū ro. concdu. cccxxxv. vide plene per do. an

¶ Attemptata per iudicem uel partem poſt appellacionē extra iudiciū interpoſitam ante notificacionem eiusdē eis factam non reuocantur per modū attemptati propt̄ iuſtam ignorancie cauſam ro. concdu. ccxcv. vide an. in dicto c. bone de app.

¶ Attemptata per actorem lite pendēte poſt mortem rei poſſeſſoris poſſunt pet̄ reuocari per ſurrogatū ad ius et litē defuncti Judex tn̄ non ad inſtanciā ipius ſurrogati ſed ex mero et puro officio ſuo debet illa attemptata reuocare faciendo poſſeſſionem cū fructibus reſtitui que poſſeſſio n̄ dabitur ſurrogato ſed manebit vacua donec lis ſit finita

¶ Attemptata autē per tertiū non poteſt ſurrogatus petē reuocari p viam attemptati quia nūq̄m fuit lis inter illos duos ſed actor qui ſemper fuit in lite bene pōt dictam reuocacionē petē ro. ꝯdu. ccxcvi.

¶ Attemptatum dia non poteſt ſi actor qui obtinuit i poſſeſſorio intrauit poſſeſſionem ꝓpa auctē pro execucōe ſentēcie licet petitoriū tunc penderet ſ̄cco p viam attemptati non poteſt pet̄ talis poſſeſſio nō ro. ꝯdu. cccc. v. ℔ poc

¶ Attemptatū an dicatur id quod iudex fecit pro execucōe ſentēcie a qua fuit appellatū ſi appellans non certificauit iudicem de ꝓſecucione facta in termīo ſibi aſſignato iude ſub v. execucio .ſ. execucō ſm̄ic nō impeditur

¶ Attemptatū lite pendēte nūq̄ venit reuocanda ad inſtanciā poſſeſſoris beneficij ne detur vacuus ingreſſus

ro· cõclu. quod intelligẽ qñ notorie et clare cõ
stat de non iure suo ut nõ ro· conclu· clv· Eo tñ casu pt
iudex revocare ex suo mero officio nõ pmoto non ut pn
de cuius nõ iure constat sed ut tercio conferatur ut nõ ro·
conclu· xcmj· in fi· et no· an· c· bone de app.

¶ Attemptata lite pendẽ si quis pcnt revocari in causa
beneficiali sufficiat qꝫ probat se possedisse tpre lit̃ inchoa-
te et ea pendẽ spoliatũ fuisse licet aliter possessionẽ sua
non coloret quia hoc interdictũ est magis priuilegiatũ
qm̃ interdictum vnde vi racio est quia hic offenditur iu
dex et pars ibi pars tantũ Ro· conclu· xcmj· et no· an· c·
bone de app.

¶ Attemptata lite pendẽ possunt pcn maderter revocari ĩ
qua peticione et revocacione attemptatorũ procedit̃ nullo
iur̃ ordine seruato cũ iudex ex mero officio suo possit ĩ
pristinũ revocare et non requĩtur qꝫ agens probet titulũ
ro· cõclu· xxiiij· et in c· bone de app.

¶ Attemptata post appellacionem in partibus ad curiam
interpositã possũt pcn revocari non obstãt contestacione
facta super appellacione quia in quacũqꝫ pte iudicij pot
talis revocacio pcn et añ omia debet expediri· ro· cõclu·
ccccclxxxix·

¶ Attemptata post appellacionem si petuntur revocari ñ
sufficiat probare per confessionem appellati appellacioñ
interpositam nisi doceatur qꝫ ſ· x· dies et per habentem
potestatem appellandi fuit appellatũ ro· cclu· clxxxvj·

¶ Attemptatorũ remediũ cõpetit spoliatꝰ qui a spoliato
fuit ultimo spoliatus quia ultimũ spoliũ est prius purgã
dum ro· cõclu· clxxx·

¶ Attemptans lite pendẽ non solũ venit condempnãdus
p viam attemptati p restitucioñ rei qm̃ occupauit sed ed
ad fructus pcipiendos quia violento possessori compatitur
nisi habuit pbabilem colorẽ duby ro· cõclu· xvj·

¶ Attemptata lite pendẽ non possũt revocari post cclusiꝫ
in causa ro· cõclu· ccccclxx· quod est verũ ad instanciaꝫ
pts si ex mero officio iudic nõ pmoto revocari pnt ecia
post ro· cõclusionẽ conclu· xcmj·

¶ Attemptata per epm visitantem prochialem ecclesiam
siue dioc non debent revocari ex eo qꝫ rector illius ecclesie
probet illa fuisse attemptata post appellacioñ p eum mt

positam in qua dixit se ab epō exemptū priuilegio uel pre-
scripcione nisi probet eciam exempcionem saltim aliqualit'
licet nō plene ro·odu· ccxxvmj·
¶ Attemptatorū reuocacio non habet locum in irretractā
bilibus ro·odu· xxxvj· in fi·
¶ Attemptata lite pendēte p procūrem non hābtem ad hoc
speciale mandatū non venit reuocanda p viam attempt
ti quia in generali mandato nichil venit ullicatū ro·odu·
lxxvm· et lap· c· cū qui de p̄ben·li·vj·
¶ Attemptatorū sentencia per quā mandatur attemptari
reuocari est execucioni mandanda ante omia eiā aīaqm
de principali cognoscatur que execucio fieri debet eciam
expensis in quibus pars petit condempnata ro· concdu·
xcvj· et concdu·lxxxxix·
¶ Attemptatorū sentencia per quam mandatur attemp
tata reuocari habet vim diffinitiue sto & eo mxabitur no
tario tm̄ q̄ūtū pro diffinitiua et pro registro q̄ūtum cō
tinet pro aduocato aūt et procuratore ad arbitriū iudic
prout iudeūt eos laborasse ro· cōcdu· xcvj·
¶ Auctoritas q̄m̄ requīritur ad valitatem actus oportet
q̄ in ip̄o actu uel statim post interueniat alīs nichil opat
no·Jmo· de consue· an· in dicto c· cum consuetudinis bar·
in·l· siquis michi bona·ff· iussu·ff· de acqui· here· et bal·
in·l· nec quicquā ·ff· uerbo decretū ·ff· de offi· p̄con· et se
et iude sub v· plautus ·ff·
¶ Auctōitate p̄p̄e dicatur fieri quod fiat legatus ex specia
li cōmissione secus si fiat iure legacionis quia p̄mo eū
fiat ut delegatus sēdo ut ordinarius de preben· eū qui
alias hy qui et c· si eū et c· si aplīce li· vj· p̄mū casū intel
lige q̄m̄ in speciali cōmissione specialiter exp̄mitur q̄ le
gatus aucte p̄p̄e fiat secus si non exp̄mitur sed simplia
ter mandatur legato ut aliquid fiat quod mme ad eius
iure ordinario p̄tinebat ut patet de v̄p̄o eū aliquib; in fi·
¶ Auctōitas cuius dyocesani requīritur in alienacioe rei sitē
in vna dyoc̄ et spectant̄ ad eccliā altīus dyoc̄ iude Jo·an·
de priuilegys pastoralis
¶ Auctoritate nr̄a facta dicatur p nos facta quia omia
nr̄a facim̄ quibus nr̄a imp̄timur auctoritas de preben·li·
vj· et c· de ve· iu· cnū·l·i·
¶ Auditor sacri pallacij non potest post mortem pape pro-

cedere in causis eciam ante mortem incepte no· in de· audi
tor in fi· de ep· sub vbo appellacio ·ff· iudex

¶ Auus patruus et auia patrna in successione nepotis i
bonis ex linea quasi patrna quesitis excludūt mrem auus
matruus et auia matrna in bonis ex matrna linea quesit
excludūt prem et idem in proauo et proauia et alijs supio
ribus ascendentibus c· de bo· li· l· i· c· q; satis et nō bar· c·
de suc· auct utaq; in alijs autē bonis aliūde qm̄ ex linea
nrna uel prna quesitis succedit ascendens proximior i
gradu ex qua uis linea sit c· ad t'ull' auc· defuncto bal·
autē dicat q; licet in lucris nupcialibus que ad nepotē
ex linea patrna uel matrna puenerunt preferatur ille
auus cuius linea bona ferunt tamen in ceteris bonis ex
quacūq; linea quesitis prefertur ascendens pat̄ in gradu
et si sunt plures eodem gradu omes pariter admittant
ut ipe nō in dicta ·l· quod satis et in auc· defuncto c·
ad t'ull' v· quero utrū prauu et auie appellacōe ctinet
et comprehenditur eciam proauus et proauia de ꝑpria
et vera significacione Et ideo licet autentica mr̄i et auie
c· qm̄ mulier ti· de offi· dim· potest admittāt auia ad tute
lam ceteris mulieribus exclusis non intelligitur exclusa
proauia nō bar· et bal· ff· de postu· l· aureaquin ·ff· Item
pompon⁹

¶ Autem ista dictio est adiectiua et de eius natura est
aduersari his qui sūt eius generis ut si dicām scolaris le
gūt petrus aut currit intelligitur petrus sz scolaris nō
p glo· et bar· l· marin ·ff· fi· ff· de adul·
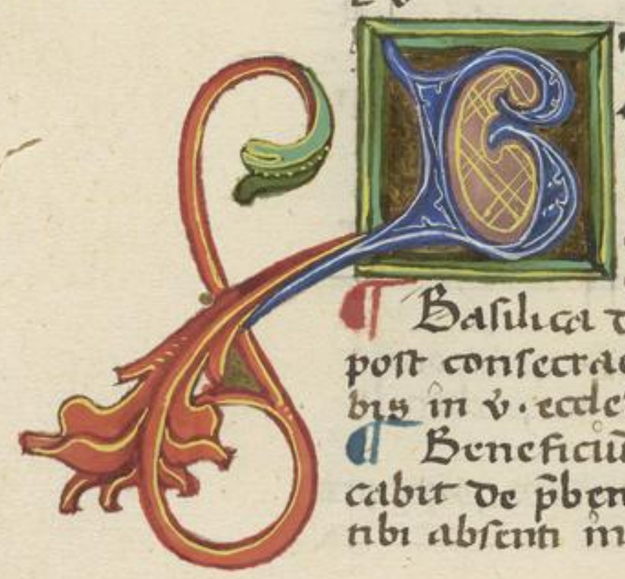
SANNITVS qui ex forma statuti
non debet audiri si nō
fuerit contra eum opposita excepcio hanc
in causa principali An oppon possit in cā
appellacionis iude sub vbo excepcio ·ff· excep
cio competens

¶ Basilica dicat' ecclesia constructa añqm̄ sit consecrata
post consecracionē appellatur ecclesia Jo· an· de inr̄pa· no
bis in v· ecclesiam

¶ Beneficiū potest conferri p ꝑpetuam sub condicione si va
cabit de p̄ben· c· n· li· vj· nō per inferiorem c· n· et li· c· si
nbi absens in glo· Sed nūquid in condicione aut si vacat

eciam per inferiorem conferri potest ut nō in c. ij. de elec. li. vj. eciam si collator ignoret vacacionem nō per Jo. mo. et Jo. an. in dicto c. si tibi abñ et inde sub uerbo ādmīstrator in principio. ſſ. epūs. ſſ. cca per totū. ſſ. grā p totum homicida. ſſ. intelligimus. ſſ. irregularis. ſſ. iudex. ſſ. iuans. ſſ. mensa. ſſ. ꝑpa. ſſ. possessio. ſſ. prelatus. ſſ. pmutacio. ſſ. priuilegiū. ſſ. priuilegia differūt

¶ Beneficia conferre est iurisdictionis licet vŏlūmurie nō Jo. an. ne se. va. c. ulla et patet de electō nosci et c. tūsmissā

¶ Beneficij appellacione an indudatur prebenda uel non forte si quis sit ad beneficia dispensatus cōclu. cxxxmj. et ſſ. beneficij appellacō larga

¶ Beneficiū in quo dīāt a priuilegio inde ī uerbo priuilegium. ſſ. priuilegia differūt

¶ Beneficij appellacione continetur canonia siue canonicatus sub expectacione prebende qñ est canonicus intra niñ secus si extra niñ ubi prebende non essent distincte ro. ocli. cccxxv. Canonia enī est quoddā ius spīāle ex institucōe alicuius ī canonicū oritur et creatur ex quo ei competit stallū in choro et vocem in capitulo ut ibi nō

¶ Beneficij appellacione continetur vicaria ꝑpetua in eccle sia ꝑpetua prochiali nō lap. sup tractatu pmutacionū fre. de se. q. xmj. in addicionibus ibi positis

¶ Beneficij appellacione continentur pstimonia qñ dotas solita sunt concedi in ꝑpetuū beneficiū nō fre. in tractatu pmutacionū q. xmj. et consi. de elec. statuimus et hosti. et Jo. an. de rp. postulasti et ibi p an. c. ti. in nrā v. verius ad qōnes sed licet pstimonia appellentur beneficia et tū non intitulentur nec in titulū siue pro titulo beneficij assignant ut nō henri. de de. non resi. c. fi. de preben. de multa ī pma distinctione et de. grē de rpt quē ibi sequitur Jo. an. in vj. coluꝑ. sed idem Jo. an. in de. fi. de offi. or. tenet q pstimonia dantur in titulū pro hoc uidetur tex. c. fi. in prin. de concess. preben. li. vj. et inde fre. in tītatu pmutacionū. q. xmj.

¶ Beneficij appellacio largo modo supra comprehendit prebendas nō ro. concu. ccxl. imo eciam dignitates comprehēdit et eciam mīora beneficia no. c. i. de regī iuꝰ li. vj. et in de de. i. de sequest. pos. et fruc. et quod ibi nō an. dic q in fauorabilib, comphendit dignitates secus in ambiciosis nope. more c. fi. de offi. vicā. li. vj.

¶ Beneficij appellacõe non continentur hospitalia ĩ lris grõsis ad beneficia concessis nisi de ipis hospitalibus fieret mencõ specialis ro. condu. cccxcvj. Jn hys aũt qm̃ in lris prędictis si hospitale est consuetum conferri clericis in titulum beneficij ppetui beneficiũ est alis nõ nota fre. de se. in tractatu pmutacionũ q. ix. sed licet sub nomĩe beneficij non veniant hospitalia tñ sub nomĩe officij ut nõ glo. c. dispendiosam de iudi. sub v. beneficijs

¶ Beneficia reseruata dicuntur illa que vacant per assecucionem alterius incõpatibilis uel per munus consecracionis impensum uel per resignacionem in curia facta ro. condu. ix. uel per mortem beneficiati decedentis in curia uel in loco vicino curie. s. duas dietas per tex. de preben. c. ij. li. vj. declaratũ in c. pñti e. ti. et li. et ibi inde oiõ

¶ Beneficiũ eo ipõ q ipa sibi reseruat statim ligantur manus ordinarij eciam rc non integra de elec. si eo tpõe li. vj. et no. fre. in trac. pmuta. q. i. et xxxvj. et ideo nullus inferior a ipa potest conferre eciam si conferens sit executor uel legatus apticus nec ecia potest tale beneficium optari vi alicuius consuetudinis ro. condu. xcmj. et hoc verũ est eciam si in potestate legati contineatur q possit beneficia qualitercũq vacancia et indebite occupata cõferre ro. condu. cxv. secus si contineatur q possit reseruata conferre exceptis vacantibus in curia per obitum que non venit in generali concessione reseruatorij ro. condu. xcij. Hic adde q licet beneficiũ sit reseruatum si tñ in reseruacione non est decretũ irritans ut tũc possit conferri per ordinariũ q̃q si conferat puniatur nõ glo. in dicto c. si eo tempe sed contrũ sentit ibi Jo. an. in nouella de concess. preben. si capitulum in glo. ij. eo. li. pro primo dicto fatur idem Jo. an. c. fi. de consue. e. li. in nouella sup v. vacantibus sed illi rñr per id quod no. de preben. cuj ecclesia in glo. fi. e. n. et inde quod nõ do. an. de consti. cũ ay. ferra. in ultiõ nõbili cta intellectum finis illius c. et quod nõ compos. de rp. c. cũ cañ licet cta fi.

¶ Beneficia reseruata dicũtur vere vacare per resignacionem eciam in manibus ordinarij non solũ ipe facta nõ ro. condu. xcmj. non possunt talia beneficia aucte ordinarij pmutari siue sint reseruata generaliter siue spe-

aaluter et motu ꝓpio nō fre· in trac· pmu· q· r· sed nec auctē legati habentꝫ generalem pm̄tem recipiendi resignacionem bene ficiorū ex causa pmutacionis et illa conferendi quia illa ꝑtis nō extenditur ad reseruata nisi in prouīcia legacionis essent oīa beneficia reseruata ut nō in trac· ꝑdicto q· ŋ·

¶ Beneficia reseruata si ex causa pmutacionis resignentur ī manibus ordinarij et cū ordinarius illa conferre nō posset nolūt resignan̄ adire ꝑpam forte ꝓpter vitandam expensam auctē ꝓpria possūt reuerti ad sua beneficia reseruata nisi sint p̄ aliū occupata quo casu non poterūt reuerti sine auctōitate supiorꝫ no· ro· concu· xxv· Et iude cta hoc ultimū quod nō ro· concu· lx· et quod no· fre· in trac· pmu· q· m· ubi dicat ꝑpam ad eūdem si de facili et sine grandi ꝑiudicō adiri pōt

¶ Beneficiū dicatur reseruatū si de eo ꝑpa prouidit m certū futurū modū vacandi licet non eo sed alio modo vacauīt et consequent' prouisio nulla fuīt ro· concu· cccxxxvj· Item si ꝑpa de illo prouideri mandauit licet prouisio huiōi ex aliqua causa effectum sortiri non potuit dicta tamen reser uacio intelligitur specialis non generalis ro· concu· clvj· predicta limita ut nō super uerbo grā ꝙ· grā beneficialis concessa et sub ubo ꝑpa eo ipso qđ mandauit

¶ Beneficia collcorū et subcollcorū semel reseruata licet eorū officiū postea cessat tamen semper remanent reserua ta quia per decretum fiūt semel affecta qui affectus nūqꝫ tollitur nisi per collacom̄ ꝑpalem postea subsecutam quod ē vīn m beneficijs obtentis tpre reseruacionis uel ante secus m obtentis post ro· concu· clvj· et predicta reseruacio in dicatur eo ipso q̄ officiū confertur ante eoā acceptacōnem et exercicū officij ro· concu ccŋ·

¶ Beneficia reseruata vacantia in curia licet elapso mēse si ꝑpa de eis non prouidit possunt conferri sin forma c· statu tum de preben· li· vj· tm illud c· est per ex̄uagacom̄ bonifacij hodie reuocatū ro· concu· ccŋ·

¶ Beneficia deuoluta possunt conferri per executorem apli cum sed reseruata non nisi in concessione hoc specialiter ex p̄matur ro· concu· cxv· possunt eoā legati talia beneficia de uoluta conferre ut nō glo· tam de executore q̄m de legato ī de· si de beneficio de preben· et iude sub ubo legatus· ſ· legnty

¶ Beneficia manualia licet ad nutū sint reuocabilia tm p̄ eorū reuocacom̄ vacare censentur nō fre· in trac· pmu·

q· xxj· Item per mortem dicūtur vacare glo· magna in de· quia regulares de sup· ne· pla· et in de· et si principalis de ip· super uerbo electionem

¶ Beneficia manualia an possint ex consuetudine prescripta effica ppetua vide sub ubo religiosus nō pōt consentire

¶ Beneficia manualia licet p ppam uel eius aūte conferantur tñ ad nutū plan reuocari possunt quia non intelligitur ppa uel le tollere uis platorū nisi ex certa sciencia auferat prelato pmū tem reuocandi nō fre· in trac· pmu· q· vj· uel nisi ex cta scia ppa beneficiū male conferat uel ab alio collatū confirmet uel nisi 2a iusione approbetur et qui ctam sciam allat illam probare debet ut notat Jmo· et an· c· porrecta de consu· uh· et vide ꝯ· ſſ· beneficiū manuale et ·ſſ· benefica regularia

¶ Beneficia pleno iure in tpralibus ad religiosos spectūcia debent regi per vicarios ppetuos epō pūtandos et per eos instituendos ubi autem ptinent ad eos pleno iure tam in spūalibus qm tpralibus tunc possent ibi ponē vicarios tprales ad nutum remouibiles ro· ocu· cclxm·

¶ Beneficia consueta dari clicis secularibus non possunt concedi religiosis sine dispensacione pape et contra consueta dari religiosis siue monachis non debent dari clericis secularibus de preben· cū de beneficio li· vj· et que dicantur sic consueta dari ibi vide

¶ Beneficia omia sunt secularia de iure cō ideo dicenti beneficiū regulare uel monasticū incumbit onus probandi et potest hoc probari uel ex pmeua fundacione beneficij in qua actū fuit q esset regulare uel ex eo q per regulares fuit rectū spacio xl· annoz ro· ocu· xxxm·

¶ Beneficiū si est impetratū tangm secularē sufficit impetrīm probare q illud beneficiū in ultio statu fuit rectum per seculares nisi ex aduerso probaretur q aliqñ per regulares rectum fuisset quia tunc necesse haberet impetrans probare q tanto tempore p seculares rectū foret q in illo statu prescriptū esset ro· concu· xxxm· vide domi· de sanc· gr· c· cum de beneficio de preben· li· vj·

¶ Beneficia cōmendata non vacant duran cōmenda· q canonicus ntulus est sed ea sublata remanet antiqua vacacio ideo si ante cōmendam ptinebat collacio ad ordinariū sublata cōmenda facta p ppam redibit collacio ad ordinarium licet Compos· innuat contrū nō fre· in tractatu pmuta·

q· xv· la· aut̃ ibi m addi· dicat q͛ omendatarius decedit in
curia beneficiũ vacabit in curia ex quo sequitur q͛ non
remanet antiqua vacacio sed indicatur noua vide oiõ· ſſ·
beneficium reseruatum vacans

¶ Beneficiũ q̃q̃ fertur in gubernacõm ſiue admiſtra
cionem quod idem est dicere quod ĩmendam nõ de elec·
querelam in p̃mo notabili

¶ Beneficiũ prebendale vacat ipõ iur̃ eo ipõ q͛ p̃bendatus
aliam prebendam assequitur in ecclesia eadem de concel·
per lr̃as et est hodie expressum eciam si vna ex illis p̃bẽdis
sit alt̃ beneficio comexa ut de· fi· de preben·

¶ Beneficiũ p̃miũ vacat eo ipõ q͛ illud vnicũ habens con
fertur 2m incompatibile et possessionem 2i nanciscantur
uel p eũ stat quo minꝰ nanciscatur quia valet collacio 2i lic
ante collacionem 2i non dimiserit expresse p̃miũ Sed ubi ca
nonice obtinenti plura incompatibilia conferretur aliud
incompatibile non valet ipa collacio ipõ iure sine dispensa
cione nisi ante collacionem ultimã priora dimittat et per
acceptacionem talis collacionis nulle non perdit nec vacat
beneficia priora si sano consilio vsus se abstinet ab adepcõe
possessionis beneficij ultiõ collati Sed si possessionem apprehẽ
dit priora perdit ut nõ m de· si plures de preben· archi· c·
non potest c· ti· li· vi·

¶ Beneficium p̃miũ non vacat per assecucionem possessiõis
sed incompatibilis ex titulo inualido quem assequens vali
dum putauit ut patet de preben· si beneficia ut nõ glo· c·
ti· et li· c· eũ qui in v· scienter

¶ Beneficium p̃miũ per assecucionem possessionis altẽus
beneficij incompatibilis vacat eciam si viciose et violent' dic
ta possessio acquisita fuit quia non debet esse melioris con
dicionis inuasor ic̃ ro· cõclu· lym· et est tex· de preben cum
qui li· vi·

¶ Beneficiũ p̃miũ non vacat per assecucionem sed incõ
patibilis q̃ñ quis fuit assecutus 2m ex causa p̃mutacionis
fiende de p̃mo expectatur go q͛ eius resignacionem p̃mi
beneficij ex causa p̃mutacionis acceptet et vacacioni con
senciet et tunc incipit vacare nõ ante quia adepcio posses
sionis sed beneficij non est facta simplic' sed obcausam
ideo expectatur q͛ causa sequatur nota fre· in tractatu p̃
mutã· q· xj·

¶ Beneficium sedm per cuius assecucionem inducitur vacacio pmi non potest quis recipere sine licencia eius ad quem pmi beneficij institucio ptinet nisi contraria consuetudo xl. annorū sit in contrariū ro. concliu. cccxlij. mj. col' Ex hoc apparet q licet per assecucionem sedi vacet pmium quo ad pūdicū assequent' tm non vacat quo ad pūdicū superioris nisi ipe consentiat no. do. an. post hosh. c. de mlta de preben. vj. op. eo

¶ Beneficiū curatum uel eciā non curatum requirens tm continuā residenciā non vacat ipo iure per adepcom alterius non curati eciam continuam residenciam requirens sed habet electionem beneficiatus quod retineat et est nccia monicio et priuacio nō Jo. an. in addi. spe. n. de de. non resi. c. i. pr. i. post principiū nisi consuetudo aliter se habeat ut nō per eū et per mathe. c. de multa de pben. Idem nō oldr. consilio clxxij. Et idem tenet fran. de sab. c. fi. de de. non resi. q. vij. et ix. Contrariū tenet Jmo. in c. fi. et c. ex tue e. n. nec est verum quod Jmo. in c. ex prout dixit Jo. an. et oldra. ymo loquitur eciam de misero pro derelicto acceptacione sedi et consequent' pmiū ipo iure vacare postea sibiciat q licet primū vacet de iure non vacat de facto et ideo conferri non potest fallit in casu c. de multa de preben. quod loquitur in curatis dignitatibus et psonatibs quia illa conferri possunt licet de facto non vacent vulgo q eciam alia beneficia vacent de iure sed conferri non possūt quia dicat tres fuisse species consuetudinis pma est qualiter consuetudo habet q eo ipo q' acceptat sedm videatur hre pmū pro derelicto et tunc vacat pmū ipo iure seda species qñ consuetudo habet q' acceptans sedm debet in eo facere continuā residenciam tiate uidetur velle ibi residere nō possit et qui vult consequens intelligitur velle necessario antecedens et oīe id ad quod per consequens pcenitur Tercia species est qñ consuetudo habet qñ acceptans beneficiū non percipiat ipm seu fructus eius nisi in eo resideat et tunc acceptacione talis beneficij non uidet' acceptās habe pmiū pro delicto nec ei renūciare quia consuetudo hoc nō ht nec imptat sed solum fructibus et comoditate beneficij priuat illum qui non residet Ex hys apparet Jmo. intencōm fuisse q ubi consuetudo uel statutū non limitatū ad residenciam respectu fructuū sed simpliciter vult beneficiū residen

ciam q̃ eo ipō censeatur incompatibile cum alio beneficio sil̃g
residenciam requirēn. et cōiter acceptacōe sedi p̃mū vacare
potest ipō iure et ita declarat eā do. an. in dicto c. fi. de de. nō
resi. et c. de multa in fi. de preben. licet Jmo. in dicto c. fi. re
strīgat qñ consuetudo habet q̃ tale beneficiū requirat reside
ciam quia alʒ si nō resideat sit acceptans ipō iure p̃uato
sed Jmo. ad hoc se non astringat et propterea do. an. postea
in c. de multa melius dixit distinguens q̃ ubi consuetudo re
quīt residenciam limitatam respectu fructuū habet locum
opi. Jo. an. alias procedit opi. Jmo. Et hanc opi. Jmo. fīmat
Jo. cal. ꝓpter ydemptitatem racionis sz incompatibilitatis ut
dicto c. fi. de de. non resi. et idem tenet pau. in de. grē de
rp. licet lau. et fran. de zaba ibi aliter dicant Et idem fina
liter uoluit Jo. an. in dicta de. grē in glo. super b. beneficiū
ubi approbat Jmo. opi. in quolibet beneficio residenciam
requirēn licet non sit curatum nec dignitas nec p̃sonatꝰ
nisi forte quis diceret q̃ ibi Jo. an. loquitur alio casu vidlic
qñ acceptans 2m non habebat in p̃mo ius in re sed ad rem
sed in addi. spe. in n. de de. non resi. loquitur qñ habebat in
re cui non sic de facili renūtiatur tñ ista responsio nō va
let cum de eodem casu sit eadem racio tacite renūciacōn
ꝓpter incompatibilitatem Et ꝓpterea Jo. an. ad intellectū dic
te de. que loquitur de tacita renūciacione uel in re p̃ quā
de. et eius racionem dico hodie declaratum et approbatam
opi. Jmo. p̃dictam et licet Jo. an. in dicta addicōn et la. p. all'
cxvj. dicant q̃ Jmo. in c. fi. q̃ Jmo. in c. de de. non resi.
contrariū dicit eius quod dixerat in c. tue c. n. tñ hoc nō
est verum quia Jmo. in dicto c. fi. in prin. cum dicat q̃
requīritur monicio et priuacio ut beneficiū non vacet nō
loquitur qñ quis erat 2m incompatibile assecutus sed
qñ beneficiatus se absentat et residere non vult quo ca
su debet moneri ut ueniat et si non veniat debet p̃uari
alʒ bn̄ficiū suū nō vacaret lic̃ non resideret

¶ Beneficiū curatum non vacat licet quis in eadem eccle
sia assequatur ecclesiam prochialem amexam preben.
quia p̃benda est principale beneficiū quod non est cura
tum et ecclesia prochialis sibi amexa est accessoriū cui
deseruitur per vicariū ꝑpetuum de preben. sup co li. vj. et
in cūiag̃ execrabilis ad fi.

¶ Beneficiū curatum habens si simile aliud assequatur

nisi ꝑmũ in manibus ordinary realiter et de facto infra mẽ sem dimittat inhabilis hodie efficatur ſm Jo. an. in de. si plu res de preben. ¶An autẽ idem sit in dignitatibus videtur vel le ibi q̃ sic in glo. fi. relatu ad tex. predicta intelligẽ qñ 2m assequitur pacifice de elec. c. cõmissa li. vj. et de. grẽ li. vj. de rp. et im intelligit ꝛen in cẽna. execrabilis

¶ Beneficia non vacant per sponsalia sed per mriomiu ꝑ verba de ꝑsn contractũ licet non consumatũ q̃ꝫ de ꝛo fuit dubiũ ro. ocdu. xxmo.

¶ Beneficiu non vacat licet quis renũciat lis et cause ni forte lis esset coram ordinario ad quem ꝑtinet recipe resig nacõm beneficij ro. concdu. ccxcm. vide sup v. renũtia cio. ſr. renũtrians lis

¶ Beneficia que sunt de mensa epãtis vel monastery non di cit̃ vacare per obitũ rectoris no. fre. in trac. ꝑmu. q. xxxm. et idem ro. concdu. cclxm. et qualem ꝑsonã habet ꝑlatus in bonis mensalibus vide ro. in dicta cõcdu. cclxm. et si epc̃s contulit alti beneficiũ quod erat de mensa sua an illo cui contulit mortuo beneficiũ vacet vide an. de. i. de rp. vide sub v. mensa

¶ Beneficia non possũt vacare in ecclesia in qua non est ctus nũs canonicorũ nec distinctio prebendarũ nõ la. sup tractatu ꝑmutacionũ fre. q. xxxm. in addi. ibi posita ꝛem si est certus nũs sed statutum et ordinatũ est q̃ ad miorẽ nũm reducatur ita q̃ aliquo ex eis cedente nullus eius lo co substituatur donec sit deuentum ad nũm restrictum ut nõ fre. de ꝑmutacoib; i ẽctatu suo q. xxxm. et xxxv.

¶ Beneficia q̃ꝫ ꝑmutantur non potest negari q̃ ibi mi uenit vacacio ꝛeo hmcmde est necessaria collacio nõ fre. in trac. ꝑmuta q. i. si tamẽ epc̃s permutantibus consecrat vel auctoritatem interponat contulisse videtur nota idꝫ fre. q. xxxv.

¶ Beneficia ꝑmutata utrũ vacent ꝑ resignacionem id' per mortem si ꝑmutacio fuit nulla et ꝑmutãs credẽs ea tenere admiſtrauit in beneficijs et decesserũt in eis dic q̃ si fuerũt ambo vel alter in dolo scientes ꝑmutacoĩ non va lere dicuntur vacare per resignacionem quo ad dolosum per mortem quo ad non dolosum ut nõ fre. in tractatu ꝑmuta. q. vj. quod dictum est verũ in eo qui fuit in dolo ꝛem si fuit in culpa quia scire debebat permutacionem

nõ valẽ nõ

non valere nō idem fre· q· vŋ· ūcta glo· la· ibi posita

¶ Beneficiū non dicat vacare licet quis ad illud sit electus dūmodo non sit confirmatus nō glo· in de· r· ut lite pē dente sup ūbo collato post confirmacionē aūt nō vacat licet electio nulla fuit nisi confirmacio mfirmaret nō ſmo· de concess· pben· c· mter dilectos

¶ Beneficiū si vacat in curia non pōt conferri per mfeiō rem a ꝑpa et bñficia esse reseruata fre· in trac· pmu· q· i· ē txt· c· ŋ· de preben· li· vi·

¶ Beneficia excausa pmutacionis resignata non possūt conferri nisi ipis pmutare volentibus ro· dclu· xxxmo·

¶ Beneficiū prōnale si conferatur per epm̄ prōno mutto uel urrequisito collacō est nulla si aut̄ pmutatur tūc pmu tacio non est nulla sed annullanda ro· concdu· ccxcv· ff la· dicit q· caā pmutacio est nulla nō in trac· pmu· fre· de se· q· m· in addi· ibi posita

¶ Beneficia resignata ex causa pmutacionis in manibus ordinary licet per ipm̄ non conferantur tm̄ potestis confem di non deuolutur ad supiorē nisi prius monitus fuit per supiorem ut infra certum terminū pmutantibus consent et hoc facere neglexit quia ad mlia beneficia conferenda n̄ est tempus a iure pfixū notā fre· in trac· pmuta· q· ŋ· dicat tm̄ ibi lap· in addi· q· ille resignacionem recapit tercio requisitus non contulit uel eadem in ꝑma requisicōe dixit se nolle facere poterūt pmutarī ad priora beneficia redire et idem forte elapsis sex mensibus recapere

¶ Beneficiorū collacō dicitur esse de bonis et fructibus epm̄ tus ſdco vacante sede non succedit capitulum in potestate cō ferendi nō glo· singularis de ma· et obe· c· cum olim ſdco col lacō dicatur donacio quia licet epus teneatur beneficiū va cans conferre tm̄ non tenetur certe psone conferre notā glo· de preben· c· relatū et c· ŋ· c· quōus li· vi· super uerbo pen sione et de offi· vic· c· fi· e· li· ſlle go cui epus confert tenetur epō naturali obligacone ad annotā iuxt̄ illud quod nō· ff· de pen· here· l· sed et lege ff· consuluit

¶ Beneficiorū collacō in ecclesia cathedrali pertinet de iur̄ coī ad epm̄ et caplm̄ ſm quosdā et ad epm̄ solū ſm alios sed ſm doctores Antiquos licet capitlm̄ quēq; eligat tm̄ auctus instituendi semper penes epm̄ remanet ſm alys aut̄ inferio ribus ecclesijs collegiatis electio prelati ptinet ad collegiū

collacio aut beneficiorū aliorū inferiorū ad quem pertineat uel ad collegiū uel ad epm dubiū et Jo. de lig. tenet q ad collegiū ptinet pntacio ad epm institucio sicut in erigē te capellam in prochia aliena qua ad eum ut ad rectorem ptinet pscntacio ad epm institucio et in dubio pstitutur collegiū beneficia in sua ecclesia existencia erexisse ro. conclu. ccccxcij.

¶ Beneficiorum autem dispositio in quoq regularit ptinet ad epm ro. conclu. cccxxix. sed in ecclesijs collegiatis spectat collacio ad platū et capitulū et non requitur alia confirmacio sup electio autē prelati spectat ad capitulū et confirmacio ad epm no. do. an. c. i. de elec. nisi priuilegium et consuetudo aliud inducat ut ibi nō inde plene p eundez in c. cum ecclesia vulterana de elec. An autē collacio beneficiorum collate ecclesie omendate ptineat ad omendatariū uel ad eum cui data est ecclesia in administracionē inde an. de elec. c. querelam colūp. ij. et quod nō de preben. c. de monachis et collacio capellaniarum pertinet ad prelatum in cuq ecclesia capelle sunt fundate nō m dicto c. querelam v. nō ultimo q ad subiectionem inde sub verbo omenda. ff. i.

¶ Beneficiū siue prebenda prorime vacatura dicitur affecta pro eo qui aplica autē est effectus epūs canonicq nō fre. in trac. pmu. q. i. ro. cōclu. ccccxcij.

¶ Beneficia plura et prebendas plures an possit quis habere de uir cōi inde an. de rp. c. grā li. vj. et plene per mathe. c. fi. de cle. non resi. dic tū q plura beneficia simplicia potest quis eadem in eadem ecclesia obtinē ex dispēsacione eadem inferiorum a ppa item dignitatem personatum uel officium cum canonicatu et prebenda sed plures dignitates uel personatus siue officia et administraciones simul cum canonicatu et prebenda non potest in eadem ecclesia obtinere sine dispensacione ppe de consue. c. i. li. vj. Quod autē in diuisis ecclesijs et dic ibi nō per Jo. mo. archi. et Jo. an. et inde c. cum singula c. ij. et li. et quod nō glo. de concess. pben. lras et de preben. de multa et inde sub vbo dispensacio. ff. dispensare non potest epūs sup pluralitate Adde q duas prebendas in eadem ecclesia ecsi vna earū sit dignitas amera nec eadem duas canonicas in eadem ecclesia potest aliquis ex dispensacione epi

obtinere sed vnam canoniā cum dignitate personatu uel
officio sicut patet in de. fi. de preben. in tex. et glo. fi. et
nō Jo. an. de concess. p. c. lras super glo. ulti. Item non pt
quis in eadem ecclesia esse rector et canonicus licet possit
esse rector et capellanus lap all' exm.

¶ Beneficia duo quis habere non potest cum epūs cū al
tero priuare pōt nisi secum fuit dispensatum et sufficiat
illam dispensacōm interuenire expost facto ro. ocdu. cccv.

¶ Beneficiū vnū habenti non potest aliud conferri nec
conferens posset aucte aplica beneficia conferre personis
ydoneis ītrō quod est verū si pmū beneficiū est sufficiēs
alias si haberet duo uel tria non sufficientia potest ei de
alio prouideri et quod dicatur beneficiū sufficiens ul' nō
ro. condu. ccccxxvj.

¶ Beneficiū vnū habens si aliud acceptet an pmo in
telligatur renuntiare iure archi. de rp. gracia li. vj. et fmo.
et mathe. c. fi. de cle. non resi. et quod nō glo. c. n. conq
rente et de. grē de rp. et per do. an. c. n. in nra

¶ Beneficium simplex uel duplex siue compositū q̄lit
cognoscatur iure archi. c. grā de rp. li. vj.

¶ Beneficiū simplex an possit conferri scē defectum pa
tenti iure glo. de elec. cum in cunctis in prin et iure sub
verbo epūs. ss. epūs et aly

¶ Beneficiū potest conferri sub alternatiuo modo vacādi
videlicet si vacat tali modo vacandi uel tali uel quocūq
alio Item potest conferri etiam non expresso aliquo mo
do vacandi sufficiat dicē confero tale beneficiū vacans la.
alle. vj.

¶ Beneficiū acquīritur per solam collacionem siue prou
sionem per quam ius quēritur etiam ante possessionē adep
tam de rp. grā de preben. si tibi absenti li. vj. et c. quedaz
et ibi nō Jo. an. in nouella et est tex. in c. fi. de concess. pben.
li. vj. et nō fmo. et Jo. an. de hys q̄ fi. a ma. p̄cī. exore

¶ Beneficij possessionem ingrediens pp̄a auctē per excca
cionē siue uel alio titulo non priuatur iure suo si nullā vio
lenciā miscuit ro. condu. cccxl. v. sed pone secus si violēt
intrauit ut nō ro. condu. xvj. et ocdu. cccly.

¶ Beneficiū an possit conferri ei qui suspensus est quo ad
se tm̄ iure sub v. suspensus

¶ Beneficiū semper est curatum qn̄ est principale t ecc̄a

collegiata si ad illud eligitur quis in rectorem et platum per capitulum ipius ecclesie ro·conclu· cccxxxn· et uide quod nō la· de pben·cū in illis li·vi·

¶ Beneficiū non potest aliquis resignare sine auctte superioris ad quem ptinet resignacionem recipe et beneficium conferre et ad illum ptinet resignacionem recipere quī potest resignantem multum destituē ro·conclu· cliij· predicta uera qn̄ resignans habet ius in re sed si solum habet ad rem potest renūtiare ī manibus cuiuscūq nō ro·conclu·cclix· et inde sub uerbo renūciacio·ss· renūciare non potest

¶ Beneficiū si est acceptatum tunqm̄ uacans uno modo siue per mortem unius q̄ uacabat per mortem alterius valet acceptacio sed non prouisio quia acceptacio non est n' quedam declaracio uoluntatis que satis declarata est qn̄ constat de corpore beneficij licet fuit erratum in persona ro·conclu·ccxiij·

¶ Beneficiū impetrans tunqm̄ uacans per obitū non tenetur probare titulū sui p̄decessoris sed sufficit q̄ probet eū possedisse et pro tali reputatū fore ytem in eo qui p̄tendit ius in beneficio ex causa pmutacionis quia non tenetur probare titulum eius qui permutauit sed solum de possessione et reputacione ut nō ro·conclu·cvj· inde oīo la·alle·lxxxvij· ubi dicat q̄ si contra probantem coem reputacoē et fāmā defuncti probaretur defūctū habuisse certū titulum sed inualidum ex hoc non concluditur eum ius non habuisse quia potuit esse etiam q̄ habeat titulū bonū

¶ Beneficia non possūt dari ad tempus p infeodare a ꝑ glo·c·i· de cap·mo·li·vi·

¶ Beneficia uacatura licet non possint esse debita ex dispōne hoīs p̄t deberi ex dispōne legis glo·de preben·dilectus·i· et ibi do·an· et per eundem in c·cū q̄· ferra·de consth· super quo dic ut hodie nō per glo·de concess· pben· c·n·li·vi·

¶ Beneficia uacantia per assecucionem dignitatis ad q̄ est electus et confirmatus in curia non dicūtur uacare ī curia sed in loco ubi possessionē dignitatis assequitur p se uel procuratorem ad hoc mandatū habentem si autem non hī mandatum tūc uacant in loco in quo fit ratificacio sed si post confirmacionem ante tamē consecracionē erat possq̄

assecutus tunc vacant in curia ubi fit consecracio vbi autē possessionem dignitatis non fuit assecutus per se uel p aliū sed p eū stent quo mīo assequētur tunc vacant in loco in quo vacassent si possessionem assecutus fuisset glo. singular' de. i. ut lite pendeñ super v. collato

¶ Beneficiorū conferendoꝝ tempus qñ incipiat curre ei ad quē ptinet collacio iuꝝ ꝓprio uel eā deuoluto inde super v. epūs .ſ. epūs qñ et .ſ. epūs ad quem

¶ Beneficiū vacans ex renūciacione per procuratorem ad hoc mandatum habentem in curia facta dicitur vacare in curia licet principalis tpre renūciacionis sit extra curiā sed si procur non habuit mandatū ad hoc tū principalis ratificauit tunc dicatur vacare in loco ratificacionis glo. singularis de. i. ut lite pendeñ sup v collato

¶ Beneficialis causa dicatur et super beneficio agi siue agitur petitorio siue possessorio ad beneficiū quod ē vtm in materia non exorbitanti sicut est in casu de. dispendiosa de iudi. Secus in exorbitantibus in quibus debent uerba ꝓprie et stricte intelligi tunc dicatur dumtaxat causa bñficialis et super beneficio agi qñ agitur super iure et titulo beneficij ut nō do. an. de iura cūliū. c. liras v. nō hic q q. sed si agitur super possessione illa non est ꝓprie causa beneficialis ut in vn. coliū. per que patet q c. si hy coñ quos ut li. pen. li. vi. quod loquitur in materia exorbitā ti ut ibi no. jo. an. in nouella debet intelligi qñ agitur sup iure et titulo beneficij non super sola possessione et ita intel legat jo. an. in glo. super uerbo litigatur iuncta glo. quā po suit in c. i. c. n. et li. super uerbo litigantibus licet lap. ibi dixerit quod dictū est c. n. locū habet eciam si possessorio agi tur sed per p̄dicta apparet q male dicat non obstante cle. i. de sequest. poss. quam allegat quia ideo possessoriū cōp̄ henditur quia id in cle. illa exp̄mitur als possessorium non venisset ut ex p̄missis apparet et ꝓbatur p no. jo. an. in ca. de. in glo. sup ibo eaꝝ si dignitatis

¶ Beneficiū p̄mū non dicitur vacare per assecucionē admīstracionis altīus incompatibilis delate ex consuetudi ne als statuto ecclesie vacaū sede nec propt talem admīst cionem cum retencione p̄mi beneficij quis incidit in penā constitucionis execrabilis nō pe. more de offi. le. deliberacōe li. vi. sup glo. in v. electos et ibi vide jo. an.

¶ Beneficiū manuale si abbas uel alius prelatus reuocat non subsistente iusta causa et racionabili an possit reuocatus habere recursum ad superiorem uide Jo. an. de p̄ben. cā singula super glo. ad idem li. vj. et de sta. mo. cū ad monasteriū in glo. super v. oportuit et glo. se. et qui cle. uel vo. c. insinuante super iij. glo. et melius in dec. p̄ma in antiquis que concludit q̄ non auditur si per abbatem secus si per terciū spoliaretur Si autem tale bn̄ficiū monacho conferatur uel collatū per abbatem p̄p̄a cō firmet non potest abbas reuocare nisi ex causa noua sup uenien̄ do. an. no. de elec. cum inter p et Jo. an. de preben. nisi super v. de prouēdis de offi. ar. p̄in li. vj. in nouella ubi dicat q̄ mōcho cui p̄p̄a contulit prioratū manualem quo ad illū est abbatie emancipatus hoc intelligē q̄n p̄p̄a confert ex sua potestate secus si ex deuoluta quia tūc nā et vires beneficij non alienantur no. do. an. de confir. utr. porrecta unde ostiū. s. ss. beneficia manualia licet p p̄p̄az et unde Jo. an. post Jmo. de offi. dele. super eo pe. more de offi. p̄in or. li. vj. et lap. ibidem qui dicat q̄ hodie per ēēua. possiunt ad nutū reuocari non obstañ prouisione uel confirmacione p̄p̄ali unde la. de cast. alle. ix. et xxxiij. ubi dicat q̄ licet beneficiū manuale collatum ep̄o p p̄p̄am sit pro illa vice p̄petuū tñ si postea vacet redit ad naturaz suam et efficitur manuale et idem nō do. an. de confir. utr. porrecta unde oso sub v. religiosus. ss. religiosus non potest consentire mōcho

¶ Beneficiū quo quis est ip̄o iure priuatus an possit conferri per ordinariū antequam ille per sentenciā declaretur priuatus unde lap. de cas. alle. cxxvij. ad fi. unde tyr. et glo. ubi dicatur hoc dubiū determinatum de preben. licet eps li. vj. ubi dicatur per expressum q̄ valeat collacō licet nō possit eo non vocato auferri possessio et ita concludit Jmo. de resti. spo. solliciti p̄ncipi q̄oc Jtem dicat glo. de elec. Jmissa li. vj. sup v. iusto impedimento

¶ Beneficiū aut ius non acquīritur in beneficio per sentēciam adiudicatoriā Jniuste pro aliqua p̄cū lam unde sub verbo sua in reali iur̄

¶ Beneficia p̄moti ad ecclesiam cathedralem non possiunt conferri per p̄p̄am ut vacantia an̄q̄n promotus possessionez ecclesie adipiscatur nō glo. de. i. ut lite pen. quod intelligt

de potestate ordinaria quia de absoluta potest cū m bñficia
liby hēat liberā ptātem ut patet ex tex· dicte de· m si·
¶ Beneficiū quod sit ecclesiasticū cognoscatur ex triplici q̄li
tate videlicet psone prouidentis q̄ est persona ecclesiastica et
psona prouisi q̄ soli deō prouidet et beneficij q̄ h̄t aliqd
spūalitatis annexū quia p̄ diuinū officiū datur beneficiū
ecclesiasticū Item q̄ bñficiū datur pure et imp̄petuū non
condicionaliter nec ad tempus nō Jo· ād· et an· c· m nrā ℔t
primas duas qualitates pōt Jo· an· de tp· postulasti
¶ Beneficiū reseruatum vacans licet altēi ꝯmendatur
non expirat reseruacio quia donec durat vacacio durat re
seruacio de rp· statutū de elec·ne eo tp̄re li· vj· ro· condu· clvj·
Sed per ꝯmendam non desinit beneficiū vacare go ic̄ ꝓbo
ans quia per ꝯmendam non acquīritur ius in beneficio ut nō
glo· in de· i· li· pen ex hoc descendit q̄ habens ꝯmendam
plat̄ur non dicatur prelatus nō glo· in dicto c· nemo et
xxj· questione i· qui plures quia p̄lat̄us habet ius in re ꝯmē
dat̄rius nō ut nō Jmo· de accu· si constitūt ymo non solū
ius non habet sed nec possessionem ut patet ex tex· et glo·
dicti c· si constitūt et ꝓptēa quia ꝯmendatarius non hab̄
ius in beneficio p̄mittūt iura q̄ quis potest eodem tempe
sine dispensacione tenere duas prochiales ecclesias vna
in titulū beneficij et aliam in ꝯmendam ut est casus c· du
dum n· de elec· et dicto c· qui plures xxj· q· i· p̄ quos tex·
patet q̄ concedens ꝯmendam non confert titulum in be
neficio quod ergo dicat glo· in dicto c· nemo q̄ ꝯmenda ē
titulus canonicus intelligitur de titulo quo ad mīstran
dum non quo ad ius in beneficio querend non obstāt
quod dicit glo· q̄ durāt ꝯmenda non vacat ecclesia quia
verum est q̄ non vacat de facto ꝑ titulum ꝯmende sed
vacat de iure ex eo q̄ ius non queratur in beneficio ℔t
ita distinguit archi· in dicto c· qui plures Vel magis ap
te dicendum est cū titulus ꝯmende sit de iure q̄ ecclesia
cōmendata non vacat simpliciter perfecte etiam de iure
sed vacat ſm quid videlicet respectu titulj beneficij p̄ quē
quēritur ius in re ℔t ista fuit mens Jo· an· licet non sit
apte declarauit in dicto c· nemo in nouella ex hoc se
quitur q̄ per cōmendam non cessat perfecte vacacio nō
cessat etiam reseruacio vbi em̄ aliqua dispositio duratura
est ex substātia rei alicuius licet p̄s illius rei peat si tm̄

aliqua pars subsistit in re t̃manet tota dispositio durat ff· de usufruc· l· si cui ins̃ule de contrahen· emp· l· domũ· ss· si uero q̃ntocũq; donec go ꝑpa de beneficio reseruato pfecte prouiderit per ntulũ ex quo ius in beneficio queritur et per quod vacatio pfecte extinguitur reseruatio non expirat per hoc ad dubiũ de quo q̃ritur concludens dico q̃ morte ꝯmendatary licet expiret ntulus ꝯmende tñ non inducatur noua vacatio quo ad ntulũ beneficy quia illa semper durat eadem reseruatio Propt̃ea licet ꝯmendatus ius decedet non poterit inferior a ꝑpa obstañ reseruatione de illo beneficio prouidere et per ista defenditur opi· d· fre· de se· qui idem tenuit licet has rationes non allegaueit in suo tractatu ꝓmutationũ q· xv· Nota in antiquis dicat predicta uera q̃n ꝯmenda fit ad tempus certũ secus si ad incertum quia tunc reseruatio expirat Sed do· de sac· ge· in c· nemo distinguit aut ꝑpa reseruat beneficium prouisioni uel dispositioni siue aut collationi ꝓmo casu per ꝯmendam expirat reseruatio 2° casu secus Sed et vnũ aliud aduertendum est q; licet beneficiũ ꝯmendatũ nũq; fuisset reseruatum tñ ex quo ꝑpa in eo manũ apposuit aliud ꝯmendando non potest inferior de illo se intromittẽ aũquã ꝑpa. perfecte prouideat ar· de app· ut nr̃m et qđ nõ Jo· an· excess· p· Inter dilectos et ita tenet xpos· de elec· cũ nobis olim in fi· iude· s̃· ss· bñficia ꝯmendam

¶ Beneficia regularia non sunt ꝑpetua sed manualia et ad nutũ reuocabilia de sta· mo· cuj ad monasteriuum ss· i· et de· i· ss· ad hoc c· ti· et in de· i· ss· ꝓmissa de supp· neg· ꝓla· et iude ·s̃· beneficia manualia et· ss· beneficiũ manuale quod intelligo nisi sint beneficia electiua illa cui sũt ꝑpetua nec possũt reuocari sine iusta et magna causa de sta mo· c· ti· ss· fi·

¶ Beneficiũ simplex non dicatur requirẽ ꝯtinuã personalem residentiam licet ex eius fundatione debeat ibi esse ꝓbr deputatus ad missam cottidie celebrandam quia poterit celebrari ꝑ aliũ nõ la· alle· c· xvj· et cxvm·

¶ Beneficiorũ ꝓpriems est illoz ad quos spectat cõtto co rũdẽ ut nõ Jmo· de tñs ac· statuimo

¶ Beneficiũ si impetratur per nõ clericũ tp̃re impetrationis non valet impetratio siliter si ꝓ̃ntatur non clericus ꝓ clerõ non valet ꝓ̃ntatio nõ do· in· de iur̃ patronatus

consultacionibus in terao nõbili Quod si tp̃re lr̃ãrũ prõni non erat cleĩcus sed tp̃re pñtacionis ipãrũ lr̃ãy erat cleĩcy cogitabis Quod de ordine quem requĩt beneficiũ an debeat adesse tp̃re quo quis impetrat uel pñtatur vide de preben. si pro cleĩcas de mſh. c. i. li. vj. vide plene per do. antho. c. fi. de rp. ix. coliup.

¶ Beneficia plura an possit quis habere sine dispensacõe vide plene per do. am. et fran. dezaba ī cle. grẽ de rp.

¶ Bigamus verus est qui cum vidua uel corrupta mm̃ contr̃xit uel qui diuersis tp̃ribus successiue habuit duas uxores eadem antea non corruptas quod est verũ qñ mm̃ tenuit secus si de facto cum vidua uel corrupta uel cũ 2a uxore contraxit quia tũc est interpratiue bigamus ro. condu. cccxxvm.

¶ Bigamus siue sit verus siue interpretatiuus non potest sine dispensacione ad ordines promoueĩ dispensat aut epũs quo ad mĩores sed quo ad sacros solus pp̃a cui uero bigamo dispensat de potestate absoluta non de ordiã ria cum interp̃tatiuo autẽ de ordinaria dispensat ro. scdu. cccxxvm. quod dictũ est verũ dispensare posse quo ad ordi nes verũ est fm hosti. sed Jo. an. et do. an. tenẽt contrariũ in c. super eo de bigā. p tex. c. ti. c. i. li. vj. ubi eciã hoc te. vercel.

¶ Bigamus ad ordines promotus sine dispensacione reci pit caracterem sed non execucionẽ ordinũ et super tali execu cione solus pp̃a dispensat eciam de ordinaria potestate ro. condu. cccxxvm.

¶ Bigamus est irregularis de iur̃ positiuo non de iure naturali ro. cõdu. cccxxvm.

¶ Bonafides p̃sũmitur eo ipso q̃ titulus probatur ubi autem non apparet de titulo qualiter probetur bonafides vide sub uerbo p̃scp̃cio. ff. prescripcio iur̃ corpalis mere realis videlicet seruitutis et. ff. prescripcio iur̃ corpalis mixti et aduerte q̃ vbi bona fides presumitur hoc non sufficit nisi pars deducat et allegat bonam fidem nota do. an. de censi. peruenit my. carta v. circa q̃rtum

¶ Bonam fidem dicat̃ habẽ ille qui errat in iure puta si ha buit titulũ de iur̃ mutuidũ quem putat validum fco tuc procedit p̃scp̃cio in casibus in quibus sufficit sola bona fides sicut si est de iur̃ canonico in prescp̃cionẽ que non est conf̃

ius cõe nõ do· an· de censi· puenit in ulnã col' iude plene
sub v· pcepcio ·ff· pscribere volenti

¶ Brauium si debetur ei qui prius ad brauiũ applicuit et
equus siue rogacius qui alios equos precessit an illi debea
tur iude bar· in ·l·i·ff· Item Acquirimus ·ff·v· ceterũ ·ff· de ac
qui· pos· et in ·l·i·ff· quesitũ de aqua co· et esth bal· in ·l· qui
fundũ ·ff· quead· sed amit· Et si plures simul ad palliũ ap
plicant an uius cõr uelalli palluũ debeatur et si nulli debe
tur sed de nouo curri debeat an illi soli qui simul applica
uerĩt uel etiam oms aly debeant ad cursum admitti iude
bal· in prohemio ·ffvoy· ·ff· sed cũ von et ange·l· eũ qui·ff·
ad treb·

¶ Brocardum si non valet quod ago ut ago nec valet ut
potest quod procedit qñ pctur in causa efficiens et formali
simul uel in sola formali secus qñ pccatur in materia uel
in causa efficiens tm̃ quia tunc valet ut põt nõ an· de offi·
dele· cum super de app· ex insinuatione et de despon· impub·c·

¶ Brocardum qñ non possũ alteri culpam obicere de qua
lucrũ sentit qualiter debeat limitari et intelligi iude sub ubo
culpa

¶ Brocardum si vinco vincentem te debeo vincere te q̃lt'
intelligitur iude cy· in auct· licet C· de mutu·li· et bar· in
l·i· de accessionibus ·ff· de diuer· temp· prescrip· et plene ĩ
l· dauduis felix ·ff· qui po· in pig· ha· et uide txt· et glo.
c· auct de concess· pben· li· vi· oldra· ssilio clxxxv·

^no
ANICVS· ecclesie cathedralis licet prebendam nõ
habeat sed expectet censetur in dignitate et
debet interesse electionibus tractatibus cõ
cilys et alienacionibus ro· odu· cccc̃xxvii·
et cccc̃xxvii· iude sub v· consensus ·ff·

¶ Canonici ecclesie cathedralis habent p̃
eminencã et maioritatem sup alios dẽros cuiuscis et dyoc
et dicãtur ps corpis ecclesie et epi quia epius est caput et ipi
membra et esse canonicũ honor est ro· odu· cxxxii·

¶ Canonicus non habet ius eligendi nisi ei sit locus assig
natus in capitulo nõ do· an· de causa pos· et ppe c· fi· ix· col'
v· ex predictis concluditur et multi sunt canonici qui non
hñt ius eligẽdi nõ ymo· in c· bone de elec·

¶ Canonicus an possit esse procur̃ pro canonico eaam sine mandato inde in v·pcur̃·ſſ· procur̃ pt̃ esse canonicus

¶ Canonicorũ recepcio ubi non est certus nũs non habet tp̃g limitatũ a iure infra quod fieri debeat sed per superiorem pt̃ certum tempus assignari infra quod si receptores negligentes erũt superior recipiet nõ fre· in trac· pmu· q· xxix·

¶ Canonicus ultra niãrius sub expectacõne prebende sic sũt expectantes aplica in ecclesia vbi est distincio p̃bendarũ vocantur canonici in herb nec ꝑpetuo retinet illũ canonicatum p ꝑpam collatum ymo vacante prebenda canonicali inf̃ nũm et collata expectanti statim assequitur nouũ canonicatum inf̃ nũm et pmus esse desinit et redit ad ꝑpam ro· condu· cccc xxvj· Item nõ do· an· de consth· cum ay· ferra· ulr̃ carta v· 2° que est dra et in colup· fi·

¶ Canonicatus et prebenda distincta pro eo instituti tantã habet connexitatem ad inuicem et correspondenciam q ille qui assequitur p̃bendam canonicalem assequitur canonicatum illum pro quo fuit instituta ꝓterea dicũt doctores q ꝑpa utendo sũ potestate excellenti dat alicui canonicatum supra nũm sub expectacõne prebende et postea prebenda vacans sibi confertur eo ipo intelligitur sibi per oñs collato canonicatus qui cum prebenda vacauit et alter canonicatus pmo per ꝑpam collatus desinit ro· condu· cccc xlj· Item no· do· an· de consth· cũ ay· ulr̃ carta v· 2° que est dra et ſ· sub v· collacõne p̃bende

¶ Canonicus pot de iure recipi in ecclesia ulr̃ nũm p̃bendar̃ q in cade ecclia certe et distincte sũt ro· cdu· cc xx.

¶ Canonicus regularis hodie potest sine dispensacione sue consensu sui plan p epm ecclie prochiali eaa seculari presbica ro· cdu· cc lxj· in prm·

¶ Canonicatu vacañ possũt plures eligi ad illũ canonicatũ p ꝺmo· ro· condu· cccc xxvj· in prm°

¶ Canonicus rõne solius canonie capit cotidianas distribucones et pnapat de cõibus redditibus et super excrescentib fructus habeat eciam mensam grossam oiõ eciam omnes fructus vbi non est distincio prebendar̃ quod est verũ in canonico intra nũm ro· cõdu· cccc xxvj· inde ·ſ· ſſ· canonicatus supra niãrius

¶ Canonia potest dra beneficiũ ecclesiasticũ et appellacõe canonie continetur oñe bñficiũ ecclesiasticũ canonice ob-

tentum ro· conclu· cccc xxvj· et Jo· an· c· i· de elec· li· vj· sup v· canonicus in nouella

¶ Canonica censetur mater et prebenda filia quia ex canonica predit et pro ea instituta est ro· ocu· cccc xxvj·

¶ Canonicus cuj etatis esse debeat inde sub v· mot xmj· ams

¶ Canonica appellacone an comprehendatur decus et ecor· dic q; sic in matia larga et fauorabili secus in stricta et odiosa in qua appellacone canonicorum non venit decia nō la· de elec· c· i· li· vj·

¶ Canonica an et qñ et de quibus rebus possit facé statuta vide glo· daram c· q· de v· sig· li· vj· et quod nō Jo· an· de consth· cum omes in prin· do· an· c· ti· cū q· xij· col' v· nō q; cam

¶ Canonica duo si recipiūtur simpliciter vacañ dumtaxat vna prebenda valet recepcio et prebenda debetur pmo recepto et si non constat quis pmo receptus est locus gratificacom per capitulum tm̄ de super excrescentibus fructibus altēr prouidebitur vbi autē duo in canonicos recipiuntur non simpliciter sed formaliter exmutur q; eos recipiūt ad pbendam vacantem et hoc fit sub diuisis oracionibus ut q; dicē recipimus vos in canonicos et uobis assignamus talem pbendam tunc valet recepcio et non assignacio vbi uero sub eadem orone et vnico uerborū conglutinio plures recipiūtur puta recipimus vos ad talem pbendam et constat q; recipiunt aio scindendi eā non valet recepcio secus si aio constituendi duas prebendas et hoc constat et redditus sufficiūt p duobus quia tūc valet recepcio et assignacio Item si redditus non sufficiūt sed tunc agetur ad interrogacom̄ uel de vacantibus uel de non vacantibus si supsint excrescentes in dubio non constat quo aio recepit non valet recepcio de cōsth· cū q· v· venio ad 2m xmj· colūp·

¶ Canonicus si recipitur simplicit' in canonicā nec aliq̄d dicatur de prebenda valet recepcio et debentur ei superexcrescentes quibus non extantibus debet ei prouideri cum fructus se obtulerit vbi autē recipit' ut canonicus et ex interuallo ei p̄mittitur vacatura tunc valet recepcio sed non vacatura p̄missio Item qñ eodem instanti sed sub diuisa verborū concepcōe et orone quis recipitur in canonicā et promittit' sibi vacatura eo animo ut statim sit canonicus et postea tp̄e vacature habeat pbendam ubi autem eodem instanti sub diuisa ubo orone fit recepcio et pomissio vacature effectus tm̄ utriusq;

confertur in tempus vacature quia intenditur receptum nō
esse canonicū nec habere p̄bendam nisi in tp̄re vacationis
tunc non valet recepcio nec vacature promissio attenta
vnitate processus in tp̄re simultaneo ꝯm et forcius cū fit re
cepcio et vacature promissio sub eadem specificacione et
orōne verborū effectus tm utriusq; confertur in tempus va
cature vbi autē fit recepcio et vacature sponsio sub eadē orōe
sed effectus confertur in tempus diuisum quia recipitur ut
statim sit canonicus ut habeat prebendam solam in p̄cio
vacaturam tunc ꝯmo·vadat p̄mo dicat non valere recepcōz
nec vacature promissiōz attentā pocius sepacione effectus
quam coniunctione verborū nō do·an·de consth·cū ay·v·
venio ad tertiū colūp xvj·

¶ Canonicorū nūs et prebendarū si est in ecclesia certus et
determinatus tūc licet fructus supercrescant sola supercresce
cia non rūpitur nūs prebendarū nec eadē nūs canonicorū
est in potencia rumpendi et ex debito rūpi debēt tm si cano
nici non rūpant nec eis mandatur q̄ aliquē in canonicum
ult̄ nūm recipiant nec est ruptus nūs tūc supercrescen
tes redditus debent assignari in utilitates ecclesie licet
ꝯmo· et compo· et hosth·dicāt q̄ sola supercrescencia rum
pat nūz p̄bendarū Vbi autē aliqui canonici sūt ult̄ nūz re
cepti et supersūt redditus crescentes non tamen debet est
dencium ad creacōm aliquam nouarū p̄bendarū tūc licet
sit ruptus nūs canonicoz non tm nūs prebendarū sed est in
potencia rumpendi antequam assignent et compelli possunt
ad designandum supercrescentes in prebendas creatas at
et assignatas ulis prebendis rumpitur nūs prebendarū aug
mentatiue sed non rumpitur nūs determinatus annquatrum
p̄bendarū hoc est dicere q̄ nūs non remanet ruptus sed bn̄
augmentatus et cōr ecclesia remanet nūatu quo ad p̄ben
das pluribus aut̄ canonicis ultra nūm receptis si supersūt
fructus crescentes sufficientes pro vna p̄sona dumtaxat
ruptus est nūs canonicorū sed non p̄bendaz est tm in poten
cia et debito rumpendi pro vno tm et fructus crescentes
debent assignari p̄mo recepto si non appareat quis p̄mo r̄cep
tus sit debet diuidi inter omes vbi vero plures ult̄ nūm re
cepti sūt et voluntate ep̄orū create sūt de nouo quatuor p̄ben
de licet cois opi· videatur q̄ ruptus sit nūs prebendarū verio
est q̄ non sit ruptus sed augmentatus Ex hys appareat q̄

facilit rūpitur nūs canonicorū quam p̄bendarū quia recep-
cio vnius canonici ulr nūm canonicorū rumpit nūm sed
non creacio prebende ulr nūm nō do·an·de consh· cū q·
v·venio ad em xvm· colūp an aut in casibus predictis va
leat impetracio in ecclesia non facta mencione de nūo ibi
inde et sub v·grā ·sr·grā impetrata in ecclesia nūata dicas
tū q ecclesia non sit nūata ex consuetudine sed ex statu
to sic nō Jo·an· de rp· oc· p· ex pte sub consuetudine

¶ Canonicus suptnūarius si est in canonicū receptus et
ibi non est consuetudo de installando canonicos habet tam
vocem in capitulo et omia iura canonie nisi aliud habē
consuetudo que in hoc seruanda est licet hosh·dicat q talis
consuetudo non valet vbi est consuetudo in ecclia de installādo
ante installacionem non hr vocem post installacionem habz
vocem fm naturam loci in quo installatur nam si assignat
ei locus in capitulo interest electionibus et alys que ad ca
pitulum spectant Si assignatus est locus in choro habebit i
choro legendo et cantando fm ordinē suū et omia alia que
ad chorū p̄tinēt et consuetudo in contrariū non valēt fm
hosh· ut nō·do·an·de consh· cū q· ulr carta v·queō an but·

¶ Canonicus sup nūarius debet habere cottidianas distri
buciones si receptus est ppria voluntate capli secus si ex ne
cessitate de mandato superioris receptus in p̄ma quia nūq
aliqua vacauit fm Jmo· quod non placet Jo· cal· qui vult
q eo ipō q quis est creatus canonicus q ei debentur dist'
buciones et alia iura canonicalia dic considerandum esse
q̄liter p̄p̄a mandet recapi si mandat ut simpliciter recapia
tur in canonicaz est verū dictū Jmo· si mandat ut recapia
tur in canonicaz cum plenitudine iur canonicalis est uera
opi· Jo·cal· ut nō do·an·de consh· cū q· ulr colūp Sed vota
diat ex consuetudine cappbata curie talis canonicus non de
bet hr distribucōnes predictas ut ibi nō et vide ·s· sr· cano
nicus racione

¶ Canonicus cui est collata prebenda nondum tū habuit
possessiom an habeat vocem in capitulo et si non vocatur
an valeat electio Compo·dicat q est vocandus als poterit
electio cassari pp contemptū archi·tenet talem non instal
latum non debere vocari cum non habeat possionem iur
sibi collan et eligē est fructus possessionis non ppriet' do·
an·dicat q opi·opos· est vera ad id qō dicat verū tñum

non habē vocem est verum qñ alius est in possessiōe et bonafi-
de sed ubi possessio est vacans eius est vox quia habet ius ꝓpe-
tans fm ſimo· uel dicat fm antho· q̄ epi· archi· est uera quia
ex quo moritur canonicus possessio iuris extinguitur et ius elu-
gendi et quasi possessio restringitur ad alios canonicos et sic
ipi solide sunt in possessione contr ꝓprietariū ut nō do· an·
in c· cū a· de consti· pnlt· colūp· v· tercius casus

¶ Capellanus gracia · ſ· grā p qm̄ quis sit

¶ Capitulum sunt ptes et membra corpis epi ſco vacante
sede vere uel ficte spectat ad capitulū de iur· coī administrac̄
tr̄aliū et ſpūaliū ro· condu· ccc· et inde sub ubo plat̄us uni
uersitas · ſ· vniūsitas uel collegiū

¶ Capituli appellacione non venit plat̄us nō la· de preben·
c· fi· li· vi· inde glo· de· ut hy qui de eta· et quali· sup ubo i eisdē

¶ Capitulum non succedit sede vacante in hys que sunt
voluntarie iurisdictionis ro· condu· cclxxx· Ideo non potest be
neficia conferre potest tñ pñtatos instituere glo· de preben·
cum in illis · ſ· cum autē li· vi· In quibus autē alys succe
dat et in quibus non inde plene per pe· mor· c· i· de ma·
et obe· li· vi·

¶ Capitlm vacañ sede potest electos confirmare pñtatos i
stituere et quē ex causa beneficio priuare et alia que sunt
iurisdictionis necessaria exercere et ideo potest admittere re
signacionē beneficij non solum spectantis ad collacionem ſ eccie
epi defuncti quia resignacio debet fieri necessario in manu
bus eius ad quē pertinet institucio et destitucō ro· ocu· cxlix·

¶ Capitulum vacañ sede quia potest resignacionem bñfi
ciorū admittē et ea conferre et consequent potest pmutnntibꝫ
beneficia quidem pñtare nisi qñ collacio ad solum epm̄ pertinet
sine capitulo quia tunc capitulum non succedit in potestate
conferendi nō fre· in trac· pmuta· q· xxvi· succedit autē in
potestate auctoriſandi pmutacionem qñ collacio pertinet ad aliū
quam ad epm̄ quia talis auctoritas est iurisdictionis epālis
nō glo· de· i· de re pmu· in qua iurisdictione capitulum suc
cedit Et ita vult quedam addicio posita in dicta q· xxvi·
Sed aduerte q glo· in dicta de· tenet q capitulum vacañ
sede non potest auctoritatem prestare pmutacionis qñ colla
cio pertinet ad solum epm̄ cum capitulū conferre non pōt
sed contrariū dicit do· de sanc· ge· in addicione predicta
ea racione quia collacio que fit pmutantibus fit de necessi-te

ut dicat tex· in de·i· et sic cum sit nõe iurisdictionis capl'm
potest conferre ut nõ·g·ss· proximo potest tñ huic racioni r'-
sponderi q; licet post factum et admissam resignacionem col
lacio sit necessaria tñ admittẽ resignacionem ex causa per-
mutacionis est voluntarie iurisdictionis cum pmutacio sit
prohibita nisi ex causa illam supior admittat nõ c· q̃situ
de re· pmuta·

¶ Capitl'm licet succedat epõ in potestate conferendi bñ
fica ad collacionẽ epi uir ꝓprio spectanca que epus con
ferre neglexit tñ nũquam succedit in potestate conferendi
beneficia ad collacionem epi de iure deuoluto spectancia
ro· condu· ccc·

¶ Capitulũ licet defuncto plato excõicato uel suspenso pos
sit beneficia conferre ſm distinctionem c·i· ne se· va· li· vi·
et eciam iurisdictionalia exercere ut c·i· de ma· et obe·
c·li· tñ plato absente licet in remoti non potit capitl'm pre
dicta ministrare nisi platus esset captus ut c·si epus de supp·
neg· pla· c·l· et nisi in casu ubi solum consiliũ plan requ
rendum esset ut dicto c·i· in si· ne·se·ua· et ibi iude la· qui
tenet contrarium

¶ Capitulũ uel collegium quis debet conuocare iude
sub v· vnnisitas uel collegii

¶ Carcerari nemo potest pro debito ciuili nisi prius facti
executione repiatur non soluendo ut nõ bar· c· qui bo·
pos· l· i· ff· de suspec· tu·l· tutor et nisi debitor sit pro illo
debito condempnatus uel nisi debitum sit fiscale et debi
tor in contumacia persistat nõ bar· in ·l· sacrilegi· ss· fi·
ff· ad ·l· uul' peca· ubi plene iudeas Sed glo· hosti· Jo· an· et
do· an· c·i· de pig· dicit pro debito ciuili de quo constat q̃
posse carcerari nisi bonis cedat iude in ver· debitor ·ss·
debitor non uuiat vide in v· fugi

¶ Carcerari non potest pro debito ciuili aduocatus siu'
doctor siue licenciatus in legibus aut phya nec ipõr filij
sed nepotes illo priuilegio non gaudent predicti limi
ta nisi debitum ciuile descendat ex crimine uel dolus de
bitoris arguatur vel nisi consuetudo sit in contrarium q̃
decimio prescribitur nõ matheus in c· odardus de solu·
et de aduocato nota bar· in ·l· miles in pñ· de re iudi·

¶ Carcerari non potest femina pro debito ciuili sicut nec
clericus nisi debitr descendat ex crimine uel dolus debitoris

arguatur uel in contrū sit consuetudo que decīmo prescri
bitur nō matheus de solu· odardus et de clēico nō bar· in·l·
miles in pn̄· ff· de re iudi· unde sub úbo debitor· ſſ· debitor nō
iuuat et unde quo ad clericū sub v· clēicus· ſſ· clēicus si pro
debito et quod nō Jo·an· de sen· ex· si clēicos li· vj· sup v· excel
sus ī nouella et c· n· c· ut fiume sup v· et quor
¶ Carcerari an possit debitor postq̄ bonis cessit unde sub v
debitor· ſſ· debitor nō iuuat
¶ Carcerari quis pōt vigore statuti ecīa in casu quo de iure
coī non possit licet dy· dicat et male q̄ statutū tale non valet
nō bar· ff· de con et demō· l· ticio centū· ſſ· ticio cētū rūcta
¶ Carcerari potest scriptor et pīsse compelli ut quod p̄misit
scribat q̄n pīsone industria est electa quod in dubio presum
no· de· an· in c· n· de pig·
¶ Carcerari an possit iudex ecclesiasticus et prelatus dicat
sibi subiectū unde de offi· or· cū epūs li· vj· de sen· ex· si clēicos
c· li· et n· c· ut fiume et quod ibi nō Jo·an· in dicto c· si clē
cos in nouella unde lap· xxxm·
¶ Cardinali et legato creditur de hys que coram eo agū
tur nō ſſmo· de actu· cum dilectus et unde p eundem de
offi· dele· cum in iure in pīna glo· archi· ſſem dicat vm·
q· m· c· talia et lxxxvm· di· nobilissimus in addi· pōt dica
de gestis autē coram alio non creditur ei si tangūt p̄iudi
cia tertij secus si nulli fit p̄iudiciū ut nō archi· in dicto
c· nobilissimus in addi· dic prout nō glo· de sen· ex· sicut
Jo·an· dicat q̄ in solo uerbo cardinalis legati creditur dele
gacione in hys que non requirūt specialem cōmissionē
in alijs secus ut ipe nō ſſm host· c· i· de offi· le· li· vj· ī no
uella super glo· tā generā et ibi ponit racionem dīe sed
contrariū nō ſſm eundem host· in c· ad eminenciam de
sen· ex· ubi dicit credendum cardinali eciam in requiren
tibus specialem cōmissionem Alibi dicat an· ſſm Jo·an· cūd
q̄ creditur cardinali ſſm consuetudinem curie secus de ri
gore ut ipe nō de app· constitutus n· super v· cardinalis
spe· dicat q̄ indistincte cardinali creditur eciam in req̄
rentibus specialem cōmissionem Consulit tamen q̄ in actu
p eū gesto is cū quo geritur inseri faciat tenorem siue po
testatis in n· dele· ſſ· super est v· quid si delegatus iurisdicat
sed in n· de testi· ſſ· i· v· quid si aduocatus dicat q̄ de rigo
re non creditur ei Antho· et but dicat q̄ legatus de late

pōt officiū legacionis siue lr̄is exercere et super hoc q̄ sit legatus potest lr̄as exercere testimoniales dare ut ipe nō de resh· in intr· cum ex lr̄is v· quo factis alibi dicat idem antho· q̄ cardinali non creditur de gestis a p̄pa in q̄ntū tangit p̄iudiciū tertij ¶Si autem asserit aliquid sibi cō missum a p̄pa viue vocis oraculo et hoc lr̄a attestatur nō simplia uerbo tunc creditur ei ut alteri scribenti Et concludit q̄ cardinali creditur in hys que attestatur scripto et que sunt leuis p̄iudicij licet eius sigillum sit ignotum dum tn̄ cesset surrepcio et quod attestatur sit verisimile ¶Si uero sigillum sit cognitum uel attestatur uerbo creditur sibi de potestate sua de uir̄ cōi dūmodo sit notus sed non creditur quo ad illa que non transfundit sine speciali missione Si autem attestatur de gestis corā se non creditur ei de rigore iur̄ sed de consuetudine curie secus et quod de rigore non creditur intelligi indistincte q̄n attestatur ubo sed si scripto tunc creditur ei ut simpli ci p̄lato et non aliter ¶Si autem attestatur de gestis coraz illo uel ab illo non creditur ei in q̄ntū tangit p̄iudicium tercij si attestatur uerbo si scripto creditur ei prout cre ditur lr̄is simplicī prelati et aliter non nisi q̄ pigmus est eius testimonii ꝓpter dignitatem Item nō do· an· c· q̄ super hys de fi· instru·

¶ Cardinales an vacan̄ sede succedūt in iurisdictionez p̄pe vide glo· de cisma c· 1· li· vj·

¶ Cardinales an heant ius epāle in suis ecclesijs uide pe· de mo· c· 1· de ma· et obe· li· vj· super glo· 1· et p alios de· ne romani de elec·

¶ Cardinales non includuntur sub generali excōicacōe quorūcūq̄ nisi de eis fiat mencio specialis licet epi mdu dantur ꝑm Jo· mo· licet pe· more contra c· 1· de cisma li· vj· pro· mo· facit quod nōt Jo· an· de sen· ex· quia pricu losum li· vj· in glo· 1· in nouella

¶ Cardinalis dignitas hodie maior est qualibet alia dig nitate quia epi simul cum p̄pa omēs iudicant et non possunt ab alio quam a p̄pa et suis collegis iudicari ut nō Jo· an· in c· dilectus de preben· 1· in prin· vmo nec p̄pa potest aliquid arduū facere sine eis ꝑm Jo· mo· c· sup eo de here· li· vj· licet ibi Jo· an· in nouella de hoc dubitat hosti· dicat q̄ parū aut nichil potest p̄pa sine consilio cardīaliū

facere ut vocatat Jo·an· in c· antiqua de priuilegijs Ex hoc
sequitur q̄ ubi fit mencio de dignitate non continetur dig
nitas cardinalatus quia nec dignitas epālis continetur
nisi de ea expīssa mencio fiat nō Jo·an· de concess· preben·
dilectus ffacio est quia dignitas epālis non est dignitas
sed culmen dignitatis nō glo· c· q̄· de preben· li· vj· multo
forcius in dignitate cardinalatus que maior est epālī et
qualibet alia ℔ est aduertendum cum sit necesse de tali dig
nitate expressam et specialem facē mencionem verba ge
neralia uel eciam vniuersalia putā q̄cūq̄ dignitas sit nō
sufficiūt per ea que no·Jo·an· c· quia periculosum i nouella
et eciam iudetur q̄ nō sufficiūt uerba generalia licet ad
dētur dā eciam si de dignitate esset fienda mencio spēalis
per ea que nō cy· m·l·i· C· qui inpe· interpu· et vi· inde i
v· dignitas· ss· dignitatis appellacōe

¶ Cardinales an faciant collegium dic q̄ sic ut nō Jo·an·
de mōc· c· ad liberandā in glo· nō xtra

¶ Cardinales p̄bri et dyacon non tenent iurare ip̄e obe
dienciam sed cardinales epi sic et racōnē dric ponit Jo·an·
c· antiqua de priuile·

¶ Cassatur quod nullū est sed intellige qd cassatur de
facto quatenus de facto processit et ꝓprie dicitur cassari
quod de iur non valet ut lic non cont accedens et ibi nō
glo· super v· cassamus et c· per venerabilem sup ubo
non seruatū qui fi· sint le·

¶ Cautellacio quid sit vide m·l· ea est natura · ff· de
regulis iuris

¶ Causa cessante cessare debet effectus de app· cum cessāt
inde plene per bar· in ·l·q· ss· neio · ff· de dona· et ple· per
do·an· c· post trīslacionem de renū· vm· col' v· opp· q̄
cessāt et inde sub v· cautis p totū spūalis p totū

¶ Causa que dicatur finalis uel impulsiua et an in
dubio p̄sumatur finalis uel impulsiua inde do·an· de re
nū· c· post translacōm ix· col' v· ff quero

¶ Causa q̄ dicatur pendens uel cepta inde sub uerbo
in principio

¶ Causa liminum liminatū producat effectū · ff· de in·
actuq̄ p·l· i· ss· si quis hoc vide sub v· liminatū

¶ Causa que dicatur magna siue grauis et que pua
siue leuis vide bar· in ·l· admonēdi de iurim col' aplī ff·

¶ Censemus quod opetur hoc uerbū in lege positū an mdu cat nouā dispositionem uel declarat antiquam unde glo. cle. i. de concess. pben.

¶ Census pstacio quīq; arguit subiectionem quīq; exemp cionem quīq; est signū protectionis nō an. de cau. pos. c. h. n. col'. v. venio ad quedā xix. col' v. tuc aut restat

¶ Cessio actionis an requirat q; debitori denuntietur ut impediatur soluē cedenti et qualiter singulariť limitet l. iq. C. de noua unde bal. C. qñ quo. non est ne. l. i. ulti col' et bar. in. l. facti. ff. si heres. ff. ad trebell.

¶ Cessionario nocet sententia lata cont̄ cedentem et transactio facta cum eodem qñ añ cessionem erat lis cō testata nō bal. C. qñ quo. nō est ne. l. i. ulti colūp.

¶ Cessione facta utrū pactum uel trānsactio facta per debito rem cum cedente nocet cessionario dic q; si cessio ad como dum cessionary facta fuit et debitor scuit cessionem ꝯlť cuiq; scuerit non piudicat secus si ignorauit ubi autē cessio fit ad comodiū cedentis tunc piudicat nisi interue niat alterū de tribus positis in. l. iq. C. de dona. nō bar. in. l. si cū emptore. ff. de pac. ff. ad treb. l. facta. ff. si heres cy. in. l. q. C. de dona.

¶ Cedi pōt actio iudicati et officiū iudicis p̄ execucioē sñs. ff. familiæ. l. si heres et. l. in iudicio

¶ Cedi potest actio iniuriarum nō bar. ff. de iniur/ l. iniuriaz/ iq.

¶ Cedi non potest ius usufructus bar. ff. ad treb. l. quia quia ita in prin. et. l. restituta in prin. et est tex. in. l. si mu lier. ff. excusse. ff. de iur̄ do. vide per bal. in. l. q. C. de pac. et p̄ pinissa iudetur q; nec heres possit cedē ius abeundi

¶ Cedi an possit quod non est trānsmissibile ad heredes ui de bar. ff. de iniurys. l. iniuriaz iq. et de v. ob. l. si stipula tus fuerim in prin. ff. de admi. l. quā pluribus et dele. i. l. si fit. ff. si als est. l. si quis ita

¶ Cedi potest realis actio. i. reuendicacio etiam p possidē tem et dubitatur an per talem cessionem trānsferatur do minium an aut̄ cessionarius possit agē reuendicacione ex iur̄ sibi concesso dic sm Jo. an. q; sic contra possidentem ff cōn non possidentem distinguit an ceditur actio competēs et nichil agitur aut competit iuri et tunc valet et inten bitur qñ ille alius cepit possidere ro. conclu cxlvq. et inde

oiõ tex· et glo·ſi·m·l·ſi· de heredi· uel ac·ven· et glo· m·l· plane·ff· familiã et quod nõ cy· m·l·i· C· de alie· mu· ꝛu causa fac· et uide ſub v· libellus ·ſſ· libellus ī reuẽdicacõe

¶ Cessionario non obstat exceptio bãni uel excõicacionis que obstat cedenti uide in v· exceptio ·ſſ· exceptio banni

¶ Cedens bonis an liberetur et an carcerari possit et an possit alimenta deducere uide m v· debitor in principio ſſ· i· et ij·

¶ Cessio actionis p̃sumitur simulata q̃n fit pro q̃ntitate pecũie uel re alia quam cedens confitetur recepisse et nõ appet de reali tradicione quo casu licet confessio nocet cõfitenti non nocet tercio cõtra quem agitur excessione nõ bar· qui dicat se pluries ita consuluisse m·l· per duisos ·ff· mandati quod est verum ſm Ja· de mat· et bal· q̃ñcũq; p̃cũ fuit mũus ustum alias secus ut notatur p eos in dicta·l· per duisos fateatur tñ q; si p̃cũ fuit pro parte cõfessatum pro parte donatum tunc in preiudicium tcij non valet nec pro parte donata nec pro pte confessata si non de apparet de soluciõe aliter q̃m per confessionem ut nõ vpẽ in·l·ij· C· ne li· po·

¶ Cessio presumitur simulata si est facta pro mĩori p̃cio quam res valeat vnde non valet nisi pro p̃cio quod est datũ et idem q̃n pro pte donatur pro pte venditur quia nec dum valet pro pte donata sed diminuat p pte quia p̃cũ donatum est sed si in totum fiat cessio ex causa donacionis valet nisi fiat potencior et nota ſmo· et Jo· an· et do· an· C· ex parte de alie· mu· causa facta ·ſſ· idem tenũr bar· et bal· in dicta·l· per duisos

¶ Ceterum hec dictio est comũctio copulatiua orõnũ ul' dictionũ q̃ñq; tñ ponitur aduersatiue nõ an· de coha· de· et mu· vera ij· colũp· in principio

¶ Citacio p̃ma debet fieri de p̃sona principali non de eo procure ſco si procur licet citatus non compareat nõ p̃t cõtr dñm procedi in vim citacionis ad ea que sũt magni p̃iudicij sed ad ea que sunt leuis p̃iudicij ut ad primũ decretum procedi potest nõ bar· in·l· q̃tus de damp· ifec· et idem nõ do· an· de do· et contu· causam unde ·j· ſſ· citari nõ oportet principalem

¶ Citacio p̃ma debet fieri personaliter non ad domũ si citatus pot repiri q̃n aũt dicatur non posse repiri vide do· an·

in dicto c· causam bar· m·l· inp· ſr· pretor de damp· infec· hoſh· dicat q̄ dicatur non repiri q̄n̄ eſt extra prouinciam Jmo· dicat q̄n̄ eſt extra ciuitatem et hoc tenet nīſi causa celeritatis desideret quia tunc ſufficiat q̄n̄ eſt absens a iudicio ut possit citari ad domū et p̄dicta refert do·an· in dicto c· causa

¶ Citacio ad domū ad sententiā audiendam valet si citatus fuit in causa personaliter apprehensus uel si semel cōparuit et i iudicio sistere promisit ro·cclu· xlvnj·

¶ Citacio ad domū non valet q̄ītū ad testes recipiendos ro· conclu· xlvj· et de· i· super v· personaliter de uidi· et plene disputat Jo·an· in tl̄a presumitur in mercur' et q̄n̄ valeat citacio ad domū et q̄n̄ non vide do·an· in c· causam de do· et cō tu· c·fi·de eo qui mit in pos· et bar· in·l· inp· ſr· p̄ter de dam· infec· et q̄n̄ citacio fit ad domū debet intelligi de domo in qua habitat tp̄re citacionis licet alibi p maiori pte anni habitauit nō an· dicto c· causam

¶ Citare sufficiat clericum in loco beneficij in quo residere tenetur et in ecclesia cathedrali licet personaliter non apprehenditur quia ecclesia cathedralis succedit loco domicilij ro· conclu· lxxx· Alibi dicatur q̄ non committitur citacio in p̄nbus nīſi fiat diligencia in p̄quirendo p̄sonam citandam in loco domicilij licet fiat citacio in loco beneficij de quo agitur et eciam in ecclesia cathedrali non sufficit eciam si aliquis asserens se procuratorem citandi dicat citandum fore absentem et petit ut recipiat copiam citacionis nīſi de suo mandato legitime constet nota ro· conclu· cccxlj· et ccxxiij·

¶ Citacio per edictum est exorbitans a iure cōi Jdeo stricte debet intelligi in suis terminis et formis a iure p̄missis ro· conclu· cccxlj·

¶ Citatus per edictum habetur proinde ac si personaliter apprehensus citatus esset si tū non compareat non dicitur vetus contumax sed fictus ro·conclu· cccxlix· p̄dicta intelligo quo ad processum cause sed quo ad excōicationē non sufficiat citacio per edictum nīſi fiat in audiā cōdictarū ro· conclu· cccxlj· alīs cccly·

¶ Citacio q̄n̄ cōmittitur fieri per edictū in romana curia et extra quāq̄ ꝑta citacio legitur in audiā cond'ictarū et affigitur in valuis pallacij et ecclesie maioris vbi est curia et hoc non sufficiat sed oportet q̄ eo legat'

et publicetur in locis ꝯuiuicinis in ꝑtibus in quibus mandatur citari et affigatur valuis illoꝝ locoꝝ nec ꝯa ſufficiat in vno tm̃ ipſoꝝ locoꝝ fieꝛi nec etiam ſufficiat affixio copie ſed oportet q affigatur ipa lra originalis citacionis que debet ſtare affixa per aliquas horas ro. ꝺclu. cxix

¶ Citacio per edictū in curia poteſt fieri in valuis ecclie maioris die feriata cum tūc non audiatur audiẽcia contradictoꝝ que diebus feriatis non tenetur et tunc ſuccedat etiam loco audiẽcie ꝑdicte ro. ꝺclu. ccclxj.

¶ Citatus ad uidendum admitti articulos probãtos in curia et extra debet etiam citari in partibus ubi fit remiſſio q̃ teſtes ibi producuntur et iurant et ſi ꝑs citãda ibi non eſt nec habet domiciliū citabitur p edictū et requirentur ꝑcures et amici ro. ꝺclu. x.

¶ Citatus ad uidendum decerni remiſſionem ad partes pro iuribus extrahendis et in publicam formam dandis debet nichilominus citari in partibus q̃ iura extrahẽtur ro. ꝺclu. x.

¶ Citacio p audiam contradictoꝝ fit cont̃ abſentem ſcta prius fide de abſencia ro. cõclu. cxxv.

¶ Citatus ſpecialiter ad vnū actum et generaliter ad reliquos actus uſq; ad ſniam mdiſiue põt cont̃ eū ſine alia citacioe procedi uſq; ad ſniam quod eſt vltm̃ q̃ uidicium eſt in loco remoto a dyoc citatꝝ Item ſecus ſi iudiciū agitur in domicilio citati Item ſecus q̃ agitur in loco remoto et citatus compariuit ſemel p ſe uel procuratorem quia tūc ad reliquos actus citari debet ex quo pns eſt ipe uel procuꝝ nõ Jo. an. in addi. ſpe. n. de cita. ſ. viſo v. ſi licet addit do. an. ſm fre. de ſe. q etiam ſi non compuit ipe citat dicta citacio generalis niſi ad pmum actum qui mmittur poſt conteſtacionem nõ Jo. an. de offi. dele. conſuluit ſi. unde. ſ. ſ. xxi.

¶ Citatus ad certū terminū et ad certū actū et generalr ad procedendū in cauſa uſq; ad ſniam mdiſiue ſi non xpet põt cont̃ eum ut contumacem procedi per audiẽciam contradictoꝝ ro. conclu. ccxxxvm.

¶ Citacio tamen que tūc fit p audiẽciā eſt niaꝫ ex veritate quā neceſſitate q̃ ex ſpeciali omiſſione citatꝝ quis ad totum cauſam ro. conclu. xc. et cõclu. ccxxxvm. Et dicta citacio per audiam contradictoꝝ habet locū ꝯ

si actor in termio pme citacionis non comparuit licet em neutro compente fuit cauductu edictu quo ad actu in illo pmo termio fiendu tu potest postea de nouo ad illu actu et ad alios procedi per audiencia actore postea cōpente ro. cōclu. cclxxxvm. et ccxxvm. unde .s. ss. proxi.

¶ Citatus in causa beneficiali si non opet pōt cont ipm absentem procedi per audiam contdictu usq ad sentēcia inclusiue quod intellige ex iure competente actori tpe obtente omissionis Sed si uellet uti nouo iure quesito pg litem motaz ut quia lite pendēte impetrauit grām in forma si neuter tunc oportet ip aduersario dicti grā intimetur secus si procuratorem misit tu ille habebit iducias ad dim cōsulendu ro. ocu. cccxv.

¶ Citatus ad curia lime si non compet pōt cont cum absentem impetrari cōmissio p cont ipm procedatur per audiam sola facti ueritate inspecta et termis nō seruatis nec est necesse q sibi dicta omissio intimetur ro. ocu. m.

¶ Citacio noua an requiatur aliter qm per audienciaz qn appellas uel appellatus vult procede in negoco principali post desercionē appellacois a gruamie

¶ Citari non pōt p audienciam ad causam desercionis principalit cōmissam ille qui ad se aplicam appellauit et causam appellacionis comitti non fecit ro. conclu. cccc v. et si cont cu absentem per audiam procedat pcessus non vallet ro. conclu. cccc vm.

¶ Citacio per audiam potest fieri ad instanciam actoris cont oms quoz interest mortuo reo et possessore ro. ocu. cxl. et ad instanciam rei ut absoluatur ab obuacioe iudicij actore ociuace an lus st ro. ocu. lxvj.

¶ Citari pōt actor per audiencam usq ad diffinitiua iclusiue qn post decretum citacionem in ptibus cont rei recessit de curia nullo dimisso procure licet non constet citacioin decreta fuisse executam sufficiat tm q ex pte rei producatur post decreta citacioin sufficiens procuratoriu ad cam quia ex hoc psumitur citacio executa nisi procuratum statim post decretum citacionem in recessu actoris fuisset pductu quo casu debet iudex aliqualit supsedere et aduentu coz actoz expectare ro. ocu. ccclxxxvm.

¶ Citari nō pōt p audiaz ille quem executor citacionis specialiter citauit et personaliter apprehendit vigore gnālis

cle in decreto citacionis apposite de citando omes sua interesse putan ro·oclu·cccv·

¶ Citacione decreta con aliquos ltrime licet non sit executa in omibus locis in quibus mandatur sed in quibusda si tn illi oms con quos citacio fuit decreta constituat procuratorem ad causam ullam prosequendam psumitur habuisse ctum noticia citacionis in tm q; con oms mnq; ltrime et psonaliter citatos procedi pot ro. condu. cclxij. et cclxv.

¶ Citatus ltrime in pribus si non compet licet habeat procuratorem principalem procedi per audiam contumaciamq; ro·oclu·cmj.

¶ Citari pot per audiciam appellans cuius appellacio reputatur auditori comissa eciam ad instanciam non habentis mandatum quia auditor ecia sine omissione habebat iurisdictionem habitu ro·oclu·xlv· secus ergo si fuisset comissa non habenti iurisdictionem ad instancia falsi procuratoris

¶ Citari pot per audiciam ad audiendu se reintrudi in excomunicacom ille qui ab illa excomunicacoe licet male fuerit absolutus ro·oclu·cccxxxij·

¶ Citacio non potest fieri a iudice absq; pti petitoe Jacobus in citationibus dicitur ad petitionem talis in dubio tn si apparet citacionis comissionem et relacionem scriptam presumitur requisicionem requisisse precessisse quia psumitur sollempnit acta no do. an. de iudi. c. i. v. no 2° parcia

¶ Citacio si apparet facta per nuncium licet non appareat de comissioe presumitur comissio precessisse fm guil. sed bar. dicit contrariu quia hec est sollempnitas que pertinet actui no do. an. de iudi. c. i. v. examinemus iude oio in v. nunc cius si refert

¶ Citacio facta p publicu nuncium et iuratu valet licet no sit prius nuncio iudicis ro·oclu·cccxx·

¶ Citacio pot omitti notario ipe tn non pot scribe relacionem prem siue citacionis licet spe. dixerit q eius scripture credatur no do. an. de iudi. c. i. v. examinemo

¶ Citacionis actus et executionis officiu an possit omitti pn per iudicem iude do. an. de iudi. c. i. v. no 3° practicus dic q pot omitti sed aduersarius non tenetur credere citatu nisi habeat litras publicas iudicis Aduerte tn q pars asserens se citasse non creditur aduersa pte negante nisi alit probet quia non debet esse testis in causa pria no do. an. de iudi. c. i. v. examinemus bar. eciam dicit q quilibz pt

constitu nūctius in causa ꝓpa ut ipe nō in ·l· i· ff· de seruū fugi· et in ·l· cū qui ·ff· si epla ·ff· de sun et ·l· iuste possidens ff· acquī· pos·

¶ Citacio licet regulariter fieī non possit p partem absq; speciali licencia iudicis hoc tn fallit in debitore fugiēn quē pōt creator auctē ꝓpa citare realiter per capcionē nō ībaliter ad ꝓuiendum iurisdictionem quia citacio in ꝓuiendo exigitur ltīma Item fallit in repto in flagranti crīne ymo et in quolibet ut ducatur ad iudicem fallit etiā in citacōne appellacois extrūdicialis quā pōt quis ꝓpa auctē facere cū causa nō do· an· de iudi· c· i· v· examinemus

¶ Citatus ꝓsūmitur omis ille qui in iudicio se pntat quod est verū inhabitante ex iudicij locū secus in eo qui est in ciuitate in qua iudiciū agitur predicta uera in eo qui ꝑsonaliter comparet sed si nūciū mittit indistincte ꝓsūmitur citatus ro· concu· cccl vj· Et idem tz archi· lxxxij· di· ꝓposuisti

¶ Citatī ꝓsumūtur testes eo ipō q; comparent et se pntant ad testificandum fm do· de ro· nō an· de iudi· c· i· v· op· 2° quod dicat ro· rem veram presertim qn testis iurauit in pn cia aduſarij nichil opponentis nō ro· cclu· cccl vj·

¶ Citacio adeo est necessaria q; si casualiter quis in iudicio sit inuentus non compellitur rndere ad id pro quo non dum fuit citatus nō an· de iudi· c· i· vno· 2° quē distinguc tn ut nō ·ſ· ſſ· citari nō debet

¶ Citari non oportet illū qui pns est nō bar· in ·l· i· ff· de in ius vo· ſcto ualet electio processus et sentencia et omis actus factus pnte illo qui citandus erat licet citatus non fuit nō Jo· an· c· fi· li· vj· super v· alias in nouella Sed quo ad sententiam intelligc de pnte qui non contradicat licet ad omē dubiū tollendum caueus esset citare partes pemptorie ad sententiam audiendam nō Jo· an· in addi· spe· n· de ꝓba· sen· ſſ· ut aūt v· et nō in fi· Sed do· an· dicit q; nūc valet de cetū processus factus contē pntem et tacentem qn fuit a iudice ēmoratus alias non dicitur pns et in dubio fm bar· non ꝓsumitur ēmoratus nisi pro eo esset lata sentēcia si autem pns non tacet sed contradicat tūc dic ut in ·ſ· qui ex· sequitur no· do· an· de iudi· c· i· v· op· 2°

¶ Citari non debet pns in iudicio qui non contradicat aduc te quia aut interrogatus dixit se uelle respondē aut non fuit interrogatus ad hoc uel si fuit et rndit se uelle rndere

et tūc si fuit als m iudicio licet pro illa causa non potuit esse deliberatus cogitur rndere iudici eū monēti si tn eo nō monitus pns staret et non recedēt valēt quod agitur si aut nūqm plus fuit in iudicio et non apparet citatus nō compellitur respondere sit tn cautus in allegando si ptendit defectum citacionis non excusatur quia sufficit q' sit pns Sed si ptendit defectū indeliberacionis auditur et non cō pellitur rndere compellitur aute libellū recipere quia nō est de actis cum et ante citacionē porrigatur et predicta p cedunt ubi non est verisimiliter deliberatus als compellit rndere tum in cimali qm m causis nō an· de iudi· c·1· v·op·2°

¶ Citacio incerta et uaga et nimis generalis nō valet puta si quis citatur ad audiendū voluntatē iudicis super causa ro·odu· cccxxxv·

¶ Citacio valet sine die quia dies intelligitur qm citacio potris de app·c· cū parati et ibi nō an· in mg· notabili

¶ Citatus ad audiendū ferri sentenciā tali die uel postea qncūq placuit nō debet illicenciatus recedē finito die licet pars citans non comparuit alioqn ut contuax puniri potēit debet g° die sequenti comparē uel licencia petē fm guil· de zuza· nō do· an· de iudi· c·1· v· op·3°

¶ Citatus ad certū tm comparens non debet illicencia tus recedē an tm expletū nec eciam post licet citans non comparuit nec sufficiat accusare contuam citantis sed de bet eciam in die sequenti parē nisi p̄mo termio fuit licen ciatus a iudice alioqn condempnabitur in expens aduersa rio postea compareñ quia duo sunt precepta ut compareat et ad diem compareat licet huic contradicat bar· qm ci tatus in p̄mo termio non comparuit an·de iudi· c·1· v· op·3°

¶ Citatus comparens potest ex impedimēto morbi ei contingentis illicenciatus recedere qm est talis morbus qui excusaret eum a comparendo ipo iur ut morbus fe ntus debet tn mittē procuratorem qui excusacom sua allegat et cessante impedimēto redire colligitur compellitur an· de iudi· c·1· v·op·3°

¶ Citatus comparens si repiat iudicem abesse a loco iudi cij pōt finita hora citacionis pp̄a autē recedē cum nō sit si bi licencians Ideo licencietur a iure Si aut iudex pns est

sed mfirmus taliter q ad actū pro quo quis citatus est nō valet intendere tunc elapso termio intelligitur licenciatꝰ a iure nō do. an. dicto c. i. v. op. 3o

¶ Citacio acto est necessaria q licet quis sit contumax tn actus gestus contra contumacem alia die uel hora ad quam specialiter citatus non sit non valet nō an. in dicto c. i. v. op. 3o nisi hoc intelligo nisi iudex prorogauit terminū in diē sequētem imediate uel ad ulteriorem prorogū consuetum uel n' pma citacio fuit etiam generalis ad totam causam nō do. an. de do. et contu. cum dilecti v. op. q citatus predicta intelligo ubi reus est contumax Vbi autē actor non comparet citacio euacuatur unde nec in diem sequētē nec in aliā potest actus fieri sine noua ptis vocacione no. Jo. an. et do. an. c. consuluit super n. glo. de offi. lega. et ptis iudicem tm prorogasse eo ipso q in diem sequentē distulit actū fiendū nō dal. m. l. et post edictum in prin. ff. de iudi. q contra sentit do. an. dicto c. cū dilecti

¶ Citatus ad audiendum iurare testes ad diem certam non iuridicam si testes iurant die sequenti sine noua ptis vocacioe nō ualet ro. cdu. clxvij. vide s. ff. proxi.

¶ Citatus ad certum terminū qua die et hora dici debat comparere unde sub v. timo ff. i. et ff. termino si est datꝰ et ff. timo si est assignatus

¶ Citatus personalit ex quacuq causa debet personaliter comparē nec sufficiat procuratorem mittere ro. condu. xxvj. unde s. duos ff. proxim sequen

¶ Citacio personalis hoc est q quis debeat personaliter comparē non arctat senes qui sūt valetudinarij et etiā debiles q non valeant equitare et tales excusantur ecclā a ueniendo ad iudicū causa testimonij perhibendi q debet ad eos mitti ro. condu. ccxvm. unde s. ff. s. proxi.

¶ Citatus ut psonalit compeat licet excusatur pp guerras et inimicicias capitales et personales tn guerre generales patē non excusant presertim si detur et probetur q talis citatus cum lris saluiconductus principis illius patrie possit venire et ullas obtinere sicut alias obtinuerit ro. cdu. cccm. unde v. ff. proxi. et s. citatꝰ ut psonalit

¶ Citacio q fit per iudicem delegatum debet habē insertum tenorē delegacionis si fit p lras secus si per nuncium ro. cdu. cclxx. Sed antho. c. preterea de dila. in pma op.

tenet q̄ eaā q̄n̄ citacio fit per lr̄as non requīr̄tur q̄ tenor dele
gacionis īserit̄ur sed sufficat q̄ iudex narrat se delegatū
ut citatus teneatur comparē allegaturq̄ p̄uilegiū suū

¶ Citatus p̄ unū ex plūr̄bus iudicibus delegat̄ dat̄ in solid̄
ut compareat coram eo uel collega suo non tenetur comparē
coram collega qui non citauit et si per illum collegam fiat
processus conr̄ eum non valet ro·cdu· cvn.

¶ Citacio non requīr̄tur ad dicendum cōn̄ r̄p̄tū delegacionis
sed sufficat q̄ īserto tenore r̄p̄n̄ citetur pars ut veniat r̄nsu
ra de iur̄ alt̄ parti ut uidetur spe· tenere in n· de accu·
ss· iam de citacione v· sed pone et decisio ro· cōdu· cccxx·
et do· an· c· preterea de dila· Ista racio est in promptu q̄ iu
dex licet in veritate sit iudex si non est de sua iurisdict̄one
certus uel de ipsa dubitat an potest ptem citare nec in cā
potest procedere de offi· dele· qua abbas citare aut ad dict̄
conr̄ r̄p̄tū est in dubio reuocare suam iurisdictionē et sic
citando implicat suam conr̄dictionem qua citando ut iu
dex affirmat se iudicem et citando ut dicat conr̄ r̄p̄tū
in dubio reuocat iurisdictionem Stilus aut̄ curie qui h̄t
q̄ in curia citatur ps ad dicendum conr̄ cōmissionem nō
est ad finē ut illa obmissa iudicium non teneat sed ad finē
q̄ res de qua agitur fiat litigiosa licet in citacione nō ex
p̄mantur illa de quibus dc· n· ut lite pendēn et ita nota
ro· concdu· xxvj· Conclude q̄ tenor delegacionis īserti
in citacione facit fidem et ei credendum est ad finē q̄ ci
tatus teneatur comparere nisi iudex citans sit vilis p
sona uel in ptibus valde remons nō do· an· de offi· dele· c· cuz
in litr

¶ Citacio ultra duas dietas valet si sit ad cuj licet in r̄p̄to
siue cōmissione cuj⁹ vigore fit citacio non dicatur nō obstañ
constitucōn concily de duabus dietis ꝛc nisi citatus habēt
ex speciali priuilegio q̄ ultr̄ duas dietas citari non possit
quo casu non valet citacio si in r̄p̄to nō fit mēcio de p̄uil̄
nō Jo· an· de r̄p̄· nonnulli sup v· ad iudiciū

¶ Citacio licet p̄mittatur ex r̄p̄to ultra duas dietas nō
obstante constitucione concily intelligit̄ talit̄ p̄missa q̄
non excedat quatuor dietas alr quis posset in infinitū
trahi quod esset absurdum Jo· an· de r̄p̄· non nulli in v·
mencionem

¶ Citacio si est facta de illo qui de necessitate citari nō

debuit non tenetur citans illū expectare nō fram· pg alias de elec· quia ꝓpter ·ſ· illud ·q· x·

¶ Citatus ad aliquid cora iudice compettm ad quod de iure citari non potest tenetur compare allegaturus de fensionē suam als potest excōicari tp̄ contuax melius tm fiat iudex si se abstinet ro· conclu· xxxm·

¶ Citatus an teneatur comparere allegaturus priu legiū et defensionem cui iurisdictionem iudic iude glo. notabilem de accu· c· veniens in glo· fi· iude dio archi· xv· q· m· c· n· in fi· et Jo· an· in rla sacm in solucione questionis mercurialis et do· an· qui plenissime loquitur in c· preterea de tnla· et ꝑ bar· et bal· in l· n· ff· siquis i ius vo· nō se vide sub v· exempto

¶ Citacio potest cōmitti et decerni in die feriata dumo fiat ad diem feriatam Racio est quia tale decretū nō est actus iudicialis sed potest fieī in domo et ptē nō vo cata nisi qñ decretū de citando fit cum aliq cognicōe execucio autē ipius citacionis non est dubiū quin pot fieri die feriata quia fit per nūciū non per iudicē ro· conclu· cccxn· als ccclx·

¶ Citacio ad sentēciam audiendā non valet nisi sit pemptoria et expresse dicatur q pemptorie citat ro·cdu· cccxxxv· quod est verum in ꝓphanis ꝙcus in beneficia libus in quibus procedit sine figura iudicij ut nō ro· conclu· cxxxvm· Sed in ꝓphanis in quibus procedit ut in notorio uel saltem sūmarie non requiritur solleꝑ nitas pemptory nō do· an· de coha· de· vrā xlj· colūpr in prin·

¶ Citacio ad sentenciam censetur habere pemptoriū expressum qñ in ea ponitur cōminacio q si citatus non comparuit iudex ad sentenciā procedat ꝙcus si cōmict· q procedat put iustum fuit uel prout de iure potuit ſm bar· ro· conclu· cxxxvm·

¶ Citacio sue monicio quam fecit epus in synodo hꝫ vim pemptory et admonicionis Jta q sine alia admoni cione cont faciens penā eciam excōicacois incurrit ro· conclu· cccxxv·

¶ Citacio obmissa in sentēcia ferenda licet regulariter reddit eam nullam tn hoc fallit in sima excōicacionis et censure nō an· de coha· de· vrā xlj· colūp v· nunquit

aut obmissa

¶ Citacio qñ fit in genere de omnibus quor interest nō ē artatoria sed monitoria et quid opetur inde ro. conclu. ccc c1. j. ff. pxi.

¶ Citare non potest executor citacionis aliquē in spēc q̄ non est in omissione sibi facta specialit̄ notatus licet in ea sit cla generalis citandi possessores uel omes quor interest ro. pclu. cccc j.

¶ Citandi sūt absentes qñ aliquis eligitur et recipitur in canonicum aliogn instantibus eis non valet recepcio nō ro. conclu. cccc xxvj.

¶ Citari debet quis ad producō testiū tex. est c. de fi. instru. l. iudices alis instrūm non pbat nisi saltem ps citata fuit ad dicendum contra instrumtū productū ro. conclu. x.

¶ Citari debet quis ad taxacōm fructuū in quibus extit condemptus ro. cōclu. cccxl. vide sub v. iudex

¶ Citacio non requīritur ad condempnacionem expensar fm cy. quia de eis constat pl̄umptōe exactis in iudicio do. an. de coha. de. vita xxxvm. col. fin est principiū

¶ Citari an debeat pars qñ iuramentum alī parte laxetur ul̄ ab alio absoluitur plen per do. an. c. debitores de iur iur m n. carta

¶ Citacio facta in curia per cursorem ad dicendum cōmissionem induat litē pendenciā quo ad postea attempta reuocanda licet non exprimant in citatiōe de quib de. n. ut lite pendeñ ro. pclu. cclxv.

¶ Citari an debeant ptes qñ arbiter uel arbitrator p̄cedt inde sub v. arbitrator. pl. arbitrator nō tenetur

¶ Citari an debeat prior qñ per abbatem a quo priorato dependet onus imponitur prioratui inde sub v. abbas in prin.

¶ Citari an sufficiat procuratorē si dns est p̄s inde an. de do. et cōtu. c. causam

¶ Citare nō oportet principalem qui dimisit procuratē lis in loco aduersary defuncti alter tercius surrogetur sufficiēn citare dictū procuratem ad dicendum cont cōmissionē p̄dictā ro. pclu. cccxxj.

¶ Citacio ad locū notorie nō tutū an aut talis notorietas sufficiat absq hoc q̄ excipiatur de loco non tuto inde do. an.

de coha · de · vra xxxvm · col v · fin est pm et unde glo · pntr de · appellatn de app · et per do · an · in c · ex pte 1 · de appel · ad de q si locus est non tutus rone delicti ipius citatn tenetur citatus compare alias delictu remanet impunitu no bal · de epi · et de · l · omes ppli ult colup et ita debet limitari iura dicenda q citatus ad locu no tutu non tenet compare

¶ Citatus ad locum sibi non tutu si tn est tutus suo procuratori sufficiat qn quis artatur et artari potest ad comparendum per procuratem compare no an · de resti · olim in notabili sed unde plene p cunde c · ex pte · 1 · de appel ·

¶ Citacio facit desine rem esse integra qtu ad unde dicto no excusatu no do · an · de unde · q v · v · vemo ad quitus

¶ Citari an debeat ille qui est contuax unde · ff · proxi sequen et sub vbo cotuax · ff · cotuax no pt mulctari

¶ Citatus si est personaliter apprehensus et citatu rspo deat se non venturu uel nichil rndeat et non comparat uel malicose procuret ne citacio ad eum pueniat no est ulterius citandus nec ad testiu receptionem nec ad sentea fm ffmo · quod est no le ro · codu · cccxxxvm ·

¶ Citacio sicut non requitur in sentenca iur ubi pena po iur infligitur ita eadem non requiritur in sentencia homunus pena iur inferenda seu declaramus quod intelligo quo ad promulgacom sine sed si vellet ad execucionem procedere non negetur factum ex quo pena infligitur a iure tunc ad sententiam declaratoriam illius facti requiritur partem citari no do · an · de app · reprehensibilis et jo · an · ibidem conf primu dictu tenet ro · condu · h · vbi dicat pterea citandam esse qn petitur declarari cu incidisse in canonem late sne et unde duos · ff · pri sequen et sub v · declaracio

¶ Citacio non requitur ad sententia super notorio ferenda que est mere declaratoria sentee a iur late an aut in processu precedn sentencia sit ps citanda unde do · an · de coha · de · vra xl · col et generaliter an in notorio sit necia citacio unde sub ubo notoriu an excuset a citacoe

¶ Citacio no requitur ad sna que fertur sup notorio ad fine condempnandi sed declarandi aliqe actum inustu ut si statutu notoriu e in ciuitate con libertate ecie ul ter ius diuinu potit iudex ecclasticus declarare nullu nec citato no do · an · in dicto c · vra xl · colup ·

¶ Citacio non reqũitur q̃n̄ excaitor grē aplic̄ ſm tenorē grē per teſtes informat ſe de uita mor̃ib⁹ et ꝯſuetudine ac ſcia et cantu impetrantꝭ ro· ꝯclu· cccccm.

¶ Citacio non reqũitur q̃n̄ iudex recipit teſtes ſup fama uel notorio uel ſup ḡmitate plene nō do·an· de coha· de· et mu· vrā xlvm· coliſ.

¶ Citacio non reqũitur q̃n̄ iudex ad ſuā informacionem procedit ut bonus vir nō do·an· in dicto c· vrā xxxvm· col' in pi· et plene p eūdē do·an· et Jmo· de p̄liſ· c· ſi· et Jo·an· de· v· de offi·del·.

¶ Citacio rectoris eccleſie nō reqũitur q̃n̄ eccl'a ſua altrēi vnitur eccleſie tex· eſt in de· ſi vna de re· ecc· nonalie· ſcaus ſi ip̄a eccleſia ſeu bona eius dimembrantur nō Jo·an· in de· predicta in glo· ſuper v· defenſor et idē te·ro·ꝯclu· cxxxv·

¶ Citacio non reqũitur ad uidendū articulos admitti ſi fuit pars citata ad dicendum contra et dixit contra quia non intereſt ām odo pt̄i ex quo exceptiones ſuas dedit ꝙ appellare poteſt quia iudex exceptiones ſuas repellit ro· conclu· xc·

¶ Citari non oportet ad actū violentū ad delacōnē iuramenti qđ aduerſario defertur in eius odiū quia de iuris neceſſitate refert' ſcaus in alijs iuramentis ro·ꝯclu· cclxxxj·

¶ Citari non oportet ad actū niſi illū qui ex actu ledi poſſit et qui ſi p̄ns eſſet contradicē poſſet et vtrūq; copulatiue reqũitur· ff· de adop· l· nā ita duus C· nō ven· in ſpi· l· i· ff· denūciari

¶ Citacio nō reqũitur ad appellacōm int'ponendā nec ad aplos dandos q̄ ſūt acta ex iudicialeſ ro·ꝯclu· cccxxj·

¶ Citacio non reqũitur q̃n̄ priuilegiū uel diſpenſacio conceditur nō do·an· de confir· ut· cum dilecte de fil' p̄ſbi· venien· nj· col' in fi· Jdem q̃n̄ priuilegiū conceſſū inouat' in curia ſcaus ſi ex' curiam ex ſpeciali cōmiſſione fiat inouacio ſm hoſti· nō·do· in dicto c· cum dilecte ꝙ glo· i· l· nam ita duus· ff· de adop· dicit p̄tem citandam q̃n̄ r'ptū impetrat' ex quo alter ledi p̄t et idē bar· ibidem

¶ Citacio an vitietur ſi excaitor citacōis erraut in nom̄e citā di uide ſub v· error in nomie

¶ Citacio non reqũitur ad interlocutoriā ferendam et ua let talis interlocutoria licet ſit inuſta ſm Jmo· ut nō ro· conclu· xcix· in fi· niſi ab illa interlocutoriā fuit appella

tū ſm Jmo. Et p̄mū dictū procedit de mīlocutoīa non hāte vim diffinitiue Secus ſi vim diffinitiue hēat ut quia decidit articulū de quo princ^r agitur nota ro. conclu. cccxcv. Jtem ſecus ſi interlocutoīa contineat aliquid dari uel fieri uel ex ea ps poſſit ledi ut nō bar. in l. ſi q̄ q̄ ſ. ubi decretū in prin. ff. de offi. p̄cō. et le. Sed do. an. tenet q̄ in omī mī locutoria requiratur citacio partis ut ipe nō de p̄cur audiđ v. op. n.

¶ Citacio p̄ns ſicut non requītur ad validitatem ſentencie excōis ut nō do. an. de coha. de. viā xlj. col. v. nūqd aut obmiſſa ita nec requiratur citacio ad ſimz absoluto riam ab excōicacōe quod eſt verū ſi ex̄cacio fuit facta ex officio iudicis ſecus ſi ad īſtanciam p̄tis nō glo. xj. q. iij. excōicator licet tū ps ſit vocanda hoc ultimo caſu ſi tū non vocetur abſolucio tenet no. Jo. an. de app. quia froute et idem tenet ibidem do. an. in v. quero an licet Jmo. aliter dicat de offi. dele. prudentiam ſ. ſextam ſup v. maliciam ſed ro. dicat q̄ ſentencia excōicacionis lata et non ſuato iuđ ordine valet mero iure ut nō ro. cclxj. v. de 2° quod intelligit rota p̄miſſ tribus citacionibus et ſic ſentencia excōicacionis lata ex falſa cauſa et fine iuđ ordine valet Jta et ſm̄a abſolutoria ab excōicacione quia pari paſſu ambulant ro. conclu. cclxxxij. An aut neceſſaria ſit monicio ut excōicacio ualeat et iuſta ſit dic q̄ excōicacio non poteſt iuſte fieī niſi precedat monicio quod eſt verū q̄n̄ profertur a iudice Secus ſi apte ut nō Jmo. de conſti. venerabilis et do. an. de ſen. ex. ſacro et debet eſſe t'na monicio per tex. de app. cum ſpeciali ī prin. de ſen. ex. contingit et c. ſacro fallit q̄n̄ q̄ūs monet in ſynodo quo caſu vnica monicio habet vim trine monicionis quo ad penam iuſtī caū excōicacionis ro. cōclu. cccxxv. Jtem fallit q̄n̄ excōicacio imponitur non pro cō tūacia ſed pro delicto quo caſu nulla requīritur monicio ut nō do. an. in c. i. de excel. p̄la. quod dicat Jo. an. verū q̄n̄ excōicacio fit pro crimīe notorio Jta dicit ipe in c. i. de offi. dele. li. vj. in nouella ſuper v. violentis licet ſenciat contrariū in dicto c. ſacro Jtem fallit q̄n̄ excōicacio imponitur a canone ipō iuđ tex. eſt de app. reprehenſibilis Jtem q̄n̄ fit ad defenſionem excōicantis pp bona p vim ei ablata ut nō Jo. an. de ſen. ex. ſacro in prin.

Sed rota dicat q̄ non debet aliquis ex̄cōicari nisi sit persona liter monitus et apprehensus uel nisi m̄ fraudem absentat uel nisi impediāt ad eū citacio puenire uel nisi citacionis notica que ad eum puenīat constituat cum verū contūa cem ro. conclu. cclxij. Alibi dicat rota q̄ licet nullus nisi p̄ sonaliter monitus et citatus ex̄cōicari debeat si tū p̄ edictū fuit citatus in audia contradictarū sufficat Secus si in alio loco per edictū citetur nō ro. conclu. cccly. Alibi dicat q̄ debeat p̄cedere ltīma citacio ut eius contūacian possit ꝓcedi per audiencia contradictaꝝ ad ex̄cōicacōm nō ro. conclu. cclxxxij. Tu aut̄ conclude q̄ licet requiratur monicio et citacio ut ex̄cōicacio sit iusta non tū ut sit valida ymo absq̄ monicōe et citacone valet sentencia ex̄cōicacionis licet iniusta sit no. glo. de app. reprehensibilis de sen. ex. romana .ſ. sed nec in specie li. vj. et c. i. ut lit̄ non cont̄ glo. fi. in fi. et Jmo. de de. ex. mi. illud caaz fre. de se. consilio ix. et do. an. c. fi. de preben. et dicto c. vrā et idem sentit decisio rote conclu. cccxcij. sed hoc li mita in sentencia que fertur ab ordinario sed si a delegato tunc si est iniusta est nulla nō ro. conclu. xxxvj. Jtē si fertur ab ordinario contra priuilegiū p̄p̄e ut nō Jmo. de ex̄cēs. p̄la. cū ad quorūdam Item si fertur ex eo q̄ qs ex̄cōicato ptendat ut c. statuimus de sen. ex. li. vj. c. cōstitm c. fi. et li. adde q̄ sentencia ex̄cōis quo ad iusticiam non re quīt sentenciā q̄n fertur contra contumacem sicut nec requīritur in sentencia condempnacionis expensaꝝ ut nō do. an. de uidi. c. i. v. op. mj. Item ubi apparet contumacia vb̄ nulla monicio est necessaria nō Jmo. et Jo. an. de cē si. venerabilis et in dicto c. i. uel p̄ defensionem rex suaꝝ ut dicto c. dilecto quod loquitur eadem de sentencia int̄dicti et in casu illius c. non requiritur monicio ut ibi nō. Jo. an. in nouella

¶ Citari debet quis q̄n petitur eū declarari incidisse in canonem late sentencie Judex tū potest de hoc sūmarie cognoscere ro. conclu. lij. vide oīo. s. ſ. citacio sicut non requīritur in sūa

¶ Citacio requīritur ad absolutoriā iudicij que fertur ꝛ̄ contūacem sed ad cītūduchonem edicti non est citacio necessaria quia ē lenis uel nullius p̄iudicij nō an. de uidi. c. i. v. op. ꝙ

¶ Citacio an sit necessaria ad missiõm in possessionem ex pino decreto que fit ꝺ̄ ctuacem inde sub v̊. ctuax. ſſ. cõ tuax nõ põt mulctari

¶ Citacio An sit necessaria qñ fit aliqua dedaracio inde sub v̊. dedaracio in pn̄. et. s̄. ſſ. citari debet quis qñ et. ſſ. a-tacio sic nec requiritur in sentẽcia

¶ Citacio nõ valet qñ fit simul cũ monicione p illũ cui mandatur ut ticiũ moneat q̄ infra x. dies beneficiũ dimittat alias citet eũ ad cur nõ spe. de cita. ſſ. i. v̊. ſ̄ pt p̄p̄a et pe. mo. de offi. dele. cũ plures li. vj. ad fi.

¶ Citacio licet sit executa si tñ de executore non est in dica relacio facta non potest iudex contra sic citatum procedere ad aliquem actum tanqñ cont̄ contumacem et licet post actum fiat relacio actus non conualescat nõ bar. ff. qui ex cau. impos. ca. l. hoc aũt. ſſ. i. de condi. et de modo. l. multũ et nõ Jmo. de offi. dele. cũ contingat et bal. C. quõ et qñ. l. consentaneũ pnte col̄ in fi. hec ve-ra nisi periculum esset in mora exspectando relacionem uel nisi iudex ex aliqua p̄sumpcione credidisset ptem a tatam licet non diu nuncius retulisset nota bal. m. l. falsus C. de furtis

¶ Citacio generalis ad totam causam opatur q̄ reo ñ compente põt procedi usq; ad sentenciã inclusiue sine alia citacione sed si semel comparet oportet eũ postea citari ad reliquos actus et predicta uerã qñ lis agitur in loco lõ-ginquo a domicilio ubi difficile est eum ad quelibet actũ citare Vbi aũt lis agitur in domicilio rei tũc gene-ralis citacio non sufficit ad procedendum cont̄ reũ abñtẽ ult̄ p̄mũ actum nõ Jo. an. in addi. spe. ti. de cita. ſſ. viso v. Item licet in die do. an. c. consuluit de offi. le.

¶ Citatus ut personaliꝫ compeat non tenetur persona liter comparẽ nisi in ẽis casibus expressis in iure de q̄b habetur. l. fi. C. de procura. et c. i. de iudi. li. vj. uel nisi taliter citacio fiat de speciali mandato p̄p̄e c. fi. de ma. et obe. Et in illis casibus in quibus tenetur personali ter comparere excusatur mittendo procurẽm qñ habet iustũ impedimentũ quia p̄sonaliter venire non possit puta infirmus dũmodo tñ non sit quartana nõ glo. de procu. q̄relam uel metus inimicoꝝ nõ glo. xviij. di. pucnit Sunt et alia plura impedimenta iusta p cãde

glo. et archi. super ea specificata que ibi uideas uide. s. ff. c
tatus ut plenaliter

¶ Citari an debeat iudex qui in causa processit ut veniat
ad defendendum eius processum a quo est appellatum iude
sub v. iudex non est citatus

¶ Citacio facta per lras non artat nisi citato detur copia lra
rum si illam petat nō spe. in n. de cita. ff. iam de citacione
v. huiꝰ aut facto qui ad hoc all'at de proba. qm̄ contra
et c. fi. melius facit tex. que ipe non vidit in de. causaꝫ
in fi. de elec.

¶ Ciuilis causa est cuiꝰ finis est comodū pt' et interesse p
uatum Criminalis est cuiꝰ finis est interesse publicū et vin
dicta publica Mixta est que pncipat de utroqꝫ et ideo causa
fiscalis ex qua non agitur ad vindictam sed ad intēsse fisci
dicitur ciuilis nō do. an. sup rub'ca de iudi.

¶ Ciuilis causa et non criminalis dicitur qm̄ agitur ad p
uacionē beneficij pp crimen quia talis priuacio non est di
recta pena crimis quod patet qua eciam non hm̄ bñficiū
potest pena crimis impoim alias sequeretur q̄ carentes be
neficijs possent impune delinque ro. condu. cccm. Ex hys
infertur q̄ agens in priuacionem beneficij pp crimen nō tene
tur se inscribē quia inscpcio non habet locū qm̄ agitur
ciuiliter ut c. tue de procu. sed hoc casu qm̄ ad priuacionm
beneficij agitur videtur inscpcio necessaria ut nō do. an.
c. super hys de accu. in pa col' in fi. et ibi tex. q̄ non tenet
inscribere ad penam talionis sed ad aliam penam ext'ordi
nariam arbitrio iudicis siue crimen deducatur excipiendo
ut dicto c. super hys siue agendo ut c. tue in glo. pnlt et
q̄ hec causa sit ciuilis nō glo. de test. ex pte ade et est tex.
c. p tuas de symo.

¶ Ciuilis causa grauis equipatur crimali fm but' et bar.
ut nō do. an. in dicto c. fi. de iur iur Que aut dicatur grauis
nō p glo. et doc. in c. querelam de procu

¶ Ciuilis causa differt a spuali et sut tres spes separe
nō glo. xj. q. i. in suma licet glo. de. i. de offi. dele. in v.
ciuili dicere videatur q̄ sub ciuili comprehendatur spua
lis posset tn̄ alla glo. allegari ad contrariū q̄ non compreh
ditur ex vi vocabuli sed per extensionem et ydemptita
tem racionis ut dispositum in ciuili habeat locū i spua
li qm̄ est eadem racio

¶ Ciuitas appellacõne ciuitatis et similiter appellacõe castri uel ville non continentur suburbia nec continentur edificia fallit qñ talia loca subiciuntur ecclesiastico interdicto de sen. ex. si ciuitas li. vj.

¶ Clausula generalis nõ obstantibus iuribus et statutis ĩ contrariũ que poni consueuit in gratijs aplicis non operatur q ꝑpa uideatur in dubio dispensare contra ius cõe Quid aũt operatur dicta clausula ad statuta vide ro. concl. m. Item dicta clã non tollit statuta iurata uel per sedem aplicam cõfirmata nisi hoc expimatur ut nõ Jo. an. de fil' pbi. c. i. in nouella super glo. quia et uide sub v. lex statutum. ff. iudex. ff. ẽptum

¶ Clausula derogatoria specialis an intelligatur in qualibet dispositione iurata ita q iuramentũ habeat vim spẽcialis clausule vide in v. iuramentũ. ff. iuramentũ nõ hũt Et an idem sit in dispositione ꝓprio motu facta Jta q ꝓ prius motus habeat vim specialis clausule derogatorie uide sub ubo motus

¶ Clausula specialis uel generalis an requiratur derogatoria ꝓcedentis dispositionis qñ agitur de tollendo ẽpto uel priuilegio pbri Et an ꝓprius motus sine ĉta sciencia habeat vim specialis de derogatorie uide archi. xxv. q. ij. ult col' et gasp. de ẽpt' nõnulli et Jo. an. et do. an. de offi. or. ex pte ij. et bal. in prohemio usus feu. v. quẽ in corporalibus per bar. et bal. in l. pacta nouissime C. de pac. et per bar. in auc. hoc inter liberos C. de testa v. quid ergo et v. quõ quid nbi oĩõ uide in l. huanũ C. de legi. ult colũp. et per fre. de se. consilio xlvij. et plenius consilio cc xxxij. et per Jo. an. c. i. de excẽs. pla. li. vj. et per fran. de tã põ. in cle. i. de sepul. et per cy. in l. i. C. qui impa. inter pau. et vi. et bar. in l. si quis inprim. dele. ij. et in ẽtuag' de consti. que in ecclesiarũ de ẽp. c. i. de consti. c. i. li. vj. et uide oĩõ super v. scã et uide lap. c. quãuis et c. si ꝓter et c. si co tp're de rp. et de preben. c. si ciu li. vj. et c. Jacobus de symo. q. ult Et uide oĩõ. ff. in v. motus et uide Jo. an. py archi. de preben. cum in illis super v. prouideri li. vj. ĩ no la

¶ Clausula derogatoria posita in l. uel in alia dispoicõe hoc mõ q si fiat contra non valeat tollitur per sequentem dispoicionem contrariam si in ea dicatur generaliter non obstãte aliqua lege uel dispoicõne in contrariũ facieñ In

contrū nō an· in c· que in ecclesiar de consti· li· si cla dicat
q non ualet nisi de illa lege uel dispōe fiat mencio spēal'
tunc oportet si illi derogetur q de ipā fiat mencio spēa
lis nō do· an· in c· nonnulli de tp̄· uel q dicat nō obstañ
aliqua dispōne contraria eadem si in illa essent uba de
rogatoria non tū requīrtur q v· specificet ut nō bar· in
l· siquis imprim· dele· m· uel saltem q dicatur non obstañ
aliqua lege uel dispositione in contrū eadem si specialis
de ea deberet fieī mencio ut nō do· an· c· i· de tp̄· cy· tm̄
contrariū dicens q hoc ultimū non sufficat de· l· i· c· ubi
impa· inter pu· et vi· et cum cy· concordat archi· xxv·
q· ij· in sūma et c· cum in illis in prim· de preben· li· vj· in
fi· Sed concordari pñt quia loquatur in cla derogatoria
posita in· l· sed fre· de se· consilio xlvij· dicat idem q in
clausula derogatoria posita in priuilegio sed contrū
dicat in consilio cxxxxm·

¶ Clausula posita in medio uel in fine dispositionis
siue sit per modū cle separe et p se stans siue sit tm̄
qualitas annexa in extremis in eadem orōne positi ad
que referatur an ad omnia an duntaxat ad proxima
uide bal· in· l· lucet et in· l· talis scptura dele· i· et ff· vi·
bo· rap· l· ptor ij· ff· critq; dria et· l· si uta stipulatus ff·
gribogonus de v· ob· et· l· seyo ff· gayo de fun· instruc·
et in· l· vi repetendum dele· m· et de libe· et postu· l· m·
ff· filius et per Jo· an· et an· in c· inquisicione de app· et
per eundem ancho· cle· i· ad fi· de supp· ne p· ubi aō uide
et p eūdem de ipt̄ cam q;

¶ Clausula habentes tenorem pro sufficienter expresso
que sepe ponitur in lris aplicis opatur q pp̄a possit ex
eta sca facere quod in lris continet ro· ocu· ccj·

¶ Clausula generalis non obstantibus priuilegijs q
buscūq; ic derogat tm̄mō priuilegijs non insertis in cor
pore uris non autem derogat illis que in corpore uris
inserta sunt ut patet ex tex· et glo· ff· de iudi· l· heres
absens in prin· et c· ubi de cri· agi oportet auctē quaī
prouincia et nota bar· in extrauag' ad reprimendū
sup v· non obstañ

¶ Clausula generalis non obstañ aliqua lege in contra
riū requīrtur in priuilegijs in ipt̄is cont̄ ius cōe ocess
ad totale preiudicium iuris alterius· l· ipta C· de pri· impa·

offe· et ·l· fi· c· si cont̃ ius uel un· pub· et ibi nō per bar· et bal· Bar· tū dicat hoc uerū in priuilegio secus in r̄pto sed bal· dicat idem eciam in r̄pto sed Jo· an· dicat eccontr̃ q; ualet priuilegiū sine cl̃a non obstañ secus in r̄pto ut ipē nō in prin· de excus· p̄la· l· vj· in nouella et sine dicta clausula non valent talia priuilegia et r̄pta nisi interueniat 2a iussio ut nō bal· in ·l· nec dampnosa c· de p̄ca· impa· offe· Predicta uera nisi princeps concedat tale priuilegiū uel r̄ptum in hys in quibus ht̃ liberā admñstracionem ut habet in beneficialibus quo casu licet rescribat contra ius cōe tū valet eciam absq; tali clausula non obstañ no· do· an· in dicto c· que si ecclesia de consth· et c· i· de r̄pns et tunc dicatur r̄ptū cont̃ ius cōe q̄ nulla racio repitur finalis nec impulsiua ad concedendum in ·l· statutum est in contrariū ut nō bal· in dicta ·l· nec dampnosa iude oiō in v· priuilegiū ·ff· priuilegiū or̃ ius cōe

¶ Clausula generaliy non obstañ aliqua lege in contrariū requiritur in priuilegys et r̄pns cont̃ fiscū et ulitatem publicam concessis alias non valet· l· dampnosa c· de p̄ca· imp· offe· et ·l· fi· c· si contra ius uel utpub· q; interueniat 2a iussio ut nō· ff· ff· proxi· q̄ñ autē dicatur r̄ptum esse cont̃ fiscum uel publicam utilitē declarat bal· in dictis legibus ut in ·l· r̄pta c· de preaimpa· offe·

¶ Clausula tollens obstacula contria impedientia effectum totalem gracie non includit obstacula inducēcia dilacionem Ideo ut omia concludat sic formanda est non obstantibus aliquibus per que gracia possit impediri uel differri ut nō per glo· et do· an· de r̄p· si ipter l· vj·

¶ Clausula fm stilum curie in lris poni consueta lz non apponatur habetur pro expressa vmo si est apposita in aliqua parte r̄pn intelligitur ubi appom consueuit no· do· an· de consth· cum ad· vm· col v· nō q; dā

¶ Clausula si est ita que ponitur in lris et r̄pns an requiratur probacio om̃ narratoriū an uero sufficiat alterum ex narratis probare qd̄ de iur̃ sufficēt ad intentū vide de r̄p· olim in fi· et c· q·

¶ Clericus non dicat̃ potencior layco nisi beat̃ pñtem

ul' supior
cionalē

uel ſuꝑioritatem iuriſdictionalem ſuper layco ymo layeus dicat potencior quia terribilior ſm hoſt. nō ro. condu. clxxij. et inde ſub v. canonicis .ſ. monachus procul religioſus preſbiter irregularis

¶ Clericus an dicatur vſufructuarius uel vſurarius uel ſimplex admiſtrator in bonis eccleſie inde ſub v. prelatus .ſ. prelati licet ſint

¶ Clericoꝝ appellacione comprehenduntur oīs perſone ecclesiaſtice que gaudent priuilegio canonis ſi quis ſuadeñ et ōs qui ſunt de familia cleꝛicoꝝ et eaam cleꝛica ꝑme tonſure Quid de coniugat vide do. an. de iudi. cū nō ab homine v. quero que et an appellacione clerici comprehendatur ꝑbr inde do. an. de cohab. et mu. vīa v. nō q mania et priuile gio cleꝛicoꝝ gaudent conuſi nō glo. de ſen. ex. nō dubiū

¶ Clerici autem appellacione an comprehendatur canonici et eccl̄e inde ſub v. canonicus .ſ. canonici appellacione an aut comprehendatur cardinalis inde archi. et alios c. neo de elec. li. vj.

¶ Clericus in minoribus ordinibus et non in ſacris conſtitutus non poteſt de iure coī eligi ad prochialem eccleſiā nō glo. de elec. cum ex eo li. vj. ſuper v. ſubdyonatus

¶ Clericus ſecularis an poſſit aliquo caſu preeſſe eccleſie regulari nō do. an. de iudi. ſed an regularis poſſit ſine diſpenſacione preeſſe eccleſie ſeculari inde ſub v. canoī cis .ſ. canonicus regularis

¶ Clericus ſi pro debito ciuili tenetur inuitus detinens excōicacionem incurrit eciam ſi cleꝛicus promiſerit obſta gium hoc eſt de certo loco ſe non receſſurum ſecus ſi ſit in certo loco notorie induſus nō Jo. an. et do. an. de iure iuꝝ ex ꝛpto predicta intelligē niſi debitū ciuile de ſcendat ex cāme quia tunc poteſt clericus impune de tineri per tex. de appel. dilectus et de penis c. grauis Jſt intelligē niſi dolus debitoris arguatus uel niſi conſue tudo ſit in contrariū que conſuetudo decennio ꝓſcribi tur ut nō math de ſolu. odardus inde ſub ubo carcer .ſ. carcerari non poteſt femina Jtem q clericus non poſſit pro ciuili debito carcerari patet quia ſi habet bona il la debent accipi ſi nō hī nō tenet ulī qm facē poſſit de ducto ne egeat quia hoc eſt priuilegiū clerici ut nō. ꝑ glo. et bar. in .l. miles in prin. de reg iuꝝ

¶ Clericus non potest pro aliqua causa cōuenir coram iu dice seculari vi pacti nec vi iuramenti nec vi alicuiꝰ cō suetudinis nō do·an· de iudi· at si clerici

¶ Clericus eaam racōe feudi quod tenet a layco non potest conuenir coram layco dño feudi nō do·an·de iudi·at si clerici in prin· v·op· cum glo· quam do. an· pro se allegat xj·q·i· in sūma

¶ Clericus non potest iurisdictionem quam habet epūs in eum progire in aliū nō do·an·de iudi· ceterū v·qro an in calibus hoc verū pacisccndo sed contrahendo in loco suo epō non subdito sortitur forū iudicis ecclesiastici illiꝰ loci quia ista progacio iurisdictionis fit a lege licet ꝑpt factum homis ut dicto c· dilecti de foro compe· et ibi nō per Jmo· et do· an· ꝓmittendo autē soluē in alio loco epō suo non subiecto non potest clericus sine consensu sui epī iurisdictionem alterius prorogire ut nō do·an· in·l· 1·ff·de iudi· et spe· in ti· de fo· compe· vi·adi·ſ·i·v· in clericas autem

¶ Clericus non potest reconuenir coram iudice secu lari nec in ciuili nec in cr̄iali siue de cr̄ie agatur ciuiliter siue cr̄ialiter licet Jo·an·dixit q᷑ in causa ci uili mere ꝑsonali reconuenir nisi actio sit talis nature q᷑ infamet bar·tñ simpliciter tenet q᷑ in ciuili potest reconuenir et hoc dicit cōi usu consuetudine approbāi sed ſm ꝓmā opinionem talis consuetudo non possit opa ri sed esset pocius corruptela nisi daretur expressus uel tacitus consensus ꝑpe uel tolleranoa de cta sciencia nō do·an· de iudi· at si dicti in prin· v·op· cū glo·

¶ Clericus cōiugatus ꝓpter eius cr̄imen p iudicem secu larem captus non est remittendus ad forum ecclesiasti cum nisi doceat se contraxisse cum vnica et v̄gine et por tasse habitū et tonsurā nō ro·ɔdu· cxcvij·

¶ Clericus q̄n dicatur suspensus adeo abhomīe uel a iure et an celebrans post talem suspensionē efficiatur irregularis uide plene per do·an·de de·cr̄·co·mi·c·fi·

¶ Clericus suspensus quo ad se tñ ꝓuidus est spūali actu ad eius comodū nō do·an·de de·cr̄·mi·c·fi·et an suspensus ꝓsumitur beneficys obtentis et reddatur ina bilis ad obtinenda iude de cta·et quali·cū bone et ibi p do·et iude·ſ·ſ·ꝓxīo

¶ Clericus suspensus a iure quo ad se non quo ad alios est inhabilis quo ad beneficia obtinenda Jtco non potest eligi tex· est de cle· ex· mi· c· si celebrat et multo forcius magis est inhabilis si suspenditur ab homīe ut patet ī tex· et glo· de etā· et qua· cum bone Racio est quia tal' dicatur suspensus eciam quo ad alios nō glo· in dicto c· fi· Nam pmo casu suspensus a iurē licet habeat ordinem quo ad habitū non tm̄ habet quo ad se ordinis exercicionem nō de preben· ei cui li· vi· in glo· pnlt in fi· Jtco ad beneficia censetur inhabilis nō an· cle· n· de etā· et quali· in glo· n· in fi· et clarius per gīul ibidem et do· an· iude ·s· ſr· pxiō

¶ Clericus recipiens ordines a non suo epō sine licencia sui epī suspensus est ipō iure non tamen tali suspensione que irregularitatem inducat si postea celebrat nisi eciam ab homine suspendatur nō glo· c· cos de tempo· or· li· vi· et archi· ix· q· n· lugdunen Sed Jo· an· dicat in c· q translacionem de tempo· or· q talis est suspensus a iurē quo ad se nō quo ad alios Sed in c· si celebrat de cle· ex· mi· dicē iudetur q sit suspensus eciam quo ad alios qn̄ suspensio est ex alia causa quam ex participacione cum ex'to

¶ Clericus ipō iurē suspenditur eo ipō q est notorius homicida uel notorius hereticus uel notorius pdor qui tal le pctm̄ cōmisit quod eciam post pactam penitenciam impedit ordinis execucionem nō Jo· an· de symo· p tuas Jtem est si notorius formicator ut nō glo· in c· siue non liceat de prescrip· et Jo· an· et hosti· c· ut clericorum de vi· et ho· cle·

¶ Clericus suspensus ab officio an intelligitur eciā suspēsus a bñficio iude glo· mag· cle· cupientes de pe· et quid opet suspensio iude ple· per glo· de consue· cum dilectus et iu de sub v· suspensa per totum

¶ Clericus potest suspendi si est infamatus saltim de facto ex cmine licet quidam dicant q sola condempnacio super cmine eciam absq; cmīe eciam absq; infamia sufficiat ad suspensionem quod non placet sed infamatus de iurē potest deponi ex quo nota q omē cmen inducens infamiam iurī et depositiōn dignū nō Jo· an· de iudi· at si deīci in prin· v· ad ctū

¶ Clericus recipiens ecclesiam de manu layci n' monity

renūctiet ſuſpendatur ab officio et beneficio et ſi perſeuet̄ deponitur laycus uero excōicatur de uſurā · ptā c · relatū c · quiſquis de elec · et quod ibi nō
qui diſtinguit an de manū layci quis recipiat eccleſiam et beneficium et ut ꝓprietatem et unde quod nō glo · de re nūc · c · quod in dubys et xvi · q · ulti ſi quis de incepſ et c · ſe ·

¶ Clerici irregulares poſſunt dici a uſū ſuſpenſi nō do · an · de coha · cle · vrā in v · oppone

¶ Clerica ſuſpenſio ab altari ꝑpetuo non remouet ſed ad tempus ſuſpendit et ideo ſi ſuſpenſio eſt ꝑpetua habeat remocionis effectū depoſicio autē nichil aliud eſt quaz ab altari ꝑpetua remocio nō do · an · de iudi · ac ſi clerici in prin ·

¶ Clericus pōt bñficio priuari ſi tenet fornicariā ſiue ſcubinā publice ſecus ſi occulte ut patet de teſt · ex ptē ade et ibi p do · an · et · ſ · ſ · proxi ·

¶ Clericus pōt ex cīnē ſuſpendi deponi et degradari ſuſpenditur enī ex omī cīnie ex quo de facto eſt infamatus dūmodo tā ex eo ꝑplus ſcandaliſetur alias ſecus ſaltuo caſu dilapidacionis et ſymonie in quibus ſtatim ſuſpēditur deponitur autē ex omī delicto cum ex incorrigibilitate et ex omī delicto cauſante irregularitatem Item ſi delictum diu continuatur Item ſi habeat in ſe infamiam uſq; uel qualitatem enormitatis ſicut ē plurū adulteriū homicidiū que inter enormia computātur de ſimplici fornicacione dubitatur Sed dic ſi fornicacio eſt notoria uel ſcandaloſa uel diu continuata eſt digna depoſicione ceſſantibus dictis qualitatibus ſi ē cū moniali Item ſi cum virgine uel vidua Item ſi cū conſanguinea Item ſi cum filia ſpūali uel cum ea qm̄ ad penitenciam recipit Item ſi cum ſoluta non virgī Item ſi eam duxit in uxorem ſi nō duxit in uxorem ſed ſimpliciter cognouit et eſt in ſacris quia eſt ibi ā nexum adulteriuum ſpūale ſecus ſi non eſt in ſacris &c hys conclude q̄ clericus habens ꝓpriam poteſt ex notabili negligencia depoñi quia eſt in eo grauc delictū degradatur autem ex omī cīnine cum incorrigibilitate alias non degradatur regulariter fallit in hereſi et falſario lrāz aplicaz et in ſortilego de homicida du

bitatur Sed ueritas est q̄ ex illo non degradatur nō do. an. de iudi. at si dēica in principio v. quero ad declaracionem quod verū est nisi sit incorrigibilis nō idem do. an. c. n. cum non ab homīe v. nō hic aptū Item deponitur dēicus si est vsurarius nō glo. xim. q. m. dēica et iude. s. ff. prio

¶ Clericus cum suspenditur uel deponitur ex delicto si est corrigibilis tunc non proceditur ultrius Sed si est incorrigibilis tunc excōicatur et anathemazatur et si ecclesia ult̄ non habeat quid faciat traditur curie seculari cui nullo casu tradi debet ante incorrigibilitatem nisi falsarius sit lr̄arū aplicay nō do. an. de iudi. cum non ab homīe ult̄ colūp

¶ Clericus actualiter degradatus statim incipit esse de foro seculari et antequam traditur curie seculari ſm Jo. an. seca⁹ in ūbotemus deposito qui non efficitur de seculari foro antequam traditur adūte tamen degradacōis formā Nam si dicat degradamus te et nil aliud profert absente iudice seculari ex hoc non subest iudicia seculaī sed si eo pñte dēicus degradatus traditus censetur nō do. an. de iudi. at si dēica. ff. de adulteryꝭ v. venio ad 3m contrariū Si tū dericus depositus iterat delictū statim ipā incorrigibilitate perdit beneficiū dericale et subē iudicia dericali seculari sine alia tradicione uel degradacione Item si incorrigibilitas surgit ex tna monicōe licet expressa depositio nō sit facta ſm Jo. an. et do. an. nō de iudi. cū nō ab homīe v. op. 2o

¶ Clericus qualiter degradetur et qualit̄ traditur curie seculari vide do. an. de iudi. at si dēica. ff. de adulteryꝭ in fi.

¶ Clericus dicatur incorrigibilis q̄ ter monitus non desistit sed reuertitur ad priora delicta uel in illis perseuerat nō dicatur incorrigibilis licet penitenciā sibi iniūctam non seruat Vnde pro hoc non potest tradi curie seculari nō do. an. de iudi. cum non ab homīe v. quēo qualit̄ et iude in v. practica

¶ Clericus q̄ deponitur ex delicto si dicat se paratum corrigi debet in monasterium detrudi ad penitēciam pagēdā nō tm in tm debet uita attenuari q̄ ut̄silit̄ moiat nō do. an. de iudi. cū nō ab hoīe v. q̄ro qualiter

¶ Clericus pro enormi delicto ꝑmo deponitur et si est incorrigibilis quia delictū iterat excōicatur 2° anathematizat' ultimo traditur curie seculari nō do. an. de iudi. cū nō ab homīe in prīcip°

¶ Clericus cuiscūq ordinis ecīa ī mīoribus potest deponi de furto et ex quolibet alio delicto nō do. an. de iudi. cū nō ab hoīe in principio

¶ Clericus eciam ꝑme tonsure tm̄ pant' degradacionis actum ꝑm archi. ut nō An. c. n. v. quero cui

¶ Clericus irregularis ex delicto non est ipō iure depositus sed deponendus non est tm̄ tradendus curie seculari ante incorrigibilitatem nō do. an. de iudi. cū non ab homīe v. nō c̄mīa

¶ Clericus depositus an ꝑdat priuilegiū clericale iude glo. et Jo. anet do. an. in c. ad abolendam super v. progeniua de hē.

¶ Clericus licet sit homicida uel alias irregularis non est inhabilis ad beneficia et licet post beneficiū adeptus cōmittat homicidiū non priuatur ipō iur' beneficio ꝑm cōpos. ut nō Jo. an. de concess. preben. cum nris cum v. possideat licet ro. aliꝫ dicat conclu. cc lm. Ex delicto autē ante ꝓmocionē et beneficiū adeptum cōmisso ꝑuandus non est per tex. de pur. ca. c. fi. et ibi per do. an. Contrariū nō Jo. Cal. in c. querelam de iur' iur' nō ob. c. fi. de pur. ca. quia ibi non erat probatū delictum sed sola infamia probatur debet se infamatus purgare ubi delictū de quo infamatur est gue[illegible]et idem in quolibet c̄mine nō occulto eadem aī promocionem cōmisso et c. fi. debet intelligi de c̄mīe leui uel occulto et ibi nō ꝑ phy. hosh. Jo. an. et do. an. Vide tm̄ do. an. in dicto c. cum nris vnq. col vbi dicat collacionē beneficij factam irregulari valē secus in electione facta ad ꝑlaturam et idem dicat Cal. in dicto c. querelam et uide sub v. irregularis .ſſ. irregularis ut homicida

¶ Clericus potest ex c̄mīe falsitans beneficio ꝑuāi per tex. c. olim de rp. et ibi per an.

¶ Clericus pōt ꝑ inobediēciam bñficiꝫ suis priuāi nō glo. c. dolentes de cle. mis.

¶ Clericus an egeat dispensacionē pro oīi delicto dic q si agitur respectu pene imponende ab homīe si est ocio delictū occultum .i. non probabile non eget dispensacōe

quia ecclesia non iudicat de occultis sed si delictū est occultū et non notoriū probabile mmen eget dispensacōe sed ubi agitur de dispensacōe quo ad officiū ordinis ordinis dic ut nō do. an. de iudi. At si clēica .ſ. de adultris ÿ. quero cui quolibet

¶ Clericus coniugatus non potest esse iudex ordinarij nec delegatus in causa spūali nō Jo. an. c. Johannes de de. jiu. p quod dicat la. c. i. de offi. vi. li. vj. quod inde ple. p do. an. in dicto c. Johannes

¶ Clerici et plan an dicant esse de territoriō et districtu dnorū temporaliū uide pe. more. c. fi. in prin. de offi. de le. li. vj.

¶ Clericus non potest aliquod iuramentū prestare cora iudice layco sine licencia sui plan siue supioris sed coram iudice ecclesiastico sic siue sit ordinarius siue delegatus quia eo ipō q; est iudex habetur pro supiore quo ad cām coram eo vertēn fin Jmo. et Jo. an. c. q. de iura. cal' Sed aduerte quia hoc est verū quo ad dēicū coram eo litigantem ubi tunc non esset nec actor nec reus sed ut testis vellet iurare in causa inter alios verten uidetur q; nō possit sine licencia sui plan et ita uidetur Jmo. loqui in dicto c. i. posset tn dici q; sicut iudex delegatus est supior quo ad pres Jta quo ad testes compellendos ut iurēt et deponant

¶ Clericus promotus ad sacros ordines infra tpa puber tatis si inuitus et coactus fuit promotus non tenetur continē sed mrionii contrahē potest l lō glo. c. i co de de. per sal. pmo. Item si non fuit coactus dum tn infra pubertatem contradixit et in contradictioe perstiterauerit usq; ad pubertatem Item si infra pubertatem non contradixit dūmodo statim incepit ad pubertatem peruenire cō tradicat et illud statim intelligitur infra triduū notū Jmo. et hosti. de tempo. or. c. uel non est compos. et Jo. an. dicto c. vnico et archi. i. q. i. pueri lictt glo. alit dixit dicto c. vnico et dicto c. pueri

¶ Cleria non possūt esse procūres in foro seculari et ecclesiastico sic nō Jmo. de obli. ad rati. c. fi. sed in foro seculari possūt cū licencia epi nō Jmo. c. i. de iura. cal' uide ne de. ul' mo. c. i. et xxj. q. iij. p totū

¶ Clericus succedens layco non potest coram iudice se

culam conuenit nō glo. et archi. xj. q. clericus nullā quod intelligē nisi mīstrancia fuisset cū delicto inchoata nō angē. in. l. heres absēs in pn̄. ff. de iudi.

¶ Clericus coīpō q̄ fit miles priuatur oībus beneficijs suis ut nō glo. fi. de cle. non resi. quod intelligē q̄n semel exercuit miliciam alias ex sola miliciā non perdit pn̄ uilegium clericale nō Jnno. c. i. de apos. Idem nō glo. et archi. lj. di. liquis vide do. an. qui plura requīt ad p̄mia cōm dicto c. i. apos.

¶ Clericus qui est in sacris non potest de iure mīstrā cō ficā nec officiū notarij exercere licet contrariū de facto seruetur nō hosti. Jo. an. do. an. dicto c. sicut ne cle. ul mo.

¶ Clericus ecclesie an et q̄n possit agē et defendē sine mandato pro rebus et iuribus ecclesie et an et q̄n agit aut deāt agī nomīe ꝓpio uel ecclesie uide Jo. an. et plen per do. an. c. cū olim de resti.

¶ Coadiutor quid sit et quis ac cui dandus sit et per q̄ in quibus casibus detur et quid sit eius officiū uel potestas et q̄n expiret vide plene per Jo. an. de cle. egro. c. fi. et p oldra. cōsilio xlmj.

¶ Collacio differt a prouisione dispōne p̄tacōe institucione et electione de preben. cum in illis li. vj. et de. i. e. n. vnū tm̄ q̄ꝫ ponitur pro reliquo nō ro. conclu. cccxxix. dic q̄ sub uerbo electionis coīphenditur p̄tacio et mīstracio in alijs quam in impetracionibus beneficiorum ut nō de. i. de re. pmu. in fi. p̄nlt glo. et nō sub v. libellus. ff. caplm. ff. possessor. ff. priuilegio

¶ Collacio epi q̄n ad eum ptinet confirmāc̄ hē vim confirmacionis supioris nō do. an. de resti. spo. in liīs xxvj. colūp. v. venio ad ultim

¶ Collacionis et prouisionis vim obtinet inductio ī possessionem et recepcio in canonicā q̄n inducens ud recipiens hē p̄tem conferendi et prouidendi et nulla alia precessit collacio uel prouisio alias secus nō ro. cdu. ccc cxxij. Contrariū sentit oldra cōsilio cxlj. vide ois Jo. an. in addi. spe. de mīsti. super ru.

¶ Collacionē beneficij uidetur facē epūs eo pō q̄ pmutantibus consentit ut nō fre. in trac. pmu. q. xxvij. p quod concludi potest q̄ redeūtibus ad priora beneficia

iuxta formam c· si beneficia de preben· li·vj· intelligit̃ facta collacione de nouo per superiorem cuius auctē redierint

¶ Collacio benefiçij quo quis ipō iur̃ est priuatus an possit fieri añquam per sentēciā declaretur ꝑuaty uide la·de castel· alle· cxxvij· ad finem

¶ Collacione ꝑbende an acquiratur ius in canonicatu dicat do· an·q; sic ffm compos· et rotā ut ipē nō in c· cum ay· de consti· carta ultiā v· Descendamus ffaz cum ꝑbenda sit pro canonicatu instituta eo ipō q; vacans prebēda confertur intelligitur eciam canonia·collata ut nō archi· et Jo· an· et compos· c· cū ay· ferra·de consti· et guil·de zen·de· si iuxta de preben·Ycem tenet rocondu· cccxlj· et eciāso collato canonicatu censetur collata ꝑbenda vacans pro illo canonicatu instituta secus si tempore quo confertur canonicatus prebenda ñ vacaret quia forte confertur canonicatus uel ꝑbenda ultra mūm ut nō la·m c· si posthuam e·n· et li· et uide sub vbo canonicatus ·ſ· canonicus ultra miārius et·ſ· canonicatus et prebenda

¶ Collector non censetur iudex sed admīstrator siue negocioꝝ gestor nō ro· condu· cclvj· et uide sub v· bñficiū ſ· lex probacio

¶ Collector deputatus ꝑ ipām potest nedū vnū ḥ plures et nedū post ḥ ea añ lit̃ cont̃ alios subcollectores facē et substituē ro·condu· cclvj·

¶ Collegio uel monasterio futuro non potest donacio fieri de re· uidi· abbate sane li·vj· nec priuilegiū concedi de eadi· c· pnlt sed legari sic nota bar· ff· de ali·le·l· fuos vide sub v· beneficiū capitulum conuentus ecclesia statutū ·ſ· vniuſitas uł collegiū

¶ Collegij priuilegiū pdit qui a collegio ꝑ qnquēnū absens fuit saluo q; in collegio aduocatur qui fuit absens per triennū perdit collegij ꝑuilegiū nō bar·i l·p hac c· de aduo· dñi uidi·

¶ Collegiū ad sui essenciā nō requirit aliquē ibi esse pretatum nō archi·xxq· q· ij· sicut in glo· sed cōi ffmo· de ꝑben· cū nō ignores

¶ Collegia que sūt licita et illicita uide bar· in·l·i· ff· de colle· illi·

¶ Collegiū faciūt duo de iur canonico de elec. c. i. et ita tenet pau. et fran. de zab. de. et si principalis de rp licet de iur ciuili requirantur tres ut. l. mecaenas. ff. de v. sig. sm no. dicat q eadem de iur canonico requiruntur tres in c. postulasti de iur pa. sicem dicat archi sm tantr xp. i. c. i. sed do. an. in dicto c. i. de elec. dicat q duo faciūt congregm et tres collegiū

¶ Colonus qui oiēs fructus terre percipit et dño pensionē in pecunia soluit tenetur soluere onera que imponūtur terre quam colit. c. de āno et tribu. l. i. l. x. et ibi nō glo. fi.

¶ Commenda an sit titulus beneficialis ecclesiastica iude archi. de rp. c. si propt in fi. de elec. nemo li. vi. dicat q est titulus canonicus ut nō fre. in trac. pmu. q. xv. et iude sub v. beneficium. ff. beneficium reseruatum vacans pmutacio. ff.

¶ Commendatarius potest pētare clericū ordinandū ad titulū ecclesie sm archi. in c. nemo de elec. li. vi. Racō est quia pōt cōmendatarius fructus ecclesie sibi cōmendate recipere ergo cōpetit pētare pōt quia pētare ē fructus iur patronatus recipere ut nota do. de sanc. ge. c. nemo. s. allegato per quam cōnem patet etiam q potest eligere et beneficia conferre quia eligē et conferre ē fructus iur eligendi et conferendi ut nō sub v. fructus. ff. fructus appellacione et hoc maxime verum est qn cōmendatario conceditur q possit fructus nedum in utilitatē ecclesie sed etiam in suos vsus conūtere prout cōiter hodie fiunt commende iude oio in ver. beneficium. ff. beneficiorū collacio

¶ Compromissum generale de oībus lītibus si fractū est cū clara clausula uel lis et que questio intelligatur de oī eo et toto quod erit laudatū tunc ualet laudū etiam super eo quod alis erat per sentēciā decisum nō do. an. de arbi. exposita Racio est sm eū quia potuit de utilitate sentencie in dubiū reuocari propterea dr bar. in. l. post rem. ff. de transac. q qn sentencia dicitur nulla ex causa probabili uel est appellatum uel appellari potest ab ea tunc de contentis in tali sentencia potest fieri compromissum iude sub v. arbitrator prelatus. ff. plato sic̄ non potest terming

¶ Compromissum an possit fieri super decimis uel decimarum fructibus uel spiritalibus adiacentibus unde sub v. decima. ff. decimarum ius

¶ Compromissum si non valet in persona alterius non valet in persona altius quia non debet dandicare ad instar iudicorum. ff. de ar. l. si cum dies. ff. pe. et li. sed interpellatur. ff. fi.

¶ Concilium an possit fieri statutum contra ius unde sub v. statutum. ff. statuta et ius et unde sub v. ppa

¶ Concilia ubi qm et p quos celebrata fuerunt unde p Jo. an. c. nemo de elec. li. vi. in novella sup glo. ii.

¶ Conclusio non requiritur in causa beneficiali secus in jphana nō ro. odu. v. et unde sub v. iudex. ff.

¶ Conclusio in causa non impedit productiōz instrōz in causa beneficiali et matrimoniali in quibus potest procedi sine figura iudicij nō ro. conclu. xxxi. vmo et in causa jphana idem est sm equitatem rote ut nō ro. odu. cccclx. et egi lv. eciam si conclusio esset facta ad instanciam volentis producere instra et iura et allegat causam quia ipa habet in promptu l. egi. lv. quod intelligi in beneficialibus et filibus ubi est maior equitas et rō est auarum piculum ar. rc ille et nō ibidem per dy. et Jo. an. de regi iuf li. vi.

¶ Conclusio in causa non impedit qm possint recipi testes super habilitatibus persone impetrantis et super probacione signorum et notariorum et sigillorum p partem ad uersam negatorum nō ro. odu. vi.

¶ Conclusione facta regulariter instra non recipiūt sed si de facto recipiūtur tenet receptio et iudetur a cōclusione recessum tenet panor. c. dilectus de fi. instru. ex quo partes non contradixerūt all' ro. decisi. vi ta idem tenet Jo. an. post mo. et archi. c. fi. de in mte. resti. glo. fi. in v. finitū ibi sma est i nota li. vi.

¶ Conclusio quid opetur et quottuplex bal. in. l. error c. de iur et igno. fac. ubi dicat q est terminus disceptacionis et pmde est ac si esset renunciatum ut c. ad, Johannes de fi. instru. de procu. audita de causa et jpe pastoralis et ibi doc. et bal. in. l. cum anobis c. de dila. et in. l. per hanc c. de temp. app. et spe. i tm̄ quē posui it i c. de renūciacōne et conclone

¶ Conclusio facta ad instanciam Actoris si iudex admittit articulos rei videtur tacite revocasse quod est verū si iudex sciuit conclusionem factam secus si ignorauit quia forte successit alteri iudici qui conclusionē fecit nō ro. dec. vta

¶ Concordia an possit iudex compellē ptes litigantes ad cōcordiam faciendam iude do. an. de mu. pen. c. i. ultia colūp.

¶ Concubina largius sumitur fm canones qm fm legys quia canones concubinā appellant illam cū qua illicita et prohibita habetur Leges aut concubinā illam appellant que sine nupcys in domo tenet qualī loco uxoris et talis concubinatus per leges admittitur sed per canones phibetur nō do. an. de coha. de. vra v. nō quid sumitur et quali nomīe antiquitus vocabat concubina iude tex. in. l. mansurus. ff. de v. sig. C. de dona. mt vi. et ux. l. ij.

¶ Concubine potest donari et promitti et tenet obligtio si fiat per militem uel deīcū qui miles celestis est nō glo. et bar. in. l. affectionis. ff. de dono et cy. in. l. ij. C. de do. inter vi. et ux. sed promissio per concubinā facta occasione concubinatus non valet ut nō bar. in dicta. l. affectionis Item nec clericus nec miles potest legare concubine ut nō bar. ff. de testa. mili. l. miles. ff. mulier

¶ Condicio non dicitur impleta qm impletur ob aliam causam qm causa condicionis implēde nō ro. concu. cccxcij.

¶ Condicio ptēritua licet impleat non trahit retro secꝫ secꝫ in casualiro. xdii. cccxcvj.

¶ Condicionalis promissio non dicitur illa per quam quis promittit michi soluere cū pecuro. ff. de v. ob. l. cum pecuro secus in promittente solue si pecuro ut nō glo. et bar. in. l. liber homo. ff. decur c. ti.

¶ Condiciones iuris non faciūt condicionales disposiones sed monicionē indicāt nō do. an. de iure iuris quitmuall' ptr colūp.

¶ Condicio uel modus an possit adimpleri per heredē eius qui implere debeat et econtra an sufficiat eam impleri in persona heredum eius cui implendum erat glo. aliquid tangit in. l. ij. C. de condi. insert. l. si plures p bar in. l. si dotem michi pecuro de v. ob. et in. l. a testatore

de condi· et de mo

¶ Condicio si mstitutus decesserit sine heredibus uel filijs adiecto fidei cōmissario qualit' intelligitur unde sub v· fidei missum· ss· n·

¶ Condicio resolutiua resolui' ipō iure quod est verum in condicōe extrinseca secus in intrinseca ut nō do·an· de consh· cū a· v· huic opp· mia' obuiat xx· colūp·

¶ Conductor pdy an teneatur ꝑ uel locator ad onera que pdio imponū' sub v· colonus unde

¶ Comexio opatur q res sepate nature trahunt' ad naturam alterius ꝑ conuctionem et commexitatem et icto commexorū idē est iudicū nota do·an· c· q̄to de iudi·

¶ Confessio et sentencia procedūt a pari ut cū piudicat sentencia piudicat confessio nō do·an· de iudi·at si dēia in prin·

¶ Confessio extrudicialis non nocet fm Jmo· de iudi·at si dēia in prin· v· pnte ex glo· sed rota dicit q confessio extrudicialis licet plene probet in ciuilibus nō tn in crimialibus quo ad effectum pene ordinarie infligende Jceo pbr confitens adulteriū extrudicaū non deponitur sed beneficio priuatur nō ro· concu· clxxv· Tu dic in crimali q confessio extrudicialis super crimine facit plenā probacionem si fiat pnte et accpmnte procuūe fisci uel eo cuius principalit' interest secus si fiat eo absente nō fieret in conspectu ꝑpli uel maioris pns per quem talis confessio ingerit suspicionem et presumpcionem vehementem de delicto ita q' potest dici notoriū ꝑsumpcionis uel suspicionis Vnde sufficēt ad condempnacionem nisi alit' illam presumpcionem purgaret confitens ut nō do·an· de coha· de· vīa xxxj· colūp et sic in hoc casu plus nocet confessio super crimine qm̄ super contractu cum confessio facta pte absente in contractibus non sufficiat ad condempnacionem ut nō in prin· eiusdem col' cū ibi q' confessio in contractibus debet habē' comites suos unde ·ꝑ ss· confessio facta pte absente

¶ Confessio extrudicialis super crimine si sumitur ut delictum probetur nocet in iudicio si uero sūitur ut probacio delicti tūc si facta ē pnte eo cuius interest nocet sed eo absnte facit solū iudicū do·an· de iudi·at si dēia in prin· ulty col' unde bar·ff· de adul· l· capite quīto ·ꝛ

¶ Confessio cmis supueniens pendeñ iudicio fricat ut ex eadem tela et instancia possit sequi sentencia sine accusatore et libello quod indubitant procedit qñ confessio facta est in eadem instancia ſtem tñ et si in alia dūmodo p̄mū iudiciū in quo fuit ad penam ordinariam institutū uel illi mex ium secus si in p̄mo iudicio foret de cmīe exceptum quia tunc confessio super cmie non sufficēt ad finē pene impo nende nec in eodem iudicio nec in alio si cmen non esset amexium no. do. an. de coha. de. vrā v. venio ad em xxxv. colūp.

¶ Confitens cmen in iudicio potest ex illa confessione condempnari eciam si processus accusacionis uel inquisicionis alias sit inualidus quia in confessione non requiritur processus nec alius iuris ordo quod est verum qñ confitetur in iudicio principaliter et per se secus si confitetur incidenter per quandam ñciam ut nō bar. in l. si confessus. ff. de custo. et exh. reo

¶ Confessio rñdentis libello in dubio interp̄tatur p ipō rēo respondeñ nō do. an. de excep. cum veñis n. col. v. venio secus in alia confessione quia illa interp̄tatur cōtra confitentem et sic intelligē quod nō Jo. an. de accu. cū dilecti ¶ racio dic̄e potest esse quia p̄mo casu confessio fit ad eliciendum intencionem actoris non go debet operi contrariū eius ad quod inducitur et ad hoc facit una decisio rote ccc xm. ¶ vel dic q racio est quia confessio facta in iudicio siue per actorem siue p reum semper interp̄tatur pro confitente ut nō glo. et bar. in. l. siquis intencione ambigua. ff. de iudi. secus in confessione facta extra iudiciū et ita potest intelligi quod nō in dicto c. dilecti sed uerius est q ubi non dicatur confessionem ambiguā interp̄tari contra confitentem sed dicatur q confessio duo continet unū pro confitente aliud contra statur ei quod est contra non ei quod est pro et sic nichil facit ad ꝓpositū de confessiōe ambigua

¶ Confessio facta coram iudice competeñ non tñ auō lingendi nec litem contestandi licet non sit oīo actus iudicialis hinc est q filius eam facē potest sine consensu pris hē tū de natura iudicij q habet execucionem patris et eam non sequitur sentencia sed preceptum nō do. an. de iudi. at si clericus in prin. v. ult ex glo. bal. tenet con

trariū in facta confessione per filiū fam. c. de do. q li be. l. cū nō solū. ff. accūtate et inde ibi glo. et bar.

¶ Confessio facta coram alio iudice non tñ in forma iudi cij non opatur effectum nō do. an. in dicto c. at si clēici. v. ultrò ex glo.

¶ Confessio facta coram iudice de re de qua non litigatur nō p̄iudicat confitenti no. do. an. de coha. de. et mil. c. vrā p̄nlt col' in fi.

¶ Confessio facta coram iudice incompetenti non p̄iudi cat coram competente nec potest sequi aliqua condemp nacio nō do. an. de iudi. ac si clerica in prin. et inde qđ nō c. c. v. 3° opp. q̄ sniā sed plenius dic q̄ confessio facta corā iudice incompetenti licet non valeat ut iudicialis et tñ non h̄t effectum q̄ licet ex ea non possit directe dap nari confitens per iudicem competentem compellitur tñ per eum in illa p̄sistere aut illi dare intellectum ſta tñ q̄ ullam excuset et si eam non excuset possit ex ulla dampnari ſm ſmo. et ita fuit per multos consultum et determinatum sed uerius q̄ nec iudicialis valet quia facta est in iudicio uicio q̄ facta fuit p clericū corā iudice seculari opatur tñ dicta confessio aliquos effectꝰ p̄mo q̄ si facta est super crīne et ex ea insurgit infamia saltim facti poterit ei purgacio iudicij in qua si deficiet indirecte condempnabitur si autē potest confessionem ex cusare et se purgando det illi aliū intellectū non dap nabitur sed purgabitur ſcem si ex ea surgat vrgens su spicio uel vrgens presumpcio opabitur eaēm dicta cōfessio quia faciat indiciū et coadiuuat alias probaciones et iugore iudicij poni potēit ad torturā et compellitur uel confessione excusare uel in illa p̄seuerare alias con dēpnabitur et ita debet intelligi ſmo. ut nō do. an. i dic to c. at si clericus in prin. v. uel glo.

¶ Confessio facta coram arbitro uel arbitratore valet ut extraiudicialis nō ut iudicialis ſm cy. ut nō do. an. de iur. iur. quītuallis v. ix. dria

¶ Confessio facta coram arbitratore secuto laudo arbit' non vocatur si laudum est validum quia negocium est finitū cū sit transactio secus in laudo arbit' quia ñ iudetur adhuc finitū nisi sit omologatū no. do. an. in dic to c. quītuallis v xv. dria

¶ Confiteri dicatur qñ non diffitetur qñ illud non diffiteri venit ex contumacia nõ respondentis nõ do·an· de coha· de· et inú· vrã v· nõ et qñ

¶ Confiteri an videatur produces mstrñ vtã in eo rem esse vera vide sub v· error· ſ.

¶ Confessio viri vel vxoris p mrionio vel contr mriomonium et probacionẽ an valeat facit vide xx· q· vltꝫ ·ſ· Jtm hys et de eo qui cog· consag vx· sup eo et qõ nõ do· an· c· fi· de rap· c· cũ causa

¶ Confessio in beneficialibus non preiudicat vt si quis confiteatur quem tenere beneficiũ iuste tñ cũ iniuste teneat nõ do· c· fi· de confes· et Jo· an· c· 1· et fi· c· n· li· vj· in nouella an aũt confessio aduersary probet ttulũ bñficij in fauorem alterius partis vide sub v· probacio ·ſ· qbaĩ non põt ttulus

¶ Confitens aduersariũ appellasse non intelligitur qptẽa confiteri qp infra decendiũ appellauit Jdeo talis confessio non est sufficiens probacio et si confitens eciam diceret qp infra x· dies appellatũ fuit non sufficeret nisi diceret qp appellacio fuit interposita ab habente potestatem appellandi ro· xclu· clxxxv.

¶ Confessio sup dnio de prehito non concludit in fauorem aduersary dominũ de pñti ipius conclu· cccxm· ni de rpc· de transac· preterea ñ· de excep· cum veñbilis et vtrobiq per do· an· et quod nõ per glo· et bar· in l· certũ ſ· 1· ff· de confes·

¶ Confessio super hys q̃ mr fuit si ẽ contr ius nõ nocet nõ do· an· de confes· c· fi· vñ· col'

¶ Confitens se homicidiũ cõmisisse preter dolũ tenetur probare qp sine dolo fecit alias puitur et contr eũ sic cõfessioni statur nõ bar· in l· 1· C· de sicca vide ·ſ· ſ· qui·

¶ Confessionẽ acceptans pro se tenet' eam recipe contr se ro· conclu· cccxcq· vide Jo· an· de confes· c· statuimus li· vj· i nouella sup v· confessionẽ et bar· in l· aurelius ·ſ· Jtem quesyt de libe· le· vide ·ſ· ſ· proxi·

¶ Confessio persuasione aduersary facta potest probata suasione revocari nota bal· C· de inu· et fac· ig· l· error ff· de confes· l· non fatet' et pbata psuasione plumitur error nõ do· an· de cõfes· c· fi· pnlt col et vide ·ſ· ſ· cõfessio indeliberate et ·ſ· sequẽ

¶ Confessio ficta non trahitur ad alias res uel personas ad quas uera confessio extenditur nō do. an. de iudi. ar si dēca in prin° ff. ad tercui nūc uero

¶ Confessio ficte facta non infamat nec eciam sentencia lata super crīe ex ficta confessione nō do. an. dicto c. at si dēca in pn° v. ad tercuz

¶ Confessio facta mdeliberate eciam apud acta pōt reuocari eciam non docto de errore sed deliberate facta non reuocatur nisi de errore doceatur nō do. an. de despon. impub. c. attestaciones et unde. ff. confessio persuasione et in v. errore confessionis. ff. errorē suū

¶ Confessio non pīudicat confitenti qn̄ cont̄ confessionem est directe sua lata et tunc licet confitenti venire cont̄ mlē confessionem do. an. de excep. cū veñ lis vm. coliꝑ.

¶ Confessio facta pte absente valet in dependentibus a sola voluntate confitentis Item in confessione iudiciali que fit p̄ exceptiones quia hic est libellus rei Item in confessione ext̄ iudiciali que fit per eplam uel librū uel in testō als regulariter in confessione ext̄iudiciali requīritur pnīcia partis uel alterius qui pro eo recipiat et ipe ratū habeat tamen de equitate dici potest q̄ semper ualet confessio eciam parte absente quia sufficit sola mens de qua constet no do. an. c. si calcio de fi. instru. imprin. n. col' et unde gio bar. m.l. non solū. ff. deliberacionis v. delibe. leg. et. l. ex hac scptura ad fi. de dona.

¶ Confitens vnī confitetur tacite id esse quod nccio ex illo sequitur vel q̄ est añcedens ad id uel ab eo dependēs aut comexū de consti. translato et de transac. ꝑterea n. de offi. dele. cum super et ibi nō do. an. in v. nōli in fi. nisi aliud uerbis confiteatur quis excipiendo quo casu nō mtelligitur fateri aliud et quod nccio ex illo sequit' ut nō glo. in dicto c. preterea et est tex. de excep. cum venerabilis et ibi nō Jo. an. super .n. glo. Si tñ illud excep tū aliter probetur qm̄ per confessionem excipientis tūc illo ꝓbato censetur probatū id quod ex illo sequitur Unde probata pmutacione probatur pmutantē fuisse dm̄ nec pōt cōmutans referre qōm dominy quia recipiendo ex causa pmutacionis confessus fuit tacite pmutantem fuisse dm̄ ut patet in dicto c. cum veñbilis et ibi nō do. an. x. col'. v. oppo. q̄ excipiens et ibi hoc prosequit' ꝑ tres

colupnas sed predicta procedit int contrahentes siue pmu-
tantes an aut quo ad tercii piudicet confitenti dicta extra co-
fessio dubiu est posset dici q sic de iur canonico secm q eam ab-
senti prodest confessio ut nō .s. ff. proxio

¶ Confessio facta in tormentis non pcedentibus indicijs ex quibus
constitit torquen potuit non piudicat confitenti eam si ille
in confessione perseuerat ut nō bar. sing. in l. pnlt. ff. de qsh.
bal. dicat q piudicat confitenti si in ea perseueret. l. i. c. de
confes. sed glo. ibi p se inducit non loquitur qn iudicia nō
precesserunt totum torturam

¶ Confitens se eam suma ex causa dotis uel alis recepisse
si postea apet q post confessionem fuit ei pars x. soluta pre-
sumitur non plus habuisse ideo ult illam partem non tenetur
nisi appareat illam ptem esse data p resto et pro comple-
ta solucone nō bal. c. manda. l. al. anastasio ad fi.

¶ Confessio facta in ultia uoluntate an ualeat et probet
in piudiciu confitentis et heredis et tercij inde do. an. c. fi.
de suc. ab intest v. ultimo est videndum et v. qnqz enun-
ciantur in instō. l. cui quis decedens. ff. codicillis et. ff. ti-
cio dele. ny. et per cy. et bal. c. de nō mu pec. l. generaliter ny.
q. x. inde. s. ff. confessione facta pte absente

¶ Confessio facta inter personas prohibitas psumitur facta
in fraudem legis ideo non solu si fiat in ultima voluntate
ut. l. qui testō. ff. de proba. sed eam si fiat in contractibus
l. i. c. de natura libe. et ita tenet bar. in dicta. l. qui testm
et dicta. l. i. et dele. ny. l. cui quis decedens. ff. nela de uul.
et pu. l. si is qui ex bonis

¶ Confessionem suā licet quis non possit reuocare nec cōtra
eam venire potest tamen eam excusare et declarare ut est ca-
sus c. cū dilecti de accusa.

¶ Confiteri an uideatur qui excipit inde sub v. excepti
ff. exceptionē obiciens nō videtur

¶ Confirmacio principis intelligitur ex cta scia facta sic
confirmacione ponitur tenor confirmati etiam si in confir-
macione addicatur cla si iuste ite et tunc ita cla non sunt
condicionaliter sed exponit si proquia per tex. confir ult.
c. pnlt et ibi nō do. an.

¶ Confirmacio qn fit ex cta scia cū supplecione defectuū an
ipa intelligat supplere defectus nedū quo ad solempnitatē
sed etiā quo ad substanciā inde sub v. gracia p quā ipa

ex ẽta sẽencia

¶ Confirmacio eius quod nullũ est nichil op̃atur ecĩa si fiat ab eo q̃ dare posset dicit tex· de fi· mstru· c· inter dilectos ·ff·ex terũ sed bar· dicat q̃ confirmãs dat q̃n de iur ipõ nullũ est confirmat Secus si confirmat imperfectũ quod est ipõ iure nullũ et electionem secus si confirmat id quod est ipõ iur validũ tunc si confirmãs non potuit tollere confirmatũ non dat Idem si tollẽ potuit sed de nouo dare noluit alias secus Ita nõ bar·l· more alias est ·l· more alias est ·l· q̃a ff· de iur o· in·

¶ Confirmare uidetur epus eligendo ul' confẽndo q̃n ãbe ptãtes in eo cõcurr̃ ro· conclu· cccxcn·

¶ Confirmacio facta per ꝑam de aliquo gesto cuius tenor in confirmacione inseritur probet illũ actum licet scriptũ originalis eiusdem actus non producatur quod est verũ q̃n ille actus erat p ꝑam factus ut priuilegiũ uel indultũ secus si factus erat per aliũ quia tunc non probat sine originali nisi talis confirmacio facta esset ptibus pñtibus vocans ut nõ host· Jo· an· do· an· in c· plt de ꝓb· un·

¶ Conscienciaa diffinitur sic est cognicio siue sciencia cordis sui ipius quam nemo scit nisi solus deus ut nõ ro· cõclu· cccxcnn· et unde sub v· appo· ff· apptꝰ non põt ab hys et ·ff· unde cui cõmittitur et in causa

¶ Consiliũ licet sit requirendum et q̃n quis teneatur aliquid facere cum consilio non tñ est de nẽcitate sequendi nõ glo· et Jo· an· de ar· cum olim et de elec· cum in veteri et bar· ff· de excerato ·l· i· ff· si plures et unde plene an· Idem c· cũ olim

¶ Consiliũ differt a consensu ut nõ ne va· c· i· li· vi· in glo· in v· consensu et sup v· cũ consilio

¶ Consensus capitũli uel patroni uel alterius si requirit̃ actu qui fit ab alio licet in ipõ actu non interueniat sufficit q̃ ante uel post interueniat ex hoc infertur q̃ cessante consensu actus ꝑ contemptũ non redditur nullus sed p sentenciã annullandus ro· conclu· ccxcv· unde conclu· clxx· fallit in alienacõe in qua defectus consensus alicuius reddit eã nullã nec confirmatur licet postea supueniat consensus nõ Jo· an· c· i· de re et nõ alie· li· vi· sup v· si p ino^la et unde fre· itrac· pmu· q· xxx· unde plene p Idem· an· c· cũ consuetudis de cõsue· et unde sub v· consiliũ ·ff· n·

¶ Consensus canonicorū ecclam non collegialit' pfectus in recepcione alicuius canonica facat eū verū canonicū sine electoe uel collacione fm Jmo. ut nō ro. jclu. cccxxxij. ad fi.

¶ Consentire uidetur qui tacet in tpali concessione nō ipetua nō glo. c. ij. de hys que fi. a pla. de re et non alie. c. i. glo. pfit li. vj. uide Jo. an. in reg qui tacet a psumpcione ubi dicat cont cy. bar. et bal. c. ad rel. l. si sine bal. in. l. que dot. ff. so. ma.

¶ Consentire uidetur qui tacet in actu sibi utili honorabili et meritorio secus in oneroso Jo. an. in reg Js qui tacet Jmo. de elec. In geneli nisi in oneroso esset factum tacent' declarans consensum quo casu ecclam in onerosis q' tacet consentit et iuri suo renuntiat in c. ex ore de hys que fi. a pla. nō bar. in tacente qui subscribit uel sigillat in. l. que dot. ff. so. ma. et bal. in ti. ma. siue uxori in tm c. si quis in fi. col' x. sed in actu facto me absente ad mei fauorem uel piudicii an eo ipō q' scio et non contradico uidear consentire et approbare rem uide bar. in. l. quō cū. ff. rem raha.

¶ Consequenti destructo destruitur antecedēs. ff. de spon. l. orō et uide sub ubo lex. ff. lex que prohibet

¶ Conseruator quis esse possit de offi. dele. c. i. et fi. l. vj. et in de. et si pnal' de rp. in glo. sup v. delegnty

¶ Consortes lis qui dicant uide in v. procur. ff. procur sine mandato admittit cū alicone

¶ Constitucio uide sub v. lex

¶ Consuetudo potest opari q' valeat dispensacio licet nō fuit requisitus consensus qui de iur requiri debeat nō do. an. de iudi. at si clēici. ff. de adulteris v. veō ad declārd

¶ Consuetudo non ualet super eo de quo non potest disponi per legem nō do. an. de iudi. at si clerici

¶ Consuetudo multū opatur ecta iuspronatus tñ referendū ro. conclu. cccclxj. in prin.

¶ Consuetudo generalis de qua multi doctores attestantur non est probanda quasi sit notoria ut nō c. relatum j. de testi.

¶ Consuetudo tantū tempo requir ad eam inducendam qntū requir prescpcio ad probandum et in hoc nulla ē dra int' consuetudinē et prescripcionē licet in alys multe sint die igitur si consuetudo tangit priuatos ut eorum bona

non est

non est cont̃ ius ĩducatur per spaciũ decem amorũ q̃a
tanto tempore eorum bona prescribẽntur Sed si mingit eccl̃ias
et eorũ bona prescribẽntur Sed non ĩducatur mĩon spa
cio xl. amiorũ quia tm̃ tempus requĩtur ut prescripcio re-
uiuat fiat fm Jmmo. ro. ɔdu. cccxlj. v. col'

¶ Consuetudo rõnalis dicatur illa que non est contra ius
non habet tm̃ aliam iuris approbacõm ad quam ĩducendã
requĩtur spaciũ xl. amorũ fm Jmmo. nõ ro. cõdu. cccxlj.
v. col' Sed illa que est fm ius p̃scribit̃ decẽnio ro. ɔdu. xxxmj.
unde .j. ſſ. cõsuetudo rõnalis ualet

¶ Consuetudo licet non sit cont̃ ius tm̃ per eam detrahi
tur in toto uel in pte iuri ecclesiastico uel eccl̃iastice p̃sone
non ĩducatur minoris spacio xl. amorũ ro. condu. cccxlj.
v. et vj. col'

¶ Consuetudo in ecclesia in qua est certus nũs et distinctio
prebendarũ videlicet maiores et mĩores sed non est ibi certus
nũs canonicorũ per quẽ disponitur q̃ receptus in canonicũ
ult̃ nũz p̃bendaz et carens prebenda non possit optare maio
rem sed dũtaxat mĩorẽ ualet et tenet ro. ɔdu. ccxm.

¶ Consuetudo per q̃m disponitur q̃ habens siue optans mi
norem p̃bendam in ecclesia vbi sunt maiores et mĩores
p̃bende possit postea iuxta ordinẽ siue receptionis optare mai
orem cũ vacabit valet et tenet ro. cõdu. ccxm.

¶ Consuetudo per quam disponitur q̃ habens mĩorẽ pre
bendam possit optare maiorem cum vacabit non optatur
q̃ habens maiorem possit optare mĩorem quia de minori
ad maiorem licet ascendere sed de maiori ad mĩorem nõ li
cet descendẽ fm Jo. mo. sed Jo. an. cõm ut nõ ro. ɔdu. ccxm.

¶ Consuetudo optandi non potest introduci in ecclesia ĩ
qua non est nũs canonicatuũ nec distinctio prebendarũ
quia tunc prebenda vacare non potest Jtem alias idem si ĩ
ecclesia est nũs canonicatuũ sed nõ nũs nec distinctio pre
bendarũ et idem ecl̃a si est nũs p̃bendarũ correspondens
nũo canonicatuũ et canonicorũ sed ipe p̃bende non sunt
distincte et per officiales capituli admĩstrantur et cuilibz
canonico sua equalis porcio fructuũ datur et iste ꝓ vo
cabulo vocantur porciones non p̃bende secus si capitulum
p officiales non admĩstrat sed per sepm̃ bona capituli ad
tempus diuidat et cuilibet canonicoz̃ ptem in prebenda
assignat et elapso tempore reducantur bona ĩ cõm et fit

noua corū diuisio tūc enī potest īduca consuetudo optandi
ptem in prebenda defuncto assignata et tūs cōsuetudo indu
cit decennio ro·ɔclu· cccxlı· inprin·

¶ Consuetudo optandi potest īduci in ecclesia in qua ē ćtus
nūs canonicorū et ćtus nūs et distincto prebendarum que
actualit sūt distincte a dote et fundacione altūus q̄ quelı
bet p̄benda sit dña dotis altūus sed dicta consuetudo nō pōt
īduca mīori spacio xl· annorū quia est cont ius scptū q̄
quis sine facto supioris acquirat canonicū titulū in benefi
cio sed si prebende non essent ab earū fundacione distincte
neq̄ esset domina quelibet dotis sue sed capitulū ad tempo
bona cōia diuidet et cuilibet canonico ptem assignaret
ita q̄ lapso tp̄re bona reuertantur in cōi et fiat noua ipor
diuisio tunc consuetudo optandi tales prebendas per capitu
lum assignatas īducetur spacio x· annorū quia non est
cont ius cum titulus nō mutetur et inter tales prebendas
non sunt tituli beneficiales nec fiat actualis diuisio sed dū
taxat sit prout in mera tp̄alitate assistit ut no· ro·ɔclu·
ccccxlı· ı· et ıı·colūp· sed do·an· aliter loquitur ·p̄· qui sta
tim sequitur

¶ Consuetudo optandi īducatur decēnio patiente et ta
ce consentente epō ut si in ecclesia cathedrali scīente epō plu
res sunt optate prebende quia quod possit expresse statuē
potest ex lapsu decennij tacite consentire sed si fiet opcio ig
norante epō non īducētur consuetudo valida nisi xl· an
norū spacio ex quarū lapsu scīa et tacitus consensus supio
ris nec potest dici in p̄mo casu consuetudinē decennio non
īduca quātus sit cont ius scriptū q̄ beneficiū auctē ap̄a
sine canonica īstitucione quis obtineat q̄ymo auctē
supioris scientis et tacite consentientis et volentis q̄ opcio
habeat vim collacionis quod potest ordinarius facere ex
quo ad eum pertinet collacio et sic nulli p̄iudiciū fiat
nec est contra ius sed nouū modū iuri cōi addit nc ius
cōe requīt q̄ expressa fiat collacio pro forma sed sufficit
tacite fieri et tacitus consensus vim collacionis habet ut
nō fre· de hoc tacito consensu in trac· p̄mu· q· xxvı. et ro·
conclu· cccxxıı· Et predicta colliguntur ex nō per do· an·
de consue· c· fi· xxvı· col̄ ꝛ conclude et in p̄nt col̄ ubi al
legat Jo·an· qui de p̄missis loquit in eodem c· in tercio m
bro sūme sue v· sub hoc membro et in añ̄plt q· eiusdē

membri et eadem auctē qua optans nouū beneficiū acquīt eadem auctē antiquū dimittit et sic non ppā auctē antiq̄ p̄bende renūciat sed auctē supioris per statutū concessa et sic non obstat de renū. quod in dubijs et c. admonet Nec obstat si dicatur q̄ per hoc datur ius ad vacatura contra cō culū lateranen et sic uidetur cōtr̄ ius quia concilū dūmodo prohibet q̄n ex speciali dispōne homus tale ius datur nō ex generali dispōsicone legis siue statuti quia hoc non est prohibitum ut nō idem do. an. de consth. cum q. xvj. col'. ſr. venio ad terū principale Sed ro. dicat aliter ut. s̄. proxi. p̄cedenth. ſſ. et opīo rote est uerior nec per expressum consensum nec per tacitum potest dari ius ad uacatura ut in c. consthtutus et c. fi. de concess. p̄ben. Sed opinio do. an. p̄ saluari in opcione que in mera tempalitate consistit de qua loquitur glo. quam allegat c. fi. de consue. li. vj. in glo. m.

¶ Consuetudo et statutū optandi procedūt a pari quia sic facultas optandi datur per consuetudinē ita et per statutū ut c. fi. de consue. li. vj. in glo. nj. in fi. Et p̄t epūs facē statutū de optandis nō do. an. de consue. c. fi. xxvj. col'. v. conclude quod indubitanter puto verum q̄n statutum fit de optandis beneficijs ad collacionem epī spectantibus secus puta in alijs ne facto epī ius aliorū ledatur. An autem valeat statutum aliorū inferiorū sup beneficijs optandis ad eorū collacionē spectantibus sine auctē epī factū et similiter i ecclesijs ip̄orū inferiorū inducatur consuetudo optandi ex lapsu decem dubiū est quia licet nulli nisi sibi ipsis tales inferiores p̄iudicent tn̄ uidetur q̄ sine auctē epī uel altius siu supioris non possūt tale statutū facere et consequent' nec cōsuetudine inducia. Imo et cont' epūm taliter statuentem facē q̄ nedum sibi sed eciam successori in collacione p̄iudicat n' dicatur q̄ successor potūt statutū reuocare quod procederet q̄n solus epus statuisset secus si cum consensu capituli quia tunc sine contrio consensu capituli reuocare nō posset cogitabis Nam per statutum predictum fit preiudicium ip̄e ad quem solum spectat dare ius ad vacaturi et dec. rote melius ponderauit quia do. an. p tex. c. consthtuto de cens. p̄ben. licet ro. illū tex. non allat

¶ Consuetudo cōtr̄ optandi non habet locū in beneficijs reseruatis ro. concliu. xxiij. nec in beneficijs q̄ p̄mutat-

nō fre· in trac· pmu· q· xxmj· et in consilio lxij· licet la· abbas aliter in quadam disputacione ibi distinguat et limitat dictum fre· in pmutacione facta motu ꝓprio uel eaꝫ ad instanciaꝫ pis sed in fauorem publici iuris secus si in fauorem iur' priuati iporū pmutanciū

¶ Consuetudo optandi sicut non potest fieri de beneficijs eius qui in curia decessit sta nec de grossis fructibus quos idem defunctus obtinebat eciam si ad capitulum redirent ro· conclu· cclxxxmj·

¶ Consuetudo optandi vigens in aliqua ecclesia tollitur sine ueritus differtur qñ ꝓpa mandat in eadem ecclesia alicui prouideri de pma vacatura non obstāt consuetudinibus illius ecclesie in contrariū quibuscūq; q qualiter intelligitur ro· conclu· ccxxxvmj·

¶ Consuetudo facit scripturam ꝓbatam hñ pro publica re de fi· instrū· dilectus dat eciam iurisdictionem als non habenti et facit illegittm qui als est legittimus ad mīsteriū ut nō glo· in dicto c· cum dilecti et ex tex· de arbi· c· dilecti et inde m v· scptura inprim·

¶ Consuetudo non valet q electus non confirmatus administret nō glo· apos· Jo· an· de consue· cū veñlis Jdem uidetur velle Jmo· de elec· tñ si missam de concess· ꝓpositi ut ibi refert Jo· an· Sed do· an· pcise tenet q non valet consuetudo in dicto c· cū veñlis et c· transmissa et dicat quia est casus in dicto c· cū veñlis Jdem tenet archi· de preben· cū qui li· vj· et ibidem firmat Jo· an· i nouella licet aliter nō valeat consuetudo qd nō confirmatus administret valet tñ consuetudo q installacio uel alius acto post electionē habeat vim confirmacionis nō Jo· an· in addi· spe· ti· de ac· et peti· ff· super petacionibus v· per ltras et si electus non confirmatus administrat efficitur illegibilis ad beneficia nō do· an· de elec· auaricie li· vj· in glo· fi· i nola

¶ Consuetudo an potit dare ptatem ltimandi non hñti uide ff· in v· filius ·ff· filij ltim

¶ Consuetudo pōt induci ex actibus negatiuis qñ negatiua intellectualiter colligitur ex affirmatiuis actibus do· an· de decim· Johes

¶ Consuetudo excusat a pena tpāli nō eterna siue Jebēnali nō glo· de temp· or· c· n· et m· di· denicq quod dixi de tpāli limita fm quosdā in pena imponenda ab homie secus si in pena que imponitur a canone nō Jo· an· c· i· de treu· et

pa· sup glo· ɳ· in fi·

¶ Consuetudo non excusat a pcto qñ quis cõ legem p̃ceptoriã veniat secus si veniat cõ legem non p̃ceptoriã nõ Jo· an· in no^la de treu· et pa· c· 1· sup ɳ· glo· et uide quod nõ p ewz sup rubica de consue· in fi·

¶ Consuetudo põt dispensacionẽ alias mualidam validare nõ do· an· de iudi· at si clerici ·ſ·. de adulter· ·ſ·. venio ad declãdũ

¶ Consuetudo non valet q̃ distribuciones cottidiane dentur nõ intẽssenti diuinis et idem de porcionibus funeraliũ de cle· nõ resi· c· 1· li· vj· et nõ glo· de rp· c· fi· li· vj· licet la· contrarium dicat seruare in ciuitate florencie ut ipe nõ alle· xxxvj· sed ĩ alle· xlij· dicat q̃ sicut de uiñ non valet dicta consuetudo Jta p lo^m ab oppo^q nõ valet ꝯsuetudo q̃ distr̃bucões et funerales porciones nõ dent̃ intẽssentibꝫ diuinis

¶ Consuetudo exigendi vectigalia siue gabellas nõ ualet nisi tanto tempe sit seruata q̃ contrary non sit memoria nõ cy· m· l· ɳ· C· ne uecti· et bar· in l· si publicanus ·ſ· fi· ff· de publi· et tex· debet intelligi l· impatoris ·ff· de pollica· et l· fi· C· ne uecti Et hoc procedit eciam si princeps illã cõsue tudinẽ sciuit qui cum impoſicionẽ nouã uectigalis sibi specia liter reseruauit et cuilibet alti prohibuit et in hoc voluntrem suã declarauit ut l· 1· C· ne uecti p̃sumitur pocius in illa uolũ tate pseuerasse qm̃ consuetudine tollerasse nisi consuetudo ser uata fuit tanto tp̃re cuꝰ contrary non sit memoria ut nõ bar· in repetitoe l· uectigalia C· de uecti Et idem est in omnibꝫ pn̄a reseruatꝫ in quibus non valet consuetudo nisi tanti tp̃s cuꝰ contrary non est memoria ut nõ do· an· de consue· C· fi· c· xxvij· v· p que puto unde ·ſ· sub v· p̃scripcio ·ſ·. an p̃scribi possit ius exigendi pedagiũ

¶ Consuetudo laycorũ non ligat clericos nec eciã ualet pro eis qñ specialiter et expresse disponit de psonis cleicoz uel de rebus ecclesiarũ nõ bar· in l· 1· C· de sũ· tri· et idem sentit Jo· an· in addi· spe· ɳ· de consti· Jdem concludit do· an· c· q̃ clericꝫ de fo· compe· Quod autẽ de consuetudine generali non expri mente personas nec res ecclesiasticas unde plene per do· an· in dicto c· q̃ clericꝫ per Jo· an· in r^la q̃ sine culpa ɳ· q· principali li· vj· unde ·ſ· sub v· lex ·ſ·. lex impialis

¶ Consuetudo non põt habilitare persoñ alias inhabilem ad mrionũ contrahendum sed econtr̃ potest inhabilitare habilem ſm glo· Goff· et vinc de consag· quod super hys sed tũc demũ

valet consuetudo inhabilitans habilem q̃n h̃t concursum iuv antiqu licet correcti uel q̃n eius transgressio induceꝫ scandalum ſm glo. c. super eo de cog. spi. hosti. dicat q nulla consuetudo p̃or induc̃ impedimentū aliquod ne mr̃imonii contrahatur nisi sit approbata per ius scr̃ptū uel p ꝓpam ſta nō ipe dicto c. super eo uel nisi eius transgressio induceret scā dalū ut nō per eū c. i. de cog. spi. Secus ubi scandalū nō imminet et qui aliter soluit tanq̃m non mtelligens offendit Ita dicat ipe in c. q dilecto de conſag. et affi. sed Jo. an. t dicto c. q̃ super hys dicat q opi. vinc̃ et goff. est vera in consuetudine ordinata ad mr̃imoīm impediendum Secus si ordinetur ad mr̃imoniū iam con̄ctum dimendū do. an. aut in dicto c. sup eo distinguit aut consuetudo ordinatur ut impediat mr̃iom con̄hendum et ualet aut ut dimat iam contractū et tunc si ut dirimat ad tempus potest si ut dimat ꝑpetuo non p̃ot nisi concursum iuris antiqui secū heat et eius transgressio scandalū inducat uel nisi sit a iure uel a ꝑpa approbata adde quod nō Jo. an. c. i. de ꝛiu. suo ubi dicat q nō valet ꝛsuetudo q̃ uidue nō possūt nubere nisi prius cū dño terre in aliquo se redimat dicat eciam in c. statutū de here. li. vi. i nouella q non ualet statutū disponēs quemlibet con̄hentem cū filio familias sine consensu p̃is certa penā mcurr̃ licet hoc nō firmet sed hoc firmat do. an. c. i. de sponsa.

¶ Consuetudo particularis in ẽta ecclesia seruanda est t̃a licet ecclesia metropolitana uel alie ẽcūuicine ecclesie eiusdem prouicie habeant consuetudine contrariā et si in alīq particulaī ecclesia nulla est consuetudo tenetur illa ecclesia seruare consuetudinē metropolitane ecclesie et si metropolitane cessat consuetudo tenetur seruare consuetudinē vigr̃ tem in alys ẽcūacentibus ecclesys nō hosti. Jo. an. c. super eo de cog. spi. nūc que nō de offi. or. c. ult̄ in glo. fi. de elec. cā ecclesia multerana de censi. sup eo de ꝛsuet. cū olim

¶ Consuetudo racionalis valet sed irracionalis non valet et licet quida dicāt an sit racionalis uel non ẽtam doctā dari non posse sed arbitrū fore t̃n uūs est q illa dicatur racionabilis que a iure est approbata uel saltim nō improbata et tūc p̃sūitur racionabilis donec irracionabilitas detegat nisi esset con̄ tus quia tūc p̃sūitur irracionalis donec racionabilitas probetur ſm Jo. an. nō do. an. de consue. c. fi. i np. et mp. col. uñ. §. consuetudo rōnalis dicitur

¶ Consuetudo coñi subam actus non ualet quia impossibilitatz continet nõ do·an· c·fi·de consue·nn· colʼ

¶ Consuetudo irracionabilis licet fm leges habeat nomen cõ suetudinis tñ fm canones pdit illud nomẽ et appellatur cor ruptela nõ do·an· c·fi· de consue· carta x· v· ex hys ꝯcludit dria consuetudinus

¶ Consuetudo potest induci expresso et tacito consensu et ex spõ to et non spõto qñ illud agitur et consuetudo inducatur non tñ inducatur momentaneo consensu sed assuefacto et hoc uez in consuetudine uera sed ficta et mutulata potest momentanee induci nõ do·an· de consue· c·fi· v·colʼ

¶ Consuetudo an extendatur de una re uel persona ad aliã uel de iure ad aliud iude fmo·Jo·an· et do·an· c·fi· de offi· de archi· de cap· mo· dilectus/Adiute tñ q cõsuetudo extenditur ad opposita fm fmo·ut nõ an· do·an· de censi· in fi· c· pueñt

¶ Consuetudo differt a pscripcione qua consuetudo acquit ius et conr quelibet indifferent presepcio conr singularem et si conr plures et conr singulares fm cy· Item finis consue tudinus est creare ius ut publicũ quod appellatur dispones finis pscripcionis est creare uel querẽ ius ut priuatũ quod ap pellatur dispositum Item consuetudo ex parte eius cui fauet et eius conr quem non determinatur ad ctam psonam uel etiã si ex pte eius cui quitur sit cta psona uel locus dumõ ex pte eius conr quem determinatur ad omes indifferenter et non ad plures ut singulos uel etiam cuiso si ex pte eius conr quem determi netur ad ctam personam siue ad plures ut singulos sed ex pte eius cui quitur est indifferens non determinatu ad ctaz psonam uel saltim determinatur ad certam personã ul locu ex pte eius cui quitur sed ex pte eius conr quem determi natur ad plures ut singulos non indifferent ad omes ut pre dicta per exempla declarat do·an·de consue· c·fi· carta xv· v· petrus recitat et v· dicto subalem/Et licet dictũ sit q con suetudo creat ius publicũ pscripcio priuatũ est tñ dare ca sum in quo creat ipa consuetudo non pscripcio puto qñ applicatur ad materiam que tpre non quitur nec ibi põt cadere presepcio ex defectu requisitorũ ad prescripcionem nõ do·an·de censi· pueñt v·colʼ·et xnj· in prin·

¶ Consuetudo ut locum heat oportet ut procedat a mcto consensu hñte potestatem legis condende nõ do·an· c·fi· x· carta ·i· colũp·

¶ Consuetudine pscionis longi uel longissimi tpis an producatur et acquiratur obligacio psonalis ad amuā pscor in futurū fiendam unde sub v. prescpcio .ss. prescripcōe tanti temporis

¶ Consuetudo q quis non sit pluralis in prebendis est laudabilis et racionabilis nō Jnno. et Jo. an. c. fi. de de. nō resi. in fi.

¶ Consuetudo q canonicus non mstillatus non habeat vocem in capitulo valet Item ualet consuetudo q nullus canonicus habeat vocem nisi habeat prebendam sed hosti. dicat contrariū c. cū dilecti. de consti. ultā carta v. quero an hu.

¶ Consuetudo laicorū concernes fauorem ecclesiarū et clericorū ualet et ligat clēicos absq alia approbacōe ppe sic ecīa ualet lex imperialis facta in fauorem ecclesiarū Sed statutū laicorū inferiorū a prin^o non ualet nec ligat clēicos nisi per ppam specialiter approbetur nō Jo. an. post Jnno. c. fi. de solu. licet bar. aliter dicat in l. i. C. de sū. tri.

¶ Consuetudo non pōt dare iurisdictionē inferiori prelato ab epō deponendi aliquem clericū nō Jo. an. de fo. compe. cū contingat ad fi. de arbi. dilecti C. de emau. l. i. et nō glo. xp. q. iij. conquestus et unde ibi archi.

¶ Consuetudo non requīt titulū ad prescribendū secus in alijs prescripcionibus nō Jnno. de cau. pos. et ppie cū ecclia Jo. an. post hosti. de pscrip. cū olim

¶ Consuetudo q vicarij ecclesiarū qui de iure debent esse ppetui fiant tpales et ad nutū āmouibiles nō ualet ut c. i. de cap. mo. li. vj. et ibi nō glo. super v. consuetudine posīt tū illi textui rnderi q loquitur in vicario pētato epō et per epm instituto qui non potest ex consuetudine remoueri ad nutū pētis secus forte esset in vicario pētato p rectorem et nō instituto per epm quia talis ex consuetudine possit remoueri ad nutū rectoris unde sub v. ecclia .ss. ecclesia prochialis debet et q ualet consuetudo sentit Jo. an. m^a qui ōr de reg iur li. vj. in mercur ad fi.

¶ Consuetudo ecīam cont legem inducitur spacio x. annorū de iur cuulu nō glo. l. de quibus super v. inuetā uicta glo. fi. ff. de legi. et hoc tenet bal. in l. ij. C. que sit lon. consue. Et id de iur canonico qn datur tacitus consensus eius qui potest illi iuri derogare nō Jo. an. c. fi. de consue. carta vij. colū.

Jura aũt canonica requirenda tempus xl. annorũ ad cõsuetudinẽ inducendam cont̃ ius ꝺne debent intelligi qñ nõ est tacitus consensus eius qui habet ptãtem illud ius tollendi ut quia hũs illam ptãtem non fuit pns in loco consuetudinis ſcias si pns fuit ut nõ in dicto c. fi.

¶ Consuetudo aũt racionabilis que non est cont̃ ius mdu citur decennio ecia de iur̃ canonico nõ Jo. an. c. fi. de cõsuet. li. vj. in glo. m.

¶ Consuetudo q epus possit sine capitulo res ecclesie alienare non ualet ut nõ glo. et Jmo. c. cũ causa de re iudi. et Jo. an. post hostien. c. romana ad fi. de app. super glo. pscripta li. vj. i nouella et idem nõ bal. in auẽ. hoc ius in v. tercio ducbam C. de sacrosancto

¶ Consuetudine mduci non potest q epus sine consensu capituli possit vnam ecclesiam alĩ vnire uel rem vnius ecclesie eciam in casu licito alienare ut nõ super v. epus .ff. põt epus cum consensu et .ff. non põt epus pscribere

¶ Continencia cause non debet diuidi sed coram eodem iudice agitari et qñ dicatur esse continẽcia cause iude tex. glo. cy. bar. et bal. in l. nulli C. de iudi. quod limitat do. an. c. fi. de iudi. v. oppo. glo. i. et de cau. pos. c. i. de sequest. pos. c. i. in ult̃ colũp.

¶ Continue qualit̃ hoc uerbum intelligendum sit iude sl̃ v. presens

¶ Contra ad quod teneatur qui promisit uel iurauit no facẽ cõtra aliquẽ iude per do. an. c. penũ de iur̃ iur̃

¶ Contrariorũ uno solo posito reliquũ remouetur .ff. de v. ob. l. hec uerba ille et C. de testa. l. non codicillũ .ff. de diuor. l. fi. ff. fi.

¶ Contumax dicatur ille qui citatus comparuit sed illicam citatus recessit et talis potest dici non solũ uetus sed manifestus contumax quia iudicialia non possunt esse non manifesta de iudi. c. i. v. nõ citatũ

¶ Contumax fictus dicatur qui citatus per edictũ nõ ꝓuit ro. condu. cccxlix. contrariũ tenet bal. in hoc ultio C. quo et qñ iudex .l. ea que et quis dicatur uerus uel fictus contumax iude glo. de. i. de do. et contu. et bar. in l. fi. ff. de in inte. resti. et iude sub v. actor .ff. excõicatus .ff.

¶ Contũax qñ appellare possit ꝑ glo. de. i. de do. et ctu. ꝑ bar. in fi. ff. de in mtr. resti. et iude sub v. appo

¶ Contumacia tanto melior est quanto ex re miori surgit ſm Joan. nō an. de iudi. cū nō ab homīe in ſi.

¶ Contūacia actoris non comparentis in termio que fecit reū citari pūitur in eo q reus comparens in termio pōt petē cōtrū ēcāiouca uel se absoluī ab instancia iudicij Si aūt nec reus comparuit actore post tīm compnte debet in causa procedē cōtr reū per audiē ciam cōtradictarū tanqm cont contūacem licet ēm neutro in tīmio aduēiente ēcāiducatur contrū quo ad ullū actū et alias potest procedi per audiencia cont reū et als absentem si citatus fuit ad totam causam usq ad finē inclusiue ro. conclu. ccc.xxxvm. et hec habēt locū in ciuilē tam hois qm iuris ro. edu. xxxvm

¶ Contumaci qngz interdicatur administracio beneficij ꝓp suspicionz dilapidacionis nō do. an. de iudi. c. i. penulti colūp. v. oppo. cum glo.

¶ Contumax potest citari ex antiqua contūacia ad actum mulcte imponende nō do. an. de iudi. c. i. v. nō mo q ibi

¶ Contumax non pōt ēminaliter condempnari ad finē depositionis lite non cont et non liquidata causa secus si agatur cauliter ꝓp non residenciam nō do. an. de iudi. c. i. v. nō quito i ēmiali

¶ Contumax non potest mulctari nisi de nouo vocetur ut veniat ad defendendum se quare mulctari non debeat nec ecia potest cont eum ferri absolutoria et ab obseruacione iudicij sine noua citacione ad ēcāiudicationem tīm edicti non est necessaria citacio quia hoc est leuius uel nullius ꝓiudicij Et idem in sīa excōicacionis ferenda cont contumacem que non requīt nouam citacionem sicut nec sīa condempnacionis expensarum Et aduerte q qntum ad excōicacionē sufficit de contumacia constare et aliter qm per citacionē sed missio in possessionē nō potest fieri cont contumacem si non est citatus ad actū missionis nisi fuisset contumax in iudicij aspectu et qn iudex iubet pti q litem contestetur et ps contumaciter recedit lite non ctā quo casu potest ad missionz procedi sine alia citacōe ſm bar. nō do. an. de iudi. c. i. v. opp. mo

¶ Contumax in non compendo si agitur de fide miriony uel conuenitur de ēmīe notorio et famoso pōt post annum epātu et beneficio prīuari ab alio iudice quia perseueras per annū in contumacia habetur pro confesso de tali delicto et si delictum est tale q priuat ipō iure ut hereticus erit post annū ipō iure priuatus et utroz casu non auditur amplius post annū super delicto quo ad beneficium uel bona sed bene

auditur si super delicto velit se defendere ne deponatur no. an. de iudi. c. i. pnlt' colūp.

¶ Contūacia an sit delictū iude cy. c. de cri. stell. super rubꝛca bar. in l. oīe delictū. ff. de re mili. et l. si plures. ff. de admi. tu. ubi etiā nō glo.

¶ Conuentus siue collegiū dicatur ubi in eccl'ia sunt duo uel tres in uno tm̄ remanetur ius collegij nō glo. de elec. c. i. iuꝛ̄ pa. nobis Jo. an. et in c. nobis vbi ponit signa per que cognoscatur an eccl'esia sit suentualis iude in v. eccl'esia. ff. eccl'esia collegia ta prelatus. ff.

¶ Conuersus licet sit laycus respectu professionis tm̄ non re spectu habitus Jcco cōmixti persone eccl'esiastice deputant nō de elec. ex eo in glo. fi. et iude in v. dēcius. ff.

¶ Copia qn̄ danda est an debeat dari sub autentica forma ut de sub v. appellacio. ff. appellacio in causa beneficiali nō dubitat

¶ Copia iudiciorū an sit danda pti p iudicē iude sub v. iudicia in principio

¶ Copia libelli danda est reo expens actor' ut nō Jo. an. ī de causam de elec. super v. porrecta et ibi tenet pau. fran. de zab. et in l. i. ff. edē. ff. i. ff. de eden. do. an. et idem tenet spe. in n. de li. ob. ff. i. v. actoris Contrariū tenet ange. in l. i. ff. edē. ff. i. ff. de eden. ubi dicat esse casū Bar. dicat q in aliquibus locis priuatis datur expensis ea Jcco seruanda est consuetudo curie ut ipe nota. in aucte offeratur de lit' cont' sed de iuꝛ rigore de bet reus recapere copiā libelli suis expens nō per cy. et bal. in dicta auct. offeratur

¶ Copiā instrōrū in iudicio productorū non tenetur producens ꝛ. dare suis expensis aduersario ut nō in. l. i. ff. edē. ff. de eden. nisi esset instrm̄ mandati procuꝛ quia illius copia tenetur da re alteri pti expensis ipius producent' ne ps aduersa grauetur ex abnōcia principalis nō bar. in l. ij. ff. defectū. ff. ex qu. ca. in pos. ea quod intelligi nisi principalis esset talis qui non posset comparē personaliter ut vnilitas nō ange. dicto. ff. de feudi

¶ Copia cuiuslibet intimacionis que fit pti ad fauorem intimantis debet dari expens ipius intimant' ut nō Jo. an. in de causam de elec. super v. porrecto et tenet ubi pau. et fran. de zab. et do. an. licet gentꝛ et guil. dicāt contriū

¶ Copia lr̄e citatorie debet dari citato si illam petat et si non detur non artatur ad compendū no. spe. in n. de cun. ff. iam.

de citacione v̄. hoc autē fiat quo ad hoc allegat de proba· qm̄ contra et e· fi· sed melius fiat tyc· quem ip̄e non vidit cle· cam m fi· de elec· ubi est expssum q̄ omis intimacio que fit alicui ut arctetur ad aliquid agendum non arctatur nisi lr̄e que intimatur detur copia si petatur Constat aut̄ q̄ lr̄a citatoria debet intimari et legi citato ut dicit spe· in dicto ·ff· Jam de citacōne ff· porro go debet dari copia illius lr̄e si petatur alȝ citacio non artat hoc eciam probatur ex principio dicte cle· que vult q̄ si appellacio intimetur appellato talis intimacio non deuoluit cām nec artat appellantem ad comparendum nisi copia illius appellacionis detur si petatur Constat aut̄ q̄ intimacio dicte appellacionis h̄t vim citacionis ad causam de elec· statutū et e· ca pientes li· vj· et nō frau· de iab· in dicti cle· in prin a xxvj· go ibi est expressum q̄ citacio facta per lras non artat citatum nisi detur copia lr̄arū si petatur pro hoc fiat rō q̄ lr̄e citatorie ideo p̄sentantur citato ut ex eor̄ tenore possit se instruē de exceptionibus et defensionibus suis tam cont̄ ptem qm̄ cōm iudicem ut in c· i· de dila· et nō spe· in dicto ·ff· iam de citacōe in p̄n̄o go illar̄ lr̄ar̄ danda est copia petenti alioq̄n non posset se instruē de defensionibus suis et consequent' denegaret sibi fi cultas defensionis ff̄ cle· pastoralis

¶ Credere quid importat hoc uerbum iude do· an· de presump· tercio loco

¶ Creditor an dicat̄ possidere rem sibi impignoratā iude sub v̄· possessio ·ff· possidē dicatur

¶ Criminālis causa que dicatur iude sub v̄ caulis

¶ Crimen an differat a delicto et p̄cto iude sub v̄· delictū ·ff· delictū differt

¶ Culpā ex qua lucrū sencio non possū alicui obicere ad aliud quam ad lucrū consequendum uel consecutū retinendum bar· in ·l· veamus ·ff· de fideiusso·

¶ Cum hec dictio q̄ñq̄ sūitur pro q̄ñq̄ q̄ñq̄ pro quamus q̄ñq̄ ponitur copulatiue et tunc aut̄ iūgit accessorie uel eque principaliter iude do· an· de resti· spo· in lris ·i· colūp· sed nūq̄ fiat condicionem ut nō sub v̄ condicio ·ff· condicionalis pro missio

¶ Cura qualiter accapiatur iude archi· de fil' presbi· c· i· li· vj· i glo· dic q̄ cura et per Jo· an· de cle· non resi· quia non nulli et de offi· archi· quia non sat̄ alȝ cū sat̄

¶ Curā aiarū h̄nt de iur̄ tā bñficia videlicet dignitas decālis

archidyaconalis et ecclesia prochialis nō glo. et do. an. de elec. cū in cūctis .ſſ. inferiora Item in qualibet dignitate principali in ecclesia collegiata uel conuentuali nō la. de preben. cū in illis li. vj. quod intelligē qñ collegiū uel conuentus eligit sibi rectorem in plātū vo. conclu. cccxxxvj. ad fi. Item in quolibet plato eciam inferiore epō nō per glo. et do. an. de offi. or. cū ab eciam

¶ Curata ecclesia ꝓpe dicatur que hī curam actu Illa autem que hī curam hītu dumtaxat non habetur pro curata ſaltem quo ad vitandam penam constōnis de curata loquentis no. Jo. an. de elec. licet canon li. vj. in glo. ſed nūquid et hosti. de cle. non resi. quia nōnulli et gentes in eūag⁹ execrabilis ſup v. hītia et pau. et do. an. cle. i. de offi. vic. archi. tenet contrariū ut recitat Jo. an. in dicto c. licet canon in nouella ſup dicta glo. Sed nūquid ibi uidetur Jo. an. stare in hac opi. hoc eciam tenet Jnno. et Jo. cal. c. de multa de preben. et in ſpe. ti. de lega. ſſ. uidendum v. ſed quūtur q⁹ beneficiū fre. de se. consilio lxxx. tenet contrarium

¶ Curata potest effici ecclesia ex consuetudine no. Jo. an. de offi. or. Jquien v. recipiendo v. ſin aūt Item nō do. an. de cau. poſ. c. fi. xxvj. col. v. ex hys decidit

¶ Curatū non dicatur beneficiū ex eo q⁹ habeat baptiſmū et crisma nō hosti. de cle. non resi. quia nonnulli fre. de se. consilio lxxx.

¶ Cura potest p curatum eciam inferiorem epō ꝛmitti et dele gari alteri ad tempus ſubsistēn necessitate et iuſta causa nō hosti. et Jo. an. c. cum ex eo de elec. li. vj. ſuper v. ab as et ſuper v. in diuinis in nouella ymo eciam rector ecclesie curate qui non est p̄sbiter potest alteri p̄bro cure exercicū committē nō glo. de. i. de priuilegijs ſup v. p̄sbiteri

¶ Cura prochialis ecclesie que regitur per vicariū ꝑpetuū dicatur esse non solum penes vicariū ut c. fi. de offi. vi. et nō glo. de. dudū de ſepul. ſuper glo. ſacerdotibus ſed eciam est penes rectorem principalem ut nō glo. c. ſuper eo de p̄ben. li. vj. et nō Jo. an. c. ꝓpoſuiſti de preben. et gentes in eūag⁹ execrabilis ſuper v. ꝑpetuos quod est verū qñ rector capit decimas oblaciones et alios reddituſ ecclesie et vicario est certa porcio assignata no. do. an. de. i. de offi. vi. Qñ aūt cura agitur p vicariū tp̄ālem tūc cura ſpectat ad vicariū ſm paulū et nō fran. de zaba. de. i. ſſ. p̄ntatos de exceſ. p̄. lā. ſed et tūc negari non potest qñ sit eciam penes p̄cipalē

rectorem qui maiorem iurisdictionē habet super vicariū tpā
lem qm sup ꝑpetuū quia tpālem remouē potest sed non ꝑpetuū
unde ·ſ· ſr· curatū bñficiū obtines ·ſ· beneficiū obtines curatu

¶ Curatū beneficiū non potest conferri nisi illi qui xxv· ām
attigerit de elec· cum in cūct· ·ſr· inferiora nisi curatus bñfi
cij regatur p vicariū ꝑpetuū quia tunc conferre illi qui vicesi
mū ām compleuit ut est casus de· ne in agro ·ſ· ceterū de
sta· mo· Et predicta intelligt de beneficio quod non est alīs vni
tū Secus si sit vnitū prebende qua tunc sufficiat q; ille cui cō
fertur habeat etiam que sufficiat ad prebendam Ratio est q
tunc beneficiū curatū tanqm accessoriū ad prebendam sequit
naturā pbende que est principalis et probatur in c· super eo
de preben·

¶ Curatum beneficiū obtines tenetur infra Annū a die mon
cionis se facē ad sacerdociū promoueri alīs priuat̄ per sentēciā
de elec· cum in cunctis ·ſr· inferiora et ibi nō Imo· et Jo· an·
super v· Admonith et patet ibi in tex· v· remoueantur et hoc qm
beneficiū non est ecclesia prochialis Si aūt est ecclesia prochial'
priuatur ipō iure sine monicione nisi infra Annū a die pos
sessionis adepte promotus sit de elec· licet canon et c· cōmissa
li· vj· Et hoc qm ecclesia prochialis non est collegiata sed si est
collegiata requīritur monicio ad priuacionē ut patet in c· statu
tum c· n· et li· v· secus si non est conuentualis quia monicō
non requīritur ut est casus de· ne in agro ·ſr· ceterū de sta·
mo· unde fre· de se· consilio xxv· et lxxxvj· et quod dixi ānū
incipere a die possessionis adepte uel monicionis facte intel
ligt qm collacio facta fuit ei qui xxv· annū attigit secus si
fiat ei qui xxm· Attigit quod esse potest qm cura illius
beneficij regitur per vicarium ꝑpetuum quo casu sufficiat
q; se promoueri faciat in xxv· Anno ut dicto ·ſr· ceterum Et
predicta intelligt qm in beneficio curato alteri non Annexo
Secus si sit annexum uel vnitum alteri prebende uel alteri
beneficio non curato tunc non tenetur prebendarius se ali
quo tempore ad sacerdocium promoueri si non requirit
ut probatur c· super eo de preben· li· vj· Et uidetur casus c·
exstirpande ·ſr· qui uero c· n· Et hoc verum qm beneficiū
curatū vnitur accessorie ad aliud non curatum Secus si
eque principaliter vniatur quia tunc si est prochialis ecc
sia et tenetur promoueri et habet locum c· licet canon q;
priuatur ipo iure ex non pmocione licet non sit monitus

Si non est prochialis ecclesia requiritur monicio ad priuacoz et habet locum c. cum in cunctis. ff. mfiora Sed ꝑmo casu qñ accessorie vnitur non priuatur ex nō promocione per ter. dicti c. extirpande. ff. qui uero qui non tollitur per dictū c. licet canon ut nota. Jo. an. in dicto c. licet canon super v. ꝑsonalit' Racio est quia tunc beneficium accessorie alteri vnitum assumit naturam et consuetudinem illius cui vnitur de stat. mo. recolentes. ff. fi. et nō glo. et in c. i. ne se. va. Et hāc driam duorū casuum circa priuacionem ponit la. c. statutum de elec. li. vi. Nec obstat q̄ prebendarius qui est rector ecclesie prochialis sibi vnite dicatur racione illius ecclie aliquam curam habere ut nō Jo. an. s'm dicto c. super eo q̄ illa non est cura parrochialis fori sed iudicialis et contencō se ut no. Jo. an. de lig. dicto c. super eo et talis cura non requirit sacerdocium nō fran. de zab. de. i. de offi. vica. q. xx. et probatur sic Nam archidyaconus habet curam aiārū in foro contencioso ut c. i. de offi. archi. de elec. dudum ꝯ. ff. ſ cum de iur̄ et tñ in archidyacono non requiritur q̄ sit sacerdos sed sufficiat q̄ sit dyaconus ut c. cum in cunct. ff. infeiora de elec. Item talis cura non facit beneficium mō pabile cum alio curato cure fori penitencialis ymo quo ad hoc habetur pro non curato ut est casus dicti c. super eo et in extrauag. execrabilis ad fi. unde oiō super v. ecclia parrochial' si est et unde. s. ff. cura prochialis

¶ Curator tenetur sanisdare rem minoz saluam fore als admi strare non potest nisi sit datus in testamento uel a iudice per inquisicionem c. de cura. qui sa. nō dele. i. sed hodie etiam datus per inquisicionem sanisdat ut dicat glo. in dicta. l. i. q̄ est uerum si datur a defensore uel mgratu ciuitatis secus si a preside ut nota glo. in auct. ut hij qui ob. habe. perhi. res mino. ff. penulti bar. in dicta. l. i. de tu. et cu. qui sa tisda. nō et idem ago. in summa co. ti. unde bar. et bal. in l. si nemo. ff. hoc edictum. ff. de testa. tu. ubi idem tenent

¶ Curator ad litem non tenetur facere inuentariū ro. conclu. xliij.

¶ Sequitur Dampnum ¶

Damnum si quis ꝑprie per
seipm̃ i mẽte dat
compet cõt̃ cum actio ·l· acquilie sed
si causam dampni ꝑstitit compet actõ
m factũ ·ff· ad ·l· acqui· v· celsus et patet
e· n· ·l· si seruus hũ ·ſ· fi· ſet dicte actoes
competũt eciam si dampnũ inferens ul'
causam dampni ꝑstans non habuit aim
dampnificandi dum tñ reipa dampnifi
cauerit et culpa precesserit ut· ·l· sed et qui quecũq ·ſ· i· qui
accidit ·ſ· si quis alienũ nõ glo· m· ·l· sciam ·ſ· qui cmodat'
e· n· ſet dicte actiones non solum competũt ad dampna et
expensas sed eciam ad opas abmissas et que in futurũ ob-
mittẽtur et ad ome mteresse eciam ext̃ rem ut· ·l· aut lex et
l· se· et e· n· ff· si quis pau· fi· dicat ·l· ex hac ·l· et de hys que
de re· uel effu· l· i·

Damnũ si quis intulerit et alius occasionem dampni
dedit an cont̃ illum qui occasionem dedit agẽ possim ad dap
num reficiendum dic ut nõ glo· de resti· sicut nobis et de
homi· de cetero iude ·ſ· ſſ· ꝓxio et iude de offi· or· c· si cano-
nici in tex· glo· ꝑtit sup v· occasione

Dampnũ datum michi per inimicũ nec uel inimicias
quas habeo cum ipo nicio possim agẽ cont̃ ipm̃ nicium ut
dampnũ michi resarciat ut nõ bar· ff· so· ma· ·l· mhys in
prin· ff· loca ·l· si merces ·ſ· culpe Sed aduerte quia bar· loqt̃
qñ precedit contractus vnde contra nciam oriatur obliga
cio presertim qñ inimicicia erat ex causa inuste contracta
qua delictum. vnius non debet esse ad iniuriam uel penã
alterius ut regula non debet et regula sine culpa li· vj· et
c· i· de iur̃ iur̃ e· li· iude ·s̃· ſ· ꝓximo et quod dicat̃ de an
basiatore capto uel derobato ·s̃· m v· ambasiator

Dampni appellacione an contineãt expense iude de
iur̃iur̃ in nra et quod nõ· archdi· ꝛ· q· i· m primis ubi de
clarat c· in nra

Debet hoc uerbũ imptat nẽcumtem ro· ꝺcu· ecclex·

Debitor cedendo bonis non liberatur et si ad pignore
fortunã pueniat ꝛuenitur glo· de solu· odardus et de ho
mici· sic dignũ ·ſ· cos licet contrariũ nõ glo· c· cũ tu· de
usu· et iude sub v· fideiussor presumpcio ·ſ· obligacio
per totum

¶ Debitor cedendo bonis acquit priuilia q non pot effectualit ve
niri nisi quatenus fiet posit deducto ne egeat no. jo. an. de solu.
odaredis super glo. Sed hoc limitn ad ea que post cessionem qsiti
sunt quia de quesitis ante nulla fit deductio Sed quo ad illa nu
dus exultat nō cy. c. qui. bo. ce. pos. l. m. et idem nō math i dic
to c. odardus Item etiam quo ad bona post cessionem quesita
licet sm leges deductio fiat egeat tn secus sm canones sm vmq
et hosti. sed sm gosf. idem etiam sm canones quo ad forū iu
diciale sed non quo ad forū pnale in quo non remittit petm
nisi totum soluatur debitū et es alienū nō jo. an. de vsu. cā
tu. super glo. et licet ex hijs concludē q post cessionem omes
fructus assignantur creditori nulla facta deductione donec sibi
fuit ex fructibus satisfactum ut nō jo. an. in dicto c. odardus
in fi.

¶ Debitor non iuuat se cedendo bonis qn possit carcerari
pro debito cuius qn illud debitū descendit ex delicto uel dolo
ipius debitoris no. math dicto c. odardus Item qn ante ces
sionem bona sua in fraudem creditoris alienauit bar. l. fi. m
fi. de priuile. circ. Sed jmo. et jo. an. in dicto c. odardus dicit
etiam pro debito descenden ex delicto si agitur ad pnā mi esse
Idem si agitur fiat ad penam applicandam pn quo casu autore
volen si non habet debitor vnde soluat debet iudex penā pecu
niarū alis pn applicandam i corporalem cōmutare non obstan
cessione sm jmo. et jo. an. ubi. s. Sed hoc casu putarē q si
uellet creditor debitorem carcerari deberet certum tempus
pfigi quo in carceribus stare debēt ut illo elapso liberatus
fieret quia tunc carcer assignaretur pro pena et non pro
custodia quia pena carceris loco pecunie qm non pōt solue
surrogatur

¶ Debitor obligatus dare fideiussorem si nullū inuenit
qui fideiubē velit an sufficiat si iuratoriā cautionē pstat
inde sub v. fideiussor

¶ Debitor obligatus ad vendendum rem non dicit obliga
tus ad nudum factum sed ad vendendum et dominū trās
ferendum si est dns nō bar. m. l. i. c. de leg. v. quero si testa
tor iussit et angt. in. l. si extimacionibus. ff. de pet. hereds.
ex hoc sequitur q talis debitor potest precise compelli vende
et tradere nec liberatur pstando interesse iuxta nō bar. m
l. stipulaciones non diuidunt vj. cauta v. venio ad 3m. ff.
de v. obli. et ibi plen p eū qn debitor pōt pcise ad factū cpelli

¶ Debitor si est obligatus ad vendendum rem ćto p̄cio eo sibi obligato licet non recepto h̄etur vendicio pro pfecta ·l. labeo scribit si michi bibliothecam ·ff· de contrah̄en· emp· et nō bar· in ·l· si fideiussor ·ff· p̄mo et ·l· fideiussorem ·ff· go plagiata del' m· iude ·p̄· ff· p̄mo

¶ Debitor promittens factum etiam cū iuramento non p̄t p̄ iudicem laycum nec ecclesiasticū compelli p̄cise ad factū sed sufficit eum p̄stare interesse quia iuramentū recipit intellectum ex mente p̄m materiā super qua prestatur p̄m Jmmo· Jurans ergo aliquid facere intelligitur uel interesse p̄stare p̄m q· lex intelligit ut nō do· an· de iudi· c· i· v· ꝟ dubiū est et de ar· p tuas vj· colūp· iude q nō p eū c· ij· de pig· ubi dicat scriptorem p̄cise posse cogi ad scribendū quod promisit q̄n fuit electa mdustria p̄sone quod p̄stit̄ iude ꝺio bal· qui alit̄ loquitur qui ponit plures casus in quib̄ potest quis p̄cise ad fact̄m compelli ut ·l· in actionibus ·ff· de in lit̄ iuran· C· de sen· que pro eo ·l· i· xmj· et xv· col' v mō quoūt̄ de aliquibus et v ꝟ pone q de vendicōne

¶ Debitor promittes solu̇ ubicūq locorū non p̄t extra suū domiciliū inueniri nisi in loco in quo repitur uel in quo habet bona p̄m eorem opi· et hoc maxie procedit q̄n ćta loca enuāntur et generaliter cta subiciatur ut promitto solu̇ bononie ferrarie et ubicūq locorum/Aduerte tm̄ q tūc nō potūt inueniri in remociori loco ab express nō do· an· de iudi· c· i· v· ɔcludo

¶ Debitor promittens solu̇ creditori vbicūq ei placuerit et sic p uba significanda arbitriū boni viri p̄t inueniri in loco ubi bonus vir arbitrabitur p̄m naturalem equitatem licet ñ possit ibi inueniri de iure secus si promittat p uba significā cia liberam voluntatem ut promitto solu̇ ubi velles quia tunc intelligitur de loco ubi als inueniri poterat et ita debet intelligi bar· ut nō do· an· de iudi· c· i· v· ɔcludo

¶ Debitor promittens soluere debitū ubicūq petet' potest in quolibet loco conueniri in quo extiudicialiter debitum ab eo petitum est quia in instanti petitionis iurisdictio creatur Jam si dicat promitto soluere vbicūq conueniat secus si dicat promitto soluere coram quocūq iudice cora quo petieris et ibi soluere quia tunc intelligitur de petitione iudiciali que non potest fieri nisi coram iudice rei Si aut̄ dicat promitto respondere et solu̇ quocūq loco petēs inducitur

q̄ ꝛuenirī pōt in omī loco in quo extīudicialiter petatur et ill̄d
uerbū peccatis ad diuisa relatū diuisimode mtelligitur nisi dica
tur q̄ cum possit vtriq; eque determiare sz in peticōe iudicia
li ita mtelligatur ubi autem diceret promitto soluē ubicūq;
me inveneris in tussia certū est q̄ in quolibet loco in quo re
pitur fortitur forū ratiōe contractus et hoc uerū q̄n loca sunt
mota sed si plura loca exp̄mantur ut promitto soluē bono
nie et ferrarie tunc obligatio diuidetur et non potīt ex altō
in illis in solidū ꝛuenirī ẽt nisi hoc adiectū sit cautū est ergo
illud addē An·de iudi·c·i·v·ꝛcludo

¶ Debitor si promittat simplicit̄ respondē ubiq; uel vbicūq;
cōuenitur uel in quocūq; foro non pōt invitus ext̄ loca sui do
micily conuenirī quia semper pōt an̄ lit̄ cont̄ penitē et iuꝛ
diationem non sua iudex declinare quod est uerū q̄ntū ad p̄n
cipalem causam sed quia penitendo obligatur ph ad mt̄esse pōt
pro illo mt̄esse conuenirī coram ipō iudice declinato quia exc
cucom pacti desinauit ī loco iudic̄ nō sui et sic quasi quo ad pac
tum iudetur ibidem contr̄isse sm̄ glos· quod est singulare dictum
ut nō do·an·de iudi·ri v· concludo et hoc pure siue ad mt̄esse
agatur ex pacto q̄n fuit vestitū siue agatur ex dolo q̄n fuit
nudū quia sicut per contractum quis fortitur foz ita per
dolū siue delictum

¶ Debitor obligatus nāliter tm̄ an et q̄n et qualit̄ possit con
uenirī coram iudice ecclesiastico iude sub v· iudex·ſ· iudex

¶ Debitor obligatus ex plurib⁹ causis si soluit et non exp̄mit
in quam causam soluit in quam causam debeat solucio cedē
iude per bar· m·l·i· ff· si·da· cog· quod mtellige q̄n possidet in
mobilia alibi q̄nī in loco ualde longinquo a loco iudicy secus
si possidet in loco ꝓpinquo nisi esset debitor multū potens nō bar·
in dicta·l· sciendum ·ſ· i· et m̄·l· q· c·n· inprin· dicatur eciam
quis de fuga suspectus si non possidet īmobilia in loco delicti
vbi ꝛuenirī et punirī debet nō Jo·an· c· si delicos sup v· ne fu
gat de sen· ex· li· vj· in no la

¶ Debitor tenetur ire ad domū creditoris et ibi soluē debitū
Jmo·c· significante de pūg· sed plenius de hoc cuꝛ expens de
bet res debita portari ad domū creditoris et ibi soluē debitū
iude bar·· m·l· Jtem illa ·ff· de consti· pec· et bal· m·l· accep
tum de vsu· c·

¶ Debitor obligatus ad rem tradendam licet possit illā tcio
extraneo vendere ·ff· de publi·l· siue aut ·ſ· si duobus tī non

pōt eam vendē uel alienare in consortem secum ad eandem rg
tradendam obligatum ſm ſmo· quod est nō ut nō do·an· cūa·
de consh· xxxiij· col v· venio ad vm·

¶ Debitor sortitur forū rōne cōnūtus sed ita demū pōt in loco
cōnūtus iueniri si ibi reperiatur ut c· romana ·ſſ· cōnūhentes de
fo· compe· li· vj· nisi renūtiauit priuilegio fori quo casu ēt
si non reperiatur ibi potest ibidem iueniri nota per bar· et
bal· et per glo· in ·l· fi· ff· si quis in ius vo· non te sed cōtrū
dicat ibi ange· per dictum ·ſſ· contrahentes iude an· c· dilecti
et c· fi· de fo· compe·

¶ Debitor obligatus in tempe an teneatur ſoluē in principio
tpūis puta anni uel in fine dic ut nō bar· l· qui hoc animo
ff· de v· ob· et per bal· qui in aliquibus dicat contra bar· in
l· i· c· qm dī· le· ce·

¶ Debitor an pſūatur liberatus per ſolucionem ſi habet penes
ſe instrm obligacionis mansum iude sub v· presumpcio ·ſſ·
presumitur debitor

¶ Debitor qui est in fuga potest personaliter capi et sine
iudice iudicē si comode iudex haberi non potest ſcim in debi
tore de fuga ſuſpecto debet omīa ſumarie cognosci nō Jo·
an· c· ij· de pig· iude bar· et ange· in ·l· aut pētor ·ſſ· si debito
rem ·ff· que in fran· cre·

¶ Decanus An decanatus sit dignitas iude sub v· dignitas

¶ Decernimus hoc ībū est uuj declaratiuū nō do·an· de iu
di· decernimus in fi· sed Jo·an· dicat q sīgt nouj iuj edicto
nō antiqui declaracionem nō ipē cle· ij· de regula· et c· eos
de sen· ex· li· vj·

¶ Decima quibus dēicis de iuē debeantur decime ro· conclu·
cccclxij· et iude sub v· iudex ·ſſ· iudex pōt procedē ·ſſ· pſūp
cio ·ſſ· priuilegiū

¶ Decima siue ius decimandi non cadit in laycū nisi ex
priuilegio aplico sed fructus decimarū sic ro· conclu· cccxlij·
nō glo· de loca· c· ij· de deci· c· q̄nus et nō do· an· de resti· spo·
ex parte x· col' pīmū dictū limita nisi essent decime ante cona
liū lateranen laycis concesse qua ille cadit in laycū tm cum
sint quid spūale ptinēt ad laycos ex singulari gracia et fa
uore ecclesie ro· conclu· cclxxxvij· Jn concess autē post conci
lium lateranen verum est q pāa potuit et potest statuē quod
vult dū tm ex toto ipās non tollat ut nō Jnno· super gra· de
dec· et c· ti· prochianos ij· col' sed in feudum bene pt pāa

concedē layco decimas Inferior aūt a ꝑpa non pōt sed olim ante concilīū lateranēn potuit quilibet cum aūcte supioris p lati nō Jo. an. de hys que si a ꝑla eū aplica Item licet ꝑpa non possit vniuersaliter omēs eximē a soluēde decimarū potest tn ex speciali priuilegio aliquibus hoc ꝑpetuo concedē nō p glo. hosti. et Jo. an. et fran. de zab. c. a nobis de dec.

¶ Decime si tanto tempore cuius memoria sūt consuete dari in feudū ꝑsumūtur concesse ante concilīū late ranēn nō Jo. an. de hys que si. a ꝑla. cum aplica et ideo licet aduoluantur ad ecclesiam etiam per reuūctiacionem vasalli potest ꝑlatus eas concedere alī etiam layco quia non dicūtur de nouo infeudate nec alienate nō fran. de zab. de feu. c. ij.

¶ Decima feudalis layco imꝑpetuū ab antiquo concessa potest per ipm laycum consentiēn epō etiam sine consensu capituli concedi ecclesie in feudum per tex. de hys que si. a prela. cum aplica in fi. et etiam ipō capitulo concedi potest ut nō glo. de. ij. super v. mense de re. ecclē. non alie. si nō potest per ipm laycū concedi layco etiam consentiēn epō ut nō Jo. an. et fran. c. prohibemus de dec. licet glo. ibi dicat contrarium

¶ Decima layco iuste et canonice concessa trānsit ad eius he redem nisi hoc expresse sit actū tex. de dec. ad hec et nō glo. c. ti. c. quātus non intelligas de concessis ante concilīū la teranēn sed de concessis post

¶ Decimas et ius decimandi potest vna ecclesia ꝑscribē cōi alīa ro. ocdu. cccc xmj. sed laycus non pōt ius decimādi ꝑscribē fructus aūt decimarū ꝑceptos bene prescribit ro. cō du. xlmj. et nō glo. de loca. c. ij. de dec. c. quātus et nō do. an. de resti. spo. ex pte x. col. et unde sub v. ꝑscꝑcio. ff. prescbi non pōt excepcio

¶ Decimarū ius non potest in compositionē uel transactionē deduci quia est spūale et super spūalibus non pōt componi et trānsigi sed super accidentibus et cohērentibus extrā sed ad ius spūale sic fm Jmo. et no. do. an. de confir. un. c. pult valet tn trānsactio in ꝑiudicio trānsigent licet non in ꝑiudicio successor nō glo. de dec. ex multiplici et c. nuper super fructibus aut decimarū trānsigi potest ut patet ex. ff. proxime precedenti dic tn hosti. q per medium non arbitri sed arbitratoris et amica bilis compositor potūt ipm ius decimarū in trānsactionem de duci ut nō Jo. an. c. fi. de re ꝑmu. ꝑmutari autem non pōt.

cum aliqua re tpāli ut ibi nō in glo. fi. nisi forte ꝑpa compro
baret ut nō do. an. ibidem in fi. unde Jo. an. post Jmo. in c. sta
tuimus de tñsac. super glo. et c. de cetero sup v. cōponit et sup
v. uis aliquod et c. sup c. ti.

¶ Decime an sint ex precepto legis dine an canonice uel an
non soluentes illas pecent unde Jmo. super Rubica de dec. et
Jo. an. c. ti. a nobis et c. in aliquibus et in vā qui prior ī q.
porroy grta parte et do. an. c. ti. prochianos archi. xvj. q. i. de
cime et nō glo. de dec. c. li. vj.

¶ Decimas an possit ꝑpa tollere et extingue disponendo q nō
soluātur in toto uel in pte p ꝑpam unde sub v. ꝑpa. ſ. ꝑpa lig
non possit

¶ Decime licet de iure coī debeantur si tñ in aliqua pucia
de consuetudine non soluantur et ibi alique res vendantur ex
cuy fructibus decime emptori petunt an venditor teneatur ep
tori ad interesse unde sub v. venditor. ſ. venditor vendens

¶ Decime fructuū germinanciū siue nascenciū siue alīy
lucri an debeāt solui deductis expensis uel sine deductioe unde
tex. et glo. et quod ibi nō Jmo. et hosti. Jo. an. in c. pastoralis de
dec.

¶ Decime que debeantur epō et que rectori prochialis ecclesie
unde no. per glo. et docto. c. cū contingat de dec. et ibi plen per
do. an. post Jo. cal.

¶ Decime si ex priuilegio concedunt epīs tale priuilegium
etiam extenditur ad decimas noualiū c. ex pte. ny. de dec.
secus si tale priuilegiū laico concedatur ut patet in c. tua
ſ. c. ti.

¶ Decimas possidens et pscribens in fundo pro pte culcinato
si postea reliqua ps de nouo culcinetur decima ps illius nou
ter culcinate debetur illi ad quem ptinet ius decimandi in
pte antiquatus culta quia sequitur naturā predy antiqui cui
adhēt et cuy ps est ſm vmq nō Jo. cal. de priuil. spe. in n. de
proba. ſ. quod si talis ps agat et talis ps sic nouat culta non
appellatur noualia quia trahitur ad principiū antiquatus
cultum nō Jo. an. c. i. de v. sig. Et quia sicut ingrediens cū
ptem fundi acquit possessionem totius licet omes glebam tre
non tangat. l. ny. in prin. ff. de acqu. pos. Ita etiam percipiens
decimas in aliqua parte fundi acquit quasi possessione iur
decimandi in toto fundo nisi singule glebe fundi sint sepan
quia tūc possidens et pscribens decimas in uno nō acquit

possessionez nec ius decimandi in alio ut c. cum contingat de dec.

¶ Decimas maiores si quis possidet et prescripsit in certo fundo potest petere eciam decimas minores ex eodem fundo prouenientes licet eas hactenus non percepisset ut patet de dec. c. ii in fine quod intelligi cum minute non fuerint ibi collecte alias forte secus esset nec sub v. possessio uel decimandi

¶ Decimas si in piscibus herbarii et de ligno in siluis misceris et de piscibus vallui si quis percepit et prescripserit et illa loca redigantur postea ad culturam decime fructuum ex noua cultura prouenientium pertinent ad illum qui decimas de herbis lignis et piscibus eiusdem loci prius percepit Jo. an. c. ii contingat de dec.

¶ Decimas si quis percepit et prescripsit ex fundo in quo postea plantantur de nouo vites et arbores fructifere que ante ibi non fuerunt decime de fructibus vitium arborum debentur ei qui prescripsit decimas eiusdem fundi quia qui ex illo fundo percipitur licet fructus sit insolutus decimalis est nec de. an. c. cum contingat de dec.

¶ Decime taxacio quomodo intelligatur in gracijs expectatiuis per quas impetrantur beneficia ad certum valorem fm taxacionem decime unde Jo. an. in addi. spe. super rubrica de concess. preben.

¶ Declaracio per fieri per superiorem patet abbate et eciam lite pendente Jnno. de ver. sig. olim unde ibi Jo. an. et do. an. qui limitant Jnno. unde eciam per eundem do. an. c. fi. de sch. et unde sub ver. Jnterpretacio .ff. uerba

¶ Declaracio trahitur retro usque ad tempus et principium actus qui declaratur .ff. de testa. l. heredes palam .ff. i. et in auct de fund mstruc. nam ppe fi. nec bal. C. de legi. l. nec dubium in mo nobili et nec per Jo. an. c. fi. de v. sig. li. vlg. pro hoc in nouella et addi. spe. ti. de testa. ff. nunc videndum v. hoc eciam et unde sub v. lex siue constitucio declaratoria

¶ Declarare et interpretari ad eum pertinet cuius est recedere als condere C. de legi. l. fi. de sen. ex. c. inte alia

¶ Declaracio debet fieri circa rem dubiam quia in re clara non cadit declaracio nec bar. in l. ab executore v. queo ff. de app. et opo. de rp. causamque et patet del' in. ille aut ille C. cui in uerbis ro. ordi. cccxvi. unde dico quod nec qd

an· c· fi· de const· et unde sub v· interptacō ·ſ· intptacion

¶ Decretuz ex flá causa interpositum licet sit nulluz dat mi interim colorem tenendi donec cassetur do·an· de de· iu· diuisis fallacys

¶ Delegacio potest fieri de hys que sunt meri impery sm ca nones sed non sm legis ro· concln· cccxcix· et unde sub v· iudex

¶ Delegari non possit ea que sunt ordinis nisi fiat delega cio in epm in inferiorem non potest et que racio unde arch· lxxxvm· di· puenit

¶ Delictum quod sit impediens ordinis execucion ee post penitenciam pactam unde glo· et doc· de renū· c· nisi in prin· et sub v· deicus ·ſ· probacio ·ſ· maleficiū ·ſ· seqūms

¶ Delicta enorma et grauia sūt piuriū adultriū homi cidiū et alia que arbitrio iudicis relinquūtur et que sunt cmia suspensione degradacione et depositione digna ut de do·an· de iudi· at si deica in prin· v· qro ad dedacom

¶ Delinquens pōt a quolibet capi ut ducatur ad iudicem licet in fraganti cmine non sit reptus nō do·an· c· i· de iudi· v· examinem9

¶ Delinquens non repellitur rone alicuius cmis ab agendo in iudicio nō do·an· de iudi· intellexmus v· idem credo

¶ Delinquens eciam in conspectu iudicis pro tribunali sedē tis non magis ei nocet qm si in absencia iudicis delinquēt q iudex ad hoc non sedet nō do·an· de confess c· fi· vnq· col

¶ Delictū adultery maius est oībus alys pter cmen lese maiestatis nō bar· super rubrica ·ff· de adul· sed dic· sm do· an· quo ad cmis qntitatem non est maius oībus alys qntum ad pene qntitatem est ita q̄ue sicut oīa alia quia pro eo imponitur pena mortis qntum ad delicti extensionem est de grauioribus quia non solū delinquit in se sed in aliū nam duarū aiē pollūtur no· do· an· de iudi· at si deica ·ſ· adulteris ver· venio ad ultimū

¶ Delictū vnicū censetur si quis aliū vno impetu plures percusserit quia ille plures percussiones pro vna habentur nō Jo· an· de re· iudi· delictū

¶ Delinquens licet per pñaz sit absolutus a pena fori peni tencialis pōt tñ accusari et pñri in foro otencioso nō glo. et Jo· an· de duor· gaudemus et ibidem dicat glo· xxxm· q· ni admonē licet hosti· dicat contrariū in c· tue de procu·

ubi dicit q ecclesia habet penitentem defendere cuio dictuz
pōt saluari qn̄ penitencia fuit publica quia illa succedit
loco pene fori contencioſi ut nō do·an· c· de hys de accu· di
ſpensatus aūt ut non obstaū delicto possit ad supiores asc̄
dere et in susceptis ordinibus mīstrare non potest ampli
us accusari de c̄mine uel delicto et hoc opatur dicta dispē
sacio nō glo· ult̄ et Jo·an· super ea c· fi· de temp· or·

¶ Delictum differt a c̄mine quia delictū est genus genera
lissimum crīmen est genus subalternū nō glo· in l· 1· C· si
adul· delic· Item delictum et c̄men differūt a pc̄o nō m̄ra
pc̄im in· 1· glo· li· vj·

¶ Delictum potest vnico actu cont̄ plures mitti et tot erūt
delicta quot persone cont̄ quos delinquitur et pro qualibet
psona pena mittetur in solidū vnde si statutū dicit q pro q°
libet insultu facto in personam alicuius puīatur insultans i
x· et quis plures simul insultat tot erūt pene quot persone
insultate nō bar· et aug· l· q· ff· ad plures ff· de sepul· uio· secꝰ
si statutū puīat delictū omissum c̄ca res licet illa res in
qua delinquitur sit plurū personarū ut si statutū punit
turbantem possessionem alicuius quia tunc vnica pena tur
bans punitur ut ibi nō

¶ Delinquēs qui c̄men in se confitetur an possit et debeat
interrogari de socys c̄mis et qualem fidem faciat depositio
cont̄ socios unde bar· in l· repeti ff· 1· ff· de consti· et do· an·
c· 1· de confes· cy· in l· fi· C· de accusa·

¶ Delinquenti opem pīstans an teneatur pena qua delinqūs
et qualiter quis dicatur opem prestare uel auxiliū unde bar·
l· Item qui opem et· l· in furti ff· ope· ff· de furt̄

¶ Delictum sacrilegij quibus casibus dicatur mitti unde Jo.
an· de sen· ex· cū pro causa

¶ Delinquens si in tortura non precedentibus indicijs fac
ta confitetur c̄men et postea in illa confessione psseuerauit
an sibi preiudicet talis confessio unde· ff· sub v· confessio
ff· confessio facta in tormentis

¶ Denūciacio qualiter fieī debeat unde sub v· appellacioī
causa bñficiali nō deuoluit et unde sub v· protestacio

¶ Deportatus et dampnatus in metallū an possit agere
et conuenīri et stare in iudicio tam pro preteritis iurib
ante deportacionem q̄ eaī pro futuris obligacoīb et unde
do·an· de iudi· in c· intelleximus c̄ca fi·

¶ Depositum si est factū de pecūa non data in sacculo signata sed nūata simpliciter tacitū uidetur q̄ depositarius pecūa illa uti possit et mutūdem in genere restituē teneatur l. die sponsaliorū .ſ. i. ff. depo. et tūc depositū excedit naturā depositi quia dn̄i^m et possessio trāsit in depositarium ut patet l. lucius et .l. publica e. ti.

¶ Depositum factum ad certū tempus p̄t etiam ante tp̄s repeti ad beneplacitum deponentis .l. i. ſ. pult̄. ff. depo. quod intellige in deposito manente in sua natura secus si naturā depositi excedat unde q̄n deponitur pecūa uti in eū transit dn̄i^m et possessio sua etiam excedit in alio quod non p̄t ante tp̄s reuocari ne facultas utendi semel concessa auferatur cum hoc casu depositum sit factū grā depositary sed p̄mo casu fuit factum grā deponentis ut patet ex nō per bar. i comodato ſ. ff. como. ¶ Ideo dicit est quia p̄mo casu non interest depositary q̄ reuocetur ante tempus 2° casu sic

¶ Deuolucio cause ad curiam q̄n dicatur esse facta unde ro. scdo. xix. et concor. clxm. et plenius per do. an. c. venies de renū. ubi etiam ponit effectus rei deuolucionis et unde aliq̄ per eundem in c. si duobus in vi. col de app. et unde sub v. appellacio in causa beneficiali in p̄nbus cum plūbus .ſ. q̄ sequentib; et unde sub v. introducta

¶ Deuolucio negocy principalis ad curiam non fit ex commissione facta in curia super nullitate diffinitiue sentencie in p̄nbus late licet iudex nullitatis pronunciauit sentenciam nullam nō do. an. c. audit̄ de procu. in vn̄. nō^li nisi p̄tes consenciant q̄ etiam in principali p̄cedatur in curia

¶ Dies termū an computetur in termino et an fiat computacio de momento ad momentū unde sub v. terminus .ſ. termini si non sunt

¶ Dignitas personatus et officiū quid sint unde arch. i. consuetu. vi. et ple. unde ibi domi unde tex. cum glo. del̄ in .l. legatu ſ. si ex officio et unde sub v. prelatus .ſ. prelati appellacione

¶ Dignitas est esse prioron de preben. c. nisi et nō glo. de versi. q̄nus et obtinet p̄mū gradū dignitatis q̄n fit per electionem et nō habet sup̄ se abbatem ut nō arch. de preben. iuncta .li. vi. predicta intellige in prioratu principali non dantia li quia illa non est dignitas ut in de. et si principalis de tp̄s et hoc nō

¶ Dignitas est esse abbatem et compitur dignitati q̄libet que

simpliciter non est dignitas sed culmen dignitatis nō archi-
de preben. licet .i. li. vi.

¶ Dignitas est esse archidiaconū etiam si ipe archidiaconus
rōne consuetudinis nullam exerceat iurisdictionem sed ipo
situra thesauraria et decanatus et alia in ecclesia cathedra
li non sunt dignitates Jn alys autem ecclesys collegians ille
qui est caput et prelatus ecclesie electus a collegio et per
epm confirmatus dicitur esse in dignitate quia hr iurisdic
tionem sup eligentes sed habens admīstracionem rerum ul
pēminencialm ut sunt sindica procures castellam et sacste
non sunt in dignitate sed officio ¶ Habens aut admīstracio
nem cū iurisdictione ut camerarius ipe est in digni te
nō ro. condu. clxvj. ¶ Alibi dicit ro. q esse ppositū non est
de iure dignitas nisi qn succedit in loco archidiaconi Sz
archipbratus est dignitas Jtem in decanatu in dubio nisi
sit decanatus ruralis nō ro. condu. cccxxxiij. ¶ Sed an
esse archipbrm sit dignitas inde per guil. pau. et do. an. c.
de multa c. ti. et inde in magna glo. de. ut hy qui de etat.
et quali. et tpe. de consue. cum olim de inth. c. fi. dic q dig
nitas est nisi consuetudo sit in contrariū ut nō per glo.
Jmo. et Jo. an. et do. an. c. fi. de offi. archipl. sed fre. de se
diat q tūc demū archipbratus ruralis est dignitas qn
hr ecclesiam collegiatam actu ut ipe nō in consilio lxxx.
et ro. in antiquis cxxiij. et cxxv.

¶ Dignitas uenit sub nomie presidencie non sub nomie admīst
acionis nisi ex aduncto aliud appareat nō an in de. i. de rpns

¶ Dignitas est esse canonicū in ecclesia cathedrali etiam
sub expectacione prebende Jcto tali canonico sicut cetis in dig
nitate positis cause a sede aplica mittuntur ro. condu. cc
ccxxvj. Jtem nō do. an. in canonico sup nūario in c. cū q.
ad fi. de consti. Alibi dicit ro. q esse canonicū est honor ro.
condu. cxxxij. ¶ Item mendicantes qui sunt ad nutū reuo
cabiles deputati et alys presunt dicuntur in dignitate do
nec fuerint reuocati nō fre. in trac. pmu. q. xvj.

¶ Dignitas est quicquid ex consuetudine dignitas repu
tatur nō ro. condu. cccxxxij. quia tm operatur consuetudo
et reputacio ecclesie qntū ius cōe quod potest dignitatem in
ducere ro. condu. clxvij.

¶ Dignitas archidiaconatus de iure cōi maior est post epm
que aut fit maior dignitas in ecclesia collegiata uel pcipis

nel decanus ¶ Quidam q̄ ꝓtus qua succedit in locū archidia
coni decanus uero in locū archipbri et archidiaconus ē ma
or in dignitate archipbro licet archipbr sit maior in ordine ſ
dic ut nō ro· condu· cccc xxxij·
¶ Dignitas est esse ptbanū q̄n plbnus habet ecclesiam colle
giatam actu als secus et idem in ꝓpto nō fre· de se· ꝛsilio
lxxx· unde ro· que alit̄ dicat in ꝓpto condu· cccxxj· et dom
dicat idem de plbno c·i· de consuetudine li·vj· concordans
cum fre·
¶ Dignitatis appellacione non comprehenduntur epales siu
ecclesie cathedrales nec in constitucionibus nec in priui
legijs siue dispensacionibus ut c· dilectus de concess· pbon.
c· q· li· vj· et hoc eciam tenet ibidem jo· an· in glo· saluo
in hijs que ius uetus coadunat appellacōe dignitatis ve
nit eciam epālis ut nō jo· an· de elec· auditie li· vj· super
v· dignitatis in nouella unde super v· cardinalis· ſ· car
dinalatus dignitas
¶ Digniora preferendi sunt mis dignis de cau· pos· et ꝓpne
c· cum dilectus
¶ Dignitas est esse vicarij epi nō glo· de auditor de r̄pt̄ et
pe· mo· in c· fi· de offi· dele· li· vj· v· quero an electi et nō glo·
cle· et si principalis de r̄ptis super v· delegatus Item vicarij
late intelligendo appellatur platus nō an· de iudi· c· decim
v· oppo· q̄ alij
¶ Dignitas que dicatur maior post pontificalem in ecclesia ca
thedrali unde jo· an· c· deliberacione de offi· le· li· vj· ubi dicat q̄
ꝓsitura est maior concurrentibus qualitatibus de quib
ibi loquitur unde· ſ· dignius est esse archidiacon̄
¶ Dilacio donec pendet non potest iudex ad ultiora proce
dere nisi ex causa dilacionem reuocet de app· c· significāte
et ibi nō jo· an·
¶ Dyocesani appellacione non cōphenduntur mīſteres unde glo·
in v· diocesani de· q̄us de fo· compe· et de· quātus de iur̄ pa·
v· dyocesanum
¶ Dyocesi qualit̄ sumatur nō glo· de· ne rōm· ſ· sane de elec·
¶ Dyocesis appellacione comprehenditur ciuitas in constitu
cionibus statuts et priuilegijs secus in r̄ptis nō Jmo· et
hosti· c· i· de offi· or· et nō glo· in c· i· de re pmu· li· vj· unde jo·
an· c· Radulphus de r̄pt̄
¶ Dyocesis et in dyocesi et de dyocesi esse censetur locus r̄cp̄t̄

quia per exemptionem non desinit esse in dyocesi licet dyocesanus non possit in illo iurisdictionem exercere in de· ŋ· ſ· ſili nō de priuile· et nō fire· de se· consilio suo ŋ·

¶ Circa si quid fieri prohibetur non debet fieri indirecte debēt c· statutum li· vi· et ibi nō Jo·an· in nouella ·ff· de hys qui nō infa·l·adiectas ·ſi· aut pretor et de negꝫ·l· si duobus et nō per dy· in r^a cū quid

¶ Dispensacio qtus respicit p̄iudiciū dispensantis debet late interpretari quia hoc respectu beneficiū est sed si attenditur materia super qua dispensatur dic q; si est dispensacio in re dubia ut quia facta est de ultima causa tunc licet late non int̄pretatur tn̄ non debet nimis restringi saltim q; reddatur minus quia ius est nō gracia facta et si sit gracia sed motu ꝓp̄rio concessa nec in re dubia sed simpliciter est p̄missa q; tunc est stricti iuris et restringenda taliter q; qn̄tū mutꝫ potest grē conferat et hoc quo ad princ^r dispensacionem subiecta ſſam ad consecutiua oīa necessaria et principalia amicta semper extenditur nō Jo·an· de iudi· at si deria·ſ· de adulte· v· venio ad e^m principale predicta intelligе in aliis dispensacionibus q̄n̄ matrimonialibus quia matrimonialеs debent large intelligi in fauorem matrimonij nisi q; larga interp̄tacione scandalum sequetur ut patet ex tex·c· quod dilectio de consaḡ· et affi· et declaratū est hodie per extuagꝫ cle· vi· que incipit nuper de qua Jo· cal· mencionem fecit in dicto c· quod dilecto licet hodie velle uidetur q; in matrimonialibus dispensacio sit odiosa et contra restringenda ut recitat Jo·an· c· quia circa e·n· sed male dicit quymo est fauorabilis et late intelligenda ut patet in extua· predicta que vult q; dispensacio in simplici trahitur ad mixtū q; patet quia dispensacio in e^o gradu simpliciter facta trahitur ad casum vbi tercius casus est cū e^o mixtus quod non fieret si dicta dispensacio odiosa esset quia tunc dispensacio in simplici non trahitur ad mixtū nō Jo·an· in addi· spe· super ru^ca qui fi· sint le· et bar· in·l· ŋ·ff· de v· obli ſſ et ponderandum quod trahitur ad mixtum etiam si id quod miscetur de pse sumptum sit difficilioris dispensacionis ea super quo expresse dispensatur quod patet quia in tercio gradu difficilius dispensatur q̄n̄ in quarto patet quia etiam in extuagꝫ predicta iuncto c· fi·de consaḡ· et affi· quia ibi dispensatio

mōnialis illū lacum recipiūt intellectū quem recipiūt iba
uuy cois quod est nōndū ut ſ. ſſ. dispensacio facta super impe
dimento

¶ dispensacio facta cum illegittimo ut possit beneficia ac
ceptare intelligitur de pmo et vnico facto statim cum vnicū
beneficiū adeptus fuit grā expireuūt et licet illi renuciare
aliud consequi non posset etiam per viam pmutacionis sine
dispensacione fin archi· licet Jo·an· comē nō ro·condu· ccc
xxxij· pro quo est tex·c· non potest de preben·li·vj· Illi tn
textui rnēnt iln Jo·an· in nouella sequens Jo·mo· et iudo
fre· in trac·pmu·q·xij·

¶ dispensacio ppalis facta ultimo ad beneficia simplicia non
includit beneficia curata nec prebendas ecclesie cathedralis
Secus si grā sit generalis sez q possit obtinē beneficia qcunq
fm Jo·an· Sed dispensacio facta per epm ad beneficiū quōcūq n
includit prebendam ecclesie cathedralis fm Jo·mo· licet archidya
conus aliter dicat ro·condu·cxxxij· unde sub v·grā·ſſ· grām
habens ad collacionem epi et ·ſſ· se· Jtem unde ·j·ſſ· dispensacio
facta ultimo

¶ dispensacio facta super incompanbilibus non intelligitur co
cedere q dispensatus non tenetur in altero beneficiorū per
sonaliter residere et in altero per substitutū deseruire debe
go in vno per substitutū vel potest nūc in vno nūc in alio re
sidere et deseruire ut nō glo· super v·retinere c·non pōt
de preben· li·vj·

¶ dispensacio insufficiens et inualida super duobus incō
patibilibus retinendis licet ius non tribuat retinendi tm
ordinario non prebet obstaculum confēndi 2m dū tm in dispē
sacione dicatur q possit pmū cum 2° retinere non obstāt
constitucione concily generalis et sic opatur dispensacio q
non potest 2° sine licencia ppe priuari Sed pmū potest or
dinarius conferre per decretū de multa ut nō Jo·an· de p
ben·nō super v·canonico li·vj· in nouella et fuit dictū spe·
tn·de dispen·ſſ· uidens ad fi·v·porro

¶ dispensacio ut non obstāt etate possit consequi et tenere
curatum iudetur dispensatus q infra annū non faciat se
promoueri et ideo non obstāt etate et q non sit in sacerdo
cio potuit consequi ne dū beneficiū sed et fructus qui alias
applicantur collegio uel capitulo quādiu curatum obtines
se non faciat ad ordines promoueri quia propter hoc solū

uidetur facta dispensacio si sit adiuncta cla prouiso q̄ interi
aiarū cura it̄ nō Jo·an· de uidi· at si dēica·ss· de adulte v̄·ad
e^m principale et Jo·an·de elec· cum ex eo sup v̄·iusta de causa
li·vj· in nouella

¶ Dispensatus ut possit beneficiū consequi et tenere non ob
staū non poterit percipe fructus quia ista dispensacio nō
ita directe respicit percepcionem fructuū sicut illa que sit su
per defectu etatis procurato beneficio obtinendo Jo·an· in
dicto·ss· de adulte· v̄·ad e^m principale Jo·an· in dicto c·ex eo

¶ Dispensare non dicitur p̄t̄ super incompatibilibus liz
Alicui prouideat de beneficio curato et in prouisioñ dicat
non obstāt alio simili quod obtinet quia expressio facta de
beneficio obtento censetur facta ad uitandum surrepcionem
nō ut dispensacionem retencionis inducat tex· est de p̄ben·
non p̄ōt in fi·li·vj·

¶ Dispensatus ad ordine non intelligitur dispensatus ad
beneficiū cum possit quis habere ordines sine beneficio nō
an· in dicto·ss· de adulte· v̄·ad e^m princ^le Aliter dicat q̄ in
telligitur dispensatus ad beneficiū non curatum et sic seruā
tur ut nō ip̄e c· postulasti de r̄p·Item tenet oldra· consilio
ccxxij·

¶ Dispensatus ad dignitates ecclesiasticas non intelligitur
dispensatus ad ep̄m et dispensatus ad ep̄atum non intelligi
tur ad archiep̄atum sm Jmo· de concess· pre·dilectus p archi·
de preben·licet·i·li·vj· unde an· in dicto·ss· de adulte· v̄·
Venio ad tertium

¶ Dispensacio facta cum ultimo ut possit tenere beneficium
in ecclesia cathedrali non potent illud consequi in met^o
politana nō Jo·an· de preben· quānis li·vj· v̄· in metropoli
tana quod intellige q̄n dispensacio est artā ad ordines
et vnū beneficiū dumtaxat secus si est ampla ad plura be
neficia curam aiarum h̄ntia nō Jo·an· in addi·spe·ti·de fi·
p̄·ss·i·cca fi·Item secus uidetur si dispensatur q̄ possit tenē
beneficia ad collacionem archiep̄alem spectancia ut colligi
potest ex nō Jo·an· in addi·spe· in ti·de accu·ss· super peti
cionibus et v̄·pe· in fi· et dicto c· quānis super v̄·hoc ca
su in nō et quod dictum est de dispensacione ampla ut
comprehenderit non solum cathedralem sed eciam metro
politanam fuerūt uerba oldra· consilio ccxij· ubi casū d^t
notabiliter q̄ licet dispensacio non comprehendat b̄ficia

curatum tñ non est restituta ad beneficia ẽt cuitatis ul dyoc
seo est ampla ad beneficia ẽt prouĩcie et forcius est si est ampli
or ad beneficia totius mũdi sub tali dispensacione veniũt be
neficia eciam in tali ecclia metropolitana cont quod uider
quod nõ Jnno. c. dilectus de concess. preben. seo non est ẽt
quia in alijs terminis loquitur et uba posita non sũt apta tẽu
dent archiepatum

¶ Dispensatus an ex hoc q dispensatus sit ad epatũ habili
tatus ad eũ promoueri possit ab inferiore a ipa die q si est
dispensatus quo ad solam penam depositionis non potũt
ab alio qm a ipa promoueri seo si est dispensatus simpr
et quo ad promociones futuras tunc potũt promoueri cũ
macula sit ex toto deleta secus in casu in quo macula re
maneat ut in dispensato super defectu natalium non trima
to nõ do. an. dicto. ss. de adulte. v. veniio ad 3m

¶ Dispensatus simpr censetur dispensatus quo ad omia et
ideo dispensacio simplicat facta cum delinquente habilitat
eum non solum quo ad beneficia habita seo eciam quo ad
habenda quia ex toto deletur vicium in dispensato secus si
dispensacio refertur ad res uel ex toto non deletur vicium
nõ do. an. dicto. ss. de adulte. v. ad 4m principale

¶ Dispensandi facultas alicui concessa in hac forma q pos
sit dispensare cum adultero et cũ incestuoso intelligitur
duntaxim non iuncte. i. cũ adultero tñ nõ autẽ q cũ eo
dem possit de utroq delicto simul dispensare quia facul
tas dispensandi in qmtũ ius relaxat et quia iure strictiori cone
ditur strictum iuris est ideo restringi debet cui contrarium hoc
dixit bar. ut nõ do. an. in dicto. ss. de adulte. eciã si. unde sub
v. filius qui est spurius ubi dio unde limitacionem predicte
Adde q hns potestatem dispensandi cum nato de adulterio ñ
potẽt dispensare cum nato de adulterio duplicato scz de na
to ex pre uxorato et matre alteri uxorata patet ex nõ Jo.
an. m addi. spe. super rubrica qui sint le. v. quero si natus et
v. huic questioni

¶ Dispensatus ut possit plures psonatus recipe si ea canonice
conferantur si postea eos recipit minus canonice licet pec
cet et personatus ab eo auferri possunt quia male et iniu
ste tenet non tñ quia plures tenet et sic dispensacio excu
sat a pluralitate non ab iniusta detencione nõ Jnno. et Jo. an.
c. cuidam n. de elec. et spe. in n. de dispen. ss. uidendum ad fi.

v· quid si dispensatur ex hys infertur q talis non meruit pe
nam inhabilitatis que infligitur tenenti duo incompatibi
lia simul sine dispensatione ut in exua· execrabilis In con
trariū fatear quia dicta dispensacio fuit condicionalis et
condicio defecit et constet nichil debet operari et hoc tenet do.
an· in dicto c· duorū in ultī col· Si aūt dispensacio non sit
condicionaliter sed simplr quis dispensatur ut plura incō
patibilia retinē valeat tunc si dispensacio refertur ad optē
ta minus canonice nichil operatur quia est surrepticia ꝛ
si refertur ad obtinenda tunc procedē potest opi· Immo· cle
qua · s· nō dom· de sanc· ge· c· non potest ·ff· illud de p̄
ben·li·vj·

¶ Dispensacio non valet qñ fit pendeñ impetracione qua est op
tentū postea dispensatum ut in beneficijs priuetur et alteri ḋo
conferentur non enī potuit dispensare in preiudiciū tercij im
petrantis cui erat ius quesitum saltim quo ad rem nō do· an·
in dicto ·ff· de adulte· v· ·ij· ex pte psone

¶ Dispensacio validat electionem que nulla erat ꝓp dispensa
cionis defectum vbi non agitur de p̄iudicio electi quia electio
nulla ꝓp talem defectum respicit quandam dispensacionem et
hī q̄ validitatis ꝑm Immo· nō do·an· dicto ·ff· de adulte· v· ·ij·
ex pte psone

¶ Dispensacio est actus iurisdictionalis et mensuratur ptās
dispensandi a potestate penam imponendi Vnde non pōt quis
dispensare super pena quam non potest imponē do·an· in dic
to ·ff· de adulte· v· ·ij· ex pte persone

¶ Dispensare an uideatur ille qui scienter prouidet indigno
licet non exp̄mat q̄ dispenset Vide quod nō glo· de fi· p̄s· ve
niens de sesima c· ·ij· de de· iiii· diuisis fallacijs et per Immo·
et do· an· in dicto c· veniens ubi inde et per eundem am· ple
nissime c· consultacionibus de uit̄ pa· in ·ij· et ·ij· carta

¶ Dispensare non potest legatus de latere super pluralitate
beneficiorū incompatibiliū quia hoc solus papa potest ro·
condu· cclxxmj·

¶ Dispensare pōt epūs sup pluralitate beneficiorū ro· ꝯdu·
cclxxv· et inde sub v· beneficia plura ·ff· ff· dispensare non
potuit epūs

¶ Dispensare non pōt epūs cum patiente defectū ordinis
uel etatis ut beneficiū curatū obtineat do· an· de iudi· at si
deïci ·ff· de adulte· v· op· q̄ dispensat dic tñ hodie de hoc ut

nō c·i·de eta· et quali·li·vj· in no^la

¶ Dispensare non potest epus ēca etatem promouendorū ad ordines nō de eta· et quali· de·fi· in glo· pnle

¶ Dispensare sicut non potest epus ī etate cū rectore prochialis ecclesie Ita nec cū ꝑpetuo vicario ro·odu· ecclesiam·

¶ Dispensare potest epus cōr concilia generalia ex causa magne necessitatis uel utilitatis et que sunt cause pmisse et prohibite episcopis quo ad dispensacionem ro· condu·ecliy· als cclv·

¶ Dispensare non potest epus super irregularitate quam irregularis ab epō dispensabilis celebrando incurrit nō to. an·de coha·de· vīa in quīta oppo· ēca fi·Nam solus ꝑpa sup irregulaītate dispensat et super defectu qui erat in ꝑmoto ad ep̄atum tp̄re promocionis to·an· de iudi·at si decia ſſ· de adulte· v· venio ad z^m

¶ Dispensare non potest epus super pluralitate beneficiorū curatorū uel dignitatis aut psonatuū sed super beneficijs sine cura sic de preben· de multa de concess· preben·c·liras et utrobiq; nō glo· et iude super v·beneficiū ·q̄· beneficia plura iude·s̄· ſſ· dispensare potest epus super pluralitate iude gio to·an· in dicto c· de multa ad fi·

¶ Dispensare non potest epus super duabus canonijs et prebendis in eadem ecclesia sed in canonia personatu uel officio sic nō Jo·an·de concess· preben· liras et in de·fi·de p̄ ben· glo· ultī iude to·an· c· ultī ad fi· de preben· et c· de multa

¶ Dispensare non potest epus in bigamia que inducat irregularitatem ex defectu et tm̄ dispensat cū mulieris licet ex defectu irregularitatis sic to·an· de iudi·at si dicia ſſ· de adulte· v· oppo· q̄ dispensat Sed rota dicit q̄ epus cum bigamo uero uel interpretuo dispensat quo ad minores ordines non quo ad sacros in quibus solus ꝑpa cū bigamo vero dispensat de potestate absoluta non de ordinaria dispensat et super execucioe ordinū ad quos fuit bigamus sine dispensacione promotus solus ꝑpa dispensat eciā de ordinaria ptāte ro·odu·cccxxvj·

¶ Dispensare non potest epūs cum illitimo licet sit irregularis ex aliena delicto to·an·in dicto ſſ· adulte· v· oppo· q̄ dispensat dic tm̄ hodie de hoc ut c·i·de supp·ne p̄la·li· vj· super glo· pnle ī no· iude oīo de eta·et quali·c·i·c·

li· m tex· et glo· ſuper v· beneficiū cū tribus glo· ſe· in nō ſuper dicta glo· et ſuper v· aura

¶ Diſpenſare non pōt epūs cū clēico depoſito ꝓpter crīmen ſeo ante depoſicionem ſic cum ſuſpenſo aūt poteſt diſpenſare tam poſt ſuſpenſionem qm̄ ante do· an· in dicto· ff· de adulte· in prin· de adulte· v· oppo· q̄ non diſpenſet Ra cio autē quare poſt depoſicionem non diſpenſat eſt quia non deponitur quis niſi ex delicto grauī et manifeſto et ſic cauſam irregularitatem i quo ſolus ꝑpa diſpenſat nō do· an· e· ff· v· venio ad z^m in fi·

¶ Diſpenſare poteſt epūs in adulterio et minoribus delictꝫ cum clēico alīs diſpendendo uel deponendo Sed adūte q̄ re quūtur illū in quo diſpenſatur egiſſe pncz in totū uel pro parte de crīne ſuper quo fit diſpenſacio quia cum i penitente et pcto pſeueran non diſpenſatur do· an· in dicto· ff· do adulte· in prin· v· venio ad z^m quod eſt vñ ex debito ſi tn̄ fiēt ulla diſpenſacio nulla pnia pacta tenēt no· in dicto· ff· v· venio ad z^m

¶ Diſpenſare poteſt epūs in hereſi Item in ſacrilegio et cū ſacrilego tam in beneficio qm̄ in ordine Item in oī bus capitalibus occultis et conclude in materiā delictoꝝ q̄ in adulterio et leuioribus diſpenſat epūs niſi vbi ex preſſe repitur prohibitū In grauibus aūt ſiue maioribꝫ non diſpenſat niſi ubi appāret expreſſe pmiſſum et maio ra intelligt omia delicta cauſanda irregularitatē ſiue ex delicto ſiue ex defectu alias hoc relinquūtur arbitrio iudicis qui in maioribus informabit arbitriū conſiderā do adulteriū et piuriū cū quibus diſpenſat nō do· an· in dicto· ff· de adulte·

¶ Diſpenſare poteſt epūs ſuper inceſtu ſed non poteſt cū eodem de adulterio et inceſtu ſimul fm Jo· an· et nō do· an· in dicto· ff· de adulte· v· venio ad ult

¶ Diſpenſare poteſt epūs cū reo eciam multo accuſatore licet delictū ſit probatū quia ptās diſpenſandi in epō eſt liberā et quia hoc habet a iure non debet ei beneficiū iur auferri quod intelligt niſi diſpenſacio tangēt priuatum pūdicū accuſanti ut quia erat cum eo cōlectus ſed nō poteſt diſpenſare cum accuſatore qui non ꝓbauit quin pu niatur ex pſūpcōe caluīnie fm Jo· an· ut nō· an· i dicto ff· de adulte· v· 2° ex pte plone

¶ Dispensare põt epus cũ delico infame et ipm ad famaz
restituẽ post pnãz sicut põt princeps et senatus quia eccle
sia habet senatũ nõ do·an· de iudi· at si delici imprim· v· veio
ad 2m

¶ Dispensare non solũ potest epus seo eaam cogitur post pe
nitenciam pactam subsistẽ causa non tñ ad hoc datur actio
sed iudex officiũ implorandũ quo implorato si non dispẽsat
peccat et mortaliam facit et tũc coram superiore agẽ pont sal
tim eius officiũ implorando sed si dispensacio petitur sine
causa tunc non cogitur dispensare licet pnã sit pacta põt
tñ si vult cũ sit pmissa dispensacio et tũc est gracia sed põ
casu est debita v· 2o ex pte persone

¶ Dispensare non põt epus cca canones penales uel inha
bilitantes in casibus in quibus epus est prohibita dispensa
cio sed ecõ dispensat in casibus in quibus est specialiter
pmissa vbi uero non appareat specifice prohibita nec pmis
sa põ tũc si prohibicio actus est conalr non dispensat eps
si est conalr et late sic non dispensat inferior põ excepta
excacione Si aũt est alia constitucio quam penalis uel in
habilitans tunc si dispensacio est pmissa simpliciter licet n
sit pmissa specifice epus potest epus dispensare nisi alia con
stitucio legem imponat põ et sic regla põdicta restringit
ad canones astringentes subditos Sed si dispensacio est pro
hibita uel saltim non appareat iure permissa ut quia
ius aliquo prohibet non tñ excipit ne dispensetur tũc
epus non dispensat quia habet seruare canones nõ do·an·
in dicto ·ss· adulte v· conclude pnãt Jn matiã aũt delicto
rũ dic ut· s· in alijs dictũ est

¶ Dispensare põt epus contra ppam constitucionem quia cã
põt in toto tollere quod intelligi nisi constitucio transiuerit
in conctũ uel altius priuilegiũ uel nisi constitucio sit ui
rata qm licet tollere possit contra eam tñ non dispensat cũ
se ipm non potest absoluẽ a iuramento nõ do·an· in dicto
ss· de adulte· pnãt col' Contrariũ tenet pe· more in ult m
c· licet canon de elec· li·vj· vbi in glo· super v· carere de
quo ple· per do·an· c·i· de hys que fi· a ma· p re·ca· et iu
de quod nõ per eundem c· cũ a· de const· vq· colũp vbi
v· nõ diligenter

¶ Dispensare eaam potest epus sine consensu capituli sin
cõem opi· quia ius dispensandi competit põ de iure speciali

in quo non habet capitulū cōicare et licet hoc non esset de iur scpto posset consuetudo hoc operari nō do·an·ſſ· de adulte· v· venio ad declarandam

¶ Dispensare potest epūs confirmatus tm̄ licet non dum consecratus quia dispensacio est actus iurisdictionis nō do. an· i dicto·ſſ· de adulte· ad declarandū

¶ Dispensare potest epūs et quilibet inferior in mana penitenciali nisi ubi sit expresse prohibitum quia pmie sūt arbitrarie fallit in casibus reseruatis qui hūntur c·i· de pe·li· vi·ita no·do·an· in dicto·ſſ· de adulte· v· cōcludo pnlt col'

¶ Dispensare non potest platus inferior epō eciam ubi est pmissa dispensacio nisi specialiter appareat inferioribus cō cessa quia talia grandia epis reseruantur nisi abbas uel inferior platus haberet epalem iurisdictionem do·an· dicto·ſſ· de adulte· eca fi.

¶ Dispensacionem alias validam potest consuetudo inuali dare nō do·an· dicto·ſſ· de adul·v·venio ad declarandū

¶ Dispensare potest solus ppa in voto ultramo quod est verū in voto ppter succursū facto Secus si quis vouit sepulchrū visitare uel sanctū iacobū uel romā quibus casibus eciam inferior a ppa dispensare potest nō do·an· de fi· instru· quod super hys in fi· sed contē hoc uidetur tex· et glo· de vo· qō super hys v· rursus

¶ Dispensare potest ppa mūo^m comthi in 2do gradu consanḡi^t in linea equali non in linea inequali nō Jo·an· et do·an· in c· liras de resti·spo· et de diuor· c· gaudemus sed ex causa potest eciam in linea inequali et in quolibet gradu lege diuina prohibito dispensare nō Jo·an· qui fi· sint le· p venerabilem super ij· glo· in fi· debet tm̄ esse magna causa fm Jmo·hosti· et Jo·an· et archi· ut nō ſ·ſſ· dispensare an possit ppa ubi oiō unde Jtē potest dispensare ex causa in pmo gradu affinitatis tex· ē in c· fi· de diuor· nec obstat quod sit prohibitū l· diua que non potest tolli per humanam quia non tollitur sed ex cā distinguitur et hoc fieri potest ut nō Jmo·de consti· que in ecclesiarū ad quod optime facit quod nō Jo·an· in v^a actus ltīm in fi· de iurū li·vj· in mercur[illegible]

¶ Dispensare non potest ppa q nim̄ carnali copula consummatū dissoluatur sed si non intercessit copula dispensare pōt in glo· de iuer·iu· ex publico quod ultim procedit de ptāte absoluta sed de ordinata non pōt nisi subsit causa

ſm hoſt· et Jo·an· ibidem maior eſt go ptās ꝑpe in diſpenſando
ca mriomū in coīhendo qm̄ in diſſoluendo contractum q
libere diſpenſat q contrahatur cont̄ legem canonicam ca
ſine cauſa et cont̄ legem diuinā cum cauſa ut ·s· ſſ· ꝓxi·
tam dictum eſt ¶ In contractu aūt diſſoluendo ſi eſt ſimpl'
ratum et ſic lege canonica validum diſpenſat libē ſine
cauſa de poteſtate abſoluta ſed ſi eſt conſummatū tūc qua
per ipm repūtatur conformitas carnis inter xpm̄ et eccle
ſiam que nulla ex cauſa rumpi poteſt et qui aliter ſentit
hereticus eſt nō Jo·an· in dicto c· ex publico in fi· ff· alic
nō per eū in c· actus ltimi de reſt mu' li·vi· in mercau'
in fi· unde glo· in c· fi· de tranſac·

¶ Diſpenſare in quibus non poſſit ꝑpa unde Jmo· de ſta·
mo· cū ad matrimoniū et glo· c· ltras de reſcīh· ſpo· in mp·
glo·

¶ Diſpenſacio per quam conceditur promoto q̄ beneficia
que tpīe promocionis obtinebat obtinē poſſit intelligi'
de illis que canonice obtinebat quia tunc diſpenſacio in
beneficijs obtent' nouū ius non tribuit ſed antiquū ſeruat
et arrogat tex· et glo· de rp· ſi grōſe in fi· li· vi·

¶ Diſpenſacio generalis reſtringitur ad caſus in quib'
facilius diſpenſatur Joco ſi ſuper plitate beneficiorū diſpē
ſetur intelligitur in diuiſis eccleſijs nō in eadem nō an· de
ꝓbē· de multa vi· col' v· venio ad 2am ptem

¶ Diſpenſare poteſt ſolo ꝑpa cū corpe vicar' nō Jo·an· de
cor· vica· c· i· et c· ſignificante ſup glo· fi·

¶ Diſpenſacio in maiori non extenditur ad ſilē ul' minus
niſi illud minus ſub maiori includētur nō Jo·an· de rp·
poſtulaſti Joco diſpenſatus q̄ poteſt promoueri ad dyocona
tum non obſtāt illitate uidetur cōtra diſpenſatus q̄
ad ordines inferiores promoueri poſſit quia id includi-
tur nō Jo·an· in addi· ſpe· n· deleg· quod ſi diſpenſatum et
Jo·an· i dicto c· poſtulaſti

¶ Diſpenſare an poſſit legatus cum ultimo quo ad bñficia
curata ad ſacros ordines unde glo· de ſi· pſ· c· i· li· vi· m v·
ſed nec aplice

¶ Diſpenſacio licet tamq̄m odioſa non extendatur ad ca
ſum parem uel miorem illud eſt verū in diuiſis et ſepat'
ſpēbus ſecus in mduſis uel connexis nō Jo·an· in addi·
ſpe· ti· deleg· ſ· fi· v· 2o trahitur cā diſpenſacio ad con

secutiua nō glo. de preben. quia in tantū nā cōsecutiua
dici possūt inclusa et connexa

¶ Dispensacio facta super impedimento affinitatis valet
et in vim eius potest dispensatus matrimoniū contrahere licet in
dispensacione nulla fit mencio de impedimento publice ho
nestatis iustitie orte ex sponsalibus uel matrimonio ut nō guil.
de mō lau. in sacramentali suo ad fi. licet Jo. an. dixit contrariū
et male super arbore affinitatis restringens talem dispensa
cionem ad affinitatem ex coitu illicito ortam quod ē fm
rō quia in dubio non debeat presumi delictum .ff. pro socio
l. marito tū eciam quia uerba dispensacionis matrimonialis
non sunt restringenda sed fauore matrony late intelligenda
sicut et iuba iuncta cois ut in extra. de. vj. que incipit et
nup uncto c. fi. de consang. et affi. nisi ex consuetudine restrin
gantur ut scandalū euitetur ut patet in c. quod dilecto
c. n. sed certū est quod ubi p ius cōe tollitur impedimentū
affinitatis intelligitur large de oni affinitate ex licito uel
illicito coitu et cōr eciam intelligitur sublatū impedimē
tum publice honestatis tanqm consecutiuū ut nō per glo.
et do. an. et omes doctores in c. non debet c. n. go idem dicē
dum est qn̄ per dispensacionem tollitur impedimentū affi
nitatis ut coiter intelligatur eciam sublatum impedimentū
publice honestatis nec unquat dicē q c. non debet cum glo. lo
quitur qn̄ impedimentū tollitur in genere quo ad omes
et dispensacio solum tollit in specie quo ad aliquos quia qd
opatur dispensacio generalis in suo genere idem opatur
specialis in sua specie. ff. de admi. tu. l. si duo. Et si Jo. an.
dictam extrag. dixisset sup arbore predicta non dixisset nec
eciam dixisset quod scripsit in suma per eū composita
super 5o libro decretaliū vbi dicat q cum aliquibus dispē
satur ut possint in quarto gradu contrahere restringi
tur dispensacio ut locum habeat dumtaxat qn̄ utrisq; cōiū
henciū est in quarto gradu quod ē fm et sic tex. extrag.
p̄dicte et unde. s. ss. i.

¶ Dispensacio quedam est simplr̄ primissa et quedam est de
mr̄ debita et dicitur de mr̄ debita qn̄ petitur ex ltīma causa
nō glo. l. di. dño sctō et c. cū constituatur hinc est q licet pro
ipa consequenda non detur actio potest tū iudicis officiū im
plorari nō glo. i. q. vij. exigūt et si ordinarius ei denegat
peccat et potest haberi recursus ad superiorem nō glo. i dicto

c· exigit et dicto c· dño sdo Racio est quia talis dispensacio non est mera grā sed ius quoddam et iusticie execucio nota archi· dicto c· constituētur et de elec· licet canon li· vj· dicatur autē debita q̄n petitur ꝓpter grauia scandala vitanda ut patet de consag· et affi· quia ēca et· 1· q· vij· nēcia Item ꝓpter stragem grecū vitandam ut dicto c· ut constituētur ut xxxj· q· my· ipa pietas Item ꝓpter pacem hn̄dam et guerram vitandam et ubiq; utilitas publica suadeat c· s· q fi· sint le· 1· q· vij· noli et c· quociens

¶ Dispensare non pōt ꝑla super mriōnia contrahenda sup defectu consensus videlicet q· mriōnū valeat inter illos qui non consenserūt nō Jo· an· c· p venīlem qui fi· sint le· sup glo· y· et idem do· an· in repet· eiusdem c· xy· col v· videamus go cum pōt ꝑla ex causa necitatis ꝑ bonū pac di spensare q· impuberes mriōnū contrahant licet pfectus consiliū uel consensum non habeat ut est casus in c· y· de despon· impub·

¶ Dispensare an possit ꝑla q· constitutus in sacris in ordine subdyaconatus possit mriōnū contrahē et cōtr an possit dispensare cōtra votum continencie vide quod nō glo· xxxij· di· de illo de de· iiij· cum olim dicat q· pōt ex causa et que sit sufficiens causa nō archidi· xxv· q· i· sūt quidam et Jo· an· de sta· mo· cū ad monasteriū et hosti· in sūma de voto ·ſ· qualit in fi· et inde oīno Jmo· in c· nisi cū pridem sup v· malicia de renū· v· causas dispensandi cōtra iura exprimit Sed hosti· alibi concludē videtur q· no possit dispensare in contrahendo sed in cōtu retinendo sic ut ipe nō in ti· qui de· uel vo· ſ· quis vouens v· videtur q· sūmus pontifex et v· pce· et se· Si tñ bene videatur dicat eciam ibi q· ex causa potest ꝑla dispensare eciam in contrahendo Concludit Sm tho· 2ª 2ę q· lxxxviij· Articulo xj· q· cū constituto in sacris ꝑla pōt dispensare ut mriōnū contrahat secus in professo religionem aliquam approbatam Sm formam c· i· de voto li· vj· Sed Jo· an· post Jmo· et hosti· dicit q· eadem cū professo potest ꝑla dispensare ex magna cā et magnam causam appellat q̄n per dispensacionē succedit pax pie uel pria infidelis ad fidem uertitur ut nō in r̄gla semel de reg· iur· li· vj· et dicto c· cū ad monasterium super ult· glo· et c· i· de vo· super glo· fi· et inde oīno qđ nō per cū c· placet de iuer· iiij· glo· fi· Idem autē quod

nō Jo·

nō Jo. an. uidelicet ꝑpam posse ex magna causa dispensare cū
cū professo fuit etiam de mente mgri sñiarū ut nō archi. xxv.
q. i. sūt quidā ubi oīo unde quia ibi specificat plures causas ex
quibus dispensacio fieri potest puta pro magna guerra so-
pienda et pro augmentando cultū diuinū si essent pauci fide-
les uel pro uitanda strage gencium uel si eis utilitas totius
ecclesie aut unius ecclesie regni uel prouincie hoc exposcat
de plenitudine ptātis uidetur q ꝑpa possit super quolibet vo
to continencie etiam solempnizato dispensare etiam sine cā
ut sentit hosti. in sū. in v. Si quis disputabit q̄ymo videt
q etiam de potāte ordinaria ꝑpa possit etiam sine magna
causa dispensare q pbr et mōchus possit mriom cōthē
quia pbr et mōchus non prohibentur lege diuina cōthere
sed solū prohibentur ex constitucione canonica Ideo si con-
stitucio ecclesie non emanasset mrionū contractum p
pbrm uel monachū valēt ut nō hosti. et Jo. an. c. ursus q̄
de. uel mo. et in c. meis e n. Votū go continencie et so
lempnitas von non impediūt mrionū sed sola constitucō
ecclesie ut est expressum c. i. de vo. li. vj. et ibi etiā no. Jo.
an. in no. unde etiam per ipm in fi. semel deo et c. actus
de regj iurj li. vj. Sicut go ecclesia sua uoluntate statuit
q tales non possunt contrahere et si contrahant non valet
Ita et contraria uoluntate posset statuē q mriomia de ce
tero per tales contracta valerent Et ita tenent hosti. et
Jo. an. in c. ursus go si potest ꝑpa statuē quo ad omes q
pbri et monachi possunt cōthere forcius potest cū uno di
spensare q contrahat et hoc arº utuntur hosti. et Jo. an.
in c. cū ad mrionū tñ ibi concludunt q requiratur mg̃
na causa sed rō et argumentū concludunt q talis cau
sa non requiratur quia cuius est reuocare cuius est statuē
et condere nisi dicas q cū ex magna causa ecclesia sta
tuerit q constitutus in sacris et monachus contrahē nō
possūt quam tausam refert Jo. an. c. de vo. li. vj. ī no la
filiter absq̄ magna causa non debet contrariū statuere
nec etiam dispensare ar. l. nichil est tam naturale. ff. de
regj iurj et quod no. in. l. miorem in prin.

¶ Dispensatus per ꝑpam ut non teneatur se facere ad or
dines promoueri ita habet uocem in c. et cottidianas di
stribuciones recipere et optare potest si consuetudo optā
di adest ac si promotus esset quia impedimentū quod

obstabat sublatū est per dispensacionem ut nō Jo. an. in de. ut hy qū de eta. et quali. in glo. super v. amexi et sup v. in capitulo et idem nō pau. et do. an. in ca. de.

¶ Dispensatus non est idem cū illo qui non egit dispensacōe ut nō Jo. an. in cd in gnāli li. vj. in merauj sub mbro xlv. Et hoc intellige quo ad omia sed quo ad id in quo est dispensatus idem censetur ut ibi nō et sub. ſſ. verba facienda inde

¶ Dispensatus quo ad beneficia curata non obstāt defectu etatis potest assequi prochialem ecclesiam nec tenetur promoueri ad sacerdocium ante xxv. annū et vi talis dispensacionis consequetur fructus etiam si de consuetudine uel statuto uel alio iure debiti essent als qm̄ diu rector ecclie non recipet sacerdociū quia per dispensacionem predictā fingitur sacerdos quo ad fructus ut nō Jo. an. de elec. cū ex eo sup v. iusta de cau.

¶ Dispensacio ppe facta super mrīonio contracto lege canonica prohibito trahitur retro usq; ad principiū contractus secus si fuit dīna lege prohibitū quia tūc dispensacio non trahitur retro sed valet ut ex nūc non ut ex tūc ut nō Jo. an. c. p veñ lem qui fi. sint le. sm glo. sed do. an. dicit q; nullo casu trahitur retro ut ipe nō in dicto c. p veñ lem xcij. col

¶ Dispensare potest archiepus et legatus super defectu etatis et ordinū ad epātū ex causa necitatis uel utilitatis ecclie ut nō Jo. an. in addi. spe. in fi. de lega. ſſ. nūc de epis v. sed nūquid legatus licet spe. ibi teneat contrariū ſt idem quod spe. tenet do. an. in c. ptā de eta. et quali. et hosti. in sua de eta. et quali. ſſ. etas et idem sentit Jmo. c. Jmotiut in i. glo. de elec. vbi dicit q; cause maiores sunt sedi aplice reſuate et cause electionū epōrū sūt de maioribus causis et ibi dicit et est casus licet ipe non allegat in c. quātus in prm. de elec. li. vj. vbi a contrario sensu colligitur q; in dignitatibus curatis non potest ordinarius dispensare super etate et tenet ita ibi Jo. an. in glo. super v. nō uuet in nouella et si hoc prohibetur in dignitatibus inferioribus forcius i dignitatibus epātus dicendum est qui maiorem curam hr non solū sui capituli sed eaī tocius siue dyoc de offi. or. si epūs et c. cā epūs li. vj.

¶ Dispensacio facta alicui ut plura incompatibilia rtinē possit restrīgit ad duo tm̄ nō do. an. in c. dudum vj. de

elec· vnit colūp·

¶ Dispensatus ut possit duo incompatibilia retmē intelligi tur de p̄mus duobus que habuit de preben· c· non potest ſſ· illud li· vj·

¶ Dispensandi facultas concessa alicui q̄ possit dispensare cū aliquo ut retineat duo incompatibilia si canonice confe rantur si dispensacio fiat cum hñte cutam tp̄re dispensacionis non valet dispensacio quia non est seruata forma r̄pt fm quosdam sed Jo· ma· tenet contrariū nō Jo·an·c· nō pōt v· recipere de preben· li· vj· in no^la

¶ Dispensandi facultas concessa epō ut cū tribus clericis cu rata beneficia hñtibus ut possit dispensare super alys curatis tenend si ei canonice conferantur si epus dispensat cū dicī non hñtibus curata dispensacio non valet nec excusat tenen tem incompatibilia eaā canonice acquisita quia dispensa cio fuit contr̄ formaz indulgencie nō Jo·an· de preben· nō pōt li· vj· v· recipe in no^la

¶ Dispensandi facultas concessa epō ut possit dispensare su per retencione pluriū incompatibiliū intelligitur q̄ debeat dispensare cum personis lr̄atis et cū mobilibus a non cum alys nō Jmo· et Jo·an· de elec· dudum n· super v· canonice h^o verum qn̄ facultas dicat q̄ possit dispensare cū vno uel cū plūribus non expressis pp̄ris nominibus secus si nomā pp̄a exp mātur nō spe·n·y· ſſ· nūc videndū v· quid si pp̄a

¶ Dispolicio quelibet in tempus collata intelligitur rebus sic se hñtibus et non intuitu persone glo· in·l· quod seruus·ff· de condi· ob cau· et est tex· in·l· cū quid in prin· de solu· et c· que admodū de uur uur

¶ Distribucones cottidiane non debentur duplices vni duo be neficia hñti in eadem ecclesia licet si illa beneficia essent duor debentur cuilibet illor simplices distribuciones licet Jo·an· di cat contrariū ut nō to·an· de re iudi· cū olim et pro do·an· facit quod nō to· condu· cxxx· ubi oīo uide que ibi allegantur eaz hanc opi· do· an· probat tex· c· felices ·ſſ· adicientes de cen si· li· vj·

¶ Distribucionū cottidianarū appellacōe comp̄hendūtur porciones funeraliū la·alle· xliij· et xxxvj· Jn contrariū facit tex· ce de· non resi· vbi tex· parificat duo predicta go non sunt idem sed pōt dici q̄ ex quo aliure parificantur dispositū in vno habet locum in reliquo fm theoricam traditam per glo·

et do·an· c·de multa de preben·

¶ Distribuciones cottidiane an possint in consuetudine debē nō interesseñ uel nō deberi interesseñ unde sub v·consuetudo nō valet q distribuciones

¶ Distribuciōes cottidiane et mortuaria siue anniersaria non computantur in valore beneficij nō Jo·an· in addi· spe· sup rubica de concel· pben· v·temū quēbatur et idem dicit oldra de cottidianis distribucionibus ꝯsilio cxvij·

¶ Districtus qualiter accipiatur unde glo·de·ne rōm·ff·same de elec· et e·ti·c· vbi plenius ff· porro li· vj· dicit Jo·an· q districtus et t̄itoriū idem sūt c·licet cām de pba·

¶ Districtualiū appellacōe continetur eciam deīci quo ad effectuores nō Jo·an· c·fi·de offi·dele· li·vj·in no^la

¶ Diuisio bonorū inuum debet fieī per frēm maiorē et antiquiorem et mior factis pnbus habet electionē accipiendi quam ptem vult nō an· c·i·de proch Contrariū dicit bar· q p sortem dirimitur in·l·i· c· de hys qui se de se li·xj· et·l·ij· c· qñ et qui q̄ ps dicit^r c·li·

¶ Doctor uel eius filius uel nepos an possit pro debito carcerari unde sub v· carcer·ff·i· et sub v·scolaris

¶ Doctores decretorū sunt legum doctoribus pferēdi quo ad honores defēdos Jn iudicando autē uel consulendo ceteris paribus magis creditur in arte sua prius nō do·an· de iudi·at si clerici

¶ Doctoris filius est ceteis paribus pferendus ·l· nemū c·de adu·o· duer·iudi· et nō ibi per bar·

¶ Doctor quibus priuilegijs gaudeat dic q de ecta que declarat fran· de zab·de·ij·de magis·q·mj·

¶ Dolus qualiter probetur unde bonū tex· et glo· de renū· c·ij·li·vj· de re pmiu· c·ij·li·vj· glo·super v· fraude et per Jo·an· in r^a scienti li·vj· in nouella et p bar·in tractatu de teste ff· dolus et unde sub v·opinio

¶ Domicilij originis mutari non potest no·glo·ff· de cena· l·pnlt sed domicilij quod quis ex habitacione constituit sibi mutare potest verbo aut facto transferendo se ad aliuꝫ locum cum familia et rebus nō bar·ff·ad muñi·l·domicilij et de fun·instruc·l·predia

¶ Dominiū ꝓprie non cadit in iuribus incorpalibus sic nec possessio sed appellatur q̄i possessio tex·est c·fi·de iudi· et unde do·an· in mj·nōbili et sub v·confessio·ff·pbacio

ſſ· ꝑpetas per totū

¶ Dominiū an acquiratur p statutū factū a dnō qui non possidet inde bar· m·l· quod in eo in prin·et·l· interdū ·ſſ· fi. ff· de acqu·pos·et·l· cellus de vsuca·

¶ Dominiū an transferatur per solam cessionē inde sub v· cessio·ſſ· cedi potest

¶ Dominium bonorū ecclesiasticorū cuiꝰ sit inde sub v· prelatus·ſſ· ꝑtū non sūt et·ſſ· sequenti

¶ Dominiū appellacione intelligitur de directo qñ ubium omium profertur ab eo qui suo dominio tm uti potest scaus qñ potest uti suo dno et alterius ut in suo cessionario rei vendicacionis qui potest uti dno directo cedentis et suo utili tunc cū appellacione dominy venit ecā inde ro·ꝺcu· cluy· Sed in statutis appellacoe dny intelligitur de directo nō bar·l·y·ff· de vsuca·

¶ Dominiū directū et utile acquūtur ex prescripcōne inqñ tum directum et utile accapiūtur prout distinguūtur ex mō vtendi qui prescribens rem simpliciter habet omē vsuꝫ go hē vtrūqꝫ dominiū alꝫ non haberet dominiū totale h ꝓcul le Sed accapiendo dominiū directum prout directe descen dit a iure naturali ut qñ res vacans occupatur uel a uero dno traditur tale directum prescriptiue non quūtur nō Jo. an· i mgrau· in rā possessor q·my· in fi·

¶ Dominiū potest in aliū trāsferri absqꝫ uera possessione dū tm aliqua tradicio interueniat nō Do·an· de can·pos· c· fi·xiny· col' v· venio ad 2m articulū

¶ Dominiū an trāsferatur per sinaꝫ sine tradicione inde bar· in·l· pompo9·ſſ· si unsu·ff· de acqu·pos· et inde tex·ff· de sta· l·l· statu liber a ceūs·ſſ· qñtus dic q non transit ut nō glo· de offi· iudi·ſſ· fi· inde oīo bal·l·1· c· coīa vtriusqꝫ iudi·in de eā tex· et glo· et bal· in·l· excepcio ·ff· de excep·rei iudi· et Jmio ·c· dilectus de elec·

¶ Dominiū an trāsferatur in aliū per confessionem possessoris dicentis aliū ee dnm cū tm ipe sit dns inde bar· et bal· in·l· cū falsa· C· De usur et fac·gno·

¶ Dominiū trāsfertur sine possessione eo ipō q pnceps aliquid dat per gram uel priuilegiū, nō bal· in prohemio vsus feudo v· dixi sexto secus si princeps graciam non facit sed cum alio contrahit nō bal·c·1·ſſ· inestitura de vera suc· feu· col' x·

¶ Dominus tenetur ex delicto vicary uel altiꝰ officialis
siu delinquentis in officio sibi cõmisso nisi quã cito sciuerit
purgauit eius delictũ ro·ꝺcu· cclxvj·
¶ Dominus non potest agere pro subditis uel colonis sius
actione iniuriarum contra ep̃m uel aliũ talliantem ex̃a
tem nisi p̃missa fiẽnt in iniuriã et oditũ ip̃ius dñi et sibi
non potuit dñs agẽ pro rebus ablatis subditis uel colonis
siꝰ quia dñi non interest nec est procuꝛ subditoꝛũ ro·
condu· cccxxj· et inde ibi iura allegata et ꝺo·an· qui plen
loquitur in c· dilectus de appel· in ij· et in contrariꝰ Sed
contrariũ iudetur tenere ardy· ij· q·i· in p̃mis in dicto c·
dilectus distinguit aut interesse quod dñs petit pro iniuria
facta subdito discutitur per minimos circuitus aut sine mg̃
no ẽauitu p̃mo casu p̃t dñs agẽ pro tali interesse sc̃ꝺo casu
secus et ponit exempla sed illa distinctio non iudetur vera
cũ quodlibet verum interesse pet possit etiam si p mg̃nos
ẽauitus probetur ut patet interesse quod consistit in lucꝛ
cessan· l· iij· ff· de eo quod c· lo· et l·i· c· de sen· que p
eo quod int̃ et hoc tenet Inno· hosti· et Jo·an· c· sacro de sen·
ex· ꝺo·an· c· salubriter et c· nauigium de vsu· et Jo·an· de
clarans Inno· in dicto c· nauigium Idem ponit cy· et bal· in
auc· ad hoc C· de vsu· et idem tenet bar· in l·i· p̃mo allegata
inde ꝺmo sub v· vmilitas ciuitatis et quod nõ lau· et fran·
de zab· de·i· de reli· et vene· fac in prin·
¶ Dñs rogando subditum dicitur sibi mandare quia ro
gatio dñi preceptum est ut patet in trx· et glo· ff· quod iussu
su· l·i· ff· sed ego et nõ bar· in tractatu de tyranno v·vij·
quero ij· colup· in fi· est rogare ducũ spẽs violenta iubere
di ut nõ bal· C· q· oĩ eo· l· si mandator
¶ Dñs ex vna causa non potest ampliꝰ fieri dñs ex alia
quia quod meũ est ampliꝰ fieri non potest nisi p̃ma cã
esset ꝺubia uel nisi per 2m vberius et pigriꝰ prouideatur
nõ Jo·an· fm Jo·mo· de priuil cum p̃sone li·vj· super ulnã
glo·m nola Sed aduerte ne decipiaris q licet Jo· mo· di
cat regulam fallere in dictis duobus casibus tn̄ recte intel
ligendo non est verum q fallat quia remanente p̃ma cã
ex qua fiut dñium acquisitum impossibile est q dñs ex
vna causa fiat ex alia causa dñs ut naturaliter patet ut
nõ bar· in l· ij· ff· ex plurimis ff· de acqui· pos· Vbi autem
p̃ma causa est ꝺubia uel in iure uel in facto tn̄ quia

ꝑpter tale dubiū non constat quem esse dñm potest ex alia certa causa dnuꝫ querē et hoc casu non est verū dicē q̄ dominus ex p̄ma causa fiat dns ex scḋa quia non constat q̄ ex p̄ma sit dns et pia sunt non esse et non appare. ff. de testa. l. duo sunt tcy Item nec fallit regula alio casu q̄n ex scḋa causa dicatur prouideri. l. fundo legato. ff. ad. l. fal. quia ibi p̄ma causa ex qua fuerat acquisitū dnūm rei legate pendēn condicōn resoluitur ipō uēr aduenīente condicōe per. l. y. c. de lege et aūē ca ibi posita scō cum desinat ee dns ex p̄ma causa potest fieri dns ex 2a ut dicit tex. c. fnt' dilectos de fi. mstri. et sic ibi aduenīente condicōe legata eodem momento resoluitur dnūm ex p̄ma causa et de nouo acquīritur ex 2a et ita intelligitur ex ordine intellectus

¶ Dns feudi non potest alienare ꝑiudicialem sine consensu vasalli C. de prohi. feu. alie. per fre. c. i. ss. pretēa ducatus nō glo. l. invitus. ff. de fideiuss. Item nō hosti. et Jo. an. c. dilecti filij de ma. et obe. et cy. in. l. i. C. de noua quod intelligi nisi aliene tur cū vniūsitate aure uel castri nō glo. in c. siquis quo tpē mu pe. Item nō bal. c. q. in prin. ff. solu ma. Sed quidā distīguīt quod si dns vult alienare in parem uel in potenciorem pōt eadem sine consensu vasalli in inferiorem non ut nō cy. in dicta. l. sed illud procedit q̄n alienatur in spē secus si cum vniuersitate quo casu eadem in rusticā alienari potest ut c. i. ss. ex eadem. l. del' contrariū tñ ille tex. facit conē quia licet in multis illud seruetur tñ alibi cōiter tenetur contrariū et hoc pro regula tradit ille tex. unde ibi bal.

¶ Dns tre non potest terram suam altrī dnō subicē conē voluntatem subditorū suorū nō hosti. Jo. an. c. dilecti filij de ma. et obe. et bal. in c. siquis pro tpē mi in ves. pe. de. quod intelligi q̄n vellet se et terram suā altrī dnō subicē non tñ eam totaliter transferendo quia dupliciter interest subditorū ne hoc fiat p̄mo quia eoꝝ interest q̄ dns eoꝝ sit liber 2o quia eorū interest non habere plures dnos vbi ergo vellet quis terram suam libere et in totū alienare ui detur q̄ posset eadem multis subditis quia cessat interesse subditoꝝ non mūre dnm nō fimo. de prescripc. audite qđ p̄cedit q̄n nouus dns esset tyrannus uel alias male regeret subditos alis secus Adde q̄ ciuitas non potest vni dno se subicē nō Jo. an. de here. p̄sidētes li. vi. i nouella

¶ Dominus ciuitatis uel castri an eo ꝓ̄ quod est dñs fū
dat intentū suū de iur̄ coī super iurisdictioe in eadem ci
uitate uel castro dic ut nō Jo. an. c. minus de iure iur̄
et do. an. de fo. compe. cum contingat v. quedam est po
testas dn̄ica ꝯ. col'

¶ Dominus an possit manumittere seruū suum per pro
cur̄em unde sub v. procurator .ff. procurator non potest
constitui per dn̄m

¶ Donacio enceniorū que fiūt sponse ꝯp̄r̄e nupciarū per
consag'neos et amicos viri et uxoris diuiditur hoc modo
quia encenia que fiūt per consag'neos et amicos viri sūt
viri alia sunt uxoris nō bar. ff. de vul. et pu. l. sed si plures
ff. in arrogato

¶ Donacio facta inter virū et uxorem firmatur iuramto
nō bar. in l. siquis pro eo. ff. de fideiuss. et l. semis et an
gerius. ff. ad l. fal. et fre. in consilys suis consilio cxl. sed
do. an. dr q̄ non firmatur iuramento licet iurans teneatur
iuramentū lic̄ validet donacionē

¶ Donacio an possit fieri absenti unde sub v. absenti .ff. ab
senti si

¶ Donacio causa mortis non potest fieri nisi p̄n̄ et stipu
lan uel si est absens oportet q̄ notarius pro eo stipuletur
bar. in l. hys .ff. i. ff. de dona. causa mor. nec potest dona
tario causa mortis fieri substitucio nisi per stipulacioñ
ut nō bar. in l. enceniorū c. n. Licet aut̄ donacio causa
mortis facta absente nullo pro eo recipiente non valeat
ut donacio valet tñ ut fidei cōmissum nō bar. in dicta l. tā
hys et l. i. c. n.

¶ Donacio ob causam non est ꝓp̄r̄ie donacio .ff. de dona.
l. hoc iure .ff. labeo et .ff. fi. Jtco non eget insinuacoe nō
glo. c. n. l. acquil. quod intelligi ut ibi nō bar. et nō guil.
in. l. nom̄atus sicut et sim̄r donacio ob causam ita est cō
tūtus nom̄atus sic et simplex donacio ut nō p̄ glo. et bar.
in. l. fi. ff. de condi. ob cau.

¶ Donacio causa mortis ad sui confirmacionem non re
quirit adicionem hereditatis nō bal. de condi. ob cau. l.
cū quis et idem nō bar. in l. seques gō del' n. licet ipe dubi
taueri in mort' causa .ff. de dona. causa mor.

¶ Donacio facta inter virū et uxorem non confirmatur
morte donantis nisi tradicio rei donate interuenerit .ff.

de dona· inter vi· et ux·l· pap̃ nel nisi aliquid intercesserit quod loco traditionis habeatur in·l· quod de suo C· de do na· can· mor· nō mu· et ibi nō glo· Idem nō bar· in dicta l·lap Idem nō bal· in·l·i·C· de dona· ante nupc̃ Sed adūte quid bar· dicit confessionem de recepto factam aō donan ri habeī loco traditionis sed glo· in dicta·l· qō de suo et bal· in dicta·l·i· requirit aliud ulr̃ ofessionē

¶ Donacio si in ea dicatur quod fit obmīta precedencia an ex tali narracione probentur merita vide bal· in·l· i luo C· de sacrosanc· ecc· et·l· si donacione C· de colla· et auē· vnde si pns de mossi· tenta· et bar· in·l· si forte· ff· de cath· tu· pen·

¶ Donacio facta extraneo per carentem filys dissoluitur ipō iur̃ in totū ex natiuitate fily C· de revo· do· l· si vnquam Sed donacio facta filio resoluitur ex natiuitate alterius fi ly pro ltima dumtaxat ipō filio postea nato iure nature debita C· de inoffi· do· l· si dotas et nō per bar· ibi et·l·i·c· ti· et in·l· tricia seyo· ff· Imperatore vel n· et per bal· in dicta l·i· et·l· si dotas Hec potest per donatorem dictis legibus renūciari etiam cum iuramento in preiudicium fily po stea nati ut nō per bar· et bal· in dict· ll· et p Jo· an· ? addi spe· n· de instru· edi· ff· porro v· Item nō

¶ Donacio facta obmīta precedencia nō pōt revocari ex ppt̃ ingratitudinem ut de dona·l· acquilio et·l· si pr̃· ff· i· et ibi nō glo·

¶ Dos etiam constan̄ matrimonio potest permutari et inter vi· et vx· de vna re in aliam conuerti si dotis utili tatem concernat· ff· de iur̃ do· l· si ita constan̄ et·l· fi·

¶ Dos siue res dotalis an possit prescribi contra mu lierem vide sub v· prescripcio· ff· prescribi an pōt dos

¶ Dūmodo ista dictio non importat condicionem sed mo dum ro· conclu· cxxxv· et nō glo· de preben· non pōt li· vi·

¶ Dumtaxat quid hec dictio importat vide sub v· tantum et vide archi· c· statutum de rpt̃ li· vi· in v· dumtaxat

¶ Sequitur hec dictio etiam ¶

Hec dicto iuncta spā maior gradus induit species minores eciam si matīa sit odiosa nō glo. de. 1. de sequel. pos. in v. eciam

¶ Ecclesia habet senatū ideo pōt ordinare ius ecclesie illa facere que pōt senatus nō do. an. de iudi. at si dēici in prim. v. ad terciū et inde sub v. execuco. ff. instancia. ff. possessio. ff. platus. ff.

¶ Ecclesia collegiata que dicatur inde in de. y. de eta. et quali. et ubi per do. an. dicit collegiata est ubi in qua sunt duo fm ius canonicū ut nō sub v. collegiū. ff. collegiū facit licet glo. dicat q requirantur tres licet in vno tm retineat ius collegij nō glo. in c. 1. de elec. et de iurpa. c. nobis et ibi per Jo. an. qui ponit qualitates ex quibus cognoscatur ecclesiam esse collegiatam viz sigillum tractatus cois archa cois refectorij cōis et firmitas cois et silua et hoc in dubio vbi aut ex priuilegio consuetudine uel fundacione constat ecclesiam esse collegiatam uel non illi standū est dictis qualitatibus ecclesiis ut nō. ibi Jo. an. dicit cū Jnno. c. postulasti c. n. q si in fundacione ecclesie fuit ordinatū q ibi essent tres uel plures clerici uel si pro tot fuit dotata censetur collegiata Secus vbi ordinatū fuit q ibi essent duo tm uel vnus licet postea contingat nūm augeri Item dicit hosti. et Jo. an. in dicto c. nobis q de uir cōi ecclesie cathedrales et eciam regulares que ad congregacionem tenendam sufficienter sūt dotate et vnuit in cōi habent ius collegij et idem dicit archi. x. q. 1. c. 1. vbi eciam addit fm vnū q non sufficiat ad hoc q ecclesia sit collegiata q plures sint ibi clerici nisi ad hoc sunt constituti et sint vnū corpus et habeant archam Addit eciam scōm q duo non faciūt ecclesiam collegiatam sed tres ad minus Ad esset aute collegij non requiritur ibi esse platium nō archi. xxj. q. 1. sicut in glo. Sed cōi gui. de mon. lau. in xxiij. suscepti in prin. super v. ecclesijs dicat q illa dumtaxat est collegiata in qua sunt plures tanqm facientes vnū corpus consueuerūt capitulū uel collegiū vocari et cōiter a gentibus sic appellari et ut tales habeī Vide boyc. qui plen nō in dicto c. postulasti et fran. de zab. et eciā in de. statutū de elec. in my. q. inde ubi Gentz qui scribit cū gui. de. et si pn̄lis sup v. mentuale de ipt̄ et idem dicat do. an. f

c·i·de dec· in ꝓmo nōbili

¶ Ecclesia curata que dicatur inde sub v· cura ·ſ· curata ecclesia

¶ Ecclesie appellacione apphenditur cimiteriū et totus ambitꝰ et capelle sibi contigue secus in existentibus extra septa eccīe ut ibi nō

¶ Ecclesia habet hoc speciale ꝙ acquīt dominiū sine apprehē sione possessionis nō Jo·an· de cau·pos·c·fi·x·col·v·venio ad 3m et est tex· C· de sacro sanc·ecc·l·fi·Item acquīt possessionē sine apprehensione qm̄ est heres instit̄utus ut c· in pn̄cia de proba·

¶ Ecclesia hī hoc pn̄uilegiū ꝙ quilibet pōt venire ad defen sionem bonoꝝ eccl'ie ro·ordi·ecc·

¶ Ecclesie appellacioē non intelligitur de epāli siue cathedra li sed de inferioribus ecclesijs sm̄ Jmo· de concess· preben· dilec tus et per archi· de p̄ben· licet c·n·li·vj· inde tex· c· quāuis c· n· et li·

¶ Ecclesia cathedralis succedit loco domicilij cuilibet deīci siue dyoces suffi cit ergo deīcium ibi catari et in loco siu bn̄ficij ro·condu·lxxix·

¶ Ecclesia restituitur adūs lapsū tp̄is dan ad appellandum de resti· in mte·c·fi· et tp̄is dan ad probandū ut in c· coram de rest· in mte·c·i·et in pluribus alijs casibus restituitur et per Jo·an· in dc·i·de resti·in mte· et aduīsus prescp̄cionem nō Jmo·c·n· c·i· in antiquis et in plurib̄us alijs casibus restituit nō p Jo· an· in dicta de·i· dicti c·fi· de resti·in mte· in antiquis et ui de·j· eccīa restituit nō solū et·q·

¶ Ecclesia cathedralis dicitur vacare eo ipō ꝙ epus tunc lanus est ad aliam ecclesiam et a vinculo prioris absolutus est quod est uerū qn̄ appareat ip̄am voluisse transferre invitū als non vacaret nisi translatus translationi consentiret nō Jo·mo· de elec· generali li·vj· quod plene prosequitur Jo·an· in c·a qd̄ ob gram̄ c·li·

¶ Ecclesiastice rei alienacio facta ex fl'a causa fuata t̄n forma iur̄ an sit nulla uel venit rescindenda fl'itate ꝓbata inde sub v·vnio in prin·

¶ Ecclesia et eius bona an obligentur ex contractu p̄lati ui de sub v· p̄latus

¶ Ecclesie acquīritur dominiū rei empte de pecunia ecclesie nō glo·xij·q·ij·aplicos de pecu·de· inquirendum et simil'

acquitur actio personalis ex contractu per aliū super re ecclie celebrato quod est verum in subsidium in illo qui contraxit nō exstente soluendo als secus nō bar· in l· si ut ꝓponis C· de rei ven· si tū debitor qui ex contractu de re uel sup re mīoꝝ simto contrahenti tenebatur soluit ipi contrahenti ignorans rem fu isse ecclesie liberatur nisi ille contrahens non sit soluendo sic dicitur de mīore cui ecclesia compatur ut l· filie ff· de solu· et quod ubi nō bar·

¶ Ecclesia restituitur non solum contra priuatum sed cōtra cōm ecclesiam prescribentem nō glo· cy· et bal· C· de sacro sanc· ecc· et aliē· Item sibi

¶ Ecclesia restituitur adūsus ꝑscripcionem xl· annoꝝ per tex· de· i· de resti· in mte· licet Jo· an· ibi dicit contrariū in my glo· in fi· et male quia tex· generaliter loquitur de ꝑscripcoe adūsus tpis lapsum nec distinguitur an ille lapsus sit xl· an norū uel xxx· et ita ibi tenet pau· steph· gentz et fran· de zab· Idem tenet Jo· an· in c· audit de resti· in mte· Item eadem ante dictam de· restituebatur ecclesia adūsus talem ꝑscripcionem per tex· c· i· e ti· vbi dicitur q ecclia lesa semper utr iure mīor quod intellige quo ad restitucionem concedendam non quo ad cursum prescripcionis ipō uir impedied ut nō Jo· an· c· i· de prescrip· Set illud ubum semp importat q oīm casu· l· i· et ibi nō· ff· solu· ma· sed mior contra talem prescripcionem restituitur c· in qui cau· in mte· resti· nō est ne· l· fi· et de presc̄p· xxx· annoꝝ· l· sicut· ff· pnūt iucta· l· ait ꝓtor inprin· ff· de mīo· ergo et ecclesia fatetur q verbum semper supponitur pro rā et reseruantur casus excepti ut dicat glo· et bar· in l· fi· p̄dicta sed in aliqua lege uel decr tali non reputur exceptum q ecclesia non restituatur adū sus talem prescripcionem go restituetur et ita tenet Ymo· dicto c· i· et an· dicto c· audits et hosti· e ti· in sūma 2ª pte ff· qn̄ v· ultiō et ff· in quibus v· in prescripcionibus et in c· contingat de transac· nec ob rāo glo· dicti c· auditis que dicit q frustra canones pmittēnt talem prescripcionem cōm ecclesiam si restituētur quia arm non valet Nam et cōm mīorem pmittit lex talem ꝑscripcionem et tū cōm eū restituit Set silr canones pmittunt aliquas ꝑscripcōs mīoris tpis cōm ecclesiam et tū adūsus illam restituunt ut c· coram de resti· in mte· nō hosti· Jo· an· c· i· et fi· e· ti· Hec p̄t dici ura sic pmittencia frustratoria quia si restituco

non petatur et finiatur infra quadriennū petens restitucionem non auditur C. de temp. in int. resti. l. fi. et dē. i. e. n. nisi in certis causis que nō in tex. et glo. c. i. de resti. in int. li. vj.

¶ Ecclesia prochialis que dicatur unde Jo. an. de de. non resi. quia nonnulli super v. prochialis et hosti. in sūma de proch dicit q' prochialis est que hē prochiam limitatam ut c. pastoralis inprim. de hys que fi. a prela. et actu prochianas hē nō c. licet canon de elec. li. vj. sup v. prochialis

¶ Ecclesia prochialis debet regi per rectorem nec potest regi per aliū nisi in contrariū sit consuetudo nō Jo. an. c. extirpande de preben. uel nisi sit altrī beneficio annexa quo casu potest regi per vicariū ꝑpetuū quem habet rector pītare ut dicto c. extirpande. ſſ. qui uero puto tū q' ex consuetudine possit regī per vicariū tpālem per ea que dixi inprim. et de facto ita reperitur seruari super quo unde sup v. consuetudo. ſſ. q' consuetudo q' vicary

¶ Ecclesia prochialis si est ꝑse principalis altrī beneficio non annexa tenetur rector per se et non per aliū in eadē residere quod si non facit potest monicione ꝑmissa priuari per sententiam ut c. non nulli de de. non resi. debet ecl infra annū se facē promoueri quod si non fecit priuatur ipō iurē eciam sine monicione ut c. licet canon de elec. li. vj. Vbi autem ecclesia prochialis est altrī beneficio non curato annexa tunc licet vicaria ꝑpetua eiusdem ecclesie que regitur p vicariū ꝑpetuū in eadem ecclesia sit curata et incompatibilis cum alio curato nō Jo. an. c. fi. de offi. vica. et patet ex tex. de. c. n. tū ipa ecclesia respectu principalis rectoris censetur non curata quo ad hoc ut sit compatibilis cum alio curato hoc est verum sine sit altrī beneficio annexa ut c. super eo de preben. li. vj. sine non sit annexa ut in extrag. execrabilis. ſſ. qītū autem vbi ā est annexa non tenetur rector in eadem residere nec ꝓpter eam facere ad ordinem sacerdocy promoueri ut c. extirpande. ſſ. qui uero de preben. tenetur tū in ea facē deseruiri per vicariū ꝑpetuū per epm per eius pītelacionem instituendum quod si non facit priuatur ipō iure inuencione per epm per eius tū pmissa sine qua tū priuacio nō sequitur ſm Jmmo. et Jo. an. in dicto c. extirpande unde oiō super v. cura. ſſ. curatū bñficiū obtinens

¶ Ecclesia una potest habere plures sacerdotes quoz pluēs

exerceant curam aiārū insolitō potest eciam inter eos diuisa esse cura utī vnus exerceat curam in aliquibus alt' in alys nc̄ ista sūt cōīa ius nō ſmo· de p̄ben· cū nō ignores iude oīo oldra· consilio lxvj·

¶ Edere non tenetur actor nec reus instra seu priuilegia sua presertim si illa asserat esse sua ꝑ̄a potest tī iudex p tem compellere ad exhibendum illa sibi et ipse habet iudicare an sint propria uel comūia uel ad causam facē cia vo· condu· ccvnj·

¶ Edere sicut quis compellitur sua ꝑpria instrumenta fauore fisci ſta et fauore matrimony nota Jo· an· i addi· spe· in ti· de instru· edi· ſ· videndum v· ex premissis de proba· c· i·

¶ Edere tenetur quilibet colligans eciam fiscus ꝑpriq instrm̄ colligans ſcīm si instrm̄ sit cōe Quod aūt dicatur cōe iude ſmo· Jo· an· et do· an· c· i· vbi pulchre loquitur super hoc sed si sit ꝑpriū eius a quo petitur edi tanqm̄ iuste ei penes quem est ex aliquo facto uel quasi inter ptes et quod potest nocere illi a quo petitur ut quia solutum est debitum uel quia cassata est sentencia lata pro eo qui hē instrm̄ sine isto casu potest pti edicio Si uero petitur instrm̄ edi ut fiat mutile ut quia peto cassari sentenciam et peto in causa appellacionis q̄ exhibeatur dic ut in c· ſ· ꝑpetuus de fi· instru· Si aūt instrm̄ est utile utriq; pti uel est mutile non surgit hoc ex aliquo facto uel quasi nt partes tunc si actor petit edi ad suam intencionem fundā dam non auditur nisi reus sit resecutatus fallit in fisco aū quis tenetur edē instrm̄ ꝑpriū et ad intencionem fū dandam fallit eciam in causa mrīonali et hoc opatur fa uor fisci et mrīony et eciam ꝑ p̄tm respectu mrīony ſcē possit dici in domibus et alimentis in legatis ad pias cās in ecclesijs in hospitalibus in libertatibus et in oībus alijs multū priuilegiatis saltim ubi alt' non hētur copia probandi Item poss' attemptari vbicūq; manifestum argu tur p̄tm in retencōe instrī et aliqua fides uel presumpcō possit fieri de instrō habito uel saltim ex officio uel denū ciacione euangelica quis edē compellatur vino plus di cit rota q̄ in oīb̄ casu potest iudex ptem compellē ut instrm̄ exhibeat altera pte iurante q̄ edicionem non pe nt calūpe causa Tu dic q̄ de iur̄ non potest hoc facere

nisi ex magna causa et magna causa est qñ pñ pisset copia probandi aliter et maxime si ei non possit aliter imputari quare instrñ non habuit Vbi autē actor petit sibi edi in strñ ad appellacionem probandam auditur quia actor in replicacione reus est quia reo semper fit edicio eadem ad exceptionem fundandam et nuandam ut si petam a te fundum quem michi vendidisti et est contencio inq̃ntum fundus se extendat cogitur reus actori edere ad istam intē cionem nuandam Idem si pro actore essent violente pre sumpcões quo casu ad complendam probacionem compel litur reus edē instrñ ꝑprium ipius tercy cum ꝯa ē q̃ opel litur edē nisi talis edicio petat coñi fiscū nō am. c. i. de ꝓba. in y. et ny. col'

¶ Edificiū si fiat de pecunia ecclesie in solo alieno solum edificio cedit fauore ecclesie nō glo. vn. q. ij. aplicos Idē nō spe. de emp. et ven. ſ. tercio loco v. quid si dicit quod est verum qñ edificans est dñs soli et ita loquitur ibi sed Jo. an. in addi. spe. dicit in dic. v. quid si dicitur q̃ pocius dicendum uidetur q̃ edificiū sit ecclesie et so lum est ꝑmi dñi et idem dicit do. an. c. inquirendus de pecu.

¶ Electio si fiat de prelato ad ecclesiam non cathedralez nec regularem non habet locum in talli electione c. q̃ sit de elec. li. vj. nec in ea seruanda est forma c. quia ꝓter de elec. licet Jo. an. dicat contrariū ro. condu. cclxxvj. et an talis electio debeat fieri infra semestre uel tremestre ro. cōdu. cccclxxxij. et unde sub v. collacio finaco dispēsa cio noiacio possor

¶ Electio hē vim confirmacionis qñ ad dignitem spectat electio et confirmacio eodem iure secus si diuiso nō de elec. ut cca li. vj. in glo. y. Item nō Jo. mo. c. ti. et li. c. i. Idem te net archi. in dicto c. i. et lxij. di. in synodo et Compos. de elec. cum inter canonicos v. unde oīo

¶ Electio licet cassetur si tñ electus per superiorem confir metur sola confirmacio tuetur possessorem et omia facta p eū ro. condu. clxxxj. et ideo electo cōfirmato obediendū est licet electio fuit nulla quomodo cōfirmacō tenet nō Jmo. de excel. pla. int dilectos

¶ Electus confirmatus licet non consecratus habet legitti mā administracionem rōne cuius pōt excōicare iudicare

et suspendē ro· condu· cccclv· m̄ ante consecracionem nō vocat' cp̄us ut ibi nō

¶ Electus et non confirmatus non potest beneficia conferre de elec· nosci c· transmissa nisi esset in p̄tibus ualde remotis a loco ubi pen deberet confirmacio de elec· nichil in fi· ul' nisi electus esset bona fide in possessione prelature ut nō ffmo. in dispo c· nichil

¶ Electus aut confirmatus a cuius confirmacione appellatum est beneficia conferre non potest nota glo· de elec· audaricie li· vj·

¶ Electus si fuit confirmato & nullū et post confirmacō talē admīstrat an incurrat penā c· audaricie li· vj· uide sub v· pena ·ss· pena decretalis

¶ Electus si electiōi consensit dicitur ante confirmacōm spiritualiter nuptale vinculū cū ecclia contrasse de elec· cuj inf' can' cos de transla· inter corpalia

¶ Electus non h̄t ius in re per solam electionem sed demū p confirmacionē de accu· c· super hys habet aut ius ad rem p solam electionem nō glo· de· i· ut lite pen· sup v· collato et per do· am· et per eundem de r̄pt' in nr̄a cca ti· et de isto iur in re et ad rem in beneficio uide tex· et glo· c· fi· de cōsuet· p̄ben· li· vj· et de preben· c· si tibi abbīs et c· si is cui et c· quidam e· li· et de· i· de sequest· pos·

¶ Electus non confirmatus si admīstrat non solū p̄iudicat iuri sibi competenti ad rem sed etiam efficitur ineligibilis ad omia beneficia nō Jo· an· de elec· audaricie li· vj· glo· fi· in nouella ffacio est q̄ p̄iudicat' p̄ delictū et vicium suūgo ē ut c· sup eo de elec·

¶ Electio sub condicionē facta an valeat uide de elec· c· j· li· vj·

¶ Electio rectoris in ecclesia collegiata uel conuentuali p̄tinet ad collegiū uel conuentū nisi in fundacōe aliter sit actum uel consuetudo aliter habeat de iur̄ pa· nobis nō glo· de elec· c· i·

¶ Electio q̄n fit eciam absentes vocandi sūt si sine p̄iudicio vocari possunt nisi cōsuetudo sit in contrarium de preben· cū in ecclesys li· vj· et nō de offi· or· q̄nus e· li· et uide quod nō vj· q· i· sēd si tm̄ fiat electio a maiori parte capituli licet alys non vocatis non ḡtā est ipō iur̄ nulla de elec· quod sicut et nō e· n· quid propt' et c· audit' et q̄ꝫ

valet facta a maiori pte licet alys non vocatis puta si initat finis temporis prefixi ad eligendum no. Jo. an. de elec. cū nobis

¶ Electionis decretū quā formā habere debet iude de elec. inotuit que sūt de substancia et forma electionis iude per Inno. Jo. an. et Do. an. c. ti. ecclesia vidua. ss. y. denicq; et anī oubio plumatur electio solempniter facta iude sub v. plup cio. ss. plūitur quis

¶ Eligē an possit suspensus et utrū ipe possit eligi iude de clēi. ex mi. c. fi. et iude sub v. suspensus. ss.

¶ Eligendi facultatem hns non potest semp̄ eligē nō p glo. et bar. in. l. plane. ff. q cuius vni et. l. si tibi mandauero. ss. si nbi. ff. manda. nō per glo. et doc. de elec. cum in iure

¶ Eligentes licet eligant indignū ut homicidam illegitimū uel alias irregularem non ppterea devoluitur potestas eligendi ad sup̄iorem ex negligencia quia non est negligens qui eligit licet male eligit nisi elegerit omnino incapacem ut feminam uel infantem sed pōt bene devolui ex malicia si sciant indignū eligit ut Inno. et Jo. an. de concess. p. cū nris. in prin. ro. cōdu. ecclij.

¶ Electores etiam mortuo electo qui de electione sua litigabat cū tūc possūt in iudicio comparē rōne interesse sui et petē declarari ius eligendi ad eos ptinē et addūsarii amouendū fore ro. cōdu clxix.

¶ Electio an sit si illitteratus ad dignitatem ecclesiasticā eligatur iude sub b. epūs. ss. epī et alij

¶ Electio qm̄ tractatur an possint electores variare post scrutinium publicatū ut c. publicato de elec. quod intelligitur qm̄ in scrutinio reperitur quis a maiori parte nominato quo casu sibi ius est quesitū compellendi electores ad electionem de eo faciendam in cōi secus si in scrutinio non sit aliquis a maiori sed a minori uel media diminuit pte nominatus quo casu cū ex tali nominatione non sit nominato ius quesitum compellendi non sunt electores sed possunt variare quia nulli iniuriam facit ex variacione ponita et sic cessat racio c. publicato et contr cessat eius dispositio nō idem Jo. an. in c. publicato super tex. in v. nequeunt et in xvij. q. facit quod nō de elec. cum in iure glo. fi. et quod nō Jo. an. sup ea facit eciam quod idem Jo. an.

nō· m c· publicato in ꝑma q· ubi dicat q; ante illud c· tenebāt
omēs doctores posse variari ¶Cū go illud c· in rōne sui prohi-
beat variacionem solum in quo casu electores possūt ꝓceꝺ
ad electionem de ꝑsona noīan faciendam quod est vīm qū
fiut nomīatus a maiori ꝑte go si fuit nomīatus a mīori
uel media ꝑte seruabuntur iura antiqua que non ꝯpiuū
expsse correcta et uide omo ·ſ· ꝙrio

¶ Electio qū tractatur et electores discordant i noīacōe
ꝑsone eligende an una pars possit ad aliam accedē dic q; de
accessu et eius effectu potest queri ad triplicem finē ꝑmo
ut si per accessum accrescat mīs usq; ad duplū maiorem
ptem possit electio confirmari nulla alia electioe admissa
2° ut si crescat mīs usq; ad maiorem ptem possit cōis elec-
cio ualida fieri quo ad duos ꝑmos fines Certū est in elec-
cionibus virorū non hīē locū accessū quia si ab inicio vir
electus fuisset duplo maiori ꝑte tū mīor ꝑs excipiendo et
probando aliquō q; vota maioris partis nulla reddēt con
firmacionem impediret ut c· scriptum de elec· et e· n· si qn
li· vꝭ· licet vir ipē sit ab ipō inicio a maiori ꝑte electus tū
ante confirmacionem admīstrare non potest de elec· q̄lit'
et c· n· auaricie li· vꝭ· non est go mirū si quid non possūt viri
ab inicio non possūt ꝑ accessum In electionibus aūt mulierum
licet abbatissa a duplo maiori ꝑte ab inicio electa debeat nlla
exceptione admissa confirmari et si fuit a maiori ꝑte licet ñ
duplo maiori electa possit ante confirmacionem admīstrare
tū per accessum ex post non potest hos fines et effectus con-
sequi ut in c· Indempnitatibus ·ſ· si qua uero de elec· li· vꝭ·
qui tex· de hys duobus effectibus debet intelligi quia in
ꝓcedentibus de illis effectibus loquitur et precedencia dela-
rant sequencia ·l· talis scriptura dele· i· Quo ad 3m finē
an c· publicato potēt fieri accessus de mīori ad maiorē
et eōmisso de mīori ad inediam ꝑtem capituli et eōmisso
de pari ad parem mūm nō Jo· an· in dicto c· publicato de
elec· in ·i· q· et per c· publicato statuū est q; post publica
tum scrutinīū non possunt electores videlicet vna pars
altēr accedere et variare in ꝓiudicū illius qui in scruti
nio reꝑitur nomīatus a maiori ꝑte vno talis nomīatus
potest petē quod electores compellantur electionem facē
de eo in cōi Si ergo in scrutinio reꝑiatur nullus nomīatus
a maiori ꝑte capituli seo quilibet nomīatorū reꝑit nomīatus

a minori uel media pte capituli potest vna ps alii accedere
fm iura antiqua que hoc casu non apparent immutata et
quia cessat ratio c. publicato quia nullus a minori parte
capituli nominatus pot petere q electores compellantur elec
cionem de eo facere in coi per iura pdicta et hoc voluit Jo. an.
in dicto c. publicato q. vi. non obstan c. indempnitatibus
ss. siqua uero quia ibi loquitur de accessu quo ad duos fines
pmos et effectus dumtaxat ut predixi Et quia cum ille sit
textus nouus corrigens iura antiqua sic debet intelligi q
possit ledat et corrigat pota iura dumodo aliquid capitur
de elec. cu expediat li. vi. Sed si quis ptinacit dicet dictu. ss.
si qua uero indifferenter et generalit intelligendu de omi fi
ne et effectu accessus ut ille non possit fieri ecia quo ad
fine faciendi validam electionem licet p accessum deueniat
ad maiorem ptem ti nemo negabit q si in tractatu elec
tionis quis fuit a media pte capituli nominatus no possit
illi medie parti accessus fieri quia ille. ss. si qua uero pro
hibet accessum ad maiorem uel minorem ptem dumtaxat
go ad mediam ptem potest accedi fm iura antiqua que
in hoc non reprobantur correcta et ita firmat Jo. an. in c.
quorundam de elec. li. vi. super v. a minori in nouella et ide
voluit in dicto. ss. si qua uero in prin. glo. que licet prima facie
uideatur facere con ti recte intelligenti facit pro qua ibi fina
liter dicit iura antiqua illesa seruari qn electio fit a media
pte capituli Et si dicas illi glo. responderi non potest quia
licet dicant iura antiqua illo casu manere incorrecta in
eodem casu concludit medie parti non posse accessum fieri
Et conclusionem hanc probat per rationem dicens q electo
facta a media parte dumtaxat ne du de religioso sed de alio
quocuq est ipo iure nulla etiam fm iura antiqua eo ipo
q non est facta a maiori pte ut patet c. quia pter et ecclia
vra. i. et y. de elec. go non potest per accessum ratificari ut
ita non firmatur hic aduerte q recte intelligenti rnsio patz
illa go loquitur in electione nos loquimur in nominacone
que electionem precedit fateor q electio eo ipo quod non fit
a maiori pte est ipo iure nulla et omr non potest p accessu
ratificari si nominacio licet sit facta no a maiori si media pte
non est ipo iure nulla si pendet ab euentu accessus et si per
accessum crescat usq ad maiorem ptem incipit valere et ex ea
pot ad electionem accedi fm iura antiqua de quibus. s. et

nde oīo sub v· noīacio et· s̄· ſ· ꝓxīmo

¶ Electio qñ ſpectat ad epm̄ et capitulū ſimul et epūs ſolus uel eadm cū mīori ptr capituli eligit vnū et maior pars capituli eligit alīū que valeat nde ſub v· epūs · ſ· episcopus est caput

¶ Electio tūc demū requīt obſeruari formam capituli q̄ ꝑ qñ fit de epō uel abbate uel principali rectore in ecclesia collegiata non aūt requīūtur illa forma in canonicatibus et prebendis nec in alijs dignitatibus uel beneficijs inferioribus nota glo· Compoſ· ſmo· et Jo·an· in dicto c· quia propter de elec·nec eadm requīūtur illa forma in epātibus qñ electio fit per viam compromiſſi nō Cal· et Jo·an· c· cū inē de elec·

¶ Electio qñ non requīrit ſeruari formā c· quia ꝓpter conr non requīt de necītate q̄ fiat collacio votorū quia illa collcio inducta est ex forma predicta nō Compoſ· et Jo·an· de elec· In geneſi v· cotto et eadm non requīūtur q̄ fiat cōis electio per vnū vice oīm ſicut no·Jo·an· c· ſicut de elec· in glo· ordinaria Idem tenet ſmo· et Compoſ· in dicto c· In geneſi ut refert ibi Jo·an· ſuper v·apparenter licet Cal·et Jo·an·contrariū ſenciant c· cū in nre de elec· ꝯ idem anſtat cū ſmo· in dicto c· In geneſi

¶ Eligē potest quis ut conferat pigrius bñficiū ex plūb⁹ ſimul vacantibus qñ hī facultatem conferendi plura beneficia uſq; ad ctum nūm et facta collacone de iſto nūo dempto vno ſi vacant duo alia ſimul quor vnū est pigrius alterō poteīt pigrius conferre et illud eligē nō glo· de preben· q̄us n·li· vj· ſup v· decedencaū in fi·

¶ Eligere an poſſit expectans alterum ex pluribus beneficijs per eum ſimul diuſo tempore acceptatis nde ſub v· acceptacō in pncipio

¶ Emphitheota an poſſit dare emphitheoſim in dotem pro filia ſua ro·ꝺu· exluy·al' exouy·

¶ Emphiteoſi finita p generacionem finitā poſſūt deſcendentes petere q̄ eis reformetur et ſi non reformetur fit eis nouū et poſſunt appellare ad ſuperiorem et petē ut cogat q̄ eius reformacio fiat nō bar·ff· de pruul' cre·l·i· in fi· et de aqua cot· et eſh·l·i·ſ· pmittitur/Opinio bar· tenetur reſtringenda ſm leges in quibus ſtabit q̄ ꝑ quas mouetur uidelicet q̄ dns vellet alīē in emphiteoſim dare uel qñ princeps rem concessam cte pſone non vellz succōn

rei confirmare nec ad ipius vsus princeps conuerti sed rem in statu ꝑmo Vbi aũt dns non vellet alteri in emphiteosim dare sed pro se et sua mensa retinere vel princeps rẽ ẽte psone concessam ad ꝙos vsus conuertere uidetur hoc posse fieri quia ꝑma caritas incipit a seipsa et nemini iniuriam facit qui utitur iure suo et sic cessant racones et argumẽta predictorum ·l· unde etiam bar· in ·l· si michi et ticio de v· oblig·

¶ Emptor et cuncta non agit de euictione cont venditorẽ si ei non denuntiauit ut veniret ad defensionem iur licet venditor sciuerit lite mota nõ bar· in ·l· qui uxori ·ff· quod go· ff· de adulte·

¶ Emptor si agat ad rem emptam potest repelli per exceptionem ꝑ non solum ·l· iulianus ·ff· offerri ·ff· de act· emp· que exceptio si non fuit opposita ante sententiã potest opponi in execucione nõ spe· n· de excep· sen· ff· fi· v· sed pone emptor si tũ emptor non confidit de venditore põt ꝑtũ deponẽ penes psonam vtroncam quod sufficit ſm bar· in ·l· si soluturus ·ff· de solu· sed glo· tenet in dicto ·ff· affirm q· debet precium tradẽ et ita tenet azo· in sũma de ac· emp· ad fi· per iura que ibi all· unde

¶ Episcopus non põt alteri quã vicario suo generali ptãtem conferendi beneficia vacatura ro· conclu· cclxxx· als ccctem· dare et unde sub v· capitulũ dignitas dispensacio electio platus statutũ

¶ Epus licet ex consuetudine uel priuilegio hẽt collacionem certi beneficij sin in dyoc alterius epi non potest tũ resignacõ eiusdem beneficij recipere uolenti illud ꝑmutare et sic liz ad eum ꝑtineat collacio nõ tũ mistricio nec destricio nõ ro· cõclu· cclxxxj·

¶ Epus licet sit extra dyocesim potest beneficia sue dyoc conferre de ꝑben· statutũ li· vj· et ibi nõ in glo· pnlr et probat in c· post electionem de concess· ꝑben· et ibi nõ per Jo· an· sup v· in mandatis Jn contrarium facit quia conferre beneficia est iurisdictionis ut nõ· j· sub v· iurisdictio ·ff· iurisdictionalis actus et illa que sunt iurisdictionis non põt eps facẽ extra suã dyoc ut nõ· j· ff· proxio

¶ Epus eciam extra suam dyocesim põt in pontificalibus celebrare et predicare eciam sine licencia dyocesani loci ſm hosti· quod approbat consuetudo licet ſmno· cont sed illa q

sūt iurisdictionis et officij sicut est crismare degradare ordinare et similia facē non pōt epūs ex̄ suam dyoc sine licencia epī loca cum licencia sic nō glo. de fi. de priuil' sup v. eisdē

¶ Epūs regularit' bt dispensare et conferre omia beneficia in sua dyoc existencia ro. scdu. cccexxix.

¶ Epūs fundat intentū suū de iur' cōi in subiectōe eccliaz suaz in sua dyoc et archiepūs eodem mō sit in sua prouīcia quo ad archiepālem ptātem et in sit in eius dyoc quo ad epālem do. an. de cau. pos. c. fi. col. i.

¶ Epūs probat subiectionem eccle per duo signa primo ex eo q' constat platum accedere ad synodum epi 2° eo pō qō pstat sibi cēsum Aduīte tn quia non sufficit probare censū solutum nisi probetur in signū subiectionis nō c. n. c. vj. qō est vīm quo ad vlem subiectionem sed quo ad subiectionem rspectu ipius censy soluēdi sufficat ꝓbare ipam censy solucionem nō c. ti. xvny. col' nūc aūt restat

¶ Epūs non potest aliquem sibi non subiectū ordinare sine licencia siu epi de temp. or. c. fi. li. vj.

¶ Epūs non pōt hre ecclesiam cathedralem cū ꝓpositura do. an. de iudi. cam

¶ Epūs an possit concedē indulgencia celebrandi et celebrare faciendi super altare portatili iude sub v. missa

¶ Epūs ex consensu capituli pōt ex iusta causa rem vnio ecclesie alteri cedere ad tempus et eaam ꝑpetuo nō Jo. an. de rpt' si ꝓpter li. vj. in nouella sup v. ecclie tue fabrice et idem nō Jo. an. de re. ec. nō alie. dudū li. vj. in glo. iusta iudebatur et nō de relu. do. constitut'

¶ Epūs potest cum consensu capituli vnire et diuidere ecclias et ꝑpetuam subtractionem bn ecclesie facē et dare alteri nō fre. de sc. in trac. pmu. q. xcmy. sine consensu capituli non pōt ut probatur xvj. q. i. precipimus. ss. sicut et nō archi. c. q. c et tps qualitas et hosti. in sūma de hys que fi. a plato. ss. i. v. sed nec et Jo. an. in de. ne in agro. ss. ad hoc v. assensu de sta. mo. et de. si vna de re. ec. nō alie. in v. consencientē nc pōt epūs pscribere q' sine consensu capli possit vnire ut ibi dicit Jo. an.

¶ Epūs pōt prochialem ecclam vnire epāli uel alteri dignitati ex causa racionabili nō ro. conclu. cxmy. tu dic q epūs cum consensu capituli sui non potest aliquod beneficiū vnire uel donare mse siue epāli nec mse capitulari

conuictum ul' diuisim ut no·ro·condu· et Jo·an·
de re·ec· non alie· in de·q· sup v· mense nisi esset beneficiaz
de mensa epi quid illud pōt donare epō capitlo auēte sua
licet tucus sit auēte supiors nō glo·ca·de· sup v·capitulo
sco sine consensu capituli non pōt vnire nc donare vnā ecde
siā altri ut nō glo· in c· de· sup v· consencaeco
¶ Epus sine consensu capituli non pōt quem beneficio pri
uare ut nō de consue· c·ny·li·vj· et de excs· pla·c·i·hoc vñ
qn procedit ordine iudiciario als secus ut qn deicus cita
tur et monetur ut residcat uel ut ututū suū beneficiū ostēn
dat ut colligit ex nō per Jo·an· i addi·spe·sup ru·a de de·nō
resi·sl· epus pōt deicā et olora·cōsilio ccxxxny·
¶ Epus eadm in spectantibus ad eū non iur ppō sed deuolu
to hī requirē consiliū capituli nō do·an·de elec·ne p defec
tu quod est verum de honestate nō de necitate ut nō per eū
et glo·et iude nō p eū in c·cū in cuctis
¶ Episcopus an possit statuta facere contra ius eadm cū
consensu capituli iude sub v· statutum ·sl· statutum cōn
ius cōe
¶ Episcopus an ea que fiat presumatur in dubio facere
de consensu capituli iude sub v· platus ·sl· platy pfitur
¶ Epō qui incipiat currē semestre ad conferendum bnficium
ad cum deuolutū p negligenciā prōni non pntant iude sub
v· patronus
¶ Epō quē pino et ei ad quē ptinet 2° collacio beneficij cur
rit tempus semestre conferendi notica vera et qui eam
allegat probat illam quia ignorancia pfitur sm Jmo· qui
cū ro·concludit q archiepō qui singulis annis tenetur cele
brare concilia prouicale et inuestigare statū beneficiorum
siue prouicie currit tempus a die deuolucionis non attento
q dicat illam ignorasse si tñ probabilem ignorancam allega
ret staretur de hoc epus iuramento sed Jo·an·dicat hoc re
linqui arbitrio iudicis considerata qualitate beneficij et mo
do vacacionis et loci distancia et fama ro·odu·colvny·
¶ Epus debet eligi infra tres menses et a die electois siue
debet confirmacionem petere als cassatur electio et infra
alios tres menses a die pacifice possessionis adepte debet con
secracionem petē quod siue fcat siue nō priuatur ipō iure
prioribus beneficijs dicto tremestri iusto impedimto cessan
te fcat consecrari priuatur epatu et sic in effectu ad consecē

cionem dantur sex menses ut est tex· de tūsta· c· inter corpalia licet in c· qm̄quidem dicatur de quīq; mensibus tm̄ unde glo. de elec· c· si electio li· vj· in glo· pnlr· Et priuacio predicta fit per sententiā non ipō iure ut dicto c· qm̄quidem inter· et p ardy· et probatur etiam lxxv· di· qm̄quidem nec requīrtur q· aliā monicio precedat sed sufficiat solus lapsus tp̄is ad hoc priuacionem dicto c· cum in cūctis et ita nō per Compos· et Jo·an· Et ad hoc unde qđ nō per Jmo· et Jo·an· de p̄ben· extr· unde et p Jo·an· dicto c· cum in cūctis

¶ Epūs postq̄m est consecratus non potest deponi nec ab administracione uel epātu remoueri nisi per solum p̄p̄m uel hm̄ tem ab eo mandatum sed excōicari uel suspendi uel interdici pōt per archiepm̄ et per eius officialem archiepō absente nō Jo·an· de iudi· c· i· v· oppo· qnto ubi plēn uideas per quos cont̄ epm̄ procedi pōt

¶ Epi appellacione in matcia iurisdictionali comprehendit electus confirmatus sed in mā p̄poracionabili uel indifferēti comphenditur solus consecratus nō Jo·an· de iudi· Ad si dcia ff· de adulte· v· 2° ex parte pſone de quibus autem cognoscē possit electus et confirmatus non dum consecratus unde Jo·an· c· ff· Venio ad declarandum sed rota simp̄r dicit q· ille qui non est consecratus ut nō ro·decis· cccxv·

¶ Epi et aly qui ad dignitates eligūtur uel promouentur debent esse litterati alias priuantur et remouentur de etā et quali· c· fi· et de elec· si forte li· vj· Et unde quod nō Joc· de elec· cum in cūctis in prin· Et defectus scīe reddit electionem nullam et pōt pronunciari nulla probato defectu non tamen sufficiat contumacia pro probacione si citato ad subeund examen nō venit nō lap· dicto c· si forte

¶ Epi et archiepi non debent a clero exactiones indebitas facere alias puniuntur de excel· p̄· c· i· sed debent solum procurationes et debita subsidia exigē de censi· c· cum aplis Et debitū est qū epūs ad p̄p̄am uel ad regem uel ad synodū vadit uel qn̄ faciat expensas pro cōibus negocijs dyoc· fm Jmo· ut no· Jo· an· de sta· mo· c· i· Item ybicunq; epus indiguerit sine culpa sua ut nō Jo·an· de iudi· ad libe randam

¶ Epi et superiores p̄lati h̄nt merū et mixtū imp̄iū et que sunt mēi imperij nō ro·edu· ccclxxix·

¶ Epūs et inferior epō an possint abstinē ab excōicōe unde

sub v· excacao ·ſſ· excacao pōt

¶ Epūs corpō quod est epūs habet ius canonic amexum glo· de pben· postulasti Ille tñ canonicatus non requīt p bendam quia sans pbendatus est de mensa sua nisi consuetudo aliter se hēat nō Jo·an· super dicta glo· Et unde glo· aliā optimā melius declarantem in c· irrefragabili ·ſ· excessus de offi·or· licet hoth· dixerit q· epūs non pōt esse canonicus quia idem non pōt esse pr et filius qđ Jo·an· reprobat de preben· cum in eccia li·vj· ī no^la et unde dicit ut·

¶ Epūs est caput capituli et canonici siue capitulū sūt membra et facīt vnū corpus et ubi in electione uel collatione discordat epūs cum capitulo statur diffinitioni epi si hē vocem in capitulo ut plus nisi rōnabile obsistat Si uero hē vocem ut canonicus statur diffinitioni sanioris ptis capituli nisi aliquid rōnabile obiciatur nō Jo·an·c· i· de excess· pla ¶ Alibi dicat etiam hoc casu stari diffinitioni epi nisi recusetur ut suspectus nō Jo·an· de excess· pla· postulasti super v· nobiscum et quod dixi stari diffinitioi sanioris partis capituli qñ epūs habet vocem ut canonicq dic illam censeri sanioren ptem que cum epō concordat licet sit minor nūs nisi alia ps nūo maior aliquid opponat nō Jo·an· fm hoth· de hys que fi·a plato quanto ut de super quod pulchre nō Jo·an· de concess· preben· postulasti ubi concludit q· si epūs habet vocem ut plus et in capitulo sunt xx· canonici non ualet q facit epūs cū x· quia non hē secum maiorem ptem capituli secus si vocem habeat ut canonicus Idem tenet Compo· c· cum ecclia vulterana de elec· Idem archid· xxj· di· in prin· Idem nō Jo· an· c· i· ne se· va· li· vj· super v· assensu ¶ Et ex hys reprobatur opi· hoth· recitata per Jo·an· in loc pall· in quibus concludit vocem facē iniorem ptem capituli cui adheret et pro qua diffinit pualere quod falsum est et eam reprobant doc· prefati et fre· de se· consilio cc xxij· qui etiam tenet non valere quod facit maior pars capituli epō cōi dicente qui debet ut plus intrelle sed contrarium sentit in hoc Jo·an· c· a collone de app·li·vj· ī no^la dicens q· fm hoc nūquam esset dare maiorem partē epō conē dicente et sic posset semper epūs cū solus electoēs et collacoēs impedire quod esset absurdū et ura sic debē intelligi q· nō sonet in absurdū

¶ Epūs in dubio p̄sūitur esse in capitulo ut p̄latus non ut canonicus et per quos actus appareat eū ibi stare ut prelatū uel ut canonicū unde glo· de app· a collacone li· vj· ne se· va· c· i· e· li· et tex· c· statuimus de ma· et obe· sed qualit' cūq; sit in capitulo non h̄t nisi vn̄m votum ut plen̄ disputat Jo·an·in dicto c·a collacōe in no^la

¶ Epūs si prouidet de beneficio alīcte iuris quod ei non competit an valeat si alīcte alterius iuris et ex alio capite ius ei competebat unde sub v· prouisio ·v· prouisio facta

¶ Episcopus non potest esse procurator alterius nisi m̄a amici· epī̄atus et ecclesie sue nō Jo·an· et Jmo· in c· cuj J· et a· de re iudi·

¶ Epūs non cōsecratus licet electus et confirmatus an possit cās c̄iales cognoscē et diffinire unde sub v· vicarius ·ſ· vicario epī̄ licet

¶ Epūs non consecratus non p̄ot exercē illa que sūt ordis nō hosh· et Jo·an· de elec· tūs missam et archi· lxxxv· di· peruenit

¶ Epūs p̄ot facē statutū cont̄ antiquā consuetudinē eccie sēd non cōn̄ius cōe licet ꝑti scalares cont̄ ius cōe statuē posset et rem̄ dr̄ie ponit Jo·an· de consh· cum a· vij· col' v· no· q; canonici unde quo ad epm̄ quod nō sub v· statutum ·ſ· statutum cont̄ ius cōe et unde sub v· canonicus ſ· canonici an et q̄n

¶ Epūs solus fundat intentū suū de iur̄ cōi super iurisdicione p̄ūiendi excessus in suā dyoc̄ excluso quolibet alio p̄lato inferiore et si inferior talem iurisdictionē h̄eat ex consuetudine nō an· de fo· compe· cum contingat in q̄rto nōbili Idem nō glo· c· irrefragabili ·ſ· excessus de offi· or· Et quod dictum est de causis c̄ialibus idem in mr̄ialibus ut est casus c· accidentibus de excess· p̄la· Et idem in oībus dignitatem talem concernentibꝫ quoꝝ aliqua ibi exp̄mūtur aliqua supplentur per Jo·an· in nouella Scias tū q; consuetudo non p̄ot dare iurisdictionē inferiōribus ab epō deponēdi dēicos nō Jo·an· in dicto c· cū cōtingat ad finem et idē tenet do·an·ibidem

¶ Epūs p̄ot de iur̄ cōi iurisdictionem exercē in tota sua dyoc̄ eadm̄ in causis in quibus inferiores p̄lati h̄nt ordinariam iurisdictionem et inter epm̄ et alios inferiores ē locus

p̄uencionē et si non constat quis p̄uenerit p̄refatur epūs ra
cione maioritatis nō Jo·an· c· pastoralis super·i·glo· de offi.
or· li·vj· in nouella Jo·an· in c· cum contingat de fo·spe·
ex consuetudine tñ inferiōr solus excluso epō iurisdictio
nem hr̄e pōt in ēto loco ut nō Jo·an· c· cū epūs de offi·or·
li·vj· in no·Jo·an· in c· cū contingat vj· col'

¶ Epūs debet creari et deputari in ciuitatibus non in castr'
ut patet c·i· de priuil' et debet deputari in ciuitatibus ho
norabilibus nō in pijs lxxx·di·epī

¶ Epūs pōt clericum beneficio priuare si monitus non
ostendit titulum beneficij ut nō Jo·an· in addi·spe· super
rubrica de cle· non resi· quod intellige de beneficio recen
ti scias in vetusto in quo sufficiat clericū iurare se hūsse
titulum ab illo qui dare potuit ut nō hosti· de symo· c·
licet helv· et fre· de se· consilio ccxxxvij· unde ·S· ſ· epūs
sine consensu

¶ Epūs non pōt l̄timare filiū illegitim̄ sed pōt dispensa
re cum illegitimitatem habilitando eum nota Jo·an·
in c· per venerabilem qui fi·sint le· xx· colūp· v· nūquid
aūt potest epūs

¶ Epūs non potest prescribē quod eciam in casu licito
possit rem ecclesie alienare sine consensu capituli nō Jo·an·
de·si una v· consentiente de re ecc· non alie· et hoc ꝓbat
tex· et ibi nō Jmo· de re iudi· cū causa de app· c· rōna ad
fi· sup glo· de p̄sc̄ipcōib; li·vj· i no^la

¶ Epistola unde sub v· absens

¶ Equipolles unde sub v· indifferenter

¶ Equitas q̄ preferatur rigori uel econtra unde ro·odu·
xxv·

¶ Equitas nō scripta est fuanda p iudicē ut in de· q̄us
rigor de app· et nō ro·odu· cccc·

¶ Error in nomine eius cui quem fit executō attentatus
uel alterius actus non viciat actum si de ꝑsona constat per
circūstancias Jdem si fuit error nominis in r̄ipto ro·condu· c·
xxix· Jmo· c· significante de rep· et probatur per tex C·
de testa· li· si in nomine unde bal· in dicta· l· si in nomie
C· de here· inſti· l· fi· et Jmo· et Jo·an· et Jo·cal· et do·
an· in c· significante et hosti· plene in sūma de r̄ipt'
presen·· ſ· rōne autē v· quid de dubitan̄ et quod nota
Jo·an· in addi· spe·i·

¶ Error iuris excusat qñ ppter varias opiniones doctorñ est dubiñ iuris probabile nõ Joam. de posth. pla. c. i. ad fi. et inde sub v. sentẽcia. ff. sentencia lata expresso iuris errore

¶ Error si est cõmissus per procuratorem in bandis posicõnibus p iuramentum pot corrigi per principalem sine expssa reuocacõe erroris sed principalis posicionem ab eo datam p iuramentum reuocare non potest ro. cõclu. lim. quod intellige nisi alleget errorem maxime in facto alieno quẽ vult probare et reuocare iuxta nõ c. cũ impossibilium de iurib. li. vj. quod allegat dicta decisio Jdõ fm iura que allegat debet intelligi

¶ Errorem suũ potest procurator reuocare et contrarios articulos siue contrariam materiã dare etiam si primã materiã dedit per iuramentũ licet de errore suo non deceat aliq̃m per iuramentũ sup errore pñtiũ quod procedit magis de stilo quam de iure et hec uera in causis beneficialibus et matrimonialibus Jn ꝓphanis aũt non pot reuocare qd cũ iuramento dedit sic nõ ro. odu. ecclp.

¶ Error cõis habetur pro ueritate in iurisdictõe ordinariã secus in delegata in qua non sufficit probacio cõis reputacionis, nõ Jmo. de rp. cũ dilecta quod limita qñ error siue vicium est ẽca ꝛmissionem delegantis qui est actus puatus secus si vicium siue error esset ẽca psonam delegati per tex. c. ad probandũ de re iudicata. no. an. in dicto c. cum dilecto iuxta Cal. in dicto c. ad probandũ cuius dicta ponũtur sub v. excacio. ff. excommunicatus non potest esse iudex

¶ Error confessionis licet possit reuocari usq ad sniam tñ secus si allegetur error in scriptura instrñ producti no. Jmo. de censi. cum olim ad fi. et bar. in l. non fatetur ff. de confes. et iuxta Jo. ff. error tacatur sed limita quo ad vẽba dispositiua in instrõ contenta nõ quo ad narratiua quia confessio que insurgit ex productione instrñ non trahitur ad ea que instrm non probat nõ bar. in l. pg legatum in prin. ff. de hys quib ut in di. et idem sentit ro. condu. cclxx. Sed uerba narratiua non probant nisi inter contrahentes go ic propterea dicat do. an. qp producens instrm potuit postea dicẽ aliud non sollempne et non facẽ fidem in c. cum venibilis de excep. v. col v.

oppo· q; cont/ Et predicta procedūt in confessione facta que ¶ surgit ex p̄ductione p̄dicta secus si pars expresse confitetur dando articulū per expressam confessionem de content; i mstro quia tūc narratiua mstri sunt redacta indispositiua p ex pressam confessionem et tunc ulla contrsio concordans cū mstro reuocari non potest nec admittitur ps ad probandū contrsū et probat confessio sub ꝺmēoracione mstri facta licet mstr̄ de se m ūbis narratiuus nel eciam alys non pro baret/Et hoc uoluit Jmmo· in dicto c· cū ven^lis in glo· non est verum ꝟ· sed si confitetur licet bar· in dicta·l· post legam dicat q; potest probare contrarium sed loquitur q̄n mstr̄ est de se nullū/Adde q; articulus datus per modū obiectus non potest reuocari tex· nōbilis de elec· ab eo li·vj· Et unde sub ꝟ· p̄ducens ·ſ· producens instrumentū et unde oīo sub ꝟ· confessio ·ſ· confessio indeliberate ·ſ· confessione per suasione

¶ Error cōis non nocet nec pro ūtate habet q̄n semen cia publice lata est cōi errori siue cōi opinioni contra quā talis cōis opinio non est probabilis sed ille q; uult se ex cōi opinione iuuare sciebat ueritatem esse cōm opi nionem cōcz nō Cal· de re iudi· ad probandū do ·an·de p̄ben· ficus q· pulc col'

¶ Error iuris nel facti qualit' probet' unde bar· in·l· non fatet' ff· de confess· et sub ꝟ· ignorancia in prin·

¶ Error cōis an faciat gesta ualere unde Jmmo· de offi· dele· cum super de elec· cum dilectus et c· nichil ubi ple nius loquitur et ibidem unde Compos· Jo·an· et do·an·

¶ Error eciam in facto ꝺ̄p̄o tolleratur ubi agitur de dāpno uitando·l· sed et me p̄ōte in prin· et ·ſ· cum iter· ff· de cōdi· inde·l· si ubi liberū· ff· de ac· et cmp· nō per bar· et bal· in dicta·l· sed et si me p̄ōte et per dy· et Jo·an· in no^la in i^g· norancia li·vj· talis error probatur eo ipō q; probatur rem aliter se habere nō glo·l· cum de mdebito in principio· ff· de proba· et est tex· in·l· si post duulsionem C· de uul; et fac· ig no· et per bar· et bal· in dicta·l· sed et si me p̄ōte/Et p̄dicta sunt uera in errore adhibito extra iudiciū Idem si adhibe tur in iudicio ecc̄a p̄paratoria sed si ecc̄a decisoria tūc nō p̄ sūtur error licet probetur rem aliter se habē nisi p̄bent' alie ciūstancie ex quib; error p̄sūatur nō bar· in·l· nō fate tur· ff· de confes· ꝟ· ſ quero

¶ Error iuris tolleratur ubi agitur de dampno vitando .l. uris ignorancia .ff. de iur et fac. igno. nō bar. et bal. c. q me. cau. Joan dy. et Jo. an. in nouella in 1ª ignorancia li. vi. Et probatur talis ignorancia ex qualitate facti et psonarum puta si diceꝫ se erraſſe quia erat groſſus et illiterato ut nō bar. in .l. non fatetur .ff. de confeſſ uel ſi in negocio in quo erratur erant varie et probabiles opiones doctorū nō Jo. an. in c. de poſtu in no^la in fi. Predicta limita in errore iuris adhibito extra iudicium ſecus ſi in iudicio adhibeatur quia ille reuocari non pōt nō bar. in .l. nō fatetur .v. firmo vna qōm

¶ Error uir nō impedit pſcripcionē unde ſub .v. pſcripcionē ſi. preſcribē volenti

¶ Error tacite confeſſionis ſurgens ex productioē inſtri non pōt reuocari nec debet admitti quis ad probandū dc errorē ſecus in ſimplici confeſſione abſtracta ab inſtrō quia primo caſu producens inſtrm potuit et debuit antequam produceret deliberare confeſſio emanat quia memorie labilis eſt Item plus eſt habē tacitam confeſſionem ex inſtri productione qm confeſſionem tm et ita nō Jmo. et Jo. an. de cenſi. cū olim in fi. predicta limita qm probando errorem reprobatur inſtrm directe ſecus ſi indirecte puta pduxi inſtrm in quo appareat me debitorē in x. producendo confiteor tacite q ſū debitor volo pbare q ſolui uel q fecit pactū de non petendo et cōſ q nō ſum debitor In effectu debeo admitti quia illa probacio non repugnat uſitate inſtrmīt Ita nō Jo. an. in dicto c. cum olim ¶ Ex predictis apparet q illi qui per pdicta theoricam Jmo. concludūt confeſſionem deductam in inſtrō uel aliam ſcripturam reuocari non poſſe rōne alicuius erroris nō bene allegant quia Jmo. hoc nō poſſe ratione alicuius dicat q confeſſio tacita que ſurgit ex productione inſtri non reuocatur quia duo concurrūt ſcilicet confeſſio et inſtrm ſeals go vbi eſt alterum fin eū Ideo ſi aduſarius produceꝫ inſtrm in quo continetur confeſſio mea poſſem illam confeſſionem reuocare rōe erroris unde ac ſi de nulla illa fuiſſet ſcriptura confecta ſic pdicta limita in producente ſcripturam ſiue inſtrm que uel quod de ſe facit plenā probacionē ſecus in producente ſcripturam que datur ut contenta in ea aliunde probentur ut patet in producēte articulū uel poſicionē Nam rōe erroris

pōt talis policio et articulus reuocari nō Jo.an. c. cum in policioibus de uīr uuf li. vj. sup v. uulta causa et unde. S. error confessionis

¶ Et ista dictio non est ampliatiua nō bar. in l. cū antiq̄oribus C. de iur delib. et ꝓtēa natura est illius dictiois diuisa coniugē et eque principaliter nō glo. super rubrica. ff. de uuf et fac. igno. et in c. quēlam de symo. qnq; tm copulatā ponit̄ pro disiūctiua sed impric et qnq; ponit̄ inter duo adiectiua non requīt in eodem subiecto concursum vtriusq; sed uīficatur in alio tm nō Jo.an. c. puls de vi. et ho. de. et in de. plerisq; de elec. et de natura illius dictionis unde plene per Jo.an. de cohā. de. vita v. no. q; mā et per bar. l. si is qui et. ff. vtrūq; de re. iu. ubi plenissime loquit̄ et unde oīo p.cū. l. i. ff. de pac.

¶ Et cetera hoc uerbum denotat temps continuationem ro. conclu. xxv.

¶ Et si hoc vbū licet coīr significet aduisatiuū pro quātus ut patet de ꝓben. audum li. vj. et de dele. mih. c. i. e. li. et de minuē c. i. e. li. tm qnq; ponitur condicionaliter ad comodū profitēntis nō Jo.an. de excep. cū veīlis n. col' v. nō n.

¶ Et ista copulatiua qnq; non cōiugit. l. si uti quis heres ff. de here. inst.

¶ Etas unde sub v. annus

¶ Eundens et euidentissima probacio que dicatur unde sub v. probacio. ff. ꝓbacio indubitata

¶ Excepcio firmat regulam in casibus non exceptis de priuil' si ꝓpter li. vj. ff. de pecu. lega. l. nam quidā liquide in fi. ro. cōclu. cccxxvj. sub v. articulus unde

¶ Excepcio licet firmat regulam tm nūqm ampliat eā nō bar. ff. de vsu leg. l. generali. ff. uxori de fun. instruc. l. q; q; ff. demq; et si in de. i. de preben. pe. de anto. c. licet de offi. vica. li. vj. licet lap. ibi dicat contrū sulnā qōe

¶ Excepcio licet debeat specialit' opponi tm quicquid deducitur ad iudiciū per reum licet non dicat q; excipiendo de dicat tm in vim excipiendi intelligitur et presumitur esse deductum ro. conclu. cccxvij. licet tm non sit nēce q; excepcio specifice et in forma opponatur sed sufficiat fctm narratē ex quo resultat excepcō tm si opponatur et recte excipiēs succūbit bar. in l. i. ff. labeo de flu. et in l. i. ff. de excep. et cy. in l. domū C. de rei ven.

¶ Excepcio dubia que pōt concludē et non concludē debet admitti cum postea possit in processu detegi et declarari nō glo. de procu· ex insinuacōe et do·an· de resti·spo· c in lris xmy· col' v· ex hys deciditur

¶ Excepcio spoliacionis facte per tercium licet possit opponi excepcioni tñ non processit nec diffinicioni nō ro·odu· cccc xx. no, do·an·de resti·spo· in lris vmy· col' x· oppo· q' agenti

¶ Excepcio spoliacionis facte ab alio qua actore qui nō mādauit nec ratū hūit non pōt opponi nisi in cōmunibus causis uel nisi spoliacio concludat inopiam ro· conclu· cccc xmy· nō do·an·de resti· spo· in lris vij· col' v· opponit' q' agenti

¶ Excepcio spoliacionis rerū priuatar nō pōt opponi cont' agentē sup ecclesiastica nec cōtra ro·odu· cccc xy·

¶ Excepcio aliqua an possit opponi cōtra excepcionē grē·i· contra inductionem in possessionem inde sub v· excepcō·ss·

¶ Excepcio bānn uel excōmunicacionis que obstitit cedenti an obstet cessionario inde per jo·an·de inrpa· c·i·li·vj· in no· super glo· pnlt

¶ Excepciones eadem nullitatis si reiciuntur per rēptum uel constitucionem an intelligatur eadem de defectu iurisdicacionis procedentibz inde sub v·rēptū·ss· p quod et sub v·lex ss· siue constitucō excludens

¶ Excepcio an transeat ad singularem successorem actiue et passiue inde plene per do·an·de iudi· quia v· ver· venio ad sedm

¶ Excepcio an actiue et passiue transeat ad vniuersalem successorem eadem qui non causat ius a predecessore ut succēdat in dignitate inde plene per do·an·de iudi· quia v· ver· venio ad 2m et v· venio ad 3m

¶ Excepcio cont' actorē opposita q' priuandus venerit iure quod habet in re quam petit est admittenda licet nō ipō iure sed per sentenciā priuandus est ut nō de cau· pos· pastoralis glo· pnlt Quod intellige si excipiens petat actorem condempnari et priuari per sentenciā et se absolui quia sentencia super ista priuacione est necessaria nō do·an·de fo· compe· c· si diligenti xp· col' v· sed posito q' requirat

¶ Excepcoīs hūs potest adiuuari cōmunitas implorando officiū iudicis ne ab eo inquietetur licet ab ipō non molestetur nō do·an· de iurisdi· quātumuatt v· ad 2m quo iure

Et adūte notabiliter q tale officiū implorat̄ a iudice ip̄o implorans nō a iudice cuius cōt̄ quem implorat̄ quia hoc casu ille censet̄ iudex competens ad dict̄ū iudicī officium quod venit loco exceptionis quia esset competens sup ipā exceptōe si actor agēt no·e·c· v·ad em

¶ Exceptio ordinis ut prius de una causa q̄m de alia cognoscatur et omis exceptio que non ꝑpetuo sed ad tempus impedit est dilatoria nō bar·l·nj·ff·de except·et idem in exceptione ꝑiudiciali ut q̄n una causa ē ꝑiudicial' ad aliā Ideo talis exceptio non poterit opponi po lit' cont' nō bal·c· de pba·l·exceptionem nj·col'

¶ Exceptio dilatoria hīs causam successiua multiplicati uam nen consiuitur per lit' cont' Ideo exceptio q' baimutus non audiatur et exceptio loci non tuit et exceptio q' quis nō iudicatur ult̄ duas dietas exceptio fori possunt oppon̄i post lit' cont' si reus de nouo citetur quia de nouo grauatur q̄ exceptio prodest quo ad futuros Actus nō quo ad ꝑit̄os nō do·an·de ep̄·dilectus n·et spe·in n·de app·ff·retur v· et no·et in n·de cata·ff·v·quid si reus et·ſ·ff·exceptio competens ex statuto

¶ Exceptio declinatoria iurisdictionis non p̄ōt opponi per illum qui interrogatus p̄ñte iudice an velit coram eo rñdē dicat q' sic ex quo patet q' anterior actu lit' cont' p̄cluditur via ad declinatoriā no·do·an·de iudi·c·1·v· nō vī utilem inde bar·in·l·nō iudetur·ff·de iudi·

¶ Exceptio declinatoria iurisdictionis non p̄ōt opponi p illū qui añ lit' cont' interrogatus an cor̄ tali iudice vel let litigare rñdet q' sic quod est vñ q̄n sciunt uel scire debuit exceptionem sibi competē als sciens Item hoc est uer q̄n rñdet se velle litigare si aūt constituit procuīē ad audiendū salus exceptionibus suus tūc sciens nō do·an·de iudi·c·1·v·oppo· q' locus v· ex hys deducitur

¶ Exceptio dēclinatoria supueniens post lit' cont' sic̄ potest oppon̄i nō obstañ pacto quia pactū et renūciacio restringit ad causam subsistentē fin tempus pacti et renūciacionis et idem in exceptōe recusatoriā ꝑ suspicionē no·do·an· de iudi·c·1·v·oppo·2° q' hec

¶ Exceptio declinatoria iurisdictionis non tollitur per satisdacionem de iudicio fisci uel de iudicato soluendo de mā dato iudicis facta qua illa satisdacio recipit mutuum p̄mitto

sistē ꝙut debeo de iure nō do·an· de iudi·c·i·v· ex hys deci
ditur et bar·de re iudi·l· quidam consulebat nec eaā tollit
paliū actū quē pars coraī iudice faciat ante lit cont no·do.
an·de re iudi· inter moñ^m v· opposito q post iude tex· et bar
l· nō iudetur ff· de iudi· et ꝑ sub v· renuntiacō ꝙ· ꝛnuncia
re nō intelligit excepcionē

¶ Excepcio excācionis cōn procurem excātī licet sit dilatoria
potest oppon eciam post lit cont ꝓpter piculum excācionis qa
causa opponendi est successiua nō do·an· de proba· post cessio
nem pult col et si dicta excepcio opponitur cont iudicem
coram quo probanda sit iude Jo·an·de excep·pia li· vj· sub
v· uider in no· et per bar· in l· quidam consulebat de re
iudi· et p do·an· de offi·dele· cū sup et p dom· dicto c· pia

¶ Excepcio competens ex statuto q bannitus nō audiatur
non pōt oppon cont bannitū in causa appellacionis si in
causa principali appellacionis bannitus fuit reus origi
narius siue sit appellans siue appellatus sed si fuit actor or
ginarius in prim^a in qua non fuit opposita excepcio bā
ni tunc si est appellans non potest opponi in causa appel
lacionis quia in illa reus censetur si appellatus nō au
ditur opposita excepcōne si eciam appellans appellacōm
suā ꝓsequit nō do·an·de excepcio dilatoria hñs

¶ Excepcio ꝑiudicialis an sit prius tractanda et finienda
q causa ꝑncipalis et an processus simul super utroq ua
leat iude do·an·c·tua de or·cog· m·i· et ij· opp· et p bar
in l· fundū ff· de excep· licet bar· ibi loquatur in pluīb
actionibus principaliū intentatis quaz una est ad aliā
ꝑiudicialis

¶ Excipiens de delicto an teneatur exꝑmere locum et
tempus delicti sicut fit in accusacione iude sub v· tempo
ss· tempus non solū

¶ Excepcio peremptoria de qua constat per instrūm pōt oppo
ni in vim dilatorie ad processum impediendū et idem in
qualibet alia que sit notoria quod est singulare nō spe
in ti· de excep· ss· edicto v· sed aureus et v· ut aute et idē
nō do·an·de rēpt^o sr lris xvij· col Taciturnitas tm dicte ex
cepcionis de qua constat in instrō non viciat rēptū tōz
surrepticium ꝙ taciturnitas notoīe sic ut nō xvij· col

¶ Excepcio surrepcionis in beneficialibus pōt oppoñ nō
solū ad mēitā sed eciam ad processum et cont lras qua

surrepcio non solū viciat gram sed eciam rp̄ū et pitr ofiat vtriq; ut nō Jo.an.de excep. pastoralis ad fi.glo. magne et de rp̄t constitutus quod est verū qñ simul in lr̄is creat' ius et iurisdictio vbi aut̄ p̄mo per lr̄as creatur ius postea ex intervallo dantur lr̄e surrepticie executoriales ut quis in possessionem ducatur licet ille non sit nulle et cont' illas possit oppon et cont' rp̄tum quod in possessionē nō ducatur non potest dicta surrepcio opponi cont' ut nō Jmo. c.i.de lit' cont' li.vj. et ibi Jo.an. in no^la et idem dicit do. an. de rp̄. constitutus p̄nlt col' Sed alit' distinguit in c. sup lr̄is e.ti.xviij. col' ubi cā dicat in p̄uilegijs quod beneficialibus et Jm Compos. Jdem no.Jo.an.de rp̄. ad audiēciam ŋ.ad fi.

¶ Excepcio pacti de non agendo ul' iuramenti de nō agendo est dilatoria fori ideo debet opponi ante lit' cont' ad impediendū processum postea aut̄ oppon non p̄t Secus i excepcione pacti de non petendo firmato iuramento quia illa est p̄emptoria Illam debet oppon post lit' cont' nō an vbi aut̄ pactum esset iuramento firmatū uel simp^r quis iurasset non pet̄ tunc eciam ante lit' cont' potest oppon excepcio ut p̄iurij impediatur ut nō Jmo. et Jo.an. in nouella c.i.de lit' cont' li.vj. Jdem in pacto uel iuramēto de non ꝺuciendo q; in pacto de non agendo ut nō Jo.an. de rp̄. ad audiam ŋ. m fi.

¶ Excepcio pacti uel iuramenti de lr̄is non impetrandis debet oppon cont' rp̄tum ante lit' cont' postea oppon nō p̄t ut nō Jmo. et Jo.an. de rp̄t c. constitutus et in c. super lr̄is e.ti.xviij. col' et per do.an. Jdem no.Jo.an.e.ti. in c. ad audiencia ŋ. ad fi.

¶ Excepcio dolose et scienter obmissa in causa primapali non potest oppon in causa appellacōnis et sic limita. l. per hanc C. de temp. app. sed excepcio ignoranter obmissa in causa primapali eciam si sit dilatoria potest oppon in causa appellacionis et sic limita c. in nr̄a de procur̄ ut nō do.an. de tp̄. ad audiencia ŋ. m. m. col'. et admittitur excipiens qui probabiliter ignorauit petita restitucōne ex clausula si qua iusta causa esse iudebitur et ibidem dicat in ver. veniio ad 2m

¶ Excepcio dilatoria superueniens post lit' cont' p̄t oppoi post lit' cont' Jdem si erat orta ante sed eius noticia deuenit

ad ptem post lit' cont' nō do·an· de consh· cū ay· pnit col' v· veniō ad 2m uide·ff· ff· excepciones dilatorie

¶ Excepcio quelibet que orta est post tēm pemptorii pōt oppoi post tēm Idem si ante terminū orta erat sed post terminū ad noticiam ptis deuenit Sed hoc ultimū mirabilit' limitata fm hosti· in excep· dilatoriis que post tēm oppoi non possūt licet de nouo ad noticiam puenit fallit in casibus de quibus in c· ut circa de elec·li·vj· Judex tū de facili debet edictum pemptorii reuocare ex causa predicta Ita nō do·an· c·cū ay· de consh· x mj· col' v· veniō ad 2m

¶ Excepciones dilatorie pmisse oppoi post lit' cont' intelliguntur oppoi et eo casu dumtaxat quo de iur opponēdi non est prouisum p viam agendi als secus et eo casu quo pmittūtur oppoi possunt oppoi usq; ad actū qui fit ul' fieri solet post lit' cont' postea aut oppoi non possūt nō do·an· de consh· cum ff· v· sed hic est vnū dubiū x· col' et idem nō an· quo ad pmū· l· pompo9 ff· rati·ff· de pcu·

¶ Excepcio ista tu non habes mandatū sufficiens non pōt oppoi post lit' cont' qua lit' cont' supplet defectū duby mandati Sed excepcio tu non es procur' pōt oppoi post lit' ad impediendum futuros actus nō ad annullandos actus iam factos Legiste tū indifferēter dicūt q; ante lit' cont' et post excepcio tu non es procurator repellit nec valet gesta ad pīudiciū dñi nō do·an· de consh· cū ay· v· ad 2m dic mj· col' ubi declarat intellectū· l· pompo9 ff· rati·ff· de procu· Adde q; Jo·an· c·i· de elec·li·vj· in glo· super v· absencia dixit fm Jmo· q; ista excepcio tu non es procur' pōt oppoi quōq; ad impediendum actus futuros non ad annullandum actus iam factos ipe nō recitauit Jmo· imprecte qui dicit q; licet procur' quo ad actus iam factos non teneatur docere de mandato p instrm originale tenetur tū probare q; illud in actis exhibuit et ita etiam tenet ange· in dicto· ff· rati et do·domi· de sanc· ge· in dicto c·i· ubi fm no· hoc dixit in glo· sup v· m abñcia in fie et ide sub v· q; cur' ff· procur' de cuo mandato

¶ Excepcio ista tu non es procur' nō pōt oppoi in excau cōe sine nec in causa appellacionis ut nō ange· in· l· pompo9 ff· rati·ff· de procur' primū dictū est viii qñ procur' optimū ut seats si succubuit nō cy· in·l· optima C· de confhen· et omit· shp· et p bar· in dicto·ff· rati ide oiō sub v· pre

sumpcio·ſ· preſūm nō debet quē eſſe procurē unde bal. m·l·
Jta demū C·de pac·pro limitacōe dicti angr·

¶ Excepcionem obiciens non uidetur de intencōe aduersary
aliquid confiteri ut m ī·la excepcōm l·vj· quod intellige
qñ adūſarius negat excepcionem ſeas ſi illam confiteatur
nō bar·l· nō utiq; ff· de excep· Sed alibi dicit q̄ m hys ī quib⁹
ps ſibi pīudicare non poteſt excipiens non cenſetur confi
teri Vnde ſi ille qui dicatur ſeruus excipiat dicens ſe mañ
miſſum per hoc non confitetur q̄ fuit ſeruus Idem ſi ille qui
dicatur excōicatus dicat ſe abſolutum quia per confeſſionem
non poteſt quis facere ſe excatum uel ſeruū Jn hys autem in
quibus poteſt quis ſibi pīudicare ſi ambe partes fatentur
excepcionem tunc excipiens fatetur ſi una pars negat alia fa
tetur tunc ſi excepcio non probatur excipiens non fatetur ſi
probatur tunc excipiens non cenſetur fateri ad comodum ne
gantis ſed ad comodū ſuū ſic fallit in auc̄·ſi dicatur C· de teſt
n·/Et quod dictum eſt de negante procedit ſiue neget fic
tum ſiue ſollempnitatem in facto ℔ p̄dicta procedunt
qñ excepcio fit de eo quod non dependet a mera voluntā
te excipientis Jn dependentibus aut̄ a mera voluntate di
cendum eſt prout dicatur in ultīs voluntatibus Jta nō
bar·m·l· decem·ff· de v· ob· do·an· dicit regulam eſſe q̄
excipiens non fatetur q̄ regula procedit maxime qñ p̄us
negatur intencio uel qñ excipiens dicat ſe non confiteri
uel qñ illam ponit condicionaliter quod facē cenſetur li
cet ūba intelligi poſſunt adūſatiue procedit eciam qñ ac
tor negat excepcionem quo ad ius et factum quia nō p̄t
ſe ex negato fundare fallit p̄mo ubi ī·a qñ intencō ponit
ſepatim ab excepcione ut ſi dico te mutuaſſe ſed ſolui pac
tum de non petendo per quod datur intellectus regule ut
illa procedat qñ actor ex ūbis excepcionis conſecutiue et
interdiſiue p̄ſupponent⁹ intencionem vult fundare intencō
ſeas ſi ex alio ſepato quia tunc ex illo fundat licet excep
cō fallit /2° qñ intencio trahitur ex uerbis excepcionis
non interdiſiue uel pregnant⁹ uel tacite quia licet non
fatear intentū indebitum in excepcione fatear tū p̄dām excep
cionē fallit tercio qñ factum eſt interdiſum in excepcōm
et actor fundat ſe in facto prout eſt in facto ſed non quo
eſt in suo effectu tunc excipiens uidetur fateri factū /Nā
ſi agitur ex delicto infamante opponens tranſactionem

uidetur fatetur factum ex quo infamatur et sic finalis racio quare excipiens non fatetur quia intencionem intendisem pōt dupr ponē pmo ut in facto secdo ut in iure sonat in dubio fatetur uidetur ut in facto non ut in iuē ut uerba pro eo mtpretentur Jdeo si super facto se fundat actor fatetur reus si super iure non est confessata actoris intencio Jtem nō do·an· c· cū veñ lis de excep· li· oppo· q excipiens ix·col

¶ Excepcio de re iudicata transacta uel finita potest oppom ad impediendum processum ut c·i· de lit cont li·vj· et expōe iudicata efficaciter transacta firmiter et finita irretractabi liter fm Jo·mo· et nō Jo·an· in dicto c· super glo·sufficiebat in nouella et super illo v·finita induditur excepcio iuramēti decisory super lite iudicaliter pstiti ut nō Jo·an· in dicto c·i· super v·finita in glo·ordinaria induit eciam excepcōm iuramenti de non agendo super eo quod iam deductū erat in lite prius mota Jtem includit excepcionem compositionis facte super lite licet illa compositio amicabilis non sit tōs actio Jtem includit excepcionem arbitrij emologati eo cū quo ex arbitrio emologato oritur actio et excepcio sic ex sētia nō Jo·an· sup glo· dicta in no·

¶ Excepcio pscripcionis potest oppon ad processum impedi endum fm bar·in·l·i· in fi·ff· ad trebt· et ange· in·l· vir bo nus·ff· iudi· sol· Contrū tenet Jo·an·c·i·de lit cont li·vj· sup glo·sufficiebat in no^la dic plēn ut nō bal· in·l· elegant' ss· si quis post·ff· de condi· et demō·

¶ Excepcio solucionis et accepilacionis et quelibet alia per quam declaratur actori actionem ipō iure non competere pōt oppon ad impediendum processum nō bar· in·l· cum quēbatur inprin·ff· iudi sol et ange·in·l· vir bonus c·fi· et bal·in·l· elegantes·ss· si quis post·ff· de condi·inde

¶ Excepcio quelibet peremptoria q̄q̄m ante lit cont non debet admitti ad impediendum processum si tm fiat ad missa et probata impedit processum ut ēcutus lituī cū tetur no·Jo·an· c·i· de lit cont li·vj· super v· retardat in no^la et do·an· c·fi·de li·ob· et c·excepcōm de excep·

¶ Excepciōes que de sūmario hūt impedire processum Jta debēt demū admitti si corū probacio offertur in continē ti pata si em requirerent alacrem indaginē nō debent im pedire processum nō bar·l· nam postea inpn·ff·de iur iur et do·an· in c·fi· de li·ob· et ang· in·l· vir bonus·ff· iudi·sol·

¶ Excepcio non nūāte pcaume pōt oppoñ per plonas ecclia sticas etiam pōt lapsum bienny qñcūqꝫ et ꝑlatus renūcti ando dicte excepcioni non ꝓiudicat ecclesie nec successori dictam excepcionem opponē usqꝫ ad quīquennīū nō postea

¶ Racio est quia dicta excepcio fuit ab inicio per legem i ducta et limitata ad quīquennīū qđ nō potuit postea p aliā legem imperialem decurtari ad biennium in preiu diciī ecclarū

¶ Excepcio ꝑay non soluti an oppoñ possit in execucione sñie lata cont venditorem ad rem tradendam super v. exemplo ·ff· i· inde

¶ Excapere an possit quis de iure teray inde ple· per Jo. cal· de rp· c· mandatū v· Itē quītur pone v· carta

¶ Excepcio qñ fit in lege uel in canone datur per hoc intel ligi quod nisi id fuisset exceptū iduc̄ no· Jo· an· de rpt si ip sup glo· morte in nola li· vj·

¶ Excomūicacio ut valeat non requīt de necessitate con tūdciam nec culpam quia talia non sunt de iuba excōica cionis sunt tñ de iuba iuste excōicacionis quia si profera tur ciam muīsta ligat tex· de sen· ex con· c· rōna ·ff· fi· li· vj· Et inde sub v· attemptata ·ff· epūs ·ff· laycus ·ff metus ff· pena ·ff· sentencia ·ff· excepcio ·ff· excepcō excōicacōis

¶ Excōicacio ut valeat ut iusta sit an requirat monicaom inde sub v· cataco pns et· s̄· ff· gr̄ō in prin·

¶ Excōicatus si petat absolucaonem ad cautelam asserens se exemptum a iudice qui excōicauit eū non debet absolui nisi ꝓmo aliqualit̄ licet non plene doceat de exempcaōe ne illudatur ordinarie potestati ro· concli· cc xcvj· et cc xix·

¶ Excōicatus cum petat absolucaonem ad cautelā nēce habet probare excōicacōm ad qñ probandam quo ad ef fectum dicte absolucōnis sufficit probare qꝫ fuit denūcia tus vino fin quosdā sufficit sola confessio dicentis se excōi catū ro· jdu· ccc lxxxj·

¶ Excōicatus petens absolui ad cautelam hī necesse duo pbare scilicet se ex causa ītīma appellasse et post appellacōm excatum fuisse ro· concli· ccc lxxxv· Qui aūt appellacōni ab alio intposite adhesit et post adhesionem excātus fuit nō debet audiri petens absolucōm ad cautelam nisi doceat se ff· decendū quo appellare potuit adhesisse ipam q̄ adhesioꝫ

ordinario intimasse ro·ocu·ccxxj·

¶ Excōicatus si petat absolui simpliciter uel ad cautelā suffic volens impedire opponere exceptionem manifeste iniurie uel offense in genere oportebit tamē postea probare in specie ro·concu·xlix·

¶ Excōicatus petens absolucionem ad cautelam contra quem opponitur exceptio rei iudicate et non paruit debet absolui si dicat excōicacionem latam post appellacionem trīmā ul' si alleget nullitatem sīne ex defectu iurisdictionis quia utroq; casu redditur excōicacio et sīna dubia et tunc hꝫ locum absolucio ad cautelam Si enī de iurisdictione quia certum est tunc excōicacoīs non valere nec esset opus absolucōe Cunctis fit dicta absolucio ad cautelam qn̄ est dubiū de iurisdictione et dicatur dubiū qn̄ negans iurisdictionem hꝫ fundatam suam intencionem de iurē cōi quia iudex qui sentenciā tulit non hꝫ iurisdictionē de iurē cōi uel si hēbat probatum est de nō iurisdictione p vnū testem et sic facta est dubia iurisdictio et hoc est verum nisi aduersarius ex adūso perfecte probet iurisdictionem Adūte tn̄ quia non sufficit ei simpliciter deducere et probare iurisdictionem nisi etiam deducat et probet notorietatem iurisdictionis uel saltim cōem opinionem siue publicam vocem et famam esse de ipsa iurisdictione quia si debet induci manifesta offensa ex sīna cui nō paret̄ optet eam q' iurisdictio iudicantis manifesta sit quātenementi ro·ocu· cccxv·

¶ Excōicatus cum petit absolucionē ad cautelam ad quā impediendam opponit aduersarius manifestam offensam ipsius iure siue hominis assignacione incipit currē trimino octo dierū ad probandū a die exceptois ꝓposite et currit tpꝰ p̄dictū de mōnto ad montū ro·ocu· cciij·

¶ Excōicatus pro manifesta offensa nec auditur nec absoluitur aīqn̄ satisfaciat sed si offensa est dubia et conqueritur de nullitate sentencie excommunicacionis non ē necessaria absolucio et auditur prosequens iudicū nisi petat se absolui ad cautelā quo casu debet absolui p̄mitta causa cōe de satisfaciendo

¶ Excōicatus aūt pro contūacia manifesta non absoluit nisi prius contūaciam purget et de expens̄ satisfaciat Si uero contūacia est dubia tunc si contendit nullitatem sīne nō absoluitur ex necessitate licet possit petē ad cautelam sed

si cōm

si contendit in iudicio ſnīe tenebitur absolucionē petere
als non audietur in causa in qua contūax fuit pronūtat p
cedūt nisi quis esset excōicatus quia iūcet in pēo et semel
fuit absolutus quia si postea excōicaretur non absolu̅etur
ante finē iudicij nō do·an·de iudi·c·i·v·venio ad glo· qđ
aūt dictū est ex̄catū pro ꝛtūacia non absolu nisi de expēs
satisfecit intelligr uel de satisfaciendo fideiussorem dedit
ro·odu·lxix·

¶ Excōicatus manifesta ex contūacia non absoluitur an
quam satisfaciat Idem si manifesta offensa no·do·an·de
iudi·c·i·v·no·2° excōicatum ad hoc de contūacia iūde
tex·c·venerabilibus ·ſſ· secus de sen·ex·li·vj· nec libera
tur excōicato sola satisfactōe nisi actualit' absoluat' no·
do·an·dicto c·v·nō 3° excōicatū

¶ Excōicatus ꝓp contūaciam quia citatus non cpauit
si p amīū in excōicacione persecerat hētur pro ꝓuicto de
delicto pro quo ꝓcedit et pōt ꝑuari ep̄atu et beneficio
absq; alio iudicio seo ante amīū non ꝑuatur nisi celebra
uit quo casu priuari pōt ꝓp irregularitatem et ꝓpter ꝓtemp
tum in celebrando nō do·an·de iudi·c·i·circa fi·iūde
cā p eū c·pastoralis ·ſſ· vīn de app· et ·ſ·ſſ·ꝑx·

¶ Excōicatus non potest priuari titulo beneficij nec pri
uetur redditibus beneficij nisi excōicacio processerit ex
causa priuante ipō iur̄ no·do·an·de iudi·c·i·v·nō vj
excūicatū iūde plene de eta· et quali·c·cum bone
circa fi· iūde eciam per eum c·pastoralis ·ſſ· verum de
app·iūde·s̄·ſſ·ꝑx·

¶ Excōicacio iūdicatur per hec ūba ab hūte potestatem
excādi prolata iūdelicet iubemus talem ut ex̄catum vi
tari et illa dictio ut ul' sicut non nōt ꝓprietatem sz ueri
tatem Idem si hec uerba proferantur sis a cōione homi^m
alienus et sic ūba referuntur ad ꝑtem Item si dicat' nllꝰ
cōicet tali donec absoluatur satisfactione ꝑnulla secus si
simplicit' dicatur nullus cōicet tali Nam talia uerba non
indicant directam excōicacionem ex quo tres sequit' effec
tus ꝓmo q talis indirecte excōicatus non peccat cōicā
do cum alys 2° q nec ipe nec cōicantes cum eo sūt ex̄ca
ti mīori excōicacione tercio quia talis indirecte ex̄cato
celebrando non incurrit irregularitat' nō do·an·de iudi·
c·i·v·opp·q ꝓhec ūba

¶ Excoicacio et anachemansacio differūt ꝑm Jo. an. quia ꝓma est sine solempnitate sed̄a est cum solempnitate sed solempnitas anachematis est q̄ epūs cum xij. epīs eū faciat cū candelis accensis quas in fine anathematis debet proicē et pedibus conculcare nō do. an. de iudi. cum non ab homine v. oppo. cū glo. i v.

¶ Excoicacio potest fieī in genere per edictum cont̄ mē tam psonam ut q̄ ponitur edictum per ordinariū q̄ oēs deīci sue dyoc̄ soluat caritatiuū subsidiū infra certū tp̄us sub excacionis pena ꝛē quo casu ligantur conīfacientes q̄ erant p̄ntes in loco edicti q̄n fuit ꝓpositū nō illi qui erāt ita dicentes q̄ ad eorū noticiā non potuit edictū neīsilit̄ puenire ro. condu. cccc xxv. unde bo. tex. de ista excoicacione in genere in c. constitutus de testibus de sen. ex. rōna. ſ. caueat li. vj. et quod nō glo. in v. notatum c. si sacerdos de offi. or.

¶ Excoīcatus mīori excacōe debet excari maiori si ꝓcedat ex cōtemptu nō do. an. de de. ex. mi. c. fi.

¶ Excoicacio facta post ltīmā appellacīom non valet eā si appellans non prosequatur appellacionē de app. c. sepe glo. sup v. rata

¶ Excoicacio facta per p̄latū depositum pendeī appellacōe ualet licet postea deseratur nota de app. c. sepe in glo. super v. rata

¶ Excoīcatus iuste dicatur qui est ad fructus perceptos generaliter condempnatus si p̄ executorem sūe fuit monitus ut infra certum tempus dictos fructus sub excacō pena restituet et non fecit nec aliud infra terminum oppositum et non absoluetur nisi satisfecerit ro. odu. cxxvij.

¶ Excoīcacio an probetur ex eo q̄ quis petat se ab excacōe absolui glo. dicit q̄ sic de elec. venībilem. ſ. sunt eaī unde Jo. an. de or. cog. cum dilectus super glo. puta et de homici. c. exhibita bar. de v. ob dece et Jo. an. in dictis locis concludit q̄ si petatur absolucio in iudicio ꝓbat excacōm nisi expresse dicat q̄ petit ad cautelā et idē dic bar. in dicta. l. dece

¶ Excoīcacio non probatur per denūtiacionem q̄ exceptio excacionis opponitur in vim peremptorie sed si in vim dilatorie tunc est dubiū ro. condu. cxlvij. Alibi dicit q̄ licet non probetur per denūtiacionem q̄tum

ad repellendū ullū qui dicitur excatus probatur tm quo ad effectū obtinende absolucionis ad cautelam ab excacōe ro. ꝯdu. ccclx xxxij. unde do. an. de nudi. c. i. v. opp. q. p hec v. cū fine unde quod nō Jo. an. pro et comē de sen. ex. li. vj. c. licet sup v. denuncian de excep. pia li. vj. c. li. sup v. nomē ꝑpriū hosti. dicat q. p denunciacionem probatur excōicacio facta per ordinariū in c. prudenciam. ſſ. sexta de offi. dele. et idem tenet ibi do. an. et ꝯ dicit archi. xj. q. nj. nemo condempnatt et dicto c. pia et idem tenet Jo. de ymo ut recitat domi. de sine. ge. dicto c. licet dicit tm dicta decisio q. curia seruat contrarium

¶ Excōicacio non probatur p hoc q. quis excipiendo dicat se ab excōicacione absolutum licet non probet absolucionē quia p hoc non fatetur se de pīm excōicatum nō bar. in. l. decem de v. obli.

¶ Excōicatus si fuit absolutus licet male non debet in eandem excōicacionis sentenciā reintrudi siue reduci nisi canonica ꝑmissa monicione et ex noua iusta causa et approbata puta ex noua contūacia Ad hanc tm reintrusionem non requīritur monicio ꝑsonalis sed sufficit citacio p audienciam contūacium cum prima monicione ex qua ab inicio ān ꝑmā excōicacionem fuit ꝑsonaliter comprehensus ro. cōdu. cclxxxij.

¶ Excōicare non potest ille au certum mīsterium est cōmissum si impeditur illud expedire unde sub v. iudex ſſ. iudex cū certū

¶ Excōicare ecīa possūt inferiores ꝑlati ymo quilibet de iuris ex consuetudine prescripta hoc potest fm Inno. ut no. ro. ꝯdu. cccxcix. Illam excandi potestas pōt acquiri et hrī nedū p ꝑlatum sed eciam per mfīorem detam hītem iurisdictionem uel ꝑeminenciam in aliquos subiectos nō do. an. de cau. pos. c. fi. xxvj. col' v. ex his occidit adde q. nullus potest excōicare nec ab excōicacōne absolue nec pnās mutare pōt nisi sacerdos et si non sacerdotalia cōmittencia debet illa per aliū sacerdotem ydoneum expedire quymo nec talia possunt cōmitti p non sacerdotē nō Jo. an. c. fi. sup v mutē pnās de offi. dele. et unde sub v. laycus. ſſ. laycus ex concessione et. ſſ. et sub v. iudex. ſſ. iudex quilibet

¶ Excōicatū pōt epūs et eciam mfīor absolue saluo q. ab excacione iuſ mfīor non absoluit nisi a iure sibi

specifice sit concessum uel habeat cpālem iurisdictionem nō do. an· de uiol· at si dēici ·ſ· de adul· pnlt et ult col et ·s· ſ· proui·

¶ Excōicatus ip mictionem manuū in dēicū potest absolui p ordinariū si mulier est ut nō sit uxor· de sen· ex· mulieres ſdem in quolibet alio ex casu mictōe nō enormis ſed leuis i iuria est illata tex· c· n· puenit et dicitur enormis qn sequi tur membri mutilacio uel magna sag'nis effusio utz c· n· cū illorū ab illa tn enormi et atroci pōt legatus absoluē nō do. an· de sen· ex· ad eminencia

¶ Excaicom an incurrat laycus capiens dēicū delinquentem unde ·ſ· sub v· layeus ·ſ· layeus capiens

¶ Excōicatom non incurrit qui pro defensione persone uel rei manus violentas in dēicum mittit nō glo· c· olim caꝫ de resti· spo· et c· si uero alicuius ·ſ· si uero de sen· excom· licet in dicto ·ſ· si uero uideatur tex· in contrariū in eo quod dicat talem non debere ad ſūmū pontificem transmitti ut absoluatur p quod innuu uidetur eū esse excōicatū nō tn qō arcetur pro absolucōe adire ſūmū pontificem quia pōt absoluu per ordinariū ſed dic qꝫ per ratiom illius tex· concluditur eum non excōicatum et cōr non cuetur pro absolucione adire ipam nec inferiorem ¶ Ideo cū que ibi ponitur quia ui ui repellere omitt iura pmittunt ꝫ quod legr pmittēte fit pe nā non meretur c· de adul· l· ḡtus

¶ Excaicom incurrit qui manū violentā in dēicū cāā excōi catū ul' monachū licet bigamū mittit nō an· de reg' iuris de luctū li· vi·

¶ Excōicatom incurrit qui dēicum muitū detinet licet eū i pſona nō ledat de sen· ex· nuper in prin·

¶ Excōicatiōē incurrit non solum qui violentas manus mittit in dēicum sed etiam qui mitti mandauit tex· de sen· ex· mulieres ſdem etiam in eo qui consentit uel consiliuit locatiōe uel orōne ·i· uerbo ul' scpto nō glo· c· ḡnto de sen· ex·

¶ Excōicatom vnicam incurrit qui vno impetu pluēs dēicū paussit qꝫ ille pluēs pcussiones pro vna hnt Jo· an· de reg' iuris li· vi·

¶ Excōicatus pluribus decaulis si in absolucōne vnā tm exprimit manet p alijs excatus de sen· ex· cū pro causa et de offi· or· ex parte

¶ Excōicari non pōt pro debito qui bona cedit quia cef

sat contūacia que ē excācois causa Jo·an·de solu·odardo super glo·fi.

¶ Excōicatus mīori excōicacōe sic quia cum excōicato sat̄ ter pticipat suspensus est quo ad se tm̄ non quo ad alios et sic quo ad comodū alienū Jdeo potest eligē sed nō eligi q̄ inhabilis est ad beneficia et omia spiritūali respiciencia fauorem suum non alienum de de·ex·mi·c·fi. et ibi p oo·an·

¶ Excōicatus occultus non est vitandus fm Jmo·ut nō to·an·de cohab·de·et mu·vrā m v·oppo·Jdeo talis occulto excōicatus qui cōi opīone hētur pro libero potest benficia alias ad collacionem suam spectancia conferre et si confert ul confirmat valet collacio et confirmacio ut nō do·an·de re iudi·ad probandū ult̄ col' hec limita nisi ille pro quo fit collacio ul confirmacio sciret eū excōicatū ut nō Cal·de re iudi·ad phandū iude oīo la·alle·lxxxix·vj·col' ubi tenet contra

¶ Excōicatus maiori excōicacione pōt beneficiū acceptare ꝙ non pōt sibi de illo facere prouideri ro·condu·exc·et non pōt eligere nec eligi ut nō in dicta condu·exc·predicta limita nisi excōicatus ignoret probabiliter se excōicatū ut nō glo. de cle·ex·mi·aplicet tñ ita pōt limitari c·i· de rp̄·li·vj·hosti·in dicto c·aplice distinguit mitr excōicatum oīo occultum ut recitat ibi Jo·an·quē uideas et q̄ non possit eligē nec aliū specialem actū exercere no·do· an·de uī· iur· quitanall v·xxiiij·vrā iude ·ſ· excōicatus pōt aliquid

¶ Excōicatus pōt mīonū cōtrahē testamentū condē et cō tractus inire et equipatur deportato ro·odu·exc·et de cō tractu concordat do·an·de iur· iur· quitanall xxiiij·vrā ꝙ de hys extiuncialibus an excōicatus possit illa facē iude ple·per eundem do·an·c·veritatis ij·de do·et contu·per bal·l·c·de iur· et fac·ig·et per Jo·an·c·i·de offi·vi·li·vj·ī no·in fi·vbi dicit fm hosti·contractū excōicati claudicare sicut dicatur de cōtractu pupilli et semper valet contractus ad ut litatem suam si notorius est excōicatus uel si non dicit sniā excōicacois nullam ut ipē nō de sen·ex·solet sup tex ad fi·vj·in no·

¶ Excōicatus maiori excōicacione pōt esse in iudicio secus in excōicato maiori siue sit excōicatus publice siue occulte do·an·de iudi·mtrll exiiij

¶ Excōicatus pōt acquirē ius prēnatus de consensu epi sēd non hī exercicū ante absolucom nō Jo. an. de uīpa. nobis super v. signus

¶ Excōicatus nō pōt uīctum delegare de re uidi. ad pband nō m c. i. de offi. vicā. li. vi.

¶ Excōicatus non pōt priulegiū aliquod impetrare nō la. de rp. c. i. li. vi. quod limitari potest nisi probabilit̄ se excōicatum ignoret nō glo. de cle. ex. mi. aplice fm hosti. ibi distinguit inter excōicatum oīo occultū et non oīo occultum ut ibidem refert Jo. an. quem uideas do. an. tenet q impetracio non est ipō iure nulla secus in impetracione rpti ut ipē nō m dicto c. i. v. quid m priulegio lap. aūt aliī dicat all' lxxxix. vi. col' et inde .s. ss. excōicatus occultus

¶ Excōicatus licet non possit impetrare rptum ad agēdū exī curiam pōt tn impetrare in curia quia rpta que impetrantur ad agendum in curia sunt pocius distribuces sdco eciam quilibet inhabilis admittitur ad talem impetracionem ro. concdu. cccxlvi. ¶ Facio huic conclusionis proc dēt in rpto impetrato ad auditorem rote qui alīs hī iuīsdictionem ordinariam in cognoscendo secus in impetto ad aliū iudicem in curia licet aūt nō valeat rptum impetrum ad agendum exī curiam valet tn si est motu ppo concessum et absolucione facta potuit ex illo agi nō la. c. i. de rp. li. vi. item valet mdictū si est impetratum ab ignorante se excōicatum si est probabilis ignorancia nō glo. de cle. ex. im. aplice sed hosti. ibi distinguit inī excōicatum oīo occultū et nō oīo occultū ut ibidem refert Jo. an. quē uideas

¶ Excōicatus si non auditur excipiens pōt impetre rptū sup hoc quod nō auditur inītum impetrat ad eundem iudicem sēd ad aliū impetrare non pōt nō do. an. de excep. significauit ulti col'

¶ Excōicatus potest impetrare rptum super appellacōe sua interposita prosequenda ¶ item potest petere restitucionem ad appellandum ro. concdu. cccxxxiv. et inde .s. ss. prox

¶ Excōicatus non pōt petē restitucoīn pncipalit̄ adiūs sniam nisi in causis mrimonialibus et beneficialibus fm hosti. ro. concdu. cccxxxiv. unde do. an. de iudi. intellexim dic q si petitur restitucio ex clausa generali qua probata

nisi subueniretur dampnū patēt innocens ad pdictare
tur tunc auditur restitucōm petens sed si petitur restitucō
ex solo fauore dependens tunc non auditur si petit pcipa
liter restitucōm ad appellandum quia illa ordinatur in
finē defensiōis ideo excōicatus admittitur nō do. an. de
excep. c. significauit v. ex hys deciditur pulc col'

¶ Excōicatus non pōt agē de nullitate sine nec alii reconuenīre
re. can. ecce exmj. quo ad nullitatem inde do. an. de iudi. in
tellexm⁹ dic q̄ pōt agē de nullitate sm jo. an. quia pōt se defen
dere p̄ exceptionem si execucio petatur hoc intelligē nisi nulli
tatem prosequatur p̄ viam appellacionis quod pōt nec nisi sua
esset aliqua quo ad opinionem licet nulla quo ad uitatem tē
nē auditur q̄ cōi opinionem que ipm stimulat se defendit nō
do. an. c. significauit ulc colūp.

¶ Excōicatus non pōt iudicialiter agē fallit q̄n agit ex
l. diffamari uel p aliē. qui semel quia necessario agit tūc
nō do. an. in c. significauerūt xx. col' eciam ēcā hoc inde. j.
ss. excōicatus licet possit esse Item fallit in causa appellacōis
a gra excōicacōe sed conueniri pōt ne ex suo delicto comodū
reportet et q̄n conuenitur debet p aliū non excōicatū tūc
pōt tn si vult p se defendē et pro defensione que sibi pmit
titur licet cum eo pticipare nō do. an. de iudi. intellexmo
dic q̄ non solū in appellacōe auditur excōicatus quia licet
fuit actor originarius in pma instancia censetur reus
et defensor in appellacione q̄ stimulū sine cōi cū late sm
Jnno. jo. an. et archi. nō do. an. de excep. significauerūt v.
oppo. q̄ nō debuit hoc uerū nisi inquātū peteret ulē hoc fieri
pro se adiudicatoriā uel declinatoriā aut condempnatoriā
non auditur quia illo respectu actor est sm rotam et bo.
licet jo. an. et glo. contrariū dicant q̄n appellatur a diffini
tiua opinio jo. an. procedēt q̄n ante condam non fuisset
oppositā excōicacio als procedit opinio hec et pdicta pro
cedunt in actore sed si est appellatus non auditur volens
prosequi appellacōm si de excōicacōne opponitur nisi appel
lans eciam prosequatur quia p̄mo casu actor censetur ecia
in appellacione 2° reus Originarius aūt reus siue sit ap
pellans siue appellatus auditur indifferenter in causa appel
lacionis sicut in principali non obstāt excōicacione quia
semp pro reo hētur no. do. an. in dicto c. significauerūt v.
quero cū vq. col' pdicta intellige in appellacōne iudiciali

seus in mere exĕudicialī qua in illa excōicatus indiffēn
ter non admittitur cum illa sit prouocacio ad causam sed
si non esset mere exĕiudicialis ut in eo qui appellat ab
excautore qui vult prouidē admittētur nō Jo. an. de ex
cep. pia li. vj. super v. iudiciorū in no^la Item predicta
intelige qū excōicatus appellat a sentencā uel ex eo q
sibi denegatur simpliciter audiā non auditur fm archi. qđ
ē nōbile nō do. an. c. significauerūt ad fi.

¶ Excōicatus licet possit in causa appellacionis agē hr
tū necesse absolucionē petere an ingressum iudicij ne con
tempnē iudicatur no. do. an. de offi. dele. prudenciam. ff.
sex v. octauo quid in causa appellacionis quod est verū
qū litigat p seipm seus forte si p procuīrem et in hoc inde
esset p procuīrem litigare nō do. an. de iudi. intelleximus
Item pmū dictum verum in appellacione interposita a
sniā excōicacionis Secus si alias quia tūc non hr necesse
petē se absolui Facio est quia pmo casu qūdo appellat
a sniā excōicacionis fatetur se ligatū mūo contempnit
si non facit se absolui et quia non stimulat sniā excōicacō
nis q nō tūsit in rē iudicatam ut nō do. an de excep. sig
cauerūt mj. col v. nec ob de sniā

¶ Excōicatus licet possit esse in iudicio ut reus ouētus
tū nō pōt ut reus esse in iudicio agendo ex. l. diffamari
uel petendo q actor compellatur psistere in actione fm
formā auct. qui semel quia hoc esset ad eius comodū volū
tariū nō do. an. de iudi. intelleximus inde. s. ff. excōicatus
non pōt iudicialiter Aduerte tū quod ea que cū excōica
to iudicialiter fiūt valent ad eius preiudiciū in fauorē
partis recipientis ut nō Jo. an. c. i. de offi. vica. li. vj. ī
no. in fi.

¶ Excōicatus pōt ut reus pro suo interesse compatī
ad causam quia non dicitur actor sed reus necessitatus
puocatus nō doc. de excep. cum miter inde plene p do.
an. c. dilecti

¶ Excōicatus duabus excōicacōibus si impetrat absolu
cōem sup vna pōt repelli p aliam nō Jo. an. de rp. c. i. li. vj.
ī no^la sup v. excōicacionis

¶ Excōicatus non pōt regulariē in iudicio agē et si iu
dicatū agitatur coram delegato ab eo impetrato est nullum
si coram ordinario repellitur si opponatur no. do. an. de

udi· intellexim⁹

¶ Excōicatus nō pōt esse in iudicō q̄m iudex uel tñs nec ut aduocatus nec ut notarius cause nec ut assistens actori nec ut causam sollicitans nec ut accusitor pro publico interesse nec ut prosequens inquisitionem uel ut eā promouens nec pro iniuria sibi illata nō do·an·de udi· intellexim⁹ nec eam pōt ut tutor uel curator decretū interponē et p̄dicta uero in publico excōicato secus in occultō ·de iur· et fac·g· l· j· nō

¶ Excōicatus non potest esse in iudicio ut tutor nec ut alig legitimus admīstrator ut pater pro filio eā si sit miles nisi consensus p̄ris requirat⁹ ī signū repudiacionis nō do·an·de udi· intellexim⁹

¶ Excōicatus nō pōt esse in iudicio compensando ul' rīsum petendo uel ex̄iudicialit' appellando ul' voluntarie excipiendo unde do·an·de udi· intellexim⁹

¶ Excōicatus in oīb⁹ casibus quibus pōt esse in iudicio in eisdem pōt procurem constituē quia potestas procuratoris constituendi regulatur a potestate agendi et sufficit talem procuratorem habere generale mandatū licet archidiaconus dixerit q̄ requiritur speciale no· do· an· de udi· intellexim⁹

¶ Excōicatus in oīb⁹ casibus quibus potest esse ī iudicio in oīb⁹ illis si impediatur potest agē pro iniuria sibi illata ēā casum ei promissum no· do· an· de udi· intellexim⁹

¶ Excōicatus licet nō possit constituē procurem ad recipiendum absolutionē ab excōicatione pōt tñ litem sup absolutione p̄ procurem agitare do· an· de udi· intellexim⁹ primum dictum limita fm Jmo· et nō super ꝟ· procurator nō pōt constitui et unde ·j· ff· excōicatus pōt p̄ procurem

¶ Excōicatus an possit esse in iudicio tanq̄m procur· vnius utilitatis uel alterius priuati unde do·an· de udi· intellexim⁹ et plene p eūdem c· post cessionem de pba· de except· significauerit et dic ut ibi excōicatus nō pōt esse

¶ Excommunicatio sicut potest fieri ad tempus sic et absolutio ab excommunicatione potest esse temporalis ut elapso tempore quis statim reincidat in excommunicationem Quicquid dicant archi· et cal· no· do· an· de sen· excom· ·j· in fi·

¶ Excōicatus non pōt esse procuī alterius in iudicio ex parte actoris nec ex parte rei si erat excōicatus tpīe constitucōnis et tpīe suscepcionis mandati et idem si tpīe constitucōnis tm uel suscepcōnis tm erat excōicatus licet tpīe quo mādato utitur se repiat ab excōicacōne absolutū quia mandatum ab inicio fuit uiciosum et nullū Ideo postea non ẽ cōualescit nisi noua et expīa uolūtas dni supueniat tpīe q° procuī est absolutus et habilis effectus Et est aduertendum q° pcēdus cum tali procuīe habitus est ipō uī nullus coram si non opponatur licet Jmo · et spe · in hoc ultio aliq dixerunt ubi uero tpīe mandati et tpīe suscepcionis mandati pcuī est capax licet postea supueniat inhabilitas quia excōicatōne procuīum valet q donec excōicatus manet non pcedi tur cū illo pcēdus tñ factus valet hoc casu si non opponēt quia hī fundamentū pmūs licet non exercatū supueniēs aut capacitate quia absoluat vtetur pmo procuīo et sic excōicatus non pōt esse procuī in causa imo aliena Jta nec in causa cōi cum illo cui procuī vult esse nō do · an · de proba · post cessionem in ultia carta Jn casibus tñ in quibus dixi excōicatum non posse esse procuīe potēt alium substituē si ad hoc habeat mandatū quia actus substitucionis extiudicialis est et p uiam cōtus expedit ut ibidem nō do · an · Circa hoc ultimū nde sub v · procuī inhabilis Adde q sicut procuī excōicatus non admittit m pmā Jta et si post sentēcia cōtra se in pa instancia lata et pō appellacōm ab ea interposita excōicatur nō audit in pse cucōe appellacōis nō do · an · de excep · significauerit vn · col v · ex hoc decidit

¶ Excōicatus nō pōt notē siue dignitatē conthē quia eo ipō quod est excōicatus est suspensus ab administracōne qō procedit siue sit nomiatim et publice excōicatus siue occulte Et idem si non nominatim q a canone sit excōicatus dūo certū sit eum incidisse sed nomie pprio pōt contrahere et ex contractu oritur obligacio hinc inde Nam si nō opposita excōicacione pōt esse in iudicio in quo quasi contēhitur ergo et conthere potest quicquid dicit hosth · et archidiacōnē tñ quesitam non poterat mutuare excōicacōe durante Si de excōicacōe opponatur nō de do · et contu · c · veritatē in q · opp · et de sen · ex · si vere inde oīa la · alle · lxx xix · col · vn · et inde · ſ · ſ · pxio

¶ Excōicatus pōt aliquid spūale agē si id quod agit factū
est ut recipe in canonicū sed si vult aliquid agē que ad eū
spectāt puta uū sūt si spectant ad cū racōne publici offici ut
prouidere de plātura uel canonicatu uel institūē uel con
firmare valet quod agit quam diu ab ecclia tolleratur dī
aūt nō tolleratī qn notoriū est uel probabile q̄ sit publice
excōicatus et si notoriū est nichil spūale valet quod cōne
publici offici agit Sed si est probabile tunc licet mī sacra
mentalibus licet non valet quo ad execucionem valeat
quo ad caracterem quem conferendo et recipiendo confert
et recipit spūalia uel sacrālia actiue uel passiue exercēdo
nichil agit Vnde si talis publice excōicatus alienā pīā
ret aūctem uel decretū ut tutor uel iudex auctas uel de
cretum nō tenet Spūalia aūt spectanca ad excōicatum
rōne priuati uel non ex officio publico ut eligē quod
competit rōne priuati uel non pōt excātus agē cā tollē
tus nō do. an. de quo. et con. c. ueritatis v. q̄nq̄ quēritur
ny. col' nec etiam pōt ut nō Jo. an. de uir pa. nobis super v.
siquis v. q̄nq̄ quēritur ny. col' unde oīo cal. qui aliter lo
quitur de re iudi. ad probandum et do. c. 1. de li. vj.
v. quero an valeat. s. ss. excōicatus occultus et. ss. sequen
s. ss. proxi.

¶ Excōicatus publice non pōt instrā conficē quia auc
tōitas conficiendi instrā competit notario racione pub
lici offici et illa que ex publico officio competūt publi
ce excōicatus exercē non pōt no. do. an. de do. et contu.
ūitatis ny. col' ad fi.

¶ Excōicatus an possit esse testis unde q̄ Jo. an. de sen. ex. de
cer. ny. li. vj. et p Jmo. de tūsac. ex trīs

¶ Excōicatus non pōt pp excācionē obligaciones ante ex
cōicacionē exortas et sibi quesitas licet ex eis agē nō possit
excōicacōn durāt sed post absolucōm aget Nam et durāt
excōicacōn obligacōnes acquūt ex quibus postea absolu
tus pōt agē et si ut excōicatus spoliatur aget post absolucōm
de spoliacōne facta ante absolucōm an aūt excōicatus
sic durāt excōicacōn suspenditur quo ad effectū agendi
et ab initio exigendi et an ual etiam suspendatur quo ad
effectū soluendi si debitor ad certū terminū soluē iuranit
et sub pena promisit ut sic debitor non soluens nō incidat
in puriū nec in penam dic q̄ si est obligacō fidelitatis u

rate suspenditur et idem si sit alia obligacio qñ fidelitat fm hosti. nec debet debitor dia purus pp ltīmā causam su pueniente que tacite inerat licet Jmo. et hosti. 2ª cōī dicāt Sed opi. hosti. tenet do. an. de do. et ītu. ūūmt v. col' v. qñq; qūūtur an obligacōnes

¶ Excōicatus si pro se sñiaz reportauit valet sñia ex qº nō fuit excācio opposita uel si fuit opposita nō fuit probata tñ et hoc pcedit in sñia p ordinariū lata sed lata per delegatū non valet

¶ Excōicatus an possit fauē elemosinā dic qp sic si cū huāi tate fuerit nō do. an. de do. et ītu. ūūmt ly. vp. col' v. qñq; q̄rit an excōicato

¶ Excōicatus nō pōt esse iudex ideo sñia p eū lata nō valet quod est verū in excōicato p sñiaz publice latā et tūc etiam si cōi opīone habetur pro non excōicato valet sñia p eū lata nisi sit sñia excacionis uel absolucionis ab excacione sed ulla sñia per excōicatū occultum lata licet valet nichō iure si tñ ille pro quo lata est sciuit eū excōicatū debet irritarī odiū eius qui scienter et voluntarie in illo actu cū excōicato coīcauit et ab eo actū sñie suscepit nō Cal. de re iudi. ad probandum et. s. ſ. pr̄. et. j. ſ. pr̄i. Et iude oīo la. qu tenet conīrīū c. alle. lxxxix. vn. col

¶ Excōicatus iudex qui erat excōicatus tp̄re delegacōnis licet tp̄re late sñie uel iurisdictionis exercitr foret absolutus non valent gesta p eū quod est vīū in publico excōicato secus in occulto excōicato nisi impetrans illū iudicē sciuit tp̄re impetracionis eū excōicatum quo cāu cois tollenda nichil opatur quo ad validitatem ip̄h. c. di lectus. n. pnūt col'

¶ Excōicatus pōt p̄scripcionem mtrrūpe naturali mt rupcōne et etiam ciuili si excōicato non opponitur uel si opponitur non probatur quod est vīū coram ordinario sed coram delegato p eū impetrato nō possit ciuiliter mt rumpe no. do. an. de excep. significaueit v. sed si est oubiz v. col'

¶ Excōicatus si conqūūtur de sñia censure petens il lam reuocari audītur non obstāt excōicacione qua ibi ītur pcaūī aīe Idem si conqūūtur de sñia lata i cā mōniali in qua sūiter ītur pcaūī aīe nō do. an. m c. sīficauerit pnūt col'

¶ Excōicatus petrus retractari sūmq; que non tūsit in rem iudicatam auditur quia se defendit cont̄ stimulū sūe stimulantis do. an. c. significauerūt vlt̄ col'

¶ Excōicatus petrus laudū recusa ad arbitriū boni viri auditur nō obstāt excōicacōn quia defendit se cōtra stimulū sūe laudi sūe sūe arbitralis stimulantis nō do. an. dicto c. significauerūt vlt̄ col'

¶ Excōicatus pōt p procūrem petē absolucōm fm stilū cūrie si habet ad id spēale mandatum de rigore iur̄ scus fm hosti. licet hosti. dicat q; cōtra de iur̄ pōt ex causa ut nō Jo. an. de sen. ex. cum delideres do. an. tenet ibi q; fm Jo. an. de iur̄ pōt absolucio per procūrem pen Contrū dicat de iudi. c. utrellen mus inprīm. n̄q; col' et inde sub v. procūr. ſſ. procūr nō p̄t constitui per excātū et inde sub v. excātus licet nō possit

¶ Excōicatus non pōt aliū conuenire tex. est de excep. cum inter in fi. licet glo. sentent contrarium n̄q. q. 1. m sūma

¶ Excōicatus licet non possit agere regulariter aliquo remedio possessorio pōt tn̄ maritus possessorio agē ad repetendam uxorem nō glo. ix. q. iij. qm multos et hoc tenet hosti. in sūma de restitu. spo. ſſ. facienda v. quod si uir sed cal. dicat q; non pōt agere licet iudex ex officio suo possit ei mulierem restituē et hoc tenet do. an. de ord. cog. c. si v. venio ad 2am partm. j. ſſ. excātus pōt petē

¶ Excōicatus pōt ius prōnatus acquirē sz nō pōt illud exercē donec absoluat' nō do. an. de iurpa. nobis v. 3o ipso Idem nō Jo. an. c. c. v. siquis

¶ Excōicatus pōt et ei licet ecclesiam ingredi ad audiē dum v̄bum dei et ad orandum nō Jo. an. de iurpa. nobis super v. siquis sed non potest audire officium fm Jmoli. quē hosti. aliter dicat nō Jo. an. c. rūso de sen. ex.

¶ Excātus pōt petē iudicem nō obstāt exceptiōn excātionis nō hosti. et Jo. an. in c. inter alia de sen. ex. inde. ſ. ſſ. liq non possit

¶ Excātus licet possit cont̄ sūam allegare nullitatē uel aliam exceptionē ad sui defensionem tn̄ si impetrat r̄ptum super dicta nullitate uel alio remedio sibi competēti non valet r̄ptum per tex. c. 1. de r̄pt̄ li. vj. et ita determinat Jo. an. ſſ hosti. in c. significauerūt de excep. et gēaliter concludit Jo. an. q; excepti duobus casibus in dicto c. 1. expīt nō valet aliquō

rptum p excatiõ etiam sup concernentibus defensionẽ qñ p dc
rptum iurisdictio excitatur ut ipe nõ in dicto c. 1. in glo. ordiñ
ria sup v. et in nola super v. appellacionis Et idem vult Jo.
an. in dicto c. in 2a col' vbi concludit q quicquid pmittitur
excato ut pos. petrare sed pmũ verus quia hodie non põt ex
coicatus aliqd rptum iurisdictionis collatiõ impetrare nisi
in duobus casibus ut est expressum in dicto c. 1. secus in rpto
iurisdictionis excitatiuo ut est dictũ

¶ Excoicatus si absoluatur recuperet fructus medio tempe
ex beneficio sibi receptos et integrũ statũ suũ in glo. et Jo.
an. c. pastoralis v. verũ de app. et inde glo. fi. de testi. veniẽs
in. et in c. testimoniũ de testi. et inde glo. my. q. 1. in sũma
videtur q non recuperet alimenta medio tpõre per tex. de rp.
quius li. vi. et quod ibi no. Jo. an. in no. et per eundem Jo. an.
in 4a sme culpa in meram et p bar. l. fi. c. de sen. pass

¶ Excoicatus pluribus excoicacionibus an p absolucionẽ
vnam generalem posset dici ab omnibus excoicacionibus ab
solutus inde de sen. ex. cũ q causa et c. officij et c. ex pte et qõ
nõ bar. de no. o. mi. l. de pupillo. ff. si pluribus

¶ Excoicacio suspensio et interdictũ in quib⁹ conuenit et
in quib⁹ differant inde Jo. an. c. 1. li. vi. sup v. obstuari de sen.
ex. in nouella

¶ Excusator etiam sine mandato admittit in criminali ad alle
gandum causas absencie nõ Jmo. et Jo. an. de Accu. veniens
ẽt in causa nõ admittit sine mandato nõ p eosdem de pau.
c. quelam

¶ Execucio sme cont quam petitur restitucõ in integrũ nõ põt
fieri pendẽ causa restitucõis nisi detur caucio ro. condu. ccc
lxij. Et qñ caucio dari debeat inde ro. condu. cccvj. et sub v.
restitucõ. ff. restitucõ in integrũ si intentatur sed et si datur
caucio non debet fieri execucio de iur⁹ rigore Jm quosdam ro.
condu. cccxxvij. Et hoc tenet bal. qñ non est psumptio cont
petentem restitucõm ex qualitate cause uel psone prouidiant
C. de in integ. resti. l. i. C. de transac. l. si causa cognita pro quo
facit tex. ff. de mino. et. l. presis licet idem bal. aliter dixerit
C. de pet. Jmpa. offe. auc. que supplicacio et de or. cog. l. fi. Jo.
an. dicit q qñ adiutus sibi petitur restitucõ ex dispositõe iur⁹
cois illa impedit execucionẽ fiendam sed non reuocat ia
factam ut nõ in addi. spe. ti. de suppli. ff. defert et sin hoc
posset conclusion vere concordari ut illa que dicat excam

non fiō data caucōe intelligitur qñ restitucō petitur de iur
cōi alia intelligitur qñ petitur de gr̃a a principe non a lege
concessa vel eciam si vtrumq; intelligas qñ petitur restitucō
de iur cōi tūc distingue q; aut est p̃sumpcio calūpnie cōi peten
tem restitucionem et tūc fit execucō data tñ caucōne aut nō
est p̃sumpcio calūpnie cōi petentē restitucōm et tunc eciā si de
tur caucio nulla fit execucio ut nō p glo. Jmo. Jo. an. et do.
an. c. suscepti de resti. in mte. et ita possunt concordari dic
te conclusiones rote Vel distingue sm bal. in dicta l. i. aut
execucio est irretractabilis et illa suspenditur restitucione
petita aut est retractabilis et tūc si statim offertur pro
bacio Jdem si non offertur probacio tūc distingue aut est p
sumpcio calūpnie aut nō Adde duos casus in quibus pendēt
causa restitucōnis est cōmissa p ipam quia tūc videtur ad se
totū negociū revocasse Unde inferior nō pōt se intromittē Alio
qñ ipa nō cōmisit tñ iudex cause restitucōnis misit executōr
inhibitoriam nō do. an. de resti. in mte. c. suscitata in fi. et idē
deducat decisio rote cōdu. cccxcvij. Sed quo ad primū casū decisio
sentit contrariū conclu. cccxxvij. et inde .j. execucio sine
suspenditur et .j. ff. proxi. et inde sub v. executor p totū
¶ Execucio trui similiū conformiū non impeditur licet ad
eos p mortē vel ecclesiam petatur restitucō nō bar. in l. ubi
C. ne li. ma. ter. pos. Contrariū sentit lau. ut recitat fran. de zab.
de. i. de re. iudi. ny. q. xcij. favorabilior est cui causa restitu
cionis q̃m nullitatis quod patet quia cōi petentē restitucōm
nō fit execucio nisi detur caucio cōi allegantem nullita
tem fit execucio eciam nulla data caucione nō lau. et fran. de
zaba in de. p̃dicta Sed eciam si quis dicat rōnem dicte de. q̃
est presūpcio calūpnie cont̃ litigantem post tres sūtias hr̃e
locum eciam in petente restitucionem cont̃ eas tūc dic q;
sicut nullitatem que ex actis apparet auditur ita auditur
petens restitucōnem si allegat iniquitatem apparentem ex
actis quia tūc cessat p̃sumpcio calūpnie et hoc voluit oldra.
in allegante nullitatem in consilio cv. et idem voluit Jmo.
in allegante iniquitatem c. cum bertoldus de re iudi. si di
catur cū illa de. ius nouū inducat ut ibi glo. dicit nō vi
detur sm p̃missa quod nouū inducē cum et ante illā fiebat
execucio sine eciā vince non obstan nullitate nisi statim de
nullitate constaret ut. l. mp. ff. condempnatiō. ff. de re iudi.
et ibi nō bar. Adveco q; de. duo inducat p̃mo quod licet qs

vellet statim probare nullitatem aliꝰ qm̃ exactꝰ nō auditur
nec admittitur ad probandum ꝓp ꝓsumpcionē caluꝑnie que
surgit ex tribus sentencijs ut de·p̄dicta olim andiebatur
ut no·p̄dicto·ſ. condempnatur|Sed vbi probacio nullitatꝭ fit
exactꝰ et non extr̃ſecꝰ illa est probacio que excludit ꝓsump
cionem caluꝑnie ꝓdco etiam hodie admittitur|2º inducit illa
de·q licet olim nullitas cuiꝰ probacio requirebat alcioꝝ
mdaginē non impediret execucionem tñ ꝓtr̃ā non impe
diebatur iudiciū nullitatꝭ sed vtrūq; fiat in marte tñ siebat
quia nō erāt processus contrꝝ sed hodie per de· impeditur do
nec integre sit patrū et licet pars hoc non opponāt p̄t tñ iu
dex ex officio suppl̃e et procedentem sup nullitate repell̃e
ut nō glo· de· p̄dicta|Sed dicetur q licet de nullitate notoꝝ
constet tñ execucio nō impeditur quod patet quia sñia lata
pro appellante super appellacōne a gravamīe que notoriū mod
at et sñiaꝝ diffinitua post appellacoñ notorie nulla ōdit
cus execucoñ nō impedit ut nō Jo·an· in dicta de· m glo· sup
v· pendere|ſ—nderi p̄t q illa nullitas non constat ex actis
antiquis sed ex nouis post diffinitua secutꝭ et aliud est posse
ex actꝭ constare de nullitate tūc tp̄re quo fertur aliud q
postea ex interuallo pacta noua nullitas detegatur et liq
sit diuisitas casuū non videtur diuisitas rōnū quare rōnes
specta dicta posset q illa glo· de· male dicit quia cessañ rōne
de· debet cessare dispoſicio eiusdem ſracio enī de· fuit p
sumpcio caluꝑnie que cessat si aliud appareat quod calup
niam excuset nō fran·de zab· in de·m·q·1· Siquis aūt uelit
pocius t'mīos Jo·an·in glo· p̄dicta qm̃ rōnem tex·inspicere
tūc dicam q sumo ex̄ terminos illos et sumo in terminis qm̃
petitur restitucō que ita datur conꝰ plures sñias sicut conꝰ
viam probata lesione ut est casus in c· cum ex leīs de re
iudi· et m·l· mīor aūt ·ff· de mio· et hoc videtur verius quia
de· ius nouū mducit ut dicit Jo·an· m glo·1· et ius antiquū
corrigit quod p̄mittebat nullitatem opponi si statim offe
rebatur prompta probacio et ius corrigens non extenditꝰ
ad aliū casum eciam si sit eadem racio ut nō Jo·an· in de·
oudū de sepul· super v· de iudꝰ|Item eciam in casibus in q
bus fit extensio per eandem rōm oportet q sit oīno eadē
racio nō glo· c·1· de tempo· or·li·vj· Sed nō est eadē rō
faciende execucionis contra petentem restitucīm que ē
conꝰ allegantem nullitatem quia fauorabilius prouident

iura in suspendenda execucõne qñ petitur restitucõ qñ qñ allegatur nullitas quod quia eciam ante de.si cont petẽtem restitucõm non erat ꝑsumpcio calũpnie suspendebatur execucio licet statim offeretur prompta probacio ut nõ Jo.an. in ss. ꝑdicto differt et bal. in dicta .l. c. in mte. repo. sed allegãs nullitatem nõ audiebatur nisi statim probaturũ se offeret nõ bar. in dicto .ss. condempnatur Item et si calũpnia erat cõm petentem restitucõm suspendebatur execucõ nisi ei daretur caucio quod nõ erat in allegante nullitatem Et si dicatur nõ est dare casum in quo non sit ꝑsumpcio calũpnie cõm petentem restitucõm quia petit restitui cont sententiam que fuit in rem iudicatam pro qua ꝑsumitur de elec. c. bone Rndetur q ad hoc ut dicatur esse ꝑsumpcio calũpnie cõm petentem restitucõm oportet q illa ꝑsumpcio surgat aliunde qm ex sua ut patet ex dicto c. suscitata Vbi dicit tex. q ex pluribus de presumpcõe calumpnie et malicia apparebit puta si ex sola sua referatur ꝑsumpcio calũpnie frustra distinguet glo. et doc. in dicto c. suscitata an nõ cõm petentem restitucionem esse presumpcio calumpnie ul nõ et tamen sicomes distinguunt et uide sub v. restitucõ in mte. non tamen

¶ Execucio sue cont qñ datur petitur restitucõ ad appellandum non põt fieri pendẽ causa restitucionis alioqñ revocatur per modũ attemptati Idem multo forcius si fiat post restitucionem concessam et ante appellacõm interpositã durañ tpõre appellandi ro. conclu. cclxv. Sed contrarium mi dicti ro. vide. ccccxxvn.

¶ Execucõ sue suspenditur qñ ille cont quẽ est lata iter arripuit uel mittit ad ipsam causa petendi restitucõm cõm suam vbi inferior non potest restituẽ et expectabitur nec eius nec prius fiet execucio nõ do. an. de app. ut debitus n. col in fi.

¶ Execucio sue late cont possessorem in causa beneficiali põt impediri per tercũ appellantem rõne sui interesse ne sibi nouus et durior aduocatus constituatur non põt tñ impedire sequestracõm possessionis et fructuũ ro. conclu. cclxxv. sed plenius dic q execucio sue põt per tercũ impediri rõne sui interesse qñ tercius a sua appellat uel appellacionem principalem interpositam prosequitur et tunc si procedit ut solam execucõnem impediat sufficit summarie docere de ur

sūo quo ad modū probandi sed ipā probacio debet esse plēa
si autē ulē hoc intendit q̄ sup nūē sūo prenūciet̄ur et sup
sūa uel nullitate tunc ēz litem contestari super vtroq; Si ue
ro sūaz non suspendit nec suspensum pstatur de nullitate con
tendit et sūa est lata cont̄ illū qui potuit rem deducē ad iudi
cū in p̄iudiciū tercy sciens tūc tercius nō pōt impedire exe
cucōm sūe late eo sciente sed si lata est eo ignorante uel etiam
scien qui principalit̄ litigans non potuit rem in iudicū deducere
ad p̄iudiciū ipius tercy ut si subditus uel colonus litigat de re
dnū tūc dicit̄ si execucō fiat in alia re q̄m in petita pōt tercy
cum impedire Idem si fiat in re petita cuo possessio ē vacās
quia interest tercy ut res remaneat vacans ne grauetur
onē probacionis Secus go si res petita possidetur per victum
quia tunc tercius siue principalit̄ agat siue cont̄ sūaz de iu
re suo excipiat execucionem non impedit sed causa iure suo
discutit̄ pstita caucōne victo per victorem de re tercio resti
tuenda m euentum victorie Vbi autem ipe tercius rem pe
tam possidet tunc fit execucio in preiudicium ipius tercy
possessoris no·do·an· de resti·spo· veniens ij· col' v· opp· q̄ nō
impediat

¶ Execucio sūe q̄ petitur et pōt per tercū rōne sui interesse impediri oportet q̄ saltim sūarie doceat de suo interesse et illud sūarie intelligitur quo ad modū probandi non quo ad spem probacionis nam non requiritur lit̄ contestacō et da tur ad hoc probandum breuis dilacio iudicis arbitrio que non excedat tempus infra quod debet fieri execucō Ipā tñ probacō debet esse plena p testes uel per instrā nec sufficit probacio p iuramentū sufficit tñ q̄ quis probet se electū licet nō pro bet electionem canonicaz q̄q; si peteret confirmacōm hret nēca pbare se canonice electū nō do·de resti· veniēs ij·mj· col' v· ve nio ad declaracōm

¶ Execucio sūe latr cont̄ omes quoz interest non pōt fieri cont̄ possessorem qui non fuit specialiter vocatus ad causi ro·cōdu·cccc xv·

¶ Execucio sūe potest fieri cont̄ vtem successorem qui est eius dem condicionis cū p̄decessore sed si est diuise condicionis ut quia laico succedit pupillus uel eccla tūc dubiū est sed so lucio pendet ex illo an priuilegiatus succedens priuilegiati utatur priuilegio Item p̄mū dictū versi nisi mutetur inter p successionem quo casu dubiū tñ sats diu pōt q̄ tñsit ius·

exequendi si actu non possit execucio fieri p primū iudicē nisi i eius territorio habeat rem sup qua in reali sibi lata esset sed nūc fiet p aliū Jo. an. de iudi. quia v. v. venio ad ultim

¶ Execucio sibi late in personali uel alterius iuris personalis non fit contra singularem successorem ex contractu sed si est successor singularis ex ultima voluntate tunc distingue aut dolose est res in eum alienata et transit execucio aut sine dolo et tē secus

¶ Execucio autem iuris realis non fit contra singularem successorem non habitem causam a predecessore Sed si habuit causam ab eo tunc si ius exequendi tpre alienacionis erat messe productum quia sibi erat lata uel in actu producendi quia erat lis mota transit execucio in successorem si p talem litem res erat litigiosa facta et per consequens malienabilis ut quia erat questio de proprietate secus si non obstante lite poterat res alienari ut quia erat questio de sola ypotheca Vbi uero ius exequendi tempore rei alienate non erat in esse productū nec in actu producendi tunc execucio lite postea secute non transit ad singularem successorem predicta uera nisi singularis successor per suam sciencia uel patienciam prudicialiter et aduerte q vbi dixi execucionem transire in singularem successorem est verū eciam si rem alienaret in non suppositū qui est alibi territory Nam contra malia dicd existen fiet execucio Jta tū si res in territorio sitanns secus si res tūsisset ad aliam dvod nō Jo. an. de iudi. quia v. v. venio ad ultim et idem bar. in l. creditoris C. pig. licet alibi simpliciter dixerit q execucio sibi late contra unū non fit contra alium successorem singularem nō p eū. ff. si ven. no. mut. in pos. l. i. ff. ncio et. ff. ut in pos. le. l. i. ff. qui in possessionem Sed Jmo. et Jo. an. in dicto c. quia v. in glo. pnūt in fi. concludit q in reali eciam in beneficialib, non fit execucio contra singularem successorem nisi eo vocato et precedēn sūmaria cognicione si upe uel alius velit cōtradicere

¶ Execucio sibi an possit pen et fieri p illo cui cessa est actio ifactū et officiū iudicis q tanq p execucōe sibi inde sub v. cessio ff. cedi pōt actio iudicati

¶ Execucio sibi declaratorie late in reali contra rectū nō possidentē habet execucionem patā contra eū si post sibi ad upm possessoiō supuenit nō Jo. an. de iudi. dilecti in fi. c. exhibita my. col. v. venio ad glo.

¶ Execucio vnius sibi licet impediatur p exceptiōm multiplicis

si nullitas in continenti probetur alis non tñ si nullitas dedu
p viam actionis coram alio iudice quam ille iudex inhibeat ne
execuco fiat nichilomiꝰ execuco fieri potest sed si agens de nul
litate obtinebit in causa nullitatis execucio retractabitur
ro. ꝯclu. celxvnj.

¶ Execucio triū sñarū conformiū non potest impediri pre
textu alicuꝰ nullitatis nisi opponatur nullitas ex defectu iu
risdictionis ro. conclu. cix. et iude ōio conclu. cccxix. Sed ſm
do. an. eciam nullitas notoria ex defectu iurisdictionis non
impedit talem execucionem ut ipe nō cle. i. de re iudi. in glo.
super v. pendē dicat tñ finaliter in addi. q dictū suū gceđit
qñ allegatur defectus iurisdictionis habitu et actu tunc im
pedit execucionem Sed la. in c. de. i. dicat q execuco nulli
tatis ex defectu iurisdictionis impedit execucionem predic
tam qñ allegatur defectus iurisdictionis ab inicio Secus si
ille defectus dicatur supuenisse exposť facto ōdra. aūt in cōsilijs
suis tenere uidetur q omis exceptio nullitatis notoria uel que
ex actis appareat impedit execucionem p̄dictam iude execucō
triū sñarū iude sub v. appellacō. ſſ. appellans a grauamē in
ſſ. instancia

¶ Execuco triū sñarū conformiū licet non possit impediri p
victū eciam si alleget nullitatem earū tñ tercius comparēs
pro suo interesse potest impedire ſm formā earū que hñtur
c. cū super in prin. et idem nō do. an. ibidem in 2° notabili ſdē
tenet fran. cle. i. de re iudi.

¶ Execucio sñe late sup attemptatis debet fieri anteqū ogscat
de pñti ro. ꝯclu. xcix. et si est lata sup possessiōe debet fieri
execucō aneqū de petitorio cognoscat quia sapit naz vēi possessō
rij ro. cōclu cix.

¶ Execucō sñe late in possessorio debet fieri ante ingressum
pentory ro. cōclu. cix.

¶ Execucō sñe nō impeditur p appellacōm si appellans nō
tificat iudicem a quo de prosecucōne appellacionis in tmiō
assignato Illa tñ execucō veniet ꝛuocanda si appellās obtinebit
i causa ro. ꝯclu. xix. et sic patet q dicta execucō nō ꝛuocat
p viam attemptati

¶ Execucō gr̄e. i. indicte in possessionē nō pōt impediri p
aliqm exceptōm uel appellacōm nisi opponat crimen cū infa
mia ro. conclu. cccxxij.

¶ Execucō sñe si pars cam fecat aūte 4pria ingredietur

possessionem sine executore pōt uenire interdicto vñ vi/nō
tñ priuatur iure suo si nullā violenciā cōmisit ro·cōdu·cccc
xnj·v·sed pone dicat q victor qui victū auctē ꝓpa et sine exe
cutore spoliauit pōt uenire interdicto vnde vi ad interesse
nō ad restitucōm possessionis ut no·Jo·an·c·cum olim ꝙ·de
priuil' quod est vñ in beneficialibus sed mꝫphanus potest cō
uenire eciam ad restitucionem possessionis nō Jo·an·dicto
c·cum olim

¶ Excucio sine super notorio late potest fieri eciam pendē
decendio alias ad appellandū dato quia cū non possit appel
lari frustra differtur nō Jo·an· de coha·de· et mu·vrā pmit
carta my· col'

¶ Excucio sine non potest fieri p iudicē a quo licet lapsa sūt
fatalia prosequendi appellacionē nisi prius atretur pars ad Jo
candum de diligenci et impedimento ꝓp que dicē velit sine
non esse exequendam nō bar·ff·nul·no·app·pen·l·i·m fi·luc
Jmo·dicit q aliqua citacio non requīritur c·ex racōne de app·
iude eciam quod nō bar·de app·ff·l·si expressum v·quēo
qñ ista duo iudicia iude sub v·iudex appellacionis a diffinitiua
si iudet

¶ Excucio sine condempnatōie ad qñtitatem incertam
fit sola ydali oblacōne quod condempnatus offerat se pa
ratum iudicato parē nō bal·c·ne in vna eademq causa
l·i·Sed verius dic q ulē ydalem obligacōnem requīritur q
condempnatus det fideiussorem de soluendo quantitatem
que liquidabitur et ita vult tex· quē bal·allegat·ff·de sta·li·
racōm et hoc probat optime alius tex· m·l·Finis si heredi
m fi·c·n·

¶ Excucō sine de cuius iniquitate constat per pris confes
sionem pōt impedir licet transierit in rē iudicatā nō
Jmo·c·quia pleriq de inmu·ecc·quod ē vñ eciā si victo
iuraliq sine parē Jo·an·c·quia pleriq

¶ Excucō facta pendente appellacione a diffinitiua non
reuocatur appellacione deserta si excucio fuit directa
secus si indirecta nō Jo·an·c·licet de sen·ex·li·vp·in no
uella sup glo·añ pmit iude sub v·attemptata·ff·i·

¶ Excucō sine de cuius iniquitate cōstat p pris cōfessionem
¶ Excutor nō pōt ut suspecto reculari cum nō heat ꝓgrē
sed solū exequi quod est cōmissū nō Jo·an·de iudi·cū ve
nissent v·inferior aut iude sub v·iudex·ff·iudex delega

tus a ꝑ̄a si nō est

¶ Executor merus puta sine non hꝫ tꝫare fructus in quib; pars nō exuit condemptata quā licet possit aliquas proba cōnes recipe ad sīū īstructōm sup exceptis uł ꝓpositi; corā eo nūq̄ tn̄ pōt sup his iudicare uel diffinire seo hꝫ ad superiorem ꝛ mittē ro· conclu· cccl̄xvj· Et si hꝫ pnūtē taxandi iude sub v· tꝫxa ao·ſſ· tꝫxari citari debet pars

¶ Executor datus ad exequendam sñaz p quē fuit victus ī fructibus condempnatus pōt execucōm facē nō solū de fructi bus sḡ eciā de ꝓceptis post sñaz usq; quo fiet execucio ro·clu· ccc xxx·

¶ Execucio sine p quā quis est generalit̄ condempnatus ad restituendum fructus ꝓceptos pōt gñalit̄ monē condempna tū ut dictos fructus infra certū tēm sub excacionis pena rehtuat quod si non fecīt erit iuste excatus nisi infra tm allegauīt se dictos fructus non ꝓcepisse uel in utilitatem bñficij conuertisse ro·clu· c·lxxvj·alis clxxvij·

¶ Executor datus ad sñaz exequendā et ad prouidendum de bñficio nō requīritur q; sit in dignitate nec q; seruet ea de quibus in c·statutū de tp·li·vj·ſm Jo·an· quod est vīū in executore mero secus in mixto no·ro·conclu·cclxxxvij· alias cccl̄xxxvj·

¶ Executores tam grārū q; sñaz delegati sūt et delegata iu risdictione vtūtur non ordinaria nota ro· conclu· cc̄xxxvj· alis cc̄xxxvj·

¶ Executor gñaz aplicarū eciam ī forma pauꝑm appellatur ut ro·cōclu· cccc xv·

¶ Executor aplicus nō pōt ante lras aplicas sibi p̄ratus ali quē processū nec alicui execucōm processuū facē ro·clu· cccc xlj· tribus tn̄ excautōibus dans in beneficialibus cum dausu la quod si non omes possūt duo grām p̄ficare et prouidē tercio impedito licet eis non constet de impedimento secus in alijs q̄m beneficialibus ro·conclu·clxj·per hoc videtur q; in beneficialibus sufficiat executorem opinari licet in veīta te nesciat ut patet dicta conclu· clxj· sufficiat go q; opinio executoris cū veītate concordet ut ibi patet quod nō sed ad intellectū huius iude oiō sub v· iudex delegatus signoū

¶ Executor aplicus licet alīi mittat vices suas in oīb; cauſ in quib; est uel erit executor tn illa missio nichil valet quo ad causas que non erant tunc sibi cōmisse licet postea

cõmittantur ro· condu· cccc̄xxxv· inprim·

¶ Excutor hñs ptãtem pũificare grãm in forma pauperũ dans alys duobus excutoribus in casu quo ipe nollet aut nõ posset hoc facẽ si mittit altẽi vices suas qui hoc facit valet huiõi missio ita quod pũificacio facta p alios duos nõ valet quia cõmittendo uidetur mandatũ admplere et sic cessat ptãs alioz ro· cdu· clxxxvj·

¶ Excutori dato ad prouidendũ non est certũ tempus a iure prefixum infra quod sibi prouidere debeat nõ fre· in trac· pmu· q· xxix·

¶ Excutori aplico cui mittitur certe psone prouisio ui dentur omia ãmbula missa per que perueniatur ad illa et sine quibus ipa prouisio expediri non potest ro· cõdu· cccc̄xvij· cca fi·

¶ Excutor grẽ aplice qñ se informat p testes de vita mo ribus et conuersatione impetrantis ac de facultat et cãu eius an teneatur ipm citare unde sub v· cautela non requirit qñ excutor

¶ Excutor cui cõmittitur absolucõ certe psone et penitẽ cie multo potest alteri subdelegare licet ẽmo· contra ro· condu· cccc̄xxxvj·

¶ Excutor aplicus põt subdelegare non solũ prouisionem ꝫ eam informacionem nedum cca vitam mores et conuersa ciones impetrantis sed eam circa facultatem· i· lecturam constructionem et cantum eius ro· condu· cccc̄xxvj· et· ſ· ſſ· yxi·

¶ Excutor aplicus cui cõmittitur sola et nuda examinacio testiũ non põt alteri subdelegare quia mera facti est ſcia· si cõmittitur receptio testiũ quia illa habet fieri cũ cãe cognoſco subdelegare põt ro· cdu· cccc̄xxvj· et unde sub v· iudex de legatus cui ẽmittitur

¶ Excutor ultre volũtatis an possit cogi acceptare et exequi officiũ sibi a testatore datũ dic ut nõ do· an· de iur iur quitanall v· xxj· dna

¶ Excutor testamenti non potest esse religiosus nisi penta et obtenta licencia superioris de testa· c· fi· li· vj· saluo co qđ dicatur de· exuui· ſ· ceterũ de v· sig· tenetur tñ dictus reli giosus si officiũ non exequitur ordiario reddẽ rõnẽ ut de· religiosus de testa·

¶ Excutor testamenti non põt esse femina et mior xxv· ãnis

glo· de testa· c· fi· li· vj.

¶ Executore testamenti mortuo non tñsit eius officiū ad hēdē uel successorem nisi fuit datus sub nōie dignitat' quia tūc tñsit ad successorem in dignitate nisi datus in testamento sub nomie dignitatis fuisset pximus testatoris quia tūc pter affectū pſone uidetur datus fore de testa· c· fi· li· vj· et i tex. et in glo.

¶ Executores testamenti si sint plures dati sine clausula ip si non omes vno mortuo uel in remot' agente uel id exequi noleute alius pōt exequi nisi testator expresse vetauerit q vnus non possit sine altero quo casu altero mortuo ēps exequatur nisi testator aliter sibi prouideat de testa· c· fi· i tex· et in glo.

¶ Executor aplicus an possit conferre beneficia vacatia et deuoluta unde sub v· bñficiū· ſſ· bñficia deuoluta

¶ Executor datus ad vendendum et pcū confitendū non pt confiteri pcū recepisse nō bar· l· ad inopio· ſſ· sed et si emptor ad fi· de re iudi· et unde sub v· procūr· ſſ· procurator hūs mandatū ad recipiendū

¶ Executoris potestas an expiret mortuo pncipali sine mandatore reintrē unde sub v· grā· ſſ· grā facta licet nōdū et unde ēd sub v· mandatū et· ſ· executor' iurisdictio

¶ Executor si nullit' prouidet uel aliude factū per ignorantiā facti nullit' agit pōt de nouo prouidē et actū ualide iterare secus si per ignorantiā iur' nulliter egit ſm ſmo· c· i· de re iudi· et hoc uerū in actu executiuo gre uel beneficij a pncipe secus in alijs actis executiuis eiā p ignorantiā facti nulliter gesti ut patet c· si compromissarius ·ſſ· si uero de elec· li· vj· et ita no· do· an· in c· in litteris de offi· dele· unde la· mouet o c· si compromissarius et ſo· an· in glo· ibidem approbat et ſup ea in no^la

¶ Executor an possit excōicare impedientes et rebelles unde sub v· iudex ·ſſ· iudex cui ētū mīsterū

¶ Executoris pūas durat petuo donec negocia sibi ꝯmissa plene soraabitur effectū et hoc uerū qñ illud negocium non requīt finē et in lra executoriali ponitur dā cōdictores ꝛc Vbi aut requīrtur finis tūc pūas exequēdi non durat nisi usq ad annū post finē latum vt nō ſmo· et ſo· an· c· pro illorum de pben· et ubi semel facta est execucio expirat pūas executor' nō ſo· an· c· querenti in fi· de offi· dele· nisi in lra executoriali

esset dā defendens inductū cē quod dic ut nō Jo·an·i dicto
c·pro illorū et ple· per Jo· Cal· c·cum m nīis de concess· p· i xxxvj·
q·inde Jo·an·c·fi·de offi·dele·li·vj·sup glo·qī dicat in no·et inde
s·ff·proxi·

¶ Executoris iurisdictio sine ptās p quē actū ꝓcuret et delinat
res esse integra inde Jo·an· m no^la et lap·et domi·de sanc·ge·c·
si cui de pben·et·s·ff·proxi·

¶ Executor si procedit in vim grē surrepticie an gestus sit
nullo ipō nūr inde sub v·grā būficiali qū va·

¶ Exemplū rpt·delegationis inserū in citacone iudicis dele
gati an fidem faciat et ei credendum sit inde sub v·citacō·ff·ci
tacō nō ꝛpitur ad diendū cont· ꝛptū

¶ Exemptus an possit suspendi uel excomūicari per ordina
rium antequ ad ipm exemptum perueniat noticia exemp
cionis inde sub v·epūs·ff·epūs fidat et·ff·epūs probat et sub
v·priuilegiū si exmit cū plūib; ·ff·sequen

¶ Exempcio priuilegiū an tollatur vnico actu contrariō inde
sub v·priuilegiū pditur

¶ Exemptus ab ordinario de nūr cōi non tenetur citatus co
ram ordinario comparē allegaturus exempcionem suam se
cus si sit exemptus p priuilegiū nō archi·xv·q·mj·c·ij·in fi·
et spe·in n·de cita·v·sed pone in fi·et inde sub v·citacio·ff·
citatus an teneatur Item si exempcio est notoria non tenetur
citatus comparē de v·sig· ex parte als scias de priuil' cum p
sone li·vj·bal·dicat q exemptus ut ipē nō in v·generalit'
c·de epi·et cle·

¶ Expense compensantur hincinde qū actor et reus a suis nu
tius peticionibus venerūt absoluendi ro·condu· et inde quod
no·ro·cōdu·cclx·Item qū actor pro pte vincat et pro parte
succumbit nō Jo·an·de do· et comu·finem c·inde sub v·
interesse

¶ Expensas non tenetur reficē ille qui habuit iustā cam litigādi
sed fructus sic ro·cōdu·clxxvj·

¶ Expensas lis tenetur litigans qui succubit solue et in ill
debet condempnari a tpōre quo scuit uel scire debuit se indebite
litigare nō ante ut si contendatur pars ex facto aliena i quo
pōt ignorancia ptendē non tenebatur ad expensas factas
nisi a tempore quo fuerūt producta iura uel testes ex quib;
potuit scire per tex· ff· de po·l· si quis mficiatur et ibi p
bar·nō·

¶ Expensarū condempnacionem non euitat quis in 2ª instancia qñ sua ꝑma pro eo lata reuocatur ex eisdem actis in secda secus si ex nouis actis reuocetur ſm Jmo. et Jo. an. ro. ꝺcu. ccxlvj.

¶ Expense et fructus in quibus spolians possessorio reaupande mentis fuit condempnatus debent solui et restitui antequaz ipē condempnatus audiatur in petitoꝛio sed cont si spoliato in possessorio per eū intentato succubuit et in expensis condempnatus fuit non repellitur ideo a petitorio quia dictas expensas non soluit Racio primi dicti est odium spoliantis ro. ꝺcu. cccvij.

¶ Expense alimentoꝝ et lis debent subiecto lugant coīplatū qñ subiecto aliunde nō hī et plato ē soluēdo nō glo. l. fi. C. de or. cogn. unde ple. c. ex parte de acca.

¶ Expensus lus an teneatur ꝓcuꝛ notanꝺo cause soluē put tangit ꝑncipalem suū unde sub v. ꝓcuꝛ. ff. ꝓcuꝛ constituy

¶ Expense que fuit in electionibus et confirmacionibus quis eas soluē debet et cui solui debeāt unde de elec. in ꝑfite p glo. Jmo. et Jo. an. c. ti. c. capientes li. vj. in glo. fi. et ple. per hosti. in sū. de elec.

¶ Expresse qñ hoc ubū ꝓfertur a lege tūc non sufficiat tacite agere ro. cōꝺu. ccclxxy. et qñ expresse debet de re aliqua mēcio fieri uba generalia non sufficiūt nō Jo. an. de sen. ex. qua picaliter sub v. expīlla in no^la li. vj. Contra nō bar. in l. p totum in prin. ff. de no. op. nū. unde tyx. et glo. super v. cla. ff. de habētes tenorē

¶ Expīlla excepcō in lege uł canone dat intelligē qꝺ si nō fuisset expīlla casus exceptus remanet sub rª inclusus nō sub v. excepcio. ff. excepcio que fit

¶ Extremū unde sub v. ꝑlupcio

¶ Extuc ista dictio denotat tpis extremitatē ro. ꝺcu. cxxxij. Jo. an. de app. c. ꝑterea

¶ FACERE dicatur qui non facit quod debet facere. ff. de regula iuꝛ. l. qui penas imponendas nō Jo. an. c. i. de usu. li. vj. glo. ordi. et c. ut inquisicionis. ff. fi. de hered. c. li. in nouella unde sub vbo factū

¶ facere aliquid de facto licet de iure

nō teneat an sufficiat quo ad actionem uel exceptionem queré dam uel quo ad penam cōmittendam unde bar· in·l· vbi pactū in fi. c· de transl· vbi eciam per bal·

¶ factū suū qñ quis possit reuocare et conf factū ꝓprium uenire unde do·an·de cle·ju·duisis fallacys et per bal·l· po mortē ·ff·de adop· et ·s· in v· facere

¶ falsi pena punitur qui flm mstrm scienter prodiyat Jtm causam pdit nō do·an·de excep· cum venībilis v· col v· oppo no q̄ conf et unde nō per eum c·pntr de cri·fal· et unde sub v·producens ·ff·producens flm et sub v·notarius·ff· no tarius si scpsit cū plurībus·ff· sequen et in v·testi·ff·testi flm deponēs et sequen

¶ falsitatis appellacōne mtelligitur de illa duntaxat que in articulis expressis continetur in·l·cornelia de fal· ideo sta tuta que facit mencionem de flitate debent mtelligi de illa ut nō bar·in·l· quod si flm in fi·ad·l·cor·de fal·

¶ falsi pena pūnitur ille dūtaxat qui flm dolo cōmisit qđ verum in eo quod est vere flm sed in quasi flo non requīrit dolus nō bar·in·l·diuus in prin·de fal· sed nec omis qui vē flm dolo cōmittit punitur ·l·cornelia de fal·sed ille dūtaxat qui flm dolo cōmiserit de quo in ea·l·cornelia expimitur bar· in·l· quod si flm c·n·

¶ fama differt a rumore in hoc quia rumor ab incerto fama a certo procedit autore Jtem fama procedit a maiori pte vicine rumor eni a minori nō do·an·de coha·cle· et mu· vīa xvij·col v· ad gradum presumpcionis et unde sub v· testis

¶ fama non facit plenam et semiplenam probacionem si ne alijs adminiculis quod nō ro·conclu·cxxxx·in fi·Mel ius dic q̄ in factis antiquis fama facit plenam probacoñ et dicūtur antiqua que excedūt spacium centum uł xl· annoꝝ Jtem in non antiquis si est res de difficili probabi lis uicti quibuscūq; adminiculis sed si est de facili proba bilis tunc non facit plenam probacionem nisi in hijs que sunt leuissimi pūdriꝝ nō do·an·de testi·c·venies et unde sub v· ꝓbacio ·ff· probatur antiquū

¶ fama qñq; sūtur a iure pro plena probacōne non q̄ ipa sit plena probacio sed quia talis est materia in qua suf ficiat p̄sumpcio nō do·an·de coha·de·et nu·vīa v·ad gradū p̄sumpcionis xvij·col

¶ Fama si probatur hmcmdc contra que ꝑualeat nde Jo. an. de accu. cum oporteat m glo. non licet et spe. ti. de mquisi. ff. nūc tractemus v. quid si plures et bar. de quest. l. de minore. ff. tormenta et bar. m. l. sacrosanc. ecc. C. de epi. et cle. et de eden. l. accusare. ff. de uīr nuē. l. admonendi v. quid si statutum dicat q contra et magnatem et nde glo. c. Cum in tua de spon.

¶ Fama non probatur nisi testis de illa deponens dicat eaā non interrogatus a quibus audiuit uel penes quos sit ista fama Jo. an. de accu. cum oporteat sub v. non subito et inequaliter et qn̄ q. super v. honestī sed adūte q ibi non loquit de fama sed de infamia penes graues psonas que infamia n probatur nisi testes exp̄imant psonas apud quas sit infamatq ut no. do. an. de renūc. super hoc vq col. ¶ Sed probare famam alicuq facti simplicit non uidetur requiri q testes exp̄mat penes quos sit ꝙa fama bar. tn̄ dicat contrui m. l. de mīore ff. tormenta de quest. quia omis fama debet hr̄e originem ab honestis personis et si testis nullam psonam exprimit Nō debet iudex constare an fama ab honestis psonis originem habuīt ipe tn̄ bar. loquitur qn̄ testis fuit interrogatus a q̄bus audiuit Sed ro. Jo. an. et do. an. et bar. concludit omnia non facta interrogatione nde Jo. an. de accusa. licet in v. fame

¶ famosū quid dicat nde sub v. manifestū

¶ Fama cum uno teste de uīate an faciat plenā probacōm in probanda excōicatione uel de alio nde do. an. de test. veniens. i. ultī col. nde sup̄ sub. ff. fama non facit Glo. tenet in dicto c. veniens q in cmūali non sufficit fama cum uno teste quod procedit eaam si de cmūe cuiuliter agatur ut nō glo. c. tam iris c. n. et idem tenet spe. ut nō do. an. in dicto c. veniens bar. dicat q fama cum uno teste de uīate facit plenā probacionē ut. l. amonendi de nuīuq Idem dicat bal. l. q. iprim. ff. De excu. tu. licet in contrarium faciat quod ipe nō C. de test. l. regth et. c. de no. op. nū. l. ex causōe q. xy.

¶ familiaris appellacōne quis contineatur nde in tex. c. licet. ff. cum uero de priuil. li. vj. et quod nō ibi per Jo. an. i nouella et per bar. m. l. i. ff. familie. ff. de publi. et nde tex. l. fi. C. de v. sig. et. l. pronūciacio. ff. c. n. adūte tn̄ q aliud est quē esse familiarem et aliud est esse de familia alicuq Nam qui est familiaris est de familia sed non conuertitur

ut patet in filio et uxore qui sūt de familia non tñ sunt familiares ꝑut nomen familiaris sūitur ſm coēm vsum loq̃di ſm quē debent ūba intelligi · l · labeo · ff · de suppel · leg · Item agnati sūt inuicem de eadem familia cōi eius cuius stipite descenderūt tñ vnus agnatus non dicatur de familia ꝑria alt̄ agnati et iste ē intellect⁹ dicte · l · p̃uictiaco

¶ familiaris q̃n dicatur desinere esse familiaris dic q̃ tūc desinit q̃n dñs eū licenciauit uel q̃n ꝑsone familiatis sepiñ licenciant nō Jo · an · dicto c · fi · de v · sig · in no^la

¶ femīa unde sub v · mulier

¶ fere non impediūt libellū offerri potest cū offerri oñ tp̃re feriato libellus et dari iudici non p̃t nō Jo · an · de di^la · p̃terea v · opp · n · ny · col et hoc verum eciam in feris in honorem dei inductis nō Jo · an · c · fi · de iudi · in ult col et unde sub v · arbitr · ſ · citacio

¶ feris ꝛpentinis ꝛnūciari nō p̃ot nō Jo · an · de · sepe de v · sig · et Jo · an · c · fi · de fe · et bal · in l · 1 · C · de fe ·

¶ feriatis diebus p̃ot ferri sūa excacionis nō la · de sh · ut aliqñ li · vj ·

¶ feris pendentibus p̃ot procedi in possessorio ante feriatas inchoato suspendi tp̃re feriar/ ro · ode · cxxxvj ·

¶ feriatis diebus eciam paschalibus et quadragesima libus contra famosos delinquentes qui fuerunt excium plurimarum procedi potest Jo · an · de iudi · cum non ab homīe v · sexto

¶ feris ob necessitatem hoīm introductis potest causa beneficialis et matrimonialis ac vsuratum tractari secus in feris ob honorem dei inducti uel in repentinis quia illis ꝛnūciari nō p̃ot nō Jo · an · de · fi · de v · sig · sup v · ob necessitatem et Jo · an · c · fi · de fer/

¶ feriatis diebus eciam in honorem dei procedi p̃ot q̃n r̃s est tp̃re pitura et dicatur pitura non q̃n pit sola uñ/outo sed q̃n pit r̃s ipa uel ipm de quo agit uel actio ul̃ probacō nō Jo · an · de iudi · c · fi · v · ultio opp ·

¶ feriatis diebus ob necessitatem hoīm introductis procedi potest in causa vnuersitatis que per sindicum litigat ut sic tota vnuersitas non occupatur ſm gul · nd Sed ſmo · contra quod uerius uidetur no · Jo · an · in dicto c · fi · de iudi · v · ult/ opp ·

¶ feriatis diebus ob necessitatem hoīm introduct/ procedi

potest in causis publicis et dicatur causa publica q̃ agit de regimine publico ut castri et eadem in causis ecclie q̃ agit ecclia cont̃ laycũ licet hoc de ecclesia non seruetur de facto ſm hosti. sed nec de iure ſm ſmo. est vñ ut no. do. an. de iudi. c fi. v. vlt opp.

¶ feriatis diebus obhoim causa induct pot dari tutor et curator secus inductis ad honorem dei nõ do. an. de iudi. c. fi. ad fi. et consequent in eisdem feriis potest per eũ inuentariũ confici et administracõ sibi decerni bal. c. de feriis. l. actus

¶ feriatis diebus eciam ad honorem dei induct potest quis capi ut ducatur ad iudicẽ q̃ imminet periculum fugere no. do. an. de iudi. c. fi. et bar. in. l. aut ptor. ff. si debitorẽ ff. de bis qui in fraud. cre. et hoc est verum eciam i causa nisi debitor condicio mutata nõ esset quia tũc nullo tpe capi pot nõ bar. ff. de feriis. l. fi.

¶ feriatis diebus pot fieri execucõ sine q̃ sint ferie hoim causa inducte bar. in. l. i. ff. nũciacio de no. o. nũ. et. l. omes C. de fe. et bal. in. l. fi. C. de fe. Idem in repentinis nõ arch. n. q. i. sicut Idem inducti ad honorem dei ſm fre. de se. consilio cxlvij. et idem dicat Jo. an. c fi. de iudi. sup ult glo. Contrariũ dicit Jmo. bar. in. l. omes C. de fe. et bal. in. l. fi. c. ti. et ibi calo nisi esset execucio cõtra publicos latrones quia illa fieri non pot eciam in feriis ad honorem dei inducti ut nõ bal. in. l. pũ cia. c. ti. et ibi est casus die ple. ſm Jo. an. in addi. spe. in ti. de libel. concep. ff. nũc dicendũ v. xxv. q ubi res est tpis pitu ra pot in feriis eciam ad honorem dei inducti execucio fieri si non est tpis pitura tũc pceptũ de exequendo non potest fieri in feriis ipa tñ execucio in casibus pot fieri in feriis causa hoim inducti et repentinus non in feriis in honorẽ dei inducti nisi res sit tpis pitura uel imineat pericula aliarum ſm ĉimalibus autem pot fieri execucio in feriis repentinus et causa hoim inducti non in feriis in honorem dei nisi cont̃ publicos latrones et noctinos depopulatores agrorũ no. do. an. in dicto c. fi. de iudi.

¶ feriatis diebus non pot interponi decretũ in alienacõe minoris rei nõ bal. C. de fe. l. actus

¶ feriat' diebus eciam in honore dei pot appellacio interponi et in fatalibus appellacionis omes ferie computantur lic in illis non posset appellacio exerceri si tñ in fine fatalis

occurrẽt fere repentine debet ps restitui secus si occurre
rent mira fatale nõ bal· C· de fe·l·1·

¶ feriat diebus alys quã in honore dei põt citacõ p iudicẽ
decerni et nũcio mitti Nunctius siliter põt illam exequi
dũmxat in alys feris qũ in honorem dei inducti fm oldra·
ut nõ bar· m·l·pr· nũctiacio de no·o·mi·licet cy·et bal· alr
dicunt C·de fe·l·fi· ibi dicit bal· q; ex consuetudiẽ pdicta fi
unt ecia in die dnica eciam in camera fm ja·bue· licet ipe
tucius putet q; fiet in die iurdica nisi causa sit talis in q;
tpre feriato procedi possit

¶ feudũ põt pẽ dare in dotẽ p filia sua et quret usq; ad ui
ta feudary tm Quid aũt de re emphitotica unde ro·oclu·exlus·
et usq; v·appellacio ·pr· iudex ·pr· vasallus ·pr·

¶ feudarii consuetudies an debeat p iure septo fluari ita q; fiat
ait ius cõe unde jo·an· c·q·de feu·

¶ feudũ nõ põtur p alienacõm vasalli nisi dns velit q; pdat
nõ oath c·q·de feu·

¶ feudũ reuersũ et deuolutũ ad ecclam si platus aliũ de illo
nõ infeudat infra annũ efficatur de mensa Ideo non põt pos
tea infeudare sine solempnitate que in alienacõe requiritur
ut nõ archi·xxxv·q·vlt·c·i· quod procedit si platus illo ã
no fructus de feudo pcepit nõ fran· de feu· c· ex parte bar·
dicit q; efficatur de mensa coipõ q; per hmõi tem auctrm scp
tum est in libro aliarũ possessionũ de mensa quando pre
latus declarauit de mensa factũ ut ipe nõ·l·vacancia c·
de bo·va·li·x· unde fimo· qualiter loquitur in c· ut sup de
re·ecc· nõ alie·

¶ feudũ consuetũ dari masculis non põt platus concedẽ
femiẽ nõ bar· ĩ aũe ·de quibuscũq; C· de sacro sanc· ecc· Idẽ
nõ fran· et math c· ex pte de feu·

¶ feudi questio inter vasallum et dnũ si est feudalis uel
amera feudali et hoc constat ut quia agitur sup iure feudi
a condicõe ex legibus feudoz uel agitur ex tributo ul' fide
litate debita uel ad reddendũ debitũ uel agitur rei vendica
cione uel alia actione dũ tm intentatur de iure feudi decidit
p pares curie al' peeres ul' pares Idem si agitur de iniurys in
feudo uel de feudo uel rõne feudi cõmiss in dnm Idem si agit
ad penã priuacionis feudi Si uero causa non est feudalis et
hoc constat ut quia agitur psonali uel pignoratica ul' depo
situ tũc agendum est coram ordinario Idem si agitur de

alys murys factis eciam in rebus feudalibus dū tñ nō tangt
naturam feudi nel fidelitatem Idem si agatur interdicto vñ
vi nel alio possessorio interdicto dū tñ non intentatur iure
feudi nel non agat p hoc in admissionē feudi Idem si agitur p
murys personalibus non tangentibus naturam feudi Vbi
uero dubitatur an causa sit nel non debet pares curie ut suadet
cognoscere dū tñ agat actiōe p qm̄ ius feudi potuit in iudiciū
deduci do. an. de iudi. cetera v. veio ad glo.

¶ Feudi questio inter vasallos cognoscitur et deciditur per
dnm feudi sm hosti. et nō do. an. de iudi. ceterū v. quero an
si ordinarius et nō eccā &c. in fi. et p̄dicta locū tenēt eciam si
ordinarius procedat sciēti dnō feudi et nō contradicēte licet do.
an. d vsma in hoc ultiō contrarium ut no. do. an. &c. ult col
v. quod si dns

¶ Feudi questio ut deuoluat iurisdictionem ad dnm nel ad pa
res curie in casibus suis oportet q̄ in libello talia narrent
ex quibus patcat questionem esse feudalem no. do. an. de iu
di. ceterū v. venio ad glo. ul saltim q̄ efficaciter dubiū an sit
feudal ul nō ut nō do. an. &c v. eccā fi.

¶ Feudi questio int vasallū et vasallū cognoscitur et decidi
tur per dnm q̄n certū est q̄ questio tangit naturā feudi ut q
vnus dicat se in feudo succedē debere alter negat nel dicat se hrē
ius in re feudali quam alter tenet quod ius dicat sibi constitu
tum de consensu tam dni q̄m vasalli nel agit rei vendicatiōe
expressa causa qua res est feudalis et dicat se feudatariū al
ter negat quilibet eorū fatetur dnm feudi esse dnm Ipē dns
iudex est Idem si simplic agitur rei vendicatiōne non exp̄ssa
causa sed si certū est q̄ questio siue causa exp̄ssa nō tangit
naturā feudi ut qua actor deducat dominiū utile ul directum
ex alia causa q̄m feudi ut qua dicat se p̄scripsisse nel
emisse a uero dño tūc non potuit dns cognoscē qua iudicāe
nō p̄t nisi sup causa feudi specialit deducta et illa nō tangit
iurisdictionem suam et ideo q̄n agitur comun ordinario nisi
dns feudi habeat alias p̄ter naturam feudi ordinariā iuris
dictionem in vasallos qua tūc cognoscit non rōne feudi s
vlis iurisdictionis Si uero dubiū est an causa deducta tangat
nam feudi nel non quod p̄t esse duplex vel qua causa
agendi est ḡalis que p̄t concludē et non concludē causa
feudalem cum agens rei vendicatione non exp̄ssa causa pe
tit omne dominiū directū et utile in iudiciū deduxisse

tt tūc cognoscet dūs feudi/Aduīte tñ q si reus in principio opponit cont̄ iurisdictionem repellitur actor nisi in addicēe ad libellum uel in alia postea exp̄mat causam uel qualitatem impmentem iurisdictionē in dominū pōt 2° esse dubiū licet q specifice agatur ex causa feudali negatur tñ eā esse feudalem tūc si negatur dominiū feudi procedit dūs et sūarie cognoscat an questio tangat nam feudi Sed si negatur dominiū fore apud dūm feudi tūc dūs non cognoscet quia nemo iudex est in causa ppria de hoc go cognoscet ordinarius coram quo si excipiatur q dūs feudi sit dūs potēit coram eo probā suarie per excipientem qua probacōne pendēte debet ordinarius in principali supsedere quid est studiosis et eo probato remittitur cognicio ad dūm feudi fin Jmo· nō do·an· de iudi·ceterū v·venio ad 2m

¶ Feudi questio tangens vasallū deīcā an possit cognosci et decidi per dūm layeum inde sub v· iudex ·ss· iudex iurisdictionē hns

¶ Feudi questio qñ est int̄ vasallos a 2° dño immediatus an terminari debeat per ipm dm̄ a quo immediate habuit feudū an p pmū dm̄ superiorem a quo 2° dūs fuit immediatus dic fin Jmo· q· si 2° dūs concessit solam ētam ptem feudi debet sub eo fieri id quod dictū est fieī cū pmo feudatario su' vasallo secus si totū infeudauit quia tūc sub pmo dño fieī dēt nō do·an· de iudi· ceterū v· quero quid si feudarius pulsat col' et nō c·c· cca fi.

¶ Feudi questio adeo debet per dūm feudi decidi in cuby pmissis q non pōt iurisdictio illius cause feudalis talū prorogari sed iurisdictio que competit paribus curie in causa feudali inter dm̄ et vasallum bene pōt in alū prorogari volen dño et vasallo quia tūc nulli fit p̄iudicium nō do·an· de iudi· ceterū v· qro an in casibus

¶ Feudi questio qñ est inter vasallū et tercū qui non est vasallus cognoscatur per ordinariū quia hic casus non est allegibz feudoz determinatus et sic remanet sub regula ut actor sequat' forū rei nō do·an· de iudi· ceterū v·venio ad 3m

¶ Feudi questio qñ est int̄ pares curie terminanda debet eli si cōuasalli hntes sīlia feuda ab eodem dño et ideo sup feudo comitū debent vocari alij vasalli comites sup alijs feudis in feudibus dēt vocari alij vasalli hntes sīlia feuda et illi dicunt' pares nō do·an· de iudi· ceterū v· qro qui dicant' pulsat col'

¶ Feudi questio qñ est terminanda p pares non eligentur nec vocabñtur omes sed vnñ ex eis eligit dñs aliñ vasallus fm glo. decretalem tñ dicit q ipi pares ex se eligent tñ duos uel quot voluerit qui hñt iurisdictionem a lege eo ipo q sint vasalli alias non hrent loco possñt dare quibus volñt et illi electi ab eis prim delegatã iurisdictione vtentur sed glo. feudorñ dicit q eligentur pares in concordia dñi et vasalli et si discordant eligentur in mño pari et primo eligit dñs 2o vasallus et predicta procedñt nedñ in feudo layci sed eã ecclesie do. an. de iudi. ceterñ v. quero qui pares pñlt col'

¶ Feudi questio qñ deuoluitur ad pares si dñs non habet pares non eligentur arbitri ad similitudinem iudicis suspecti fm Inno. Sed glo. feudorñ dicit q reuertitur ad ordinariñ quia cñ iurisdictio detur eis pretter ius cessñ modo p q dat iurisdictionem reuoluitur iurisdictio ad alienñ ann quñ q procedit nedñ in feudo layci & ed ut dicit do. an. de iudi. cetery v. qui pares pñlt col'

¶ Feudi questio qñ est ad dñm deuoluta si negligit cognoscẽ potest adiri proximus siprior ordinarius qui cognoscet nõ do. an. de iudi. ceterum v. quid si dñs pñlt col' Idem si non pot iurisdictionem exercere pp viã vasallor nõ idem do. an. inprim. v. no. q

¶ Feudi questio si deuoluitur ad dñm uel ad pares curie debent in procedendo seruare ordinẽ iudiciorñ et sñt iudices ordinarij do. an. de iudi. c. ceterñ in fi.

¶ Feudi questio qñ est de iurisdictõe dñi feudi pot illam exercere etiam in personam ecclesiasticam nec tñc ordinarius dicit pot de illa se intromittẽ quod nõ ut nõ do. an. de iudi. ceterum inprin. v. nõ q ubi tribuitur Adñte tñ q si dñs feudi sit laycus non potest cognoscẽ in clericum nõ do. an. c. ti. c. at si dicit inprin. v. opp. cum glo. quod est verñ si agatur ciuiliter uel eciam ciuilr de ciuili feudi Secus si sit causa mere ciuilis tangens naturam feudi quia de illa dñs feudi layco cognoscat eciã in clericum fm communẽ opñ. ut no. do. an. de fo. compe. c. verñ ad fi. pe col' et in vij. col'

¶ Feudi questio existens inter vasallos potest per dñm feudi alteri delegari et licet in delegicõe dicat saluo iure ipius dñi non poterit per hoc delegatus aliquid dño ad iudicare ro. odu. cxxxix.

¶ Feudū an tūſcat ad legittīatos ul' eḡ ad ltīmos ex legittīat' natos nūde ·ſ· ſub v· filius ·ſſ· filius ltīmanus

¶ fictō trahens ſe retro licet comprehendat voluntarie geſta medio tp̄re tū nō cōphendit illa q̄ de nēcitate geſta fuit nō bar· m·l· i· imprm·ff·debys qui no·inſti·et·ſ· ſub v· t'a ·ſſ· vba denotīca et ·ſſ· ſe·

¶ fictio ſimplex non op'at' tūm quantum op'atur fictio cō nīata priuilegio et ibi nō ·ſ· ſub v· ſtatutum ·ſſ· ſtatutū non extenditur

¶ fictio ſi ad eundē finē cū nēcitate ocurrit p̄ualet nūas fictiōn ſecus ſi nūas et fictio tendant ad cōtria ul' diuſa nō bar· m·l· filio in prin·de libe· et poſtu·

¶ fictio tht' retro quo ad actus pendentes non quo ad perfectos et conſultos no·do·an·c·p̄tā de app·

¶ fictio differt a plimpcōne iur' et de iure no·do·an· de ſpon·is qui

¶ fidei cōmiſſarius vnuſalis tūſmittit ius petendi fidei cōmiſſum uel ſaltim ius deliberandi ante reſtitucōm facta et eciam aditam hēditatem nō bar· dele· i·l· cū filia pnīt et ult' col' quod intelligi in fidei cōmiſſo pure relicto uel in diem certam ſep in relicto ſub condicōne uel ī diem incertam fidei cōmiſſarius decedens ante condicōis uel dies euentū non tranſmittit c·de cadu·tol·l· i·ſſ· ſiue aūt ſub condicōne niſi condicio eſſet tacita ut nō bar· ī dicto·ſſ· ſiue aūt̄ et hoc de tacita condicōe declara nota bar·l· condiciones que extrinſecus ·ff· de condi· et demō et·l·ny·dele·i·

¶ fidei cōmiſſū relictū ſub condicōe ſi filius impūberis deceſſerit ſine heredibus intelligitur ·i· ſine liberis quia als fidei cōmiſſum nūquam poſſet habere locum cū quilibz hēdem habeat ſaltim fiſcū ·ff·ad·treb·l· ex facto·ſſ·fi·et ibi nō bar·ed' de condicōe ſi deceſſerit ſine filys intelligatur de naturalib' et ltīmis

¶ fideiuſſorē ſi quis dare tenetur et ip̄m dare non p̄ōt quia non inuenit volentem fideiubere ſufficiat iurato tam cautionem prestare ex· eſt de dona· inter vi· et uxo· per vias

¶ fideiuſſor ſi vult agē cont' principalem quia dicat ſe ſoluiſſe debuit oportet ueram ſolucionem probare nec ſufficeret in ſtrūm in quo creditor confitetur ſe a fideiuſſore pecuniam

recepisse ut nō bar. ff. de nūf nunc. l. duobus. ff. a fideiussore
unde sub v. procur. ff. procurator habens mandatum ad
recipiendū

¶ fideiussor an possit esse testis pro principali super contractu
pro quo fideiussit unde sub v. testis. ff. testificari non pōt
fideiussor

¶ filius emancipatus licet sit dēcus pōt recipe cessionē
a prē cont̄ laycum ro. condu. clxxj. et unde sub v. negatiua
an et qn̄ presumptio. ff. plumi an quis debeat. ff. procur̄
ff. vniuersitas. ff. arbitratur. ff. confessio. ff. prescripcō. ff.
pscribitur tm̄

¶ filius non pōt minus emancipari nisi ex causa sicut
nec pater pōt cogi minus emancipare nisi ex cā nō bar.
in. l. quidā cū filiū. ff. de v. obli. fallit in infante qui p̄ter
eius consensū emancipatur per tex. l. iubemus in fi. c.
de emanci. liber

¶ filius nālis et eā spurius licet non possit p̄ri succedē
pōt tn̄ in bonis que fuerit p̄ris succedē fri suo pupillo ex
iudicio p̄ris cum pupillariter substituēt nō bar. ff. de
inul. et pup. l. fi. js qui

¶ filius spurius non pōt ab eo cui p̄ vendit emere q̄
presumitur in fraudem factum nō bar. ff. de inul. et pup.
l. fi. js qui

¶ filius familias pōt p se impetrare rescr̄tū ad agendum
nedū in curia sed extra eciam sine consensu pris ro. cōclu.
clxx. et pōt in causa bñficiali esse in iudicio eō sine assensu
pris ro. condu. clxxij.

¶ filius familias pōt in aliquibus casibus rem in iudicē
deducē sine consensu pris in alijs autē casibus in quib⁹
requīritur consensus si ex post facto interueniat ualidat
iudicū prius hītum nō ro. condu. clxx. potest eā in
alio casu filius familias in iudicio coram iudice comparē
et debitū confiteri et p̄ceptū de soluendo recape nō sub v. cō
fessio facta coram iudice cōpe.

¶ fily illegittimi legittimacio p̄tinet ad ip̄am et impa
torem et regē nō recognoscētē superiorē in p̄te pōt fieri p̄ rescriptū
nē et p statutū vniuersitat⁹ nō alitō ad hoc unde Jmo. et Jo-
an. de fi. instru. c. cū p.

¶ filius illegittimus est inhabilis ad beneficia ro. cōclu.
celxij. contrariū nō Jmo. et Jo-an. c. cū nris de concess. pben.

mprim·

¶ filius illegittimus nō pōt legittimarī per inferiorē a prīcipe ad successionē hēreditatū nec ed ipa id pōt nisi in tris sibi tpālib dominio subiect/ ro·ocu·excv·

¶ filius ltīmatus uel nepos ltīmo ex filio legittimato nato an succedant in feudo uide Jo·an· c·lator qui fi·sint le· sup pa glo· et bal· c· naturales si de feu·controuer· fuc· mto· et cog· ubi tex· dicat q̄ non inde aliquid per eum·l. fi· in fi· c· de v· sig·

¶ filius ex 2o mriōnio natus censetur ltīmus licet pīmo cū alia cōtraxisset si 2m mriōnū fuit publice cōtractum et uxor sed̄a ignorauit pmū mriōniū secus si sciuit uel scire debuit ut quia pmū fuit etiam publice cōtractū Sed si 2m mriōnū fuit clandestinū tunc ex illo nato non est ltīmus licet mr̄ pmū mriōniū ignorasset si tū sup pmo esset appellatum tunc natus de sed̄o esset legittimo licet sinā diuorcij postea retractet nō Jmo· et Jo·an· c· cū inhibico de cla de spon·

¶ filius natus ex muliere cū qua non potuit contrahi obstāte impedimento consanguinitat̄ et affinitat̄ aut publice honestus habetur pro ltīmo si de facto fuit mriōniū publice cōtractū et vir uel mulier uel alter ipōrū ignorauit impedimentum Idem plures eo q̄ publice contraxerunt Sed si clandestine fuit nō hētur pro ltīmo etiam si vir et mulier impedimentū ignorauerunt ut no·Jo·an· et Jmo· de clandes· de spon· cū inhibicio

¶ filius hēditatem pīnam etiam non aditam trāsmittit ad q̄libet hēdem etiā extraneū nō bar·ff· de testa· mili· l· ex militi m fi· trāsmittit tm eam ex bōficio abstinēdi nō bar· de acqu· here· l· si quis filiam· ff· i·

¶ filius licet sit suus hers et necessarius pī de ur̄ cuius tm quia de ur̄ ptorio ht̄ beneficiū abstinēdi nō potest ut hēs a creditōribus hēditarys cōueniri nisi probetur quia heredi tan se immiscuit licet se nō abstinuerit nō bar· ff· de acquire· l· necessarys

¶ filius pmogenitus non potest sine causa priuari p prēz bonis et uiribus que ex consuetudine ul' alis ex pmogenitura si debentur ut nō Jo·an· et do·an· c·licet de no· et ī ēa sine culpa in ij· q·

¶ filius pmogenitus sicut excludit 2o genitū de bonis

iure ꝓmogenit̃ure debit̃ ꝯra et filius ꝓmogenit̃ ꝑe defuc
to excludit patruũ 2ᵒgenitũ nõ oldra· concilio ccxxxj· et
Jo·an· in addi·spe· super Rica de feu· v· redeũdo licet cy·di
cat contrariũ C· de bo·ma· l· si vino Jdem tenet oldra·dicẽs
q̃ hec opinio est ꝑtancior de ũitate nuj m consilio xcvj·bal.
tenġit C· de ope· liber·l·libert et plene disputat C· de iur̃
deli·l· cũ antiquoribus et ubi dicit q̃ nepos preferatur q̃n id
quod petitur iure ꝓmogenit̃ure feudum est contrariũ in·l·
ut in testato C· de suis et legit· in·l· tutela ·ꝑ· si duo·ff· de
testa·tu· Jdem tenet bar· m auc̃· post frẽs C· de legi·here· vbi
dicit q̃ ius ꝓmogenit̃ure si consistit m feudo filius 2ᵒgeni
tus ꝓferetur nepoti unde oio quod nõ bar· m·l· Js põt de
acqui·here· nj· col unde oio sub v· mors ·ꝑ· mortuus pro
re publica Adũte tñ q̃ non dicatur filius ꝓmogenitus reg
qui natus est ante dignitatem regalem ut nõ bar· m·l· cũ sit
C· de agri et censi·

¶ filius mĩnꝛus et de restituendo ġuatus põt detrahere
duas quartas ſm canonistas de testa· raymũctus et raymal
dus et legiste debent hanc opinionem sequi ut nõ jo·an·
et do·an· in dicto c·raynaldus et tangunt bar· et bal· in
l·pompo9 ·ꝑ· meminisse ·ff· de inoff·testa· et oldra·cõ
silio clvj·

¶ filius familias non potest testari et codicillari eciam
ꝑe volente sed causa mort̃ põt donare eo consentiente nõ
bar·de testa·l· qui in ꝓtãte ſequit̃ tñ q̃ ille cui donat
sit ꝓns uel publica ꝑsona stipuletur pro absẽ nõ bar·m·l·
tam in9 ·ꝑ·l·ff·de dona· causa mor· ꝑi aut consentiente nõ
põt filius familias causa mort̃ donare põt ergo ꝑ consen
re filio donanti ad comodũ alt̃ius sed non ad comodũ ipius
ꝑis Jdeo nec consensus ꝑis valet si filius donaret ꝑi in
causam ꝑis existẽ ꝓtãte m quantũ de illa donacõe que
rẽtur ꝑi usufructus nõ p glo· et bar·l·i·ff·de auc·tu·

¶ filius milit̃ dici non debet qui ante adeptam milicã
natus est dicat bal·m·l·Jmpalis·ꝑ·Js illud C· de nup·

¶ filius an sequatur condicionem ꝑis uel mris unde sub
v·filius ·ꝑ·i·

¶ filius ltĩmatus habilior est ad beneficia q̃m dispensat9
quia ltĩmacio uberior est et pẽa bastardus efficat̃ ltĩmo
do·an·c·cũ vintamien de elec·

¶ filius bastardus non dicit̃ esse de domo nec de familia

nec de agnacõne pris et hoc fm ꝓpriam significacionem
sed si eis modus loquendi esset q appellacione domus ul'
familie aut agnacionis continent' bostardi tuc sine dubio
continẽntur Item filius bostardus dicit' nobilis si pr̃ fuit no
bilis ut nõ bar. m. l. fi. C. de v. sig. Contrariũ dicat bal. m. l.
ultime. ff. de testa. ho. et refert do. an. m c. p venerabilem qui
fi. sint le. xvnj. col Si ponderas verba bar. non contradicit
quia non dicat q filius bostardus sit nobilis sed q est natꝰ
de pre nobili dicitur eciam de parentela esse et de sagine pris
nõ bar. in. l. promiscuacio. ff. familie. ff. e. n. unde plene per
eum in. l. tutelas inprin. de capi. dimi. Et quod dicatur de bo
stardo idem in ultimis ex bostardo natꝰ nõ bal. dicta. l. fi. C. de
v. sig. Aduerte tñ q licet bostardus dicatur esse de gñe et
sagine pris tñ hanc habet qualitatem q dicatur de genere
et sagine improbato nõ Jo. an. c. statutum n. de here. li. vj.
in nova sup glo. sup dicat unde glo. de. r. de bap. sup v. liberi
Sed uidetur q bostardus non dicatur de genere pris qua
genus sumitur pro agnacione ut nõ per glo. bar. et ange. l.
i. ff. de proba Et sic genus et agnacio sunt noia cuilia q̃ñ
cadũt in bostardis ut nõ bar. in loc sup all' et. l. ex facto. ꝑ.
si quis rogatus. ff. de trch. ubi eciam ange. hoc dicat ibi et
bal. in. l. generaliter. ꝑ. fi. C. de mili. et substi. Item bal. dic
q bostardus non est de cassata nec de domo ltimoꝝ nc pot
portare arma ipsorũ nisi ei concedatur ut upe nõ in. l. filiũ
ff. de hys qui sui sui uel alicui iuꝝ Sed do. an. dicit q ex coi
usu seruatur contrariũ licet stricte dicatur filius quem nup
ac demonstrant ut nõ in dicto c. per venerabilem, xxvij.
colump.

¶ filius eximitur a pria potestate co ipõ q efficit factus eps
tex. in c. p veñbilẽ qui fi. sint le.

¶ filius ultimo an possit ltimari p statutũ ciuitat' bar.
dicat q nõ in. l. n. ff. de testa. et in. l. nõ ambigitur. ff. de
legi Idem dicit' butri. et bal. si ꝑplus ad hoc ht̃ ptũitem a
principe concessam et tunc planũ q pot ltimare Idem
si ꝑplus est in quasi possessione ltimandi tanto tpre cuo
contry non est memoria Idem si allegat concessionem cũ
possessione tempis decennalis per. l. cum de in rem vso hys
cessantibus si ꝑplus ht̃ regalia et est liber potest ltimare
secus si est liber et non habet regalia multominꝰ pot si nõ
est liber et hec uera q̃n ꝑplus vellet ltimare ita q filius

esset integratus ad iura legitimitat' vbicq̃ locor̃ si aut vellit simplicit' habilitare filiū ad successionem ac si ltrim9 esset p̃t ad bona que siū in t'itorio statuent' etiam si spurius sit fm bar. nō do·an· c·p venibilem qui fi·sint le· xvnj· col' v· nūquid aūt possit cuitas Sed bal· dicit contrū in spurio licet de natura li fatratur cq̃ p̃t per statutū habilitari ad succedendū C· de iure nam dicta ·l·n·

¶ Filius qui est spurius et incestuosus simul an possit ltīmari p̃ priuilegiū et plātem hūtem ltīmandi spurios et incestuosos Jo· cal· dicit cq̃ nō quia istud priuilegiū est exosum i quo non veniret dicta species mixta ut refert bar· dicit contra m·l·n· ff· de ver· obli· do·an· dicit cq̃ optimo cal· est uera q̃ fiet alter̄ p̃iudiciū per ltīmacionē ut nō do·an· in dicto c·p venibilem xx· col' v· nūquid aūt hns unde sub v· dispensacō ff· dispensandi facultas

¶ Filius illegitim9 an possit ltīman p eq̃m unde sub v· epus ff· epūs nō p̃t ltīmare

¶ Filius si est ltīmatus simplicit' et postea p̃ habuit filium ltīmū ex uxore ltīmacio euanescat quia in r̃pto ltīmacōis inest condicio si p̃ ltīmos non hunt fm fran· de zab· ut nō Jo·an· in addi· spe· de succ·ab intesta·ff· i· v· sed ex facto Cōm tenet goff· ut nō ibi spe· et idē nō do·an·c·pcnibilem qui fi·sint le· xxvnj· col'

¶ Filius ultimus si ltīmatur post mortē p̃is et tacet p̃q reliquisse filios ltīmos non valet ltīmacio tanq̃m surrepticia ex taciturnitate p̃dicta nō Jo·an· in addi·spe· de suc·ab intes· ff· si alts v· & ex facto

¶ Filius natus ex duplici adulterio scilicet ex p̃ uxorato et mr̄e alteri uxorata si in impetracōe ltīmitat' dicat se natū de adulterio tacita duplicitate p̃dicta non valet impetracio tanquā surrepticia nō Jo·an· in addi· spe· sup rubica qui fi·sint le·v· nūc descendo ad sedm

¶ Filius si ltīmatur ltīmacōe nouū iur̄ collatiua puta conferim9 tibi ltīmitatem talis ltīmacio non trahitur retro sed si legitimatur legitimacione restitutiua ut rem integramus te ad oia iura p̃rieua ac si ltīme natus esses tūc trahitur retro usq̃ ad principiū nativitat' nō do·an· dicto c·p venibilē xxj· col'

¶ Filius q̃n ltīmatur an sint citandi illi qui alts sūt ab intestato successuri dicat Jo·an· q̃ non valet legitimacō nisi

cōsen

consenciat illi quibus ꝑiudicatur qñ ltīmacio fit ex uris dictoꝝ progata ut ipē nō in dicto c. ꝑ veñbilem in v. libē et in v. potuit. Sed in addi. spe. n. de suc. ab intes. ff. i. v. sed ex facto in v. ꝑ ꝑmā questionē non facit dram uir iurisdictoꝝ progatam uel non progatam sed simpliciter dicat non ꝑiudicari agnat' quibus erat ius quesitum hosti. dicat q' si ltīmacio viuo ꝑe fiat sufficiat solus consensus ꝑis ꝑter quā in feudalibus ubi requīt consensus dñi feudi. Sed si fiat mortuo ꝑe requīt consensus oīm quibus ꝑiudicaret in successione ut refert Jo. an. in dicto c. per veñbilem in v. requisiti. Et idem dicit hosti. in sūma qui si sint le. ptis col' quo ad hēditatem iam devolutam sed quo ad devoluendam non requīt consensus alicuius fm hosti. ibi bar. aūt in. l. gallus. ff. et quod si tñ dicat q' si ꝑ pent filiū ltīmari tunc si ꝑ ordinauit in testamento filiū ltīmari non requīt citacio alicuius secus si ꝑ nil ordinauit quia tūc requīt consensus et citacio illoꝝ quibus erat ius succedendi quesitū posset tñ princeps illis irrequisitis ltīmare et idem dicit bal. in dicto ff. et quod si tñ et Jo. an. in hoc passo diffuse et satis inuolute loquitur qñ conclusio sua est hec aut legittimacio fit post ꝓ mortem ꝑis de eo successione agitur aut in vita ꝑmo casu si non exp'mutuat. quid de iure quesito alteri valet ltīmacio sed non ad ꝑiudicū illius de cuius ꝑiudicio agitur. Si aūt princeps exprimat de hereditate et iure alteri quesito valet ltīmacio in terris ltīmantis etiam ad ꝑiudicū alterius non citati sed non in alys terris non consencientibus illis quibus est ius quesitū 2° casu principali qñ ltīmacio fit in vita ꝑis si fit ad ꝑis voluntatem valet etiam ad ꝑiudicū sperati hēdita tē etiam illo non vocato exigitur tñ q' fiat mencio agnatoꝝ et q' dicatur non obstañ. l. nec sufficeret 2m sine ꝑmo Si uero fiat ad instanciam fily tunc non valet non consencientibus agnat' nisi princeps fuit certificatus prem alios liberos uel agnatos ltīmos huisse et hec uera etiam si princeps ꝓprio motu ltīmacionem faciat no. Jo. an. c. ꝓcēlē xxj. et xxij. col'

¶ filius non pōt ltīmari nisi qē et ꝑ cuius si viuat cōsenciat nō Jo. an. i dicto c. ꝓcēlē xxij. col'

¶ fily ltīmacio pōt fieri ꝓ procurem tam ex pte fily qm ex ptē ꝑis nō Jo. an. in c. ꝓcēlē xxij. col' Idem tenet bar.

in .l. gallus .ff. forsitan .ff. de lib. et pos.

¶ filius an possit emancipari per procūrem tam ex pte sui quam ex pte pris vide .ff. sub v. procūr. ff. non pōt procur constituū per prem

¶ filiū nō pōt adoptare p procūrē .ff. de adop. l. post mortem .ff. fi. et ibi nō bar. Idem nō do. an. dicto c. pucībile xxvij. col'

¶ filius licet possit lim̄ari ut filius prē petrū tm̄ nepos ex filio p̄mortuo non pōt pet lim̄ari ut nepos petrū duo quod ē vīn in lim̄acōe r'stitutiua sed in collatiua sic nō do. an. dicto c. pucī le xxvj. col'

¶ filius pōt lim̄ari ut succedat in cta pte et in cta non nō do. an. dicto c. pucī le xxvj. col'

¶ filius lim̄atus an comphendatur in statuto loquente de legittimo vide sub v. statutū .ff. statutū loquens de lim̄o et .ff. sequen

¶ filius lim̄atus simplicit acquīt indifferēt ius succedē di agnatis et cognatis siue de illis fiat mencio in lim̄acōne siue non et hoc vīn in lim̄acōne restitutiua et idem in collatiua si fiat alias habeūt ius succedendi ad uā tūc nō acquīt ius succedendi nisi iur̄ consequente no. do. an. dicto c. p ucī le xxv. col'

¶ filius lim̄atus vluente prē cūpit testāri pris quo ipe nō fuit mstituy p do. an. xxvj. col'

¶ filius lim̄atus excludit substitutū pri sub condicōe si pr̄ decesserit sine libis lim̄us fm Ja. de are nō Jo. an. in addi. spe. n. de succ. ab intesta .ff. i. v. sed ex facto in fi. Contrariū dr̄ do. an. in dicto c. p ucī le xxvj. col'

¶ fily appellacōne non commetur bastardus nec quo ad honores et comoda nec quo ad penas et dampna nō bal. in .l. filiū de hys qui sūt sui uel alie. iur̄ Vide oīa .ff. sub v. statutū .ff. statutū dispones de filio

¶ filius naturalis tm̄ ppe dicit̄ ille qui est natus ex concubina in domo retenta licet ex cōi vsu loquendi dicatur filius nāls quilibet natus ex soluto et soluta nō Jo. an. in addi. spe. in fi. qui fi. sint le. super rubr̄ v. q cōi de statu et nō do. an. dicto c. p ucī le xxvij. col'

¶ filius familias si p xx. annos se gessit pro suo iure libā tur a pria ptate .l. i. et ibi nō C. de po. pa. l. si aūt fuit emā cipato ḡ mig lime tūc si per decennuū se gessit p emācipato

efficiatur siu iuꝝ .l. post mortē .ff. de adop. et predicta nō vo. an. de censi. puenit pnīt col'

¶ filius viuo prē non dicat' hrē aliquod ius in lrīma nec viuo prē est ei debita sed quasi debita nō' bar. in .l. fi. de libe. agnos. sed bal. alit' dicit in .l. ng. C. de iuꝝ et fac. ig. et hoc quo ad lrīmā filij nāl̄is sed in lrīma filij adoptiui siue arrogati videtur q filius in illa ius habeat viuo prē quia eam in vita prīs sibi debetur et dies cedit licet non veniat nisi post mortem prīs et sic viuo prē ex questione diuipij statim pr adoptiuus tenetur et obligatur ad quartā licet non possit pcn nisi post eius mortem ēt casus in .l. i. ff. si impuberi .ff. de colla. bo. p quē concluditur q filius descendens viuo prē adoptiuo transmittit ius suū et illam qrtā licet bal. dicat contrariū .l. si arrogator .ff. de adop. et male quia contē tex. dic. ff. si impubes vmo bene dicat et ibi ē casus pro eo nam ibi datur conclusio q illa que ad hēdē transmittuntur conferuntur ideo si tractatur de collacōe quarte viuo prē non fit collacio go nec fit transmissio nec ob. quod tex. dicat q quarta debetur viuo prē quia illud debetur stat inppte uel debetur in euentū quo pr̄ p̄decedat sic eaꝫ dicimꝰ q filio nāli debetur quarta sine lrīma ure nature et tū intelligitur q debetur in euentū quo pr̄ p̄ decedat alias sequēnr q plus iuꝝ habēt in lrīma filius adoptiuus qm̄ filius nāl̄is con id quod nō glo. inth. de adop. ff. cū aūt et .l. si arrogator .ff. e. n.

¶ filius familias si recipit dotem in pecūa ul' in spē et ex re ul' pecūa dotali aliquid lucratur vtrū pr̄i de dote ul' luco aliquid acquāt in ppetate ul' vsufructu vide bar. in .l. cōi mun. ff. i. ff. re amo

¶ filiusfamilias est capax dot'. ff. solu. ma. l. q. ff. q si in prīs .ff. famb'. l. pompon' philadelphus ideo illam nō acquirit patri nō bar. in .l. placet .ff. de acqui. here. saluo q actio pro dote restituenda est cōis pr̄i et filie ut dicto. ff. q si in prīs

¶ filiusfamilias acquīt patri vsufructū de omibus que ex opa sua acquirit quia talia reputantur aduentitia C. de bo. q libe. l. cum oportet in prin. et ibi nō bar. l. si tibi x. ff. si potus de pac.

¶ filiusfamilias est capax dot' uxoris et filiafamilias ē capax donacōnis pp nupcias viri et tam filio qm̄ filiafami

lias sunt capaces lucroz nupcaliū et m illis hodie bñt hēdes ℂ. debeaꝫ libe. l. quod satis et ibi nō bar. an filiusfamilias heāt heredem m dote unde bal. m dicta l. quid satis et bar. m l. post dotem. ff. so. ma.

¶ filiusfamilias succedit filio suo nepoti quo ad auū i ꝑte tatis auus ait retinet usufructum ℂ de bo. eꝫ li. l. q sans et ibi nō per cy. et bal.

¶ filius emancipatus non ꝓt pri stipulari ꝫ pē filio emancipato sic et q̄ sit rō orīe unde bar. m l. quod dr ad fi.

¶ filius an possit stipulari pri exūn m ptate unde bar. m dicl. qđ quar ad fi. li. si filius de v. obli.

¶ fines castrorū et villarū nō est necesse ponē in libello in quo petitur castrū uel villa ꝫ sufficit nomen castri uł ville exp̄mē quia castra uel ville cōmuniter sunt nota nisi essent duo castra uel ville due eiusdem nominis nota bar. l. si rem. ff. de rei vendi.

¶ fines probantur p antiquos libros et per antiqua mſ menta in quibus tales fines describantur ut probatur de proba. cum causam de censi. cum olim in tex. et glo. et licet tales fines describantur per uerba narratiua ob aliud emissa tñ qua plena probacōm nō Jo. an. c. si ꝑpa de pruul li. vi. glo. super v. probat Joem nō bal. C. de iur delib. l. cū aliquis et de ep. et cle. l. conuenticulam Si autem mistra non esset antiq̄ tunc licet fidem facerent inter conſhentes nō quo ad tercios nō bal. in dicta l. conuenticulam v. sic intelligitur glo. et quod nō bar. in dicta l. cum aliquis et Jmo. in c. cum in iure de offi. dele.

¶ fiscus non est verus heres deptah siue illius cuius bona ſt publicata licet in ipm̄ fiscū transeant omia bona condemnata sed conditionalia bona petunt nō do an. de ur uul quitauit v. xng. dria

¶ fiscus si vendit rem alienam an ēptor sit securꝰ unde pulchre p bal. l. i. C. de here. uel ac. ven.

¶ fisci ꝑiulegia et iura in corpe nul sparsa unde pulchre collca p bal. in dicta l. i. C. de here. ul' ac. ven.

¶ forma dat esse rei in tantū ut ea deficiēn res deſiat quod est vñ in forma essenciali et nāli secus in accidentali a uoluntate hoīs inducta do. an. de r̄ſpō. super lēis ix. col' Sed Jo. an. dicat q ubi forma traditur ab hoīe non valet ipō iure actus factus forma non seruata seco i fōr

tradita a uir ut ꝑ nō de. 1. de sequest. pos. sup v. ultateng

¶ fornicacō oēz carnalē illiatū scientū cōphendit nō do. an. de coha. de. et mu. vrā q. col

¶ fornicatur siue sit ꝓsbiter siue simplex clericus cōd uire et eodem modo punitur nō do. an. de coha. de. vrā v. nō q. malia

¶ frater vterinus tm. excludit frem consagineū tm. ex successione altius fris in bonis ex materna linea quesit et cconiso fr consagineus tm. excludit vterinū tm in bois ex ꝑna linea quesit in quesit autē aliude quam ex ꝑna nel mrna linea succedit equalit c. de legi. here. l. de emancipat et ibi nō bar. frater autem vtrimq; iunctus fri defuncto excludit tam vterinū tm qm consagineū tm i quibuscūq; bonis c. de legi. here. aut. cessan et aut. po fres frm

¶ fraus qualit probetur inde bo. tex. et glo. in c. q. de re nunc li. vi. et de re pmu. c. 1. c. li. in glo. sup v. fraude ꝛc q dolus et fraus probantur semplen per iuramentum ut ptz p tex. et glo. in c. exhis de re. in mite.

¶ fraus pōt cōmitti contra legem et est spes sepata a dolo in quātum cōmittitur contra legem ꝓpriam et est spes doli dolus enī est genus qui potest cmitti verbis in rep̄a. i. p uerba et facta fraus autem per facta tantū fm thomam de aquino cui standum est licet iura q̄q; hys vocabulis abutantur ut nō bar. in tractatu de test. ff. fraus

¶ fructo qualit et in quibus casibus in sortem computent inde singulant per do. an. de nul nul ad mag. i. impe. eppo. et inde sub v. expense. ff. interesse. ff. in dex. ff. libello gnālit admittitur

¶ fructus appellacōne continetur collacio beneficiorū que dicitur esse in bonis et fructu mense epālis nō glo. de ma. et obe. cum olim et inde sub v. beneficiū. ff. beneficiorum collacio idem in electione et pntacione nō ro. cō du. celuny. Nam fructus possessionis nec eligendi et p sentandi est ipa electio et pntacio sed iudicare et excōi care non sunt fructus iurisdictionis nec proprie fructus dici possunt sed potius periculum laboris et aue nō ro. odu. cccix.

¶ fructus iurisprōdatus est ipa pntacio que ē fructo

idustrialis nō nālis ut nō dere inō. cū bertoldus in glo. ſi. et nō Joan. in c. ſolitacoīby de nūpatro.

¶ Fructus quos agens poſſeſſorio et obtinēs conſecutus eſt aduersarius tenetur eidem adiſario poſtea in petitorio agenti reſtituē quod intelligt ut nō ro. conclu. ccc lxxxvij. Sed alibi ſimpliciter dicit q; obtinet ī poſſeſſoīo licet ſuccūbat in pentoīo nō tenet fructus reſtituē ut nō ro. conclu. cccc.

¶ Fructus benefiay nō tenetur reſtituē qui būficiū iniuſte obtinuit ſi ab inicio huit fidem bonā et colorem obtinendi qua talis dicatur poſſeſſio bonefidei nō ro. conclu. xxvj. Sz alibi dicit q; fructus benefiay tenetur reſtituē ille qui ſuccubuit licet habuit iuſtam cauſam litigandi quia pars būficio ſunt et beneficio debentur et licet ante litis conts poſſit quis eſſe in caſu bonefidei tū poſt litis conts dicitur malefidei ſi ſuccūbit ſdco ad reſtitucoīm fructuū tenetur nō ro. conclu. clxxvij. Aduerte tū q; fructus extantes ſemp tenetur poſſeſſor quātūcūq; bonefidei fuit reſtituē nō de. an. de ēſh. ſpo. ī lris xvj. col' v. ſi opponit' exceptio

¶ Fructus benefiay ſi debeantur ſuccedenti in beneficio pro tpe predeceſſori uel hēdibus defuncti an uero debeat' eccleſie inde de offi. or. cū uos et quod nō Jo. an. c. ti. pmi li. vj. inde oio pe. mo. et p archi. de rp. ſtatutū. ſſ. aſſeſſore c. li. et p eūdem xij. q. v. c. i. inde tex. de tebti. cū in officijs et melius c. ti. relatū ij. et ibi p matth ff. inde glo. que fit oīam mr' platum et canonicuz in eo q; platus dicitur ſuccceſſor predeceſſoris canonicus uero nō in c. q; ſicut de elec. ſup v. conſeuitur in fine glo. inde tex. et bal. in l. defuncta ff. de vſufruc. et bar. in l. diuorcio in prin. ff. ſo. ma. et in l. ſi. ff. de uerſis. inde oio cal. et fran. de zab. in c. ſi. de pecu. cle. et inde ſub v. platus. ſſ. platus luxt fuit

¶ Fructus non tenetur reſtituē poſſeſſor quia errauit in iure quia error iuſ excuſat a fructibus ſm dy. in c. poſſor bar. tū aliq diſtinguit in l. ſed et ſi lege. ſſ. ſcire. ff. de pen. here. inde Jmo. in c. nichil de elec.

¶ Fructus conſiſtit in reddītu ſed nō oīnt' quia plus an eſſe ē in reddītu ſz nō in fructu ut nō glo. de elec. gnāli li. vj. in glo. pnlt inde tex. ff. de exorci. l. i. ſſ. exercitorē et quod nō bal. ff. de condi. inde. l. ſi. urbāne et. ff. ſo. ma. l. diuorcio. ſſ. ſi fundū et. ſſ. quid ī duo

¶ Fructus et penſiones re alienate an ptineat ad emp

tortem uel venditorem unde bar· m·l·fi·ff·de uuī fis· et ange· in·l· fi·ſſ· pnūt ·ff·de hys que in fraū· cre· et bal· in·l· m vē vendo ·ſſ· fi· de ōthen· emp·

¶ fructus iurisdictionis si p̄mo anno p̄tinet ad vnū 2m ad aliū et ultra die p̄mi anni omittit in aliū p̄ quo fit condempnacio ad penā Jn sc̄o anno talis pena debetur illi ad quem fructus p̄mi anni p̄tinebant ut nō cv· et bal· in·l· fi· ff· de iurisdic· om· iudi· et bal· tangit eciā ·ff· so· ma· l· duorcio imprim· ultr col' Cv· allat ·l· quociēs ·ff· de ac· et ob· bal· allat ·l· Js qui in puteū ·ſſ· si postea quod vi aut clā ego allego ·l· fi· ſſ· non solūm ·ff· de hys que in fraū· cre· q̄ melius facit

¶ fuga eius qui dicatur deliquisse an probet delictū plene uel semiplenū uel saltim indicium faciat unde sub v· pbacio ·ſſ· pbacōm plenā

¶ fur nō pōt agē cont furem pro re furatū sibi p̄ aliq̄ subtracta nisi fundet int̄eſſe cū sup alio interesse q̄ sup eo q̄ p̄e dnō rei tenet furū pōt tū agē tutelaiā rōne solius possessionis no· do· an· de resti· spo· m li· v· per hoc pt v· colūp·

¶ furiosus his dilucida mūalia an possit esse arbitor unde sub v· arbitrator ·ſſ· Arbitrator pōt esse furiosus et unde sub v· sīa

¶ furor et demencia qualit̄ probentur et an semel furio sus presumatur perseuerasse talis unde sub v· probacio ſſ· probatur furor

¶ GENITIVVS· ab homīe pro latū nō sig· ficat de necessitate dominū et uerificare nedum in possessione sed eciā i detrucōe nō glo· m·l·y· inprm· ff· de or· uū Idem si proferatur a lege tex· est i l·i· in fi· cū ·l· se· ff· nau· cau· sta· et in·l· y· ſſ· in hac ·ff· vi bo· rap· et nō p bar· i dicto ·ſſ· in hac· et super ru cā de no· co· po· et super ru cā de no· ope· nū· Sed do· an· dicat q̄ quīq̄ sig̃ficat dnīū quīq̄ possioīm rei quīq̄ q̄si possioīm iurisdictionis in c· i· de postu· pla· pe· col'

¶ Genus subsequens spes emūatas i·stingitur ad q̄lumz

spēr̄ enūat.aū̄ de rp̄. sedes de procu. qui ad agendū li. vj. et in cle. non pōt c. n. ēt nō do. An. m cle. i. de p̄ben. et inde per eundē in octo c. sedes de offi. archi. c. fi. v°. 2° oppo. et per bar. i l. fi. ff. cui dulcia de tri. vi. et ole. le. et in l. quesitū. ff. fi. de fun. instruc.

¶ Generi per spem derogatur licet in dispoicōe speciali poste triō non fiat mencio de generali de p̄ben. q̄uis ij. et c. vsuū li. vj. inde sub v°. vniūsitas a gn̄alitate

¶ Generalis dispoicio tm̄ operatur quo ad genus q̄ntū speal quo ad spem. ff. de admi. tu. l. si duo c. de prescrip. xxx. An. l. omes C. q̄n muli. cur effi. fun. po. l. fi. inde bar. ff. si quis cau. l. sed et si quis. ff. quesitū

¶ Generalis fmo an comphendat plona loquēs inde bar. m. l. i. ff. de sena. et cy. in l. inquisicio c. de solu.

¶ Genus si est vnū comphendens plura et aliud est genus comphendens pauciora illud quod pauciora comphendit habetur pro specie Vnde si in eadem dispōne uel etiam diuīs fiūt duo generalia quoz vnū est mio et pro spē reputatur et p illud tangīn per spem generi derogatur. l. uxorem. ff. codicill' et. ff. si. de. inde in l. fino mannisso de peculi. et l. quesitum et. ff. fi. de fun. instruc. et nō bar. m. l. i. ff. i. ff. de no. op. nūc.

¶ Generalia uerba accessoīe apposita r̄stringūt ad sinū principale. l. p̄dys in prin. dele. nj. et ibi nō p bar.

¶ Generalia et vlia uerba apposita uerbo finali tp̄is dispoicio continet actus concessi extensionem nullā recipiūt limitacōn siue restrictionē & vltier intelligūtur si ex tali intellectu nō resultat dispoicio viciosa nō bar. in l. i. ff. nuncupa°. ff. de no. o. nūc nec resultat absurditas ut nō bar. in l. nō dubiū C. de legi.

¶ Generalis quittacio et liberacio an extendatur ad incogitata et ad ea ad que quis tenet' rōne doli inde bar. m. l. Aurelio. ff. gay° de libe. le. in l. tres frēs. ff. de pac. et cy. et bal. in l. actōe C. de trāsac.

¶ Gracia aplica considerat̄ et discut' fm data nō fm p̄tacōn uel recepcionē gr̄e de preben. eū qui li. vj. inde do. an. de nup̄a. ssultacionibus in 2° notabili dic tm̄ q° quo ad impugnandū gr̄am de surrepcōne inspicit̄ tempus date sed quo ad p̄sequandā p̄tem executoris in ea dan et q° ad p̄am p̄tem in exercicū deducendam inspicit̄ tp̄us

dare sed quo ad ꝓpetendum ptātem executoris in ea dari et quo ad ipm ptātem in exercicū deducendam recepcois lrārū nō ro. conclu. cccc xxxvij. v. c̄ca t̄cū ad vi. de preben. per Jo. an. de p̄ben. c. dilectus ij. super ij. glo. m fi. Et quod nō glo. vlr in cle. fi. de ipt̄i et tex. cum glo. m cle. si de beneficio de preben. unde plenissime per do. an. in c. dilectus vj. col̄ Et unde sub v. beneficiū. ff. da. ff. dispensacio ptotum p̄ule gij p totū

¶ Gracia si est impetrata de beneficio tanqm̄ vacāti uno modo et vacat alio modo non debetur beneficiū impetranti qui expressit ꝑm modū vacandi et tacuit vm̄ nō ro. ꝯclu. xxvij. nisi grā sit clara uel alio quouis nō vacet nō ro. ꝯclu. cxxx. unde dio lap. all̄ lxxxix. vbi singularit̄ limitat c. fu scriptum et idem in grā de beneficio vacatura Nam dicta da uel alio quouis modo includit omem spem vacacōnis ꝑm Jo. an. quod est vm̄ ꝑm lapi de vacacione contingente per eandem personam in gracia nominatam Scias si p aliā no. ro. conclu. cccxxxj. Dictū la. intelligr nisi gracia obtinens sive ex alterius cuiuscūq; persona vacet sive vacaūt put hodie coīr fit

¶ Gracia bñficij vacantis impetiis si narrat plures modos vacādi sufficiē alterq; probare nō ro. ꝯclu. lxxx.

¶ Gram beneficialem impetrans tenetur de beneficio qđ obtinet spālem facē mencion nec sufficit gnālis quod q̄lr intelligat unde do. an. in de. fi. de offi. or. et oldra. cō silio cxl. in fi. ubi dio unde

¶ Gram bñficij impetrans de omibus bñficijs que obtinet teneat facē mencionem tm̄ non de qualitatibus p̄dcōrū beneficiorū nō glo. in de. i. de p̄ben. et nō ro. ꝯclu. cvij. licet go qualitatem ex habundanti exp̄mat puta si dixit illa beneficia fuisse p eū creata et dotata probare non tenetur ro. conclu. R. Sed si valorem ipōz beneficiōz expressit illum probare tenetur si negetur als nō ro. ꝯclu. cclxxx. licet aūt regulāiter non teneatur impetrans dictas qualitates exp̄mere fallit in tribus in qualitate dignitat in qualitate continue residencie et in q̄litate cure ꝑm calr nō do. an. de ipt̄i in mā v. tercio q̄ro cū glo. in dicta de. i. dicit ꝑcrm̄ in qualitate cure

¶ Gram bñficij impetrans ex causa pmutacōnis non tenetur de alijs suis bñficijs aliqm̄ facē mencionē nō fre.

in tractatu pmutacionū ·q· xvnj· et in consilio lxxnj· per
que concludi potest q' impetrans beneficiū simpliciter si
hꝫ grām pmutandi aliud non tenetur de illa gracia fa
ccre mencionem nō fre· in tractatu pmutacionū q· xvnj·
et in consilio lxxnj· qua per illam non habet ius ad bene
ficiū simpliciter sed ex causa p q̄ debet aliud ommittē ut col
ligitur in dicta q· xvnj· mfi·

¶ Gram beneficij impetrans tenetur vīn valorē benefic
impetrati non solū exp̄mē sed eciam probare licet non ne
getur qua ps gracie sue est nō re·condu· cccxlvj· Sed
valorem beneficij obtenti non tenetur nō re·cōdu· cclx
xx· et ibi uide licet aūt valorem beneficij quod impetrat
exp̄mere teneatur tñ de cottidianis distribucionibus con
non tenetur facē quia ille dantur rōne ēt miserij p̄sonalis
et non sunt de corpore beneficij nō re·cdu· cxxx· Idem
in mortuarijs et annuersarijs nō Jo·an· in addi·spē· super
rubrā de cleric· pben·li·vj· demū quiescatur

¶ Gram impetrans a p̄pa uel eius legato tenet facē mēcō
de omnib; beneficijs que obtinet ut in fi·de offi·le·li·vj· qō
procedit siue legatus conferat auc legacōnis siue ex spāli
missionē p̄pe ut nō Jo·an· in de·fi·de offi·or· in glo·pulc
licet quoad spālem missionem contrariū sencial Dom·
in c·Js qui de pben·li·vj· super glo·y· Sed cū Jo·an· tenet
la· in dicto c·fi tamen ¶ Secus est q̄n impetrat ab ordiā
rio uel eius delegato ut in de·fi·de offi·or· et ibi nō i glo·
super v· bīnibus et nō fre· in trac· pmu· q· xvnj· inde
ēcā legatū et ordinariū quod nō Jo·an· in nouella et po
cū la· in c·fi motu p̄prio de pben·li·vj· et c·fi·de offi·or·
le·c·li· in glo·fi· ¶ Ex p̄missis patet q' collacio beneficij fac
ta p legatum p̄pe non valet nō facta mencōe de beneficijs
obtentis ut tenuit glo·pe· in dicta cle·fi· quod procedit siū
facultas conferēdi sit concessa delegato grām q̄sus dele
gati siue gracia eius cui debet conferre ut nō la·in dic
to c·fi· de offi·le· ¶ Quod aūt si legatus conferat motu
p̄prio an de ante obtenta debeat fieri mencio Jo·an· dicat q' nō
in dicto c·fi· de offi·le· in glo· ultī Dom· recitat alios alit
dicētes ꝫ dic ut ibi plene distinguit la·

¶ Gram beneficij impetrans nō tenet facē mencionem
de ordinis qualitate annexi ipi beneficio impetrato siu
Cal·ut nō Jo·an·de ipt̄ in mra v·3° quero nec ecā tenet

facē mencionē de titulo beneficij p̄monialis ut ibi nō m v. se. de p̄o dicto ē casus in c. si cui de p̄ben. li. vj. et in hoc nō Jo. an. sup hoc possit in no^la

¶ Graciam beneficij collegiati uel conuentualis impetris si hoc exp̄mit q̄ sit collegiū uel conuentuale non tenetur aliter facē mencionem de cura eciam si heāt curā prochialem exī collegiū uel conuentū nisi essent due ecclesie separate sēz collegiata et prochialis simul uīcte et unite Jta q̄ una non sit alterī annexa nec ei subsit nō la. in c. cū in illis de p̄ben. li. vj.

¶ Graciam beneficij impetrans sicut tenetur facē mencōz de beneficijs in quibus hī ius in re Jta et de alijs in quib hī ius ad rem ut nō Jo. an. in c. si motu p̄prio de p̄ben. et in c. gracia de rp. in glo. et in no^la li. vj. et in ed^a ignorācia c. li. in no^la et nō glo. in cle. si rōmus in v. obtinet de p̄ ben. Sed Jmo. in c. in nrā de rp. distinguit an gracia sit de beneficio vacante uel vacaturo quod est nō ꝑ oīa uide ro. dclu. ccccxxvj.

¶ Gram beneficij impetrans licet de beneficio quod obtinet teneatur facere mencionem siue de iure siue de facto teneat si tū dixit se id canonice obtinē quod de facto obtinebat non ꝓptēa grā vacatur quia quod iuste siue iniuste teneat est quid intrinsecum a grā nisi iniusta detencio redderet eum inhabilem ad beneficiū nō fran. in cle. si roma nus in fine de p̄ben. unde oīa. ī. ſſ. gram beneficialem impetrans tenetur Ilam illud vbum canonice debet intelligi sic et p illum qui potuit conferre licet ex persona eius cui confertur non valeat collacio ut nō spe. n. de dispen. ſſ. uidendum v. seo nūquid nocet Idem nō Compos. de elec. dubium q. et Jo. an. in c. non potest super v. canonice de preben. li. vj. in no^la unde oīa spe. in n. q. ſſ. uidendū v. ꝑ nūquid nocet

¶ Gram beneficij impetrans tenetur facē mencionem de alio beneficio quod obtinet licet de facto et non de iur teneat nō de p̄ben. cū qui li. vj. in glo. eadem rōne Item tenetur facē mencionem de beneficio in quo ius habet licet possessionē non habeat dūmodo sciat sibi collatū ee Secꝰ si ignoret de rp. li. vj. grā Nam et si spoliatus ē beneficio tenet de illo facē mēcionem nō Jo. an. de rp. ī nrā v. venio ad questiones

¶ Graciam beneficialem impetrans tenetur facē mencōz
non solū de būficio quod minuste obtinet sed eciā de minusta
detencōne als gracia non ualet si eciam motu ppo absq; ge
nerali tñ clā non obstāñ facta sit quia licet non possit al
legari defectus surrepcionis pōt allegari defectus intencōis
nō la· m c· fi· de offi· le· li· vj· preduta intelligē qñ iusta
detencio facit quē inhabilem ad beneficiū als secus nō fiam.
m cle· si romanus in fi· de ꝓben· et la· eciam idem sentit s;
goff· de Cal· m consilys suis sub rubrica de preben· consilio
exp· dicat indistincte grām esse surrepticiam nisi motu
ꝓprio facta sit nde oriō super· ss· grām beneficij impetis
licet de beneficio adde q; non solū de minusta detencōe ſ
eciam de fructibus pceptis tenetur facē mencionē nisi ī
utilitatem ecclesie conuertisset ut nō Jo· an· m addi· spe· ſ n·
de dispen· ss· videndū cca finē v· sed pone als Illam ex pcep
cē dictorū fructuū fuit factus inhabilis ad būficiū fm
hosth· et nō spe· ibidē et idē nō Jo· an· ibidē fm hosth· in dicto
c· oudū q· de elec· sup v· canonice

¶ Gram beneficij impetrans licet teneatur facē men
cionem de alijs beneficijs et ꝑtimonijs que obtinet tñ nō
de hospitali quod non in titulū sed in admīstracionē conce
ditur et similit nec de pensione qm̄ non hē in titulū ſ in sh
penduū nō Jo· an· m de· fi· de offi· or· et tenet ro· conclu·
ccxxxvij· in antiquis Et similit nō tenet facē mencionez
de titulo siu prīmonij ad quē fuit ordinatus nō Jo· an· de
rp· postulatis nec de victualibus clēico pro victu suo assig
nat sup quibus epūs eū ordinauit nō pau· m de· j· de vi·
et ho· de· et nō· i· q· j· clēicus Siliter nō tenet facē men
cionē de possessionibus quas habet ab ecclesia in sh̄pendi
um nō in titulū ut nō Jo· an· in dicto c· postulatis quod ī
telligit ibi Jo· an· qm̄ dant in sh̄pendiū ut laico Silit nō
tenet facē mēciōz de beneficio sibi ad ꝑs et nō ꝑpetuū col
lato ut nō Jo· an· in dicto c· postulatis

¶ Gram beneficialem impetrans ad beneficiū vacans
si cui alio in data concurrit preferrit ille qui diligencior
fuit in procurru et si in diligencia cōcurrit non pr exccu
tor ḡtificarē ſ gratificacō pīnet ad capitlm cui als spectat
collacō bñficiōz ro· ocu· xcvij·

¶ Gram impetrans de canonicatu sub expectacōe pben
de sub condicōe canūh cū clā q; ea pūificata sit pinde de

si tempe date fuisset canonicatus collatus cum reserua
cõne et decreto pfertur impleta condicõe hũi gram pura
sub eadem data ad beneficia vacatura etiam si hũs pura si p
ueneit in pmissio eã suo executõi quia pũificacõ condicõ
trahitur retro nõ ro. odu. ccc lxix.

¶ Gram impetrans p qm sibi confertur canonicatus sub
expectacõne pbende licet pbendam non acceptauit mf
mensem pot postea acceptare post mensem remtegra. i. si
post mensem altẽi non fuit collata nec palii acceptata li
cet tũc executor tunc non posset conferre obstan formã
mandati Ideo recurret impetrans pro collacõne ad ordi
narium uel ad pp̃am secus in eo qui nodũ erat canonicus
ñ canonicandus expectans canonicatum et pbendam q
talis elapso mense non potuit acceptare nõ ro. condu. c
ccxvj. Item secus si in gra tempus pfigitur acceptacõn
sicut hodie fit qñ mandatur prouideri de beneficio qp m
fra mensem duxerit acceptandum quia tunc elapso mẽ
se acceptare non potest ut nõ pau. in de. i. de concess.
preben. et idem tenet ibidem Jo. an. in glo. super v. m
fra mensem

¶ Gram hũs de beneficio quod infra mensem duxerit ac
ceptandũ si infra mensem acceptauit licet executor ei ñ
prouideat nõ pptã acceptacio euanescit quia ad prouide
tum non est executõi tempus aliure pfixum Ideo pot ac
ceptans recurrẽ ad pp̃am pro gratiose sibi facienda ut obtineat
cam cõmitti in palacio et auditor promictato sibi benefi
cio debito prouidebit ei fm formam de. auditor nõ ro.
conclu. ccvij.

¶ Gram siquis impetrat in cõi forma pauper ad bene
ficiũ vacaturũ pot eius executor gram puificare ad m
stanciam consanguinei impetrantis etiam nullũ mandatum
hns et ex officio inquirendo de vitacõe et vita eius an ali
quicta psona possit acceptare beneficiũ sine mandato ut
de ro. conclu. cclxxxv.

¶ Gracia in cõi forma pauper semp fit cũ exceptõne qp
impetrans non possit in ecclesia cathedrali acceptare
nõ ro. odu. cccxl.

¶ Gracia facta in cõi forma pauper examinatur impetrãs
in cura de lra tura constructõne et cantu et in ptibus cõ
mittitur executori examinacio de vita et moribus et ñ

sacoē sed qñ fit in spāli forma dignū arbitramur tūc ppa
hñs impetrantem de uita et mōibus cōmendatū omittit
in pnbus solam examiacōm scie ꝙ moneitat et lecture nec
sacionis et cantus nō ro·condu· cccexxxij· p alia eciam
cognoscitur an grā sit in cōi forma pauper uel in spāli
ut nō·ꝑ· ſ· grā spālis

¶ Gracia facta in cōi forma paupertū non cōphendit cano
icatū in eccha cathedrali et si hñs talem graciam impetrat
postea in forma spāli canonicatū sub expectacōne prebēde
dicta ꝑma gracia expirat et cassatur expresse in sēdis liis
nō ro·cdu· cccexxvj·

¶ Gram hñs in cōi forma paupertū si mſra mensem accep
tat beneficiū ante pūificacionem gr̄e et ꝑ eum non stetit
quomīo pūificaretur sed per executorem valet acceptacō
et impedit collacionem ordinarij dūmodo postea constet
de habilitate et bona conuersacione impetrantis tp̄re impe
tracionis et acceptacionis nota ro· condu· lxxvij· pro
uiſio facta aūt per executorem ante pūificacionem non
valet nō ro·cdu· cccv·

¶ Gracia facta in forma paupertū cū decreto fm de·i·ſ·
secus de concess· p̄ben· nō ligat manus ordinarij an pūifica
tam condicionē fm rotam licet multi doctores dicāt ꝯtrū
nō ro·cdu· lxxxxij·

¶ Gracia in forma paupertū si concurrit in data cum
grā speciali ad eandem collacōm reputantur ambe gr̄e
pariles ꝙco si hñs in p̄benda postea vacantem eciam an
pūificatam condicionem qñ condicō non pendebat ab
altīo p̄tāte fm c· si ꝑte de ip̄t de nō ro· cōdu· cxj· et idē i
grā fēa dignū arbitrīm concurrente cū grā in forma spāli
pure facta ut nō ro·cdu· cccl̄xvj·

¶ Gracia facta licet nondū executa non expirat per
mortē ppe et cessit non expirat p̄tas data executoi tanq̄
accessoria secus in grā facienda nō ro· condu· ccxlv· pre
dicta uera in gracia speciali Sed grā que fit in forma pau
perū an potestas et iurisdictio executoris expiret p obitū
concedentis vide cōdu· cccexxxvij·v· cōtrariū et q̄ nō ſo·
an·de preben· sicut nulla li·vj· in nouella ¶ Sī aūt grā dica
tur facta et non esse mſrā inde ro·cōdu· cclxxvj· ſo·an·
dicat q̄ grā dicit facta qñ ppa prouidet et dat executorē
qui possessionē det facienda dicit qñ ppa non prouidet

sed mandat prouideri et mandat executoi q̄ prouideat et
inducat in possessionem ut q̄ nō in dicto c· si cui Sed ro·
in dicta condu· ccxly· dicat q̄ grā dicatur facta q̄n papa
mandat prouideri dū tm̄ mandat id fieī ex iudiciali absq̄
indagine et de certo corpore beneficy vacā et cte psoē
quo casu eciam si p̄p̄a moriatur reintegra duratpotestas
executoris fm ro· Sed aduerte quia uidetur conī thcoī
cam doctoriū et eciam contra tex· in dicto c· si cui q̄ lo
quitur ecia q̄n p̄p̄a mandat puideī de bñficō vacā

¶ Gracia si ē expedita conī filiī cuiē an sit admittēda
sub v̄· r̄ptum aplicī si ei

¶ Gracie si de pluribus sub eadem data et sub eodem
beneficio facte reperiantur nec apparet que que p̄cessit
quid iuris sit inde Jo·an· in nouella de preben· si a sede de
r̄p· duob⁹ li· vj·

¶ Gracia dispensacionis quid operetur sub v̄bo dispensa
cio p totum

¶ Grā facta alicui ut sibi possit de vno beneficio ul' plūb⁹
prouideī intelligitur de beneficijs simplicibus non curatis si
de curatis in gr̄acia non exprimitur de preben· cum in illis
in prin· li· vj· nisi gracia esset exuberans puta si dicat q̄
ei possit de quocūq̄ beneficio prouideri fm Jo· ut nō ro·
condu· cxxxij·

¶ Grā motu p̄prio facta in bñficialibus non dicit ambicō
sā secus impetrata ad instanciam nō Jo·an· de r̄pt⁹ duobus
in nouella li· vj· Reseruaciones eciam quas faciūt executo
res grāriū odiose sūt sed reuocaciones generales p̄p̄e uel ec⁹
speales motu p̄p̄o facte debēt ut fauorabiles late int̄p̄tari
nō fre· i tractatu pmu· q· i·

¶ Gracie expectatiue si sint duob⁹ sub eadē data concesse q̄
vnus h̄ motu p̄prio alter nō p̄fertur ille qui h̄ motu p̄prio
licet alter eū p̄uenit in p̄tando no·Jo·an· in dicto c· duob⁹
et fre· in dicta· q· i·

¶ Grā p q̄n quis sit exemptus uel capellanus honoris
optatur effectū suū et aliquā p̄ueniat ad eos quibus fit in
tm̄ q̄ non p̄t excōicari uel suspendi per ordinarios ec⁹ hoc
ignorantes nō ro· cdu· ccij·

¶ Grā aplica nō censetur p̄fecta ex sola signatura supplī
cacionis facta p q̄p̄am et tūc demū p̄ficitur q̄n super ea lr̄e
sūt confecte et ideo in beneficialibus lr̄e debentur loco titu

et ante lras confectas non dicitur quis hre canonicu titulu nō ro·cōdu· cccclxxvnj· quod intellige quo ad potestatem et iurisdictionem dandam executōi quia de illa loquitur decisio vere super hoc tu an lra habeatur loco tituli unde quod pulchre nō Jo·an· in no^la in prohemio li·vj· sup v· tūsmut tamus dicit grām esse pfectam ecclam an lras confectas et unde do· de sanc· ge· qui dicat q̄ licet in grā motu ppio facta quia illa potest gre tu secus in grā non motu ppio facta quia illa pōt probari per testes per c· si motu ppio a contrario sensu de prebend· li· vj· In contrariu facit dictu pau· quod ibi recitat idem do· dicit cū pau· q̄ ubi ppa fiat grā et deinp mandat lras fieri non dicitur grā pfecta an quam lre sūt confecte Sed ita est q̄ ppa signando supplicacōes tacite mandat lras fieri sm signaturā quod patet quia vi cecancellarius sup eade supplicacōe scribit p quē debeat fieri minuta postea ingrossando go ic

¶ Gram expectatiua hūs cū da antefert pfertur hūn po rem data eaa si in bnficio quod vacauit ante et acceptatum fuit per primū anten graciam sedi dum tamen primo ante graciam secūdi prouisum non fuit nota ro· odu· cccclxl·

¶ Grā specialis dicitur non solū illa p quam statim et pure confertur canonicatus sub expectacione prebende cum reseruacione et decreto in forma laudabili sed eciam illa que fit sub condicione in forma digna arbitramur cum da q̄ pūificata condicione sit pinde ac si tpe date fuisset canonicus collatus reseruacōe cū decreto facta nō ro· odu· ccclxix· unde ·s·grā qn̄ fit

¶ Grā facta sub modo non resoluit ipō iure lis modus non seruatur sed potest agi ex retractacōne rei date no· ro·cōdu· ccxcvj·

¶ Grā alicui facta semp intelligitur sine pudicio iuris alteri quesito eciam si ius illud non sit in re sed ad rem Jdo per indultū alicui factum nō fit pudiciū aplico expectanti sm vinc nō Jo·an· de v· sig· tua et multo forcius non fit pudiciū illi cui certa et determinata pbenda esset debita ut est tex· in glo· in c· cum in ecclesia de preben· et unde ·s· ff·grā p quam ppa

¶ Gracia p qm̄ ppa ex cta scia confirmat omnēbracio facta p legatū supplendo omēs defectū si quis intervenisset

non solū intelligitur supplere defectus quo ad sollempnitatē puta pr̄s vocationē sed eam quo ad substantiā puta petitatis dimembrantis et ueritatis cause expressa quod intelligē qñ confirmacio facta est cum cause cognicione et pr̄s vocatis nō ro. condu. ccxxvj.

¶ Grā beneficialis afficit beneficiū in grā comphensum ed̄ antequam habeatur rata p illū cui est facta adeo q̄ de illo beneficio tanqm̄ affecto nullus p̄t disponē nisi prius ille cui grā est facta dicat se non velle habere illam ratā uł infra tminū ad hoc p iudicem statutū ratam non habuit ut p̄z in c. si ubi absens de p̄ben. li. vj. et idem in grā de būficio vacaturo qñ est appositus mensis cum decreto qua illa ita afficit durā mense ac si esset de beneficio vacā p de. i. ps. secus de concess. p̄ben.

¶ Grā de beneficio vacaturo gñāliter in prouīcia aut re uel dyoc concessa si non h̄t dām quod duxit acceptandū restringitur ad p̄mū quod vacabit loco censetur specialis non generalis et si sūt plures grē similes p̄fertur prior in data si grā p̄tatur aliqm̄ alteri conferatur Vbi aūt gracie plures habent dām seu beneficium acceptandi tunc si ē appositus mensis cum decreto p̄fertur p̄mus donec mens durat Sed si non est mensis appositus tunc qñtūcūq; ante acceptacōm p̄mi ualet prouisio facta sed̄o et eam ordiā ry collacio non obstāt decreto p̄mi nō Jo. an. de concess. p̄bē. executor in prin. et in fi. li. vj.

¶ Grā qñ fit de vacaturo beneficio sine dā quod duxerit acceptandū et sine appositōe mensis non potest executor in p̄uincia generaliter inhibē q̄ alter se non intromittat donec h̄nti grām prouisum fuit et hoc p̄pter incertitudinē ł in dyoc posset talem inhibicionem facē qua grā restringitur ad p̄mū beneficiū quod vacabit et aliud facilius in dyoc quam in prouincia que lacior est sicut potest Vbi nēo in gracia ponitur dā acceptandi sine appositōe mensis uel cū mense sine decreto tunc equū esset q̄ eam in dyoc non possit executor aliam generalem inhibicionem facē p̄p incertitudinem cum tunc virtute de acceptando non restringatur ad p̄m būficiū qđ vacabit luc h° sit eq̄m tñ nō p̄bat p tyc. Vbi aūt alq̄ appōty mens cū decreto nō ē necia inhibicō executor̄ q̄a sufficit p̄palis nō Jo. an. de cess. p̄ben. executor in fi. li. vj. in no[la]

¶ Gram expectatiua hns fm moderna formam in qua ap
ponutur mensis cum decreto non pōt aliquod beneficiū in
vim gracie acceptare ante vacationem secus si mensis nō
sit appositus qua tunc pōt acceptare p̄ma sed'am et t'cia
p̄bendam in spe aliqn̄ vacet propter capacon̄ mortis nō ro.
condu· cccclxxij· mprim·

¶ Gra facta cum decreto irritante non afficit beneficiū
uel p̄bendam vi decreti nī p̄ūblicatum condicionem etiam
tacite sub intellectam sed ea p̄ūficata trahitur retro ad
tempus si uerba gracie hoc important et hec uera in cō
dicione causali secus in potestatiua dependente a uolun
tate terci cuius purificacio non trahitur retro no· ro·
cōdu· cclxix·

¶ Gram bn̄ficialem impetrans si offert se aliud bn̄ficiū
quod obtinet omittendū in euentū quo bn̄ficiū vigore de
te gracie consequatur an illud beneficiū quod se obtulit
omittendū possit ante executionem dicte gracie cū alio
permutare et postea consequi effectum gracie nde ro.
condu· cccexxxix·

¶ Gra p quam mandatur alicui prouideri de aliquo bn̄
ficio in aliqua eccl'ia in qua non est nisi vnicū beneficium
nō pōt habē effectum in illo vnico beneficio quia illud
relatiue aliquo supponit diuisitatem Joem si in gra dica
tur quod mandet prouideri de beneficio spectan̄ ad col
lacon̄ epi si quod vacat uel cū vacauit quia illud relatiue
quod est equipollens calacū aliquod nō ro· cōdu· ccxj·
et nō glo· in de· i· de p̄ben· sup v· in eccl'ia Joco hns gra
expectatiua ad collacionem decani et capituli con et dum
sim non potest acceptare vnicū bn̄ficiū spectans ad collacon̄
decani diuisim nō ro· condu· ccxxxvij·

¶ Gra si dr talis qp p eam mandatur prouideri de p̄benda
cū dignitate licet altera tm̄ vacet scilicet p̄benda uel dignitas
potuit de illa prouideri et impetrans est sub expectacone
altius non vacant sicut si copulatiue de p̄benda uel dignitate
fuisset gra facta secus si ut qualitas quid adiciatur ut si
dicatur prouideas de bn̄ficio cū cura nō do· an· de eccl'ia spo·
in tris y· col' inprim·

¶ Gram hns de bn̄ficio quod in ēta eccl'ia duxit accep
tandum pōt acceptare bn̄ficiū ad cumscaūq collacon̄ p̄ntā
con institucon̄ uel electionem spectans in qā eccl'ia qua

qñ non exprimitur aliquis modus venit omis modus nō
ro·condu· clxxxxj· Secus si aliquis modus exprimatur
in sprae etiam si genus subsequatur puta ad collacōm
uel quamuis aliam dispoſicionem quia tunc non comp̄
hendit beneficia electiua ad electionem alicuius spectācia
p tex· de·t· de pben·

¶ Gracia p quā jp̄a mandat prouideri de bñficio ptinēti
ad collacōz ulio sil' cū alio de pben· cū multis in fi·li·vj· qđ
declara fm c·fi·e·n· et li·

¶ Grām hūs de bñficio spectañ ad collacōm ul' quāsiz epi
an possit acceptare bñficiū spectās ad epi pñtacōm et capitli
admissiom inde ro·condu· cccxxix·

¶ Grām hūs acceptandi beneficia in certa ecclia p̄ot accep
tare in eius dmitcō uel ambitu uel capellis sibi cōtiguis
nō ro·cōdu·exc·

¶ Grām hūs de bñficō acceptando pōt acceptāe pbendā q
appellacōe bñficij continet' pbenda largo sūpto vocabulo
nō ro·condu·ccxl·

¶ Grām hūs ad collacionē epi in forma spēali pōt accep
tare prebendam etiam in ecclesia cathedrali dūmodo sp'
tat ad collacionem epi nō ro·condu·ccxl· et inde·j·qui·
ſſ· Item inde·ſ· sub v· dispensacio·ſſ· dispensacione fca
cū ultimo

¶ Gracia p qm̄ mandatur alicui prouideri de beneficō in
aliqua ecclesiarū certe ciuitatis nulla ecclesia specificata n̄
comp̄hendit ecclam cathedralem Secus si mandatur pro
uideri in aliqua ecclie certe prouicie quia tunc non com
p̄hendit non solum cathedrales ſ etiam metropolitanas
ecclesias de pben· quātus li·vj· Addite ad p̄mū quia licet grā
p qm̄ mandatur prouideī de beneficio in aliqua ecclesie
ciuitatis non comp̄hendit beneficia in ecclia cathedrali
Secus qñ mandatur prouideri de bñficio ad collacionem
epi spectañ ut nō Jo·an· in dicto c·q̄uis sup v·hoc casu in
no la et idē si puideī mādat' de bñficō spectañ ad collacōm
epi in aliq ecclie ciuitat' nō Jo·an· in addi· spe· in fi· de ac· et
pe·ſſ· sup peticōib v·pe· in fi·

¶ Gracia facta ad dignitates ecclesiasticas non compre
hendit episcopatū fm ſimo· in c·dilectus de preben· et grā
sup epātu non comp̄hendit archiepātum ut ibi p cū et ar'm de
pben· licet·i·li·vj·

¶ Grā an vicar' ex dā latinitate ul' ex defectu lr̄e ul' sillabe aut dictōis ul' oris ul' rasura ul' si ē coīs stilī cancellaīe expedita unde sub v·rp̄tū vicar' et seq̄n

¶ Grā siue sit indulgencia siue confirmacio siue reuocacō siue p̄uilegiū ita redditur nulla ex surrepcōne siē rp̄tus de indulgencia et confirmacione patet de elec· oudum ecclia ad finē in tex· et glo· super uerbo expressa et de cō fir· un· uel mun· potrecta in fi· de reuocacōe patet de finstru· quod super hys de p̄uil' de decā· ex multiplica et nō ymo· de rp· cum dilecta et est tex· de fil' p̄sbi· c· q· de preben· non pōt in prin· li· vi· et unde Jo· an· in c· sicut c· n· et li· de p̄ben· p̄uil' Et adūte q' grā in beneficialibus redditur ipō iure nulla per surrepcionem ut nō glo· de rp̄tis si ꝓponente et de p̄ben· cū tenemur Et idem in lr̄is omib; annullacōib; grē Secus in lr̄is iusticie in quibus dispgue ut nō Jo· an· de fil' presbi· c· q· li· vi· in nouella Et unde sup v·rp̄tus ad lites

¶ Grā si dicatur surrepticia ex falsi expssione tenetur impetrans probare que expressit uera esse Et si dicatur surrepticia ex uera tacaturnitate tenetur excipiens probare id tacitū uerū esse nō Jo· an· de lit' cont' c· i· li· vi· i nouella Vide tū quod nō p eū in addi· spe· super ru cā de clandest· de spon· et per bar· in p̄scripcione c· si coīs uis uel un· pub· et per ymo· de p̄uil' ex parte Aduerte quod Jo· an· in dicto c· de lit' cont' loquitur in alijs a beneficialibus uel dispensacione matrimoniali in qua concludi uidetur quod si ꝓpa dispensauit onus probandi incumbit ei qui dicat falsitatem expressam Secus si ꝓpa non dispensauit si alī dispensari mandauit quod nō Sed oldra· dicat q' eadā si ꝓpa dispensauit onus probādi incūbit dispensato ut ipe nō consilio eclij·

¶ Grā bñficialis si est surrepticia nō tribuit executoriali q̄ uidictiō nō de rp̄tis ad audiā n· quia in rp̄tis grōsis surrepcio uiciat ipō iure ut ibi et in c· si motu proprio li· vi· de preben· et de rp̄tis postulasti unde ·s· gracia beneficialis q̄ est

¶ Grā bñficialis concessa p ꝓpam si est surrepticia nō impedit q̄ ordinarius conferre possit quia p̄lās surrp̄cionis nō ligantur manus inferiorū nō Jo· an· de excess· pla· inter dilectos super glo· unde non ualuit debuit tū

sup

sup illa surrepcõe pronunciam p ꝓꝑam non per mrẽiorem nõ la. de preben. si tibi li. vj. unde sub v. bñficii dicit. ꝑ. beneficiũ re seruatum

¶ Gracia non semper dicitur surrepticia licet nũtas sit tacita sed tũc demũ qñ est tale tacitũ quod ius expresse dicit debẽ expimi ut nõ glo. in cle. i. de preben. super v. uel altẽi uel qñ ius expresse hoc non dicit est tñ tale tacitũ q si ꝓꝑa scisset vẽisimile est de iure q gram non fecisset nõ ro. conclu. ccc. xxv. v. nouo uel etiam si scisset non tñ sic de facili nõ fre. in trac. primu. q. my. quod est verũ in beneficialibus ut nõ do. an. de concess. preben. cum nris vj. col in fi. et est tex. nõbilis de ꝛpti postulash in fi. et nõ dom. et jo. de ymo. in c. si motu ꝓprio de preben. adde quod si appareat ex quibus ꝓꝑa sit motus gram facẽ sufficiat illa esse uera licet alia sint fla ut nõ. j. sub v. ꝛptum. ꝑ. i. Vide oiõ. j. gra in beneficialibus si est Ad cognoscendum aũt si fuisset als ꝓꝑa grã facturo colligitur ex directur et ex qualitatib; personarũ nõ jo. an. de ꝛpẽ si ꝓponente

¶ Gracia motu ꝓprio facta licet non possit dici surrepticia tñ per motũ ꝓpriũ nulla inducitur dispensacio super incompatibili nec fit habilis nec tollitur ius tercy nõ glo. in cle. si romanus et c. per trãs de preben. no. ro. conclu. cvnj. dictũ q motus ꝓprius ampliat qũcq; gram als stricte interptandam pro quo est tex. in c. si pluribus de preben. li. vj. et nõ la. in dicta cle. per trãs licet glo. ibi alt' dicat predicta limita nisi in gracia motu ꝓprio facta sit appo sita gnãlis da non obstañ quo casu omes defectus censentur sublati ut nõ la. in c. si propter de ꝛp. et c. fi. eo ꝛpẽ nisi defectus uel impedimentũ procedat a iure naturali uel quasi ut si ille cui fit grã sit infans laycus ul' mlier qui sunt omes incompaces beneficij ut nõ la. in c. si cui de ꝑben. li. vj. Sed la. de castel. tenet q dicta dã gencãlis non tollat defectus predictos ut ipẽ nõ all'. vj. et unde ꝓpter all' cxxij. unde oiõ dom. de sanc. ge. in dict' c. in vj. vbi als opi. ꝛcitat

¶ Gracia eciã motu ꝓprio facta de beneficio curato uel principali in ecclesia dicitur surrepticia nisi in ea fiat mencio de cura et principalitate beneficij nõ ro. conclu. cvnj. hec limita nisi in dicta gracia sit posita clausula generalis non obstañ ꝛẽ ut no. la. in c. si co tpẽ et c. q'uis

et c· si propter de rp̃· li· vj· Sed la· de castrl· tenet q̃ dicta dã grnãlis nil opatur quo ad p̃missa ut nõ· ℨ· ss· yxim

¶ Gracia non põt dici surrepticia q̃n est facta ex cta scia nõ glo· in c· vj· de fil' p̃sbr· et nõ Jo·an· in c· olim de v· sign· sup v· apiendũ Sed non dicatur ex cta scia facta nisi hoc exp̃matur nõ glo· in c· statutũ de rp̃t li· vj· super v· trãrum et in cle· et si p̃lis c· n· in glo· fi· uel nisi aliud tale dicatur ex quo appareat ꝑam scire nõ Jmo· de eta· et qua· cũ te et Jo·an· de constr· uth· uel muh· porrecta et do·an· in c· i· de consth· li· vj· in v· oppo· uel nisi sedã iussio intrecdẽt que motu ꝓprio equipatur nõ bal· c· de p̃ci· mpa· offe· l· nc dampnosa et Jo·an· et do·an· in dicto c· porrecta Et plus qr ratur grã facta ex cta scia q̃n si fiat in motu ꝓprio ut patz ex notatis in ss· se· in fi· Dicitur cũ ex cta scia fici quam in grã confirmacionis inseritur tenor confirmatis nõ do· an· de confir· uth· in c· p̃sit uide oio· j· sub v· scia

¶ Gracia si impetrata fuit pendẽ lite non facta mencõne de lite non ualet quia surrepticia est sine contradr priuilegiũ sine ius nouũ Facio est quia non censetur intencionis ꝓpe velle colligantis p̃iudicare nõ Jmo· in c· fi· ut lite pendẽ per quam tõnem patet q si ecia motu ꝓprio grã fiat litigantis non p̃iudicat quia motus ꝓprius non tollit defectum intencõnis ut nõ in c· si motu ꝓprio de preben· li· vj· in nouella Et ita tenet hosth· Jo·an· et do· an· in c· cautamq̃ et ibi ponit Jo· an· super y· glo· plus go opatur si grã fiat ex cta scia quia tunc litigantis p̃iudicat ut nõ Jo·an· in dicto c· fi· ut li· pen· super· i· glo· et in c· olim de v· sig· sup v· apiendũ

¶ Gracia q̃n est impetrata pendente lite non facta mencione de q̃a lite licet non valeat nec valere possit impetãti cont aduersariũ in eadem lite Jstud est verũ q̃n impetrat ut a coi dõno parcium secus si gracia et ius impetrat a priuato quia tunc illud ius supueniens prodest impetranti nõ ro· concu· ccxcvnj·

¶ Gracia ut dicatur impetrata lite pendẽ sufficit q ꝓpe impetracionis reputatur causam esse cõmissum quia per hoc inualidatur gracia licet alius actus non sit factus in causa ut in c· cautamq̃ y· de teth· et ibi nõ do·an· quod est verũ si cõmissio fuit impetrata intimata als secus ut nota ibi Jo·an· singulant' q licet omissio non intimata non inualidet gram ex toto tñ impetrans non põt uti dicta grã ad

p̄udicū lūs illius

¶ Gracia impetrata lite pendēn non facta mencoñ de lite non dicatur surrepticia qñ aduersary non interest qua ullm ius habet nec possessionem Idem si impetrans tacuit possessiom̄ appellacionem p̄ eum super illo negocio interpositam et p̄us appellate non interest Sed Jo·an·uidet̄ velle q̄ licet gracia valeat tñ impetrans non potest ea uti i eadem ecclesia lite sed in alia in futurū sic nō ro·conclu·cc xcvnj ſet hoc nō Jo·an· post Jmo· in addi·in c·fi· ut lite pendēn quod limita nisi impetrans dolo uel malicia tacuisset lūs pendenciam qua tunc eciam in alia lite nō prodesset ut nō do·an· in dicto c·fi· Sed Jmo· in dicto c·c·ti·dicit q̄ omīs impetracio facta eciam lite pendēn valet dūmō non sit in preiudiciū uī aduersary sui/ dē dicit Jo·an· in c·causamq̄ de test· quod limita fm lapum qñ de mustacia aduersary constaret sed interim quod de illa non constaret impetracio non valēt ut ipe nō in c·i·e·n·li·vj· ubi oiō iude

¶ Gracia obtenta per reum possessorem beneficij nullum ius h̄ntem in beneficio ante q̄m graciam non dicetur surrepticia licet de grā aduſary sui que nulla erat propt̄ surrepcionem et de appellacione ab ea interposita non fecit mencionem quia quod nullū est nō p̄stat impedimētū Jcro licet tacatur nō surripitur nō ro·cōclu· cccxcvnj·

¶ Gracia beneficialis est surrepticia si in ea tacet impetrs aliam gr̄am sibi factam licet inualidam fm host· et Jo·an· de ip· in nrā licet glo·i· in fine et ubi dicat contrariū et idem dicat glo·i· in fine in c·extenore e·n· et de concess·p̄ ben· cum nrīs in glo· my· pro concordia dica potest quod dictum host·procedit qñ p̄ma gracia est nulla vicio impetrantis quia tacuit aliquod beneficiū quod habebat als p̄cedēt opi· glo· et hoc iudetur sensisse Jo· Cal· et do·an· in dicto c· in nrā

¶ Graciam expectanciam h̄ns si aliam expectatiuā impetrat non facta mencione p̄ma scōa gracia est surrepticia nō ro·condu·cccclxxvj· quod est verum eciam si impetrans velit p̄me gracie renūciare ut nō Jo·an·cont̄ Jmo· de ip̄t in nrā/ et idem si ante impetracionem 2e obtulit se dimissur p̄mā et in certū euentū qm̄ non dimiserat quia euentus non venerat nō ro·cdu· cclxxvj·/ Adde q· si impetrans 2ā

expectatiuã ignorauit ꝑmam uel eciam sciuit et non accep
tauit non dicitur impetracio surrepticia licet de ꝑma mẽ
cio non sit facta no·do·an· in dicto c· in nostra v· tercius
est casus

¶ Gracia beneficialis censetur surrepticia si impetrans
hñs canonicatum et prebendam expressit canumcatum et
tacuit ꝑbendam quod est vñ quando prebende in eccl̃ia
sunt distincte als secus nõ ro·conclu· cccc xxx· Si autem
habet solum canonicatũ et illum tacet an gracia sit sur
repticia glo·y· in c· m nrã de ẽptis dicit q· sic Joem dicit
archi· de preben·si motu ꝓprio in v·bñficiũ li·vj· et inde ro·
conclu· cccc xcvj· Et idẽ dicit Lapus in canonicatu eciã sup
nũñ in dicto c·si motu ꝓprio

¶ Gracia per qñ ꝓpa prouocet de beneficio ad quod alte
rius erat quesitum an sit surrepticia si in ea non sit mẽ
cio de iure ad rem altẽi competens uidetur q· non per c·
hij qui de preben·li·vj· uicto c· relatum e·h· quia ius in
re pualet iuri ad rem e·n· quedam li·vj· Quod maxiẽ
verũ uidetur si grã est motu ꝓprio facta per c·si motu ꝓ
e·n· et li· et quod ibi nõ Jo·an· in nola in glo· idem ubi
Nec obstat quod princeps non uidetur tollẽ ius alti quę
situm ut nõ extra de v·sig· dicõ quia uerũ est de iure
quesito in re non ad rem quia illud non attendit ut dic
to c·hij qui Jo·an·distinguit q· aut beneficiũ vacat in quia
aut extra primo casu valet prouisio ꝓpe licet in ea nõ fiat
mencio de iure altẽi ad rem quesito quia nullus pt̃ ꝓpa
potuit de tali beneficio disponẽ secõ secus nisi prouisio e
set motu ꝓpo facta Ita distinguit ipe in c·dudum de preben·li·
vj· super·i· glo· et in c·si postqñ e·ti·li· super v· a prudentsi
nola Sed ro·distinguit aliq· q· aut ius ad rem est alti quesitũ
p electionem uel ꝓnñtacionem aut per acceptacionem habent
gram expectatiuã primo casu non valet prouisio ꝓpe nõ fac
ta mencione de illo iure alterius secõ casu secus nõ ro·ubi
ccxxxvij· Et rõ drie ibi ponitur et inde·s· grã aliene et
j· grã mandan

¶ Gracia expectatiua in ebi eccl̃ia uel collacõe non ideo
est surrepticia q· in ea non sit mencio de alia sibi grã qui
alter habebat in eadem eccl̃ia uel collacõe Et idem si alter
in eadem eccl̃ia auctr ordinaria erat prius in canonicũ re
ceptus p quam recepcionem erat sibi ius quesitũ ad ꝓbẽdã

proxime vacaturam qua de illa recepcione nel unc nō tenetur impetrans facere mencionem qui auctōitate aplica expectat illi alteri licet prius recepto prefertur no. ro. 3du. ccxxvj.

¶ Gracia dicatur surrepticia qū impetrans tacuit appellacōj quam fecerat accon eiusdem beneficij super quo impetrat nisi pt appellare non interesset qua tunc surrepcio allegaī non potest nō ro. conclu. ccxcvij. unde quod no. Jo. an. de offi. dele. ex lris

¶ Gracia est surrepticia si impetrans non facit mencionē de appellacōne pns adūse de confir. un. bone seo ille tex. unde facere pro et conf unde quod nō Ja. an. de offi. dele. ex lris Idem si non facit mencionem de appellacōne ppa de rpt ex pte. s. et unde ibi do. an.

¶ Gracia censetur surrepticia qn est facta conf pcedentē detnīacionem ipse de qua in ipa gracia non facit mencionem ut patet in ex. et glo. de re iudi. cum olim et conf talem pre sumpcionem surrepcionis admittitur probacō contrū ut dicē ibi Inno. et Jo. an.

¶ Gracia non dicatur surrepticia licet impetrans non fecerit mencionem de statuto contrio in ecclesia non confirmato p papam nisi impetrans esset de nūo statuendum no. la. in addi. in tractatu permu. fre. super q. xxxvj. In contrariuz unde tex. de rpt constit unde j. gracia beneficialis non de surrepticia

¶ Grana facta con generale concilū an censeatur surrepticia si in ea non fit mencio specialis de dicto concilio tex. unde tur dicere q sic in c. ex parte de cap. mo. Seo Inno. videtur ibi senire contrū archi. tenet q non valet gra in c. i. de sepulti. vj. Pro quo videtur casus de rpt nōnulli Seo Jo. an. determinat ibi contrarium super glo. ut si unde tex. de etā. et ql. c. cum te et Inno. de remi. post tribulacionem in fi. unde do. an. in dicto c. ex pte et de rpt c. i. mj. col et de offi. q in alia parte col e. fi. et c. i. li. vj. v. oppo. v. cū glo.

¶ Gracia facta de beneficio prōnali tacito de unī prōnatus ē surrepticia quod est uerum in beneficio vacan seo si beneficium erat vacaturū forte p assecucionem alterius de gracia impediens illam vacacionem tacito uni prōnatus sit surrepticia sub iudice lis est nō ro. conclu. cvij. Item predicta intelligo de uni prōnatus competen layco uel eccam clerico rōne patrimonij

Secus si competēt cleico vōne ecclesie ut colligitur ex tex. et glo. et quod nota ibi hoth. Jo. an. et do. an. in c. cum dilectus de ūrpa.

¶ Gracia impetrata de beneficio specialī reseruato nō dicit surrepticia licet de tali reseruacione non fiat facta mencio Secus si fuisset generaliter reseruatū nō ro. conclu. cccxxxj. Sed in am quis dicit rota indistincte q̄ non tenetur impetrans de reser uacōne fact̄ mencionem vt nō ro. conclu. ccccl.xxv. nisi esset re seruacio procedens ex eo quod beneficiū vacauit in curia q̄ illud non venit in generali concessione per c. q. de preben. li. vj. et ita tenet dec. in antiquis conclu. ccccl.xxxvj. Sed fir. alitr dicit q̄ si reseruacio erat generalis et non in curia valet gracia licet in ea non fit mencio de reseruacione Secus si erat specialis et decreta de ēt̄s beneficijs si tū constaret pro quo specialis gracia facta esset in odium conferentis quia forte conferebat i dignis et quod dictum est de collacioe sui' prouisioe dē i pmu. nō fre. in tract. pmu. q. vj.

¶ Gracia impetrans dispensacionē sup̄ primo beneficio curato obtinendo non obstāt allecucōne 2ⁱ curati est surrepticia si in ea nō fit mencio de prouisione altēi' prius de eodē bēficio facta li cet nondum acceptata et quamquam postea non acceptet tū dispēsacō nō vitiet fm ar' nō Jo. an. de pben. si tibi abūn li. vj. sup v. subsistit in no^la

¶ Gracia super bēficio facta non reputatur surrepticia licet in ea non fiat mencio de dispensacione quam impetrans habebāt ad beneficia consequenda racione inhabilitatis persone ut alibi de ff 2^a dispensacio bene censetur surrepticia si de prima non fa cit mencionem nō Jo. an. de fi. pbr. c. q. li. vj. in no^la Et idem dicit oldra. consilio ccxcj. Adite quia hoc dictū 2^m nō pro bat ulle tre. nec dicit q̄ in 2^a dispensacione sit necē fieri mencō nem de prima ff solum dicit de defectu siue inhabilitate fiat mē cio Concedo tū q̄ eciam sufficit in 2^a dispensacōne de prima fieri mencionem quia narrando primam dispensacōm narrat defectū et ita sufficit dicto c. q. quod fuerit in sola tacitumte defectus nō pme dispensacois

¶ Gracia dispensacionis super beneficio censetur surrepti cia si impetrans eam tacuit aliquod beneficium de obtenti de preben. non potest imprim. li. vj. etiam si de facto et non de iure illud obtinebat ut nota. c. ti. et li. cum qui in glo. eadem racioe

¶ Gracia p quam mandatur alicui, puteu de maiori plenda vi
cañ ul uacatura in ecclia in qua pimpetrantem dicunt esse plende
maiores et mīores non est surrepticia licet eñ ibi sint medie pre
bende de quibus non fecit mencionem de illis tñ de mediis ul
inferioribus sibi non potuit prouideri quia non venit in gracia
nō re condu. celxxij.

¶ Gracia non censetur surrepticia si impetrans expīmit bñfi
cium quod principaliter obtinet licet non expīmit beneficia
illi principali annexa ul ei cōsecutiua nō re. odu. ccccx. et ide
nō Jo. an. de preben. sup co li. vj. in no[la]

¶ Graciam beneficialem impetrans et offerens se aliud bene
ficium quod se obtinē allerit dimittit si illud non obtinet an
grā surrepticia sit inde re. odu. ccccxxxix.

¶ Gracia si neutri semper censetur surrepticia nisi omia ex
pīmantur que possunt pīpiam monē ad concedendū ud negan
dum quia est noua gracia et noua prouisio siue nouus titu
lus acquīitur nō re. condu. ccxxxij. inde .j. ff. pxi.

¶ Gracia p quā quis impetrat se surrogari in litem et ius
defuncti surrepticia est si impetrans in ea non expīmit bene
ficia que obtinet si tñ pmo quis impetrat beneficium liti
giosum vacans p mortem non facta mencione de lite et ex
pressit tunc beneficia sua licet postea qñ impetret surroga
cionem in ius et litem defuncti non expīmit beneficia pdicta
dum tñ se refrat ad priorem graciam super eodem bñficō
impetratam que nulla fuit quia tacuit litispendenciam nō
censetur gracia 2a surrepticia quia sufficit quod in priori
gracia ad quam se refert 2a expressit beneficia sua et ista 2a
gracia confetur reformacio pme nō re. condu. celxvij. Cō
firmū huic videtur determinare glo. pnlt in c. si aplice de p
ben. li. vj. inde .s. ff. et .j. ff. pxi.

¶ Gracia p quam ius pigrius sup beneficio impetratur si
ue p quam ius quesitum augetur illa fit surrepticia si bene
ficia obtenta tacentur sicut fieri si dispensacio super eo im
petraretur et ita respondit bonifacius ab auditoribus cō
sultus licet archi. aliter senserit ut nō Jo. an. de preben. si
aplice li. vj. in glo. pnlt et super ea in no[la] adde tñ qz ibi
Jo. an. loquit qñ grā per quam ius auget imutat nam prio
ris grē siue iuris

¶ Gracia facta vni revocans graiam factam alteri an deat
intelligi graiam dūtaxat mudlodam revocasse an eaā si ita

lida sit unde sub v· ꝑpa ·ſ· ꝑpa si mandat

¶ Gracia est surrepticia si impetrans canonicatum et prebendam reseruatos dicat quod ignorans reseruationem vtriusq; acceptauit cum solum prebendam acceptasset et ꝑpa canonicatum ulr nim sibi contulisset sub expectacoe prebende Ita nō la· in c· si motu ꝓprio que racio quibusdā videtur mirabilis sed non est non enī ideo gracia est surrepticia quia expressit se acceptasse de facto canonicatū reseruatum quem non acceptauerat sed quia tacuit verum canonicatum quem habebat ex collacione sibi facta per papam

¶ Gracia surrepticia non valet etiam si aduersarius impetracionem consenciat nō do· an· ſm Jmo· de re iudi· cū olim in vltimo notabili Secus in rescripto ad lites surrepticio ut nō dom· de sanc· gem· in c· ab eo de app· li· vj·

¶ Gracia mandati de prouidendo super certo beneficio facta optatur q; si alius silem graciam super eodem impetrat non facta mencione de prima gracia non valet impetracio q̄ quia non est verisimile q̄ si ꝑpa fuisset me̅or de pa̅ cessisset q̄z tex· et glo· de offi· dele·

¶ Gra̅ mādati de prouidendo h̄t vim reuocacois nō Jo· an· de elec· si eo tp̄re li· vj· m nota

¶ Gracia in beneficialibus non est surrepticia licet absens tacuit beneficiū sibi absenti collatum etiam si sciuit collacionem dūmodo non acceptauerit nō la· alle· lxxxix· nō dico et do· an· de r̄p̄tis in ra̅ v· tercius casus sed Jo· an· aliter sentit de r̄p· gracia li· vj· et ·ſ· gracia beneficialis non dicitur

¶ Gracia non dicitur surrepticia licet impetrans tacuit modū vacacionis beneficij sufficit enī q; vacacionem expressit et dicendo simp̄r quod vacat intelligitur de vacacoe ord̄ et facit nō la· alle· lxxxix· vij· col·

¶ Gracia in beneficialibus si est surrepticia ex dolo impetrantis non valet ꝓdistincte etiam si cessante surrepcoe ꝑpa graciam fecisset Idem si fuit surrepticia ex simplicitate secus si ex ignorancia quia tunc distinguitur aut ignorancia fuit improbabilis et tunc indistincte non valet gracia Si uero fuit probabilis tunc sine surrepcio fuit inductiua solius forme hoc est dicere sine papa non

fuisset alias gram facturus co modo sine fuisset facturus sine
alia forma distinguitur an illa grā sit reducibilis ad unas uras
et tunc valet p illam viam ad quam reduci potest si non est re
ducibilis non valet/Ita concludit do. an. m c. super lris de
rpt̄ ny. carta v. 2° q̄ in lris beneficialibus Sec Jmo. in duo
bus ūbis dicit q̄ aut surrepcio fit mencendo aut tacendo po
casu non valet grā etiam si ꝓpria fuisset als gram facturus 2°
casu secus quia plus est mentiri q̄m tacere ut nō per eum
in c. si ꝓponente de rpt̄s et ibi est tex. de ꝓmo membro et in
c. suscept̄i e. tu. li. vj. Et nō glo. de p̄ben. cū tenemur/Et c
racio qua expressio falsi p̄sūitur facta p dolum ut nō Jmo.
in c. fi. de cri. fal. sed de 2° mēbro hēmus e. t̄./Et ibi dom.
et Jo. vmo aliq̄ dicit ēca dictas surrepciones tenet t̄n opi.
Jmo. q̄n sit surrepcio p falsi expssionem et unde. s. ff. grā nō
semp et. j. grā b̄ficialis q̄n

¶ Gracia beneficialis non dicatur surrepticia licet impe
trans taciut beneficiū in quo uel ad quod probabiliter ig
norabat ius sibi competē de rp̄. grā li. vj. licet Jo. an. dicat
ibi in no^la q̄ speciale est in casu illius c. Sed in c. super
lris e. tu. in. i. glo. dicat et melius q̄ generaliter hoc pro
cedit ubicūq; est probabilis ignorancia non obstāt c. cō
stitutus e. tu. quia ibi ignorancia fuit improbabilis cū im
petrans in certa ecclesia debuit se informare de qualitate
p̄sōnus ecclesie an esset nūata uel non ut nō do. an. i dicto c.
sup lris ny. carta v. quod in lris beneficialibus nide. s. ff. grā
in beneficialibus non est

¶ Gracia beneficialis quando est surrepticia uel obrepti
cia sicut viciatur gracia ipō iure ita et processus vigore
illius gracie factus est ipō iure nullus etiam si de surrep
cione non opponatur quod est verum. Jm Compos. q̄n exe
cutor grē processit ut merus executor Secus si ptes iudi
cis assumpsit qua tunc processus valet si non opponatur
de surrepcione et quod dixi processum esse nullū q̄n p̄cessit
ut executor limita ad verum nisi vicium surrepcionis sit
remissibile p partem quod q̄n surrepcio sumit originē
a causa fundata super fauore partis puta q̄n quis impetra
uit in ecclia nūata non facta mencione de nūo Si enim
canonici quorū fauore dicta surrepcio trahit originem
recipiant impetrantem et de dicta surrepcione non exci
piant scientes iuris et factū uel factū t̄m valet p̄cessus exe

cutoris ſm Jmo· et do·an· in c·ad audiēciā v·q· de rp· et c·
q· cōſtitutus

¶ Gracie ſi ſint plures a diuiſis in priuilegys ul' bñficys im
petrate que illam alii p̄feratur nūc do·an·in c·i· de p̄bis col'am
pnſt et ult

¶ Gracia impetrata in ecclesia mūta non facta mencione
de nūo eſt nulla et ſurrepticia eciam ſi ſint reditus ſuper
excrescentes licet Compoſ· hoſti· et Jo·an· dicāt cōtrū ſi ſup
excrescentes aſſum ſi tamē numero canonicorum ruptus
ſit ex recepcione alicuius ſupernūary tunc non eſt neceſſe m
cionem fieri de nūo eciam ſi numerus p̄bendarū non ſit rup
tus quia ibi eſt determinatus numerus p̄bendarū tm et
non canonicorū non eſt neceſſaria mencio de nūo et nō
do·an·in c· cū M· de conſti· xx· col' v· quod dicam et qñ
dicatur ruptus canonicorū numerus uel p̄bendarū nde
ſub v· canonicus · ſl· canonicorum aduerte tamē q· ſiquis
impetrat canonicatum et prebendam tanqm vacantes ma
te dicitur mentionem fecisſe de numero quia in ecclesia
non numerata nō cad' ip̄e vacacio ut nō Jo·an· in c· con
ſtitutus ſup v· vacare et ſup v· vacat de rp̄t

¶ Gracia impetrata in ecclesia in qua certus numer
canonicorū et prebendarum eſt determinatus ex ſtatuto
iurato et per papam confirmato eſt ſurrepticia niſi in ea
fiat mencio de numero ſine ſtatuto ac de iuramento et de cō
firmacione exp̄matur ut nō do·an· de rp̄t conſtitutus vj· col'
v· e· glo· Et idem dicit ibi Jo·an· de conceſ· preben· ex parte
ſup v· cōſuetudie

¶ Gracia que ex tacturnitate ſtatuti cenſetur ſurrepticia
non excuſat ſurrepcionem licet nam et ſtatutum ſi nece
eius aplicam confirmacionem ut nō do·an·in c· conſtitutus
de rp̄t vj· col' v· eadem glo· Et idem dicit ibi Jo·an· et in c·
de fil' p̄sbi· li· vj· in nouella ſuper glo· qua non ibi nde ſi
hoc intelligt qñ ſtatutum eciam ſine confirmacione vale
bat ſed ex confirmacione fuit nouū robur adūctū ſicut ē
ſtatutū ecclesie quod eſt valet ſine confirmacione ip̄e Secus
putarem in ſtatuto populi recognoſcentis ſuperiorem q̄
non ualet ſine confirmacione ſuperioris Nam qui de tali
ſtatuto facit mencionem intelligitur loqui de ſtatuto uali
do et conſeq̄t confirmato

¶ Gracia impetrata a papa de canonicatu et prebēd

tanquam vacantibus p̄ mortem alicuius canonici prebendam in ecclesia in qua non est numerus determinatus canonicor nec distinctio prebendarum valet ut nō lo. an. in c. fi. de concess. p̄ben. li. vi. sup. v. distincto qua licet quo ad reuolucionē p̄tatem conferendi ad superiorem ex negligencia superioris inferioris per concilium latenter non dicatur in tali ecclesia canonicatus nec p̄benda uacare ut patet de p̄ben. dilecto et de concess. p̄ben. ex parte tua quo ad p̄fatam ut ipse possit conferre tanquam vacā dicitur uacare ut est casus in c. constitutus statutus de rē. et ibi hec nō do. an.

¶ Gracia in beneficialibus est surrepticia nisi in ea fiat expssa specialis mencio de beneficio uel his ad beneficia obtentis nec sufficit q̄ fiat mencio generalis ut nō Jo. Cal. in nua de rē. vi. col. fi. unde do. an. in c. fi. de offi. archi. et ibi est tex.

¶ Gracia si impetraretur de beneficio cuius fructus valorē centū florenorum sm taxacionem decime non excedant et in loco vbi beneficium impetratur non reperitur aliqua taxacio decime dicit oldra. quod dicendum est uel gracia non ualere uel q̄ ualor intelligatur sm meram estimacionem ita quod beneficium maioris ualoris non cadet sub gracia ut ipse nō in consilio ccxxxy. Sed Jo. an. plures opiniones referens cōcludit in addi. super rubrica de concess. p̄ben. vbi uidetur

¶ Gracia p̄t esse surrepticia pro parte et pro parte non et sic unde p̄ inutile non viciatur ut est tex. in c. si eo tpōre de rēscriptis li. vi. et nō per glo. et la. de preben. et cui c. li. et per do. an. in de. fi. de rēscriptis hoc uerum q̄n pres sunt sepabiles ut nō de rēscriptis. Innocentius in. glo.

¶ Gracia impetrata super beneficio quod libere et perfecte non vacat non conualescit licet post impetracionem supueniat libera et perfecta vacacio ut nō Jo. an. post archi. in c. si clericus de preben. li. vi. super glo. no. q̄ in nouella et facit quod ipse nō. in c. si tibi absenti eodem titulo et libro sup ver. resignaueris et facit regula non firmat li. vi.

¶ Sequitur hereditas exponitur ¶

HEREDITAS

exponitur et sumitur loco bonorum qñ deducitur in cōtētu mtr vnos siquus dicat dono nbi hereditatē meā nō bar· dcle· i· l. quesitū ·ff· si seruus

¶ Hereditas est licet in ea nichil sit· ff. de pcu· here· l· hereditas et de v· sig· l· hēditatis appellacione et nō glo· ff· de pecu· l· peculiū ·ff· penlt

¶ hereditas non vacet ubi seruus heres est licet non se imisc at· qua sola essencia sui heredis continuat dominuī nō p glo· et bal· C· de po· l· cū hereditas

¶ Heres licet de iurē cuiuli non teneatur ex delicto defuncti si quatenus ad eum pueuit uel lis cum defuncto contestata sit tñ de iure canonico tenetur mdistincte ut patet in c· fi· de sepul· et de rpt· mlris et inde sub vbo successor

¶ heres vniuſalis succedit in iurē litis et cause sui defuncti ut nō ro· conclu· cccl.x·

¶ Heres constitutus in re certa hoc expresso q̄ nichil plus habeat nullo alio vniuſaliter instituto habetur pro herede in solidum nō ro· conclu· cccxxv· Contrariū tenet bar· in l· qđ ciens ·ff· si duo ·ff· de here· inſti· quem approbat angelus cū certis limitationibus in· l· pnlt ·ff· de inuſ· et irri· testa·

¶ Heres instituus in tercia pte tm̄ consequitur totam hereditatem non obstante q̄ testator dixit se uelle alias duas ptes capi prouenientes ab intestato nō ro· conclu· cccxxvij· Contrarium sencuit bar· et ange· in· l· ſ· pxi· ff· alle·

¶ heredis appellacione regulariter continetur non solum heres p̄mus sed eciam heres heredis in infinitum fallit in casibus expſſis in iurē ·ff· de v· sig· l· sciendum et C· dcle· l· manualibus et intelligitur eciam de herede exīneo nisi resultaret absonus intellectus ut nō bar· in· l· gallus ·ff· eciam si pure et ibi eciam limitat p̄mū dictum quod intelligatur de herede in infinitum nisi resultaret iniquitas et contrarietas dispositis per· l· ex facto ·ff· fi· ff· ad trebel· et inde quod idem bar· nō in· l· qui liberis et hec uerba de vul· et pup·

¶ Heredis institucio fit per hec uerba uel hys ſitis volo q̄ res mee uel bona mea sint talis uel p̄meat ad talem qđ est vīn qñ uerba talia proferuntur p viam voluntat nllo

alio herede instituto C· de pac·l· licet et ibi nō bar· et bal·

¶ Heres sortitur forū ex psona defuncti nec aliquo propō priuilegio excusatur quod qualiter intelligatur inde in·l· heres absens in prin· ff· de iudi· et inde sub v· clericus ·ff· clericus succedens

¶ hereticus occultus pōt recipere baptismū in casu necē tans dūmodo sibi in foro ecclie conferatur secus in notorio heretico nō io· an· de coha· cle· in mā in v· opp· et inde sub v· contūax in non comparendo

¶ Heretici sunt ipō iur excoīcati de here· excoīcamus in prin· etiam si sint occulti et idem in scismaticis nō glo· xxxmj· q· i· c· i·

¶ Heretici ad oīa beneficia et officia ecclesiastica sūt inhabiles de here· c· statutū li· vj· et non possunt ecclesias nec alia spūalia possidere nō io· an· de cau· pos· c· fi· v· mīc q· v· xxv· col' et nō glo· vnj· de quo iure et priuantur ipō iur oīb⁹ beneficijs nō io· an· de iudi· c· i· circa fi·

¶ Heretici sunt omībus bonis suis spoliandi de here· vergentē vino corū bona ipō iure publicantur et confiscantur ut patet c· ti· cum fin li· vj·

¶ Heretici et corū fautores et aduocati ipōrūq; heredes usq; ad 2am progeniem sunt inhabiles ad beneficia temporalia et honores ac publica officia nō archi· xxxmj· q· mj· dixit aplus

¶ Hobediencia includit tria Nam qui tenetur alterī obedienciam prestare debet ei reuerenciam exhibere ꝑceptū eius suscipe et iudicū suū subire nō glo· xcvj· di· in sūma pōt etiam ille cui obedienci debetur visitare et corrigere nō glo· de excess· pla· sane Non tamen pōt ꝑcipe illi qui debet obedienciam ut res suas ei tradat ut nō io· an· de sen· ex· c· inquisitionis super v· mortalis

¶ Homicida an sit inhabilis ad beneficia ecclesiastica inde sub v· clericus ·ff· clericus licet

¶ Honor auget utilitatem ·ff· de iudi· l· si longius in fi· et honor cetēris rebus est ꝑferendus ·ff· si quis omi· causa testa· l· iuliana et inde sub vbo dignitas

¶ Hospitale quod laycis conferrtur uel etiam clericis gubernandum cōmittitur non tū in beneficiū non dicatur titulus totaliter ꝓphanus sed ecclesiasticus est et ei accedūt spūalia nec pōt vendi sine vicio symonie nō fre· in trac· pmu· q· ix·

paulus dicat q hospitale non est ecclesiasticum officiū quod ꝓ
qua laycis conceditur ut refert fran de zab in cle qua con
tingat v ut aūt in vbo nō de relig do et inde sub v benefician
ff religiosus ff religiosi siū frēs

¶ Hospitalia licet habeant iura spūalia ut ecclesias uel de
cimas nō venūt in lrīs concessis super prouisionibus in
ipīs lrīs declarū nisi hoc expresse dicatur uel nisi hospitalia
predicta essent tanquam accessoriū annexa ecclesie et ho
constaret Si autem non constaret uel hospitale et ecclesia
essent ita annexa quod neutrū esset principale tunc nō venit
in lrīs ut nō do an in glo in cle per lras de ꝓben predicta
mtelligt m hospitalibus quorū fructus sunt deputati ad ysti
pauperū et quorū rectores tenentur de ipīs fructibus rdde
rōnem secus in hospitalibus que conceduntur rectoribus
ut faciāt fructus suos sicut de alijs beneficijs ut nō zeu
et fran de zaba in dicta cle ꝓ lras

¶ Hospitalia non hīt certum tempus a iure prefixum in
quo eorū gubernacio cōmitti debeat qñ rectore carent Sz
superior pōt certum tempus assignare quo elapso si ille ad
quem ptinet negligens fuit superior cōmittet nō fre in trac
pnti q xxix

¶ Hospitalia an ueniant sub nomīe beneficij uel officij in
de sub v beneficium ff beneficij Appellacione non contīnē
tur hospitalia

¶ CONOHVS ecclesie altrī
quo ad guber
nandum et cōmendam subiecte non pōt
agere in iudicio absq licencia gubernato
ris nō do an de elec quēlam in pnti no
tabili et inde sub v layeus ff layeus pōt
ex consuetudine

¶ Idest dictio ista non est solū declaratiua
sed restrictiua ut nō glo et bar ff ad l acquil l y de fi
nstruc l qī i tamen ff i

¶ Idoneus an censeatur ille qui non possidet bona in loco
iudicij licet possideat alibi inde sub v debitor ff debitor nō
censetur

¶ Ignorancia probatur per iuramentum fallit qñ allega
tur super eo q est publice notū ut nō ro ocli ccccxxxvij

¶ Ignorancia pſūmitur m hys que quis ſcire et mdagare non tene
tur ſecus m alijs et m hys de quibus eſt fama nō ro· conclu· c·
ccleſy· ad hoc inde quod nō do· an· m c· constitutus de rpt
¶ Ignorancia crassa et supina non excusat tex· de eo qui
rēnū· epi· c·1· nō glo· de elec· Jmotum m v· ignorancia
¶ Ignorancia iur' qualis' probatur inde ·ſ· inprim· et sub v·
error iuris
¶ Ignorancia iur' excusat qū propter varias opi· doctorū ē
dubiū iur' probabile nō Jo·an· de postu· pla· c·1· li·vj· in no^la ad
finē et pnor in c·1· de consti·
¶ Ignorancia iuris tolleratur qū illud ius non frequentat'
sicut est· l· gallus ut nō Jo·mo· in r^a ignorancia quod intel
lige nisi errans in iure tractet de lucro quo casu imputet
sibi qui potuit periciores consulere ut nō ibidem Jo·an· in
no^la li·vj·
¶ Ignorancia iur' tollerat' in mliere in certis casibꝫ dūtaxat
in iur' expressis non in omnibus ·l· regula ·ſ· i·ff· de iur' et
fac· igno· et ·l· fi· c· e· ti·
¶ Ignorans non currit tempus quo ad penam ei imponen
dam sed bene currit quo ad lucrū pcipiendum nō bar· in
l· genero ·ff· de hys qui nō infa· an aut' currat nel nō quo
ad ius consequendum inde bar· in ·l· fi· ff· si quis liber esse
ius su· et bal· c· de do· l· fi· c· qui admit· ad· l· fi· ff· si quis li
ber bo· pos· l· quamdiu et de pecu· et cle· l· illud quo pan
pibus v· venio ad z^m cum v· se· inde etiam bar· in ·l· i· ſ· si
quis autem ·ff· de in· actuq; prua· et inde glo· de pben· statu
tum in v· xx· dies e· li· Jtem ignorans non currit tempus
nec negligencia imputatur de concess· preben· quia diu
sitatem
¶ Ignorans restituitur adūsus prescripcionem loco heres
et quilibet habens iustam causam ignorancie si non egit
et cont' cum prescripcio est completa potest petere se re
stitui nō· bar· ff· de in· actuq; prua· l· i· ſ· si quis· l· genero· ff·
de hys qui no· infa
¶ Illegitimus an sit habilis ad beneficia inde sub v· filius
illegitimꝰ et sub b· defectus licet sit
¶ Impedire dicit' qui differt nel tardat tex· de excep· pia· ſ·
si li· vj· et ibi nō p archi·
¶ Imperatoris electio non h^t certū tempus a iur' prefixum
infra quod fieri debeat sed sufficit pōt certū tēmnū electōri

assignare quo elapso si negligentes fuerint superior eligit nō
fre· m trac· pmu· q· xxix· et inde sub v̄ ꝑpa p totum
¶ Imperialis supma potestas siue ipius prāns plenitudo an
posset prescribi p inferiorem inde sub v̄· possessio ·ff· possessio
seu quasi sume plenitudinis
¶ Imperatoris assercioni an standum sit sicut assercioni pi
pe inde fam· de zabar· in de· pastoralis inprin· de re iudi·
m y·q· dic·q· si imperator asserit illum contra quem fert
sentenciā esse citatum ꝓsūitur citatus nō bal· in ·l·i· de of
fi· ꝓfec· ꝑto
¶ Imperator potest deponi ex quolibet cōmine si est in cor
rigibilis ut nō glo· xl· di· si ꝑpa in fi· Idem est inutilis ut
nō archi· super eadem glo· et super ea in no^la Quis autem
possit eum deponere inde sub v̄· papa ·ff· papa non potest
imperatorem
¶ Imperator an possit lēgitimare bastardos in terris ecclesie
Ja· de bel· in aūc· qui mo· na· effi· sin· tenet q̄ sic Idem Jo· cal.
et gas· in consilijs suis super rubrica qui fi· sint le· consilio
tercio Contrariū tenet bar· in ·l· qui in prouīcia ·ff· de mu
nup· et bu· et bal· in ·l·i· C· de iur· amame Sed do· an· in c·
p veūbilem qui fil' sint legit· xiij· col' dissignit sic aut impe
rator vult legitimare dispensando in radicem mrīony et nō
pōt nec in terris ecclesie nec impery aut vult confirmare in
ra legitimitatis de nouo et tunc quo ad spūalia non pōt sed eo
legitimatus ab imperatore non pōt ordinari nec beneficiari
sed quo ad tempalia et honores et dignitates et hereditā
tes si vult legitimare legem generalem condendo potest
etiam in terris ecclesie non ex vtute legis solū sed ex gene
rali approbacione ecclesie quam facit canon ex quo lex non
repugnat canoni Si autem vult lēgitimare canoni p̄ rptum
non pōt in tris ecclesie tenendo q̄ talis imissio licet
voluntaria non sit prorogabilis per recognoscentem superiorē
sed tenendo q̄ sit prorogabilis tunc pōt lēgitimare si illi qui le
verentur sed venientes ab intestato consentiant Hosti· dicit
q̄ vniente pr̄e vnius sufficit consensus pris et filij eo defūt
mortuo requīritur consensus illorū quibus est quesitum ius
succedendi et quo ad feudalia exigitur consensus domini
feudi ut ibi recitat do· an· Et quod dictū est de Impatore
Vnū tamen adūte q̄ his talem pr̄ātem non pōt lēgitimare,
ad pudicū aliorū etiam habencia spem in hereditate ꝛ

hoc in priuilegio per quod dicta ptās dat̄ exp̄matur ut nō do-an- in dicto c- p ueñ le xvp- col' ad fi-

¶ Imperator an possit creare notarios in terris ecclesie ul' ecclesie subiect' unde sub v- notarius -ff- i- et sub v- ministri ff- xij-

¶ Imperiū unde sub v- delacio -ff- p̄scr̄pcio -ff-

¶ In ista dictio per se sumpta aliqñ nōt tm̄ in quo aliqñ sumitur pro sine et sumitur alijs modis ut nō do-an- de re- spo- i ltris inprincipio

¶ Incendiarius qua pena punitur unde sub v- pena -ff- pēa incendiarij

¶ Inchoata quid hoc uerbū importat et qñ dicatur appellacō inchoata unde sub v- introducta

¶ Indicia debent dari per copiam illi cont̄ quem sūt recepta ut contra illa possit defensiones suas facere nota bar- m- l- fi- circa finem

¶ Indicia an faciant plenam probacōnē ecc̄ m cm̄alib⁹ ut de do-an- de p̄ba- cio loco p̄allt col'

¶ Indefinita equipollet vli de elec- ut cca li- vj- ut nō ro- conclu- cccxcvj- ¶ Quod est verū ex larga significacōe non ex p̄pria est stricta ut nō bar- m- l- qui coficiū -ff- de seruu- predi- tū eciam in statut̄ indefinita equipollet vli qñ non est racio q̄re magis intelligatur de uno parcular quam de alio ut nō bar- m- l- omēs p̄pli in q̄one an statuta recipiant interpretacionem restrictiuam unde archi- xix- di- Si romanorum in fi- ubi dicit q' indefinita aliter fm legrs aliter fm loycos intelligatur

¶ Indubitata probacio que dicatur unde sub v- p̄bacō indubitata et unde sub v- notoriū

¶ Infamis infamib⁹ oīs dignitates et actus legittimi sūt interdicti et condēnpnari ex cm̄i quod infamat

¶ Infames remanēt eciam si emendati sunt ut nō glo- de testi- c- testiom̄ in ūbo emēdatus et unde sub v- dicio -ff- cōfessio ff- testis si dicat que

¶ Infamia an inferatur ex ficta confessione uel eciam ex sentēcia lata super cm̄ine ex ficta confessione unde sub v- cōfessio fict̄ facta

¶ Infamis efficitur eciam ex inquisicione de publico iudicio dampnatus qñ post condempnacionem p̄mitur tali coher cion̄ que infamat Item si absq; punicione condempnatur

ex inquisicõne que in locũ accusationis publici iudicij succedat secus si inquisicio ptmittitur tanqm iudicũ pse separatum a publico iudicio nõ bar. ff. de publi. iudi. l. infamem

¶ Infamiam euitat qui ante sniam soluit id in quo si condepnaretur infamis efficẽtur nõ bar. in l. infamẽ. ff. de publi. iudi. et bal. in l. si reus. ff. de procũr

¶ Infamia facti quid opetur inde plene per archi. n. q. vij. tesis

¶ Inimicus capitalis dicitur qui mortem alii mãtur uel eũ accusat de crimine capitali nõ glo. ff. de arbi. l. licet Idem si accusat de crimine ex quo venit publicanda maior pars bonorũ ut nõ bar. in l. athlete. ff. de remissionem. ff. de excuse p eũ in l. ij. ff. de admin. lega. et inde tex. et glo. de accu. c. cũ p. mancenella et c. cũ oporteat in glo. v. et qõ nõ glo. ei quod nõ Jo. an. sup ea nõbiliter

¶ Infra hec dictio includit Nam siquidem infra xx. dies fieri debet vicesima dies includitur nõ Jo. an. de app. preterea q. super v. vicesima dies et inde sub v. termij ff. termiõ si ẽ datus

¶ Infringere dr nõ solũ ille qui totũ inualidat sz eaã qui diminuit ut nõ archi. xxxij. q. ij. alli qui

¶ Inuria non fit scienti et nolenti ut in regula scienti de regu. iuris li. vj. inde glo. de sen. ex. contingit et inde sub v. probacio

¶ Inuriam nemi facit qui iure suo utitur de elec. cũ ecclesia vulterana et c. cũ nobis olim et. ff. de iniur. l. iuriarũ actio

¶ Iniuriarũ actio inde nasci non debet vnde iura nascuntur de acqu. qualit'

¶ Inuria licet generalit' dicatur omne quod non iure fit ut infra. de iniur. inpri. tamẽ hoc intelligitur quo ad tantũ de iniurijs Sed quo ad dandũ actionem iniuriar. id solũ dr iniuria quod fit contũelie causa ut. ff. de iniur. l. i. inpi. in tex. et glo.

¶ Iniuriarũ actio tollitur anno pro iniurijs verbalibus qmymo siue actio iniuriarũ sit ptoria siue cautis descendens ex l. cornelia tollitur anno et ille annus est continuus nisi in causa metus qua tũc est utilis ut nõ Jo. an. in addi. spe. in fi. de iniurijs. ff. i. in fi. pncipij et idem tenet azo. in sua de iniur. in tribus casibus ex l. cornelia descendentibus est ppetua

In illis aũt casibus quibus dicitur anno fuuri viii est nisi mf
annũ fuũr lis contestata tollitur eciam dissimulacione ut si
tpre iboꝝ prolatoꝝ vle conꝰ quem pferebatur non fuit nu
tus nec muriam ad aiam revocaut nõ ro. condu. ccxxxmj.
Sed Jo. an. in c. olim de muuys videtur velle q; sufficiat cita
cio ad ꝓsecuandam actionem iuriarum Quidam tn dicũt
q; hoc non voluit sed bene dixit q; si super muuys est lis cõ
testata uel saltim citacio facta talis muuria non remittitur
per salutacionem nec per pacis osculũ in ecclesia datũ Cer
tum est tn q; si agẽs iuriaꝝ petat a pncipe eam omitti et cõ
mittit mf. annũ actio ꝓsecuatur ac si esset lis contestata c.
qñ li. pncipi.

¶ Muuria pendens ex actu iudicialr gesto et super quo li
tigatur potest statim ipa pendẽ super muuria quẽlam dif
finire licet non possit in causa ulterius procedẽ nec petẽ
sniaz fieri nisi demũ post litem finitam C. de muuy. l. siq;
dem et dicta quẽla debet fieri iudici et causa li. oct C. de
li. ca. si t seruitus uel actio muuriarũ finitur nisi infra an
nũ a die actus muuriarũ coumenc fuit lis contestata C.
de muuys. l. si nõ iudex videtur tn dicũ q; lite pendẽ sup
illo actu debeat posse agi muuriaz cum a futuro lus euen
tu super illo actu dependeat an muuria illata sit et conse
quenter annus debet incipere a die lus finite per. l. i. ff. si
pendeat. ff. ad macedo. et dictas. l. que dicũ quẽlam et
lis conc fieri lite pendẽ intelligatur de quẽla et contestio
ne facta p ptem extra iudicium ad finem revocandi ad
aiam muuria illatã

¶ Muuriarũ actiõe iudex tenetur ei qẽ iudex muuste ex
cauit si dolose excauit nõ glo. xj. q. iij. et de app. c. sollici
tudinẽ in glo. anpnit et ita debet intelligi de sen. ex. sacº
vbi dicitur q; iudex muuste excoicans non solũ ad inter
esse ptis tenetur sed eciam puuitur si culpe qualitas exigat
i. si dolo fecit unde glo. xxj. q. iij. temerariuꝝ et ff. de
muur. l. illud et quod nõ bar. in. l. muuriarum ff. quo
iuũ e. tn.

¶ Muuriarũ actione an teneatur qui alteri verbum inu
riosum dicit eciam si verũ dixit unde cy. C. de muuys. l.
si non iudex et bar. ff. e. tn. l. cum qui nocentem et Jo. an.
e. tn. ff. i. iniurm. et de cau. posꝰ ad finẽ v. sed pone et vide
unde et plenissime oldra. in consilio luj. Sed quicquid

ꝓcich dicant Concludo duos casus q̃ dicens alt̃i verbū iniuriosum extraiudicialiter licet probet illud uerū tñ tenetur de iniuria/Secus si iudicialiter accusando dicat et de illo c̃ casus in·l·i· C· de famo·libel· Racio dr̃ie est euidens quia qñ iudicialiter dixit patet q̃ aīo dicentis non est ad iniuriā sed ad rei publice vindictam et utilitatem/Sco qñ extraiudicialiter dicit non cadit alia coniectura nisi q̃ sint dicta ad iniuriā et ex odio ut patet ex tex· de sen· li· i· C· de famo. libel· l· i·

¶ Iniuriarū actione non tenetur ille qui in iudicio ꝓcedendo aliquid iniuriosum dicit q̃ pocius aīo defendendi q̃ iniuriandi dictū intelligitur nisi excedens fuit primo voles probare illud dictum quod quia falsū erat probare non potuit utilius est ergo non venire ad actū probacionis ut nō Jo·an· in addi· spe· super tu^a ti· de accu· sī·i· v· si pōt et inde nō p eū in addi· super v^a de iniur

¶ Iniuriarū non tenetur nec offendē dicitur qui frangit hostia meretricis uel qui altius vxorem cognoscit quia nō aīo iniuriandi fōē factū ul' offendendi si libidinis eā censetur nō bar· in·l· verū ·ff· de fur

¶ Iniuriandi aīo ꝓbatur factū et dictū qñ factū ul' uerbum est de se iniuriosum de facto est glo· in·l· illud ·ff· de iniur de ūbo est tex· et glo· in·l· si no· C· e· ti· et ec tex· i·l· Item apud ·sī· ex appz in fi· ff· e· ti·

¶ Iniuriarū tenetur qui alt̃i dicit tu es fur uel latro uel ei aliquod crimen imperat uel eū blasphemat uel aliquam iniuriam in te uel tuos cōmissam imperat uel dicit tu mentis ut nō bar· in·l· Item apud labeonem ·sī· sed quid dicit ·ff· de iniur et ·l· ny· in prin·ff· de libe· et pos· Item si dicat tu mentis saluo honore tuo nō bar· ff· de acqui hē· l· si quis extraneus in prin· Item in eo qui dicit tu menda cui dicis ut nō bar· in·l· ny· sī· si quis in te ·ff· de crimi· sicl· p dicta limita nisi illi qui dicit tu mentis uel mendacii dicis eidem ꝓius dictū esset q aliquod illicitū cōmisisset ut nō bar· ff· de pen· l· qui oia ·sī· i·

¶ Iniuriax tenetur qui alt̃i prīn uel absenti dicat uel aliquid facit contra bonos mores cuiusdā aliquod uerbū tendens ad eius infamiam uel iniuriam dū tñ illud dicat in actu ul' vociferacione et illud appellatur conuicium ut probatur ·ff· de iniur Item apud ·sī· aut ꝓtor et ·sī· se· usq; ad ·sī· ex his

apparet mdusiue Idem in eo qui dicat aliquod verbū ꝑtinens alteri infamiā ut nō bar. in l. turpia in prin. dele. i.

¶ Iniuriarū tenetur non solū qui alī uerbo ul facto iniuriaꝫ facit sed etiam qui iniuriam per aliū factam recitat et ꝓmemorat ex iudiciū tex. et in l. i. C. de famo. libel. Racio est quia talis recitacio non tendit nisi ad iniuriā iniuriam secus si iudicialiter accusando recitetur quia talis recitacō tūc tendit ad vindictā et utilitatē rei publice ut ibi dicit tex.

¶ Iniuriarū ita demū quis tenetur ex dicto uel facto in alterius contumeliam qñ id quod dicit uel facit est cont̄ bonos mores eius in cuius contumeliam fit tex. est nō. ff. de iniur. l. Item ap⁹ si. aut ꝓtor v. Item aut Cui go incūbit onus probandi an agēs quod sit cont̄ bonos mores ciuitatis an reo q̄ non sit puto q̄ latem verborū uel factorū inspiciendam esse Si em̄ uerba uel facta coīr in omi loco reputarentur mala uel iniuriosa qui vult dicē talia non reputantur iniuriosa in ciuitate in qua sunt dicta debet illam negatiuā probare quia ꝓsumptio est cont̄ cum ex qualitate vborū ut nō glo. in l. illud. ff. e. et. l. si nō. quicq C. e. et econt̄ si ūba coīr in illo uel alys locis nō reputarentur iniuriosa qui vult dicē q̄ in ciuitate in qua fuit dicta reputantur iniuriosa debet probare quia cōis ꝓsumptiom habet

¶ Iniuriarū actione tenetur qui metum infert non qui metum facit nō bal. ff. qui me. cau. l. si cum excep. ff. po annū

¶ Iniuriaꝝ actio an dat̄ ad vindictā uel ꝓsequi rem in l. ꝓtor i. ff. de iniur

¶ Iniuriaꝝ actio an includat dapn̄ refectionē et in ea heat̄ racō dapni unde bar. in l. Item apud labronē. ff. si quis seruo. ff. de iniur

¶ Iniuriarum actione agi non pōt contra illum qui licite legitum cōmittit fm Imo. et nō Io. an. in c. cum pro cā de sen. ex.

¶ Iniuriarū actione pōt quis agē et inclusum dampnum quod ex iniuria passus est petē quia una actio ad vindictā alia ad rei psecucom ut ē casus in c. canonia de offi. or. li. vi. et ibi nō glo. sup v. dampnus

¶ Inmouam⁹ hec dictō sigficat anm̄ uel cōfirmacōz ut nō oō. ad. de iudi. decnum⁹ in fi.

¶ Inmouare non dicit̄ qui suā possessiom ꝺimuat et ea unt̄

vmo sibi mnouaretur si ea un non pmittẽtur ut nõ glo. de app. non solum li. vp. in glo. magna et idem in glo. in cle. 1. ut lite pendẽ

¶ Inquisicio facta super ẽmine non precedente fama et p cessus inde factus ualet si non opponitur et ita loquit̃ c. inquisitionis de accu. ut nõ do. an. de coha. cle. vna xxxvj. colũp.

¶ Inquisicio non põt fundari de iur̃ super solo dicto offi^lis denũtiantis licet multi contradicant sed oportet q̃ post denũciacionem iudex recipiat informacionem et postea ad dictum offi^lis formet inquisicoñ ut nõ do. an. de coha. de. et mu. vna xlvij. colũp.

¶ Inquisicio non tit regulariṫ super ẽmiñ de iur̃ cumulatiue in notõio ẽmiñ in quo iudex potest ex officõ procedere sine accusatore Sed de iure canonico potest iudex ex officõ inquirẽ nõ solũ de notõio ẽ ẽiam de famoso .i. de quo fama laborat et multo forcius si est manifestũ et p̃dicta uera si ẽmen sit notoriũ notorietate facti siue confessionis siue p̃ sumpcionis siue probacionis ut nõ do. an. de coha. de. et mu. vna xxxv. col. v. venio ad e^m

¶ Inquisicio seu inquirẽ q̃n suũ pro mueligacõe facti nõ do. an. de coha. de. vna v. nõ q̃ ubi

¶ Inquisicio inchoata utrũ in ea supsedendũ sit si supueniat accusator inde bar. in l. si maritus de adul. et de libe. agno. l. ij. ff. fi. et dy. de re. iud. factũ lrime et cy. de accu. ea quidem et Jo. an. de pur. ca. cũ dilectus in glo. super v. incestus ad fi. et plenius in addi. spe. n. de inqui. ff. huc tractemus v. porro

¶ Insignia inde sub v. arma

¶ Instancia in beneficialibus potest mortuo lingatore fieri cũ iudice nõ do. an. de iudi. qua v. v. venio ad e^m ifine inde sub v. appellacõ. ff. electio. ff. patrono. ff.

¶ Instancia inchoata cũ defuncto licet tñ sit ad vniuſalẽ successorem tñ inchoata cũ p̃lato uel cũ cleũco nõ transit ad successorem in p̃latura uel beneficio nisi de ꝑprio nõ re. concln. clxvj. Sed do. an. dicit q̃ ad successorem in p̃latura uel dignitate qui non p̃tendit ius a predecessore tñsit instancia qm̃ qõ est realis hoc ẽ tangens dignitatem Secus si p̃sonalis et ideo si agitur petitoõ conẽ aliquẽ super ecclia rõne tituli non tñsit instancia ad successorem in titulo nec iudex põt illa expedire licet nullus assit successor eciam si

de casuali queratur quia tunc non agitur nomine ecclesie ꝛ
nomine persone ſm Jmo. et nō do. an. de indi. quia v. v. ve
nio ad e^m

¶ Jnstancia sicut tūsit ad heredem ita ad fidei cōmissa-
rium quod est vñ de instancia inchoata cum herede
defuncto Secus de inchoata cum herede quia fidei cōmissa
rius est heres defuncti non hēdis nō do. an. de indi. quia
v. v. venio ad e^m

¶ Jnstancia tūc transit ad singularem successorem qñ ad
cum tūsit res uel ius agendi de nēcitate ut quia duo dimi
dium inter se hēditatem et vnus eorū est p̄mo moriens sed
si res uel actio non transit de nēcitate nec tūsit instancia, et
si succedat viciose faciens rem alienam uel eciam per vim
occupatam nisi eam scienter a spoliatore recepit Secus go
si de manu spoliatorū non habuit sed eo mortuo forte occu
pauit ſm Jmo. quod ē nō^c ut nō do. an. de indi. quia v. v. ve
nio ad e^m

¶ Jnstancia cause inchoata p filiū eo mortuo tūsit ad prē
nō do. an. de indi. quia v. v. venio ad e^m

¶ Jnstancia non tūsit ad fiscum succedentem in locū pri
uati delinquentis Ratio est ſm quosdam quia fiscus ꝓprie
non est heres que ratio non placet quia tūsit de filio ad pa
trem qui ꝓprie non est heres Ratio go est quia fiscus hē
iudices sēpatos que ratio concludit q̄ et ad fiscum ꝓprie he
redem non transit instancia nō do. an. de indi. quia v.
v. venio ad e^m

¶ Jnstancia inchoata cont̄ laycū non tūsit ad ecclesiam ei
succedentem quia et ecclesia hē iudices sēpatos sicut fiscus
et ista racio concludit q̄ idem in clēico succedente layco
nō do. an. de indi. quia v. v. venio ad q^ū Videtur immō
contrū in clēico succedēn titulo vl̄i m eo q̄ dicit clēicū
succedentem layco singulariter in re inueniendū esse cora
ecclesiastico

¶ Jnstancia inchoata cont̄ delinquentē potest mortuo accu
satore finiri p̄ iudicem qñ causa tangit publicam utilita
tem et de q̄ā liquet causa ne delictum maneat impūitū
ſm Jmo. ut nō do. an. de indi. quia v. v. venio ad e^tum
inprm.

¶ Jnstancia finitur triennio de iure ciuili non solū i caus
in quib⁹ lis contestatur ꝛ eciam in illis in q̄b⁹ nō cōtestat

ut nō bar· et bal· in l· ꝓperandū ·ſ· et ſi quod C· de iudi· licet bar· aliꝫ dixerit allegando in l· iubus C· de agri et cenſi· li· xp· et qñ lis non conteſtatur incipit inſtancia à die quo conteſtata bē tur ſcilicet qñ incipit tractari de mēritis cauſe ut nō bar· in dicto ·ſ· et ſi quod bal· dicit q̄ incipit à die quo ꝓmo pars eſt citata in auē· qui ſemel in fine C· quō et qñ dicit eciam bal· q̄ ſi matiā executiua non eſt dare inſtancia aliquo tp̄e limitata ut in l· conſentaneū in fine C· quō et qñ under et in l· ꝯ· C· de exe· rei iudi· quod intelligē qñ petitur mera execucio facti Secus ſi petatur pronūtiari execucionem fieri uel non fieri debite quia tunc erit inſtancia cum ſit ſiuā ferenda et ſiuā ſine inſtancia ferri non pōt ut nō bar· in l· i· C· qñ quo· ñ eſt ne· aliud eſt go petē execucōm fieri uel inſtrī quod ſit execucōm patam ex forma ſtatuti et aliud eſt petē pronūciari ſiuam uel inſtaū exequendū Jux̄ nō per glo· et doc· in l· ab executore in prin· ff· de app· et in l· ab executore C· que app· non recipit ꝓmo caſu pōt ſaluari dictū bar· in dicta l· iubus Jn 2° caſu nō

¶ Jnſtancia cauſe principalis curit et finit triennio nīſi pars reſtituatur ſiue ſtetit p iudicem ſiue p partem ſiue per tertiū quo mīus cauſa finatur ut nō per glo· et cy· ac bn· bar· et bal· in auē· Idem ſi in appellacione C· de temp· app· Idem nō bal· in auē· cleicos C· de epi· et cle· vbi dicit q̄ impedimēto eciam iuſto non prorogatur inſtancia triennalis glo· tñ dicit contrarium qñ ſtetit per iudicem quia tunc ꝑs reſtituitur ut l· ꝓperandum v· ſin aut vtrūq; C· de iudi· Sz doc· p̄dicti non tenent dictam glo· ſed illam glo· in dicta auē· Item ſi in appellacōne et in corpore vnde ſumitur in auē· ut ſponſa largi· ff· hec quoq; in glo· ſuper v· p̄iudiciū Sed do· an· in dicto c· veñ[is] de iudi· tenet q̄ detur reſtō qñ ſtetit per iudicem Secus ſi per partem uel tertiū et qui hanc opi· tenet ſit cautus ut ſepius requirat iudicem ut ex pediat eām et p eū protestetur q̄ p eum non ſtet quominꝰ infra tempus expediatur alꝫ non dicētur ſtare per iudicem ſed per pris negligenciam ut nō bar· in dicto v· ſin autem vtrīq; Sed ꝓma opi· verior eſt q̄ indiſtincte non detur reſtitucio ut in l· arbitro ·ſ· doloſo et in l· ꝓperandū in fi· ubi lex illa ſoli mīori dat reſtitucionem et dumtaxat in ſubſidium qñ ille cuius facto perit inſtancia non eſt ſoluendo vt ſul to ergo minꝰ reſtituit maior Item quia exceptio firmat

regulam in casibus non exceptis ·l· nam quid liquide ·ff· fi· de
prinul' fateri possit q̄ eiā restituatur q̄ ille ex cuius facto mstā
cia pit non est soluendo & hoc tenet glo· in dicto ·ff· dolo di
cat q̄ q̄n stet per iudicem datur restitucio ipe loquitur de i
stancia cause appellacionis intelligendo eum sicut debet intel
ligi glo· in ·l· sed et si p ptorem in prin· ff· ex qui· ca· ma· in
stancie eiꝰ cause appellacionis fateor quod si stat per iudicē
uel tempus non curit ipo iure fm glo· in dicta ·l· sed si per p
torem fm bal· in dicta auc̄· Item si appellacione uel decursu
tpis dat restitucio fm glo· in dicto ·ff· hoc quocūꝫ et in
dicta auc̄· Item si appellacione et ibi hoc tenet bar· de quo p
do·an· in c· ex racione de app· sed instancia corū principalis
tempus curit nec datur restitucio nisi in subsidiū in rem
die ponit doc· in dicta auc̄· Item si quis in causa principa
li pempta instancia non perit ius pns Secus instancia cause
appellacionis Non ob· tex· in dicta ·l· sed et si p ptorem in prin·
et ·ff· aut ptor sine cui qua ibi ex lapso tempis perit actio et
ius pns Ideo si stent per iudicē datur restitucio ut dicūt bar·
et bal· in dicta auc̄· Item si non obstat ·l· nic̄ pns cui urit
alii pn subuenitur ipo iuc̄ uel per restitucionem Secus si in
tpis instancie cause principalis ·l· sperandū quod est com
nuū Ita dicit bal· in ·l· aut pretor in ·l· fi· ff· ex qui· ca· ma·
et licet glo· in dicto ·ff· dolo dicat q̄ q̄n stat p partem datur
restitucio tn̄ bar· dicit ibi contrariū per racionem tex· et
hoc approbat dns an· in dicta c· ven̄lus per tex· in dicto ·ff· do
lo pro quo facit glo· in dicto ·ff· hoc quoꝫ in glo· fi· q̄ liq
loquatur in instancia cause appellacionis Idem et forcius
dicendū est in instancia cause principalis qua pempta nō
perit ius partis

¶ Instancia idem est dicere q̄ peticio vnde q̄n in actis dr̄
quid actum ad instanciam talis idem est dicere q̄ ad peti
cionē talis nō do· an· de consti· cū sq̄· v· nō diligent' vnj·
col' inprin·

¶ Institucio si p̄cedit omēm actū suūtur pro collacione
si sequitur p̄ntacionem suūtur pro confirmacione Idem si
sequitur toralem iuc̄ translacionem ut quia sequitur colla
com tūc suūtur pro collacione possessionis et modicū differt
ab inuestitura nō do· an· de iurpa· consultacom in 3ª nota
bili et aliquid tangit in c· quelam de elec· in 4ª col' et inde
sub v· collacō· ff·

¶ Instrumentū exemplatum in vim compulsorie p aliū q̄
quī illud confecit non vocata pte ad illam exemplacionem nō
probat nō ro· condu· x· nisi pars ad dicendū cont dictū ex
emplū productū citata non contradixerit sed pocius pro se
usa fuit in pnb; ꝙse facientib; ut nō ro· du· cc lv· et inde sub
v· exemplum producens

¶ Instrumentum vbicūq rogatum per notariū creatū a p̄
pa uel Impatore probat vbiq; eciam ex cor iurisdictionem
secus in notarijs creatis a regibus plāis et vniusitatibus
hītibus ptātem consuetudine uel priuilegio creandi nota
rios in eorum territorijs quia talium notariorū instrā uti
dicū probant ex titorū creanciū ubi fuit confecta ut nō
ro· condu· cclxxxvij· et bar· in l· y· ff· de offi· pconsu· et le· et
nō do· an· in c· p uciū le qui fil sint le· xxvij· col· v· ex andict·
vbi eciam dicit q; ipa eciam pōt creare notariū impio sub-
iectum et econtra Impator pōt creare notarios subiectos
ecclesie per rem quam ibi ponit doc· quia ille est actus vo
luntarie iurisdictionis et progabilis et idem dicit bal· de Impe
ratore in l· eum qui ff· de iurisdic· om· iudi· et inde sub v·
Instrū ·ss· i·

¶ Instrū sine si narrat commissionem siue delegacionem
iudic et sinia lata fuit pte non reclamante et pōte probat
fin Imo· Idem fin Compos· si lata est pte absente per contumaciā
ut nō ro· condu· cclxxxix· et inde sub v· sinia· ss· sinia id
ipō ibi dicitur idem esse qui de sinia apparet per testes sin et
inde plenissime per do· an· de proba· quoniam v· ad glo.
intellectum xcvij· colūp· et ·j· sub v· presumpcio· ss· pre
sumitur pro sinia

¶ Instrumēta plura si reperiantur contraria et eadem die
et manu confecta valet illud quod est verisimilius et si sint eq
verisimilia valet illud quod est pro reo contra actorem et
hoc qn̄ producūtur aduisis sed si ab eodem neutrū valet nō
bar· c· de fi· instru· l· scripture et bal· in l· de rebus c· de dona·
an̄ nup· Si tū constaret q; instrumentū prius factum esset
illi staretur ut nō bar· dele· y· l· sempr̄ q; culo Hoc eciaz
de ueisimilitudine tenet bal· dicens q; ubi non est ueisimilius
do motus iudicis non incurrit cum mistrō in dicta l· scp
ture et idem in effectu dicit do· an· in c· imputan de fi· instru·
concludit tū in dubio iudicandū cont illū cui onus proban
di incūbit siue sit actor siue reus et inde archi· xxj· q· ij·

vlia volũtas et bar· m·l·ff·i·ff· de bo·pos· fm ca·ubi loquit de duobus testis ab codẽ et eadẽ die confectis unde oiõ·p̃·ff·fm strã duo et unde sub v·gcuũes duo

¶ Instrm flm gdoucẽs qua pena puniatur unde sub v·gdoucẽs flm instrm

¶ Instrm si quis pro se produxerit an illud postea impugne possit unde sub v·gdoucẽs ff· gdoucẽs instrm non põt

¶ Instrm licet quis gducat in pnby tũ gse faciẽ an probet eadã cois eũ si quid cont cũ faciat unde sub v·gdoucẽs instrm cũ protestacione

¶ Instrumentum productum si est reprobatum in pte que facit pro producente an reprobans potest illo uti in pte que facit contra producentem unde sub v·produces·ff· produces non põt et sub v·error·ff· error confessionis et·ff· error tacite confessionis

¶ Instrumentũ si ad instanciam alicuius de falso sit reprobatũ an trius possit illo uti unde do·an· qm fi·sint·le· causam et ibi etiam per Jmo·

¶ Instrm si aliqua parte sit rasum an faciat fidem unde do an·de fi·instru· ex lris et de reli·do·c·cum veñ^lus ubi glo· nõbiliter ponit

¶ Instrumẽta uel alia publica scriptura an vitientur ex defectu false latinitatis uel defectu silbe uel oriõis uel dictõnis unde sub v·r̃ptũ·ff· r̃ptũ viciat" cũ pluũb·ff· se·

¶ Instrumentũ in quo notarius attestatur se de pmissis rogatũ de aliquo actu certo loco et tempore coram quibus probat illud p̃missum fm hosti· ut nõ do·an·de proba· qm ff xxij·colũp·

¶ Instrm ẽ an ualeat si non apponitur in eo locus et locus loci unde Jo·an· de re indi·abbate sene ad fi·glo·et super eadẽ in no^la et in addi·spe·de instru·edi·ff· instrm v·quid si locus et dat· instru· inter dilectos super v·facilius et bar·m·l· de pupil·ff· qui mutuat·ff· de no·op·nũc et per cy·et bal·i l·optima c·de cõsuet·et Jnnit·stip·

¶ Instrm viciatur si in eo non est Jndicio apposita secus si est posita sed errata et in dubio p̃sumitur pocius error in indicione qm in anno fm cy·et nõ bar·m·l·si liberarius de iur uñ et bar·in·l·i·m fi·C·de no·re·confir·et Jo·an·sup data vi·in no^la dicit q uta uiciatur instrm ex indicione per errorem posita sicut ex obmissione nisi ex prothocollo uel alr possit

apparē quo sit indicio obmissa uel errata Et idem sentit do. an. qui recitat Jo. an. et non reprobat in c. Inter dilectos de fi. instru. Contrarium tenet bal. in l. Jmpator .i. de sta. ho. An ait obmissio uel error anni indictionis possit corrigi et sterur correctionis unde doc. ꝓdictos in locis ꝓdictis unde sub v. notarius ꝙ. notario nō ꝓt corrigē

¶ Jnstrm non probat si in eo non ponit nomen Jmpatoris et annus Jmpery in terris impio subiect' uel nomen pape et annus pontificatus eius in terris ecclesie subiect' nō Jo. an. sub data vj. in no^la quod intelligi nisi consuetudo loci alit' se habeat sic dicit Jo. an. sup data ꝓdicta de indictione que ꝓt ex consuetudie omitti

¶ Jnstrm si continet aliqua uba que non solent a ptibus exprimi ꝙ a notario ꝓsumantur illa uba esse notary et non parcuꝫ ꝓsumitur cum illud fuisse a ptibus expressum quod ex consuetudine per partes exprimi solet no. Jo. an. super data vj. in prin. ult. col' in no^la bal. dixit q uerba que profert notarius profert in personam contrahentis Joco pars pris et non contradicens intelligitur profere et fateri vera esse ar. l. filius de inre Jta nō bal. in l. mater C. de rei ven. in vj. col' Et idem vult bar in effectu ff. de testa. l. si quis filiabus Et hoc verum in pertinentibus ad officiū partis Secus in ptinēbus ad officiū tabellionis ut nō bal. C. de tri. l. errore

¶ Jnstrm si producatur pro publico pte pīte et nichil opponente ꝙ tacente non tenetur producens ultius probare quod fuit manu publica confectum qua pars non opponēs tacendo uidet' ꝙm approbasse nō hoth. et Jo. an. in c. qm cont' de probas. sup v. instrox Et idem tenet ibidē do. an. ad quod facit qd nō bal. in l. i. C. de rela.

¶ Jnstrm nalet et probat licet prochocollū non repiat' fm nyd. mach et nō bal. super nca de fi. instru. et C. de edēn. l. fi. vij. col' quod intelligi nisi actus ex conuencione parcium debuit in scripta fieri ut ubi nō bal. uel nisi consuetudo aliter se habeat ut nō glo. in auē. de tabel. ff. fi. Et cū glo. dicat gnālem esse consuetudinem hodie ubiq ꝙ notary faciunt ꝓthocolla instrorū sentire uidetur ꝙ non valet instrm cuꝫ ꝓthocollo non repitur sicut olim non valebant talia instra in urbe constantinopolitana Jn qua soli statutū erat ꝙ prothocolla fierent et consequenter cum hodie per generalem consuetudinē sit hodie ubiq ordinatū ꝙ prothocolla fiant ergo si ꝓthocollū

non reputur ꝑsumtur flm tm̃ factū com̃ consuetudine et ulta fiut mens illius glo. Sic eciam dicimus q̃ si notarius non posuit i instrō annū ꝑpe qui de consuetudine generali poni debet loco Jmpatoris ꝑsumitur instrm̃ flm quia ex consuetudine pertiet dictū annū ponē ut nō bal. in .l. si post diuisiom̃ C. de iur et fac. ig. Sic ergo in ꝓposito presumitur instrm̃ flm si non fecit prothocollū qui et hoc facē ptinet ex consuetudine ad sōl hic tabellionis

¶ Jnstrumentum an pōt conficē pater de contractu fily uel econtra filius de contractu patris unde bar. in .l. si pater. ff. de fal.

¶ Jnstrm̃ hūs publicam formā facit fidem licet neget sc̃ptū manū illius notary sub cuius nomine sc̃ptū asseritur q̃ instrm̃ esset ita antiquū q̃ p testes vicentes manus notary probari non posset ut nō bal. C. de fi. instru. l. compaciones ff. v. sed hic dubitat C. de sacrosanc. ecc. et auē. quas actiones

¶ Jnstrm̃ si est pro pte flm vitiatur totū q̃ falsitas est in substancia negocy uel in circumstancijs ipius negocy Secus si falsitas sit in alijs substan negocy non concernentibus puta q̃ unus ex contrahentibus dicatur oriundus de una terra q̃ sit oriundus de alia ut nō Jmo. de hēn. firmitat quod tenet ibi Jo. an. Sed dicit do. an. ibidem q̃ opi. Jmo. seruatur unde quod nō per glo. et archi. ix. di. si ad sacras et per bar. et bal. C. de transac. l. si et falsa et ibi dicat bal. flm uiam opi. quam tam̃ non firmat quia licet falsitas in una parte instrī que detrahit fidei instrī in illo capitulo non detrahit fidei instrī in alio capto et hanc opi. firit C. de fi. instru. l. scripture in fine unde oīo .j. ss. qxi.

¶ Instra duo si reputur eodem loco et tempe de eadem re confecta ꝑsumitur unitas facti sine rei Secus si fiēt in diuisis locis et tempoibus et loco si notarius redigit idem instrm̃ plures in publica forma non hētur nisi pro uno instrto et unicam tantū facit probacionem et si mutuum differunt statur ei quod mīo continet quia in plus et non in minori ꝑsumitur error Si tm̃ de originali et prothocollo sc̃pture constet illi statur ut nō bal. in .l. sempnio proculo del .j. Ex hys apparet q̃ in plus non ꝑsumitur falsitas sed error quia si flitas ꝑsumēt non valēt instrm̃ in aliqua parte fateor q̃ si in prothocollo nec instrm̃ inde sumptū aliquam fidem facit in aliqua sua pte sed non reprobato prothocollo presumitur error

in nistro inde sumpto qtūs variat a prothocollo ut in aue. de tabel. in fine et hoc fuit de mente bar. in dicta .l. sempr̄ pculo inde oiō .S. ff. q̄reō et .ff. Jnstrā plura et sub v. p̄sumptō ff. p̄sūi an debeat vnicus

¶ Jnterdictum speciale positū in ēta ecclesia si dicatur nullum p̄ōt relaxari ad cautelam Secus in interdicto generali quod non relaxatur donec vēitas reperatur videlicet q̄ iuste sit positū et tunc relaxatur in totum nō ro. condu. cc cc xvij ¶ Dicatur autem interdictū generale id quod ponitur in prouicia ciuitate castro uel villa et licet interdictū generale respectu locorū non possit relaxari ad cautelam tñ secus in interdicto personar̄ ut q̄n̄ interdicitur vniūsitas uel collegiū ut nō Jo. an. de sen. ex. p̄n li. vj. Et inde sub v. sentencia .ff.

¶ Jnterdicto generali durañ p̄ōt annus clausis celebrari baptisimus et puīa conferri et verbum dei p̄dicari Secus in interdicto speciali in quo si predicta fiant locus ꝓphanatur et facientes irregularitatem incurrūt nō ro. codu. cccc xvij.

¶ Jnterdictus ab ingressu ecclesie a quib⁹ explicandis intelligitur ꝓhibitus inde sub v. suspensus ab ingressu

¶ Jnteresse sine estimacionē non recipiūt spūalia sicut sūt cause beneficiales nō ro. condu. cxxxvij. et cōdu. cccc j.

¶ Jnteresse appellacoñ venit fructus Ideo qui petit interesse intelligitur etiam fructus petī. ff. si fui ven. l. loca .ff. cōfessoria et ibi nō ange.

¶ Jnteresse non dicitur racione expensarum que fuīt in lite sed solum q̄n̄ interest racione ei de qua principaliter agitur ut nō per glo. et bar. ff. si quis cau. l. et si post tres

¶ Jnterrogacio nō artat prem̄ ēspondere per iuramentū nisi ad idem p̄ōt pars compelli per iudicem nisi interrogacio detur etiam p iuramentū pns illā facient̄ uel fieri petent̄ nō ro. condu. clxxij.

¶ Jnterrogaciones an possūt fieri parti et testi post finitum p̄emptoriū datū ad ꝓbandū uel p⁹ cōclusiōē inde Jo. an. de sinistru. cū Johes et plenius p cūdē de uisitē cū cām et quo ad ptē inde .ff. q̄reō se.

¶ Jnterrogacioni concinnum decisionem et negocii principale nō tenetur pars rndere nisi interrogans dēducat interrogacionem dispositiue et impositionem et articulū si tñ interrogatus hoc non obiciat ꝫ rndeat valet ēsponsio et p̄iudicat ei confessio Sed interrogacionib⁹ ꝓparatorijs sp

est rspondendū licet positiue non debetur Racio pmi dicti est
quia non debet iudicū clandicare Sicut go introgans vult
releuari ex confessione adūsary Ista debet esse econt ut eciā
introgatus releuetur ex confessione introgantis quod esse nō
potest nisi introgacio deducatur dispositiue in posicionem
quia simpliciter interrogans nichil ponit nō ro·cōclu·xxxv·
Sed do·an· dicit q̄ iudex pōt introgare ptem eciā principaliq
qōm in x· casibus Sed principalem qōm introgat vbicūq
equitas suadet et an lit cont et post eciam post conclusioz
in causa nō solū ad dubia ꝓbacōz declaranda sz eciā ad ipam
fundandam q̄d est nōle ut nō do·an· de iudi· c·vno v· nō
septima iudicis

¶ Interptacio illius est cuius est condere de sen·ex· inter
alia et C·dele·l· fi· de excep· c· fi·li·vj· et inde sub v· declāco

¶ Interptacionem non recapiūt iba expilla et data ut nō
fmo· de testi· cū clamor in fine ut nō do·an· in cle·fi·de ꝓpt
col' pe·impi· et in c· in pncia de proba· xxij· colūp· et nō glo·
de cōsuetudine cū dilectus super uir et inde sub v· declara
cio·ff· declaracio debet

¶ Introducta dicat appellacōis causa ad curiā qn est in
auditorio principis intimata puta vice cancellario qui in
hoc tenet auditorium ꝑpe C· de app·l· in offerendis et de
temp·app·l· fi·ff· illud et aliud est causam introductā
esse aliud inchoatam et aliud devolutam inde sub ver·
appo

¶ Intrusus dicitur qui aucte ꝓpria beneficiū ingreditur
si de canonico titulo non constet alis Secus quia hns cano
nicū titulū pōt ꝓpria aucte comprehendē possessiom sm hoth·
de testi·spo·in tris xxvj·col' v· veruo ad ultim vino habens
canonicū titulū eciam si violent' apprehendat possessionem
non dicitur intrusus ut nō do·de fame·gemi· in c· esi qui
in prin·li·vj· Negari tn non pōt qui ex tali violencia ius suū
amittat ut patet ex tex· dicti c· eum qui in fine et hoc dici
tur quod postea iuste tenendo dicatur intrusus ut ·ff· ff·
intrusus et ibi loquit de ingrediente ab inicio sine cano
nico titulo et inde ·ff· ff· Intrusus nō dr qui

¶ Intrusus non dicatur hns antiquissimā possessionem li
cet de titulo non deceat quia ex sola antiquitate posses
sio colorat ut nō do·an· de testi· spo· c· in tris xij·col' v·
si ultra hoc

¶ Intrusus quãꝯ per intrusionem fit inhabilis ad beneficia quãꝯ nõ ut nõ fran· in c· si romanꝰ de preben· in fi· Inhabilis fit qñ quis de electione facta p abusum lavcoꝝ se intrudit de elec· quisquis. Item qñ sine dispensacione quis tenet duo curata uel duas dignitates uel pmatus c· tr· dudum etiam ad fi· de preben· de multa et hoc declarat extrauagas execrabilis unde in spe· de dispen· ſſ· videndum v· sed nũ quid nocet

¶ Intrusus an dicatur ille qui beneficiũ per symoniam recepit scienter uel ignoranter unde sub v· symonia· ſſ· symoniacus est ab omi

¶ Intrusus non dicit' qui vi occupat beneficiũ nõ pe· more de pben· cum qui li· vi· in pn· notabili Contrariũ uidet' fm Jmo· ut· ſ· ſſ· qꝛõ dic q ymo est intrusus si non habet canonicũ titulum Dicatur intrusus improbior fure illo qui sine vi furatur clamdestine ·l· y· ſ· ceterum ·ff· vi bo· unde ·ſ· inprin·

¶ Intrusus dicitur ille quicũꝯ auctoꝛitate ingredit' licꝯ sit electus dũ tñ nõ sit confirmatꝰ nõ Jmo· in c· nichil de elec· et est tex· de preben· cũ dudũ

¶ Intrusus dicatur quicũꝯ recipit beneficiũ ab illo qui nõ hꝫ ptãtem conferendi eciã si ad illũ collacio ptineat tñ qã diuante suspensioe conferre non potest recipiens ab eo collacoñ et possessioñ dicitur intrusus ut est casus in c· tanta de excess· pla·

¶ Intrusus est quicũꝯ beneficiũ iniuste scienter ingreditur et administrat ut est casus in c· cum qui de pben· li· vi· et ignorancia iuꝝ hoc casu sciaꝯ non excusat ut nõ ibi glo· super v· scienter

¶ Ypotheca tacite contrahitur in bonis defuncti pro eo qui defunctũ sepelint pro quantitate quam in funeralibus expendit et prefertur omnibus alijs creditoribus habentibus tacitam ypothecam non expressam ut patet in ·l· et siquis ſſ· i· et in ·l· pe· et ibi nõ glo· ff· de reli· oꝝ· et sup· fu· Idem nõ ange· in ·l· quesitũ inprin· ff· de priuil' credi·

¶ Ypotheca tacite contrahitur i bonis plan male administrãt ut nõ glo· de pig· ex lris xvi· q· i· situr' et sic bona plan sũt tacite obligata eccie

¶ Irregularis nullus est iurẽ dino ꝯ acta pria celebrare licẽt et irregularitates fuerit inducte a sanctis pribꝰ ad

scandalum vitandum ut nō do·an· de coha· cle· vrā in v·oppo·
et in e^to casu sup quo inde ·ſ·ſ: irregulāitatē nullus Guu
in cle·i·de bonn· ubi etiam dicit quid sit irregularitas nō
tollitur ut nō Jo·an· de dnor· in c· gaudemus et inde sub
v· deīcus ·ſ: deīcus

¶ Irregulāitas causatur ex omi cmune notorio et su
spendit quem etiā pria pacta nō rehabilitat nisi cū eo di
spensetur nō do·an·de coha· cle· vrā in v·oppo·

¶ Irregulāitatem incurrit excoicatus non solū si celebrat
sed etiā si celebrantem autorisat Secus si celebrantem sim
plicit andiat ut nō glo· in de·fi· de pnit' sup v· celebrari

¶ Irregulāitatem nō incurrit suspensus celebrando quia
irregulāitas non accumulatur irregulāitati ꝛ forte non alia
petiū dicē q irregularis dispensabilis ab eo incurrat cele
brando irregularitatem in qua solus ꝑa dispensat nō do·
an·de coha·de· vrā in v·oppo· circa fi· Sed dic q ita irre
gulāitatem incurrit suspensus scient' in contemptū dina
celebrando sicut excoicatus de sen· ex· c·i·li·vi· in fine se
cus si probabiliter ignorauit suspensionem ut ibi nō per
Jnno· et inde q nō per eundem in c· sacro e·n· super v·
ingressum

¶ Irregulāitas tollitur et aboletur per ingressum religionis
nō ro·condu· cccexxvij·

¶ Irregularis ut homicida non est incapax dignitatis nel
beneficij ecclesiastici vmo iuste illud tenet donec remouet'
nel deponatur ut nō Jnno· et Jo·an·de concel·preben· cū nris
in prin·super v· possidebat Adūte quia Jnno· ibi non dicit
ꝛ bene dicit q homicida et irregularis non est incapax q
cū dispensacōe capax est ut beneficia aī homicidiū nel ir
regulāitatem quesita retineat etiam sine dispensacione
donec illis vniuet nel priuet' Et sic conclusio est fm eaz
q irregularis non potest beneficia acquirē sine dispensacōe
sed prius acquisita retinet sine dispensacione donec priuet'
Et ita etiam declarat do·an· et fran·de zaba in de·cū nris
Compos· dicit q tenet collacio facta irregulari quod ē vīn
in collacōe beneficij Secus in collacōe ad plāturam nō do·
an·de concel· ꝓben· cum nris vnj·col' et est casus ꝛ ro· sim
plicit dicit q irregularis est inhabilis ad bñficia Et inde sub
v· deīcus licet sit homicida quod non priuetur q̄ nec bñ
ficijs obtent tenet compos· de elec· q sicut col' anpenule

Contrū tenet archi. l. di. studeat sed adultus non est inhabilis ad beneficia obtinenda ut nō Compos. de rp. c. colump. aūpe. ad fi.

¶ Irregulāitatē incurrit qui duran generali interdicto celebrat uel baptismū aut pnāz confert ul' ubi dei pdicat nō ro. ordi. cccxv. als cccxvj.

¶ Irregulāitatem nullus incurrit nisi in casibus expressis in iur text. est de sen. ex. Is qui li. vj. et ibi nō archi. Idem nō Inno. de excess. pla. tanta in glo. hic uidetur et per text. dicti c. Is qui pz q irregulāitas est inducta a iur positiuo sup quo uide. s. in prin.

¶ Ita hec dictio est adubiū affirmandi ut nō do. an. de cohā. cle. vnā y. col' Sed dicto itaq est connectio illatiua q infert ex pmiss quāz ē inchoatiua ut nota ibidē

¶ Iter arreptū ad ppīam an beat vim appellacois et an suspē dit iurisdictionem inferioris uide sub v. appellacio. s. appellacōis via

¶ Iudeus nō pōt acquirē possessiōz quasi māutalē i hereditz xpiana ut nō do. an. de cau. pos. c. fi. xxj. col' v

¶ Iudeorū filij puuli i. impubes non possūt inuitis pntibz baptisari ut nō glo. xvij. q. iij. iudeoz que dicit q tales filij inuitis patribus non sūt ad fidem xpianam trahendi go nec baptisandi et per hoc per talem baptismū nullus caracter imprimitur quia si imprimerētur ad fidem xpianam seruandam compellentur cuius contrariū vult illa glo. pro quo facit tex. xxiij. q. v. ad finē et facit rō quia prohibito fine cc. ff. de spon. l. oto et quod vna via prohibetur per aliam non admittitur de iure iur cū quod li. vj. Non ob. c. maiores. s. Item quārtur v. viij de bap. vbi patet q in baptismo etiam coacto caracter imprimitur per quem baptisatus compellitur fidem xpianam seruare quia ibi loquitur de baptismo per regem sine de mandato regis et eodem modo loquitur c. de iudeis xlv. di. Secus in baptisato per inferiorem Ratio est quia iudei sūt serui regū et principū Vnde sicut rex posset iudeos tanq̄ sua mancipia alijs dare et in seruitutē vendē quis inuitis ita poterit et baptisare facere et hoc determinat archi. xlvij. di. qui sincera et hoc etiam voluit sanctus thomas de aqno in 2a 2e q. xij. ar. 10 xij. Item tamen non distinguit nr principem et inferiorem baptisantem Archi. sic qui loquitur per vbū pōt nō p vbū debet per quod includit potestatem in

inferiore ex quo sequitur q̄ in baptisato per inferiorem nullus caracter imp̄mitur alias non esset dr̄ia inter primcipem et inferiorem

¶ Judex auditor palacy non potest absolu̅e ad cautelam sine spāli cōmissione Secus in alijs delegatis quia auditoris iurisdictio est strictissima nō ro· condu· cc xl mj· Et inde sub b· appellacio citacio q̄n fit excepcio laycus recepti ꝛ missionem successor tenis iurisdictio

¶ Judex auditor palacy habet iurisdictionem ordinariam cognoscendo sed delegatam in sniando nō ro· condu· cccxxxiij· nō tñ h̄t ordinariam in cognoscendo actu sed habitu nō ro· conclu· cccc xj· et conclu· cccc xy· Et commissiones q̄ fiūt talibus auditoribus non sūt nisi distributiones hmc est q̄ c· q̄ nūr de rp· li· vj· non habet locū in auditore in curia impetrato et dato nō ro· conclu· l· et conclu· xlij· et conclu· cccc xy·

¶ Judex auditor camere non est auditor nec officialis q̄ꝑ h̄ est auditor camere et camerary Ideo de appellacionibus que ab extra ad sedem aplicam interponūtur non potest se intromittē quia ille cōmittitur in palacio aplico nō ro· ordu· cccxxxij·

¶ Judex audutor palacy cui cōmittit causa appellacionis interposita in ptibus uel in curia debet ex equitate magis q̄ de rigore seruare termmos palacy solitos in p̄ma instancia seruari nisi constaret q̄ in principali causa seruati fuissent nō ro· ꝯordu· xx·

¶ Judex auditor cui in curia cōmittitur principalis causa ex speciali mandato cum potestate citandi ad partes potest ista tm decreta citacione licet non executa de equitate et ꝑm sm lum cuilibet iudici et in ptibus inhibere melio tñ c q̄ i eode mstrō fiat inhibicio cū citacōne nō ro· ordu· xj·

¶ Judex cui ad instanciam p̄tis cōmittitur causa quam impetrans sup eo beneficio contra talem monētendit cum ptate citandi in curia et extra pōt procedē super appellacione per aduersariū impetrantis interposita licet ipm aduersariū non citauerit quia appellacio eum citat nota ro· conclu· cccxxxvj·

¶ Judex auditor si cām sibi cōmissam remittit ad Cancellariam desinit in illa causa totaliter esse iudex Secus si ea remittēt alteri auditori putans eum iudicem esse qua te remitteus si iudex erat non desinit p remissionem esse in

dex nō ro· conclu· cccxxxvij·

¶ Judex auditor non pōt in causa procedē sine nova cōmissione ip̄i ip̄a dedit licām remissionis ad partes licet in ea non fuerunt articuli inclusi etiam si velit renūciare qua ex quo ip̄a semel apposuit manū non debet ulterior se intromittere nō ro· conclu· lxxxij·

¶ Judex auditor si cōmittit receptionem testiū in partibus nō pōt ille cui auditor cōmisit alteri cōmittē eandem receptionē etiā p̄tibus consentientibus nō ro· conclu· ccxxxij·

¶ Judex auditor sacri palacij est persona egregia etiam si requiritur in testem debet ad eum mitti pro iuramento nō ro· conclu· lxxxvij·

¶ Judex auditor non potest admittere renūciationem iuris in beneficialibus sine speciali cōmissione sed licet resignationem beneficij non possit admittere admittere tamē potest renūciationē lis et cause Renūciacio quod optur inde ro· cōclu· ccxxxij·

¶ Judex auditores si sunt plures quibus sepatim cōmittitur eadem causa vn ad instanciam actoris alij ad instanciā rei nō apparet cui p̄mo cōmissa fuit quia in talibus commissionibus non ponitur data vnde an ille procedit cui p̄mo fuit cōmissio data seu p̄tata an ille qui in citando preuenit ꝑferatur quia auditores hūt ordinariam iurisdictionem in cognoscēdo loco ille debet cognoscere qui in citando ꝓuenit per ea· ꝓposuit de fo· compe· et quod citacio sit necessaria quo ad p̄tem licet non quo ad iudicem nō do· an· in c· relatum de offi· dele· inde tñ glo· in c· ut debitus de app· super v· si dicat et quod nō do· an· e· c· in v· expedit Et idem videtur dicendū in plurib⁹ delegatis ubi non apparet de prioritate date in de oīb⁹ quod nō do· an· in c· i· de rp̄· xj· col' v· hic erit due videnda

¶ Judex appellacionis interposite per electū a denegacione confirmacionis vel a cassacione electionis ad curiā si pronūciat bene appellatum pōt electum vl electionem confirmāre quia de· auditor forsan procedit in dignitatibus electius in quibus est maius periculum quam in alijs no· ro· ordinclvij·

¶ Judex appellacionis pōt de nullitate incidenti cognoscē licet de ip̄a nullitate in appellacione et in cōmissione nulla fiat mencio nō bar· ff· de app· l· si expressum et bal· in l·

prescripcione C· si contra ius uel un· pub· v· mō hys pmiss xj· col'

¶ Judex appellacionis a grauamine si est delegatus potest de causa principali cognoscere si pronūciat bene appellatū diffo ēptum non sit limitatum ad causam appellacionis tm̄ nō do· an· de app· ut debitis v· opp· q; nō cognoscatur plus col' Ordinarius aut ecia si pronūciat male appellatū pōt utraq; pte consentiente uel saltem appellato de causa principali cognoscere quod est vm̄ in pp̄a uel eius legato Secus in metropolitano nisi iudex a quo appellacionem detulerit quo casu idem in metropolitano quod in pp̄a ut nō do· an· in dicto C· ut debitis v· opp· q; ecia xj· col'

¶ Judex appellacionis cui est cōmissa causa grauamis licet postea fiant alie cōmissiones quod procedat in principali lz per informacionē ēē tm̄ non pōt vigore dictarū missionū procedē ad aliquē actū nisi prius expedito articulo grauaminis si pronūciat male processum tūc remittit tam eā cū cōmissionibus ptis ad pmū iudicē qui procedit fm formā ptarū cōmissionū nō ro· conclu· cc xxxj· unde sub v· ēptū p quod omittit causa appellacois

¶ Judex appellacionis a diffinitiua si iudet appellacionem desertam potest non solum eam pronūciare desertam sz ecia pmā suā confirmare nō ro· clu· xcv· tt potest de excepcōe ipius desercionis incidenter cognoscere sine noua omissioē et cū sit pjudicialis est de illa an̄ ouia cognoscendus nō ro· conclu· cxlvij· predicta intelligt qn̄ vult cognoscē de desercione fataliū sed postea non potest sine speciali omissione q; tunc cū non sit iudex in principali nec in accessorio sine incidenti ut colligitur ex nō per ro· conclu· cccc v· aduerte q; illa conclusio non facit hanc limitacionem sed simpliciter vult q; iudex cui cōmittitur causa appellacionis possit sine noua cōmissione cognoscē de desercōe ecia p lapsū fataliū ut de sub v· execucio· ſ· execucō sine

¶ Judex appellacionis ea deserta desinit esse iudex ut nō i clo· si appellacionem de app· i glo· h° fortificat et iudex appellacois pmittiando ea desertā pmittat se nō iudicem nō ro· cōclu· cxlvij· quod procedit p lapsū fataliū secus si alter ut pz m· ſ· gr̄e precedēs

¶ Judex appellacionis interposite a sua per quam iudex a quo pronūciauit appellacionem esse desertam que tm̄ nō ēat

deserta debet causam remittē ad iudicem a quo ut ulliꝰ
in causa procedit erronea omissione non obstāt ut nō ro.
cōclu. lxxxij.

¶ Judex appellacionis a gūamne pōt trās arrestare et tcōres
assuturos recipere pp periculū et valebūt eoꝝ coram iudi
ce a quo si pronūciet̄ur per eum bene processum nō ro. cō
clu. lxxxv.

¶ Judex mere nullitatis non pōt inhibē ne fiat execuꝯ
sine que dicit̄ tūsiuisse in rem iudicatam si tñ fiat exec̄u
cio et agens de nullitate obtineat retractabitur execuc̄o
nō conclu. clxxvj.

¶ Judex qui sine⁹ tulit et si appellacionē ab ea interposite
detulerit pōt cognoscere de desercione appellacionis si ei cō
mittatur quia alius est articulus a principali Nam sine cō
missione pōt ad executionem sūe p̄cedē si appellacō non fuit
debito tp̄e p̄secuta nō ro. conclu. clxxxvj.

¶ Judex a quo appellatur a gūamne si expresse denegat apl̄is
petitos dare iurisdictionem amittit et processus postea p eū
hītus non valet Idem si expresse non negauit tñ eos infra tēm
us non dedit Idem si eos non dedit in sēdo termino p eū pro
gate licet infra tēm us sit cū tñ debite petiti fuerint qua
lis esset appellacionē tacite remittaūt et sic non essent amo
do dandi apl̄i Idem de iure videtur q̄n eos debite petitos nō
dedit in p̄mo termino licet postea dedit in sēdo si hoc non
fuat curia nō ro. conclu. cclxxxix. Idem si petenti apl̄is
nichil respondeat nō glo. in cle. quamus super v. aut si de
appella.

¶ Judex perdit iurisdictionē defendo appellacionē eciaꝫ
frunole et remittendo sine referendo causam suspicionis nō
ro. conclu. cccxlvij.

¶ Judex a quo dicit̄ deferre appellacionē eo ipso q̄ dat acta
pro apl̄is reuēncialibus licet non refert ubi deferimus nō
ro. conclu. lxvij.

¶ Judex defendo appellacionē a gūamne videt̄ se iuris
dictionem abdicare intantū q̄ eciam de consensu partiū nō
pōt postea in causa procedē nisi ad eū per superiorem remitta
tur nō ro. conclu. cclxxj. Nam delacōm primo p eū factam
revocare non pōt licet res sit integra nisi forte iudex esset
talis qui per simplicem querelam adiri posset qua tunc
pres posset ad eū redire non obstāt delacōe p eū facta nō

to· conclu· ccclxvij· li dic q vmo põt de consensu parciũ re integra indistincte in causa procedẽ ut nõ Jo·an· et archi· et Jo·an· in no^la cũ appellacionibus frivolis de app·li·vj· et ut dctur tex· c· ti· sollicitudinẽ cca fi· et ibi no· glo· ſ miquo et idem sentit glo· in c·i· de ma· contrac· ꝺra· interdic· cedie Nam per hc̃ non dicitur in p̃iudicium superioris iudicꝭ appellacionis prosequi iurisdictio in c· sepe v· quero quid si ambe pres et inde sub v· appellacio ·ſ· appellans si tacite

¶ Judex qui detulit appellacionem ponit pot per aliquod tempus intervallũ statuere parti certũ terminũ ad appellacionẽ prosequendam Quidam tamen dixerunt q· hoc non potest nisi statim hoc faciat cum appellacionem detulit nõ ro· ccclxxxj·

¶ Judex appellanti a gravamine dat apłos refutatorios ac assignant appellanti tẽmpus ad compendũ coram superiore pro appellacione prosequenda p talem assignacionem tẽpus nõ devolvitur negocium principale ad judicem ad quem nõ ro· conclu· cccix· v· ex primissis nec per hoc censetur judex deferre appellacionẽ cui nolle deferre declarant dando refutatorios et non pñtitur quis pñtim eodem instanti velle esse sibi contrarius Ideo non obstãt dicta assignacione potũ in causa procedẽ quia tẽpus non assignant ut a se in risdictionem abdicaret sed ut tẽpus quem appellans de iure habebat abbreviaret et ita videtur sentire glo· pnlt· in fili in c· cũ appellacionibꝫ frivolis de app·li·vj· et clarius ibidem in novella super eadem glo· in li· ubi dicit Jo·an· q· p frenanda malicia appellancium judex dictũ tẽpus assignat ut tẽpus iuri assignat Inde non pot dici q· per id appellanti faveat cui a sua iurisdictione laxando et pro hoc inde casus in c· cordi· ti· et li· et ibi nõ in glo· et inde ·ſ· ſ· p̃cio

¶ Judex a quo non detulit appellacionem prosequi ut nõ Imo· in c·ti· de accu· licet Jo·an· aliter sonare videtur in addi· spe· in ti· de remiſ· ſ· videndũ v· vñ et spe· Idem qđ Jo·an· cuius opinionẽ approbat Jo·an·an· et fran· de zabar· in cle· de app· con Imo· et inde ·ſ· ſ· p̃cio

¶ Judex a quo appellatum est rõne gravamis pot procedere in negocio principali statim ut sedis judex promiserint male appellatũ et remisit eam ad pmum judicẽ non obstãt q· ap nũciacione sedi judicꝭ fuit appellatũ nisi tercius judex cui

scđa appellacio sit ꝓmissa inhibuit nō ro. conclu. xxxvij.

¶ Judex a quo appellatur ab admissiōe articulorū si reponit appellantem ānio melius deliberandi et postea recepit testes super articulis valet talis recepcio qua reposicio non fuit facta ad repellendi articulos ꝙ ad melius deliberandi et postea recepit testes recipiendo admittit nō ro. cōclu. cclxxvij.

¶ Judex qui pronūciauit in possessorio suspenso petitorio licet ab eo appelletur et causa principalis cū principali negō alterī cō mittatur potest nichilomīus in petitorio procedi coram iudice ad quem secus si sibi fuisset cōmissa sola causa appellacionis absq negocio principali. Et si vna pcia vellet coram vno iudice in petitorio procedē et alia in possessorio coram alio ꝓfertur ea possessionis ꝙ ꝓlegiata est nō ro. oclu. cxxvij.

¶ Judex qui reuocauit attemptata lite pendēte licet nō con dempnauit eadem die in expens̄ potuit postea condempnare quod intelligitur qn̄ interlocutoria reuocans attemptata transiuit in rem iudicatam quia tūc cōdempnacō expensarū nō est nisi ꝙdam execucio predicte interlocutorie nō ro. conclu. xvij.

¶ Judex in causa reuocacionis attemptatorū debet procedē simpliciter ex puro et mero officio et sine ordine solempni nō ro. oclu. xvij. et oclu. xxvij.

¶ Judex pōt procedē sine figura iudicij i causa decidē vertēte inter clēicos nō int laycos nō ro. oclu. cccxvij.

¶ Judex pōt de plano se informare de infamia et notorio et legitimitate persone nec requīritur q̄ pro tribunali sedeat nec q̄ citet pars nec q̄ deferat iuramēta testib⁹ nō do. an. de cohā. cle. vrā xlvij. col

¶ Judex non pōt procedē sine figura iudicij in casib⁹ non ꝓmissis a iure nisi faciat hoc de speciali cōmissione pape vl imperatoris quia alius inferior non potest hoc nō glo. de here. c. fi. li. vj. et in cle. sepe de ver. sig. sup v. mādam⁹

¶ Judex cui est cōmissum ut procedat summarie ꝛc an possit sub illo vbo ꝛc ea procedē sine figura iudicij si petitū fuit vel si signatura dicat simpliciter audiat talis ꝛc et iusticiam faciat an possit summarie procedē si in petitorio petitū sit inde sub v. ꝛpītū. ꝑ. ꝛpītū ex cuius

¶ Judex cui cōmittitur causa ut procedat sola veritate facti inspecta et ītis non seruatis q̄lem ordinē seruare debeat in bñficiali et gphanis inde ro. conclu. xcvij. et oclu. xcvij.

Si aūt ei omittitur ut procedat fm consuetudinē sua tūc potest procedē et facē sicut vult nec ab eo appellari potest ut nō do. an· in c·i·in fi· de const· et nō glo· in c·statuim· ſſ· assessorem de rp·li·vj· et inde sub v·appellacio ·ſſ· Appellari non pōt ab hys dic q· licet appellacio non operetur quo ad effectū suspensiuz operatur quo ad deuolutiuū ut supior possit emendare ut nō glo· in de·i· de uſum in v·honoramus et idem dicit Jo· de ymo· ut recitat do·an· in dicto ·ſſ· assessorem et do·an· in c·i· et fran· de zabar· in dicta de·i·

¶ Judex cui cōmissa est causa ut in ea procedat pure et simpliciter non tenetur in processu seruare ordinem aure ciuili inductū sed procedē debet fm solam equitatem uel ei nemici et ideo si libellus foret fm rigorem in aliquo defectuus potūt iudex supplere fm equitatem naturalem nō do· an· de iudi· dilecti v· nō quarto et inde bar· in extrauagan ad reprimendā qui i hac mā plene loquitur

¶ Judex qū procedit non ut iudex sed ut bonus vir qua causa sibi committitur ut bono viro potest ut vult ad instruc cionem suam se informare et non procedē cum cause cogni cione nec ptes vocare nō do·an· de cohā de· in c·vrā xv xvnj· colūp· et nō in de· de offi· dele· in glo· magna i fi·

¶ Judex in arbitrys non tenetur sequi rigorem iuris scpti sed potest sequi equitatem ecia non scptam nō bar· in·l·i· C· de sacro sanc· eccle· vide do·an· de const· c·i· v· opp·q vino

¶ Judex an possit sine accusatore et absq; alio processu et aliqua alia probacione punire crimen commissum coram eo pro tribunali sedeñ inde sub v· notorium· ſſ· notoriū qnq;

¶ Judex qui fm naturam cause sūmarie potest procedē absq; iudiciario ordine licet ordinē seruet non viciatur pro cessus sed si ptes contradicūt possūt appellare nō do·an· de cohā de· vrā xlnj· col

¶ Judex si via ordinaria incipit procedē in causa in qua po terat ordine nō seruato procedē an possit ab illa iua recedere inde de· sepe de v· sig· super partibus et inde do·an· de iuris ad nrām in fine

¶ Judex pōt etiā ex officio se informare in hys in quibus sufficit sumaria cognicio nō ro·ordu· cccexxxvnj· pōt etiā in causa ordinaria compellē ex officio procūrem exhibere

mandatū licet per partem non opponatur q̄ sit procur nō de
lec·c·1·li·vj· sup v·absencia in fine

¶ Judex pōt de facto supplere in quocūq; actu ex suo officio
q̄n surgēt iudicij frustracio ideo supplet cca ineptitudinem li
belli nō do·an· de iudi· causam Item supplet in omnibus i quib;
non solū ps offenditur sed et decor iudicij nō do·an· c·n· c·1·
v· nō et̄ quod in hys iude plene per do·an· q̄n iudex possit
de facto supplē in c·bone de postu· pla·

¶ Judex potest de facto supplere in hys que sibi ut iudici nota
sunt ex teſtibus uel instrīs coram eo productis nō ro·conclu·
eccl· iude quod nō de postu· pla· c·bone et iude quod nō do·
an· de resti· spo· c·sollicite in y· opp· et quod nō idem do·an· pul
chre in c· cū dilectus v· y· obuiat et iude sub v· notoriū ·ff· no
toriū pbacionis si fiat

¶ Judex potest reum condempnare in expens ccā i libello
nō petit nō ro·clu· cccxxij· et idem in fructibus quia accessio
ri sūt nō ro·clu· clxxxj·

¶ Judex qui ptem nique ledit faciendo siue iudicando priū
et ptī ad interesse tenetur Idem si ptem ledit negligendo nō
do·an· fin hosti·de priuil· dilecti et Jo·an· de re iudi· c·1·li·vj·
in glo· facientem in no^la / Contrariū tenet bal· in·l· mancipia
C·de fug fugi· Sed adūte q̄ in casibus expressis in iur tenet
iudex ex negligencia pari ad interesse in non expressis tenē
ex regula generali que dictat q̄ ex eo de quo potest quis cri
mīaliter puniri potest ciuiliter in frm̄ pro interesse conuenir
nō bar· in·l·fi· de var et extor· cog· pro hoc dico vbi ex negli
gencia iudicis prouidetur leso de beneficio restitucionis ut in
casu·l· et si p ptorem inprim· et ·ff· aut ptor· ff· ex qui· ca· ma·
non hī locū actio in factū cōm iudicem quia dicta regula ge
neralis non compbendit casum in quo de alio remedio spe
cialiter est prouisum per·l· sancto legū ·ff· de pe· maxime
quia remediū restitucionis non est incompatibile cum actōe
in factū ut ·l· in causa q· inprim· ff· de minо· Inde non est
vēsimile q̄ regula voluit duo remedia contraria induc̄
ut probatur per racionem tex· in dicta·l· sancto legū in fi
iude·s· ·ff· iudex qui tulit

¶ Judex datus in curia vtrum possit citare ad partes si
hoc non exprimatur in signatura iude super v· ēptum ·ff· ēp
tum in curia

¶ Judex recipiendo testes super articulis productis tacm

admittit ipōs articulos nec est necessaria alia admissio nō ro·cō clu· cclxxv· et conclu· cij· et nō glo· de offi· dele· cū contingit sup v· nichilominus

¶ Judex non potest solū reū absoluē actore non probante sed potest ipi actori super petit ꝑpetuū silenciū imponē licet ipe reus nullam peticionem dedeit nō ro·dclu· cxvj·

¶ Judex ordinarius uel delegatus si pronūtiat se iudicem competentem cum non sit an processus p eū postea valeat si nō appellet ur inde plene per do· an· in c· ꝓterea de dila· de offi· cū olim n· ij· col' et in fine appellatus inde ·ſ· ſ· iudex qui p̄tendit

¶ Judex si pronūtiat se iudicem non esse cum sit non desinit per hoc esse iudex sicut nec econtra si pnūciat cū ad se devoluta cū nō sit non p hoc iudex erit nō ro· conclu· lxxxij· inde ·ſ· ſ· iudex qui p̄tendit

¶ Judex adiutus licet sit incompetens super negocio principali fta ꝙ super eo pronūtiare non potuit erit tū iudex quo ad expensas et interesse in quibus poñt partem cōdep nare nō glo· ſi· in c· ult de rp· e· n·li· vj· et in c· sbuutū· ſ· cū uero in fi· de rp· e·li· et ſimili modo pōt de fructibus quē iudicare licet non de re principali nō Jo· an· de ſimo· p tuas ·i· super glo· ſi· Et si idem iudex super plici[u] procedit processus est nullus eciam si pars non opponat ut nō Jmo· et Jo· an· in dicto c· dispendia

¶ Judex si ab inicio non hūt iurisdictionem sed lite pendēte supuenit an processus prius habitus ualideti ur Et si potuit p̄cedē imo modo ut iudex an acta ualeant inde do· an· de ꝓscrip· cū ex officij

¶ Judex qui non admissa exceptōne ad ultiorē procedit tacite exceptionē reicit et ꝙptēa ab eo tanq̄m iniuste gra uante appellari potest tex· est deli· ob· c· fi· et ibi nō do· an· in 2° nō[u]

¶ Judicis uel officialis assercioni creditur in extraiudi cialibus ad eius officiū ptinentibus nō Jmo· de proba· qm̄ contra substanciam et bar· in l· ambiciosa de decre to ab or fa·

¶ Judex si citat aliquem ex priuilegio exemptū an citato teneatur comparē allegaturus priuilegiū inde sub v· ci tacio ·ſ· citatus an teneatur

¶ Judex quis dicatur competens i causa feudali inde sub v·

feudū ſt iude ·ſ̄·ſ· iudex ſecularis hñs

¶ Iudex quis adeundus eſt qñ petitur laudū reduci ad arbitriū boni viri an iudex petentē uel eius cōtē quē petitur iude ſub v· arbitrator ·ſ̄· arbitrio laudū ſi petitur

¶ Iudex quis adeundus ſit in cauſa reſtitucōnis q̄ ſi reſtitucio petitur adūſus ſuam debet adiri ſupior iudicauit caſus eſt in ·l· i· c· vbi et ad quē pōt etiam aduri ipē idem qui iudicauit ſi ordinarius eſt ·ff· de mūn·l· in cauſe ·ſ̄·ſi· ſi petitur adūſus contractum debet adiri iudex rei caſus eſt m·l· y· e·ti· et ita nō ibi per bar· et bal· ſed glo· in·l· minor aut inprīm· de mūn dicit q̄ ſicut cōtē ſuam ꝓpriam quis reſtituit ſta et cōtē ſuaz par· quod non puto quia par in parem non hī imperiū licet hī imperiū in ſeptīm ff· de arbi·l· nam magiſtratus Si autē petitur reſtitucio ad proſequendam appellacionem interpoſitam cuius tpīa ſiū decurſa debet adiri iudex ad quem ·l· pīes c· de app· Sed ſi petitur reſtitucio ad appellacionem interponendam pōt adiri tam iudex ad quem q̄m iudex a quo c· ſi ſepius inte reſtitu·l· v· Delegatus uero adūſus ſuam diffinitiuaz ſiuaz non reſtituit ſed adūſus interlocutoriam fit ·l· ſi· c· ubi et apud quos et ita nō bar· in ꝑ̄ alle ·l·

¶ Iudex quis cenſetur competens an actoris uel rei q̄n reus eius opent excepcio licet non opponentis implorat officiū iudicis ne ab actore inquietet iude ſub v· concepcio ·ſ̄· excepcionem habens

¶ Iudex quis dicatur competens in examinacione teſtiū que fit ad eternam rei memoriam iude ſub v· teſtis·ſ̄· teſtis q̄n

¶ Iudex qui vult procedē ut in notorio nō hīs iuriſdictionē niſi in notoriis et ſi coram eo negatur notorietas vtrū poſſit de hoc cognoſcē an notorium ſit iude ſub v· notorius ſ̄· notorietas ſi coram

¶ Iudex hīs iuriſdictionem vōe ētē qualitatis cauſe ſta demū pōt in cauſa procedē ſi in libello fuit illa qualitas expreſſa et ſic ex deductis in libello menſurantur mete iuriſdictionis nō do·an· de iudi· cetez v· ad glo· et adite q̄ ſufficat q̄ntū ad exercicium iuriſdictionis dictam q̄litatem in libello deductam ſi de eius ueritate dubitatur ut ibi nō e· ti· inprin· v· nō quod et forcius quod etiam ſi illa q̄litas non exp̄matur ſi tū ſub generalib⁹ ūbis libelli ſcludi

pōt sufficit si adūsarius non opponit sed si in principio op
ponēt ēca iurisdictionem repellerentur actor nisi in addi
cione ad libellum uel in alia postea specificaret causam
exprimentem iurisdictionem ut nō idem do·an·e·ti·v·
veniо ad 2m

¶ Judex cui in ēto casu est prohibita iurisdictio si pro
cedit et non opponitur valet processus et sīa per cum
lata nisi iurisdictio sibi prohibita sit altrī attributa fm
hosti·quod est nōbile et nō do·an·de iudi·ceterīs ēca fi·
ul'ab inicio sit ꝓhibita et sūr limitata ut nō do·an·de
rpt' sup his ng·col v·no·ix·

¶ Judex coī quem opponitur de incompetencia rōne insanie
uel ēmis potest cognoscere an sit iudex quia non iudicat sup
infamia uel ēmīe sed an sit iudex ut nō do·an·de iudi·ceter
veniо ad 2m iude·j·m·ss· iudex qui

¶ Judex non cognoscit an sit iudex qī ulī exercitiī iuris
dictionis agitur de ꝓprietate alicuius iur' uel cause auferent'
iurisdictionem et ideo si quentus dicat se exemptū et iudex
uel actor dicat eū subiectū de hoc iudex non cognoscit Jtz
si data sub tali ptāte iurisdictionali reuocatur in dubium
an sit pīās uel epūs et pōuta procedit qī ultra iurisdictois
exercitiī id ad quod infertur pudicīū tangit iudicem ec
clīe secus si respiciat pūdicīū tercy et ideo si reuocatur
in dubiū an locus contractus uel delicti sit de territoīo iu
dicis pūre volenti de hoc cognoscē potēt qua tale pūdi
cīū tercy non ponderatur fm Jmo·si tū hoc casu pars re
cusaret eum ut suspectū uel petēt a superiore causam ad se
reuocari forte deberet adiri qua licet tercio non possit
pūdicare tū vēsimile est q fauebit id quod alias defendt
licet int' alios ar·eius qō de sili causa dr' ut nō do·an·de iu
di·ceter v·veniо ad 2m

¶ Judex an possit parti cōmittere officium execucois
iude do·an·de iudi·c·i·v·nō 3o practicam v·exami
nemus

¶ Judex pōt introgare ptem ēca principalem qām in xj
casibus Sed extr' principalem qām introgat ubicūq equi
tas suadet et an lit' contt et post et etiam post conclusionem
in causa non solū ad dubiam probacōm declarandam sed
etiam ad ipam fundandam quod est nōndum ut nō do·an·
de iudi·c·i·v·nō vij·iudicem et vide oīo sub tibo introgt

ciom concernenc

¶ Judex de causa ꝓpria cognoscere et udicare potest qñ non recognoscat sup̃iorem nõ do·an· de udi· cũ venisset v· opp·v· Sed si recognoscat sup̃iorem tũc cognoscẽ non põt de causa ꝓpria nec de iniuria eius pñali nec infamie ꝓprie nisi ex hoc insurgẽt turbacio iurisdictionis et hoc faceret specialit' ad tuendam iurisdictionem uel nisi iniuria sit pñalis manifesta quia tũc magis est executor quã udex Ideo recusari non potest ſm Jmo· Cy· et bar· quod non placet quia ec' in notoriis sibi fertur licet ordo iudiciarius obmittatur in iuriaz aut respicientem ecclesiam põt indistincte cognoscẽ ut nõ do·an· c· c· v· Jnferior aut

¶ Judex põt esse quilibet ꝑlatus in causa ecclesie sue et ecm causa spectante ad mensam suã põt tñ recusari saltem ut alig ei associetur quia et consanguineus eius recusatur ergo multo forcius ipe ꝑlatus Causam autẽ pr̃monialem non cognoscit nec de iniuria eius personali nisi notoria sit ſm Jmo· Sed de iniuria tangẽ ecclesiam cognoscet ut si dicẽtur epo qp esset symoniacus extraiudicialiter aũt ad defensionem ꝓpriam possit specialiter sibi obicere excõicando et talis excõicacio dicitur po eius ex̃tudicialis nõ do·an·de udi·cũ venissent v·Jnferior aũt ſm Jmo·in c· ex parte de ver·sig·dicitur qp etiam in cã ecclesie sue ꝑlatus non est udex competens quia in causa sua udex esset hosti·dicit contrariũ et recitat Jo·an·in c· ex pte in ꝛpo de v· sig· et hosti· sequitur bal· in·l·i· C· ne quis in sua causa

¶ Judex ordinarius uel etiam delegatus qñ competens erat conr̃ aliquem intelligitur competens etiam conr̃ illig vtem successorem ꝓtendentem ius a predecessore defuncto secus si ius non ꝓtendit sicut est in succedente in ecclesia uel canonicatu uel alia dignitate tunc successor cõuenitur coram suo ꝓmo udice nisi questio esset realis hoc est tangens ecclesiam uel dignitatem et non ꝓpter titulũ ecclesia uel dignitate Conr̃ singularem uero singularem successorem etiã cũ vicio succedentem non censetur ordinarig pdecessoris udex competens ymo ipe singularis successor conuenir debet coram suo ꝓmo udice non coram ordinario pdecessoris sui cui in iur̃ successit quia iurisdictio ordinaria non extenditur de vna persona ad aliam nisi qñs iure cauti reperiatur nõ do·an·de udi· quia v v· venio

ad quitū ſn delegato aut cont̄ p̄decessorem dic ut m·ſ· qu
ſtatim ꝓxiē ſequitur

¶ Judex delegatus cont̄ vnū p̄t un iurisdictione delegata
cont̄ ſingularem ſucceſſorem rei et vicy et ſic iurisdictio de
legata restricta ex ocłusione p̄pn ad vnam ſpēm actionis n̄
ſit ad aliam perſonam cont̄ quam eadem actio competit m
genere licet diuſa ſit in ſpecie nō do·an·de uoł·quia v·nō
n̄·predicta intellige q̄n cont̄ ſingularem ſucceſſorem com
petit iudiciū ex·l· ſi colom uel ex decre· ſepe Secus ſi n̄ cō
petēt condicio ex canone reintegrandam tamen ſmio· et
hoſt·dicūt q̄ nullo caſu extenditur iuriſdictio ad ſingula
rem ſucceſſorem niſi in p̄to delegationis ſit illa cła amoto
quolibet illicito detentore et quo ad predictā dicitur ſuccēſor
in vicio qui ſciens rem ablatam eam occupat ſdem et ſi ignoāt
ablatam ſcit n̄ eam ad ſe non p̄tinē et eā ingredit̄ ꝓpa auctē
ut nō do·an·c·c·v·venio ad glo·

¶ Judex adituſ in reali cont̄ aliquē t̄n̄ poſſeſſorem qui
n̄ non poſſidebat licet non poſſit nichilominus condemnare ad
reſtituendū p̄t n̄ ſuā declaratoriam al̄ domini ꝓferre
pro actore et proderit ut ſua ad execucionem mandetur
ſi poſtea reperiatur aduerſarius poſſidere nō do·an· de iudi·
dilecti in fi·

¶ Judex cui a lege tribuitur iuriſdictio ſuper cauſa ꝓprie
tatis non cenſetur iudex ſuper cauſa poſſeſſionis inquā
poſſeſſor non h̄ annexam cauſam ꝓprietatis et ſic vnus erit
iudex in petitorio alter in poſſeſſorio nec dicentur h̄ē cont̄
rietatem iuriſdictionis quod eſt notandum ut nō ſmio· de
iudi·c·cetery v·venio ad glo·

¶ Judex non poteſt recuſari ut ſuſpectus q̄ p̄cedit ſuper
notorio nō glo·in c·1·de offi·dele·li·vj· niſi notoriū eſſet tale
q̄ nō h̄ret penā certā ꝛ arbitrariam ut nō do·an· de app·paſtora
lis v·col̄ in fi·

¶ Judex ordinarius p̄t recuſari eciā de iure cuiuſ q̄n ē inimico
ſimicicia capitali nō bal·m·l·r· c·ſiqua p̄dī·po·

¶ Judex ordinarius poteſt recuſari ſaltem ut alius ei aſſocie
tur q̄n ꝑtus in cauſa eccleſie ſue ad ſpectante ad menſam
ſuam cognoſcit nō do·an· de iudi·cum venirent v·Inferior
autem

¶ Judex p̄t recuſari per partem cū qua h̄t litem nō ſolū ꝓpter
ꝛ eciā ſi pti in lite alterius aduſar̄ nō do·an· de iudi· c·1·v· nō 2°

aduersauū

¶ Judex qñ est vnus solus pōt recusari si caput .i. metropolita nus suspectus est secus si caput non est suspectū licet alij maiores de consilio sint suspecti nisi caput esset ita parue constantie q̄ de facili mouētur ad dicta aliox̄ uel nisi caput nō posset iudicare sine aliox̄ consensu ut nō do. an. de iudi. c. i. v. oppo. ꝯ. q̄ hec

¶ Judex ordinarius potest recusari q̄n h̄t assessorem ul' cōsultorē suspectū cuius consiliū ex forma alicuius constitucōis sequi tenetur Si autem nō artat' ad consiliū sequendū arbitrariū ad habendū tūc inspicit' qualitas pl'one iudicis an talis sit qui ad dictū consultorē de facili mouēt' uel nō ut nō Jmo. do. an. c. i. v. oppo. ꝯ. q̄ hec

¶ Judex ordinarius licz sit suspectus tū ꝓp cuius suspicōm vicarius suus licet h̄eat idem tribunal non pōt ut suspectus recusari nec omisso ut nō bal. m. l. i. C. si quā predi. po. hoc ultimum tenet ut nō. s. ꝓri. ſi.

¶ Judex pōt recusari ut suspectus usq̄ ad lit' cont' non obstāt q̄ recusans aliquem actū gesserit coram ipso iudice nec intelligitur pars in ipsum iudicem consentire licet petat copiam rpsn uel libelli uel licet cautionem dederit de stando iuri Nam per tales actus non censetur ps renūciare exceptiom declinatoriē ut nō do. an. de re iudi. mē' mrio^m v. oppo. q̄ post

¶ Judex sicut post lit' ōt' potest recusari ex causa de nouo supuenien post pactū et idem q̄n petitur associari alter propt' suspicionem de utroq̄ casu stātur dicto pt' dicenti se nouū habē iudicē in dubitacōm m suspectū ut nō do. an. de iudi. c. i. v. oppo. ꝯ. quod hec

¶ Judex subdelegatus debet recusari non coram eo ſ coram subdelegante q̄n non fuit subdelegatus in totū Idem si in totum et res est integra ſm Jmo. et q̄n dicitur integra iude Jo. an. in addi. spe. in ti. de recu. li. ꝯ. ad fi.

¶ Judex ex quibus causis potest recusari iude in c. accedēs ꝯ. ut lit' non cont' et de offi. dele. cū. i. et de app. postremo et plene p Jo. an. in c. cum speculi de app. li. vi. in no^a et p spe. in ti. de legā. li. supē

¶ Judex delegatus si est parti suspectus pōt antq̄m recuset' alti subdelegare sed post recusacionem non potest nisi parte consentiēte et si super recusacōne pronūtiatum est tūc nō pōt ea consenciente parte omittē ut patet in tex. c. Judex de

de offi·dele·li·vj·

¶ Judex si post recusacionem de eo factam uel post relacõ per ipm factam procedit an valeat g'cessus si nõ appellet inde sub v̊ iurisdictio ꝯ· iurisdictio sic̃ suspendit

¶ Judex inferior a ipa nõ põt causam cõmittẽ tractandam pt̃ ius canonicũ et cuis equitatem et fm iur̃ ciuilis rigorem nõ do·an·de iudi·dilcõ v̊· cca intellectũ

¶ Judex siue sit ecclesiasticus siue secularis debet omes cas ecclesiasticas coram eo vertẽ cognoscẽ et determinare fm canones Si matcia est ciuilis sequenda est lex in foro siue dumodo non inducat ad peccandum Idem si materia est mixta ul' lex fruatur in foro ciuili et canon in foro ecclesiastico qñ fori sũt diuisi nisi matia sit pia qua tunc semp canon est seruandus et ideo in causis liberatis testamenti ad pias causas pupillorũ viduarũ pauperũ et aliaz miserabilium personaz lex contraria canoni non seruatur Si aũt fori non sũt diuisi & ambo in ecclesiam vnum ut qua ecclesia in loco habet iurisdictionem spualem et tempalem ab inicio uel ex accidenti uel ex consuetudine tunc canon seruandus est Et ubi iudices seculares non vellent seruare canones i matia peccant et possent per ecclesiasticos iudices ad hoc compelli ut nõ do·an·de iudi·eleic

¶ Judex inferior non cognoscit de priuilegio ipe ideo si producatur priuilegiũ exceptionis ad p̃iudicium ipe dubio non iudicat inferior Idem si vertitur in dubio de pte te ipe concedentis an ipe concedẽ potuit uel non sed si vertitur in dubio de validitate priuilegij ab eo concessi siue de eo intentu tunc si dubiũ est probabile ut qua de eo apparet casus apertus uel est decidibile per glo· cões uel opiniones cões inferior potest cognoscere sicut iudemus cottidie iudices super talibus iudicare qñ incident veniũt secus qñ principaliter super hoc adiretur qua tunc ipa est adeundo Si aũt hic cadit probabilis dubitacio tunc si cadit cca veritatem uel filiationem narratorũ in priuilegio inferior cognoscit Idem si dubitatur de iur̃ priuilegiati sz an sit capax priuilegij Sed si dubitacio est solum cca uerba priuilegij solus ipa uel alius de eius mandato cognoscit et hec uera priuilegijs concessa a ipa De priuilegijs aũt ipi ipe concessis ipe solus iudicat Adiit q licet inferior nõ cognoscit de priuilegio et dispensacõe ipe principalit cognoscit

tū de ꝓmiſſis executuus ad illa ut ſi diſpenſatū eſt in duobus ca
nis cognoſcat ut cura aīaꝝ nō neglegatur ut no·do·an·de iudi.
cū venissent n· col' in fi·

¶ Judex inferior non potest cognoscē de causa que semel est
ad romanam curiā deuoluta nō ro·conclu· ex· iude oio c·si duo
bus de app· et quod ibi nō Jmo· et do·an· ubi singulariter pre
dicta limitantur

¶ Judex inferior cui est attributa specialis iurisdictio ꝛspectu
certe ꝑsone mtamū remanet iudex inq̄ntū vigil est in exercē
da iustitia et inq̄ntū cam posset exercere sed dam negligencia
uel impotencia exercendi ꝓpter proteruitatem subditorū remo
uitur iurisdictio ad amq̄ū sup̄iorem et sic q̄nq; ex defectu
subdn ꝑnatur dns iurisdictione ne iustitia pdicitur nō do·an.
de iudi· cetera v· nō q; ibi tributur

¶ Judex ordinarius non p̄t cognoscē de causa cuius iurisdictō
est altēi specialiter attributa quia hec ipō nr̄a iurisdictoē ordi
naria est exempta q; est vīn q̄n illa specialis iurisdictio attribu
tur respectu ꝑsone in quam debet exercere secus si respectu ter
ritorij qđ est nōbile ut nō do·an·de iudi·cetera v·nō q; ubi et
iude m·s̄. iudex ordinario an possit

¶ Judex dicitur hr̄e iurisdictionem ordinariā q̄n hr̄ eam ale
ge nō do·an· de iudi· cetera v·veniō ad 1m Item substitutus lo
co ordinarij uel eius vices gerens dicitur ordinarius nō glo·i
l· nec quicq̄ū ·s̄· ubi decretū ·ff·de offi·proconsu· et le·m·l·q.
C·de offi·eius qui vi alte·obtinet et ordinaria iurisdictio non
datur nisi ꝑ principem vnūsitatem legem et consuetudinem
nō ro·odu· ecclie·q·

¶ Judices si sint plures quibus lex tribuit iurisdictionem nō
dicitur data cuilibet in solidū ꝛ omnibus simul possunt tm mit
se aliquos eligē qui cognoscant et eligendo delegare viden
tur et illi electi ꝑtim ordinaria et partim delegata iurisdic
tione vtuntur nō do·an·de iudi· ceterū ·s̄· pnlr v·quero
qui pares

¶ Judex ordinarius an possit cognoscē de causis inferioꝝ
iudicū ei subditoꝝ et an sit locus ꝓuencioni et an si inferior
ꝓuenit possit vetari ne procedat iude Jo·an· et plenius per
do·an·de offi·or·pastoralis in pn̄·et iude aliquid ꝑ lapū m
c·i·de reli·do·et ꝑ bar·ff·de iudi·l·iudicū

¶ Judex ordinarius non p̄ōt ꝑ se nec ꝑ aliū in territoiō aliene
iurisdictionis etiam de consensu ptiū iudicare sin Jmo·nisi

iudex alius territory consenciat nō ro·conclu· cclv· v· 2m dubiū

¶ Judex ordinarius pōt revocare delegatum etiā post lit cont ff·de iudi·l·iudiciū soluitur et ibi per bar·

¶ Judex ordinarius non potest alteri delegare causam sibi et clēico cōmissam nō do·an·de iudi·ps·decernimus v·nūquid aūt possit

¶ Judex ordinarius non potest corrigē suā aut mullandam seō pōt revocare suā nullam et de novo procedē delegatus autem omēz actū eius nullum revocare potest et de novo ficē pter diffinitiuam suāz uel que vim diffinitiue habeat q̄ licet nulla sit de novo siāre non potest nisi lata esset sup mrio mo carnali uel spuali ut in causa beneficiali quia illa non trāsit in rem iudicatam quod est vm nisi error et iniquitas apparet euidenter ex suā uel ex actis tūc revocari potest tam p delegatū q̄m per ordinariū ac si error fuisset in suā expressus nō ro· conclu· cccxxxvij· do·an·dicit q̄ idem est in suā lata in causa beneficiali quod in alijs snīs ut ipē nō in equaliter ·i· de accu· ad finem

¶ Judex pōt revocare interlocutoriam etiam per q̄m pronūciatā aut appellationem desertam quia talis suā habetur quo ad hoc pro interlocutoria nō ro·conclu·lxxxij·et idem tenet do·an· de app· cum cessante vj· col·v· ex hijs decidit bar·dicit q̄ interlocutoria p q̄m pronūciat quis se non iudicem non pōt pronūcians revocare et idem de interlocutoria que continet aliquid dari uel fieī ut ipē nō·ff·de iudi·l· quod g̃ nullit unde ibi bar· qui plene loquitur et dicit q̄ omīs interlocutoria a qua est appellatum pōt revocari nō plenissime do·an·in dicto ç· cū cessāt ubi tractat de revocacione tam diffinitiue q̄ interlocutorie

¶ Judex delegatus non pōt revocare suāz per nullitatem latam etiam si super nullitate alterius suīe lata sit quia licet talis suā super nullitate lata sit interlocutoriā hē tū vim diffinitiue nisi forte esset in causa matrimonali ul bēficiali nō ro·conclu·cccxxxvij·

¶ Judex delegatus a ffā si non est in dignitate constitutus fm formā c·statutū de rp·li·vj· non valet delegacio nisi ffā committet sibi causam ut simplici clēico hoc expresso in rpto q̄ tūc ex cta scia cōmissse uidetur ut nō de rp·statutū in prin·li·vj· in glo· sup v· lraz cū duabus glo·se· Item dictū·c·sta

tutum et ſollempnitates ibi poſite procedunt qñ delegatur cã ſecus qñ delegatur uel ſubdelegatur vnus articulus cauſe uel mera execucio Ex hoc apparet q dictũ c. ſtatutũ habet locum m executore gr̃e dato cũ cla vocans vocandis quia talis nõ eſt merus executor ut nõ ro. conclu. ccclxxxix. Item dictũ c. ſtatutũ procedit dumtaxat m delegacione que fit mter cler̃ cos et ſic non h̃t locum in ea que fit mt̃ laycos ſm Jo. an. i c. ſua nobis de app. et ita loquitur do. an. de nidi. decernimus v. nũquid autem inter laycos Item c. ſtatutũ non habet locũ ſi ptes conſenciũt quod aliter procedatur quod eſt vñ quo ad loca non quo ad perſonas ut nõ ro. conclu. ccclxxxix. unde oiõ ſub v. dignitas. ſ. dignitas eſt eſſe canonicũ

¶ Judex delegatus a pp̃a ſine a principe potest altr̃i ſubdelegare nõ ro. cclu. ccxlix. non tñ potest paſſim hoc facẽ ſcih qñ malicioſe vult ſe exonerare nõ ro. conclu. cccxxxvij ſubdelegatus autem adelegato principis non põt ſubdelegare articulum cauſe cognicõm requirentem eciam partibus conſencientibus ut nõ ro. conclu. ccxlix. nec potest eciam ſubdelegare totam cauſam licet in ſubdelegacione ſibi facta expreſſum ſit q poſſit p ſe uel aliũ de cauſa cognoſcẽ ut nõ ro. conclu. cccl. hoc ultimũ limita niſi princeps delegato ſuo cõmiſerit q ſubdelegatus ab eo ſubdelegare poſſit quia idem poſſet ordinarius facẽ ſuo delegato ut nõ Jo. an. in c. Js cui de offi. dele. li. vj.

¶ Judex delegatus a principe licet ſubdeleget et aliũ vices ſuas cõmittat in omnibus cauſis in quibus est uel erit delegatus tñ talis ſubdelegacio non valet quo ad cauſas que tñ erant ſibi cõmiſſe tp̃re ſubdelegacionis licet poſtea cõmittantur nõ ro. cclu. cccxxxvij. mprim⁹ ſecus in ordinario qui iure pp̃o põt eciam cauſas et negocia cõmittẽ expedien da ut nõ ro. cclu. cccxxxvij.

¶ Judex delegatus ab ordinario ad vniam cam̃ tm̃ licet nõ poſſit illam ſubdelegare totam nec aliquẽ arculũ cẽ cognicionem requirentem ut nõ ro. conclu. ccxlix. Nudam tm̃ tñ examinacionem teſtiũ per eum receptorũ ſubdelegare pt̃ qñ in delegacione ſibi facta expreſſe adiciatur q poſſit per ſe uel aliũ de cauſa cognoſcẽ ut nõ ro. conclu. cccliij. et aliq̃ tangitur cccl̃x.

¶ Judex delegatus an poſſit ſubdelegare id quod ẽ ſibi cõmiſſũ ſine expediatur per viam iuriſdictionis ſiue nudi

mistery sine aliter inde de offi· dele· c·fi· et c·n· c·Js cui li·vj· et in de·i· c·n· et plene per do·an· i dicto c·fi·

¶ Judex delegatus in certo loco non pōt in alio loco iurisdictō exercere nisi ptes expresse consenciant nec sufficit tacitus consensus nō ro· condu· cccLxvij· uel nisi subsit causa trīma p q̄ non possit in loco deputato procedē ut patet in c· statuimus de offi·dele·li·vj·

¶ Judex delegatus licet absoluat reū ab instancia iudicij pp contumaciam actoris tamen per hoc non desinit esse iudex quia actore comparente potest in causa procedere no·ro·cō clu·Lxvj·

¶ Judex delegatus hīs ptātem subdelegandi si moritur anteqū subdelegatus incipiat iurisdictione un expirat subdelegacio nō ro·condu·cccxcvij·

¶ Judex delegatus si moritur ante cām finitam non tollit exercicū iurisdictionis in successorem si delegacio fuit facta sub nomīe ppio sed si sub nomine dignitatis transit ad successorē in dignitate de offi·dele·q̄m abbas ut nō do·an·de iudi·qua v·v·vemo ad quēdā hoc ultim limita nisi delegatus sit cōiunctus sine ppinquus delegantī qua tunc respectu affectionis psone non respectu dignitatis iudicatur delegasse ut nō de test·c·fi·li·vj· in glo· pulc· sed ulla glo· loquitur q̄n negocium quod cōmittitur ptinet ad cōmittentem iure priuato in q° cadit affectio

¶ Judex delegatus archiepō tenetur seruare statutū archiepi nō do·an·de iudi·dilecti v·cca intellectū

¶ Judices delegan si sint plures cum dā q· si non oms ic̄ n̄ possūt duo ex eis in causa procedē narrando tercū eorū collegam absentem uel impeditū etiam si hoc vīm sit nisi eis cōstet de impedimento uel absencia per lr̄as uel per nūctiū ipius tercij nō ro· condu· cccxxxvij· et processus p eos aliter habitus est nullus nec per tercū ratificari pōt Predicta procedūt in ep̄his secus in beneficialibus in quibus sufficit ueritatem impedimenti adesse licet collegij ut profertur ꝓcedentibus non fit nota dum tamen postea de illa constet ut no· ro· cōdu· xvij·

¶ Judex si ꝓcedit ex ignorācia ignr̄as ignām non ualet ꝓcessus ut nō bar· in l· multū de cōdi· et demō· ff cōmunī nō bal· in l· falsus C· de furt·

¶ Judex delegatus si ignorat se iudicē et procedat et sua

feratur ſñia non ualet quia oportet q̄ ſciat ſe eſſe iudicem ut q̄
batur per tex·de eo qui procu·l· quero et ibi nō do·an·de cohi·
de· vīa xlvij· col' v· ista matiā est periculosa et de offi·dele· pru
denciam imprim·ubi p eū plenus nō xlvij· col' v· restet unde
2° dic q̄ si iudex ignoret plenus se iurisdictionem hr̄e sed igno
rat uel dubitat non valet quod agit et ista regula mq̄
fallit/Secus si sciat se iurisdictionem hr̄e sed ignorat uel du
bitat an sup hos casus uel has pēnas habeat et ita subtulit
nō do·an· in·l·q· p̄. comunit·ff· de iudi· et idem sentit ibi
bar· et idem sentit etiam do·an· in c· p· et g· de offi·dele· xnj
v· requīritur 3° etiam inde q̄d ep̄e nō de app· si duobus et de
dila· ptā et inde ·j· ſſ·

¶ Judex qui p̄t procedē ex delegacione debet scire sibi cōp
fore cōmissam et si est delegatus a principe oportet q̄ sciat
per lr̄as nec sufficit scire per testes ut nō Jo·an· de regn· nr̄
eū qui certus li·vj· in not^a Ideo dicit rotā q̄ delegatus nō
acquirit iurisdictionem nīsi sciat se delegatū et consentiat
et hoc de uīr canonico quicquid sit de uīr ciuili ut nō
ro·dclu· cccexxxvij·v· eca 3^m/Sed alibi dicit rota q̄ licet
aī rīptū delegacionis iudici pūtatū non possit iudex exer
cere aliquam iurisdictionem hr̄ tm̄ eam licet illam ignoret
hinc est q̄ super pēnas in rīpto expressas etiam aī p̄ārū
expōnem hr̄ iurisdictionem licet non iurisdictionis exer
citū ut nō ro· conclu· ccij· proiecta procedūt in ꝑphanis
sed in beneficialibus uidetur q̄ nedū iurisdictionem sed
etiam exercicū eius habeat etiam aīq̄m sciat ut nō ro· cō
clu· clxxxij/Et per hoc patet q̄ in beneficialibus valet pro
cessus eius qui putat se iudicem et in uītate iudex si licet
sibi ltīme non constet se fore iudicem ut colligitur ex dic
ta conclu· clxij· Sufficit go in beneficialibus q̄ opi· iudicī
cū uītate concordet quod nō sic dic oiō q̄ oportet iudicē
procedentem se scire iudicem et notam hr̄e ptātem sibi cō
cessam pure uel in euentū fm prius dicta sed non requīr
q̄ sciat illum euentū euenisse sed sufficit ipm̄ putare q̄d
euenīt et ita loquitur dicta conclu· clxij· Oportet go q̄
principalis pt̄as et delegacio sit ei nota & nō pūlicaco dele
gacionis in beneficialibus

¶ Judex delegatus an possit inuocare brachi scular
auxiliū si ei specialit hoc nō sit cōmissum Archi· dicq̄
nō in c· ut officiū· ſſ· denicq̄ de hēti· li· vj· Sed fmo· hoc

et Jo. an. tenent contrū in c. significasti de offi. dele. et hoc ne
rius de uſr scripto Stulus autem curie seruat illam pmā opiō
et fm illam licet non possit delegatus inuocare auxiliū bchy
secularis pōt tñ requirē ordinariū et cū compellē quod inuocet
auxiliū brachy secularis ut nō Jo. an. in dicto c. significasti
¶ Judex ecclesiasticus non pōt nec debet requirē brachiū se
culare nisi in subsidium qñ potestas ecclesiastica deficit in
facto uel in ure cōa subditos corrigendos non ergo potest
principaliter inuocare et ideo iudex ecclesiasticus non pōt
artare secularem ad carcerandum clicos pro debitis nisi
vbi ipe non hī pātem carcerandi et carceres inhabiles ad
clicos detinendos nō do. an. de iudi. cū non ab homine v nō
q. cessantibus
¶ Judex ecclesiasticus qñ requīt brachiū seculare non hī
secularis iudex inquirē an iuste petat uel nō quod e vtiq
qñ id petit pro execucione sue secus si non precedente sen
tencia brachium implorat quia tunc si iniuste peteī non
tenetur iudex secularis eum impendē fm Jmo. ut nō do.
an. de offi. or. c. 1.
¶ Judex ecclesiasticus an et qñ possit cognoscē de causis
pauperū pupillorū uiduarū et miserabilium personarū et qui di
cant pauper et miserabiles pſone iude Jmo. et do. an. de of
fi. dele. c. significanti
¶ Judex ecclesiasticus pōt cognoscere de causis penitencij
et incidenter pōt cognoscere de oī causa tpāli no. do. an.
de iudi. qñto Circa hoc ultīm iude quod ipe nō de or. cogni
tuam v. oppo. quod de incidenti et in c. ij. de do. inter vi
et vx. et c. lator qui fi. sint le. vbi indistincte tenet q̄ po
test de oī incidenti cognoscere ppter excellenciam iuris
dictionis ecclesiastice
¶ Judex ecclesiasticus rei ecclesiastice alienande uel alti
ecclesie vnende debet auctem ipi alienacioni uel vnioni nul
ponē non aūt iudex ecclesie cui sit vnio nota ro. conclu.
clxxxij.
¶ Judex ecclesiasticus cognoscat an captus et detentus
p iudicem laycum in habitu clicali sit clicus uel nō si nō pōt
iudex secularis cognoscē nō ro. odu. clxxxij.
¶ Judex ecclesiasticus semp est competens iudex qñ dubi
um est an iurisdictio spectet ad ecclesiasticū uel ad secularē
Nam ecclesiasticus tanqm maior cognoscat nec secū ingat

secularis et hoc in ordinarys /Secus in delegatis In quibus si dubitacio occurrit ad quem iurisdictio spectet conuīgitur et sil' cognoscāt ecclesiasticus et secularis fm Jmo. Et nō do. an. de iudi. cattey v. venio ad glo.

¶ Judex ecclesiasticus est iudex competens cont̄ laycū qui clericū spoliauit non solū bonis ecclesie ḥ etiam p̄monialibus quia sacrilegiū cōmittit quod est crimen ecclesiasticum Et adire competens etiam si dubitetur an sacrilegiū cōmiserit uel etiam spoliauit Sufficit cū q' in libello narretur qd reale in quo sacrilegiū cōmiserit uel etiam spoliacio possit includi nō do. an. de iudi. cetey v. venio ad glo.

¶ Judex ecclesiasticus potest adiri cont̄ laycū qn̄ tangitur causa iuramenti uel qn̄ agitur ad infringendum p̄ceptum factum cōn legem diuinam uel cont̄ pietatem nālem ut si can p̄cipiatur q' filiū exheredet sine causa quia tale p̄ceptū mittit p̄cm nō do. an. de iur nūr c. quātanall v. op. po. 1°

¶ Judex ecclesiasticus potest adiri ex pacto nudo ex quo licet non oriatur formalis actio oritur tn̄ ius agendi Et adire quia uidetur q' tale ius possit ad iudiciū deduci ablq; eo qd pueniatur ad actū denūtiacōis ecclesiastice ut nō do. an. de iudi. dilecti v. nō 3°

¶ Judex ecclesiasticus p̄t etiam int̄ laycos cognoscē de causa contractus iuramento firmati et in oīn casu īquo canon dat exceuicō; agendo ul' inquirendo nō do. an. de fo. cōp. cū sit v. col' v. tercius casus

¶ Judex ecclesiasticus p̄t adiri ecīa vbi equitas canonica non suadet ius agendi ut qn̄ quis excluditur a petendo pacto uel iuramento si factū quod ꝓmittitur cora iudice i tale q' fm canonicam equitatem mouē debet officiū iudicis ad aliquid ad agendum in mata concurren impetratum tūc eū licet exclusus non possit agē nec ocludi' ut aliquid sibi detur pacto uel iuramento obstan p̄t tamen aduisary sūi equitatem iudici nonficare et etiam tanquā mediator et excitator officij iudicis intimare et concludē iudici ut faciat quod sibi uidetur equū Et iudex hoc agē debet ne ille maneat in pacto/ Et cū non possit aliter permittere nisi restituat venit restitucio in consequencia et super tali causa admittetur iste intimans quasi testis et computabitur i nūo testiū et hac via agi p̄t Nam licet quis

iuramento excludatur a petendo non excluditur ab officio iu
dicis implorando modo ꝓmisso nō do·an· de iudi· dilecti v· sed
an agenti

¶ Judex ecclesiasticus potest adiri pro purgatione cuiuslib⁹
pacti manifesti ut compellatur quis a pcto desistē et petenti
ipm compellē ad pmiaꝫ et in talibus probaciones recepte co
ram iudice seculari cont̄ laycū faciūt fidem coram seculāi
an faciant fidem coram ecclesiastico est in arbitrio iudic
ut nō do·an· de iudi· ac si clerici in prin· v· oppo· quod con
iunctus

¶ Judex ecclesiasticus cui fit remissio p aliū iudicē non arta
tur stare actis factis coram iudice remittenti etiā si remittēs
fuerit iudex competens ffm Jmo· An aūt secularis arteꝫ ſmē
acti iudicij ecclesiastici iude do·an· de iudi· at si dēicī in prin·
actis tū facti coram seculari cont̄ laycū est adhibenda fides co
ram iudice ecclesiastico si agatur cont̄ eum coram eo ut nō
do·an· e· e· inpian· v· opp· q· cōiunctus

¶ Judex secularis hūs iurisdictionem rōne feudi nō pōt
cognoscē dēicū vasallū etiā de causa feudali nō do·an· de iudi·
at si dēicī inprin· v· oppo· cū glo· Sed contrā dicit glo· qm do·
an· pro se allegat xj· q· i· in suma iude sup v· feudū ·ss· feudi
questio qm est de iurisdictione

¶ Judex secularis non potest cognoscē in dēicū de aliquo
crimine etiā si de crimine cumulative agatur siue dēicus ducat
siue ei per medium exceptionis opponatur puta q nō
possit esse testis nota do·an· de iudi· ac si clerici v· ad ter
cium

¶ Judex secularis pōt interponē auctem emancipacionē
q̄ facit p̄ laycus de filio dēico et quod dicit q actor sequit
forū rei vm est qm iudicium redditur in inuitū potest tū dic
ta emancipacio fieri etiam coram iudice ecclesiastico eius fi
lij dēici nō ro·odu· clxxxij·

¶ Judex secularis non potest cognoscē an filius sit ltimo
nō ro· conclu· clxxxij· iude do· an· de or· cog· tuā et qui fi·
sint le· lator

¶ Judex secularis non cognoscit de causa iuris fumerandi
qm agitur reali actione pro ipō vsu fumeris Secus si agat
actione personali inter laycos uel si agatur de expensis cīa
fumus faciendā uel repetendā nota do·an· de iudi· cōto

¶ Judex secularis sicut non cognoscit de causa spūali pri-

epaliter nec incidenter ita nec de causa iurisprōnatus que
spūalis censetur nisi ageretur actione personali pro iure prōn
tus premisso donari quia tūc forte posset corā seculari iu
dice tractari ut nō do. an. de iudi. ēptu inde p eū de or. cogni
tuā v. oppo. quod de incidenti

¶ Judex secularis pōt cognoscē de iuramento an sit seruādū
nel non sed si est probabile dubiū an iuramentū sit licitū et
seruandū solus ecclesiasticus cognoscit nō Jo. an. de fo. compe.
c. fi. li. vj. super glo. ulc i no^la inde plenū per do. an. de fo. spe.
eū sit v. coluꝑ. v. tercius casus

¶ Judex secularis an possit cognoscē de cā possessoiā iuri spū
rei spūalis inde sub ubo spūalis. ss. i.

¶ Judici laico possūt p ppam non solū cause ciuiles ꝙ etiam
spūales delegari sed ab mferiōi delegacio facta non valet in
causa spūali nec in cmūali ad ecclesiam spectante ꝙ in ciui
li sic ut nō do. an. de iudi. decernimus v. oppo. cū glo.

¶ Judex laycus an possit excōicare et excām absoluē inde
sub v. laycus. ss. laycus ex confessione

¶ Judex layeus non potest in ecclesiastic' causis esse iudex
nec consultor nec assessor ut eius iudicio cause tractentur
nō do. an. de iudi. decernimus in prin. et quod dictū est de
consultore intellige qn eius consiliū petse tenetur sequi iu
dex ecclesiasticus als secus licet Jmo. simplicit' dixerit layeū
posse esse consultorē et idem dicit host. de assessore ut nō do.
an. c. c. iste col

¶ Judex a quo si reuocauit grauamen post tempus dando
rum aplos an possit in causa procedē Jo. an. senuit quod nō
in c. ut super de app. li. vj. in no^la Idem si infra tempus reuoca
uit tm aplos non dedit quia reuocacio ꝙuamis nō sufficit ni
ecia dent' apli ut nō Jo. an. ibidem

¶ Judex a quo si appellanti a ꝙuamine respondeit q appellacō
non admittit nisi mqntū de iure tenetur habetur pro non
respondente quo ad dationem aplos nō fran. de zabar' i de
quibus in pnte cpone ex quo sequitur q est iurisditione p
uatus nec potest ad ulteriora procedē sm glo. in dicta de. sup
v. aut si

¶ Judex secularis an possit cognoscē de causa vsuraz inde
plen p do. an. de fo. spe. eū sit v. nūquid aut

¶ Judex cui omittitur ptās confirmandi an possit mfirma
re et econtra cui omittitur ptās mfirmandi an possit

confirmare unde sub ubo libellus .ff. libellus si est datus

¶ Judex ordinarius non pōt causam diffinire in qua excipitur de sua lata uel collacione facta per delegatū ꝑpe nec etiam principaliter cognoscere utrū quis iuste uel iniuste possideat uel alius pocius ius habeat uel utrū quis licet per delegatū protinus ꝑ delictū superueniens priuandus sit nō Jo. an. de offi. dele. super eo ad fi.

¶ Judex ordinarius pōt de causa cognoscē non obstāt q̄ illa causa pendeat in curia nisi de illa lis pendencia excipiatur uel nisi ꝑpe sciat suspendenciā et cōtra citatū non comparentem valet processus ordinary ne dū continācie puniri ꝟ ecc in principali ut nō Jnno. Jo. an. et do. an. in c. si duobus de app. et in c. pterea de dila.

¶ Judex quis dicatur competens ad cognoscendū de surrepcione rpti dic q̄ ille cui rptū dirigitur et nullus alius Jn hosti. ut nō Jo. an. de rp. cū contingat sup glo. ꝟ q̄lit unde tū quod nō in c. pastoralis inprin. c. n.

¶ Judicū ꝓcepta et omissiones an se extendāt ultr̄ tempus sue iurisditionis unde bar. in l. fi. ff. de penis et in l. fundi. ff. de accusa. qui pe. et bal. in l. i. C. de postu. et. ff. c. n. l. puto ff. si quis et glo. in l. cta. ff. fi. ff. de testa. milit. in ff. et hoc nō inbemus in l. glo. hoc iudetur super glo. inꝑpetuū et xvij. q. i. c. fi. in glo. ult et ibi archi. de iurpa. c. cū dilecty in glo. super ubo reseruandā quod hodie uidet expeditū de offi. le. pñti li. vj. tex. et glo. ff. de iurisdic. om. iudi. l. et q ff. fi. et quod nō de sen. ex a nobis in glo. magna in fi.

¶ Judex delegatus per ordinarium de mandato supior uel superiore approbante an possit reuocari per ordinariū sine consensu superioris unde sub verbo mandatū. ff. m.

¶ Judex an possit ptes litigantes compellē ad concordiaz faciendā unde do. an. de mu. pet. c. i. ult col'

¶ Judex si datus unus in pmis lr̄is postea alt' in sedis lr̄is et utiꝑ iudex in causa procedit habita noticia ambarum lr̄az cuius processus valebit pmi uel sedi unde do. an. in c. cū q. de consti. xxxix. col. v. 2us casus. Sed hanc pallū egregie tangit Jnno. in duobus locis Jn pmo dixit q̄ aut papa in sedis lr̄is directe reuocat pmas ut quia dicit reuoco iur̄ dictiom pmi uel reuoco cōmissionē q̄m sibi feci aut reuocat iudicem puta quia dicit cognoscas de tali causa non obstā tib; lr̄is ad talem iudicē impetrati uel quia in sedis lr̄is fit

expressam mencionem de ꝑmis ꝑmo casu ſimilit tenet quod licet quida distinguit inter reuocacionem factam motu ꝓprio et factam ad instanciam partis tñ sibi magis placet ip utroq casu per talem directam reuocacionem reuocatur iurisdictio a ꝑmo iudice ipo iure nec est opus excipere qñymo nec ptes possūt in eum consentire Jdeo non valet processus eius postqm̃ sciuit se reuocatū /Sed processus añ sciam reuocacionis factus valet quia ante scienciam non desinit esse iudex Sedo casu qñ reuocacio est indirecta non reuocatur ipo iure sed ope exceptionis Jdeo nisi excipiatur ualet processus ꝑmi iudicis et ita concludit Jmo· in c· cum contingat de ip /Sed postea hūc passum lacius examinans in c·i· de concess· prebend· vj· sic concludit q ubi directa reuocacio fit ꝓprio motu nullo casu valet processus ꝑmi iudicis factus post noticiam reuocacionis nisi de intencione reuocantis aliud appareat et hosti· hoc firmat in dicto c·i· in glo·hoc intelligūt quida vez v· Sed si ad nullius peticom vbi uero fit reuocacio ad instanciam partis tunc distinguit duos casus vnus qñ reuocacio est indirecta alius qñ directa tñ in fine concludit idem esse i· utroq casu dicat ergo q ꝑmo casu tres sūt opiniones ꝑma est q ualet processus ꝑmi iudic si fiat conꝰ pñtem Secus si fiat conꝰ absentem /Racio dr̃ie est quia pñs tacendo videt̃ lr̃is suis renūciasse et hoc ponit in dicta glo· Idem videt̃ in lr̃is iurisdictionalibus /Sedā opinio q etiam conꝰ abūt̃ ualeat processus ꝑmi iudic si infra x· dies a tpr̃e quo processum sciunt non appellant Secus si appellant /Et hoc dic̃ in dicta glo. v· quida tñ dixerūt /Tercia opinio est et hec magis sibi placet q aut ante processum ꝑmi iudic cōstat ptem que sedas lras impetrauit voluisse illis uti aut q noluit aut dubitatur ꝑmo casu non valet processus ꝑmi iudicis 2° casu secus 3° casu ualet processus conꝰ pñtem sed nō conꝰ abūtem /Racio dr̃ie est quia pñs ex quo comparuit et non excepit videtur lr̃is suis renunciasse quia vna ꝓsumpcio tollit aliam /Et hoc casu saluatur quod dicat in c· cū ōtingt vbi dicit exceptionem esse necessariam qñ reuocacio fuit indirecta sed in absentꝫ presūitur q lr̃is suis uti voluit et credendum est cōuenienti et dicenti q uti voluit quia nō debet presūi q frustra laborare voluit ad lr̃as impetrandas et hoc ponit in dicta glo· v· alij dicūt et forte melius 2° casu ꝑcipue qñ reuocacio est directa dicit idem esse q in tercia

opnione ꝑmi mẽbri et ita concludit in dicta glo. Idem videt si expresse ex hijs patet q; conclusio Jmo. reducitur ad duos casus ꝑmus est qñ reuocacio fuit ꝓprio motu et tũc sive sit directa sive indirecta non valet processus ꝑmi judicis post noticiã reuocationis factus quia tũc desijt esse judex aliter non Secũs casus est qñ reuocacio fuit ad instanciã partis tũc etiã sive sit directa sive indirecta non valet processus ꝑmi judicis si constat q; impetrans sedas lras illis uti voluit vbi aũt dubitatur tũc valet comẽ pũtem ꝛ non comẽ abũtem et sic in effectu non patet esse diffa an reuocacio sit directa uel indirecta ꝛ solũ an sit motu ꝓprio uel non Et semper intelligr de processu facto post noticiam reuocationis quid factus ante valet omñ casu Sed Jo. am. in dicto c. cũ contingat super glo. sed qualit' ꝑmel legit Jmo. quod voluit facẽ diffam int' reuocacõm directã et indirectam ut ꝑmo casu jurisdictio sit ipsius jur a ꝑmo judice revocata ita quod non sit necessaria excepcio secũs casu secus et ita intellexit etiam do. an. dicta Jmo. in c. cetery vbi tenet q; utroq; casu sive reuocacio sit directa revocatur jurisdictio p sedas lras ipsius jur sine motu ꝓprio sive ad instanciã ptis sit concessa In hoc tñ est diffa inter eũ qui si motu ꝓprio sufficit q; intimentur ꝑmo judici a quocũq; vbi aũt ad instanciam ptis requiritur quod per ptem intimentur Sed Jo. an. in c. ceterũ tenet q; etiam sede lre si revocent ꝑmas tenet processus hitus per ꝑmas ipso jure et hoc solũ differt quia ubi ipso jure revocatis non valet processus coram ꝑmo nisi ptes expsse consenciant vbi aũt ope exceptionis tũc sufficit q; non opponatur excepcio Ita nõ compos. in c. pastoralis sup verbo arbitros de rp. Sed Jmo. in dicto c. cũ contingat tenet q; ecẽ pubus consencientibus non valet processus coram primo qñ secũde lre revocantur ipso jure vide omnino ff. judex de legatus

¶ Judex secularis potest cognoscere an quis sit ltr̃atus an non et an aliqua sit uxor uel non et an contractus sit vsurarius vel non qñ non est questio jur' sed facti ut nõ do. an. de or. cogtuã v. opp. q; de incident Item etiam qñ est questio jur' lig non possit cognoscẽ etiam incident de causa aliqua spũali ut de ipa pronũtiet tamen revocacio in dubio an sit spũalis ꝑ si vult cognoscẽ sũmarie an sit spũalis ad finẽ ut remittat nõ e. c. ad fi.

¶ Judex secularis põt cognoscere de nullitate et validitate

sm̃e eciam in causa spūali per iudicem ecclesiasticū late et cora
ipo iudice seculari producte quia hic non tangit̃ur mūta cāue
et cōm questio non est spūalis nō Jo·an· in c· tua de or· cog·
in fine

¶ Judex pōt incident cognoscē de causa de qua principalit
cognoscere non posset quod est vm qn causa incidens non ē
omo diuisa species iurisdictionis nec alcioris gradus a causa
principali als secus Jdeo si iudex habet simplicem iurisdictio
nem non progatur eius iurisdictio ex incidencia ad ea q̃
sūt meri et mixti imperij nō Jo·an· de or·cog· tua v· oppo.
q̃ incidenn

¶ Judex delegatus sub nomie dignitatis si mutat dignitm
tm desinit esse iudex et successor in dignitate iudex erit li
cet Jo· mo· aliter dixerit nō Jo·an· de offi· dele· quamuis in
nouella li·vj·

¶ Judex delegatus subdelegans pōt revocāe subdelegacōz
reintegra de offi·dele· q̃uis li·vj·

¶ Judex delegatus in subdelegando ꝑpetuat iurisdictionez
et facit desinere esse rem integram nō Jo·an· de offi·dele·si
a subdelegato li·vj· nec ad talem ꝑpetacionem requīt̃ur pns
citacio licet archi· contra iude Jo·an· c· n· quāuis li·vj· sup
glo· pult in nouella et in addi· spe· in n· de recusa· pr· q· ad fi·
Item decretū citacionis licet citacio non sit executa facit desinē
rem esse integram Jdeo tūc morte delegantis nō expirat iur
dictō delegata ut nō Jo·an· Tc· fi· de offi· lega·

¶ Judex adiutus super nullitate diffinitiue sm̃e per inferiorē
late non potest de principali cognoscere eciam articulo nulli
tatis expedito nisi partes consentiāt nō Jo·an· in c· audito
de procur̃·

¶ Judex qui pronūtiauit in causa principali si efficitur
iudex appellacionis potest cognoscē de causa appellacionis
equus tamen facit si deleget imo si non delegat potest
recusari ut suspectus nō do·an· de elec· querelam v· ad ma
teriā decretalis

¶ Judex delegatus cui post processum inchoatū alr adiūgi
tur an possit in causa procedere mortuo adiūgente remit
gra anqua adiunctus aliquid fecit iude Jo·an· de offi·dele·
cū plures li·vj· super ibo eo casu in nouella et quod ibi nō
domi·de sanç·gemi· qui mutuū contrahit viuentibus tūs ad
iūgens et adiuncto non tenet processus factus p primū sine

aduc̄to ut nō Jo. an. in dicto c. cū plures quod intellige nisi pres consentirent coram p̄mo procedē qua iurisdictio p̄mi licet af ficiatur per dacionem aduocati ut solus non procedat illa affectō ex rp̄to aduc̄tionis fauere impetrantis inducta desinit et ex tinguitur in casu forcion qn̄ p̄ sedm̄ rp̄tū est iurisdictio a p̄mo in totū aduocata et postea pars consentit coram p̄mo procedē ut nō. ff. iudex si datur hic aut nō aduocat' ꝯ cū alio cumu latur quod est unus

¶ Judex delegatus an desinit esse iudex morte delegantis eius remureꝫ iude sub ubo mandatū

¶ Judex delegatus a principe pōt sniaꝫ per eū lata execu infra annū post annū non pōt de offi. dele. q̄rēn et tē in subde legato p̄cipis ut nō ibi do. an. in fi. Sed etiam post annū pōt ex equi si in tra delegacionis sit cla cōis dictores ic̄ ut nō. ff. ex ecutor. ff. executoris p̄tas

¶ Judex qui p̄sidit se delegatum ꝯ fundituꝰ nullam habet iu risdictionem si hoc constat non valet processus eius in aliquo etiam si pronūciet se iudicem competentem Si autem est dubiū an iurisdictionem habeat tū in ūitate fundituꝰ nullam habet tunc si est datus per falsum rp̄tū non valet aliquis p cessus eius etiam si pronūciaret se competentem si est da tus per rp̄tū alꝫ nullū tunc potest cognoscere de incidenti an sit iudex et ualet eius processus contumacie p̄sentis ꝯ non valet in principali nisi expresse pronūciet se cōpe tentem qn̄ procedit cōt absentem Secus si cont̄ p̄sentem et de defectu iurisdictionis opponentem quia tūc procedendo ad ultiora tacite se pronūciat competentem et extūc valet processus et etiam ante gestus confirmatur nisi inhabilitas et defectus qui opponitur reddat iudicem fundituꝰ incapacē ut quia iudex secularis erat clericum in causa non feudali vel iudex est infamis uel pupillus uel suspectus quibus ca sibus non potest se pronūciare competentem ut nō do. an. in c. p̄terea v. quartus casus de dila. Contra dixit fin Jmo. de infame in c. ceterū v. veruo ad vm̄ de iudi. Sed p̄ma p̄ tenet ange. in. l. q. ff. si quis in ius vo. nō le. predicta in telligē qn̄ est dubiū iudici an iurisdictionem habeat Sed si certus sit cum iurisdictionem non habere licet partibus uel alt̄ caū sit dubiū quia tūc non valet processus nec incidenti nec in principali etiam si pronūciet se iudicem et hec uera sunt tam in ordinario quam in delegato non

cuī in p̄missis est dr̄a inter ordinariū et delegatum nisi m
hoc qua ordinaria iurisdictio est magis certa et cicius ingr
itur dubiū in ea quam in delegata que est minus certa
et adite q̄ tūc dicitur esse dubiū iudici etiam q̄ū non est oīo
probabile dū tū possit aliqua cadere opinio licet non sit verā
Vnde si iudex asserit se iudicem statur dicto suo ut ingrediat
dubitacionem si aliqua cadat opinio qua non presiūtur ī
memor siue salutis ut nō do· an· de r̄p̄is super lr̄is m v·
carta v· ad 2m pallium et inde quod nō· cca premissa per
bar· angr· et bal· in l· q· ff· si quis in ius vo· nō ic· inde ·f· ſſ·
q̄re et ·s· ſſ· iudex si pronūciat

¶ Judex cor̄a quo opponitur de incompetencia iurisdictōis
nōn potest cognoscē an sit iudex quia q̄ē iudex est pars
principalis litigans de iurisdictione vnde si ex officio pro
cedit non p̄ōt cognoscē an sit iudex q̄mmo ceam litigio
inter partes vertente super dubio iurisdictionis si iudex lo
cum p̄ns assumat non p̄ōt cognoscē an sit iudex Idem si nō
assumat locū p̄ns et ad eū p̄tineat comodū sportulaz ſm bar·
licet ſpe· in hoc ultō cōdicat Sed considerari debet qualitas
udias et q̄ntas sportularū an ueīsimiliť moueť eū uel nō
ut nō do· an· de r̄p̄· c· super lr̄is vj· carta v· adite tamē et
v· sequeñ

¶ Judex impetratus p falsū r̄p̄tū licet pronūciet se iudicē
et procedat in causa non ualet processus falsitate detecta lq
bar· aliter dixīt ut nō do· an· de r̄p̄· super lr̄is vj· carta v· p
p̄dicta determinantur et de dicta ·p̄tēa

¶ Judex delegatus cōť quem opponitur de p̄tāte delegan
tis potest cognoscē an sit iudex nō do· an· de r̄p̄· super lr̄is
vj· carta v· per p̄dicta dicat hic Cal·

¶ Judex ordinarius uel delegatus si aditur super appella
cione que narratur interposita uel in r̄p̄to cum non sit et
in causa procedat ualet processus ſm Compos· quod est
vñ si prius pronūciauit se iudicem alias secus ſm Jmo·
ut nō do· an· de r̄p̄tis super lr̄is vj· carta v· per predicta
decidit dubiū

¶ Judex si appellacione deserta procedit stante dubio an
sit deserta ualet processus si per prius ꝓnūciat q̄ fir
met instanciam ut qua concludit appellacōm deserta
non esse et procedendum esse alias si non tollť utrūq
defectus ex pronūciacione sua est nulla uel ꝓpter de

fectū ptātis uel quia lata sine instancia nō do·an· de rp· sup lris vij·carta v· vidi dubitari Sed iudetur q; iudex pronūc iando appellacionem desertam non esse consequ' gnūctiat ꝓcedendū esse

¶ Judex corā quo quis iuenitur rōne delicti in certo loco cōmissi uel contractus ibi imti si iuentus negat se ibi deliquisse uel contrexisse uel negat locū esse de iurisdictione ipius iudic' an possit de hoc cognoscē et in principali procedere et quis hī probāē an ille qui dicit an qui negat ut de do·an· de ꝓpt' sup lris in ultiā carta

¶ Judex delegatus an cōmittitur negociū simpliciter uē additur ut personaliter exequatur si negociū est arduū et non cōue per alios expedibile non pōt subdelegare quia iudetur electa industria persone Secus si negociū est leue Hec aūt dicantur negocia parua uel magna et p alias ñ expedibilia relinquitur arbitrio iudic' vbi aūt omittitur negociū et adiūgitur q' personaliter exequatur uel aliud simile tūc si negociū omittitur expediendū ex officio nō inter partes non pōt subdelegare si negociū est grāue secus si leue Si omittitur expediendum ex officio int' ptes et concernit utilitatem priuatam pōt subdelegare pnbus consencientibus alias non Si aūt concernit utilitatem publicam non pōt delegare ecām de consensu parciū nec dirigit negociū leue a nō leui quia utrobiq; eadem est ratio ut nō do·an· in c·fi·ſ· Item aūt de offi·dele· et idem dicit Jo·an· ſm hosti· in dicto c·fi·sup ubo iūgitur vbi aūt mandatur iudici iudū mīsterū non pōt subdelegare fallit in legato sedis aplice fallit ecām qn legatus subdelegat expresso uel tacito consensu parciū et quod dicatur iudū mīsterū declarat Jo·an·in dicto c·fi· et Jo·an·sup ubo eligē et sup ubo excōicare et sup ubo omittitur et super ubo in hac pte vbi plenius loquitur et iude·ſ·ſ· Judex delegatus a ſpā et ·ſ· sup ubo mandatū an tūseat et super ubo aplico executor cui omittit'

¶ Judex delegatus ad vniūsitatem causarū si in vna incepit cognoscē in vita delegantis non expirat nō bar·in·l· et quā·ff·de iurisdic·om·iudi· et do·an·in c·licet vndiq; de offi·dele·

¶ Jude an omittitur expediendū si decedat anq̄ expediat an successor eius illud expedire possit iude·ſ· sub ubo

mandatū an transit

¶ Judex cui certū mīsterū est ꝯmissum pōt excoīcare impedientes si in cōmissione est cla cōdictores ꝛc als secus cū carcat iurisdictione et excoīcare est iurisdictionis fm hosti. sed vinc dicit etiam sine cla pōt qui est in loco remoto a ꝑpa secus si ꝑpa est pns et ita seruat cuma fm eū ut nō Jo. an. i c. fi. de offi. dele. super glo. ibi quibus inde glo. et Jmo. in c. abbatem de rpīs ubi tenent quod pōt inde .ſ. ſſ. ꝓxi.

¶ Judex quilibet siue sit ordinarius siue delegatus a principe uel inferiore siue sit subdelegatus potest exequi sinā suā excoīcando et interdicendo ꝛ non possit in possessionem mittē exē termios siue iurisdictionis fm Jmo. ut nō Jo. an. de offi. or. cū ab ecclesiaz super ibo malefactores vino quilibet iudex etiam delegatus eo ipō quod causa sibi ꝯmittitur pōt ꝯtumacem excoīcare ut in c. ꝓtā de offi. dele. inde do. an. de fo. compe. cū ꝯtingat v. nūquid aut heant vij. col inde sub v. excoīcacō .ſ. excoīcare pnt inde onō .S. ſſ. et inde sub v. laicus extensione

¶ Judex qui potest procedē ex vno capite competit in quo habet iurisdictionem licet procedat ex alio capite in quo iurisdictionem non habet putans ex illo habē non viciantur processus fm quosdam ut nō Jmo. in c. cū ex officij de prescrip. hostiē cont quod intelligi ut nō angē in .l. ij. ſſ. comunia .ff. de iudi. hoc adiuta pro solucōe contra dele. i. ſſ. i. ff. de fal. cume ad c. cū super de offi. dele. qua dicta lex pma loquitur in actu iudiciali qui fit inter consentientes Ideo si non valet ut agitur valet eo modo quo potest sed c. cū super loquitur in actu iudiciali qui fit in mutū Ideo si non valet ut agit valet ut potest et ad hoc facit quod nō Jmo. in dicto c. cū ex officij et hec solucio videtur melior aliis que dantur per glo. et doc. in dicto c. cū super inde .ſ. ſſ. ꝓxi. et .S. ſſ. inde delegatus si ignorat inde onō do. an. in dicto c. cum ex officij

¶ Judex pōt procedē ut iudex sup vno articulo et ut arbit sup alio et ut arbitrator sup alio qui in iudice est factum cō promissum ut in arbitrū et arbitratorem et in dubio nisi legitur processisse ut iudex uel ut arbit ul ut arbitror put melio de iur potuit ut singulariter nō do. an. in c. nisi esset prebē. inde .S. ſſ. ꝓx. ſſ.

¶ Judex non est cautus nec tenetur processū suū defendē

qñ processit inter partes nisi agatur de eius pena pōt tñ si vult assistere et defendere processum suū sed ubi ex officio processit tūc citandus est et defendē tenetur alias iudicabitur appellans pro temerario appellante si non fiat iudicem citari nō io·an·de app· cū speciali v·oppo· q· non habet iude Jmo· qui in effectu concordat in c·de cero inprin· de tñsac·et in c· in ūrā de procu· et idem dicit ibi Jo·an· sup glo·fi·et archi·ŋ· q·vi·hoc etiam

¶ Judex ordinarius cui ꝑ̄a aliquid mandat non censetur̄ illo quod mandatur esse delegatus nisi in ūrā dicatur auctē nrā uel nisi dicatur omittimꝰ uel delegimus uel simile uel nisi apponatur aliquid aliud ult̄ formā iuris ut nō Jo·an·de offi·or· licet in corrigendis

¶ Judex qui tulit iniquā sñām a qua pars lesa non appellauit pōt teneri ad totale interesse cause et ad expensas litis et cet̄a dampna ut nō glo·et bar·in l·i·ff· quod quisq; iuris et idē nō bar· in disputacione sua que incipit ut iudex per impericiā als incipit a sñā iudicis Idem tenet Jmo·de sen·ex· sacro· pult col· super ubo curare Si autē ꝑs appellauit et succubuit non pōt ut nō bar· in disputacōne sua predicta Sed contrū dicit Jmo·de offi·dele·c·pastoralis ad fi·sup v·iustam Si uero obtinuit tūc iudex non pōt teneri nisi ad expensas lit̄ et cetera dampna si forte debitor qui in ꝓma instancia debuit condempnari est postea factus non soluendo nō bar· in disputacione predicta vbi aūt appellacio est deserta tūc si iudex nō detulit appellacionem pōt totaliter conuenir̄ ac si non fuisset appellatū ut nō bar· in disputacione predicta et idē nō Jmo·de app·sepe super v·pemptoñ in fi· Sed si detulit appellacioni non potest teneri nisi quo ad expensas in lite factas ut nō bar· in disputacione ꝑdicta et in l· mieri·ff· de admi·tu·et in l·ŋ·ſ· ex quibus·ff·de edi·inuita·fac· licet aliter sensisse uideatur·ff·de app·l·i·inprin·ad finē appatus et idem dicit bal· in l·obseruare·ſ· proficisci·ff· de offi·procon·et li·q·xx·et in ti·de pa·inua fi·c·i·ff·siqs nō temerarie super uerbo iudices licet aliter dixerit in l·no uissime·ſ·i·ff·quod fal·tu·auc̄·vbi aūt sñā est nulla tūc iudex non potuit ad interesse conuenir̄ ut nō glo· in l·fi·ff· de va·et ex̄ or·cog·iude·ſ·ſ· iudex qui ptem ledit Non ob·c·sollicitudinē de app·vbi dicit quida esse casū q· etiā pendente appellacione pōt iudex qui inique processit one

mri ad mteresse quia ibi non ꝯuenitur iudex super actu a quo fuit appellatū sed super alio quia post appellacionem ꝑdente ꝑmine interpositam iudex excoicauit partem a qua excoicacione non fuit appellatum sed per simplicem querelam conuentus fuit super multa excoicacione Item ibi non ꝯuenitur iudex ad aliquod interesse p eū soluendū quia iuste excoicauit sed simpliciter fuit conuentus ad finem ut declaretur ptem non fuisse dicta excoicacione ligatam uel ut absoluet̄ur ab ea non ob. c. veñ bus .ſ. ℔ si excoicatus de sen. ex. li. vj. vbi dicatur expressum q̄ iudex iuste excoicans potest ꝯueniri ad penam et interesse per eū soluendum quia referendo illū tex. prout debet referri ad casum imediate precedentem loquitur q̄n non fuit appellatum et ita intelligit Jo. an. in dicto c. in rubrica in glo. super ubo ꝑsona/Sed si quis tex. illū intelligat etiam q̄n appellatū fuit tñ non obstat nec excludit q̄ ad interesse litis ꝯueniri possit iudex ℔ intelligit ad interesse extrinseco alite uel ab actu iudiciali miquē per iudicem gesto in fauorem alterius partis vbi grā si excatus ad instancia partis que ab excoicacione appellauit passus fuit in eo quod ꝓpter excoicacionem non potuit debitorem suū ꝯuenire qui postea fugit uel factus est non solubilis ad tale interesse potest iudex conuenire quia ꝑs appellans non interest nec aliquod ꝓiudiciū principaliter sibi infert quod ꝺc interesse patitur a iudice/Idem in interesse proueniente ab eo q̄ excoicatus non fuit ratione excoicacionis electus vel electio sua fuit ꝓpter excoicacionem cassata et sic hētur ratio non solū dampnū sed etiam lucri ut nō Jo. an. in c. sacro de sen. ex. super glo. i. ad dampna Sed ubi agitur de interesse intrinseco quis actus ad reuocando ipm actū miquē in suiorem alterius partis factū p iudicē ad tale interesse non pōt iudex inuitus ꝯueniri sed debz conuenire partem cuius principaliter interest agi ut est casus in dicto .ſ. sed si excoicatus v. secus aūt fatetur quod si iudex velit sponte appriare et cause assistere et processui suo defendē debz admitti ut Jo. an. post archi. in dicto c. veñ bus in nouella et in c. dilectus. i. in prin. de rpt̄ non ob. de resti. spo. ꝯgrentur vbi est expressum quod si iudex qui subditū spoliauit beneficio suo potest ꝯueniri ut rem spoliatam restituat cū fructibus ꝑceptis quia ibi processit ex officio quo casu ꝯueniri potest ut dicto .ſ. sed si excoicatus v. attamen sic

ibi non fiut appellatū a spolio quo casu potest iudex inueniri ut dictū est Item si iudex qui spoliauit venit pro se seeus si alteri possessionem tradidisset quia tūc non debet iudex cōuenuri sz ille cui est possessio tradita et cuius interest ut ibi nō per do. an.

¶ Judiciū qnqz sūitur pro districtōe qnqz pro pena qnqz p substancia cause et qn̄ sūitur pro substancia subdiuiditur q quoddā est tpr̄ale et quoddā spūale et utrorū quedā sūt ciuilia quedā cr̄ialia quedam mixta quedam ordinaria quedam extraordinaria quedam sūmaria ut nō do. an. sup rubrica de iudi.

¶ Judicio tuo quid ista ūba imptant iude sub ūbo arbitrii ff. arbitriū differt

¶ Juramentū an requīt q scriptura sancta tangatur an vero sufficiat quamlibet scripturam tangere vide glo. in c. ut circa de elec. li. vj. super ūbo corporaliter et in cle. 1. v. porro v. super iuramentum de here. et iude sub v. debitor. ff.

¶ Juramentū tendens in pr̄iudiciū alterius quam iurā tis non est seruandū de iur iur cum contingat et c. veniens iurare censetur qui dicit promitto in fide mea qn̄ iuramentum est voluntarium nō do. an. de iur iur c. et si xp̄us

¶ Jurans non exire domū mstra x. dies si interim citat audire tenetur comparere nec periurus est quia intelligitur excepta superiorus auctoritas nō la. m addi. facta ad tractatū pmu. fre. de sens sup qōne xxxvij.

¶ Juramentū licet sit dolo vi uel meti p̄stitū tam̄ ante re laxacom̄ nō debet iurans contiuenire et si contra facit non est audiendus quando iuramentum est tale quod potest seruari sine preiudicio aīe nō ro. condu. cccxcvj. iude ff. ff. iuramentū semper

¶ Juramentum non extenditur ad non cogitata Item n extenditur eciam de expresso consensu pcū ad aliud q̄ in ipō iuramento expressum fuerit Lacio est fm hosti. et Jo. an. quia solo consensu iuramentū non prestatur cuz habeatur ētam formam que necessario seruāu debeat ut nō do. an. de iur iur decius

¶ Juramentū de non faciendo non inualidat actū contra cuz licet contrfaciens incidat in pmrū nō Jo. an. in c.

fi·de procu·li·vj· Et idem nō in regula quod semel c·li·
nouella Idem tenet fire·de sens consilio cvj· Et bar·in·l.
cum ptorio·ff·de pca·hoc est vñm in actis tpālibus secꝰ
in spualibus in quibus id quod fit conr iuramentū est
inualidum ut nō do·an· in c·cū ag·ferrarien ꝙ·colūp·de
consti·Idem nō archi·de preben·si a sede li·vj· Contrux
nō Jo·an· in c·dilecto filio de preben·super v·iuramento
et idē ibidē post cū patior

¶ Jurans seruare statuta et consuetudines ecclesie si im
petrat beneficiū conr ea ualet impetracio qñ in grā pone
tur illa cla non obstantibus statutis contrys iuramento
firmatis Idem si cla illa non ponitur sed grā motu ꝑpio
conceditur Si ār ad mistanciā iurantꝫ tūc distingue ut nō
ro·ocu·xxvnj· et inde·s·ff·ꝑri

¶ Juramentū potest relaxari per partem cui iuratū est
qūs concernit eius utilitatem nō do·an·de urſinꝫ qūta
uall v·oppo·ꝙ°

¶ Juramentū recipit illas condiciones illas exceptiones
illas limitaciones illas interptaciones quas recipit ꝓmis
sū uel dispositū nō do·an·de urſinꝫ qūtauall v·ver
ad vjm ibi adite tm

¶ Juramentū non habet vim de deregatoīe Conr bar·ff
bñ hr vim de q ualeat omō modo quo pōt nō do·an· in c·i·
de consti·li·vj· in ꝙ° oppo·ad fi·

¶ Juramentū qñ defertur in odiū violenꝫ uel dolosi an
sit necesse partem citari inde sub ūbo citacio·ff· citari
non oportet

¶ Juramētū necessariū nō defertr ubi est vehemēs suspō
oꝛr iurantē nō ro·ocu·cccxxv·

¶ Jurare an tenetur quis uel referre vtrū sibi fuit pecu
nia mutuata qñ in ūtate fuit mutuata postea tm solutā
sed solucio per testes per scripturam probari non potest duc
ut nō per pe·de auch Jo·de vmo et alios in c·cupientꝭ ẏgb
sup ūbo malignāciū li·vj·de elec·

¶ Jurans solue uel aliquid facere, creditōi ad cui tim
an incidat in periurū si non facit creditori tunc excō
cato existente vide sub uerbo excomunicacio·ff· excōica
tus non perdit

¶ Juramentū in supplementū nō defertr ubi probacio per
testes fit magis iudicio intellectus quam per corporeū

sensū nō bal. C. de sen. que pro eo. l. i. in fi.

¶ Juramentū licet ualidat donacōm inter virū et uxorem ut nō bar. in l. si quis pro eo de fideuss. et in l. sens et an genus. ff. ad. l. fal. tū non ualidat confōm per quam fatetur vir se ab uxore aliquid recepisse ut nō bar. in l. cū quis decedens. ff. tricia dele. ng. et in l. aurelius. ff. si. de libe. le. et bal. in l. i. C. de in offi. dona. quod est vñm de iure ciuili. ff de iure canonico secus quod in materia iuramenti seruari debet ut nō in c. cum contingat de iur iur et ualidat confessionem que alias non pudicaret ut nō bar. in auē. si qua mulieri C. adiecti et idem sentit bal. in l. fi. C. de nō nu. pec. et in pūt q. Sed contrū dicit in dicta auē. si qua mulier et ff. si cer. pe. et l. si pecuia unde sub ubo donacio. ff. donacō facta inter virū Sed distingue fm do. an. quod aut quis iurat simpliciter non contiuere et tūc debet iuramentū relaxari aut iurat predicta omia uera esse et tunc non debet audiri veniens contra qua detegit se piurū nō do. an. in dicto c. cū contingat v. octauus casus hoc intelligo nisi arguat dolus uel fraus eius cui uratur quo casu q̄litercūq; iurat debet iuramentū relaxari ut nō do. an. in dicto c. cū contingat v. q̄rtus casus

¶ Juramentū licet sit reale ex parte eius cui uratur et trāseat ad hēdem eius tū ex pte iurantis est personale Ideo ex uramento defuncti non ligatur aia heredis nec heres meret in piurio ex iuramento defuncti ut nō Jo. an. in c. ultimo de iur iur

¶ Juramentū an confirmet et ualidet contractū alias nullū unde do. an. in c. cum contingat de iur iur et per bar. in l. si quis pro eo. ff. de fideiusso. et per fir. de se. consilio xxxj. xl. et xlj. et unde omo consilio cclxxxvij. vbi concludit q licet iuramentū ualidet contractum a lege prohibitū debet tū illud iuramentū relaxari quia iuramentū censetur illicitū ip legis prohibitionem. Sed hoc durū uidetur et contra iura dicencia tale iuramentū omo seruandū ut in c. ij. de pac. iu. vj. et c. licet mulieres de iur iur li. vj. et c. cum contingat c. ij. in antiquis Si enī ille cui uratur cogeretur iramē tū relaxare iura predicta imposita essent uerbis et non re bus Non ob. c. debitores in certo c. i. de iur iur quia ideo relaxatur ibi iuramentū quia erat super re turpi scilicet de usuris soluendis et licet lex prohibeat contractum qui

tñ non est in se turpis iuramentū super eo pñtiū relaxari nō debet nisi dolus uel fraus eius cui iuratur vere uel pñsumptiue intercessit quia tūc racione doli uel fraudis turpitudo potest adesse et ita concludit do. an. in dicto c. cum contingat lig in hoc bal. contdicat in auc. sacrā pubes c. si adū. ven. vide ſ. ſſ. iuramentū debet relaxari

¶ Iuramentū semper debet relaxari qñ arguitur mala lesio Item vbicūq; concluditur vere uel presumptiue dolus uel fraus eius cui iuratur vino fm quosdam iuramentū tunc non ligat licet caucius sit q relaxacio petatur et hec vera sūt qualitercūq; iuret uel de non veniendo contra uel q predicta omia sint uera ut nō do. an. de iur iur c. cū contingat v. quartus casus et gal. de cal. sub titulo de iur iur consilio viij. et facit quod nō bar. in l. cū quis decedēs ſſ. ticia dele. ij. et bal. in l. i. c. de mortis dona. et in auc. si qua mulier in pncipio col' vide. ſ. ſſ. Iuramentū licet sit vbi aut non arguitur dolus nec fraus vere uel presumptiue tunc distinguitur aut iurauit non contrauenire aut iurauit pdicta omia esse uera primo casu debet iuramentū relaxari secūdo nō ut nō do. an. in dicto c. cum contingat v. octauus casus et adūte q iuramentum qualecūq; sit nō tollit pſumpcionem doli uel fraudis ut nō bal. c. delega. i. nō dubium in xvij. opp. et bar. de salice in dicta auc. si qua mulier

¶ Iuramentum ut relaxetur sufficit q dolus uel fraus ipi cesserit recipā licet non ex proposito ut nō do. an. de iur iur cū contingat in tercio notabili et in v. quartus casus et in fine apparatus

¶ Iuramentū debet relaxari qñcūq; interponitur super contractu a iur prohibito nō fit. de senis consilio cclxx pro quo facit q tale iuramentū censetur turpe ut patet vide. que contra ibi turpis onīm est ita Contrarium determinat do. an. de iur iur cū contingat v. octauus quinquit aut et v. dicit bar. vide. ſ. ſſ. Iuramentū an firmet Conclude pro ueritate q etiam cont iuramentū veritatis per quod quis iurat cepta in contractu vera esse debet quis absolui ad finem agendi si dicat in contractu et iuramento dolum uel fraudem intervenisse quia si contrariū dicemus sequetur q iuramenta dolo uł fraude pñtia essent seruanda contra c. cū contingat de iur iur et cont auc. sacrā c. ad v. ven. c

varetur delinquendi et fraudes cõmittendi materia et via
maleficijs apiretur cõt·l· si cũ hy·ff· si cũ lis·ff· de tñsac·et
ex delicto et fraude suus quis ꝓmũ reportaret contra·l·
siue·l· hereditaria·ff·de negꝫ et metarentur hommes ad
mutuandum sub vsuris quã facerent confici instrã confes
sionis de duplo vere sortis et debitor utraret contenta in
instrumto et cõtractu vera esse ad obuiandum qd ibis de
bet debitori petenti dari absolucio a iuramento ad finem a
gendi et probandi dolum uel fraudem in cõtractu affuisse ad
quam probacionem venire non potest obstãt iuramento
nisi prius detur absolucio a iuramento ad finem agendi
Ideo añqm aliquod probet de dolo uel fraude debet absol
ui Set ista fuit mens oldra· in consilio cxix· Nec põt dici
purus qui aicte iuris petit absolucionem a iuramento p
dicto sed pocius debet dici temerariũ iuramentũ iuxt nõ
p do·an·i dcto c·cũ ocũgat v·qstus casus
¶ Juramentũ non parit actionem nec excepcionem nisi
sit iudicialiter parti et iudici mdiffẽnter ꝓstitũ ut nõ bar·
de iur iur·l· quod ex iuencione in prin·
¶ Jurans non revocare testamentũ licet possit revocare
non obstante iuramento tamẽ si revocat est periurus fm
do·an· Sed bar·dicit q non est periurꝰ in·l·cũ duob; ff·fitz
rndit·ff· pro socio vide Jo·an· in c·dilectio de preben· sup
v·iuramento
¶ Juramentum an possit relaxari ad finem agendi uel
excipiendi parte non vocata iude Jo·an· i addi·spe·sup rub'
ca de iur iur i fi·et do·an·in c·debitores e·t·
¶ Juramentũ ꝓstitũ sup materia que dicitur vsuraria nõ
debet relaxari nisi prius constet saltem sũmarie q aduer
sarius ẽ vsurai; uel q instrumẽtũ siue promissio est vsu
raria ut nõ fit·de scis consilio ccc·quem recitat do·an·
in c·debitores de iur iur
¶ Jurisdictio ordinaria non potest dari nisi per principẽ
legem vniuersitatem uel consuetudinem Inferior autem a
principe eam non potest dare nõ ro·oclu·clxj·et iude sub
vbo excepcio·ff· vptũ·ff· successor·ff· Judex·ff·
¶ Jurisdictio non põt prorogari de loco ad locũ nisi in
casibus expressis in iure nõ ro·oclu·cccly·In quibus
aũt possit iurisdictio ꝓrogari iude plenissime per do·an·
de offi·dele·p·et g·

¶ Jurisdictio an possit prorogari in causa feudali inde sub ubo feudoꝝ ·ff· feudi questio adeo et ·ff· iurisdictio non pōt proga ri per vasallū

¶ Jurisdictio quam habet dns in subiectos non sub racione inde iurisdictionis uel tributi non potest ad instar clerici in aliū prorogari fm bar· ut nō do· an· de iudi· certum v·quēo an in casibus et inde ·ff· iurisdictio non potest prorogāi p vasallum

¶ Jurisdictio non potest prorogari in iudicem qui iure prohibente impetrari uel adiri non potest nō do·an· m cle. i· in fine de rpt

¶ Jurisdictio non prorogatur nisi per expssū consensū pcui nō ro·dclu· ecclesy· bar·sequens Jmo·tenet q sufficit tacitus consensus m·l·i·in fine ·ff·de iudi·

¶ Jurisdictio non prorogatur irrevocabiliter simplici pacto litigando coram non suo iudice Joco aīa lis cont pōt penitē tenetur tū penitens parū ad interesse sup quo potest cō uenīri corā illo iudice corā quo litigare promisit quia exe cucionem pacti destinauit in loco iudicis et sic quasi quo ad pactū videtur ibidem cōtrāxisse fm guil· quod est singulare dic tum quod nō do·an·de iudi· c·i· et v· oppo· q locus prece ta intelligi nisi pactum et promissio de litigando fiat iudici quia tūc pcise compellitur nec potest penitē nō de·an·c c·v·qnqz agitur de prorogāda prorogacio cū expressa in iuncto pncia per hec verba volo coram te litigare precludit viam declinatorie secus in tacita que fit litigando quia tē licet valeat actus pōt eius iurisdictio declinari usqz ad lis cōt ut nō ange· in·l·i·ff·de iudi·

¶ Jurisdictio sicut suspenditur per appellacionem lēmam ita p recusacionem et per relacionem nō Jo·an·de app· c·leg in nouella ff hoc infertur q processus habitus per iudicē post recusacionem uel relacionem est ipō iure nullus et hoc tenet bar· in processu post recusacionem habito ·ff· ad treb· quia potest et la·alle·i· Idem tenet glo· iij·q·i· quia suspec tus in ubo canonice et ij·q·vj· quociens·i· et est casus nō· i·c· si qua iudi· pdi· po· ubi ꝓfessum contestacōne ꝓposita īt licet do·an·aliter distinguat in c· cum speciali de app· ij·col Sed eius distinctio mqīm intelligitur facē diuīz inter iurisdictionem abdicatam et suspensam non habet in se re uocationem quia suspensio ita vitiat processum sicut abdicatō

cū pendente suspensione cesset oīe exercicū iurisdictionis n'
pars consenciat ut patet de offi·dele· iudex li·vj· Et ibi est ca
sus de iure canonico q̄ sola recusacio ex causa lēma adeo
suspendit iurisdictionem q̄ quicquid postea iudex agit ptē
non consenciente non valet quod est verū nisi iudex recusa
cionem reiciat tanqm factam ex causa notorie falsa et hoc
exp̄mat ut la· in dicta allegacione et quod dictū est q̄ recu
sacio ex causa lēma suspendit iurisdictionem intelligē pro
bata ueritate cause sicut in appellacione requiritur q̄ cau
sa inserta probetur

¶ Jurisdictionis progacio non cadit in pp̄am quia est iudex
cuctor nō Jo·an·de offi·dele·p·et g·sup ultra glo· Sed Jo·an·
non uidetur dicē verū quia non est iudex in laycs nisi in cās
casibus et nō do·an·de fo·compe·c·r· posset dici q̄ imo habz
iurisdictionem vtem habitu etiam in laycos ut patet ix·q·ij·
cūcta per mūdum et c· per principalem ꝯ non habet vsuz
siue exercicū iurisdictionis in laycos nisi in certis casibus
et tūc si pars non opponit q̄ non habeat exercicū non dr̄
iurisdictio progata sed excepcio obmitti quo casu non ɨfert
siue obmittatur scienter siue ignoranter Secus in progacōe
que per ignorancia fieri non pōt ut nō Jo·an·fm Jmo·c·
ti· prudencia sup̄ q·glo· super ubo non pōt sed et tūc lig
non progetur iurisdictio progatur tū iurisdictionis exercicū
nō do·an·de mu·pen·c·i· quātanatt q̄ col' v·q° est du
biū in fine Quod aūt pp̄a habeat vtem iurisdictionem habi
licet non exercio in omes laycos nō glo·et Jo·de lig·in c·
nouit de iudi·et idem nō glo·et do·an·in c·causam·q·ij·
qui fi·sint le·in p̄ma oppo·et in c·nouit vlt' carta

¶ Jurisdictio non potest progari per ignorantem ius uel
factum quia progacio venit ex consensu qui non potest
concurrere sed vsus et exercicū q̄us iurisdictionis pōt
etiam per illum qui erat concedi tacite obmittendo excep
cionem per q̄m poterat exercicū impedire et tunc nón dr̄
iurisdictio prozogari sed excepcio obmitti ut nō·Jo·an·fm
Jmo·de offi·dele·c·prudenciam super q·glo·sup v·non pōt
v·sed neutra

¶ Jurisdictionalis actus est beneficia conferre nō Jo·an·et
do·an· in c·transmissam de elec·Item vnū beneficium al
teri venire ut patet de excess· prela·sicut vnire Item p̄nta
tos instituere nō vo·exclu·ecclxxx Hē electos confirmare nō

fic·m tractatu pmu·q; xxvj·

¶ Jurisdictio non potest prorogari p vasallum invito dño feudi Item quicūq; non solū respectu nudi exercicij iurisdicionis sed aliter ex toto subiectus alicui dommo non pōt iurisdictionem alterius invito dno prorogare nō do·an· de fo·compe· extransmissa et bar· in·l·i·ff· et post opis ·ff· de no·op· nūc·et inde·s̄·ff· iurisdictio cm̄ hī dns et·s̄·ff· iurisdictio pōt per laycum

¶ Jurisdictionem non intelligitur prorogare nec exceptioni declinatorie iurisdictionis renunciare qui petit copiam libelli ·ff·de iudi·l· non iudetur et ibi nō bar· et inde sub vbo excepcio declinatoria iurisdictionis nō tollit

¶ Jurisdictio ꝓpetuatur per delegatum eo ipō q; cōmittit citacionem licet nondum sit executa nota Jo·an· de offi· lega·c·fi·

¶ Jurisdictio epī et aliorū prelatorum qualis et quanta sit et an inter epm̄ et alios prelatos inferiores sit locus p̄ tencionis uł episcopus preferatur inde plene per do·an· in c·cum contingat de fo·compe· et aliquid per Jo·an· in c· pastoralis de offi·or· et super·i·glo· et inde·s̄·epūs ·ff·epūs solus cū plurib⁹ ·ff·se·

¶ Jurisdictio potest per aliū iudicem prorogari etiam absq; consensu iudicis et superioris ipūs prorogantis ut nō ex·in·l· si quis ex consensu c· de epi·audi· in v· quesito quod intellige nisi prorogatus esset vasallus siu iudicis et ab eo ut superiore haberet predia tributaria ut nō bar· in·l·i· ff· et post opis de no· ope· nū· et in·l·i· ff· de iudi· sed et tunc si de alio quam de feudo uel de re tributaria tingaret posset cum invito dno iurisdictionem alterius prorogare ut nō ange· in dubitā·l·i·ff· de iudi· et quod dictum est laycum posse etiam sine consensu sui iudicis prorogare alterius iurisdictionem procedit qn̄ prorogat respectu cuiusdē spēi iurisdictionem sub eodem genere ut quia subditus iurisdictionem imperij generali de vno iudice subiecto imperio prorogat ad aliū iudicem eodem modo subiectum secus si prorogaret respectu cuiusē speciei ut de iudice layco ad ecclesiasticum tamē hodie etiam ad ecclesiasticum fit prorogacio nisi in hijs que sunt supīni imperij et principis seruata ut nō do·an· in c· significasti de fo·compe· in criminali autem non fit prorogacio sine consensu sui iudicis

ut nō bal· m dicta· l· si ex consensu de epi· aūdi· et inde· ſ· ff·
iurisdictio non potest prorogari per vasallum adde q̄ non so
lum laycī sed etiam clerici licet non possunt in aliū iudicē
consentire se illi per pactum subiciendo sine licencia suoꝝ
dicis et superioris possent tamen contrahendo vnde si quis
contrahat in loco sito iudici et superiori non subiecto for
titur forū iudicis loci contractus quia illi est proroga
cio iurisdictionis que fit a lege licet fiat ex facto homis
ut in c· dilecti de fo· compe· et ibi nō do· an· ſmo· et
Jo· an·

¶ Jurisdictio delegata an p̄petuetur ex solo decreto citacio
nis licet citatis nō fuit executa ſra q̄ iurisdictio nō expiret
morte delegantis decedentis ante executionem p̄dictā inde sub vbo
iudex delegatus subdelegando

¶ Jus appellacione iuris intelligitur de iure quod stringit
et ideo sub hoc nomine venit statuta eciam iure cōi contra
ria licet quidam contra vnde si dicatur in aliquo compro
misso uel statuto quod de iure pronuntiari debeat intelligi
tur de iure quod in loco siue in causa illa stringit siue
sit ius commune siue statutum siue consuetudo ut nō do·
an· de iur iur quītauallis ultrā colūp· et inde sub verbo
grā· ſ· lex· ſ·

¶ Juris appellacione venit et comprehenditur possio acquisita
q̄ illa iuris est nō ro· oclu· lxvij·

¶ Jus supueniens post impetracionem ip̄ti vīmo eciam po
tius contestacionem prodest ut fiat condempnacio nova ro·
concl· cccl·xxvij· inde Jo· an· in c· fi· ut lite pendēt ſup· i·
glo· et plenissime per do· an· in dicto c· fi· et per bar· in l· et
an eandem ·ſ· Actiones ·ff· de excep· rei iudi· et onuo inde
bal· in l· j· c· li· c· li· pe· col· ultrā Idem dico q̄ cessio fit ad
defensionem vbi videtur contradicere hys que dicit do· an· in
dicto c· fi· & non contradicit quia bal· dicit q̄n supuenit ius do
minus do· an· loq̄t referendo Jo· an· q̄n supuenit ius publicame
p̄mū prodest secus non

¶ Jus acquiritur in beneficio per solam collacionem siue
prouisionem eciam ante adeptam possessionem de preben·
si vbi absens li· vj· de ip̄tis gracia c· li· et per solam accep
cionem acquiritur ius ad rem ut nō sub vbo acceptacio
in prin·

¶ Jus in re et ad rem qualiter qualiter intelligatur inde

sub ūbo acceptacō m fi· et sub vbo electio· ſ· electus non habz
ius ſtam ius ad rem facilius ꝓcurat qm̄ ius m re et pñtato
anquam īstituatur habet solum ius ad rem nō ro· cōdu.
cclix· et Jo· an· in c· i· de īstī· li· vj· in nouella et patet ꝑ
tex· in c· dilectus de offi· dele·

¶ Jus accrescendi non potest prohiberi per testatorem
inter heredes vnuſales ſi qm̄ꝫ fuere postum ꝓhiber
nō ro· odu· ccxxxvij·

¶ Jus accrescendi competit filio cui m re certa īstituti
nō ro· condu· ccxxxvij·

¶ Jus offendi et ius deliberandi q̄lit̄ ꝓscribat̄ unde sub ūbo
ꝓscripcō· ſ· prescribi non potest contra ea et· ſ· prescribit̄
ius adeundi

¶ Jus canonicum seruandum est nō ciuile inter laycos
in terris ecclesie subiectis nō hoth· et do· an· de app· c· si
duobus v· demꝫ

¶ Jus si certo respectu competit et alio respectu nō an
valeat actus

¶ Jus superueniens in personam auctoris siue datoris
an confirmet ius acceptatoris tam ad agendum unde plen
per bar· m· l· cum vir de vsucap· vide bal· in· l· obseruare
ſ· fi· v· xv· quaritur· ff· de offi· proconſu· et le· ubi pulchre
limitat

¶ Jus accrescendi an locum habeat in contractibus do
nationibus causa mortis et in quibuslibet dispositionib
unde bar· in· l· si michi et ticio de ver· obli· et plenus p
eundem in· l· sane· ecc· et plenus in· l· i· c· qm̄ nō pe· p·

¶ Juris concursus facit pactum licitum quod alias ſ
set illicitum ut nō do· an· in c· cum ay· de consth· xxxvj·
colūp· v· veno ad vj· notabile hoc tamen non est indistic
te verum ut nō in dicto c· cum ay· xvj· colump· v· veno
ad zm nōbile

¶ Jure datoris resoluto an resoluatur ius acceptatoris
unde bar· in· l· si res distracta· ff· qui mo· pig· uel ypo· ſol·
et in· l· lex vectigal' de pig·

¶ Sequitur Layeus non pōt obtinē ¶

LAICVS non potest obtinere canoniā quia est beneficiū spūale nō ro·ocdu· cccxxvj· pt tamen habere prebendam potest ergo laycus esse p̄bendarius sēd nō canonicꝰ nō glo· de consti· cū a· fernurien sup ubo in canonicos quod intelligit in p̄benda que in mera tp̄alitate consistit de quo loquitur ro·ocdu·ccc·xl·Ilam in spūalibus non habet vocem in capitulo nec etiam cottidianas distributiones ut nō do·an·de consti· cū a· ultīa carta v· 2° que est dicta Illam p̄t etiam habē p̄bendam in monasterys ut ibi nō Sed dic q̄ layco potest concedi prebenda pro eius sustentatione tm̄ per hoc non dicatur habere ius appropriatum admīstrandi sed tanq̄m procurator in re sua admīstrat ut nō do· an· de cau· pos· c· fi· xvj· col· v· ex hys insurgit dubium et inde sub ubo clericus ·sr· notarius laycus

¶ Laycus non potest aliquod ius spūale possidere uel q̄i nec acquirē iurisdictionem in clericum nec p̄latem audire de confessiones ut nō do·an· de cau· pos· c·fi· xxvj· colūp· v· ex hys decidit Illam in laycum non cadit spūalia nc respectu domini nec respectu possessionis nec respectu potestatis iudicandi Sed iusp̄onatus licet non cadat in laycum respectu p̄latis iudicandi cadit tm̄ respectu domini et possessionis quia non est mere spūale et hoc est p̄p dispensationem ecclesie que hoc concedit layco Sepulchri autē non p̄t laycus habere dominiū licet possideatur ab eo cum sepulchrū sit in cimiterio quod est sacrū Jus ergo sepulchri potest dici spūalitus annexū ut nō do·an· de iudi· q̄nto

¶ Laycus non potest hrē ius eligendi nec conferendi beneficium nisi ex dispensatione pape et q̄nq̄m p̄p̄a concedit layco potestatem eligendi tamen ex tali electione si principatur mutuum sed illud incipit et finitur aut in confirmatione que postea sequitur p̄ viros spūales nō do·an· de iudi· q̄nto

¶ Layco potest ex consuetudine uel priuilegio competere iurisdictio siue admīstratio tp̄alium ecclesie vacante sede nō ro·concdu· ccc· sed etiam non vacante sede potest laycus hrē vtem admīstrationem rusticoꝝ et ruraliū

bonorū ecclesie ut si vult esse gastaldus ꝟ non pōt esse admi
nistrator vtis bonorū ecclesie sub nomīe officij ut vicarius
uel yconomus nec potest esse admīstrator vtis personarū
ecclesiasticarū nec eciam pōt conshtuī ꝓprio nomīe primo
collector et admīstrator spūaliū obuencionū Vnde decīas
et oblaciones colligē non posset ut ullarū principalis
admīstrator ꝟ nudū mīsteriū posset ei concedi et ideo auc
tōritate inferioris a ꝑpa non pōt quis laycus deputari
ut habeat ius colligendi obuenciones et reditus eccle
siasticos et q ei deputetur officiū supet ecclesiam ut dis
buat reditus ad libitū in fabrica ecclesie qm illud offi
ciū non est in ecclesia ut mīsteriale ꝟ principale subq
cadit subiectio ecclesie quod nō conī operios in parrhus
tuscie qui colligūt reditus et legata ecclesiastica et dis
tribuūt ad fabricam ad libitū/sed laycus bene pōt constitui
procuī et syndicus in vnam particularem causam eciam ec
clesiasticam et spūalem ex quo non habet sub nomīe generā
lis officij potest eciam conshtui syndicus ad causas perso
nales ecclesiasticas quia per hoc non videtur habere vlg
admīstracionem bonorū et personarū ecclesie in qua tm
vetatur ut nō do. an. de iudi. decernimus v. si querit an
possit habere an aiūt qm laycus conshtuitur procurator
uel syndicus ad vnam causam ecclesiasticam particularem
et spūalem requīritur speciale mandatū an sufficiat gnāle
unde sub v. procuī .ſ. procuī pōt esse laycus adde pro nēcī
tate ecclesie qm non inuenitur clēicus qui conducat potest
eciam dari ad firmam ecclesie cū vlī admīstracōe redituū
et cum facultate colligendi temporales et spūales red
ditus ut nō do. an. de cau. pos. c. fi. xm. colūp. v. ex hys
go decidimus

¶ Laycus licet posset conshtui syndicus ad vnam particu
larem causam eciam ecclesiasticam et spūalem ut .ſ. proxīe
dictū est tm non pōt conshtui syndicus ad alienanda bona ul
tra ut principalis dispositor rerum ecclesiasticarū quod
est prohibitū ut nō do an. de iudi. decernimus v. si an possit

¶ Laycus non pōt ꝟ an possit esse notarius in causa ec
clesiastica ꝑsertim spūali unde do. an. de iudi. ultīa col

¶ Laico non pōt epūs nec ꝑpa delegare potestatem exā
di ul absoluendi ab excatōe nō do. an. de iudi. decernimus
v. concludendo an aiūt possit laycus esse iudex in causis

ecclesiasticis ciuilibus ciuilibus et spualibus et an saltum pos
sit esse assessor aut consultor iudicj ecclialici unde sub v. iudex
ſſ. iudici laico et .ſſ. iudex laycus

¶ Laycus pōt auctōitate epi predicare an aūt possit publice
disputare de fide unde do.an. de iudi. decernimus cca fi.

¶ Laycus pōt esse procūr ad acceptandū beneficiū ecclasticū
pro clerico siue sit constitutus ad ctū bñficiū acceptandū siue ad
incertū An aūt possit laycus miesteri pro alio de beneficio ec
clesiastico dic q tucius est eum esse clericū ut nō. Jo.an. de
pben. accedens

¶ Laycus capiens clericū ecia delinquentē sine auctē sui si
prioris plati suaq excōicationis incurrit/ licet licencia capi
endi habeat tm sine pena non peccat/ Si aūt clericus delinqs
est in fuga ita q licencia plati hri non pōt tūc fm ab.licet eū
cape sine pena Sed do.an. et archi. contra et nō do.an. de iu
di. eū nō ab homie v. ad ultim Quis aūt dicatur fugior in p
dicta licencia tanda unde do.an. in dicto c. ut fame de sen. ex.
vbi tex. de hac matīa loquit

¶ Laycus an possit testificari cr clericū unde sub ubo testis .ſſ.
testificari non pōt regulariter

¶ Laycus non pōt recipe caractēm ordinis et eius execucōz
unde sub ubo ordo .ſſ. ordinis caractēm

¶ Laycus sicut est inhabilis ad impetrandum beneficiū per
viam ipti Ita et ad impetracionem pūtacōn de quo fiendam p
prōnū oportet go q impetrans uel pūtatus sit clericus tpre
impetracionis uel pūtacionis nō do.an. de utrq.ſſ. multacōib
in x° nōb

¶ Laycus ex concessione pape pōt excōicare nō glo. xxxij.di.
c. preter hoc .ſſ. uerū v. scribit eū Idem nō Jo.an. in c. q. de
pben. li. vj. super vbo nil dicit in fi. in nouella An aūt possit
laycus excōicatū absoluē puto in dubio q sic ex speciali cō
cessione pape eadem rōne qua pōt excōicare sed cessante tali cō
missione dubitatur an iudex ecclesiasticus laycus ordinatu
rus uel delegatus possit excōicatū p eū absoluē Goff. dicit
q sic ut nō archi. lxxxvj.di. bene quidem in fine Contrariz
tenet glo. de sen. ex. canonica et do.an. c. n. eū illos et hosti. c.
ti. A nobis Sed Jo.an. ibi dicit q pōt absoluē quo ad fōrū iudi
ciale nō quo ad pūale et hoc tenet ibidem do.an. in dicto
c. A nobis Vide sub uerbo excommunicacio .ſſ. excōicare
possunt

¶ Laycus an possit iudex consiliarius uel assessor esse i causis ecclesiasticis unde sub uerbo iudex · ff· iudici layco et ff· se· et an possit esse vicarius epi vide sub vbo vicarius · ff· vicarius epi i tpralibus

¶ Legatum siue relictu oim bonoz inducit hedis fictuaz si alias no esset heres scptus ut no glo· ff· de here· instit· l· hys ub unde · f· ff· legatu p quod

¶ Legatum tocius hereditatis uel partis habetur pro tali fidei commisso per quod transeunt iura actiue et passiue in legato oim bonoz Secus in legato pris bonoru quia illd intelligitur deducto ere alieno no bar· dele· n· siquis seruu ff· fi·

¶ Legatu tacitu non operatur trilla com dnj no bar· de legi· in l· vxorem· ff· agri plagium

¶ Legatu an possit fieri collegio uel templo futuro unde sub vbo futuz

¶ Legatu ad etum vsum pu non pot ad aliu vsum conuerti sine licencia pape ut patet in de· quia contingit de reli· do· in tex· et glo·

¶ Legatu spei no minuitur ex legato qntitatis licet bona hereditaria non sufficiant ad vtrumq legatum no bal· de testa· mili· l· si certarum· ff· fi· et· l· se· nisi testator expresse dixit vel le qd legatu qntitatis integre pstaretur ut no bar· in l· qui quadraginta inprin· ff· ad fal·

¶ Legate rei dominiu an recta via trnseat in legatarium dic q non si est legatu qntitatis idem in legato generis nisi facta dec cione Secus in legato speciei certe nisi esset legatu tacitz no expressu no bar· in l· i· C· coia dele· vbi aut legatur res in quo testator non ht dominiu f publicanam dic ut ibi no In legato aut vniuali partis hereditatis qua aliud equipatur fidei co misso vniuali pris hereditatis qu non transit dominiu nisi facta restitucone Secus in qua legatu est alias vniuala le ut qua legatur grex et peculiu et similia In legato uero oim bonoz idem est quod in fide comisso vniuersali Secus in generali legato partis bonoru no bar· et cy· in l· i· C· co niua dele·

¶ legatarius ht tacitum vpothecam pro legato in rebus que a testatore puenuit ad heredem non in ipa re legata vel dic, q eciam in ipa habet tacitum vpothecam non obstante qd illius rei dns sit qua aliud dominiu habet de iure speali

nō bar· in ·l· dele· i· Jn specie autem vñ legata non compent alteri legatario tacita vpotheca ut nō glo· et cy· in ·l· i· co mūia dele·

¶ Legata non possūt pti nisi adita hereditate et sic legatarius nullā hī actiōz realē psonalē nec vpothecam nisi post aditā hēditatē et si aliter aduocato cōsulit situe agit nō cy· in ·l· i· C· coiā dele·

¶ Legatī per quod quis relinquit uxorem ucl aliam personam onāz et vsufructuariam oīm bonorū suoz filio mīstituto continet alimenta dumtaxat ꝛ mīstituto extīneo continet vsufructū nō bar· et bal· in ·l· ticia ·i· ff· fi· dele· ꝛ· nullo aūt mīstituto continet heredis mīstitucom ut nō bar· et bal· in ·l· licet C· de pactis vide ·s· in prin· et spe· in n· qu fi· sint le· ff· i· v· quod si quis ita et quod ibi nō Jo· an· in v· quidam aūt vbi facit driam an alimenta relinqñtur vxori an vxor relinquit dōna et massaria sue vsufructuaria ita ut po cau recipiat alimeta ab hēde secūdo a septā quod nō

¶ Legatū rei in certo loco existenciū an extendatur ad rēs p testatorem in eodem post legatum factū coīcatas et an si testator legat uxori vestes suas veniant in legato vestes facte vxori post legatum inde bar· in ·l· si ita de an· et ar· legā·

¶ Legatus habet iurisdictionem ordinariā nō ro· conclu· xxx· et legatus de latē non concurrit cum ordinario in conferendo beneficia ad collacionem epi spectancia iure ꝓprio Secus in hys que ad epm ptinet iure devoluto quia illa nō pōt legatus eciam de latē conferre nō ro· dclu· ccc· et inde hc sub ubo ambasiator· ff· bñficio· ff· dispensacō· ff· dispēsatē an possit legatus auctas· ff· i·

¶ Legatus de latere maior est epō et est ordinarius in prouicia sibi decreta Jdeo potest statuta ꝓpetua facē et electiones et exempciones confirmare et ecclesiam prochialē epāli ucl alteri dignitati vnire ex causa racionabili dūmodo nō fiat vnio alterī ecclesie et exemptē ab ordinario quia tē nō posset sicut nec uis vnq ecclesie alti dare nō ro· dclu· cxxy·

¶ Legatus de latere potest ecclesias eciam collegiatas vnire ꝛm la· licet fre· consului confrui sed non pōt ipas ecclias collegiatas conferre et pmutare eciam mutuis hys quorū ut est nisi sint prōm layci cui quos non pōt quasi dyocesano ut nō la· in addi· qua fecit ad tractatū pmu· fre· q· ix· inde

do·an·in c·fi· de confir·un· vbi plene ponit de potestate legati dic q' legatus non potest vnire hospitalia nec ecclesiam huic patronū laycum sine ꝑ̄ius consensu nō do·an· de excess· pla· sicut vnire

¶ Legatus de latere licet possit vnam ecclesiam altri vnire nō vocato rectore non tñ pōt illam sine eius bona dimembrare nō vocato rectore et non seruata solempnitate que reqūitur in ꝑpetua alienacione nō ro·ocln· ccxcv· unde ōino fre·de sens qui aliter loquitur consilio cxcv· ubi dicit q' ecclesiam collegiatā vnire non pōt vno nc simplicē capellā si p eius vnoz auffertur ordinario ius confēndi fm Jo·an· in addi·spe· in de legā· p̄· nūc ostendendum v· v· dicit q' ecclesiam ecc pōt vnire mense epāli

¶ legatus de latere non pōt beneficia vacancia in curia conferre Quid aūt de deuolutis ad sedem apticam an illa cō ferre possit unde do·an· in cle·fi· de offi·or· et glo· in cle·si de beneficio de preben· dic q' potest nō Jo·an· in c·i·de offi· le·li·vi· in fi·glo·

¶ legatus eciam de latere non pōt in genere nec in specie cuiq' omittē nec dare potestatem recipiendi relignaciones et conferendi beneficia eciam personis ydoneis nisi ꝓ suam le gacionem constituti ne detur via ad futura beneficia confe renda cont consiliū latranen sed pōt omittē relignacionem et ea admissa posset dare ꝓtem confēndi illud beneficiū relignatū qua cessat racio prohibicionis cū tūc beneficiū sit vacans non vacaturū nō ro·ocln· ccclxxxv·

¶ legatus de latere licet posset facere statuta ꝑpetua ut nō ro·conclu·cxv· quod debet intelligi de statuts que non sūt cont ius qua statuta cont ius cōe facē non potest ut nō Jo· an·de offi·archipr· c·fi· in glo·ultā de offi·le·c·fi· in princi pio statutū tñ quod est in ecclesia non pōt tollē ut nō fre· in tractatu pmu·q·xxxv· Dicit tñ lapus ibi in addi·q' eciā statuens licet iurauit statutū tñ ad mandatū legati facient mencionem de iuramento possit contuenire sine metu pu ry et sic sentit lapus q' legatus pōt statuto ecclie derogare ꝛ nō dicat q' possit totū tollē

¶ Legatus de latere potest derogare consuetudini de op tando nō la·in c·fi·de consue·li·vi· Item per reseruacionē suam potest impedire p̄sentacionem patroni de iure pa·cum di lectus et ibi nō glo·

¶ legatus an possit absoluē ab excoīcacione uide sub v. excōi cacio. ſ. excoīcatus ꝑ iniectionem

¶ legato creditur sicut et cardinali de hys que coram eo aguntur nō Jnno. de accu. cum dilectus et uide sub uerbo cardinalis

¶ legatus natus licet sit supior p respectū ad alios intra legacionem suā exhibentes ut possit ad eū appellari uel ipē per simplicem quēlam aduri tū ipē non est superior suis ipūs ut nō archi. Ideo a sniā sua non potuit appellari ad eū ut legatus et cōr rōne legacionis non dabitur sibi nouum semestre ad beneficia conferenda si ut archiepūs fuit negligens nō ro. cōclu. ccc.

¶ legatus de latē pt fame exhibē i cmūe in quo pōt dispen sare Jn bar. et ita limita Jnno. hosti. et archi. ut nō pe. more in c. i. de offi. le. li. vi.

¶ legatus de latē licet possit conferre beneficia ad sedem apticam deuoluta ut nō Jo. an. in c. i. de offi. le. li. vi. in glo. fi. tū prochialem cōmendare non potest non existens in sacerdo cio et etate ltīma qua dicit tex. q tali nemo commendare p sūmat et illud vbum nemo est vle ut nō Jo. an. post archi. in c. nemo demceps de elec. li. vi. i nouella per hoc iudet q prochialem ecclesiam vacā p non promocionem ad sacer docii non potest legatus conferre non promoto dicit q ca nullatenus cōferat ut in c. omissa. ſ. porro e. tu. et li. et illud vbū nllatenus ē vle negatiū et equipollet ubo nullus

¶ legē et dicē equipollēt nisi legē foret de suba nō do. an. de coha. cle. vra v. nō q legē

¶ legittimacio an possit fieī p nfiōrē a principe iude sub vbo filius. ſ. filij legittimi

¶ lex et constitucio ligat post duos menses a die publi cacionis et non ante ut in c. i. de postu. pla. et nō per glo. in prohemio decretaliū et sexti et cle. iude plene per do. an. in c. cognoscentes de constn. et per la. in cle. i. in glo. de here. sup vbo probacio

¶ Legis vim obtinent et ab eodem tempe quo lex ligāt mandata generalia ꝑpe sicut sūt regule cancellarie qua talia mandata faciūt naturā legis nō glo. de sen. ex. a nob et in cle. i. de vi. et ho. cle. sed do. an. tenet contriū q tales re gule non habentur pro lege ut ipē nō in prohemio cle. i glo. super vbo de cetero pro quo facit quia de natura legis

est quod sit ꝑpetua et eterna licet qñq; sint tpr̃ales ad vtm̃ conditorẽ ut nõ Jo·an· in re·nemo põt·i· in no^la vlr col' post prin·dicit q; regula idem est q; canon Sed rex·alr' dicit in l·i·ff·de re·iud' et uide ·ſ·ꝙ·ſequen

¶ Lex siue constitucio si dicat q; in una dyoc' non põt esse n' nisi subcollector intelligitur eodem tpr̃e sed successiue uno post alĩ renoncõ ul' defunctũ pñt esse plures nõ ro·jclu·ccp. et idem in mandato dicaute q; collector non possit substituẽ nisi vnũ subcollectorem dumtaxat in singulis ciuitatib; nõ ro·jclu·cclvj·

¶ Lex siue constitucio excludens indefinite exceptionẽ nullitatis non intelligitur excludẽ nullitatẽ procedentẽ ex defectu iurisdictionis q̃ exceptio totaliter per constitucionem tollitur secus si solũ differtur quia tũc etiam si nota sit in constitucione includitur nõ Jo·an· in clc·i·de re iudi· in glo· super v̊bo pendẽ et inde ·ſ· sub v· vꝑ^m ·ſſ· ipꝑ^m q; quod mandatur

¶ Lex siue constitucio extrauagans an seruanda sit et an sentencia per eam lata teneat inde Jo·an·de ſi· mistru· pastoralis

¶ Lex siue constitucio penalis si aliquid expresse prohibet per quod aliud añcedens et consequens intelligitur esse tacite prohibitũ in tali tacite prohibito pena non habet locum in ·l· expressa sed remaneat pena arbitraria licet ergo lex penalis et prohibitiua q̃q; ex consequencia extenditur quo ad penã ut nõ glo·singularis in clc·i·de consang·et affi· super uerbo contrahere ſm contrarium facit in c·si postquam de elec·li·vj· super v̊bo mente Sed solue ex notatis in·ſſ·ꝙ·ſe·

¶ Lex siue constitucio penalis q̃tũcũq; in alterius fauorem principalr' facta sit extendi non debet nõ ro·jclu· celxxvnj· Contrariũ dicit glo·de elec·sciant cuncti sup v·alios li·vj· nisi dicatur q; ibi fiat extensio ad casum qui sub v̊b legis comprehenditur ſm latam significacionem ut nõ sup dicta glo· in nouella et dicitur hic in fi·vel dici potest q; ibi est eadem racio in casu ad quem fit extensio Item lex penalis non extenditur ad casum etiam eiulem tex·de elec·statutũ li·vj· in fi·vbi est eadẽ racio quia tunc non dicitur extensio quia quod est ex racione est ex mente nõ Jo·an·de elec·si postqm̃ in glo·super v·alios c·n·et li·quod est veru

qñ est oño racio ut nõ glo· de temp· or· c·1·e·li· super vtalic et
archi·de pe·di·1·c·vulgaris ·ſſ· pene et hoc intelligt qñ racio
ſiue mens potest colligi ex uerbis m·l·expressis alias secus
ut nõ do·an· in cle·1· de rpt in glo· super úbo presidentes
Set de ulta distinctione qñ mens põt colligi ex uerbis m·l·
expressis et qñ nõ est casus in dicto c·si post quam ·ſſ·1· de
claratur ex mente c·cupientes c·n·li·vi· fuisset scilicet q
electus qui fm úba c·cupientes dicit q debet uenire cũ iu
ribus et mũmentis et processibus ad causam facientibus
sed in ·ſſ· fi·dicti c·si postqñ dicitur q c·cupientes q fm úba
loquor qñ ab electione appellatur seruandum etiam est
qñ a confirmacione electionis uel a prouisione facta per
illũ ad quẽ erat prouisio ex negligencia deuoluta appellat
ad sedem et hoc est ex vi prorogacionis facte p ppam i duto
ſſ· fi· qua modo ex uerbis c·cupientes potrat iste casus cõ
prehendi Ideo iste·ſſ· fi· non venit declaratiue ꝛ prorogatiue
et ita nõ Jo·an·de regi uus odia li·vi·ad fi·in no Item de
pmissis est casus in cle·1· uicta glo· super úbo contrahente
de consang· et affi· vbi patet q ad casum qui est ex mente
que est ex uerbis in·l· sine constitucõne expressis non extẽ
ditur nec prorogatur lex penalis quo ad penam ex legis
uerbis prohibent mriõnũ non põt concipi q prohibeant
sponsalia que sũt quod diuisum a mriõnio tũ presiũtur qõ
mens fuit etiam sponsalia prohibere et nichilomiꝰ ex ista
mente ꝓsumpta non põt dici q pena apposita in mriõnio
habeat locum in sponsalibus ut ibi patet licet aũt i matiã
penali exorbitanti non licet argũẽ ex dempnitate racionis
que specifice ex uerbis legis non colligitur licet tũ extendẽ
verba de stricta significacione ad latam vbi est eadem ra
cio ut singulariter nõ do·an· in cle·auditor de rpt in glo·
sup v·bñficõ Conf hoc tũ uidet glo· in cle·1·de so·ope·sub úbo
subditos et unde sub úbo statutũ penale unde etiã ·ſ· ſſ·lex siue
ordinacõ etiã penalis·ſſ· se.

¶ Legis mens generalis et tacita opatur sicut expressa
nõ bal· in·l· maximũ uicũ c·de libe·ptem· quod procedit in
non exorbitantibus sed in exorbitantibus non licet ex ulla
generali mente argũẽ sed ex specifica que ex uerbis specialis
ter colligitur bene uel legem extendẽ ·nõ do·an· in cle·1·
de rpt in glo· sup v·ꝓsidentes unde onio bar·in·l· sed sciendũ
ff·ad·l· pompe· de paric· et in·l· furti·ſſ· ff· ff· de hys qui nõ

nisa· et arch· de pen· di·i· ꝑ· vulgare· ꝑ· pnlr

Lex cōtractus non extenditur ad casus in ea non exp̄s
sos licet sit eadem racio nō bar· m·l· si vero· ꝑ· de viro· ff· so
ma· et Jo·an·de re·iur/ que a iuī li·vj· et de regula constitu
cionū c·li· et in cle· dudū· ꝑ· bonā in glo· ut patet de sepul· et
in cle· ut hy qui in glo· cathedralis circa fi· de eta· et quali·
In contrū facit quod nō per eundem Jo·an· in c·i· de re·pmu·
li·vj· in glo· quod si non et de ip̄· gracia c·li· in nouella in·q·
de procu· Jgnorante impetrante et dnō sciente sed non cont̄
dicit quia in dicto c·i· et in c·gracia erat racio expressa de q̄
licet arguē ut nō Jo·an· in cle·i· super v· eligitur de elec·
secus vbi racio non est expressa in·l· corrigente/et cū hoc cō
cordat bal· C· de sa· sanc· ec·auē· quas actiones et quod nō
bar· in·l· per diuersas C· mandan licet bar· videatur sentire
contrariū in auē· res que C·dele· ſ̄ non contradicat quia et
ibi fuit racio expressa ut patet ex illa cle· in dicto· ꝑ· huius
v· verū ne et tn̄ Jo·an·ibi dicit in glo· ut patet ex illa cle·
non habet locum in casibus non expressis dicit tn̄ do·an·q
in iuribus exhorbitantibus non est arguendū ex ydemptita
te racionis que specifice ex ubis legis non colligitur qua
in talibus iuribus illud non censetur de mente quod ex ver
bis specifice non sumitur ut nō do·an· in cle·i· de ꝓb̄ in
glo· super ubo p̄sidentes et facit quod nō per eundem in
dicta cle· ut hy qui adūte tn̄ q· eciam in talibus iuribus
licet extendē verba de stricta significacione ad latam ut
nō idem do·an·singulariter in cle·i· de fo· compe· sub ubo
subditos et quod idem do·an· nō de iura· exlup· c·ŋ· v· 2°
nō hic q· questio mp·col'/Sed dic q· in dicto c·ŋ· loquitur
qn̄ fit extensio non ad latam simplicit' sed ad impriam sig
nificacom̄ qd̄ licet quod nō in glo· dicte cle·i· de fo· ope·
sub ubo subditos in fi· et quod ita intellexerit patet ex nō
per eū de or· cog· ſ̄· verū v· quero an hec exceptio vmp·col'
vide cle· de sequest· pos· et quod ibi nō glo· super v· eccl'
dignitas vide oio super v·lis·ꝑ· lingiosa res sed do·an·
in repencione c· finalis de consue· xv· carta v· fallit 2°
dicit q· constitucio exhorbitans trahitur ad casum in quo
est maior uel par racio nisi constitucio sit penalis et cor
rectoria simul quia tunc non extenditur ex paritate ra
cionis vide ibi plene per eum et idem nō glo· in de· ut
hy qui de eta· et quali· in vbo in eadem cta fi· Et inde

oñ̃o ·ſſ· lex qñ̃ non habet bar·tñ̃ duo notabilia ūba dicit q
aut vna lex aliam in totum corrigit et tunc non licet arguẽ
ex paũitate rõnis ad caſum non expreſſum m·l· corrigente
ſecus ſi m totū non corrigit licet limitat et dilatat ut
ipſe nõ·ff· ſo· ma·l· ſi conſtitute in principio in ix· queſtiõe
ỹma mẽbri

¶ Lex exorbitans ſiue corrigens poteſt extendi ex gene
rali regula uꝫ cui licet quod eſt manus que extenſio appel
latur paſſiua ut nõ Jo·de ymo· in repetitione·l· ſi· vero·ſſ·
de vuro·ff· ſo· ma· Quod intellige de extenſione que fit ad
caſus de quibus illa regula eſt per alia iura ſpecialiter appli
cata ut patet in c· ex parte ỹ·de decī·als ſecus quia ex
mente ſpecifica et non generali debet lex exorbitans exten
di ut nõ do·an· in de·i·de rẏ·als ſequẽtur per illam rẏgulaz
generalem q̃ lex corrigens ſemper extenditur per maio
ritatem rationis qđ ẽ ff̃ glo· et coꝫ opi·ſi auc̃· quas actiones
C·de ſa·ſanc·ecc·et inde bal·in·l·ỹ· C·de pũ qui ſi·diſ·

¶ Lex ſiue conſtitucio eciam penalis et odioſa ſi duo pari
ficat quod in vno extremorũ diſponit idem in alio diſpoſu
iſſe cenſetur nõ do·an· de p̃ben·de multa xmy·col' v· nõ ec̃
quod in penalibus facit·l· ut tantũ·i·ff·de ſuo cor·et·l·i·et
quod ibi nõ bar·de adequacione legatoꝫ et fideicõmiſſoꝫ vbi
dicit q̃ qñ̃ vna res adequatur altẽi omẽa iura que compe
tebant rei ad qñ̃ fit adequacio competũt eciam rei adequate
vide oĩo do·an· in de·i·de offi·vica·ult' col' ſup glo·ſi ūbo curā
et in glo·ſup ūbo ſacerdocũ

¶ Lex ſiue conſtitucõ declaratoĩa trahitur retro ad p̃teĩta
qñ̃ eſt edita p ūbum temps preĩn C·de ſa·ſanc·ecc·l·decimo
et de quadri·preſcrip·l· bene a zenone ·ſſ· quia agitur et uic̃
ta glo·ſuper ūbo pro imperfectis ſecus ſi ſit edita per ūbum
de cetero ut nõ glo·de poſtu·p̃la·c·i·li·vi· in de·i·de elec· et
in prohemio de· in fi·magne glo· Ceſſantibus autẽ uerbis
p̃dictis ſi lex declarans habet contrariam conſuetudinẽ precedẽ
tem non trahitur retro ut probatur in c· fi·de ſpon·duo·et
ibi nõ do·an· quod limita ut nõ per cũ in c·fi·de conſtit·ſi nõ
habeat contrariam conſuetudinẽ tũc retro trahitur ut probat'
ff·de teſta·l· heres palam ·ſſ·i· et in auc̃·de fi·añ do·inſtru·
na·circa fi· et per Jo·an· in c·fi·de ẏ·ſig·li·vi· ſuper glo·per
hoc in nota et in addi·ſpe·ſi·de teſta·ſſ· nũc videndum ẏ·
hoc eciã vide bar·in·l· omẽs ꝑpli de inſti· et iure ẏ·ſueta p̃

dicta quero que dicantur negocia pretita et inde do·an· m p
hemio de· in glo· super ubo de cetero et de consti·c·q· et plene
per boyc· in fi·c·n· et per compos· c·significamus in c·cog
noscentes c·n· et per jo·an· in c· licet canon de elec·li·vj· in
glo· et in nouella

¶ Lex siue constitucio non trahitur ad causas iudiciales
pendentes sin jmmo· in c·fi· ut lite pen· nisi hoc exp'matur in
l· fin jo·de bel· in auc· ut cum de app· in prin· et licet in l· exp'
matur q' ad preterita intelligatur de presentis super quibus
non est iudicium inchoatum sin compos· in c·q· de consti· leg
intelligitur de p'sentibus non decisis sin bar· in l· omes ppli et leg
exp'matur q' ad pendencia trahatur intelligitur de pendentib
in causa non in causa appellacionis ut nō bar· in dicta· l· omes
ppli Sed jo·an· concludit q' aut lex tractat de ordinacione con
tractus uel negocy tūc non trahitur ad pendencia aut tractat
de ordinacone sue uel processus et tūc trahitur ad pendencia
quo ad futuros actus ut nō de elec· licet canon li·vj· super
glo· in ubo de cetero vide bal· c· de legi· l· leges et constitucōs
dic q' optimo jo·an· debet intelligi q̄n lex emanat super con
cernentibus ordinē processus uel sue qua tūc trahatur ad
causas pendentes secus si emanat super concernentibus me
rita cause nō do·an· in c·fi· de offi·ad fi· inde glo· i de·dubg
de sepul· sup v· pacta in fi·

¶ Legi hoc clam derogatoriam ad futura c'pta non dero
gatur per contrariū c'ptum nisi in eo fiat specialis mencio
de dicta clā nō do·an· de c'pt' ceterū et c· no nulla de cōsti·
c·i·li·vj· et per bar· in extrauag' ad reprimendum dele·
in· l· si quis in principio testamenti et per bar· et bal· in
l· fi· c· si contra us uel utilitatē publicam et inde sub ubo
clausula

¶ Lex si contradicat canoni an debeat iudicari sin leges
vel sin canones inde sub nerbo inder ·p· inder sine sit ec
clesiasticus

¶ Lex q̄n loquit' p ubā imperiua ut audiat et silia est p̄
cepti nō do·an· de coha· de·vita v· nō q' ubi canon idem si lo
quitur per ubū p̄cipimus de offi· or· inter cetera idem in
qualibet lege prohibitiua ut patet ex tex· et glo· de elec·i
generali in ubo inhibemus li·vj· Secus si lex non prohibet
& simplicit' disponit aliquid uel statuit ut nō jo·an· de treu
et pace c·i· super q· glo·

¶ Lex siue quota legis siue canonus non est allegranda a non condente nec a udice suiante nec ab aduocato allegante coram ꝑpa uel alio doctore nisi esset casus singularis deuas coibus regulis bene tñ fiat aduocatus si bonas leges et rõ nes in fine reseruat et ad aures solus udicis exꝑmat ne ad uersariꝰ instruat ad cauillose respondendum quia nichil tã mdubitatñ quod obfuscari non possit ¶ Item consuleus non te netur allegare quotã qñ consiliñ non exit cuiuatem alʒ se cus arguens aũ in scolis debet allegare quotas ad siñ instruc tionẽ Siliter magister legens in cathedra debet esse copios9 in quous ut ꝯficiat illñ cui legit sufficit tñ allegare libꝝñ qñ certo est plus uel allegare per rubricam nõ do·an·de co ha·de·vrã in ꝑma opp·

¶ Lex dyocesana differt a lege uniuersitionus q̃ at̃ fiũt i una lege et q̃ de alia unde Jo·an·in c·i·de sta·mo·

¶ Lex que prohibet aũcedens intelligitur etiam prohibẽ ons nõ vo·condu·ccem·et econtra et qñ per legem est prohibituñ aũs et omne id per quod ad aũs peruenitur prohi bitum est de procu·me·de re iudi·cũ quod li·vj·et·ff·de spon·l·ora ad hoc unde oio glo·in cle·i·sup v·ꝯtrẽ de Jsag et affi·q̃ ꝑdicta singulariꝰ limitat

¶ Lex ubi non apparet determinans factum de quo agitur sufficat tunc allegare naturalem racionem et ula appellatur iusticia naturalis que pro lege seruanda est·ff·de execu·tu·l·scire oportet·ꝑ·sufficit et ibi nõ bal·et uõ glo·de elec· ex eo li·vj·

¶ Legis racio extenditur de similibus ad similia de consth· translato et de transac· inter corporalia et·ff·ad·l·acqui·l·illud

¶ Lex q̃q̃ diua seruanda est xix·di·i meoriã et de ꝛpt9 siqñ et·ff·qui et a qui·l·ꝓspexit

¶ Lex semp loquitur et continue est in uridi obseruancia C·de here·l·arriam non ergo tollitur simpliciter per non vsum sed per contrariñ vsum sic·ff·de legibus·l·de quib9 vide do·an·de cle·conti·Jo·et archi·xvj·q·iij·ꝑ·potest et iij·di·ꝑ·fi·

¶ Legum correctio vitanda est et qñs expresse lex nõ corrigitur firma manet de elec· cum expediat et c· con stitucio li·vj·de testa·l·sanctimus et de app·l·ꝑcipimus

¶ Lex nõ debet ãbis nitpoti ꝟ reb9 et fact9 de elec· omissi

li·vj· et c· de lega·l·ij·

¶ Lex generaliꝫ loquens generaliꝫ debet intelligi nec distinguere debemus vbi lex nō distinguit de mā· et obe· solute de mu· lepro·qm̄ et ff· de sepul· vio·l· de pēo et delega· presbn·l·i· ff· generaliꝫ

¶ Legis uerbis inherendum est nisi aliꝫ constet de mēte de decī·ad audiēciā et de ofh· tūstato·ff·dele· mj·l·nō aliꝫ et de exerca·l·i·ff·sitis qui nauem

¶ Legis uerba sūt cū effectu intelligenda de v̄·sig· in hys et de cle· non resi· relatum et ·ff· nequis cum qui minus vo·l· pe·ff· docere

¶ Legem et constitucionem propriā sicut quis potest tollē in toto et in parte sic potest contra eam dispensare pōt inde sub uerbo dispensacio·ff· dispensare potest epūs ꝺ̄ ꝺpriam

¶ Lex et constitucio ecl penalis loquēs īsingl̄ar hē locū in plurali et econtro nō pe· more de offi· lega· deliberacōe li·vj· sup v̄·cuicūq; et inde Jo·an·de re pmu· c·vnō li·vj· et bar· ff· de negtiis·l·nj·ff· negocia

¶ Lex et constitucō penalis si aliquid addit intelligitur īn addicione penam repetē licet non exp̄mat nō la·in cle·statu· tū de elec· quod intellige qn̄ addit puificando addicionē p̄mo statuto sic intelligo glo· et quod nō do·an· de p̄ben· de multa·ff· idem Nam p illud v̄bū idem fit puificacio debe go intelligi q̄ fiat paūficacio quo ad oīa secus si fiat addicō nō tū p modū puificacionis

¶ Lex si duo puificat quod in vno disponit et in alio dispositum censetur nō per glo· et do·an· in c· de multa·ff· hoc idem de preben· Et inde·s̄·ff· lex siue ofhtucō

¶ Lex qn̄ habet racionem exp̄ssam et unica duntaxat racio reddi potest illa racio tacita habetur pro exp̄ssa et ab ea p̄t argui ut a causa finali nō bal· in·l· maxim vicū c· de libe· preter· Et hoc non solum hē locū in legibus coībus sed eciā in statutis municpalibus in quibus fit stricta int̄ p̄tacio qua arguē a tali racione non dicitur interp̄tacio extensiua ꝛ intellectiua nō bal· in·l· quānis c· de fideiuss· Nam racio et mens legis idem sūt ·l· cū mulier·ff· so· ma· Et nō dy· in c·fi· de rḡ iur· li·vj· Et hoc limita quod nō do·an· in cle· de ex̄p· ut eius dictū locū habeat qn̄ racio tacita est certa et unica Secus si multiplex reddi potest

ude oñio ·s· p. lex corrigens

¶ Lex licet sit canonizata si est uti cõ conña non in telligitur approbata qua liber decretoꝝ compilatus ꝑ gra cianũ non apparet approbatus nisi forte quo ad compila cionem et quo ad dicta sanctoꝝ sicut nec liber sñarũ ut nõ Jo·an· in c·q·ad fine de ẽptis et in c·debitũ sup verbo cognitam de bigã· Sed si lex esset per ꝑpam et canonem in serta bene staretur illi ut nõ Jo·an· in dicto c·q·de ẽpt' Joó liber qui vocat' pontificale autenticus est et fidem facit qua est pro parte in decretali ubtus et ꝑ ꝑpam approbato ut patet in de·i·de iur iur et ibi nota· in glo· sup ubo scp tura· p· scptura noui et veris testamti

¶ Lex debet intelligi ut non sonat in absurdũ de ꝓben· mdi ꝯ·cõsiderãtes ĩ tex· et glo· de ꝓben· li· vj· c· et· ff· de negl gt· l· pomponio scribit

¶ Lex dicatur fauorabilis uel odiosa inspecto co super quo intendit principalit' prouidẽ si eñ illud est fauorabile dicit' fauorabilis si est odiosũ dicit' odiosa ut nõ Jo·an·de elec· sciant aĩcti super ubo alias li·vj· Idem nõ dom·de sac· ge· Idem nõ glo· ff· de condi· in dele· qui exceptionem inprin· Idem nõ glo· ff· de legi libro quod uero alibi dicit bal· quod statutũ dicitur fauorabile licet sit penale qñ in prohibendo est fauor ut ꝑ nõ· ff· de legi·l· benignus Contrariũ dt C·de sa· sanc· ec·l· illud q· col' sed dic ut concludit in·l·fi· C·de muus vo· et adũte q an racio legis uel statuti sit fa uorabilis uel odiosa põt comprehendi ex prohemio ut nõ bal· ff· de legi·tuto·l· in testato Adde quod in dubio qñ tum ad intencionem statuenti ꝓsumitur statutũ pocio fauorabile qñ odiosum licet fauor sit causa ody puta q frater succedat fri exclusa sorore Secus uidet' in statuto excludente filiam qua auffert dominiũ filie in potestate qd' ẽ odiosum ut nõ bal· c· qui non po· de lib· pue· l·fi· Alibi dic bal· q priuilegium in quo concurrit racio fauoris et ody presumitur odiosum ut ꝑ nõ in·l·i·ff· de oth· pñ·

¶ Lex imperialis fauorabilis ecclesijs seruanda est nisi ꝑ ꝑpam sit reprobata sed lex imperialis dampnoso ecclesijs non est seruanda nisi ꝑ papam sit approbata ut nõ Jo· an·in c·fi· de solu· Statuta aliꝝ inferioris a principe eciã ecclijs fauorabilia nõ sunt recipienda nisi sint per papam approbata ut ibi nõ in consuetudĩ ar idem est

quod in lege impiali ut dicit ibi Jo. an. fm hosth.

¶ Legem nemo pōt sibi imponē a qua recedē nō liceat nisi hoc fiat pp aliquos interesse ut nō Jo. an. in c. ex leis in prin. de consth.

¶ Lex si simpliciter aliquid prohibet et nullo casu uel tpre permittit habet vim decreti irritantis ipo iure si contra fiat sc eius si non habeat ppetuam causam prohibitionis ut nō Jo. an. in cle. i. de iurepa. super ubo nullatenus habet in se decretum irritans dic melius aut lex prohibet aliquid fieri et non valet q fit licet forma seruata non sit qua tunc nō dicitur hīe ppetuam causam prohibitionis et ita declarat fran. de zabar. in tota cle. i. de sequest. pos. et hoc sentit ibi Jo. an.

¶ Legis uba illi recipiūt intellectū que uerba testator recipiūt et ecōtra ut l. si quis legauit tricio ff. dele. ij. et ibi nō ange. et rō est qua dispositio testatoris hīt vim legis ut in auē. de nupc. ps. disponit

¶ Libellus si contineat notoriam malitiam non procedit nec est admittendus nō do. an. de coha. cle. vrā xlj. col' v. 3m est remediū et unde sub v. simā. ps. r'ptū. ps.

¶ Libellus an et qn̄ sit necessarius qn̄ procedit in notorio unde sub ubo notoriū opat qd in eo

¶ Libellus an requiratur i manifestis unde sub v. manifestū. ps. manifestū nō excusat

¶ Libelli uba ponderantur et attenditur quo ad modū procedendi et quo ad fundandam iudicis ptātem qn̄ per ptes nō negatur nō do. an. de coha. cle. vrā xlvnj. col' sed et si per partes fiant negaciones et excusaciones cōtra libellū tn̄ ad modū procedendi magis attenditur libellus contra tales negaciones et excusaciones quia ex qualitate facti in libello deducti subatur iudicium ut nō do. an. in dicto c. vrā xxxij. col' Addite tn̄ q uerba libelli declarantur examinantur restringūtur et ponderantur fm conclusionem nō fm narracōz ipius libelli ut nō idem do. an. de fo. ope. ex parte. l. v. nō quito

¶ Libellus licet de necessitate nō debeat hīe expīmi nomen actionis nec de iure canonico nec de iure ciuili si tamen actio nepta fuit expressa libellus succūbit sed postea auditur si aptū ppōnit nō do. an. de iudi. dilecti Addite tn̄ q formās libelli tactiōe directa obtinet si ptet de utili ut nō re-

conclu· cl'xxmp· c'ca finem

¶ Libellus licet non debeat specifice continē nomen actionis debet tñ hr̄e ex pressam causam ex qua actio uel uis agendi insurgit et hoc si agitur personali sed in reali sufficit dicē ego ago quia sū dns qua omē uis uidetur in iudiciū deduxisse nō do·an· de uten· dilecti et si in reali actor in libello vniam causam exp̄mat super alia iudicari non potēst ut nō do·an· de iudi· cetr rū ꝙ·venio ad 2m

¶ Libellus si habeat causam meptam non potest super ea ferri condempnatōīa etiam si probat causam ut si peto x· q̄ michi debes quia rex est in francia nō do·an· de iudi· dilecti vltrā col' et hoc procedit etiam si pars libello rn̄deat quia licet rēsponsio valeat tamē condempnacio sequi n̄ potest q̄m mepcitudo est patens secus si latens ut nō ro· conclu· xxxvj·

¶ Libellus in quo quis petit aliquid ex testamento procedit licet non dicat illud testamentū rite factū quia eo quod affero testamentū intelligo de valido et efficaci nō do·an· de iudi· dilecti ult col'

¶ Libellus etiā in possessoīo procedit ex sola narracione absq; conclusione maxime vbi agitur de iuribus ut confessoria uel negatoria quod est verum in his in quibus iudex ex officio supplet defectus tamen est fm hosti· peticionem pōnere ut nō do·an· de resti· spo· in ltr̄is n· col' v· nō 3o

¶ Libellus in quibus etiam debet contineē locū et tempo q̄n arguitur dolus adūsary uel q̄n agitur actione famosa ut est actio iniuriarū nō bal· in l·i· ff· hoc interdicto ·ff· uti possi· et l· ꝓtor edixit in prm· de iniur· et in l· ff· si aūt de vi· et vi·ar· Idem si agitur de crimine licet cuiuliter ut in c·tue de procu· et ibi nō do·an· in vto nōbili Bal·aūt dicat contr̄ tū nisi pars petat exp̄mi tempus et locum in c·i· inpū· qui· mo· feu· amittit ¶ Sed fmo· dicat idem quod do·an· in c· fi· de pur· ca· per tex· in dicto c·tue et ide· ff· proxīo et licet in libello crīnali non teneatur actor exp̄mere diem crīis ꝑpetrati tñ si reus petit debet diem declarare tunc tenetur ne ip̄i reo aufferatur defensio ut nō bar· in l· ff· qui reus de pub· iudi· et l· libellorū de accu· excusatur tamen actor si dicat se diem ignorare ut nō ange· in dicta l· libello rū in prin· Quid si de crīne excipiens specificare locum et tempus non solū

¶ Libellus in actione iniuriarū ciuiliter intentata non requirit illam specificacionem que requiritur ꝑ criminaliter ꝓponitur et idem in qualibet alia actione ex crimine descendente ciuiliter mota nō ro. ordi. xxxvij. inde. ℣. proxi. ff. Qualis at debeat esse forma libelli in actōe iniuriaꝝ inde bar. in l. iniuriaꝝ extimacio. ff. de iniu.

¶ Libellū sufficit concludē ꝑsumptiue ideo procedit libello ꝙa narro fundū ad me ptinuisse et ptinē consueuisse pcīs illū michi adiudicari licet non dicam de ꝑsn ad me pertinere quicquid dicant cy. et bar. ut nō do. an. in c. ij. de libel. ob. v. venio ad 2m ad practicam Idem nō ro. condu. ccxcvj. inde ange. in l. i. in prin. ff. de eden. Et licet in libello non fiat mencio de ꝑsumpcione sufficit in eo factum narrari ex cuius natura insurgit illa ꝑsumpcio nō bal. c. ne fi. ꝓpter. aliē. habita v. sed reuoco in dubiis inde oiō do. an. in dicto. ff. ij. v. venio ad 2m practicam

¶ Libellus procedit in quo actor dicit rem aliqm ad se spectare iure dominij uel qī oportebit tm q̄ in processu sine articulis deducatur aliqua causa ex qua dominiū censetur nō ro. condu. ccxl. in fine et quod habeat probare potrigens talem libellum ut obtineat vide ro. condu. ccxvij. ff. libellus nō dicatur generalis

¶ Libellus in quo fit mencio de domino in genere vēsificatur eciā in vtili quia iba libelli in fauorem libellantis sūt late interpretanda et concipi debet ex quo sequi posset condempnacio nō ro. condu. clxxxij. videtur eni actor tam vtile quam directum dominiū prout sibi magis est utile deduxisse ut nō do. an. de iudi. ceterū v. venio ad 2m et inde quod nō. Jo. an. in mercu. in regula possessor sup quarta questiōe in fi.

¶ Libellus si per cessionariū datur an in dubio videtur intentasse directam nomine cessionis intimisse si intitulatur iuri suo et suo domiō quia dicat rem ad se pertinere iure dominij videtur vtilem intentasse si tamen directam expresse intentauit et probet inutili obtinebit ut nō ro. condu. clxxxij.

¶ Libellus si mencionē faciat de aliquo priuilegio instrō uel scriptura non tenetur reus eidem libello respondere nisi sibi illud priuilegiū uel instrm exhibeatur si tale priuilegiū uel instrm est penes actorem de quo eius iuramento stat

predicta uera nisi tenor instrī exprimatur in libello vel tale sit instrumentū quod debeat esse penes conuentum nō ro. conclu. xxxv.

¶ Libellus in rei vendicacione pōt formari per possessorem cont̄ simpliciter detinentem vbi autem constat non detinere nec possidere debet ferri sīa cont̄ actorem si persistit in sua totali petic̄one que concludit ad rei sue restitucionem Sed si petat ut als pro se pronūciat videlicz ut declaret̄ dns debet p eo ferri sīa declaratoria domini si probauit se dominū que sīa proderit ut si postea ad conuentū possessio pue niat fiat cont̄ eum execucio ut nō do. an. de iudi. examīa ta in. col. v. venio ad glo.

¶ Libellus generalis admittitur super hijs que accessorie petuntur ad aliud principaliter petitū ut q̄ petitur res ablata restitui cum fructibus damp̄nis et interesse et eo casu tenet sentēcia generalis et m̄cta nō Jmo. de excess. pla. mnta et de sepul. certificari Et hoc tenet ibi Jo. an. de li. ob. xn̄. col. 3z contrariū tenet bar. quo ad fructus in. l. ex diuso. ff. de rei ven. dic aut quis petit rem cum fructibus aut petit rē et fructus primo casu petuntur fructus accessorie secūdo casu debent fructus specificari et specifice probari ut nō do. an. de resti. spo. cum ad sedē n. carta in. col'

¶ Libellus procedit in quo in genere quis petit bona mobilia sibi per violenciam ablata restitui nec tenetur ulla aī lit̄ contestacōz specificare dūmodo deducat violenciam qua per testes probata sufficit res ablatas probare per iuramētum Nota ro. odu. cln. Et earū extimacio etiam probatur p iuramentū Et hec locū habent siue deducatur violencia ablatiua siue compulsiua siue inquietatiua uel pturbatiua siue etiam agatur actione furti ut nō Jmo. hosti. et Jo. an. in c. fi. quod me. cau. licet do. an. ibi aliter dicat

¶ Libellus incertus admittitur q̄ in vtrūq; personā alternatiue concludit intencionem agentis quia tūc non vagatur reus ut in iuto nō glo. de excep. pia. vi. super ubo spēz et inde ff. libellus alternatiuus

¶ Libellus pōt simul contin̄ causam nullitat̄ et restitucōnis in integrū sed nō interdictū vnde vi et condicōe ex. l. n. C. de rescin. ven. ut nō ro. conclu. cxn. inde oldra. consilio cvn.

¶ Libellus potest contin̄ personalem et ypothecariam

simul ut nō Jo. an. de elec. quēlam super ꝛ. glo. Et si datus
super personali potuit ferri sua super vpotheca quia illa ē
accessoria ad personalem nō Ja. bu. in. l. solemus. ff. de iudi.
et do. an. de cau. poss. cum ecclesia v. carta in fi. v. oppo.
diatur

¶ Libellus pōt formari ut comprehendat plures actiones
de diuso competentes sed si ea idem plures actiones accumu
lentur tūc autē ꝓponūtur ad idem eodem modo aut diuerso
si diuso ꝓponens excludit seipm si sūt contrarie secus si diuse
ut rei vendicacio et interdictum vnde vi siaut ꝓponūtur
eodem modo tunc si sūt contrarie non auditur ꝓpones si nō
sūt contrarie sed diuse tunc de iure cumli tenetur alteram eli
gē salua equitate iuris canonici quod in plurībus casibus
admittit cumulacionem plurīū actionū sm hoth. ut nō Jo.
an. de elec. ḡrelam super ꝛ. glo. Sed do. an. dicit q̄ si libello
est generalis et aptus plures actiones comphendens potest
actor ad petitionem rei interrogari ut exp̄mat actiones vel
causas agendi ut sciat reus an vnam causam vel plures et
quas actor cumulare intendit non tn̄ compellitur actor
alteram eligē et licet eligat sibi non p̄iudicat q̄n̄ postea a
liam compatibilem accumulare possit nō do. an. de cau. p̄
paratoria in p̄mo oppo. Vide glo. in c. nullus plurībus de
regu iuris li. vj. que dicit q̄ licet copulatiue non possūt plures
actiones contrarie in origine copulari possunt tamē disiunctiue
Item dicit q̄ plures actiones contrarie in origine copulā
possunt tamen disiunctiue si tendunt ad eundem finē et p̄
simul ꝓponi secus si ad diuersos finē tendunt vide bal. in. l. fe
de furtis et vide sub ūbo actio in prin. et sub uerbo renūc
tiacio. ff. renūciare videtur quis uti et vide ff. pr. libello
in quo mior

¶ Libellus non dicitur generalis q̄n̄ ex narratu in eo cōclu
ditur certa actio Ideo procedit libellus in quo quis petit rē
q̄m̄ dicit ad se spectare racione dominy nec tenetur specifi
care ex qua causa sit dns tn̄ non non concluditur nisi v
na rei vendicacione ut nō do. an. in c. i. de li. ob. v. ve
mo ad sedam practicam vide. s̄. ff. libellus procedit et
ff. pr. proxiō

¶ Libellus generalis non debet admitti si cōm̄ cū exapte
nō bar. in. l. si mat. ff. denuꝯ. ff. de excep. rei iudi. nec debz
iudex ult̄ procedē ut nō bar. in. l. si rem. ff. si rei ven. et si

precedit iudicii non tenet ut nō bar· in·l·1· in pn̄c· ff·de eden·
Racio est quia talis libellus cōi quem cst exceptiū non valet
ut nō spe· in n·de libel· concep· ff· iuxta v·Item nō q; si quis
et v·Item non valet si generaliter et super libello nvalido
non pōt fundari iudicii quia vbi libellus non tenet proces
sus est ipō iur̄ nullus ut nō bar·m·l· si prēmus ·p· de iur̄
iur̄ et sufficit q; reus cont̄ libellū dicat super eo non esse
procedendum cū sit generalis uel obscurus nec est necesse qđ
petat libellū declarari vmo cautius fuerit si hoc non petat ne
aduersarii instruat ad declaracionem faciendam ut ea non fac
ta reus absoluatur ut nō Jo·an·et do·an·in c·fi·de li·ob·et idem
nō spe·n·de libel· concep·ff·fi·v·cautus ēt licet reus ad ulteriora
a iudice procedente non admissa exceptione possit si vult appel
lare et per viam appellacionis a ḡuamine iustificare tm̄ et sine
appellacione potest petē se absoliū si reus postea in processu nō
declarauit ut uidetur velle do·an· in dicto c·fi·de li·ob· in p̄a
questione Sed tex· in dicto c·fi· videtur velle quod sit neces
sario appellacio vide omo ·j· ff· libellus in personalibus

¶ Libellus si est pro parte aptus et pro parte ineptus p̄t
iudicii et sua super parte apta fundari nō Jo·an·de deſpon·
impu·c·ad dissoluendum super v̄bo probandam / Sed si ē
in totum ineptus iudicii ac sentencia est nulla de emp·
et vendi·dilecti et ibi hoc sentit Jo·an· in v̄bo J̄rio

¶ Libelli uerba debent interpretari ut libellus sustineat
et potius valeat qm̄ pereat nō·ff·de ver·obli·l· scire debeō
in prin·ad finem

¶ Libelli loco habetur r̄ptiō principis quod est vtile in actiōi
bus temporalibus secus in ꝑpetuis Item et in tp̄ralibus hēt
loco libelli quo ad actionem ꝑpetuandam tantum non quo
ad ordinem processus in quo requīt libelli oblacio et lit̄
contestacio nō bal·in·l·1·c·qm̄ libel· primi·da· et inde ·j· sub
v̄bo r̄ptiō in prin·

¶ Libellus si est datus super confirmacione sine potent in
dex infirmare et econtra dato libello super infirmacione po
tent confirmare licet confirmacio non sit petita dum tam̄
sint probata ea que ad confirmacionem ptineant nō Jmo·
de offi·dele·cum contingat et de app·ob· Sed contrariū dic̄
videtur in dicto c·oblate in glo·quid ad rem v·ei at̄ ad
fi·hosti·Jo·an·et do·an·limitat Jmo·in c·ex sequentiō de ēsh·
spo·vbi omo inde

¶ Libellus alternatiuus sive disiunctiuus admittit vbicūq; actor probabiliter probat dubitat que pars alternatiue siue disiunctiue sit uera Ideo admittitur libellus in quo minor dicit conūctum nullū et si est aliquus pent eū rescindi eād racione ualet libellus in quo dico sententiam nullam et si est aliqua peto eam reuocari ut miquā ut nō Jmo. quemsequitur Jo.an. et do.an de resti. in integrū c. constitutus ¶ Et spe. dicit curiā ita seruare in ti. de sen. ex. ſſ. Juxta v. sed nūquid talis libellus pro hoc tex. et quod ibi nō Jo.an. et do.an. in c. cum olim ti. de priuil ¶ Idem nō bar. in libello in quo quis pent rem uel eius extimacionem qñ probabiliter dubitatur an res extet in. l. sanctimus c. de sa. sāc ecc. Idem tenet bal. in. l. duorcio ſſ. obdonaciones in fi. ff. so. ma. ¶ Et unde. ſ. libellus incertus ¶ Et unde quod nō bal. c. de furt. l. i. in tercia oppo. vbi dicit contra Jmo. ēca p testacionem et quod nō bar. in. l. ſſ. quod aūt. ff. quoz le ga. vbi concludit qñ incertitudo concluditur ex facto aduersarij admittitur libellus incertus als secus Sed per racionem iudetur idem eciam si als qñ ex facto rei proceedat incertitudo dūmō non sit in pūnt actoris illam certificare et hoc sentit in. l. ptor. ſſ. quod autem. ff. de iur et in. l. stipulaciones non diuiduntur. ſſ. celsus in fi. de ver. ob.

¶ Libellus si intentatur super vi turbatiua debet actor exprimere et declarare modos turbacionis si reus hoc petat nō bal. c. man. l. ab anastasio ad finem Idem nō Jo.an. et idem in illo qui dicit per instrumentū simulatū quod debet exprimē modū simulacōis cū multi sint modi simulacōis sicut multi sint modi turbacōnis ut nō bal. in dicta. l. ab anastasio et unde. ſ. sequen

¶ Libellus in quo minor dicit se lesum et ppterea dicit se restitui non procedit nisi adiciat qualitatem lesionis videlicet sui facilitate uel dolo aduersarij quia non omnis lesio dat restitucionem non tñ requiritur q; specificet articulū in quo est lesus nisi petat se restitui aduersus sniam principis ut nō bar. et bal. in. l. minor aūt magistratus. ff. de mi. sed si in libello dicit se ēcūscriptū procedit libellus eciam sine adicione dicti; qualitatū Ideo tñ petente debet declare de qua causa dicat se ēcūscriptū nō bal. in. l. fi. c. de in int. resti. unde. ſ. ſſ. libello pt fori et. ſſ. libello gñal' et. ſ. ſſ. proxō

¶ Libellus procedit in quo peto aliquid ex consuetudine m̃
debitū nō do·an·de censi· puenit v·col' sic dic plenius aut peto
aliquod debitū ex vsu et consuetudine tmm temporis cuius ñeq
memoria non existit et tunc si deduco tempus ut causam
productiuam et creatiuā iuꝝ procedit libellus productus
et sufficit dicere q̃ tanto tempore annuatim tale prestitisse
q̃ peto te ad illud in futurū prestandum ut ex antiquo vsu
et consuetudine debitū condempnari et compelli nec oportet
aliquam aliam causam quare debeatur in spē uel ī gnē
allegare Si aūt tempus prediuti deduco ut causam proba
tiuam et dediatiuā iuꝝ mei tunc oportet q̃ allegatur
causa sed sufficit eam in genere allegare hoc modo dico
q̃ tanto tp̃re annuatim prestitisse et michi est debitum
ex ltīma causa quare peto ꝛc Vbi aūt deducatur vsus et
tempus x· uel xl· annoꝝ et non tantū tempus cuius ineꝝ me
moria non existit tunc oportet q̃ in libello causa specifi
cetur nec sufficit tūc causam allegare in genere Vnū tñ
scias q̃ nullo casu procedit ille libellus dico te obligatū
ad x· annua p̃standa que longo tempore p̃stitit quare pe
to ut p̃terita soluas et in futuro solue compellaris quia
iste libellus est nimis generalis nō do·an·in dicto c· p
uenit carta x·v· ex hoc infertur practica Quod autem
dixi eam in libello specificandam et libellū generalem
non procedē intelligo si opponatur de generalitate et pe
tatur declarari alias sufficēt quod postea in prosecucōne
fiēt specificacio cause ut nō eadem carta v·ad 2m an eā
sit allegāda ēt p̃dicta limita q̃n agitur petitorio quia si
solo possessorio agētur non est necesse causam in libello spe
cificare nec in prosecucōe probare sed sufficit in genere
dicere censū annuū esse debitū et se quasi possessione siue
vsu illius spoliatū quare petit censum siue pensionem sub
tractam et se restitui et se integrari ad p̃mū statū ut nō do·
an·de elec· quēlam v·nō 2o q̃ in hoc libello et sufficit ī hoc
casu probare solam possessionem siue vsū ut nō in dicto
c·qrelam v· nō 3o q̃ in isto libello quod ē nōle ēt idē nō·
in fi·col' sup v· possessoriū

¶ Libellus in psonalibus debet habere expressionē cause
remote nec sufficit expressio cause proxime quia esset ni
mis generalis vnde si dico peto decem que debes uel ad q̃
michi teneris non procedit cū possit multas causas ĩdu

dere ex mutuo et vendito et alijs causis multis cū silibus fm
Cy· et pe· ut nō do·an·de censi· puenit xp· carta v· sed est dubi
um de illo libello quod intelligi si cont̄ libellū opponitur de ge
neralitate et petatur declarari als sufficēt q̄ postea in prosecu
cione specificetur ut nō in dicto c· puenit ix· carta v· ad 2m
an causa sit alleganda

¶ Libellus procedit in quo laycus narrat ad se spectare ius
eligendi pro iure p̄tandi quia hoc tenet sublata significa
cione ubi eligē et verba libelli intelligūtur in dubio ut pocius
libellans videatur dedu[cisse] ius cuius est capax quam non ut
nō do·an·de elec· quēlam v· nō q̄ vbū eligēdi et facit qđ
nō ī cle· i· de re p̄mu· in glo· penult in fi·

¶ Libellus in quo peto pensionem subtractā duo uidetur̄
cludere p̄mo peticionem pensionis 2° petitionē restitucōnis
ad statū iure pensionis ut sic sint q̄ et impie et sic verba
libelli interp̄tantur ut libellus latissime intelligatur in fa
uorem actoris nō do·an·de elec· quēlam v· nō 2° q̄ in hac
libello et v· circa illam partem libelli et v· nō 2° q̄ in li
bello

¶ Libellus in qua plura narrantur in quibus oibus
sufficit alterū probare quod includat ad intentū Idem si
plura narrantur in eadem oracione et protestetur actor q̄
non astringit se ad probandum nisi necessaria ad victori
am ut nō bar· ff· de iudi· l· duu mp̄rin· Idem dicit do·
an· in cle· licet causam de proba· xv· col· vbi glo· in v· astrin
git sed plenius loquitur in c· ij· de ēptis vbi omo uide
et idem si in illa fiat protestacio si in fine ponitur da sig
quibus oībus et singulis petit iusticiam fieri quia per
talem clām uidetur omia distinctiue et non coniunctē
duxisse ut nō bal· C· de proba· l· ij Sed Jo·an· simplicit̄
dicit q̄ plurib⁹ narratis in libello sufficit alterā ex illis
probare ex quo posset sequi condempnacio et nō in addi
spe· in ti· de re· acc· ff· i· v· Item quid si in Si aut̄ narratur
tale sine quo libellus non procedēt oportet illud probare
ut ipe nō in c· ex parte de p̄uilegijs et cum Johanne
an· concordat la· all' lv· vide sub verbo qualitas ff· qua
litas aggnans

¶ Liber decretor et liber sinaz et liber qui appellat̄ pon
tificale an sit de ur canonico appbatis unde sub vbo lex· ff· lex
licet sit canonizatus si est

¶ Libellus procedit in quo petitur cassari quod est nullū
quia intelligitur de facto cum verba libelli sūt latissime
intelligenda nō do. an. in c. ex parte ade de testi in x.
notabili

¶ Liberū quid hoc verbū importet vide sub verbo arbitrū

¶ Libera facultas aliquid agendi si conceditur a principe
illi qui alias id agere non poterat certo impedimento ob
stante intelligitur princeps tm̄ illud impedimentū tollē
non aūt facultatem dare q̄ ille actus possit fieī conr̄ uis
cōe secus si nullū impedimentū obstaret quia tūc per
illud verbū liberū videtur concessum q̄ ille actus fieī possit
non seruatis regulis iur̄ cōis ne alias concessio michil opet̄
et frustra sit ut nō per glo. cy. bar. et bal. in l. si q̄n C. de
mossi. trita. et facit quod nō bar. in l. i. ff. nūciacio de no.
o. mū Alibi dicit bar. q̄ ubū liberū vel verbū plena importz
q̄ quis sit liber ab omnibus regulis iur̄ cuiusmodi in l. alio
de alimen. le. Alibi dicit q̄ uerba predicta importent q̄
quis non tenetur sequi arbitriū boni viri in l. fideicō
missa ff. si sic ver. quamquā dele. n̄. et vide sub uerbo
arbitriuz

¶ Limitata dispositio limitatū parit effectū l. in agris
de acquir. do. et l. i. in fi. C. de fun. limito li. xp̄. et nō Jo. an.
in c. constitutus de procu. et vide de ih. ac. q̄ prima l.
i. ff. si quis hoc

¶ Liquida probacio que dicitur vide sub ūbo p̄bacō ff. p̄bacō
indubitata

¶ Lis est etiam ante litis contestacōm sed causa dicitur demū
post lit̄ contestacōm fm glo. bu. et bal. in l. causas C. de
transac. set quod dicitur de causa procedit stricte sumpto
vocabulo ut nō bal. ff. so. ma. l. i. v. in glo. p̄ma causa sed
bar. et cy. in dicta l. causas quo ad litem dicit contrariū pro
quibus est casus in c. n̄. ex parte n̄. de ver. sig. vbi habetur q̄
lis dicitur mota post lit̄ cont̄ et idem nō do. an. de excep. ad
usario in tercio nōbili dic q̄ licet non dicatur lis mota nisi
ex quo fuit contestata dicitur cepta et pendens ex quo pars
fecit appellacōm interpositam uel p̄ter iurisdictionem impe
diendam uter arreptum ad papam nō Jo. an. fm hosti. de accu.
olim super ūbo inceptū dicit etiam do. an. in dicto c. ex p̄te
q̄ quo ad inducendam lit̄ pendenciam uel ad faciendum re
ligiosam sufficit citacio etiam absq̄ contestacione, Dicit

ecia Jo. an. in c. fi. de offi. dele. q quo ad iurisdictionē ꝓrogandā sufficit citacōm esse emissam licet non sit executa secus quo ad arrandam personam citandam quia tunc non dicitur lis incepta añqm̃ citacio sit facta et idem si tractatur de re arrenda ut ibi tractatur et inde ·ſ· ſſ· litis pendencia inducitur et inde subdo renūciacio ·ſſ·

¶ Litis contestacio fit per responsionem factam a reo libello actoris coram actore absēte uel eo pñte et non contradicente ut nō ro· conclu· ccexmj· et fit eo ipso q reus negat narrata p actorē et dicit penitus fieri non debere licet non adiciat añs litem ꝓtestā do ymo si protestatur in contrariū non valet nō ro· conclu· cxv· Si autem respondens libello protestatur q hoc faciat metu excōicacionis sibi cōminate per iudicem an per hoc impediat contestacio vide ro· cclu· xxxvj· Quicquid dicit ro· dic q protestacio in contrariū impedit litis contestacōm et nō per Jo· an· in regula exceptōne li· vj· et p do· an· in c· sollicitudinē in fi· de app· et melius in c· i· de lit· cont· vbi ecia glo· idem tenet et ſmo· in c· cū ay· de consti·

¶ Litis contestacio eciam de consensu parciū non pōt omitti sicut nec libellus nec alia solempnia iudicij ut nō bar· in l· j· v· quero si quid pars c· qñ ꝓ uo non est ne de lit· cont· auē offeratur

¶ Litis ꝓtestacō non requīt qñ petit declarāi quē incidisse canonē si quis sivadente quia sumarie in hoc procedit et in siāris non requīritur litis contestacio licet spe· contra et nō ro· conclu· cxij·

¶ Litis contestacio non requiritur nec aliis iudiciarius ordo qñ agitur de nullitate statuti que potest ex ipso statuto deprehendi secus si nullitas procedit ex aliquo defectu extrinseco et aliunde proueniēte nō ro· cōclu· ccexxxvj·

¶ Litis contestacio non requīritur qñ agitur de nullitate sñē et nullitas notorie apparet ex actis Si autē requīt aliam indaginem et aliqualem probacionem tunc si nullitas principaliter intentatur requīritur litis contestacio secus si incidenter Verumtamen secus ſm oldra· q super nullitate que venit in appellacione a sñā interposita non requīritur litis contestacio sicut nec super ipsa appellacione ut nō ro· conclu· ccexxxvj·

¶ Litis contestacio non requīritur in causa appellacionis q nec libellus requīritur quod est verū qñ appellatus non cōparet et est contumax secus si absens est nō per contūaciā

nō ro·conclu·vnj·

¶ Lis contestacio non reqūitur in restitucōne concedenda nec in alijs p̄ambulis ad causam inchoandam nō ro·conclu·xlij· nec in restitucōe in integrū que non principaliter sed incidenter petitur per modū contradictionis nō bar·de usur·nu·l. nam postea·ff· si minor et idem nō Jo·an·in c·causa de restit·in integ· super ubo incidē et idem dicit ibi Jo·an· nec in causa restitucionis in integz petita pp lapsum fataliū nec in alia restitucōe qñ cont̄ incertam personam petitur etiam si principaliter petatur secus si simpliciter et cont̄ certam personam petitur licet Cy·et Ja·bu·et alij aliter distinguant ut no·ro·conclu·ix·

¶ Lis contestacio ubi non reqūitur tunc p̄mus actus de illis ad quem alias lite non contestata proceditur pro contestacione habetur et tūc concluditur via ad om̄es dilatorias exceptiones nō glo·de elec·c·i·li·vj· super ubo absencia et la pus allegacione cxvij· et bar·in·l·C·de procu·et Jo·an· de constit·c·cum Jo·v·ff hic t̄ vnū dubiū v·col'

¶ Lis contestacio non reqūitur qñ reus citatus de longinquis partibus generalitē ad totam causam non compet nō Jo·an·in addi·spe·in fi·de cita·ff· viso v·Item licet in die

¶ Litigiosa res fit qñ est questio de p̄prietate secus si de ypotheca nō Jo·an·de iudi·quia v·v·venio ad ultm Item secus si de possessione tm̄ et tunc dicitur litigiosa quo ad p̄am possessiom̄ licet non quo ad p̄prietatem no·Jo·an·de confir·uti·c·i· per quod uidetur q̄ et in principio fit litigiosa quo ad ypothecam et unde·ff· in·ff· litigiosa res fit qñ agitur

¶ Litigiosum beneficiū esse non desinit licet reus citatus absoluatur ab obseruacione iudicij ſm Jmmo·de testi·cūmq̄ et per bar·in·l·litigator C·de fruc·et lit̄ expen·quia p citationem efficitur litigiosum Jdeo licet per talem absolutoriam citacio c̄ēūdicatur ſm Jmmo·in c·consuluit de offi·dele·remanet effectus causatus et unde bar·in·l·fi·ff·de iudi·sol·et C·de lit·l·fi·et in·l·i·C·de prescrip·lon·tēp· vbi oīo unde et ibi concludit si renūciatur lit̄ desinit et purgatur bene ueniū litigiosū si renūciatur institute litis quod nō

¶ Litigiosa res sicut non potest alienari sicut nec pignori obligari·ff· que res pig·ob·pos·l·i·in fi·et nō glo·C·e·

ti·l·j·

Litigiosa res uel actio non pōt in alios trāsferri in spē nec in genere ut nō ja· de bel· in auē· de lit·l· quecūq; ecia pp famis uel alimētoz necessitatem nō glo·ff·de peti· here·l· priuus sup ūbo familie vide tñ cēa hoc de aliment glo· et bar· in auē· que res C· dele· et predi· mō·l· obses et in tractatu alimentoz per bar· qui allegat tex· in·l·fi· C· de or· cog· seo ibi non erat res litigio sa ffrm requīritur moderacio iudicis sine qua non tenet alienacio tex alia aūt necessitate pōsse potest res litigiosa alienari puta qñ ad id potest quis pōsse compelli ut·l·fi· C· de here· pti· l· alienaciones ·ff· fam hīc et nō glo· C· de lit·l·j· non ob·l·j· ff· non solū ·ff· de here· uel ac· ven· vbi uidetur expressum q actio litigiosa transiit in venditione hereditatis quia illum tex· intelligo lite finita et lata sua pro venditore quia sic venditor tenet actionem hereditariam Ita et actionem ī ficta qm̄ quesiuit per suaz Si em̄ sua lata non esset nullā actoz nactus esset et tex· psupponit q per actionem quam heres ī iudicio deduxit aliam actom nactus sit et sic de necessitate habet ibi intelligē litem fuisse finitam per sniam in fauorez heredis latam per quam additur noua actio pme actioni erap pellatur noua actio accumulata que pmā actionem nō pmit sed aliam accumulat C· de noua ·l· aliam √ vel si illū tex· intel ligas q lis pendebat tūc die q vicio litigiosi non obstabat quia erat de casibus permissis in·l·fi· C· de lit· quia forte ex causa transactionis conuentum erat q hēditatem vendē alias non obstante vicio litigiosi transire non posset ut ita intellexit bar· in·l· si cum hominem in fi· ff· de fideiuss· et sic concludit ibi bar· q in contractibus aūt homis non tñsit eciam cū vniuersitate res litigiosa licet in vltimis voluntatib antiquitus transiret auē· legis et trebel· vbi uidetur expssum q actio que erat litigiosa cum defuncto transit in fidei cōmissariū vtem quia illa est correcta per dictam·l· quicūq; et per auē· nūc si heres C· de lit vel dic q dicta·l· in pncipio loquitur qñ heres fuit coactus adire vnde equū fuit q non tenētur litem cum defuncto inchoatam prosequi seo in lege quicūq; sponte adiuit √ vel dic q·l· quicūq; loquit de fidei cōmissario vniuersali scilicet de illo qui in re certa litigiosa fuāt institutus et hoc voluit ibi glo· in secā lectiū Sed illa lectura non uidetur vera qua institutus in re tā habetur loco legatary et cū legatario prius in tex· dicatur

superfluū esse verbū per hereditatem quod in tex· sequitur si
de instituto in re incerta intelligētur huic tñ respondēi pos
set q est supfluū quo ad modū relinquendi quia alius ē
modus legandi et alius in re cta instituenda Sed replicāi
posset q licet sint diuersi in facto et modo tñ sūt idem i uu
dispositiōe alio vtr instituto

¶ Lis pendencia non finitur per mortem alterius colliga
tis ymo nūqm finitur fm rotam tñ glo· m c·1·e·ti· li·vj· dicit
q altero ex collitigantibus mortuo si nullus litem prosequ
tur lis extinguitur ut nō ro· conclu· cccxlvij· Sed illa glo· q
est in cle·1· ut lite pendeñ necessario debet intelligi quod
supstite non prosequente quia coram iudice lis renūciauit
et se non velle prosequi dixit fm ea que nō per bal· bar· et
sy· c· de pac· l· postquam lis cōr intelligitur in renūciacōe
que fit in pncia iudicis ut q̄ nō bar· in l· non solum ff· si
liberacionis vba· ff· de libe· lega· als ridiculū esset dicē qđ
eo ipō qđ cto tempore ps supstes litem non prosequitur
lis finiatur cum ad lis finem de iur canonico non sit cer
tum tempus prefixum ut patet de iudi· veñ lis inde· ff· lis
pendēcia licet et ff· lis finitur

¶ Lite pendente nichil est innouandū ab aliqua parcium
et dicitur pendē quo ad actorem statim q ad cius instancia
est decreta citacio quo ad reū qñ citacio ei intimata est nō
ro· conclu· clxxij·

¶ Lis pendencia inducitur eo ipō q quis in curia per cur
sorem citatur ad dicendum cōr omissionem licet non exp
mantur ea de quibus in cle· j· ut li· pen· quia illa cle· nō
habet locum in citacōe que fit in curia sed solum in ea q
mittitur ad partes ut nō ro· conclu· cclxvj· Adde q· ad m
validandam grām lite pendente impetratam non facta mē
cione de lite dicitur lis pendē eo ipō q tpre impetracionis
repitur causa omissa licet non sit processum ad aliū ac
tum ut in c· causamq̄ de testi· et ibi nō do· an· post Jo· an·
et inde ff· in prin·

¶ Lis pendencia que inducitur per cle· j· ut li· pen· for
cius procedit in actore quam in reo ut nō ro· conclu· ccclij·
et conclu· lxxij·

¶ Lis pendencia an inducatur per appellacionē ex iudicia
lem intimatam pti inde sub ubo appellacō extraiudicial
licet sit

¶ Lite pendente an valeat impetracio uel declaracio non facta mencione de lite vide sub verbo declaracio in principio et sub uerbo grā ·ſſ· gracia impetrata lite pendente cū pluūb; ·ſſ· sequen

¶ Lite pendente non dicitur innouare qui possessionem suam continuat nō glo· m cle· η· ut lite pendeñ an autem lite pendente super aliquo iure possit is cui lis mouetur vti illo iure quod possidet uel quasi sicut poterat añ litē motā vide quod nō de resti in mte· c· η· m glo· fi.

¶ Lite pendente licet non possit litigans sibi querē ius a cōmuni domino pareium non facta mencione de lite pōt tñ sibi ius querē a tercio m re de qua litigat ut nō ro. conclu· clxxj·

¶ Lis pendencia licet quo ad litigantes non finatur p̄ per sniaz ſm ro· Ideo etiam reo et possessore defuncto non debet actor circa possessionem aliquid attemptare quia ad huc lis pendet quo ad eū donec fuit sniā lata nō ro· conclu· ccexcvij· Tamen quo ad tercū videlicet ordinariū collatorem dicitur lis finita eo ipō q̄ pars uel alius cuj interest non voluit litem prosequi Et propterea si beneficiū tūc vacat illud ordinarius tunc conferre potest licet non sit finita q̄ ad partes casus est contrio sensu in cle· i· ut li· pen· et ita vult Jo· an· in glo· super ūbo prosequitur Idem tenet in c· si hy ꝛ quos c· ti· li· vj· Tnouella sub ūbo decedant ¶ Quod ꝯ dicit in dicto c· si hys conī quos ordinariū non posse conferre do nec lis finita fuit contra prem intellige ipā parte uel alio cj interfit litem prosequeñ ut declarat cle· predicta et hoc ee sensit tex· dicti c· si hy conī quos quia si nullus prosequēt lis finiri non posset cū ex officio iudex non posset proce dē pendencia ꝯ luis inducta per illas nouas constitu ciones quo ad tercū ut non possit conferre beneficiuz de quo inter alios litigatur licet in veritate vacet est ꝛ rigorem iuris q̄ res inter alios acta alteri p̄iudicet Ideo dixit archi· xj· q· i· quia res super glo· i· q̄ luis pendeñ afficit litigantes nō tercū ꝯ constitutiones predicte conī rigorem edite deberent in terminis suis teneri et non extendi ut nō Jo· an· in dicto c· si hy conī quos sup v· decedant et super ultiā glo· in nouella ¶ Cum ꝯ dicte constitutiones inducant luis pendenciam quo ad collateralem aliquo litē prosequeñ ergo nec habebit locuz

nullo prosequeñ et hoc aperte declarat dicta cle. que lo
quitur sub condicione si aliquis litem prosequatur de
aiō aūt et mente parcū q̄ non velit litem prosequi con
stare potest si hoc expresse in iudicio vel extra verbo
dicant per .l. labeo de sup lega. alias oportet de aiō indi
care per lecturas ut nō glo. in .l. fulcinius .ſ. 1. ff. qui
ex ca. in pos. ca. et inde .ſ. ſſ. lit̄ pendencia nō finit̄ et .ſ.
ſſ. lis finitur et .ſſ. lis et vicū

¶ Litigiosa res fit q̄n agitur de dnio c. de lit aūc. liti
giosa et hoc verū si agatur de dnio rei corporalis siue de
ꝓpetate iuꝝ incorporalis ut nō do. an. in c. cū ad. de osh.
xxxij. col' v. venio ad octauū et hoc casu non valet rei
alienacio si est voluntaria secus si est necessaria ut ibi
nō Idem si est de quasi dnio ut nō glo. xp. q. 1. quia
res et nō glo. Jo. an. in c. ecclesia .1. ut li. pen. et hoc de
quasi dnio siue vnli ꝓ causas beneficiales in quibus agens
non est dns et pro domino hētur ut in c. cum ven̄is de ex
cep. sed vbi agitur de possessione rei non fit res litigiosa nō
glo. in c. 1. de consti. un. et bar. in .l. 1. in fi. ut li. pen. In cō
tra nidetur casus de iuꝝ canonico in c. ex parte li. de
fo. compe. sed si agitur actione personali ad rem fit res
et actio litigiosa ſm bar. in dicta .l. 1. in fi. ff. de lit. Sed
in li. ꝙ. C. 1. tenet q̄ res non sit litigiosa sed actio Idem
tenet cy. in dicta aūt litigiosa vbi dicat rem nūquam
fieī litigiosam nisi agitur de dnio Idem tenet Jo. an. in
c. cū ad. de consti. in v. venio ad octauū dicit ip licet rs
non efficitur litigiosa et ꝓpterea possit alienari fundum
in ętneum tn̄ non pōt alienari in aliū ex obligatis
ad rem tradendam et hoc non est ex vicio litigy sed ex
vi obligacionis qua princeps recipiens tenetur rem ꝛ
dere ſm Jmo. Si aūt̄ agitur actione mixta vniūsali
vel particulari fit res et actio litigiosa ut nō bar. in dic
ta .l. 1. et do. an. in dicto c. cū M. v. venio ad octauum
sed etiam quo ad tercū fit q̄nq̄ litigiosa ut in casu
c. 1. et ꝙ. ut li. pen. li. vj. et in cle. 1. e. ti. que utā vide
licet c. 1. et ꝙ. et cle. 1. intelligūtur et restringūtur q̄n
ligatur de titulo beneficy et sic de dnio siue q̄n secus
si lis esset de possessione et ita intelligitur Jo. an. in dicto
c. ꝙ. super uerbo ligatur et in c. 1. super vbo litigan
bus vbi dicūt ordinariam collacoñ non impediri nisi

qñ est questio principaliter cuius sit beneficiū Quãdo autem
agitur possessorio non principaliter sed incidenter queritur
de titulo beneficij pro colore possessionis licet la·ab· dixerit
illud c·q· locū habere siue agatur possessorio siue petitorio
sed male dicit quia tex· dicit super beneficijs que possi
dent fungatur et illud ẏbum super beneficijs ꝑprie et stricte
sumptum significat causam et litem super titulo et iu
re beneficij non super sola possessione quia illa non est ꝑpe
super beneficio nec beneficialis sed quasi sicut et causa
possessoria rei spũalis non dicitur ꝑprie spũalis sed quasi
ut nõ do·an· de or· cog· cum dilectus ·ſ· verū ẏ· quero
an excepcio vnj· col' et in matria exhorbitanti et contra
rigorem iuris sicut est matria dicti c·q· ut nõ ꝟo·an· in
nouella verba debent intelligi ꝑprie et stricte qñ est
cõmo et mere beneficialis uel quasi spũalis siue illi an
nexa sicut est causa possessoria ut elegant' nõ do·an· de
causa pos· c·q· ẏ· nõ hic q' questio mj· col' Non ob· cle·i·
de sequest· pos· vbi uidetur expressum q' causa dicatur ꝺ
se super beneficio et sic beneficialis etiam qñ est in solo
possessorio et tñ illa cle· loquitur in matria exhorbitãn
et cont' iuris rigorem quia aliud hodie quia tex· hoc ex
ꝓmit quod si expressum non fuisset causam possessoriaz
non comꝓhenderet ut patet per similē eius quod ibi dix
ꝟo·an· in glo· super ubo et si vbi dicatur q' illa constitu
cio prudenter expressit etiam si dignitas uel personatꝰ
existat qua alis appellacõne beneficij non venret digni
tas in illa materia exhorbitanti et odiosa Et idem tenet
ibi do·an· non ob· quod idem do·am· nõ in cle· auditoꝛ sup
ẏbo beneficij de ꝓb· vbi dicit q' etiam in matria exhorbi
tanti fit extensio de stricta significacõne verbi ad latam
et idem vult illa glo· recte intellecta in dicta cle·i· de
sequest· pos· cum dicit ad tollendas cauillaciones quasi dice
rint q' etiam sine expressione includebatur dignitas ex
vi uerbi ·i· beneficium non obstantibus cauillacionibus di
cencium contrarium dic q' aliud est extendere ad latum et hꝰ
licet qñ ius exorbitans est ꝓiudiciale tercio ut determinat
ꝟo·an· in cle·i· de fo· compe· in glo· ſuper ubo ſubditos
Nam beneficium tqm̃ genus diuiditur in duas species scz
in beneficium dignitate carens et in dignitatem Beneficium
go put est species stat stricte et non comprehendit digni

et hoc modo ſtricte ſũtur ut in ambicioſ ut in gracijs ad
beneficia impetratis de preben· c· fi· ſ In non ambicioſis ecia
a aure eoꝝ exorbitantibus et ꝓiudicialibus ſũtur late pro
genere ut comprehendat eciam dignitatem ut in c· tua de
v· ſig· et hoc non eſt extendẽ uerbum ad impriũ ſigfica
tum vnio ꝓprie dignitas continetur ſub nomine benefi
cij prout beneficiũ eſt genus / Et hoc eſt quod dicit tex·
dicto c· tua vbi generali nomine continentur ſimile eſt
de adopcione que genus eſt et diuiditur in duas ſpes in ſe
ipãm et arrogacõm ut patet in· l· i· et ij· ff· de adop· Sed eã
poſſeſſoria rei beneficialis ſiue ſpualis non eſt ꝓprie bene
ficialis ſed quaſi ut dicit do· an· in dicto c· cum dilectus
et illa dictio quaſi notat imprietatem / Ideo in exorbitanti
bus appellacione cauſe ſuper beneficio vel alia re ſpuali
non comprehenditur cauſa poſſeſſoria quia illa impprie
beneficialis ſed quaſi ut dicit do· an· in dicto c· ij· de iura
calũp· / Et probatur hec ſua concluſio per glo· qm̃ ipe nõ al
legat in dicta cle· i· de fo· compe· Sed aduerte quia magnã
habet equitatem dicẽ q c· ſi hy cont quos locũ habeat
ſiue agatur petitorio ſiue poſſeſſorio Et licet de rigore il
la uerba ſuper beneficijs in tex· predicto comprehendẽt
petitoriũ dũtaxat ĩ mateã exorbitanũ vbi aliud adiectum
non eſſet tũ ꝓp racionem in eodem tex· ſubiectum uidet
q de rigore vi illius racionis intelligi debeat ille tex· ſi
ue agatur poſſeſſorio ſiue petitorio quia racio vtrobiq
eſt eadem uidelicet ut lites citius finiantur et ne malicõ
ſe nouus aduerſarius ſurrogetur que racio patet ex tex·
illo et ex notatis ibidem per jo· an· in nouella ſuper glo·
ſi· Et ita intelligẽ non eſt extendẽ quia quod eſt ex nar
racione eſt ex mente ut nõ ſuper uerbo mens lex· ꝑ· co
rigens vbi oĩo unde dic q tunc licet arguere ex racõe
ad aliũ caſum qm̃ eſt oĩo racio eadem ut nõ glo· in c· i·
de tempo· or· li· vj / Sed non eſt oĩo eadem racio qm̃ agit
poſſeſſorio quia in petitorio tractatur de maiori ꝓuicio
ut patet de cau· poſ· cum dilectus et vbi maius eſt pcu
lum ibi caucius eſt agendum ſ rem racio illius ſurrogacois
de qua tex· loquitur non habet locum qm̃ agitur poſſeſ
ſorio duntaxat quia ſurrogaciones fiunt per ꝓpam rẽ ſpec
tu tituli non reſpectu ſolius poſſeſſionis niſi dicat q ſurro
gacio fit ſimul de utroq

¶ Lis contestacio non fit per obiectum exceptionis peremptorie nisi fiet aō litem contestando uel nisi exceptio in continenti opponatur nō bar· in·l· i· C· de li· contesta· et do· in c· vno c· n· adūte tamen q̄ ois visio coram pr̄et hēt̄ pro cōtestacōe nō dic· de confir· un·

¶ Lis licet desinat esse super principali potest subsistere super fructibus et expensis nō Jo·an· de symo· c· per tuas et c· super lris vlt glo·

¶ Lis contestacio an requiratur qū pet pronūciari appellacionem desertam vide et collige ex notatis sub verbo sentencia· s· sentencia per quam pronūciatur appellacōm desertam

¶ Lis et vicii litigiosi purgantur per renūciacōm lit̄ ut est casus in·l· posteqm̄ lis C· de pac· secus si instancie lit̄ duntaxat renūciatur ut nō glo· et bar· in·l· i· C· de prescrip· lon· temp· et predicta procedunt in ppbanis et in beneficialibus dubitatur quia in hys rem dicit litem nō finiri nisi per sūaz et Jo·an· videtur idem velle in c· si hy, cōm̄ quos ut li· pen· li· vi· in nouella super ubo finita qđ exponit per sūaz et videtur tex· in eo c· in uba cedant si potest dici rotam male dicē uel saltem eualiter esse intelligendam videlicet litem non finiri nisi per sentenciā ul alia ad quod sūe competat ut transactio de qua est casus in c· i· de lit̄ cont̄ li· vi· Idem in iuramento ut nō glo· in c· c· Idem in renūciacione lis ut in·l· posteqm̄ lis Item finit̄ morte vtriusq; litigancii licet nulla sentencia ferat̄ de hoc est casus in cle· i· ut li· pen· Item si vnus moritur alter r̄mūe· ut nō Jo·an· in eadem cle· super ubo prosequat̄ per que patet rotam si simpliciter et precise intelligitur falsum dicere et cōm̄ tex· dicte cle· non obstante expositōe Jo·an· in dicto c· si hy cōm̄ quos quia non negat qñ et alijs modis qm̄ per sentenciam lis finiri possit non obstāt tex· in ubo cedant ppric intelligendo loquitur de cessione iur̄ non de cessione siue renūciacione lis per p̄mam lis non finitur per sedam sic non obstāt q̄ si dicatur q̄ in beneficialibus non potest quis iura cedere sine aūte superioris q· verum est nisi beneficiū sit litigiosum ut nō Jo·an· in c· constitutus de app· Item licet non posset quis beneficio ecc̄ litigioso cedere potest tn̄ cedē lis in p̄ncia iudic̄ et dlia cessio sufficit ad litem finiendam ut dicta·l· postquam lis

Siquis aũt dicẽt q̃ dictũ c· si by conũ quos in ũbo cedant ꝓcu
dit ceam lis renũciacionem huĩ dco q̃ cũ illud c· loquitur
in reo cedente non habet locũ in actore quia non est eadem
racio in vtroq; ut nõ ꝓo·am· in dicto c· super ũbo decedant n
nouella et quia licet esset eadem racio tñ quia illud c· est ꝑ
rigorem et dispoſicionem iuſ cõis in eo quod vult per lis pe
denciam inter alios affici ordinariũ conũ ẽgulam Res inter
alios acta et conũ id quod ad ꝓpoſitum nõt archi·xj·q·i· quia
res non debet dictũ c· tanqm exorbitans ad aliũ caſum extẽ
di per tex·de re conſtitucom de regꝫ iuſ que a iure exten
datur tenet Jo·an·ĩ eodem c· super uerbo decedant et super
glo·fi· in no^la Nec potest dici q̃ dictũ c· extenditur de reo
ad actorem per cle· i·ſ· si uero c·n· quia licet illa cle· pariſi
cet in caſu cessus tñ non pariſicat in caſu decessus go cũ
eciam dicta cle· expresse loquẽtur in actore cedente cum
possit dici lis finita mortuo colitigante et posset ordina
rius conferre quia cle· prohibens ordinariũ conferre lite
pendente prohibet condicionaliter si aliquis est qui litem
prosequatur ergo a conũrio sensu quod est validũ in iure
si nullus litem prosequitur ut quia vnus colitigancũ ces
set alĩ mortuus est ordinarius conferre posset et hoc tenet
Jo·an· in cle· super ũbo mor et super ũbo prosequatur et in
dicto c· si by conũ quos super ũbo decedant in nouella seo
cubiũ facit quia dictũ c· supponit pro altero eo litigancũ
mortuo possit conũ superstitem ferri sua go uidetur q̃ sup
stes cedendo lis non possit litem finire quia si posset finire
que sine lite et sine instancia ferri non potest ·l· ꝓperandum
c· de iudi· Videri potest q̃ ille tex· debet intelligi q̃n supstes
vult litem prosequi secus si vult lis cedere quia cũ tex· ille
loquatur in actore supstite certũ est q̃ actor põt lis renũcia
re eciam alia parte inuita ut nõ bal· C· de epi· et cle· auct·
generaliĩ xm̃· opp· In reo forte non esset idem quia nõ suf
ficeret aduisario q̃ lis renũciaret nisi eciam possessionẽ si
dicẽmo litẽ finiri p lis renũciacionem non esset finita
conũ supstitem sz pro eo ꝓpter confessionem et tex· vult q̃
cõi supstitem sed pro reo ꝓpter possessiom et tex· vult q̃ ꝑ
supstitem finiri potest

¶ Lis contestacio fit uta ex ficta confessione sicut ex vera
unde si reus in iudicio ꝑs iussus a iudice ut libello rñdeat
et sine racionabili causa rñdere recuset uel absens si ei vesti

natur libellus per nūcīum cū cōminacōe quod nisi respondeat hēr pro confesso inducitur lis contestacio ex ficta confessione et ex hoc inducitur vtilis practica ad procedendum in absentem ad diffinitiuā lite uero non contestata ut nō do. an. de iura. caliū. cū cām pnīt col' in fi.

¶ Litigiosa res uel actio realis personalis uel mixta non potest in aliū trāsferri et qñ dicatur litigiosa et quis sit effectus litigiosi inde plene per do. an. in c. fi. ut li. pen. et inde ff. si. litigiosa res sit

¶ Litigiosa res licet non posset per aliquem ex litigantibꝫ alienari potest tñ possessor litigans ius in illa re acquirē ut nō bal. in l. ꝯ. c. ne li. pe. circa fi. quod est vīm qñ possessor vellet acquirē vnūz secus si vellet acquirē publicam nam ut nō do. an. in c. fi. ut li. pen.

¶ Littere prelatorū narratiue non probant narrata nūme de factis alienis ymo nec assertiue ſm quosdam nota ro. ꝯclu. cccciy. v. ff. ꝛtento et inde sub vbo sigillum

¶ Litteris epī suo sigillo sigillatis etiam sine tabellione et testibus datur plena fides et probant in hys que spectāt ad officiū suū et que gerit inter subditos suos extra iudiciū et ībeneficijs suis resignandis et eis conferendis sicus in iudicialibus qñ procedit ut iudex ut nō ro. ꝯclu. xcvi. et idem vult ymo. de proba. qñ contra et p̄dicta vera etiam in concernentibus factum alienum ut nō ro. conclu. cccciy.

¶ Litteris epī eius sigillo sigillatis etiam sine tabellione et testibus per quas asserit resignacionem in eius manibꝫ factam et per eū admissam et collacōm subsecutam datur plena fides si predicta omia sint successiue eodem tempore facta alioqñ non facerent fidem nisi de vltimo actu ut nō ro. conclu. cccc xlv.

¶ Lris epī uel alterius p̄lati continentes constitucōz p̄cīi ad causas datur plena fides etiam sine subscripcione notary et testibus si sint sigillate sigillo prelati cogniti uel probato si sit negatum Spe. tamen dicit q̄ sigillum ad causam non facit fidem in alijs ut nō ro. ꝯclu. cly.

¶ Lris epī sine tabellione et testibus licet eius sigillis sigillatis nīqñ creditur in causa ppria ut qñ est suspicio fraudis et doli vt si epūs confert apticum impetrantem dicēt se ꝑius contulisse beneficiū qñ ꝑpa vel eius executor et hoc seruatur

de thlo pallacy qua sepe comptñ est q epī uel qdoz cancella ry anticipant datum in fraudem nō ro. conclu. xxij. Et sic propter fraudem predictam non creditur lr̄is epī Jta nc lr̄is executoris uel nuncy aplici nō ro. clu. cccxlj.

¶ Lr̄is iudicis delegati cū cuius sigillo creditur si de subdelegacione p eum facta nō ro. clu. cccxlj.

¶ Littere aplice si sunt expedite cont̄ stilū cancellarie an valeāt et eis fides datur an uero fle p̄sumant̄ unde sub ubo rpti stī rpti aplicī si est

¶ Littere ordinarioz actū de pretito qua dicit nouerit q tulen excoicationis uel priuationis probant excoicacionem sm bal. Cal. et do. an. de proba. post cessionem v. vj. casus ix. col' Nam illud preteritum intelligitur de preteito in cōtinenti et imediato et non de pretēito diu ex interuallo l. si uta stipulatus. ff. Crisogonus et quod ibi nō bar. de v. obli. Adūte qua do. an. in dicto c. post cessionem loquit de lr̄is narrantibus actum in quo non requīritur sentēcia siue pronunciacio secus si sīa requiratur et Jta saluatur Jo. an. Jtem eciam pretitū ex interuallo narratum in lr̄is ordinarij probatur per ip̄as lr̄as in quibus non unū dūmxat sigillum sed plura sigilla autentica sunt apposita ut nota do. an. post Cal. in dicto c. post cessiom v. vj. casus

¶ Lr̄a aplica an habeatur loco tituli in beneficialibus vi de sub uerbo gracia. ff. gracia apostolica et. ff. sub vbo titulo

¶ Locacio facta per p̄latū de bonis vel fructibus prelature siue ad certū modicū tempus quod q̄ntum sit relinquitur arbitrio iudicis valet et tenet ad vitam suā si dicta locacō facta fuit sine auctoritate siu superioris et absq consensu capituli sed mortuo p̄lato extinguitur ipō iure locacio si facta fuit nomine suo et successorū Sed si facta esset nomine suo et successorum Sed si facta esset nomine ecclesie et utiliter seruata iuris sollempnitate tunc successor tenetur stare contractui Et hec vera in p̄lato secus in prebendario siue in simplici beneficiato qui nullo casu potest prebendam suā vlt̄ tempus vite siue locare q nō h̄t tem liberā admīstracōz sic p̄lato nō ro. clu. cccxcvij.

¶ Locator eciam si p̄latus sit qui ad certū tempus locauit si moritur et successor petit rem locatam Conductor autē contradicit et litem suscipit an habeat locum pena. l. con-

ductores C· loca· dic ꝙ non ut nō ro· conclu· ccxxvnj·v·
et ex p̄missis

MALEFICIVM· ꝓprie sup̄tū
est quod ꝯmittitur faciendo non dicen
do ſoco in statuts appellacione maleſi
cij non venit delictum quod fit dicen
do nō bar·ff· de pe·l· aut facta in pu·
ſidem m delicto ꝯmiſſo in obmitten
do uel m non faciendo nō bal·ff· ſo·
ma· l·ſi mora vbi m glo· ꝓponerat
cō· aut̄ super ruca C· de cristel· dicit m hoc distinguendum
an omittens sit m vero dolo uel p̄sumpto ut ꝓmo casu ve
niat 2° non vide bar· m· l· om̄e delictum de re nulli vi
dicit qđ ē maleficiū large ſ̄ nō stricte et sic concordat cū
eo quod dicit m·l· aut facta

¶ Mandare idem est quod rogare aliud est cui cū ꝓpa
mandat aliud cum p̄cipit licet interdū p̄cipiatur per vb̄ū
mandat ut nō Jo·an· de hys que ſi·a ma· parte ca· ex
ore ad finem

¶ Mandatum diligenter est seruandū et qui eius formā
excedit nulliter agit de ep̄· cum dilecta et de preben· cui
delegio li· vj·

¶ Mandatū an possit reuocari m p̄iudiciū tertij eo ignorāte
vide sub ūbo p̄cur· ff· procur̄ mandati

¶ Mandatū cca iudicialia an finiatur ꝑ mortem
mandant̄ remtegra vel ope exceptionis ita q̄ nisi excipiat̄
valet processus iude archi· xvij· q· j· dudum sup̄· i· glo·
et do· an· et Jo·an· in c· cū venissent de testi·

¶ Mandatū cca iudicialia per ordinarū de mandato su
periorus factū uel per ꝑsōm supiorem confirmatū non p̄ōt
per ꝑsōm ordinariuz remtegra reuocari sine consensu su
periorus nō do·an· de iudi· notat in 2° nō li

¶ Mandatū si sit m forma precepti non expirat morte mā
dantis etiam remtegra secus si fiat m forma simplicis co
missionis nō spe·n· dele· ff· extēscat v·Item mortuo Idem
nō do·an· de offi· dele· relatum Idem tenet glo· et archi· xnj·
q·i· quod p̄cipitur Idem tenent bar· et bal· ff· de iur· om·
iudi·l· et quia Sed Jo·an· aliter distinguit in c· q̄m abbas

de offi· dele· et inde quod nō per eū in c· ad nram n· in glo· nō 11 de iur' ur' Sed pro opinione est tex· in auē· ut nulli iu di· ss· et hoc vero iubemus col' ix· licet Jo· an· aliē illū ·s· in tellegat vide ·p· ss· mandatū an firmatur

¶ Mandatū etiam cca iurisdictionalia non finitur morte mandanti etiam reintegra qū non sit sub nomīe dignitatis si sub nomīe dignitatis nō hosti· et Jo· an· de offi· dele· qm abbas et do· an· c· n· relatū et la· c· n· q'ius li· vi· et de r'pt' si grōse c· li· et bal· in l· et q· ff· de iurisdic· o· iudi·

¶ Mandatum non expirat morte mādanti ed reintegra qū mandat' aliquid fieri post mortē mandanti nō do· an· de offi· le· licet v· opp· q' morte

¶ Mandatum non expirat morte mandanti etiam remteg' qū mandatur mera execucio uel aliquid aliud ex officio nō Jo· an· de offi· dele· qm abbas Jpē tm loquitur qū tale mandatū fit habem als admīstracom bar· tm sentit idem etiam si nō habeat admīstracom in l· fundi· ff· de acqui· pos· vide eō sub vbo grā ·s· grā licet nondū

¶ Mandatū non expirat morte mandanti id ad quod fa ciendū mandans de iure tenetur· ff· de acqui· pos· l· fūdi et ibi nō bar·

¶ Mandatū non finitur morte mandanti etiā reinteg' qū i mandato dns satis dedit p procurē releuando eū ab onē satisdandi si procur' fuit pns uel acceptans uel etiam fuit absens si postea acceptauit mandatū ·ff· de procu· l· si defuncto et ibi nō bar·

¶ Mandatum circa iurisdictionalia non finitur morte mandantis si ante mortem iudex delegatus decreuit citacio nem licet citacio non fuerit executa ut nō Jo· an· in c· fi· de offi· le·

¶ Mandatum an finiatur morte mandantis qū manda tur mixtum ministerium vide Jo· an· in c· fi· de offi· dele· in glo· fi· v· sed nūquid et inde ·s· mandatum si sit i forma

¶ Mandatum an transeat ad successorem eius cui mandat' si ipe decessit anqm executatur dic q' nō si fuit sub nomīe dignitatis secus si sub nomīe dignitatis quia tūsit ad successorē in dignitate ut nō Jo· an· post hosti· in c· fi· et in cle· i· c· n· glo· pūlt quod intellige nisi ex vbis omissionis apparē possit q' fuit electa industria pleme quia tūc ad successorem etiam in

dignitate non transit ut nō do·an· in dicto c·fi·ſſ·fi· Quod aūt fiēt electa indulta perſone poteſt ex verbis conſtare expſſis ſi dicat q̄ perſonaliter exequatur vel tacite dicat de indulti uel cōſpectione tua plen⁹ confidentes p aplica ſcripta mandam tē ut nō Jo·an· in dicto c·fi· ſup ibo ſūgitur et iude omō ſub ibo iudex delegatus cui cōmittitur

¶ Mandatum ad vniuſitatem cauſarum an expirat p mortem delegantis vide ſub v̄bo iudex delegatus ad vniuerſitatem cauſarū

¶ Mandans aliquid fieri an dicatur vere vel interpretatiue facere vide do·an· qui recitat bar· in c· mulieres de ſen· ex· in de quod nō gentz in cle·i· de vi· et ho· cle· ſuper verbo perſonaliter et quod nō fran· de zabar' in c· cle· v· q̄to quero

¶ Mandatū ꝑpe delegato factū licet expiret moue delegan eciam remotegra tū ordinarius non poteſt de illa cauſa delegata ſe intromittē quia ꝑpa in eadem manū apposuit delegando ut nō compoſ· in c· capitulū de ꝑpns v· quid ſi executor et hoc ibi ſequitur Jo·an· et idem nō bal· c· quō et q̄ iudex in l· ſi preſes

¶ Manifeſtum eſt publica ſeu famoſa inſinuacio ſeu proclamacio cōis ex certa ſcīa et certis auctoribus nondū iudicialit diſcuſſ' ꝓuiens et iſti eſt vera et ꝑpria diffinicio mā feſti nō do·an· de coha· de· vrā xxj· col' v· nūc venio

¶ Manifeſtū notoriū publicū et famoſū differūt Notoriū eſt quod fit in conſpectu ꝑſone vel maioris partis manifeſtū eſt q̄d fit pīnibus multis qui faciūt maiorem ptem ꝑſone a q̄b⁹ proceſſit fama penes maiorem ptem ꝑſone fama eſt que a certo autore inſurrexit nec requīritur q̄ ille autor interfuit facto de quo eſt fama et dicitur factū coram pluribus quod fit coram x· quod tamen intelligitur arbitrio iudicantis eciam de paucioribus p̄dicta intellige de manifeſto quit diſtinguit cōi notoriū et pene occultū

¶ Manifeſtū dicit' q̄d p duos ꝓbari pōt ut nō do·an· de coha· de· vrā xxvj· et xxvij· colūp·

¶ Manifeſti nō excuſat a libello nec ab alio iudiciario ordine obſeruando niſi vbi cauſa agi poteſt officio iudicis nō do· an· de coha· de· vrā xlim· col'

¶ Manifeſtū non opatur q̄ ſuia cont' ipm̄ manifeſtū lata ſit ntia ut nō do·an· de coha· de· vrā lij· col' v· cca media et de re iudi· c· pnīt col'

¶ Masculnū an concipiat femininū vide bar· in l· 1· ff· de versig· et l· si quis in tantam· ff· vide vi et per glo· de elec· generali· li· vi· et ibi plene per pe· mo· et plenissime per archi· xvii q· mp· Si quis swadente et per cy· et bal· C· de ser· fugi· l· q̃cūq; et per pau· et do·an· in repetitione de· 1· de consag· et alfi· et ī de· 1· de elec· per pau· et glo· et Jo· cal· de re eccle· non alienandis si quis p̃biterorū et vide oīo glo· m de· 1· de re· sub vbo quos libet et qđ ibi nō fran· de ziba·

¶ Mater an possit filio stipulari vide bar· ff· de ver· obli· l· qđ dicit v· q̃ro an mater et in q̃o ultima

¶ Matrimoniū pōt contrahi etiam int̄ mūores etatē q̃ vires corpis in generando supplent etatem tex· de despon· impu· et nō glo· de elec· ex co li· vi· et sub verbo concessio· ff· statutū ff· statuta laycor

¶ Matrimoniū contrahitur etiā ex tacito consensu tex· de despon· tua et c· tue et c· Js qui

¶ Matrimoniū per quos actus contrahatur vide plenē per do·an· de p̃sūp· illud verbū qualiter autē concludatur usq; ad finez apparatus et in c· ex parte de spon· vbi oīo vide etiam per Jo·an· et plene per spe· in n· de spon· in prin· vide· ī· ff· q· xi·

¶ Matrimoniū p hec vba contrahitur promitto sicut vxori fidem seruare et illud verbū sicut notat q̃ intentatem non similitudinē nō do·an· de vidi· c· 1· v· opp· q̃ per hec verba et p que alia verba mrīo^m contrahitur vide plenē per do·an· et Jo·an· qui plures formas ponit in c· ex parte de spon· et de p̃scrip· illud et vide· ī· ff· q· xio

¶ Matrimoniū non censetur sed sponsalia de futuro intelligūtur q̃n pubes cum impube per verba de p̃n contrahit tenetur tamen pubes impuberem expectare donec ad puber tatem veniat nichilominus tamen si interim cū alio pubere iuxisset q̃ hē nō ro· dcu· cccxxxvi·

¶ Matrimoniū licet ex aliqua speciali causa sit per leges prohibitum si tn nō ē p̃hibitū p canones valet int̄ quoscūq; q̄ p aplm data est libera ptās mrīonii contrahēdi Jo·an· de ffis nup· c· fi· in fi·

¶ Matrimoniū non contrahitur etiam p vba de p̃n q̃n illa verba fuerūt iocose uel causa ludi prolata et hoc cōstat ut nō Jo·an· in c· fi· de despon· impub· quia talia verba nō sūt obligatoria· ff· de ac· et ob· l· obligationū subā in fi· et ff· de minr· l· illud

¶ Matrimonii an possit contrahi p mulierem in vltiã die xij· annorũ vel p virũ in vltiã die xiij·annorũ vide Jo·an·in c·fi·de despon· impub·

¶ Matrimonii per aliquos actus perficitur precedentib; sponsalibus de futuro vel eciam de pñti interpretata tñ de futuro unde Jo·an· et do·an· de despon· impub· attestaciones et c·fi·de spon·Js qui et unde c·i·de despon· impub·li·vj· in tpe· et glo· in no la

¶ Mendax qñ et quibus casibus mendacio unde plene per glo·in c·nullus pluribus de re iur̃ li·vj·et per bal· in·l·i·c· de fur

¶ Mendicantes qui dicantur vide p la·et fran·de zabar· in cle·i·de rpt̃

¶ Mensa quid sit et que loca dicantur esse de mensa vide glo· in cle·i·de rpt̃ super ũbo hre et in de·i·ſſ· quidã eciam de excess· pla·et p·a·et fran·in c·q·de fen·et per bar·C·de bo· va·l· si vacancia l·vj· Et an si qñs contulit alteri beneficiũ quod erat de mensa illo mortuo beneficiũ vacet unde do·an· in dicta cle·i·de rpt̃ et unde sub ũbo beneficium·ſſ· beneficia

¶ Mensis quot dies intelligatur habere vide Jo·an· in c· q̃us de elec· li·vj· in glo· sup ũbo mensem ubi dicit q mẽsis statutus ad aliquid ad agendum intelligitur tot dies habere quot habet mensis in quo negociũ faciendum occurrit Et si tũc qñ occurrit aliqui dies illius mensis lapsi erant supplẽtur tot dies de mense sequenti et ita cotĩ seruatur ut nõ do· an·de excess· pla· licet quam q̃ hosti· ibi dicat hoc esse arbitrariũ et unde ex pocius ampliabit qñ artet sed bar· pocius tenet opi·Jo·an· in·l· cũ bisextus de v· sig·

¶ Meretrix si occasione meretricij promittit non obligatur ut nõ bar·ff·de dona·l·affectionis sed meretrici potest donari et ꝓmitti et tenet obligacio nisi fiat p militem ul clericũ qui miles celestis reputatur ut nõ bar·et glo· in·l· affectionis et per cy·de dona· inter vi·et ux·l·ij·

¶ Metus non reddit actũ p metũ factũ ipo iure nullũ ẽ annullandũ nisi in certis casibus quos unde per ro·ocu· ecclym·

¶ Metus iustus dicatur inferri per multam excoicacõ nõ p iustam quia iusta medicinalis est et pacienter tolleranda nõ ro·concl·xxxvj· Et ideo metus excoicacionis

finis

iuste dicitur cadere in constantem virū secus si est iusta et ita doc· concordant glo· in c· olim ny· de resti· spo· et in c· cum dilecti eȳ me· causa

¶ Metus illatus debitori ut soluat non parit actionem quod metus causa quia non interest metum passi ex quo debuit non soluit ut nō do·an·de resti· spo· in litteris vȳ· colump· v· oppo· 3ª

¶ Metus non cadit in vi expulsiua et inquietatiua ut nō·ff· quod me· ca·l·i· in glo·fi·

¶ Metū iustum mouet imperiū principis qui alias solebat tyrannice et oppressiue tractare non obedientes ꝑceptis vel ꝑceptis suis nō Jo·an· qui cle· vel mo·c·fi· in fi· vide bar· qui idem voluit in tractatu de tyranno v· vȳ· quero ȳ· col ap· in fi· sed in·l·i· ff· onerande· ff· quaȳ re ac· nō da· non videtur requirē quod consueuit oppressiue tractare vult tm̄ q' appareat minas precessisse vel verba ut ibi patet sed Jo· an· in c·i· de ꝓpt̄ li·vȳ· in nouella dicat q' si prelatus exegit aliqua seruilia grauamina a subditis presumitur q' subditi pocius prestiterint ex timore quam ex debito vide· ff· metū iustum mouet minima reuerencia quam habet vxor

¶ Metu factū non censetur id quod fit ab illo qui iuste captus detentus tūc ad comodum tercy valet quod agit qua illius respectu non est metus ad comodum vero detinentis non valet nisi vbi finis detencionis non concurrat cū fine actus ut si detentus est ad finem extorquendi pecuniam et contrahit mutuū tunc mutuū valet quia in illo nō concurrit in idem nō do·an· de spon· cum locum et bar·ff· de testa· l· qui alacoibus de ver·sig·l· qui neqȝ et quod me· cau·l· qui in carcerem d̄n̄ ait iudex ecclesiasticus potest clericū iuste carcerare vide tex· de offi·or· cum epis li·vȳ· et de sen· ex· si clericus c·li· et quod nō Jo·an· in dicto c·si clericus in nouella et in dicto c· vt fiume sub uerbo et quoȝ

¶ Metus si allegatur illatus in loco vbi iusticia redditur ꝓsumptio est contra allegantem Ideo grauatur dantem ꝓbacione nec tunc sufficit probare metū per coniecturas sed oportet luce clarius probare sicut in causa criminali quia contra allegantem est ꝓsumptio rōne loci nō bar·m l·fi· in prin·ff· quod me· cau· Eadem racione iudetur idem

dicendum qñ est presumptio cōñ allegantem rōne persone que dicitur metū intulisse ut in iudice qui si aliquem detinu erit non pīūtur ei metū intulisse nō bal. C. de epi. et cle. l. si quis in hoc Idem in iudice cum alio contrahente vt nō per cy. bar. et bal. in. l. ad invidiam C. quod me. cau. et licet possit iudex mutari hoc non presūitur nec q metum inferat nō archi. xv. q. vj. Si sacerdos Idem volu it Jo. an. ſm host. et Jnno. de renū. super hoc super tex. in vbo iuramentū et super. i. glo. propterā dicimus q decer tum iudicis excusat a metu ut nō bar. in. l. i. C. pōi. curi. li. x. Et idem vult Jo. an. in dicto c. super hoc in verbo iura mentū Ideo volens probare q iudex indebite aliquem in carcerauit vel ei metū intulit debet probare q iudex ta lia indebite consueuit facere nō bar. in. l. de pupillo. ff. si quis ipi ptou de no. op. nū. et. l. i. ff. que onerande quar re. ac. nonda. Et idem sentit Jo. an. qui de. vel mo. c. fi. in fine

¶ Metus mior excusat mulierem q̄ viz qua leuior metꝰ afficit constantē aīm mulierꝭ quā viri nō do. an. de spon. cū locū et ibi est tex.

¶ Metus qualiter probetur et qualit' metus sufficiat ad rescindendum actum vide in c. cum dilectus quod me. cau. et per glo. bar. et bal. C. de transac. l. interpositas Vnum scias q vbi est decretum iudicis excusat a metu nō glo. et bar. C. de pōi. curi. l. i. li. x.

¶ Metus honoris dicitur iustus metus in glo. in c. cum dilectus quod me. cau. et nō per bar. et bal. in. l. interpositas C. de transac. fa. quod nō cy. in. l. i. v. Juxta hoc quero vñ vi vbi dicitur q licet insultatus possit euadere fugiendo si tamē talis est cui aufugē verecundia esset pōt resistē et insultantem pcutē sine pena qua dicitur ad defensiō honoris sui facere pro hoc facit q timor perdendarum rerum dicitur iustus metus c. abbas quod me. cau. ꝙ multo magis timor perdendi honorem quia honor cete ris paribus rebus preferendus est. ff. si quis ob causam re. l. iulianus vide. ff. metum iustum inducit timor ve recundie

¶ Metus illatus in promittendo pīsumitur perseuerare in solucione si solucio fiat ex intervallo in loco vbi erat q metū intulit et cuꝰ potencia continuant Ideo si tyrānꝰ

metū mtulit m promittendo toto tempore siue tyrannie
Insiat mety in loco i quo tyrānde suam exercet secus si m
alio loco soluco fiēt vel tpīe quo tyrānꝰ esse cessauet nō p
bar· et bal· in·l·ɳ· C· quod me· cau·

¶ Verum ustū mouet timor perdendi bona sua uel
maiorem ptem eoꝝ uel timor grauis dampni siue iacture
ut nō glo· goff· et Jo·an· in c· abbas quod me· cau· Idem nō
cy· et bal· in·l· interpositas C· de trāsac·

¶ Verum mouet minua reuerencia qm̄ habet filius ad
patrem nō bal· in·l· interpositas C· de transac· quod die
bar· verum precedentibus minis ad patrem fact ut ipe
nō in·l· i·ff· que onerande ·ff· qua re ac· nō do

¶ Metū ustū mouet minua reuēncia quam habet vxor
ad virū et cleīcus ad epm̄ et libertus ad pronū fm bar· et
bal· quod die ut nō ·ʒ· ff· ꝑrio et vide ·ʒ· metū ustum m
ouet imperiū

¶ Metum mustum mouet timor verecundie et timor
futuri euentus a natura puta si medicus infirmitatem p
uam facit magnam et ea de causa ab infirmo extorquet
pmissiones illicitas ut nō bar· et bal· in·l· inpositas C· de
trāsac· et vide ·ʒ· ff· metus honoris

¶ Metū ustū mouent mine facte ab illo qui consue
uit minas deducere ad effectum alias secus si consueuit
multa minari et pauca facē ut nō bar· et bal· in·l· metū
C· quod me· cau·

¶ Verum vide sub vbo dns

¶ Miles acquirit dominiū rei empte per alū de pecu
nia sua siue ille alius sit soluendo siue non C· de rei ven
dicione ·l· si ut ꝑponis ut ibi nō bar· Idem nō glo· xp· q· ɳ·
apostolicos et de pecu· cle· iquirendū de milite celesti et
vide sub vbo cleīcus ·ff· cleīcus coīpō

¶ Minor xxv· annis si agit super beneficio debet iudex
ecclesiasticus ei dare curatorem ad litem no· ro· condu·
clxxmj·

¶ Et vide sub vbo
¶ Executio ·ff·
¶ Procurator ·ff·
¶ Vnusitas ·ff·
¶ Sentencia ·ff·
¶ Restitucio ·ff·

¶ Minor xxv· annis maior tñ xiij· etiam laycus potest
curatorem constituĕ etiam sine consensu pris ad cās eccliā
sticas etiam spuales et dependentes ab eis puta ad decias
et earum fructus et ad causam matrimony et dotis nō
ro· conclu· xlmj·

¶ Minor si aute sentenciā appellacionē remuciat statim
corpō ducitur lesus quia potest sequi suā muliā loco pī
petere se restitui Sed si post suam· p̄· tempus debitum nō
appellatur corpō non constat ipm lesum nisi doceat se hr̄e
bonam causam nō bar· de iur iur· l· nam postea· ff· si mi
nor Sed alibi dicit bar· q̄ in dubio presumitur lesus ꝺ̄ꝺ
restituitur ad appellandū ut nō p eū in· l· fi· c· in quibus ca
in de· resti· non est

¶ Minor non dicitur lesus corpō q̄ lapsus est terminus in
quo non probauit uel allegauit nisi saltem sumarie doceat se
hr̄e illam ꝓbacōz uel allegacōm nō bar· in· l· nam postea· ff· si
minor· ff· de iur iur

¶ Minor xiiij· annis maior tñ infante potest beneficium
acceptare sine curatore sed infans non et sicut minor pot
beneficium etiam sine curatore acceptare Ita et illi remuc
ciare si renuciacio fiet in manibus superioris et cum
cause cognicione alias secus nō pe· more de iudi· fiā
mu li· vj·

¶ Minor xiiij· annis potest esse canonicus in ecclesia ca
thedrali licet non habeat vocem in capitulo ut patet de
elec· ex eo· li· vj· in tex· et glo· super ubo tua ecclesia et
de rp· si eo tempore e· li· in glo· pnit et sup ea in noue
la et hoc tenet Jo· cal· et pau· de leaza· et Jo· de lig· licet cō
firmū teneat hosti· et guil· ut recitat do· de sanc· gemi· dic
to c· si eo tempore et ibi plenē vide p eūdē que etas requi
ratur in quolibet bñficō uel dignitate

¶ Minori nō currūt ipō iure tp̄ales p̄scripciones ni
lle quibus iudicia finiūt ꝫ tūc minor restituit nō glo·
in· l· fi· c· in qui· ca· in inte· resti· nō est ne·

¶ Minor aūt an restituatur in beneficia alibus et mūo
nialibus et alys spualibus sicut in gphams uide plene p
do· an· de resti· spo· ex pte

¶ Minor si in contractu est cēuscptus et lesus potest ꝺ̄
eum agi ut approbet uel reprobet contractum et si appro
bet non pōt postea petē se restitui nō bar· ff· de ac· ven·

et emp·l· uliamus ·ff· si quis colludentem et idem iudetur
si contractus sit nullus quia si minor conuentus agbet
non potest postea nullū dicē ar· eius quod nō bar· in dic
to ·ff· si quis et Jmo· in c· i· de his que fi· a pla· sed pre
dicta intellige si iudex confirmet ut nō bar· in ·l· siqs
C· de ca· li· x· alis secus quia sicut contrahendo minor
sibi non ꝓiudicat ita nec approbando Lex cū ideo desistit
contractui mor quia non habet firmū consiliū ut di
cit tex· in c· si minor ·ff· de seruis expor· que racio ita hꝫ
locum in minore approbante sicut contrahente ad hoc
l· dolum ·ff· diuisum ·ff· de noua ꝓ hoc facit rubrica
C· si ma· fac· sine decre· fac alia ha· per quas rubricas
apparet a contrario sensu q si minor existens ratum
habuit sibi non ꝓiudicat et ita puta in prelato eccie
conthente quod eius ratihabicio non excludit eccle
siam a facultate dicendi contractum nullum si fuit
factus sine auctē superioris uel petendi restitucōm
si fuit seruata sollempnitas sed eccia fuit enormi
ter lesa Nec ob· quod nō Jmo· in dicto c· i· de his que
a pla· quia ipse loquitur qn contractus erat nullus ex
defectu solius consensus capituli quod non intfuit
in contractu irritabat et hoc de plano concedit
¶ Minor xxv· annis licet careat curatore si alienat
rem ymobilem sine iudicd decreto alienacio est nulla
quia tali contractui alienationis lex resilit propter cō
silium mor parū firmū ꝙut probat tex· ff· de seruis
expor· et idem probatur C· de predi· mi· l· non solum
et ·l· si predium que non distinguit an habeat curato
rem uel non et exigit iudicd decretū ymo forcius dic
bal· q etiam decretū iudicd non sufficit licet minor tu
tore uel curatore careat sed debet ei tutor uel curator
dari et cū eius auctē et iudicd decreto alienacio fieri ut nō per
eum m·l· ff si curatorem C· de in mic· resti· mi· Sed huic dic
to bal· contradicit dicta ·l· si curatorem in fine vbi patet q
alienacio facta p minorem curatore carentem valet licet
si ledatur detur restitucio quod intellige si mīuenit iu
dicis decretum alis si alienacio fiet ipō iure nulla esset
et sic non esset necessaria restitucio per iura ꝓmo allegata
in tu·al ·ff· de re eo qui sub eu· uel tu Jntelligitur de
bys qui sūt sub tutela uel cura uel hītu et hoc probat

p rubricā C· de predi· mīo· sine decreto non ali· per quam rubricam patet q' decretū iudic est de substancia aliena cionis et predicta probantur p racionē inconvincibilem si cū minor his curatorem non potest alienare eciam cū auctē curatoris sine decreto iudic ut patet in toto titulo de re·eo· quī sub tu· uel cu· multo mīo potīt alienare sine decreto ipe minor solus curatore carens nec releuat si dicatur q' qñ curatore caret videtur sibi soli omnia admīst cio quia concedi non tñ alienacio Nam et qñ habet curatorem ipī minori cum curatore est cōmuna administracio non tñ alienacio sine iudic decreto Ideo glo·m dicta·l·si curatorem dicit q' qñ minor caret curatore tūc quasi pr familias videtur et illa dictio quasi significat diminucoz volens dicere q' non est perfecte paterfamilias et maior reputandus quia si sic esset alienare posset eciā sine decreto nec daretur restitucio

¶ Minor licet rem ppriam non possit sine decreto iudic alienare tñ rem sibi obligatam potest sine decreto alienare·l· i· C· de predi· mino· et·l· magis puto ·ff· n· ff· de re· eo·

¶ Minori acquīritur dñm rei per aliū empte de pecunia ipius minoris nō glo· xn· q·n· apticos et de pecu· cle· c· in omittendō et siliter acquīritur actio personalis ex contractu p aliū super re minoris celebrato quod est vñ qñ emptio vel alius contractus celebratur p tutorem uel curatorem minoris Secus si fiat per aliū quia tunc non acquīritur nisi i subsidiū illo non existente soluendo ut nō bar· in·l· si ut p poms C· de rei ven· et ·ff· de solu·l· filie et qñ ex facto tu·l·n· Si tamen debitor qui ex contractu de re uel sup re minoris invito contrahenti tenebatur soluere ipī contrahenti ignoras rem fuisse minoris liberatur licet ille contrahens non sit soluendo ut est casus in dicta·l· filie

¶ Minor etate promotus ad sacros ordines an sit ipō iur suspensus vel ab homīe suspendendus vide sub vbo suspensus· suspensus non est

¶ Minor etate promotus ad subdyaconatū infra puberta tem caracterem ordinis impressum habet sed non ipius ordinis executionem An autem teneatur continere vide Jo·an· in c· vno de cle· p sal· promo· et in cle· fi· de temp· or· in glo·n· in fine

¶ Minor pupillus et vidua et alie persone miserabiles non possunt etiam per rescriptū principis trahi ad iudicium extra suum domicilium nisi in rescripto fiat expressa mencio qualitatis persone et cet in rescripto ponatur ista nō obstan aliq lege ut nō bal·C· cpi simpa mi·pu· et mon·l· vna

¶ Missa celebrari non pōt in domo privata sed in ecclia tm celebrari debet nisi summa necessitas urgeat et cū hoc debeat dari licencia ab epō et requiritur tabula consecrata als nullatenus celebrari licet in domo privata ut patet de con·di·i·C· vnicuiq in tex·et glo· et in C· sicut et ibi nō archiepi autem dat privilegium celebrandi et celebrari faciendi vbiq in altari portatili ut in C· fi· de privile· li· vi· et pōt hoc privilegium aliis concedē hec altare portatile ut nō Joan·in C· q nullo de priule·

¶ Misterium differt a ministerio quia misterium scribitur p y grecū et idem est misterium grece qd secretum latine Ministerium autem dicitur quodlibet officium dignitas aut personatus vel aliud beneficium ut nō do·an·de cohab·de·vrā·i·col in fi·

¶ Modus licet non seruetur in contractu tm ordinarie ipo iure nō resolut sed pōt agi condicōe obcausaz ad eius resolucionem et ad retradicionem rei date no·ro·oclu·ccxxvij·

¶ Modū non curamus dum tamē habemus effectum C· de inst·et substi·l· si mater et de no·o· nū·l·i·ff· inde q ritur

¶ Modus an possit implen per heredem eius cui fuit mutuus et econtra an possit ad implen in persona hēdis illius cui implendum erat vide sub verbo condicio uel modus

¶ Monachus pōt etiā sine mandato agē pro electōe abbatis siu cōfirmandi et p ipo abbate carcerato uel priuato relaxando et restituendo et pro qualibet alia causa concernen vtilitatem monasterij ut nō ro·cōclu·ccxxxvij· Et inde sub vbo arbitrator ·ff· religiosus p totū

¶ Monachus an possit esse in iudicio agendo vel defendendo vide do·an·de iudi· intelleximus in fi· et inde·ff· monachus si est

¶ Monachus pōt esse procurator et aduocatus pro monasterio non pro alijs nō an· de iur iur quātaualis ver·no

na differencia

¶ Monachus qñ pro vtilitate mõstery litigat debentur ei alimenta et expense lit̃ que debent taxari cũ sũmaria cause cognic̃oe nõ ro· condu· cxxxvij·

¶ Monachus non põt agẽ cont̃ abbatem p alimẽt p̃tẽ sibi subtract̃ ꝛ pro futur̃ sic nõ ro· ꝺcu· cxxxvij·

¶ Monachi qñq appellant̃ frẽs ꝛ in nro vulgari frẽs appellans mendicantes non hñtes bona in cõmuni nõ ꝺo· an· de iudi· causam

¶ Monachus si cit m studio uel aliter abns ab abbate an possit agẽ p mutuo ul̃ depposito p cũ facto vel si alit̃ damp̃m uel iniuria patitur vide· ff· de iudi· l· si longius in glo· fi· et vide· s· ss· mõchus an possit

¶ Monacho hñti prioratũ ꝑpetuũ competit interdictũ ecia directũ cont̃ suũ p̃latũ secus in manuali seu claustrali nõ ro· condu· lxxvij·

¶ Monachus an possit esse officialis vide Jo· an· m c· fi· de cle· egro· et pau· m cle· ut p̃fessores de regula et nõ glo· i cle· et si primat̃ de ꝛ̃pt̃ sub ubo electionem

¶ Monachus an possit ad arctiorẽ ire laxiorem uel parẽ religionem et an requiratur licencia abbatis uel pape vide quod nõ per glo· de preben· cum singula li· vj· sup ubo canonice

¶ Monachus non põt sine auct̃e ꝑpe acceptare beneficia alterius monastery non dependent̃ a monasteriõ suo ats efficitur meligibilis et inhabilis ad oĩa beneficia de preben· cũ singula li· vj· nisi forte in illo monasterio non esset aliquis ydoneus ut ibi nõ glo· nec põt monachus plures administrationes vel officia habẽ quibus cura immineat aũ rum ecia si als dicta cura habeat exercere ut in dicto c· cũ singula

¶ Monachus potest hodie sine dispensacione de consensu abbatis prefici per epm̃ ecclesie parrochiali ecia seculãi licet quidam contra et idem in canonico regulari nõ ro· condu· cclxj·

¶ Monachum hñtus non facit sed professio de regu· per rectũ quod intelligc et limita et declara ut nõ per do· an· ibi et in c· ex ptc et c· statuimo e· tr· et c· ad nraz vbi plen̄ distinguit de habitu assumpto per minores et maiores etate vide oĩo tex· qui hodie predicta declarat in c· i· et c·

conhcom̃ c·tn·li·vj·

¶ Monachus siue religiosus professus non potest p prom̃ ptari ad ecclesiam prochialem curatam et si ptitur pm̃ tacio est nulla licet quidam contra Sed dici potest q c̃ nulla quo ad ptitum ut non admittat̃ ꝛ nō quo ad pm̃ tantm ut possit de negligencia redargui si laycus est nō ro·odu· cclxj·

¶ Monachi an possint retinere beneficia solita concedi de rias secularibus unde sub uerbo beneficiū ·ss· beneficia cō sueta dan

¶ Monachus et quilibet regularis pōt esse testis nō glo. in auc̃·de mona·ss· cogitandū col·i· et c·de test·auc̃· si di catur qm̃ glo. ibi tenet bar· et idem tenet spe·ii·de test·ss· i·v·Item excipitur q c̃ mōchus et claruus in v·quod de monacho hoc intellige qm̃ testificatur coram iudice clēico ordinario vel delegato qui quo ad causam coram eo ver tentem dicitur superior et cius auctr testis iurat Sed coram iudice layco non possit aliquis testis clēicus testificari sine licencia prelati sui sine superioris ut nō Immo· et Jo·an· in c·i· de iura·calūp· vide omn̄o sub uerbo clericus nō potest aliquid

¶ Monialis unde sub ūbo pceptū·ss·

¶ Monitorū vide sub ūbo pceptū

¶ Mors naturalis et venūctiacō ꝑpe equipant̃ nō glo·de pben· Si is cui li·vj· et unde sub ūbo procūr·ss· procūr̃ con stitutus a plato

¶ Mors ciuilis non equipatur naturali nisi in casibus a iur̃ expressis uel nisi sit eadem racio no·ro·odu· cccl x· et unde glo·de rpt̄ susceptum li·vj· in glo· pntr et xvj·q· i·placuit ·i·

¶ Mors probatur per famam ꝛ non dies mortis ut nō bar· in trac·de teste v·mortuū et q̄lr̄ mors ꝓbetur in oīb causis unde ibi et per eundem in·l·ij·ss· si dubitetur·ff· quē ad· testa·ape· et de hijs que nō mīa· genero et ·l·fi·ff· so·ma· l·si quidē et Jo·an· in addi· spe· noto· crimi·ss· fama v· quod si agenti

¶ Mortuus pro re publica habetur pro uiuo quo ad oēs effectū ciuilēs suus uilem quod est valde notandum ut p̄ bat tex·Insti·de ex ca·tu·ss· filij aut in rem sui et sicut ibi re putatur uiuus ad utilitatem filij quia uirtus et amor nat̄

magis descendit de patre in filiū remanet in filiū sed pars aliqua filij non est in psona prīs ut nō Jo. an. in addi. spe. super rubrica de feud' Et si talis casus motus pro re publica contingēt in filio pmogenito viuo prē descendente relicto de eo filio talis filius pmogenitus excludēt patruū in gre nere iure pmogenniture auo postea decedente quia pmogenitus sic defunctus sic censetur viuus ad vtilitatem filij sui representantis personam suam quod tene firmum mem

¶ Motus pprius cum generali clausula non obstante opatur q̄ illa generalis clausula habet vim spālis clausule derogatorie nō la. abbas de tpt' q̄nus et c. eo tempore et c. si pter de elec. cum ex eo de preben. ei ciū li. vj. et de symo. c. Jacobus q. vlīa Contrariū tenet Jo. de lig. et Jo. de fantisijs ut refert do. an. in dicto c. quānus et c. si propter ca. racione quia licet motus pprius suarepcōm tollat tn grām non ampliat materie ad pudiciū tercio quesitu ut nō in de. si romanā de preben. Sed Jo. de vino. tenet opv. lapi qn̄ cla di ceret non obstan̄ aliquibus per que gracia posset impedir uel differri omittatur ut pmo casu clausula aliquid opet' et non fit frustra ut recitat dom in dicto c. et c. si propter que distinctio procedēt in expectatiuis uel in alijs gracijs sup nōo beneficio impetrat' Secus si super certo beneficio concedantur alibi dicit Jo. de vino. q motu pprio cū cla ge nerali non obstan̄ statutis tollūtur omnia impedimenta et obstacula a statut' ecclesie inducta et hoc casu soluat opv. lapi sed nō tollit impedimēta iuris cōis ut recitat dom. in c. i. de fi. pl. li. vj.

¶ Motu pprio nō opatur q̄m certa scia ut nō sub vbo grē pl. ed si est impetrata lite pendēt

¶ Motus pprius cū cla generali nō obstan̄ nullificat form̄ grām et psonā ed impetrantem nō la. in c. i. de fi. pl. li. vj.

¶ Mulier scia in dignitate constituta an possit habere pta tem excōicandi et absoluendi ab excōicatione vide do. an. de iudi. determino v. cludendo et an possit ei dare officiū p iudicandi vide do. an. e. c. circa finem et inde sub uerbo ignorancia aut'

¶ Mutacio inde sub ubo dispositō et ubo pstipcio

NECESSITAS non habet legem de consue· c· quanto et ·ff· de offi· presi· l· illicitas ·ff· fi·

¶ Negatiua pōt probari p confessiōem et eciam p mstrm nō do· an· de coha· de vrā xxxiij· col' v· venio ad 3m

¶ Negatiua solucionis non facte probā da est p illū qui eam deducit ad pbandū excōicacōm factam sub condicione si non soluit no· ro· cō clu· cccc xxv· ad fi·

¶ Negatiua an et qualiter teneatur quis probare vide Jo· an· de elec· bone· i· et m rā sine possessione li· vj· m nouella cō clude tamen q negatiua eciam improbabilis semp negāt siue negans agat siue excipiat siue replicet nisi negatiua aliqua pōsumpcōe iuuetur uel qui fundat intentū alicuius dic q quedam ē negatiua qualitatis psone et quedam ne gatiua alterius sollempnitatis actus probari debet per negan tem qua sollempnitas pōsumitur fallit in certis casibus

Secā est multiplex quedam est negatiua qualitas a natura ut q quis non habeat racōm naturalem q non sit discre tus q non sit diligens q non sit bonus et hec similiter de bent probari per negantem qua talis qualitas pōsumitur a natura messe nisi semel malus ponētur qua tūc in ea dem spē mali semp pōsumētur malus

Quedam est negatiua qualitatis corpalis ut q quis non sit legittimꝰ vel q nō sit sanus et similit probanda per negantem qua hec q̄litas que fit naturaliter corpori messe pōsumitur si tū appareat q quis semel infirmus fuit dubiū est

Quedam est negatiua qualitatis nature erga corpus tempore variabil ut etatis et in hoc idem quod statim dicam in sequenti

Quedam est negatiua qualitatis accidentalis ad corpus ut q quis non sit in g̃matica positiua scientificus q nō sit ordinatus q non sit cantor et similia

Et tūc aut sup hac qualitate est contencio cum parte a qua nichil petitur et hanc similiter habet negans probare et hoc fortius procedit qui affirmans est in quasi possessione illius qualitatis vel saltem habet famam pro ea aut est contencio cum ui dice uel superiore a quo aliquid petitur et tūc affirmans te netur probare se qualitatem negatiuā et vbi dictū est negā

n mcũbere onus probandi intellige nisi sit in quasi possessio-
ne qualitatis contrarie qualitati negate vel nisi cont ipaz
habeat famam ¶Tercia negatiua qualitatis accionem ei
seci ut quod quis non sit soluendo se asserit mendicte se
talem probare debet nisi appareat eum aliqñ fuisse soluendo
qua tunc in futurñ psumitur hec nõ do·an· de elec· c bo
ne xvj· col v·venio ad 3m vide quod idem nõ do·an· cca le-
gitimacionem in c· latori qui fi· sint legit· in vltã col 3z
Jo·an· in c·i·de lit cont li·vj· in nouella cca qlitatem ltim
tatis et etatis in beneficialibus in electo confirmacõm pe
tente concludit q si talem qualitatem negans et non pro
bans negatiuam perdit mmanciam nec cassatur electio et
repellitur opponens tamen affirmans non consequitur co
firmacionem electionis nisi probet qlitatem predictam et
neutro probante saltem quo ad possessionem opinionem
et famam Judex ex officio statuet cuiñ parti agenti et
affirmanti probandi qlitatem predictam ¶Et si in probacõe
defeceñt electionem cassabit ne diu maneat ecclesia impe
tita Sed quid erit si quis non pent electionis confirmacõz
seu beneficij adiudicacõm in quo pretendit per collacionẽ
ei ius perfecte quesitum et pent se in possessionem mdu
ci et adũsariñ a possessione amouen adũsus ea obicit qõ
non est legitimus et neuter probat q sit legitimus ul
illegitimo qualis sua fertur puto ex pmissis possessorẽ
et reũ absoluendum tñ qua affirmans litigat cum parte
a qua aliquis pent sibi possessionem ¶Ideo fm regulam ac
tore non probante id quod est fundamentũ intencionis
sue debet reus absolui fm do·an· Tum eciam qua non de
bet actor aliquid consequi nec adiudicacõm nec possessio
nem nisi probet qualitatem predictam fm Jo·an· et licet Jo
an· in dicta regula ¶Infamibus dyceñt negantem qlitatem
predictam illud est ideo qua negans non possidebat nec ex
cum actũ fuãt nec de suo priuato mte esse tractabat et mte
absolutoriã eadem non poterat consequi cuius contrariñ e
in casu prime dicto et unde sub vbo psumpcio·ff· psumi
an debeat quis dignus

¶ Negacione non fit res dubia qñ id quod non est notoriñ
extr iudicialiter negatur secus si iudicialiter qua tunc
fit res dubia ad comodñ negantis nisi negans habeat se
se psumpcõm iuris Si autem id quod est notoriñ negatur

tūc si negatur factū tantū et non qualitas notory non fit ꝛs
dubia ꝓ uūtatem notory Si uero non negatur factū ſ qualitas facti ſciliz notoriuz tūc oportet q' probetur iudici illa qualitas ſcilicet qđ notoriū ſit Negatiua cū probabilis facit rem dubiam non aūt improbabilis ut illa que habet ꝛ ſe notoriū n' talis negatiua ſaltem ſemplene probetur qđ intellige qū talis ſemplena probacio non habet contra ſe euidentem cauſam annexam ut nō do·an· de coſa·de·vrā xxj· col'

¶ Negatiua actus non ſiūt tante potencie q̄ſit affirmatiua nō glo· de conſti· cum acceſſiſſent et ſimo· de fi· p̄ſ· venies et Jo·an· de cenſi· puenit et do· an· de cau· poſ· c· fi· xlv· ex hys apparet

¶ Negatiua conſuetudo qualiter probetur vide Jo·an· et do·an· in c· Johannes de cle·om· et bal· in l· de quibus ff·de legi·

¶ Nepotis appellacōne non ſolū continetur filius fily ſed etiam frīs et ſic non ſolū comp̄henditur nepos deſcendens ſ eciam tranſuiſalis nō Jo·an·de clec· fundamenta li· vj· qđ eſt notandum Idem nō do·an· de conſang· et affi· tua nos

¶ Niſi hec dicta in iudicys et vltimis voluntatibus equipollet condicioni ſi nō ſecus in contractibus ut nō do·an·de app· ꝓtēa requiſit in q̄ſto nō li et in v· opp· qđ dcio vide in addi· ſpe· in n· de ſpon·

¶ Nomiacio alternatiua valet nō Jo·an· de clec· c· ꝙ·li·vj· ī a· glo· ī no la et iure ſub ūbo prouiſio

¶ Nomiacio facta ante ſcrutiniū nichil iuꝝ tribuit nominato ſ facto iam ſcrutinio ſic eo publicato nō glo· in c· quod ſicut de elec· et eſt tex· in c· publicato c· ti· Vbi patet q' nomiatus in ſcrutinio a maiori parte poteſt petē q' electores compellantur ad electionem de eo faciendam et cōm' eſt ſibi ius queſitum neciatis electores cum eligē p̄dicta procediū q̄ nomiacio fit eo caſu quo in electione ſeruari debet forma c· quia propter vbi aūt illa forma nō requiritur tunc nomiacio deliberate facta ius tribuit et vim electionis habet de elec· cum in iuſ et ibi hoc nō Cal· et do·an· et hoc caſu poteſt ſaluari glo· que dicit ex nomiacione ius acquiri nominato xvj· c· contra ſanctoꝝ Jta ed fiut mens in dicto c· quod ſicut et c· cum in iuſ vbi dicit ſm antiqua tempa nullam ſollempnitatem fuiſſe ī

electionibus nēriaz et eciam ſm moderna tempa idem ſuaī
in dignitatibus minoribus et inferioribus beneficijs in qui-
bus iura antiqua remanent incorrecta ſm que ſufficiebat
qualitercūqz constare de solis consensibus electoz in aliquez
directis et gptēa in ihs casibus dixit do·an· q non licet nouīn
tibus variare quia p nomiacoīm deliberatam pficitur electō
nō do·an· in dicto c· publicato licet Jo·an·ibi in q· vix· du
bitatiue tn aliter sentire videatur et male Illud aūt certū
ē q post nomiacoīm supioz pntatā variarē nō licet ut nō.
Jmo· et Jo·an· et do·an· in c· bone·i· de postu·

¶ Notarius si aliquid narratiue dicat in mstrō talia ūba
narratiua nichil probant nō ro·condu· cclxxx· nisi exprimat
locum tempus et testes et se interfuisse et rogatū de illis nar
rans vel nisi illa narrata sint de facto longinquo nō do·
an·de proba· qīn cont pnīt carta in pīna col' Idem nō bal·
c· de testi· l· aur aur et vide sub ūbo mstrm per totū dcīco
ff· clericus qui est in sacris

¶ Notarius creatus a ppa pōt eciam in tris Jmperij conficē
mstrā nō ro·condu· cclxxix· Quod de creato a rege vel
vniuersitate habente ad hoc potestatem dic ut ibi sub ūbo
Jnstrm· ff·

¶ Notariū pōt creare ppa Jmpator et rex non recognoscēs
superiorem Item statutum et consuetudo vniuersitatis nō
alterius ad hoc vide Jmo· et do·an· de fi· mstru· cū pro

¶ Notarius si vnū scribit et mūctus dicat se aliter vtulis
se qīn scriptū sit cui pocius credi debeat vide sub verbo
mūctus in prin·

¶ Notarius si scribit depositionem testis vno modo et test
dicat se alit depositisse statur scīpture notarij nisi agēnr coīn
testem ad penam falsi ut nō spe· ti· de teste· ff· i· v· sed pone
ecce iudex ix col' predicta intelligē nisi notarius esset al
as suspectus Juxta nō pīmo sub ūbo mūctus in prin· et hoc
tenet expresse do·an· in c· ad audientiam de prescrip· dicē
tamen spe· in dicto· ff· v· sed pone q eciam si agatur coīn
testem ad penam falsi creditur notario si testem simul cū
iudice examinant

¶ Notarius layeus an possit mstrumenta conficere i
causa ecclesiastica et spūali dic ut nō do·an· de iudi· decer
nim° ult col' et c· sic ne de·ut mo·

¶ Notarius non pōt scribē cōmissionem qīn sibi iudex

facat ad examinandum testes nec potuit scribē relacionem
ꝑ̄am citacionis sibi cōmisse licet spe· contrariū dixerit in hꝰ
vltimo vt nō do·an· in c·i·v· examinemus Idem nō Jo·an· in
c· qm̄ cont̄ et bal·de fi· instru·l· iudices et de rith·l· uir̄ nr̄
an aūt possit sibi aliam ꝛmissionez ab alio qm̄ a iudice factaz
scribere vide bar· c·de iur̄ delī·l·fi·ff· sin aūt dubius et per
eundem bar· in·l· ex sñia ·ff· de testa·tu· et per bal· in dic
ta·l·iudices in fi·

¶ Notarius excōicatꝰ an possit instrā cōficē vide sub ūbo
excōicati·ff· excōicatus

¶ Notarius si confecit instrō suo sub nomīe scripto dicēs
se id non scripsisse facit instrm̄ vacillare nō glo·c·de fal·
l·si quis decurio in fi·Idem videtur si dicat se falsum scp̄
sisse ut sentit cy·c·de fi·instru·l· in exercend' in q·Sed
Jo·an· in addi·spe· in n·de instru·edi·ff·Instrumentū v·p̄mo
videtur fm odoff· concludere q̄ dictum notary cont̄ veritā
tem instrum̄ti nichil opatur Sed dictum eius quod scripsit
an facit instrm̄ vacillare est in iudicis arbitrio fm pll'
tandem remittit ad no·per cy· in dicta·l· in exercend' et
bal·in·l·generaliter c·de non nu·pe·dicat q̄ non credit'
notario dicenti se falsum scripsisse fateor q̄ non creditur
ad plenam probacionem nisi secum habeat vnū testem cōn
dicentem q̄ res aliter fuit q̄ scripta sit quo casu censet'
error probatus et potest corrigi ut nō per bar·in·l·libera
rius de re·uxf Sed licet ex solo dicto notary non probetur
error nec falsitas instrī videtur tn̄ suspectum fieri adeo q̄
non probet nisi saltem vno teste iuuetur per glo· in dicta
l·si quis decurio et p rōm cy·in dicta·l· in exercendis

¶ Notarius si scripsit flm̄ instrm̄ ꝛ nullit' quā facit
fidem an puñatur de falso vide bar· in·l·si quis legatum
ff·de falſ

¶ Notarius licet rōne certi instrī sit de flo condempnatus
tn̄ illud non preiudicat volenti illo instrō vti nō bar·in·l·
decuriales·ff·fi·ff·de adul· quod procedit eciam si pars
secuerit causam falsi cont̄ notarium agitari nō bal·c·de
fi·instru·l·si veterꝰ nisi fuit citatus ad dictam causam ut
nō bar·in·l·fi·ff·de p̄uarica· vide do·an· in c· quāuis de
re iudi· pñlt et vlt col'Licet aūt vlima condempnacio nota
ry non facat plenū p̄iudicium parti quo ad probacionē fiat
tn̄ cont̄ eam aliqualem p̄sumpcōm et idem in teste de flo

condempnato ut nō bar· in l· lucius ·ff· de hys qui nō infa·
Vbi dicat etiam de sua lata sup flō nullō contra partem
non preiudicat notario nec econtra vide· p· pr· notarius
si de flō

¶ Notarius licet sit condempnatus ex causa que infamat
pōt tñ mistrā conficē sed non potest officiū tabellionatus qđ
habet inse dignitatem exercere vt qñ notarius eligitur p
principem ad scribendum negocia principis ul' si a aliqđ
officiū sit ex publico iunctū ut qđ sit notarius ad banchu
nō bar· ad· l· iul' re· l· eadem

¶ Notarius si est condempnatus de falso in officio tabellio
natus omisso mistrā postea per eum confecta non valent
p· de suscep· et archi· l· si aliquid · l· x· Et ita tenet glo· m· l· si
quis ex argentarys ·pr· i· ff· de eden· Idem tenet bar· in l· ea
dem ·ff· ad· l· iul' re Idem tenet bal· in l· in militibus C·
de testa· mili· Idem tenet Jo· an· in addi· spe· in fi· de instru·
edi· ff· restat v· quid si tabellio pro et contra facit qđ nō Jn
no· de hēti· c· frēm & v· primo dicit

¶ Notarius licet fecit vnū flm mistrīm tñ alia mistrā per
eum confecta valent potest dici q̄ p̄mū dictum loquitur ī
notario non condempnato 2m in condempnato vel forte
verius dici potest q̄ p̄mū dictū loquitur etiam in condemp
nato ꝛ tollerato 2m in non tollerato Et si dicas non pōt di
ci tolleratus ille qui condempnatus est et cuo defectus ē
notorius per sñam iuxē nō per am· de dolo veritat' v· qñq
quātur in· col' Rndetur q̄ primo etiam condempnatus tol
lerari potest in officio licet pro execucione sñe veniet of
ficio priuandus et deponendus nisi in sentencia sit exps
se depositus vel pro execucōne sñe ipō facto spolietur ut
singulariter nō Jmo· et do· an· de accu· qualiter in glo·
magna hoc iude· p· ff· proxī Adūte tamē q̄ vbi fallarius
est de fallitate in officio omissa directe condempnatus pri
uatur exercicio officij ipō iurē ut dicta· l· si aliquid Vbi aūt
notarius flm omisit exē officiū tabellionatus tūc valent m
strā posita p eum confecta nō bal· C· de sū· tri· l· cūctos po
pulos et bar· in dicta· l· eadem Vbi uero notarius de falso
p sñaz condempnatus in vno loco conficit mistrā in alio loco
in quo dicta sña nō ē nota valent dicta mistrā ut nō
bal· ī· l· i· C· de testa· qđ intelligē nisi dicta mistrā producāt
cōtr mistrā pdicta

¶ Notarius si de falso in officio tabellionatus cõmisso ac
cusatur et pendẽ iudicio conficiat instrã postea fertur sniã
condempnatoria de falso cont eũ instrã pendẽ iudicio con
fecta licet in totũ non ãnichilet tñ coz fides diminuitur adeo
q tanqm suspecta non probant nisi alys admiculis adiuuen
tur nõ bar· in repen· l· barbarius Forcius dicit butr· ut nõ
do·an·in c·fr̃nitatis de here· quod idem est in instris confec
tis etiam añ iudiciũ inchoatum et añ falsitatem cõmissam
licet butr· loquatur in notario non tollerato dico q tolle
racio non iuuat cont id quod est per sniaz declaratum q
tolleracio et eoꝝ opinio non est probabilis cont notoriuz
quod inducatur per sniaz ut nõ in c· ad probandũ de re· iudi·
et do·an·in c·dilectus ꝛ·de preben· pnlt col' in fi· vide·s·gre·
ss· adde q etiam snia lata super flitate instrũ cont produce
tem licet non sit lata cont notariũ detrahit instrumentis
per eundem notariuz postea confectis licet rogatorũ ante
ut nõ do·an· in c· fraternitatis vide·s·ss· notarius licet
vacare.

¶ Notarius cause potest recipere productionem libelli et
aliox actorum et iuriũ etiam iudice absente et valet pro
ductio ac si coram iudice producta esset ut nõ bar·c· de p
et·hmpa· offe·auc· que supplicacio et de app·l·eos·ss·fi· Cont
riũ tenet bal· in dicta auc· vt c· de eden· l·Js apud quem v̊
3e nõ nisi de mandato iudic hoc facet vt nõ idem bal· in
ti·de pace iura·vn· Cy·c·i·ss· Item ita vn· col' et in pace
constancie ·ss· in caulis circa fi· Sed idem bal· aliꝰ dicunt
in·l· aut ꝓtor de prin·ff· de iur iur vbi distinguit inter acta
facta et de nouo fienda q facta possunt coram notario pro
duci in absencia iudicis fienda non nisi iudex sibi mittat
et tunc valet receptio ac si iudex esset pns quia omia nra
facimus quibus nram auctem impartimur ut nõ idẽ
do·an·de proba· quoniam contraver· quero an sufficiat
nu·colũp·

¶ Notary duo si sũt assumpti ad aliquid scribendum nõ
creditur vni sine collega oportet go vel q ambo scribant
vel vnus alteri se subscribat nõ bal· C·de vesti·l· iur iur et
facit quod nõ bar·ff· de eden·l·si quis exargentarijs·ss·i·
in fine et·l·i·ff·si plures·ss·de exerci· in ꝛ·oppo· et quod nõ
bal·in·l· cum sniam C· de sen· et int'lo· et probatur a sili in
duob; iudicibus delegatis quoz vnus nichil facẽ pot sine

alio de re audi·l· duo ex tribus et de offi·dele· causam mat'
mony/Secus in duobus audicibus ordinarys·l·i· ff· de offi.
con· Idem probatur in duobus procuratibus simul et simpli
citer constitut qm̃ vnus sine altero nichil potest de gen.
si duo li· vi·

¶ Notarius non potest corrigẽ errorem instri sine audic
audoritate qm̃ est in iudicio productum uel parn traditũ
sed antequm̃ producatur vel parn detur potest corrigẽ et
sine iudicis auctẽ nõ Jo·an· super data vi ad fi· in nouel
la et quod dicitur de correctione idem dicas de addicione
si vellet aliquid addere quod obmisit ut nõ ibidem Jo·an.
et idem nõ per bar· et bal· in ·l·i· ff· Impatoꝛ ·ff· de sta.
ho· Vide Jo·an· in addi·in fi· de instru· edi· ff· Instrũ v· ß
nliquid confecto et Jo·an· in c· ex lris de fi· instru· et bar·
in ·l· si liberarius in ·l· de re uxꝛ

¶ Notarius potest concipere et scribere verba instrumth
in p̃ma persona contrahentis sicut in tercia ut est tex· in
c· dudum de coniu· ou·

¶ Notarius potest conficẽ instrm̃ de conctu filij et mris
non pris in cuꝰ est ptãte nõ bar· in ·l· si pr̃ ·ff· ad ·l· cor
de fal· Sed pro vxore ipius notary sic ut nõ bar· in ·l· vxo
rem in prin· c· fi· pro se autem non potest notarius instꝝ
mentum conficere sed contra se sic vt nõ bar· in ·l· im
puberem ·ff· fi· c· fi·

¶ Notarius si in actis scribat talis iuratus sic deposuit
ex hoc non probatur iuramentũ nisi aliꝫ de iuramto con
stet ut nõ do·an· de proba· qm̃ contr̃ pnit carta ·i· col' Con
tratuũ sentit bar· in ·l· theopompus de dote p̃le· et bal· in
l· iur̃ iur̃ C· de testi·

¶ Notarius debet scribere in vulgari verba que nõ pos
sunt apte redigi in latinũ nõ bar· in ·l· si quis filiabus
ff· de testa·tu·

¶ Notarius non potest carte apponere nisi signũ suũ cõ
suetũ ut nõ bal· ff· de testa·l· ad testũ et si signũ suũ mũt
pnũt̃ de flo ac si mutasset nom̃ apte ut no· bal· C· de no·co·
q· sup v'ca v· iuxt̃ hoc quãtur

¶ Notarius non pot omittẽ altẽi signũ nec subscripcoz
suam vt nõ bal· ff· de testa·l· singulos Sed si impeditus
est potest alti omittẽ ut instrm̃ scribat duũodo ipe sub
scribat in fine que subscripcio debet esse specialis puto

ego talis omibus et singulis gestis inter talem et talem nt' fui ꝛc nec sufficēt generalis ut nō bar· in·l· duus ·ff· Jnz senatus ·ff· de fal· et idem nō do·an· in c· fi· de offi· dele· bal· tenet q sufficit generalis c· de eden· auc̄· si quis in aliq° v· vltimo queritur vide per eum si contra fac· defuc̄ c·r·i prm·sup ubo in breu

¶ Notarius si est rogatus conficē et extendē instrm̄ ad laudū sapiens q possit sapiens addē declarare vel mutāē sub quo die debeat notarius scribē illa que sapiens cōsu lit vide Jo·an· in addi· spe· in n· de instru· edi· ff· Jnstrm̄ v· quod si coñhentibus et bar· in·l· illa institucio ·ff· de here· inst· et do·an· in c· ex lr̄is de fi· instru·

¶ Notarius est ydoneus testis ad probandum id de quo fu it rogatus instrm̄ conficē et contr ad probandum errorē instrī p eū confecti et si vnus alius testis cum eo concurrat error sufficienter est probatus ut nō bar· in·l· si liberan us de re iur' quod intelligt q̄ ad probandum contenta i instrō sufficerent duo testes als secus ut nō bal· ff· de sta· ho·l· Jmpator·i· ubē eciam tenet ibi contra bar· q notarius non est ydoneus testis ad probandum errorem per eum cōmissum in confectione instrī vide tex· et bar· in·l· do micus ·ff· de testa·

¶ Notoriū q̄ dz appellatur notoriū trī q̄ notū et no toriū Notū et notoriū est quod gestū est coram iudice pro tribunali sedeñ Notoriū trī est quod constat iudici sed nō ut iudici nō do·an· de coha· cle· vrā xix· col' Sed Jo·an· dicat q licet in conspectu iudic' pro tribunali sedent' quis delinquat non propter̄ iudici ut iudici liquet quia in dex ad hoc non sedet ut nō ·ff· ff· notoriū q̄ et vide sub ubo manifestū ·ff· fina ·ff·

¶ Notoriū sūtur equiuoce q̄ cui appellatur manu festum q̄ cudens q̄ cudentissimū q̄ publicum q̄ notū sine cognitiz q̄ indubitatum q̄ liquidū tex hys nota q nomina predicta sunt nomina generis et possūt appriari notorio et manifesto nō do·an· de coha· cle· vrā xx· col'

¶ Notoriū quoddā est occultū quoddam pene occultum et hec differūt Occultū est q̄ quis ciminosus ab ecclesia tolleratur simpliciter tñ posset opponi esse et crimen est probabile nō do·an· de coha· cle· vrā my· col' Jte occultū

dicitur quod a nullo probari potest pene occultū ab aliquib
paucis tñ ut p duos tres vel etiam quos probari pōt ut
nō do· an· e· c· xvj· col'

¶ Notoriū differt a fama in eo q in notorio oportet q po
pulus vel maior pars fuit prēs facto quod notoriū dicit
Ita q possit de eo ut testis per corporeū sensū deponē In
fama aūt sufficit q maior ps ppli aliquid dicat licet non
asserat se fuisse presentem illi facto qđ dicē do· an· de coha· de·
vrā xxmj· col'

¶ Notorium non potest esse nisi de eo quod est verum
et consequenter non potest esse nisi de p̄ntibus vel prox
me preteritis quia non procedit nisi a certa scīa que de
longe preteritis haberi non potest fallit qñ certa scīa ēt
mēte ppli communiter reseruata sicut est de xp̄i passiōe
nō ro· condu· cccxv·

¶ Notoriū duo requīt ut dicatur notoriū p̄mo q vnus
sus ppls vel maior pars possit esse testis non go sufficit
maior pars vicinie z requīt̄ q maior ps ciuitat' vel
ville Scđo q ppls sit magnus non go sufficit ppls de
duobus vel tribus tñ hoc arbitrio iudicantis relinquit
quia tunc non possit dari certa doctrina Aduertendū
est tñ q si factū quod dicit notoriū r̄spicit totam p̄vin
ciam debet hoc scire maior pars p̄vincie si respicit ciui
tatem sufficit q maior ps ciuit' sciat nō do· an· de coha·
de· vrā xxmj· col'

¶ Notoriū non pōt esse aliquid nisi id fiat in loco pub
lico coram multis astantibus Ita q maior pars ppli illō
videre potuerit Illa go que fuit in domo que neq; de fa
cili probari possunt non possunt dici notoria et sic q̄
dam loci ostendit an quid potest dici notoriū uel nō
Et idem de qualitate temporis Ideo que de nocte fiunt
non possunt dici notoria nisi sit tale factum quod
etiam de nocte potuerit corporeo sensu percipi a ma
iori parte populi ut sanus campane nō do· an· i dicto
c· vrā xxv· col'

¶ Notoriū p̄t quid esse i vno loco et i alio loco occultū
nō do· an· de coha· de· vrā p̄mit carta in fi·

¶ Notoriū est quoddā adiectiuū q̄litat' p qñ rei cui
additur valde plena noticia habet' Sm Jo· an· ut nō do· an·
i dicto c· vrā xx· col'

¶ Notoriū nil aliud est q̄m probacio probata et est duꝝ principaliter ſcz notoriū facti et iuris Notoriū facti est ꝥ quoddam est facti continuu quoddam facti tm̄ſeruntis et momentanei Similiter notoriū iuris est triplex q̄ddaz est notoriū probacionis et fidei quoddam diſpōnis et quoddam p̄ſumpcionis ſeu fictionis ut nō do·an· in dicto c·vr̄ā xix· colump· vno fictio est quarta ſpēs et ſic quadruplex est notoriuum iuris ut nō·c·c·xxv· colump·

¶ Notoriū ꝓprie et ſtricte capiendo conſiſtit in notoīo facti tm̄ Alia autē notoria ſcz p probacoīm confeſſionem uel ſm̄az alicuiꝰ ſunt mꝫprie notoria ſm̄ Jo·an· quod est bene notandum ꝓ ſtatuta vt nō do·an· in dicto c·vr̄ā xxij· col'

¶ Notoriū facti est finita et indubitata probacio ī mediate ex natura facti uel rei continui interpellan aut momentanei oculis hoīm aut maioris partis ita ſe exhibens q̄ nulla tergiuerſacione negari poteſt ut pote cuius vniuerſus ꝓpius vel maior pars eius teſtis eſſe poteſt et hec est ꝓpria et perfecta eius diffinicio nō do· an· in dicto c·vr̄ā xx· col' v·veniо ad 2m

¶ Notoriū facti continui est ſi quis in carceribus teneatur quod est vīm ſi carceres ſe exhibent oculis hoīm ſecus ſi carceres ſunt occulti quia illud non poſſet eſſe notorium nō do·an· in dicto c·vr̄ā xxvij· col' v·veniо ad declaracionem

¶ Notoriū facti continui dicit quid' eſſe ſi quis tenet concubinā oīibus vicinis ſcientibus quod nō placet licet cū tenē femina in domo poſſit eſſe notoriū eo quod hoc ſe exhibet oculis hoīm tm̄ q̄ cū ea ſe copulet hoc non est notoriū facti quia cōit ſe non exhibet oculis hoīm niſi forte quis non timēs vēcundiā cog̃ſcit eam in platea Jſtud go q̄ quis teneat concubinā vicinis ſcientibus non est notoriū facti ſimplic' ſed est notoriū facti in ꝑte in eo q̄ feminaz publice tenet et est notoriū p̄ſumpcionis in ꝑte in eo q̄ preſūit eam cognouiſſe et ſuꝑ in concubinā tenē nō do·an· in dicto c·vr̄ā xxvij· col' v·veniо ad declaracōnes

¶ Notoriū facti continui dicit quidam eſſe q̄n quis ꝓſequit' dom̄ ſuā cū uxaut fidelitatem quod nō placz

qua hoc factū non potest continuū esse nisi aptitudine q̄
iuramentū est momentaneū vnde q̄tū ad p̄mū hoc nō
potest esse notoriū facti continui nō do·an· in dicto v̄ā
xxvij· col'

¶ Notoriū facti continui dicūt quidā esse cū quis mutu
at ad vsuras tenendo altare patium sed non placet quia lig
tenēt banchū et altare patium possit esse contrariū tñ cū
ip̄m mutuare est actus interpellatus nisi dicatur quodē
continuus aptitudine ꝛ̄ hoc non sufficit ad notoriū quia
in considerando notoriū inspicimus actū q̄ut se exhibet
oculis hoīm actu non aptitudine Item i mutuando cogi
tur factū homis ideo non potest etiam aptitudine esse con
tinuū nisi dicamus q̄ vsurarius concluditur continue
ex mente que continuacio est sed hoc non est nisi ex pre
sumptione quia mens non se exhibet oīno Ideo exemplū
hoc de vsurario melius congruēt notorio facti interpel
lan uel p̄sumptionis q̄m facti continui nō do·an· de co
ha·cle· v̄ā xxvij·col'

¶ Notoriū facti continui est ꝓprie puta q̄ quis tenet pō
tem sup̄ viam vel q̄ turris aſmellor sit in pona recēnh
vel q̄ decō i aliqua eccia facit residenciā nō do·an· in dic
to c·v̄ā xxvij·col'

¶ Notoriū facti mꝓpellan ē i mutuādo vsuras nō do·an· in
dicto c·v̄ā xxvij·col'

¶ Notoriū facti momentanei est cū quis in conspectu ꝓpli
uel maioris ꝑs interficitur et cū epūs tūsit de ecclesia
ad ecclesiam qua talis tūsitus fit cū apparatu secus in tūsi
tu monachi qui occulte tūsit nisi in conspectu ꝓpli tūsiret
an autē tūsitus ad ecclesiam curatam dicatur notorius du
biū est Sed illud certum est tenendo secundam eccleſiaꝫ
potest esse notorium facti continui nō do·an· in dicto c·v̄ā
xxv·col'

¶ Notoriū facti non recte deducitur ad finē procedendi ut
in notorio nisi deducatur notorietas tam in persona fac
cuius q̄ in ꝙ facto Vnde licet dicatur cōmen notorie cōmi
sum si non dicitur certa persona que illud notorie cōmisit
non hūt locū iura notorij nec posset iudex tanq̄m de noto
rio se informare ad p̄quirendum quis illud delictū cōmise
rit nec sufficēt q̄ deducens nominaret certam personam
malefactoris nisi diceꝫ notoriū esse q̄ illa persona malefi

cium cõsulit vt nõ Jmo. et Jo. an. in nouella in c. i. de offi. vele. li. vj.

¶ Notoriũ si coram iudice qui non hẽ cognicionem nisi de notoris negatur notoriũ potest iudex cognoscẽ an notoriũ sit ne alȝ iurisdictio sua sit illusoria et frustratoria qua quilibet super notorio coram eo conuentus semper negaret notorium ut suam euadẽt iurisdictionem ut nõ glo. i c. i. de offi. dele. li. vj. Secus si eciam de alijs qm̃ de notoris iurisdictionem habeat quia tũc cessat racio q̃ iurisdictio iudic fuit illusoria totaliter et ita saluo aliam glo. que allegatur contra in c. accusatus. ff. sane de hẽn. li. vj. q̃q nõ Jo. an. in c. i. ff. notoria de censi. e. li. Vel potest dici et forte melius q̃ glo. in dicto. ff. sane relata ad tex. loquit in casu speciali fauore fidei ut iudices ad quos principaliter ptinet de causis fidei cognoscere ad illas intendant et non stent occupati in alijs de quibus ille tex. loquitur an sint notorij ul' non

¶ Notoriũ si in iudicio negatur est aduertendũ q̃ aut negatur factum tm̃ et non qualitas facti et nũc negacione non fit res dubia ꝓ vẽitatem notorij Negatiua enĩ probabilis facit rem dubiam improbabilis non ut illa que hẽt of̃ se notoriũ nisi probetur negatiua saltem semiplene fm̃ cy. cuius dictũ debet intelligi eũ talis semiplena probacio non hẽt conf̃ se aliqñ causam euidentem alȝ secus Si vero negatur q̃litas facti tm̃ tũc oportet q̃ iudici probetur notoriũ esse q̃ licet negacio facti notorij non obfuscet notoriũ Si tm̃ negatur qualitas facti sta q̃ notoriũ ex hoc obfuscatur quo ad iudicem ut non possit procedere ut in notorio nisi se informet prius de notorio ut no. do. an. de coha. de. vrã xxj. col'

¶ Notoriũ alys ꝙ non iudici si negatur notoriũ et si alt' non probetur debet iudex reũ absoluẽ ab instancia et postea audiet actorem iuris ordine seruato quod habet locũ qñ iudex procedit tanqm̃ super notorio ad instanciam pt̃s siue in ciuili siue in criminali Si autem ex officio procedit tũc processus super notorio factus tenet licet tunc non fuerit probata notorietas dũmodo postea appareat fuisse notoriũ nõ do. an. dicto c. vrã xxij. col'

¶ Notoriũ conf̃ quod allegantur alique circũstancie excusantes ut si dicatur homicidium̃ ad defensionem facti

de mandato iudic sine iure ꝓmittent non obfuscatur per excusaciones predictas quin sup eo ut notorio procedatur allegans tñ ĉcūstancias ꝓdictas debet admitti ad probandum eas et mtrim añqm probent ut in notorio procedatur ille ordine non seruato et sic nō q' quo ad considerandū modū procedendi plus attendimus qualitatem facti in libello deducti sup quo substanciatur iudiciū quam negacões et excusacões allegatas nō do·an· in dicto c· vrā xxij· colū ·v· venio ad tertiū.

¶ Notoriū quocienscūq; negatur necessaria est probacio ipius qualitatis notory que probacio potest fieī in absencia partis nō do·an· in dicto c· vrā xxij· colū et dicta qualitas que notoriū dicitur probatur per duos testes sicut et fama et testamentū ¶ portet tñ q' testes non interrogent ꝑ dant causam noty ꝑ ĉcūstancias facti ut nō do·an· c·c· vlt carta in principio Sed licet dicta qualitas notory sit probanda si negatur ipm tñ factum quod notoriū dicitur sive sit continuū sive intpellatum sive momentaneū non eget probacione sufficat enī in tali notorio qđ liquet iudici probare notoriū esse q' ciclus cecidit septimus nec exigitur probacio q' cecidit ut nō an·c·c· xxij·colū Hoc vltim de probacione facti q' non sit necessaria intelligitur quo ad finem procedendi ut in notorio ordine non seruato non quo ad finē diffinitiuā ferēdi quia tunc bene requiritur probacio ipius facti fm formam scīptm in ·ff· proxime sequen ꝓmū etiam q' ālibus noty sit probanda limitat fm ea q' scripta sunt in ·ff· notoriū facti gen

¶ Notoriū facti si gen̄ale est non in conspectu iudicis quit probacionem ipius facti quod notoriū dicit si ipm factum est recens ita q' de facili memoria habeatur non tñ requiritur q' testes directe deponāt de facto Sed si factus est antiquū nulla exigitur probacio ipius facti fm Jo·an· In notorio aut ꝑsumpcionis fictionis vel dispocionis idē qut agitur de probacione facti ex quo insurgit presumpcō uel fictio et in tali facto probando seruandus est ordo iur Jo aut quod ex facto a iure ꝑsumitur uel fingitur nulli subiacet necessitati probandi vmo nec necesse est quod iam actu deducatur sive allegetur cum id iudex supplē possit Jn notorio aut ꝓfessionis uel probacionis facte in alio iudicio si ꝓducatur confessio vel attestaciones non exigitur q' alia

probentur/ est tñ necesse qđ constat de iurisdictione illius coram quo facta est confessio uel probacio et q constat eas ordinate receptas vere uel p̄sumptiue et idem in notorio sine saluo q ea p testes probata p̄sumitur omis sollempnitas intervenisse vt nō do·an· in dicto c·vñā·l· col·v· pōt 2° dubitari et nō etiam in vlt col Si vero notoriū facti gestū est in conspectu iudicis ad hoc pro tribunali sedentis tūc nulla requīt probacōm nec in qualitate notory nec in ipō facto quod notoriū dicitur/ Et quod dictum est de notorio facti idem de notorio p̄sumpcionis et fictionis surgente ex facto ut nō do·an· c·c·xlvj·col v· nūquid ait in notoriis et hec procedūt in quolibet facto notorio etiam momentaneo ut i homicidio uel mutua in conspectu iudicis pro tribunali sedentis p̄petrata Nam tūc potest iudex sine alio processu et sine accusatore delinquentem condempnare vñ tñ eum citet uel moneat ad sua Et hoc vñ duobus concurrentib, scz q iudex pro tribunali sedeat et q totus ip̄us uel maior pars p̄s fuit Ita quod notoriū dici possit als secus ut nō do·an· c·c·vlt col Vbi ait notorietas surgat non ex facto uel probacione coram iudice pro tribunali sedēn facta Ita q sit notoriū confessionis vel probacionis an tūc iudex possit condempnare sine alio processu vide in dicta ult col Sed aduerte q ſm Jo·an· non plus sibi p̄iudicat delinquens in conspectu iudicis etiam pro tribunali sedentis q̄n̄ absencia iudicis delinquēt quia iudex ad hoc non sedet sed ob aliud ut nō do·an· de confes· c·fi·vij· col v· nō glo· go ꝛc

¶ Notoriū facti gestū ex conspectu iudicis requīt probacionem ip̄ius qualitatis notory etiam si non negetur q̄ illa qualitas exigitur ad fundandam iudicis potestatem ut in conservatore et tunc debet de illa qualitate se informare als processus esset nullus sufficit tñ hoc casu q iudex constet factum principale fore notoriū non obstāt q cont id possit esse aliqua vera defensio uel excusacio allegata p partz Si vero qualitas notory non exigitur ad fundandam iudicis ptātem sed solū exigitur rōne processus extraordinary ut iudex ip̄ notorietatem possit via extraordinaria p̄cedē tunc an valeat talis processus non lyta informacione de q̄litate notory dubiū est sed cōis opinio est q iudex bene facit si de notorio se informet si tñ hoc obmittit nichilo

processus valet dūmodo vīm sit quod notoriū sit et hoc po
stea constet Sed distingui potest inter ordinariū et delegā
tum In delegato attendi debet forma delegacionis Si enī de
legans p̄supponit cognitū notoriū valebit processus absq;
informacione notorij Secus si mandat sub cla si ita est In
ordinarijs aūt si proceditur cont̄ p̄ītem et non negatur
notoriū valebit processus licet iudex de notorio se nō infor
met secus si negatur uel cont̄ absentem proceditur et tūc
sufficit q; iudex de plano se informet licet pro tribunali
non sedeat Et potest hoc facē eciam parte non citata et
testes eciam non iuratos recipere nē cont̄ testes admit
tuntur alique exceptiones et sufficient duo ad hanc īfor
macionem faciendam Et si iudex in tali notorio proce
dēt ex officio sibi soli et eius dicto credētur de tali infor
macione recepta Et quod dictū est de notorio facti intelli
ge In notorio autem probacionis sūe et confessionis
semper oportet de eis constare iudici alias processus nō
valet nō do. am. de coha. de. vrā xlvj. col' v. nūquid
aut ī notorijs cū tb colūpnis seqntb et nō ecd ī vltā co
lūpna Seo si fām notoriū est gestū in conspectu iudicis
pro tribunali sedentis an tūc requiratur ꝑbacō ēiusmodi no
torij dē ut septimū est in .ss. proxīe p̄cedenti

Notoriū facti de longinquo tempore uel loco probatur
p testes reddentes causam de fama sufficit eūm q; dicāt scio
q; hoc est publica vox et fama in loco et dicitur a toto ppło
vel a maiori parte qđ tale factum fuit in p̄ncia ppli de q°
pplus testis fuit et esse potuit et sic publica laborat fama
nec aliqua tergiuersacione est locus Si autem factū ē recens
vel de ꝓpinquo loco tūc testis non probat notoriū nisi per
ꝓprium sensum assiguet causam concludentem p̄nciam et scām
ppli ut scio q; talis interfecit talem et est notoriū quia p̄sens
fui in loco et vidi totum ppłm vidē uel maiorem partē
de quo totus pplus et tota vicinia uel maior pars posset ee
testis non tū mirū est q; testis directe dicat de se q; videāt
interfici In notorio eciam fictionis et p̄sumpcionis sur
gentis a facto notorio oportet similit illud factū a quo p̄
sumpcio insurgit probari modo p̄missō et vbicūq; testis
de notorio deponit oportet q; non interrogatus reddat cās
notorij p circūstancias facti ut nō do. am. de coha. de. vrā in
pncia colūp. et vltī col' vide eciam quod nō e. l. i. col' v.

põt 2° dubitari

¶ Notoriū si est de facto continuo et ꝑmanente ꝙseruat ꝙ seꝑ̄ si est de facto interpellato uel momentaneo ꝙseruat ꝙ hoīm memoriam dūmodo assint duo qui deponē possint qualit̄ viderūt ꝓpm vel maiorem ptem ꝓpli hoc vidisse si āt est de facto antiquo tūc sufficit memoriam durare ꝙ famā q̄ factum fuit in conspectu ꝓpli vel maiori parte ꝑsōe et tunc fama conseruat illud notoriū ꝑm do. an. in dicto c. vīa ꝑsit cauta in fi.

¶ Notoriū .i. ꝓpa qualitas notory licet possit probari ptē absente ut nō do. an in dicto c vīa xxxij. col' et ecīa ptē ꝓpa non citata ut nō idem do. an. c. c. xlvj. col' v. nīquit aūt notoriys quod est ex eo q̄ talis probacio est modica ꝑii dicy cū non fiat nisi ad finem ut iudex possit tamꝝ in notorio procedē ordine non seruato tū probacio ꝙtus q̄ notorii non pōt recepi ad finem fēndi condempnatoriam definituam ferri ptē non vocata quia hoc nullo modo iure cauetur nec aliquis doctor dicit et qui hoc dicēt male dicēt quia dyabolicū esset dicē q̄ necessaria probacio illa fieī possit ptē non vocata ad ꝑnam ecīam capitalem imponendam Istud cū esset tollē ꝑti defensionem que de iure naturali ē et quod fieī non ꝑt ꝑ legem humanam ut in de. pastoralis de re iudi. Et vide. ſ. ſ: notoriū an excuset a citacione

¶ Notoriū uuꝫ est probacio finita ꝑ mediū in uū facta aut ex facto iudicialiter discusso siue alias notorio a uū sumpta probata ficta uel ꝑsumpta Et hanc diffinicoīn declara ut nō do. an. in dicto c. vīa xxv. col'

¶ Notoriū uus approbacionis et fidei est oīe quod liquet ex probacione testiū in iudicio facta siue probacio sit oīo plena siue sit ex indicijs et documentꝭ dū tū sit secuta publicacio quod tempat hoīs. qū probacio est in tali statu q̄ conē cum nil opponitur vel oppoī potest quia tūc ꝙbacō valet Si aūt oppoī potest et non opponitur tunc probacio notoriū non inducit et hec procedunt ecīam in probacione facta ꝑ viam exceptionis quod est vūm si exceptio plene examinatur et ad finem ad quem opponitur secus si sūmarie examinatur Et ideo probacio facta i iudicio sūmario non inducit notoriū nisi ad finē sūmarij iudicij nō do. an. in dicto c. vīa xxvij. col' Rota ait

simpliciat dicat q notorium inducitur per probacionem in
iure legitime receptam ut nō ro. conclu. xvi. als xxvi.
¶ Notorii uis approbacionis et fidei inducitur ex vera
confessione facta in iudicio qñ nil opponitur cōtra confes
sionem nec fuit sponte facta in iudicio secus si coacte
vel metu tormentor et metus est talis qui confessionem def
hat als secus et p̄dicta procedūt in confessione facta in
iudicio etiam sumario ymo etiam nullo dumtm non sit
nullā ex defectu iurisdictionis nō do. an. in dicto c. vñā x
xx. col v. fin exemplū. predicta intēlligūt tangūt confessio
nem super crimine procedūt in confessione facta in iudi
cio ad fin̄ ordinarie pene instituto vel commexo Nam si
de crimine esset exceptū non tm̄ sire crimen confessatum
in notoriū ad finem ordinarie pene xxxv. colūp v. vers
ad quartum
¶ Notorii iuris approbacionis et fidei sicut inducitur ex
probacione qñ sunt in iudicio publicata qñymo omia iu
dicialiter acta dicūtur notoria nō do. an. de coha. de. vñā
xxxvij. col quod intellige qñ contra ea nil opponitur
ut proxime dictū est de testibus Et dato notorio prin
cipio ut q aliquid constet ex actis omē de quo in actis
iudic constat dicatur notoriū vñm est qñtū ad ipm actum
si vocatur in dubiū an ille actus factus sit Nam ex quo in
iudicio fit notoriū est ipm actū esse factū ꝛ tm̄ ille actus sic
factus non inducit notorium approbacionis et fidei nisi
fiat cum plena cause cognicione vt nō do. an. c. c. xxxv
colūpna
¶ Notorii iuris approbacionis et fidei inducitur ex vera
confessione extrudiciali facta in conspectu ppli uel maioris
partis multitudinis alijs requisitis ad validitatem cō
fessionis et tūc sufficiat fidem facē de sola confessione absq
eo q probetur factū confessatum et hoc de confessione fac
ta in contractibus Idem si fiat in delict dumtm fiat p̄sēte
et acceptante procuratore fisci vel eo cuius principaliter
interest alias confessio non inducēt notoriū approbacōis
et fidei sed presumpcionis vel suspicionis quod tamen
sufficeret ad condempnacionem nisi confitens purga
ret aliter dictam presumpcionem ut nō in dicto c. vñā
xxxv^ta colūp.
¶ Notorii approbacōis et fidei inducē ex sua distinc

publice et in plenario iudicio lata secus si occulte feratur
uel in iudicio sūmario pūdicaret in plenario quod ē flm
ut nō do. an. in dicto c. vrā xxxij. colūp. Et quod dictū
est de sentencia publice lata intellige si est canonica vt
nō idem do. an. in dicto c. vrā xxxij. colump. v. venio
ad v. ceterū

¶ Notoriū approbacionis et fidei inducitur ex sīa interlocutoria
lata cū plena cause cognicione nō do. an. in dicto c. vrā xx
xv. colūp.

¶ Notoriū approbacionis et fidei inducitur ex precepto in
dicis siue ex sīa precepti qn̄ fit cum plena cause cog
nicione quia tunc equipollet diffinitiue maxime si pre
cedit litem contestatam no. do. an. in dicto c. vrā xxx
ij. colūp.

¶ Notoriū p̄sumpcionis siue fictionis est qn̄ ex facto
notorio ius quid p̄sūit violenta presumpcione que eq'
ualet probacioni ad finem sīe ferende ut si quis omīb
videntibus teneat femīnā suspectam in domo ius pre
sumit qđ mutuat ad vsuras vel si vicinis scientibus qs
tenet vel tractat aliquam ut vxorem uel filiam ius pre
sumit q' sit vxor uel filia nō do. an. de coha. cle. vrā
xxxij. col'

¶ Notoriū fictionis est quod surgit ex ficta confessione
fingente qn̄q; ex actu ex̄iudiciali quo ꝓbato iudici indu
citur q' appellat notoriū fictionis vt nō do. an. in dicto
c. vrā xxxj. col'

¶ Notoriū dispōnis est qn̄ ex aliquo notorio notorietate
facti vel approbacionis et fidei ius ulr̄ progreditur dispo
nendo Vnde constito q' aliqua possessio sit in limitibus
prochie ius dispōnit et probat q' ex fructibus illius
debentur decime prochiali ecclesie vel constito q' aliquis
sit canonicus ecclesie collegiate ius dispōnit et probat
q' habet vocem in capitulo in electione Vel constito q'
ecclia sit sita in dyoc̄ episcopi ius dispōnit et probat q'
episcopus habeat ibi epālia nō do. an. in dicto c. vrā x
xxij. colūp

¶ Notoriū sicut cadit in delictis et contractibus et alijs
actibus affirmatiue Ita eciam cadit negatiue super nō fac
to et sic non eius potest tr̄sire in notoriū per confessiom
et ed p mīstrm alit' alit non factū non pōt esse notoriuz

ĩmediate et directe ℔ mdirecte sic ꝺco potest in notoriuꝫ tĩnire quem non esse scientificũ nec lr̃atum nec lr̃ime cta-tis. et quem non residere et ꝑiurũ esse quia non impleuit quod iuraut nõ do·an· in dicto c· vr̃a xxxmj· colũp v· ve-nio ad tercũ

¶ Notoriũ licet opatur in delictis non tñ opatur in coñc tibus et imposicionibus quod in eis proceditur ℔m formã notorij sicut etiam tuo in ipis proceditur ℔m formã inqui sicionis ℔m Jmo· et do·an· in dicto c· vr̃a xlj· col v· 3m̃ ẽ principium

¶ Notoriũ excusat ab excussione bonorũ et oñi alio qꝺ fit solum ad finem certificandi si go certũ est et notoriuꝫ quem non esse soluendo non requĩtur alia excussio secus si non fiat solum ad finem certificandi sed etiam pro for malitate rei ut nõ do· an· in dicto c· vr̃a penult carta mj· carta

¶ Notoriũ opatur quod iudex qui in ćmune procedit non põt ut suspectus recusari quod est vñ qñ pena illius ćmis est a iure determĩata et iudex asserit se velle illaꝫ imponẽ et eam non excedẽ secus si pena esset arbitraria quia posset in arbitrãdo grauare ut nõ do·an· in dicto c· vr̃a pnit carta mj· col et de app·ꝓsuit ℔ tñ ꝓdicta lo quantur qñ agitur ćmĩaliter ad vtilitatem publicam secꝰ videtur qñ agitur cuuliter ad ꝑuatã comodũ ℔ iude siab vbo iudex non põt ẽcusari

¶ Notoriũ an excuset a citacione multi multipliciter va riant sed dic ꝙ in notorio iuris dispõus citacio exigitur Jn notorio aũt facti si agitur de processu sup informacõe notorij non exigitur citacio quia hoc iudex facit ad sui nistructionem ut bonus vir Si agitur de vltrĩori cogni cione vel de sñia ferenda tunc si citacio est scandalosa ul ꝑiculũ est in mora et agitur de priuacione iuꝝ gracioꝝ non exigitur citacio Si citacio non est scandalosa et ꝑ iculũ non est in mora et agitur de iure non gracioso tuc ad testes qui recipiũtur ad cautelam ad probandum id quod non est notoriũ non requĩtur citacio quia talis pro bacio supuacue fit sed quo ad sñaꝫ citacio exigitur nisi ad informacom sup notorio receptam pars fuit ꝓs ul nisi sña sit mere declaratoria sine a iure late vel nisi sña non dirigatur non ad finem alicuiꝰ certe persone

condempnande sed cetu actus multi declarandi uel nisi delic
tum in conspectu iudicis sit cõmissum et iudex incontinẽ
cum iudicet quia tũc sola monicio est pro citacione Condu
de tñ q vbi in p̃missis citacio exigitur sufficit simplex cita
cio nec exigitur sollempnitas pemptory nec truũ citacionũ
Et vbi citacio exigitur si omittatur processus est nullus fal
lit in sua excacionis et censure et nõ do·an· in dicto c·
vrã xxxvnj· col cũ duabus calũpnijs sequentibus Adde eca
id quod de nullitate processus dicitur de delicto in conspec
tu iudicĩ cõmisso Adde quod nõ·s·ſ· notoriũ facti si gestũ
et vide circa oĩa p̃missa quod nõ·s·ſ· notoriũ·i· q̃a q̃li
tas et vide oĩo sub uerbo citacio ·ſ· citacio non requĩt
in sua

¶ Notoriũ opatur quod in eo potest procedi absq; sollep
nitate libelli et peticionis q̃n procedi potest ex officio ut
in delictis non p̃ viam accusacionis intentat etiam in tã
genibus publicam vtilitatem et vbi agitur de materia pcti
debent tñ expoñ capitula et factum pro quo citatus
est is cuĩ quem agitur et eius defensio audiri alias sen
tencia non valeret et forte sufficit id expoñ sine sẽptu
ra si sẽptura non petatur Jn alijs autem in quibus proce
ditur ad instanciam et partis vtilitatem si principalit
petuntur exigitur aliqualis posita seu peticio p̃ modũ
posite q̃n sufficit vbo exp̃mere et que per notariũ scri
batur in act Sed si incidenter venitur tunc vbi iudex pot
p̃ notorietatem de facto supplere non exigitur aliqua pen
cio licet cautum sit hoc aliq̃n iudici verbo detegi et pre
dicta vera sine sit notorii facti sine dispositionis fictionis
aut p̃sumpcionis Jn notorio autem approbacionis quod
surgit ex probacione iudicialiter facta exigitur libellus
in prima instancia seo in alia instancia repetatur nisi
sint ex eisdem actis non requĩtur libellus seo sufficit p̃mo
Si aut noua instancia inchoatur necesse est iterari libellũ
Jn notorio autem confessionis et sine si in illa instancia a
gatur officio iudicis ad execucoñ earũ non requĩtur li
bellus Secus si agat actione in factũ seo in eadem instan
cia an exigatur libellus in confessione dubiũ est Aduerte
tñ q̃ licet notoriũ q̃ĩq; excuset a libello non tñ excusat
a p̃posicione cause agendi quod tñ intelligit ut·s·ut nõ
do·an· in dicto c· vrã xlij·col v· tercũ est principiũ

Et unde ·ſ· ꝑ· notoriū non excuſat ab ordine et cēa id quod dictum eſt ſūaz non valē ꝛ ea defenſio nō audiē vide ·ſ· ꝑ· nō opat' q' nō audita

¶ Notoriū opatur hūc effectū quod ſi iudex videt libellum et peticōm notorie frīuolam ꝑ illā reiciē nō do·an· i dicto c· vrā ·lxj· col'

¶ Notoriū excuſat a lit' conteſtacōe et iuramento calūpnie ſiue agatur cōtē ꝑſentem ſiue abſentem ſiue notoria ſit facti ſiue iuris ꝑſumpcionis aut fictionis ſurgens ex facto notorio ſn notorio aūtē probacionis aut confeſſionis quis ordo exigatur in eadem inſtancia Si petitur execucio confeſſionis officio iudicis Sūmarius ordo exigitur ſi petitur actione in factum requīritur ordo iuris ſm naturam cauſe probacionis aūt et atteſtacō nō pūt in alia inſtancia produci ut ꝑſint niſi lit' ꝺ nō do·an· in dicto c· vrā ·xlvj· col'

¶ Notoriū opatur quod in criminali poteſt procedi per inquiſicionem ad penam imponendam ſine accuſatore vel ſine libello ſiue crimen ſit notorium facti ſiue ꝑſumpcionis ſiue probacio ſit facta in tela ſiue inſtancia male inſtituta ꝓpter ſollempnitates partem reſpicientes dūmō fuīt inſtituta ad fīnē pene imponende Nam ex talibus probacionibus ſi plene ſint poſſet iudex ut in notorys ſe fundare ad inquiſicionem faciendam quia quo ad iudicem tela dicatur ſatis legitima quod eſt notandū ut nō do· an· de coha·cle· vrā ·xxxv· colūp· ver·venio ad q̄rtum

¶ Notoriū non excuſat ab ordine iudiciario obſeruādo vbi agitur de crīne cuiuſlit' ad ꝑiatum comodū ſm Jo·an· et ſic requīritur libellus et non poteſt procedi per inquiſicōz ſed dic q' vbi in cuiuſlibet iudex poteſt procedē ex officio vel ſuppler de facto notorietas excuſat als ſecus Tūc aūt ex officio procedit in cuiuſlibet cū tangitur vtilitas priuata et arguitur pātm vel intenditur finis correctionis pena ti et in materys annexis nō do·an· in dicto c· vrā ·xxxvj· col' et predicta procedūt in notorio facti tranſeuntis de bet ſeruari ordo iuris ut nō glo· et do·an· poſt eam de vſuris cū in dyoceſi ſtem in notorio preſumpcionis fictionis ſiue diſpoſicionis ſi agitur de probando facto ex quo inſurgit preſumpcio vel fictio ſeruandus eſt ordo aut

ut nō ·s̄· ſſ· notoriū ſi geſtū et hoc eciam voluit Jo·an· in dicto c· vr̄a vbi dicit q̄ in notorio p̄ſumptionis ſeruā dus eſt iuris ordo ſt vide· s̄· ſſ· notorium operatur quod in eo

¶ Notoriū ſi eſt tale quod excuſat ab ordine iudiciario Judex tñ ſi ſeruat ordinē nō viciatur p̄ceſſus ſed ſi pty contradicentibus ordinem ſeruat poſſunt partes appella re et eſt iuſta cauſa grauaminis ut nō do·an· in dicto c· vr̄a xlmj· col'

¶ Notoriū hoc opatur q̄ conſ̄ agentem poſſeſſorio regu lariter non obſtat p̄prietatis excepcio fallit q̄n excepcio ē notoria ſiue ſit notoria diſpoſicionis ſiue confeſſionis ſiue probacōnis ſiue ſentencie Jn notorio autē p̄ſupcois eſt dubiū ſt predicta procedūt eciam ſi agat ad poſ ſeſſiom p viam attemptatā nō do·an· in dicto c· vr̄a ·l· col' v· cta media

¶ Notoriū licet non excuſet ab expreſſione vbi formalis exigitur expreſſio excuſat tñ a formalitate p̄ponendi et petendi v· que quomō amechitur ad petitum ſufficit eā qualitercūq̄ exprimatur ut nō do·an· in dicto c· vr̄a xxxvij· colump· v· 2m eſt principium ſt vide duos ſſ· proxime ſequentes Vide eciam infra notoriū non ex cuſat appellacione

¶ Notoriū probacionis ſi fiat iudici pendēte iudicio iaz inſtituto et ex illo notorio pars ſe non fundet agendo ul' excipiendo non p̄ot iudex vi illius notory aliquid de facto ſupplere ad p̄uatam partis vtilitatem quia ad menſuram li belli et peticionis dictanda eſt ſnīa fallit in p̄pa qui in ta libus ſupplere poteſt p̄dicta vera niſi ius quo agens inuni tur ſit connexum ei quod poſtea in iudicio fit notoꝝ rium ſed vbi non eſt connexum tunc iudex p̄pter hoc nō ſedet et ſic non poteſt dici notoriū loco in eadem inſtan cia nichil opatur ſed inchoando nouam telam et inſtanciā bene poſſit iudex ſup illo ex officio inquirē ſt quod dic tum eſt iudicem non poſſe ſupplere in eo quod non eſt petitum licet deductum et iudici notū procedit niſi illud habuit in mēū pendente iudicio ut in expenſis et attemp tatis uel niſi petitū cū deducto eſſent talia quod nō p̄t conſtare de vno q̄n conſtet de alio quo caſu licet ſup vno dat̄ peticio p̄nūciat iudex eciā ſup alio ut nō do·an· in

dicto c. vrā xxxvj. et xxxvij. colupnis

¶ Notoriū probacionis super quo pars se non fundat agē-
do nec excipiendo licet non opatur q̄ iudex possit de fac-
to supplere mq̄tū illud notoriuz est sepatū a petitis mq̄tū
tū esset connexum posset iudex supplere defectum petit et
excepti iuuando actoris intencionem et rei defensionem et
ideo si in deductis in iudicio notorie constet actori fundi
tus nullū ius agendi competē q̄ reus illi non imu
tatur debet tū iudex absolue reū Sufficit eū q̄ reus di
cat actori us non competē quia eius excepcio dicatur
annexa actori Vide si cont agentem vt possidens reus se
defendendo dicat actori ius agendo non competere licet
non ꝓponat exceptiones specificas negantes possessiom
si tū ex actis notorie constet actorem non possidere siue
possessionem ꝓdidisse potest iudex absq; alia deductione
supplē et reum absolue et sufficit talia in allegacionib⁹
detegi et cū hac moderacōne debet intelligi bar. qui dicit
notorietatem non excusare a ꝓpositione exceptionis ut
nō do. an. de coha. de. et mu. vrā xxxvj. et xxxvij. co
lupnis

¶ Notoriū non opatur q̄n non audita nec admissa defensio
ne rei sua non sit nulla licet multa sit nisi alr constaret
quod non fuit aliqualiter de causa cognitū quia multa
possūt iudicem mouē que non patent Imo. tū alr dicit
ut nō do. an. in dicto c. vrā xlv. col v. In decisorijs autē
Sed contrariū nō. s. ff. notoriū opatur qđ in eo vbi dicitur
q̄ non audita defensione sententia non valet sed ibi et a
lia concurrūt

¶ Notoriū opatur q̄ sua lata cont ꝓm notoriū lata
non valet nō do. an. de app. sollicitudinem in prin. et de
re iudi. c. i. quod procedit in notorio ꝑsumpcionis et fic
tionis surgentr ex facto sz idem in notorio sententie
si iudex est de sententia informatus licet legitē contra
dicat In notorio aūt ꝓbacois ul confessionis secus est nō do.
in dicto c. vrā lij. col v. dicebam

¶ Notoriū opatur quod super eo non est necesse fieri
ferri q̄n notoriuz hr in se meritam suam iuris quod e
verum quo ad effectum iuris sed quo ad effectus facti im
ꝑmendos et exequendos si est notoriū facti sua requir
ri non est necesse q̄ feratur in scriptis et cū sollempnita

vmo sufficit simplex p̄ceptū quod est vñ̄ in ciuili sed in c̄
minali dubiū est Comūiter tñ tenetur q̄ sūa non r̄equīt
quod est vñ̄ in notorio facti sed in notorio probacionis
et confessionis sūa requīrtur si c̄ualit̄ agitur in ciuili
aūt ∫n notorio confessionis non exigitur sūa sed sufficit
p̄ceptum sīue in eadem instancia sīue in alia confessio
producatur ∫n notorio aūt sīue non exigitur alia sent̄
cia vmo esset nulla tamq̄m lata sine instancia ut nō do.
an. in dicto c. vrā ln. col. v. nūquit autem Sed alibi tot̄
do. an. dicit q̄ ecc sup c̄mūe notorio requīt sūa licet non
sit necesse q̄ ferat in scptis ut ipe nō de iudi. at si dcīcī
prin. v. vlt ex glo.

¶ Notorii an impediat appellacionem dicit cal. q̄ q̄n iu
dex procedit in notorio si appellatur qua procedit obmis
sa citacione uel qua defensiones et excusaciones probabi
les nō admittit tenet appellacio sed reo tacente et probac̄o
nibus receptis vbi eas recipere non tenetur non auditur ap
pellans et hec procedunt tam in ciuili q̄m in c̄minali ∫
∫m ∫mo. sic tenetur rō dic̄ quia maior est ratio exequē
di penam delictorum ∫pter utilitatem publicam quā
in ciuili ad comodum priuatum ∫ tu dic q̄ q̄n appella
cio fit post sūam si pena est arbitraria vel est a iure de
terminata sed illam excedit iudex tenet appellacio q̄o
ad omē effectum tam suspensiuū q̄m deuolutiuū sed
si est pena a iure determinata et illam non excedit appel
lacio non tenet quo ad effectū suspensiuū sed quo ad
deuolutiuū sic quia bene deuolui ad iudicem ad quē
ut suspendat quo deliberat admittē uel quo mittit in
hystoriam Dicit tñ ∫mo. vuū mirabile q̄ licet a sūa
lata in notorio non possit appellari tamen post eam exe
cutam potest de nouo agitari et si probetur ∫lin quod
notoriū fuit ∫udicant uel saltem probetur non notoriū
quod tamen probare est difficile p̄mus processus est
nullus et etiam si factum in veritate erat notoriū
sed fuerant excusaciones incognite iudici que iure
probantur reuocabitur p̄mus processus ¶ conclusio ∫m
no. est q̄ licet a sūa in notorio lata excludatur re
medii appellacionis non excluditur remedii nulli
tatis post execucōm factam et hec oīa procedunt
in notorio p̄sumpcionis et fictionis surgentis a fcto

notorio ſn notorio aũt probacions planũ eſt q audit
appellans licet ſo·an· dicat q̃ iuctus per teſtes conf
quos nichil opponit non auditur ſn notorio autem
confeſſionis dubiũ eſt Cõmunis eſt opinio legiſtarũ
q̃ tam in cãulibus qñ in ciuilibus non audit
appellans ille qui eſt confeſſus et conuictus ſecus
ſi eſt confeſſus tm̃ ſo·an· dicit q̃ confeſſus audit
appellans ſi velit confeſſionem ſuam excuſare talit
q̃ eam non p̃mat alias ſecus tu dic q̃ in ciuili
ſiue ſit confeſſus tm̃ ſiue eciam iuctus allegat in
dicem exceſſiſſe modũ in pena auditur appellans
Idem ſi quis opponit conf̃ probaciones qñ eſt eciaz
iuctus ſed ſi nichil conf̃ allegat iudex a quo non debet de
ferre p̃ot tm̃ iudex ad quem admittere appellacõm ſi ſibi
aliqua cauſa iuſta allegetur tunc ſuſpenditur iuriſdic
tio iudicis a quo tp̃re inhibitorie non ante ſn ciuili aũt
licet videatur eadem racio que in ciuili tm̃ tuci
eſt indiſtincte tenere confeſſum tm̃ admitti ad appel
landum et appellacõm ſuam habere omem̃ effectuz
eciam ſuſpenſiuũ ciuiliter niſi reperiatur expreſſum
ius in contrariũ Et hec omia vera in confeſſione
ore ꝓprio facta ſecus in confeſſione facta per procu
ratorem Et idem in facta confeſſione defuncti ut a
ſnia lata poſſit heres appellare quecquid dixerit ſo·
an· quod eſt notandum ſn notorio autem ſentencie
dic q̃ ſi eſt p̃ma in eadem inſtancia planũ eſt q̃ p̃t
appellari Si autem eſt ſnia nulla ꝓuocacione ſuſpẽ
ſa que in alia inſtancia producta confirmata eſt
tunc conf̃ ipam̃ ſniaz allegetur nullitas uel quid
aliud tribuens iuſtam defenſionem auditur appel
lans alias nõ ut nõ do·an· in dicto c· vra p̃mſit q̃
ta v· venio ad ult
Notorium̃ licet regulariter impediat appellacionem
tm̃ ſi in appellacõne exp̃imitur rõnabilis cauſa tene
tur iudex differre et cõuter execucionem ſiue ſuſpẽ
dẽ als licet teneat appellacio quo ad effectum deno
lutiuũ non ſuſpenſiuũ niſi poſt inhibicionem facti
p̃ iudicem ad quem nõ ſo·an· de app· romana ſi
ſin autem in glo· ſup verbo mandetur et in nota
ſuper cadẽ glo· li· vſ· Et vide glo· et quod nõ ibi

Io·an· in c· q̃n̄ piculosum de vsuris

¶ Notoriū licet q̃q̄ excludat remediū appellacionis tñ nūquam excludit remedium nulliatis nec remedium restitucionis nō do·an· in dicto c· vrā pnlt carta my· colūp·

¶ Notoriū non excusat appellantem q̄n̄ teneatur causas q̃uamus exp̄imē et ꝓponē licet sit notoria quia notorietas licet excuset a ꝓbacōe non tñ a ꝓpositōne nō do·an·ī dicto c· vrā pnlt carta my· col' Et vide oīno ·g· ſ· notoriū licet non excuset c· c· vrā pnlt carta my· col' Quod ād dicatur notoriū non excusare a ꝓpositione limita nisi sit notoriū apparēs ex actꝫ ut nō do·an· ſm pau· et la·ī cle·appellanti de app·

¶ Notoriū opatur q̄ sīa in notorio lata pōt execucōm mandari non exſpectato lapſo decendij quod datur ad appellandum quia cum non possit appellari frustra differtur execucio nō do·an· in dicto c· vrā pnlt carta my· col' qđ limita ſm ea q̃ nō·g· ſ· notoriū an impediat et·ſ· notoriū licet q̃ulant'

¶ Nouacio fit q̄n̄ plures obligacōes cocquales fiūt ēca idem ī quibus hodie fuanda est ·l· fi· c· de noua· Sco in obligacōnibus quarū vna p̄incipalis alia accessoria nichil m nouatur p̄ illam legem q̃ stant iura antiqua q̄ non fit ī nouacio q̃ actionis est electio nisi aliud expresse actum sit nō bar· in ·l· ita stipulatus de ver· ob· my· carta v· venio ad contra· et de ac· emp· l· predia penlt et ult colūpnis

¶ Nouicij vide sub ūbo ꝛligiosus

¶ Nullū an sit iniquū vide sub ūbo sīa nulla

¶ Numerus vide sub ūbo pluralis

¶ Nuncius si refert se citasse uel ex cōmissione iudicis aliquid fecisse non creditur ei de missione Ideo oportet q̄ de illa constet in actis nec ecclā creditur de ꝛsponsione citati si forte dicat q̄ citatus rndit se nolle venire sed de actu q̄us nuncij fit de citacōe an sibi creditur est arbitriū ex qualitatib⁹ personaꝝ et q̄n̄te p̄sumcij fm que contra dicti nuncij aliq̄n admittitur simplex assercio aduersarij aliq̄n exigitur plena probacio Et si nūcius dicat se aliter rētulisse q̄n̄ notarius sepsit in dubio creditur notario nisi notarius alias sit suspectus nō do·an· de app· cū pan

de p̄scp· ad audiām Idem nō Cy· et Ja· de are in· l· si quis de curio C· de fal· et Jo·an· in addi· spe· in n· de instru· edi· ff· ēstat v· sed quid si unus ft vide sub v· notāo si scribit et sub vbo citacio licet sit executa

¶ Auctus qui ex donatione sibi facta debet aliquē extare psonalit et si eū non invenit ad domū si eū retrahāt ad domū cutalle non intelligitur nec p̄sūitur in subsidiū ut nō do·an· in c· causam de dolo ny· col' in prin· et bar· in l· ny· ff· pretiū de damp· infec· Contrariū tenet bal· ff· de excu· tu· l· scire oportet· ff· oportet ft dicit q̄ ita seruatur in practica ut dicitur quia p̄sumitur q̄ nutrius diligenter faceret officiū suū

¶ Obediencia quere· s· de trā h obediencia

bLACIO

que fit in oratoriis priuatis et oblacōnes que fiūt ad ymagines in priuatis locis sitas fore p̄ aliqua miracula q̄ ibi dicūtur facta non possūt per alios licite recipi ꝛ p̄tinēt ad epm̄ nō do·an· in clē· p trās de p̄ben

¶ Obligacio an possit conuerti in voluntatem debentis dic q̄ in ultimis voluntatibus non p̄t conferri in liberam ꝛ in moderatam arbitrio boni viri sicut in contractibus aūt nec in liberum nec in bonū virum conferri possit circa substancialia conctg sed cca accidentalia sic nō bar· in l· si fit dele· r· vide plene p bal· C· de contrahen· emp· l· in venditi et vide sub ūbo debitor p totū

¶ Officialis principis an teneatur ex delicto vicarij uel alterius officiat sui vide sub vbo ons in principio

¶ Officiū iudicis q̄nq̄ durat quadriennio tm̄ ut q̄ est restitutorū et datur principalit ꝓpter se q̄nq̄ durat xxx· annis ut q̄ datur loco actionis quia tanto t̄p̄e durat actio q̄nq̄ durat ꝑpetue ut q̄ datur loco exceptionis sicut exceptiō est ꝑpetua nō do·an· de usuris quintadecim v· q̄ro sub ūbo

Signatas· ff·
Terminus· ff·

¶ Officiū iudicd q̄ñ̄ est mere personale q̄ñ̄ ē mrē sēp tam q̄ eadē equitas que subest cōi principalē subest cōuē singularem successorem nō do·an· de iudi· quid v̄ ad ?m in fi·

¶ Officio suo an dicatur quis functus ita q̄ non possit ac tum iterare si primus actus fuit nullit̄r factus vide Jo·an· in c· si compromiserius ·ff· si vero de elec·li·vj· m glo· approbatur et super ea in nouella vide eciam quod ibi nō lapus

¶ Omīa qui dicit nichil excludit ·l·a procuratore c· man·et de ma· et obe· c· solute

¶ Ommmode quid hoc verbum importet vide sub v̄bo v̄ba ·ff· v̄bū ōmode

¶ Opinio veritati cedit in beneficialibus no·ro· conclu· clxj·

¶ Opiniones doctorū q̄ñ̄ sūt varie in vno passu excusant illum a dolo qui contrā alterum ip̄orū facit no·ro· cō clu· cccxxxvij·

¶ Opinion vltime an standū sit q̄ñ̄ Jmo· vel alius plu res opiones ponit vide Jo·an· de pe·c·i· et de sen·ex· c·i· sup glo·ut quia li·vj· i nouella et pe·more in dicto c·i· de penis et dicit bal·q̄ illa p̄sūitur esse opi·doc·uel iur̄ con sulti que ēpitur vltrā in c· surrepticia ut ip̄e nō in n· An apud ca·do quelh· feu· de ter· c·i· et p̄sūitur questio de terminata pro illa parte et opinione pro qua fuit ultrā alle gacio facta si aliter non constat de expressa decisione ut nō p cū in·l· bona fides de po· vbi ergo in aliqua glo· reperiuntur contrie opiniones vltima tenenda est vt ip̄e nō in·l· si mīr tua c· ne de sta· de· quia indubio vltrā opinio mgr̄oꝝ vide tur approbata ut nō p eūdē ·ff· de consti· primi·l·i· in fi· ut nō glo·ff· ad treb· uel quid filiū

¶ Optacō b̄ficioꝝ an possit induci per statutū et p con suetudinē et q̄nto tp̄re inducit̄ talis consuetudo vide sub v̄bo consuetudo

¶ Optinere dicitur quis beneficiū quod non habet solū re sed eciam spe ut nō per glo· et do·an· in de· si roma nus de preben·

¶ Optinere quis dicat̄ b̄ficiū an ille qui de iure et de facto tenet uel de iure tm̄ vel de facto Vide plene in decisiō bus antiquis conclu· cclxix· ¶ Glo· in c· vnico de eo qui mur·

m pos· sup ubo obtinendis li·vi· tenet q ille dicatur beneficiu
optinẽ qui ius hꝫ in beneficio licet possessionem non habeat
hoc eciam probat tex· in c·i· de re· iur· e·li· vbi dicatur q bñfi
ciũ ecclesiasticũ non pot sine institucõne canonica optineri
diu tn assit color ut in c· cum nris de concess· pben· et pro
tali possessione competit remediu possessoriu de resti· spo·i
lis et ibi no· do·an· puto aduertendum in qua materia uer
bum optinet proferatur et fin hoc debent vba intelligi·l.
si vno inprin· ff· loca et de vsur·l. si stipula potest em tal'
esse materia in qua verbũ optinet includit possessorem et
inuitum et iure carentem et talis in qua inDus possessor
carens iure non excluditur sed bene includetur habens ius
licet possessione careat/ de pmo est casus in de·i· et q· de pe
nis vbi dicat q capiens epm uel citatiõ ad curiã priuantur
beneficys que obtinet quod intelligi debet eciam si de facto
optineat ne melioris condicionis sit inuitus ut in c·
eũ qui li·vi·/// Nam illa matia tendit ad penam pro delicto
imponendam que ita adaptatur ad tenentem beneficiu
de iure ut quilibet priuetur possessione de sedo est casus
in c· pmo de preben· e·l· vbi reseruantur beneficia que opti
nent venientes ad curiam et inde redeuntes et infra du
as dietas a curia decedentes que reseruacio non est dubiũ
qñ comphendit beneficia in quibus tales decedentes ius
habeant licet non possiderent quia materia adaptata est
reseruacio cñ fit ut accidente vacacione p mortẽ solus pa
pa de illis prouideat que vacacio ita contingit si decedẽs
ius habet licet possessionem non habeat sicut si possessiõ
haberet quia in vacacõne inducenda non intenditr posse
sio sed ti· ut in de·i· ff· neutro ut li·pen· sic eciam ad ius
querendum in beneficio sufficit titulus nec requiritur pos
sessio de concess· preben· e· fi·li·vi· et pterea in dicto c·
pmo non includerentur beneficia que decedens tenebat si
ne titulo quia illa p mortem possessoris vacare non posset
et cõsr non adaptantur ad materiam reseruacionis et inde
dico in casu c· si graciose de ipt e·l· quia ibi dispensacio
facta supra beneficys optentis ut quis illas retinẽ possit
non obstaũ si in epm sit pmotus non adaptatur nisi ad il
la que de iure obtinebat eciam si possessionem nõ habebat
Si eñ possiõm solam absq canonico titulo hñsset dispensa
cõ opari nõ posset q p illam nouũ ius non dr̃ ꝛ veto .xtuat

et prolongatur ut ibi nō glo.

¶ Ordinarii remedii facit cessare extraordinarii qñ ordinarii prouidet ipō uñ als secus Item secus qñ per extraordinarium uberius prouidetur nō do·an· de resñ· in mtecum ex lris et idem dicit Ro· in effectu conclu· cccxxvij· de quo vide plenius per bar· in l· in prouinciali ff· de no·op· nūc

¶ Ordinary appellacione comprehenditur episcopus tm in hys que pertinent ad officium epi tantum nō archi· de offi· or·li·vj· Vide do·an· de iurepa· consultacionibus in pmo nō li

¶ Ordo scripture seruandus est et ex eo licet arguere de elec· si quis iusto li·vj· et de preben· mandato c·li· et est casus in l· cū pr· ff· ate ff· dele·ij· et ibi nō glo· et l· quocies in prin· ff· de vsu fruc· et de fideuis· l· generalit· ff· quid go Vide bar· qui cā hoc plene loquitur in l·ij· ff· prius ff· de vul· et pu· et aliquid vide per eum in l· gallus ff· quidam recte et vide bal· qui circa hoc dicit vnū notabile verbum in l· cū pr· ff· fideicōmitto q vbi apparet de ordine iuris nō debet attendi ordo scripture ut infra ff· ordo pro cuius dicto est etiam casus in l· nec cū ff· de solu et vide domi· de sanc· geni· in c· quia pontificali in fi· de offi· dele·li·vj·

¶ Ordinis caracterem recipit laycus uel puer ad sacros ordines promotus licet non recipiat ordinis executionem nisi sup ea dispenset nō ro· conclu· cccxxxvij· in fi· et vi de sup vbo symoniacus

¶ Ordo iuris qñ de illo apparet non attenditur ordo scripture quia mens disponentis presumitur fuisse fm ordinem iuris l· cum pr· ff· fideicōmitto dele·ij· et ibi nō bal· et l· nec eiz ff· de solu· et ibi nō bar· et idem sensit in l· gallus ff· quid recte cū dicat q pr instituendo nepotem et filiū licet nepotem pmittat in ordine iuris tñ intelligitur pmo instituisse filiū quod ideo est quia ordo iuris sic habet q in successioē prīs filius pferetur nepoti ex eo idem dicit do·an· de rp· cū dilecta vnj·col·v·veniamo ad matiam Quod go dicit bar· et l·ij· ff· prius de vul· et pu· in dubio pñtiū voluntatē disponēt fuisse fm ordinē scripture debet intelligi qñ ille ordo non est contrarius cōe ut l· cū pr· ff· ate dele·ij· alias secus ut dicta l· nec cū de solu·

PACIFICVS · possessor quis dicat vide sub ubo possessio qñ dicat

¶ Pactū quod quis possit in solidū con dempnari vbi alias habebat priuilegiū quod nō ouenirentur nisi qtūs facē possit deducto ne egeat non valet si illud priuilegiū sibi competebat ratione pe sone secus si ratione contractus nō Jo·an· de so lu· odardus in fine et vide sub ubo prōnus ·ff· prō nus in fundacione

¶ Pactū de non edificando in re non nocet sin gulari successori et idem in pacto de non locando vel de locacione non renouanda nō do·an· de iudi· quia v·v· ve nio ad p̄mū

¶ Pactū in dubio intelligitur reale et transit ad hēdes paciscentis et p̄sūitur persona adiecta demonstracionis non limitacionis causa nisi sit apposita dictio taxatiua ·ff· de proba·l· sed pactū et de pact· l· mēgencū ·ff· pactorū et c· de contrahen· et co·ſh·l· veteris nisi sit apposita dcō et nō bar· in·l· qui in futurū ·ff· i·ff· de pac· et idem nō bar· in pacto affirmatiuo ·ff· de v· obli· si sit stipula· vbi plene videas et videas bal· in dicto ·ff· pactorū et cy· in dicta ·l· veteris

¶ Pactum an tollatur uel ei derogetur per subsequens priuilegium contrariū vide sub verbo p̄uilegiū ·ff· p̄uilegiū generaliter

¶ Papa non pōt laico delegare ptātem excōicandi nec absoluendi ab excōmunicacione sed potestatem eligendi et conferendi beneficium bene potest ei concedere p̄mus nō do·an· de iudi· decernimus v· concludendo sed in nō e· n· quanto Vide sub verbo dispensacio iudex ·ff· lex ·ff· constituco

¶ Princeps p totum ¶

¶ Papa potest delegare iudici laico nō solū causas ciuiles et cīnales sed eciam spūales nō do·an· de iudi· decimus v· epp· cū glo.

¶ Pape et Jmperatoris ptās semp intelligitur a generali pro missioe et iuramēto excepta de iur iur et si xp̄us et xxij· q·

i·ſſ·vltō v·ipī namq3

¶ Papa pōt dare ꝑbaturas et alia beneficia ad tempus aly inferiores non nō glo·m c·i·de capel· mo·li·vj·

¶ Papa pōt in beneficijs conferēdis omēs alios ordinarios collatores ꝓuenire et per ſuū decretum eis manus claudē nō ro·conclu·nj·et conclu·ccxxxvij·et fre·in trac·ꝓmu·q·mj·vide·ſ·ſſ. confert ꝑpa

¶ Pape ꝓtātem vide per glo·de excef·prela·ſicut vnire de tranſla·ꝑla·c·i·et de offi·le·quod tranſlacionem et in cle·ij·inprin·de reli·do·vbi additur nouus caſus et p bal·c·de teſta·l·ſi teſtamentum et aūc hoc inter liberos et c·de fideiuſſ·l·eam quam et in pace conſtancie v·ali qua ſed pauca

¶ Pape ſnīa quid opetur vide ſub ūbo ſnīa inprin·et·ſ· ſſ. ꝑpa nemī et·ſſ·ꝑpe ſnīa

¶ Pape motus ꝓprius et certa ſciencia qualiter ꝓbent vide ſub ūbo probacio·ſſ·probari non pōt et ſub ūbo grā ſſ·gracia non pōt

¶ Papa an poſſit eſſe ſciſmaticus ita q; nō hēticus vide ſub verbo ſciſma

¶ Papa eciam facta ꝑticularia ꝑſūitur ignorare ꝓ multiplicata tem negociorū de re iudi·cum olim loco ſi cōſt illud factū aliquid agit ꝑſūitur ſciēcia et eſt ꝑſumpcio iuris et de iure ut dicat Jmno· et Jo·an·ibi quod eſt verum niſi illud factum eſſet notoriū in curia ſicut iure ſcriptum quia pre ſūitur ꝑpa illud ſcire ut nō fre·in trac·ꝓmu·q·x·ꝓmū dictū ꝓcedit maxīe q̄n concedit grāz ul' ꝑtī ut nō glo·de conſti·c·i·li·vj·in v·noſcatur

¶ Pape renūciacio et mors naturalis equipantur nō glo·de preben·ſi is cui li·vj·et vide ſub verbo procuīr cō ſtitutus a ꝑlato

¶ Papa in quibus non poſſit diſpenſare vide ſub uerbo diſpenſacio

¶ Papa ſi quid diſpoīt coīi concilio generale an valeat licet non dicat in ſpē non obſtāt tali decreto concily vide ſub ūbo grā facta nō gnāle concilio

¶ Papa pōt derogare iuri prōnatus eciam laycorū quia illud ius habet ex mera gracia ꝑpe ſed aly ordinary hoc nō poſſunt propter inhibicionem pape nō ro·conclu·cccxxv· cca finē et v·verū

¶ Papa eo ipō q causam coram vno auditore ceptam ad se advocat et alteri ꝯmittitur videtur ꝑmo iudici inhibere nō ro. concu. xj.

¶ Papa eo ipō q ꝯmittit causam in curia statim intelligit ligasse manus inferiorū non solum ordinary sed ecīa executorū aplicoꝝ ut super re de qua facta est cōmissio non ꝑnt aliqualit' prouidere nec ecīa prouise an possessionem tradē ut nō ro. concu. ccxlvj.

¶ Papa eo ipō q mandat alicui de certo beneficio prouideri legate sint manus inferiorus ut non possit de illo beneficō se aliqualit' intromittē ex quo ꝑpa manū semel apposuit et hoc verū nisi delegatus nullit̄er prouideat nō ꝯmo. de ex. cel. ꝑla. Inter dilectos facit c. ut nrm de app. hoc vīm qū delegatus nullit̄er prouidet ex suo defectu Secus si mandatū ꝑpe sit nullū per condicionis defectum vel aliter ut nō Inno. in dicto c. Inter dilectos in glo. magna aly dicūt et forte melius et de ꝑsump. dubū in glo. magna in ꝑn. et unde sub ūbo grā. ꝑs. grā bñficiaľ concessa, et sub ūbo bñficiū ꝑs. beneficiū dicit reseruatum

¶ Papa de plenitudine potestatis pōt nuda voluntate q̄ beneficio priuare nō glo. ix. q. iij. p principalem et de reb. do. constitutis et patet ex tex. de. i. ut li. pen. per quē textū decidūt pau. et do. an. ibidem et facit c. ij. de preben. li. vj. Sed aliam rem meā non pōt mere papa auferre quia ī hoc non hē liberam ptātem nō do. an. in dicta cle. i. et Inno. de const. que in ecclesiarū et de immu. ecc. quia plerīq dicit tamē vota q ꝑpa et princeps solus hoc habet ex priuilegio q pōt quem suo iure priuare quod non possūt inferiores nō ro. concu. xix. et unde sub ūbo princeps ꝑs. princeps post omnem

¶ Papa licet de equitate non debeat aliquē mutū trāsferre potest tñ de iure nō glo. vij. q. i. omes et c. epus et archi. c. q. ꝑs. ecce et Jo. an. de pos. pre. c. fi. et in regula quod ob gram li. vj. vide sub uerbo ꝓmutacio. ꝑs ꝓmutare bñficiū et. ꝑs. ꝓmutacio plato rū et super ūbo prelatus. ꝑs. plato non transfertur

¶ Papa est maior apto uel saltem par cū eo Ideo dictus apti non ligat nec stringit papam nō ro. concu. cccxxxvij. Nam papa non ligatur concilio ut nō Jo. an. me. hy qui de preben. li. vj. in nouella Vide. ꝑ. ꝑs. papa potest

cont̃ aplm

¶ papa est maior concilio cum concilij ab eo auctem ẽcapit accipiat de elec· significasti et nõ glo. de elec· vbi piculũ li·vj· sub vbo concilio Idem nõ glo. de cap· mo· ex pte et Jo·an· in dicto c· significasti super vbo robur et dicto c· vbi piculũ et ꝓualet suã ꝑe sine concily nõ archi·vnj· q· nj· nemo nisi sit cca articulos fidei uel cca salutem et statum vniũsalis ecclesie ut nõ glo. et archi· xv· di· sicut Sed concilium non potest reuocare statuta pape ut nõ glo· in de· ne ro mam de elec· in verbo inferiorem vide· ſ· ſ· pape non est obediendum

¶ papa nemĩ subiacet nec põt ecam per concilĩ iudicari nisi de hereſi xl· di· si ꝑpa et xxxj· di· nũc aũt et nõ Jn no· de v· sig· ex parte· i· et Jo·an·de hereti· in fidei fauorem li·vj· super vbo fauorem ſ nouella et de concess· ꝓben·ꝓpo siut sup glo· nam conſ et de hereſi ꝓprie a concilio non iudicatur sed a iure quia hẽticus priuatus est a iure omĩ ꝓlãt et bũficijs ecclĩasticis ſm theologos et ſpecialiter ſm pe· de plaude in tractatu suo ſ et facit quod nõ archi· xxmj· q· nj· dixit aplus et suã romanã pontificis ꝓualet sne vlj ecclesie dei suã glo ecclie militanſ sne ecclesie truꝑhanſ nisi romana ecclesia erraret quod fieri posse non creditur quia deus non ꝑmitteret nõ glo· xxmj· q· i· quodcũq; et ab eius sua non appellatur ix· q· nj· cuncta p mundum ymo stultum est quem de hoc admonẽ cũ omes sciant· ff· acqui· app· nõ· l· i· imprim· vide sub vbo appellacõ· ſ· appellaĩ nõ põt a ꝑpa vide· ſ· ſ· ꝑpe nõ ẽ obediendũ

¶ papa ecam in casu quo posſit ab alio iudicari nõ debet ſ ius vocari sine eius pmissione et venia sic dicimꝰ ſ lubito nõ do·an· de iudi· cũ venissent pnſt colũp·

¶ papa tenet hodie monarchiam totius mũdi ad vtrũq; gladium tñ nõ põt trãmare ad successionem hereditatium nisi in terris temporali iurisdictione sibi subiectis nõ ro· odu· cxcv·

¶ ꝓpe summa ptãs et plenitudo eius non potest p̃ mse riorem possideri quia ullam ꝑpa habet adnõ et ullius mse rior est incapax nõ do·an· de ca· po· c· si· xxx· colũp· v· nũc 2o nisi ꝑpa ullam potestatẽ plenitudinis concedat ut nõ p eãdẽ e· c· xly· colũ

¶ papa si pactũ uel conctũ seu conuencionẽ facit vim legi

obtinet quia fit ab hñte ptãtem legis condende C. de do. inter vi. et vx. l. pñlt vino et forcius est qm̃ lex qua sup̃mus prm ceps contractum cũ subditis suis inuiũ seruare tenetur quia cũ contractus duorũ consensu pficiatur altero dissentiente nõ dissoluitur nõ cy. bar. et bal. in l. digna vox C. delegi et est tex. in fi. de natu. fur. c. i. col x. et extra de proba. c. i. et ibi nõ do. an. Sed et legem condendo potest p̃pa si vult se ligare non successorem nõ jo. mo. de consti. c. i. li. vj. et ibi vide do. an. Idem tenet bal. in l. fi. C. de sen. ex pan re et in prohemio usus feudorũ de successore an ligetur ex contractu predecessoris vide cy. et bal. in dicta l. digna vox et guil. de mõ lau. et fran. in cle. i. de iur iur tex. videt q non in c. innotuit de elec.

¶ papa confert iure ordinario beneficia ad eum devoluta p negligenciam inferioris sed non devoluta confert de plenitu dine ptãtis nõ jo. an. et archi. in nola in c. fi. de consue. li. vj. de quo facit de preben. c. fi. c. li. Vide. s. papa potest in beneficijs

¶ papa de ptãte absoluta q̃ndo vult et quã diu vivit põt mutare quadrata rotũdis de ordinata tñ non licet p̃pe alienare res ecclesie sine causa nõ do. an. de iudi. cum venissent v. oppo. 2o et vide quod nõ per eum in cle. si romanus de pben.

¶ papa de ptãte absoluta possit esse iudex in causa p̃pria primonali sed de ordinata debet alti ꝑmittẽ et hoc in cuuli sed in causa delicti p̃pij potest de ordinata esse iudex in causa p̃pria quia ẽ nnaliter a nomie iudicatur excepta hereti in causa etiam ecclesie romane potest de ordinata iudex esse quia quicquid dicat glo. non est diꝰ rez ecclesie romane sicut nec alij ꝑlati sunt diꝰ rerũ ecclesiarꝫ suarꝫ nõ do. an. iudi. cum venissent v. oppo. 2o Si tñ p̃pa iudicat vbi de honestate foret cõmittendũ sniã tenet ut nõ p eundem c. c. in fi. vide glo. et qđ ibi nõ do. an. de confir. vti. cũ dilcõ et quod nõ host. ſmio. et jo. an. in c. ex pte in xpõ de v. sig.

¶ papa non ꝑsumitur aliquid facere motu p̃prio nec ex cta scia nc ex plenitudine potestatis nisi hoc exꝑmat ꝑmiũ probat in c. si motu p̃prio de pben. li. vj. 2m nõ jo. an. de rpt̃ statutum c. li. et in glo. fi. et in c. porrecta de confir vti. 3m nõ ſmo. de elec. ſmiotuit et quo ad 2m de cta scia vide olova. in consilijs sub vti et de cõfir. un.

¶ papa pōt esse testis in causa romane eccle quia non est
ons verū romane ecclesie sed administrator sicut alij plan lic
glo. aliter dicat ut nō do. an. de iudi. cum venissent v. opp.
2o

¶ papa si mandat revocari quicquid imutatū vel factum
est debet intelligi de eo quod est illicite et iniuste non de eo
quod iuste de resti. spo. audita Ideo dixit Compos. de vpt̄is
causamq; quod si pp̄a mandat beneficiū alicui conferri nō
obstante collacione prius altēi facta debet intelligi de colla
cōne inualida non de valida nisi specifice expssit de valida
et hoc cō nō do. an. in c. i. de consti. li. vi. v. tercius casus v. si
milit tua regula.

¶ papa si quid ubo uel scpto dicat an probet et an contrariuz
probari possit vide tex. et glo. de testi. cum a nobis et inf
sub uerbo probacio. ff. probacio non admittitur et. ff. pro
bacōm facit

¶ papa an heat iurisdictōz vlem cē in quoscūq; layeos vide
sub ubo iurisdictio. ff. iurisdictionis p̄rogacio non cadit et. f.
ff. pp̄a non solū

¶ papa an possit revocare suaz arbitralem ceiā p laycum
latam qñ ille layeus non recognoscit superiorem saltem de fac
to et an debet intelligi c. exposita de arbi. ut nō fre. de se.
consilio cclxxxv. licet do. an. in quodam nōbili illum tex.
alr intelligat

¶ pape uerba narratiua uel assertiua an faciant plenā pro
bacionem donec contrariū probetur vide sub uerbo probacō
ff. probacōm facit

¶ papa licet non possit vlr dispensare sup decimis non sol
uendis statuendo q nullus decimā soluē teneatur pōt tn
cū vno uel aliquibus layeis uel clericis et super certis bo
nis dispensare q pretue decime non soluantur nō glo. de
decī. a nobis et idem tenet ibi hosti. et Jo. an. et fran. de zabar
licet quidam dixerūt q pp̄a eciam cum vno sup hoc dispen
sare non possit sine causa sed hoc nichil importat quia
semp in principe p̄sumitur causa ut nō Cy. et bal. in l. rp
ta C. de pci. impa. offe. et do. an. in c. que in ecclesiarum
de consti. et licet decima debeatur a iure diuino cont quod
pp̄a nō dispensat vīm est illud i totū tollēdo ff i pte pt illd
moderādo et limitando ut nō ffimo. in dicto c. que in eccliaz
et hoc voluit glo. i dicto c. a nobis

¶ Papa non solum in clericos sed etiam in laycos hꝫ vlem iuꝝ dictionem habitu licet non exercicio nō glo· de iudi· nouit et qui fi· sint legit· causamqꝫ ꝛ· et hoc tenet Jo· de lig· ut vꝺ et do·am· in dicto c· causamqꝫ in prīa op· aduertat go laycus coram ꝑpa conuentus qualiter excipiat ut non dicat eū non esse iudicem uel non habere iurisdictionem sed dicat non hꝛe exercicū iurisdictionis alꝫ merte ꝓponit et succūbit· l· i· ff· labeo et de flu· et ibi nō bar· et in l· i· ff· de excep· et vide onuo sub vbo iurisdictio· ff· iurisdictionis progaco nō cadit i ꝑpa et vide in ff· ꝑpa hꝫ iurisdictom

¶ Pape an obediendū sit si aliquid iustū ꝓcipit siue in spūa libus siue in tpālibus vide Jo· an· de sen· ex· inquisicom sup vbo mortale

¶ Pape sīa si est diffinitiua facit ius quod est vtile si tr nor eius paciatur et non sit contr legem corpis iuꝝ clausi als secus Item hoc verum qñ est lata cum cause cognicoe et ptr ptr als secus In interlocutoria uero si est corpore iuꝝ clausa facit ius als non mli sit lata cum cause cognicoe et ptibus ptīb nō do· an· in c· cum causis de re· iudi· adde q· ꝑpe sīa non redditur nulla ex obmissione citacionis ut nō hosth· Jo· an· et do· an· in c· sicut vtile de excess· pla·

¶ Papa in causis que coram eo agūtur debet ordīe iuꝝ seruare de re· iudi· c· in causis vide onuo Jo· an· de consue· cū mltr sup vbo irritandam et de lit contr c· i· Si papa fert sīam contr aliquem quē dicat citatū presūtue citatus nō bal· in l· i· ff· de offi· ꝑfec· ꝓto· bar· dicat q papa causis coram eo vertentibus debet iudicare sm conscīam suam alias percaret ut ipse nō in l· i· c· ut que de ado· parti

¶ Papa habet iurisdictionem in omes laycos quo ad decidendum dubia legitarū sꝝ quib sīt varie opiones doctoꝝ nō do· an· de ipt sup lris nj· col· v· nō qūo et vide· ff· ꝑpa non solū

¶ ꝑpa parū nel nichil facē debet sine consilio cardinaliuꝫ qui quasi sint vnū corpus cū eo Ideo qñ mittit cardinalē legatum vocatur de latere· i· de corpore ꝑpe ut nō hosth· de primule· antiqua et que ardua sunt non potest papa sine consensu cardīaliūm facere sm Jo· mo· et nō Jo· an· in c· super eo de hēn· li· vj· in nouella licet ipē Jo· an· non videatur hoc approbare

¶ papa si cū alio de papatu contendit et quilibet se ꝑpam arbit neut' eoꝝ pōt dici scismaticus ut nō glo. xxmj. q. i. c. i. in glo. hec distinctio in fine et valent gesta p vtrumq; ī loc' in quibus tollerant' ut nō c. q. i. didicimus in glo. j. pro qua facit. l. barbarus Quis autem tunc erit iudex in tali controuersia dic ut nō Jo. an. in c. i. de renū. li. vj. ī nota

¶ papa non est obediendum si ꝑcipiat aliquid iniustum quod continet heresim uel ex quo vehementer ꝑsumēt' ꝑturbare statum ecclesie vēl alia mala ventura alīs ꝑcepto ꝑpe eciam iniusto obediendum est ut nō Jnno. hosti. Jo. an. et do. an. in c. Jnquisitionem de sen. ex. et facit quod idez Jnno. nō in c. q̄nto de consue. et idem dicit glo. q̄n turbatur vtilis status ecclesie ix. q. nj. p principalem et hoc sentit Jo. an. de sen. ex. nulli Item non est obediendū ꝑpe si facit vel dispo nit vltra contra generalem statum ecclesie ut nō glo. x xv. q. i. quo ad ꝑpetuā et idem dicit archi. xl. di. si ꝑpa in fi. et xv. di. sicut et nō glo. vnj. q. i. ſ. hys omnibus auctoritatibus Secus si particulariter et non vltra facit cōtra statū ecclesie Sed archi. bene loquitur q̄n fit contra statū in dicto c. sūt quidam vbi etiam dicit q̄ vbicūq; decoloratur status ecclesie papa non potest id facē sed bar. brix. dicit ibi q̄ ꝑpa facit et dispensare possit cōtra generalem statū ecclesie licet non contra articulos fidei vide. ē. ſ. ꝑpa est maior scdo et. ſ. ꝑpa nemī

¶ papa non pōt Jmpatorem deponē licet pōt deponentib⁹ consentire nō glo. xv. q. vj. c. alius et idem dicit ibi archi. q̄ non possit deponē regem francoz vide Jo. an. in c. ad aplice de re iudi. li. vj. in. i. glo. et sup ea in nouella vbi dicit quis possit deponē Jmpatorem et ex qua causa Jmperator aut pōt ꝑpam deponere si ad hoc se illi subiciat de cōsensu Cardinaliū ut nō glo. lxxj. di. Jn synodo super quo vide quod nō archi. nj. q. vj. nos si incompetent' sup. i. glo. que dicat pro et contra

¶ papa non pōt contra aplm dispensare ut nō glo. xxv. q. i. sūt quidam aly tñ dicūt contrariū ut nō ibi archi. super i. glo. vbi dicit quosdam dicē stultū esse q̄ dicatur ꝑpam non posse contra aplm uel contra doctrinā cuiuscq; libri canonis dispensare vide. ē. ſ. ꝑpa maior est aplo

¶ papa sine concilio generali non pōt tollē priuilegium canonis Si quis suadē quo ad oēs decōs Jnn ab. ut nō Jo.

an· de sen· ex· nulli

¶ Papa solus nel eius legatus et nullus alius potest generale concilij conuocare xvij· di· c· i· et ij· ff· hinc ecia et ij· di· ff· porro et ij· q· vj· dictū nisi ꝑa requisitus non uocaret negligēt conuocare et cause lēime adessent propter quas conuocari debēt quia tūc cardinales et eis negligentibus imperator et vltimo alij prelati conuocare possent ut nō fran· de zabar· in c· licet de elec·

¶ Papa non potest ligare successorem nec sibi legem imponere de elec· c· fmotuit et nō de ꝛpt· c· fi· li· vj· in glo· ult· et c· de legi· l· digna vox

¶ Papa in terris fmperij habet iurisdictionem tp̄ralem habitu sed exercicij iurisdictionis habet fmperator a papa qui eum coronat fn terris autē ecclesie habet fmpator ꝑa iurisdictom tp̄ralem habitu et exercicio nō do· an· q fi· sint legit· p ven^lez vij· col'

¶ Papa an possit in terris fmperij lēimare bastardos quo ad tp̄ralia quia de spūalibus non est dubiū q sic hosti· dic q pōt etiam quo ad tp̄ralia cuius opi· sequitur Jo· Cal· in c· p venībilē qui fi· sint legit· fmo· ibi distinguit q· in hijs que sunt inhesibilia psone puta q quis possit esse testis et iudex et quod ad honores et dignitates admittatur potest ꝑa legitimare quia per hoc non fit alteri p̄iudiciū sed quo ad alios effectus pzsone non adhesibiles et alteri p̄iudiciales non possit ut in successione hereditatis Jo· an· ibidem alit' distinguit super ij· glo· dicens q aut proles fiūt genita ex affectu nō iugali quia tūc non fiunt cōsensus mrīo^m contrahendi et tunc ꝑa non possit lēimare nisi quo ad forū suū nisi in terris subiecti quia ꝑa nō possit supplere consensū qui non fuit Aut proles fuit genita ex coitu et affectu iugali quia mrīo^m fuit contrahi licet de facto obstan aliquo impedimento et tūc si mrīo^m fuit contractū et non potuit esse impedien lege diuina idem quod sup̄ /Si vero non potuit esse impediente lege canonica et tūc aut ꝑa vtitur ꝛibo legitimationis lēimando mrīo^m et prolem tūc valet lēimacio quo ad vtrūq; forum et trahitur retro Sed si vtitur uerbo dispensacionis tūc solū ad illa prohibita admittitur proles in quibus est dispensatū quia dispensaciones sūt odiose et restringende et sic sentire videtur Jo· an· q talis dispensacio non operatur quo

ad subiectos impery do·an·aūt in dicto c· p veñbulem xp·col v· ex hys vi alit distinguit dicens q aut ꝑa vult legittma re pōt quo ad tras suas sed non impery et tūc dicat posse di spensare disponendo in radicem mriony qñ dubiū est de uis canonico an mrio^m valeat secus si constat mrio^m esse mulli impediente lege diña uel canonica quia tunc non potest di spensare in radicem mriony ut ex recto licet Jo·an· in hoc casu dicat qñ impedimenti procedit a lege canonica et isto casu fm do·an· non possit ꝑa legittimare legittimacione reintegratiua sed legittimacione de noua collatiua sic et an talem legitimacionem collatiuā possit ꝑa conferri facē in tris Jmpery dicitur idem esse dicendū quod dicitur qñ pa pa legittimat non disponendo in radicem mriony quia non pōt vel quia non vult quo casu qñ non disponit in radicem mriony dicat distinguendum esse q aut vult ltrīmare in terris ecclesie et indubitant potest aut in terris Jmpery et tūc aut vult legittimare sibi suppositū vel de proximo suppo nendum racione dēicatus et idem qui eo legittimato et secu to clericatu legittimus est quo ad spūalia et tp̄alia et quo ad oīa et vbiq; aut vult legittimare non suppositū nec de proximo supponendum et non pōt nisi de consensu eius cui est suppositus si superiorem recognoscat Si quis tñ tenē vult q̄ eciam sine consensu superioris possit ꝑa ltrīmare in tris Jmpery ex iurisdictione prorogata per petentem se legittima ri talis legittimacio non valeret nisi consentiret omes illi quibus ex ea p̄iudiciū fieret quia talis iurisdictio licet vo lūtaria non posset ad aliorū p̄iudiciū prorogari an aut illi soli possūt contradicē quibus ius erat quesitū in re ex he reditate iam delata an eciā illi qui hñt solam spem in hē ditate deferenda dicit q ꝑa potest per talem legitimacō p̄iudicare illis qui habent solam spem sed non debet et tūc in dubio p̄sumendū est q p dictam legittimacom nō voluit eis p̄iudicare nisi alit exp̄mat Bar··tenet indistincte q ꝑa non potest legittimare in terris Jmpery in·l·i·c·de sū·tri· in vj·q· et idem dicit bal· in·l·i·c·de iur amanie et qđ dictū est de ꝑa Idem intelligas de alio inferiore hñte a ꝑa ptātem ltrīmandi ex p̄iulegio Unum tamē aduerte q tūs habens ptātem non possit legitimare ad preiudicium alio+ ec respectu spei nisi hoc in p̄iulegio exp̄mat ut nō do·an· in dicto c· p veñ lēs xvj·col ad fi·

¶ Papa solus et nullus inferior pōt suppremē dignitatem in ecclesia ut nō spe· in n· delega· ff· nūc tractemus v· pnlt

¶ Papa an possit creare notarios in terris Imperij uel Imperio subiectos vide sub verbo notarius ·ff· i· sub uerbo instrumentū ·ff· i·

¶ Papa an possit legē imponē successoꝛi qꝫ par in parē nō hī imperiū de elec· innotuit

¶ Pars appellatione partis intelligit̄ et ꝯprehendit̄ quāt cāsis est in c· suborta de re iudi·

¶ Pater ult̄ causas expressas a iure ciuili pōt ex hereditate filiū si est hereticus nō do· an· de iur̄ iur̄ quintuallis v· op· q· parendum et uide sub uerbo notarius ·ff· notarius pōt conficere

¶ Pater in oībus casibus in quibus potest filiū ex hereditate iustis potest ei alimenta denegare Im Jo· an· Si tamen ipm̄ penitat de peccato pater cum alimentāe nō do· an· de iure iur̄ quintuallis v· opp· qđ parendum

¶ Pater an possit pro filio absente contrahere q filio etiam naturali tantū queratur actio eo ratificante vide sub ūbo absens

¶ Pater licet teneatur alimentare filiam spuriam non tam̄ tenetur eam dotare nisi quat̄ ex alimentis filie tali debeatur nō bar· in l· fi· ff· si a patre ·ff· de his que i fraudē·

¶ Pater an teneat̄ alimētare filiū egentē si filius hī filiū diuitē vide cy· in l· i· c· de alen· li· dic q· pī teneat̄ ut nō bar· in l· pnlt de li· ag· et ibi dicit idem qđ quis habet prem̄ et aliū

¶ Pater an possit constituē procuꝛem ad emancipandū filiū et econuerso an filius possit per procuratoꝛem petere emancipari uel emancipationi consentire vide sub verbo procurator ·ff· procurator non potest constitui p patrem

¶ Pater teneat̄ filio dotem uxoris recipienti consentire et se et sua bona pro dote in eventū restituenda obligare tenetur etiam donationi ꝓp nupcias ad equalitatem dotis mutuo assignare et hec uera qn̄ filius accepit honestam psonam in uxoꝛem als secus non tū pōt cogi ad utrūq; simul sed duntaxat ad alterū et ubi potest cogi consentire et se obligare tūc eo ipō q· filio recipienti consentit sua bona obligant nō

bar· ff· so· ma·l· si cū dotē ·p: trīsgrediam

¶ Pater vsūfructū quesitū in bonis fily uel nepotis ex filio retinet et post mortē illius fily vel nepotis c· de bo· qȝ li·l· qđ sins in fi· et ibi nō glo.

¶ Pater an possit pacisci et stipulari filio in potestate et mancipato vide bar· in v· si tibi x·ff: si pactus ·ff· de pac· et de no. op·lib'·l· ut uīr iuran· ff· lib' de uīr et rele·l·y· et de v· ob. l· quod dicitur et ·l· plenius et in ·l· gallus· ff· quidam recte de li· et po· vbi oīno vide et quod ibi etiam nō per bal· in l· cum pater ·ff· a te dele·y· et c· de op·lib'·l· libertu et de sacro sanc· et aūt si quas minas et quando non pen· per l·i·

¶ Pater an possit stipulāi mōcho filio et nepotib' qui erūt post mortē suā nāt et concepti vide bar·in·l· quod dicit de v·ob. in ūpnit et pnit q·

¶ Pater licet actione iniuriarū filio competentem possit remittere fin una ·ff· ex· ut·l· sed si vno· ff· filio ·ff· de uīr uīr quod iō intelligitur fin quosdam nisi illa actio competeret ex·l· cornelia et ibi nō glo·tū hodie per·l·i· c· de bo· uīr et·l· fi· c· de bo qȝ li pater remittere non potest quia quod ex dicta iniuria datur pertinet ad filiū quo ad ꝓprietatem et pī dūtaxat quo ad vsūfructū et ita tenet bo·an· licet sit dubio forte c· de iniuria in sūma

¶ Pater an possit confitere instrumentum de contractu fily vel econuerso filius de contractu patris vide bar·in·l· si patri ·ff· de fal·

¶ Pater an possit legitimare vel adoptare filium per procuratorem vide sub uerbo filius ·ff· fily legitimacio et ·ff· filiū non pot

¶ Patriarcha que priuilegia habeat vide de pri· antiqua et quod ibi nō io·an· et quod nō glo·fi·in c·i· ut li· pen· et vide tex xcviij·di·c·i· et ij· et ix· q· iij· conquestus et de offi· ordi· duo simul

¶ Patronus potest recipere ab episcopo ecclesiam in qua est patronus licet ad epm̄ non pertineat collacio sed institu cō nō fre· in trac· priu· q· xxxij· et vide sub tibo

Beneficiū ·ff·

Grā ·ff· Grā feta de bñficio primoiali

Iudex ·ff·

Laycus ·ff·

Legatus ·ſr·
Permutacio ·ſr·
Poſſeſſor ·ſr· poſſeſſor caſtri
Papa ·ſr·
Spīuale· ſr·
Mulier ·ſr·
Poſſeſſio ·ſr· poſſeſſio ſeu quaſi iur patronatus et ſr· ſequēs patrono muto poteſt epūs reſtituē pbrm ad certum paſnalem qua fuāt pnatus ꝛ ſinaz a qua extiterat appellatum nō ro· oclu· ccc xxv· de preſcrip·

Patrono eciam mortuo pītatus qui litigabat cū alio ſuper beneficio ad quod fuerat preſentatus poteſt pro ſuo iure eſſe in iudicio comparere et petere declarari ius pītandi ad eum ptinere et aduerſariuz amouendū fore nō ro· cō clu· clxix·

Patronatus iura vendi non poſſunt ſicut nec cetera ſpiritualia niſi cum vnīuſitate nec eciam pōt permutari cuz iure tpāli nec ſuper eis tranſigi Sapit tū ius prōnatus naturam tmpalitatis quo ad effectus conſecutiuos ad ius diſpenſatiuū eccleſie que diſpenſat ꝙ in laicū cadant hinc eſt ꝙ tale ius tūſit ad heredes eciam extīneos et licet tale ius non poſſit vendi videtur tamen ꝙ poſſit donari nō do· an· de iudi· c· quanto quod eſt verū cū conſenſu epī aliud in vendicione cui non debet epūs conſentire ut nō Jo· an· in c· illud in ſi· de iur patro· ſ· ſr· patronus licet non poſſit donare

Patronatus ius an tranſeat in fiſcū ex vlī confiſcacōe bonorū prōm facta p iudicem ſecularem vide do· an· qui cō cludit qđ nō in cle· paſtoralis in fi de re iudi·

Patronatus ius quod non poteſt ſingulariter vendi tū ſit cū vnīuſitate ex vendicione ville vel hereditatis non ex vendicione oīm bonorū epī venditor non eſt oūs ville ut nō ſimo· et Jo· an· de iurpa· ex lris in eccleſiam tū vel locuz religioſum tūſit tale ius eciam ttulo ſingulari tex· eſt c· ti· c· vnico li· vi· et tranſit eciam ſine conſenſu epī nō ro· conclu· ccclxxxvij· An aūt vbi tacite tūſuet cū vnīuſitate ſi exīmatur tūſeat dic ꝙ ſic licet Jo· an· dubitauit in dicto c· i· in nouella do· an· dicit contrarium in c· ex lris de iurpa·

Patronatus ius non tūſit in creditorem eciam cū vnīuſitate qū pignoratur villa in qua eſt ius prōnatus

nō glo· de re iudi· c· cū bertoldus quam do· an· approbat ibi ad fi· et nō bar· ff· de pig· l· si is qui· ff· an vsufruc·

¶ patronatus ius potest vi consuetudinis trāsferri de uno ad aliū nō ro· conclu· cccc my· in prin·

¶ patronatus ius non probatur ex longeua possessione xl· annor· nec maiori quia ius patronatus certus tñ modis acquīritur et aliud est esse prōnū aliud in possessiōe iuris prōnatus p̄nū respicit petitorium z̄m possessorium nō io· an· fin archi· de uſpa· c· vnico li· vi· in nouella· fi· p̄me glo· fin hoc non posset ius preseripcione acquī cont trx· c· cura de uſpa· et dicat do· an· q̄ laycus possit p̄scripcione et consuetudine acquirē ius p̄tendi in eccl̄ia licet p illud non acquirat totū ius prōm sed partem ut nō p cū de elec· ḡrelam v/nō 2° q̄ vbū eligendi et v· nō 3° q̄ populus non poterat dic q̄ sola possessio etiam antiqua nō sufficit ad p̄scripcionem sed possessio cum titulo sic quia ius patronatus est prescriptibile ut dicto c· cura et hoc tenet io· an· in dicto c· vnico supra glo· vltā in no^la et in dicto c· ḡrelam ymo et ex sola possessione si esset tam temp̄is cuius non sit memoria p̄scribētur ius patronatus patz c· i· de p̄scrip· li· vi· archi· dicit q̄ ex sola possessione xl· annor· non p̄scribit laycus prōnatus ut plene disputat lxxj· di· hortam̄ fre· de se· cōsilio ccxxxmy· dicit q̄ spacio xl· annor· nō p̄scribit sine titulo sed tñ cuius contrij memoria non exist

¶ Patronatus ius quod p̄mittitur layeis hr̄ cum sit spūale habent illud ex singulari grā et fauore eccl̄ie nō ro· conclu· cclxxxvij· alias ccxc·

¶ Patronus si est pupillus et ip̄e p̄tat vnū tutor aliū quis prefertur vide de elec· ex eo li· vi· in glo· sup uerbo suffragiū et vide ro· conclu· cccc mj· inprin·

¶ patrona si dedit in dotem villam rōne cuius habebat ius prōnatus in ecclesia in ipā villa consistente p̄t maritus ad quē cū vmbilitate ville trāsiunt ius prōnatus uel saltem fructus possessionis iuris prōnatus ad eandem ecclesiam vacantem p̄ture maxime si hoc dictat consuetudo/Et si maritus et vxor concurrant in presentando prefertur presentatus ab vxore nō ro· conclu· cccc my· in principio

¶ patronus laycus habet quadrimestre ad p̄tandū

deïcus semestre tor· de iurpa· qm̃ et c·n· c·vnico li·vj· et si duo sint prõni vnus deïcus alter laycus quilibet habet semestre nõ glo·fi· in dicto c·n·

¶ patronus si infra tempus debitũ pũtaut epõ et epus non admisit et postea pũtatus renuciat iuri sibi quesito per huiõi renũciacõm potest idem prõnus alii pũtare et habebit tempus integrũ quod pmo habebat ad pũtandũ nõ ro·ordi· celix·

¶ patronus si·s· tempus quadrimestre a die vacacionis beneficij non pũtat collacio devolvitur ad epm̃ cui curia ad semestre ad conferendum non a tpõre noticie devolucõnis ꝛ ab ulnã die tpõis quadrimestri dati patrono ad pũtandum quod est vm̃ si tpõre devolucõnis beneficiũ vacabat de iure et de facto et epus erat pũs in sua dyoc uel adeo ꝓpe q' vẽ similit scire potuit vacacionem beneficij et negligenciam prõni nisi epus allegaret tales et tantas causas vẽsimiles ignorancie sue q' transferret onus probandi in allegantem scienciam licet pmo dicto videatur fmo· resistẽ nõ ro· conclu· eccc mj·

¶ patronus debet infra tempus statutũ realiter et cũ effectu supiori pũtare psonam nominatam vel saltem tras pũtacõnis ei tradẽ que supiori ad quem spectat institucio pũtent nõ ro· conclu· ccvj· nec eciam sufficit tras pũtare nisi pũtandus personaliter se exhibeat ut nõ glo· in de· vidũ de sepul sup ubo pũtan et racõ ponitur in concloe predicta in fi· et ita tenet fran· de zabar' post pau· in dicta de· vidum v· ac deinde in q̃to nõ li

¶ patronus si psonam vdoneam ·s· tempus debitũ pũtaut licet supior recusaut pũtatũ instituẽ non potest prõno aliq̃d imputari licet ulterius nichil agat potest tũ ipe prõnus et eciam pũtatus quẽlam facẽ coram supiore illius ad quẽ ptinet institucio et petẽ quod ei assignetur tempus ·s· quod pũtatũ instituat et si ·s· illud tempus non instituerit supior instituet posset eciam pũtatus cõmuni facere causam in placito et auditor pronũciato bñficio sibi debito gaudebit ei fm formam de· auditor nõ ro· ordi· ccvj·

¶ patroni si pũtant vnũ uel plures licet longo tpõre duret lis contr pũtatum uel inter pũtatos tamen lite pendente epus non ordinabit ecclesiam nisi de vconomo nec interim curret tempus prõno si forte ille quem pmo pũtant credit

cū postea bonū reperiatur indignus quia pp litem pendentē fuit impeditus aliū pītare Vbi autē lis non esset contrā pītatum uel inter pītatos sed inter prōnos de iurpa. contendentes tunc si lis non finiatur infra tempus ad pītandum ordinarius epūs ecclesiam ordinabit de rectore saluo iure vincenti nō Jo. an. de offi. or. cū vos in pma glo. vide la. in c. i. ut li. pen. li. vi. Vide. ff. ff. prōnus cū laycus et. ff. prōnus si pītat sicut psonam

¶ patronus non potest procūrem constituē ad pītandū ad certum beneficiū vacaturū in specie sed in gnē pōt constituē ad pītandum ad omnia beneficia vacatura qñ hī ius prōnatus in plurib⁹ beneficijs sed si habet ius in vno tm̄ non valet constituco ēciam in genere ad pītandum nisi eū eundem constituat procūrem om̄ negōrū suoꝝ et habeat iustam causam constituendi puta quia se ad studium uel longam pegrinacionem absentat nō Jo. an. et cal. in c. fi. de concess. preben. et vide sub ūbo procurator. ff. procūr generalis ad lites

¶ patroni pītacio quam epūs asserit factam de illo qꝫ instituit infra tempus debitū presumitur interuenisse si patronus non contradicit nō ro. conclu. cccxcvj. v. sed retento Quid si epūs confert beneficium quod asserit in suis manibus resignatum an resignacio per hoc probetur vide ro. conclu. xxxj. et do. an. in c. post cessiōm v. quātus casus de proba.

¶ patronus si est clericus ex iurpa. consequitur ius defendendi ecclesiam ītem ius administrandi ecclesiam et ius processionis et hōnorificencie habet ēciam ius alimentandi et hec om̄ia excepto iure administrandi habet ēciam patronus laycus nō do. an. de ca. post. c. fi. xvij. col. v. ex hijs decidit

¶ patronus clericus licet non possit variare tū laycus potest variare accumulando et aliū pītare tex. de iurpa. cū aūt et c. quod aūt et epūs alterū ex duobus successiue pntati eligere quem voluīt nō glo. anpnlt in cle. ij. de iurpa. quod declarant. ff. ff. prōnus laycus et laycus 2° pītans non dicitur ppie variare sed accumulare nō Jo. an. in dicto c. cū aūt accumulacio tū pdicta fieri non posset licet si lis sup pma pītacione penderet nō la. in c. i. ut li. pen. li. vi. quod declara ut. ff. prōnus ēciam laycus et sicut

prõmus cleric̃us non põt accumulare ꝑ̃ta nec collegiũ nec vni uersitas eciam ad laycor quos ut vnũsos põtꝛeo ptinet ut dicit tex· in dicto c· cum aũt vbi collegiũ equipatur cleric̃o ꝓ eñ ille tex· ꝛstrigẽtur ad collegiũ cleric̃or ꝙ supflue diuisset de collegio cum de cleric̃o prius dixerat

¶ patronus potest plures ſimul põtare et ordinarius hꝫ eligere nõ Jo·an· de uerpa· cũ aũt et est tex· c·n· in cle·y· sup ꝟ· ꝓmittimꝰ et sup ũbo põtare

¶ patron si sunt plures põ mutuum conuenire de põtando alternatis vicibus et si alter eorũ moritur pl̃ibꝰ heredibus relictis illi plures ſñnũ loco vnius et vnam duntaxat vocem habent in põtando tex· est in dicto cle· y· de uũ patronatus

¶ patron si sunt plures an possit maior pars eorum põtare aut ꝓsentandum eligere alys cum vocatis dic ꝙ non si ad eos vt vniuersos presentacio pertinet se cus si ad eos ut singulos pertineat nõ Jo·an· de uerpa· q̃m

¶ patronus si põtat scienter ꝓsonam non ydoneam p dit ius põtandi quod deuoluitur ad superiorem eciam si prõmus sit laycus licet Jmo· videatur voluisse contrũ nõ ro· condu· er vy· vmo Jmo· idem voluit eciam in layco in c· ꝓposuit de ſi· ꝓbi· Sed Jo·an· tenet contrũ ꝙ laycus non priuatur iure põtandi dũmodo infra quadrimestre aliũ ydoneũ põtet in c· cum voy de offi· or· licet glo· ibi concordet cum ro· vide de supp· ne p la· c· n·

¶ patronus si põtet scienter indignũ ut homicidam il legitimũ uel als irregularem deuoluitur potestas põtan di eligendi ad superiorem ex capite malicie sed non ex ca pite negligencie quia non neglit qui põtat sed malũ põtat ideo si ignoranter malũ et indignũ põtauit ptas põtandi non deuoluitur ad superiorem ex aliquo lapsu tpis Secus si põtasset omõ incapacem ut feminam uel in fantem ut patet ex notatis per Jmo· et Jo·an· in c· cis nostris de concess· preben· et fieret quod nõ ro· condu· ecclꝰ·

¶ patronũ faciũt dos edificacio fundus et sicut prõ mus fit ecclam uel capellam de nouo edificando ita et fit ab alio edificatam et totalit diruptam ꝛedificat de

urpa· nobis super uerbo ex eo predicta intelligę qñ fuit cū aucte epi als nullū ius prōnatus acquīm nō glo. et do·an· in c·i· de urpa· Idem nō do·an·c·n· nobis adde illud quod dicitur donantem ecclesiam acquirere ius patronatus verū est qñ dotat eam ut glo· xvj· q·vj· pie mentis

¶ patrono an possit eligę plarū i ecclia ouentuali ul' pbrm i capella vide de urpa· nobis

¶ patrono an debeantur almena si ad pauperem pueniat vide·ḡ·de urepa· nobis et·ḡ·p·patronus si est clericus

¶ Patronus possessor castri uel ville cuius ratione habent ius pntandi an possit valide pnture licet an nūqm pntaueīt vide sub ubo possessor ·ff· possessor castri

¶ Patronus putatiuus si est in quali possessione iur' pntan di tempore pntacionis valet pntacio ut nō do·an·de urpa· cō sultacionibus in v·et vj· nōbili nec pōt pntatus remoueri li cet pntans nullū ius habet et a uero prōno eiectus sit tñ debet pntatus verū prōnū recognoscę sm glo. ut nō do·an·de elec· quēlam ult' colūp· vel debet patronus verus postqm obtinu it eum pntare no·do·an· in c·consultacionibus de urpa· in ix· nōbili predicta intelligę qñ prōnus putatiuus erat bone fidei possessor ut nō per glo. et doc· in c·consultacionib de urpa· predicta vera in pntacione facta post litem mota que dependet a futuro euentu lit' et interim non debet pn tatus institui nō do·an·de urpa· ex lris ult' col' Sed ro·dic ip post litem motam super iure vel quasi possessione iur pa· nullus pōt pntare ut nō ro·cdu·xxxvj·

¶ patronus etiam laycus iure pdeū inter plures pntatos p diuisos pendentes se prōnos non potest aliū accumulare nec loco mortui aliū pntare nō la·ab·in c·i· ut li·pen·li·vj· et la· de castel· allegacione xxij· et Jo· Cal· in consilio·i· ut li·pen· Sed Jo·an· in dicto c·i· ut li·pen·li·vj· in prin· in nouella sentit a contrario sensu quod possit accumulare inf' quadri mestre et hoc tenet pe·mos· in dicto c·i· et dicit' gas· ita cō suluisse fatetur tm gas· ip licet li·pen· possit prōnus alium accumulare tm non posset loco mortui pntare per dictū c·i· ut li·pen· Nec pmissa obstant si dicatur ip ymo etiam loco mor tui debet prōnus laycus posse aliū pntare p ea que nō in c·ij· de pben·li·vj· in glo· sup uerbo collacio qua ibi loquitur de pnūdicio pemptuo p quod auferetur prōno ptās pntandi qđ non pūtur jpam voluisse facę prōno layco ne alios laycos

abstrahēt a fundacione ecclesiarum Juxta nō in c. cū dilectus de ūrpa. sed in c. i. et ij. ut li. pen. li. vj. loquitur de preu dicio. i. de re iudi. et vide oīno. s. ſ. prōu si pūtant

¶ patronus licet non possit donare priuato ius prōnatꝰ ecclesie sine consensu epī ut nō Jo. an. in c. illud de ūrpa. et c. i. c. n. li. vj. Et p̄mo casu patronus donans perdit ius prōnatus non ipō ūr sed p̄ sentenciā ut nō cal. in c. qua cleīci et de ūrpa. et idem tenet ibi fran. de zabar. vide. ſ. patronatus iura

¶ patronatus ius libertatī forcius est q̄m ius prōnatus ecclesiarum et in multis differt vnum ius patronatus ab altero ut nō Jo. an. in cle. ij. sub ūbo de ūrpa.

¶ patronatus ius ecclesiarū licet non possit singulariter legari nec aliquis in illo ut in re certa heres instituu ut nō Jo. an. in c. cum q̄m de ūrpa. tn ad heredes vles transit et p̄nt illud mt̄ se diuidē Jta q̄ vnus solus habeat ius prōnatus in vna ecclesia alter in alia ut nō Jo. an. in c. i. de ūrpa. et in cle. ij. c. n. in glo. sup ūbo libere p̄ p̄missa videtur q̄ sicut p heredes in diuisione potest ius patronatus vni soli ex eis assignari Jta etiam testator possit diuidendo sua bona inter heredes vni soli de eis ius patronatus assignare ad hoc. l. i. in prin. et. ſ. assignare. ff. de assi. liber et de ūrpa. ex ī simulacione

¶ patron si sūt plures et variant in p̄tando valet p̄ tacio facta a maiori parte cōm nō Jo. an. in c. q̄n in prin. sup ūbo plūmoꝝ de ūrpa. quod declara ut nō fran. de zaba. in cle. ij. de ūrpa. tamen p̄tatum a maiori parte p̄t epūs refutare ī m Jmo. sed hosti. contra. ut nō Jo. an. i dicto c. q̄m. s. ad fi.

¶ patron si sint duo potest vnus alīū p̄tare ut nō Jo. an. in c. q̄n sup ūba plūmoꝝ de ūrpa.

¶ patronus laycus si vnū p̄tat licet alīū accumulāe possit tn̄ primo p̄tato ius acquīritur ex p̄tacione p quod potest ab ordinario petē se instituu nō Jo. an. in c. cum bertoldus super ij. glo. de re iudi. quod est verum si petat aliq̄n accumulatus instituatur postea autem petē nō potest sed posset agē de iniuria contra ordinarium qui eum petentem instituit cōm ante p̄tacionem sedi repulsū et non instituit ut in c. pastoralis de ūrpa. et nō Jo. an. ibi et in dicto c. cū bertoldus Nam licet patronus

laycus possit variare accumulando non tñ a ꝑmo recedendo
ut nō Jo. an. in regula in re cōi in mezcᵘ ad finem q̄onis vi
de. s. ꝑmus clericus

¶ Patrono ignorāti non ꝑiudicat sñia lata comᵉ ꝑtantu
p cū et econtra sñia lata comᵉ ꝑmū sup uꝛpa. non ꝑiudi
cat ꝑtanto ut nō glo. vj. q. vj. hoc quippe vide Jo. an. in c. q̄
ius rudi. 2ª carta v. 2ᵘs casus

¶ Patronus in fundacione ecclesie uel dotacione benefic
pōt apponē pacta uel onera que vult de uꝛpa. ꝑtēa et c. no
bis et nō Jo. an. de elec. generali li. vj. sup ūbo fundacione
quod intelligē mꝛuenīente auctre epō ut nō Jo. an. de ꝑben.
de monachis et non censeantur illicitē oūmodo pacta non
sint numis onerosa Ita quod ꝑ magnū onus non censeanᵗ
illicita als secus de conse. di. j. siquis virginem Item intel
lige de pactis incontinenti post fundacōm appositis secus si
ex intervallo xxxj. q. j. clāterius de quo dic ut nō xvj.
q. j. c. sane in glo. si queras et est glo. in c. cum dilectus
de consue in uerbo

¶ patronus qui vltio ēpit in possessioē ꝑntandi debet illa
tueri non obstāte q̄ alius fuerit in possessoꝛ nisi ille alius
doceat sibi ius ꝑonatus competere ut nō fre. de se. cōsilio
ccxxxvj.

¶ Patronus ex una ꝑntacoē acquīt possessionem iuꝛ ꝑnta
di et qui semel fuit in possessione ꝑntandi presumitur etiam
de ꝑsn esse nisi intencio alterius sit fundata de iuꝛ cōi ut si
esset contencio inter epm dicentem ad ipm libere spectare
collacionem et ꝑmū dicentem ad ipm spectare ꝑntacionē
quia tunc presumitur pro epō q̄ sit in possessione con
ferendi ut nō fre. de se. consilio ccxxxvj. v. ad id q̄ dicit
vsq; ad fi.

¶ patronatus ius siue possessio iuꝛ ꝑntandi an possit esse
penes prochianos dicit Jmo. q̄ non de resti. in inte. c. j. vi
de archi. qui nō plene disputat xvij. q. vj. hortam et fre.
de se. consilio ccxxxvj. et de elec. q̄relam vide. s. ff. patro
nato ius non probatum

¶ patronatus ius an sit reale uel ꝑsonale vide Jo. an. in
c. quanto in fi. de iudi. vbi etiam tractat an sit spūale de q̄
etiam ēpat sup ruᵃ c. n.

¶ pax

¶ Peccatum mortale potest sine venali dimitti sed non econuerso nō in prohemio scen in glo·fi· in fi· Et vide sub ūbo pbr

¶ peccata non solū venialia sed etiam mortalia purgant ex percepcōne sacmentoz ī bene dispositō nō do·an·de coha·de·viā v·nō quod sacrā

¶ Peccata fideliū purgantur ex mīstracōe sacramentoz et celebracione diuinoz qm sacerdos facit et hoc verū mīstū sint capaces ut qua aut sint in mortali constituti et nō dū contriti sans dicītur purgari eo quia orōnibus et sacīmentis pie credendum est ut disponantur faciliꝰ ad pcta relaxanda et hoc pro viuis pro mortuis aut in mortali nichil pficiūt sacrā vmo magis nocent Quo ad ipos aut celebrantes si sūt in mortalibus constituti nec penitant celebracōne non cmē tantū a pctis vmo magis grauantur Si vero contricom habuerint et firmū habeant ꝓpositum non peccandi celebrare possūt si confessi fuerint et absolucom peccierint licet pēi tenciā non egerint dū tn intendant pmā pagē sed ante confessionem et absolucom celebrando peccant si habent cui cō fitēant Si nō bnt tūc ī nēi te celebrare potestū et pficiet eis mīsteriū ad purgandū penā petoz suoz nō do·an·de coha·clevrā in cpta opp·

¶ Peccat pbr qui nō cottidie celebrat nisi celebrando cesset quia se indignū reputat et peccat mortaliꝰ si ex negligēcia non celebrat sciens q sacrā purgant pcta in alijs non solum viuis sed etiam mortuis sed si desistit ex quadam leuitate venialiꝰ peccat nō do·an·de coha·de·vrā nō q sacrā Sed in c·n·m mj·opp·dicitur q si ex hūlitate desistit quia se indignū reputat uel quia reputat se scrupulositate pēi multitum cum tn non sit non peccat Sed si abstinet expendē petoz in quibus pstat et extre posset hic pcta aggrauant Qui uero ex pigricia quadam uel leuitate desistit mortaliꝰ peccat si ad hoc obligat ex susceptōne bnficij

¶ Peccat mortaliꝰ qui venit cntr legem quod est verū in legibus preceptoꝝ ut nō Jo·an·in c·y· de ma· et obe· Quid autem dicatur lex precepti vide sub uerbo lex·ff· lex

qñ loquitur

Pecunia si debetur ex contractu et postea diminuitur in pō
dere uel aliter mutaretur eius bonitas intrinseca coram ante
moram debitoris tenetur debitor solue de antiqua moneta ul'
de noua fm extimacōm antiquam et sic intelligitur de censi. oliz
et c. cū canone Videm si pecunia debebitur ex testamento ut nō
Jo. an. in addi. spe. in ti. de solu. ff. nūc aliqua in fi. et oldra. in
consh. xxxj. licet contrarium faciat. ff. de au. et ar. le. l. cū certis
sed non contdicit ut patet ex notatis per bar. in l. i. in fi. e. ti.
Vbi aūt pecunia debetur ex lege uel statuto supiorus sufficit q
fiat solucio de pecunia vsuali et cōi currenti tempe fiende so
lucōnis de maledi. c. vj. et ita dicit spe. in ti. de mutuo olim et
quod utrobiq; nō per glo. et ita dicat spe. in ti. de solu. ff. aliq̄
in fi. et do. an. in c. quanto de uur uur et zen. et math in de. ij.
de decī. et bal. in l. illud in fi. c. de sacro sanc. ecc. licet ibi dicat
inspici tempus obligacionis sed melius loquitur in. l. fi. in prin.
c. co. dele. et aliquid tangitur in. l. acceptam c. de usu. et quod
dictum est de pecunia debita ex lege uel statuto supiorus idez
si debeatur ex mandato uel p̄cepto eius quia tūc non inspicit
tempus date mandati sue tpīs sed tempus fiende solucionis
ut probatur in cle. de decī. in tex. et glo. i. et glo. super uerbo
currentem et ita tenet do. an. in dicto c. quanto de uur uur luz
oldra. in hoc dicat contrarium et male consilio suo cxlvij. sed i
conshtucōne xvij. approbat quod dixi q pecunia debetur ex cō
tractu et c. cau loquitur bar. in l. paulus. ff. de solu. et in. l.
cū quid. ff. si cer. pe. et cy. in l. mīor C. mi qui. ca. in ante. re
sh. non est ne. Jo. an. in addi. spe. in dicto. ff. nūc aliqua in fi.
recitat allegationes oldra. quas facit in conshtucōne cclxlvij.
sed non exp̄mit an pecunia debetur ex contractu uel p̄cepto
supiorus Vnde intelligatur Jo. an. loqui de pecunia que erat
debita ex contractu ne contradicat ei quod dixit in dicta de.
ij. de decī. super uerbo currentem vbi concludit q si pecunia
debetur excepto non respicitur currencia tempore date sed
tempore solucionis fiende Ideo sufficit de illa solue que tp̄re
solucionis currit et idem tenet ibi pe. de anto. qñ pecunia de
betur ex tp̄to sed si debetur ex lege generali uel statuto tūc li
mitat dictum spe. ut procedat. qñ pecunia mutatur an̄ qñ
ad penam delicti uel ad salarium debitum officiali esset obli
gacio contracta secus si post obligacionem certam pecunia
mutaretur quo casu dicit inspici valorem pecunie q̄ erebat

tpr̃e obligacionis sed bal. dicit cont̃ru̇ in dicta l. fi. C. eo dele. vide Jo. am. in addi. spe. sup rub'ca de concess. p̃ben. vltra col' et obdra. consilio clxvj.

¶ Pena excõicacõnis est maior pena que sit in ecclia dei nõ ro. cmclu. xxxvj.

¶ Pena exilij non habetur de iur̃ canonico nõ do. an. de iu di. cũ non ab homie v. nõ ar^m ecclesiam sed cont̃ru nõ c. n. v. vltimo d^r Jo. mo.

¶ Pena flagelli am et p quẽ possit clerico imponi vide xlv. di. in sũma v. q. i. de capto in ar̃epatu de sen. ex. vmilitatis et c. n. c. si clericus li. vj. et q̃ictus debeant dari illis qui flagellantur vide glo. xxxv. di. c. fi. et que verba habeat dicẽ ictus inferens vide vj. q. vij. ff. porro

¶ Pena est auferre non solum ius in re si etiam ad rẽ nõ Jo. an. de elec. c. fi. li. vj. sup glo. m no^la cont̃ru nõ ip̃e de re inu' odia c. li. i mercur' ad fi.

¶ Pena que imponitur ex facto nõ sine ex facto negatiue qđ idem est non omittitur nisi procedat monicio nõ Jmo. de p̃ ben. extirpande quod limitant ibi do. an. et per eundem de elec. cũ in cunctis de mremissionibus et per Jo. an. de elec. liq canon li. vj.

¶ Pena decretalis auaricie de elec. li. vj. non habet locũ qn̄ g credit confirmacio licet mualida ꝓter citacionem obmissam quicquid dixerit Jo. an. de elec. c. fi. c. li. ff. acio est quia ibi decr̃ auaricie non comprehendunt illum casum go ex mẽte eiusdem capituli que ex ibis specificat' non comphendi tur non licet arguere in materia penali ut nõ do. an. in cle. i. de rp̃. Jtem forcius est quia nec fuit de mente gnẽa li. c. auaricie illum casum comprehendẽ quia tp̃re illius c. non erat necessaria citacio in confirmacione ut nõ compos. c. n. quod sicut et Jo. an. in dicto c. fi. sed illa sollempnitas citacionis postea fuit inducta per nicolaũ tercium qui fuit diu post Gregoriũ conditorem dicte decre. auaricie ut p̃z ex prohemio sexti non ergo potest dici de mente gregory fu isse id quod non fuit tp̃re suo cogitatũ imo continuo suo tp̃re cogitatũ fuit q valeret confirmacio sine citacione et mira dum est q Jo. an. et archi. hoc non adiuuant dicta ergo decre fi. opatur q cõfirmacõ sine citacõne est mualida si nõ opatur q administrator meidat in penam qua hoc non dicit nec de cre. auaricie hoc voluit ut ex p̃missis patet

¶ Pena incendary que sit vide extra de rap· c· in lris et de
sen· ex· tua nos et· ff· de pe· l· capitalium ·ff· incendary et de in
cen· ruu· nau· l· eum qui edes et plene per cv· in· l· data C· qui
accu· nõ pos·

¶ Pene puales sũt arbitrie nõ do·an· de udi· at si delici ·ff· de
adulterys v· cõcudo

¶ Penas varias delictorũ vide plene in glo· de offi· or· ad rep'
mendam

¶ Pena fli an puat' qui flm instrm produxit vide sub ubo
falsum in principio

¶ Pena sacrilegy que sit vide do· an· in sumario sub rub'ca
de immu· ecc· et vide sub uerbo delictum ·ff· delictum sacri
legy

¶ Pena in lege uel statuto apposita in vnum casum an intel
ligitur repenta in addicione facta legi vel statuto ĩ aliũ casiz
vide sub ubo lex et penalis ssntuco si aliquid

¶ Pena adicta per diminueracom in ·l· cũ stipulan ·ff· de v· ob.
et archi· xij· q· ij· cũ deuotissimã

¶ Penam excusat difficultas ut siquis promisit curare q n
cius accipiat beuam in vxorem sub certa pena et omẽm dili
genciam fecit ut inuicem matrimoniũ contraherent sed uterq
uel alter noluit consentire excusatur a pena ꝓpter hanc difficul
tatem nõ do· an· in c· gẽma de sponsa· et fre· ssh· et quodlibz
iustũ impedimentũ excusat a pena si quis fecit id quod facere
debuit ut est casus in c· significante de prg· vide vnuo qõ
nõ glo· in c· Imputari de re uuris li· vj· et quod nõ Jo· an·
in c· quamquam de vsuris li· vj· super uerbo mandauerit
in nouella

¶ Pene hoc verbũ sumit' pro quasi et notat quandam
mixturam impprietatis no· do· an· de coha· cle· vrã v· venuo
ad 3m

¶ Perinde quod hoc verbum imptat vide bar· in exuagmn ad
vpmendã sup ubo pmde

¶ Purus non repellitur rone puury ab agendo in iudicio n'
m quantum iuramentũ specifice repugnet materie de q'
agit nõ do· an· de iudi· intellexmus in fi· et m v· Idem cre
do Vide quod idem do· an· nõ de excep· dilecti v· quero an
excepcio

¶ Perjurus est infamis et a testimonio repellitur in omni
causa de testh· c· testimoniũ in tex· et glo· sup ubo perjury de

quo vide archi· vi·q·i· quicūq; in fi· et bal· in ·l· lucius ·ff· de hys qui nō mfā· quod intelligē in puro rōne iuramenti de futuro Sed purus rōne iuramenti de preīto non est infamis ut nō bar· in ·l· lucius ·ff· de hys qui nō mfā· Item etiam rōne iuramenti de futuro tūc demū purus est infamis qn̄ iurauit et cum quo cō traxit Secus si iurauit sibi soli uel deo tm̄ ut nō per glo· et bar· in dicta ·l· lucius Et idem est in iuramento de pn̄t quod de pre tīto ut nō glo· vi·q·i· quicūq; dicit tm̄ ibi archi· q; tunc demū iuramentū de futuro infamat qn̄ habet rei obseruanciam ut q; consistit in dando uel faciendo et fit cum sollempnitate als secus vide do·an· in dicto c· testimonium qui distinguit aly'

¶ periurus an sit incapax beneficij ecclesiastici Ita q; collacio sibi uel electio de eo facta sit ipō iur̄ nulla vide gas· cal· in c· querelam de iur̄ iur̄ Et ex illo tex· patet in rōne sui quod periurus debet beneficijs suis priuari gas· dicat q; ibi non valet elec tio sed collacio sic de cle· videtur casus in c· cum impositiōi bus de iur̄ iur̄ li· vi· fre· de se· tenet q; ecl collacō nō valet ut ipse nō consilio ·l· Et idem sentit do· an· in c· accedens de accu· in 3° nō li p ulā tor·

¶ periurus an repellatur a testimonio vide archi· vi·q·i· quicūq; in fi· et per bal· in ·l· lucius ·ff· de hys qui nō mfā· Et vide ·s· ss·y·

¶ periurus fidei in eo qđ non vergit in alterius p̄iudicium solum deum habet vltorem nō glo· vi·q·i· quicūq; et c· de re cre· l· y· et ibi nō per cy· et bal· et per bar· in ·l· si cū patruo c· eo vtrū vbi aūt vergit in alterius preiudiciū diuisimode pro fin varietatem casuū de quibus loquitur cy· et melius bal· i dicta ·l· y· de re· cre·

¶ Permutacio beneficiorum dicitur fauorabilis non odiosa Ideo in ea non debet fieri stricta interpretacio nō fre· in tra· pmu· q· xvij· Et vide sub uerbo beneficium et sub verbo tempus

¶ Permutacio beneficiorum etiam cum auctōritate sup̄ior' facta non valet si pactio et tractatus parcium de pmutan do precesserit fm hosti· ut nō Jo· an· de re pmu· quesitum cō trarium nō idem fm goff· c· n· Cum vniuersorum vbi dicit tractatum de pmutando posse inter partes intercedere si contractus per eas fieri non potest cum totum a superiore dependeat

¶ permutare volentes licet conuenerint et promiserint

mvicem beneficia permutare siue operam dare cum superiore
q permutacio fiat si postea altrū eorū permutat non potest
alius eum compellere nisi viderit permutacionem beneficys
vilem nō fre· in trac· permu· q· xxxvij· vide ·ſ·ſ· pmuta
cio beneficiorū

¶ Permutans ecclesiam debitis grauatim pōt pacisci cum
alio pmutante ꝙ soluat illa debita et ḡuamina quā et sine
pactu de hoc tenerentur melius est tamen q a talibus pactis se
abstineant ne fraus committatur nō fre· in trac· permuta· q·
xxxix·

¶ permutacio beneficiorū eciam si sit vilis ecclesie non potest
fieri p epm̄ inuitis illis quorum interest nō fre· in trac· pre
dicto q· xxxij· vide plenius q· xxx· et ·ſ·ſ· ꝙxi· se· et ·ſ·ſ· per
mutare volentes

¶ permutare beneficiū non compellitur quis inuitus nisi ne
cessitas uel vtilitas ecclesie hoc exposcat quo casu possit quis in
vitus transferri licet non ꝓpter subtractionem et priua
cionem nō fre· in trac· pmu· p̄dicto q· xxv· Sed la· dicat ibi ī
addi· q· p̄dicta non hnt locum in epis et religiosis qui velint
nolint transferri possint et in curatis qui curam sunt assu
mere publico ꝓpter curam secus in non curatis et vide ·ſ·ſ·
proxī sequen

¶ permutacio prelatorū ecclesiarū collegiatarū licet possit fie
ri p ꝓpam collegijs inuitis tn̄ non potest fieri per epm̄ absq;
consensu collegiorum nisi epūs ex consuetudine uel priuile
gio habeat liberam ordinacionem ip̄arum ecclesiarū et idem ī
legato de latere quod in epō nō fre· in trac· predicto q· xix·
sed la· ibi in addi· dicit q· legatus eciam cum consensu colle
giorum non possit dictam pmutacom̄ facere epūs sic eciam
non inuenien consensu collegij si ipam pmutacom̄ facit ꝓp
necessitatem et vtilitatem ecclesiarum/et idem si illi de colle
gio vocati per epm̄ non comparent vel nullam iustam cam
contradictionis allegant et vtilitas ecclesie poscit permutacō
fieri ſn ecclesijs autem non collegiatis potest legatus pmuta
cionem facere eciam sine consensu illorū quorū interest nisi
essent patroni laici contra quos plus non potest ipm̄ dyoce
sanus Si tam̄ non contradicant valet pmutacō et vide quod
nō p eūdez la· in addi· trac· q· xxx·

¶ permutacio facta per ordinariū de beneficio spectante ad
p̄tacionem patroni laici eo contempto et non vocato non

est nulla sed per sententiam annullanda si prõnus contemptum
suũ prosequatur infra tempus quo debũt pũtare sed si pns fu
it permutacioni et contradixerit uel non consenserit tunc est
nulla si iustam causam contradictionis adduxit als secus nõ
ro. conclu. et xcvij. fre. aũt dicit q̃ pmutacio beneficiorũ ĥ
quibus laycus habet ius prõnatus non possit fieri per epm nc
per legatum contradicente prõno sed si expresse non contradic
valet ¶ Si autem patronus est clericus tunc potest legatus per
mutare etiam sine assu prõni sm fre. et la. in addi. in dicto
trac. pmu. q. ix. et q. xxx.

¶ permutacio beneficiorũ non potest fieri sine consensu eoꝝ
ad quos electio collacio uel pũtacio ptinet et sufficit consensus
tacitus vel expressus secus in pmutacione cause ꝓprietatis p
petue ipõrum beneficiorum vt si vna ecclesia vellet vnum
beneficium cũ alia ecclesia pmutare quia tunc requiritur cõ
sensus expressus nec sufficit tacitus sm la. in addi. in dicta
q. ix. ¶ et plenius per eundem in addi. q. xxx. Sufficit tñ
consensus maioris partis qñ pmutacio fit pro necessitate
vel utilitate ecclesie Si autem sit voluntaria oportet oms
consentire ut patet in dicta addi. q. ix. et nõ fre. q. xx. et
quod dictum est de consensu maioris partis habet locum
etiam si pertineat ad plures ut singulos puta patronos ut
nõ fre. in co. trac. q. xxj. et vide. s. pl. pmutacio bñficiorum
non põt fieri sine aũcte

¶ permutacio beneficiorũ si fuit nulla possunt pmutantes
ad priora beneficia redire non obstante resignacione pmu
tacionis causa facta debent tamen hoc facere sm quosdam
cum aũcte ordinary et nõ aliter nõ ro. conclu. cccxxxj. et
conclu. cccxlv. Jo. an. dicit q̃ aũcte ordinary et nõ aliter nõ
ro. ꝓptã possunt si non fuerũt in culpa cuius opinio est equa
or ut nõ fre. in trac. predicto q. viij. Idem autem fre. di
stinguit q̃ si pmutacio fuit nulla ex parte vtriusq̃ possũt
pmutantes redire ꝓpria aũcte ad priora beneficia si simpli
citer ignorauerunt permutacionem non valere ut ipe nõ
in dicta q. vnj. et q. nj. Idem si fuit nulla ex parte vnius
tm̃ cui fuit enuctũ bñficium permutatum et enuctus er
rauit in facto probabiliter ut nõ per eum q. ix. Idem si pmu
tans non est enuctus tñ ille qui secum permutauit ius nõ
habuit quia forte symoniacus erat uel alias non habuit tm̃
lum ut nõ p eundem. q. ix.

¶ permutari pōt vnū bñficiū cū pluribus qñ illa pñt ſimℓ ſine diſpenſacōne tenere alias ſecus nō no. am. de excep. cū veñibilis n. col v. nō q. vna

¶ permutans vnū beneficiū pro duobus altero cuicto ſi vult nō cuictū dimittē pōt ad p̄mū bñficiū ſuū regreſſum habere aūctē ſupiorus nō no. conclu. lx.

¶ permutans vnū ex duobus beneficijs ſimplicibus que obtinet cū curato non intelligitur diſpenſatum vt vtrumq; ſcilicet curatum et aliud ſimplex qđ nō p̄mutauit retineat nō fir. in trac. p̄dicto q. xvij.

¶ permutans vnū beneficiū curatum ex duobus que canonice obtinet cum alio curato non ſolum perdit id quod p̄mutat ſed eciam alterum quod prius habebat quia per adepcionem tercij curati p̄ma duo vacant niſi diſpenſacio intercedat ſm fir. in trac. predicto. q. xij. Sed ſm Ja. ibidem in addi. non valet collacio que fit de tercio beneficio quia habenm duo curata non poteſt tercium curatum conferri ſi p̄mutans non renuntiat p̄mis duobus que ex diſpenſacione obtinet dictū la. eſt vñ qñ diſpenſacio ſuper p̄mis duobus fuit ſimpliciter facta quia tunc non extenditur niſi ad duo prioza Secus. ſi diſpenſacio ſit plenior puta quia in ea dicatur q. poſſit illa duo vel alterū illorū dimittē et alia ſimilia recipe et retinere ſicut moderno tp̄re coīter fit an autem diſpenſacio cū ea predicta poſſit fieri per inferiorem a papa vide fir. in dicta. q. xij.

¶ permutacio beneficiorum ſiue fiat auctōitate ordinary ſiue auctōitate ap̄ce vel eius legati non eſt neceſſe q. permutātes faciant mencionem de alijs beneficijs que obtinent nō fir. in trac. p̄dicto q. xvij.

¶ permutacio facta per papam vel eius ſpeciali cōmiſſione de beneficijs reſeruans non facta mencione de reſeruacōe nō valet ſi reſeruacio erat ſpecialis et ſecreta de certis beneficijs Secus ſi erat generalis et nō in eius nō fir. in trac. p̄dicto q. xij. licet aūtē non valeat p̄mutacio valet tamē renuntiacio ex cauſa p̄mutacionis facta ſdco ut papa certificatus de ſpeciali reſeruacione debet vel p̄mutacionem reſticē ut p̄mutantibus regreſſum dare ad prioza ſua bñficia ut nō in trac. p̄dicto q. v.

¶ permutacio beneficiorū non potuit fieri ſine auctōitate dyoceſani eciam ſi ad eum non pertineat collacio nec confirma

cio ipõrũ bñficiorũ quantũcũq; nitiuemat auctas illorũ ad qs
ptinet oimoda prouisio beneficiorũ nõ fre· in tractatu pdicto q· xxij· nisi talem auctoritatem illi ad quos prouisio ptiet
prescripsissent ut nõ per eundem q· xxij· ¶ Et sicut pmutacõ
debet fieri in manib⁹ dyocesani sta et renuntiacio que pmutacionem pcedit licet ad aliũ ptineat electio collacio et pfirmacio nõ p eundem q· xxij·

¶ permutacionẽ beneficiorũ non põt vicarius epi auctõitate pstare sed capitulum vacante sede sic nisi beneficia ad collacionẽ epi sine capitlo ptinerent sm fre· in dicto trac· q· xxvj· Sed ibi in addi· quidam dicitur q capitlin et vicarius m
differẽter possunt quia talis auctoritas dependet a iurisdictione epali ut nõ glo· in cle· vnica de re pmu· in qua iurisdictione capitulum succedit et vicarius eciam quo ad iurisdictionẽ habet idem tribunal cum epõ illec sequitur non potest confire ergo nec permutacionibus auctorizare quia collacio sapit naturam donacionis et liberaliter ut nõ de preben· relatum permutacio non quia de necessitate debet permutantibus cõferri et si alias fit collacio non valet ut patet in cle· pdcã

¶ permutacõ bñficiorũ qñ fit necesse est q hmeinde mẽuemat noua collacio nõ fre· in trac· predicto q· i· et q· xxvj· si tñ epus pmutantib⁹ consenciat contuluisse videtur ut nõ in eode trac· q· xxvij·

¶ permutacio non redditur nulla ex eo solo quod appareat inequalitas in beneficijs pmutatis siue racione reddituũ siue racõne oneris quia ex hoc non probatur fraus nõ fre· in trac· predicto q· xl·

¶ permutacio non est si renũcio beneficio meo ut tu habeas illud et tuũ detur nepoti meo nõ fre· in trac· pdicto q· vltõ

¶ permutans suum beneficium cum alio statim desinit dictum suum possidere ideo si non competit interdictum vsi vi nec condicio ex canone reintegranda no· ro· conclu· lix·

¶ permutans bñficiũ si agit ad bñficiũ pmutatũ nõ tenetur probare titulũ eius cũ quo permutauit sed sufficit probare eum possedisse bñficium et q p tali reputabat nõ ro· conclu· cvj·

¶ permutare volentes bñficia sua nõ pñt impediri p hñtes facultatẽ optandi ex consuetudine nõ fre· in trac· pmu·

q·xxvnj·la·ibi aliter m addi·dilhguat

¶ permutari possunt beneficia commendata invicem et etiam cum alijs non commendans sed libere concessis nō fre· in trac·pdicto q·xv·q·xvj· tū ex tali pmutacōe etiam auc toritate aplica non desinūt esse revocabilia ut nō idem fre· q·lxxvj·

¶ permutari pōt bñficiū curatum cum non curato Item vicary ꝑpetui prochialiū ecclesiarū pōt suas vicarias permu tare quia ēis vicaria est titulus canonico et ꝑpetuus nō la· m addi·dicti trac·q·xnj·

¶ permutari potest beneficiū cum hospitali uel pīstimonio qñ illud hospitale uel prestimoniū concedit̄ clerico in beneficiuz secus si laycis concedatur fm Jo·an· sed fre·dicat idem qñ ēo cedit̄ layco uel etiam clerico licet non in beneficium ut nō in trac· predicto q·xnj· la·autē ibi m addi·tenet Jo·an·di cens qp de beneficio ad non beneficiū est prohibita confirma cio dicit tamen ille fre· finaliter q·licet hospitale quod non pmutari potest tū pmutari cum alio simili hospitali facta prius renūciacione i manib; superioris qui committet vnū vni et alteri alteri

hospitale ꝑpetuz m titulū bñficij nō possit cū alio

¶ Permutare non potest habens ius ad beneficium cuz hōte ius in beneficio nec etiam duo habentes ius ad rem pnt dicta sua ura ad invicem permutare fm fre· in dicto trac· q·xnj·dicit tū la·ibidem m addi· quod si aliqui sint canon ci autē aplica licet ultra nūm et expectant prebendas va caturas possunt invicem permutare canonicatus inter se et etiam cū alys ad illa beneficia cū auctē dyocesani secus si expectarent prebende pmutari non pōt qui est canonicus vlt̄ nūz ut nō ro·cōclu·ccccxxvj·

¶ permutari non possunt beneficia vbi non est certus nu merus canonicorū nec distincto prebendaz quia talia bñ ficia vacare non possunt et i pmutacōe debet vacacō intue nire nō fre·in trac·q·xxxnj·

¶ permutacio fieri non potest de beneficijs qñ certo nūs canonicorū puta vigenarius est constrictus ad duodecim et ordinatū est qp in locū cedentis vl decedentis nullus substituat donec sit redactus ad nūm xij·Tunc enī si duo de nūo vigena rio vellent pmutare non possent quia beneficia non possūt vacare donec nūs sit redactus ad xij·nō fre·in dicto trac·q· xxxnj·Si tamē illi qui ordinacōz et statutū fecerūt pmuta

rent valeret ſm Jo·am· ſed fre· contra licet la· aliter diſtinguat n addicõ in dicto trac· q· xxxv·

¶ permutare non poſſunt rectores eccleſiarũ ipãs eccleſias que ſunt de menſa monaſterij maxime ſine conſenſu ipius mõſterij nõ fre· in dicto trac· q· xxxvij·

¶ permutari ſicut non poſſũt canonici ſine aũcte ſupiorus ſta nec prebende nec domus aſſignate racione prebende eiusm eadem eccleſia ſm Jo·am· licet archi· contra ut nõ la· in fi· dicti trac· in addi· ¶ ora autem dicit q canonici poſſunt ſine ſu periorus auctoritate permutare prebendas ſuas quas ha bent non diſtinctas ab earum fundacione ſed ex diuſiõe bonorũ per capitulum facta temporaliter aſſignata nõ re· conclu· cccxlj· m· col'

¶ permutacio de neceſſitate requirit permutantem eſſe dñm rei permutate uel pro domino haberi ut eſt habens ius in beneficio qui licet ꝓprie non ſit dñs beneficij tñ dñs hẽtur ut eſt caſus in c· cum veñ us de excep· et ff· de re pmu· l· i· in fine

¶ perſona ſi hoc verbum refertur in matria reſtrigi bili comprehendit collegium nec vniuſitatem quia colle gium et vniuerſitas non eſt perſona vera ſed ficta ut· l· mortuo· ff· de fideiuſ· et ita tenet Jo· mo· et Jo·an· i no la de pben· cum in illis in fi· li· vj· et idem tenet bar· et bal· in l· oms ꝓpli de inſti· et iuſ procuñ p tex· in l· nj· ff· hec verba· ff· de negꝫ gſ

¶ perſonatus et pſona eccie quid ſint et in quo differt vide ſub ubo dignitas

¶ pertinere hoc verbũ lanſſimũ eſt et comprehendit tã poſſeſſoriũ quam petitoriũ nõ re· concl· cccxix· Jdẽ nõ Jnno· de cauſa poſ· cum eccleſia et qñq comprehendit dominium qñq poſſeſſionem nõ do· an· de elec· girela v· nõ 3o q in illo libello et dicatur eccleſia ad aliquem pertinere et ſpectare pleno iure coꝑ quod eſt ei quo ad ſpualia tm ſubiecta ut nõ in dicto c· querelam v· nõ vij· hic tex· contrarium videtur tex· tenere iuncta glo· i· in c· conqueſtione de fo· compe· et quod ibi nõ do·an· Vide tex· de ver· ſig· l· verbum illud pertinẽ et de fi· in ſtru· c· mr' dilectos et de re iudi· c· abbate ſane li· vj· et de elec· c· fi· c· li· et de reli· do· comiſſ·

¶ pignus poſſum hrẽ et pro ypotheca tenere vẽ meam

qñ non est in pleno iure sed reuocabilitez mea ut nō p cy· et bal· in·l· rebus C· de iur̄do

¶ placet quid importat hoc verbū placet siue placebit vi de sub ūbo arbitriū

¶ plebanus an dicatur p̄latus vide sub ūbo p̄latus

¶ plena probacio que dicatur vide sub verbo probacio p̄·probacio mdubitata et qñ dicat̄ plene liquē de causa vi de tex· et glo· de test·significauerit̄ in fi· et tex· de m mte· test· audit et vide om̄o sub ūbo liberam ·p̄·

¶ pluralis nūs in gracys beneficialibus restringitur ad duo de p̄ben·Js cui li·vj· et qñq; ad vnū tm̄ ut qñ super beneficys dispensatur ſm archi· in c·q· de fi· p̄bi· li·vj· in ūbo plura p̄dicta intelligc nisi verba pluralis nūs essent geminata et verbū plu rima ſm Jo·an· ibidem in nouella Joem in ūbo quecūq; uel quodcūq; talia cū uerba geminata omem nūm̄ includunt nō bar· in·l· balista ·ff·ad treb·et sub tibus verbis geminatuis veniūt beneficia curata que alis non venirent nō ro· con clu·ſm Jo·an· cxxxvj·et vide Jo·an·de preben· quamuis·i· li·vj·super uerbo restringi in nouella et super beneficys verbo beneficys

¶ pluralis sermo an resoluatur in plures singularitates vide bar·ff·de condi· et demō·l· falsa ·p̄·fi·de treb·l· heredes mei·p̄· cū ita et ·ff·si quis cau·l· si seruus ·p̄· si plurib̄ et de negt̄ gt̄·l·nj·p̄· negocia et per bal· in·l· pult C·de impu·et ali·subst·et per glo· in c· ut priuilegia de priuile· in glo·fi· et in cle·i·de reiū· sup ūbo alios et de rp̄·c·q· in·i·glo· et per archi·i·di· omes et p̄ Jo·an· in prohemio cle·

¶ possessio in iuribus incorporalibus non est vera posses sio sed intellectualis interpretatiua et impria quam iura qñq; appellant quasi possessionem qñq; intellectualem pos sessionem qñq; veluti possessionem quod nō propter statu ta de possessionibus locꝫcia nō Jo·an·de can·pos·c·fi· nj·col' mprin· et vide sub ūbo p̄mutacio

permutacio ·p̄·

procurator ·p̄·

subrogacio· p̄·

¶ possessio in iuribus incorporalibus acquīrit ex vno actu affirmatiuo eius cui quem possessio queritur quez actū quis verisimiliter alteri non exercet· nisi ius hm̄ ꝫz ille actus consulit in agere ut censum solue ul' ad synodū

ure in signū subiectionis siue pau pociores tñ sit actus qui so
nat in agē quam in pau nō do·an·de cau·pos· c·fi·v· col' Con
clude tñ an sufficiat vnus actus uel requiratur que cōcludat
vtentem iure suo ut nō xvij·col' v· ij· in vsu ff vide·ff·ff· pos
sessio seu quasi subiectionis et·ff· possessio seu qi unū cor
poraliū ut acquiratur

¶ possessio pōt acquiri in pstationibus personalibus ppt'
re a psona debita et p tali ipi possessiōe pōt agi recipande nō
do·an·de cau·pos· c· fi·ij·col'

¶ possessio licet adaptabilis sit ad iura incorporalia tñ
pprietas non qua talc ius non est plena pprietas si quid
a pprietate sepatum Hinc est quod pro talibus iuribus nō
datur stricta rei ven· sed confessoria que est in rem actio
pro talibus tñ iuribus put applicant ad rem corporalē
datur quedam vendicacio et in totū non sapit naturam
confessorie que est in rem actio cū detur ad rem corpo
ralem nec in totum naturam rei vendicacionis cū det'
ad ius incorporale fm ſmo· Cuius dictū saluari pōt intel
ligēdo de illa lata vendicacione que pro iuribus eciam
in homine competit adiecta causa vendicacionis rōne cuius
nō do·an·de cau·pos·c·fi·ij·col'

¶ possideri non potest actio per illū cui competit ut nō
oldra· consilio ccij· et ſmo· de resti·spo· ſ lris et do·an·de
pscrip·auditis vj· col' v· vpp· qđ non possit

¶ possessio in iuribus incorporalibus habet vsum ipius
iuris pro subiecto sicut in re corporali habet ipam rem
pro subiecto et talis vsus habetur pro tradicione ideo si
vsus est continuus dicitur seruitus et possessio continua
si non est continuus appellatur discontinua et hoc in rea
libus In seruitutibus autem et iuribus persone debitis sub
iectum quasi possessionis est habitus ex relicti precedenti
vsibus causatus nō do·an·de cau·pos·c·fi·ij·col' Conclu
de in realibus q ipm ius non quasi possidetur immediate si
actus qui exercetur rōne ipius iuris dicitur quasi possideri
siue sit penes possidentem siue non q actu ille quo vtitur
exercetur rōe iuris exercenti uel qui ptendit nō do·an·de esti
spo·c·i· et c·m lris xvij·col' v·ad pmū

¶ possideri an possit obligacō psonalis ad vnam pstacion
de q possit quasi possideri p tercium quia apta est pau mis
sionem Item per ipm cui competit possit dici possideri si

si possidere latissime sumitur pro habere uel tenere Sed si sumitur stricte pro vera possessione uel quasi non videtur q̄ obligacō sit possessibilis quia ult̄ statutū obligacionis nullus est vsus cui possessio applicari possit et quem pro subiecto habeat dicat tū bar· q̄ vbi subest veritas debiti videtur quis esse in possessione propter spem vsus exigendi debitum nō do·an· de cau·pos·c·fi·v·col̄ et sim premissa intelligit quod idem do·an· nō de resti·spo· in lr̄is xix·col̄ v·queritur 3° et de censi·puenit v·colūp·in prin·Glora·dicat sm sm·q̄ actio et consequenter obligacio potest possideri per illum cui vere competit non per alium ut ipē nō consilio celeb·t fi·

¶ possideri an possit obligacio psonalis ad plures p̄staciones legiste tenent q̄ non sm·contradicat q̄ quedam sūt p̄staciones psonales que annectūtur alteri iuri rei reali ut p̄staciones censuū rōne subiectionis Nam ius subiectionis reale est ut est p̄stacio fidelitatis r̄spectu vasallum iuris ut est p̄stacio census iur̄ rōne emphiteotici et in hys est dare q̄ possessioz rōne iur̄ realis cui annectunt quod possessibile est Queda sunt p̄staciones personales que non annectūtur alteri iuri sed transeunt in aliquod ius realiter distinctum et separatū ab ipā obligacione psonali ut est ius decime ut est p̄stacio rōne pedagij uel rōne collecte Et in hys etiam est dare q̄ possessionem quia possessio repit subiectum cui applicat scilicet vsum illius iur̄ sepat ab ipō iur̄ obligacionis personalis nec est vis an detur concursus veritatis illius iur̄ quod possidetur uel non Sed quedam p̄staciones psonales que non annectūt alteri iuri reali et transeunt in aliquod ius distinctum ab obligōne psonali et in hys non ē dare quasi possessionem sed bene creatur quidam vsus aptus ad partū possessionis et ad producendam oblōnis sibam et ad psumendam oblōnis causam nō do·an·de cau·pos·c· fi·vj·et vij·col̄ licet bar·dicat contrarū in·l·ij·ff·quo·bo·sz aliter dixisse videtur in·l·ij·C·vū vi et vi·ar· vide decisiom rote in antiquis que aliter sentit concludi·

¶ possideri possūt iura incorporalia que dantur in psonā velud in rem q̄ talia iura habent in se dominiū uel eius ptē ut ius seruitutis in seruū Jus libertatis in libertū Jus astripticij in astripticiū Jus monachatus in monachū Jus ciuilitatis in ciuem Jus clericatus in clericū Jus prie plātis

in filiū Jus seruitutis et frīm quia ī omn̄ p̄dictoꝝ iuriū est dare latā gp̄etatē de iure quesitā Et ubi est dare gp̄etatem ibi est dare possessionem nō de·am·de ca·pos· c·fi· vnj· col· v··2° dicebam

¶ Possideri an possūt iura que debentur ꝛre rei ut sicut fructus vie itineris actus aqueductus et siles dic q̄ si hm̄t causam c̄tinuam uel quasi datur solus vsus quidam qui producit effectum possessory et preseripcionis nō de·am·de ca·pos· c·fi· vnj·col· v·dicebam tercio

¶ Possideri an possint iura incorporalia que debentur ꝛre psone dic q̄ si cadunt in plenam gprietatem sicut est ius dominij in hoc nulla est quasi possessio nisi quia ex toto dnj ius confunditur in dominio et vera possessione rei Quedam sūt qui cadunt in ptem gprietatis sicut est vsufructus et vsus et tunc eo respectu quod est ius in re datur vera possessio naturalis rei Eo autem respectu quod est ius vsufructus vel vsus datur quasi possessio ipōs iuris non solū cōdim̄ sed etiam cōtr̄ quemlibet extraneū licet bar·dixerit et male quod datur solum cōtr̄ dim̄ nō de·an·de cau·pos· c·fi· vnj· et ix· col·

¶ Possideri seu quasi pōt p canonicū ius eligendi quia nisi eligendi non confunditur in iure canonicali sed est quod extrinsecū et ps̄ p̄se ꝛre canonicali cū multi sint hāntes ius eligendi qui nō hāt ius canonicale et canonicus effectus non habet ius eligendi nisi ei assignetur locus in capitulo nō de·an·de cau·pos· c·fi· vnj·col·

¶ Possessio prebende uel ecclie dicit̄ esse penes b̄ficiatū suo nomīe respectu tituli sed respectu bonoꝝ ecclesie uel prebende dicitur nomīe prebende uel ecclesie possideri nō reconclu· xxxvj· vn̄·col·

¶ Possessio circa ius tituli in beneficio an sit vera possessio respectu rei uel quasi possessio respectu iuris dicūt quidam q̄ clericus ad mistar vsufructuary habet possessionem naturalem in rebus uel quasi possessionem respectu iuris tituli Sed dic ſm Jmo· q̄ clericus in beneficio est simplex detentator corporis ecclesie et rerū suarum et habet solam quasi possessionem iuris adm̄istrandi Veram aūt possessionem rerum ecclesie habet epūs uel ecclesia vbi et p̄arcularis et hoc in clericis secularibus priores autem et alij regulares prelati si sūt manuales nullam hāt quasi possessionem sed tenet

ut vicarij uel custos Si aũt non sint manuales sed ꝑpetui ut
decn a capitulo uel conuentu Illi habent quasi possessionem uñ
admñistrandi et nomñe ꝓpio possunt agẽ ut restituantur ut nõ
do.am.de cau.pos.c.fi.xj. et xij.colũp.et tangit etiam in xxxij.
col v. michi videtur alibi dicit ymo. et hoc approbat q decu
cus habet nãlem possessionem rerũ ecclesie nomñe suo et cuu
lem nomñe ecclesie Set hanc opinionem reprobat do.an.
et irnet ꝓmam in c. in lris de rest. spo. xxxij. colũp. v. ex
hoc decidit et xxj. col' v. venio ad ultum et de cau. pos. cũ
super ij. colump. et vide. j. ſl. possessio seu quasi uñ c. n.
et. ſl. se.

¶ possessionem seu quasi rerũ ecclesie uel iuris admñistran
di eas non habent illi qui ecclesias ad firmam conducũt qu
bus tamen ꝑtis admñistracio redditus et facultas colligendi
spũales et tpr̃ales vedditus sed habent nudam facultatz
admñistrandi et nomñe alieno siue sint decici siue layci ꝙco nõ
quasi possident sed alys tenẽt ꝙtea si illi facultr priuetur nõ
pñt agẽ possessorio nomñe ꝓprio nõ do.am.de ca.pos.c.fi.xij.
col v. ex hys go decidit

¶ possessionem seu quasi rerũ prebende seu uñ admñistran
di non hr laycus cui pro cuius sustentacõe est concessa ꝑbenda
nec habet ius admñistrandi appriatũ qua tale ius spũale nõ
cadit in laycum sed tanquam procũ in re sua administrat
et sic non quasi possidet nec electus posset agere possessorio
nomñe no.do.an.de cau.pos.c.fi.xij.col v. ex hys de
cisio singit

¶ Possessio seu quasi seruitutis que a nemñe possidetur nõ
acquñtur nec creatur ex eo qõ quis comprehendat fundum
dominantem sed si existens in quasi possessione seruitutis
vendat fundum dominantem et illum tradat aio conferendi
eciam quasi possessionem seruitutis illam transfert Aliud est
go in quasi possessione nouam creande in qua requñtur pacta
adhibenda in seruitutis vsu et aliud in iam formata transferenda
nõ do.an. de cau.pos.c.fi.xij.colũp.v.venio ad 2m

¶ Possessio seu quasi subiectionis et iurisdictionis i castrũ
ciuitatis subiectum uel in capellam ecclesie subiectam absq;
alio particulari exercicio iurisdictionis quod est vñ qñ ille q'
ꝓmo dictam ciuitatem uel ecclesiam erat in quasi possessione
subiectionis et iurisdictionis predicte secus si quasi possessio
nondum esset in aliquo formata quia tunc per solũ ingres

sium in ciuitatem uel ecclesiam non acquiritur quasi possessio subiectionis castri nec capelle nō do·an·de cau·pos·c·fi·xiij. col' v·p hoc concluditur

¶ Possessio uel quasi uij decimalis acquītur corpō q' quis inducitur in fundū decimalem qui habet dictam quasi possessionem quam vult transferre in illum quem inducit secus si inducens non sit in quasi possessione decime quia time sola tradicione fundi nec creatur nec acquītur quasi possessio predicta nisi vna cum tradicione fundi aliquam partem decime recipet aiō acquirendi quasi possessionem Illud est go in quasi possessione nouiter creanda nō do·an·de cau·pos· c·fi·xv·col' v·ex hys decidit et xvj·col' v·ex hoc apparet et nō eciam per eundem de resti·spo·in liīs xxij·colum·v· p hoc determinatur

¶ Possessio oīm locorū ciuitatis uel castri acquītur apprehē sione vnius loci eiusdem ciuitatis uel castri qū apprehendit aiō acquirendi possessionem totius Secus in quasi possessione uij et iurisdictionis in ciuitate uel castro que non acquīt nisi intercedat aliquod exercicii particularis iurisdictionis sciente uel paciente illo cui in iurisdictione p̄iudicatur fm bar·dic q' solo ingressu ciuitatis uel castri cum apparatu iurisdictionali acquītur quasi possessio totius uij uel iurisdictionis actu et qua talis actus annectitur iurisdictioni Adūte tamen q' si agatur de acquirenda quasi possessione uij totius prouincie oportet q' ingrediatur principalem ciuitatem in apparatu iurisdictionali tunc si agatur de quasi possessione de nouo creandi non acquītur solo ingressu si de iam creata illa transfertur nō do·an·de cau·pos·c·fi·xvj· col' v· ex hys inducitur

¶ Possessio seu quasi iurisdictionis acquiritur eo ipō q' iudex ponitur in possessione tribunalis qua eo quod in apparatu ad tribunal sedet tangit de iurisdictione nō do·an· de cau·pos·c·fi·xvj·col' v·ex p̄dict' puto

¶ Possessio seu quasi uij admīstrandi in ecclesia acquītur eo ipō quod aliquis inducitur in possessionem corporis eccle aiō acquirendi quasi possessionem iuris admīstrandi quia actus ingrediendi est coherens admīstracioni Ideo statim cū aucte superius inducitur uel ingreditur incipit aliquid agē de iure admīstrandi qua actus ingrediendi ecclesiam est coherens admīstracioni ecclesie qđ sistit ec' tenē nō do·

am· de ca· pos· c· fi· xvj· col' v· ex hys decidit

¶ Possessio iur' eligendi non acquitur ex eo solo q̃ quis ndu catur in possessionem capituli uel chori quia per ingressū nichil tangit de parte iur' eligendi sed bene fateor q̃ ex hoc est in q̃i possessione capitulj per quod habet licenciam ꝓpria auctte apprehendi quasi possessionem iuris eligendi nō do· an· de ca· pos· c· fi· xvj· col' v· ex hoc apparet Sed contrariū nō idem do· an· de resi· spo· in lris xxmj· col' v· ex hoc inferrtur et huic concordat qđ nō· j· possessio iur' plature

¶ Possessio seu quasi iur' colligendi passagiū non acquitur ex eo solo q̃ quis ponatur in possessionem loci vbi passagiū colligitur quia ex hoc non tangit aliquem de parte iuris colligẽdi passagium nō do· an· de ca· pos· c· fi· xvj· col'p· Ver· ex hys patet

¶ Possessio seu quasi iur' canonicalis uel prelature non acquitur ex eo solo q̃ canonicus uel p̃latus sit inductus in possessionem fundorum et possessionū ecclesie ſm ſmo· ſi tñ deq̃ si consuetudo adest q̃ talis inductio habeatur pro signo possessionis tradite tunc transfertur quasi possessio iur' vlis sed cessante consuetudine acquitur solum quasi possessio administrandi temporalia non spūalia quia eo q̃ fundum ingreditur superiore paciente uel conducente tangit aliquid de administracione temporalium et sic racione contiguitatis eiusdem administracionis et spei extenditur ulla quasi possessio ad omia loca respectu temporalis administracionis dū tñ acquirenti constet sed ad spūalia non extenditur quia est alterius spēi et superiors gradus de quibus michil tangitur p ingressum p̃dictum nō do· an· de ca· pos· c· fi· xvij· col' v· ex hys decidit Alibi dicit q̃ licet p ingressum fundorum ecclesie uel beneficy acquiratur possessio naturalis et cuius nomine ecclesie ſm ſmo· quod tamen non approbat tñ non requitur quasi possessio iuris canonicalis uel prelature nisi illo iure vtatur uel interuenerit constitutum ut nō per eū de resi· spo· in lris xxmj· col' v· ex hoc decidit li cet contrariū teneat ro· ut ipe nō et c· in lris xxmj· col' v· quib et 3° principaliter

¶ Possessio seu quasi iuris prōnatus acquitur per apprehensionem ecclesie uel bonorū ecclesie quod est verū quo ad ius administrandi et honorificencie quia per apprehensionez tangitur aliquid de administracione et honorificencia secus

quo ad ius pñtandi nisi aliter sit illo uñ vsus uel nisi quasi pos
sessio uris pñtandi iam creata in prõmũ altẽ donantem q
tunc illa quasi possessio transfertur in donatariũ in possessiõ
ecclesie inductũ animo iam quasi possessionem transferendi
scienter uel paciente superiore nõ do. an. de ca. pos. c. fi. xvnj.
col' v. ex hys decidit

Possessio uris prõnatus ut pñtacionem validet equũ
q sit penes pñtantem in limitibus actus pñtacionis pam
bula ergo possessio pcedens vel actum pñtacionis sequens
non validat pñtacionem nec eciam illa que in limitibus
pñtacionis acquĩtur q vltimũ verũ est in possessore tm &
in vero prõne sufficit ad validitatem pñtacionis ipm acqui
rẽ quasi possessionem in actu pñtandi nõ do. an. de uſpa.
consultacõnib; in vj. nõ li

Possessio seu quasi uſ subiectionis acquĩtur eo ipõ qõ
aliquis inducitur in possessionem ecclesie ut subiecte uel
possessionũ eius qua ingrediendo aliquid tangit de uſ
subiectionis nõ do. an. de ca. pos. c. fi. xvnj. colũ. v. ex
hys decidit

Possessio seu quasi uſ vasallica acquĩtur dnõ eo ipõ q
fundus traditur feudatario et ipe ingreditur aõ tñsferẽ
di us vasallaticum in dnm qua aliquid tangitur de uſ
vasallatico et subiectionis eo q aliquid recipit a dnõ ut sub
iectus et sic subiectio cohẽt tradicoi fundi nõ do. an. de ca.
pos. c. fi. xvnj. col' v. ex hys decidit

Possessio seu quasi subiectionis acquĩtur et probatur ex
pñtacione census saltem respectu illius census sed quo ad
alia sepata non arguit subiectionem qua actus subiectionis
census est equinocus aliqñ est signũ subiectionis aliqñ est
signũ pprietatis aliqñ exemptionis Non arguit go subiectom
nel eius quasi possessionem nisi ad limites determinate
pñtacionis census Et eodem modo iste tradiciones brãcor
et cerrorũ que fiũt ciuitatibus in festiuitatibus principali
bus cum cõr sint destinata in signũ subiectionis arguit sub
iectionem saltem quo ad illam tradicionem licet non argu
ant subiectionem aliter determinatam qua vaga sunt cũ
presentẽ aliqñ rõne ẽmẽdacois et pretiois qñq rõne talis
subiectois nisi aliud i tradicõe appareat nõ do. an. de ca. pos. c.
fi. xix. col' v. nic at restat et vide. S. possessio in iuribus
incorpalib; acquĩtur

¶ Possessio iuris plature uel iuris canonicalis acquitur eo ipo q quis installatur in sede principali iuris plature uel iuris canonicalis et locus sibi assignatur in capitulo ut qñ ponitur ad sedendum in choro et capitulo quod est vñm ex generali consuetudie sic disponente secus de iure scpto fm Jmo. et si consuetudo negaretur debet probari nō do. an. de resti. spo. in lris xxxij. col v. qñ et z° pncipr et idem tenet Jo. ut ibi nō Sed tu dic q ecia de iure per actum installacionis in loco principalis sedis acquitur quasi possessio totius iuris prelature et iuris canonicalis dum tñ adsit hic intencio installantis et installan et facultas tradende possessionis dependeat ab installante et racio est quia eo ipo q installatur in choro qui est locus principalis prelati et canonici tangitur aliqua pars iurisdictionis administrandi ex supioribus Caucius tñ est volenti concedē qđ possessionem ut probet consuetudine Sed installacio canonici fiet non in loco principali sed in aliquo loco capituli tuc quia hij actus sunt determinati ad alios particulares actus iuris canonicalis ut ad ius eligendi et similia que sunt subiecta quedam et per mixtus ad ius canonicale non acquitur quasi possessio iuris canonicalis nisi consuetudo aliud dicter et in hoc procedit dictum Jmo. ut nō do. an. de ca. post. c. fi. xxx. col v. ex hys z° infertur Vide oio. Ś. ff. possessio iuris eligendi

¶ Possessio seu quasi iuris prelature uel iuris canonicalis acquitur eo ipo q aliqua pars illius iuris tangitur ut quia eligit ordinatus actum particularem facit si hoc agat ut ius vniuersale queratur et aduersarius hoc facit nō do. an. de ca. post. c. fi. xx. colump. v. sed hic est dubium Vide plenius. ff. ff. possessio seu quasi iuris incorporalis an acquitur

¶ Possessio seu quasi si non pōt accipi in loco ad hoc deputato ip violenciam forte aliquorū an possit accipi et acquiri in alio loco ad hoc non deputato Jmo. variant hosti. tenet q sic si locus ille non deputatus ptineat ad dignitatem uel beneficiū de cuius possessione agitur alias secus nisi consuetudo aliter se habeat nō do. an. de ca. post. c. fi. xx. colump. v. sed hic est dubium et de resti. spo. in lris xxx. colup. v. p hoc dicit spe.

¶ Possessio rei corporalis acquitur p traditiōz domini ipius rei et p traditiōm instri de ipa re confecti nō do. an. de ca. post.

c·fi·xxj·col v·venio ad 3m

¶ Possessio seu quasi iurium incorporaliū ut est ius admittēdi ecclesiam acquīritur in totum ex traditione clauium ipius ecclesie seo si essent claues nō ecclesie sed alicuius possessionis ecclesie tunc acquīritur quasi possessio administracois tpāliū tm̄ non spūaliū nisi ex consuetudine talis actus esset destinatus ut signū traditcōis tōlis possessionis nō do·an·de ca·pos·c·fi xxj. col v·ex hys patet

¶ possessio seu quasi iur̄ admīstrandi ecclesiam an acquirat p̄ inuestituram que q̄nq̄ fit per traditcoīm baculi uel p impositionem biretti uel anuli inuestient̄ uel inuestiti uel trad non ecclie dic q̄ q̄n ipā inuestitura precedit translationem ipius iur̄ non transfertur quasi possessio seo solū creatiuus quia suītur tūc pro collatione aut prouisione Sed si sequitur totalem translationem iuris et talis actus fiat in re p̄nti trāsfertur q̄i possessio si agitur de ea transferenda Si autem talis actus fiat in re absenti non transfertur quasi possessio seo bene datur licencia ingrediendi habet tm̄ hodie generalis consuetudo de esse signū possessionis transferendi et vi consuetudinis trāsfertur quasi possessio si est vacans siue fiat in re p̄nti siue in re non p̄nti nō do·an·de ca·pos·c·fi·xxj·colump·v·venio ad 3m

¶ Possessio seu quasi iur̄ administrandi acquīritur eo ipō quod quis in ecclesia inuestitur p actum pulsacionis campanarū uel p traditcoīm pannoy altaris uel actus alterius similis q̄ per tales actus tangitur ps administracionis quod est q̄n in uestitura fit per traditcoīm baculi uel p impositcoīm birreti uel anuli nō p̄tinet̄ ad ecclesiam nō do·de ca·pos·in c·fi·xxj·col' v·venio ad 3m Contrariū tm̄ circa p̄mū dicit dn̄s de rota et idem do·an·de resti·spo·in trīs xxiij·col v·q̄nq̄ et 3o p̄cipaliter

¶ Possessio seu quasi iur̄ incorporalis trāsfertur et acquīritur per hec uerba do et assigno tibi tale ius in re uel talem p̄bendam p̄n̄ p̄mo·quod procedit q̄n illa quasi possessio iur̄ consuetudine et accessorie venit ad translationem ve possessionis rei in re p̄nti ut quis dicat do et assigno tibi talem rē cū omnibus iuribus ꝛc Sed principaliter ve uerbis predict̄ non transfertur quasi possessio iuris prebendalis quia in quasi possessione talis iuris non cadit traditio nec assignatio sed habetur ex patientia nisi talis assignacio fiet p iudicē

nō do·an·de ca·posſ· c·fi·xxxvj· colʼ v· nūc venio ad actus et ſm premiſſa intellige quod idem do·an· nō de reſn·ſpo· in lris xx· colʼ v·venio ad 2m

¶ Poſſeſſio vera rei racōne iuris quod quis habet in re acquīitur per conſtitutum a poſſidente factum nō do· an·de ca· poſſ· c·fi· xxxvj·coluꝑ· v·ſi eſt dubiuz et bar·de acquire·poſſ·l· interdū·ſſ·fi·

¶ Poſſeſſio ſeu quaſi oīm iurū incorporaliū trānſfertur et acquīitur per conſtitutum factum ab illo qui quaſi poſſi det quia tunc non agitur de poſſeſſione nondum formata et nouiter creanda actus aūt conſtitui non eſt ordinatu ad poſſeſſionem creandam ſed ad creatam tranſferendaz nō do· an·de ca·poſſ· fi·xxxvj·colʼ v·ſi eſt dubiū et melius de reſn·ſpo· cū veniſſent mj· et v· colʼ

¶ Poſſeſſio ſeu quaſi iuris ſubiectionis quod habet prelatus in rectorem non tranſfertur in aliū ex hoc q rector conſtituat ſe altrius nomine poſſidere et aliuꝫ in dūm recogſcat quia rector non poſſidet nō do·an·de ca·poſſ·c·fi·xvij· colʼ v· ex ꝑdictis infertur

¶ Poſſeſſio ſeu quaſi ſubiectionis eccleſie qm̄ habet epūs tūſfertur in aliū ſi epūs conſtituat ſe altrius nomīe quaſi poſſidere Idem in patrono exiſtente in quaſi poſſeſſione iuriſdictionis alʼ iuriſpatronatus et ſic de ſingulis Que vera intellige qm̄ quaſi poſſeſſio poſſit alteri ꝓportionari alſ ſecus Quid ex̄ ſi cleric⁹ nomīe layci conſtituat ſe qī poſſidē ttulū bñficij ulʼ ius eligendi uel pr̄ nomīe extranei conſtituat ſe eſſe in q̄ſi poſſeſſione maritalʼ nō tranſfertur qī poſſeſſio ex incapacitate ſuſcipe debentis nō do·an· de ca·poſſ· xxxvj·colʼ v·2o ꝑ hoc deciditur

¶ Poſſeſſio ſeu quaſi iuris ttuli beneficij quam hñt canonici uel alij beneficiati compmutantes tranſfertur in eos ad mutuꝫ per conſtitutum intercedente auctōritate ſuperioris in permutacione nō do·an·de ca·poſſ·c·fi· ij·colʼ v·2o ꝑ hoc deciditur

¶ Poſſeſſio vera rei tranſfertur in aliuꝫ per retinēz partis iuris in ipā re loco ſi animo vendendi pprietatem quis retineat vſumfructum tranſfertur in veram poſſeſſionem rei quam habebat Secꝰ ſi poſſidebat nō do. an· de ca·poſſ· c·fi· xxv·colʼ v·eſt et alius actus

¶ Poſſeſſio ſeu quaſi iuris vſusfructus non acquīitur nec

creatur ex eo q̄ hñs plenam ꝓprietatem aĩo donandi eam rem
neat ptem vsufructus qua talis quasi possessio non p̄ retenc̃o
nem sed ex vsu pan creatur et econtra si quis retineat nudã
ꝓpietatem aĩo transfẽndi in alium ius totius vsufructus p̄ talẽ
retencionem non tñsfertur in illum quasi possessionem iur̃
vsufructus qua transferre volens non habet illam in se for
matam nõ do. an. de ca. pos. c. fi. xxxv. colump. v. est et
alius

¶ Possessio seu quasi iur̃ eligendi transfertur in alĩ eo ip̃o
q̄ canonicus existens in plena q̄si possessione iur̃ canonicalis
retinet ius p̄sentandi et transferat ius eligendi vbi tñsferre p̄ot
et idem si existens in quasi possessione iurisdictionis cuulis
et c̃minalis retineat cuulem ut tñsferat quasi possessionem c̃
mĩalis uel econtra quasi transfertur quasi possessio illius iur̃
dictionis quam tñsferre intendit et idem si cp̃us existens in
plena quasi possessione subiectionis et iuris cp̃alis parte ctã
subiectionis et iur̃ retineat ut quasi possessionem alterius
partis transferat et hoc opatur sola intencio partis absq̄ alio
exercicio ip̃ius iuris nõ do. an. de ca. pos. c. fi. xxv. col v. est
et alius

¶ possessio seu quasi iurĩ incorporalĩ ad hoc ut acquirat
requĩtur capacitas illius iur̃ et quasi possessionem maritalẽ
Minor ãnis non potest querẽ quasi possessionem ecclesiarum
uel iurĩ sp̃ualiũ laycus simlr̃ non potest acquirẽ quasi pos
sessionem iuris sp̃ualis nec iurisdictionem in clericũ nec
potestatem audiendi confessiones nõ do. an. de ca. pos. c. fi.
xxv. colump. v. ex hys deciditur Item non potest laycus
quasi possessionem census ãcquirere in re sacra uel totalis
ecclesie ut nõ xlvij. col v. restat vltimo vidẽ

¶ Possessio seu quasi sũme plenitudinis potestat̃ ꝑ̃e non
potest acquiri per inferiorem quia illam ꝑ̃a habet a deo et il
lius inferior non est capax Item non potest acquirẽ inferior
libertatis possessionem non recognoscendo imperiũ in supe
riorem aut ꝑ̃am loco impery et si acquirat de facto est nec
potest esse iusta nõ do. an. de ca. pos. c. fi. xxv. col v. nũc 2o
predicta intelligẽ nisi ꝑ̃a uel impator concedat alicui facul
tatem aliquid agendi ex plenitudine potestatis quia tunc
illam facultatem exercendo acquirit quasi possessionem q̄
non vtitur ut pro iure suo et pacicus patit̃ eũ vti ut p̄ iure
suo ut nõ xlij. col

¶ Possessio seu quasi iur' excoīcandi potest acquiri ne dum p prelatum sed etiam per inferiorem clericum dum tñ habeat iurisdictionem uel saltem habeat potestatem p̄eminencialez in aliquos subiectos nō do. an. de ca. pos. c. fi. xxvj. col' v. ex hys deciditur

¶ Possessio seu quasi iurium incorporaliū non potest acquiri nisi animus et corpus volenti acquirē intercedat et sic est necesse ingredientem habere animū quiēdi et aliquid corporaliter exercē p quod actum tractu p̄portionabile ēxercio iur' et quodlibet ius habet suos actus et tēpatus extrinsecos significantes ipm ius nō do. an. de resti. spo. in lris xvij. col' v. nūc intrinseca

¶ Possessio seu quasi ut acquiratur in corporalibus exigit' usus p̄portionabilis iuri cui intenditur quasi possessio ut si vult aut quis querē quasi possessionem eligendi eligat sic de singulis nam si usus esset vagus et equiuocus ad plura iura non arguēt ad quasi possessionem iuris eligendi q̄ intuitū electionis quia potuit interesse et consultor ut tutus ut advocatus ut notarius nō do. an. de ca. pos. c. fi. xvij. col' v. 2° exigitur

¶ Possessio quam quis habet in ancillam ut differat a mercenario debet probari et concludi ex actibus tñ p̄portionabilibus ancille et oportet q̄ non solū actus impertinentes excludantur sed p̄missi uel equiuoci quod intelligē sm Jo. an. nisi per coniecturam discerni potest in quam partem actus exercetur nō do. an. de ca. pos. c. fi. xxx. col'

¶ Possessio liberi hominis a iure est reprobata nisi ex causa discreta et a iure p̄missa et sic dicta possessio habet animum cum p̄tate in aliquo nō do. an. de ca. pos. c. fi. xxxj. colup v. quāta opi.

¶ Possessio seu quasi uir' maritalis iuste haberi non pt̄ ad ptem possessory nisi de matrimonio constet saltem apparenter non cū exigitur existencia vinculi maritalis sz sola apparencia ex rebus rudibus et principalibus sez consensu tm̄ et hoc inter psonas habiles ad matrimoniū licet non sit inter eos propter aliquod impedimentum et q̄ matrimoniū sit in facie ecclesie contractum uel ab ecclesia approbatum als licet concludatur possessio non sufficit ad possessorium recuperande quia euident' iniusta et ab ecclesia reprobata et ex hoc apparet vnus casus in quo ad habitū quasi pos

sessionis exigitur ut quis pro iure suo utatur et q̃ verꝫ uel apparenter sibi aliquid assit de ꝓprietate illius iuris in quodꝫ tenditur possessio et sic illa quasi possessio habet causam ꝓprietatis amerã nõ vo·an·de ca·pos·c·fi·xxxj·col' v·v·opp·et vi de sub ubo possessoriũ ·ſ·· possessorio vtrũque agenti in causa matrimoniali cũ pluribus·ſ·· ibi sequẽtib⁹

¶ Possessio seu quasi iur⁹ et ttuli beneficij ut queratur exigitur auctas ordinarij inducentis in possessionem q̃ agitur de quasi possessione prelature uel alterius beneficij a canonica tu Vbi aũt agitur de q̃renda quasi possessione iur⁹ canonicalis sufficit alterum de ꝑbus probari ꝓmo q̃ exercuit actus qui solis canonicis ꝓportionantur ut interesse electoribus cõibus tractantibus prebendam recipere stallum in choro habere euangelium et eptam in ebdomada sua legẽ cameraz habere solitam canonic⁹ assignari ꝟ° q̃ exercuit actus promiscuos ꝓportionabiles cũ canonic⁹ ℣° q̃ probet qualiter habetur tenetur et reputatur pro canonico et hoc sufficit ad creandam quasi possessionem saltem pro qua detur possessorium m odium violem ſm Jo·an·tu dic q̃ si agitur soluz de fine querende et habende quasi possessionem iur⁹ ttuli illa non potest acquiri nec haberi nisi detur pacientia illi⁹ a quo pendet illud ius transferre ut collatoris uel instituentis siue inuestitoris quia cum in talibus iuribus non exigit tradicio actualis oportet q̃ quasi possessio habeatur ex pacto illius a quo pendet transferre ius Non ergo in iure canonicali sufficeret pacia canonicoꝝ cum ab eis non dependeat illud ius transferre nisi forte ad capitulum spectaret collacio et hec vera q̃n agitur de acquirenda quasi possessione totalis iuris sed si agitur de acquisicione quasi possessionis alicuius partis iuris canonicalis vt de iure eligendi uel vocem dandi bene sufficeret pacientia canonicoꝝ ex quoꝝ pacto pendet illud ius transferre Sit go cautus articulans ut si intendit concludẽ quasi possessionẽ ꝛespectu ttuli concludat pacienciã illoꝝ ad quos spectat illud ius transferre Set ex hys patet q̃ ad habendam quasi possessionis iuris et ttuli beneficij exigitur q̃ vtens utatur ut iure suo ita q̃ ius adsit vere seu ꝓsumptiue uel colorative et sic illa quasi possessio habet causam ꝓprietatis amerã nõ vo·an·de ca·pos·c·fi·xxxij·col' v·sed est dubiũ et de resp·in lris xj·col' v·ad huiꝰ euidenciaz

¶ Possessio seu quasi ecclesie et tituli in ecclesia non potest acquiri sine scientia et patientia alterius possessoris nel sine patientia custodis qñ ab alio non possidetur est enz necia scientia et patientia confirmatoris et investitoris sine quoz aucte nõ possit iuste possidere nõ vo. an. de ca. pos. c. fi. xlvj. col v. venio ad tertiũ

¶ possessio seu quasi iurium incorporaliũ oim preter quam iuris maritalis et tituli beneficij regulariter nullam habet mixtu ram cum proprietate nec habet causam proprietatis annexam et q° ad finem quis quasi possessionis habende et quecunde non exigitur volentem vti ut pro iure suo ut nõ vo. an. de ca. pos. in lris vj. col v. opp. vto et xvij. col nũc intrinseca et c. nec. i. fallit fin fmio. in quasi possessione iuris plis et actionis qua nũquã possit quis possidere actionem nisi ille cui de iure competit qz alt nõ agit nc possidet ut nõ in dicto c. in lris xix. col v. requiritur tercio

¶ possessio seu quasi iurium incorporaliũ non creatur absq; patientia eius contra quem agitur queri vpa quasi possessio et hoc vbi agitur de quasi possessione creanda sed vbi agitur de creata in aliũ transferenda illa transfertur absq; patiã predicta vnde hus seruitutes vie in fundum suũ cui fundus debetur alienat transfert quasi possessionem illius seruitutis in empcione licet tus fundi fuitus non patiatur qua illa quasi possessio iam erat formata sed si ago nomine querẽ seruitutẽ vie p fundũ tercij quasi possessionem non acquiro nisi tercius patiatur Set hec vera in iuribus in quibus datur quasi possessio fn iuribus aut in quibus non datur quasi possessio ꝛ vsus tm sufficit solus vsus ex pte querẽ intendentis absq; patientia eius contra quem queri intenditur nõ vo. an. de ca. pos. c. fi. xxxj. colump v. nunc ad videndum restat

¶ possessio seu quasi qñ est precaria dicit possidere nomine alieno non proprio quia non possidet ut pro iure suo nõ vo. an. de ca. pos. c. fi. xxxvij. colũp. v. 2° dixi habet tñ ipe precario tenens naturalem possessionem ut nõ bar. ff. de acquir. pos. l. interdũ in prin.

¶ possessio rerũ incorporaliũ in dubio non psumitur precaria secus in quasi possessione oĩm incorporaliũ eciam si illa qñ possessio non fit contra ius quia semp in dubio presumitur precaria et hoc est verum si possessio sit recens secus si

sit .mtiqua relinquitur arbitrio iudicis nō ꝺo·an·ꝺe ca·poſ· c·fi· xxxvj· colꝰ v· 2° ꝺixi

¶ Poſſeſſio ſeu quaſi uſuū incorporaliū non acquīrit ex paciencia grōſa niſi ab utraq; parte agatur ut ille poſſideat cui paciencia p̄ſtatur et talis poſſeſſio ꝺicitur p̄caria que ꝺurat q̄m ꝺiu grā ꝺurat et ideo ſi canonici ꝺe grā admittunt aliq̄ ad eligendum ut coeligat uel in alio actu uocem ſuam ꝺet ille non acquīrit quaſi poſſeſſionem niſi utraq; parte agatur ut habeat et tunc pro tūc acquiritur quaſi poſſeſſio que ꝺurat ut p̄caria quaꝺ ꝺiu grā ꝺurat nō ꝺo·an·ꝺe ca·poſ· c·fi· xxxvj· colꝰ v· 2° ꝺixi

¶ Poſſeſſio ſeu quaſi uſuū incorporaliū ut acquiratur ſta q̄ non ſit precaria requīrit q̄ ille cōꝝ quem acquīrit pa ciatur utentem ut pro iure ſuo Qualiter autē conſtet q̄ ita paciatur utentem ut ꝺicſm ſm ſmo. q̄ hoc conſtare pōt ex uno actu ſi talis ſit actus qui veriſimiliter eciam una uice non p̄mittētur niſi ius hīet ut actus eligendi uel uocem in capitulo ꝺandi uel aliquam p̄ fundum alienū ꝺucendi ſꝺeo ſufficit q̄ una ꝺie aquā ꝺuceīt me ſciente ut viderer pati q̄ illo iure utatur ut pro iure ſuo Si autem actus eſt talis qui p̄ modum facultatis et āmicicie bis uel ter p̄mittētur eciam uis non habenti ſed multociens continuati non pa tētur ut ire p̄ fundum alienū et ſilia tunc ex ꝺuobus uel tribus actibus non acquīrit poſſeſſio Sed iuraꝺicūt q̄ ac quīrit ſi xxx·vicibus uterit Vbi uero actus eſt talis qui eciam multociens continuatus vēriſimiliter patētur eciam iuis non habenti vt ſi vnus in ꝺomo mihi recipetur tunc ex multiplicacione taluī actuū non p̄ſumitur q̄ quis placā tur utentem ut ut pro iure ſuo niſi ex alijs circūſtancijs aliuꝺ inducētur ut ſi eſt talis qui ex ꝺebito hoc conſueue rat ut quia ex cauſa ꝺomini uel prelacionis fuit in ꝺomo ſubꝺito hoſpitatus uel in ꝺomo exempti ex modo eciam iſtiq̄ conſtat quem pati utentem ut ut pro iure ſuo puta ſi ille in cuiꝰ p̄ꝺicio quis utitur contraꝺicebat et michilominꝰ utens uſus fuit Item conſtare poteſt per expreſſa uerba utē tis quibus exp̄imit ſe ut iure ſeruitutis ſꝺci q̄ non ex grā ſed ex ꝺebito ut intenꝺit et is cōꝝ quem utitur nec uerbo nec facto contraꝺicit Ex quibus concluꝺitur q̄ ex actis ex uerbis ex modo et alijs circūſtancijs arbitrabitur bonus iuꝺex et tranſfunꝺit onus probanꝺi in altrum ut per multa ex

empla declarat do. an· de ca· poſ· c· fi· xxxvj· coluꝑ· v· nūc vidē
dum reſtat cū tribus alys coluꝑnis ſequentibus vide ōnō ſmo·
m c· ſi diligenn de preſcip· bar· etiam ponit exemplum de poſ
ſeſſione iuris eligendi ad quam querendam ſufficit vnus
actus electionis ut ipē nō m·l·i·ff· hoc intendo de ih·actuꝫ
priua·ff·

¶ poſſeſſio ſeu quaſi iuriū corporaliū an queratur vtenti ex al
terius paciencia involuntaria dic q; ſi paciencia involuntia
habet in ſe voluntatem meticuloſam et puſillanime tranſfer
tur quaſi poſſeſſio in vtentem que erat formata in meticu
loſam ſi non erat formata creatur de nouo in vtentem qñ
actus eſt talis qui non patēt qui ius habenn licet forte hec
quaſi poſſeſſio non proficēt quo ad oīa remedia poſſeſſoria
Si autem paciencia eſt ex toto involuntaria ut qñ is cont̄
quem intenditur quaſi poſſeſſio contradicat et facit quicquid
pōt ne alt illam acquirat uel forte non audens contradicere
proteſtatur q; non conſentit tunc ſmo· qñq; dixit quaſi poſ
ſeſſionem non acquiri cum appareat poſſeſſionem non habere
am deferendi per quod concludi videtur in corporalibus
violentam poſſeſſionem habēi non poſſe quia in ea creanda
exigitur pan in alia parte ſmo· dixit contrarium Sed pro
concordia dic q; ſi violenter paciens non credit vtentem vt
ut pro iure ſuo non acquīt ille quaſi poſſeſſionem Si aūt
credat eum vt ut pro iure ſuo tunc ſi violencia infertur ſub
iectis poſſidentis non acquīritur quaſi poſſeſſio ydem ſi violen
cia infertur ipi poſſidenn quia non ſuſpicatur ſe poſſe re
pelli ex quo quantum in ſe eſt contradicat uel proteſtat
uel officiū ſupioris implorat ſed ſi non proteſtaretur poſ
ſeſſionem pdit et idem ſi agēt̄ur de poſſeſſione creanda
quia illa creatur et per hunc modum poſſet haberi vio
lenta quaſi poſſeſſio ¶ Quod autem eſt proteſtantem nō
pdē quaſi poſſeſſionem intelligē niſi aliquis actus exti̊or
intercedat ad demonſtrandum priuationem ut ſi veni
ens ad eligendum eiciatur extra capitulum illam qītūcuꝫ
contradiceret et proteſtaretur pderet quaſi poſſeſſionem ſz
ſi non electus non poſſidet ex tali pſeiſa violencia nō creat
etiam quaſi poſſeſſio quia hic deficēt pan Sed ex violēcia
cauſatiua creari poſſit ut premiſſa oīa p exēpla nō do am.
de ca· poſ· c· fi· xl· col· v· 3° dicebam et aliquid tāgit de ēſh· ſpo.
ſalis xix· col· v· ex pte eius

¶ Possessio seu quasi licet non possit acquiri in corporalibus ex paciencia violenta ꝓisa verum est respectu iur̄ sed r̄spāt rei in qua rō̄e iur̄ est dare nālem possessionem ut patet in vsufructu et vsu bene potest acquiri possessio naturalis ꝓ suus rei p vim ꝓisam Sed per hoc non dicetur quis hab̄ quasi possessionem iuris vsufructus nō̄ do. an. de resti. spo. in lris xix. colump. ut ex parte eius et vide. j. ff. possessio iuris vsufructus

¶ Possessio seu quasi iurisdictionis in castro an acquiratur expellenti violenter possessorem de castro dicit bar. q nō si iurisdictio competebat persone in castro sed remittit ad superiorem Tu autem in hoc dubio tene tex. et glo. i de. i. de fo. compe. ut nō̄ do. an. de ca. pos. c. fi. xlij. colūp. v. ex hys apparet

¶ Possessio seu quasi iuriū incorporaliū non potest acquiri sine paciencia eius de cuius perdicione agitur An autem exigatur paciencia ꝓprietarij uel sufficit paciencia possessoris dic q si quis est possessor iuris cuius quasi possessio agitur p aliū queri sufficit illius paciencia ad quasi possessionem tr̄s ferendam ut si existens in quasi possessione eligendi uel pūtandi patitur alium eligē uel pūtare uel existens in quasi possessione iuris subiectionis patitur aliū illo iure vn Si ād quis non est in quasi possessione illius iur̄ si est in possessiōe ipius rei in qua intenditur ius et ipius iuris quasi possessio queri tunc si ille rem possidet iusto titulo et bona fide Ita quod habeat publicianam sufficit illius paciencia alias secus Et si de plurium preudicio agitur oīm paciencia exigitur nō̄ do. an. de ca. pos. c. fi. xlmj. colūm v. venio ad terciū

¶ Possessio iuris eligendi licet acquiratur ecce q aliquis pacientibus canonicis eligat tm̄ ex hoc non acquīritur vnuersalis quasi possessio totius iuris canonicalis cum illam tota re pendeat ab instituente nisi canonici soli haberent ius instituendi no. do. an. de resti. spo. in lris xxj. colump. v. ex ebam 2°

¶ Possessio seu quasi iuriū incorporaliū non acquiritur absq; paciencia illorū de quorū preudicio agitur et si eor̄ iura sunt separata Ita q vni tm̄ fit preudicium et alterius ius saluū manet tunc sufficit scientia et paciencia eius cui preudicatur licet alter ignoret ut si plebanus intendit querere quasi

possessionem plebanalem in plebe alterius dyoc sub illo dyocesano
sufficit sciencia plebani eciam si epūs ignoraret quia ipius epi
non tangitur preiudiciū sed plebani uel siquis intrat eccle
siam aīo querendi quasi possessionem ecclesie et tituli ꝙ non
iur eligendi acquiritur quasi possessio ttuli eciam electorib
ignorantibus sufficit cīm possessorem ecclesie scire de cuius p
iudicio tīm agitur ut p multa exepla nō do.an.de ca.pos.e.
fi.xly.col v.ex hoc ꝛcludit et v.se.

¶ possessio seu quasi subiectionis non potest alterī acquiri in
preiudiciū dñi ex paciencia et obediencia quam subiectus al
teri pstet si dns protestatur q non intendit quod sibi p̄iu
dicetur licet subiecti patiantur sm fo.an. Idem si non protes
tetur dum tn ignoret quia subiecti dño preiudicare nō pos
sunt eo ignorante sm Jmo.hec limita m dño habente qua
si possessionem iur tīm Vbi autem ius est tale q per io habe
tur vera possessio rei et quasi possessio iur in re ut in re vsu
fructus tunc eligitur media via ut mspiciatur animus sub
iecti possessi ut si paciatur ab alio se apprehendi et nō gerat
se m aliquo pro subiecto p̄ini pdut p̄mus et iam ignorans
quasi possessionem Item m eo qui habet possessionem iur
tīm Si alius exercens in subiectum agit creare nouam spm
potestatis per quam non derogatur iuri alterius acquītur
quasi possessio ex sola paciencia subiecti inquantum non
p̄iudicat superiori in aliquo nō do.an.de ca.pos.e.fi.xlv.
col v. ex hys patet

¶ possessio iur vsufructus acquītur ex eo q quis ingre
ditur uel inducitur in possessionem fundi in quo vult
acquirere quasi possessionem vsufructus licet de ipō fun
do nichil percipiat sm Jmo. ut nō do.an. de rest.spo.m
lris xxij.colump.v. per hoc determinatur et vide.s.ff.
possessio seu quasi licet

¶ possessio seu quasi iur vsufructus amittitur eo ipō q
subiectus vsufructuary alteri obedienciam prestat et non
gerat se m aliquo pro subiecto ipius fructuary nō do.an.de
ca.pos.e.fi.xlv.col.v. ex hys patet

¶ possessio seu quasi iurisdictionis non potest acquiri cont
ciuitatem quam tyrannus occupat qui ius non habet ex pa
ciencia transferre possessionem sm bar.quod intelligt qn
tyrannus esset in possessione ciuitatis nondum formata qī
possessione iurisdictionis sed si haberet quasi possessionem

iurisdictionem formatam ex paciencia Jmpatoris uel alterius superioris a quo pendet transferre quasi possessionem tunc illã formatã posset ex sui pusillanimitate pdẽ et p pacienciã in alium transferre nõ do. an. de ca. pos. c. fi. xlvj. colũ v. p hoc infertur

¶ Possessionem seu quasi iurisdictionis nullus potest cõ aliquam ciuitatem acquirẽ vacante imperio cum ibi non sit pson̄a que quasi possideat admnistracionem imperij qua habeatur paciencia Jm bar. quod est falsum quia vacãte imperio succedit papa in admnistracioẽ Jdeo ex paciencia pape queri posset quia vacante dignitate sufficit paciencia custodis admnistrantis nõ do. an. de ca. pos. c. fi. xlvj. colũ v. 2o dicit

¶ Possessio seu quasi iuris conferendi beneficii non potest p aliũ acquiri vacante sede epali nisi capitulum succedat in potestate conferendi quo casu ex pacia capti possit quis ofᷣendo quasi possessiom acquirẽ nõ do. an. de ca. pos. c. fi. xlvj. colũ v. p quẽ decidit

¶ Possessio seu quasi iuris improbam non potest acquiri ut si quis dicẽt se esse in quasi possessioẽ dubitatis quia ste ius est a canone reprobatũ Jdem si quis vellet acquirẽ possessionem meretcalis iuris nõ do. an. de ca. pos. c. fi. xlvj. colũ v. restat ultiõ

¶ Possessio seu quasi iurium incorporaliũ totaliter acquirit qñ exercet actus proportionabiles iuri totali et cuilibet eius pti Jdeo si quis vtitur iure haustus ad fontem aiõ acquirendi viam et haustũ acquirit quasi possessionem vie et haustus et qui vtitur iure canonicali quo ad actum cantandi dicendi et vocez in capitulo dandi iurispronatus quo ad actũ alimentandi pntãdi ac processionis et honorificencie absq; dubio quasi possessioẽ tocius iuris canonicalis uel pronatus acquirit nõ do. an. de ca. pos. c. fi. xlvj. colũ v. restat ultiõ videre

¶ Possessio seu quasi iuris incorporalis an acquiratur respectu tocius iuris per exercicium pcis eius dic q; aut constat de mẽtu exercentis q; voluit possessionem acquirẽ solum respectu pti exercitate aut constat q; voluit tocius iuris possessionem querere aut dubitatur primo casu non acquiritur quasi possessio vltra quam exercens intendat 2o casu distingue aut agitur de quasi possessione creanda aut de iam creata acquirenda Si de nouo creanda et tunc per exercicium in ea spe iuris

acquitur quasi possessio in alia spē eiusdem iur comprehen
sa sub eodem genere si illa alia spes est equalis uel inferioris
gradus nisi possessio sit illicita et cont̄ ius non iustificata
aliquo titulo quo casu tanqm̄ odiosa restringitur ad limites
vsus et non extenditur ad aliam spem eciam minorem licet
autem quasi possessio iusta in vna spē extendatur ad aliam
spem equalis uel minoris gradus tm̄ nūqm̄ extenditur ad
spem maioris gradus quia in disproporcionabilibus de fa
cili non fit transitus nisi intencio illius cont̄ quem queritur
aliud optetur uel nisi quelibet spes maior uel minor sit vni
ca conuencione uel contractu uel actu procedendi quo casu
per exercicium pris tota quasi possessio queritur eciam ad
maiorem spem Si autem agitur de quasi possessione iam ca
pta querenda tunc si iusta est et possessor voluntarie patitur
q alter totū querat absq; dubio per exercicium pris totū sub eo
dem genere clausum acquirit quia quasi possessio tunc est vni
ca sed si possessori volenti acquirē ius resistit uel si nō resistit
non tm̄ iustificatur ex sola paciencia possessoris tūc tantū
qntum exercuit possidet et non plus et idem si pacientia ē
mendosa 3° casu qn̄ dubitatur de intentu statur dicto vtr̄
ius nō do·an·de ca·pos·c·fi·xlvnj·col' v·restat ultimo cum tby
sequentibus columpnis et aliquid tangit de resh·spo·m
lris xxj·colump·v·dicendum 2° et xxv·colump·v·in oī
bus casibus

¶ Possessio seu quasi vtis iurisdictionis in ciuitate acquī
tur corpō q pūlitas ptes ciuitatis mittūtur bamna·q qui
cūq; sic fecerit talem penam incurrit dato q nullus incur
rerit quia eo q actus bamni est vtis ad totū populum et
populus patitur ponere bannum patitur ponentem exercē
iurisdictionem nō do·an·de ca·pos·c·fi·xlvnj·colūp·v·
restat ultimo

¶ Possessio rei corporalis ex vsu partis acquītur ex quali
bet parte que non sit oīno separata ideo si attingo vnam par
tem fundi cum intencione acquirendi possessionem to
tius fundi sub diuiso limite constitutu nō do·an·de ca·pos·
c·fi·xlvnj·col' v·restat ultimo

¶ Possessio rei corporalis semel habita sicut tota tenetur
p vsum pris ita et quasi possessio partis iuris incorporalis
ideo existens in quasi possessione vsufructus per solū vsuz
retinet vsufructū et is quasi possessionem seruitutis actus

vtendo vna retinet quasi possessionem actus quia vnica est pos
sessio et contigua et tangendo partem totum artificialiter
tetigisse videtur nō do·an·de cā·pos· c·fi· xlvij·colunp·v·pu
to dicendum

¶ Possessio seu quasi iurisdictionis non acquīritur vtiter sz
p exercicīū partis ipius iuris qm̄ exercens actum ciuilis iu
dictionis non acquīt quasi possessionem c̄minalis nec spualis
nec meri uel mixti imperij et simili exercens actum iu
dictionis voluntarie non acquirit possessionem contencōse
qua est alterius et maiorus gradus no·do·an·de cau·pos·
c·fi·l·colump·v·hec vera vbi possessio et vide·ſ·ff·se·

¶ Possessio seu quasi iurisdictionis vtis acquītur per exerci
cium partis ipius si ius iurisdictionis vnitū sit conuencōe
uel contractu aut actu procedendi ut quia prelato sit collata
dignitas habens iurisdictionem ciuilem c̄minalem et spūalez
voluntariam et contencioſam ac merū et mixtum imperiū
aut alicui barom sit donata iurisdictio ac merū et mixtū
imperiū alicui9 ciuitatis altero illam non possidente qm̄
donante uel conferente/hys em̄ casibus per exercicīū partis
iurisdictionis tota queritur qua oms ptes et spes vnite
videntur nō do·an·de ca·pos· c·fi·li·col' v·hec vera nisi
altero ius possidente qm̄ donante uel confēte/hys em̄ casi
bus per exercicium partis si ex sola pacienca possessoris iusti
ficatur possessio altrius volentis illam acquirē tunc exercē
do partem cum intencione querendi totū totum quasi pos
sessionem acquirit si non iustificatur ex sola pacienca pos
sessoris tunc tantum qntum exercet acquīt et non plus
Idem si pacienca est meticulosa ut nō do·an· dicto c·fi·li·
col' v·qnīp agit de crcanda et aliquid tangit de resti·spo·
in lris rxi·col' v·dicebam 2°

¶ Possessio seu quasi iuris canonicalis acquītur vtiter p
exercicīū partis ipius iuris si p̄cessit collacio canonicatus
Idem si canonicus exercet actum eligendi uel recepit domū
alijs canonicis dari consuetam uel aliquem alīū actum iuris
canonicalis exercet aō totum quēdi totum queīt quia ac
tus sint ptes subiectiue iuris canonicalis et non habentur ut
spes sepate /sed censentur vnite vi precedentis collacionis
canonicatus nō do·an·de ca·pos·c·fi·li·col' v·hec vera
nisi ius et v·ex hys apparet Vbi aūt collacio non precedēt
et aliquis in capitulo exerceret actum unde vocis i conctu

p hoc non acquit quasi possessionem iuris eligendi /vel vocem vam
di in electione Et idem si esset in quasi possessione iuris canoni
calis per exercicia aliorū actuū quam electionis tunc em acto
eligendi non est omo pars subiectiua iuris canonicalis cū mlti
sint eciam canonici qui non hnt ius eligendi Secus si aliquis
interfuit postulacioni quia per hoc acquit quasi possessionem
iuris eligendi et econuerso cum hec sint ptes coequeue et subiec
tiue eiusdem generis et finis sz prouisionis ut nō c. col' ly.
v. per hoc determinatur et v. Item ex hijs patet Quod autē dictū
est quasi possessionem iuris eligendi non acquiri per exercicium
alterius pris ipius iuris non precedente collacione locum habet
cumagitur de possessione iustificatur possessio volenti acquirē
exercendo partem querit totam quasi possessio tunc est vnita ido
si canonici existentibz in plena quasi possessione iuris canonicalis
aliquis postulauit eisdem canonicis pacientibus acquirit sibi
eciam quasi possessionem iuris eligendi cum patientia canonicoz
iustificetur possessio ut nō ly. col' v. quilz agitur de creanda
et v. hoc dicit archi. Si autem quod dictū est quasi possessionem
iuris eligendi non acquiri per exercicium alterius partis iuris cano
nicalis contradicē videtur quod nō c. c. pnit col' v. per hoc
dico q si quis v. concluditur Ingrediens domū consuetam
conferri canonico uel aliam rem iuris canonicalis scientibus et
pacientibus illis ad quos spectat transferre ius canonicale ac
quiri quasi possessionem iuris canonicalis potest videri q ibi
non loquitur de exercicio iuris incorporalis sed de ingressu
incorporali circa quem ius queritur Vel dic q ibi debet in
telligi de acquisicione quasi possessionis iuris canonicalis q°
ad alia preter qm̄ ad ius eligendi quia id non semp canonici
competit ut dictū est

¶ Possessio seu quasi iuris decimandi p rectorem in parroch
ia sua vniuersalis acquitur pris ipius iuris loco si rector recipit
decimam respectu vni acquit quasi possessionem eciam quo
ad grana et alia decimalia quia possessio est iusta et quia iste
sunt ptes subiectiue iuris decimalis et comprehense sub eode
genere nō do. am. de ca. poss. c. fi. ly. col' v. ex hys apparet Se
cus si quis vellet quasi possessionem iuris decimalis acquirē
in prochia aliena quia tunc recipiendo decimam respectu
vni non acquireret quasi possessionem respectu alterius
specie quia talis possessio non est iusta et ca ius resistit ut
non iustificatur sola patientia possessionis ut nō ly. col'

v· p hoc dicit archi·

¶ Possessio seu quasi iuris decimalis non acquitur ex hoc q quis intret uel inducatur in fundum decimalem nisi aliquid nomine decie inde percipiat nō do·an·de resti· spo· in tris xxy· col' v· si apprehenditur

¶ Possessio seu quasi iur' prōnatus vir non acquitur p exercicium ptis Joco licet quis tanqm prōnus defendat bona ecclesie uel ab ecclesia alimentetur p hoc non includitur esse i qsi possessione iuris psentandi altero possidente nisi forte ex voluntate prōm possidentis aliquem actum ipius iur' exerceat cum totum querat uel aliquis actus precesserit aptus ad trāsferendum ius totale nō do·an·de ca·pos·e·fi· hy· col' v· exhys apparet an autē ex eo quod quis probet se esse in quasi possessione iuris presentandi concludatur quasi possessio totius iuris patronatus vide do·an·de elec· querelam v· nō 2° quod verbū eligendi

¶ possessio seu quasi iur' epālis uel alterius plature siue dignitatis acquitur vir per exercicium ptis qm potuit collacio ipius iuris altero non possidente et exercetur actus in loco siue dyoc uel dignitatis Joco si epūs in sua dyoc Vel etiam vbi est dubium de dyoc exercuit actū crismandi acquir quasi possessionem totius iur' epālis nō do·an·de ca·pos·e·fi·hy· col' v· hec vera nisi ius et hy·col' v· qnqz agitur de creanda Item secus si actu exerceatur in dyoc aliena ut colligitur ex notatis eadem col' v· p hoc dicit archi·

¶ Possessio seu quasi iur' incorporalis concernentis vnā rem tm et totam ipam rem acquit vnūsalit' respectu totius rei ex solo usu ptis ipius rei et vnam rem appello habito respectu ad comphensibilitatem ipius iur' ut in iur' epāli vnam prochiam et in iur' iurisdictionis vnam ciuitatem uel castrum Si autem ius non concernit totam rem sed pōt restringi ad aliquam eius ptem ut fructus vie tunc si usus est indeterminatus in re tota ex usu ptis rei acquitur quasi possessio iur' eundi p totam rem licet ius habens compelli possit ire cuiuslibet modo Sed si usus est determinatus ad certam ptem rei tunc quasi possessio restringitur solum ad illam ptem qua est usus Vbi autē ius concernit res plures et agitur de querenda quasi possessione ipius iuris in pluribus rebus tunc si res sunt omo separate qua nec respectu rei neqz respectu iur' in' eas est cōiunctio aliqua nec queritur quasi possessio nisi in re

in qua datur iur' exercicii nisi forte alie res separate accederent ut subiecte uel accessorie sed si res non sunt omo separate ꝫ iunctę saltem respectu contiguitatis iur' et sunt contigue habitu et actu tunc p exercicii in vna re quęritur quasi possessio ecia quo ad alias Secus si sint contigue solo habitu ꝫ non actu ut p multa exempla nō do·am·de ca·pos· c·fi·lny·col' v· nūc vlr cū tribus sequentibus col'

¶ possessio seu quasi iurisdictionis acquīr' vlr ot' oms de ꝑplo p vnicū actū generalem in illo ꝑplo exc'itū nō ro·odu· ccccxxv· vide·ſ·ſr· possessio officij

¶ possessio seu quasi iurisdictionis in ciuitate uel castro acquiritur in tota ciuitate uel castro eo ipō qđ in aliqua parte ciuitatis uel castri exerceatur iurisdictio scientibus et patientibus illis de ciuitate uel castro nisi forte iurisdictiones essent diuise p quarteria quia tūc licet exc'icium in vna pte quarterij sufficeret de ad quasi possessionem querendam in toto quarterio tm nō sufficēt r'spectu alti' quarterij nō do·an·de ca·pos·c·fi·lny· col' v· nūc vltio r'stat

¶ possessio seu quasi iurisdictionis acquisiti in vna ciuitate uel castro non protendit effectū suū ad aliam ciuitatem uel castrū nisi forte ciuitas haberet castra subiecta in quibus consueuit dns principalis ciuitatis iurisdictionem exercere ul nisi essent alia accessoria tunc em acquirens quasi possessionem iurisdictionis in ciuitate uel castro censetur eciam esse in quasi possessione iurisdictionis in castro uel villa eidē ciuitate uel castro subiectis et alijs rebus accessorijs nō do·an· de ca·pos·c·fi·lny·col' v·si agit' de quēnda

¶ possessio seu quasi iurisdictionis licet acquiratur tota p exercicii ptis eo ipō quia omes ptes iurisdictionis sunt contigue et comprehendūtur sub hoc toto quod est iurisdictō et sic qui tangit ptem totū tetigisse videtur tm exercens iurisdictionem in vno homine vnius ꝑpli non acquirit qđ possessionem in alios homines eiusdem ꝑpli quia licet omes de ꝑplo sint contigui sub eodem ꝑplo non sunt contigui sub hoc toto quod est iurisdictio de qua agitur queri Vnde non datur contiguitas saltem actu respectu illius iuris quod agitur queri et hoc verum qn̄ in ꝑplo non est aliquis superior habens iurisdictionem in omes alias secus Nam si esset ibi dns habens exercicium iurisdictionis in toto ꝑplo et alt' ibi exerceret iurisdictionem in aliquo de ꝑplo tunc acquirit

quasi possessio iurisdictionis in omes de pplo qua vtis iuris dictio iam erat vnita et contigua actu in toto pplo ideo tangens ptem totii tenigisse videtur nec tunc extenditur iurisdicno de psona ad psonam qua vna erat iurisdictio in vna p sona que plures comprehendit et ideo si quis coes habet comitatu et iurisdictionem in comitatu et aluis tangiñ comes exercet iurisdictionem illo paciente in aliquo de comitatu in toto comitatu acquirit quasi possessionem iurisdictionis nō vo. an. de ca. pos. c. fi. añpñt col et nō vo. cū dñ. cccxcix.

¶ Possessio seu quasi iurisdictionis exēs in vniúsitate ut vniúsitatr nō opatur q exerçes censeat acquisiuisse quasi possessionem in singulos ut singulos quia alia est vniuersitas a singulis nō vo. an. de ca. pos. c. fi. pñt colūp. v. et phoc dicit Jmo.

¶ Possessio seu quasi iurisdictionis episcopalis quam habet epūs in certo populo acquitur alteri in toto populo eo ipō q eam exerceret tanquam episcopus in vno de populo sciente uel paciente episcopo ppio nō vo. an. de ca. pos. c. fi. añpñt col v. idem puto

¶ Possessio seu quasi decimalis iur acquisita in vna prochia non opatur acquisicionem quasi possessionis in alia nisi sit illi subiecta uel accessoria nō vo. an. de ca. pos. c. fi. luy. colūp. v. si agitur de quotida exercens autem ius decimale ẽspāu vnius fundi scientibus et pacientibus omibus de prochia si fundus est coīs oīm acquit quasi possessionem totalis iuris decimalis etiam quo ad alios omes fundos nō c. col. v. nisi vltimo Sed si fundus est vnius tñ non acquitur quasi possessio iur decimalis quo ad fundos aliox quia eorū pan nō intercessit et hoc vñ qñ nullus erat in possessione iur decimalis alioqñ si alio existente in plena et totali quasi possessione alter exeret ius decimale in vno fundo sciente et paciente possessore ulius iur acquiret quasi possessionem eq quo ad fundos aliorum quia eorum patientia non requitur ut patet ex notatis in antepñt colūp. v. per hoc dico q si aliquis

¶ Possessio seu quasi iur eligendi uel pñtandi acquisita per exercicium ipius iuris in certa ecclesia non opatur acquisicionem quasi possessionis in alia ecclesia nisi esset ulli in qua factum est exercicium subiecta uel accessoria nō

vo·am· de cau·pos· e·fi·liij· colump· v· si agitur de ꝗrenda

¶ possessio uus eligendi non acquītur si quis eligat ne aliud faciat ignorantibus possessoribus illius quia non amittit possessionem nisi eis scientibus uel de recupacione despectibus nō do·am·de rēsti· spo· in lris xvnj· col' v· quītur 3°

¶ possessio seu quasi uus eligendi an acquīratur sola pacīa exercicij actus eligendi an etiam exigatur paciencia in confirmacione uel in actu quem electus agit ut plat̄us Tu dic q' si constat de voluntate habencis ius eligendi q' pmittit aliī tamq̄m ius habentem eligē hec sola pacīencia sufficit idem si constat tacite ut quia secū eligūt et non protestantur nec aliquid opponūt idem si protestantur tñ ille eis invit' uel de capitulo electis eligit Sed tñ ille ad quos pertinet ius eligendi in continenti post electionem eligerent uel electionem illius electis contradicerent iudic' officiū implorā do uel aliī actum cont' electionem faciendo possent in continenti recupare possessionem Vbi autem actus electionis fiet p aliquem tali modo quod non esset datum de pacīencia et voluntate habencis ius eligendi ut quia pse elegit illis scientibus et tunc cum habeant potestatem contradicendi usq; ad confirmationis actum uel aliī p quem electus se gerat pro plat̄o non intelliguntur actum electionis pati illi ut ius habenti sed quia credunt q' nichil agit et exspectant hoc decretē suo tempore et idem in iure pītandi et silibus nō do·am· c·fi· vlt' col' Et fin pmissa intelligē quod idem do·am·nō de resti·spo·in lris vnj· col' v· requītur 3° vbi cōcludt sufficē q' hītes ius eligendi parantur eligē dato q' electio non habuit effectum Et idem dicit ibi in volenti querē q̄ possessiom uus confirmandi quia sufficit hītem ius confirmandi pati confirmacom

¶ possessio que erat penes plat̄um eo defuncto non extinguitur sed remanet penes ecclesiam et idem videtur in possessione cuiuslibet beneficij et ideo nouus prelatus uel clericus supueniens eciam ante adeptam possessionem prelature uel beneficij pōt nomie ecclesie non suo intentare iudiciū possessoriū pro annua pensione predecessoribus suis soluta et nūc subtracta quod limita nisi alio hoc ius percipiendi pensionē quasi possidēt nō ro·oclu·mj· Et idem nō do·am·de ca·pos· cū sup nj· col' m fi·

¶ possessio tūc acquītur per aspectū q̄n tradens quū est

in conspectu rei eandem possidet/Secus si res est vacans nō bar. in .l.i. in prin. ff. de acqu re. pos. et nō glo. in cle. i. v. porro de here. sup ibo iuramentū hoc intrīgo qn rei vacanti qs vult possessionem acquirē sine tradicione alterius ad hoc pūtem habenti/Sed si executor habens potestatem a iudice mittendi in possessionem tradat per aspectum rem quam ingredi non potest tunc acquītur possessio per aspectum secus si ingredi non potest tunc acquītur possessio p aspectum secus si ingredi potest ut nō ibi per bar. et ita limito qđ nō spe. in ti. de pino et sēdo dicit. ff. cum defū in prin. et quod nō antho. de resti. spo. cū venissent v. vnū non om itto ulti col ‖ Nec dicatur q bar. loquitur in pīcipuo pignore quod solo respectu constituitur qn non patet ingressus q. hō opetur fauor iudicioū quia non mīnor est fauor et auctis executoris ppe qm inferiorus iudic et optimo bar. ē valde equa et optime probatur in .l. quamuis. ff. de bo. auc. nū. spo. et de damp. infec. l. finita. ff. illud et. ff. pnīt. In quib patet q tenuta que est magis meri facti quā possessio ut nō bar. in dicta .l. in prin. acquītur p aspectum i cta tradicōne executoris non hītis libertū aditū ad rem ergo p eandem eciam rōnem acquītur possessio et hoc voluit bar. in dicta .l. in prin. in qōne quam formal de detencione Vbi queat an detencio ita acquiratur ex tradicione executoris facta p aspectū sicut possessio quasi non dubitatur qn possessio acquiratur sed de detencione dubitatur quia mag est facti Adde limitando bar. q tūc demū iussus mitti in possessionem per executorem acquīt possessionem p affectū qn sit p amicū q possessionem intrare non potuit et ita limitat ange. in .l. cū vno. ff. fi. ff. de bo. nū. po. et est casus in c. cū stingit de dolo

¶ Possessio non acquītur michi p amicū nōie meo intrantem et possidentē nisi ratam habeam et ita intelligitur regula Is pos sidet nō ro. oclu. exlv.

¶ Possessio semel habita pīmītur usq ad mortē stimatā nisi contrū pbetur nō ro. oclu. exr.

¶ Possidere presumitur qui detinet no. ro. condu. cly. in fi.

¶ Possidenti condicio melior est in pari causa de prben. c. fi. a sede li. vj.

¶ Possessio recens non facit pīmum in beneficialibus bonā

fidem nec iustū ntulum nō ro· conclu· mj· et Jnno· in c· ij· de resñ· m mtr·

¶ Possessio beneficij dicatur colorata si possidens dicat de institucione p epm facta licet non doceat de pmtacione ob q̄ facta fuit institucio nō ro· condu· ccc lxxxmj·

¶ Possessio contra reseruacionem jp̄alem obtenta est mere facti et caret omī effectu et adminiculo iur̄ sine quo in beneficialibus possessio non procedit et est inualida nō ro· cōclu· clxxxmj· als xvj·

¶ Possessionem beneficij pōt auctē p̄pria ingredi quicūq̄ habens canonicum titulum sin hosti· et Jo· an· ut nō do· an· de ca· pos· c· fi· xxxv· col' et de resñ· spo· in lris xxvj· col' v· venio ad ult' in fi· calup·

¶ Possessionem beneficij violent' ingrediens priuatur omī iure quod habet in eo etiam si hys que violenter expellitur occupat nuiste nō ro· conclu· xvj· et conclu· ccc lxxix· Secus si ingrediens possessionem nullam violenciam cō mittit licet propria auctoritate ingrediatur ut nō ro· condu· cccxl·

¶ Possessio beneficij amittitur eo pō q̄ quis renuntiat bñficō no· ro· conclu· cccxlv· quod est vīm in possessione iuris secus in ea que est facti et idem in eo qui renūciat lui et cause et iuri suo quia retinet possessionem facti nec licet ei in cuius fauorem renūciauit apprehendē possessionem p̄pria auctē et si renuntians ulla possessionę que est facti spolietur restituet nō ro· conclu· clxij·

¶ Possessionem beneficij quis amittit eo pō q̄ bñficiū pmittit Jdeo non agit interdicto vī vi nec ex canone reintegranda nō ro· conclu· ccccxxix·

¶ Possessio in beneficialibus potest haberi absq̄ canonica institucōne et sic defectus p̄rietatis tituli non impedit possessionem nec effectum a sola possessione deriuatū nō do· an· de resñ· spo· in lris nj· col' v· nō q̄ contra licet aūt ad possessionem habendam non requiratur canonica institucō requīritur tñ colorata siue titulus putatiuus ut nō xij· col' v· ad huius euidenciam

¶ Possessio an p̄datur eo pō qđ possessor permittit alīm de facto tenere per annum negligendo petere Vide Jo· an· de elec· querelam super uerbo de nō et vide quod nō de resñ· spo· olim· i· p do· an·

¶ possessio seu quasi eisdem modis quibus acquitur eisdem cō trarys pditur vnde possessio acquisita per mstallacōm pditur p dēmstallacōm quod est vñ cui mstallatur per habentem ad hoc potestatem Si autem alius ad quem non ptinet mstalla ret non facēt de mstallatiōne perdē generalem possessionem dig nitatis sed ulius loci tantum vnde demstallatus fiunt secus si esset spoliatus auctoritate superioris uiris ordine fuato fm hmo · de resti · spo · in ltis xxxij · colūp v · vers ad qrtū

¶ possessio ciuilis et naturalis transfertur in aliū per cō stitutum si constituens vtramq habebat Si altram tm il lam tūsfert quam habuit nō bar · ff · de acqu · pos · l · interdū ff · fi · et C · de pig · l · creditores v · Item queo q si mstrō si nullam habuit sed simpliciter dimebat omez possessionez transfert nō bar · c · n · l · quid me m prim · et dicta possessio que acquitur ex constituto est vera possessio non ficta sed ē dicio facta sic ut ibidem nō per bar · et idem dicit do · an · de resti · spo · cum venissent mj · colūp · in fi · et vide · S · ff · pos sessio seu quasi cum

¶ possidere dicitur quis vi clam uel pcario ab alio qui ab stulit uel possessore absente uel ignorante intrauit uel ab eo pcario rogauit nō do · an · de prescrip · veniens v · col in principio

¶ possessionem ciuilem et naturalem transfert possessor in emptorem uel alium a quo pcario rogat et imediate per talem rogationē transfertur naturalis in rogantem que est noua possessio a prima qua erat naturalis simplicita ista est naturalis precario nō bar · de acqui po · l · int'dū in prm ·

¶ possessionem pcario rogans ab alio siue constituens se ab alio pcario possidere possidet naturalit' sed constituens se alterius nomine possidere nullo modo possidet Sed si in eodem mstrō eadem hora confecto vtrūq ponitur sez rogari pcario et simplex constitutō uel conductio nullam possessionem retinet nec habet que pcario rogat Si uero in mstrō sic contineatur constituens se dicti emptoris uel creditoris nomine pcario possidere talia verba ex mente cō trahentiū important pcariū tm et sic emptor uel credi tor possidebat ciuilit' venditor et debitor nāliter pcario tm sz iba magis apta ad pcaria q dicit constituit se dicto venditor a dicto emptore uel creditore pcario nomine possidē nō bar · de

acqu. pos. l. interdū in prin.

¶ Possessionem p̄cario rogans ab vno si postea eandem rem pre cario rogat uel conducat ab alio p̄uat p̄mū sua possessione et 2m̄ facit possessorem Secus si quis p̄mo constituit se simplicit alte rius nomīe possidere deinde ab alio p̄cario rogat uel eius no mine possidē constituit quia tūc p̄mū possessione sua non p̄ uat Ratio dic est quia p̄mo casu p̄cario rogans naturaliter possidebat 2° casu simplicit constituens nullam possessionē habebat nō bar. ff. de acqu. pos. l. interdū. ſſ. fi. et. l. qui pig noris et de vsuris. l. celsus v. fi pone

¶ Possessionem precario rogans ab alio si non restituit rem ei a quo rogauit dicitur eum spoliare possessione nō bar ff. de preca. l. fi. et probatur in. l. colonus de vi. et vi. ar. ff.

¶ Possessionē nullā retinet qui rē suā possidet ab alio con uicit nō bar. ff. de acqu. pos. l. interdū in prin. et de vsuca. l. celsus v. sed pone

¶ Possessionem ciuilem tm̄ habens si rem quam ciuiliter pos sidet in emphitosim dat et se nomine emphiteote possidere constituit transfert in eum ciuilem quam videtur voluisse cum habere donec acquirat naturalem que sibi competentura est pro suo iure emphiteotico nō bar. de acqui pos. l. inter dum. ſſ. fi.

¶ Possidere dicitur creditor ciuiliter et naturaliter rem sibi pignoratam quam debitor ipius nomīe creditorē constituit possidere Sed si p̄cario rogauit a creditore tunc creditor ciui liter possidet debitor naturaliter et p̄cario nō bar. ff. de acqui pos. l. interdum in prin. et de vsuca. l. celsus v. si pone Si aut non constituit nec rogauit sed tradidit realit tunc creditor possedit ut. l. cū et sorti. ſſ. pignus. ff. de pig. ac. et facit fruc tus suos ut. l. si pignore. ſſ. si p̄do e. ti. et agit furti et con debitorem ut e. ti. l. si pignore in prin. agit etiam quod metu causa ut e. l. si pignore. ſſ. i. agit etiam interdicto vnde vi con debitorem spoliantem ut nō glo. in re. l. si pignore. ſſ. post dustrū et nō bar. de p̄ca. l. fi. Item eadem rōne agēt vi bono rum raptorū pro re mobili aduertendum tm̄ est q̄ possessio qm̄ habet creditor debet esse ad comodū debitoris quo ad dnīm et vsucapiendi condicionem et illo respectu dicitur de bitor possidere non creditor ut. l. sciendum. ſſ. traditor. ff. qui sat co. et ibi nō in glo. et ideo debitor rem pignorata vendendo et tradendo uel emptorio nomīe constituendo

transfert in eum dominiū et vsucapiendi condicionem ut nō
bar·in·l·celsus v·sed pone de vsuca·ff si creditor emptorem nō
admittēt videtur debitorem spoliare per·l·colonus·ff·de vi et vi·
ar·ff· sed liberato pignore debitor recepit omēm possessionem
habere qñ liberatur per solucionem uel aliter ex voluntate credi
toris secus si p aliam uiis subtilitatem nō bar·ff·de acqui·pos·
l· qui pignoris et de preca·l· si debitor et hoc intelligo qñ li
beratur debitore rem detinente secus putarem si res esset
penes creditorem quia licet p̄cariū extinguatur p solucionem
non resoluitur possessio existens penes creditorem que est
facti ideo a iure resolui non potest sed requīritur contrarius
factū et vide·ff·g̃re sequen

¶ possidere dicitur creditor rem quam debitor eius nomine
constituit possidere et ꝓterea licet debitor eam vendat et
emptoris nomine possidere tur constituens non transfert in
emptorem possessionem quanquam transferat vsucapien
di condicionem nō vo·an·de resti·spo· cum venissent pnlt
colump·

¶ possessio quam tenet dñs per colonū an amittatur si co
lonus admittat emptorem qui a dño emit vide bar·ff·de vi·
et vi·ar·t· colonus et·l· cū fundum

¶ possessio seu quasi uxis matrimonialis solo aīo non pdit
uel si pdit solo animo recuperatur eo q̃ petitur nam ma
trimonialis possessio est connuncta proprietati non abdica
bili nuda voluntate sapit ergo possio nāz ꝓpetati nō vo·an·
de resti· spo· m lxis v·quid si vir

¶ possessio ciuilis uel naturalis non acquīritur per īmissiō
ex p̀mo decreto factum in psonali sed missus in reali uel vpo
thecaria possessor efficitur nō bar· in·l·ny·ff·fi·ff·de acqui·pos·
et vpothecaria procedit qñ creditor fuit missus in possessio
nem rei obligate quam non possidebat aliqñ p̄ immissiom
ex p̀mo decreto possessionem pdet et solam detencionem q̃
reret nō bar·in·l·si quis hoc tñ non firmat sed vide p eum
in·l·si finita·ff· uul de vsurp· infec·v·pone q̃ ipē aīa e·finit
quod dictum est in personali procedit etiam si īmissio fiat
pro execucione rei iudicate nō bar· in·l·annuo pio·ff·si sup
rebus de re iud/Contrariū sentit et melius in·l·is cui·ff·qui
seruandorū·ff·ut q̃o lege vbi distinguit mr̄ creditorem mis
sum in possessionem quia debitor non defenditur que missio
appellatur ex edicto p̄toris et intermissum quia debitor nō

ſolut que appellatur ex ẽpto impatorus et hoc facit missiõ pos
ſeſſorem ut eſt tex· in dicto ·ſſ· qui ſeruandorũ in fi· et m·ſſ·
quem poteſt in c·l· quia ergo missio facta pro execucione rei
iudicate fit qua debitor non ſolut missum poſſeſſorem fa
cit ad hoc facit quod idem bar· nõ m·l·ſi pecume ·ſſ· fi·c·n·
et melius m·l· postquam ·ſſ· ſmpator ·ff· ut le·no·ca· et ibi
eſt bonus tex· ſed licet missus in personali nullam acq̃rat
poſſeſſionem acquũt tñ detentacionem custodie causa nõ bar·
m·l· mj·ſſ· ex contrario in fi·ff· de acqui·poſ· et·l· ſi finita
ſſ· iul de damp· infec· et ibi glo· et ꝓtẽa non lucratur fruc
tus ut nõ bar· in dicto ·ſſ· iul ſmo· tñ dicit q nec detenẽz
acquũt ſed eſt custos non detentator Ideo non poteſt rei vẽ
dicacione conuenirj ut nõ p eũ in c· qm frequenter ·ſſ· ut lit
non contſ in glo· ſup ibo poſſeſſionem Et idem tenet ſpe· ut
nõ do·an· in dicto c· qm frequenter ·ſſ· pnlt v· nũquit of
detentorem in fi·3c colũp· tenet q missus ex ꝓmo decreto
tñ hr nudam detencom et nichil plus acquũt ſed tex· vide
tur dicẽ q habeat ſolã custodiam in·l·is cui m prin· ut·ff·
ut in po·le·

¶ Poſſidens p ſeipm retinet non ſolũ ciuilem ſed eciam
naturalem licet absens ſit a re poſſeſſa dum tñ non diſtet ab ea
ultra decem miliaria ut nõ glo· quam bar· approbat in·l·i·in
prin·ff· de acqui·poſ· et cy· in·l· licet c·c·n· ſed ſi ultr decem
miliaria diſtaẽt tunc naturalem ꝑderet ſic debet intelligi·l·
da poſſidẽ ·ſſ· qui ad nũdinas ·ff·c·n·

¶ Poſſidens per colonũ retinet ciuilem et naturalem eciã
absente colono a re poſſeſſa·l· ſi colono ·ff· de acqui·poſ·i
tex· et glo· et per bar· et qd dicit de colono idẽ de ꝑcurẽ
et quolibet alio nomine alterius detinente nõ bar· in·l·
i·ſſ· non autẽ aly ·ff· de vi· et vi·ar· et videtur tex· in·l·nj·
ſſ· quod finis et·l·fi·c·n·

¶ Poſſidens per colonũ uel aliũ non ꝑdit poſſeſſionem lic
colonus poſſeſſionem ꝑdat et aliis occupat Idem ſi colono
aũ defẽdi excat ut nõ bar· in·l·pegre ·ſſ· quibus ·ff· de
acqui·poſ· Sed licet ex defectione colom dñs non ꝑdat ciui
lem ꝑdit tñ nãlem nõ bar· in·l·ſi de eo ·ſſ· ſi forte c·n·Vbi
aũt colonus deicitur uel ſponte tradat dñs ꝑdit vtrancq nõ
bar· in dicto ·ſſ· quibus Et do·an·de reſti·ſpo· olim cañ v·opp·
q et ſi tradicio p duas caluꝑnas quod intelligi ſi vẽ tradit
ſecus ſi fiat nõ bar· in·l·quãms ·ſſ·i·c·n· et de vi· et vi·ar·

·l·i·in fi· vbi aũt deiciatur dns nullam pdit sed si dns sponte tra
dit uel pro alio possidere constituit vtrunq; pdit ut nõ bar·in
l·quod in eo in prin·ff· de acquũ pos· et·l·i·ss· non aũt aly·ff·
de vi·et vi·ar· Vbi uero nec dns nec colonus deiciatur ſ colo
nus ligatur in fundo uel domo detinetur uel ab alio iniuſtus
ſuit impatus metu recessit aut postquam alter fuit fundũ
ingressus metu non audet colonus ad fundum reuerti dns
pdit vtrumq; ut patet in tex· et glo· et p bar·de vi·et vi·ar·
l·i·ss· non aũt aly usq; ad·ss· ultm Idem ſi colonus dmũ deie
cit uel emptorem quem dns iussit in possessionem ire colo
nus sciens non admisit ut·l· colonus et·l· cũ fundũ e·n· vbi
est casus dns aut possidens p aliũ nũqm pdit possessionem
solo aĩo constituendo in mente se non velle possidere ut nõ
glo· in dicta·l· pegre·ss· quibus et ibi videtur tex· et nõ bar·
in·l· quod in eo inprin· ff· de acquir· pos· in oppositione ipi
facilt de dicto·ss· quibus et nõ glo· in·l· tercia·ss· in fin
tenda e·n·

¶ Possessio danda pro execucione ſiue dari debet corporalit
et actualit de re iudi· cũ aliquibus et ny·q·i·ss· sed notandũ
p quod videtur q· non sufficiat constitutũ in contrariũ facit
qua sufficit pro execucione transferre naturalem possessiõ
ut dicto·ss· sed nõndũ que nãlis transfertur p constitutũ
ex corpore constituenti et appellatur vera possessio ut nõ
bar· in·l· quod in eo inprin·ff· de acquir pos· Item pro execuõe
sufficit possessionem dare per aspectum ut nõ do· an· in dicto e·
cũ aliquibus ergo pari modo sufficiet dare p constitutũ nisi dice
tur q; in aspectu intuenti actus nãlis visus que est vnus ex
q̃nq; sensibus corpis Deeus in constituto sed et in constituto ſſ
fertur possessio in certo actu nãli et corporali constituenti p quẽ
ipẽ constituens pmo acquisiuit sibi possessionem ut nõ ſſmo·et
do· an· in c·cũ venissent de restit· spo· et bar· in·l· qõ in eo inpi·
et vide·s·possessio seu quasi omm

¶ Possessio quam quis pdit ex eo quod suspicatur se ab alio in
rem possessam ingresso repelli posse acquĩtur ingresso eciam ig
noranti et hoc opatur animus et corpus ipius ingredienti qui
fuit ab initio in possessiõe querenda ut nõ p glo· et bar·in·l·ff·
et ſi nolit·ff· de acquir·pos·

¶ Possessio acquĩtur alti p alterũ non solũ ex mandato pre
cedente sed eciam ex ratihabicione secuta nõ Jo·an· de pben·
accedens

¶ possessionis due sūt spēs vūmxat ꝑpe loquendo ciuilis et nālis que nālis q̄nq̄ appellatur nō bar·ff·de acqui·pos·l·i·in prin·et l·dā possidere ·ff·fi·et do·an·de resti·spo· olim cautam v·opp·q et si tradicio

¶ possessio q̄n dicatur pacifica et q̄n non vide glo·et la·de elec· ꝛmissa li·vj·et do·an· in de·gre in fi·de rpt et per pau·ibidem qui dicit q pacifica est q̄n sine controuersia uir uel facti uidiciali uel extraiudiciali quis possidet ſmo·dicit q illa est possessio pacifica que non turbatur de facto licet turbetur de iur ut ipe nō de app· constitutus et idem ibi hosti·in glo·vj· et idez sentit archi·et Jo·an·de preben· licet epus sup ubo pacificam vide decisionem in antiquis que idem sentit conclu·lv· et vide oīno bal·c·de rei ven·l· ordinary v·deinde quero et vide autho·in c·de milia de p̄ben·ij·col

¶ possessio officy uel dignitatis non probatur per exercicū actus non pertinentis ad officiū nl' dig'te aliquo iure ut nō Jo· an·in c·ut nrm de offi·archi·

¶ possessio an p̄datur si sequestrat penes aliū vide sub ubo seqs trū·ff·sequestrū possessionis

¶ possessio q̄ndo dicatur turbata vide sub uerbo actor·ff·ac tor si egit

¶ possessio an p̄datur p negligenciā non eunt ad locū possessi et quanta tpis negligencia requirat vide c·de ser·fu·l·i· in glo·mag in fi·et ibi p bar·et plenius p eūdē in·l·si de eo·ff·si de fonte·ff·de acqu·pos·

¶ possessor q̄ntūcūq notorū sit eū muste possidere nō debz ānoneri de possessione sine iur ordine nō ro·conclu·xvj· et conclu·c·lv· Vide oīno quod no·pe· more de offi·or·c·ordina ry li·vj·v·quero an in tradicōne vbi ponit mtellectum c·luz eps de p̄ben·li·vj·et vide sub ubo possessio p totū

Possessorū p totū

fructus p totū

¶ possessor eciam violenē existens in quasi possessione eligen di conferendi uel p̄ntandi si eligit confert uel p̄ntat electio uel collacio et p̄tacio tenet si de eius violencia uel mala fide non constat alias cessatur quod per eum factū est no·ro·cōclu· cclxvij·

¶ possessor invasor qui tū pacifice possidet an possit eligē ofre uel p̄ntare vide ro·conclu·cclxvij·

¶ possessor castri uel ville cuius rōne habet ius p̄ntandi ad

ecclesiam pōt pntare licet an nūqm pntauerat qua castrū semp
videtur dictū ius pntandi retinuisse et possedisse non obstante
q sup castro fuerit guerre uel lis mota nisi lis fuisset mota
sup ipō iure uł possione pntandi nō ro. ocliu. cxxxvij. Idem nō
vo. an. in c. ex lris in fi. de nūr pa.

¶ Possessor benefic pōt compelli p suū iudicem ordinarū
ostendē titulū benefiq sed p collatorem uel instituto rem bnfiq
qui non sit ałs iudex suus non pōt compelli titulū ostendere
si m eū ut taliter bnficiatū consensit ut qua eū ad osculū
admisit et hoc verū qn vicū est tale in quo potuit collator
dispensare ałs non proficet patiencia collatoris et quolibet
casu auditur collator si vult probare defectū tituli Sed si colla
tor non consensit in eū tūc pōt ipm compellē ut ostendat
titulū nisi esset talis psumptio que in collatorem transfidē
onus probandi nō vo. an. de resti. spo. in lris xvij. col v. si go
queritur

¶ Possessor benefic. cui ius cōe resistit ut qua duo incompa
tibilia possidet potest compelli ad instanciam aduersarij ostendē
titulū siue possessionis quod est vtm si petens docet aliquid de
suo interesse ut qua dicat beneficium ad se spectare nō vo.
an. de resti. spo. in lris xvij. colūp. v. si queritur an ad instā
ciam

¶ Possessor pōt illum qui rem ab eo possessam ingreditur et
occupat repellē gpa aūcte sine ingressus et occupacio fiat vi
siue clam et siue possessor priuetur ciuili possessione siue nō
ut nō bar. in l. i. C. vnde vi et Jnno. de resti. spo. olim causa
et ibi uidetur casus in priuato possessione rei imobilis fm
Jnno. et ff. de fur. l. si quis in seruitute in fi. vbi loquitur i
priuato possessione rei imobilis in l. eū fundū ff. de vi et
vi ar. In hoc casu est dra an possessor priuetur ciuili an nō
qua si priuatur debet statim cū scitur priuacōm repellere
et muriam gpulsare non ex intuallo ut dictū est c. olim caz
ff. de vi. et vi. ar. l. ny. ff. cū igitur Sed ubi non priuatur pōt
semp repellē donec ingressus nālem occupat qua illa semp
turbat dinn in ciuili ut nō glo. in l. da possidē. ff. qui ad
nūdinas. ff. de acqui. pos. Ideo dicitur muria in continen
gpulsari cū ingressus tenendo nālem semper stat in actu tur
banti possessorem in ciuili ut nō bar. in dicto. ff. hoc intendic
tum nisi tanto tpre possessor neglexisset recupare nālem
qō psumētur pdidisse ciuilem ut nō bar. in l. si de eo. ff. si

forte de acqu·po·Vide do·an· qui predicta declarat et limitat
de resti· spo· olim causam in v· oppo· dode q possidens eciam cum
liter et naturaliꝫ non potest ꝓpria auctē expellē detinentē
bona fide licet iniuste diu tm detineat iniuste a se possiden
te ut nō bar·in·l·i·ff· neccio·ff· si ven·no· mu·in po· in·ad
uerte q dici potest qđ ideo ibi non potest detinentem ꝓpria
auctē repellere quia causam habuit a mulie·ff· missam in
possessionem auctē ꝑtoris non potuissent per heredem ꝓpria
auctē expelli et ibi dictū est quem possedisse recuperare pos
sessionem auctōitate ꝓpria intellige non solum per se ħ eē
per alios amicos suos ut nō glo· in dicta·l·tercia·ff· cū igi
tur et·l·cū fundū et est tex·in·l· sed et ꝑtus·ff· queritur
ff·quod me·cau· Sed Jo an·dicit q tunc licet ꝓpria auctē
expellere ingredientem alienam possessionem qm expelles
retinuit ciuilem ut qē nō in addi·spe·in ti·de pen·et vo·
ff·i·in fi·

¶ possessor rei potest acquirē a uero dno eiusdem rei do
minū et a non dno publicianam dūmodo non sit contra
possessorem super eadem re lis mota qua casu lite pendēte
potest acquirere dominiū sed non publicianam nō do·an·
in c·fi·ut li·pen·

¶ possessoriū solum non intelligitur intentare ħ eciam
petitoriū qui in libello narrat se canonice institutū nō glo·
de fil' ꝑbi· constitutus quod intellige qm id non solū in nar
racione sed in conclusione libelli deduxit alꝫ secus quia ubi
narrationis libelli declarantur et restringuntur ꝑm vim cō
ctionis nō do·an·de fo·ope· ex pte·l· col' v· nō qūto et vide sub
ubo ꝓbacō·ff· fructꝫ·ff·

¶ possessoriū non solū intelligitur intentare ħ eciā petito
riū qui super spoliacione petit sibi iusticiam exhiberi nō glo·de
or·cogn·cū dilectus in glo·hic pau et idem sentit glo·in c·fi·
c·ti·quod intellige qm id fuit deductum in narracione et cō
clusione libelli secus si conclusio libelli ad solum possessoriū
sit restricta licet in narracione fuit eciam petitorium ex
pressum nisi post conclusionem ad possessorium restrictam
addatur ēta super quibus omnibus peto michi iusticiam
fieri qua tunc virtute cle ut non sit frustra intelligit eciam
petitoriū deductū ꝑm Cal·ut nō do·an·de or·cog·cū
dilectus ad fi·mj·col'

¶ possessoriū solū non intelligitur intentare ħ eciam pe

tiorū qui deducat ius in re nō de resh· in mte· c·ij·in glo. vltā in fi· Idem in eo qui petit suū titulū confirmari uel ad uersē parti ꝑpetuū silenciū imponi ut nō de concess· ꝑben. post electōm in glo· sup uerbo confirmari Idem in eo qui dicit rem ad se pleno iure spectare ut patet in c· licet cum de proba· Sed si diceret rem ad se spectare uel pertinere de iure tunc dicitur possessorium et petitorium intentare nō bal· c· si a non compe· iudi· l· si de ꝓprietate v· quero quid et v· se·

¶ possessorium cum petitorio intentatum habet hoc priuilegium q̄ quelibet pars potest petitorium vtriusq; partis suspendere quod est verū in causa beneficiali sedī causa ꝓphana si non fuit suspensum in causa principali nō potest in causa appellacionis suspendē petitorium nisi ase intentatū nō ro· conclu· cc· vide omnō do· an· qui aliter loquitur de ca· pos· pastoralis· ss· si uero in· i· opp· et de rēsh· spo· ex conquestione pnlt et vlt col Item etiam in causa bñficiaa li tūc demū pōt quis suspendē petitorium vtriusq; q̄n agitur ꝯ spoliantem uel mandantem et hoc in eorū odiū Secus si agit cont̄ tertiū ut ipse tercius compareat rōne sui interesse ut nō ro· conclu· cxliij· et do· an· de resh· spo· in lris vnj· colūp· v· opp· q̄ agenti et vide conclu· cccxcv· et in cle· i· de ca· po· Et vide· j· ss· possessorium cum petitorio· ss· possessorium dedicens

¶ possessorij q̄n intentatur simul cū petitorio non pōt ps aditā petitorij suspendē si ante suspensiōm ꝓpa apposuit ma num in beneficio de quo agitur prouidendo de illo actori nō ro· conclu· cccxx·

¶ possessorio agere volens si suspendit petitorium vtriusq; partis licet protestetur quod non intendit ab illa protes tacione recedere nisi hoc exprimat tamen postea offerē do libellum in vtroq; videtur aditta protestacione recedē nō ro· conclu· cccxlij·

¶ possessorij si simul est cū petitorio intentatu et postea petitorij est suspensum intelligitur iurisdictio iudicis su spensa ēca omia petitorij concernencia Ideo coram eo nō valent probaciones postea recepte nō ro· conclu· cccxx vnj· Idem tenet do· an· in c· pastoralis de ca· po· xnj· col v· ex hijs deciditur

¶ possessorio et petitorio simul intentato et postea pe

torio suspenso si feratur sentencia in possessorio et appellet ab ea et omittatur an primus iudex possit in petitorio procedere uel secundus Vide sub uerbo iudex qui pronunciauit.

¶ possessorium cum petitorio ad iudicium deductum habet hoc priuilegium q petitorium suspendi potest non solum in prima causam in 2a et tercia instancia et quod forcius est potest actor qui semel petitorium suspendit et postea illud reintegrauit iterato et sepius id suspendere quia tale priuilegium suspendendi concessum est in odium spoliantis quod intelligi nisi ante sedam suspensionem foret super petitorio pronunciatum quia tunc amplius suspendi non potest nō ro·conclu· cclxv· Et quod dictum est de suspensione in secunda instancia procedit qn̄ vtriusq; est deuolutum ad curiam secus si alterum duntaxat deuolutum sit nō ro· conclu· cc·

¶ possessorium intentans simul cum petitorio si suspenso petitorio obtineat in prima instancia sententiam in possessorio et aduersarius appellet potest eo inuito in 2a instancia ad petitorium redire et in eo procedere nō ro· conclu· cccc·

¶ possessorium si simul cum petitorio fuit ante ferias incohatum an postea tpre feriarum possit petitorium suspendi vide sub ubo ferie· ſſ·

¶ possessorium recuperande principaliter intentans uel ei cui petitorio eo tm postea suspenso potest repelli per exceptionem papalis reseruacionis que nedum afficit titulum sed eciam possessionem et sic pdictam reseruacionem notorie constat de nō iure agentis sine alia discussione Vbi enim obiectus de non iure agenti aliquam discussionem requiret tunc petentem restitucom non impediret nō ro· conclu· xvj· Et quod dictum est de papali reseruacione intelligas de speciali uel generali cta Secus si generali et dubia sit nō ca· in fi·

¶ possessorium recuperande intentans succubit si opponitur et probatur eius spontanea renunciacio uel extincta bñficij vel pactum de non petendo uel non agendo uel eius violenta possessio uel ppria confessio uel alia admissa probacio p quam constet de non iure agenti Et idem qn̄ ius cōe est cont agentem nō ro· conclu· cccbxxvj· Et quod dem

est de renūctiacione procedit licet non appareat q̄ fuit p̄ sup̄iorem
admissa ut nō ro. conclu. ccexlvij. Et intellige de renūctiacione
facta ante spoliacionem quia facta post non obstaret sed bene
obstaret pactū sine iuramentū de non agendo uel ēstitucōm
non petendo etiam post spoliacionem factam ut nō ro. conclu.
ccbxxxvij. dūtr tn̄ q̄ non p̄ōt dici constare de non iure in
pentorio ad possessoriū excludendum nisi postquam in pos
sessorio sit conclusum in causa nisi dicētur constare per con
fessionem quia tunc etiam ante condom p̄ōt ostare de nō iur
ut no. do. an. de ca. po. c. pastoralis inprin. in q̄rta carta
v. Item ex his deciditur

¶ Possessorio recupande agens contra spoliantem si pro
eadem reconuenatur pentorio per tercū nō illū tercū ter
cū repellē potest per exceptionem dicendo eū non audien
dum donec ip̄e spoliatus ad possessionem fuit restitutus
nō ro. conclu. cccxcix. et nō do. an. de restī. spo. in lr̄is vij.
col' v. opp. q̄ agens

¶ Possessorio agens an possit oppoi excepcio spoliacois
facte per tercū uel etiam per ip̄m actorem vide sub uer
bo excepcio. ff. excepcio spoliacionis et. ſ. ff. possessorio re
cupande agi

¶ Possessorio recupande agens succūbit si reus probat q̄
tercius possidebat tempore quo actor possessionem m̄tuit
nō ro. conclu. cccxx. et do. an. de restī. spo. sollicite v. opp. cū
glo. idem si reus probet si tūc possedisse quia in possessiō (qui
continuat tūc spoliat et h° est vez̄ ecā in pentorio si sit pre
sūpcio de iur̄ cōi ꝺ̄ reū nō ro. conclu. cc.

¶ Possessorio recupande agens necesse habet probare in
beneficialibus titulum uel colorem tituli quod tamen mag̃
de stilo quam de iure scripto receptū est nō ro. conclu. cc
lxxix. et hoc procedit q̄n possessoriū principaliter intenta
tur secus si medienter ut q̄n petitur restitucio p̄ viam at
temptati quo casu sufficit probare possessionem simplicē
non coloratam si tū clare et notorie constaret de non iur̄
petentis non debet audiri etiam p̄ viam attemptati ut nō ro.
conclu. xmj. et conclu. cclxxvij. in fi. et conclu. clv. et idē
nō do. an. c. cum dilectus de ca. po. mj. col' Quod est vīm
in beneficialibus ne detur ad illa vicios⁹ ingressus sed
non beneficialibus defectus p̄prietatis etiam notorius nō ob
petenti se ad possessionem restitui p̄ viam attemptati ut nō.

la· et do·am· in c·ad decimas de resh· spo· in lris li·vj· et ad p
bandum colorem ntuli sufficit confessio aduersary ut nō ro·
conclu· ccccxviij· ¶Quod intelligt de inductione que fit auctē
superiorus licet collacio seu prouisio uel electio p eā facta nō
fuerit canonica ut nō ro· conclu· ccclxxix· vide etiam odoc
cclviij· ¶Quod aūt dictū est de colore probando intelligt cū
agitur interdicto vide vi secus si condicione ex canone rein
tegranda ut nō do·am· de resh·spo· sepe v·aliud est remediū
col aūpult et vide ·j·ff· p̄ri sequen et ·ff· possessorio vcupan
de m beneficiali

¶ Possessorio agens ad aliquid in spē si nondū est adeptus
possessionem p̄batur uel beneficij cuius nomine agit tenetur p
bare de titulo suo non tū requīrtur ita arta probacio sicut si
de titulo principaliter agēt̄ur Idem si possessionem est adepty
sed possessio est recens qua ex recenti possessione non p̄sumt
bona fides nec iustus titulus et idem si longo tempore pos
sedit sed est aliqua presumpcio contra eum ut qua patitur
litem super beneficio aliogum sufficit possessionem longā
et eādem reputacionem nō ro· condu· my· et vide ·j·ff· pos
sessorio iudicio

¶ Possessorio recupande agens pro p̄benda qua asserit se spo
liatum non obtinet licet probet stallū in choro et locū in capto
sibi assignatū uel ei possessionem traditam p fines campana
rum uel cornu altaris uel q̄ mandatū sit colonus uel reddituа
rys ut de fructibus et redditibus p̄bende sibi respondeant nisi
probetur eos paruisse et aliquid soluisse uel se in possessionē
fundi uel mansi ad p̄bendam spectantis inductū fuisse uel nisi
esset consuetudo ecclesie q̄ dictis p̄mis modis possessio acqui
ratur uel nisi esset aliquis certus locus prebendarie illius
p̄bende deputatus Nam per illius loci installacionem siue in
ductionem bene acquīritur possessio ¶m Imo· nō ro· condu·
cclxxv· in prin· et recitat do·am·de resh·spo· in lris xxxij· col
v·q̄q̄ et terao principalit Contrarium tamen tenet idem
do·an· sz q̄ p actū installacionis acquīritur quasi possessio in
ris p̄batur

¶ Possessorie recupande agens ad prebendam quia se asserit
spoliatū licet non probet se apprehendisse possessionem de om̄
bus fundis prebende sufficit q̄ probet se apprehendisse pos
sessionem vnius quo ad hoc ut aduersarius condempnetur ad
restitucōm eciam om̄ aliorū Secus si ageretur uel ētaret

de possessione adipiscenda no. ro. conclu. cclxix. v. ex quib
¶ Possessorio recuperande agens ad prebendam qua se asserit spo
liatum non habet necesse probare q fundus cuius possessiõ
apprehendit tantũm de re prebende spectet et pteneat ad pam
prebendam q hoc magr sapit pentorũ q possessorii nõ ro. cõ
clu. cclxix. v. ff ex predicta
¶ Possessorio recuperande agens in beneficialibus licet bene
necesse probare titulum uel colorem tituli sufficit ad optentũ
possessionis aduersarii confiteri actorem ius habere in bñficio
licet talis confessio non probet titulum ad finem adiudicandi
beneficiũ nõ do. an. de ca. pos. c. fi. xxxj. col v. nũq aũt coloret
et ita intelligę quod nõ Jo. an. de eo qui mit. in po. c. i. li. vj. in
v. ymmari ī nouella
¶ Possessorii qñ intentatur p actorem qui vult recedẽ potest
reus ipm actorem arrestare ut de curia non recedat donec rñ
verit articulis p ipm reũ producti etiam pentorũ sapientibus
ne probationũ copia pcat et angustetur no. ro. conclu. ccc
lxxvij. et idem tenet do. an. de ca. pos. pastoralis xvj. colũp.
v. sed est dubiũ
¶ Possessorio adipiscende agẽs nõ audit sine titulo nõ ro. conclu.
xxxiij. in fi.
¶ Possessorii recuperande datur spoliato coiõne hoim ut re
integretur ad statum persone et usus nõ do. an. de ca. pos.
c. fi. vij. col
¶ Possessorii et ius agendi datur pro reseruatione usus as
sueti pstationis nõ do. an. de ca. pos. c. fi. vij. col Vide bar. qu
huic contradicẽ videtur in. l. ij. ff. quo. bo. Sed aliter dicere
videtur in. l. iij. ss. vñ vi. ff. et vi. ar. Vide Jmo. et do. an. in
quẽlam de elec. vbi dicit do. an. q agens tali possessorio nõ tene
tur causam annue pstationis specificare nec probare sed sufficit
dicẽ in genere illam pstationem siue usum. i. pensionem solu
consuetam ut nõ in dicto c. quẽlam v. nõ 2° q in hoc libello
et v. nõ 3° q in isto libello Quot aũt vicibus debet esse cõsue
ti pstum non declarat sed tex. dicit q debent esse multe et do.
an. dicit in dicto c. ĝrelam ad finẽ q agens possessorio debet
ostendẽ pensionem diucius fuisse solutam et vide sub verbo
libellus. ss. libellus procedit in quo peto aliquid pdictũ possessorii non est ppie possessorii sed status quidẽ in quo ve uir
canonico quis est restituendus et iste status non recens
sed longo tempore continuatus releuat ab onẽ probandi cã

nō do·an· in dicto c·q̄relam v· nō 2° practicam et v· 3° videt' q̄ non potuerīt vide decisionem rote in antiquis que aliter sentit condn·

¶ possessorio recuperande nomine proprio non possunt agere qui ecclesias ad firmam condicunt siue sint clerici siue layci nō do·an· de ca· pos· c· fi· xiij· colūp· v· ex hijs ergo decidit'ur

¶ possessorio recuperande non agit nomine proprio layc' electus de prebenda sibi pro eius sustentacione concessa nō do·an· de ca· pos· c· fi· xiij· colūp· v· ex hijs surgit decisio

¶ possessorio recupande agi potest contra illum qui auctoritate ꝓpria sine executore ingreditur possessionem ꝓ execucione sentencie non tamen priuatur ingrediens iure suo si violenciam non cōmisit nō ro· concln· cccxl· v· fi pene

¶ possessoriū recupande an compet creditori misso in possessionem auctōitate iudicis ex contumacia debitoris videtur q̄ sic p· l· fi· c· de pīto· pi· sed illa· l· loquitur q̄n agitur petitorio p ypothecariam et ita intelligit cy· illam· l· et bene quia cū illa l· sit situata in ti· de pīto· pi· debet intelligi sm subiectam mat'ā q̄ agitur iure pignoris per ypothecariam et ita lex fuit facta ad declārōn iur' antiqui et sic pro pignore conuencionali dat' ypothecaria ad possessionē q̄liter cūq̄ amissam recupandam ita et pro pretorio

¶ possessoriū recupande datur deiecto de ciuili uel naturali possessione detentori aūt deiecto non datur nisi pro rebus accessorie detentis an aute pro rebus principaliter detent' competat aliquod remediū deiecto vide do·an· de resh· spo· in lris q̄· col v· nō p̄mo dic q̄ etiam detentori deiecto datur remedium canonis reintegranda pro rebus principalit' detentis ut nō do·an· de resh· spo· sepe pulc col v· nō ergo limitatur

Quod aūt dictū est deiecto de naturali competē possessoriū recupande nō bar· in l· i· in prin· v· quero que est possessio corporalis· ff· de acquī· pos· Dicio ē quia ciuiliter possidens deiciendo naturaliter possidētē nō dī eū spoliare si se ī sua ciuili defendē ut nō Jo· an· in addi· spe· in ti· de pet· et po· ss· i· fi· et facit quod nō per glo· et bar· in l· dam possidere· ss· i· ff· de acquī· pos·

¶ possessorio recupande agit etiam predo aliquam constet deiectū esse predonem ad quod detegendū non admittitur

quis ante restitucionem sed si esset repellẽtur et idem si crudẽ apperet possessionem iustam nõ vo. an. de resti. spo. in lris v. col' v. opp. 2° et xj. colũp. v. ad huius euidenciam et ſmo. in c. constitutus de fil' pbr'. et nõ ro. conclu. cccl.xxvij. Nam ad partis huius possessoris sufficit possidentem eciam in iuribus corporalibus possidere ut pro iure suo licet non credat sed sciat se ius non habere ut nõ vo. an. in vj. colump. v. opp. quinto m dicto c. in lris

¶ possessorio recuperande agi potest cont' spoliantem eciam si ipe prius p actorem eadem re fuit spoliatus nec pot actor expelli exceptione ꝑme spoliacionis nisi sed' spoliacio fuit immediate et non ex intuallo facta post ꝑmam nota vo. an. de resti. spo. in lris vj. colump. v. opp. tercio vide sup v. spoliatus. ff. spoliacio ultima et vide. s. ff. possessorio agendi cui possit

¶ possessorio retinende non potest predo agẽ contra illũ quem spoliauit sed cont' tercium sic et idem in clandestino uel ꝓcario possessore qui non potest interdicto retinende agẽ contra illũ a quo clandestine uel precario possidet sed cont' tercium sic no. vo. an. de resti. spo. in lris vj. col' v. opp. hc

¶ possessorio recuperande agenti non potest opponi exceptio ꝓprietatis. i. dolo facis qui pens quod restituturus es quod est verum ex vera violencia secus si ex quasi violencia de qua in. l. cũ quẽbatur qui aũt dicta exceptio admittitur nõ sufficit opponentem excludẽ ꝓprietatem ab agente nisi eciam ipe fundet in se excipiente et non in tercio licet autẽ exceptio ꝓdicta non possit opponi a spoliante potest tamen opponi a tercio qui ius tercij est sepatum a iure spoliantis Secus si ita connexum sit quod non possit opponi qui inferatur comodũ spoliantis ideo cont' mulierem possessorio repetentem virum nõ potest tercia mulier opponẽ de ꝓprietate nutrimonij cũ marito eciam si in continenti se offert probaturam quia ꝓpter nupcias ret maritũ spoliantem nõ vo. an. de resti. spo. in lris vij. col' v. opp. q' agenti et v. se. Et vide. ſ. ff. possessorio recuperande agẽti obstat cũ ꝗtuor v. sequẽtib⁹

¶ possessorio adipiscende agenti potest opponi exceptio ꝓpietatis. i. dolo facis ĩt si statim offeratur probacio nõ vo. an. de resti. spo. in lris vij. colump. v. opp. q' agenti possessorio obstet secus si probacio non offeratur statim et hoc verum in temporalibus uel alijs a beneficialibus ut nõ xv. colump. v. opp.

quod agens

¶ possessorio retinende non potest oppm excepcio ꝓprietatis
n·dolo facis ꝛ quia non adaptatur cū agens retinende nil petit
quia restituturus sit nisi forte agēt pro turbacione cuilis ex re
tencione nālis quo casu quia non potest deficē molestacio nisi
nālis restituatur et sic aliquid petit subiacet restitucioni obsta
bat excepcio dolo facis dūmodo opponens se in continenti offe
rat probaturū et adūte quia non sufficit opponentē excludē
ꝓprietatem ab agente nisi eam includat in se excipiente Jm q;
non in tercio habet ergo locū dicta excepcio dolo facis q̄n quis
est restitutus excipienti nō tercio do·an·de resti·ſpo· in tris
vj·col' v·opp·q agens et quod dictū est agenti retinende nō
posse oppoi de ꝓprietate limita nisi vtrōq; lugancium se pos
sidere contendat quia tunc proficit obligacio et probacio do
minj vtroq; equalit' possessionem probante ut nō xv·col' v·
opp·qō agenti

¶ possessorio recuperande in beneficiali agenti incumbit onus
iustificandi titulum ſm stilū curie Sed satis iustificatur si oī
mittatur paciencia illius uel illorū ad quē uel ad quos spectat ill⁹
ius beneficiale transferre non apparente aliter de illegittimo
ingressu uel titulo defuncti quia eo quod pacitur est ꝑsūpcō
quod eorū auctē fuit ingressus saltem quo ad fin̄ iustificandi pos
sessionem pro facilitate agendi possessorio in odiū violenti et
sic saluatur stilus curie et dictum Jo·an·de reputacione intel
ligendo de reputacione illorū ad quos spectat sed de ingressu cō
stat in quo nulla supiorus auctōitas interuenit et constat ec
de titulo de facto dato q̄ detur sciencia eius a quo pendet tūs
ferre et cōsūr ex eius paciencia detur quasi possessio illa ē q̄
euidenē musta et non parit effectum possessorij Idem si noto
rie non constet de tituli defectu patet tamen ingressus ꝓpria
auctē nec aliter constet de titulo licet appareat de sciencia illo
ad quos spectat licet possessionem habeat intrusus est Sed si
constat de iusto et canonico titulo tunc licet ꝓpria auctōitate
ingrediatur non est intrusus sed iustus possessor Si autem
ulter possessorū iudicū actor intendit finē restitucionis irre
uocabilis uel intendit ut sibi possessio confirmetur tunc opor
tet q̄ de titulo plene doceat nō do. an·de ca·pos·c·fi· xxxiij·
col' v· si autem ultra alibi dicat q̄ ad ptū possessorij nō suf
ficit agentem probare se ingressum patiente supiore nisi al
quem actū supior fecerit p quem approbasset ut admittendo

cū ad oscūlū uel nisi antiquissima sit possessio quia ex hoc solo colorat̄ alias intrusus dicit̄ et tenet̄ actor colorare possessionem nedum ex officio iudicis sed etiam ad instanciam pt̄s nisi agat p viam attemptatā quo casu nullū colorem probare tenet̄ Si tū hoc casu liqueret clare de non iure petentē non debet ei possessio restitui licet ex officio p̄ contemptum posset in penam attemptanti ab eo possessionem auocare ut de illa p hūtē pt̄rem gaudeat̄ tercio ut nō de resti. spo. ſtris xj. col' v. ad huiꝰ euidenciā

¶ Possessorio retinende agens in beneficiali pturbatione necesse h̄t titulū suū iustificare sicut q̄n agit recuperande put maxime dictū est nō do. an. de ca. posſ. c. fi. xxxvij. col' v. ad huiꝰ euidenciam

¶ Possessorio recuperande agens repellitur si opponitur exceptio ꝓprietatis notoria notorietate iuris ut in c. ad decī. de resti. spo. li. vj. quod singulariter limita nisi possessio actoris esset iustificata ex longa pacuencia aduersarij contra notorium ut nō do. an. de ca. posſ. cū ecclesia xix. col' v. opp. q restitucio hanc tamen limitacōm non probat ille tex. nec ibi dicit̄ q̄ possessio longa fuit sed pocius breuis ibi propter tp̄is breuitatem ꝛc dictam tamen limitacionem intelligit do. an. q̄n agit̄ possessorio in hijs que sunt modici ꝑiudicij ut ipe nō ſdicto c. cū ecclia pulr et iulr col'

¶ Possessorio recuperande agenti obstat ꝓprietas conducēs ad petitoriū et possessoriū simul uel saltem ad solam possessionem Idem si concludit inhabilitatem pſone ad agendum uł defectum capacitatis pſone respectu possessionis Secus si opponit̄ et concludit ad solum petitorium fallit in casu c. literas vbi exceptio consanguinitatis in gradu prohibito obstat agenti possessorio in matrimoniali duobus concurrentibꝰ q̄ iuretur de malicia et probaciones in continenti offerāt̄ pat̄ et tūc admittit̄ exceptio non ut ex toto impediat restitucionem sed quo ad copulam tm̄ Item fallit q̄n offertur exceptio ꝓprietat̄ notoria notorietate iuris uel notorietate confessionis aut probacionis etiam si exigatur informacio de notorio dum tamen opponens offerat in continenti facē constare de notorio nisi aliquid allegetur per quod notorietas obfuscatur et hoc indubitate procedit q̄n exceptio ꝓprietatis notoria fundat intentum excipientis in ꝓprietate vbi autem intentum excipientis non fundat sed solum

intentū agentis excludit tunc agentē possessorio in beneficialib; obstat in non beneficialibus secus et quod dictum est notoriū probacionis obstare intelligē qñ est in causa conclusum Ita q; nil amplius oppoñ potest vel licet non sit conclusum tñ cōñ probaciones factas nichil est oppositum Excepcio aūt ꝓprietatis notoria notorietate ꝓsumpcionis et solum petitorium nichil vens nūquam obstat agenti possessorio nō do·an·de resti·spo· in lris xv·col' v· opp· q' agenti et quod est de excepcioē notoria procedit eciam si agatur ad possessionem p viam attemptan Excepcio aūt manifesta non opatur id qūod notoria nō idem do·an·de cohā·cle·vrā hȳ·col' v· ītem notoria et vide·ff· possessorio recuperande agenti in causa matrimoniali cū tb; ff· sequentibus

¶ Possessorio recuperande agenti et petitorio siml' cū possessorio ducēn pōt opponi ꝓpetatis excepcio p tex·de ca·pos·cū ecclesia sutina et ibi nō in glo·y·

¶ Possessorio recuperande agenti potest opponi excepcio renunciacionis iudicialis qua illa est notoria quod est vñ in beneficialibus non autē in alys utribus quia tunc non fundat intentum opponentis in ꝓprietate nisi modo fieret q' titulum transferret ut qñ renūciat et cedit aduersario omnia iura nō do·an·de resti·spo·in lris xvy·colump·v·ex hys infertur

¶ Possessorio recuperande agenti potest opponi excepcio iuramenti et pacti iudicialis quia notoria est nō do·an·de resti·spo·in lris xvy·colūp·v·ex hys infertur fallit qñ agit possessorio in causa matrimoniali nō do·an·e·ti·c·tras v· querit glo.

¶ Possessorio recuperande agenti potest opponi excepcio rei iudicate pro opponente in petitorio late quod est verū in beneficialibus indistincte In alys aūt a beneficialibus si iudicatū sit declaratorie pro opponente obstat agenti possessorio secus si pro opponente iudicatū sit quia actor non probauit quia tunc non est notoriū de iure opponentis et hec vera qñ agitur de spoliacione ante liteam etiam lite pendente facta nō do·an·de resti·spo·in lris xvy·col' v·ex hys infertur et c·cū dilectus ·ff· sed si agitur de spoliacione facta post sentēciā tūc non pōt opponi de litis sup petitorio lata predicta procedit qñ intentatū esset petitorium et possessorium quocūq tempore si si eodem tempore tūc lita in petitorio declaratorie lata semp

absorbet vires possessorij et sola uerbalis pronuntiacio fertur ī possessorio ꝓ expensas ut nō do. an. de ca. pos. cū dilectus ij. col. v. puto de iure et quod dictū est sīnāz in petitorio latam obstare agēti possessorio limita nisi sīa sit talis que non transit in rem iudicatam ut in sīa lata in causa matrimoniali uel lata in iudicio semipleno que non transit in rem iudicatam et contra nec ī notoriū quo ad plenū iudiciū licet quo ad semiplenū sic nō do. an. de resti. spo. lrās v. queret glo.

¶ Possessorio agenti in beneficialibus nomine ecclesie siue pt opponi exceptio non canonice institucionis qñ agens non est confirmatus et de confirmacione constat nō. do. an. de resti. spo. in lrīs xxvij. colūp. v. venio ad vltimū in fi. ꝑm effectus

¶ Possessorio iudicio potest plātus et quilibet beneficiatus nomīe ecclesie non suo agē pro rebus ecclesie quas habuit et tenuit ꝓdecessor licet ipē agens non tenuit quia p mortē ꝓdecessoris possessio non extinguitur sed remanet penes ecclesiam ideo pro soluta pensione subtracta potest agi possessorio nisi alius illud ius pcipiendi possessione quasi possidēt nō ro. sclu. mj. et idē nō do. an. de ca. pos. c. cū sup mj. col. ī fi. et vide in. ſr. sequenti

¶ Possessorio uel petitorio agē non pōt plātus nec clericus nomīe suo pro particularibus rebus ecclesie etiam si eas qñq habuit et tenuit sed postea fuit spoliatus quia non dicitur eas possidere ꝟ ecclesia Sed ad plāturam et quasi possessiōm uuis āmīstrandi plāturam rectoriam seu beneficiū bene potest agere nomīe ꝓprio nisi esset plātus uel prior regularis et manualis quia ille non suo sed superioris nomine suo debet petē se restitui ad quasi possessionem uuī āmīstrandi in qua erat ex nutu abbatis Secus si non sint manuales sed ꝑpetui ut electi a capitulo uel cōuentu quia illi possūt suo nomine petē se restitui ad dictam quasi possessionem uuī āmīstrandi ut nō do. an. de ca. pos. c. fi. xj. et xij. col. ī casibus autē quibus dictū est plātū uel clericū posse nomine ecclesie agē hoc uerū intellige qñ est confirmatus uel prouisus per superiorem quia prouisio habet vim confirmacionis Idem ī eo cui p epm̄ est facta collacio uel institucio quia et illa tm̄ operatur qñtū confirmacio seu prouisio qñ ad epm̄ pertinet confirmare uel instituē et predicta sūt uera saluis ꝓpriuilegijs et saluis priuilegijs et consuetudinibus quorundam

spualibus p sedem aplicam approbatis no·do·an·de resti·spo·
in lris xxvj·colūp·v·venio ad vltim vide ro·scdm lxxvij·

¶ Possessorio recupande agenti potest oppoi exceptio inficies
tis possidenti et habendi puta si agenti ad decimas obiciatur qđ
est laycus qui non pōt decimas possidere nō do·an·de resti·spo·
ad decimas in glo·li·vj·et an·de butri de resti·spo·Item cui
quis vlt colūp·quod limita fm Jo·Cal·respectu quasi possessio
nis iuris decimalis cuius est incapax sed respectu quasi posses
sionis fructuū decimarū quorū est capax potest agē possesso
rio vtili Item limita predicta vera in decimis post lateranen
concess sine possess Sed in possessis ante potest agi possessorio
directe cū ille possint possideri ex tollerancie ecclesie et ppe nō
do·an·de resti·spo·lras v·nō agenti

¶ Possessorio recupande agenti in causa matrimoniali pōt
oppoi consanguinitatis exceptio duobus concurrentibus q
opponens iuret de malicia et probationes in continenti of
ferat patris non tñ exigitur q eas habeat in sacro patris ſ
sufficit q longas dilationes non petat et tunc admittitur ex
cepcio non ut ex toto restitucionem impediat ſ quo ad co
pulam vūtaxat nē do·an·de resti·spo·lras v·nō excepcom
sed nec quo ad copulam impeditur restitucō qñ allegatur cō
sanguinitas in gradu dispensabili nō do·an·fm glo·c·n·ex
transmissa

¶ Possessorio recupande agenti in causa matrimoniali non
obstat excepcio pacti nec iuramenti nec fame sed excepcio cō
fessionis sic licet fm glo·nec confessio obstet nō do·an·de
resti·spo·lras v·quit glo·et c·n·ex q·x·col v·venio ad glo·
an agenti et c·ex parte xj·col v·qñq ius non resistit sed
in dicto c·ex parte xij·colūp·v·puto tenet q sentencia ob
stat sicut et confessio et vide·S·pr·possessorio recuperande
agenti obstat

¶ Possessorio agens in causa matrimoniali habet necesse pro
bare aliquid de titulo quia hoc possessoriū est mixtū habens
causam proprietatis annexam non tamen exiguntur ita subtiles
et ponderose probaciones sicut si petitorio agētur nō do·an·de
resti·spo·ex parte pnlr col v·ex hys decidit dubiū Sufficit
go q probet titulū suo aspectu quo ad principia extrinseca
valide quicquid sit de defectu intrinseco Vide sufficit q pro
bet dispensacionem et copulam mqñtuuistendit restitui plene
cria quo ad copulam nō do·an·de resti·spo·ex transmissa ī

p̄mo nō[u] e·n· ex pte xl· col' v· qñq; ius cōe resistit Non ergo sufficēt probare traductionem et sponsalia sine copula nō do. an· in dicto c· ex parte v· nō quarto nec etiam sufficēt ꝓbāe matimo[m] et traductōm sine copula quo ad restitucionem respectu copule sed quo ad alia sic nō dicto c· ex pte p̄nit col' dubitatur an interuenit Statur uero di' interuenisse ſm ſmo. ut nō in dicto c· ex parte xmy· col' v· qñq; probantur sponsalia ādite tamen q; super oīa oportet clamdestinitatem abesse licet ergo probaretur mrio[m] uel sponsalia et traductio cuz copula fuisset clamdestina non daretur possessorium nō do. an· in dicto c· ex parte col' an̄p̄nit v· conclude ergo vbi laico ꝓducta ponit nisi tale mriōniū clamdestinū esset ab eccla probatum nō do·an·de ca·pos·c·fi·xxxj· col' v·v·opi·et vide sub ūbo possessio seu quasi uxi maritalis

¶ Possessoriū recupande sicut datur cont' spoliantem et oī mandantem uel ratum habentem uel eius heredem Ita q; oī singularem successorem in vicio sue habeat causam a detentore sue non ut quia ꝓpria auctōritate occupauit non in data eadem species actionis quia non interdictū vide vi seo condicio ex decretali sepe cont' scient' in vicio succedentez datur condicio ex canone restituenda nō do·an·de iudi· qua v· v· nō 2° et v·i·opp·et quo ad ꝓducta appellatur successor in vicio non solū qui sciens rem alienam occupat ſz etiam qui ablatam ignorat sciebat tñ ad se non pertinē ut nō e·c·v·vemo ad glo et vide oīo in v·vemo ad quartū Vide etiā quod ipē nō de resti· spo· antepnit colūp· v· nō glo· limitacionem vbi etiam dicit q; remedium canonis restituenda habet locum etiam contra ignoranter succedentem in vicio

¶ Possessoriū deducens contra scienter in vicio spoliy succedentem an possit suspendē pendoriū videtur q; sic ut nō do. an· in c· pastoralis inprin·de ca·pos·Jn contrariū videtur q; priuilegiū suspendendi inductū est in odiū spoliantis ut in de. i·de ca·pos· go contra aliū non compent Joco dicitur Jo· q; cont' tercū non compent ut nō concludi·exliy·pro hoc facit quia talis suspensio est cont' ius cōe q; vult actorem cōpelli in actione quam deduxerat psistere c·de lit' oī aut' offerat' ergo non debet extendi ad casum non expressum etiam si esset eadem racio p ea que nō Jo·an· in r[a] que a iur' et de regula cōstitucōm li·vi·Item non est eadem racio quia magis deliquit

spolians quam in vicū succedens quod patet qua spolians
tenetur ĉminaliť · l · iulia de v · li · si quis ad se fundū quod nō ē
in succedente in vicū qua decre · sepe conť eam nullam ĉminā
lem penam imponit p̄ de hoc est tex · c · frequens de resti · spo ·
li · vj · vbi patet q̄ priuilegiū concessum spoliato ut possit excipi
endo de spoliacione suspendere petic̄onem actoris ciuiliť agē
ns tonet ad possessionem rei spoliate fuit restitutus ic̄ non ist
locum conť tercū ad quem res spoliata puenit quod intelli
git etiam si in vicū sciens successerit Concludens q̄ dūtaxat
locum habet conť illum conť quem competit interdictum
vnde vi pro re īmobili uel actio vi bonorū raptorū pro re mo
bili non habet locum conť illum conť quem competit reme
dium dicte decre · sepe uel canonis reintegrandaꝝ ita recte
intelligendo vult ibi Jo · an · in nouella sup ibo restitutum
Non ob · quod nō do · an · in dicto c · pastoralis vbi dicit satis
dici posse illud priuilegiū suspendendi competē etiam conť
tercū q̄ arguitur dolus uel delictū eius quia id intelligo
in dolo uel delicto pturbato cū spoliante quia forte ille tercus
auxiliū uel consiliū dedit spoliauti ad finem habendi postea
rem spoliatam quo casu licet gr̄e et stricte non fuit spoliator
tn̄ late spoliator dici potest quia agentes et consencientes
ic̄ et ista fuit racio qua ibi do · an · mouetur fin quam debet
dictū suū intelligi Non ob · c · pastoralis quod loquitur etiaz
de possessorio adipiscende in qua nulla ar̄ violencia et tn̄ q̄
agēt tali possessorio potest penitoriū suspendē per quod vi
detur q̄ suspensio non fundetur in odio violencie nec in do
lo conuenti sed in simplici priuilegio possessory quia respon
deo q̄ inquantū illud c · intelligitur de accumulacione pos
sessoria suspensiua reprobatur talis intellectus per multos
q̄ possessoriū adipiscende de quo ibi loquitur Ideo intelligt
illum tex · gr̄e de accumulacione q̄n agitur possessorio per
quam vnū iudicū alteri accumulatur et adiūgitur non aut
suspenditur et sic intelligendo non ob · Sed et fin alios qui
intelligunt de accumulacione suspensiua non ob · quia intelli
gunt q̄n agitur possessorio adipiscende conť illum cuius dolo
arguitur et ita intelligit ibi do · an · q̄ intligo de dolo pti
pato ut iam dixi et vide cio · j · ff · exte

¶ Possessorio recuperande agens condicione ex canone rem
tegranda eam in beneficialibus non tenetur probare aliq̄
colorem tituli et talis condicio datur non solū possessori q̄

eciam detentor qui possessionem uel detencionem amisit iniuste et sine causa nec requiritur q̃ fuit spoliatus nec q̃ ad possessorẽ possessio viciose advenerit nec refert an sit mediatus uel immediatus possessor ut nõ do·an· in c· sepe de restit·spo· v·. aliud est remediũ condicionis col' anpnit et dicta condicio habet omnia remedia suspensiua que habet strictum interdictũ vñ vi et ita parit exceptionem spoliacionis priuilegiatam sicut et dictum interdictum nec conũ agentem interdicto fm fmo· et cal. ut nõ do·an· in dicto c· sepe in col' fi. Aditat tñ deducens dictam condicionem ex canone ut non narret se spoliatum sicut narratur in interdicto vnde vi quia sic narrando se excluderẽ a remedio dicti canonis q̃t specialit̃ non spoliatus ꝙ aliter iniuste et sine causa possessionem amittentibus fm la. ut nõ do·an· in dicto c· sepe Adite tñ ad vnũ pnit col' hoc ẽ vñ si actor dicat simplicit̃ se spoliatũ Si autem narret eciam alia uerba in quibus includi posset non solũ interdictũ tñ vi sed eciam remediũ canonis reintegranda tunc obtinẽt ꝓbando id quod concluderẽt ad remediũ canonis licet spoliũ non probaret ut nõ la·ati·l·y· Sed q̃ dictum est condicionem predictam habere remedia suspensiua que habẽt interdictũ vñ vi contradicere videtur hijs que dixi in proximo precedenti· ſ· Item contradicit hijs que nõ do·an· c· in lris de restit·spo·vij· col' v·opp·qd' agens vbi concludit suspensionem pentorij non hrẽ locũ contra tertiũ ad quem res sine dolo pervenit et videtur de hoc casus in c· frequens de restit·spo·li·vj·

¶ Possessorio et pentorio p actorem deducto in incorporalibus potest reus et possessor pentoriũ deducẽ per viam exceptionis ad defensionem et tucionem sui iuris et possessionis dicendo ius illud incorporale non competẽ aduersario quia sic negando videtur negatiuam deduxisse et in vim huius exceptionis sine alia expressa peticione potest iudex ab impeticione actoris absoluere et eidem actori super illo iure ꝑpetuũ silencium imponẽ ut est casus in c· cum ecclesia sutina v·. vñ de ca·pos· et ibi nõ glo·sup v·. vtraq; pars Et idem dicit ibi do·an· Et idem vult decisio rote concl·cxvj· Secus si agatur super rebus corporalibus quia tunc reus et possor non potest aliquod pentoriũ petere Nam reus conuentus mi dicto vñ vi et rei vendicacione ad possessionem recuperandam quod in eodem libello fieri possit ut nõ Jo·an· in c· quẽlam

de elec· potest reus excipiendo ad̃ fensionem sui iur̃ et possessionis se dicẽ dñm et actore non competẽ rei vendicacionem et probato p eũ dominio non constet de iur̃ suo et non iure actoris imponetur eidem actori ꝑpetuũ silenciũ super petitoꝛio p dictũ c· cum ecclesia sutina et licet pro actore feratur sñia in possessoꝛio illa erit verbalis et sine effectu quia sñia in petitoꝛio absorbet vires possessoꝛij ut in c· eũ dilectus et c· eũ sup de ca· pos·

¶ Posicio negatiua admittitur maxime qñ est ꝓbabilis nõ do· an· de ẽsth· spo· m lris ij· col· v· nõ qrto

¶ Posicioni non tenetur quis cum iuramento ẽspondẽ nisi ponens eciam per iuramentum vet posicionem nõ ro· conclu· xxxij·

¶ Posicio data in ꝑma instancia p iuramentũ procuratoris põt per dñm in 2ª instancia mutari et meliorari sine expressa reuocacione erroꝛis Sed principalis posicionem ab eo datam per iuramentum variare non potest nõ ro· conclu· lvij·

¶ posicio si est negata non potest negans ex illa negacõe posicione se iuuare neq; ponens ex negacõe nõ Jo· an· de cõ fes· c· i· li· vj· in nouella Quod limita nisi ponens posicõz reuocet et negacionem aduersarij adhereat uel econuerso ut nõ bar· in l· post legatum inprin· ff· de hys quibus ut indi

¶ posicio habetur pro confessata si pius coram iudice iussus ut respondeat sine racionabili causa respondere recusat Idem si absens sit et ei p nũcium iniungitur copia posicionum iubeturq; ut· ſ· certũ terminũ veniat ad respondendum eĩ cõminacione qꝛ si non responderit habebitur pro confesso ut nõ do· an· de iura· calũp· c· cum causam pñt col' Spe· autr̃ dicat qꝛ non requiritur qꝛ copia mittatur ſ fin eum sufficit qꝛ absens iubeatur p nũciũ eĩ ꝯminacõe ꝓdicta ſ requiritur tñ qꝛ iudex pronũciet eum haberi pro confesso ut ipe nõ in n· de posi· ſſ· nouo v· verũ Sed Ja· butri· non requit cominacionem et fin eũ sufficiat qꝛ absens mittatur copia ad domũ et iubeatur respondẽ ut ꝑe nõ in l· y· ſſ· qꝛ obseruãt C· de iura· calũp· et in l· de etate ·ſſ· qui tacuit ·ff· de iure ac· ſed do· de sanc· ge· dicit tacitorem esse opi· glo· qꝛ quis non habeatur pro confesso nisi pñs in iudicio iusso a iudice ẽsponde recuset in c· y· de confes· li· vj ſet dicit ibi Jo· de

vmo·q ista opinio seruatur in practica

¶ Posicionu uuj cois non est respondendū nisi sit ius cōe extinagans ꝟ posicōm consuetus ul' statum debet rñdēi nō bar·m·l·nō fatetur ad fi·de confes·

¶ Postulacio cū alia postulacōne concurrat et in alterum ex postulatis conuertant due ptes ius habencia et postulacō fiet ex causa puta pp necessitatem uel utilitatem ecclesie ius acquītur postulantibus non postulato nisi superiori sit postulacio pūtata et tunc etiam non aget postulatus nisi forte i modum denūtiacionis admittatur propter utilitatem ecclesie /Si uero neut' habet duas ptes uel habet ꝟ non fit ex causa tunc non iuri sed grē imittitur vbi autē duo eligūtur statur maiori et sanori parti vbi uero unus eligitur alter postulatur tunc si due ptes conuenūt in postulatum pfertur postulatus alīs pfertur electus/ et hec vera si psone sūt vdonee et forme generalis concilij obseruate nō Jo·an· de elec· septū sup glo·hic dicit ꝑpa fit tū postulato muria si eius postulacio legittime facta et superiori pūtata reicit ut nō glo·in c· pnit de postu·dicit fran·de zabar' q inferior a ꝑpa non potest postulacōm reicē sine causa et licet postulatus non possit petē beneficiū tanquam de iure debitum pōt tū officiū iudicis implorare tanqm de bñficio quasi debito et si non admittitur potest appellare quia postulacio legittima non est mera grā ut ipe nō in de· auditor de ep· q· xj·

¶ Postulandi qui sūt vide Jo·an· qui eos enuāt in c·fi· de postu·

¶ Potest an hoc vbū necessitatem importat vide bar·in l· gallus inprin·de li· et po·in·l·i·de urri· rup·et in·l·sepe de offi·pre· et Jo·an· in c·i·de re·iur' li·vj·et an extendatur ad futura vide bar·in·l·si ita de au·et ar·le·

¶ potestas vide sub ubo under

¶ Prebenda dicatur a prebeo large sumpto vocabulo qua aliquid ꝓbet nō re·conclu·cccxxvj· Sed stricte dicitur a precio quod quis recipit ex labore sūo Nam si prebeo ꝓbes vb' Non a ꝓbendo ꝓbenda iure vocatur/ sed magis a precio cuius amore datur no·re·conclu·cccxxx· et vide sub ubo gra· ·ſ· gram hūs ad collacōm

¶ Canonicus

¶ Collacio

¶ Prebendam potest quis habere licet non sit canonicus no· ro· condu· cxxx· Item in eadem ecclesia possunt esse plures p̄bende quā sit canonicorū nūs de p̄ben· cum in ecclesia li· vj· in tex· et glo.

¶ Prebende appellacione comp̄henditur etiam sacerdota lis de ꝑpria significacione nō Jo·an· de p̄ben· ei cui li· vj· sup uerbo quod possit in nouella Et licet prebenda sacerdota lis non possit conferri non existenti in etate ad sacerdociū ltr̄ma tū dyaconalis potest conferri non existenti i etate ltr̄ma ad dyaconatus ordinem ut nō Jo·an· cōt̄ archi· in dicto c· ei cui super verbo sacerdotalis in nouella Qū ād dicat̄ p̄benda sacerdotalis vide Jo·an· in dicto c· ei cui sup ij· glo· i nouella

¶ Prebenda si conferatur an intelligat̄ ea canonia collata et cuius vide sub ūbo collacio p̄bende

¶ Prebenda differt a canonia quia canonia stricte loquē do est quoddam ius spūale quod creatur ex electione et recepcione in frem Jus prebende est quod procedit ex in stitucione et officio quia propt̄ officiū dat̄ beneficium Sed sumēdo large p̄benda ml hꝫ cōe cū officio hinc ē quod p̄t laico conferri ut nō do·an· de consti· cū ad· vlt carta v· 2° que est dria

¶ Prebende si non sūt distincte qualit̄ possūt impetrari a ꝑp̄a et qualit̄ p ordinariū debeat cōferri vide glo· in c· si de cōcess· p̄ben· li· vj· sup ūbo distinctio et vide sub ūbo grā impetrata a papa

¶ Preceptum vide sub uerbo confessio ·ff· confessio facta coram iudice competente et sub uerbo lex ·ff· lex qū lo quit̄ obediencia

¶ Preceptum an habeat vim siñe vide glo· que incipt̄ sed pone in c· dudum ij· de elec· et in c· ex parte· i· de v· sig· in glo· fi· et ij· q· i· i sūma et xj· q· iij· i sūma et quod nō bar· in l· nō fatetur v· ff an uto casu· ff· de confess et in l· i· C· de execu· rem·

¶ Precipe an dicatur dns qui subditū rogat vide sub ūbo dns ·ff· dns rogando

¶ Preceptum an extendat se ultra tempus iurisdictiōe p̄cipiēt vide sub ūbo iudex ·ff· iudicū p̄cepto

¶ Prelatus non succedit ut heres quia licet in beneficialibus sit successio non tū hereditaria quia non suc-

cedit in locū siue ītulū p̄mi defuncti sed ex nouo titulo si
ue iure nō ro. conclu. ccxxvij. prelatus tamen dicitur
successor prelati defuncti sed canonicus non dicit̄ suc
cessor alterius canonici defuncti nō glo. de elec qō
sup ūbo successor

Successor in beneficio
Suspensacio
Episcopus
Judex
Locacio
Presumpcio
Procurator
Ratificacio
Successor
Testis
Renuntiacio

¶ Prelatus succedit in iure lītis et cause per predecessorem
suū inchoate Ideo p̄t eam prosequi ecīa si p̄decessor sub nūe
p̄o eā mouit nō ro. sclii. ccxxxx.

¶ Prelatus p̄sūitur ea que fecit fecisse cū consensu capituli
nō glo. in c. cā noscitur de hys que fi. a p̄la. quod est vñ fm
Compos. qñ non negatur consensū capituli intuenisse in hys
in quibus sufficit tacitus consensus ut in alienacōe tempo
rali In hys aut̄ in quibus requīitur expressus consensus
si actus est talis qui habeat in se possessionem uel quasi et il
le qui allegat consensum capituli est in possessione p̄sūitur
pro eo si est reus Idem si est actor et possessio est antiqua Se
cus si recens Si aut̄ actus non habet in se possessionem nō
p̄sūitur nisi sit actus multū antiquus uel nisi sentencia la
ta sit nō do. an. in dicto c. ea noscit̄ vide bar. in l. actor ff.
rem rabā. et quod nō. ff. sub ūbo p̄sumpcio. ff. presumit̄
sollempnitas

¶ Prelatus an possit in iudicio stare sine consensu capli
et conuentus sine consensu prelati dic ut extra de re iudi.
cām Scias tñ q̄ iuenty sine consensu p̄lati p̄t et maleficō
iuenire ut ibi nō p̄ do. am.

¶ Prelatus eciam in casibus in quibus non potest agere
sine consensu capituli potest tamē pro capitulo impetire
et econtra poterit conuentus impetrare pro prelato liz
non possit agere sine consensu sui nō do. am. in dicto c.

causam de re iudi.

¶ Prelatus potest autorizare alienacionem rei eciam ad suaz mensam ptinentis nō de iudi. cū venissent v. Inferior autz quod procedit qū donat mense capitulari ecclesie siue quia tūc non dicatur alienare quod in dñio ecclesie retinet licet tucius sit q̄ aūcte sup̄iorus fiāt Ita dicit glo. in cle. j. de re. eccl. nō alie. sup̄ ubo ecclesiaz

¶ Prelatus sicut non potest rem ecclie inmobilem nel que pro inmobili reputantur ut sūt decie sine aūcte sup̄iorus alienare Ita nec super ea transigē nec amicabilem composicionem facere sed tempalem ad eius vtilitatem sic tex. de decī. ex multiplici et de transac. c. j. et dicto c. de cetero et c. veniens et eodem modo non potest de tali re compromissum facere ad p̄petuū p̄iudicium ecclesie nō do. an. de arbi. cum tp̄r̄e in fi. et non valet compromissum factū p̄ prelatū sup̄ re quam non potest alienare qua p̄ id stringere posset alioquin fieri ut nō Jo. an. in dicto c. cū tp̄r̄e

¶ Prelatus potest deponi ex notabili negligencia quia in eo est graue delictū nō do. an. de iudi. at si clerici in prin. v. p hoc patet

¶ Prelatus tenet ex delicto officialis sui delinquenti in officio sibi inmisso nisi quam cito scīuit purgauit eo delictū nō ro. cōclu. eclavj

¶ Prelati delictum vel negligencia an noceat ecclesie vide plene per do. an. in c. j. de dolo in c. vñ de fo. ope.

¶ Prelati non sūt dñi rerū ecclesiarū suarū sz procuratores et administratores no. do. an. de iudi. cum venissent v. op. 2°

¶ Prelati licet sint vsufructuarij in vita tū non sūt vsuarij i morte ut nō ro. conclu. ccxcvij. v. sed mixta tu dic q̄ p̄latus et clericus in bonis ecclesie non habet p̄priū vsufructū nec p̄priū vsum sed habet solus ius administrandi tam in distribuendo in necessitatibus suis quam ecclesie quaz pauperū et sic necessaria sibi retinent et supflua pauperibus erogare debent et hoc in clericis secularibus/Regulaz aūt et religiosi si sūt manuales et ad nutū reuocabiles nedum non sunt vsufructuarij nec vsuarij sed nec habent ius administrandi nomine p̄prio sed nomine suoruū sup̄iorū Si aūt non sūt manuales sz p̄petui ut electi a capitlo uel conuentu tales bene habent ius administrandi nomine p̄po

nō do·an· de ca· pos· c·fi·xj· et xy· col' vide oīno Jo·cal·et fran. de zabar' in c·fi·de pecu·cle·

¶ Prelati appellacione ꝓprie et stricte loquendo comphendit archiepūs tpūs et abbas Item archidyaconus qui p electionē assūitur nō qui p epūm mstituitur Idem in plebano qui assū tur p electionem sed late intelligendo plat⁹ dicitur quilibet habens curam aiārum uel habens curam siue admīstracionem Item vicarius epī et quilibet sponsus ecclesie Qui aūt dicāt plati in ecclesijs regularibus vide do·an·de iudi·decernimo v·opp·q' alij et vide glo· in cle·i·de elec· sup ubo prelatum adde q' ꝓprie dicitur plat⁹ omis ille qui in ecclesia habet officiū cū iurisdictione ut nō do·an·e·c·in fi· Item mendican tes qui sūt ad nutū reuocabiles deputati ut alijs presūnt cō sentiur prelati et in dignitate positi donec fuerint reuocati Ideo cause possūt eis a sede aplica delegari nō fre·in trac·pmu. q·xvj·

¶ Prelatus licet sit absens a sua dyocesi pt tñ sua bñficia cō ferre tex·de pben·c·statutū li·vj·

¶ Prelatus non transfertur invitus nisi necessitas uel vtilitas ecclesie hoc exposcat Ideo dixit Jmo· q tūc prelatus co gitur cedere qñ alias piculum destructionis ecclesie imminet uel magnū scandalū dum qñ bonū cambiū alterius prelatūe uel dignitatis ei assignetur ut nō Jmo· in c·nisi cū pridem super verbo malicians de renū· Idem nō fre· in trac· p mutā· q· xxxvj· Predicta intellige de equitate sed de iure potest papa multum trañsferre ut nō sub uerbo papa·ss· papa licet

¶ Prelatus licet aliquibus annis receperat pensionem loca cionis facte per eius predecessorem non propterea intelligi tur dictam locacionem ratificare nisi pro tempore quo pē sionem recepit Ideo illo tempore lapso potest rem latam pe tere licet tempus locationis non sit finitum no·ro·cō clu·ccxxvnj·

¶ Prelatus qñ teneatur ratificare gestū p pdecessorē suū vide ro·orclu·ccxxvnj·

¶ Prelatus etiam clericus quando possit agere pentorio uel possessorio pro prelatura uel beneficio uel rebus eccle nomine proprio uel nomine ecclesie vide sub uerbo pos sessorium·ss· possessorio uel pentorio et quod no·do·an·de resti·spon·cū olim

¶ prelatus et clericis an dicantur possidere uel quasi possidē an solū detinē res eccle et ius admīstrandi vide sub ūbo possio ſſ· possessio cca ius ttuli

¶ prelatus sūaliter depositus si quid egit appellacione pēdē volent gesta p eū licet postea appellacio deseratur nō glo· de app· sepe sup ūbo rata

¶ prelatus an sine capto ul' nuntu possit renuctiare vide ple ne per do· an· iura ex pcīpcōe quesito vide sub ūbo rnuctia° ſſ· renūctiare pōt plat̄us

¶ prelatus sine capitulo recipiens pecuniaz indepositu uel mutuo non obligat ecclesiam nisi qtus probetur in vtilitatem ecclesie versum fallit si recepit pecuniā ultra ſūmā coī prouidencia ·i· ex ordinacione capituli constituū Si autē plat̄us cum capitlo recipiat tunc si recipit in certam et determiatam causam non obligatur ecclesia nisi probetur in illā causam versum Secus si recepit et non in certam cam sine determiatum vsum qua tunc eo q̄ pruenit ad capitlm satis probatur vsum Ita nō do· an· in c· i· de depo· vj· col' et de fide iuſ· quod quibusdam et qua dicitur de plato recipiente sine capitulo Idē intelligo de plato uel rectore eccle non hītē capl'm ut ibi nō do· an·

¶ prelatus si vendit rem ecclesie obcertam necessitatis cā licet alie solempnitates interuenerint non valet alienacō nisi probetur preciū in illam causam versum Sm Innoc· in c· i· de depo· et nō do· an· ibidem vj· col' fallit qēto et idem videtur si vendat non exprimendo certam causam ut sentit do· an· in dicto c· i· v· 2° mō probabitur ix· colūp· et idem sentire videtur in eodem c· ad fi· predicta limita nisi emptor steterit in longa possessione rei empte qua ex tali longa possessione presumitur omīa solempnia intuemisse ut patet ex notatis per eundem do· an· in c· ea noscitur de hys que fi· a pla· Qualit' aūt pbetur vsum vide do· an· in dicto c· i· et bar· in l· ciuitas ·ff· si cer· pe·

¶ prelat confessio non nocet successori nec ecclesie ut nō Io· an· in c· fi· de solu· Item confessio prelati etiam cū capitulo in hys que sūt voluntarie iurisdictionis non p̄iudicat ecclesie Ideo licet plat̄us possit moderate et iuxta meritū seruicij donare alicui bene meīto ut patet de testa· ad hec et c· relatū ·ſſ· licet Si ultra meītū non potest ut nō Io· an· in addi· spe· super ru ca de re· ec· non alie· et quod nō p glo·

bar· et bal· m· l· si donacione C· de cola· predicta limita nisi donatarius longo tp̃e stetisset in possessione rei donate quo casu presumẽtur omia solempnia et necessaria mtiuemisse ut nõ· ꝯ· ss· pxi· adde q; si p̃latus cũ capitulo confitetur se pecuniã pro vtilitate ecclesie mutuo recepisse p talem confessionem de recepto probatur precedens nũ̃acio· l· publici in fi· ff· de pe· stur cũ confessionu prelati et capituli in hys que regulariter non sunt prohibita sicut est pecuniã mutuo recipere Secus in hys que regulariter sunt prohibita ut in alienacione rei ecclesie ut nõ cy· et bar· in auc̃· hoc ius C· de sa· sanc· ecc· et Ja· de bel· in auc̃· de non ali· aut permu· re· ss· si vero et idem dicit do· an· in dicto c· 1· de depo· et vide· j· ss· prelatꝰ non

¶ prelati confessio facta sine capitulo p̃iudicat ecclesie in hys in quibus habet prelatus diuisam admistracionem a capitulo nisi sint ardua Jn hys autem in quibus non est diuisa admistracio nõ p̃iudicat sine consensu capituli nõ do· an· in c· ult· in fi· de p̃scp·

¶ prelatus cũ capitulo põt rem ecclesie pignori obligare nedum generaliꝫ sed eciam specialiꝫ ut est tex· in auc̃· hoc ius C· de sac̃· ec· Sed si non pro vtilitate fit ecclesie non valet pignoris obligacio et ita debet intelligi c· abbatibus xij· q· j· et de re· ec· non alie· nulli/et est aduertendũ q; qñ fit pro vtilitate ecclesie valet eciam sine auctc̃ superioris ut nõ Jo· an· sm Ego· in dicto c· non nulli et idem dicit do· an· sm host· in c· n· c· Subdit tñ q; forte id non est verũ ex quo talis obligacio est prohibita ecclesie /Sed hoc dictum do· an· saluari possit qñ obligacio pignoris fiẽt accessorie ad contractum in quo requirẽtur auctas superioris ut qñ venditur res ĩmobilis ecclesie et emptori obligantur alia bona ecclesie in casu euictionis /Secus qñ in contractu principali superioris auctoꝛitas non requiritur ut qñ pecunia p ecclesiã mutuo recipit et pro ea restituenda bona ecclesie obligantur vel sic accessorium reguletur sm naturam principalis et hoc mõ opi· oĩm concordant

¶ prelatus licet non posset rem ecclesie ꝑpetuo alienare sine solempnitate potest tñ ad tempus ut nõ glo· in c· j· de hys que fi· a p̃la· et in c· diuidum sup vbo ꝑpetuus de re· ec· n alie· li· vj· quod limita qñ alienatur res modica secus si magna ut nõ host· Jnno· et Jo· an· et do· an· in dicto c· j· et

vide ·ſ· ſſ· ꝙrō

¶ Prelatus eciam ſine conſenſu capituli poteſt bona eccleſie ad tempus concedē qñ hoc facit cauſa pietatis et remuneracionis recepti ſeruicij Secus ſi cauſa locacionis ut nō la· m c· i· de re· ec· non alie· li· vj· Item poteſt ſine capitulo quīquageſimā ul' centeſimā ptem donare loco religioſo Ita tñ qꝫ ex tali dona cōe grauet non ledatur eccleſia ſm formā c· aplice de dona· et vide ·s̄· ſſ· plati cōfeſſio et ·s̄· ſſ· ꝙrō

¶ Prelatus an poſſit eſſe iudex in cauſa ſpectante ad eccleſiam ul' ad meſam ſuā uel de iniuria ſibi illata vide ſub ūbo iudex ·ſſ· iudex poſſit eſſe quilibet

¶ Prelatus non poteſt donare de bonis eccleſie eciam modicis niſi in tribus caſibus videlicet qñ dat paupi uel loco pio ſiue in puū vſum uel eciam diuin iuncta meritis ſeruicij quibus caſibus poteſt p̄latus in vita et in morte donare tñ et moderate nō vltra ut patet de teſta· ad hec et c· relatum ꝫ· ſſ· licet Si tamen conſuetudo eſſet qꝫ eciam diuin nullis meritis p̄cedentibus donare poſſet valeret donacio iure conſuetudinis moderata tñ ut in c· ceterū de dona· et ibi no· Jo· an· Idem nō glo· in c· ꝫ· e· n· p̄dicta intelligē niſi res qꝫ donatur eſſe facta p̄ p̄latū ſicut ſūt fructus qui eo ipō recepti et recondit fuit p̄lat ut nō glo· in c· pñn de offi· or· li· vj· Nam tales fructus poteſt p̄latus tanquam res ſuas donare cui vult ut nō Jo· an· in dicto c· ceterū vide ·s̄· ſſ· plati confeſſio nō nocet

¶ Prelatus epūs in alienacione rei eccleſie inferioris nō poteſt auctem preſtare ſine conſenſu capituli eccie cathedralis ſm Jmo· in c· i· de hys que fi· a p̄la· quod eſt vñ ſm Jo· Cal· eciam ſi eccleſia inferior ſit collegiata ſed Fran· de zaba tenet ibi contrariū dicit ibi in c· nouit e· n· in v· q· quod licet non ſit neceſſarius conſenſus capituli debet tñ eius cōſiliū requiri qđ nō ſed pro opi· Jmo· facit in c· i· de re· ec· nō alie· et de hys que fi· a p̄la· cū aplica

¶ Prelatus an poſſit renūciare iuri dignitatis ſue vide ſub verbo renunciacio ·ſſ· renunciare poteſt prelatus et ſſ· renūciare an poſſit

¶ Prepoſitus an dignitas ſit eſſe p̄poſitū vide ſub ūbo dignitas ē eſſe archidyaconū

¶ Prepoſitura habet ordinē p̄sbiteratus amoxiū Ideo oportet qꝫ p̄positus fiat p̄br alias priuatur p̄poſitura ut in c· i·

de eta· et quali· quod intelligt qñ ꝓpositus est principalis in ecclesia et supᵃ alios eiusdem ecclesie habet curam et cui alij de ecclesia ꝑstare debent obedienciam et reuerenciam ut patet in c· quanus de ver· sig· et de hys que fi· a ꝑla· ma· ꝑca· exore et ibi nō nō Jo·an· sup ūbo debetur

¶ ꝓrerogatiua dicitur non solū que p priuilegiū sed ciā p ius septū et in corpore iuꝝ redactū conceditur ut est casus in ·l· assiduus C· qui po· mipi· ha· et ꝓrogatiua ꝓpter dicitur illa que conᵗ ꝛegulas iuꝝ cois conceditur et ꝓpter loquendo appellatur ius singulare· ff· de legi· l· ius singulare et de prerogatiua que per priuilegium a principe datur loquit⁹ tex· de priuile· si papa in prin· li· vj· vide bar· in extrauagᵃⁿ ad ꝛprimendam

¶ Presbiteri appellatione an comprehendatur clericus uel econtra vide Jo·an· de coha· cle· viā v· nō q· materia et vide sub uerbo

Clericus ¶

peccatū ¶

Sacerdos ¶

¶ Presbiter qñqm sit pollutus siue cimmosus licet tñ cuilibet ab eo audire diuina qua licet seipm mīstrando polluat non tñ polluit sacramenta que alijs ministrat hec vera in pbro non preciso ab ecclesia sua uiꝝ uel hominis Si autem sit ꝑcisus non licet ab eo audire diuina nō Jo·an· de coha· cle· viā in tercia opp· De quo plenius dic ut nō plenius p eum in v· opp· vbi distinguit quatuor casus ꝓmo quid in cimōso occulto et tollerato non suspenso ab hoīe nec a iure 2° quid in notorio suspenso tercio quid occulto suspenso siue ꝑciso Quarto quid in notorio suspenso q̄ non potest dici tolleratus ab ecclesia licet tollet̄ur a ꝑlat⁹ et casu quo liceat a tali abstinēᵉ an liceat aliū ꝓpa auctoritate adire ibi vide

¶ Prescripcio non incipit nec incepta currit contᵉ ecclam vacantem quia caret legittimo defensore et ideo cāplm vacante sede nil pōt cōtᵉ ecclam siue epm futurū ꝑscribᵉ nō ro· cōclu· ccc· et vide sub ūbo articulus ·pᵉ·

¶ prescribi possunt omnia iurisdictionalia no· ro· cō clu· ccc·

¶ prescribi an possit iurispronatus vide sub ūbo pronatus ius ·pᵗ· patronus

¶ Prescribi an possint decie vide sub vbo decima. ff.

¶ Prescribi non potest q alienet plat⁹ sine consensu capitli eciam in casu licite alienacois nō ro. conclu. de re. ec. nō alie. in cle. q. sup vbo consenciente

¶ Prescribi non potest consiliū cui quis tenetur de consilio de eo alterius facē nō glo. in dicta cle. q. de re. ec. non alie. sup vbo consenciente

¶ Prescribi non potest q episcopus sine consensu capitli possit vnam ecclesiam alteri donare uel vnire nō glo. i dicta cle. q. de re. ecc. et nō alie. sup vbo ꝺsenciente

¶ Prescribere potest inferior ab epō ius interponendi auctoritatem in pmutacionibus et vnionibus ad dignitatem uł iurisdictionem episcopalem non autem potest prescribere ea que pertinent ad ordinem epalem nō fre. de se. in trac. pmu. q. xxvj.

¶ Prescribi non potest exempcio visitacionis et correctionis per decanū et capitulū contra epm̄ eciam si dicant se ī possessione huiꝰi exempcionis stetisse tanto tempore cuius contrarij non sit memoria Sed alius prelatus bene posset in eos prescribere talem iurisdictionem predictam no. ro. cō clu. cxxxvij. Conclude q exempcio obedientia et libertas non pñt prescribi extinctiue sed translatiue sic hoc est dicere q p̄dicta non potest quis in scipō pscribere sed bene contra vnū ut subsit alteri possit prescribi et ita debet ītelligi tex. de prescrip. cū ex officij de priuil. cū olim ꝓpter qōnes et c. n. cū persone li. vj. et ita nō oldra. consilio clxx. celxj. et Jo. cal. de prescrip. cum non liceat et do. an. c. n. auditis vj. colūp. v. opp. q non possit vide. ff. prescribi nō pōt libertas

¶ Prescribi potest facultas eligendi per ꝺuſos laycos qui licet sint layci ꝓfessione nō habitu sed layci ꝓfessioē et id pscribē nō pñt nō de elec. ex eo li. vj. in glo. fi.

¶ Prescribens contra priuilegium non dicitur in mala fide nec titulo carere qui prescribit id quod cessante priuilegio ptinebat ad eū de iur coī nō p Jnno. et do. an. de cōstit. vj. uel mvn. cū dilecte

¶ Prescribi potest collacio cuiuslibet beneficij eciam curati per inferiorem episcopo quod intelligē de collacione simplici per quam ius confertur nō de auctorizali per quam cura datur quia illa debet recipi ab epō et est impresc̄ptꝫ

c· olim de presenp·

¶ Prescribi potest iurisdictio excoicandi vno oia eciam si
sit meri impery p inferiores prescribi possunt sm canones
tm modo vtens intendit vt iure suo an autem per vnum
actum queritur possessio iurisdictionis vide ro· odu· eclxxix·
vide· s· ss· pscribi an pot mez

¶ Prescripcio inchoata cont priuatu cu ecclesia successit
non pficitur cont ecclesiam nisi tempus quod restabat ad
pscribendum contra priuatu fluat et computetur sm ratz
temporis statum ad prescribendum cont ecclesiam vide si
contra priuatum erat pscripcio continuata usqz ad quinqz
annos qui sut medietas tempis ad pscribendum cont pri
uatum pro reliqua medietate complenda requitur lapsus
xl· anor no cy· bar· et bal· in auc· quas actiones c· de sa·
sanc· ec· et Jo· an· de iur pa· c· i· li· vi· i nouella sup ubo ad ptm
tandum

¶ Prescripcio si contra pntem est inchoata per qnquenniz
et sic pro medietate si postea se absentat requitur fluxus x·
annoru ad complendam prescripcionem quia decennium
est medietas tempis ad pscribendu ot abntz no bal· i auc·
quas actores c· de sa· sac· ec·

¶ Prescripcio an interrumpatur p obiectum exceptionis vide
glo· de or· cog· cu dilectus sup uerbo i modu et qualiter p
aliu modu interrumpatur vide bar· ff· de eo per quem fecit· l·
fi· in prin· et· ff· pro emptore· l· y· ss· fi· et plenius p Do· an·
in c· illud de prescrip· et an interrupta contra vnu contra
alin prosit vide bar· m· l· cum quis pro reo· ff· de solu· vide
s· ss· pscripcio interrupt si fit

¶ Prescripcio interrumpitur per lit cont factam coraz
arbitro non p factam coram arbitratore no Do· an· de iur iur
quitanall v· xvi· diia

¶ Prescripcio cont ius septu non pficitur nisi spacio xl· an
noru sed si est pter ius completur decennio no· ro· conclu·
cccxlj· in prin· Sed Jmo· dicit q eciam consuetudo que no
est cont ius requit prescripcionem xl· annoru ut no· e· con
du· v· col dic q licet non sit contra ius si tm detrahit
hic in toto ul in pte iuri eccie ul ecclastice psoe requit spa
ciu xl· anor ut no cade odu· v· et vi· colup·

¶ Prescribi non potest contra priuilegiu p non usum qa
priuilegiu est ad usum mere voluntariu no Jo· an· de priule·

ut priuilegia sup glo· pnlt ad fi· et eodem modo non ꝓscribitur
p non vsum contra consuetudinē que aliquid faciendi tribuit
ptātem ut nō p eū in c·fi· in prm·de consue· li·vj·ī nouella fin
contrariū videtur q priuilegiū tollatur spacio x·annorum
p non vsum ut est casus in·l·i· ff·de nūcī·dic ut nō p cy·c·
de excū· tu·l· voluntarie vj·q· vel melius dic fm glo·in dic
ta·l·i·q ibi idō tollit priuilegiū et a ꝓscribitur p nō vsū q
rspiciebat vnuisoz ꝓiudiciū Secus si esset dūtxat in ꝓiudi
ciū aliquoz uel nullius

¶ Prescribi non potest contra que ea p modū facultatis cō
petunt nō bar· in·l· viam publicam ·ff·de via pnb· Jus autē
offerendi bene prescribitur qū illud ius est sequela actionis
iam competentis secus si sit sequela actionis competture ul
exceptionis eciam competentis nō bar·ī·l·pignoz ·ff·de vsuca·
Vide ibi ange· qui aliter ibi loquit

¶ Prescribi nō pōt libertas ex hoc solo q ille cui seruitus debe
tur illud nō pecierit nō bar· in·l· filys C· de decu·li·x· et de
agr· et censi· l· cum sennius li·xj·Vide ·j·ss· prescribi non
pōt exempcio

¶ Prescripcio contra rusticam seruitutem ex solo nō vsu ꝑficat
ꝙ contra vrbanam requitur fctm ꝓscribenti ·ff·de seru·vr· pre·
hec autē ura et tacio dicē nō ibi p bar· vide ·j·ss· prescribi an
possit libertas

¶ Prescripcio in quo differat a consuetudine vide sub ubo
consuetudo differt

¶ Prescripcio consuetudinis optandi beneficia eccliastica q̄to
tpre ꝺoucat vide sub ubo ꝺsuetudo·ss·

¶ Prescripcō an grat dnūi vnle tm uel eccl̄a directū vide sub
ubo dnūi·ss·dnūi directi

¶ Prescripcio procedens ex sola et mera negligencia non
petentis an locū habeat de iur canonico eciam si possessor sit ī
mala fide Vide Jmo·de ānu· ec· qua plerigz et do·an·de iur
pa· cura et bal· C·de seru·l·i· et in n·si de fen· contra fi· iur
do et agno c· si quis p xxx· v· querit hic glo· et in·l· omes
ꝑpli vbi dicit contra bar· et bar· qui videtur sibi ipi contrius
in·l· sequitur·ss· si vrā·ff·de vsuca· et in·l· omes ꝑpli de iusti·
et iur nj·q·an statuti possit deponē cont ius dnūm et plenū
us per do·am· in c·fi·de prescrip· Vnde conclu· cont Jmo·
et bar· quod eciam vbi nulla possessio exigitur ex pte prese
benti sicut q̄n cont actionem ꝑsonalem prescribitur non

procedit prescripcio in foro canonico nec eiusdi racione pcti si debitor sciat se debitorem secus si ignoraut nisi vbi actio esset tempalis ex origine et natura sua quo casu finito tpre potest opponi prescripcio in vtroq foro licet debitor sciat se debitorem ut propterea fm Jo. an. in c. fi. de excep. li. vi. i nouel la non valent statuta ex quibus inducitur prescripcio qui quenny contra creditores et vide omo .j. ff. prescribi an possit libertas contra iura realia

¶ Prescribitur ius adeundi hereditatem spacio xxx. annoꝝ adite tñ q licet filius sit excluſus a iure adeundi ut filius p lapsum triginta annoꝝ potent adire ut legitimus ut nō bal. c. de iur. deli. l. licet et ibi recitat bar. sic consuluisse ex hoc sequitur q licet filius lapso p̃mo anno decedens infra sed̃m nō transmittat ius deliberandi ut filius matris tñ transmittit ius deliberandi ut l. fin. q fm bal. ibidem quod est nobilissimū

¶ Prescripcio non potest incipere contra hereditatem iacentem nō bal. c. de iur. deli. licet in fi. adite tñ q vbi est seruus heres ibi non iacet hereditas licet se non immiscecat qua exñcia sui heredis stinuat omiū nō p glo. et bal. c. de po. l. cū hereditas

¶ Prescribi non potest vllo tpre ius implendi conditoꝝ potestatiuā nō bar. in l. pignoꝝ. ff. de vsucap.

¶ Prescribere non potest heres rem in qua defunctus habuit malam fidem .l. cum heres. ff. de do. et temp. prescrip. et nō glo. in l. nichil c. pro herede et nō glo. q. q. i. in p̃mis in hoc lenoꝝ Idem si defunctus non habuit malā sed nec habuit bonam fidem ut nō glo. in l. potest pluribus de vsucap. Dy. aut dicat q licet hoc sit de iure ciuili tñ de equitate canonica prescribit sed habet bonam fidem et vult ase melio re prescripcionem ut ipe nō in regula possessor li. vi. Sed do. an. dicit q etiam de equitate canonica non potest in prescripcione x. uel xx. annoꝝ sit et ita debet dy. intelligen dū in c. si diligenti de prescrip. et vide quod nō per eum in c. cura de iurpa. Idem nō bal. in l. nichil. c. pro herede Opy. do. an. non videtur vera qua iura que allegat q hēs tenetur exonerare conscienciam defuncti loquitur i hēde qui non pscribit Secus si prescripcionem cum bona fide cō pleuit quia tūc rem pscriptam etiam de iure canonico retinere potest nec tenetur eam restituē ex supueniente

scia rei aliene sic nec alius qui ꝑscripsisset tenet̃ur ut nō. ne. ff. de ꝑscrip. p̃ do. an. alʒ frustra essent prescripciones inducte Item an. loquitur in foro conscie scus in foro iudiciali et ult̃ racionem quam do. an. ponit ꝓximetur dy. alia racione qua eq̃ tas canonica de qua dy. loquitur non reputur specialit̃ scripta in iure in ꝑsona heredis succedentis ei qui habuit malā fidem standum est ergo rigori iuris ciuilis scripto et equitas cano nica intelligatur in possidente bona fide qui nō successit hīn malā Jo. an. voluit ius ciuile et canonicū concordare distig uendo int̃ ꝑscripcionem in qua sufficit bona fides et illam in qua requitur titulus ut ꝑmo casu ꝓcedat ius canonicuz 2° ius ciuile ita nō per eum in r̃gula cum quis in glo. et sup ea in nouella Sed distinctio illa tolli videtur ex roc ꝓxime dicta

¶ Prescripcio de iure canonico procedit ex sola bona fide sine titulo etiam in rebus corporalibus nō Jo. an. in c. i. de ꝑscrip. li. vj. in glo. magna quod saluari potest in presc̃pcōe xl. annorū de qua loquitur illud c. i. quia loquitur de r̃bus ecclesie que minori tp̃re non ꝑscribūtur licet Jmo. in c. si di ligenti c. ii. dicat q̃ etiam in quadragenaria prescripcione reqũitur titulus cum succedit loco prescripcionis x. ul xx. annorū Sed Jmo. non vidit tex. dicti c. vbi hodie declarat q̃ in prescripcione xl. annorū regulariter non reqũitur ti tulus nisi q̃n ius cōe uel ꝑscripcio est contra ꝑscribentem et pro aduersario ut dicto c. i. ℞ ita dicit Jo. an. in r̃a possessor li. vj. Sed in ꝑsc̃pcōne x. uel xx. annorū que procedit in re bus priuatorum reqũitur titulus etiam de iur̃ canonico nō do. an. de prescrip. si diligenti ℞ idem tenet̃ Jo. de fan. et pe. mo. in dicto c. i. et Jmo. in dicto c. si diligenti ℞ idem voluit Jo. an. in c. illud de prescrip. sup 3ª glo. et in regula q̃ ad agendū in mercuʒ vbi dicit q̃ ecclesia prescribit x. annoʒ rem priuati sicut priuatus prescribet̃ sed priuatus non ꝑscribet̃ sine titulo go nec ecclia pro hoc facit quia etiam de iure canonico antiquo requirebatur titulus in ꝑscripcōe ut dicit tex. in dicto c. si diligenti et ius nouū in dicto c. i. li. vj. non corrigit ius antiquum nisi in prescripcione xl. annorū de qua loquitur ergo in alijs prescripcionibus mor tp̃is ꝛmanet ius antiquū mecorrectū vide. ff. prescribi nō pot exceptio

¶ Prescribit ille qui erat in iure q̃n prescripcio ꝓcedit

ex sola bona fide quia errare in iure est esse in bona fide nō
do·an· de censi· peruenit vlt' colump· vide plenius ·ſ· ſſ· pre
scribē volenti

¶ Prescribi an potest ius exigendi vectigal siue pedagia et
gabellas et alia principi reseruata vide sub uerbo consue
tudo ·ſſ· consuetudo exigendi Vide ·ſ·ſſ· prescribi an possit
ius exigendi pedagium

¶ prescribi non possūt aliquo tp̄re illa que sūt debita ab m
feriori ī signū vtis subiectionis sicut est q̄ quis non p̄stet
obediām uel q̄ nō visitet nō do·an· de censi· peruenit carta
vltra v· vemo ad tertiū

¶ prescripcio potest inchoari ab impetracione priuilegij
ut ex illo titulo priuilegij cum bona fide curret p̄scripcio
sed cursus inchoate prescripcionis impeditur per priule
gium impetratum simpliciter cum impetrando simpli
citer videatur fateri credē rem ad se non ptinē nō Jo·an·
de prescrip· veniens in glo·fi· Adūte tamen q̄ vbi ex teno
re priuilegij apparet non esse concessum impetranti id
quod vult prescribē non potest ab impetracione ipius p̄
iulegij prescripcio inchoari propter malam fidem q̄
cū prescribens nitatur in titulo priuilegij tenore illius
inspecto semper est in mala fide ut nō Jo·mo· in c· cum
psone de priuil' li·vj· et hoc etiam tenet ibi Jo·an· ī nola
hoc verum q̄n ūba priuilegij sunt clara vbi autē sunt
dubia uel equiuoca ad vnam ptem prescribi uel intrp̄
tari nō do·an· de p̄scp· si diligenti in fi·

¶ Prescripcio intrūpitur ex vnico actu contrio nec re
quūtur multiplicata interrupcio ut nō Jnno·Jo·an· et do·
an· in c· audit' de p̄scrip· Jntrupcio tm̄ quo ad vnū articlm
non opatur quo ad alios articulos ut ibi no·do·an· ī
ulnā colūp·

¶ prescribi an possit q̄ beneficia manualia conferant'
ut ꝑpetua vide sub uerbo religiosus ·ſ· religiosus non
pōt consentire

¶ prescripcōis intrupcio que fit per litem contestatam
maiorē parit effectū de iure canonico q̄ ciuili quia de
iur' ciuili ꝑpetuat actionē dūtaxat ad xxx·ānos ſi de iure
canonico in ꝑpetuū quia litis contestacio facit malam
fidem q̄ ꝑpetuo impedit prescripcom nō do·an· de presc̄p·
illud·q·nj·in fi·

¶ Prescripcio intrūpitur ex supuenient mala fide de iure ca
nonico cui standum est ut in matiā pcā Et dicitur supuenīe
mala fides qñ credit se non iuste tenere Idem si dubitat licet
in hoc qñ dubitat Jnno. et bar. contradicant ut nō do. an. de
pscp. illud ꝙ. col' in fi.

¶ Prescripcio contra actionem ciuilem et ꝑpetuam si est o
diosa currens ex sola negligencia ut prescripcio xxx. an
norū intrūpitur p solam citacionem et idem in omī prescp
cione in qua non exigitur titulus Adūte tū ꝙ tūc demū per
citacoīm interrūpitur pscripcio qñ actor comparuit in
t'mino citacionis uel citato cāiducitur et Jnr nō intrupit
ut nō guil. de pscrip. xxx. am. l. sicut et bal. in l. et post edic
tū. ff. i. ff. de iudi.

¶ Prescripcio mere fauorabilis scilicet triennj in rebus
mobilibus non intrūpitur eciam per lit' contt in effectu et
hoc verū nisi. intuemat talis actus qui alit' concludat fide
uel ducat tenentem in dubitacionem uel libelli oblacio fac
ta principi prescripcio autem mixta sc̄z x. uel xx. annoū
non intrūpitur p citacionem solam sed per lit' contt prescp
cio vero contra temporales actiones non interrūpitur nisi
p lit' contt uel p libellum principi oblatum prescripcio ār
contt actionem criminalem interrūpitur sola libelli oblacōe
iudici facta nō do. an. de prescp. illud v. ciuilis autē bal. al
ter dicat circa hoc vltm de cmūali in. d. i. c. qñ li. pen. da Et
aduerte q pscripcio xxx. annoz et multo mīo x. uel xx.
annoz non interrumpitur ex solo libello principi obla
to ut patet ex tex. et glo. in. l. sicut C. de prescrip. xxx.
annorum

¶ Prescripcio intrūpitur ex synodali prodamacione de
pscp. c. sanctorum et ibi no. do. an. et idem nō in c. illud
c. n. Item intrūpit' p debiti agnicoīm uel p solucoīm ptis
debiti uel vsurarum et per dacionem fideiussoris intrumpitur
eciā nāliter ex pdictis possessionis rei que pscribit' no. do. an.
in dicto c. illud

¶ Prescripcio statutaria intrūpitur per solam citacionz
que currit ex mera negligencia nō do. an. de pscp. illud
penlt col' et idem nō bar. ff. p emp. l. q. ff. fi.

¶ Prescripcio iurū incorporaliū qualiter interrū
patur vide do. an. de prescrip. illud penlt colump. v. ex
hys deciditur

¶ Prescripcionis intrupcio si fit naturaliꝫ prodest omnib
sed ciuilis intrupcio non prodest nisi intrumpem nō do.
an· de prescrip· illud ultꝫ colligꝫ Interrupcio autem facta
p vnū ex reis credendi prodest omnibus de facta contra
vnū ex reis debendi nocet oīb ut·l·fi· C· de duo·re· vide·ff.
ff· prescripcio an mtrūpatur

¶ Prescripcio sicut intrūpitur ex supuemente malafi
de et scīa rei aliene Ita etiam interrūpitur si supuemat
firma dubitacio an sit res sua uel aliena Idem si aliquō
ea ostenditur uel probatur ex quo vēsimiliꝫ potuit ul
debuit dubitare licet ipe dicat se non dubitasse Vbi aī
dubitacio esset ī principio pscpcionis tūc pscpcio impe
diret nō do·am· de pscrip· c· fi· pnlt et ultꝫ colligꝫ·

¶ Prescribi licet non possit res futura uel vi possessa
etiam p tercīū qui non omisit furtū uel violenciam de
vsucap· ff· furtiue et· ff· quod autē patus tñ et fructus
rei mobilis uel īmobilis furtiue uel violenter possesse
potest vsucapi per tercīū bone fidei possessorem· ff· pro
suo· l· pnlt in prin· et ibi nō bar· Item et ipā res fur
tiua uel vi possessa licet non pscribatur longo tempe
pscribitur tñ longissimo xxx· annoꝝ etiam per furtū
uel violentū nō bar· ff· de vsuca· l· sequitur· ff· fundū
sed tex· dicat contrariū in· l· siquis emptorus· ff· sed et
hoc super illis C· de prescrip· an· Sed dictum bar· possit
saluari in prescripcione que fieret contra aliūm qñ
spoliatum Sed quicquid sit de iure ciuili non potest
violenter contra aliquē de iure canonico prescribi ꝑ ma
lam fidē ut in rēgla possessor

¶ Prescripcio contra ciuitatem siue rem publicam
in rebus incorporatis in prīmonīū fisci pficitur spa
cio xl· annorū ut C· de pscrip· xxx· an· l· omes fallit in
rebus acquisitis ciuitati per hereditatem uel legatū uꝫ
donacōm uel emptionem in quibus requītur spaciū
centum annorū C· de sa· sanc· ecc· l· fi· Jn rebus autem
incorporandis dic aut sūt delata in fiscum ꝓpter vectigal
non solutū et sufficit quīquennīū· l· ꝙ· C· de vecti· et co·
aut sunt delata ꝓpter aliam causam et tunc si sūt nūc
ciata fisco sufficit quadriennīū· l· mr quatuor C· de di
uer· et temp· pscrip· Si non sūt nūctiata tunc aut possi
dent cū titulo et sufficiūt x· anni inter pītes et xx·

inter absentes .l. quãuis c.n. aut possidentur sine titulo tũc requiritur xx.l. in omnibus| Et pdicta omia nõ bar. in dicta l. in omnibus in.l. aũt castrorũ ul villarũ pscribitur sicut et in rebus aliorũ priuatorũ ut nõ p glo. et bar. in.l. si finita .ff. de vectigalibus de damp. infec. Sed bar. postea dixit contrariũ in.l.fi. C. de sa. sanc. ec. Et hoc tenet ibi bal. et pro hoc facit quod nõ do. am. in c. fi. de iudi. vlt opp. dicit eciam bal. in dicta .l. fi. quod licet in casibus eiusdẽ legis non pscribatur p relinquentem donantem uel vendentem sine eius heredẽ vltem mũri spacio centũ annorum tñ p aliũ singularem successorem pscribitur saltẽ spacio xl. annorum p dictam .l. omes uel eciam spacio x. uel xx. annorũ p .l. fi. C. de pscrip. lon. temp. sm giul' qđ dicit esse notabile Contrariũ tenet bar. in dicta .l. fi. de sa. sanc. ec. dicens in casibus illius legis idem esse in singulari successore quod in vlt. Sed adde ad id quod dixi nõ pscribi minori spacio xl. annorũ cont' res fisco siue rei publice incorporatas azo. contrariũ tenet dicens sufficẽ spacium xx. annorũ p dictam .l. in omnibus nec ob dicta .l. oes quia illa non dicit q vltra non ducat Et ita eciam intelligit glo. in dicta .l. fi. C. de sa. sanc. ec. alioqũ si dicta .l. omes intelligẽtur q in pscribendo cont' rem publicam requirẽtur spaciũ xl. annorũ sed eciam oportẽt eandem legem intelligi de pscripcõne cont' ius priuatũ et cont' ius publicum Et ita concludit azo fons legũ in sũma de prescrip. xxx. annorũ ad fi. Archi. distinguit inter rẽs fisco quesitas et res delatas acquirendas xvi. q. ij. ff. Hubemus

¶ Prescribi non potest exempcio non soluendi decimas nisi cũ ti. de decim. diuũ nec eciam ius paciendi decimas nisi cũ titulo ut nõ c.n. c. pult per glo. quod intelligo nisi esset prescripcio tanti temporis cuius contrarij memoria non existit per c.i. de prescrip. li. vi. Vide omnõ .s. ff. prescripcio de iure canonico et sub verbo decima .ff. de decimas et ius decimandi

¶ Prescripcione an grat' diuũ et gle vide sub ubo diuũ directũ et p do. an. de pscrip. si dilectus v. opp. q' precedit .ff. p vnam colũp.

¶ Prescripcio an extendatur de vna re uel persona ad aliã ul de vno iure ad aliud Vide Jmo. Jo. an. et do. an. in

c· fi· de offi· or· de ca·mo· dilectus

¶ Prescribere non potest prelatus seruitia grauamina que exigit a subditis qua psumuntur potius ex timore quam ex debito pstitisse nō Jo·an· in c·1· de prescrip· li· vj· in nouella

¶ Prescripcio an concurrat cca idem cū priuilegio et cō suetudine vide sub verbo priuilegium ·pr· priuilegiū et pscripcio

¶ Prescripcione tam tempis cuius mcy non sit memoria non requīritur ius mere psonale siue oblacio mere psonalis ad annuam pstacionē fiendam sed bene acquītur ex vsu et consuetudine pstacionis eiusdem tempor' Adūtat go libellans ut non dedicat tempus et pstacionē tanquam īmediatam causam productiuam oblacionis sed tanquā productiuā cuiusdam vsus et consuetudinis ex qua consuetudine ius et obligacio predicta creatur et concludat illud ius consuetudine debitū als succūberet et dicta consuetudo tam tempis est illa que dicitur hre vim constitutu priuilegy et hec sūt vera siue ius cōcre sitat siue non et siue fuit dumtaxat excessiua priuilegia siue non predicta intelligē qñ volens acquirere est capax illius iuris als si incapax foret absq; dispensacōe aplice sedis nichil acquirēt ex vsu et consuetudine predictis consuetudo autē et vsus pstacionis mcy tempis inquātū agitur ex tali consuetudine produci naturalem et ciuilem obligacōm nichil producit quia tempus non est modus īducendi talem obligacōm Vbi autem agitur īduci sola nālis iam orta ciuili tunc ex vnica pstacōne naturalis īducitur quia ex solo consensu oritur Vbi autē agitur īduci sola ciuilis iam orta naturali tunc si ciuilis deficiat fauore pstantis vnica pstacione ciuilis īducit Si autem deficit ppter uy' non assistenciam non tū fundatam sub fauore pstant' tunc regularit' ex pstacione non īducitur ciuilis ut· l· si certis annis fallit in legato alimentorū vbi ex pstacōne triennali ciuilis īducit Joco ī legato ad pias causas nō do·an·de censi· pcunt v·vj· et vij· col'

¶ prescripcio iuris incorporalis mere realis sicut est ius reditus qui debetur a reis si habet causam continuā pfitur spacio x· uł xx· annorū de iure ciuili sed de iurē cānonico requīritur xl· Si autē habet causam discontinuā requi

tm̃ tempus cui9 micy non sit memoria licet in hoc cõ
ſt illa dicatur habere causam continuã in cui9 vsu non
reqũitur factũ hois Illa dicitur habẽ discontinuam in
cui9 vsu factũ hois reqũitur ut seruitus itineris Ideo
fm bar· seruitus aque ducende potest habere causam cõ
tinuam et discontinuam continuam si ex se currat et
discontinuam si ni trahendo aqua exigitur factum hois
nõ do·an·de censi· puenit xij· et xiij· col' et adde ip pre
scripcio seruitutis hñis causam continuam procedit ex na
turali et ciuili quasi possessione prescripcio autem hñis
discontinuã causam procedit ex sola ciuili fm dy· et bar·
Sed fm do·an· non procedit ex aliqua quasi possessione cũ
nulla sit continua et prescripcio reqũit continuã possessio
nem uel quasi Ideo in tali fruitute discontinua non datur
vtile interdictum vti possidenti sicut datur in seruitutib9
continuã causam hñtibus sed dantur spãlia interdicta
fundata sup solo vsu per que defenditur quis in statu et
vsu in quo est et ille vsus causat consuetudinem quandã
et ex consuetudine quãdoq̃ nus Itaq̃ ppie loquendo tal'
seruitus dicitur quesita ex consuetudine prescripta nõ
ex p̃scripcione simpliciter nõ do·an· in dicto c· puenit
in certa v· nũc videndũ ad consuetudinem cũ inducẽ
dam non reqũitur continua possessio sed sufficit quid
vsus etiam interpellatus ut dn nõ licet autẽ seruitus ha
bens causam discontinuam non p̃scribatur nisi tanto tp̃e
cui9 micy ẽ tñ ad p̃sumendum ntulũ sufficit possessio
siue vsus longi temporis ut sentit do·an· in dicto c· p̃
uenit x· carta v· venio ad 2m principale Nec de hoc mi
reris quia ipe vult q̃ maius tempus requiratur ad
prescribendum q̃m ad p̃sumendum ut ipe nõ x· carta
v· cca tempus tribuũ facit

¶ Prescripcio iur incorporalis mere realis videlicet fruitu
tis debite are rei non reqũit ntulum de iure canonico nec
ciuili In alijs autem iuribus a seruitutibus de iur canoni
co non reqũitur ntulus vbi prescribenti non obuiat ius cõe
si obuiat reqũitur ntulus uel possessio tanti temporis cui9
micy memoria non exstit que loco ntuli habetur nõ do·
an·de censi· puenit vij· col' v· circa 2m et q' dicatur ntulũ
requiri vbi prescribenti obuiat ius cõe intelligo q̃n obuiat
ei et p̃siũtur pro aduisario Secus si obuiaret prescribenti

non tñ fundaret mtentū adūsary ꝑsumendo pro eo qua tūc pre
scribens non habet necesse titulū probare ut nō Jo. an. de ꝑsc̄ꝑ.
c. 1. li. vj. in glo. magna ad fi. requīt tñ bonam fidem si ꝓfica
tur spacio x. ul' xx. annorū Sed si ꝓficitur maiou tempore
non requīritur bona fides de iure ciuili secus de iure canonu
co ut nō xmj. col' v. circa q̄rtū Item requīritur paciencia et
sciencia dñi cont̄ quem volo seruitutem acquirē et creare ul'
si volo acquirē seruitutē iam altem creatam requirē sc̄a
et paciencia illius cuiꝰ est seruitus Vel si volo acquirē ser-
uitutem iam michi de facto creatam ꝑ bone fidei possesso
rem quem puto dñm sufficit illius dñi putatiuu nec re
quīritur sc̄a veri dñi onū tñ casu requīritur q̄ prescribens
qui illa seruitute vtitur credat ut pro iure suo vi et sic
nō vi clam uel ꝓcario sed cogitacione dñi illius uel ꝓs
sideat ut nō in dicto c. puenit xj. col' Et dicta bona fides nō
ꝓsūmitur sed eam aliter probare oportet nisi possessor sit tā
ti temporis cuiꝰ mem̄ memoria non existit vel nisi saltem
longo tempore ecclam si possessio sit cont̄ uis possidentis
quibus casibus de iure canonico bona fides ꝓsūmitur si al
legetur Et quod sit longum tmpus relinquitur arbitrio
iudicis probatur tñ dicta bona fides per iuramentū ꝑns
qua in credulitate et conscia existit Item probatur ꝑ fa
mam si fama erat seruitutem deberi vel si auctor suus ul'
alius fide dignus dixit et ꝓututem debitam uel si erant
ibi aliqua vestigia itineris uel vie uel aliqua alia vēsilia
ex quibus potuit moueri ad credendum seruitutem ut
nō in dicto c. puenit mj. carta v. cēa q̄rtam

¶ Prescripcio corū que priuilegio diuntaxat concessibilia
sūt non ꝓficitur nisi spacio tantꝰ tp̄is cuiꝰ mem̄ memoria
non existat nō do. an. de censi. puenit xj. col' q̄uimo nec
ex tanto tempore non perficitur ut prescripcio tantum
sed ut consuetudo prescripta sit nō in dicto c. puenit vj.
carta in ij. col'

¶ Prescribi non dicitur ius eligendi quantocūꝫ tp̄re
quis elegerit qua habet discontinuā causam sed ꝑrie lo
quendo pocius dicitur acquiri ex quodam vsu et longa cō
suetudine ꝑscripta in qua sufficiat vsus interpellatus in pre
sc̄ione aut requīritur possessio ul' quasi ꝯtinua ꝑm hosti.
ut nō do. an. de censi. pucit xiij. col' de hoc vide plenꝰ in ſſ. ꝑ
scribi an possit ius eligendi

¶ Prescripcio uris mcorporalis mixti quod habetur a re
psone sicut est seruitus vsus et vsufructus pficitur spacio
x· uel xx·amorū de iur̄ ciuili de iur̄ canonico non ꝯcipit
xl· et est ꝓprie p̄scripcio non consuetudo quia cū tale ius de
beatur psone acquīt psona nāle m et ciuilem possessionem
et licet habeat causam discontinuā tā possessionem ciuilem quā
vsufructuarius quesiuit solo aīo contmuit et ex illa procedt
p̄scripcio in hac p̄scripcōe exigitur scīa et paciencia eius contra
quem p̄scribitur quod est verū in vsu uel in vsufructu for
maudo sed informato p illū qui putatur dns sufficit pacien
cia et sciencia illius dni putatiui Item exigitur bona fides
in p̄scripcione x· uel xx·amorū Sed in p̄scripcione xxx·uel
xl·amorū de iur̄ ciuili non requīt̄ur bona fides de iur̄ ca
nonico sic Quic bona fides p̄sūitur ex titulo p̄sūitur eciaz
ex antiquitate possessionis tam temporis cuius initij me
morie non existat et eciam ex pone xl·amorū vbi ius cōe
non resistit sed sup̄·ſ· Prescripcio iur̄ incorporal' mere rea
lis videlicet seruitus dixit idem esse eciam vbi ius resistit
Item exigitur titulus in prescribenda fructuū vsufructus
quia est ps dominij et sic grauis p̄iudicij Sed in vsu uel
malo iure si est leuis p̄iudicij non requīt̄ur titulus si
est grauis sic de iur̄ ciuili Sed de iur̄ canonico malys u
ribus ab vsufructu si possidens non obtinat ius cōe non
requīt̄ur titulus saltuo casu qui nō in p̄mo·ſ· si obtinat
eo modo dicitur·s̄·ſ· prescripcio iur̄ incorporalis mere rea
lis v·seruitus tunc si ex solo pati ex quo datur quasi pos
sessio iustificatur possessio non exigitur titulus in hys q̄
sūt g̃ius sic Si autem non iustificatur possessio ex solo pa
ti tunc exigitur titulus uel possessio tam temp̄is cuius ini
cij non sit memoria et illa antiqua possessio facit sum̄ ius
tam possessionem et supplet defectum tituli nō do·an·de
censi· pueuit v·carta v·venio ad z^m principale vide oīo
ſ·proximo·ſ·

¶ Prescribi an possit obligacio et p̄stacio annui census
et quanto tp̄re dic q̄ si p̄tenditur census deberi ab ecclesia
psone p̄lati ita q̄ magis respiciat psonam p̄lati quam eccle
siam prescribitur sicut ius mere psonale spacio tanto tp̄is
cuius initij non est memoria uel saltem p̄scribitur tanquaz
ius mixti debitū ab ecclesia et sic a re psone et tūc sufficit
spaciū x·uel xx·amorū de iure ciuili sed de iure canonico

exigũtur xl. vbi aũt ꝓtenditur census debeꝝ dignitati tũc q̃a
ꝑsona ꝓpũtatur in dignitate censetur ius mixtũ in quo de
iure canonico requũtur tempus xl. annorũ ſ Requũtur etiaz
titulus dato ꝙ ius cõe resistẽt quia agitur de querendo iur
ex quo surgit translacio dominy scilicet pecunie uel rei in
qua census ꝑstatur nisi census esset leuis ut vnius denary
uel alterius modice rei quo casu titulus non requũtur ud
nisi esset prescripcio tanti temporis cuiꝰ inicy memoria
non existit quia et tunc non requũtur titulus nõ do. an. de
censi. pcenit v. carta v. ex hys predictis plura inferũtur
et eo tempore quo dixi ꝑstacionem annui census ꝑscribi eo
dem tempore dico titulum census ꝑsumi si titulus alleget
et tunc tempus possit deduci ut cũ ius producens et ut cũ
ius probans ut nõ in dicto c. pcenit xij. carta v. quo in
censu Sed adũte quia plus ibi dicat ꝙ ad ꝑsumendũ titulũ
annui census sufficit tempus decenny si allegetur census
expresse a iure concessus nec mireꝝ quia ipe tenet ꝙ iuꝝ
de iure canonico regulariter exigantur xl. anni ad ꝑscribẽ
dum tñ sufficiũt x. ad titulum presumendum qñ posses
sori ius non repugnat ut nõ in dicto c. perucnt x. car
ta v. circa tempus dubiũ facit Qualiter autem in hys
l. debeat formari libellus vide sub ubo libellus procedit
¶ Prescribi an possit ius decimarũ et quanto tpe dic
ꝙ si vnus prochianus intendit acquirẽ ius decimarũ in
ꝑsonam suam ad ꝓiudiciũ alterius prochiani et tũc solo tpe
non acquiritur quia nullum tempus est causa obligacionis
ꝑsonalis et hoc in qñtum agitur ad decimas ꝑsonales Item
si agitur ad reales quia cũ agatur de acquirendo dñio rei
in qua ꝑstatur decima censetur res magni ꝓiudicy Duo so
lum tempus non sufficit sed cum tpe xl. annorũ requir
eciam titulus nisi decima esset leuissima quo casu propter le
ue ꝓiudiciũ non requũtur titulus ud nisi esset prescripcio tã
ti temꝑis cuiꝰ inicy memoria non existat quia illa supplet
defectum titu| Si autem intenditur queri ius decimarum
ad ꝓiudiciũ ecclesie cui debentur tunc si contenditur de de
cimis consistentibus in terris prochia non in prochia pre
scribentis nec eius conꝫ quem prescribitur quia forte illi
ecclesie contra quem sũt debite ex priuilegio uel ꝑscripcõe
tunc ꝑscribuntur spacio xl. annorũ eciam sine titulo dũo
adsit bona fides quia licet prescribens resistat ius cõe tñ

non fundat intentū eius contra quem ꝓscribitur Et si dicᵗ est grauis ꝓiudicij eo quod agitur de acquisicione dominij Rñdeo q̄ non est grauis ꝓiudicij ꝑdē id quod solo priuilegio et no de iure cōi tenetur Si autem ꝓscribens intendit acquirē de cimas in prochia rectoris cui debentur de iur cōi ad ꝓiudi ciū ipius rectoris et ecclesie sue et prescribenti resistit ius cōe tuē requīritur titulus nisi esset prescripcio tanti temporis cuius memoꝛia non sit memoꝛia nō do. an. de censi. peruenit v. carta v. ex hoc apparet et de iure decimarū Quod autem dictum est in prescripcione decime leuissime non requiri ni tulli non contrariū in dicto c. peruenit vij. carta v. ex hijs ap paret quod in querendo iure eligendo Et sic ad ꝓiudiciū rectoris et ecclesie cui debentur de iure cōi non prescribit nisi tanto tempore cuius memoꝛia nē nec in posses sione presumitur ntulis nisi sit tanti temporis cuius me moꝛia nē ut nō in dicto c. peruenit xij. carta v. ex hijs apparet discurrendo

¶ Prescribi an possit iurisdictio in alterius preiudicium dic q̄ oiō id quod. s. proxiō. ꝓ. dixi in decimis quia hoc est ius in rem debitam persone et sic habet continuacionem possessionis animo licet in facto non sit continuum qua factum homis in exercicio iurisdictionis exigitur nō do. an. de censi. peruenit vj. carta v. ex hijs apparet quod de iu risdictione

¶ Prescribi an possit merū imperiū bar. tenet q̄ nō absq; patientia impatoris sine qua non potest dari possessio Iu dic q̄ si sumitur imperiū pro hijs que sunt reseruata in p̄ uilegiū principis in signū vlis dominij et potestat̄ que soli competunt imperatori uel ordini ꝓ̄pali talia non sunt que sibilia Quedam sunt impery quia reseruata principi cōi ad aliū transmissibilia et talia sunt per inferiores consue tudine quesibilia si cum hoc concurrat q̄ habeat causam a principe alis non ex quo sunt reseruata Sed si sumitur impe riū magis late pro hijs que exercentur notabili officō iudicij principaliter ad publicam utilitatem Tunc adūtr q̄ quedam sunt ordini annexa et talia non sunt quesibilia si non sit annexa ordini tūc querītur tp̄re Quantū autē tempus et quod exigatur dic q̄ si agitur de iam quesito impio exten dendo sufficit cōe tempus scilicet xl. annorū sm can et x. uel xx. sm leges Si agitur de ꝺ impio originaliter querendo

uel eciam extendendo in psonam cui de iur cõi non compet
tũc si habet titulũ acquiritur cõi tpĩe si non hẽt titulũ sed hẽt
pacienciã principis de qua constat queri non põt nisi de usu
et consuetudine tpis cuius mcy memoria non existat licet
ex ullo pan iustificetur possessio et hoc speale habeat id qd
est solo priuilegio principis concessibile Si autem non ha
beatur pacienciã principis et hc tũc consuetudine non pt
Imperiũ queri sic loquit bar· Vbi dũt de pacĩã principis
dubitatur tunc Imperiũ queri potest usu et consuetudine
tam trinpis cuius mcy ĩe et tam longus usus presumitur
iustus ex quo non constat de oppositio An tñ sufficẽt pacĩã
regis uel baronis hñis merũ imperiũ contra quẽ quis
uellet pscribẽ bar· tangit et non soluit Dic q non quia ab
eo non pendẽt ius quod habet a se abdicare et in aliũ tñs
ferre Ideo sola eius pacienciã non iustificaret possessionem
nõ do· an· de censi· peruent vj· carta v· ex hys infertur
Quid in hys que sunt meri Imperij de fo· compe· consi
gat v· quero ubi consuetudo vide· s· pr· prescribi põt
iurisdictio

¶ Prescribi an potest ius exigendi pedagiũ siue uectigal
Dic q si agitur de prescribendo uectigali iam formato que
ritur cõi tpĩe eciam absq; titulo habita pacienciã inferior'
contr quem pscribitur qua ex eius pan iustificatur possessio
et agitur de leui piudicio quia leuis piudicij est perdẽ com
petencia de iure speciali tñ Sed si agitur de uectigali qren
do et creando nouo tunc si habet titulũ tũc si non constat
de pacienciã principis non potest queri tpĩe nec consuetu
dine quia talis usus clandestinatus est Si non constat de
eius pacienciã tunc queritur continuacõne tanti temporis
cuius mcy ĩe/ Et si dicas ex quo non constat de pan hic nõ
hẽt possessionem et sic non potest querẽ Dic q procederet
qũ fundaret acquisicionem ex prescripcione Sed si fundat
ex usu non exigitur illa pacienciã quia ex illo usu tam lõgo
inducitur consuetudo que loco consimilis iur' est ut nõ do·
an· de censi· puenit vj· carta v· p hc apparet quid de peda
gio Et eo casu quo dixi ius pedagij queri tempore dic q
in eodem tpĩe presumitur titulus illius nisi allegetur/ Et
sic illud tempus potest dici ut causa precedens et ut causa
probans ut nõ in dicto c· puenit xij· carta b· ex hys apet
quid dicendum vide sub uerbo consuetudo ·pr· consuetudo

exigendi vectigalia

¶ Prescripcio exigendi pedagiū aliqūbus rebus exigi con
suetum non concludit q̄ de alys rebus possit aliquod peda
gium exigi nō bar· m·l· si publicanus m fi· de publi·

¶ Prescripcio iuriū incorporaliū in hys que sūt g̃ūis p̃udicij
non procedit cōi tp̃re absq; titulo siue resistat ius siue non sue
alit̄ iustificetur possessio siue non In hys autem que sūt leuis
p̃udicij procedit p̃scripcio cōi tempore absq; titulo dum tm̄
detur hoc q̄ possessio sit iusta et iustificetur cont̄ presumpc̄
aut resistenciam iuris quia illa est causa quare exigitur titu
lus et dicatur possessio iustificari ex-pacienciā eius cont̄ que
prescribitur q̄ pacienciā est in tali iure quod pati opetur quia
ius transferre pendeat a ptāte pacientis Quedam cui sūt in
quibus ius cōe p̃sumitur contra possidentem et possessionem
omī respectu Jus cōe p̃sumit̄ cont̄ possidentē et possessionē
omī respectu iustificat de iur̄ cōi Ita q̄ illam non pmittit nisi
aliquo iure spēali non pendente a potestate eius contra que
prescribitur sicut est possidere decimas in predia alicna
et in hys non prescribitur omī tempore absq; titulo spēali
Quedam sunt in quibus resistit et possessionem iustificat
sed aliquo casu eciam de iur̄ cōi pmittit ut in casu et tunc si
probetur casus ille procedit prescripcio cōi tp̃re absq; titulo
quia iusta est possessio Et si ut detur ille casus exigitur ex
pressus titulus quia non pendet iustificacio a nuda pacia
eius contra quem prescribitur tunc alius titulus non exigi
tur Quedam sunt in quibus ius possessioni non resistit
ea nec eciam ibi iustificat sed solum ius non p̃sumit ut in
seruitutibus in quibus res p̃sumitur Si tm̄ detur possessio
seruitutis ius non resistit nec alit̄ possessionem iustificat
et in hys procedit prescripcio cōi tp̃re absq; titulo Quedam
sunt in quibus ius cōe possidenti resistit et iustificat posses
sionem simpliciter uel cont̄ illam p̃sumit Si tm̄ detur paci
encia eius contra quem ex sola pacienciā possessio iustifica
tur ut q̄ aliquis interfit electioni cū canonicē habentibus
ius eligendi de iure et in talibus prescribitur cōi tp̃re absq;
titulo quia hoc est leuis p̃udicij et p illud pan non p̃udi
catur ecclesie sed solis canonicis et quia reputur a iure per
missa hec ptcipacio iuris eligendi Ideo sufficit cōe tempus
ad prescribendum in casibus predictis quia licet habeant
causam discontinuam respectu exercicij naturalis tm̄ quia

ius ꝓtenditur debitum a re ꝑsone cuius possessio continua
tur aũo ꝑsone illam acquirẽt et cõr ex illa continua cuius
procedit prescripcio cõi tempore quod non esset si ius debẽt
a re rei qua cum ibi non debeatur ꝑsone non ponit respectu
ãmi sui possessio dici continua Idem si actus naturalis est
ibi interuellatus requĩtur ad prescripcionẽ tm tempus quo
micy memoria non existit ut nõ to. an. de censi. pcedit
vij. carta v. ex hijs apparet quid inquirendo iure eligẽdi
¶ Prescribi an possit ius eligendi et qm̃tum tempus et quid ca
gatur ad ꝓscribendum dic q si agitur queri racione ꝑsone non
est quesibile sm Jmo. si rõne dignitatis distingue aut agit quis
querẽ totũ ius eligendi abdicando illud a corpore hũre ꝓpr̃
ma eligendi et non potest absq; titulo prescribẽ cõi tempore
et deficiente titulo requĩtur tm tempus aũo micy ĩ quia
hoc non est leue ꝓiudicy in totum transferre non pendet
a ꝓtate corũ quibus compent et quia notoriũ resistens ab
sorbet omem iusticiam possessionis que non sit tam tpris
cuo micy ĩ Si agitur queri ius eligendi ab alio de iure
speciali uel consuetudine quesitum potest prescribi cõi tpre
absq; titulo quia ex toto non resistit ius et quia non re
putatur grauis ꝓiudicy abdicare quod compent de iur̃
speciali |Si agitur queri solũ ius interessendi electioni cũ
alys quibus compent procedit prescripcio cõi tpre absq; ti
tulo quia ex solo pac canonicorum possessio iustificatur cũ
ab corũ potestate pendeat ius eligendi participare quod
est leue preiudicy et quia per illud pac non ecclesie si ca
nonicis cumulatur preiudicatur ut nõ to. an. de censi. pce
dit vij. carta v. ex hijs apparet q in querendo iure eligẽ
di tunc eciam ꝓsistitur titulus si allegetur ut nõ in car.
vij. v. ex hoc apparet quid in iure eligendi |Sed postea qr̃
ad finem dicti v. dicẽ videtur q licet hoc ius in totũ trans
ferre uel eciam ꝑticipare ꝑpetuo ad ꝓiudiciũ successoris ul'
dignitatis non ponderata potestate canonicoruũ tũ corũ pa
ti sufficit ad possessionem temporalem iustificandam et
ex illa postea creatur ius ꝑpetuũ |Sed dicit q non contrdicit
quia illud quod ibi ad finem dicit intelligitur de ꝑpetuo
iure et ꝓiudicio ꝑticipacionis non translacionis totalis
iuꝝ quia ꝑticipacio est modica ꝓiudicy eciam in persona
successoris uel dignitatis ecclesie aut per illam ꝑticipacõ
nullũ fit ꝓiudiciũ quia non interesset ecc̃e quis eligat

dūmodo electio fiat in tempore et de psona vdonea sed transferre
ius in totū et abdicare etiam a successore uel dignitate illud est g̃
uis p̃iudicij

¶ Prescripcio libertatis cont̃ seruitutem alterius temporibus
constitutam non pficitur nisi spacio xx·annorū ·ff· quēad seruit
anit ·l· si sit constituta quod est vīm qn̄ alternacio est annorum
uel mensiū uel septimanarū ·l· si sit constituta et si est de quīquē
nio in quīquennium vna die dūtaxat pro quīquennio idem est ac
si foret alternans annis uel mensibus constituta C·de seruit·l·fi·in
prin·/et racio quia tūc tempus duplicatum est quia propter mī
uallū temporis in quo quis seruitute vti non potest eius negli
gencia mterrūpitur et cū presumpcio libertatis procedat ex ne
gligencia seruitutis non vsus et mīuallū quo quis vti nō possit
diminuat siue mterrūpat negligenciam Ideo exigitur suppletio
in tpīe duplicato /Ita dicit do·an· in c· pcenit de censi· vij· carta
v· ex hys apparet quid in querendo iure eligendi ad finem
v· queio que racio non videtur bona quia idem concludit vbi
est alternacio et mteruallū dierū et horarū et tū ibi duplicatur
tempus Ideo dic q̃ vō est quam ponit glo· in dicta·l·si sit qua
vbi est maius interuallū ibi est minor negligencia eius cont̃
quem p̃scribitur /Ideo maius tempus ad prescribendū exigit·
est tū aduertendum q̃ licet in prescribenda seruitute habente
causam discontinuā requiratur tantū tempus cuius mcij non
est memoria tū in prescribenda libertate cont̃ illam fruitur
licet talis prescripcio procedat ex negligencia discontinua suf
ficit tempus x· uel xx· annorū ut dicit bal· in dicta·l·fi· C·de
seruit· Sed do·an·dicit q̃ negligencia non vtentis semp̃ est cont
nua ut nō p eū in dicto c· pcenit carta pulc̃ v· venio ad q̃m
quid in iuribus

¶ Prescribē non potest ordinarius iurisdictionem in eccliam
siue dyoc̃ exemptam Ita q̃ ꝑpe subiectum nisi spacio centū an
norū quia minori tpīe non p̃scribitur cont̃ ꝑpam Sed si esset
exempta ita quod subiecta inferiori ꝑpe puta archiepō quia tē
hoc est ius psonale in re potest prescribi cōi tpīe absq; titulo
et propter iuris concursum p̃sumētur bona fides nec habeat
causam discontinuam quia est ius personale debitum et sic
persona continue possidet ciuiliter sufficit cōe tempus nō
do·an·de censi· pcenit vlp· carta v· ex hoc infertur ad
questionem

¶ Prescribi am possit libertas contra actionem et oblacionz

psonalem et que exigantur ad talem prescpcionem dic q si quer̃
an solo tp̃re liberacio mducatur et dico q non quia tempus nõ
est modus tollendi nec mducendi obligacionem mducendi
Si queritur an tollatur pscripcione non causam ex tempore et
tunc dic si est debitũ vnice prestacionis tollitur actio ipõ iur
sed non obligacio spacio xxx· annorũ Si aũt debitũ est annuũ et mul
plicis pstacionis tunc pro quolibet anno reqũitur vna prestacio ex
x· annorũ siue sit debitum ex contractu siue ex vltima voluntate
quicquid dicat bar· et aly Et hec est eoꝝ opinio nisi forte esset p̃
scriptum per centum annos quia tunc forte oñe ius pro qu
buslibet annis esset sublatum et ad libertatem requirendam
reqũitur bona fides de iure canonico saltio q si actio est tp̃alis
ex natura sua vt actio de dolo finitur illo tempore et si est ppe
tua finitur spacio xxx· de iure ciuili uel xl· de iur̃ canonico i
actionibus competentibus ecclesijs nec tũ inspicitur bona nl
mala fides debitoris quia tunc ppie non dicitur tolli prescp
cione sed ex natura sibi ab inicio data et fine vite finitur ꝺ̃o
adũte ad statuta que post certũ tempus excludũt creditores
quo loquantur quia pscripcionem mducũt non potest tolli
actio absq; bona fide debitoris nõ vo· an· de censi· peruenit
xij· carta v· veno ad 3m qñ tempus et vide· s· ss· pscripcõ pro
cedens ex sola

¶ Prescribi an possit liberum contra iura realia dic si quer̃
tur an solo tempore tollantur talia iura et non tollũtur qua
tempus non est modus tollendi Si queritur an prescripcõe
cessante tp̃re siue non vsu qua iura non vocant hanc prescp
cionem sed non vsum et dic q sic Quantũ aũt tempus et q
exigitur dic aut agitur de prescribenda libertate seruitutis
añquam sit constituta sed erat pmissa et tunc qua hic non
ordinatur ad tollendum ius reale quod nondũ est sed obliga
cionem psonalem ad constituendum seruitutem tollitur tp̃e
quod reqũitur ad prescripcionem psonalem de quo dixi· s·
pximo· ss· Si agitur de tollenda seruitute iam constituta et tũc
si habet vsum tp̃re non interuallatũ sed puũ ut dictũ et hora
rũ Si autem habet interuallũ mensũ uel annorũ exigitur
tempus duplicatum ut si ibi non interuellata sufficiant x·
anni In hac exigantur xx· Et hec vera de iur̃ ciuili siue seru
tutis habeat causam continuam siue discontinuam sed de
iure canonico qualiscũq; sit seruitus ad prehendam liberta
tem exigitur̃ xl· anni Titulus aũt de iure ciuili nõ reqũit̃
sed de iur̃ canoico sic si pscripcõ est conf̃ ius cõe ſ̃litet de iur̃ ciuili ñ eq

bona fides ꝙñ ſeruitus conſ̃ quam preſcribitur ex ſimplici nō
vſu pdicitur nec aliquod factū homis uel quaſi poſſeſſio exigit
ex parte preſcribentis libertatem ut coīr contingit in ſeruitu
bus ruſticis ſetus ni ſeruitute in cuio libertate querenda
exigitur factum homis ut ni ſeruitute ſalcidy quia in illa re
quiritur bona fides Sed de iure canonico tenetur ꝙ hec ſit p̄
ſcripcio requīrtur omn̄ caſu bona fides quod indubitanter pro
cederet vbi preſcripcio eſt conſ̃ ius cōe non tn̄ exigitur ſcia
uel pacientia eius conſ̃ quem preſcribitur quia nullo iure
canonico uel ciuili hoc cauetur Ideo conſ̃ cum vtentem ecia
ignorantē ſibi competē ſeruitutem currit preſcripcio ſed ſub
uenitur p reſtom̄ ſub ꝯa generali ſi qua iuſta cauſa ꝛc ſic ecia
ſubuenitur p reſtom̄ qñ quis non eſt vſus qua non potuit ut
nō do. an. de cenſi. pueni pnlt v. venio ad 2m quod in utrib⁹
Idem dicit bar. de reſtōne adiuſtis preſcripcionem racione
ignorancie ut. l. 1. ff. ſiquis aūt de in atiq̄ pua. licet aliter lo
quitur in. l. geneiū. ff. de hys que nō infa.

¶ Preſcribi an poſſit libertas conſ̃ iura mixta que debent
a re pſone dic ꝙ talia iura tp̄re non tolluntur Si queritur an
ex non vſu cum negligencia tollantur dic ꝙ quedam ſint iura
debita ab inferiore in ſignū vlis ſubiectionis ut in loco quis
p̄ſtet obediencianam uel ꝙ viſitetur et talia non prebentur Que
dam ſunt que non debent in ſignū ſuperioritatis ſed altero iure
accidentali et talia ſunt tp̄re queſibilia Quanto aūt tempore
queruntur et que exigantur dic ꝙ ſi agitur de prebenda liber
tate ſeruitutis vſufructus aīquam ſit conſtituta ſed erat ꝑmiſ
ſa et tunc idem quod dixi de perſonali Si agitur de prebenda
libertate iuſ iam conſtitutu et tunc aut illo iure vti eſt i mea
facultate qñ voluero quia ſic conſtitutū eſt et tunc non uten
do quia non volo dicto vti Ideo non eſt preſcripbilis libertas
ſi non eſt in mea liberta voluntate vti uel non vti quia ſic nō
eſt conſtitutū et tunc de iure ciuili tollitur ex non vſu per de
cennū ſi non habet vſum interuellatū Si autem habet vſū
interuellatū adeſt ex forma iuſ et certū ſicut in vſufructu a
nuo altrius annis legato et tunc quia interualla faciūt diu
ſa iura exigitur pro quolibet integra preſcripcione Si autē
ex forma conuencionis non eſt interuellatum ad aliquod deter
minatū tempus vnicū tm̄ ius eſt Igitur exigitur vnica p̄ſcrip
cio ut patet in iure eligendi actiue et paſſiue et in iure pn̄
tandi et tunc tempus preſcripcionis incipit a die quo ſimet

casus electionis uel pñtacionis faciende et ab illo iure usq; ad de cennū de iure ciuili illud pdit de iure canonico exiguntur xl. anni an autē exigatur ttulus et bona fides dic p omā ut supra proximo .ss. dixi in seruitute reali et hec vera qñ agitur de pcr vendo iure competenti de iure cōi et hec vera qñ agitur de per vendo iure competenti de iure cōi Si autem de pdendo iure ex priuilegio quesito alia matteria p se. de qua per cy. in .l. volū tarie C. de excu. tu. et ita nō do. an. de censi. pueuit carta ult v. venio ad terciū quod in iuribus

¶ Prescribi an possit liberacio siue libertas ex ttulo inhabi li siue invalido dic q si illa liberacio posset alias induci solo cursu temporis tunc si adest ttulus invalidus prescribitur per cursum dimidietatis illius temporis quod alias sine ttulo exi gebatur ad prescripcionem et p cursum illū ttulus inhabilis confirmatur ut patet in filio familias qui se liberat a patria po testate si fuit illegittime emancipatus et per decennū se ges sit pro sui iur vbi als requirēntur xx. si absq; emancipacōe se gessisset pro emancipato Si uero solo cursu temporis non potest libertas induci quia ius cōe vellet prescribenti et tūc precedit ttulus inhabilis ab eo qui poterat contra ius dispē sare confirmatur ttulus et procedit p̄scripcio p̄sequentem pi cienciam xl. annorum Vbi autem ttulus inhabilis procedit ab alio tunc nullo tempore confirmatur nec prescribitur nō do. an. de censi. peruenit penult colump. et vide .ſ. proxiō .ſs.

¶ Prescripcio an possit pfici ex ttulo inualido siue inhabili dic de iur canonico q si ttulus est inhabilis errore facti et pro ttulo reputatur et possessione cois temporis Si est inhabilis er rore iur tunc in prescripcionibus in quibus exigitur sola bo na fides ut in hijs que non sūt contra ius cōe talis ttulus pro ficit ad prescripcionem cōi tempore pficiendam quia dat bonā fidem ex qua creatur prescripcio quia errare in iure est esse i bona fide In p̄scripcionibus autē in quibus ttulus exigitur nū quam ttulus inhabilis confirmatur nec procedit prescripcō qñ inhabilitas ttuli est certa Vbi autē est dubia tūc cursus te poris potest operari int̄pretando et confirmando ttulum dū sit tm̄ tempus q consuetudinem possit inducere nō do. an. de censi. peruenit vltima colūp. et vide. ſ. ſs. proxī. et .ſ. ſs. proxī.

¶ Prescribē volenti non obstat error iur probabilis et dicit

probabilis qñ habet originem ab mtcato dubio de consue· dilectus
et nō do· an· de prescrip· c· si diligenn Item tollerabilis in milite
qulibet error iuris ·l· 1· et quod ibi nō per cy· et bal· c· de iur et
fac· ig· Item probabilis est etiam et tollerabilis in non milite
qñ quis expresse non resistit· sed simplicit non resistit quo ca
su non impedit prescpcionem nec causat malam fidem Prescp
cionem autē impediret et malam fidem causaret qñ quis ex
presse resistēt et reprobaret et hoc casu loquitur qui contra
iurā li· vj· Ita nō do· an· in c· cura de iurpa· Item error iuris
nūquam impedit prescripcionem qñ in prescribendo sufficit
sola bona fides absq; titulo de iur canonico qñ prescriptio nō
est cont ius cōe fm formam c· 1· de prescrip· li· vj· tunc emī ti
tulus licet de iure invalidus probat bonam fidem quia er
rare in iure est esse in bona fide ut nō do· an· in dicto c· cura
et hoc firmat in c· pruent de censi· vbi sed quid dicts in pre
scripcione cont ius cōe que est tanti temporis cuio initij
memoria non exisit et quia non exigitur titulus ut patet
in dicto c· 1· de prescrip· nūquid error iur in titulo impediret
talem prescripcionem videtur q non quia prescripcio tanti
temporis non solum supplet defectum tituli sed etiam facit
bonam fidem et possessionem iustam psumi ut nō do· an· in
dicto c· pruent my· carta et my· col v· sed dices Im contrariu
facit quis eo ipo q allegat titulū invalidū allegat malam fidē
ab inicio non ergo procedit prescripcio uix nō per do· an· in
dicto c· si diligenti in fi Et quia exigitur bona fides ab inicio
usq; ad finem continuata ut nō in dicto v· sed dices et hoc
videtur verius non obstante q possessio cuio initij ic facit bo
nam fidem presumi quia illud verū in dubio qñ non constat
de iniustitia tituli sit ergo cautus qui tanti temporis possess-
sionem allegat ut non alleget nec ostendat titulum ab inicio
iniustum sed simpliciter dicat se prescripsisse et iusta causa
ut nō per do· an· in dicto c· peruent v· carta v circa tempo
dubiu facit

¶ Prescripcio an et qñ procedat ex titulo psumpto p tempis
lapsum iuncto usu uel non usu prescribentis uel eius contra que
prescribitur isto qñq; deducitur tempus et non usus illius
temporis ex quo liberacio ptenditur consistit in pan et tuc
si deducitur ad probandum liberacionem a lucro odioso proba
tur libera Unde ad probandum quod usuras non debeam si
dico q licet sim debitor sortis tñ iam est decimum q non solum

vsuras & hoc ſiũtur liberacio ul' uerius non obligacio m vsur
Quid go ſi appareat de obligacione vsurarũ nũquid per lapſum
decenny quo vsuras non ſolu presumetur liberacio ab vsur ſi
ipam allego nichil ibi dicit do. an. ſed ex hys que in fine dicent
videtur q liberacio pſumatur licet in fine loquatur de vſu
mixto Si autem agitur de liberacione lucri non odioſi et tunc
ſi liberacio eſt leuis piudicij ex vſu decenny preſiũtur libera
cio allegata ſecus ſi liberacio eſt grauis preiudicij q̃ũq; vſus
ad liberacionem inducendam ſonat in facto poſitiuo exẽplũ
canonici probant ſe ſolos elegiſſe decem annis et ex hoc vo
lunt allegare q' aly de extra collegiũ non debent intereſſe et
allegat renũciacionem iur' et tunc aut hec libertas eſt conẽ
ius et preſiũtur q̃ũq; vſus libertatis eſt mixtus prim' no
faciendo ut qua ſolui centũ de feudo oim̃ anno x. annis et
ſm veritatem debebam ducenta volo deducẽ hoc tempus ad
probandum cauſam per quam non debeam niſi centum alle
gando cauſam renũciacionis uel liberacionis p reſiduo tũc
lapſo decenny probaretur liberacio niſi ius cõe reſiſtẽt nõ do.
an. de cenſi. pruenit ultr' col' et vide ſub verbo priuilegiũ non
pdit' p nõ vſum

¶ Preſcribens rem alienam licet poſt completam preſcripcion
ſupruenat ſciencia rei aliene non tenetur etiam de iure canõi
eo rem preſcriptam reſtituere quo ad forum contencioſum ſ
m foro conſcientie ſic ut nõ do. an. in c. vigilanti de pſcrip.

¶ Preſcribit poſſidens bona fide licet titulo ſingulari cui
ſam habuerit a mala fidei poſſeſſore q̃ ille conẽ quem pſcribit
ſciuit rem in aliũ eſſe tranſlatam ſecus ſi ignorauerit quia tẽ
mala fides autoris nocet ſingulari ſucceſſori quod eſt veriũ in
re mobili pdit preſcripcio etiam contra ignorantem rem tranſ
latam Et procediũt predicta q̃ũ preſcribens cauſam habet ab i
mediato male fidei poſſeſſore Si autem cauſam habet ab imedia
to bone fidei poſſeſſore qui cauſam habuit a mediato male fidei
tunc poſſidens preſcribit indiſtincte ſiue ſit imobilis ſiue mo
bilis et ſiue ille contra quem preſcribitur ſit ſciens ſiue igno
rans Et hec vera tam de iur' canonico quã ciuili ut nõ do. an. de
pſcrip. ſi diligenti v. col' v. quero an mala fides et vide. s. pl.
pſcribi licet pot res

¶ Preſcribi an poſſit dos uel res dotales conſtante matrimonio ul'
eo ſoluto vide tex. et glo. c. de iur' do. l. in rebus et qd ibi nõ p
cy. et bal. et quod nõ azo. in ſũma C. de iur' do. v. et huc vnu

ad finem sume

¶ Prescripcio procedit sine possessione qñ per prescripciones non acquitur res nec ius in re sed dumtaxat allegatur prescpcõ ad ius alterius acquirendum ut nõ Jo. cal. de prescrip. cũ nõ licrat et do. an. c. ñ. audit vj. col v. opp. q nõ possit

¶ Presens in loco studij censetur qui ab eodem loco recessit aio tñ reuertendi et reuersus nõ Jo. an. de magi. sup specula et bar. dele. ij. l. quesitũ in prin. et verbum pñcie siue residencie nõ sic debet amare intelligi qñ et si quis alibi diuertat tñ p̃ sens esse siue residere dicatur nõ Jo. an. de elec. non resi. ex pte ij. et sm varios tractatus quis dicatur pns uel absens nõ glo. ff. de procu. l. pns et Jo. an. de elec. vbi piculũ sup ũba pntes et absentes in nouella et ideo in materia c. fi. de v. sig. li. vj. dicit quis continue seruire et pns esse licet qñq absit ut nõ Jo. an. i glo. pnlt et sup ea i nouella et etiam archi. ibidem et vide opn tor. qualit hoc verbum continue intelligendum sit. ff. de libe. cau. l. pau. als si ut ꝓponitur. ff. fi. et vide simo bar. in l. int dum. ff. quociens de publica et la. pi. alle. xlvij. et vide sub ũbo absens. ff.

¶ Presentacio vide sub ũbo ur patronatus collo

¶ Presertim qñq exponitur pro tanto ut in c. licet ex suscep to de fo. compe. et qñq ponitur pro maxime super quo inde quod nõ Jo. an. in addi. spe. in fi. de test. ff. i. v. nñq factis

¶ Preses an dicatur in dignitate vide sub ũbo dignitas

¶ Prestimonia an sint beneficia ecclesiastica vide sub verbo beneficium

¶ Presumat nõ q quis dicit presumere qñ quis facit audte ꝓpria quod non potest sine alterius mandato nõ do. an. de iudi. decernimus circa finem

¶ Presumere qñq in malam partem qñq in bonam partem sonat ic vide archi. in c. statutum de rescrip. li. vj. in v. pre sumat

¶ Presumpcio cause sine ur aut tituli surgens ex diutino vsu uel dnij pstacione de qua dictũ est sup proxi duobus. ff. an sit p̃ sumpcio ur tñ dic q si tempus vsus inducitur ut causa que rens et inducens ius sicut est in psonalibus tempus cuius inicij memoria non exist et tunc quia ibi materia habet se non declaratiue aut probatiue sed inductiue est psumpcio ur et de iur et tenetur non admittitur probacio in contrariũ Idem in realibus qñ adsunt comites ad prescripcionem eciã

ibi tempus vsus opatur inductiue et sic fingit sedes Idem non admittitur probacio in contrauum Idem in realibus habentib⁹ causam discontinuam qñ allegatur vsus et consuetudo ut cā producens ex tanto tempore cuius mieq ic̄ licet non sint ibi co mites p̄scripcionis propter discontinuitatem vsus vbi autem tempus deducitur in iudicio ut causa declarans tunc admit titur probacio in contrarium qua materia se habet ibi solum propresumendo Sit go cautus ille qui agit qua si possit agere deducendo tempus ut causam deductiuam est melius quam si deducat ut declaratiuam adiute tñ q licet stante probacione temporis non admittatur probacio in contrariū respectu cau se sine iur̄ vbi tempus deducitur ut causa inductiua cause re spectu ipius temporis bene admittitur probacio in contrariū quod ꝫ tempus non sit ut nō do·an·de censi· pueit x·carta v· ad tercū qualis sit hec p̄sumpcio

¶ Presumitur q vnica prestacio siue solucio sit facta per er rorem nisi probetur q debitum precedat ud q soluens scient' soluit sciens se non teneri quia tunc presiūtur donacio Vbi aī sūt plures p̄staciones siue soluciones facte annuatim ibi non presiūtur error propter pluralitatem et iteracionem non ec presiūtur donacio quia nemo presiūtur suū iactare presumet ergo q facte fuerunt ex ltīma causa alia quam donacionis si allegetur nō do·an·de censi·puenit xj· carta v· si c̄ dubiū de illo libello hoc intellige qñ pluralitas et iteracio p̄stacionum otinuata est saltem decēno ut nō do·an·x· carta v·circa tem pus dubiū facit

¶ Presum an debeat ius incorporale reale uel mixtum ex vsu et p̄stacione decimarū in electione et gremio ecclesie et tūc idem per oīa quod in iuribus mere personalibus quorū vso sonant in factū positiuū de quibus ·s· ꝑ· presium an debeat ius incorporale qñ vsus talis uir consistit in pan ex parte illi us contra quem tale ius quēritur Exemplū in seruitutibus et siue tunc habeat causam continuam siue discontinuam ex lon ga prestacione siue vsu presiūtur titulus et hoc habet locū ſm bar· etiam in seruitute vsufructus Tu autem concludendo ec alia iura a seruitutibus quorū vsus consistit in pan distingue ī cidenter excipiendo et tunc ex possessione siue vsu presiūtur titulus aut titulus deducitur ad fauorem patientꝫ principa liter in quāz possit resultare ad p̄iudiciū cū ex possessione uł vsu p̄siūtur titulus et tendit principaliꝫ ad incomodū Tūc

si agitur de modico ꝓiudicio ꝓsumitur titulus Si agitur de mꝫ
no tunc aduerte q aut vsus ſonat in ſolo pan nec habet annexaꝫ
aliquam recepcionem ex parte pacientis et tunc ex ſolo vſu nō
ꝓſumitur titulus niſi ſit tam temporis cuiꝰ micꝫ ĩ fallit in
tribus caſibus in quaſi poſſeſſione beneficiali in qua continua
poſſeſſione per longum tempus eciam ex pan ꝓſumitur titu
lus Et eſt cauſa quia cum in beneficialibus ordinarij teneant
et cottidie inquirant de titulis In curialibus veriſimile
non pacientur attinentes mulieris ut teneatur pro concubina
eſt magna ꝓſumpcio pro titulo 13° fallit qñ poſſidens reꝫ
meam me paciente longo tempore ſoluit penſionem publi
cam quia per illam ꝓſumitur titulus dñij 10 ñqꝫ vſus cōſiſtēs
in pan ex parte eius de cuiꝰ ꝓiudicio agitur habet annexam
aliquam recepcionem ꝓſtacionis et tunc ꝓſumitur ut in iure
feudi Si vaſallus poſſideat rem ut feudalem longo tempore do
mino paciente et reſpondeat de feudo preſtando ſeruicium
queritur ſibi illud ius et probatur queſitum longo tempore et
illud ideo quia non erat ſolū pan ſed eciam recipere Idem in
illo qui rem meam me paciente et ſciente in emphiteoticū
poſſidet et ſeruicia preſtitit longo tempore licet aliter non ap-
pareat de titulo ex ſola preſtacione penſionis per long tēp9
probatur et ꝓſumitur titulus Ex ꝓmiſſis apparet quid in iuri-
ꝯalibus quia ſi talia annuatim expedirentur et agerentur illo
ius queri in alterius dioc Nam cū hoc ſit contra ius non ꝓ
ſumitur titulus ex vſu decennij ſed requiritur tm tempus cuiꝰ
inicꝫ ĩ Idem in iure viſitandi et procuracoīm recipiendi ſi
agᷣtur illud queri in alterius dyoc quia propter iuris reſiſtē
eciam ad ꝓſumendum titulum exigᷣtur tantū tempus cuius
inicꝫ ĩ Secus ſi agᷣtur de eo querendo contra tertiū in dyoc
tertij quia tunc cum ius non reſiſtat preſumetur titulus ex
coī tempore ut nō do. an. in c. peruenit de cenſi. xj. carta v.
veniō ad 2m principale Idem ꝓmiſſa ſentit do. an. q in ſeruitu
te vſufructus non preſumetur titulus ex poſſeſſione quia ē
magni ꝓiudicij cum ſit pars dñij et ſit magni preiudicij nō
p eum in dicto c. pueniꝫ v. carta v. venio ad 3m principale
Sed bar. tenet q ex coī tempe preſumit titulus in. l. cū de
minem verſo. ff. de vſuris

¶ Preſumi an debeat titulus matrimonij ex longa poſſeſſio
ne ſeu quaſi iuris maritalis vide. S. ſſ. preſumi an debeat
ius incorporale reale

¶ Presumi an debeat titulus beneficij ex longa possessione uel qi ipius bñficij vide ff. pñiũ an debeat ius incorporale reale et vide ff. gbõ cois reputacionis

¶ Presumi an debeat dominiũ ex eo q aliquis rem meam me paciente longo tempore tenuit et pensionem publicam solvit vide ff. pñiumr an debeat ius incorporale reale

¶ Presumi an debeat quem vasallum esse et titulũ ac ius i feudo prestitit vide ff. presumi an debeat ius incorporale reale

¶ Presumi an debeat quem esse emphiteotam et titulum ac ius habere in re ex eo q rem meam me sciente et paciente tenuit et emphiteotam et pensionem prestitit longo tpõre vide supra ff. presiũ an debeat ius incorpale reale

¶ Presumi an debeat quem habere titulũ in turribus epãlibꝰ uel in ure visitandi ex eo q longo tempore illa iura exercuit et eis vsus fuit vide ff. presumi an debeat ius incorporale reale

¶ Presumitur divisio facta inter socios ex eo q longo tempe sic decem tenuerũt et possiderũt bona pro diviso nõ do. an. de censi. pueniat xp. carta v. venio ad 2m principale ut nõ glo. in l. q. C. cõi di.

¶ Presumi an debeat mulierem dedisse viro bona sua i dotem eo q longo tempore passa sit virũ illa administrare ut dotalia et fructus annuatim converterẽt in oneribus matrimonij vide ff. pñiũ an debeat ius incorpale reale

¶ Presumi an debeat non debitũ aut liberacio sive libertas aut tacita renũciacio inf sit ex vsu longi temporis consistente in pan ul' in facto positivo vide sub ubo prescripcio ff. pscribi an possit liberacio sive libertas r. et q.

¶ Presumitur divisa et duplex sũma promissi cũ quis bis promittit re x. Secus qñ quis confitetur se x. recepisse quia intelligitur de vnica et eadem sũma quod est verũ in confessione extrajudicia li secus in judiciali in qua idem est quod in promissione fin bar. in l. tacitũ de v. obli. sed angr. ibi dicit idem esse in judiciali qõ in extrajudiciali

¶ Presumi an debeat multiplicatus qñ eadem die per scripturã uel testes apparet actus qui per aliquos dicitur factus cũ certa qualitate et nl dicatur q sit semel uel pluries factus vide Jmo. et do. an. in c. cũ johannes de fi. instru. de testi. cũ tu vide ff. pñ siũ an debeat vnicũ factũ

¶ Presiū an debeat beneficiū acceptatū per expectantem cadē sub grā ipius expectanti alio nō gbato vide sub ubo acceptacō. ſſ. acceptans bñficiū

¶ Presūitur ex qualitate psone aliquo licite factum quod alias esset illicitum de preben. cum nisi essent viri prouidi et honesti

¶ Presiū an debeat vnicū factū qñ eodem loco et tempore fiunt duo instrumenta super eadem re et an presumitur error uel falsitas si plus in vno quam in alio continetur vide ē. ſſ. presium an debeat vnicus et vide sub uerbo instrm ſſ. instrā duo

¶ Presumi an debeat quod fiut in preteīto esse de pūn uel commisso vide bar. in l. si cui. ff. hysdem. ff. de accu. et l. si pns my. carta in v. opp. de no. ope. nū. et C. de proba. l. sine possi dent vbi dauus loquitur et per bal. in l. spadonem. ff. qui absolutus. ff. de excu. tu. et l. i. ff. fi. ngrātus. ff. de magi. que et p dy. in rā semel malus Concludūt pfati doctores q ī rebus et qualitatibus que contingent mutari possunt absq facto cuius qui illas habet ul eo inuito nō psūitur de pteīto in pūn alis secus vide ſ. pxi. ff.

¶ Presumi an debeat hodie possidē uel dns esse qui olim possedit uel dns fuit vide bar. in l. sine possident C. de pba. et ibi ed p bal. et plenissime p doc. an. de ēsh. spo. eū ad sedē my. carta v. secto obiiat

¶ Presūitur debitor p solucom liberatus si habet penes se instrm obligacionis inscisum nisi sit persona domestica ere ditoris que veīsimiliter potuisset instrumentum surripere ut nō glo. ff. de pac. l. postquam et bar. in l. labeo c. n. et in l. fallo. ff. fi. ff. de fur. et cy. in l. si de possessione C. de proba.

¶ Presumu an debeat testes uel notariū esse rogatos vide bar. in l. sciendum de v. ob. et bal. in l. hac consultissima in prin. C. de testa. et do. an. post Jmo. et Jo. an. in c. i. de fi. instru.

¶ Presū an debeat quilibet actus iudicialis factus in abū tem ut pūtem vide Jo. an. in addi. spe. in fi. de emp. et ven. sup et l. foī vnj. col

¶ Presūitur in dubio q fuīa est lata in absentem nō Jmo. de offi. dele. cū in uīs et do. an. de proba. qm contra vj. carta ad fi. licet spe. dicat contrariū et male in fi. de proba. sen. ſſ. ut aut v. et nō Jm quosdam ¶ presencia est facti et facta

non ꝓsumũtur nisi probentur · l. demꝝ · ff. qu· ca· ma· vide
oiõ · j · ff · proximo

¶ Presumitur pro sñia q sit rite et iuste lata qñ est lata ī
pñtem non prodamantem secus si absentem nõ ymo · de pro
ba · qñ cont de offi · dele · cũ in iure idem tenet bal · in · l · i · C ·
de vella · et in auc · siquis in aliquo C · de eden · sed alibi dic
bar · q etiam si est a sñia latã appellatum et appellans di
cat sñiam latam non seruato ordine iuꝝ et cour non rite
habet appellans id probare ꝑ productionem actorũ et sic sen
tit q presumatur rite lata ut ꝓpe nõ C · de app · l · hy qui ad
cumulã | Cuius contrariũ dicit et melius Jo · an · et do · an · ut · j ·
patebit | Ratio est quia dicta ꝓsumpcio surgit ex iuste sñie
que iuditas cessat propter appellationem que vires sñie su
spendit Cal · dicit pro sñia lata in pñtem ꝓsumi et idem dic
de lata in absentem si sentencia est de longinquo secus si
est lata de recenti ut ꝓpe nõ in dicto c · qm contra Sed ymo ·
alibi non distinguit an sñia sit lata in pñtem uel absentem q
an transierit in rem iudicatam et tunc presumatur pro
ea sñie sit lata in pñtem sñie absentem contumacem secꝰ
si non transiuit in rem iudicatam | Et hoc ponit in c · bo
ne · i · de elec | Et hanc opi · sequitur Compos · in c · m pricia
de renũ · Idem tenet ro · concil · cclxxxix · Hosti · aut distg
uit an sñia sit lata de recenti et non presumitur pro ea
secus si de longinquo | Et longinquũ appellat qñ biennũ
est lapsum ut in c · cum inter de re iudi · sed in c · qm ꝑ
stat cum glo · ibi que dicit q si acta apparent pro eis ꝓsumitur alꝫ
non quia non creditur iudici fallit in ipa cui creditur de act
et hoc tenet spe · in ti · de sen · prola · ff · iuxta v · sed pone q publica
mus fallit eciam in legato ut nõ spe · in ti · de legi · ff · sequitur
ad fi · ff · do · an · in dicto c · qm cont aũpuit et ult carta plemꝰ
distinguens dicit q si in instrõ sñie dicit attestatur notarius lit
cont intuenisse et exprimat locũ tempus et testes vbi exigũtur
et dicit se fuisse rogatũ licet ptũc quo actus gestus fuit instrñ
non confecerit sed nũc alio tempore conficiat probat id qõ
sic attestatur secus si predicta non exprimat nec se rogatum
dicat nisi instrñ esset antiquũ quia tũc simplex attestacio
etiam sine expressione predictorũ probaret attestacio ergo no
tarij non probat acta nisi in facto de longinquo uel attestat
se rogatũ in preteritũ cũ expressione loci et temporis | Vbi at
notarius in instrõ sñie non attestatur de act uel attestat q cũ

non expressione predicta an tuc ex viribus solus sue presumat
pro act nec eciam post suam si ab ea est appellatum Secus si pendeat
causa nullitatis uel restitucionis contra suam Si aute sua transiit
in rem udicatam tunc presiuitur rite et uste lata sue sit lata in
pntem sine abatem contumacem veru uel psumptu Et vbi dictu
est pro actis non psumi intelligt nisi probentur acta ve pdita
quo casu pro eis psiuitur In sentencijs que non transeut in re
udicatam sicut sunt sue censurarum si est appellatu non psiut
pro ulis si non est appellatu psiuitur ptr quam quo ad sollemp
nitatem monicionis que non psiuitur nisi probetur ut poic
ta omia concludit do·an· in dicto c· qm contra Jo·an·se breuis
expedit bn Compos· dictus q· vbi sua tn sunt in rem udica
ta ut quia non fuit infra x·dies appellatu h tmo iuris
uel homis appellacionis prosequende lapsus est uel appellans
in appellacione succubuit presiuitur pro sua et sic rite et uste
lata in pntem sine absentem per contuam sed oportet eam
probari Vbi autem pars absens non fuit contumax uel a sua
appellauit et pendet termo appellacionis prosequende non pre
siuitur pro rituidine nec pro rectitudine sue Et idem dicit
fran·de zaba· in dicto c· qm contra et Compos· in dicto c· bo
ne Et dicit Jo·an· q ita seruat curia in c· Inq̃ncia de renu·
Et licet spe· in n·de sen·prola·ps· ut aiu v· et nō bn quosdam
dixit et pro sua a qua non est appellatum presumatur eciam
quo ad citacionem et sic non esset necesse contumacem aliter
probari ipe male dixit et com glo·pnlt in c·pnlt de re udi·
quam ibi approbant Jo·an· et do·an· in dicto c· qm contra vi·
carta pnlt col vbi dicit q citacio non presumitur vino qui il
lam allegat probare debet Sed alibi dixit contrariu psiu
eciam pro citacione ad suam audiendam et ipe nō in cle·
pastoralis v·veru v·opp· quid valeat de re udi· et in dicto
c· in pncia et dicit de hoc esse casum in dicto c· bone sed verius
est q sua et citacio non presiuitur et in c· bone loquitur qm
pars misit nuciu ad udicem ex qua missione presiuitur cita
ta ut nō glo· bar· et archi· lxxxvij·di· ꝓposuit et do·an· in
c·i· de udi· v· opp· 2o Et ide nō ro·ecclie· cccxvj· vide sub ubo
sentencia·ps· sentencia eo·po et·ps· sentencia a qua non e
appellatum

¶ Presiuitur sua in scriptis lata si dicat in pma persona
Nos talis iudex pnuciamus ic Secus si dicat in 3a persona
talis iudex sic pnuciauit ut nō do·an·de proba· qm con

col' pñt in prim' q' carta

¶ Presumi non debet pro actis extraudicialibus p iudicē gestis nō Jo. an. de resti. spo. conquerente quod est verum in extraudicialibus que iudicialiter geri debent Jn hys autē que iudicialiter geri non debent presūitur ſm̄ qualitatem psone qñ gerūtur p modum potestatis nō do. an. de proba. qm̄ contra pñt carta ad fi. Alibi dicit q' de extraudicialibus p̄sūitur pro iudice in hys que spectant ad officiū eius nisi probetur contrariū ut nō p eum de offi. dele. cum Jure pñt col' Et idem dicit ibi Jo. an. sup. i. glo.

¶ Presūitur pro laudo arbitri et arbitratoris q̄ iuste latū sit nisi pendeat causa reductionis nō do. an. de proba. qm̄ contra pñt carta in vlt col' et de renū. in p̄cia in prim. vnj. col' Sed Jo. an. in addi. spe. in ti. de arbi. ff. sequitur v. Item quod si in compromissum xij. col' tenet q' etiam pendēte reductione p̄sūitur p̄ laudo vide sup ubo arbitrator. ff. arbitratoris laudū qñ petitur

¶ Presumi non debet pro iurisdictione iudicis delegati aīa sententiam nō Jmo. de proba. qm̄ contra in glo. quod idem post sm̄am quod aliquam tranſeat in rem iudicatam ut nō Jmo. de eo fiat cart re c. Jmotuit Sed postquam transiuit in rem iudicatam si lata fuit in p̄tem non contradicentem nec appellantem p̄sūitur pro iurisdictione ut nō Jmo. in dicto c. Jmotuit de offi. dele. cum in iure in glo. hic videtur si est lata in absentem tunc Jmo. in dicto c. cū in iure simplicit' dicit non presumi sed in c. Jmotuit distinguit q' si absens tp̄e sīe comparuit ante lit' cont' deinde post lit' cont' opposuit de non iurisdictione p̄sūitur pro ea Si uero nūquam comparuit tunc non presūitur pro ea nisi forte p̄ma sīa fuit per sedam confirmata Et quod dictū est presū pro iurisdictione qñ sīa lata est in p̄tem verum est quo ad preiudicū p̄ū non quo ad preiudicū tertij ut nō do. an. in dicto c. cū in iure nj. col' in prin. Si tñ in instrō sīe esset insertus et extensus totus tenor cōmissionis et delegatōis tūc videtur satis de iurisdictione constare quia cū sīa sit de actis potest dici omissio in actis registrata cui registro datur fides sicut originali nisi forsan contrariū probetur ut nō Jmo. Jo. an. in dicto c. cum in iure super. i. glo. in fi. Et idem videtur si non totus tenor sed tanta pars inserta sit per quā patet effectus omissionis ut nō Jo. an. de proba. qm̄ contra in glo.

nō q̄ ex quo vbi oīno vide ſimo. aūt in dicto c. qm̄ contra dicit
q̄ ſufficit in act̄ ſcriptū eſſe mandatū aplicū cōmiſſionis Alibi
dicit ſecuruus eſſe quod in actis ſcribatur q̄ r̄ptū fuit exhibitū
iudici et parti ut ipē nō in dicto c. cum in iure ad fi. Et idem
dicit Jo. an. ſuper fine i. glo. Sed do. an. dicit ſufficē q̄ in actis
ſcribatur exhibicionem factam parte p̄nte et non contradicente
et ita ſeruatur ut ipē nō in dicto c. cum in iur̄ p̄nte col' p̄dic
ta tū intelligr qm̄ tenor cōmiſſionis fuit in actis registratus
pte p̄nte et non contradicente ut declarat Jo. an. ſm hoſt. in
dicto c. cum in iure uel qm̄ fuit registratus pte absente ad
hoc citata als tale registrū non probaret ut nō Jo. an. in addi.
ſpe. in ti. de r̄pt. p̄ntā. ſl. i. in fi. et idē nō do. an. in dicto c. cū
in iure v. col' ad fi.

¶ Preſumi non debet quem eſſe procuratorem ante lit'
cont' nec post Ideo poteſt ſemper contra eum opponi q̄ non eſt
procur̄ ut nō ſimo. de proba. qm̄ contra in glo. nō q̄ eciam ſi in
ſua iudex dicit condempnamus talem procuratorem ut nō ſimo.
in c. cum in iure de offi. dele. in glo. hic videtur et idem dicit cy.
in l. optimā C. de contrahen. et conſti. An autē ad probandum
mandatum ſufficiat in act̄ ſcriptū eſſe talis exhibuit ſuū mā
datum dic ut ff. q̄ri. ſl. dictū eſt cēa mandatū iuriſdictionis
bal. autē dicit q̄ ſemper ante ſm̄z poteſt opponi q̄ non ſit p̄
curator poſt ſm̄z non ut ipē nō in l. licet C. de procu. et idē
ſentire videtur ange. in l. pompo. ſl. ratihff. c. n. Vbi dicit q̄ in
execucione ſm̄e et cauſa appellacionis dicta exceptio non ad
mittatur et allegat pro cauſa l. inter quos. ſl. alieno de dāp.
infec. ſed ipē loquitur qm̄ ante ſm̄z fuit procurator admiſſus
cū cauctione de rato et ita declarat ſepiſſ in dicto ſl. alieno
Sed circa predicta an et qm̄ contra p̄ſonam procur̄is poſſit
opponi diſtingue ut nō bar. in dicto ſl. ratihet in dicta l. licet
C. procur̄ ad vnū tm̄ adire q̄ vbicūq̄ dicitur non poſſe oppon
contra p̄ſonam procur̄is debet intelligi p̄ eum contra quē
agitur ſed per c. cuius nom̄e agit poteſt ſemper opponi ut
nō bar. in dicto ſl. ratihet dicta l. licet et Jo. an. ſup ltis de
r̄pt̄ p̄ntē col' niſi dns ſcinuſſet procur̄em ſuo nomine agere
et non contradixiſſet quo caſu preſumitur eum habuiſſe ratū
ut nō ſimo. in dicto c. cum in iure in glo. hic videtur et de
r̄pt̄ ex parte decani Iudex tamen ex officio poteſt in q̄libet
parte iudicij compellē procur̄em ad exhibendum manda
tū ne als iudicium fiat eluſorium licet ad inſtanciam partis

hoc semp fiet non possit ut nō Jo. an. in c. i. de elec. li. vj. in glo. sup verbo absencia in fi. vide sub ūbo exceptio. ſſ. exceptō ista tu non es procurator et. ſſ. exceptio tu non habes mandatum et sub ūbo procūr. ſſ. procurator de cuius mandato dubitatur

¶ Presumitur q sentencia sit lata ex causa de qua in act appareat quia sentencia transfertur ad acta ut no. Jo. an. de excep. aduersario in pma op. et idem nō bal. c. quomō et qn in fi. ut ꝑponis

¶ Primas differt a patriarcha nomie ſ non dignitate nec honore ut patet xcix. di. c. i. et ij. et viij. q. Jquestus de offi. or. c. duo simul

¶ Princeps presumitur ea que facit iuste facē et sp ita ꝓsumitur ista causa nō Jo. an. de ost. que ī cedianū et cy. et bal. c. de pēn. impa. offe. l. ipta et vide sub ūbo

Jmpator p totū

papa p totū

¶ Princeps potest omnū rei mee michi auferre legem cā dendo uel iurisdictionem exercendo nō bar. in l. fi. C. si ce tus uel vn. pub. vide plenius p eum in pma constōne. ff. et idem tenet bal. ibidem vide sub ūbo papa. ſſ. papa de plenitudine. Si tū princeps tradens rem vnius credens rem esse alterius non transfert dnūm ut nō Jnno. de postu. v bone ij. in glo. magna in fi. transfert tū prescribendi causam ubi nō si ꝓscribens habeat bonā fidem

¶ Princeps supmus potest de iure ptes compellē ut in eum tanquam in arbitrū compromittant nō Jo. an. de iur iur quātuall v. x. oriā

¶ Princeps supremus potest cognoscere de causa fiscali licet fit ꝓria nō Jo. an. de iudi. cū venissent v. oppo. 2°. Melius dic q de causa fiscali cognoscit procurator fisci ut nō. p eundem c. c. pulc

¶ Princeps et quilibet dns cuius dictum habetur pro lege in territorio suo in causis coram eo vertentibus pōt iudicaē sm sciam suā als peccaret ut nō bar. in l. i. in fi. C. ut qſt a quibus pti

¶ Principaliter quid hoc verbū opetur vide sub verbo lex ſſ. lex dicitur fauorabilis et sub verbo priuilegium si uno respectu

¶ Prioratus an sit dignitas vide sub ūbo dignitas

¶ Priuilegiū principis conr̄ eū est lanssime interp̄tandum nō ro· conclu· cxv· sed strictē debet interp̄tari inq̄ntū tangit p̄iudiciū tertij non tn̄ debet sic interpretari q̄ recedatur a v̄b nec q̄ aliquid non conferat nō Jo·an·de ep̄·cām et de v̄·sig· olim ad fi·vmo videtur q̄ etiam verba imprientur ut minꝰ tercius ledatur de offi·dele·sup eo sed ibi loquitur m lr̄is ad lites et ibi nō Jmmo· sed in lr̄is priuilegiorū procedit quod dictū est ut p̄tet ex tex· de v·sig· c·fi·li·vj· iūcta glo· sup ūbo silibus et quod sup ea nō in nol^a et optē facit tex·de p̄ben· c·li·sup ūbo decendū in glo· ordinaria

¶ Priuilegiū exorbitans debet stricte intelligi et non extē di nec late interp̄tari de transla· licet et ibi nō Jo·an· in v·ad 3^m hic op·

¶ Priuilegiū an p̄ditur p non vsum nō Jo·an·de priuil' ut priuilegia et ibi nō idem p glo· et Jo·an· qui dicit illam glo· singularem Jn contrariū videtur casus ·ff· de mūdi·l·i· fi ibi nūdet glo· et vide cy·c·de execu·l· volūtarie vide ·s· proxio·ss· vide oiō sup ūbo prescpcio ·ss· prescribi an possit liberacio siue libertas ex titulo p̄supto

¶ Priuilegiū p̄ditur vnico actu contrio q̄ ille actus hūt· effectū nō ro· conclu· cccl·xv· Sed Jo·an·dicit q̄ priuilegium exempcionis non tollitur vnico actu contrario ut c·fi· j'ma col' de cau·pos· sed an priuilegiū tollatur per contrariū vsū vide Jo·de consh· cum accessissent et de priuil' accedentibus et vide Jo·an· qui plenius et clarius loquitur in dicto c· cum accessissent et vide bonū tex·de pac·c·i·li·vj· et quod ibi nō Jo·an·sup ūbo cū p̄ nouella et vide cy·m·l· voluntarie c· de execu·tu· et in·l·y·de diuer·re· Vnū aduīte et nō q̄ quicq' sit de nr̄ quesito ex priuilegio tn̄ ius quesitum ex prescpcione non tollitur per plures actus contrarios sed requīt lapsus xl·annorū ad p̄sumendam tacitam renūciacionem ex actib' r̄ijs ut nō Jmmo· et Jo·an·de priuil' accedentib' et Jo·an· de ssn· cū accessissent m fi·

¶ Priuilegiū accessū p̄sone facilius reuocatur q̄ accessū ecclie ul' loco tex· de rpt·c·ult' in fi·li·vj·

¶ Priuilegiū testandi concessū militi qui per delictum et sententiam amiserat testamenti factionem intelligitur cō cessum iure militari etiam in minuram filiorum licet de eis non faciat mencionem nō ro·conclu· cccxxv·vbo pro parte contria

¶ Priuilegiū a principe impetratū tacito de alterius priuilegio non valet qñ p̄iudiciū est de p̄ñti secus si est super spe iur̄ futuū nō ro·ꝯclu·ccc xxvj·v·2o

¶ Priuilegiū an transeat ad vles et singulos successores active et passiue vide do·an·de iudi· q·v·v·venio ad 3m et vide sub ūbo successor

¶ Priuilegiatus succedens non priuilegiato an possit vti suo priuilegio vide do·an·de iudi·quia v·v·venio ad ultim

¶ Priuilegium dicitur qñ aliquid contra ius rescribitur et eiū rescriptum ꝯmutat nomē rp̄ti et p̄uilegiū appellat̄ nō glo. de·offi·c·1·li·vj· in v·noscatur

¶ Priuilegium si fuit innouatum propter periculum con sumptionis tacione vetustatis non probat nisi qu obtinuit innouari infra annum agat nel innouacionem continuet fm Jmo· licet hosti·aliter dicat nō do·an·de confir·vti· cum dilecta

¶ Priuilegiū an tollitur per 2m contrariū non facta spēa li mencioē de p̄mo in 2o vide sub ūbo clausula vbi scripsi boas remissiones

¶ Priuilegiū cont̄ ius cōe an valeat si non h̄t clām non obstāt tali iur̄ nel non obstāt iuribus contrijs vide p do·an·de offi· eū in ecclesiarū p̄ntē col et de rp̄t·c·1· my·col et de ca·mo·ex parte de consti· c·1·li·vj·v·op·cū glo·et per Jmo·in dictis p̄mis c·et vide nōbile v̄bum quod ponit Jo·an·in dicto c·1· de rp̄·sup·1·glo·ꝑe fi·vbi dicit non debere dici cessare mentē principis in priuilegio ex eo quod non est verisimile vno ūbo velle tollere iura quia quo ad non priuilegiatos r̄manet iura salua/Conclude tria ūba ex dictis do·an· in iuribus p̄dict aut ex ūbis dubitatur an princeps voluit scribē nel statuē contra ius cōe et tūc p̄sumitur q fm ius cōe scribē voluit nisi adiecerit clam non obstāt aliqua lege et ita nō in c·que in ecclia de consti· et in c·1·de rp̄·Aut certū est q manifeste voluit scribē cont̄ ius et tunc aut id quod conceditur contra ius cōe conceditur in forma priuilegy aut in forma rp̄ti h̄t tū clam priuilegiatam p̄mo casu nulla requīrtur cla nisi ius cōe haberet clam derogatoriam ita nō in dicto c·1·de eccles· p̄la·li·vj·i nouella/Secūdo casu aut constat q rp̄tū de cura emanauit ut quia repitur registratum in registro aplico et tunc nulla requīritur cla nisi rp̄tū emanauerit super his in quibus rescribens non habet liberam oīno potestatem

Jta nō in dicto c. 1. que in ecclesiarū de consti. Jbi tū piter loquit de priuilegio et rpto aut non constat q de curia emanauerit et tuc psumitur ſlin nisi habet clām non obstāt q expectnt ?a iussio Jta nō in dicto c. 1. de rp. et in dicto c. 1. de consti. li. vj. Et tale rptum q constat de curia emanasse firmiter cont vi cū falsitatis et surrepcionis et cont defectū intencionis siue vo lūtatis tū non firmatur cont vicū surrepcionis ut ipse nō in dicto c. 1. de consti. li. vj. et in c. expte dicat q firmatur ecia contra vicū surrepcionis Et quod dictū est de rpt cont ius cōe valere eciam sine cla non obstāt intellige qū illud ius cōe est notoriū et vulgare secus si est singulare maxime qū de iure non apparet vsus expressus uel si apparet et singularis et cont omes regulas uel qū de iur intellectu sūt opi. nel cō stitucio est extranagans quibus casibus non valet rptū sine cla non obstāt et hys casibus saluatur glo. singularis in dicto c. 1. de consti. li. vj. que dicat q rpta contra ius cōe non valent nisi fiat mencio de illo iure quia mdeliberate talia rpta fiāt Jta nō do. an. in dicto c. 1. de consti. li. vj. Jmo. autem tenet et confirmat rptum pmens ex toto ius alterius non valere nisi adiciatur cla non obstāt aliqua lege in c. que in eccliaz de consti. Et idem dicit Compos. ibidem Sed hosti. et Jo. an. p9 eum in c. 1. in fi. de rpt. dicit q rptū contra ius cōe concessuz pūtur suspectū et propterea principem consulendum an illud concesserit et sic expectabitur ?a iussio per tex. in auc. ut nulli iudica. ſſ. et hoc vere iubemus Sed bar. in l. fi. c. si contra ius uel ut. pub. dicit q priuilegiū concessum cōi ius cōe si grauiter ledit ius alterius non valeat nisi habeat clām non obstāt vide tex. in c. ij. de rpt. li. vj. Et quod ubi nō. i glo. pult et vide oīo Jmo. et do. an. in c. veniens de pscrip. v. op. q 2m priuilegiū

¶ Priuilegiū concessum ad instar alterius priuilegij nonꝫ bat nisi id ad instar cuꝫ sit producatur eciam si in priuilegio dicatur Item alicuꝫ qua omia intelligūtur ad instar ecclīa ut nō Jmo. in addi. et Jo. an. de fi. instru. inter dilectos super verbo et alia Jn contrariū facit tex. et quod nō Jo. an. in sūma in c. abbate de v. sig. vbi loquitur de vbo iuxta quod verbū ad instar Jn contrariū eciam facit quod nō bar. de ver. sig. in l. admonendi. ff. de iurisdi. et l. cū qui et l. Julianus de consti. pec. et quod nō bal. in l. i. in fi. C. de epi. et cle. et in ti. qua oli po. feu. ali. c. i. ff. de illo vide tex. qui loquitur de hoc ubo ad instar

in l. ad omnia priulegia c. de epi. et cle.

¶ priulegiatus an possit vti priulegio contra priulegiatā dic ut nō bar. in auct. quas actiones c. de sa. sanc. ec. et do. an. in c. audiu de resti. in inte. ad fi.

¶ priulegiū si eximit ecclesiam intelligunt ur etiam canonici clerici et comissi et ꝑpetuo oblati esse exempti non autem pbr qui eiusdem ecclesie curam habet nec prochiani intelligūtur exempti sed exempti canonici ipi soli non aut eccle nec alij clerici sunt exempti Sed ecomisso exempti clerici etiam canonici sunt exempti sed non ecclesia ut in c. p exemptionem de priuile. vi. Item si p priulegium eximitur ciuitas intelliguntur exempti habitantes in ea ut patet ex hijs que nō Jo. an. de sen. ex. si ciuitas li. vi. et archi. de tp. statutū. ff. sed nec c. li. et quod nō bar. in l. si finita ex hoc edicto in fi. de damp. infec.

¶ priulegiū p quod ꝑpa eccliam aliq sub ꝓtectōe bn petri recepit an exemptione inducat et p que alia verba exemptio ducatur vide de priuil si ꝑpa li. vi.

¶ priulegiū in quo ꝑpa dicit eximimus omēs eccias nras que p nos sumpserut regulam sancti augustini quas hijs duximus vocabulis exprimendas nullam exemptionem in ecclesijs expressis inducat nisi aliter probetur q p nos regulam sancti augustini assumpserint quia ista narratiua in priulegio posita nō probant assumptionem nō Jo. an. et archi. de priuil si ꝑpa li. vi. in nouella p que videtur q idem esset si ꝑpa eximeret omnia bona alicuius ecclesie ea exprimendo quia per talem narrationē non probarentur bona expressa esse ecclesie sed oporteret hoc aliunde probare

¶ priulegijs vniuersitatis an gaudeat qui artem ul' ꝓfessiom vniuersitatis actu non exercent vide sub uerbo vniuersitas. ff. vniuersitatis priulegio

¶ priulegia differūt a bñficijs et bene interpretantur bñficia quam priulegia nō Jo. an. de ver. sig. olim super glo. fi. de sen. ex. si ciuitas li. vi. in pma glo. ad fi. in nouella et nō bar. in l. si finita. ff. ex hoc edicto in fi. de damp. infec. de cōsti. prin. l. fi.

¶ priulegij appellatione an comprehendantur dumtaxat priulegia extra corpus iuris concessa an etiā illa que corpe iuris inclusa sūt vide sub ubo cla. ff. cla gnalis nō obstāt

¶ priulegiū impetratū sup decimis non soluendis est surrepticiū si impetrans tacuit alium esse in possessione percipiendi

dlas decimas de priuil' dubiū quod est verum in decimis nouallium de quibus loquitur ille tex· Secus in decimis antiquis ut ibi nō Jo. an. Et racio est quia decime antique cōmuniter reputantur p aliquem possesse et sic in illis ut potest dici ꝓpa cōmunitas ex tacitū te possessionis qđ secus est in noualibus qꝫ vēisilit' creditur per neminem possideri

¶ Priuilegijs super decimis tiarū quas impetrans ꝓprijs manibus coleret non soluendo impetratis ante lateranēn concilium non valent et derogatum est quo ad terras post dictū concilium acquisitas sed quo ad acquisitas ante remanet valid' de deci· c· pnit

¶ Priuilegiū et prescripcio non concurrunt circa idem sed ꝑ uilegiū et consuetudo sic ut nō do·an· in c· fi· de consue· ix· carta v· ex hijs concluditur dubiū inter prescripcionem cē Sed Jo· an· dicit q priuilegium et prescripcio non possunt simul deduci ex pte actoris ꝛ ex pte rei sic ut ipe nō de reli· do· ꝛsti· sup ubo prescripcione vide super uerbo renūciacio· ff· renūciare videtur quis

¶ priuilegiū generalit' concessū non derogat pacto tex· est de deci· ex multiplici et nō glo· in c· i· de pac· li· vj· i glo· fi· Si cē ī ꝑuilegio ponētur cta gnālis nō obstāt pact' in ꝑiū fact' non derogatur pact' ꝑ sūam confirmat' ut nō glo· in cle· unicum de sepul· ad fi·

¶ priuilegium redditur nullum et viciatur ex omī surrepcione eciam si illa cessante fuisset princeps priuilegium concessurus ut no· do· an· de rẽpt· super lris nj· carta v· quid in ꝑuilegio Et ideo ī ꝑuilegio surrepticō nō hꝫ locū distinctio dicti c· sup lris

¶ priuilegium si uno respectu est fauorabile appellat' odiosum ut nō Jo· an· de ver· sig· c· fi· li· vj· super v· glo· in nouella idem nō bal· in l· i· ff· de consti· princ· vide sub uerbo lex ſi· lex dicit' fauorabilis

¶ Priuilegia sapiūt naturam beneficij aliqñ in hoc q sicut lrē beneficiales ex surrepcione viciantur ipō iurē ista et priuilegia nō limo· de rẽpt· super lris Et idem nō do· an· in dicto c· sup lris vnj· col et Jo· an· in c· ad audienciam ꝑ· c· n· et Compos· in dicto c· super lris vnj· col et Jo· an· Et processus ꝑ executorem talis priuilegij factus ipō iurē nullus est si ut merus executor processit secus si ptes iudex assumplit sicut eciam in beneficialibus distinguit' ut nō do· an· in dicto c· ad audienciam Q aliter autem in

beneficialibus distinguūtur vide sub ūbo gracia ·p̄· gracia beneficialis ep̄i

¶ Priuilegiū an comprehendat futura vide de priu· qua ēca et de deci· ex parte

¶ Priuilegiū non inserium in corpore iur̄ non tollit̄ nec derogatur ei per contrariam dispoſicionem in quam de priuilegio non fiat mencio quod potuit princeps probabiliter ignorare ut probatur de consti· c· i· li· vj· in racōe siu et ita nō ibi Jo· an· in nouella sup ūbo statuta quod est verū sine victa dispensacō ūbo ostom in no^la sine sit alia queius scriptura ut nō Jo· an· in c· i· de rpt sup scdo glo· et hoc facit tex· de prescrip· venies et de deci· ex multiplici et· ff· ne quid in lo· pub· l· y· p̄· siquis a principe et· p̄· meito vide bo· tex· et glo· c· de silen· l· et decurionibus li· xij· et quod ibi nō bar·

¶ Priuilegiū p quod ꝑpa recipit aliquos in proprios romane ecclesie filios quid conferat vide tex· de ver· sig· c· i· li· vj·

¶ Priuilegiorū tres sūt spēs principales ſm theoricam hoſt· quedam sūt realia quedam psonalia et quedam corporalia Realia sūt que dantur loco uel dignitati uel psone occasione loci uł dignitatis et ista sunt ꝑpetua Personalia sunt duplicis speciei q̄dam eārū sūt singulariter que dantur certis psonis expressis eorum ꝑpriis nominibus et ista extinguuntur cum psona Quedaz sūt psonalia coīt que dantur plūribus personis coīū ꝑpriis nominibus non expressis sicut est priuilegiū restitucionis in integrū quod datur mīoribus ep̄i leduntur et priuilegiuz quod datur mulieribus pro alio fideiubentibus et priuilegium macedoma^m quod datur filijs familias pecuniam mutuo recipientibus Corporalia eciam sūt duplicis spēi Quedam eārū sunt corporalia singulariter et coīt que dantur alicui vniuſitati siue corpori uel collegio sic q̄ quilibz de vniuſitate corpore uel collegio potest illo priuilegio vti et se tueri sicut est priuilegium concessum ordini clericali q̄ clerici non possūt sub iudice laico conuenīri sicut eciam sūt priuilegia concessa ordinibus mīoriū ac predicatoriū et hoſpitalarijs et templarijs Quedam sūt corporalia coīt tm̄ q̄ vniuſitati siue corpori uel collegio conceduntur sic q̄ ipa vniuſitas corpus uel collegium potest illo priuilegio vti et aliquis singularis de illa vniuſitate corpore uel collegio nō pōt illo priuilegio vti sicut est priuilegiū quod datur ono

psonalia

contra libertum ut non possit conueniri a liberto non petita ve
ma illo eñ priuilegio potest vniuersus vt contra libertū suū
si ab eo conueniatur sed vnus de vniuersitate si conueniatur
a liberto non poterit vt dicto priuilegio ita distinguit hosti. de
priuil'. ff. quot sunt species quam distinctionem approbat
Jo.an. in regula priuilegium in mercur' in prin. solucio
nis questionis et aliquid tangit in regula in iudicijs ti.
solōnis questionis

¶ priuilegia aplica qualit' scribi debeant et in qua parte
debeant lr̄e esse longe et que dictiones debeant scribi extē
se et que abbreuiate et an vltima linea debeat in aliqua
sui pte vacua r'manē vide archi. xxv. q. y. i suma et spe. ti
n. de r'pt. ff. i. v. et qñ ex forma

¶ priuilegiū concessum ex causa onerosa de futuro im
plenda reuocari non potest illa causa impleta quod est sin
gulare ut nō bal. post nico. de ma. in. l. si cū michi ff. de
dolo in. l. oñs ppli in p'mis recollectis

¶ Probacio iur' validi non suffragatur si ius invalidum
deducatur de concess. preben. ex parte cum ibi notatis et nō
la. all. l. y. et bar. in. l. y. in prin. ff. de eden. et est tex. ff.
de iusti. l. habebit in prin. et si men. fal. mo. di. l. i. et quod
nō Jo.an. in dicto c. ex parte sup uerbo occōne concily et
c. dilectus ad fi. c. ti. et de trinum. in presencia in glo. et
vide sub ubo

Articulus ¶
fama ¶
Beneficiū ¶
Littera ¶
Presumpcio ¶
Productio ¶

¶ Probacio indubitata fit qñq; per iuramentū non tñ est
notoria sed alibi dicat q; indubitatam probacionem non facit
iuramentū cū vno teste et qñq; dicitur indubitata p famaz
et alia admicula qñ materia est talis in qua non posset hri
de facili probacio Euidentissima autem probacio dicitur noto
ria que constat instrō uel tribus iudicialiter producta et
hec dicitur etiam euidens probacio de qua constat tribus et
attestacionibus publicat' Dicitur etiam euidens de qua stat
in spectacione lr̄ar̄ū contra quas nulla cadit hesitacio uel
qñ probacio est in promptu et non exigit alciorē indaginē

uel qñ inspectacione oculorū imediate ꝓpenditur Euidens probacio iuramenti in materia in qua non potest de facili haberi plena probacio ut in dependentibus a conscientia Et differt euidens a manifesta quia euidens ꝓprie dicitur q̄ notoria est. Manifesta aūt q̄nq; dicitur que ex indicijs sunt Q̄nq; etiam exigitur aptissima probacio et q̄nq; liquida de qua constat probacione instrumenti uel testiū nō do. an. de coha. cle. vñā in 2ª op. Et vide qđ nō p eūdē in dicto c. vñā v. aduertendū est

¶ Probacio delicti non sit ex sola deprehensione in crimine in quo quis aliter de delicto conuincatur nō do. an. de iudi. cū non ab homine in prin. Sed dicit plenus tam in cleico quam in layco delinquente ut nota. per eundem c. c. v. venio ad glo.

¶ Probacio facta coram iudice seculari an faciat fidē coraz ecclīastico et econ̄ vide sub ūbo iudex ecclīastic9

¶ Probacio alicuiꝰ dispensacois siue fiat directe siue p con iecturas r̄q̄ritur oñ casu eadem solempnitas et idem nūs testiū sed in ꝓbanda qualitate ipius dispensacionis sufficit miōr nūs nō ro. conclu. cccxxvj.

¶ Probacio intencionis et animi alicuius qualiter fiat vide conclu. Ro. cccxxvj. et vide sub uerbo aiꝰ Et vide .j. ff. probacio potest fieri

¶ Probacio licet per legem aliquo casu sit prohibita non tñ illa que fit per partis confessionem nō glo. m. l. in con tractibus in prin. C. de non mi. et ibi bal. et p eūdē C. de iur̄ et fac. ig. l. cū quibz v. 3ⁿ 9ⁿ Et idem sentit Imo. de īmu. et quia plerigz

¶ Probacio amissionis priuilegij ul' instrī qualit' fiat et quo tenor priuilegij ul' instrī ꝓbent p ptes vide glo. et doc. de ꝓuilegio cū olim. i.

¶ Probacio delegacionis et subdelegacionis iudicū debet fieri per lr̄as non per testes nō ro. conclu. cclvj. Item dixe runt quod intelligē nisi sit perditū r̄ptum uel lr̄a delega cionis nō ro. conclu. ccccxxxvij. v. circa tercū vide do. an. de offi. dele. cum in iur̄ Dicit tū bar. xcvij. di. nobilissi mus q̄ missiones quas ꝑa facat voce vna uel p nūciū possūt probari p testes vide .j. ff. probari potest mandatū et. ff. probacio q̄ quis

¶ Probari pōt sñia et appellacō p testes nō ro. odu. ccccxcj.

vide de testi. albericus et bal. C. de edeu. l. is apud quē ꝓbari
pñt acta

¶ ꝓbari possunt acta per testes qñ ille qui iudicauit ha
buit potestatem procedendi sine act' ut arbitrator nō do. am.
de iur' iur' quātauis v. veniō ad vꝫ. m fi. bar. dicit q' acta
non possunt probari p testes nisi de ipis fuit scriptura fac
ta que forte non reperitur et tunc oportet testes deponē de
actis et de scriptura ut ꝑ nō de arbi. m. l. ne in arbitris
et C. de fi. instru. l. in emancipacione quod ibi limitat bal.
vetum qñ acta de sui natura requiriunt scripturam secꝰ
in alijs actis et hoc tenet fmo. hosti. et Jo. an. in c. qm
contra de probat' vbi simpliciter dicunt acta posse pro
bari per testes

¶ ꝓbacio certe scientie principis qualit' fieri debeat vi
de sup verbo gracia non potest dici et vide. ff. qui proxiō
sequitur

¶ probacio gracie papalis licet non possit fieri nisi per
lras tñ qualitas grē potest probari per testes quia q' grā
non possit probari nisi per scripturam est contra ius cōe
Ideo non debet extendi per eandem racionem cū in probando
parem vim obtineant testes et mistra' potest' ergo probari p
testes q' grā de qua constat p bullam fuit facta ex certa scia
q' tenetur q' non est surrepticia fallit in certa scientia p q'
quis vellet gram ad beneficia factam extendere ad hospi
talia et in certis alijs casibus expressis in iure in quibus
requiritur probacio per scripturam de quibus nō ro. cōclu.
cccxxvj. adde q' grā inferiorus a ꝑpa vel Jmpatore possit
probari per testes nō ro. conclu. cccl.xxx. vmo etiam grā
ꝑpe dūmō non fit motu ꝓprio facta potest probari p testes
ut in c. si motu ꝓprio a contrario sensu et hoc tenet do. de sac.
gr. in prohemio sexti ad fi. sup quo omō vide quod nō
sub ubo grā aplica non censetur

¶ probacio non admittitur contē id quod ꝑpa asserit re
scribendo C. si contra ius vel uti. pub. l. fi. et hoc est ne ꝑpa
redarguatur de mendacio ut nō Jo. an. in c. si motu ꝓprio
de prebn. li. vj. super glo. fi. in nouella predicta intellige
nisi hec dicantur falsē ut nō glo. de testi. cū a nobis pro
bari non potest lrātura p testes et q' quis sciat bene legē
construcē et cantare nō ro. conclu. cccc.xxxix. vbi sunt opi.
pro et contra Item probatur lrātura p lras ex quibus

apparet quem in aliqua scā graduatū Mores autē alicuius eius qz vita nobilitas etas et econiſa debēt pbāi p testes nō ro· conclu· cclx· Sed bar· dicit et bene in tractatu de test te ·ſſ· Juriſtam eſſe q sciencia qulibet pōt probāi p testes in eadem scā pitos

¶ Probacio q quis sit collector deputatus per jjpam debet fieri p trās non per testes probacio aut q quis sit subcollector substitutus p collectorem potest fieri p testes nō ro· conclu· cclvj· v· Item dixerūt vide ·s· ſſ· pbacio delegnō et ·j· ſſ· probari pōt mandatum

¶ probacio in quibus casibus requirat scīptuam de necessitate vide ro· conclu· cccbxxx· et de censi· c· i· li· vj· glo· magn̄ et quod ibi nō la·

¶ Probari potest mandatum delegacionis p testes qn̄ fit pn̄n et est mandatum simplicis cognicionis secus si ē mā datum alterius actionis nisi illud mandatum consonet officio de quo confert nō do· an· de offi· dele· cum in iure v· col· Vide Ro· conclu· cccbj· que simpliciter et indubi te teneē videtur q non possit probari nisi p trās vide de prunt cum olim ·i· in glo· fi· et Jo· an· sup ca vide ·s· ſſ· pbacio qd̄ quis

¶ Probari potest statutū canonicorū et capti p testes quia scriptura non est de substancia legis uel constitu cionis nisi forte sit statutum de longinquo licet Jo· an· aliter senserit nō ro· conclu· cccxxxix· vide plene per Jo· an· in rgula nemo pōt in mercur vide bal· c· de legi· l· m humanū in fi·

¶ Probacio potest fieri per iuramentum partis de hijs que in aio uel i mente sua consilium quia aliter probari non possūt loco si quis impetrat rptum uel cōmissionem alicuius asserens se non sperare posse cōsequi nisi ea ī ptibus pōt probare assercion̄ p prium iuramentū nō ro· conclu· xl· vide ·j· ſſ· pbacio p iuramentū

¶ Probacio dampnorū que principaliter petuntur fit p iuramentū si p vim et dolum illata sint taxacione tā a iudice pmissa Sed si dolus uel violencia non intervenerit debet probari per testes dampna vero que incidenter pe tuntur quia post lit cont emergunt probantur p iura mentū probato facto siue causa ex qua dampnū insurg nō ro· conclu· cccxvij·

¶ Probacio vi mtesse qualit fiat vide ro. odu. ccxvj.
¶ Probacio continuans in iure qñ non potest aliter fieri de bet iudex certam quantitatem taxare infra quam uel in q̃ pars iuret et declaret extimacionem no. ro. odu. cxlvj.
¶ Probacio rerũ p vim ablatarũ fit p iuramentũ spoliati ꝓbata violencia per testes nõ ro. conclu. clvj. Idem in rebus per victum traditis uel furto subtractis aut inquietatiuis nõ Jmo. hosti. et Jo. an. in c. fi. quod me. cau. licet do. an. aliter dicat
¶ Probacio de auditu licet valeat in hys que transcendũt metam centũ annorũ quo ad plenam probacionem tñ ceteris in hys que sunt citra dictam metam valet quo ad ꝑsumpcõz nõ xxij. q. v. hoc videtur Jtem quo ad transferendum onus probandi in ptem adiuisam qñ agitur de facto alieno alterius secus si de ꝓprio nõ la. in c. i. de rẽpt. li. vj. et vide. ſ. ſſ. proxio et. ſſ. ꝓbacõ de auditu admittit
¶ Probacio de auditu probat spoliũ in possessorio quod ẽ verũ aptr que tenet rem spoliatam de qua agitur nõ de auditu ab alio nõ ro. conclu. cxxij. Secus in factis antiquis sufficit probacio de auditu eciam alterius ut nõ do. an. de coha. de. vrã li. col. et pnlt carta in fi. et de proba. cũ causam in 2o nõ li et vide. ſ. ſſ. probatur antiquũ et. ſ. ſſ. proximo non tñ est semp verum q̃ vus antiquũ probetur ex fama uel p auditũ ut nõ do. an. in c. si diligenti de prescrip. in vlt nõ li probatur lõgitas p opinionem et famam vicinie saltem quo ad hoc ut transferat onus probandi in adiuisarium nõ Jo. an. in vta infamibus li. vj. vide do. an. in c. later qui fi. sunt le.
¶ Probatur antiquũ dnium p famam et cõem opinionem apud omes nõ bal. C. de epi. et cle. l. quenticulam pnlt col. in fi. et vide quod ipse nõ C. de sen. que pro eo quod mt. l. i. vj. col. qđ nõ pro regibus et ciuitatibus antiqua dnia habentibus nõ bal. C. de proba. l. ꝓprietat et vide. ſ. probacio de auditu et sub ubo fama non facit Qualiter autem probetur dnium uel quasi dnium non antiquũ vide bal. in dicta. l. ꝓprietat et c. ti. l. cũ res et C. de rei ven. l. iudicia et bar. in. l. y. ff. de vsucap. et do. an. de tesh. cũ causam viij. col vbi dicat q̃ sufficit testem dicẽ q̃ vidit quem tanto tempe possidẽ q̃ prescripsisset et idem vult bar. in dicta. l. ij. de vsuca. Sed alibi distinguit aut dnium dedicatur p viam

actionis aut principalit aut incident ut ipē nō ff de cōdi. insti. l. quidā in fine et an p confessionem part cōia dominū de pētu vide tex de translac. pretēa ff de excep. cū veī bilis et vtrobiq; p do. an. et quod nō ꝑlo. et bar. in l. certū ſ. 1. ff de cōfeſ. et p Ro. ſcin. cccxcj.

¶ Probacio q beneficiū pteneat ad collacionem epi uel alterius potest fieri p reputacionem et alia admonicula puta p auditum q beneficium de quo agitur consueuit conferri p talem ſtim p nutrim admissionis alius ad cuj collacionem spectare dicitur pfatum si impetrans huit ab collacōr epi nō ro. ſcin. cxix.

¶ Probacio cōis reputacionis qñ sufficiat vide sub uerbo error ſ. error cōis et plenī per ſmo de v. sig. quod p notiale et c. veniens et p spe. in ti. de proba. ff. ptē. ſ. 1. v. vlt qñt usq; ad finē vide oīno ro. concliu. cvj. et bar. in l. quod in fine. ff de condi. insti. ad fi. dic q sufficit ad probandū titulum alienū ut nō do. an. de presump. illud pōt col sed ipe loquitur qñ titulus alienus venitur incidenter ad excipiendū non ad agendū et hoc melius declarat p eū sup ubo presumpcio. ſ. presū an debeat ius incorporale reale et vide sub uerbo beneficiū. ſ. bficiū impetrans tēp vacans p obitū

¶ Probari non potest titulus benefic̄y per confessionem aduersarij quo ad effectū adiudicacionis benefic̄y et canonizacionis sed ad effectum restitucionis benefic̄y quo agēs dicit se spoliatum bene probat colorem tituli quod sufficit qñ agitur possessorio nō ro. cōclu. cccxcj. scin. cccxcj. et do. an. de ca. poſ. xx c. fi. xxxvj. col'

¶ Probacio facta ad vnū finē non probat ad aliū in eodem iudicio ideo probacio facta in ſūmaria cognicione admittendi uel non admittendi exceptionem oppositam non prodest quo ad condemnacionem in negocio principali fiendam nō Jo. an. de resti. spolliāt et idem nō do. an. ibidem in v. ſm vtriq; et in ꝑma ep. et vide sub ubo test. ſ. testes induci et ſ. ſ. pxio

¶ Probacio quasi possessionis iuris incorporalis non releuat ab onē probandi ꝓprietatem ipius iuris principalit̄ iudicio deductam nō Jo. an. de ca. poſ. c. fi. in. colūp. vide oīo sub ubo presumpcio. ſ. presumi an debeat ius in corpore cū pluribus sequentib;

¶ Probare an teneatur quis omia in articulo uel libello

deducta licet als sufficēt deduxisse et probasse vide do·an· in c· ij·de rpt· et vide tex· in c· licet cam de pba·

¶ Probacio an et qualis admittatur cont̄ psumpcēm vide sub v̄bo p̄sūpcio in p̄ncipio

¶ Probacōm non faciunt in causa appellacionis ea que in principali causa producta sint nisi eciam in causa appellacō reproducantur nō ro· conclu· ecclxvij· Idem tm̄ si repetant licet de facto non reproducantur no· ro· cōclu· ccexcvij·

¶ Probacionem facit et cont̄ tercū̄ appellantem vōne sui interesse producta in p̄ma instancia et repenta in 2ª nec est necessaria nova productio Secus si ille tercius non veniat p viam appellacionis sed principalis cōmissionis faciendo eā cōmitti contra illum qui cū alio litigauit et sententiam obtinuit que in rem iudicatam transiit nō ro· conclu· c ccexcvij·

¶ Probacionem an faciunt coram iudice seculāi gesta coram ecclīastico ul' ecōi vide sub v̄bo iudex ecclīasticus cui et· ff· Judex ecclīasticus p̄t aduri pro·

¶ Probacio probata·i· illa que est messe deducta Idem est quod notoriū nō do·an·de coha· cle vrā xvij· col' in fi·

¶ Probacio de auditu admittitur in factis antiquis nō do· an· in dicto c· vrā ly· col' in prin· et pnlt carta in fi· vide· s· probacio de auditu licet et· ff· probacio de auditu probat

¶ Probacio filiacionis qualit' fiat vide sub v̄bo ep̄us fundat et· ff· ep̄us probat

¶ Probacionem plenam ul' semiplenam ad iudicū̄ an faciat fuga eius qui aufugit aīquam accusetur vide bar· in· l· lege ff· ad· l· sill et de ui' ui' · l· admonendi Sed si postquam est accusatus aufugit aut stat reclusus non eundo per terram tunc non facit p̄sumpcionem in c̄mine capitali nō bar· in· l· i· de hys qui mor· se consti· Sed si fugit postquam est carceratus punitur de facto carcere illa pena qua puniretur si delictus pro quo carceratus fuit vere commisisset nō bar· ff· de custo· re· l· in cos et ibi est tex· q̄ procedit duobus concurrentibus scilicet q̄ carceres frangat et q̄ aufugeat secus ergo si de carcēr̄b, aufugeret et cos non frangeret sed hostys apns recedēt

¶ Probari an possit delictum p Jnstrm̄ dicit oldra· q̄ sic sumendo delictū̄ pro est malefactum ut ipē nō in consilio c xcvj· Sed dicit Jo·an· q̄ non nisi notarius sit rogatus per delinquentem ut conficiat instrm̄ super eo q̄uo delictū̄ con

mittitur scribendo aut contrahendo uel pacisscendo sed circũ
stancie ẽmĩs possunt probari p ĩstrm̃ ut ipẽ nõ in regula
malus in nouella li. vj. et c. j. de v. sig. c. li. vbi vide pe. mo.
Item tenet bar. m. l. senatus in prin. ff. de turpill. Idem tenet
bal. addens q licet ĩstrm̃ non plene probet delictum facit
tñ admũculum m. l. sciat C. de probac̃ predicta vera qñ
agitur de ẽmine. ẽmalit̃ secus si ciuiliter ut nõ Jo. an. de are.
et cy. in dicta l. sciant Idem tenet bu. et bal. m. l. cont̃
negantem C. ad. l. acqui. et est casus in c. cũ ad sedem de
resti. spo. vbi patet q delictum spoliacionis probat̃ p
ĩstrm̃ qñ agitur ciuiliter interdicto vñ vi et hoc voluit
eciam Jo. an. in dicta r̃a semel vbi generalit̃ approbat ret̃
mũacionem Ja. de are. licet specialit̃ non exprimat istũ casum
qñ ciuilit̃ agitur vide do. an. de ma. et obe. cum in ecclys
et ibi Jmo. et heu tenẽt idem quod cy. et idem tenet eciã
archi. ij. q. vj. ff. de possessione vide plenius per eũ ij. q. vij.
plerigz vide Cal. sub verbo crimine. ff. ij. in reptorio

¶ Probacio an admittatur contra iuramentum prestitum
siue sit in supplementum prestitum siue non vide Jo. an. et
doc. de tempo. or. c. l. vj. in glo. super verbo affectata et sup
ea

¶ Probacionem facuñ verba assertiua pape dicentis verbo
uel scripto aliquem procuñem alterius ab eo impetrasse tal'
eũ presuñtur procuñ donec contrariũ probetur nõ glo. pnlt
in c. nõ nulla de rpt quam idem tenet do. an. Idem tenet fre.
de se. consilio xcvij. Idem si ppa in lris suis dicat renũciacoz
beneficij in eius manibus factam p talem procuñem nam p
sumitur procuñ ut nõ p pan. de zeu. in cle. i. de proba. hoc
eciam tenet la. de cas. all' vj. et probatur ex glo. dicte cle.
i. de proba. que dicit assercionẽ ppe eciam de facto alieno cre
di si super illã fundat eius intencionem licet Ja. ab. i eadẽ
cle. dicat hoc verũ in assercione motu pprio facta secus si
ad instanciam supplicantis quam distinctionem reprobat Ja.
de castel. in dicta all vj. dicat tñ q saluari posset in verbis
narratiuis pape secus in assertiuis et assertiua dicũtur il
la que papa asserit ut super illis graciam suam fundet Nar
ratiua que ob aliud incidenter prolata sunt ut nõ glo.
in c. si papa de priuil li. vj. Et hanc driam inter assertiã
et narratiua proprie facit Jo. an. in dicto c. nonnulli super
glo. pnlt

¶ Probatur furor et demencia per uerba et gesta non cō
uemencia hom̄ sane mentis ff. de cu. et tu. dan. l. hys qui ff. di
uus et de condi. msh. l. quid̄ in suo et probato furore uel
demencia certo tempore presum̄tur talis pseuerasse nisi pro
betur contrarium ut patet ny. q. ix. iudicas in tex. et glo. et
licet bar. p̄mo videatur dixisse contrarium in. l. y. ff. de
bo. po. in fan. uel fu. de et idem nō p glo. et do. an. in c. fi. de
suc. ab intes. licet Jo. an. ibi dicat valeruī ꝛferre testm̄ cuiusd̄
furiosi fuisse pseñatores approbatū quia bñ dispositerat vide
bal. C. qui de fa. po. l. furiosū

¶ Probacio p iuramentū p̄ns et etiam vnicū testis ul' fama
debet admitti q̄n agitur de conscia probanda nō do. an. de cō
si. perueni ny. carta v. circa quartū vide. s̄. ss. probacio p̄
fieri p iuramentū

¶ Probacio semiplena com̄ plenam nichil detrahit plene
et plene probacion vide vnus testis non detrahit fidei duorū com̄
uiz deponēciū nō do. an. de testi. in mā

¶ Probacois onus cui incūbit q̄n grā dicat̄ surrepticia ex
vi tacitūtate uel falsi expressione vide sub ubo grā. ss. grā
si dicat̄ surrepticia

¶ probacio capellanatus honoris non p̄t fieri per testes q̄
de eo semper solet fieri scriptura ut nō egi. de belli conclusioē
cccc. nisi allegaretur et probaretur impedimentū quare illa
scriptura haberi non posset ut nō idem egi. concli. ccccclxx
ix. et tunc debent testes de veritate deponere nec sufficeret
probare coem reputacionē q̄ esset in possessione capellana
tus ut nō idem egi. conclu. cccc. et conclu. ccccclxxx.
est verum in actore petente adiudicatoriam secus in reo
petente absolutoriam quia ibi sufficeret probare coem
reputacionem per quam onus probandi contrarium trās
fertur in aduersarium ut nō in dicta conclusione cccc
lxxx. in fine

¶ Probacionem plenam facit scriptura de archivo publico
producta quod intelligi ut nō sub uerbo testis ad probandū
memoriam

¶ probacio excoicacionis an fiat per lr̄as ordinary dicenty
noueritis q̄ talem excoicamus ic̄ vide sub verbo lic̄. ss. lr̄e
ordinariorum

¶ Probacio maioris uel minoris etat̄ incūbit illi qui super
etatem intencionem suam fundat siue sit actor siue reus ut

nō bar· in l· de etate ·ff· de inō· et do·an· in c· in presencia de proba·

¶ Probare non astringitur quis habilitatem persone et tē poris seu etatem nel aliter si intencionem suam fundat ex va liditate actus sed sufficit q simpliciter probet nisi habilitas aliter probetur probato ergo actu psūitur habilitis psone ad actum saltem naturalis ut nō do·an· de proba· in pncia vij· carta v· nō q fundans Quid autē de habilitate acciden tali vide spe· de pba· l· ab ea pte et quod nō fmo· de eo qui or fur rece fimotur

¶ Processus appellacione contmetur dacio aptorū qua apti sunt de processu nō ro· conclu· cclxxxix· v· m2° ou bio contmetur eciam sentencia appellacione processus nō jo·an·de app· ut· s· li· vj· in glo· in nouella et vide sub verbo judex· ss·

¶ Processus an sit nullus qñ iudex incompetens pcedit licet ps nō opponat vide sub ūbo iudex· ss· iudex adhus lux et· ss· judex si datur

¶ Processus coram nō iudice habity an validat si lite pen dēn iurisdictio supuenit et si potuit vno modo procedere ut iudex alio ut nō iudex an acta valeant vide sub uerbo iudex· ss· iudex si ab inicio

¶ Processo hītus in certo caū quo erat sibi phibita iuris dicto an valeat si pcesserit pte nō opponēte vide sub uerbo iudex· ss· judex cui in certo

¶ Processus factus per iudicem recusatum post recusa cionem an sit nullus licet ab ea non fuerit appellatum vi de sub uerbo iurisdictio· ss· iurisdictio sic suspendit

¶ Processo hītus p duos ex tribus iudicib, delegat tēo absente ex impedimento an valeat licet ipis pcedentibus de impedimento non constaret vide sub ūbo iudex· ss· iudi ces delegati si sūt plures

¶ Processus iudicis precedentis fm iuris ordinem vbi poterat procedere ordine non seruato an valeat vide sub uerbo notorium si est tale et sub verbo iudex· ss· iu dex qui fm nām

¶ Procurator non censetur aliquis antequā acceptet mā datū nō ro· conclu· cxlj· et nō dr acceptare nisi expīsse cō senciat ita q tacito assus nō sufficiē fm leges & fm canones sic ut nō conclu· ccxj· et vide sub ūbo

Abbas ·ſ· ¶
Error ·ſ· ¶
Ratificacō ·ſ· ¶
Teſtis ·ſ· ¶
Epūs ·ſ· Epūs nō pt̄ eſſe ¶
Religioſus ·ſ· Religioſus nō pt̄ eſſe ¶

¶ Procurator conſtitutus p reū ad cauſas dumtaxat ad romanam curiam deuoluas poteſt comparere ꝛ cauſa q tpiē dicte conſtitucōnis erat de ſpāli mandato ꝯpe in curia omiſſa nō ro·ꝛclu·xix·

¶ Procurator conſtitutus per appellatiū ad cauſas dūtaxat ad romanā curiā deuoluas ita demū pōt in cauſa dicte appellacionis comparē ſi ante dictam conſtitucōm fuāt dicta appellacio intimata appellato uel ſaltem ipius appellacionis cauſa de mandato ꝯpe in curia cōmiſſa niſi in procuratorio dicēt q conſtituit eū in oib cauſ moths et mouendis ad rōnā curiā deuolut qā tūc pt̄ comparē etiam ſi poſt conſtitucōm fuerit appellacio omiſſa uel intimata nō ro· cōclu· xix· et vide ſub ūbo appellacio ·ſ·

¶ Procuratoris mandatū finitur lata contra eum ſnīa in ꝑma inſtancia et appellacōe ab ea interpoſita niſi in procuratoiō eſſet ſtitutꝰ cui ad appellacōꝫ ꝓſequēdā quo cāu ſi mādatū ſine ꝓteſtacōe recepit nō ſolū pōt ſi tenet appellacōꝫ proſequi nō ro· conclu· xxj·

¶ Procurator conſtitutus ad omes inſtancias cauſe ſi ꝑa inſtancia finita dns aliū procuratem conſtituit ſine proteſtacione q citra reuocacionem aliorū hoc faciat intelligit reuocatus etiam ſi in ꝑma inſtancia fuit lit cont dūmō dicta tacita reuocacio ad noticiā ipius procuratꝭ ut iudex pueuit nō ro· ꝛclu· xxj·

¶ Procurator licet poſt lit cont in ꝑma inſtancia non pt̄ reuocari inuitus ſine cauſa valet tū reuocacio ſi reuocatur et non contradicit et tunc ſnīa cū eo lata non tenet qū ad ipm et iudicem reuocacio pueuit ſiue dicta reuocacō fuit expreſſa ſiue tacita puta aliū conſtituendo uel cauſe aſſiſtendo ſine ꝓteſtacōe q citra reuocacionem hoc faciat nō ro· conclu· xxj· vide ·ſ· procuratoꝝ liꝫ efficiantur

¶ Procurator ſubſtituta nō intelligitur reuocatus licet poſtea ab eo cont ſubſtituens ad mandatū iudicis rūdeat articulis aduerſarij quia opulſus reſpondit Secus ſi voluntarie

rſponderet nō ro· conclu· ccc vj·

¶ Procurator conſtitutus a prelato uel ab alio pro eccleſia uel beneficio ſuo ſicut reuocatur p mortem conſtituentis ꝯ poſt lit cont p procūrem ſta etiam reuocatur ſi conſtituens renūciet deponatur uel tranſferat qua eadem racio eſt an aūt geſta p talem procuratorē reuocatū ratificari poſſit vide ro· conclu· ccclxxj·

¶ Procurator poteſt conſtitui per clericū eccleſie etiam ante lit cont ad agendum pro rebus et iuribus eccleſie ut nō ſpe· in ti· de procūr· ſ· y· v· quid ſi canonicꝰ et idē nō Jo. an· et do· an· in c· cum olim de teſti· et dicit Jo. an· in addi· in dicto v· quid ſi canonicus et ita determinauerūt doc· bononie

¶ Procurator qui vnū ſubſtituit aliū poſtea ſubſtituendo intelligitur p̄mū ſubſtituſſe tacite reuocare etiam ſi in pa ſubſtitutiōne dixerit et proteſtatus fuit q̄ p aliq̄ compicō nem quam faceret eū reuocare non intendit qua aliud ē comparē aliud ſubſtituē no· ro· conclu· cxcvj· et aduꝛte q̄ etiam ſi in proteſtacione dixerit q̄ p aliquem actū quem faceret reuocare non intendit niſi de reuocacione expſſam feceſſe mencionem tū alterū conſtituendo p̄mus reuocatus eſſet qua conſtitucio ꝛl appellatur expreſſa reuocacio p̄mi ut nō glo· quam ſignanter nō bar· et ange· in l· ante litem ff· de procu· et aduerte qua illa glo· loquitur ſi reuocacione que fit per dominū ex eo q̄ in iudicio com parut et pſeipm cauſam egit tū qua rōne illa dicitur expreſſa reuocacio eadem rōne videtur idem dicendum de re uocacione que fit qū dns aliū procūrem ad eandem cām conſtituit ad quod facit c· quod minuſte de procu· in uerbo reuocata ¶ contrariū tū facit glo· in cle· i· de renū· ſuper uerbo quolibet ſed p̄mū tenet ange· in dicta· l· ante litē ¶ Item aduꝛte qualiſcūq; ſit proteſtacio ſi ex intiuallo fiat acto contrarius proteſtacioni videtur a proteſtacione receſſum ni ſi proteſtacio expreſſe ſe referat ad futurū actū puta ſi con tingēt me in futurū ſic facere ſecus ſi illud verbū in fu turū omittatur qua tūc intelligēt de actu qui fiēt in con tinenti poſt proteſtacionem nondū ex intiuallo ut nō p bu· bar· et bal· c· de pac· l· pacta nouiſſima ſed bar· in l· nonſolū· ſ· morte dr no· op· nū· nō videt dram facē an ex pmatur in futurū uel non ꝛ ſufficit q̄ uerba proteſtacoꝝ

sint concepta in parte futurò

¶ Procurator substitutus si est lis contestata non pōt r̄uocari p substituentē nisi eo casu quo r̄uocaret dūs substitutū a se nō ro· conclu· cxlj·

¶ Procuratores si sūt plures et quilibet eorū insolidū cū ptāte substituendi et vnus substituat in p̄ma alter in secūda potest substitutus p̄mi substituentis procedere in tercia instancia non obstante substitucione secūdi quia non potuit substituendo revocare suū collegam nec eius substitutum nō ro· conclu· clvj·

¶ Procurator licet efficiatur dūs lit̄ per lit̄ cont̄ et consequenter non possit mutus revocari verum est in illa instancia sed ea per s̄niam fmata potest statim revocari ita q̄ non poterit appellare nec appellacionem prosequi nō ro·conclu· cccclxix· vide· ℣· ff· procurator licet post litem

¶ Procurator constitutus ad certam causam eciam cū potestate appellandi et appellacionem prosequendi intelligitur revocatus eo ip̄o q̄ lata sentencia contra ip̄m procuratorem qui fuerat lit̄ cont̄ dūs appellant et nouos procuratores ad prosecucionem appellacionis simpliciter substituit nō ro· ꝯclu· cclxix·

¶ Procuratores si quis constituat plures ad negocia et iudicia in eodem procuratorio et postea constituat alios solū ad iudicia cum revocacione oīm aliorū suoꝝ p̄curatorū sub q̄cūq; forma per eum constitutorū videtur p talem generalem revocacōz r̄uocasse dūtaxat p̄cūres ad iudicia cōstitutos nō ro· ꝯclu· ccxlvij·

¶ Procurator habens mandatū substituendi revocandi et resumendi licet substituēdo transferat totalit̄ potestatē suam in aliū et expresse protestetur se non velle de causa amplius intromittē tū integra potent omnis procuracoīs reassumere et in causa procedē propter formam mandati nō ro· cōclu· cccccccclxxix·

¶ Procurator habens mandatū substituendi et substitutū revocandi si substituit et postea in causa procedit videt substitutū tacite revocasse si tū substitutus post hanc tacitam revocacionem aliquid egit potest substituēs ratū hrē Secus si ip̄m expresse revocasset et inhibuisset ne procedēt nō ro· cōclu· clxxix· vide oīō ange· in· l· dispensato rem in fi· ff· de solu·

¶ procuratoris mandatū an possit reuocari in ꝑiudicium tercij eo ignorante dic quod nō extraiudicialibus ſ in ꝑiudicialibus reuocant' sic · ff · pro socio · l · sed et socius · ſſ · i · et nō glo. in cle · i · de remiſ' que allegat optima iura et quod nō jo. an. in c · cū abbas de offi · dele · et an in iudicialibus ſufficiat reuocationem peruenire ad noticiam iudic' ul' aduſ ſe pt' vide de procur' in mea m · ſſ · mandato

¶ procurator ſi poſtquam eſt reuocatus aliquid egit añ ei reuocacō intimet' an valeat qđ egit vide glo. optima iura allegantem in cle · i · de remiſ'

¶ procurator ſpāliť ſtitutus ad certam cauſam nō cenſet reuocatus ex eo q ꝺns poſtea alīū generaliť conſtituat ad eēs cauſas nō ro. conclu. cclxxxvj.

¶ procurator conſtitutus cum poteſtate ſubſtituendi ſi ſubſtituit et reintegra decedit añquam ſubſtitutus onus procurationis acceperit viuente tū ꝺnō ꝑ hoc non extinguitur mādatum ſubſtituentis quia nomiē ꝺni ſubſtitutus dicitur et ꝺns viuit ſecus ſi procurator nullam habuit ſubſtituendi autem ſine poteſtatem a domino ſed a lege puta qua poſt litem per eum cont' ſubſtituiſſet qua tunc ipō mortuo reintegra mandatum ſubſtituendi extinctum eſſet nō ro · conclu · cccxcj.

¶ procurator qui poſt lit' cont' alīū ſubſtituit tenetur cauſam proſequi ſi ſubſtitutus mōit' ul' recedat no · ro · conclu · ccclxxvij.

¶ procurator ſubſtitutus ꝑ conſtitutū habentem ad id bn̄ ſpeciale mandatū cenſetur a ꝺnō conſtitutus nō ro · conclu · cxlj · et ſi dicta ſubſtitucio fiat ante lit' cont' ſine ſpeciali mādato non valet ut nō conclu · cccl xj · Quod eſt vñ in procuratore ad litem conſtituto Sed procurator idest negociorū geſtor habet poteſtatem a lege eciam ante lit' cont' non ſolū vnū ſed eciam plures ſubſtituendi nō ro · conclu · cclvj · in prin ·

¶ procurator ſubſtitutus poteſt poſt lit' cont' per eū alium ſubſtituere quia factus eſt ꝺnus litis no · ro · conclu · cxvnj ·

¶ procurator conſtitutus ad certam cauſam cum poteſtate ſubſtituendi generaliter in omibus cauſis in quibus ē procurator ſi ſubſtituat non admittitur ſubſtitutus ad dictā certam cauſam niſi doceat ſubſtituentem in acceptaſſe onus

procuracionis ante substitucionem predictam nō ro· cōclu· ccxlj·

¶ Procurator substitutus p defensorem post satisdacionem de iudicato soluendo uel rato habendo p ipm̄ defensorem pstitam debet admitti etiam ante lit̄ cont̄ quia per talem satisdacionem fuit factus dns lit̄ quod est verū in causis ciuilib⁹ et gphanis secus in cr̄imalibus mixtis uel beneficialibus et alys spūalibus in quibus non habet locum caucio siue satisdacio p̄dicta nō ro· conclu· cccxj· v· sed vīm vide bar· in l· solucōm ff· de solu·

¶ Procurator si est admissus in causa c̄rimali valet processus cū eo factus potest tū impedire fiendus excipiendo q̄ procurator non debet admitti nisi sit in causa conclusum quo casu non possit excipi sed si venit ferenda absolutoria nō ro· conclu· cxlvj·

¶ Procurator admittitur in causa inquisicionis sup̄ c̄rime ordinis execucionem non impedientis post pactam penitenciā admittitur etiam defensor sine mandato secus si crimen impediat ordinis execucionem post penitenciam pactam et ſm Jmo· non solum procurator sed et defensor sine mandato admittitur pro reo in causa inquisicionis super c̄rimine nō ro· conclu· cccxj·

¶ Procurator et etiam defensor sine mandato admittitur in qualibet causa super c̄rimine ciuiliter mota et dicitur ciuilis etiam q̄n agitur ad priuacionem beneficij propter crimen q̄a talis priuacio non est directa pena c̄rimis quia etiam non habenti aliquod beneficiū potest pena c̄rimis imponi als sequēt̄ q̄ carentes beneficijs possent impune delinquē nō· ro· conclu· cccxj· et est tex· in c· tue de procu· et in c· super hys de accu· vide· ſ· ſ· procurator ex parte rei et vide· s̄· in verbo ciuilis ſ· ij·

¶ Procurator cū mandato in oīb⁹ casibus in quibus admitteretur pro actore agendo eisdem casibus admitteretur defensor sine mandato reum defendendo tenetur tamen defensor cauere de iudicato soluendo uel de rato habendo nō· ro· conclu· cccxj·

¶ Procurator sine mandato licet sit iuncta persona non admittitur etiam cū caucione de rato q̄n causa est talis que nō recipit extimacionem int̄esse ut sint̄ cause beneficiales nō ro· conclu· cccxj· potest tū committus pro iuncto coram̄ executore

aplico intercedē ad graciam purificandam no·ro·conclu·ec lxxxv. An autē possit beneficium acceptare sine speciali mā dato ibi vide Jo·an·dicit q non in c· si tñ absenti li·vj· sup vj·glo·li·vj·

¶ procurator potest in causa criminali constitui p reū in carceribus constitutum ymo eciam sine mandato pōt a quolibet defendi Secus si sit in libertate no·ro·conclu· cxcvj·

¶ procurator potest constitui per coniunctam psonam ad agendum et defendendum pro coniuncto no·ro·conclu· cxcvij· quod est verum in causa prophana non in beneficiali eciam si offerat cauciones de rato nō ro·conclu· cxxxvij·

¶ Procurator sine mandato nō admittit amicus pro amico licet Cy·dicat contrariū ut nō do·an· in c·cū ay·de osn· vide xij· col v· 2m sentit glo·de ipt· ex pte decam v·col ad fi· vbi oīno vide

¶ procurator eciam sine mandato potest intimare appellato appellacōm in causa beneficiali intpositam quia sufficit qualitcūq ad eius noticiam peruenit licet archi·dicat contrariū no·ro·conclu· cxxij·

¶ procurator potest esse eciam sine mandato quilibet clericus pro defensa et recuperacione rerū ecclesie et in oīi casu concernente vtilitatem ecclesie eciam alys cōm dicentibus nō ro·conclu· cccxxvij· vide·s·ss· proximo sed cū mandato potest clericus esse procurator eciam pro laico ut nō ab· et do·an· in c·p venībilem in pmo nō li qui fi·sint legit·

¶ Procurator esse potest canonicus pro canonico ecia sine mandato ad petendū solucōm ab excoīcacionis sentencia sin finno· quod est vñ qñ petitur absolucio simp secus forte si ad cautelam nō ro·conclu· cvij·do·an·dicit q canonicus non agit pro canonico sine mandato sed si haberet mandatum opatur q si canonicus alis non esset ydoneus procurator ut qua religiosus effi citur habilis ꝓpter mandatū ut ipse nō in c·cū ay·de osn·v·2m sentit xij·col

¶ procurator potest constitui a prelato et a capitulo p oībus mēbris et subdit suis non p non subiectis nō ro·cōclu· ccccvij·

¶ procurator non potest declarare animū dñi sui sine speciali mandato nō ange· in l· siquis intencōe ·ff· de iudi·
¶ procurator generalis non potest agē si requiritur specialē mandatū nō bar·de v·obl· stipulato fuerim inprim·nō ro·condu· ccclix·
¶ procurator potest constitui p moniales hñtes aliquod beneficiū siue administracionem in monasterio uel exē ad instar aliorum religiosorum possunt eciam constituē procuratores in causa electionis et nomīe suo et nōīe monasterij nō ro·conclu·
¶ procurator sine speciali mandato sicut non posset renūciare excepcōi peremptorie ita nec dilatorie tpris nō bar·in l·fi·in prin·de his qui in frau·cre·et vide oīo ſ·ſr·pcī et vide do·an·qui de dilatorijs dicit contrariū ut tē·i· ut lite nō cō vi·col v·venio ad pm
¶ procurator non potest sine mandato speciali iurisdictionem progare nisi habeat generale mandatum cū libera nō ſmo·de offi·dele·cū olim·i·et licet procurator omiserit opponere excepcionem declinatoriam fori et dñs sciuerit tū gesta non valent propter defectū iurisdictionis nō Jo·an·in dicto c·cum olim et sup glo·ij· dicit tū bar·q procurator habens generale mandatū potest remittere declinatoriam fori quia talis remissio non est donacio ideo venit sub generali mandato ut ipē nō in l·fi·in prin·ff·de his qui in frau·cre·quod nō placet quia licet talis remissio non sit donacio tū quia p eam progatur iurisdictio non potest procurator id facē sine speciali mandato fm ſmo· et Jo·an·vbi·ſ· et vide sub ubo iurisdictio non potest prorogari per ignorantem et·ſr·iurisdictionis prorogacio non cadt adde q licet procurator non potest iurisdictionem prorogare si tū iudex pronūciet se competentem cū non sit potest procurator omittē appellare a dicta pronūciacione et valebit omis processus iudicis nō Jo·an·de offi·dele·cū olim·i·in fi·potest eciam procurator renūciāe excepcōi dilatorie nō peremptorie ut nō Jo·an·c·i·ut li· non cont vi·venio ad pm vi·col et vide ·ſ·pcī·ſr·et·ſ· pcūr non pt renūciare
¶ procurator sine speciali mandato non acquīt possessionem dño nisi sequatur ratihabicio in tpre habili

nō ro· conclu· cclxxvij· Contrarium tenet bar· in·l· qui m donatum ·ff·de dona· vide Jmo· de preben· accedens vbi Jo· an· idem Sufficit tñ fm hosh· ibi q̄ habeat mandatum ad recipiendum oīa beneficia licet in spē nullū bñficiū exprimatur vide de preben· si tibi absenti in glo· ij·li·vj·

¶ Procurator ad matīmoniū contrahendum non pōt aliquis esse sine speciali mandato sed ad agendum in causa matīmoniali sufficit generale mandatum nō ro· conclu· cclix· Contrīū nō la· in hoc ỹ in de· non pōt de procū

¶ procurator sine speciali mandato licet non possit impetrare r̄ptum ad iudices extra curiam potest tñ ecia sine vllo mandato impetrare iudicem in curia qua talis impetracio est pocius quedam distribucio nō ro· cō clu· clxx· Jsta raco p̄cedēt in r̄pto impetrato ad iudicē rom non ad aliū

¶ Procurator q̄ constituit p ex̄catū in caū p̄misso an requirat spēale mandatū vide sub ibo ex̄aco· ff· ex̄caty in omibus

¶ Procurator potest esse layeus in causa beneficiali nec requīritur q̄ in tali causa habeat spēale mandatū ff, sufficit generale nō ro· conclu· cclix· Contrarium nō la· in hoc sed in cle· nō pōt de peu· cū p̄mo dicto concor· do· an· in c· decimo v· si quītur an pōt

¶ Procurator ad agendum et defendendum et eciam q̄ libet procurator simpliciter constitutus potest pro dīno suo personaliter citato allegare causas racionabiles ab sencie et impedimentorū quia venire non potuit personaliter licet ad recusandum seu excusaciones propo nendum non fuit specialiter constitutus no· ro· cōclu· cccij·

¶ procurator generalis comparens in curia si pent indu cias ad consulendum dīmn abbatem debet audiri q̄ fuit constitutus ante causam cōmissam et citacōm decretz quia tūc non presumitur informatus et instructus a dīno nō ro· conclu· cccl xxvij·

¶ Procurator eius qui fuit in p̄nti p̄sonalit citato liz sit in curia et h̄eat spēale mandatū sed non producit pt cont eius principalem procedi p audienciam cōtradicti rū nō ro· conclu· clxxij·

¶ procurator simpliciter constitutus ad causas intelligi tur sculs causles nō ćmiales nec ecia ad causles q̄ requirūt spēale mandatū ut criminales et bñficiales nō la. in cle. non pōt de pcu.

¶ Procurator generalit constitutus ad omes causas intelligi tur nō solū constitutus ad pñtes et orantas sz eciam ad futu ras nō ro. conclu. cccxcvj. Et constitutus ad causas pñtes et nō futuras pōt mouere cō in caus ortū bñficijs post man datū nō ro. conclu. cxlvj.

¶ Procurator rei licet sit specialit constitutus in causa q̄ hr cū actore ipm nominando tñ intelligitur sufficiens man datum hbē eciā que ad surrogatū ad cām in locū actoris de funct ut nō ro. conclu. cccxxxj. vide. ſ. ſſ. procur si est cō stitutus cont certam

¶ Procurator constitutus in causa beneficiali contra ćtz psonam illa defuncta lite pendeñ si tercius comparet ć sū mens litem pro suo interesse nō valz p̄cess agitato inter illū ćtū et victū p̄curē nō ro. cōclu. clxvj. vide. ſ. p̄curē si est constitutus cont certam

¶ Procurator hīs mandatū ad agendum et defendendum ac ćmina et defectus in psonam et formā opponendum li cet ćmen et defectus in procuratorio non specificentur nichilominus pōt in specie de quolibet ćmiē et defectu excipe Secus in procuratorio ad appellandū ab aliquo electione prouisione uel postulacione facta uel ficnda q̄a in illo requīt specificacio termi^nn et defectuū nō ro. conclu. ccxlvj. Vide cio do. an te rp. nonulli. ſſ. sist et alij v. quero que pena

¶ Procurator generalis ad lites et negocia non potest pñ tare ad beneficium q̄ō est de iurpa. diū nō cal. in c. fi. de concess. pben. An aūt possit prōnus constituē procuūres ad pñtandum ad bñficiū vacatuū vide sub ūbo prōnus. ſſ. prō nus nō pt p̄curē

¶ Procurator simplicit constitutus ad agendum et defen dendum si succūbit tenetur appellare sed non appellacoīm prosequend nō ro. conclu. xxvj. et lvij. uel nisi esset con stitutus eciam ad appellandum quo casu tenetur prosequi et oīa facere que in mandato p eum acceptato con netur ut nō ro. conclu. cxlj. vide. s. ſſ. procuratoris mandatū finitur

¶ Procuratoris mandatū est stricti iuris ideo nō extendi tur nisi ad psonas et causas in eo expressas nō ro. cōdu. clxvj. extenditur tn̄ ad consecutiua et incidencia etiam exigencia speciale mandatum nō do. an. de rpt. nonulli ſr. ſiū et aly v. q̄ro quid postea vbi oīo vide et vide. ſ. ſr. procuī si ē constituty cont̄ eum

¶ Procuratoris mandatū q̄ntūcūq; generale non intelligit continere nisi licita ideo vi talis mandatī potest procurator in p̄iudiciū dn̄i aliquid illicitum attemptare no. ro. con clu. lxxvij. et oīo vide la. in c. cum qui de p̄ben. li. vj.

¶ Procuratoris factū ul' nō fctm an nocuit dño vide plen p do. an. in c. i. ut lit' non ot'

¶ Procurator si aliquid egit cont̄ id quod quod est sibi com missum dño sciente et non contradicente cum posset cont̄ dicere p̄iudicat dño nō do. an. de iudi. cetnū v. quod si dns vlr col. et facit quod nō ſmo. de rpt ex parte decani et de offi. dele. cū in iur̄ vide oīo do. an. qui alit' dicit in dicto c. ex parte decani v. 3e opp. hoc limita in hys que facit procuī coram iudice competente alis secus nec videtur dns tūc ex taciturnitate iurisdictionem prorogare nō Jo. an. de offi. dele. cū olim. i. sup glo. iij.

¶ Procurator si in contractu per eum facto p̄o nomine do mini enormiter ledit dnm forte poterit dns petere illum contractum ratione dicte lesionis reduci ad arbitriū boni vi nō do. an. de iur̄ iur̄ q̄ūtumall' v. venio ad q̄ūtū

¶ Procuratores si sunt plures constituti sil' si nō insolid et cū vno ex illis alys non opponentib; petat valebit processus in causa benficiali q̄a iudex illū cū quo processit elegisse vi detur nō concu. cmj.

¶ Procurator constitutus a filio familias sine consensu p̄is potest emancipato filio agere in iudicio quia constitucō non fuit nulla licet pater non consenserit nō ro. concu. cl.

¶ Procurator constitutus a minore si in iudicio comparet et cum eo proceditur valet processus nō ro. eod. l.

¶ Procurator licet non sit admittendus q̄n aduersarius pe nit q̄ principalis veniat ad p̄ponendum factū et ad respon dendum tanquam legalior et qui melius nouit veritatem et. l. si actor malit. ff. de procu. et. l. fi. C. i. tn̄ si principal' est indiscreta p̄sona non tenetur venire sed potest p̄ g'ent̄

facē et hoc vult e· pastoralis de iudi· quod singulariť limitat le ges p̄dictas

¶ Procurator si ab inicio est admissus usq; ad litť contť an postea possit repelli si non doceat de mandato saltem ex offi cō iudicis vide qđ nō de elec· c· i· li· vj· in glo· sup ūbo abnēia et vide sub ūbo exceptiō·ss· exceptio ista

¶ Procurator non potest ex mandato q̄tūcūq; lanssimo ali quid agē per quod id quod dns specialiť fecit uel fieri man dauit impediatur uel reuocetur nisi ex noua causa· ff· mā dat· l· si hominem et idem bar· et idem dicit glo· xxxvj· q· vj· i͂pta hoc limita nisi procurator habeat generale mā datum cū libera ut nō ffimo· de offi· dele· cum olim· i· in glo· pnlt

¶ Procurator non potest constitui per ex̄catum ad recipiē dum absolucionem ab excōicacione sed bene potest constitui ad litem agitandam super absolucione petenda uel petita nō do· an· de iudi· intelleximus sed ffimo· dicit q; ex causa p̄t procurator interuenire ad petendum absolucionem a sua excōicacionis a sua aut̄ suspensionis uel interdicti p̄t etiam sine causa ut ipe nō de sen· ex· cū desideres et vide sub ūbo ex̄cacio p̄t procuť

¶ Procurator tenetur iurare de calumpnia nō solū i aiam domini sed etiam in aiam ꝑpriam quia et ipe posset ma lignari Nam et si dns iurasset ipe· etiam iurare tenet nō ro· conclu· xxxvij·

¶ Procurator constitutus ad causam tenetur satisfacere no tarijs cause de eorū solario q̄ principalis est absens a curia etiā si procurator recipiat onus ad substituendū distrahat nō ro· conclu· cxxcij·

¶ Procurator agens nomine clientuli sui ad certam p̄ben dam ex̄ctui posset̄ an intelligatur renūciare iuri quod iur ꝑprio sibi competebat in ipa prebenda vide sub uerbo renūciacio·ss·

¶ Procuratoris mandatū q̄ requīritur speciale an sit ne cesse illam specialitatem exp̄mi in indiuiduo puta ad iurand sic uel sic uel ad petendum restitucionem abusus talem sen tenciam uel p̄scripcionem an uero sufficiat q; in genere di catur ad iurandum et restitucionem petendū vide bar· ff· de dona· l· filius in prin· vide glo· in de· i· de renun· in verbo

¶ Procurator pōt gesta p aliū suo nomine post lit' cont' ratifica re expsse nō tacite nō ro· cōclu· cccc xxv·

¶ Procurator licet sit admissus et cont' cum et procuratorē suū a lata tm dns cuo causam agit semper potest oppōē q̄ non fuit procurator nō bar· ff· de procu· l· pompo· p̄· rati et C· e· ti· l· licet et nō do· an· m c· cū m iur' de offi· dele· vnde omō sub uerbo presumptio· p̄· presumi non debet quem esse procuratorem

¶ Procurator inhabilis sicut non potest pro constituente in iudicio comparē ita nec aliū substituē licet mandatum substituendi habeat quod est verū q̄n est causa inhabilitat' et ita respicit actū substitutionis sicut agendi ut in religio so qui habet intendē contemplacionē a qua distrahitur ita substituendo sicut agendo licet non tanto tempore Secus in excōicato qui licet non possit in iudicio pro alio agere pōt tm substituē cū et contrahere possit nō do· an· de pba· post cessionem ult' colup· Et licet in actu substituendi plus possit procur' excōicatus quam religiosus tamen in actu iudicialiter comparendi certo casu plus potest religios9 quam excōicatus eciam ut procurator sicut' comparē excato nō ut ibidē nō do· an·

¶ Procurator hms mandatū ad recipiendum pecuniā mu tuo non pōt confiteri se mutuo recepisse nō bar· ff· si cer· pe· l· y· in fi· et C· de noua· l· non abstulit et bal· in l· falso C· de fur· et angr· in l· si ita stipulatus p̄· grisogonus et Jo· an· in addi· spe· in fi· de test· p̄· i· v· sed pone ēgr· in fi· hec intelligē q̄n confessio allegatur ut spēs cōtractus quia ecia p confessionē absq; mūacione potest mutuū contrahere Ideo cū mandatū non comprehendat illam speciem comphendi non pōt procurator confitendo contrahere sed si confessio allegatur ut spēs probacionis credo q̄ contractus mutu tenēat tanquam probatus per confessionem et erit mutu um ex mūacione contractum que mūacio ex confessione p batur per text· ff· de po· l· publici in fi· si ex cautione v· q̄to quero C· de non nu· pec· sed ibi loquitur in dnō secus in procūte Et Ita distinguit Jo· an· in dicto v· sed pone non ob· quod nō bar· in l· debitorem· ff· de noua· vbi dicit q̄ habēs mandatū ad solucōm recipiendū non potest confiteri sibi solutū esse et tm confessio allegabatur ut spēs probacionis quia illud dictū bar· debet intelligi sm legem quam ibi

allegat qñ constat q confitens se recepisse nichil recepit sed confessionem animo donandi fecit quo casu in mandato non venit donacio talis confessio non preiudicat et ita loquitur·l·i·ff·si mutuã·ff·si quod in frau·pa·quam bar·allegat sed vbi hoc non constat non p̃sũitur q animo donãdi procurator confessus fuit Valet ergo confessio et preiudicat dñō als sequẽtur si procurator pecuniã nullo p̃ñte recepit nõ possit bonam fidem agnoscere contra·l·si fideiussor·ff· quedam et·l·quitus mucius·ff·man·Itt eodem modo r sponderi possit ad id quod nõ bar· in·l·adiuo pio·ff·sed si emptor ad fi·te re iudi· vbi dicit q̃ executor datus ad vendendum non potest confiteri precuũ recepisse·ff·de iur fisci·l·si procuũ·ff·fi· Sed opi·bar·appro bat indistincte do·an·in c·si caucio ad fi·de fi·mstru·ẽ contrariã opi·q̃ sufficiat confessio qñ non apparet q̃ facta sit animo donandi tenet bar·de sal·in·l·y·in fi· ff·si cer·pe·

¶ Procurator generalis non põt remittẽ exceptionem peremptoriam nec dilatoriam quia talis remissio sapit donacionem ideo non venit sub generali mandato sed declinatoriam fori remittẽ potest ut nõ bar·in·l·fi·in prin·ff·de offi·dele·cũ oliz i·vbi dicit q̃ licet procuũ generalis possit renũctiare probacioni in fi·de sup exceptione peremptoria uel dilatoria tñ ipi exceptioni non potest renũctiare nisi habeat generale mãdatum cũ libera v̄·et vide do·an·in c·i·ut lit̃ nõ ot̃ Quod aũt dr̃ bar·p̃cũrem generalẽ posse renũctiare declinatoĩ fori non videtur verum ut nõ·s̄·ff·procurator nõ põt sine speciali mandato iurisdictionem p̃rogare vide do·an· in c·i·ut lite nõ ot̃

¶ Procuratoris cõfessio ul̃ otiacia an dolus non nocet dño vide plen̄ p̃ do·an·in c·i·ut lite non cont̃ per Cy·in·l·i·de confes·ff·postremo v̄·si vero fit per procuratorem in 2ª coluñ·

¶ Procurator non certificatus de mandato per ĵnstrim aut per liras uel p nũctiũ ꝑsone dñi non potest officiũ p̃cũris exercere nec sufficeret eum certificari per extraneũ nõ fran·de zaba·in cle·non potest in fi·de procu·vide in spe·c·n·ff·i·v̄·sed quid procũrem et quod ibi nõ Jo·an·in

acdñ· et m c·Js qui c·n·li·vj· ī nouella et compos·de elec·statu
mus in glo· quītur quis procurator in fi· vide oīo de·de
sanc·ge· in dicto c·Js qui vbi allegat vnam nōbilem decisio
nem dicentem q; gesta per procuratorem non certificatus
de mādato valēt si ī mandato est clá de rato

¶ Procurator faciens actum si non dicat an suo uel procu
ratorio nomine faciat vtrū intelligitur nomine proprio
uel procuratorio fecisse vide do·an·de consti· cū a)·vj· col
et p bar· in ·l·i·ff: remittendo ·ff· de no· op· nūci· et in·l· p9
mortē ·ff· i·ff· qui ex facto

¶ Procuratores si sūt plures dan sine clá in solidū vnus so
lus non admittitur nec eligi potest p iudicem ad causam pro
sequendam nisi causa sit spūalis in qua iudex potest vnum
eligere et valet quod p illum fit et vbi est clausula insolidū
quilibet admittitur et qui p̄mo litem contestatur· ille solus
prosequitur nec tūc admittitur collega nisi in constitucione
dictū sit q; non sit melior condicio occupantis quo casu tunc
mū admittitur collega si ille qui est litem contestatus nolu
it uel non possit prosequi uel aliū non substituit et vbi in casi
bus predictis collega est admissus non potest qui litem con
testatus fuit ad prosecucionem reuerti nisi ille collega nolit
uel non pōt prosequi nec potest collega dare substitutū cui
non sit dns lit de procu· c·si duo li· vj· et ibi nō Vide oīo
ad limitacionem predictorū quod nō Jo·an· in c·Jn nomine
dñi de testi· vbi dicit q; datis plūribus procuratoribus cum
clá q; non sit melior condicio occupantis licet lis contes
tatur p vnū tñ valet quod fit p aliū si dns vult q; valeat
et alia ps fuit pns secus si fuit absens Vbi autem alia pars
vult q; valeat et dns non vult q; valeat tūc dns non ex
auditur sed alia pars quia reus fauorabilior est et propt
dám predictam vbi autem vtraq; pars consentit q; valeat
tūc nullū est dubiū Idem dicit bal· quo ad p̄mū dictū in·l· si
qñ C· de testi·

¶ Procuratores ad lites sindantur plures et quilibet eorū
licet non dicatur insolidū censet quilibet insolidū Statuty
ut nō bal· in·l·plūrib·ff·de procu·

¶ Procurator non potest renūtiare appellacioni nō bal·
in·l·fi· C· de temp· app· vide· s· ff· procurator non potest
sine speciali mandato iurisdictom sed adite quia tex· in
dicta·l·fi·loquitur de appellacione interponenda Sed tt

conclude si non potest renūctiare interponendo multominus interpositū

¶ Procurator non potest constitui p̄ p̄rem ad emancipandum filiū sed ipē met debet emancipare filius autem bene potest constituē procūrem ad petendum se emancipari dum tamē postea consentiat et ad consentiendum emancipationi Nam et absens potest emancipari dum tm̄ postea consentiat emancipationi C. de eman. libe. l. iubemus per hoc quod dicit de consensu facit tex. in auē. qui effi. sui. l. generaliter ℞ glo. in dicta. l. iubemus videtur dicē q̄ ignorans non p̄t emancipari vide bar. in. l. post mortem. ff. ℞. ff. de adopc̄ et. l. gallus. ff. forsitan et. ff. de adop. l. neq; absens et dicta. l. post mortem. ff. ℞.

¶ Procurator ex p̄te rei sine mandato admittitur multo actore si vult satisdare de iudicato soluendo vide bar. ff. de solu. l. solucom̄ et de procu. l. seruū quoq; ff. publice et de procu. sine mandato ex p̄te actor̄ vide bar. in. l. nō solū. p̄. ℞. e. n. et vide. s. p̄cūm et cō defensor

¶ Procurator̄ mandatū an et q̄n finiat̄ morte mandant̄ vide sub ūbo mandatū

¶ Procurator de cuius mandato dubitatur licet admittatur ante lit̄ cont̄ cū cautione de rato et p̄ talem cautionē in p̄sōa legitimetur hoc est verū in incidentibus non quo ad mīta ℣ideo post lit̄ cont̄ potuit cont̄ eum opponi ad mīta q̄ non sit procurator et sic legitimacio illa opabitur ut admittat̄ ad discutiendum iudiciū usq; ad mīta et ut si sīa cont̄ eū feratur sibi p̄iudicet non ad p̄iudiciū dn̄i nec eciam valebit ad p̄iudiciū illius qui succubuit duo ratū non hute sic fm bar. Sed conclude fm do. an. q̄ si ex sīa ferenda ff̄ procuratorem non est plene cautum litigatu potest cum cō pellere ad futura Secus si est plene cautum ut quia totale suū interesse pot̄ sequi adūo ℣ta nō do. an. de constitu. cū a. v. dicit bu. xj. col ℣Sed bal. alit̄ loquit̄ in. l. pompo. p̄. rat. ff. de p̄cu. et iude sub ūbo exceptiō. ff. exceptiō ista

¶ Procurator sine mandato admittitur cum cautione de rato pro consorte eiusdem lit̄ dum tm̄ sit als habilis ad procurandum et nature cause paciatur procuratorem admitti et tūc demū dicitur consors lit̄ q̄n inter eos est cōitas actionis et obligacionis ut duo coheredes et q̄n est cōitas lit̄ ut quia ambo agūt in eodē libello Secq; si in diuīs libellis

sepatim agerent ul sepatim ei responderet nō do·an·de constit·
cū m·v·ẓ aditamus xuj·col'

¶ procurator si est constitutus cont certam psonam ⁊ aliqua causa et generalit' in omī alia causa illa generalitas restri
gitur et intelligitur de caus' contra personam mot' ul' mo
uend' ut nō bar·in·l·qui hē·ff·fi·de tutr·per tex·l·quod dr
in prin·et intelligi debet de psona nomīata in constitucōe
non de ea que īmediate sequt' pro que facit quia nova p
sona nūqm̄ subintelligitur·l·si ita stipulatus·ff·grisogonus
de v·ob·et facit quod dicitur de impetrante beneficiū tym̄
vacans per resignacionem tercy sine als quouismō ex psona
eiusdem tercy ut nō la·in c·suscepti in prin·de rpt li·vj·et
vide·§·ff·procur' mandatum est stricti iur' et·ff·procur'
rei licet sit cū·ff·sequen predicta intellige nisi lis que mo
uētur cont' nouam psonam esset necessaria tanquam pre
ambulū et antecedens litem mouendam contra personaz
in mstrō mandati specialiter nomīatam ut nō bar·in·l·
ad legatū·ff·de pecu·

¶ procurator constitutus expresse ad aliqua specialia man
data exigencia et generalit' ad queuis alia que requirūt spe
ciale mandatum dicitur sufficiens procurator eciam ad
maiora express' et hoc opatur illa dictio quelis ut nō do·an·
in clē·i·de re iudi· quod nō quia fin eum limitat clē· nō
potest de procu·

¶ procuratoris mandatū ad agendū uel defendendum fi
nitur finita lite p sñiam si fuit specialiter constitutus ad il
lam causam Secus si fuit generalit' constitutus ad lites pn̄
tes et futuras et mandatū acceptauit simpl' ut nō bar·ff·de
solu·l·si procur' meus

¶ procuratores si sunt plures constituti insolidum cū dā
q̄ non sit melior condicio vno lite contestata non potest
alius ad causam venire nisi prius is qui litem contestatus
est fuit mortuus ud absens uel impeditus nolit causam
prosequi ut in c·si duo de procur' li·vj· uel nisi processerit
in causa parte adūsa pūte et non contradicente ut nō Jo·
an·in c·ju nomine domini de test·¶Sed do·an·in hoc vltō
sentat ibi contrarium per dictum c·si duo de procu· Sed
p Jo·an·facit tex· quem ipē allegat·ff·e·t·l·filius·ff·ve
trum

¶ procurator si non docet de mandato tenet' pars cont'

quam egit uel cont̃ ꝙ defendit ad interesse ut nō bar· in l· pomp̃ · ſſ· uñ· ff· de procur̃ et in l· licet c· e· et· ff· ſi cer· pe· l· cautas

¶ Procurator ſi constitutus ſit ad agendum dumtaxat non dicitur vdoneus procurator et potest repelli per contentum ut nō bar· in l· ſeruū quoqꝫ · ſſ· aut pretor · ff· de procu· Sed talis exceptio debet oppon ante lit̃ cont̃ postea non potest oppon ut nō bar· in l· pomp̃ · ſſ· uñ in fi· e· fi·

¶ Procurator non potest constitui per dñm ad manumittendum ſeruū ut nō bar· in l· mortem · ſſ· fi· ff· de adop· et in l· gallus · ſſ· forsitan de li· et po· et idem nō do· an· in c· p veñ lez qui fi· sint le· xxxij· col'

¶ Procurator an possit constitui ad legittimandum filium tam ex pte ꝙuꝰ filij qm̃ ex pte pris vidē sub vbo filius · ſſ· fi ly legittimacio

¶ Procuratores duo vnus in vno instrō alter in alio instrō eadem die constituti sunt si non apparet quod ex illis instriꝰ pcesserit invicem se impedit et nullus potest dici procur ut nō oldra · consilio primo quod limita nisi in altero dum taxat ex instris predictis esset cla reseruatiua citra reuocationem aliorum procuratorū prius constitutorū quia tc illud instrm̃ quod habet dictam clausulā censetur vltm et si habēt dam et quilibet vtrūqꝫ censetur et quilibet hre mandatū insolidum ut nō Jo· an· in addi· spe· in n· de pcu· ſſ· vōne aut forme v· ſtem quod licet

¶ Producens instrumentum non potest reuocare producionem nō do· an· de fi· instru· imputari et vide sub vbo instrm̃

¶ Producens instrm̃ cum protestacione quod producit ea parte que facit pro eo et non ultra iuuatur ex protesta cione ut habeatur pro non producto in hys que facit cōtra cum quod est vñ in instrō confecto de actu alterius Secꝰ si sit de actu ipius producentꝭ nō ro· condu· cclxxvj· Idem nō do· an· de excep· cū veñbus vnj· colūp· in prin· v· nūquid autē vbi dicit q tunc iuuat protestacio qñ instrm̃ est con fectum ad peticionem aduersarij Secus si ad peticionem p ducentis

¶ Producens flm̃ instrm̃ scienter non solum pena falsi punitur sed eciam causam perdit nō do· an· de excep· cum veñbus v· colūp· v· opp· quod cōtra et de rpt olim ad fi· et qō

dictū est q causam pdit est vñ in priuato agente et p re sua Se cus in plato agente pro re ecclie nisi totum captm sentiret pductioni ut nō do. an. e. c. xuj. col' in fi.

¶ Producens instrm non potest de falsitate ipm impugnāe nisi aduersarius illud de falsitate impugnet et sibi viam apiret fallit in fauore ecclesie sed si velit ipm impugnare tanqm non solempne uel dicere quod non probat id ad quod ipm produxit pōt nō do. an. de excep. cū veñbus vj. col v. op. qō contra ¶ Hoc ultim de non solempni intellige qn producens instrm non dedit expressum articulum de contentis in instrō sed simplr produxit instrm ex qua productione insurgit tacita confessio sed si expresse dicat confitetur contenta in instrō esse vera et pro probatione det articulū de contentis in instrō tunc si instrm reprobatur de falso per aduersarium non nocet producenti tacita confessio coherens productioni instrī nec etiam expressa sub ymemoracione instrī facta Secus si confessio uel articulus fieret de contentis in instrō nulla facta mencione de instrō vbi uero instrm reprobatur non ut flm sed ut non solempne tunc producenti nocet confessio siue sit tacita siue expressa siue scienter produxit Sz si p errorem etiam iuris non nocet tacita confessio expssa ¶ Sic etiam si ad instrm se referat et sub eius cōmoracōe fiat nisi contr ipm expressam confessionem sua lata sit In casibus autem in quibus dixi confessionem nocere producenti aduersario instrumentum reprobante multo magis nocebit si non reprobat nō do. an. de excep. cum veñbilis vj. col v. ad 2m et vide sub ubo error. ff. error cōfessionis et. ff. error tacite confessionis et vide bar. in l. post legatum. ff. de hys qui ut indi.

¶ Producta in causa pnci li an pbent in causa appellacionis rōne sui interesse vide sub verbo probacio. ff. pbacōs non facit et. ff. sequen

¶ Producens instrumentum an videatur tacite confitei etiam illa que in instrumento narratiue non dispositiue continentur vide sub verbo error. ff. error confessionis et. ff. error tacite confessionis ut in decisionibus rote cō clu. cclxx.

¶ Prohibicio vide sub ubo lex

¶ Proprietas non est adaptabilis ad ura incorporalia li cet ad ipā ura sit adaptabilis possessio seu quasi ut nō

do·an·de ca·pos·c·fi·ny·col et vide sub ūbo vidū

¶ Prorogacio intelligitur fieī cū oīb⁹ qualitatib⁹ rei prorogate quod est vīm in qualitatibus dependentibus a potestate progancia nō in dependentib⁹ a facto tercij nō do·an·de app·cētrea y·et vide sub ūbo iurisdictio

¶ Prorogacio termū differt a noua assignacōne nō bar·de camp·infec·l·ny·imprm·et de dota·l·in rebus ·ff·i·et plēnō ro·gclu·ccxxxv·ad fi·

¶ Protestacio que aliē fit ut ei aliquid intimet an debeat fieri cū instrumēto publico plecto uł tradito ei cui fit intimacio vide tex·in de·causam de elec·et bar·ff·de po·l·si quis mficiatus et si cer·pe·l·quod te et de no·op·nūc·l·i·ff·i· et plenissime p eum in·l·non solū·ff· morte c·n·et vide omo tex· et glo. C·de rei ven·l·fundū et vide sub ūbo p̄duceng ff·p̄duces mistrū cū p̄testōne

¶ Protestacio contraria facto statim secuto facit actum contrariuum non valere secus si fiat actus ex mteruallo quia tunc videtur a protestacione recessum ut nō bar·in l·qui in aliena ·ff· excelsus ·ff·de acqui·here· quod est vīm nisi qū protestacio expresse refert se ad futurū actū puta si contingeret me in futurū tale quid facē ic /Secus si id vbum in futurū obmittatur ut nō per bu·bar·et bal·in·l· pacta nouissima C·de pac· Sed bar·alibi videtur velle q licet vbum in futurū non exp̄matur in protestacione si tū ip̄a protestacio concipiatur per verba sonancia futurū tempus puta si contingeret me tale quid facē ic q tunc p̄testacio opatur etiam quo ad actum ex mteruallo factum ut ipe nō, in·l·non solum ·ff· morte de no·o·nū·et idem videtur velle do·an·in dicto c·cū ay·ferrarien de consh·et vide per eūdem de lit⁹ cont⁹ c·i· pnūt carta in fi·vide·ē·in v· procūr qui vnū cca fi·

¶ Protestacionem sufficit semel facere nec tenet⁹ quis protestacōm sine mtpellacione iterare ut nō bar·in·l·nota sevo ff·vsuras dele·ny·et·l· mora imprin·de vsu· per quod mfertur q vbi mstancia cause certo tempore limitatur nisi per actorem non stetit non sufficit ut dicatur p actorē nō stetisse q actor semel requirat iudicē ut ferat sm̄am bal·tū dt q ad hoc nō sufficit vna requisicō sine p̄testacō ut ipe nō in dicto ·ff· vsuras et hō maxīe firmat in mstancia appellacionis auc·fre si appne C·de temp·app·

¶ Protestacio necessaria est q̃ fiat tempore impedimenti si quis vult p impedimentum se excusare vnde qui dicit q̃ p tempestatem maris fuit impeditus venire necesse habet probare q̃ iuit ad mare volens transfretare sed non potuit impediri ex tempestate nō cui sufficēt impedimētū maris fuisse nisi quis ostenderet diligentiam suā qō forte et si impedimenti non fuisset tñ ire neglexisset nō bar· in .l. y· ff. qō diximꝰ ·ff· si quis cau.

¶ Protestacio contraria facto simꝫ cū eo gesto si ordinat ad detrahendum totale factum prout sonat in facto quia p testatur q̃ factum habeatur pro non facto talis protestacio non iuuat Idem si ordinatur ad tollendum totalem sensū facti put sonat in iur̃ qñ factum et sensus facti dependet a libera voluntate protestantis et adire hereditatem sed si factum tm̃ dependet a volumtate protestantis et sensus facti dependet a iure et dicitur pendē a iudice qñ quis procedit psumendo uel fingendo seu disponendo tunc si protestacō est iusta causa vestita ut si putator uel alius dans opam rei licite adhibita diligencia que exigitur protestat̃ cane iuuat ptestacio |Si non est iusta causa vestita si interficiens hominem protestatur q̃ non dolo facit non iuuat ptestacio |Si vero factum et sensus facti dependent a voluntate protestantis et alterius ut contrahere profiteri et similia tūc si factum geritur cū pte consentiente protestacionem uel non contradicente iuuat protestacio Idem si protestacio nō fit cum pte principali dum tm̃ sit iusta causa vestita nō iuuat ptestacio nisi vbi factum est dubium sicut vbi est assumptō habitus Vbi autem protestacio ordinatur ad detrahendam ptem substancialem facti tunc si factum dependet a voluntate protestantis tm̃ iuuat protestacio ut si lego vsumfructum detracto vsu quia vsus est pars subalis fructus nō valet legatum et valet protestacio quia legatum dependet a voluntate protestantis et alterius tunc si factum geritur |Sed si factum dependet a potestate protestantꝫ et alterius tūc si factū geritur cum parte principali cuꝰ voluntate ed factum et sensus facti dependet et pars protestacionem consensit iuuat protestacio et factum non valet ut contrahe matrimonium sub protestacione ut prolem eutrs Secus si pars tacet et non consentit quia tunc protestacio nō valet et factum ·i· matrimoniū pualet |Si autem factum non

gentur cū principali ꝓte sed cū alio eius cū quo geritur non
iuuat protestacio et valet factum ut si ingredior monasteriū
et protestor ut michi licet habere ꝓpriū non iuuat protestacō
quia ibi non est pars principalis consenciens cū qua vinculū
professionis contrahitur quod principaliter contrahitur cū
deo licet in consequenciam obligetur abbas recipienti ul' su
periori vbi vero protestacio ordinatur in detractorū alicuius
consecutiuū ad factū et illud consecutū dependet a potestate
solius protestantis iuuat protestacio Secus si dependeat ex
potestate alterius nisi ille alter tacite uel expresse consenciat
qui dicitur consentire eo quod non contradicit quo casu pro
testacio iuuat ut patet in constituto in sacris qui non artatur
ad votum continencie licet tacite obligetur non accipe vxo
rem de nouo Si in ipā susceꝑcione ordinis sacri protestetur ꝙ
non vult contrahere tacente ordinante protestacio iuuat quia
continencia non est ꝑs substancialis ordinis sed consecutiua in ori
entali ecclesia/Si uero consecutiuū non dependet a potestate ꝓ
testantis uel alterius pactis sed iuris tm̄ quod est qn̄ ius pro
cedit in consecutiuo disponendo fingendo ul' iur̄ ul' de iur̄
ꝑsumendo tunc protestacio non iuuat ut si quis in canonicū
recipitur consecutiuū iur̄ est ꝙ canonicus habeat prebendam
Protestacio ꝫo ordinata ad tollendū iur̄ consecutiuū ut ꝙ ꝑben
dam non habeat· cum se facultas obtulerit non iuuat protestantē
quia ab eius non dependet potestate sed iur̄ hoc consecutm̄ im
pediret et predicta vera in actibus extraiudicialibus/In iudicia
libus vero protestacio tendens ad detrahendum iur̄ consecuti
ui ad factum non iuuat protestantem sed facit ipm̄ ut contr̄
rium repelli nisi protestacionem renūciet ut nō do·an·de·osh·
cū ḡ·xxy·col' v·venio ad quintū passum/Vbi autē protestacio or
dinatur ad detrahendum partem sensus facti ut quia factus
est talis nature quod potest multipliciter intelligi tunc si factū
et sensus facti dependet a potestate protestantis iuuat ꝓtestacō
Nam facē sumptū propt' fin̄ uel in alimentis potest du
pliciter intelligi uel quod facit causa pietat' uel quod faciat
aīo repetendi uel qđ faciat aīo adeunde hereditatis si est heres
institutus si protestetur ꝙ non faciat aīo repetendi et non
adeundi iuuat protestacio/Si dependet a potestate eius et altiō
tūc iuuat protestacio si fiat ꝑr ꝑnte et tacente ul' consencien
te uel etiam contradicente ut si protestetur quis ꝑr ꝑnte ꝙ
vēdet aīo litē non contestandi iuuat protestacio quia hoc

est duplicat intelligibile vnū est iudic informatiuū aliud lu
cent inductiuū hec protestacio impellens fiem ad alter ex in
tellectib⁹ iuuat gressantē ut nō do. an. in dicto v. veniō ad quē
tum passum in fi.

¶ protestacio precedens factum ex facto contraria si ordina
tur ad tollendum factum prout sonat in facto non iuuat ut
si mandauero tibi ut vlneres talem et protestor q̄ non occi
des eū non iuuat protestacio si ex vulnere homicidiū sequt
Vbi autem protestacio ordinatur in detractionem totalis sen
sus facti uel partis subalis facti tunc si tale factum et talis
sensus facti dependet a potestate eius et alterius et geritur fac
tum cū principali tunc si factum habet in se intellectum du
biū iuuat protestacio ut si quis protestetur q̄ talem feminā
quam in domo tenere disponat vult eam tenere in concubi
nam hoc factum est dubiū cū possit sonare in matrimonium et
concubinatum et idem in ingressu religionis q̄n fit per
susceptionem habitus quia istud factū est dubiū sed si factus
est certum et habet nō sensum certū tunc protestacio nō iu
uat nisi is cui fit protestacio expresse consenciat nec suffi
cit tacitus consensus ut si protestetur se non velle aurū
ul argentum in horreo suo recipere nec de eis se velle tene
ri tandem postea recipit ista protestacio non iuuat dato
q̄ fuit facta parti a qua postea recipit quia videtur recipē
do a protestacione recedere et hoc verum nisi protestacio
esset iusta causa vetita quo casu per contrariū factum eo
intuallo non tollētur protestacio nisi cessaret causa ltīma
dato q̄ pars expresse non consenserit protestacōi nisi fac
tū adeo esset nōbile q̄ absorbēt omēm presumpcionem cōc
Vnde si mistā metu quis protestetur q̄ quēcūq; actum
uel verba que proferat eciam apta ad matrimoniū contrahen
dum protestatur q̄ non intendit consentire quia hoc facit
metu tunc stante metu dato q̄ pars cū qua postea contrahit
ignorant valet protestacio et non est matrimonium nisi
intuenīt copula quia copula est tante presumpcionis q̄
absorbet omēm metum precedēn nisi probetur iustus me
tus Si autem factum et sensus facti dependent a potestate
eius et alterius et gerātur actus non cū parte principali cū
qua vinculū mutat sed cū tercio tūc aut si protestacio est
iusta causa vetita iuuat als non ut patet in ingressu reli
gionis qui non geritur principaliter cum pte recipiente

ingressū sed cū eo nō nuuat protestacio eciam cū consensu
recipientis facta nisi metus reperiet in ipō ingressu Vbi uerō
protestacio precedens tendat ad detractionem alicuius consecu
tiui ad factū tunc si consecutiuū non dependet a potestate pro
testantis sed iuri non nuuat protestacio Illam recipe in cano
nicū dependet ex potestate recipientis si precedat protestacō
ab eo qui recipit sed non dō ut habeat prebendam nō nuuat
protestacio quia fit super non dependentibus a potestate pro
testantis Si consecutiuū dependet ex potestate alterius nuuat
protestacio si consenciat is cui p̄iudicatur aliter non puta
caupo eo q̄ tenet cauponem obligatur ad recipiendum ho
spites nisi subsit causa et ex receptione tenetur de omnibus
ibi illatis facta est protestacio per cauponem qui non intendit
teneri de ibi impositis hec protestacio non dependet ex p̄te
sua quia disponē uni est obligatus de recept tū quia pars
posset preiudicare sibi renūciando iuri suo si protestacioni
consentit sibi preiudicat et oportet q̄ expresse consenciat alr
taciendo habetur pro contradicente Vbi autem protestacio
tendit ad detrahendum p̄icularem sensum facti ut qua fac
tū est multiplicat intelligibile tunc si regularis sensus fac
ti non dependet a potestate protestantis non nuuat protesta
cio si dependet a potestate eius et alterius tunc si protesta
cio sonat iuri cōi uel saltem non contradicit nuuat protes
tacio si actus fiat in continenti post protestacionem secus si
ex intuallo Vnde si protestor q̄ non dō litem contestandi rēdeo
ꝙ dō iudicem informandi et statim post rēdeo nuuat protesta
cio eciam si pars adūsa non consenciat Sed si ex intervallo
rēdeo p̄sumor oblitus protestacionis et actum fecisse in sen
sum in quo potencius sonat et prout ab alys est intelligi
bilis Si uero id quod est protestatum est contrarius cōe et
tunc dato q̄ dependeat a potestate alterius non nuuat nisi
illi expressius detur consensus ut nō do. an. de ofh. cū q. v.
Venio ad 2m articulum xxvij. col

¶ Protestacio subsequens factum contraria facto p̄ut sonat ī
facto nichil operatur sed si contrariatur facto prout sonat in se
sum iuris tunc si factum et sensus facti dependent a potes
tate protestantis nuuat protestacio Vnde si lego postea in se
lempni voluntate protestor q̄ non feci dō legendi nuuat
protestacio Si sensus facti non dependet ab eius potestate ꝙ
iuris ut si vulnero hominē postea protestor q̄ hoc non feci

dolo nec aĩ delinquendi non iuuat protestacio Si dependet
a potestate eius et alterius non iuuat protestacio nisi pars
adúsa expresse consenciat Vbi autem protestacio ordinatur ad
detrahendum ptem substancialem facti tunc in dependentibus a po
testate protestantis iuuat protestacio si pars est diuidua Se
cus si indiuidua Vnde si lego vsũfructũ postea detraho fruc
tum iuuat protestacio quia fructus sepabilis est ab vsu
Sed si lego vsũfructum postea detraho vsum non iuuat p
testacio quia vsus insepabilis est a fructu Si non dependet
a potestate eius non iuuat protestacio Idem si dependet a
potestate eius et alterius nisi ille alter expresse consenciat
Vbi uero protestacio ordinatur ad detractionem alicuius cõ
secutiui ad factum tũc quod sup̃ per totũ Vbi autem protes
tacio ordinatur ad detractionem alicuius sensus facti tunc
in dependentibus a ppria voluntate iuuat protestacio eius
et alterius non iuuat nisi intueniat expressus consensus
alterius Idem et forcius si a netus potestate dependet ut
nõ do. aĩ. de consti. cum a. ij. col. v. vsq ad ultim
articulũ

¶ Protestacio q p quẽcũq actũ quẽ quis facit coram alio
non intendit in eum ut iudicem consequitur nec eius iuris
dictionem prorogare si fiat ante et postea de intiallo fiat
actus non iuuat protestacio Ideo sis cautus q semper in
quolibet actu repetas protestacionem alias p vnũ actum de
intiallo a protestacoẽ factũ videtur a protestacione recessum
nõ do. an. in c. cum a. de consti. xxxj. col v. p hoc ptz
quid opentur

¶ Protestacio quam quis facit in fine articulorum q non
astringit se ad probandum non necessaria sed solum illa que
sibi sufficiut ad victoriam cause iuuat protestantem etiam
si pars adúsa contradicat quia fiat fit in actu et dependet
a potestate protestantis se astringẽ ul non ut nõ do. an. in c.
cũ a. de consti. xxxj. col

¶ Protestacio que fit in fine libelli saluo iure addendi uel
minuendi non iuuat quia hoc addẽ uel diminuẽ a potestate
sua non est nisi sicut ius permittit et id si canonicus prestituat
q extra mseca existentes in qi possessioe Ita demũ vocẽ habeãt
qui hiit iur ppetuũ quia nõ iuuat prestacio nisi ps adúsa
cõsenciat ut nõ do. an. in c. cũ a. de consti. xxxij. col v. per
hoc patet q de prestacõe

¶ protestacionū mäz vide plene in ẽgula in generali li·vj· in mergur'

¶ Prothocollum sine abbreuiatura notary non facit fidem si ñ habet signū et subscripcionem tabellionis nec sufficit signū poni in principio quaterni uel prescripcionem sed oportet cuilibet to gacion signū ponē et subscripcoñ ſm ſa·de are·ut nō cy· m·l·cō tractus c·de fi·instru· et idem tenet speculator et nō bal·ff·de testa·l·lucius quod intelligr nisi consuetudo aliter se haberet ut nō bar·in·l·ad tribñ ·ſ·si quis ex tribus ·ff·de testa· ¶ vel nisi dicta abreuiatura antē iudicē publicetur ut nō bal·in diuta·l·cō tractus in prin·quod fieri posset cū notarius qui in breuiatu ram scripsit est mortuus ſm hosti·et nō Jo·an· in c·cū p·tabel lio de fi·instru·super ubo perfecerit et super ubo redacto et hoc vñ in breuiatura in mundum redacta et nullū ibi vicium appareat ut nō bar·in·l·fideicōmissa·ſ· quociens dele·ny·vi de do·an· in c·cū p·tabellio de fi·instru· et bar·in·l·gallus·ſ· idem credendum de li· et po· et Jo·an· in addi·spe· in ti·de in ſtru· edi·ſ· oñso ỽ· quid si abbreuiatura ubi tractantur ēm que possunt in breuiatura extendi Jo·an·cca p̄m ponit opi· pro et contra in addi·spe·de instru·edi·ſ· videndum ỽ· et nō q tabellio cogendus est ubi recitat nicolaum tenere q prothocollū non facit fidem tqm̄ scriptura incompleta et nō pfecta quod intelligr nisi aliter iudex fuit exēplarī p̄dcm̄ c· cū p·tabellio et ita dicit an in fi·

¶ Prothocollū si descendat ab instrumento standum est protocollo tamquam matrici scripture ut nō glo· in auc· de tabel·ſ· fi·et bar·in·l· sempronius proculo dele·y· Vide omīo Jo·an· in c·cū p·tabellio de fi· instru· ỽ quid si abbre· uiatura

¶ Prouisio superiorus habet vim electionis et confirma cionis nō do·an· de resti·spo·in lris xvj·colūp·ỽ·venio ad vltimū et nō in c·i·de elec·li·vj·glo·ny·et archi·in c·cum in illis·ſ·i·de preben·e·li· quod est verū qñ eodem iur̄ spectat ad eum electio et confirmacio secus si diuiso iur̄ ut nō de elec· et ꝓpos· de elec·ut circa e·li· in glo·y·et archi·lxxj· di· in Sinodo et Jo·mo· et archi·in dicto c·i·de elec· et ꝓpos· de elec· cum inter canonicos vbi oīo vide Idem in mue statura quam facit prelatus quia loco confirmacionis ha betur ut nō compos· de elec· transmissam et vide sub ubo collacio ·ſ·

¶ Prouisio late comprehendit nominacionem postulacionem presentacionem et collacionem nō glo· in de· fi· de elec·

¶ Prouisio facta de beneficio pretextu iuris quod nō cōpent non valet licet ex alio capite ius prouidendi competeret nō hosti· in c· ex parte ostensis super uerbo occasiōe concilij quod intellige nisi auctoritate utriusq; tam nō competentis quam competentis prouisio fieret quia tunc haberet per ea que nō Jo·an·de renunc· in presencia in glo. nō quod

¶ Publicum in quo differat a manifesto vide sub verbo manifestum

¶ Publica vtilitas est preferenda priuate c· de publi· l· utilitas li· xij· et in auct· de re· et ea que pa· p̄r· quā obrē colūp· mj· et c· si cōmunis ut uti· pub· l· fi·

¶ Publice aliq̄ factū qualit intelligit videt glo· in cle· i· de sepul· sup ubo publice

¶ Publicacio alicuius rei si fieri debet in ciuitate castro uel villa ut ēisiliter peuenire possit ad noticiā illorū quoz interest fienda est altero ex octo modis siue in altero ex octo locis q̄z seye ponit Jo·an· videlicet p̄mo in publica missa populosa 2° in loco vbi sūt sermones tercio in loco vbi sūt nūdine siue mercata ut nō Jo·an· in cle· de elec· sup ubo sollempniter 4° in loco vbi predicatur v̄bū dei ut nō glo· in cle· de fo· ope· super uerbo ad diuinā quito vbi sit forū vbi sūt plures officiales et multi alumnes ut nō glo· in cle· i· de sepul· sup v̄bo publice| Sexto in loco vbi sunt publice cauciones ut nō Jo·an· in c· illa de elec· in glo· magna ad fi· Septimo in locis consuetis per preconem alta voce prodamantem et bānientem ut in c· cum in tua qui ma· accu· po· Octauo p affixionem scripture ad valuas uel muros ecclesie ut alterius loci ubi solet populus conuenire· ff· de mīh· l· sed et si pupillus· p̄r· prescribē et quālit pōt fieri dicta publicacio ī quolibet alio loco p̄ ppm frequentato ut nō Jo·an· in dicta de· cām de elec·

¶ Sequitur Qualitas aggrauāt penā ¶

QVALITAS aggrauans penam delicti si fuit in accusacione obmissa an pendẽ poteũt addi uel ea p̃ sñam finito poñt racione illius qualitatis nouũ iudicium inchoari vide bar. in l. senatus. ff. de accu. et in l. denũciasse. ff. quid tũ de adul. et bal. et ange. in l. in delictis ff. si detracta. ff. de noxa. et vide sub ũbo iudex. ff.

¶ Qualitas non stat sine subiecto et fundamẽto sublato totaliter qualitas de consti. c. cũ accessissent

¶ Qualitas fm quod tempus inspiciendum sit vide bal. in l. sans de agri. et cen. li. xj. vbi dicit de qualitate primogenitur et bar. C. de mup. l. Imperialis. ff. hys illud vbi dicit de q̃lr imicie

¶ Qualitas adiecta uerbo debet intelligi fm tempus verbi. Idó requiritur q̃ illo tp̃re adsit nec sufficeũt q̃ ante uel post illud tẽpus adesset. l. in delictis. ff. si extraneus. ff. de noxa. et. l. ij. de au. et ar. le. et nõ bar. in l. tertius. ff. de testa. mili.

¶ Qualitas aggrauans penam delicti deducta in accusacõne uel inquisicione si non probetur nulla potest sequi dampnacio licet delictum probetur ut nõ cy. et ja. de are. in l. ij. C. de p̃ba. et Jo. an. in addi. spe. super rubrica de accu. sed bal. in dicta l. ij. dicit q̃ contrariũ seruatur et melius bar. aũt aliq̃ distinguit in l. denũciasse. ff. quid tñ. ff. de adul. vbi dicit q̃ predicta procedũt qñ qualitas nõ probata facit cessare actionem sine accusacionem propositam uel qñ altrat factũ uel ẽmen Ita q̃ facit videm aliud factũ quam sit intentatũ Secus si factũ non alterat quia tũc pot fieri condempnacio qualitate detracta dũ tamen nõ detrahatur pendẽ iudicio et idem tangit bar. in l. quid ergo ff. pena grauior. ff. de hys que nõ infa. et in l. edicta C. de eden. Sed quid econtra si dicta qualitas aggrauatiua pene fuit in accusacione uel inquisicione obmissa sed in processu probata an potuerit condempnacio fieri fm qualitatem probatam dic q̃ sic ut nõ Jo. an. in addi. predicta vide sub ũbo libellus. ff. libellus in quo

¶ Qualitas posita in principio medio uel fine dispõnis an referatur ad omnia precedencia et sequencia vide sub verbo clausula. ff. clausula posita

¶ Quamdiu est adhuc tp̃ris nõ Jo. an. de coha. dc. c. vrã

¶ ij. col'

¶ Quamquã ſuũtur pro diũtrone adũſatiua et ponũtur pro quãuis niſi ponat impie nõ do. an. de coha. cle. et mili. c. vrã

¶ Questores elemoſinarũ non debent ad questuandũ admitti niſi habeant lrãs aplicas uel dyoceſim de pe. et re. cũ ex eo et nõ ſufficit lrãs aplicas hre niſi fuerint p dyoceſanũ diligent examinate ut in cle. fi. e. n.

¶ Questores debent eſſe modeſti et diſcreti et non in tabernis nec alys locis incongruis hoſpitari ut dicto c. cũ ex eo nec debent formam lrãrũ ſuarũ excedẽ alis grauiter puniuntur de priuil' tuarũ

¶ Questores non possunt aliquem eis reſistentem uel parẽ nolentem citare nec constringere ſed ſimpliciter possunt exhortatiue caritatiua ſubſidia petẽ et indulgenciam quã hñt exponere de pe. et re. c. i. li. vi. et dicto c. cũ pr. compeſcendi de heret. c. li.

¶ Qnymo quõ debet ſcribi et quot modis capĩ vide archi. ĩ c. nbi de rpt li. vi. v. qnymo et ſũt due dictes

¶ RATIFICACIO ✦ Si fiat poſt tempus ĩ quo debent actus geri per dmñ licet nõ valeat ad fauorem valet tñ in hys quetẽ dunt ad pudicũ ratificantis nõ ro. cõ clu. cccxy. valet eciam ad fauorem in caſu poſito in ſequenti. pr. vide ſub vbo appellacio. pr.

¶ Ratificacio appellacionis interpoſite p aliũ nomĩe ratificantis contra quem absentem fuit lata ſĩa potest fieri infra decem dies a die interpoſite appellacionis ſm Jmo. Sed ſm Compoſ. et archi. potest fieri infra decem dies a die ſcie nõ Jo. an. de elec. c. i. li. vi. ſuper gla. ſed nũquam ĩ nouella Idem tenent ibi Compoſ. et archi. et idem dicit oldra. conſilio cxxxviij. non ſolum expreſſe ſed eciam tacite quicq; eius procurator geſſit ultra fines mandati an autẽ eo ipſo q dns ſcit procuratorem excessiſſe mandatum et non contradicat videat ratificare nõ ro. conclu. cccx. et antho. de rpt. ex parte de cani v. opp. 3o ¶ et vide ſub verbo procurator ſi aliquid agit ꝛ id adde quod ſi procuũ limitato dns mittit iura concernencia materiam in procuũo non comprehenſam et procurator illa iura produxit videtur dns tacite ratificaſſe imo geſta

ꝑpciũē ī mā ꝑdicta nō ro·ɔclu·xxx· vide la·in c· eū qui de ꝑ ben·li·vj·

¶ Ratificari an possũ gesta ꝑ procuratem expresse uel tacite reuocatum vide sub verbo procurator ·ſ· hns mandatū substi tuēdi et substitutū reuocandi ſt vide sub ·ſ· ratificare pōt ꝑlatus ſt vide oīno ange·in·l·dispensationem in fi·ff·de solu·ſ· ratifi care potest dns

¶ Ratificare videtur quis appellacionē ab alio suo nomīe intrpositam si appellacionem pns fuit et non contradixit mxi me si postea illam appellacionem prosecutus fuit nō ro·cō clu·ccccxvj·

¶ Ratificare possum ſm canones ciam q̄ nomine meo nō est gestum ut nō glo·magna in fi·de resti·ſpo·cum ad sedem quod est verum qm̄ id quod ratificato factū fuit ad ꝑiudi cū et ita nō Jo·an·in v̄ ratihabicio ff li·vj·

¶ Ratificare pōt prelatus gesta ꝑ procuratem sui ꝑdecessoris si procuī illa gessit nomīe ecclesie secus si noīe ꝓprio ꝑdecessoris nō ro·conclu·ccclx·

¶ Ratificare an videat ꝑlatus locacōm ꝑdecessoris recipiendo aliquo tp̄re pensionem locacionis vide sub ūbo ꝑlatus·ſ· ꝑ latus licet

¶ Ratificare an possit ꝑlatꝰ conctū q̄d ab inicio fuit nullo vide sub ūbo inci·ſ· inci si in conctu

¶ Ratificari potest et conualidari ex supueniens consensu quod ab inicio fuit nullū fallit in electione in qua ēt forma requiritur Jo·an·in c·i·de re·ec·et non alie·li·vj·sup glo· si per in nouella

¶ Ratificacio actus nulli opatur ut exnūc licet non ut ex retro nō Jo·an·de re·uī non firmatur li·vj·in glo·et in nouella vide glo·in c·cū nos de hys que fi·a ꝑla·sine consensu capi tuli Jn contrariū videtur tre·q̄ opetur ut ex retro in·l· licet·ff·de iudi·vide Jo·an·in c·cum consuetudinis de cōsue· vbi concludit q̄ opat retro q̄n acto fuit aliquo v̄spectu validus alꝫ nō ff idem concludūt bu·et bar·in·l·obseruare·ſ· fi·ff·de offi·pconsu·et le·

¶ Ratificare possunt partes attrctiones invalidas et nul las sin Jmo·quod est verum q̄n sunt nulle aliter quam per defectum iurisdictionis sue potestatis iudicis recipientis nō ro·conclu·ccxlix·

¶ Ratificari non potest a superiore sīa lata per illū qui ꝑ

cessit ut delegatus eis cū nō esset nō glo. ff. de iudi. l. luc si dns bñ pt ratificare sñaz lata pro eo qui ut pcur eius lingnat cū nō esset ut ibi nō bar.

¶ Ratificari an possit p tut iudicē pcess hīto p duos vō trio eorū collega abūte vide sub ūbo iudex. ss. iudices dele gati si sūt plures

¶ Ratificato nō trahit retro in pudiciū inr alteī medio tpre quesiti nō bar. ff. rē ra. ha. l. si in debitū. ss. 1. vide omo quod nō bar. ff. de adul. l. si vxor. ss. si quis et bal. in l. fi. c. ad macedo.

¶ Ratihabicio licet trahatur retro quo ad actus pendēs se cus quo ad actus medio tpre pfectos et consumatos ut nō bar. in l. si in debitum. ss. si procur. ff. rem ra. ha. et idem in fictione nō do. an. in c. preterea de app. et adūte q. eā in pudiciū ratificantis non trahitur retro quo ad actus me dio tempore pfectos ut est casus in c. grā de rpt li. vj.

¶ Ratificare potest dns gestū a falso procure non solū ad pudi ciū sed eam ad fauorem ratificantis ut nō glo. et bar. in l. si iur. ss. hoc iur. ff. de excu. et idem nō bar. in l. si tutor c. qui ca. in inte. resti. non est ne. licet cy. et pe. ibi dicant q ad fauorem ratificari non posset nisi ratificans sit in mo ra ut ipē nō. ff. de iudi. l. licet Ange. aūt in dicta l. licet dicit q tunc valet ratificacio ad fauorem qñ sña fiut lata contra absentem non contumacem et consequenter ē nulla ex defectu solempnitatis vide. s. ss. ratificari an possit gesta

¶ Reconuencio non habet locū qñ conr agentem possessorio recupande nisi reconueniretur de alia spoliacione nō ro. conclu. xv. Et est tex. in c. fi. de or. cog. vide tex. qu pdicta limitat in c. frequens de resti. spo. li. vj. vbi dicit q ita demū repellatur reconuencio per obiectum spoliacō si obiciens probat spoliacionem infra xv. dies et ita eā nō do. an. de cau. pos. cū dilectus vij. col. v. opp. q non in contimenti debet eciam dicta excepcio oppom antr lit conts ut nō in eadem colūp. v. opp. q excepcio dilatoria Que autem sit forma exapiendi vide do. an. in dicto c. fi. v. oppo. 2o ij. colūp. et vide sub verbo clericus nō pōt reconuenire

¶ Recōuencō qñ et in quib; caus fieri possit vide plene sic p do. an. in c. i. de mu. pe. et p bar. in auth. et ōnr et

l. cū pāp C. quō et qñ iudex

¶ Regula an habeat vim legis vide sub verbo lex. ff. leg vim

¶ Religiosus an possit transire ad strictiorem laxiorē uel parē religiōm sine licencia ꝑpe uel saltē sui superior ul' conuenty vide glo. de ꝓben. cū singuli. ff. fi. li. vi. et vide sub uerbo monachus p totū

¶ Religiosus an possit agē possessorio uel petitorio nōie ꝑpo vide do. an. de rp. cū dilecta pnlt et vlt col' et vide sub uerbo possessorio. ff. possessorio ul' petitorio agē non pt

¶ Religiosi ꝑprie non appellantur illi nouicy qui nō sūt professi nec habent vocem in capitulo nō glo. de elec. ex co li. vi. sup v. tacite

¶ Religiosi si sūt manuales et absq causa et ex euidenti malicia remouentur per superiorem possunt implorare iudicis officiū sicut seruꝰ qñ male tractantur a dñis licet hoc non recipiatur apud ytalicos qui talia beneficia manualia omittūt q eis licet ad nuda volūtate reuocare nō do. an. de ca. pos. c. fi. xij. col v qd de prioribus

¶ Religiosus qui per conuentū ad priorātū eligitur et per superiorem confirmatur censetur ꝑpetuus non manualis ideo non reuocatur nisi ex iusta causa et manifesta ut in c. monachi in fi. de sta. mo. et ibi nō io. an. vide oīno sub tit beneficiū. ff. beneficiū manuale

¶ Religiosus qui electioni de eo facte consensit de licencia sui superioris dictam electionem prosequi et pro ea agē et procuratores cōstituē potest quia abbas dando monacho licenciam consentiendi videtur eam dare licenciam prosequendi nō glo. in cle. si religiosus de procur in vbo constituē sicut et si dat licenciam q possit stare in scolis videtur dare licenciam q possit accusare et agē cont impedientem eī stare in scolis nō glo. de accu. et parte in vbo alios ex hys sequit q si ꝑpa prudet monacho de beneficio videtur ei licenciā dare q pro illo asse quendo possit agere et procuratores constituē per iura allegata in glo. ꝓdicta

¶ Religiosus non potest procuratores constituē nec cōstitui procurator et ut mandatum recipiat et exequatur sine licencia sui imediati superioris nisi pro consorte eiusdem litis in casibꝰ in quibus regulares siue religiosi ad iudicia admittuntur ut in cle. si religiosus de procu. Item potest quilibet religiosꝰ

constitui procurator in omi causa concernente vtilitatem sui monasterij q̃vmo in concernentibus vtilitatem amici mõsterij sui ut nõ ffmo. in c. cũ J. et A. de re iudi. licet aũt regl̃ariter non possit religiosus procũrem constituẽ sine licencia sup̃ior fallit q̃n vult pl̃atum suũ denũciare siue accusare uel de electione sui prelati agẽ uel pro consorte eiusdem litis uel sic cum inquiritur et generaliter vbi potest per se agẽ potest pro cũres constituẽ als secus ut nõ ffmo. in dicto c. cũ J. et A. p̃dicta vera in religioso claustrali secus in pl̃ato qui semper potest procũrem constituẽ et constituj alterius superioris licencia non acquisita ut nõ glo. i. in dicta cle. religiosus Racõ est quia quo administrandum alteri non subest per hoc seq̃t q̃ quilibet religiosus hñs adminstracom̃ licet non sit prelatus potest procũres cõstituẽ ut nõ fran. de zabar. in cle. p̃dicta in vij. opp. vide sub ũbo possessorũ. ff. possessorio ul pentoĩa et vide. ff. ff. sequen

¶ Religiosus non potest consentire electioni de se facte ex̃ monasterũ suũ uel etiam sine licencia superioris de elec. si religiosus li. vj. Quod est vm̃ q̃n fit a maiori parte capituli uel conuentus uel saltem a media parte secus si a minori quia tunc etiam de licencia superioris consentire non pot ut in c. quorũdam e. t. et li. et ibi nõ Jo. an. in nouella Sz prouisioni facte per papam puta monachum consentire posse sine licencia abbatis quia papa prouidendo monacho quẽ facit monachum facit in beneficio manuali ꝑpetuũ pro illa vice siue emancipat monachum ab abbate quo ad hoc quia non potest mutus ad claustrũ reuocari ut nõ Jo. an. de offi. or. p̃n li. vj. in nouella in prin. et de elec. cum inter R. sup vj. glo. ff et pari rõne puta q̃ monachus possit sine licencia abbatis a ip̃a beneficiũ impetrare ff consequent etiam ad impetrandum procũrem constituẽ quia quod potest per se ꝑ aliũ ut. s. proxio. ff. nec phoc q̃ non posset mutus ad claustrũ reuocari dicitur fieri cont votum et subam vigile sui monachatus siue contra obedienciam quia quo ad alia remanet sub obedientia ut nõ ffmo. et Jo. an. in c. fi. qui cle. uel vo. Ex hys puto beneficiũ manuale posse et debẽ ex consuetudine prescripta conferri ut ꝑpetuũ nec dicatur preseribi contra obedienciã in genere ut ex p̃missis patet Sed dicẽ status beneficij mutari quod fieri potest spacio xl. annorũ ut est casus in c. cum de beneficio de preben. li.

vi· Et facit quod nō do· an· de constr· vn· porrecta ad si· vbidiat beneficiū ꝑpetuū posse ex constitucōne fieri temporale go· et ecōuerso potuit temporale ꝑpetuū fieꝝ ex constitucione uel consuetudine que vim constitucionis obtinet Et vide oīno sub verbo beneficiū ·ff· beneficiū manuale et ·ff· beneficia manualia licet p ꝑpam

¶ Religiosi mendicantes licet non possint eis relicta petere nec actionis possunt tñ officio iudicis nō bar· in ·l· quātus de annle· hoc tñ intellige de relictis quorū non sunt oīno incapaces

¶ Religiosi sunt fres hospitalis sancti Johannis Jerosolimitani licet layci sunt de sen· ex canonica et ibi nō do· an· Quidaz tñ sūt layci et quidā clerici ut nō glo· de v· bg· c· i· li· vi· sup vbo psoluāt et ibi exprimuntur priuilegia ipoꝝ fratrum conuentualium secus in claustrali ut in de· et si pncipal de ẏpt et ibi nō per glo· fran· de zabar et do· an·

¶ Remissio non potest dari ad partes ad probandū articulos licet iudex eos admiserit ad probandum in curia et extra q talis remissio ptinet ad ꝑpam nisi iudex hoc faciat de voluntate vtriusq; partis nō ro· conclu· x· Et vide sub verbo iudex· ff·

¶ Remissio postquam est data ad partes pro testibus producendis si est data in prima instancia non debet iterari in secunda sup nouis articulis etiam admissibilibus ne apiatur via fraudibus no· ro· conclu· ccx· Sed si in prima instancia non fuit petita potest peti in secunda ut no· ro· conclu· ccxc·

¶ Remissio ad partes non est danda pro exceptionibus dilatoriis nec pro alijs ꝑambulis uel incidentibus aut emergentibus in causa sed pro exceptionibus peremptoriis puta cōtra testes uel aliter vbi causa pueret si exceptio non probaretur bene ē danda remissio nō ro· conclu· ccxiij· Idem nō Jo· an· de excep· c· i· li· vi· sup glo· intelligas in nouella et de app· c· i· in prin· vbi dicit Jo· an· fin hosti· q si post lit cont opponitur contra appellantem q non appellauit ista censetur peremptoria et super ea debet dari remissio q ꝑmit libellū et ītēta in cōfessoz dicit spe· in exceptōe nullitatis xī sinaz uel aliū actū et īnōn casu vbi agitur de magno ꝑiudicio ut ipe nō in ti· de dila· ff· i· v· fi· et si except·

¶ Remissio ad partes licet non sit danda pro instrumēt

producendis si tamen signa et sigilla et notarius instrumti negentur pro illis probandis est danda remissio no·ro·cō clu· ccxcvij·

¶ Remissio non datur ad excōicacionem probandaz p testes est cursā nō Jo·an·de rpt·c·i·li·vj· sup glo·quod si ad fi·i no·li quod intellige qñ excōicacio opponit in vim dilatorie secus si in vim peremptorie ut nō·s·ff· remissio ad partes non est danda pro excepciamb;

¶ Renūciacio de beneficio per spoliatum non valet sedsi fecit pactum de non agendo interdicto Vide vi bene obstabit sibi postea agere volem fin Jmo·ut nō ro·clu· ccxcvij·et vide sub ūbo appellacio·ff·appellacō si est mtposita

Beneficiū·ff·

Capitulum·ff·

Possessio·ff·

¶ Renūciacio beneficij facta per metum valet ipō uiq; potest rescindi officio iudicis uel actione quod metus causa fallit qñ renūciacio fit per capcionem et detencionem sclārum pārtū nō ro·clu· ccclvij·

¶ Renūciacio beneficij symoniace facta non valet nō Jmo·de re pmu· cū vnisonū et archi·i·q·i· ordinaciones et dicitur symoniace renūciari qñ renūciatur hoc expresso quod alteri conferatur ut nō glo·de offi·dele· ex parte·i· Sz si hoc non exprimitur licet in mente agatur non est symonia nō Jmo·de symo· si ibi renūcio beneficiū ut tu nepoti vl' amico meo renūcies tuū nō Jo·an·de re·pmu·c·i·li·vj·sup vbo suo in nouella

¶ Renūciare non intelligitur primū beneficiū qui sim' compatibile cū primo acceptat nisi postqm sedi pacificam possessionem adeptus fuit nō Jo·an·de rpt' in nra et sicut ex assecuacione possessionis sedi incompatibilis tacite renūciatur primo Ita eciam et forcius tacite renūciatur lis et cause super primo mote eciam si in assecuacione sedi expresse protestetur q nō intendit renūciare iuri nec lis et cause super primo Jm Jmo· et nō Jo·an· in dicto c· in nra licet host· in contrarū Jm do· an·tenet ibi opi·Jmo· plus dicens q talis protestacio viciosa et reprobata opatur q non valet assecuacio sedi et inchilomīs p illam assecucionem pacificam pditur ius quod habet in primo sta dicit Jo·an·in dicto c· in nra in vlt col' et addite q· sicut p assecucom pacificam sedi tacite renūciatur primo et lis sup eo

mote ista et si p eū stent quoniꝰ possessionem assequētur ut nō Jo·an· in dicto c· in nrā

¶ Renūciare non potest quis beneficio ecclesiastico nec ullo spirituali sine auctē superioris secus in prophanis et tpālibus nō ro· conclu· cexcuj· sed in beneficialibus valet quōꝫ renūciacio eciam sine auctē superioris ut si quis renūciat electionē ante confirmacionem ut nō Jo·an· de rpt in nrā et hoc verū quo ad p̄judiciū renūciantis sed quo ad p̄judiciū superioris nō ut nō Jo·an· de elec· c· si electio li· vj· in glo· super ibo renūciat Item valet renūciacio si electionē aut eius collacionē quis renūciat añq̄m acceperit uel eciam post acceptoꝫ renūciat si beneficiū est in controuersia ut nō Jo·an· de app· cō stitutis aduerte quia ibi loquitur in electione per quam nō q̄rit ius in re Sed dic q licet in electione loquatur tn̄ de eius mente colligitur ibi quòd in alio titulo p quem queritꝰ ius in re idem sit quod patet quia dicit si non est ius plenū et pacificū potest illi renūciari eciam in absencia superioris licet gd sit plenū sed non pacificū renūciari poterit Quod intelligit do·an· verum q̄n probabile dubiū est an ius habeat secus si certū sit qd̄ ius habet licet litem paciatur ut nō· do·an· de renū· in dubys Item an valet renūciacio sine superiore vide plene quo ad expressam renūciacionem an valeat sine auctē superioris et cuius auctas requiritur quod nō do·an· in dicto c·i· et c· quod in dubys et quo ad tacitam renūciatiꝫ vide Jo·an· in regula mutare li·vj· in nouella et vide sub verbo beneficium ·ff· beneficium non vacat et ·ff· bn̄ficiū non potest

¶ Renūciare potest quis sine auctoritate superioris beneficio quod obtinet titulo colorato sed non vero vide p glo· et doc· de renū· nisi

¶ Renūciacio lis et cause in beneficialibus absente superiore licet non abdicet a se ius beneficij nec per hoc vacet beneficiū tn̄ si vult postea agē super eodem beneficio obstat exceptio sicut si fecisset pactū de non petendo siue non agendo nō ro· conclu· cexcuj· vide ·ff· proximo ·ff· sed do·an· in c· cū pridem de pac· dicit q tunc valet renūciacō lis et cause q̄n fit in p̄ncia iudic Et dicit q ita cōis intelligit bar· m·l· nō solū ff· liberacōnis de libe·le· Sed Jmo· et hosti· dicūt ꝫ dicto c· cū pridem de q valet renūciacō lis facta eciā p̄te absente et hoc p odū litū ut nō Jo·an·

¶ Renūctians lis et cause non intelligitur renūctiare uni quod est vñ in beneficialibus et spūalibus nisi talis renūctiacio fiēt coram superiore ad quem ptinet institucō et destitucō beneficij Secus in ꝑphanis et temporalibus in quibus renūctians lis et cause intelligitur uni renūctiasse secus si simp[r] renūciat et valet renūctiacō facta eciam in abūcia pus nō ro. ꝯclu. cexcvij. vide. s. ꝑ. proxō

¶ Renūctiacio simplicit facta ꝑte absente non preiudicat renūctianti Secus qñ renūctiacio fit per pactū non simplicit nō do. an. de uſr uſr quītauallis v. veniō ad sept[m] ſimo. tñ dicit q̄ per renūctiacionem eciam absentibus patur ex cepcio in c. veniens de renū. ſſt vide ibi do. am. Sed adūte quia Jmo. loquitur qñ renūctiacio valet quia pñs facta est quo casu eciam alijs absentibus prodest et ita intellexit ange. in. l. labeo. ff. de uſr uſr vide Jmo. et do. an. in c. cū pridem de pac. archi. vj. q. i. qñ periculosū Sed Ro. dicit q̄ renūctiacio simplicit facta ꝑte absente valet ut nō ro. cōclu. cexcvij. vide eciam conclu. celxxv. do. an. in c. cū pridem de pac. dicit q̄ si est facta renūctiacō in presencia iudicis licet parte absente valet quia pūcia iudicis representat psonam partis

¶ Renūctiacio facta parte presente et acceptante habet vim pacti ut nō do. an. de uſr uſr quintaallis v. veniō ad septimū

¶ Renūctiari non potest iuri futuro nisi renūctiacio deducatur in pactum Ideo appellacioni future non potest renūciari eciam per sentenciam nisi p pactum Jm canonistas legiste dicunt q̄ si fiat in iudicio valet eciam parte absente sed extra iudicū non valet nisi ambe partes pacisceantur ul' una in pūcia alterius nō ro. conclu. celxxv. Sed do. an. simpliciter dicit q̄ valet renūctiacio in c. quītaallis v. decima oria de uſr uſr Racio est quia iudex eligitur a superiore et iurat et pro eo presumitur ut ipē nō e. c. v. veniō ad sept[m] bar. dicit q̄ per pactum valet in. l. cū antrionibus. ff. si. c. de temp. ape. sine pacto non valet nisi in iudicio fiat ut idem bar. nō in. l. i. ff. de acqui. ape no. li. et idem dicit do. an. de app. pastoralis in prin. ij. col' in fi. Vide Jmo. in c. veniens de renū.

¶ Renūctiare uni suo cuilibet licitū est de regula c. ad apticam et. i. q. vij. quā periculosū excipiūtur tñ multi casus

in quibus non potest quis iuri suo renūciare quos expīmit
Jo. an. in dicto c. ad aplicam et adde quod nō do. an. in dicto c.
si diligenti de fo. compe.

¶ Renūciare non possūt partes ordini substanciali iudicij
sicut est lis ot in casibus in quibus seruandus est ordo iur
nō ro. conclu. lxxxv. vide Jo. an. in c. fi. v. glo. de re iudi. li.
vj. in clē. sepe in glo. fi. de v. sig. et do. an. in illa glo. cōsi
cenū in c. de causis de offi. dele.

¶ Renunciare non potest quis priuilegio ne conueniat
nisi inquantum facere potest si illud priuilegium compet
tacione persone secus si tacione contractus nō Jo. an. de so
lu. odardus in fi.

¶ Renunciacio tacita priuilegij an inducatur per cōm
rium usum et quanto tempore vide sub verbo priuilegium
ff. priuilegiū pōtur

¶ Renunciare non intelligitur exceptioni declinatorie
qui petit copiam rpō uel libelli uel qui dedit cautionem de
standō iuri nō do. an. de re iudi. iuf matrimoīn v. opp.
q post et est casus in. l. non videtur in iudicem. ff. de iu
di. et vide sub verbo exceptio declinatoria iurisdictionis
non tollitur

¶ Renūciare non intelligitur iuri suo ille qui ut procūr
alterius litigant et obtinuit rem in qua ipē procurator
ius habere pretendit nō ro. conclu. cccxcvij. Quod intelligt
qn procurator tūc ignorabat sibi ius competē ut ex eadem
cōclusioē colligitur secus go si scienter prō alio aduocat sup
re in qua ius habet iuri suo renūciasse videtur ut nō do.
an. de transac. ex lis

¶ Renunciare videtur testis iuri sibi competenti in re
sup qua inter alios contrahitur et ipē ut testis adhibetur qō
procedit qn non est testis sed etiam auctor prestans scient
auctoritatem contractui ut nō do. an. de tūsac. ex lis

¶ Renuncians iuri siu et cause licet non sit audiendus
super re de qua principaliter agebatur tamē qua potest ei
us interesse tacione fructuum et expensarum super illis
audiendus est nō Jo. an. de symo. per tuas. i. super ultra
glo. Sed Jo. an. loquitur de tercio cuius interest non de
renūciante

¶ Renunciari potest iuri ex prescripcione quesito de pscp.
veniens et ibi nō do. an. in xv. nōli quod limita et declara

ut nō p eſſi in ultiā col' dic q ibi intercellis auctoritas ſupe
rioris a quo fuit priuilegium impetratū per quod inducit
tacita renūtiacio iuris ex preſcripcione queſin et vide. ſ.
ſ. renūtiare an poſſit

¶ Renūtiare videtur quis iuri ſibi competenti ex preſcp
cone uł aliūde qñ illud ius quod habet per priuilegiū im
petrat nō Jo. an. de preſcrip. in c. veniens in glo. vltima qđ
limita niſi illud ius queſitū eſſet dubiū vel niſi per priu
legiū vberius et amplius prouideatur ut nō Jo. an. de priuł
cū ſone ſup ultiā glo. li. vj. in nouella aduerte q Jo. an. in
dicto c. veniens non dicit q renūtiare videtur ſed q im
petrans priuilegiū fateri et credē videtur rem ad ſe non prinē
Sed dic q illud fateri includit tacitam renūtiacionem an ſt
p talem confeſſionem dominiū perdatur vide bal. c. de iurē
et fac. ig. l. cū ſla v. vlterius quero Quid aūt quis non vi
deatur renūtiare pmo iuri et titulo ex impetracōne ſecūdi
facit id quod nō per doc. in c. poſt electionem de conſ pben.
vbi dicūt et tex. probat q quis poteſt in duplici titulo per
quem pendatur ius in beneficio ei competere/Et idem dicat
Ja. de caſtel. in att ultł Et Cal. in conſilys ſub titulo de elec.
conſilio vij/Inueni poteſt q videtur non copulatiue ſi diſiūc
tiue ut ſi ex pmo iuari non poteſt iuuetur ex ſecō et ſic cuz
hoc ſtat q videtur renūtiatum pmo ex impetracione ſecō
et iuuabitur ex 2o/Quod procedit qñ pmū erat invalidum
ſed ſi validū erat tunc an ex impetracione noua ſimpliciter
facta videatur pmo iuri renūtiatū dubiū eſt credo q ſic p
tex. in dicto c. veniens vbi videtur caſus quod eſt vīn ſi ſcient
ſecus ſi ignorant pmū ius ſibi competere per. l. iuł dece
dens C. de moſſi. reſcin. Sit go cautus allegans tacitam renū
ciacionem ut deducat ſciam Sed hinc contradicat dictum c.
poſt electionem vbi ſciens pmam collacōm ſibi factam non
cenſetur illi renūtiaſſe acceptando 2am/Sed poteſt vtrumq;
ſimul et ſimpr deducē et ita intelligit Jo. an. illū tex. in c.
nullus pluūbus de re. iuł li. vj. pro qua facit. l. conſt maiores
C. de moſſi. reſcin. licet ibi loquatur in remedys contrarys ſi
mul ſed in duūſis milancys ꝓpoſitis tū illa. l. probat q elec
cio vnius non inducit tacitam renūtiacionem alterius q
tendunt ambo ad eundem finē ut quis reddatur inteſtato
et ei ſuccedatur ab intestato et illam legem allegat ad hoc
Jo. an. in c. ut quis duas de elec. li. vj. in nota in ſuffragio

sup glo· sic eñ tñ vide sub úbo Actio in prin· et sub úbo ꝓuilegi um· ſr· priuilegiū et ꝑſcꝑcio

¶ Renūctiari an poſſit excepcionꝫ ſimlacois vide ſub uerbo ſimlácio· ſr· ſimlácionꝫ

¶ Renūctiare an videatur quis uri ſuo ſi longo tempore ſte tit quo illo ure vſus non fuit uel paſſus fuit aliū contra illud us vti vide ſub úbo ꝑſcꝑcō· ſr· ꝑſcribi an poſſit liberacio ſiue libertas ex ntulo ꝑſumpto ſub verbo ꝓuilegiū· ſr· priu legiū nō ꝓdūt ꝑ vſū

¶ Renunctiare an poſſit prelatus uri dignitatis ſue dic q· ſic in prendicū eius ſi prendicū eſt inſepabile a preiu dicio eccleſie uel dignitatis non poſſit ut nō do· an· in c· cū venſſent de mſh· in pnte et vlt colūp· vide ſub· ſr· renūc ciare poteſt ꝑlatus ſtem ꝑlatus eciam cum toto comentu nō poteſt renūctiare alt' iuri eccleſie in ꝓiudicū ipius eccleſie et ipē met prelatus qui renūctiauit et iurauit poteſt otraue nire nomīe eccleſie non nomīe ſuo ut nō ſmo· et ſo·an· de ꝓuil' accidentibus et do·an·de conſu· cū acceſſiſſent et dicto c· cū ve niſſent ꝑ tū renūctiare ꝑlato ꝓbōnib; eccle competentib; ut nō do·an·de cenſu· cū olim v· vſ· nō

¶ Renūctiari nō ꝑōt eciā cū iuramēto· l· ſi vnqm̄ C· de reuo· dona· ut nō bar· in· l· tucio ſcevo· ſr· ſmpator· dele· y· et bal· ī l· i· C· de noſſi· dona· et ſo·an· in addi· ſpe· in n· de inſtru· edi· ſr· porro v· ſtem nō

¶ Renūctiari non ꝑōt priuilegio miſerabilibus ꝑſonꝫ con ceſſo miſeracionꝫ intuitu ut nō ꝓ glo· C· qū in per int· pu· et· vi· l· 1ta

¶ Replicacio vide ſub vbo actor· ſr· actor

¶ Repreſalie an et qñ ſint licite vide rex· in c· 1· de inīur' li· vi· et quod ibi nō ſo·an· et quod nō per eundem in rgla nō debet c· li· in mercur'

¶ Reprobacio vide ſub úbo miſtrīm· ſr· inſtrīm

¶ Reſcꝑtum habetur loco libelli in ſūmarys cauſis ut in be neficialibus ſecus in alijs fm hoſti· et nō do·an· in c· y· de ꝑpt· et vide ſub úbo libello· ſr· libelli loco et vide ſub úbo probacō ſr· ꝓbacō ꝑōt fieī ꝓ iuramentū

¶ Reſcriptum non viciatur licet plura capitula narrentur quoꝝ aliquod falſum eſt dūmodo ex veris poſſit ſequi effectus et concluſio nō ro· concli· lxv· an aut ſufficiat alterum ex narrans probare vide do·an· in c· y· de rpt et vide oino ꝓ

eum m c· exhibita et in c· fi· de uen· et archi· 1· di· omes dic q
si apparet super quibus narratis fundat se papa sufficit illa
vera nec obstat q alia narrata sint fla ut nō la· all' rem· et
idem dicit do· an· in dicto c· exhibita in fine

¶ Rescriptum si est impetratum super causa positionis sui
dictione taxatiua comprehendit eciam causam proprietatis nō
ro· condu· cclxxix·

¶ Rescptū per quod cōmittitur causa appellacionis a gra
uamine includit eciam cōmissionem negocy principalis in
eventum quo bene appellatum pronuctietur nō do· an· de
app· ut debitus v· opp· 2° ny· colūp· vide sub verbo iudex· ps· u
dex· appellacionis cui

¶ Rescriptū generalit impetratū ad lites intelligitur de pū
nibus et exortis non de futuris post datā rpti no· ro· condu· c
ccxxcvj· Et si est impetratum ad lites pūtes et futuras non cō
prehendit illas in quibus incipit ius competere post rptū
ut nō ro· condu· cxliij· Et alibi dicit q rptū impetratū sup
futuy causā nō valet nō ro· du· ccv·

¶ Rescriptum impetratum super re in qua impetrans nul
lum ius habebat tempore impetracionis valet et sufficiat im
petranti q ei ius supueniat eciam post litis cont nō ro· cōclu·
clxxi· quod est verum si supuenit ius ex causa que pendebat
tempore impetrati rpti alias secus Sed econtra si tempore
impetrati rpti ius competebat licet postea desierit competere
rptum valet ut nō do· an· de rptis super lis in pūt colūp·
ad fi·

¶ Rescriptum per quod datur potestas citandi certam per
sonam cū cla et omes sua interesse putā optatur q iudex vir
tute illius clausule potest citare quēlibet qui putat sua īteresse
nō ro· conclu· ccccj·

¶ Rescriptū si est impetratū contra aliquos nomīatos non
adiecta clausula et quoscūq alios si nominati conuencantur
et nominent alios tanquam dnos in iudicio non poterit
contra alios dnos procedi vigore talis rpti maxime si obiec
tur nō ro· du· lxvij·

¶ Rptū si est impetratū p vnū cōn plures et impetrans sub
cūbit non potest vnus ex illis plurib⁹ Alterū ex eis ocie
vi eiusdem rpti quia nullus ex eis obtinuit illud rptū cont
alium nō ro· conclu· c·

Rescriptum si est impetratum contra vnum an possit

alius tercius veniens ad causam pro suo interesse vñ eodem rpto nõ ro·condu·c·

¶ Rescriptũ impetratũ contra clericum non potest juenũ laycus ꝓ diuisitatem professionis Jo·an·in c·sedes de rpt' in vo maior in nouella

¶ Rptum licet regulariꝫ non extendatur ad alias personas principaliter nisi contra quas impetratum est tñ extenditur ad successorem singularem rei et vicy eius contra quem impetratum est nõ do·an·de nidi· quia v·v· nõ ꝛº quod intellige qñ contra successorem competit condicio ex·l· si colonꝰ ulꝫ ex decre· sepe secus si tm̃ competit condicio ex canone rem tegranda ut nõ idem do·an·c·c·v·venio ad glo·in fi· et vi de omo quod nõ per eundem do·an·c·c·v·venio ad qr̃tũ et v· venio ad quitũ et vide sub verbo index·ſ·index ordinario uel eciam delegatus

¶ Rescriptũ impetratum contra vnm̃ siue in personali siue in reali transit ad eius successorem vtem qñ causa est suꝫ natura transmissibilis alias secus ut in causa beneficiali i cã vsufructus et in causa delicti et similibus ex quo patet q rptum impetratum contra vsuratum super vsuris restituendis transit in heredem eius nõ do·an·quia v·v·venio ad quitũ

¶ Rescriptum contra eum qui non erat in rerũ natura ulꝫ si erat sed decessit añqm̃ fuit vi rpti conuentus non potuit heres eius ex illo rpto juenire nõ do·an·de nidi· quia v·v· venio ad glo·sed licet in pmo casu non valeat rptum contra hẽdẽ forte tñ valebit pro eo ut nõ c·c·v·venio ad quitũ ſtum rp tum impetratum pro eo qui non erat in rerũ natura tempore date rpti non extenditur ad eius heredem ut nõ do·an·de rpt significauit vide de hys plene per Jo·an·in regula ſs qui in uis

¶ Rptum impetratum specialiter contra aliquos cum cla generali sub qua in genere includebantur aly non porrigit ad successores illorũ qui sub illa cla includebantur· fallit in successore qui est plãus ecclesie qui sub cla includebatur qtũc illa cla sub cuꝰ virtute potuit administrator ecclesie predecessor conuenire transit in successorem Racio est quia rp tum siue eius cla fundatur super ecclesia que eadem rma net licet administrator mutetur nõ do·an·de nidi· quia v·v·venio ad quitũ

¶ R'ptum impetratū pro uel contra vnam ecclesiam tpre vnus
plan transit ad successorem quia r'ptū fundatur super ecclesia q
eadem remanet licet administrator mutetur nō do. an. de uti.
quia v. v. veniō ad quārtū
¶ Rescriptum directū epō alicui ecclesie sub nomine dignitat
ipō mortuo remtegra potest execqui per eius successorem elec
tum et confirmatum licet non consecratum quia tale r'ptū
intelligitur directum pocius dignitati quam ordini nō ro.
conclu. ccccxv.
¶ R'pta sunt stricti iuris ideo iba r'ptorū presertim in
beneficialibus extendi non debent nō ro. conclu. cclxvj. ad
hoc vide quod elegantr nō ſmo. Compo. et Jo. an. de r'pt sup
lris et ro. conclu. ccclxxix. dicit tñ quidam q' r'pta equipa
rantur constitutionibus ac decretis et sententijs et q' ex illis
licitū est arguē ad r'pta Sed ſmo. et hosti. contra nisi r'ptū
detur ad consultationem uel nisi decidat nō do. an. de uti.
quia v. v. veniō ad glo. dic q' r'pta ad lites debent stricte
intelligi ut reducantur ad ius cōe et illud mig ledant de
r'pt causamq; ff. vbi non sūt comē ius cōe debent latissime
interptari salua tñ pprietate vborū et mente mandantis
ut nō ſmo. e. n. sup lris in glo. super ubo qm forma ad
quod facit quod nō Jo. an. de offi. dele. cum olim. i. in glo.
vide iudices licet cōtrariū faciat de r'pt. significante et
c. Rodolphus et quod nō Jo. an. ſm ab. et vmq in dicto
c. significante in glo. ex hoc generali Sed potest dici
q' ibi proprietas verborū non pantur vide oīno bal. in
l. prescripcōne C. si contra ius uel uti. pub. col' x. v. mo
do hys predict
¶ R'pta sunt cōia utiq; parti Ideo reus potest vti r'pto im
petrato per actorem etiam cum da pudiciali impetrato et
econtra nō ro. conclu. cclxxxij. Et hoc potest etiam mu
to actore nō ro. conclu. xlv. Et etiam añ pūtacōm no. ro. cō
clu. ccccxj. Et hoc procedet etiam si r'ptum sit impetratū
nomīe actoris p non habentem mandatum ab eo qñ r'p
tum impetratur ad auditorem rote ſm quosdam quia
auditor etiam sine cōmissione habeat iurisdictionem sal
tem habitu ut ibidem nō sed hosti. et do. an. tenent q' añ
vsum r'pti potest impetrans illi renūciare inuito aduer
sario ut nō do. an. de r'pt super lris vj. col' licet ſmo. fi
naliter teneat contrarium in c. ex ḡcōe de r'pti spo.

¶ Rescriptum in quo pcm pars causam omittit cū ptāte procedendi sumarie et de plano crimmis non seruatis si signetur audiat et procedat sumarie īc̄ censent oīa in ea petita concessa si nichil cancellatur no. ro. cōclu. lxxmj.

¶ Rescīptū si dat potestatem procedendi sola facti veritate inspecta et tmis abbreuiatis qualem tūc iudex habet ordinem seruare in beneficialibus et prophanis vide ro. conclu. xcmj. Et vide do. an. de mdi. dilecti v. nō quarto vbi loquitur de ipto per quod mandatur procedi fm equitatem iuris canonici

¶ Rptū ex cuius signatura mandatur procedi sūmarie īc̄ intelligitur sub illo verbo īc̄ dare potestatem procedendi ed sine figura iudicij si in ipto hoc est petitum Si autem signatura ipm sine cōmissionis dicat audiat talis et iusticiā faciat tūc nō pōt ecīa sumarie procedē licet in omissiōe petitū sit nō ro. cclu. ccc xix.

¶ Rescriptum in curia concessum non intelligitur dare potestatem citandi ad partes si causa non erat als ad curiā devoluta nisi hoc specialiter dicatur in signatura nō ro. conclu. xix.

¶ Rescriptum si cōmittit potestatem citandi per edictuz in curia in locis circūvicinis affigendum non sufficit q execucio fiat in vno loco vicino sed requiritur q fiat ad minus in duobus quia pluralis locucio īc̄ no. ro. cō clu. lxxvj.

¶ Rptum p quod causa ymi cōmissa cōmittitur alteri intelligitur causam a pmo iudice advocare licet hoc expresse non dicat dūmodo in ipto fiat mencio de pma cōmissione als iptum non valeret nō ro. conclu. lxij. Si tamen pma cōmissio fuisset de consensu parciū facta ut patet de ipt̄ ce terū in fi. et an pm iptum delegacionis intelligitur revocatum per sedm ad eundem vel alium iudicem impetratuz vide de resti. spo. audita vbi est singularis tex. de offi. dele. ex lris de ipt pastoralis c. cum contingat de app. ut debito in glo. sed nūquam et vide omō sub verbo iudex. ff. iudex si dicatur

¶ Rptum per quod omittitur causa in eodem statu quo erat coram pmo iudice valet licet status cause specialiter nō exprimatur nisi per talem omissionem advocaretur causa a

p̃mo iudice quo casu uel debet specialiter exp̃m status cause, uel debet exp̃m clausula consueta cuo cause statū dignetur habere pro expresso nō ro. conclu. ccix. vide. ſ. ſſ. r̃ptum per quod causa ab vno

¶ R̃pta si sunt plura ad diuisos iudices de eadem causa facta quis eorū in cognoscendo preferendus est an ille cui p̃us fuit suū r̃ptum p̃tatum uel ille qui ſcitando p̃uenit vide sub ūbo iudex. ſſ. iudices auditores

¶ R̃ptū concessum in p̃ma instancia sup articulis obiectis et male specificat' et admittendis non obstāt lapsu termi da n ad articulandū non extenditur ad 2am uel 3am instanciā cū in eis potest de iure cōi probari non probatum in p̃ma et hoc verū nisi articuli non possent alio modo specificari q negatiue tunc eū in 2a et 3a instancijs post lapsum t̃mi̇ probari possunt dum tamen sint in termino reprodicti nō ro. conclu. lxxxix.

¶ R̃ptū si obtīet quē posse citari ultr̃ quatuor dietas et an possit quis citari ad causā ultr̃ duas dietas nō facta mencōe alicuius uel priuilegij contrarii disponentis vide sub ūbo citacō. ſſ. citacio ultra et. ſſ. se.

¶ Rescripta verba declarantur examinatur restrictiue et pōderāt fm odoz nō fm narracōz ipius nō do. an. de fo. ope. exp̃te ūbo nō quito

¶ R̃pta impetracio nō est actus iudicialis ſz extraiudicialis nō ro. conclu. clxx.

¶ R̃ptum impetratū sup futuris appellacoibus non valet et si r̃ptū per quod causa appellacionis committitur statim post appellacionem interpositam p̃tetur an surrepticium dicatur vi de ro. conclu. cc v.

¶ R̃ptum ad litres si est obrepticū est ipō iure nullū nō de r̃pt cū dilata et do. an. e. n. super lr̃is ix. et xj. col' sed si sit surrepticū et etiam dolo partis impetratum non est ipō iur̃ nullum sed ope exceptionis annullandum nō ro. conclu. ccc xlvij. Idem nō do. an. de r̃pt̃ super lr̃is v. quito nō et de dila. preterea v. quartus casus et de r̃pt ad audiē etiam ij. Et licet de surrepcione excipiatur litis cont̃ non impediunt nō ro. conclu. cclxxij. quia tale r̃ptum tribuit iurisdictionem nō ro. conclu. xlj. nisi surrepticio esset in iurisdictione ut nō Jo. an. de fi. ps. c. ij. li. vj. in no^la ad fi. et bal. in prescripcōne c. si cont̃ ius uel un. pub. et p̃duta vera

in r̄pto p̄mo loco et prncipaliter impetrato circa iurisdictom tribuendam Si autem post iurisdictionem attributam impetratur r̄ptum super aliquo articulo uel particularitate gr̄am continente uel eam impetratur p̄mū r̄ptum continens gr̄am uel execucionem uel aliud negociū quam concessionem iurisdictionis tunc si illud est surrepticium non valet nō ſmo· de offi· dele· ex lr̄is ſdem tenet la· m quolibet r̄pto gr̄oso in c·1· de lit̄ cont̄ li·vj· et ſo·an· in dicto c·y· de fil̄ p̄s· ad fi· in nouella li·vj· Idem m quolibet r̄pto per quod iurisdictō ab alio aduocatur et altēi tribuitur ut nō ſo·an·ſm ſmo· et hoſt· in dicto c· ex lr̄is Contrarium tenet ſmo· de r̄pt· cetr̄ū et de hoc dic ut ibi nō do·an·de fo· compe· ex pte Et vide omō ſub ūbo gr̄a ·ſ·gr̄a ſine ſit et qū r̄ptū dicatur ſurrepticiū cui incūbit onus ꝓbandi uł impetrandi uł excipiendi Vide ſub ūbo gr̄a ·ſ· gr̄a ſi dicatur

¶ Reſcriptū ad lr̄as ſurrepticiū valet ſi adūſario ſentit uel de ſurrepcione nō excipit ut nō do· de ſāc· gr· in c·ab eo de app·li·vj·

¶ Reſcriptum continet errorem in nomīe eius contra quem impetratur dum tamen per alias circumſtancias conſtet de perſona valet proceſſus contra eū factus nō ro· conclu· cxxix·

¶ R̄ptum viciatur propter falſam latinitatem niſi poſſit illa latinitas ſaluari p aliquam figuram ſicut fit q̄nq; q̄ ponitur caſus pro caſu nō do·an·de iudi· c·i·v· venio ad glo· uł niſi vicia latinitatis ſit dubitabile et non euidens qua tūc fit interpretacio pro r̄pto uel niſi foret r̄ptum p cameraz et nō p cancellariā expeditū ſit nō do·an·de r̄pt ad audiē ciā ·i· dicat tū rota q̄ illud c· et dicta exceptō latinit̄ falſe nō hē locū in romana curia ut nō ro·cdu·

¶ R̄ptum eciam gr̄oſum non viciatur ex defectu lr̄e uel ſilbe aut dictionis uel oīonis dūmodo comprehendatur intellectus pape ſm ſmo· et ſo·an· licet hoſt· diſtinguit inter r̄ptū contencioſum et gracioſum nō do·an· de fi· inſtru· ex pte

¶ Reſcriptum apoſtolicū raſuram habens in loco non ſuſpecto non viciatur in loco autem ſuſpecto ſic et quis ſit locus ſuſpectus arbitrarū est nō do·an· de fi· inſtru· ex lr̄is in prin· et in fi·

¶ R̄ptum abraſum non in rūſione ſp̄e ſi in narracione facti non cenſetur vicioſum ſi r̄ptum est alterng affirmatoriū

nō q̄ de veritate appareat et confirmato secus si rasura fit
in r̄pto et collatorio nisi correctio appareat facta ex ea
dem mana uel nisi et precedēnb⁹ et sequēnb⁹ colligatur vitas
nō do. an. in dicto c. ex lr̄is vlt col'

¶ R̄ptum abrasum in loco suspecto etiam in sillabis uel mi
ma lr̄a censetur vitiosum licet secus esset si illa lr̄a uel sillaba
esset obmissa nō do. an. in dicto c. ex lr̄is ad fi.

¶ Reseriptum aplicum si est contra ius uel stilū cancella
rie presumitur falsum ꝺ eo lr̄e talis r̄pti non sunt admittē
de no. do. an. de fi. mstru. quod super hys in quinto nō li
et talis p̄sumptio est sufficiens ad condempnandum de flo
etiam quo ad penam c̄minalem nō do. an. de confir. uti. por
recta in 2° nō li et vide ibi Jo. an.

¶ Reseriptū tollens ius partis mdubio presumitur slim
ꝺ eo exspectatur 2ª iussio nō do. an. de offi. dele. ex parte y.
in quīto nō li

¶ R̄ptum per quod mandatur procedi nullis exceptiom
bus admissis mtelligitur de dilatorijs tm̄ et si impetrans ve
lit id ad peremptorias extendē presumitur falsum ꝺ eo ex
pectatur 2ª iussio nisi de contraria voluntate p̄p̄e constet
de qua dicatur constare si sint exceptiones omes specificate
uel aliquibus specificatis est subiecta clausula generalis nō
do. an. de offi. dele. in c. excepte y. in p̄ma opp. et in q̄rto nō li
ibi etiam in q̄rto nōbili dicit q̄ exceptiones que competūt
de iure gencū non possunt tolli per r̄ptum secus in excep
ciombus iur̄ positiuo mductis ad quod facit quod nō glo.
in de. i. de immu. ec. super verbo pro infectis et quod nō
Jo. an. in c. p veñbilem qui fi. sint le. super y. glo. ad fi. &
adiute q̄ licet r̄ptum non possit exceptiones iurisgencuz
in toto tollere potest tm̄ differre per. l. quoꝺ c. de p̄ci. impa.
offe. ad quod idem do. an. nō in de. i. de re iudi. sup glo. in v̄bo
pendē vide omo p eū in c^K cū quis de r̄sh. spo. et vide sub v̄bo lex
s. lex siue ꝯstitucō excludens

¶ Reseriptum concessum contra ius cōe per inferiorem a
p̄p̄a an valeat vide do. an. de consti. que in ecclesiarū in vlt
colūp. et de r̄pt c. i. mj. colūp. et de cap. mo. ex parte et de
consti. c. i. li. vj. v. opp. quīto cū glo. et per Jnno. in eisdem lo
cis p̄ter quam in vj^to et vide sub verbo priuilegium. ff. pri
uilegiū ꝯtra ius

¶ R̄ptū quod potest uiri cōi accomodari est mdubio intel

ligendum ſm ius cōe niſi conſtet de contraria voluntate ꝑpe
nō do. an. de offi. dele. ex parte ij. in vj. nō[la] et ꝓma opp. vino
mtllectus r̄pt etiam p reuolucionem clarū debet reduci ad
ius cōe ut ipm nō ledat de r̄pt. cauſamq; et ibi nō do. an. de
accu. qualit̄ et qm̄ p hoc facit ter. in glo. de offi. dele. ſuper eo
vbi videtur caſus

¶ R̄ptū ſi eſt tale q̄ in eo addit aliquid cont̄ ius mutat
nomen r̄pt et dicit̄ ꝓuilegiū nō glo. de conſti. c. i. li. vj. ſup
ubo noſcatur in fine

¶ R̄ptū ſi ē p viā ptē impetratū ſup confirmacōe ſiue po
teſt pars adiuſa uti eodem r̄pto ad ſiam mfirmandam et ecōuſo
ſi r̄ptum eſt obtentum ſuper mfirmacione poterit iudex cō
firmare nō ſmo. de app. oblate et de offi. dele. cū contingat

¶ R̄ptum p quod cauſa ab vno iudice aduocatur et altēi
cōmittitur cenſetur ſurrepticiū nec reuocat ꝓmū niſi in eo
fiat mencio de ipō ꝓmo et de ꝑncipalibus partibus eius et de
proceſſu et eius qualitate et de clauſulis notabilibus in eo
poſitis ſi qua notabilis eſt ſicut eſſet clauſula appellacione
remota uti nō do. an. de r̄ptis ceterum ad fi. vide. s. ſ.
reſcriptum per quod cōmittitur et. ſ. reſcriptum p quod
cauſa vnu

¶ Reſcriptum iuſticie non eſt ſurrepticium licet in eo nō
fiat mencio de priuilegio eius contra quem impetratur
ſecus in r̄pto gracie nō Jo. an. de r̄pt̄ cum ordinem iuꝺbo
mdulſit

¶ Reſcriptum ſi eſt falſum proceſſus eius vigore factus ē
nullus Jdem ſi eſt obrepticiū Jdem ſi eſt nimis generale Jdē
ſi peccat in latinitate Jdem ſi patitur defectum forme a iure
tate Jdem ſi ſit impetratum per excoīcatum nō do. an. ad
audienciam ij. de r̄pt mj. col Jdem nō bal. in r̄pto falſo in
l. preſcripcione c. ſi cont̄ ius uel uti. pub. v. octauo que
ritur Quid autem ſi eſt ſurrepticium vide. s. ſ. r̄ptum
ad lites

¶ Reſcriptum p quod remittuntur cauſe inter aliquos ver
tentes comprehendit cauſas tam c̄iales quam ciuiles ut
nō ſpe. in ti. de r̄pt̄ ꝓnta. ſ. racione forme v. Item qd eſt
qō et Jo. an. ibidem in addi. an autem ſi actum eſt crimi
naliter poſſit etiam ciuiliter agi coram eodem iudice vi
de ibi Jo. an. in c. diſpendia ſuper verbo ad diuerſos li. vj.
in nouella

¶ Rpta ad lites sunt ꝑpetua nec finiũtur anno·l·y· c· de diu· re· nisi aliud rptum per adúsam partem sub eadem re ad aliũ iudicem impetretur et primus impetrans dolo uel negligẽcia non fuit vsus suo ꝑmo rpto ·ſ· annũ q qualiter intelligatur vide do·an· in c· plerũq; de rpt et bal· in dicta ·l·y· c· de diu re·

¶ Rescripta an derogent priuilegijs non facta mencione de illis vide do· an· in c·i· de ꝛpt̃ v· venio ad tuũ pasium

¶ Rptũ qñ mandat aliqui ut de tali causa cognoscat an illa cam ponit diffinire videt q sic quia de qua re iudex ignouit ẽ ut nõ Jo· an· fin Jmo· in c· ad hec super uerbo audire de offi· or·

¶ Rescriptũ super causa appellacionis est surrepticiũ si impetrans tacuit terminũ dandorũ aplorum pendere uel si tacuit tm̃ post datos aplos sibi assignatum ad appellacionem prosequendam ut nõ do· de sanc· ge· in c· ab eo de app· li· vi· circa pmiũ vide ro· in antiquis conclu· cccl· que varias opiniones ponit

¶ Rptũ p quod mandatur citari qui volũt et possũt se opponẽ ul qui se opponit an vi talis rpn possint citari illi qui ante datã rpn se non opposuerũt sed post datam se opponit Jmo· non firmat hosti· dicit q non et idem dicit do· an· in c· dilecti de excep·

¶ Residere quis dicatur vide sub verbo presens et verbo absens

¶ Reseruacio an sit censenda fauorabilis uel odiosa vide sub verbo gracia ·ſ· gracia motu proprio facta in beneficialibus

¶ Reseruacio qñ dicatur esse generalis uel spãlis dic ut nõ ro· conclu· cccxxxiij· ex qua colligitur q illa dicatur generalis cuius causa est manifesta et notoria ut in extrauag· ad regimen Qñ autem causa reseruacionis est secreta et probabiliter ignorari potest tunc dicit reseruacio spãlis ut in casu decisionis rote et in omnibus alijs similibus casibus et ita vult decisio predicta recte intellecta Vel dic q decisio vult illam reseruacionem censeri spãlem que fit per regulas cõmunes cõc ·ff· de legi·l· nus singulare poterit tm̃ per regulam ffe fieri vna reseruacio contra nus cõe que erit generalis quo ad accepcionem vberiũ tm̃ appellabitur spãlis qua erit

contra uis cõe Et licet decisio p̃dicta q̃ reseruaciones contentr̃ ꝯtinuagant ad ꝛ̃gimen sunt generales intellige de illis que erãt fin uis cõe quia ibi plures narrãt̃ones reseruaciones que erãt de uir̃ coĩ ut de vacãtibus in curia ul' ex̃ curiã p̃ mortẽ illoꝝ qui ad curiã veniebant uel ab ea recedebãt fin formã c. p̃n̄ de p̃ben. li. vj.

¶ Reseruacio quam facit papa dispositioni siue finitur eiꝰ morte secus si reseruat dispositioni sedis aplice ut probat tex. de rp̃t. si grõse li. vj. et ibi hoc nõ Jo. an. post archi. sup vj. glo. in nola Idem ẑen. in ex̃tra. suscepti

¶ Reseruacio facta per regulas ꝑpe sue dumtaxat tempore duraturas finitur morte pape ut probat tex. de offi. le. p̃n in prin. li. vj. et ibi hoc nõ do. de fanc. ge. Nacio quia dispo sicio facta ut duret quam diu disponens viuit finitur et ex tinguitur morte disponentis de decr. ex multiplici nec mirũ quia actus non opantur ultra intencionem agenciũ. ff. si cer. pe. l. non oĩs in prin. et de ac. et ob. l. obligacionũ siba eo enĩ ipõ q̃ ꝑpa fecit regulas sue dumtaxat tempore dura turas apparet de mente pape fuisse q̃ eo morĩente extinguã tur regule et reseruaciones ac alie dispõnes per eum in ducte quia si contrarium voluisset temporales regulas nõ fecisset Non ob. q̃ beneficiũ semel reseruatũ et affectũ semp est reseruatũ nec reseruacio tollitur nisi per prouisionem pa palem postea subsecutam ut nõ decr. ro. conclu. clxxxij. et cõ clu. ccij. Et probatur in c. si eo tempore de elec. li. vj. cum si quis illud vĩm q̃ reseruacio fuit simplicit̃ facta sine tpis p̃finicione Set ita loquitur decisio et c. si eo tempe secus si fuit tp̃re limitata quia tũc finitur finito tempore quia omis dispositio limitata limitatum p̃ducit effectũ. ff. de acq re. do. li. ij. agit

¶ Responsio debet coaptari introgacõi et fin introgacoꝝ intelligi de fi. mstru. inter dilectos. ff. cetrũ et ibi nõ do. an. q̃ est vĩm q̃ rñsio fit simp̃r als secus ut nõ bar. in l. i. si qs simp̃r. ff. de ver. ob.

¶ Restitucio in integrũ ad appellandum a sentencia que transiuit in rem iudicatam non datur etiam probat impedim̃ tis allegatis nisi petens re restitui doceat aliqualiter de suo interesse puta q̃ ius habeat in re de qua lis erat nõ ro. cõ du. lxxxvij. et vide sub ũbo ecclesia restituitur in integ. ff.

¶ Restitucio in integrũ non datur aduersus tres sñias

conformes interlocutorias uel diffinitiuas nisi p̃mo petens
restitucionem doceat sumarie de aliqua noua causa propt̃
quam sit verisile ipm̃ fore lesum et ante non debet audiri nō
ro· conclu· xj· Sed adūte qua concto videtur intellexisse de
causa noua· i· nouit̃ ꝓposita non autē de nouit̃ exorta seu de
qua non fuit autra disputatū quod patet qua pro se allegat
quod nō ſmno· in c· cum ex lris et ibi ſmo· concludit causam
lesionis posse probari etiam ex antiquis actis ut si dictam cō
clusionem intelligas de causa que als tractata non fuit tūc
intelligenda est ſm legem et glo· quam allegat que lex ſm
omēs doc· non facit oriam an sit vna sūa nue uel tres cont̃
quas restitucō petatur Sed differencia sit in persona sūmtis
an sit princeps uel inferior p̃mo casu necesse est causam le
sionis in specie exp̃mere 2° casu sufficit dicē in genere se le
sum als colorate petēt restitucionem dari ex noua causa
cont̃ res bis iudicatas debet intelligi qñ 2ª sūa fuit deroga
toria restitucionis et post fuit lata super negocio principali
et sic p̃ma causa fuit intentata de uire coī 2ª de uir̃ spāli
et ita loquitur in· l· i· et ij· C· de resti· in integ· po· quem tex· al
legat illa glo· quod dictū suū probandū Ideo debet intelligi
ſm illū tex· vbi aūt vtraq; sentencia lata esset super negocio
de uir̃ coī intentata tunc contra eas daretur minori et eccie
restitucio ex lesione etiam sine causa ut est casus in c· fi·
c· ti· in ij· opp·

¶ Restitucio in integrū qñ petitur adūsus sūam ut ꝓcitur
debet iudex anteqũ ptem admittat ad causam sūmarie nō
p disputacionem se informare an colorate petat restitucō
si tū hoc non opponatur ante lit̃ cont̃ non poterit postea op
poni nō ro· conclu· clxxxvj· et vide· ſ· ſſ· restitucio qñ petit
dumtaxat Predicta sunt vera qñ restitucio petitur in debit̃
ſ si pet̃ primar nō requiritur aliqua sumaria informacio ſ
oīno debet admitti peticio ſm hosti· nō Jo· an· et do· an· in c·
causa de restī· spo· in integ·

¶ Restitucio in integrū si intentatur adūsus sūam cuius
execucio petitur tenetur petens execucioī prestare cautiōm
de qua in c· suscitata si suspectus est de dilapidacione uel de
pauptate secus si sit soluendo Item habet locum cautio p̃dic
ta qñ petitur execucio super re principali in iudicio deduc
ta et condempnata. Secus si petatur super expens tūn in quib⁹
petens restitucionem fuit condempnatus per sentenciam

absolutoriam in principali iudicio pro aduſario latam et cau
cio p̄dicta debet pen et preſtari coram executore et non co
ram iudice de reſtitucione cognoſcente quod qualiter in
telligi debeat vide ro. conclu. cccexvj. et vide ſub ubo execu
cio in prim. et ſ. 1. et 4.

¶ Reſtitucio in integrū aduſus tres ſiñas diffinitiuas et
eciam aduſus probaciones in p̄ma inſtancia obmiſſas datur
infra quadriennium computandum a die tñe ſiñe non a die
p̄me nec ab ultima die termi ad probandum aſſignati li
cet Jmo. et Jo. an. et ar. videantur aliter dicere q̄n petit
reſtitucio aduerſus probaciones obmiſſas no. ro. con
clu. clx.

¶ Reſtitucio in integrū ex clauſula generali non habet
locū in caſibus in quibus de alio remedio per actionē
de dolo ſpecialiter eſt prouiſum ut eleganter nō bar. ff. de
dolo et l. 1. ſſ. Idem pomp̄ refert et vide ſub ubo iudex. ſſ.
iudex qui pte

¶ Reſtitucio et res poſſunt ſimul pen et ſic reſcindens et re
ſcaſorium poſſunt in eodem libello accumulari in euentum re
ſtitucionis concedende et vtrūq; poteſt eadem ſentencia t̄
minari nō cy. ex qui. ca. ma. l. fi. et bar. in. l. nam poſtea
ſſ. ſi minor. ff. de iur iur et Jmo. et Jo. an. et do. an. in
c. cum ex lr̄is de reſti. in integ. vide bar. in. l. ſi expreſſiz
de app.

¶ Reſtitucio q̄n incidenter petitur an requirat contes
tacionem lit vide ſub uerbo lis ſed eundem habet effectū
ſiue petatur principaliter agendo ſiue incident excipiendo
ut nō Jo. an. et do. an. de iudi. c. exhibita

¶ Reſtitucō cor̄ quo iudice petenda ſit vide ſub ubo iu
dex. ſſ. iudex quis ſit adeūdus in cauſa

¶ Reſtitucio q̄n petitur dumtaxat ut ps audiatur uel
ad producendum iura aut teſtes admittantur non re
quiritur libellus nec lis conteſtacio nec plena probac̄
ſed ſufficit q̄ ps petens aliquem colorem habeat quia
incolorate reſtitucio pen non debeat nō Jmo. de reſti.
in integ. c. y. in ver. inſtituimus et c. cum ex lr̄is ſed
q̄n pent ut ſiña uel contractus reſcindatur tunc libel
lus requiritur nō bar. ff. de in integ. reſti. l. duus ſtem
plena probacio non requiritur quod eſt vñ in ſiñā ul
contractu non execut. ſed q̄n contra ſiñaz executam

uel cōtrū executū pentur tūc debet fieri plena probacio et plēa cause cognicio ut nō ſimo. in dicto c. cum ex lrīs C. glo. i. ſup ecclias et vide. ē. ſ. ij.

¶ Restituco ita datur mīori et ecclie lesis contra plures sententias conformes sicut cōt vnam. ff. de mīo aut et de i. sh. in mte. c. cū ex lrīs

¶ Restitucio datur minori et ecclesie ad appellandum a sīa que apparet exactis iniqua seu inique lata si non fuit appellatum ab ea. Si autem sīa non apparet ex actis iniqua sed dicat mīor uel ecclesia se lesos q̄a probaciones habuit et habet quas ante sententiam facere potuit et non fecēt tunc r̄stituitur contra sīam ad totam causam ut nō bar. in. l. j. c. si sepius in mtr. resti. pe. ¶ Racio p̄mi dicti est quia contra sīam que constat ex actis iniqua poterat minor uel ecclesia se iuuare per remediū ordinarium restitui si id negligenter omisit nō aut debet cōt sīa quia aliud est remediū extraordinarium contra hoc facit quod nō bar. in. l. duus. ff. de m inte. resti. et. l. mior aut. ſ. i. et. l. mior xxv. ānis. ff. de mīo. vbi dicit mīo rem restitui contra sīam que apparet ex actis iniqua ℞ 2° casu licet restituētur ad appellandum et in causa appellacionis possit facē probaciones quas omisit in principali non sanabit lesionem cōt sīam que computabitur p vna sed si cōt illam restituitur pro nulla computabit et oportebit tres alias ferri contra mīorem uel ecclesiā ut dicatur subcubuisse ut nō Jo. an. in c. fi. de resti. in inte. ¶ Quia ergo ante sententiā fuit lesus in probacionibus omittendis quas si fecisset sententiam contra se non reportasset Ideo equū est q̄ aduersus sententiā restituat in statu quo erat ante sīam

¶ Restitucio in integrū potest petī agendo et excipiēdo ut nō bar. et bal. in. l. nam postea. ſ. si minor. ff. de min min et probatur in. l. pomp. ſ. si filius. ff. de inoffi. te. et eundem habet effectum si petatur occupiēdo quē habet si petatur agendo ut nō Jo. an. et do. an. in c. exhibita de iudi.

¶ Restituitur ignorans aduersus prescripcionem qū probabiliter ignorauit ius sibi competere et propterea nō fecit diligenciam in agendo Idem si scīuit ℞ multo impedimento agere non potuit ut nō super v. prescripcio

ſ. preſcribi an poſſit libertas contra iura realia ad finem vbi oño vide

¶ Reus dicitur et non actor ille qui ut tercius comparet pro ſuo intereſſe nõ doc. de excep. cum inter hoc ſimita ut nõ do. an. e. ti. dilecti et vide ſub verbo edicio. ſ. actor

¶ Reus cui cõpetit exceptiõ licet nõ ſit conuentꝰ an poſſit implorare officiũ iudicis ne ab actore inquietet vide ſub vbo exceptiõ. ſ. exceptiõm habens

¶ Reus conuentus reali poteſt ſuper eadem re agẽ et petẽ ſe dominiũ rei quam poſſedit declarari nõ glo. ff. de proba. vide oño ſub vbo poſſeſſorium. ſ. poſſeſſorio et petitorio p actorẽ et ſub vbo actor. ſ. i.

¶ Reus an pluribus exceptionibus contrarijs vti poſſit vide plene per dy. in regula nullus pluribus per bar. m. l. nemo. ff. de excep. et per bal. in l. i. C. de ſuc. dic q reus ſuſtinetur allegans contraria non tamen probans contraria ut nõ bal. in l. ſcripture in fi. C. de fi. inſtru. et Jo. an. in c. Jmputari e. ti.

¶ Rex appellatur ille qui eſt filius regis xpi. q. i. c. fi. qõ intelligo ſpe. ſi nõ re. ut ibi nõ archi.

¶ Regnum non debetur nec differtur per ſucceſſionẽ ſed per electionem niſi conſuetudo ſit in contrarium ut nõ archi. q. vij. i. moyſes et iſta conſuetudo eſt in omnibꝫ regnis preter qm in regno Jmperij ut nõ archi. v. ſ. Idem nõ Jo. an. de ſupp. neg. pla. ſ. ij. li. vi. ſup glo. qua debebat et ſup tex. in vbo iur regni in no

¶ Rex ſi dicit illũ contra quem fert ſententiam eſſe citatum preſumitur citatus ut nõ bal. in l. i. ff. de inoffi. prefec. pto.

¶ Rigor exponitur idem ſubtilitas naturalis et rigor et diſpenſatio differunt ut nõ do. an. de reſti. ſpo. in liis ij. colũ.

¶ Rumor quid ſit vide ſub vbo fama

¶ Sequitur Sacerdos appellacione ¶

ACERDOTIS

appellacione an comprehendatur clēi vide do·an·de coha· de·vrā v·nō q mā et vide sub ūbo testis testiom sa cerdotis pbr p totū

¶ Sacerdos an debeat revelare de licta alioꝝ qui p modū confessionis et pnē sibi illa ꝓpalarūt et an si nō revelat pūatur pena inducta cōi non revelantes vide de pe· et re· omis·ſ·fi· et quod ibi nō p glo·et Jo·an·et hoth· et xxij·q·vj·hoc videtur

¶ Sacramenta quedam sunt necessaria ·i· sine quibus homo saluari non pōt Quedam voluntaria sunt de quibus nō per glo·de transac· venens a quibus autem liceat dicta sacra menta sine peccato recipere vide plēn p do·an·de coha·de·vrā in ij·col et v·opp·et vide sub v̄bo pbr

¶ Sacrilegū quot modis possit omitti et que sit eius pena vide do·an· in sumario sub ti ca de imu· cc· et vide Jmo·de sen·ex·cū pro causa

¶ Scandalum ut vitetur ius cōe relaxatur non tū debet vitari qn̄ ex vitacione tali deus offendētur uel potiꝰ omittē tur ut nō glo·de renū·nisi pro grauī et Jo·an·de offi·le·c· i·li·vj·v̄bo scandala in no la et vide glo·de usū usū c·qui scā dalizauīt et quod nō Jo·an· in dicto·ſ· pro grauī sup glo· ꝑut gregorius et vide glo· in c·ij· de temp·or·sup verbo multitudo et qđ nō fran·de zabar in cle·i·de imu· ecc·v·nō in eo quod dixi vbi vide omo

¶ Saluusconductus vide sub ūbo securitas

¶ Secun an sit denūciacio an sit uel intimacio faciēda vide m·l· qui vxor·ſ· quid ergo·ff·de adul·

¶ Sciencia certa ꝑpe plus opatur quam motus proprius ut nō sub ūbo gracia ·ſ· gracia si est impetrata lite pendēte et quid opetur et qualiter probetur vide sub verbo gracia per quam papa ex certa et vide sub verbo papa ·ſ· papa non presumitur et sub verbo probacio ·ſ· probacio gre papalis

¶ Sciencia certa principis expressa in lris suis opatur qđ intelligitur id facere ex plenitudine potestatis ut sunt glo· magna in fi· C· ad hec si vnus de rp· et nō bal· in ·l· eos C·

de app·

¶ Sciencia certa principis opatur quod contra eius disposicõ ex certa scia factam non potest allegari vicius surrepcionis nõ glo· in c· sumptr intencionis quia certa scia error presumpcõnis excluditur cum error sit contrarius certe scientie et dato vno contrariorũ id quod ꝑꝑa ex certa sciencia facit nichil ultrõ oppoñi potest dicitur etiam in c· i· de transac· in glo· pntr q; si ꝑꝑa ex ẽta scia quõd confirmat intelligitur supplere nõ solũ solempnitatem sed etiam substanciam bar· dicit m· l· conficiũtur ſ· codicilli · ff· de iur co· et illud quod facit princeps ex certa sciencia credatur esse vñ nec debet in dubiũ revocari Ex hoc sequitur q; illa verba ex certa sciencia habent vim derogatorie spalis non obstañ tali disponẽ uel lege contria nõ glo· de offi· dele· ex pte ij· et est tex· de excu· tu· Idem vul pianus et ibi nõ bal· quod nõ Jmo· de v· sig· olim vbi dicit q; rptum impetratum lite pendeñ si conceditur ex ẽta sciencia valet licet non fiat mencio de lite et sic habet vim clẽ non obstante lite pendeñ Idem dicit Jo· an· ibi et in c· fi· ut li· pen· et facit quod nõ idem Jo· an· de rp· nõnulli super glo· ut si alit tñ videtur velle q; tunc habet vim spalis clẽ derogatorie qñ exprimitur generalis cla non obstañ in contriũ ic ut ipse nõ xxv· q· ij· in suma ad fi· licet nec ipse loquatur ibi de priuilegio concesso contra ius eõe sed si conceditur vnũ priuilegium conr aliud priuilegium dicit archi· ibidẽ q; si pmũ habet clam derogatoriam non valet 2m etiam ex certa sciencia factum nisi de priuilegio Jmo spalem faciat mencionem Bal· dicit q; non requiritur spalis nec generalis in c· non nulli de rp· quod dicit bal· vñ qñ non agitur de iure alteri afferendo als illa uerba ex certa sciencia non habeant vim clẽ derogatorie ut ipse nõ in prohemio usus feudorum v· quero in corporalibus Sed alibi dicit bal· q; cla ex ẽta scia nichil operatur nisi in hijs de quibus plimitur princeps habere sciencia ut ipse nõ in l· fi· c· de sen· re nõ pe· Vide ro· ce xxvj· que dicit q; si papa ex certa sciencia aliq; cõfirmat intelligit supplẽ defectus solempn q; nõ substãcia litat nisi confirmacio facta fiat cum cause cognicione vocata pte ad hoc cõcordare videtur Jo· an· post Jmo· in c· ij· de confir· vti·

¶ Scolaris si debet in iure examinari et licenciari ad doctoran tria requiritur primo q; ꝓbetur per doctores qui in

rent eum esse ydoneum ad examen subeundū ꝛc° ip p superiorē
studij et vnulsitatis scilicet cancellariū licencia detur ut nō
bar· in l· mgrōs C· de prefec· et me· li· vj· et idem tenet Jo·an·
circa mūn septem in c· i· de cele· mis· super glo· ult' et de hoc
nūo est tex· in l· siquis C· de prefec· et me· et idem nō fran·
de zabar' in cle· j· in prin· de magi· in j· q· vbi ponit plura
alia nēcia ut quis examinetur et mt' cetā ponit ip examen
fiat in loco vbi ex priuilegio uel consuetudine possunt iura le
gi ut in prohemio ff' vet' ſ· hec autē tria volumiā et de cle·
non resi· tue

¶ Scriptura priuata potest facē fidem auctoritate supior'
consuetudinis non statuti sm hosti· ut nō do·an· de fi· instru·
cum pe· idem dicunt de consue· nica· de mat' et vide sub
vbo consuetudo ·ſ· consuetudo facit scripturam et bal· post
eū C· de fi· instru· sup rubrica ad fi· Jo·an· in addi· spe· in fi· de
fi· instru· ſ· nūc dicendū v· puatorū ad fi· et do·an· e· fi· c· j·
v· dicimus casus

¶ Scriptura priuata parte absente facta an preiudicet
scribenti vide sub verbo confessio ·ſ· confessio facta parte
absente

¶ Scriptura priuata siue sit oppodissa siue epta siue liber ra
cionū an faciat plenam probacionem uel semiplenam uel p
sumpcōm proscribente uel contra eum vide per bar· in l· mu
da racio ·ff· de dona· et in l· admonendi de uir' uir' et in l· scp
turas C· qui po· in pri· ha· et in aliē· et si contractus de fi· instru·
et do·an· in c· j· e· fi· et quē effectū parat vide p eundem do·
an· in c· si cautio e· fi· de fi· instru·

¶ Scriptura priuata debitoris licet non sit per partes uel p
testes subscripta si est antiqua facit semiplenam probacionem
contē scribentē ut nō Jo·an· in addi· spe· in fi· de instru· edi·
ſ· nūc dicendum ·ſ· quid si producens et idem nō do·an·
in c· j· de fi· instru·

¶ Scriptura puata creditoris in libro racionū suarū facit
semiplenā pbacōj p eo si defunctus est et fuit bonus homo ut nō
bar· in l· admonendi de uir' uir' et idem nō do·an· in c· si cautō
de fi· instru·

¶ Scriptura in qua quis confitetur debitū sine causa si p duces
tem scripturā allegat causam scriptura cū allegacione cause fa
cit semiplenam probacionem cause qđ ē nōbile ut nō do·an·i
c· si cautio de fi· instru·

¶ Scriptura in colūpna uel lapide scripta an faciat plenā ꝓbōm
vide glo. et doc. in c. cū causam de proba.
¶ Scriptura producta ex archino publico facit plenam fidē
ut nō glo. in c. cū causam de proba. quod est verum qñ ille
qui ꝑsit archino confitetur eam de archino esse et ei sint impo
sita per mā. cōuentarieñ signa consueta ut nō glo. in c. ad au
diam de prescrip. et bar. in auct. adhec in lec. antiqua c. de fi. i
stru. ymo etiam requīritur q̄ talis scriptura que est in archino
sit scripta manu notary publici licet non habeat signū nec sub
scripcionem notary nec alias solempnitates dum tamen appa
reat q̄ de manu notary scripta sit ut nō bar. in auct. ad hec c.
de fi. instru. in lec. noua dicit tū bal. post nico. de ma. q̄ talis scrip
tura de archino producta non facit fidem extra locum vbi est
casus et custoditur archinū nec inter alias personas eidem lo
co non subiectas ut nō per eū de fi. instru. ſ. nūc dicendū v.
priuatorū ad fi. et idem do. an. in c. y. e. ti. v. viij. casus vide
quod nō Jo. an. post hosti. in dicto c. cum causam super. i. glo.
in fi. et ꝑ do. an. ibidem
¶ Scriptura noui et veteris testamenti et epte pauli ac libri
aristotilis et ypocratis censentur scripture publice et autenti
ce quia longis temporibus a singulis ut publica et autentica
sunt seruata ideo per eas probatur q̄ a dictis autoribus proces
serūt quod est verū quo ad psonas illi loco in quo seruate sunt
subiectas ut nō nico. de ma. et bal. post eū c. de fi. instru. super
rubrica ad fi. et Jo. an. in addi. spe. in ti. de fi. instru. ſ. nūc dicen
dum v. priuatorū ad fi. et do. an. in c. y. e. ti. vide do. an. de excep.
cū veñ lis v. opp. conīr ꝑmissa viij. col v. viij. casus Sed bar. quē
ange. sequitur in l. i. ff. si cer. pe. dicit q̄ scripture non approba
te a ꝑpa uel Jmpatore sunt duplicis generis Quedam eñ sunt c
mūnitatiue ut libri hystoriales seu Cronice et fides et istis cre
dere debemus si antiqui nri crediderūt sicut alijs scripturis
vide glo. que de ist Cronic et legendis loquitur in ꝓma ostōr
ff. ſ. hec autem tria super verbo vrbibus quam nullus allegt
Quedam sūt scripture que procedunt determinando et disponē
do et tunc si in studys obseruantur ut liber aristotilis et ypo
cratis illis standum est Si autem non seruantur in studys
nisi p racionem concludant illis standum non est nisi racio
vrgeat dici potest q̄ dicta aristotilis sunt approbata ut l. si
ꝑ. ff. de solu. Idem in dictis ypocratis ut l. septimo de sta.
homo. Secus in dictis virgily et aliorū poetarū ut in l. tin

ſ· ſi cū ·l· ſe·ff· de re diu· et ibi nō glo· vide bal· ibi in dicta ·l· ſep
timo quid de libro decretorum et de libro ſententiarum et
de libro qui appellatur pontificalis vide ſub uerbo lex· lex liz
ſic

¶ Secundum hec dicta quid importat vide ſub verbo ux̄
¶ Securitas an danda ſit cū fideiuſſore uel aliter cū quiſq;
met ab alio ſe offendi vide cv· in ·l· denūctiamus c· de hys q̄
ad ec oſu· et per ſpe· in ti· de pig· ſſ· ſequitur v· quid ſi timeo
et ibi per Jo· an· in addi· et per bar· in ·l· illicitas ·ſſ· ne poten
ciores ·ff· de offi· p̄fec· vi et ·l· qui ·ſſ· ſi quis quā de damp.
infec· et per bal· in dicto ·ſſ· ne per potenciores et in ·l· fi.
ff· de offi· procu· tr· et per ange· in dicta ·l· ſi dona v· cetera
¶ Securitas que ſalui conductus appellatur an danda ſit
delinquenti et ſi data eſt an debeat ſeruari vide cy· in ·l· pū
n in q· vlt̄ c· de hys que ad ec· oſu· et in auc̄ de in prin· ſſ· neq;
aūt homicidis in tex· et glo·
¶ Senes an poſſint artari ut citari perſonaliter compeāt
vide ſub ūbo citacō ·ſſ· citatus p̄ſonaliter
¶ Sententia principis plenū ius ofert nec alijs admīculis
egeat ſm hoſti· ut nō do· an· de re iudi· cū bercholdus my· col v·
opp· q ſinā et vide ſub ūbo
Iudex· ſſ·
Executō ·ſſ·
Jnſtrumītū ·ſſ·
Renūcio· ſſ·
¶ Sinā excōicacōis ſiue iuſta ſiue iniuſta valet et ligat qō
eſt viū qū̄ fertur ab ordinario Sed ſi a delegato et iniuſte eſt
nulla ipō iure ſm Jnno· et archi· no· ro· conclu· xxxvj·
alīs xxxvij·
¶ Sententia excōicacionis lata poſt appellacionem lr̄imā
eſt nulla ipō iure ſed ante appellacionem licet penderet tem
pus appellandi valet, mero iure ſdeo eget iudicis abſolucōe
et ſic non reuocatur per viam attemptatā no· ro· conclu· c
celxij·
¶ Sententia excōmuīcacionis et ſententia abſolutoria ab
excōmuīcacione lata parte non vocata uel iuris ordine nō
ſeruato an valeat vide ſub verbo citacio ·ſſ· citacio parte
ſicut
¶ Sinā ſuſpēſionis et interdicti an valeat ſi monicō nō p̄ce
dit vide ſub ūbo citacō· ſſ· citacō p̄te ſicut

¶ Sñā censure que est nulla pōt tolli ad cautelam nō ro. conclu. ccclxxvij.

¶ Sñā excōms suspensiois et interdicti est interlocutoria nō glo. ij. q. i. in sūma et ꝓpe non est sñā ut nō archi. xxxj. di. c. fi. et in quatuor differt ab alijs sñijs ut nō archi. xj. q. iij. nemo

¶ Sentencia excomūicacionis nūquam transit in rem iudicatam quin possit excomūicatus semper conqueri ꝙ excōicacio fuit iniusta ut nō de sen. ex. sacro in glo. super verbo satisfacere in fine

¶ Sñā missionis in possessiōm est interlocutoria ut nō glo. ij. q. i. in sūma

¶ Sentencia reuocacionis attemptatorū est interlocutoria et habet vim diffinitiue ut nō ro. conclu. lxxxij. et conclu. xcvj. Quod est vñ qñ attemptacio facta est super possessione rei de qua agitur nō ro. conclu. cix. et dicta interlocutoria quo ad c. cordi. sed habetur pro diffinitiua quo ad de. appellam ut nō ro. conclu. xij. Vide omo .ſ. ſ. sñā lata in possessorio solo

¶ Sentencia ꝑ quam pronuntiat appellacōm desertum est interlocutoria habet tñ vim diffinitiue nō ro. conclu. ccccvj. hoc verū quo ad de. appellanti sed nō quo ad c. cordi nō ro. conclu. lxxxij. Sed adūte q ubi dictū est eam habere vim diffinitiue vñ est qñ pronūciatur sup desercōe appellacōis adiffinitiā secus ab interlocutoria ul' grauamīe nisi forte illa mt' locutoria in qua fuit appellatum haberet vim diffinitiue ut nō ro. conclu. ccccix.

¶ Sentencia lata super vicepntitudine libelli est mt'locutoria nō do. an. in c. ad dissoluendū de despon. impub.

¶ Sentencia per quam iudex pronuntiat se non esse iudicē est interlocutoria habet tñ vim diffinitiue Ideo non potest contrario impio reuocari nō do. an. de offi. dele. significānby hoc vñ nisi fuit appellatum quia tūc reuocari potest ut nō do. an. de app. cū cessañ ij. col et est decisio Rote si incipien Item si a pnūctiacōe vbi ponit notabilis limitacio ad c. significantibus ꝓallegatū

¶ Sñā per quam pronuntiatur appellacionē non potuisse int'pon est interlocutoria sed si pronuntiat bene iudicatum et male appellatum est diffinitiua ut nō in cle. fi. de app. in glo. ij.

¶ Sñia lata ab obseruacione iudicij est interlocutoria no·ro·cō clu·lxvj· habet tñ vim diffinitiue qñ mponit finem contĕrsie quod est qñ fertur ex causa habente ꝑpetuam causam absolucō nis uel prohibicionis ut siquis absoluitur quia soluit uel q̄a occisus poterat impune occidi uel quia obstabat alia ꝑpetua et pemptoria ut nō bar·m·l·ticia·ff·de accu·et bal·m·l·ꝑerandō ꝑ·siquidem C·de iudi·et si causa non exꝑmitur in sñia pre sumitur lata ex illa de qua in actis apparet nō bal·C·quō et qñ m·l·si ut ꝑponis·i·m fi·et do·an·de excep·c·aduersario ī ꝑma opp·

¶ Sñia absolutoria ab obseruacōe iudicij in contumaciam actoris nō·potest ferri nisi precedat ēna monicio p audiĕciā nō ro·conclu·lxvj·

¶ Sentencia lata super excepcōne pemptoria uel ꝑiudiciali licet sit interlocutoria habet vim diffinitiue nō ro·conclu·cccix· et nō glo·in cle·fi·de app· Sed ita demū habet vim diffinitiue si declarat exceptionem obstare ut nō glo·in cle·ꝑdicta Quod dic tum est sñiam latam super excepcione peremptoria uel ꝑiudi ciali interlocutoriam esse limita id verū qñ post ullam sñiam expectatur ab eodem iudicio diffo principalis cause Secus si ta lis sñia feratur a iudice coram quo non expectatur alia sentĕn cia sicut qñ iudex ecclesiasticus pronūciat super illegitima te incidente ad causam peticionis hereditatis principaliter mote coram iudice seculari quia tunc est diffinitiua fin fre·de se· ut nō do·an· in c· tua de or·cog· v·ex hys dec·p· vj· col·

¶ Sentencia lata super nullitate processus habet vim dif finitiue no·ro·conclu·cccxxxij· ĕt hoc est verum ĕciam si per ullam pronūciĕtur sententiam ab alio latā esse nullaꝫ nō ro·ꝛclu·cccxxxvij·

¶ Sñia lata in possessorio solo qñ ꝑmo fuit accumulatum petitorio ĕt possessorio in beneficiali non potĕrit peti sequestꝛ ĕt ita singulariter limita cle·de sequest·po· que dicit sequestꝛ fieri ex diffinitiua in petitorio uel possessorio lata que debet ntelligi qñ est lata in possessorio absq; petitorio ab inicio tēp tato illa enī tūc est diffinitiua /ĕt idem puto in possessorio in cidenter ĕciam p viam attemptati deducto quia causa attemp tatorū non minus priuilegiata est vino magis qñ interdic tum unde vi principaliter intentatum et q̄ als dicat sñiaꝫ reuocacionis attemptatorum esse interlocutoriam licet heat

vim diffinitiue vñ est qñ attemptatū est super alio quam super possessione Sed sñā revocatoria attemptata super possessione est diffinitiua quia in possessorio lata non minus q̄ si lata esset super interdicto vide vi p̄ tex· et glo·cle· p̄dicte vbi expresse dicitur q̄ sñā in possessorio lata est diffinitiua nisi forte dicatur illud verū qñ possessorium deducitur sine petitorio principaliter secus si incidenter quia tunc int'locutoria censetur ar· eorū que nō do·an· sup rub'ca p̄dicta Sed plenius et elegant' colligitur de iudi·c·fi·v· glo·in fi· colligit et vide omnō·s·ff· sñā revocationis

¶ Sñā interlocutoria per lapsum decendy transit in rem iudicatam nō ro·concl·xuj·Alibi dicit Ro· q̄ sñā int'locutoria habens vim diffinitiue nūq̄ transit in rem iudicatā quo ad iudicem ut nō concl·ccccix· Et idem nō glo· ampliat in c·fi·de app·li·vj· Ideo potest iudex eam q̄cūq̄ revocare Quod limita nisi interlocutoria sit per duas alias sententias confirmata ut nō in glo· in cle· fi· c·n· in v· super eodem in fine

¶ Sñe appellatione in dubio intelligitur de diffinitiua nō ff· q̄ app·sit·l·i·ff· bidem et de testi·c·cum causam et nō bal· ff· de usu usu·l·usurandum et·l·ad pecuniā·ff·fi·Et ideo sub nomine sñe non venit sententia excōicationis ut nō la·in c· ut alias de constit·li·vj· quia interlocutoria est ut nō ff·ff· sñā excōnis

¶ Sententia p̄ quam pronūciatur male appellatum vel appellationem desertam si vltra non dicat non confirmat sententiā a qua fuit appellatum si als erat nulla nō do·an·de app·dilecto et glo·in cle· si appellationem in glo·fi·de app·et quod nō de sen·ex·c·licet li·vj·et vide Jo·an· in novella et in addi·spe·de sen·prola·ff· inse ℞· si nūquid libellus

¶ Sñā lata contra mortuū non valet sed pro eo sic si ali mortem citatus fuit et iudex mortem ignorauit nō do·an· de iudi· quia v·v· venio ad glo· Sed bar·dicat q̄ non valet pro mortuo nec contra eum·ff·de re iudi·l·in sūma·ff·fi·nisi lis fuisset co vivo cū procure suo contestata ut ipe nō in·l·ij·ff· que sen·sine app·re·et tunc sñā debet formari contra procure non cont' defunctum neq̄ cont' procurem ut q̄ur hēditas vl hēdis ut nō bal· C·de procu·l· nulla nec contra procuratorem olim a tali constitutū si cū cont' eum feratur pecūnio nomine defuncti non valet ut nō idem bal· C·de sen· int' om· iudi·

l·i·v·quero mortuo

¶ Sentencia in reali ius non dat sed detrgit nō do·an·de ēsti·
in mte· cū ex lris v·quero an·et idem nō ibidem in glo·quod
prius ppe fi· in c·contingit de do· et contu·in 4· glo·ad fi·sdē
bar·in·l·pomp̄·ff·qui iussu·ff·de acquī po·idem Jo·an·in c·
de concess· p̄ben·vbi dicit q̄ sīa minusta adiudicatoria in bene
ficialibus nullum ius nec titulum confert in beneficio idez
tenet do·an·in c·ad pen·de accu·vide glo·fi·insti·de of
fi·iudic

¶ Sentencia in reali licet contra reum qui non possidet nō
possit ferri condempnatoria ad restituendum potest tamen
ferri declaratoria dominy pro actore que proficiet et si postea
reperiatur reum possidere no·do·an·de iudi·ualu in fi.

¶ Sua p̄stim excacōis lata ex causa euident minusta est
ipō iur nulla ut nō p glo·et do·an·de sen·ex·per tuas et ē
tex·in c·veñ by·ff·fi·c·n·li·vj·vide·ff·in proximo·ff·et vi
de oīno do·an·in repeticione c·ab excōicato de ēpt vbi ple
nius loquitur

¶ Sentencia lata ex falsa causa in facto non in iure non
viciatur ipō iur sed est opus restone nō do·an·de resti·in re·
cum ex lris v·nō xij·et si in falsa causa sustinere non potest
ut nō idem do·an·c·c·v·no·ix· Sed Jo·an·dicat sīam ex fla
causa ul ex iure non suffragante latam non valē ut ipē nō·de
concess·p̄ben·ex pte sub ubo concdy nisi causa uēa
uel ius suffragans admisceatur ut nō per eū de renū·in p̄cia
in glo·nō qd vide bar·qui distinguit int falsam causam in
iure uel in facto in·l·si is ad quem·ff·de acquī·here·vide oīo
s·proxiō·ff·et vide do·an·in repeticione c·ab excato de ēpt
et in c·in p̄cia v·opp·q si appareat de renū·vbi plene distinguit
Sed Jo·an·videtur sequi distinctionem bar·in dicto c·in
p̄cia

¶ Sentencia lata expresso iuris errore est nulla q̄n de illo
iure apparet casus legis secus si ex iuy similitudine uel ratione
casus decidatur et idem q̄n lex est multiplicater intelligibily
nō do·an·de app·cum speali v·quero que sint et vide quod
nō per eundem de consti·c·i·li·vj·in·colump·et de re iudi·
c·i·vbi plenius dicit et in repeticione c·ab excato de ēpt et
vide·ff·ff·exiō

¶ Sentencia semper debet retractari q̄cūq; error ul' inq'
tas recolligi potest ex actis ac si error fuisset in sīa expresso

ſm Jmo· et Jo·an· quod eſt ſingulare ut nō ro·conclu· cccxxx vj· quod eſt vīa in ſnīa lata in mero mo carnali uel ſpuali ut in cauſa beneficiali quia non tranſit in rem iudicatam nō ro·conclu· cccxxxvij· hoc limita et intelligę qn̄ ſnīa expreſſe refert ſe ad acta ut nō Jo·an· de re iudi· cū bertoldus x· col· v· quītus caſus Iſt an tunc et qn̄ dicatur ſnīa continē mam feſtum ſiue expreſſum iuris errorem vide in dicto c· cum bertholdus et per eundem in dicto c· qn̄ contra de proba·car· vlt pnlt col· et vide oīno in c· clericus de nūc uū et de frigi· fraternitatis de re iudi·c·i· et de cenſu· in pncia et ſ· ſi mo·ſ· vide oīno bar· et bal· in ·l·i· C· de erro· cal· et in·l· cū plures ·ff· de re iudi·

¶ Sentencia in beneficialibus licet tranſeat in rem iudica tam quo ad partem non tn̄ quo ad iudicem quin poſſit ex officio nouas probacones recipere et iniuſte detrimentem de ſtituē Jtem nec tranſit in rem iudicatam quo ad partem quin per viam denūciacionis euangelice poſſit denunciarē et ita do·an· concor· opi· contrarias in c· ad peticionem de accu· ſed pleniſſime vide per eū in c· ad audienciam ij· de rpt pnlt et vlt col·

¶ Sentencia non potest ferri generalis et incerta ſcilicet ferendo eam in genere contra omes quoꝝ interest no·ro· conclu· cccc j·

¶ Sentencia potest ferri in genere condempnatoria ſuper fructibus qui venuīt accessorie ad rem petitam principalit nec est neceſſe q· declaretur quantitas nec estimacio ipoꝝ qua poterit in execucione declarari nō ro·cclu·xxvj·

¶ Sentencia interlocutoria lata parte non citata an va leat vide ſub verbo citacio ·ſ· citacio non requiritur ad int' locutoriam

¶ Sentencia ſi narrat delegacionem iudicis et alia acta iu dicij an illa probentur per ſolum inſtrumentum ſentencie vide ſub verbo inſtrumentum ·ſ· inſtrumentum ſiue et ·ſ· ſ· ſnīa coīpō

¶ Sentencia an eu pīudicaret preiudicant acta vide ſub v' bo acta probatoria

¶ Snīa an requirat in notōio facti uel confeſſionis aut pro bacionis ſiue ſiue vide ſub verbo notoriū ·ſ· notorium opatur quod ſup eo

¶ Snīa lata ſup cmīe ex ficta cōfeſſiōe an mfamet vide ſub ūbo

confellio ·ſ· confellio ficta

¶ Sentencia eciam declaratoria non requiritur quo ad electom collacionem uel prouiſionem faciendam de beneficio quo quis eſt ipo iure priuatus licet requiratᵉ quo ad exercicom et poſſeſſionem priuato mfendam ut patet in c· licet epūs de preben· li· vj· in tex· et glo· et ita tenpa quod nō archi· de penis feudis li· vj· et Jo·an·de homi· pro huiam et de here· cum fin c· li· in nouella

¶ Sentencia lata contra minorem absentem valet in rebus eccleſiaſticis licet non in prophanis no· glo·de reſcrh· ſpo·ex pte a·.

¶ Suā abſolutoria uł mformatoria pōt ferri p reo nūciat abnte nō ro·odu· clxxxix·

¶ Sentencia preſūitur lata ex cauſa de qua in actis apparet quia ſentencia refertur ad acta nō do·an· de excep·aduerſario in ꝑma opp· et bal· c· quō et qn̄ m·l· ſi ut ꝓpons ·i·

¶ Sentencia abſolutria poteſt ferri pro excomunicato per procuratorem ſe defendentem ſed adiudicatoria non no· ro· concdu· clxxxix·

¶ Suā lata ſicut nō valet conr nō catatī uł furioſī ſta nc pro eo nō do·an· de iudi· cam

¶ Sentencia lata per falſa inſtrumenta eſt nulla no· concdu· ccxxx·

¶ Sentencia nulla eſt iniqua quia nullī eſt iniquū nō ſmo· de offi·dele· cum contingat et do·an·de excep· dilectio vlt col

¶ Suā ſi fertur ſup parte non ſup toto non valet qn̄ iudi cuī tenet ſuper toto ſecus ſi tenēt ſuper parte tm̄ nō bar·ff·ſoma·l·ſi ſtante·ſ· fi· et preduta vera qn̄ iudicuī eſt ſuper uno capitulo dumtaxat ſecus ſi ſuper duobus quia tunc valet ſima ſup vno licet non feratur eciam ſuper alio ut nō bal· ſi adūrem iudi·l·i· et nō glo·ff·fa· hertᶜ vos de re iudi·

¶ Suā condempnatoria in pte abſiꝫ dictione taxatiua .nem opatur tacitam abſolucionem in alia parte nō bal· m·l·c· ſi adū·rem iudi· niſi pecio eſſet generalis certa quantitate nō expreſſa ut ibi nō per bal· et per ſmo· et do·an·de re iudi·c·cū intᵉ vide archi·ry·q·y· ſi quos et m ſpe·m n·de ſen·prola·ſ· qualiᵗ v· quid ſi peto quē recitat Jo·an· in dicto c· cum mter in glo· vlt

¶ Sentencia valet in qua iudex dicit condempno reū ſi actor probauit ſm ſmo· ut nō do·an· de uſ uſ quītauallis

pñt colup.

¶ Sñia debet esse cõformis libello de symo. licet hec·h et qñqz sup nõ penito in libello tolleratur sñia ut nõ sup verbo iudex·ff. iudex pot reũ

¶ Sentencia contra notoriũ an valeat vide sub verbo no toriũ·ff· notoriũ opatur qp sentencia contra et delata nõ manifestum vide sub verbo manifestum·ff· manifestum non opatur

¶ Sentencia coipõ qp apparet lata eciam si de ipa per testes tñ apparat ꝓsumitur sollempniter lata nec est opus q aliter probentur interuenisse ea de quibus in sñia fit mencio nõ do. an·de cohab·de· vñ hy·qõe col' in questõe an factum quod no toriũ dicitur sit probandum in fi·ipius qõnis vide sub verbo fñstrñ·ff·fñstrñ sme si narrat et sub vbo presumpcõ ff· ꝓsumitur pro sñia

¶ Sentencia lata super eo qđ fuit deductum in iudicio p acto rem in modum cause uel super eo quod fuit deductum per reum excipiendo an pñt excepcionem rei iudicate si postea principaliter id in alio iudicio petatur dicit do·an·q non nisi sup deducto p modũ cause uel excepcõis fuit lis otesta ta ut ipe nõ de ca·po· cum eccia sutina v·opp· q sup ul' nisi deducta excepcione fuit plene cognitum uel discussum et contra excipientem pronũciatum qui postea ad eundem fi nem agit super eo quod excepit ut nõ p eum de excep·ad uisario posset dici q si fertur sñia declaratoria et condemp natoria pro actore nocet reo per·l·sinaute·ff·fi·ff·de negg· et·l·fundum·ff·de excep· secus si fertur absolutoria pro reo ut·ff·de excep·l·fundum et de v·ob·l·qui rome·ff· dico frez in quita opp· et c·de or·iudi·l·i·et·ff·de ex·re·iu·l·duo bus

¶ Sentencia lata eciam pro conuentu sine prelato ul' p prelato sine conuentu qñ alter sine altero esse non potuit in iudicio non valet no·an·de iudi· causam seo sñia lata cont' abbatem solum uel contra conuentum solum valet licet abbas et conuentus simul fuerũt latem contestati fm fmo. nõ ro·condu· ecc.

¶ Sñia licet sit lata coñ abbatem et conuentũ simul et abbas et cõuentus sil' appellariũt pot tñ abbas solus et diuisim appella cõm prosequi et petẽ qp pro eo feratur absolutoria actore non ꝓbante nõ ro·odu· ecc.

¶ Sñā non valet ſine probacoibus ſm Jo·an·licet cal· contra ut nō do·an·de coha·cle·vrā xxxij·col' ſed ſm Jmo·ſñā lata ī ſumarys et notorys non auditis defenſionibus rei eſt nulla Auditis autem defenſionibus ſed non admiſſis probacionib⁹ ſuper eis tenet ſentencia in ſñarys licet non in plenarys quod eſt nō^le dictum ſed eciam in ſñarys non tenet ſi appelletur a non admiſſione ſm hoſt· et in caſibus in quib⁹ dictum eſt ſñam tenē intellige niſi conſtet omem cauſe cog nicionem fuiſſe excluſam ut nō do·an· in dicto c·vrā xij· col' v·Jn decisorys autem vide plenius p eum in c·in eccia ſancte marie de conſti·

¶ Sñā lata p exc'cato an valeat vide ſub vbo exc'cacio·ſſ·exc'a tus ſi pro ſe

¶ Sñā lata ſup·iure coherente perſone uel que pſonaz afficit facit uis quo ad oñs nō glo· de app·paſtoralis in glo· ſi·et idem nō do·an· ibidem et idem voluit glo·de teſti·teſ tiom in glo·pnlt et idem nō eciam ibi do·an· in pnlt col' vide·ſſ· proxī ſe

¶ Sñā lata inter partes an facit uis quo ad oñs vide plene p do·an· in c·q̄uis de re iudi· et in c·cūmq; qui ſi· ſmt le· et vide·ſ·ſſ· ꝑei·

¶ Sentencia lata contra ſñam eciam per appellacionem non ſuſpenſam valet et ſi de ꝑma ſentencia oppoſitum non fuit ut nō glo· et Jmo· et do·an· de re iudi· c·Jnter monaſteriū licet Jo·an·ibi dicat contrariū et opi·Jmo·tenet bu·bar·et bal· in·l·i·c·q̄ quo· non eſt ne·Jtem valet 2ª conē ꝑmam q̄ ꝑma eſt nulla ut nō per glo· et ocio in dicto c·Jnt' mo naſteriū Jtem valet ſeā contra ꝑmam q̄ agitur de negō publico ut nō glo· in dicto c·Jnter moñſteriū et in·l·adimo nendi·ff·de uſur uſ et hoc tenent Jmo·et Jo·an· in dicto c· Jnter monaſteriū vide circa premiſſa quod nō do·an· in repeticone c·ab exc'cato de rp· et in c·cum dilecta c·n· vbi plenill'me loquitur de iſto articulo Jtem valet 2ª q̄ fertur ſup noua inſtancia ut nō bar· in·l·i·c·q̄ quo·nō eſt ne· Sed do·an·dicit q' ecē in alia inſtancia non valet 2ª conē ꝑz q̄ ꝑa fuit iudici ut iudici nota ut ipe nō in c·cū a·de cō ſti· xxxix·col' v·nō hoc dictū compo·

¶ Sentencia lata conē tritem de flo non ꝓiudicat ꝓdu centi nec ſñā lata conē producentem inſtrūm quod ſit flm ꝓiudicat notario qui illud ſcripſit licet eciam idē notario

sñaz sup ſtitate nullri latam ſcripſerit nō do·an· in c· q̄uis de re iudi· pñt et ult col Idem nō bar·in·l· luc̄ius de his que nō infa·ff·

¶ Sñā inter partes lata licet alys ignorantibus non p̄iudi cet quo ad plenū p̄iudicium facit tamen contra eos ſem plenam probacom̄ que ſufficat ad iuramntū deferendū nō do·an·de re iudi· q̄uis v· col

¶ Sñā ſi eſt ferenda de conſilio alterius et non apparet cō ſiliū datū nisi p iudicis aſſercionem non valet ſñā quā non plūit conſiliū datum nō bal· m·l·vnica C·de ne li·in vna eadem q̄ cauſa ter p̄mo.

¶ Sentencia lata per probacionem a iure improbatam eſt ipō iur̄ nulla de pur·vul· c·ij·et nō Jo·an·de proba·q̄m contra ad fi· et bal·m·l· libertorū C·de teſt.

¶ Sentencia excōicacionis quibus caſibus nulla ſit vi de glo·de ſen·ex·p̄ñti li·vj·et tex·de app·ſi duobus in p̄· vbi dicatur q̄ ſentēcia ex̄cacōis lata p̄ nō iudicē̄ qui tñ credebatur iudice valet

¶ Sñā an debeat ferri conī dim̄ an valeat ul' p̄iūrem vi de p̄ glo·et do·an· in c· quēlam

¶ Sentencia nulla non optinet auctem rei iudi· C· q̄ñ p̄mo· non eſt ne·l·i· et q·q·vj·ſi quis appellat·ſ·ſñā nō mēt· hīc nomen ſentēcie ut eſt caſus in cle·paſtoralis v·ut igitur de re iudi·

¶ Sentencia lata ſine cauſe cognicione eſt nulla et pre ſumitur iudicem non cognouiſſe de cauſa q̄ñ poſt lit' cont·ſ·paucos dies pronūciauit et ſñā eſt nulla tq̄m ſubito lata ut nō bar·m·l· prolatam in fi· C·de ſen· et int' quod eſt vñ q̄ñ fuit lata in abſentem Secus ſi in p̄ſ tem nō r'clamantē ut nō do·an·de p̄ba· q̄m conī ultā carta in p̄ma col' et la·allegacōe xxvij·

¶ Sñā a qua non eſt appellatum uel ſi eſt appellatum non eſt facta proſecucio licet pro ea preſūitur q̄ ſit rite et iuſte lata tñ ſi conī illam preſumpcionem opponitur q̄ nō rite ·i· non ſeruato ordine iudiciorum ſit lata admittitur probacio que poteſt fieri tribus modis p̄mo per producti actorum in quibus non apparet lis conteſtata uel alius ordo ſeruatus et ſic illa negatiua probatur per inſpecti actorū ut nō Jo·an·in c· ad ſedem in fi·de reſti· ſpo·et in c· q̄ñ contra ſuper ulti glo·de p̄ba· et in addi·ſpe· in

ti· de sen· prola· ſ· ut aũt ỽ· et nõ 2° probatur per part' con
fessionem tercio per testes qui acta viderunt ul' eis int'fue
runt ut nõ do· an· m dicto c· qm̃ contra ultiã carta et col'
Si autem opponitur contra sententiam non respectu ordis
non seruati sed respectu iniustitie qua iudex verum de
bitorem absoluit uel non verum debitorem condempnat
tunc an et qualiter admittatur probacio dic q' si vult p
bare iniusticiam per confessionem partis admittitur qua
talis probacio admitti debet eciam contra presumpcoñ
iuris et de iure Idem si vult aliter notorie ostendẽ de in
iquitate notoria qua ex hoc redditur sñia nulla Si aũt
vult probare iniusticiam per acta que produxit tunc si
acta fiunt producta de voluntate parciũ et ex illis appaet
expressa iniustitia ut qua est condempnatorie et in act'
apparet instrm̃ solucionis productum debet sententia retẽ
tari Secus si in actis non constat de expressa iniustitia li
cet ex eis non colligatur iniustitia qua potuit iudex ex
alijs se mouere Et predicta vera qm̃ sñia expresse non refert
se ad acta Vbi autem ad acta expresse se refert tunc licet
Imo· variauerit dic q' si iudex in sñia asserit aliquid
ex actis probatum debet sñia retractari si hoc colligi nõ
possit ex actis Secus si asserat non probatum quia q̃ta
fides testibus sit adhibenda residet in pectore iudicant'
potuit eñ aliquam vacillacionem uel aliud erga psonã
testis videre ex quo non adhibuit ei fidem Si uero pars
vult probare iniusticiam per alias probaciones quam
per acta cause tunc p faciendas non admittitur si p factas
pte non contradicente admittitur q̃tum ultra iniusti
ciam sit in dubiũ reuocatũ de viribus sñie Vbi aũt de iniusti
cia et non de viribus sñie disputatur tunc si coram iudice ap
pellacionis non debet nec potest admitti quia postquam sñia
transiuit in rem iudicatam quia non fuit appellatum ul' q
non fuit appellacio prosecuta ille non est iudex competens
nisi ptes prorogauerint iurisdictionem uel ipe si coram or
dinario uel alio super hoc iurisdictionem hñte de iniustitia
disputetur tunc probaciones facte pte non contradicente
debent admitti et sñia retractari quasi presumpcio sñie
succubat veritati contrarie iam patefacte Et quia probacoñ
es transierunt in notoriũ vnde ex quo constat de no
toria iniusticia admittitur probacio et coñ iuris plurcoñ

et de iure ut nō in dicto c· qm̄ cōt̄ in vltīa carta vide sub ūbo
ꝓsumptio ·ff· ꝓsūitur pro sīa

¶ Sīa cassata tanqm̄ nulla cassatur et confirmacio vicō
sīe ex confirmacōe nō sublato et qm̄ vicium pariformiter
ad confirmacionem est exclusum nō io·an· de testi· ex parte
ade ix· notabili

¶ Sīa lata ꝓprie et sine cause cognicione est nulla ipō
iure ut nō in de·pastoralis ·v·dici ne ergo de re iudi·ſn con
trarium facit q nō ipō iur̄ sit ulla sed veniet cassanda de
testi· in mte· cum ex lris et ibi nō io·an· in vij· nō bar·te
net q non est nulla in ·l· platam C·de sen· et inter et que
picantur esse de cause cognicione vide ibi ꝑ eū et plenius per
io·an· in c· eccla sce marie de consti·

¶ Sīa an dēat ferri in mte citacōis vide angē· in·l· et post
cinctū ·ff·de iudi·

¶ Sīa ꝑ qm̄ iudex ꝓnūciat restituendū esse opat effectum
ac si iudex dixisset restituo ut nō bal· in ·l· fundus qui li·
cv·ff·de rescin·ven·

¶ Sententia lata contra absentem non valet si non appa
reat ad cuius instanciam lata sit Secus si lata est vtraq;
parte p̄nte ut nō bal· in ·l·1· C· ut que desimtur tuo pti

¶ Separatorū sepata est racio ꝙ de uno ad aliud nō infer
tur de offi·or·dilectus et C·de codicillis ·l· ny·et·ff·de mīō·
l·p̄cio et nō ro·cōclu·ccccxxvj·

¶ Sepulchrū an possit esse in domō laycꝰ ul' ad quē iudex
spectat cognoscē de iur̄ sepulchri seu fumerandi vide sub
vbo laycus ·ſ·1· et sub vbo iudex ·ſ· iudex secularis non
recognoscat

¶ Sequestrum factum contra possessorem benefiq ꝓpt'
sīam in p̄ma instancia contra eum latam non reuocat'
licet in 2ª instancia obtineat p̄mam sīam infirmari sed
expectatur finalis victoria cause nō ro·conclu·cccc·in pri·
Sed si in p̄ma instancia fiat sīa pro possessore lata licet
postea contra eum feratur sententia in 2ª instancia non
ꝓterea fit sequestrū ut nō io·an·in addi·spe·in n·de se
ques·pos·sup ruca

¶ Sequestrum possessionis et fructuū fit in causa bñficaa
li statim lata p̄ma sīa pro petente contra possessorem se
cus si feratur tm̄ contra possessorem non tm̄ pro petente
Item tunc fit dictum sequestrum qm̄ agitur de titulo bene

ficy uel de eius possessione Secus si agitur ad priuacionẽ
Item secus si possessor qui m titulo succubuit triennio pa
cifice possedisset Item fit dictum sequestrum non obstãt
q̃ tercius appellet pro suo interesse nõ ro. concl. cccl xxiij.
et quod dictum est sequestrum fieri qñ agitur de possessio
ne singularĩ limita et intellige ut nõ sub ubo sñia .q̃. sñia
in possessorio solo

¶ Sequestrũ vbi est fiendum an obmittatur p oblacionẽ
et prestacionem cautionis regulare est q̃ sic ut .l. si fide
iussor .ff. qui sat co. et nõ de iudi. exaãta super glo. ij.
fallit in casu cle. v. de sequest. pos. c. fi. et vbi sequestriz
non simplicit̃ pmittitur sed precipitur precipue cũ ad
iectione penarũ et ex causis et ita nõ Jo. an. in addi. spe. in
loco ꝑallegato

¶ Sequestrum possessionis si fit de voluntate partium p-
dit possessionem et transit in sequestrum Secus si fiat ex
necessitate p iudicẽ ꝓceptũ ut nõ bar. in .l. interesse .ff. de
acqui. po. et Jo. an. in c. exaãta de iudi. Et idem dicit ibi do.
an. vj. col. v. 2° dicat glo. predicta intelligi nisi iudex exp̃
mat in precepto q̃ vult possessionem transferre ĩ sequestrũ
ut nõ in dict̃ iuribus

¶ Seruitus potest constitui et creari sola voluntate con
stituentis etiam sine vlla quasi possessione sicut etiam
potest transferri proprietas absq; vera possessione tum
tñ aliqua traditio intueniat nõ Jo. an. de ca. po. c. fi. xiij.
col. v. venio ad 2m articulũ

¶ Seruitus vie si non est determiãta in cta pte fũdi ser
uentĩ dicat̃ ꝓpetẽ ĩ toto fundo et qualibet eius pte vadat
p medĩũ segetẽ uł vineã et etiã officiõ iudicis compelli pot
ut ad ãaz ptẽ fundi viã tenet nõ Jo. an. de ca. po. c. fi. liij.
col. v. nũc vltiõ restat

¶ Seruitutem vie habens ad plures fundos vtendo illa
ad vnum fundum intelligitur ea vti etiam respectu alioz
quibus seruitus debetur eadem nõ Jo. an. de ca. po. c.
fi. pnlt col.

¶ Seruitus q̃ debetur et opus est aliqua refectione q̃
teneatur illam refectionem facere an dñs predy seruientis
uel dominant̃ vide bar. in .l. y. ff. apud laborem de aquã
plu. ar.

¶ Seruitutes reales an pro eis detur remedia possessoria

et qualia vide sub ubo prescripcio iuris incorporalis iure rea
lis videlicet seruitutis

¶ Seruitus quęq; p legem interpositam ipō iure constitu
itur puta si quis habet aream in qua fructus triturantur vē
to auxiliante et habens fundum vicinū vult in suo edificāe
per quod edificiū ventus auffertur potest dns arce prohi
bere ne edificet si alunde ad aream ventum habere non
potest et est speciale illo casu fauore fructuum allegandoꝝ
ut est casus fm cy. et bal. in l. fi. in fi. c. de seruitu.

¶ Seruus potest implorare officium iudicis cuī dnī
ei absq; causa male tractantem no. do. an. de ca. pos.
c. fi. xij. col'

¶ Seruus non est qui ex mre libera et pre seruo natus
est quia prius sequitur ventrem quo ad libertatem uel ser
uitutem c. de rei ven. l. ptum sed quo ad munera et hono
res sequitur condicionem pris ut nō Jo. an. in c. fi. de fun.
nō ar. et bar. in l. fi. ff. ad muni. et probatur ff. de fena. l.
liberos in tex. et glo. fallit quo ad libertatem et seruitutem
qn consuetudo est in contrarium ut in c. pnlt de cōsu. fno
Item fallit in nato ex fno rei publice c. de fun. re. publice
na. l. y. Item fallit in nato ex pre censito et mre non censita
quia talis sequitur condicionem pris et censitus reputat
l. diffinimus c. de agri. et cen. li. xj. et nō glo. in l. mucio
c. n. et idem nō bar. in dictis legibus et facit l. cum satis
ff. r. e. n. Censitus tn non est seruus sed liber licet ad certa
onera sit astrictus l. my. e. n. et ibi nō bar. Item fallit in
nato ex pre murilegulo ul' conchilegulo Nam et ille sequit
condicionem pris l. fi. c. de murile. e. li.

¶ Seu an ista dictio oīuīgat ul' disiuīgat vide tex. et do. an.
de au. et ar. le. l. siquis ita et ibi per bar. et in l. si Js qui
centum. ff. versi de re. du. et per Jo. an. in c. y. de offi. vi
ca. li. vj. in nouella

¶ Sicut hec dictio qnq; denotat oīmodam similitudinē
qnq; non ut nō do. an. de iudi. qua v. v. prima opp. et
vide oīno sub verbo iuxta qua illi equiparari potest
equipollet ista sicut et iuxta secundum gramaticalē
sensum.

¶ Sigillū quod dicitur autēticū vide ro. ordi. clvij. et vide
sub verbo lrā

¶ Sigilla autentica si sint plura eidem lrē appensa augēt

vim probacionis et faciunt scripturam probare que alias ex vno tumtaxat sigillo non probaret et opantur probacoz actus preteritu in lrā narrat qui als non probaret ex vno sigillo tumtaxat nō do·an· post cal. de proba. post cessiom v· vj· casus x· col

¶ Saltcer ista dictio non solū est declaratiua ꝛ restrictiua nō glo. et bar· m·l·y·ff·ad·l. acquil' et de fun· instruc· l· quesitum ff· pnlt Contrarium nō glo. q non restringit m·l· cuz ita ff· fi·dele·y·

¶ Symonia est si renuntio tibi beneficium meū ut tu nepoti uel amico meo renuncties tuū nō Jo·an·de re pmu· c·i·li· vj· super ubo sua in nouella Item symonia est si renuntio beneficio meo hoc expresso ut alteri conferatur Secus si tacite in mente agatur nō glo· de offi·dele· ex parte·i· et Jmo· de symo·tua qn autem sola mentalis et tacita symoniam inducat vide Jo·an·de symo·c·fi·vide sub ubo suspensus

¶ Symoniaca quedam sunt qua prohibita et hec sunt illa que p constitutiones ecclesie symoniaca facta sunt Que dam vero sunt prohibita quia symoniaca et hec sunt illa que ex veteri et nouo testamento symoniaca erant et vendere sacramenta Et inter ista est magna dria ut nō bar· de offi·dele· ex pte·i· in glo·y· et Jmo·de symo. tua in glo. fi.

¶ Symoniaca renunciacio beneficij an valeat vide sub verbo beneficij renunciacō beneficij symoniace

¶ Symoniacus est ab oīi officio et beneficio ecclesiastico deponendus tex·de confess cum super An autē symoniacus in beneficio receptus per symoniam acquirat titulum uel dicatur intrusus et an possit renūciari illi beneficio sine licencia pape vide glo·de preben· nisi essent ·ff· propter Sed dic q symoniacus in beneficio recepto est ipō iure pīuatus illo beneficio seu verius nullū titulum in eodem beneficio acquirit qn symonia fiut per eum cōmissa secus si per alū eo ignorante quo cāu titulū acquīt et nō pīuat ipō iure sed est pīuandus ut nō do·an· in dicto c· nisi in prin·vide ·ff·ff·symoniacus in bñficio symoniace

¶ Symoniacus in beneficō recepto an et p quē possit dispensari ad idem bñficiū vide glo·de renū· post translacōz ·ff· rursus et ibi plene p do·an·

¶ Symoniacus in beneficio symoniace recepto inhabilis ē

ad oñia beneficia obtinenda nisi dispensetur cum eo ut nō ꝯpo. Jo. an. et do. an. in c. pnlt de elec. Secus si recipiens beneficium symoniace non est symoniacus ut q̄n ab alio eo ignorāte fuit symonia omissa quo casu etiam ad alia beneficia est inhabilis non ad id quod symoniace adeptus fuit quia in illo requiritur dispensacio ut colligitur ex nō per Jo. an. et do. an. in c. symoniace de sym̄o Vide. g. ſ. proximo symoniacus est

¶ Symoniacus notorius in beneficio recepto symoniace licet sit suspensus quo ad id beneficium ut in eo non admīstret tamen quo ad alia beneficia non symoniace prius recepta non est suspensus q̄ in illis possit ministrare nō Jo. an. de symo. p tuas ij.

¶ Symoniacus in ordine recepto non solum est suspensus ab illo ordine sed etiam ab alijs ordinibus non symoniace receptis et sic perdit exercicionem oīm ordinum et consequent̄ administracionem temporalium quia licet sint plures ordines vnum tamen est ordinis sacramentū nō Jo. an. de symo. per tuas ij.

¶ Symoniacus in ordine suscepto licet sit suspensus ꝙ̄ ture quo ad se et quo ad alios tamē secus est in symonia eo in ordine conferendo nō Jo. an. de symo. per tuas. ij. q̄. liter aūt talis conferens suspendatur vide per eum et p̄ do. an. in dicto c. p tuas ij.

¶ Symoniacus in ordine suscepto est inhabilis ad oñia beneficia nisi dispensetur cum eo et in hoc potest epūs dispensare etiam ad dignitatem optinendam nō glo. de elec. c. pnlt et ibi vide per do. an.

¶ Symonia in spūalibus cōmittitur non solum q̄ndo aliquod temporale deducitur per pactum sed etiam q̄n de ducitur per condicionem ul̄ modū ut nō do. an. in c. cū. m. de ꝓsh. xxj. col̄ v. veruo ad vl̄m nō le

¶ Symonia non omittitur q̄n in spūalibus deducitur p pactū id quod erat de iure cōi debitum quia concursus iur̄ facit licitū quod als erat illicitū Idem si erat debitū ex cō suetudine statuto uel priuilegio tm̄ tū sit applicabile ad aliquē actū pūm uel ꝛūbilem in vilitatem spūalem et publicam ut nō do. an. in c. cum m. de consh. xxxvj. col̄ v. verno ad vl̄m nō le

¶ Symoniam non omittit qui pro re spūali quē artat

vi statuti non pacti ad aliquod temporale pstandum qua licet statutū de se sit iniquū non tamen inducit symoniam ut nō do·an· in c· cū a· de consti· xxxij· col' v· vemo ad vj^m notabile /Sed archi· dicit contrarium qñ illud prestandū venit conuertendum in priuatos vsus ut nō in dicto c· v· infine

¶ Symoniam non cōmittit qui pecuniam dat ne bñficō suo spolietur uel ne in beneficio sine cause cognicione violēciam paciatur Secus si spoliatus pecuniam dat ut beneficiū recuperet qua illud non est veracōn redimē sed possessioz recupare fm quosdam in c· dilectus ·1·de symo· ut nō Jo· an· post Jnno· in c· ad aures super verbo redimatur de symo· dicit tñ Jo·an· ibi super·1· glo· q̄ non licet aliquid dare pro re spūali eciam ad redimendam veracionem qñ potest haberi recursus ad superiorem et ab eo consequi iusticia nisi periculum ul' dampnū imminēt ex dilacione /Sed alibi dicit Jo· an· post hosti· in spūalibus licet aliquid dare pro veracione redimenda qñ hoc fit per composicionem interuemente auctte superioris ut ipē nō in c· dilectus ·1· de symo· sup ubo promisit /Idem dicit ibi super·1· glo· q̄ ad redimendum veracionem nūqm licet aliquid dare pro iure querendo ꝛ pro iure quesito conseruando sic et idem dicit ibi do·an· qui eciam addit pro absolucōne habenda a sūa excacōis non licet aliquid dare si sūa sit aliqua licet iniusta Secus si sit nulla /Jnno ·autem in c·1· de transac· dicit q̄ in spūalibus licita est transactio dūmodo detur ex utrōq; pte spūale et nō temporale Idem qñ petitur eccla iur̄ ꝓprietatis secus si petatur in titulum quia tunc non licet transigē eciam si hmodi detur spūale sed composicio bene potest interuenire Jta tñ q̄ qui ius habet renūciet sine aliqua dacione addit ibi do·an· q̄ qñ agitur de recupando iure ecclesie de pdito quod spectabat ad ecclesiam de iur̄ cōi licet illo casu transigere et aliquid dare eciam sine auctoritate superioris per c· 1· de pac· li· vj·

¶ Symonia est si renuncio beneficō meo ꝑ aliq^o tp̄rali mdato de pac· cū prīde et ibi nō Jnno·

¶ Simpliciter hoc verbum exponitur ·1· pure et sine condicione ut· l· 1· ff· si quis simpliciter de v· ob· ff· et ibi nō bar·

¶ Simulacio qualit' probatur vide omō bar· et bal· m·l·

pacta nouissima C. de pac. et in. l. multū C. si quis alter ul' per bar. in. l. post contractum. ff. de dona. vide. ff. ff. simulacio si allegatur

¶ Simulacionu renūcians non potest de simulacione excipe nō bal. ff. de condi. in. l. sub condicione circa fi. quod est vñ qñ renūciat ex interuallo secus si in continenti tpē renūciat nō bar. in. l. nemo pōt dele. i. ff.

¶ Simulacio si allegatur per tercium qui lederetur ex cō tractu simulato potest probari per coniecturas Secus si allegetur per contrahentem nō bal. in. l. empcione C. plus valz quod agitur

¶ Simulacio presumitur qñ alienans diu retinuit possessionem rei alienate et de pñti repitur possidere nec constitutū tollit presumpcionem simulacionis. ff. qui no. pi. ul' ypo. sol. l. sicut. ff. sup vacuū hoc verum qñ tercius simulacionem allegat sed ipe alienans non potest contra illum cui alienat hanc simulacionem allegare si pcariū intercessit nō bal. in l. i. C. de do. nup. vbi dicit quia per constitucionem precarij mutatur causa possessionis excluditur presumpcio simulacionis fallit qñ talia fierent inter prohibitos uel vergerent in pudicium tercij et tpem dicit Ange. in dicto. ff. supuacuq vbi dicit esse casum Quōymo si precarium non intercessit non potest contra contrahentem cum eo hanc simulacōm allegare si dicat eam in fraudem factam ut se defendet a tyranno uel ex alia iusta causa ut nō bar. in. l. post contractum ff. de dona. Si tamen dicat vtrumq; scilicet alienacionem simulatam et in fraudem factam obtinebit ut nō bar. in. l. iusiuran. quod ex conuencione. ff. fi. cum. l. se. de iur iur quod est verum si id dicat intencionem suam coadiuuando secus si illam fundando ut ibi declarat predicta intelligq; alienans possedit pōte et sciente illo cui alienauit Secus eo absente uel ignorante Quid eīm si statim post alienacōz emptor se absentauit et diu absens stetit uel quid si paulo post decessit et ei minor heres successit ignorans tunc ex possessione diuina non presumitur simulacio ut nō bar. in dicta. l. post contractum bal. autem alibi dicit indistincte q; venditor licet rem venditam diu possideat non potest allegare simulacionem cōr emptorem cum actio exempto duret rex. ānis go q; possionē medij tpis nō pfuit simulacō ut ipe nō in. l. ny. C. plus valet qđ agitur

¶ Simulata ꝑsiũtur cessio actionis ex quatuor ꝑmo qñ actio pro parte venditur et pro tꝑte donatur 2° qñ minori ꝑcio venditur Nam in eo qđ plus valet presiũtur simulaco habita tñ cõsideracione expensarũ iudicij 3° qñ titulus cessionis non continetur in instrõ ⁊c qñ in instrõ nõ continetur vera ꝑcij nũiacio ſ nũiationis confessio et hoc ſm bar. ſed contrariũ dicit bal. in l. j. c. ne a pa. et ibi dicit q; cõr hoc seruat consuetudo Et vbi dictum est cessionem ꝑsumi simulatam intelligas hoc vñ qñ actio principaliter ceditur secus si cedatur in cõtriam alterius contractus ſſ intelligas qñ cessio fit ad agendum secus si ad defendendũ ut nõ bal. in dicta l. i. c. ne li. po. Vide bar. in l. per diuũsas et l. ab anastasio C. mandati vbi plenius loquitur et ibi cc bal. plenissime loquitur

¶ Simulacio non potest allegari nec opponi per partem que iurauit contractum uel aliud actum esse verum nõ do. an. in c. cum contingat de iur iur v. octauus casus et facit qđ nõ bal. C. de non nu. pec. l. fi. in pnt q. licet in contrariũ facit quod ipẽ nõ C. de admitt auct. si qua mulier v. pone ergo q; vir

¶ Sine hec dictio est ꝓpositio ꝓnatiua qũcq; tñ stat indu siue sit dic q; si inseritur ordõi negatiue indicit affirmatiuam Si inseritur ordõi affirmatiue ꝓnat c. qñq; est vbi ut nõ do. an. de coha. cle. vrã j. col

¶ Scisma non potest esse sine heresi nisi in summo pontifice si duo crearent et quilibet contenderet ecclesiã apud se cc ut nõ glo. xxxv. q. i. c. i.

¶ Scismatici an sint ipo iur exc̃ati vide sub vbo hẽticus. ſſ. heretici sint ipo iure

¶ Socius habens cum alio domũ coem refectione indigẽtem potest multo socio et recusante ad refectionem referre totam domũ reficere coĩ nomine et nisi infra quatuor mẽses post refectionem factam soluat socius ptem refectionis sibi contingentem Dominiũ partis sue acquiritur ipo iure socio qui reficit si hoc acceptat sed si malit partem expẽ se facte in refectione habere potest illam petere et totum interesse consequi ff. ꝓso. l. cũ duobus ſſ. idem rndit j. et c. de edi. ꝓna. l. sicut ꝓponis Vide oño ange. in l. inter quos in prin. de damp. infec.

¶ Socij si sunt plures vnam mercanciam uł negociacom

exercentes an vnus ex actu et contractu alterius obligetur ĩ
solidum uel pro parte uel in nullo Vide bar· in .l. eadem ·ff·de
duo·re· in vj· et vij·q·et in .l. nemo ex socys ·ff· pro socio
et Cy·et bal· C· si cer·pe· et dictã ·l. nemo et in addi facta ad
tractatum bar·de duobus fra. v· sed an qñ fratres et an so
cius potest agere ex contractu socy Vide Jo.an. de excess· pla.
vlt colũp·

¶ Species vide sub v̀bo genus

¶ Spiritualia non recipiũt extimacionem nec interesse nõ
ro·concin· cxxxvij· Jdeo cũ impedientẽ non põt agi ad mé
esse nõ Ro·ocin· xvij·

¶ Spũalis causa an dicatur illa que agitatur sup sola posses
sioẽ rei spũalis videtur q̃ non ut nõ do·an·de iudi·ceterum
v̀·venio ad glo·sed ut nõ p cũ c·n· sup rubrica clarius dic
q̃ causa possessoria super iure spũali non est ꝓprie spũalis
nõ do·an·de or·cog· cum dilectus ·ss· vñ vnj·col' v̀·quero
an hec exceptio Jdeo in materia exhorbitanti appellacione cãe
spũalis uel super re spũali ꝓprie et stricte intelligitur de cã
que est super iure spũali non super possessione illius iuris
nõ do·an·de iura· ca· c·ij·v̀· nõ hic q̃ questio mj· col' Q̃ó
nõ ad intellectum c· si Js contra quos ut li·pen·li·vj·Alibi
dicit do·an· q̃ causa possessoria rei spũalis dicitur spũalis ut
et pentoria in c· fi·v̀· opp· glo· i· de re iudi· Sed Jo·an·fin arch·
dicit q̃ non est mere spũalis in c· frequẽs de ẽlth·spo· super
v̀bo cuulibus in no^la li·vj· vide ibi do·de sac· ge· qui tenet cũ
p tex·de pscp· causam

¶ Spũale dicit ius prõnatus fin naturã originariã licet
ex incidenti dispõne eccie cadat in laycũ et ab aliquib, appel
lat' ius annexũ nõ do·an·de iudi· super ru.ca et layeus in c·
quanto c·n·

¶ Spũalia mere et essencialit' sunt aũ grã et v̀tutes Que
dam sũt spũalia non mere quia non propter se sed propter
aliud ut sunt beneficia vasa ordinata ad sacrificiũ Jura or
dinata ad creandum beneficiũ Talia cñ sunt spũalia quia
ordinata sunt ad finem spũalem ut in finem aĩe ad sustẽ
tandum misteria sacra in fructum aĩe ad v̀tutes et grãs con
sequendas intñ magis dicuntur spũalia inquantum mg̃,
appropinquant fini rei spũalis et ideo ius eligendi quia prin
cipat' inio^m inter eligentẽ et electũ mag' dicit' spũale qñ
ius prõnatus qõ tñ ꝓparat' psonã cũ qua conũbi debet ut nõ

do·an·de iudi· c·quanto

¶ Spiritualis causa an differat specie a causa ciuili vide sub verbo ciuilis

¶ Spoliatus si intendit q̄ spolians condempnetur ad fructus a tempore spoliacionis non sufficit sibi probare q̄ spolians domū intrauit et hostia fregerat nisi etiam probet q̄ ipī psone spoliate uel eius familie in domo existenti fuit violencia facta quia potest esse q̄ domus erat vacua et sic nulla censetur violencia facta no· ro· conclu· clj· et vide sub verbo

expense · ſ̄· ¶
Libellus · ſ̄· ¶
Possessio · ſ̄· ¶
Probacio · ſ̄· ¶
Renūciacio · ſ̄· ¶

¶ Spoliacio et violencia vltima semper ante omīa est purganda Ideo reus ut spoliator conuentus potest excipere cōn actorem etiam post lit' cont' q̄ ipē actor eū eadem re ul' spoliauit et petē q̄ ultm̄ spolium purgetur per viam attemptati nō ro· oclu· clxxx·

¶ Spoliare dr̄ qui denegat ni rem qm̄ habet a me p̄cario nō bar· ff· de p̄ca· l· fi·

¶ Spoliacio ulnā purgat p̄mam qū vltima fit a p̄mo spoliato Secus si atercio Itē tūc purgat p̄mā qū ulnā fit ex mt' uallo Secus si m continēcia fm Cal· ut nō do·an· de or· cog·c· fi· v· opp· ij· col'

¶ Spoliatus ab actore possessione rei in qua contra se sententiam reportauit an possit agere interdicto Vnde vi cont' actorem spoliantem Vide sub verbo execucio · ſ̄· execucio sūe si pars

¶ Spoliare non dicitur nec vim inferre qui expellit ingredientem rem ab ipō expellente possessam sed dicitur possessiom suam defendere ut nō Jo·an· in addi· spe· in ti· de pet· et pet· ſ̄· i· in fi vide oīo sub ūbo possor p̄t illū

¶ Spoliato nō p̄ot restitui qm̄ ex restitōne scandalū sequētur ut nō glo· ij· q· i· in sūma et hosti· in sūma de resti· spo· ſ̄· in casibus et p̄batur in c· int' sollicitudines de pur· ca· et in c· ij· de usur ya· et c· peticio de accepto

¶ Sponsalia non contrahuntur per verba promitto q̄ te desponsabo sed per hec verba promitto q̄ te accipiam in uxorē

ut nō Jo·an· in c· si inter de spon· vide sub úbo mrīōm

¶ Statuīs hoc úbū sigficat non uīs ꝓmulgacōm nō do· an· de iudi· decimis in fine

¶ Statutū hūanū debet fm vaīetatē tempoꝝ vaīari de rēb· in mtr· cū ex lr̄is tt vide sub úbo

Clausula ¶

Gracia ¶

Lex ¶

Legatus ¶

Cancer ¶

¶ Statuta non possunt fieri per capitulum ecclesie cathe drālis sine consensu episcopi sed capitula aliarum ecclesiarū possunt facere statuta cum consensu suorum prelatorum epō irrequisito Jmo· tamen dicit contrariū Sed dic ut no· ro· cōclu· clxxij·

¶ Statutum ecclesie si non est autorisatum per episcopum nl' las vires habet nō fre· in trac· pacis· q· xxxv· non enīz valet statutum nō bal· in pace constancie· sr· in cauſ vlt col'

¶ Statutū capituli si est ꝑ epm confirmatū non possunt statuentes illud reuocare sine consensu epi nō fre· in trac· pmu· q· xxxv· Sed statutum aplica auctē confirmatū pōt bñ reuocari ꝑ statuentem de consti· cum accessissent et nō Jmo· et Jo·an· in c· i· de hys que fi· a ma· par· ca· et pau· in cle· i· de regula tt predicta vera nisi in confirmacione esset apposita clausula decreti ut nō in c· dilecto de preben· et c· cum accessissent

¶ Statutum ecclesie quanqm̄ sit iuratum si trī statuentes recipiant canonicū vltra formam statuti valet receptio quia videntur receptio statutū tacite reuocare fm Jo·an· nec sunt puniri fm pau· licet archi· et fre· contra ut nō idē fre· in trac· pmu· q· xxxv· Sed la· in addi· ibidem alit' dicit ut vide de hoc plenissime ꝑ do·an· post Jo·an· in c· i· de hys que fi· a ma· p ca·

¶ Statuta comē ius cōe possunt fieri per concilīū vacāte sede aplica nō ar· lvj· di· porro et sentit Jmo· de sacra· ite· nl' nō c· fi· tt vide Jo·an· in addi· spe· super rubrica de consti· an autē ꝑ aliū inferiorem a papa possit tale statutum fieī Vide Jo·an· de offi· archi· c· fi· in vltā glo· et de offi· le· c· fi· in prin· tt vide do·an· de consti· cū ꝯ· vij· col' v· nō q' canoī ci tt vide sub úbo epūs· sr· epūs pt facē

¶ Statutū epi ecam cum consensu capituli factū q ab interlocutorys appellari non potest non valet ut nō Jo·an·c·fi·li·vj· in nouella Idem si prohibet appellari a diffinitiua nō bal. c·si contra ius ul' un·pub·l· pscpcōe et m·l· constancie ·pr· in causis vle' col' et bar·m·l·i· in fi·ff· acqui·app· nō·l·i· et m·l· omēs ppti·ff·de mūn· et iure vbi vide p cum Vide·ſ·pr·statutū inferiorꝰ

¶ Statutū de optādo p̄bendam pt fieī p epm nō do·an·de consti·c·fi·xxvj· col' v·cludit et vide sub v̄bo ꝯsuetudo ·pr·ꝯsuetudo et statutū optandi

¶ Statutū an possit facē q' scptura priata fidē faciat vide sub v̄bo scptura in prin·

¶ Statutū an pt dare ptātē lrīmandi nō hūn vide sub v̄bo filius ·pr· filij illtimi

¶ Statutū an possit tollē lrīmam iure nature debitam vi de dy· et Jo·an·in v'gula inoultū li·vj· et bar·m·l·tricio centum ·pr·tricio genere·ff·de condi·et demō· vbi tenent q' sic et idem tenet cy· c·de nup·l· sanctimus bal·dicit q' potest minuere et limitare sed non per totum tollere ut ipē nō in c·i·de feu·to et in auct· nunc autem c·de epi· et cle·ſ aliter loquitur in·l· cum lege vbi omō inde de epi· et cle·c·

¶ Statutum si dotat aliquem haberi pro ciue ul' pinde ac si ciuis esset an talis gaudere possit omnibus priuilegijs et iuribus quibus veri ciues vide bar·in·l· si maritus q·pr·i· ff·de adul· et m·l· si is qui pro emptore de vsucap·vide·ſ· pr·statutū nō extendit vide omō bal·in·l·fine possidet v·vl teīo qro c·de pba·et in·l·ij·pr· hec verba ·ff·de neg'ſ et ·ſ· sub v̄bo ·pr· v̄ba facienda

¶ Statutum penale q̄tumcūq; in alterius fauorem principaliter factum sit extendi non debet nō Jo·coudu·eccles vj·an autē statutum exhorbitans extendat' salte de similibꝰ ad similia Vide bal·in·l·ij·c·de pat' qui fi·do·et·l·mancipia de ser·fu·et·l· si quis non dicam rape c·de epi·et de· et bar·in·l·siquis seruo et vide sub verbo lex sine constitu cō penalis ·pr· sequenti

¶ Statutorum interpretacio an possit fieri per illos q statuta fecerunt vide do·an·de iudi· cum venissent ver· nūquit

¶ Statutorū v̄ba debent strictē intelligi q̄ ex stricta sig'

ficacõe ꝛstringitur tcũ ꝓiudiciũ sed ex stricta significacione ampliaretur preiudicium tercij tunc debent lãtissime intel ligi ne tercio ꝓiudicent ut nõ do·an·murabilit' de ꝺsue·cũ ditto v·nõ mura le

¶ Statutũ existens in ecclesia decreta ꝓbenda non conferenda nisi actualit' in sacerdocio constituti totalit' tollitur p gram aplicam super illa ꝓbenda impetratam per illum qui nõ erat in ordine sacerdocij dumodo tp̃re acceptacionis et prouisiõis sibi facte fuit in tali etate q' infra annũ potest promoueri et de hoc procedit vi de hodie in gracijs aplicis pom con suete p quam omnia statuta in contrariũ sublata ul' saltẽ dilata cẽsentur hoc limita in statutis generalibus omnia beneficia ecclesie respicientibus secus in statuto speciali super certo beneficio edito quod non tollitur per dictã dam generalem sed opus est q' de ipõ fiat spãlis mencio hanc limitacõm limita in statuto in p̃ma fundacõe certi beneficij p fundatorem apposito cui ꝑpa non intendit p generales clas derogare ne aliquis retrahatur a fundacõe beneficiorum Secus in statuto facto eciam de certo bñficio p ordinariũ uel p̃latum et predicta omia procedunt in ꝯ cys specialibus in quibus dicte de derogatrie statutorũ appon consueuerunt Secus in gracijs cõibus que fiunt in cõi forma pauperũ in quibus dicte de non ponit' Adiite eciam cca predicta ad intellectum c· Si pro paupibus de pre ben·li·vj·an statutum requirat sacerdocũ actu uel habitu Vbi uero acceptans tp̃re acceptacionis non esset in etate ltĩma ita q' infra tempus debitum promoueri non posset tunc acceptacio non valeret eciam si per graciam sta tuto delegaretur quia ius cõmune obstaret cui p gnerã lem dam non intelligitur derogatum quicquid dixit Jo·an·ut nõ ro·cõdu· nj·

¶ Statutũ tollens modum procedendi fm equitatem cano nicam et reducens illud ad rigorem iuris ciuilis non valet p quod dici potest q' non valet statutum per quod dispon tur non posse agi in foro canonico ex pacto nudo ul' iuram to uel q' testĩ cum duobus uel tribus testibus non habeat execucionem sed bene valet statutum causam sumariam re ducens ad plenariam quia hoc non est cont̃ iura canonica nõ do·an· de iudi·dilecti v·cca intellectum predicta vera de iure canonico ꝯ de iure ciuili valet statutũ i p̃mo casu

vnde statutū q actio debeat exp̄ri in libello valet fm ius cau
le nō e·c·p̄ult col'

¶ Statuta laycorum an comprehendunt clericos ad fauo
rem ip̄orum clericorum Vide pe·mo·m c·fi·de offi·dele·li·
vj·in prin·

¶ Statutum iuratum an possit reuocari per statuentem
Vide sub verbo dispensacio ·ff· dispensare potest epūs cont̄
papam

¶ Statutum inferiorus a principe prohibens appellari nō
valet quia est in reseruatis principi·l·i· in fi·ff·acqui·app·
nō li· et nō bar·m·l· omēs p̄pli de iuth·et int̄ Vide distinctō
quam ibi facit in tercia questione principali et bar·m·l·cū
de consuetudine ·ff·delegi· et in pace constancie p̄incipali
et bar·m·l· cum de consuetudinē ·ff· in causis et Jo·an·m
c·fi·de app·li·vj· in no^la et idem in consuetudine ut nō bal·
c·si contra ius uel uti·pub·l· prescripcione vnj· col· Vide ·s· ff·
statutū ep̄i

¶ Statuta qualem int̄pretacionem recipiant vide plene per
bar· in ·l· omēs p̄pli et Jo·an· in regula pro possessorio in
nouella

¶ Statutum q̄ quis possit pro debito carcerari valet licet
dv·contradicat ut nō bar·ff·de condi· et demō·l·ticio cen
tum rclicta

¶ Statutum disponens de crimine de casu accusacionis an ha
beat locum si proceditur per inquisicionem Vide bar· m·l·
quera c·de fals et in·l· non solum ·ff· quamquam ·ff·de
minor et per ange·in repet·si violencia vlt̄ colūp·c·de
bono va· l· nj·

¶ Statutū non extenditur ad casum fictū q̄n ficcio ē simp^r
secus si est connexa priuilegio puta si fingatur quem esse
talem et q̄ uti possit priuilegio corū qui sunt vere tales nō
bal· c·de proba·l· siue possidetis v· sed quero an priuilegia
ti et Jo·an·in c·fi·de consue·li·vj· sup v·p alios in nouella
dicit etiam ibi Jo·an· q̄ dispositum in casu vero habet locū
etiam in ficto in hijs que non sunt contra ius quod nō tū
hoc videtur contra·l·nj·ff· hec vera ·ff·de neg̃ Vide om̄o
do·de sanc·ge· in dicto c·fi·et vide sub ūbo absens in seruicio
legati Vide·s·ff· statutū si dicat et sub ūbo absens ·ff·i·et ij·
Vide bal·in·l·nj·ff· hec ūba ·ff·de neg̃ adde q̄ statutum
in casu vero extenditur ad fictū q̄n ius equipat casū fictū

vero ut nō do. an. de sanc. go. in dicto c. fi. et nō glo. in c. suscep tum de rp. li. vj.

¶ Statuta laycorū disponencia ēca substanciam uel solempni tatem uel accidencia matrimony an valeant vide Jo. an. de hē. statutum .i. li. vj. in nouella et plenius per do. an. in c. i. de spon. et vide bal. qui dicit contra Jo. an. in .l. omnem C. ad tcull ad fi.

¶ Statutū concernes comodū singulorū quia transiunt in contractum non est reuocabile nisi consenciatur quod est vñ quo ad non subiectos sed quo ad subiectos potest eciam eis mutꝫ reuocari quod maxime vsū est qū causa obligacois est a solo statuto inducta quo casu sicut illud ius positiuuz p statutū inducit Jta p ītm statutū reuocatur nō do. an. de osm. cū a. vnj. col' v. nō diligent'

¶ Statutū qꝫ debitor possit se tueri prescripcione quinquenij si infra illud tempus creditor non pecyt non valet nec ser uandum est maxime in foro canonico nō Jo. an. in c. fi. de excep. li. vj. in no^la et vide sub ūbo prescripcio .ff. p̄scripcō procedens

¶ Statutū inducens symoniā non valet et qū symoniam inducat vide do. an. in c. cū a. de consti. xxxij. col v. uemo ad vl^m nō^le

¶ Statutum laycorū factum in fauorem eccl̄iarū et cleri corum^m valeat et liget vide sub verbo consuetudo .ff. consue tudo laycorum

¶ Statutū si remouet omē̄ exceptiom an nichilo possit alīq exceptiō oppon ul' saltim iudic officiu implorari uel via denue ciacionis euan^cc agi vide bar. in .l. i. ff. q vi aut clam et do. an. in c. Jtem cum quis de resti. spo. et de offi. dele. ex parte y. et vide sub verbo reseriptum .ff. rptum p quod mandatur

¶ Statutum loquens de ltīmo non comprehendit ltīma^m il ltīme natū si ltīmacio est collatiua uel dispensatiua Si autem est restitutiua tunc si talis ltīmacio fit de uīr cōi ex viribus matimony subsecun veri uel opinati comprehenditur in statu to secus si legittimacio fiat ex rpto ut nō do. an. in c. per venerabilem qui fi. sint le. xxnj. colump. Vide omo. ff. ff. proxmo

¶ Statutum loquens de filio comprehendit eciam filiū nā lem tm̄ ſ non incestuosum et naturalis de ꝑpria natus

ex concubina in domo retenta licet ex cõi vsu loquendi quilibz natus ex soluto et soluta dicatur naturalis ut nõ Jo. an. in addi. spe. in n. qui fi. sint le. super ru ca et idem nõ Jo. an. in dicto c. p veñbilem c. ti. xxvij. colũ bar. autem sentit indistincte q quilibet filius comprehenditur qua pr et filius sunt nomina nãtꝝ et ita naturalit filius est natus ex mestru sicut ex concubina ut ipe nõ in l. fi. c. de v. sig. et in l. tutelas. ff. de capi. dv. bar. autem sentit q nullus filius comprehendatur nisi filius et ltimus ut nõ per eũ in l. filiũ. ff. de hys qui sui vl alie mv

¶ Fiscus curie pro iure suo est nõ ro. sclu. cccxxxvij. et nõ glo. in c. i. de sũ. tri. li. vj. et est tex. in c. licet et c. quaꝝ grauũ de cri. fal. et de consti. ex lris

¶ Stipulacio facta alteri licet non valet nec ei aliquid acquiratur si tñ quis stipulatur nomine alterius directa actio queritur stipulanti et vtilis ei cuio nomie stipulatur nõ glo. de pcu. constitut et vide glo. de vsuris q̃q̃ li. vj. sup verbo possit acquirere xxj. q. vij. quociens corũ oculus que videtur velle q de equitate canonica alteri per alterũ acquiratur cui concordat ro. conclu. ccxlij. Jo. an. dicit q glo. in dicto c. quociens procedit ut agi possit via denũciationis evangelice sed non iure ordinario ut nõ per eum in probemio decre. in prim. in glo. sup ibo seruus vbi plene declarat an alteri p alterum acquiratur Jo. an. dicit q alteri absenti non acquirit ius nec actio nomine pro eo recipiente nisi interueniat nũc cius ad epistola uel nisi aliquo pro eo recipiente sequatur ratihabicio ut ipe nõ. in ti. de cessi. ff. consequent in prin. et vide sub ibo absens

¶ Subiectio qualiter probetur vide sub verbo epũs. ff. epũs fundat et. ff. epũs probat vide sub verbo crucis in prin.

¶ Surrogatus in lre et ius q defũcto tpre sui obitus competebat quomõlibet intelligitur surrogatus eciam ad possessionem quam defunctus habuit licet expresse hoc non adiciatur in surrogacione quia possessio quesita iuris est nõ ro. conclu. lxvij.

¶ Surrogatum sapit naturã eius in cuio locũ surrogat ut li. pen. c. ecclesia sancte marie et. ff. siquis cau. l. si eũ ff. qui muniarũ

¶ Subtilitas caulloſa et vana reprobat Subtilitas autem

rõnalis ad intellectm iuris ꝺmẽdat nõ ꝺo·an· ꝺe iudi·ꝺilecti v· opp·q; subtilitas

¶ Successor vlis nõ causãs ius a ꝑdecessore et successor in dignitate an possit et debeat uti iure ꝑdecessoris tam passiue quam actiue vide plene per ꝺo·an·de iudi· qua v·v·veniõ ad primũ et v·veniõ ad secũdum et v·veniõ ad quartũ et vide sub verbo

Exceptio ·ſ·
Instancia ·ſ·
Iudex ·ſ·
Pactum ·ſ·
Priuilegiũ ·ſ·
Rescriptus ·ſ·

¶ Successor vlis uel singularis an possit conueniri coram eo coram quo poterat predecessor Vide plene per ꝺo·an·de iudi· qua v·v·veniõ ad pmũ et vide sub ubo iudex ·ſ· iudex ordinarius ul' etiam delegatus

¶ Successor vlis uel singularis an placiatur eandem execucionem sentencie uel alterius iuris quam pat poterat predecessor vide sub uerbo Execucio ·ſ· execucio sentencie pot fieri et ·ſ· sequẽ

¶ Successor in beneficio defuncti licet succedat in beneficõ non succedit in iure quod competebat defuncto sed illud ius extinguitur cũ nouũ ius in personam successoris incipit et creatur nõ Jo·an· in c·Si us contra quos ut li·pen·in nouella sup glo·ul' in li·vj·de ꝓben· si tibi absenti sup ubo non acquiras c·l·ĩ no^la Vide sub ubo ꝑlatus in prin·et in c·ex pte vbi pont Jen sup ubo interim de arbi·in no^la et in spe·c·n·de sen·ſ· nũc de effectu in fine

¶ Sũmaria cognicio qualiter ordinem iudicij requirat et an in ea sit necessaria litis contestacio Vide sub verbo lis ſ· litis contestacio non acquit quem vide sub ubo iudex

¶ Sup hec dicto qnqz deserunt rei et exponitur pro de qnqz p' pt' uel cont' qnqz nõt gẽrũ qnqz locũ nõ ꝺo·an· de ẽst·spo· in lris in prin·

¶ Suspectus de fuga dicitur ille qui nõ possidet ĩmobilia in loco delicti ut Jo·an· de sen·ex· si clericos super verbo ne fugiat li·vj·in nouella et vide sub vbo debitor ·ſ· debitor non censetur

¶ Suspensus est ipõ iure omis notorius homicida ul' noto

rius heredeus et quilibet notorius pctor qui de pcm omisit qđ ecīa po pmiaz pactā impedit ordinis execucionem nō Jo. an. de symo. p tuas y. et vide sub verbo clericus. ſſ. dico qū dicit suſpensus cū milt. ſſ. sequentb

Excoicatus. ſſ.

Sentencia. ſſ.

Symoniacus. ſſ.

¶ Suſpensus an ſit inhabilis ad beneficia obtinenda et pri uetur obtentis et plura alia de ſuſpenſo vide ſub verbo clericus

¶ Suſpensionis appellacione in dubio intelligitur quis ſu ſpensus ab officio ut nō do. an. de iudi. ac ſi clericus in pr. ſuſpensionum cumm varie ſunt ſpecies ut glo. in de cupietis de pe.

¶ Suſpensus ab ingressu ecclie nō ſolū intelligit phibitus in suo ordine in eccīa miſtrāe ſ nec debet in eccīa cū alijs mi niſtrantibus interesse potest tū per ecclesiam transire et ext in suo officio diuīa celebrare nō Jmo. de sen. ex. c. sacro in vbo ingressum pōt ecīa iurisdictionalia exercere ut p glo. et do. an. in dicto c. sacro

¶ Suſpensus an pōt fructus bñficōrū suoz durante ſuſpenſiōe vide do. an. de eta. et quali. cum bone et de app. paſtoralis ſſ. verum

¶ Suſpensio an in dubio intelligatur perpetua uel tpalis et ſi limitata est respectu certe persone an ceſſante causa fi matur ſuſpensio Vide Jmo. et Jo. an. in c. sicut de coha. de et do. an. in c. cū bone de eta. et quali. et de offi. ex lris

¶ Suſpensus non est ipſo iur ab executione ordinis qui añ etatem legitimam promouetur ad ordinem ſed est ab homine ſuſpendendus ut patet ex tex. c. vel non est compos de tempo. ex. et ibi nō Jo. an. et do. an. Idem archi. lxxvij. di. placuit

PANTVH et dumtaxat hec dictiones taxatiue ponantur in lege tū extendi tur eciam ad alios caſus ſimiles virtute aliarū legum ut nō p glo. et bar. c. de pdi. in ob es alienz

¶ Tempus futurū verificatur ec in pāti de v. ſig. l. verbū oportebit

et nō glo· m de·1· ſub ūbo noticia de concel· preben· ſt pns qui reſpiat eciam pretēitum et futurū Vnde dixit Jmo· hūc vſum pns confuſum pnt non hꝫ vſum ſt nō ro· concu· xix· ſt vide ſub ūbo ēmiō p totum

¶ Tempus non ſolum anni et menſis ſed eciam dici delicti et conētus tenetur actor exp̄mere ſi reus petat ne alias ſibi defenſio auferatur nō bar· ff· de accu·l· libellorum et de pu· in· l·is qui reus Quod eſt verum eciam ſi ex delicto ciuiliter agatur ut nō ſub ūbo libellus ·ff· libellus eciam in ciuilibus Quid ſi de ēmine excipiatur contra teſtem uel aliter an excipiens teneatur ſpecificare locum et tempus delicti Vide Jo·an· in c·fi· de pur·ca· et in c· pn̄cīi de teſtib·li·vj· in nouella ſup glo· no· pro

¶ Tempus qn̄ non eſt preſcriptum ad aliquid agendum cenſetur actum ut fiat qn̄ p̄mū poteſt ·ff· de contrahen·l· hec ven dicio ſed tex· aluer velle videtur in ·l· quod ſi nolit ·ff· ſi qd ita ·ff· de edi·edic· Vide bar·ff· de v·obli·l· ſi quis arbitratu v· quero qn̄to tmpe

¶ Tempus an computē de momento ad momentū Vide ſub ūbo timo ·ff· tim̄ dies

¶ Tempus an date rp̄tn uel pn̄tationis patroni uel collationis beneficij inſpiciatur quo ad qualitates impetrant uel preſentati vide ſub verbo beneficium ·ff· beneficiū impetratur

¶ Tercus an poſſit execuciō fiē ſi aliū impediē vide ſub vbo reus in prin· Excepcio ·ff· excipe

¶ Territoriū ꝯſtit̄ ſumat Vide glo· in cle· ne romam ·ff· ſaīe de elec·

¶ Terminus licet ſit ex grā datus poſt alios plures t̄mos adeundū actū excipiendum aſſignatos poteſt pars monita omīa in illo t̄mō vltimo facē que potuiſſet in p̄mo no·ro· concu· cxxxv·

¶ Termiō ſi aſſignatur hodie ad ſiam audiendam debet iudex expectare uſq; ad ultiam horā t̄mū nō bal· in ·l· liber homo ff· decē de vbo· obli·

¶ Termiō ſi datur ad ſoluendum hodie non poteſt creditor agere niſi in fine dici ut ſi dicatur promitto tibi hodie dare decem Secus ſi termiō apponatur ſolucōm puto promitto tibi decem que hodie ſoluam ut nō bar· in ·l· liber homo ·ff· dece de ver· obli· Item ſecus in t̄mino vltiori quam hodie ut ſi

ꝓmittatur dare vy · vl' febr' qua tūc non potest pen nisi in fine
vl' ut patet in tex· et glo· in dicto ·ſ·. decem et facit ·l· ſi decem
cū peciero

Tertio ſi ē aſſignatus ut ante xx· dies aliquid faciat xx̄
dies mediū in t'mīo et ſic intelligitur aſſ xx· diem comple
tam Idem ſi dicatur infra xx· dies nō Jo· an ·de app· ꝓterea y·
ſiup v̄ ·ſ· xx· dies ·ſ· ſ· xx· dies

Terminus ſi eſt datus hoc modo q aliquis infra ipm ter
minum compareat uel quid aliud faciat poteſt quilibet die
pendēn termīo comparere uel facē Secus ſi dicat q in termio
compareat uel faciat quia tunc vltima die comparē' ul facere
debet ut in cle· q̄us de app· in glo· no quia et vide oīno quod
ibi nō Jo· an· et nō bar· in ·l· qui an vl' ff· de ver· obli· et vi
de· ſ· ſ· ꝓxiō

Termī dies an computetur in termino ſta q fiat compu
tacio de momento ad momentum dic ſm bar· q ſi iudex dicat
do tibi t'minū trū dierum non computatur Sed ſi dicat hinc
ad tres dies tunc computatur ut nō bar· in ·l· i· ff· ſi quis cau
ꝓ ꝓmo dicto eſt caſus in c· ſolet de ſen· ex· li· vj· vbi patet ſm
archi· et Jo· an· in nouella q in termino vnj· dierū tibi dato
a lege non computatur dies termini Sed Jo· an· in cle· ſicut
appellacōn ad fi· de app· diſtinguit q aut terminus ſtatuitur p
dictōm notantem extremitatem ut abhinc uel abhac hora et
computatur aut per dictionem que denotat extremā mīnā
et tunc eſt idem ac ſi nulla dictio notans extremitatem ap
ponatur Quo caſu dicit q ſi ſtatuitur terminus ad tollendū
priuilegium ſpāle contra ius tunc computatur Si ſtatut'
ad aliud refert aut curſus termī ordinatur ad fauorem et
computatur aut computatur ad odiū et tunc ſecus et hec ſūt
vera niſi ius aliud exprimat quia tunc in caſibus ſuis ſtan
dum eſt ei quod ius determinat Sed predicta intelliguntur
in dubio Hec ob· quod idem Jo· an· nō· in c· ſuper eo y· in fi·
de app· Vbi dicit regulariter t'mī computatur de momento
ad momentū niſi ius exp'mat contrariū quia illud recipit
limitationem q̄n curſus termī ordinatur ad fauorem et ita
loquitur c· ſuper eo in t'mīo dato iudici ad faciendam eam
Secus q̄n curſus termī ordinatur ad odium et ad penam ut
in t'mīo dato parti ad appellacionem proſequendam p cuius
lapſum tollitur pti ius defenſionis de quo loquitur cle· ſicut
Sed Jo· an· dicit q aut terminꝰ ſtatuitur a tali tempe aut a ti

die ꝑmo casu computatur de momento ad momentū 2° casu nō
ut nō ꝑ cū in addi. spe. in ti. de dila. ff. i. v. si pone Vbi autē timo
non statuit a tali tempore nec a tali die sed simpliciter datur
terminus octo dierū non computatur de momento ad mom
tum nec dies terminū computatur in termino ut nō Jo. an.
in dicto c. solet licet decisio vbi aliter dicat conclusione cc
ny. Bal. etiam aliter dicat C. de app. l. eos. ff. sinautem vbi
videas

¶ Termo ꝓsequēde appellacō non currit pendente compro
misso de consensu partium facto secus in termio appellacō
intꝑponende fm pau.

¶ Termio autē datus ꝑ ad testes examinandū nō currit nō
ro. conclu. cccxlvj.

¶ Termio appellationis prosequende non currit ei qui agit
super attemptatis vmo etiam tempus ꝓtensionis fiende post
sententiam super attemptatis latam cit de fatalibus subditen
dum ff ꝑdicta ꝓcedūt in eo qui obtinet sup attēptat secō si suc
cūbit quia tūc sibimet impedi tū ꝑsumit Jdeo tpꝝ ei currit
nō ro. conclu. xcix.

¶ terminus siue tempus consecrandis epis quod est trium
mensium post electionem et confirmacionem non currit nisi
habita pacifica possessione bonorum administracionis ut
patet in tyc. et glo. de elec. cum in cunctis et c. ti. c. cōmis
sa li. vj.

¶ Terminus quantus a iure statuitur volentibus agere de
contemptu Jdeo quia in permutacione collacione uel electōe
beneficij non fuerunt vocati vide ffe. in trac. primi. q. xxxj.

¶ terminus assignatus a iure ordinario ad conferendum be
neficia ad eius collationem iure proprio uel deuoluto spectā
cia qū incipiat currere Vide sub verbo epūs. ff. epūs et. ff. epꝰ
ad quem

¶ terminus assignatus a iure ad probandum exceptionem
ex̄cois iudicialit oppositā qū incipiat currē Vide sub ūbe ex̄ta
cio. ff. ex̄catus cū pent

¶ terminus statutus ad exceptiones opponendum licet sit elap
sus ꝓ hoc nō ꝑdicitur via implorandi officiū iudicis ut impoā
tur silencium actori cui quem exceptio competebat licet in tēmio
oppositā non fuāt nō bal. C. de reiuen. l. domū ff vide bar. in l.
i. ff. i. ff. qō vi aut dam an autem post lapsum terminī possint
oppom exceptiones ante post tēmiū uel etiam ante ante sed

postea ad noticiam partis deuente vide sub verbo exceptio·pr· exceptio quelibet

¶ Termū si nō sint debite fiuati et mandat auditōi q omēs tmios debite nō fiuatos repetat infra octo dies illi dies intelliguntᷣ vñles non continuu nō ro·ordi·cxxxj

¶ Terminus omis post litem contestatam datus censetur peremptoiō eciā si non exp̄matur ut ipō lapso termio ad excipiendum dato nō pōt amplius excipi nisi p viam restitucionis uel nisi pars uiret exceptionem de nouo ad eius noticiam peruenisse nō Ro·ordi·xxxj·

¶ Termiō ad probandum dato elapso licet non admittatur probacio per testes admittitur tñ per fidē et scripturas quia talia non requirunt tempis tractū longū nō Ro·condu·xxxj·ymo eciam postq̄m est conclusum in causa possunt de equitate vote produci mistrā eciam in causa ꝓphana nō ro·ordi·clx·Sed nc pam est si ēmus finitꝰ fuat ꝛcipiantur ee testes sup nouis articul' ptinēnb et admissibilib nō Ro·ordi·cccl xxv·vide plene p to·an·in c·licet cam de probac

¶ Termino ad producendum instrā dato elapso possūt michi nimis instrumenta produci si ius aduersary non est lesiz nō Jo·an· in cle·sepe ·pr· et quia posiciones super uerbo non obstante de ver·sig· sed et si lesum sit produci possunt peruen alio termino ad testes in partibus per remissionem producendos assignato ut expresse dicit tex· in dicto·pr· et quia posiciones

¶ Termino ad articulandum dato elapso in causa prophana et iure ciuili debent admitti articuli qui sunt de iure dantis diumō dentur ante conclom et de hoc ibi glo iure sin equitatem ꝛ de iure forte aliud esset nō ro·condu·xcvij· Sed in causa ēminali eciam ciuiliter mota non debent admitti articuli ex parte actoris secus in beneficialibus et matrimonialibus in quibus possit procedi sine figura iudicij ex pte autem rei in oīi causa debet admitti articuli dūmodo sint mere defensorij·i·tendentes ad absolutoriam non ad adiudicatoriam obtinendam et diumodo dentur in termio ad excipiendum assignato puta in ēmio ad dicendū contē articulos quam ille qui datur actori ad articulandū et si reo differt usqꝫ ad octom ad articlandū nō debet audiri quia pfūt tm hoc facē nō Ro·ordi·xxxj·

¶ Termio articulandi elapso non debent admitti obiectiua nisi in vim specialis remissionis que si in p̄ma mīstancia accidat

pro articulis obiectuus et male specificatis admittend' dūmō als
sint probabiles lapsu t'mi non obstañ extenditur dicta cōmissio
ad 2am uel 3am instanciam ut in eis post t'minū possit ꝓbāe
cū in eorū t'mis potest de iure cōi probare non probata in p'ma
instancia Et hec vera nisi articuli non possent alio modo spe
cificari ut quia negatiua quia tūc eciā in 2a et 3a instancia po
eorū t'mos ꝓbari poterūt dū tñ in t'mio sint reproducti nō
ro· conclu· lxxxix·

¶ Termio quilibz si assignat' in curia censet' pemptorius Si
extra curiam distinguitur an sit vnus uel trinus et an cū con
tinuacōne uel sine nō do·an· de except· c· pastoralis v· ꝙro
an procedat

¶ Terminus qñ assignatur ad exceptōes ꝓponendas et in t'mo
opponitur vna exceptio interim quod de illa excutitur non c'rit
tempus ad proponendum aliam p'me contrariam si probabili
ter non credit p'mam sibi competere nō bal· c· de mutu· testa·l·
contra maiores Et idem dicit ibi in ꝓncipio cam nulli' sñe
q' interim nō curat sibi tpus appellandi sup quo vide sub ūbo
appellacō ·ꝙr· appellandi tpus

¶ Testamentū valet de iure canonico si fiat p'nte pbro proch
te testatoris et duobus alijs testibus nō Jo·an·de testa· cū esset
quod limita nisi testamentum fiat ad pias causas quo casu va
let in p'cia duorū testiū eciam sine pbro ut nō Jo·an· in dicto c·
cū esses et in c· relatum c·n· Jo·an· in dicto c· cum esses dicit
q' de rigore eciam sine pbro valet cum duobus testibus ydoneis
eciam ad non pias causas nisi de consuetudine contrarium ser
uetur ſm cum Spe· in n· de instru· edi· ꝙr· compendiose v· ſtrez
p ius canonicū tenet p'mam opi· sed addit q' si essent quatuor
testes sine pbro valet testamentū in oñi causa eciam nō pia Et
ita cōsuluit Jo· cal· sup 11ca de testa· cōsilio vij· Et tenet doc· p
fatu q' hoc ius canonicū eciam in foro seculari in t'ris eccie
subiect' locū habet

¶ Testamentū potest incipe a tacita vulgari si institutus dece
dit post mortem testatoris Idem si decedit eo viuo et postea tes
tator statim moritur secus si diu vixit post mortem instituti ut
nō bar· in·l·i· ff· de uul· et pu· Quod limita in vulgari taci
ta contenta pupillari facta ab hys ūbis si heres erit et in pupil
lari etate decesserit quia talis substitucio non est ꝓp'rie pupil
laris ſi compendiosa comprehendens vulgarem de ꝓpo sig'fica
to tūc eñ nō dicitur vulgaris tacita sed expressa ut per eam

omũ casu potest testõu succedi ut nõ bal. in l. pceby pnte carta ny. col' c. de impu. et ali. sub.

¶ Testamentũ pmũ habens clam derogatoriam tollitur per 2m licet de illa cla non faciat spalem mentionem nõ Jo. an. de excep. pla. c. i. li. vj. et dicit hanc esse modernam opinionem quam etiam tenuit in c. i. de consti. c. li. et in v.a quod semel et hanc tenet bal. c. de legi. l. linamu et de testa. auc. hoc mt liberos qõ fatetur bar. vm qm non est nisi vnũ testm del' ny. Idem qm vl tm est iuratum uel in actis minuatum Vel fit post lapsum decenny a tempore prioris testamenu Vel qm ex aliqua cõiectura apparet testatorem voluisse pmũ reuocare ut nõ bal. c. de testa. l. sanctimus Sed fre. consilio xlvij. tenet q nõ sufficit reuocare pmũ nisi in 2o fiat mencio saltẽ in genere de cla derogatoria i pmo posita Vide archi. ny. q. ij. ultima volũtas et fran. in cle. i. de sepul. et spe. in ti. de mistru. edi. ss. compendiose v. quid si in pmo

¶ Testamentum an debeat habere testes rogatos et an presumantur rogati vide sub verbo testi. ss. testi' testum

¶ Testamenta si reperiantur duo eadem die confecta nc appet qõ sit pius ul' posterius cui standum sit Vide archi. ny. q. ij. vltima volũtas et plen p glo. et bar. in l. i. ss. i. ff. de bo. po. fin ta. et per Jo. an. in c. pnte de rpt li. vj. in pma glo. super ea in nouella tit vide omõ sub ubo procur. ss. procur. ss. procures duo

¶ Testamentum in quo filio aliquid relinquitur alio nullo qm institucõis non valet quo ad extraneos sed inter liberos valet non ut testamentum sed ut voluntas intestati qm iudex in diuidenda hereditate seruabit maxime si testamentum heat clam si nõ valet iure testamenti valet iure codicillorũ quod est nouum dictũ dei et ex omnibus optimis nõ Jo. an. de testa. Raynucio ix. col' v. ad 2m

¶ Testis depositio siue dictũ pocius intelligit secundum uulgarium qm suum intellectũ nõ Jo. an. de coha. de. vra ult' carta in pma col' vide sub ubo
Citacio. ss.
Conclusio. ss.

¶ Testis si deponit per verba iuris in casu pmisso et interrogatus quis eum docuit dicat q aduocatus partis ul' ps non probat quia apparet subornatus maxime si dicit pro causam notam secus si ante uel etiam post sed ab alio

dicit ut nō do·an· in dicto c· vrā vltē carta in principio

¶ Testis licet in principali dicto uel in causa seu cōe dicti ī debeat deponē p ūba urē si tñ data certificacione ex sensu cōporeo postea mtrogatus subiungit p uerba urē de essencia eius quod deponit ꝓbat nō do·an· in dicto c· vrā ultima carta in prin·

¶ Testis cuius dictum non probat non assignata causa de qua non fuit mtrogatus et quam ad probacōm dicti sui assignare debuit ceiam non interrogatus potest reuocarī et repeti nō do·an· in dicto c· vrā vltā carta in ꝑma col' ad hoc facit quod nō ſmo· in c· p tuas de testi· in co q' dicens quem ꝑscripsisse et non interrogatus nichil dixit de titulo potest repeti Sed contrarium dicit Jo·an·in c·frīm' c·ti·q·vj·

¶ Testis si dicat quem esse infamatum penes bonos et grāues non probat si illos non nominat ceiam si non mtrogetur de nominibus quia non testis sed iudex habet iudicare quis sit bonus et grauis ut nō do· an·de remū· super hoc vij·col' et Jo· an· de accu· cum oporteat super verbis non subito et in c·q̄ liter q· super ūbo honestis Sed ſmo·dicit ibi non esse necesse q' eos nominet tñ contrarium in dicto c· cum oportet et illud tucius est et seruatur ut ibi nō per do·an· in v·quero vij·Vide do· an· in c· cū causam ·1·de testi·v·nūquid aūt indistincte

¶ Testis si dicat q' talis legit alter testis dicat q' talis dixit ꝓbāt quia legē et dicē equipollent nisi legē foret de sba nō do·an· in dicto c· vrā v· nō q' legē

¶ Testes deponentes de auditu alieno sufficient' ꝓbāt in fact' antiquis in quib memoria de facili nō ītinet nō do· an· in dicto c·vrā·l·j·col' et in pnte car·in fi· et vide sub ūbo ꝓbacō ·sſ·ꝓbacō de auditu

¶ Testis an possit deponē p scripturā vide spe· in ti·de testi· et bar·in ·l· theopompus de do· prele· et bal· c·de testi· l·urē urē Vide·ſ·sſ· testis nō deponit

¶ Testes qui non examinant ad eternā rei memoriam sup aliqua exceptione uel defensione debent examinari p illū iudicem qui competes esset si actor agēt quod est nōd ut nō do·an· de urīs quituall v·vemo ad em

¶ Testes recepti ad eternam rei memoriam ante lit' ord' propter periculum mortis uel absencie non probant nisi animum agat qui illos recipi fecit nō do·an· de confir·

vti· m dilecte

¶ Testes affutur nl' mortuu possunt recipi ante lit' cōt' ee sup arnal' nō admissis obiectnis nl' forte nūq̄ admittend' nō Ro· cōdu· ccc lxxvij.

¶ Testiū ee nō affuturoꝝ recepcio sup articulis expisse non admissis valet in materia attemptatoꝝ et in causa bñficiali dū tū arndi sint de nr' dam' et tm̄ als consuet sint fuati nō ro· cdu· cij·

¶ Testes duo pbāt testamentū factū nō do· an· de coha· clevā pnlt carta in fine

¶ Testes etiam non iurati et ptr non vocata possūt recipi super fama et super notorio et super ſtmitate persone nr' cont' tales esse admittuntur nec alique exceptiones nō do· an· in dicto c· vēā xliij· col' et vide sub vbo notoriuz ſ· notoriū quocienscūq;

¶ Testes non iurati licet non faciant plenam probacom facuīt tū presumpcionem gñ sint graues persone nō do· an· de pruil' cum olim· i· in vlt' nō' et in vbo glo· ij· opp· et vide· ſ· ſ· tells recepn ptr

¶ Testes non debent regulariter de necessitate esse rogati nisi in certis casibus in iure expressis no· ro· conclu· ccc lvj· ſdē nō do· an· in c· ex ptr in fi· de spon·

¶ Testes testamenti ad pias causas condit non requirit' rogati C· de ſa· sanc· ec· l· i· in fi· ſdem in testamento inter liberos condito ut nō glo· in· l· fi· in fine C· de condi· et idem tenet bal· in auc· quod sine C· de testa· Secus in testibus testamenti milit' ut patet in· l· diuus ff· de testa· mi li· l· milites et· l· pamphilo ff· ꝓpositum dele· ij· et nō glo· plene C· de testa· mili· l· milites et illa glo· relata ad tex· q̄ loquitur etiam de testamento inter liberos videtur cōt' glo· dicte legis fi· de codicillis tu dicas q̄ glo· in· l· milites loquitur sm antiqua iura anti· ſ· ex imperfecto in· l· hac ꝛisultissima C· de testa· sed de iur' canonico non requir' q̄ testes testamenti sint rogati ut nō do· an· de testa· c· cū' alles

¶ Testes testamenti non ꝓsumit' rogati nisi se subscripse rint uel nisi notarius dicat pntibus talibus testibus ꝛc Illam sub illo verbo ꝛc includitur rogacio ut nō bal· C· de testa· l· hac consultissima in prin· Vide bar· in· l· sciēdū de v· ob

¶ Testis an p̄sumatur citatus eo ipō q̄ se p̄tat ad testifi
candū vide sub ūbo citacō ·ss· citan p̄sumit
¶ Testis potest deponere de facto suo eciam negatiuo q̄n
de ipō facto non agitur ad comodū uel incomodū testis
ut nō Jo·an· in r̄ sine possessione li·vj· in solone q̄stionis
ibi posite Quod est vñ q̄n testis non est affectionatus ad fac
tum ut nō de elec· cum dilecti super ūbo et litres et idem
tenet ibi do·an· in v·2° opp/Sed Jo·an· in addi· spe· in n·
de testi· ss· opponis v·sed pone q̄ administrator dicat q̄ test
i non adhibetur fides si deponit de facto suo ex quo pos
sit sibi ascribi laus uel vituperiū et ita do·an· consuluit in
arbitratore consilio xxvij·bal·dicat q̄ licet non agatur de
comodo ipius testis in causa si potest tñ certitudinaliter cō
modum consequi repellitur ut suspectus puta in eo se sol
usse usuras alicui contra quem usurarium agatur p aliū
et constitucio synodalis disponit q̄ probato illi quo usu
rario p testes eciam singulares omēs contractus sin presu
mantur usurary tunc testes de facto proprio deponen
tes non probant nisi protestentur q̄ ex eorum testimō
nio non velint aliquod ius acquirē ut nō bal· in·l· dic
tanuby c· de testa·
¶ Testis qui si alȳ viua voce deponēt censeret inhabilis et su
spectus puta cōtractus ul' psonata pōt esse testis in instrō ad
miniculat fidem instrī et sic vox mortui plus opatur quā
viua quod est mirabile ut nō do· an· de transac· ex litis v·ℓ
ut expediam
¶ Testes ab una pte ḡduci examinari debēt sin interrogatoria
per aliam partem data et a iudice admissa alȳ eorū dicta
non probant sin hosti· Jo· an· et do· an· de testi· cum causam
et qualia interrogatoria fieri debēt videglo· c· pruciū
e· t· li· vj·
¶ Testis an videatur renūciare iuri quod habet in re super
qua int' alios cōtrahit et ipe ut talis adhibetur Vide sub ūbo re
nūciacio ·ss· renūciare videt' testi
¶ Testis ad probandum memoriam extare ul' non extare
qualit' debeat deponē Vide Jmo· de v· sig· veniens li· vj· et in
c· quid p nouale e· t· in antiquis et oclude ut nō Jo·an· in
dicto c· quid per nouale et in c· i· de prescrip/et conclude
ut nō Jo·an· li· vj· in glo· b· et plenissime p spe· in h· dep
ba· ss· i· v· ultimo requiritur usus ad finē ·p· in·l· y· ss· Idem

labeo ·ff· de aqua plu·ar· addūte tñ q oportet testem super hoc deponentem esse etatis luy·annorū uel saltem q ante le· annos q° audire incepit que deponit fuit doli capax ffrm oportet q· si id super quo deponit sit tale qđ per xl· annos maxime lapsos possit probari de visu q tunc testis de visu illorū xl·annorum et de auditu aliorū precedentium deponē debet ut siquis vult probare possessionem suam et predecessorū suorū cuius memoria nō la· m c·i· de prescrip·li·vj· ff et est ratio fin cum quia probacio tam temporis ideo admittitur de auditu quia difficilima est ergo cum facile sit probare possessiōz xl·annorū de visu debet pro illo tpre de visu probari et proanterioꝛ de auditu

¶ Testes ꝓducti corā arbitratore in figura tñ iudicij faciunt fidem coram iudice fm but quod nō placet do·an· quia factus arbitratoris non est iudiciale uel quasi ut nō do·an·de iur iur quātaullis v·xuj·

¶ Testis si dicat ꝓmo se nichil scire postea ex intervallo rediens dicit se recordari et deponit vltima depositio nō valz secus si statim reverteretur et se corrigeret no· ro· cōclu· cclxxxj·

¶ Testes producti in possessorio si deponunt aliquid sup eo quod pertinuum suspensum concernit non probant illud qa extra materiam de qua agitur et super eo super quo iuris dictio iudicis est suspensa deposuerunt no· Ro· conclu· cccxvuj·

¶ Testes inducti ad vnū finem non probant ad alium finez ideo publicatio ꝓmorū non impedit productionem aliorum uel etiam econtra quia fit ad aliū finem licet tendant ad idem factū probandū nō do·an·de test· venies y· et de ēst·sposollicate Vide bar· in l·y·ſ· i· ff·de vi·bo· rap· et vide sub ūbo probacio ·ſ· probacio facta ad vnum finem et vide ſ· ꝓximo sequen

¶ Testes publicati in possessorio nō impediūt quo minus sup eisdem articulis uel directe contrijs in petitorio possint alij testes produci quia ad aliū effectū producūt quā ꝓmi nō Ro·cclu· cccxvuj·Vide·s· pxī·ſ·

¶ Testes publicati ad instanciam producentis uel adūsarij si non fuūt rite recepti scilicet lite non contestata ul' ptē nō vocata possūt de nouo produci super eisdem articulis etiā si ps dicerit testificata et idem si dicent q primo valet

corũ depositio secus si dixerint contra uel extra articulos
nõ Ro. conclu. cclxxxvij.

¶ Testes publicans attestationibus non admittuntur super arti
culis directe contrarijs quod est vñ qñ omẽs veniũt ad depo
nendum de vẽitate secus si ꝑmi deposuerint de veritate et 2i
veniũt ad deponendum de credulitate quia tunc ꝺpric nõ est
contrarietas cũ quis possit credẽ non solũ vñ sed etiam ẽm
Item ꝑmũ dictũ limita qñ ꝑmi testes plene probant sed si nõ
probant plene tunc admittunt̃ alij super directe contrarijs nõ
do. an. de iudi. ac si dẽa imprim. v. opp. q nuctus in ultĩa
solucione Sed hoc mitiligo qñ ꝑmi testes eoco non probãt
plene quia examinati erant coram iudice incompetente ſtia
q̃ nullit̃ probant Alioqñ si saltem semiplene probarent non
admitterentur alij super directe contrarijs per racionem de.
i. de testi.

¶ Testium publicacio si non est rite facta non impedit qñ
idem testes et alij possunt super eisdem articulis produci nõ
Ro. conclu. clxxj.

¶ Testis lic̃ sit ẽmen obiectũ et ꝓbatũ a tribũno repellat̃
tñ ex hoc pena illig ẽmis nõ ꝓsit̃ nec infamis reputat̃ quia
ad penam principalit̃ nõ agitur si incidenter de ẽmĩe quãtur
nõ Ro. conclu. cxxxvij.

¶ Testis si debet repelli ut ẽmiosus oportet ut excipiẽs cõ
cũ specificet ẽmĩa nec sufficit dicẽ in gnẽ qđ est ẽminosus
nõ Ro. conclu. cxxxvij.

¶ Testis non repellitur ex eo q cũ pte cõt̃ quam producit
litem habuerit ẽm Jo. an. sed si de pñti litem habet dic q
est in arbitrio iudicis quanta fides ei adhiberi debeat non
tñ ex toto repellatur nõ do. an. de iudi. c. i. v. nõ 2o aduer
sarium

¶ Testis potest esse prelatus in causa ecclesie sue nõ do. an.
de iudi. cum venissent v. opp. 2o et etiam in causa spectãte
ad mensam suam ut nõ c. c. v. Inferior autem Jo. an. tenet
contrarium in causa spectante ad mensam in c. Inuisp de testi.
Ist si causa esset inter alios posset indistincte testificari ut
nõ Jo. an. in c. pñcm c. ti. li. vj. super verbo ab eisdem in
nouella

¶ Testificari non potest regulariter layeus contra clericũ
in causa criminali nisi sit de crimine infamatus dicit tñ
hosti. q̃ non admittuntur layci ad testificandum nisi ẽmĩe

sit notorium ut nō do·an·de iudi· cum non ab homine v·veniō ad glo.

¶ Testificari non potest arbitrator sup iustitia laudi siu nec de actis coram eo factis ptimentibus ad lit̄ decisionem quia attestaret in facto in quo posset ei ascribi laus vel vituperium sm Jo·an. liter bar· aliter dixerit ut nō do·an·de iur̄ iur̄ quintauallis v·veniō ad sextum in fine et idem dicit in consilys suis cōsilio xxvij· et vide·ff·p̄ri sequen

¶ Testificari potest iudex de actis p eū fact̄ licet non script̄ et hoc maxime procedit qn̄ testificatur in causa appellacionis ut nō Ro· conclu· lxxxvj· Sed vide plene de iudice arbitro et assessore p do·an· in c· ci a nobis de testi· et idem plenissime dicit quod de aduocato et procuratore Vide etiam per ipm̄ in c· cum dilecti v·2° opp· de elec· vbi etiam tangit de pṡonatu et vide·s̄·p̄ri·ff·

¶ Testis non potest esse aduocatus in causa in qua fuit aduocatus nō ro· condu· ccclxmj· nec etiam in alia causa potest testificari pro clientulo suo donec duret aduocacio sed aduocacione finita testificari potest etiam de hys que in causa mq̄ aduocabat acta fuerunt ut nō do·an· de transac· ex lris v· sed ut expediam Sed vide Jo·an· qui melius loquitur quolibet alio in addi· spe· in ti· de teste ·ff· opponitur v· ti pone q̄ admīstrator Vide plēn p do·an· de test· cū a nobis

¶ Testis esse non potest procurator licet deposuerit officium procurationis nō Ro· condu· ccclxmj· idem si fuit per dim̄ reuocatus in fraudem ut testificetur nō ro· condu· cxcvj· et sicut non potest testificari procurator ita nec sollicitator in causa p dim̄ constitutus Sicut in sollicitatore constituto siue deputato per procuratorem ut no·Ro· condu·c· xlix· Vide do·an· de test· insuper et plenius in c· ci a nob c· n·

¶ Testis esse non potest ille qui est adherens in causa appellacionis p alium interposite no·Ro· condu· ccclxmj· quod est verum etiam si appellacio sit deserta ut ibi loquitur et ratio est quia idem disponitur de adherente quod de principali cui adheret ut nō Jo·an·de accu· et do·an· de test· insup ad fi·

¶ Testis esse non pōt qui h̄t silem cam̄ ei in qua testificat nō Ro· condu· ccclxmj·

¶ Testificari pōt subditus pro rege dño suo nō cy· in·l·

cos C·de test· nisi dns sit talis qui ꝑfitetur subdit⁹ suus me tū inferat ut nō bal· in dicta·l· cos ꝛ in dubio test⁹ subditꝰ nō admittit⁹ ut ibi nō ꝓbar·Vide Jo·an· in addi·spe· in n·de test te·ff·l· v· ꝛ nūquid vasallus

¶ Testis qui nō debuit examinari an examinatus faciat saltem indicii Vide bar· in·l· maritus ·ff·de conquest·et in·l·y·de app· re et ꝓ do·an· de despon·Js qui et de ꝗba·qm contra in fi· et ꝓ bal· C·de test·l· seruos

¶ Testimonii sacerdotis probat confessionem ꝓtoris et penitentiam ei per sacerdotem iniunctam ꝛ non probat satisfactionem ꝓmie et quo ad ipam confessionem et ꝓiam sufficit testimonium solius sacerdotis et etiam sine iuramento fin archi· licet hosti· requirat iuramentū nō Jo·an·de test· testimonium sacerdotis non probat in iudicio C·de epy·audi· auct· arguentes quia non fert ut homo sed ut deus de offi·ar· si sacerdos non possit nec debeat hoc testificari nec probare nec de voluntate ꝙfitentis ut nō Jo·an· de ceriū·lecte in ꝓma glo·y q° facit de pen·di·vy· sacerdos et quod nō Jo·an· post hosti· Vide tex· xxy·q·v· c·hoc videt

¶ testes in causa criminali debent per iudicem cause examinari nec potest examinacio alteri cōmitti C·de fi·instru· auct apud eloquentissimum licet de consuetudine seruatur contrarium ut nō Jo·an· de fideius· constitutus sup glo· pult si tamen testes sint in alia provincia potest etiam alteri examinacio ꝛmitti ut nō per Ja·de are· et bal· in dicta auct·apud eloquentissimū

¶ testificari nō ꝓt fideiussor ꝓ ꝓl sup ꝛtractu in quo fideiussit etiā si principalis sit soluendo nō Jo·an· in addi· spe·m n·de test·ff·l· quid de fideiussore de quo tangitur per bal· et bar· in·l· si cū legēt·ff· fi·dele·l· et per do·an· de test· Insuper

¶ testis semel exaiatus an possit iterū repeti sup eisdē articulis etiā post publicacōm Vide plenē ꝓ do·an· in c·per tuas de test· et c· cū clamor

¶ testis licet possit esse frater pro et contra fr̄em tū inimicus non compellitur contra eum testificari nō bar·ff·de test· l·testō·ꝑ· quocūꝫ quod est verum in cunctis ut nō glo· ff·de test·l· lege iuliana quam approbant Ja·de are· cv· et bal· in·l· ꝓtres ·ff· c·t· et idem tenet glo·ny·q·v· c·1· Illa tū glo· facit pro et cont archi· etiam approbat glo·accur·

et tenet frem eciam in ciuili non compelli ut ipe nō iuy·q·my· ſſ· nūc lege nulla· iudicionū licet ſpe· contrariū dicere videat in ti·de teſtib·ſſ·i·v·ſed nūquid frater·ſſ·teſtiū et idem videtur ibi tenere an·in addi·§ hoſtī·in ſūma de teſtib·co·ſſ·i·die ita demū eū cogendum ſi aliter probari non poteſt do·an·in ſūma c·n·ſſ·Item pſone tenet q non compellitur in criminali ſed in ciuili nichil dicat dic q in criminali nichil poteſt p frē teſtificari nō ho·et an·de offi·dele·inſinuante In ciuili aūt an teſtificari poſſit dic ut plenū nō bal·in·l·pnites C·de teſtib· et p glo·iuy·q·v·de offi·dele·cū canonicus in glo·y·et p do·an·cū oporteat de accu·vbi glo·y·ibi tam in ciuili quam in criminali loquitur

¶ Teſtificari an poſſit familiaris pro dīno cū quo moratur Vide glo·Inſti·de teſta·ſſ·in teſtibus et bal·in·l·eciam C·e·et in·l·qui teſtamento·ſſ·quecūq; ·ff·de teſta·et Inno·et Jo·an·de teſtib·c·in lītis et hoſtī·et do·an·de offi·dele·inſinuante et ſpe·in n·de teſte·ſſ·i·v·Item excipitur quod ē domeſticus et ·ſ·ſſ·teſtes familiares vbi hō declarat

¶ Teſtes de vna coſta ſiue pntela non poſſunt teſtificari pro conſorte eadem coſta offenſa in locis vbi eſt conſuetudo q offenſa facta vni de genere reputat omnib alijs de illo genere facta ſic eſt in ytalia ut nō cv·in·l·i·in fi·C·de rap·vj·Racō eſt quia videnť in re pria teſtificari

¶ Teſtes an poſſunt eſſe clerici monachi et alij regulariť Vide ſub verba monachus·ſſ· monachus et quilibet regularis

¶ Teſtis falſum deponens in cauſa criminali puniťur pēa talionis·l·i·ſſ·i·ff·ad·l·cor·de ſicca· Idem nō bal·in·l·pbri i·C·de epi·et cle·ſed alibi dicit q aūt deponit falſum in cauſa capitali et puniťur·l·cornelia de ſic aut in cauſa nō capitali et puniťur·l·cor·de falſis ut nō per eum in·l·et ſi legiby C·ſi ꝑ ius ul' uti·pub·in·l·y·C·de re·cre·

¶ Teſtis ſi flm̄ depoſuit ſed nullit Ita q dictum eius nō valet an de falſo puniatur Vide bar·ad·l·cor·de fal·ſi quis legatum Concludē tñ q flm̄ ſiue puterū non vergens in alterius p nūdicium ſolum deū hē vltorem nō glo·vj·q·i·quecūq; Idē nō bal·in glo·ny·l·y·C·de re·cre·et Ja·bu·in·l·Si cui patruo C·com·v·Jn·

¶ Teſtis criminoſus non debet interrogari de ſocijs crimis niſi in certis caſibz ſpecialibus propter enormitatem criminis

qui notantur p glo. m. l. fi. C. de accu. et si introgat in casib; in quibus introgari nō debet nō facit ecia indiciu sufficies ad tortura ut nō ly. in dicta. l. fi.

¶ Testes recepi parte absente et non vocata licet non faciant plenam probacionem faciunt tamē presumpcionem et idem de testibus inter alios receptis ut nō per glo. et bar. in. l. res hereditarias. ff. de cti. expi. here. et de 2° vide bar. in. l. si quis hereditatem libertatem. ff. de pen. here. et vide s. ſſ. testes deponentes

¶ Testis co ipō qd dicat aliquid non credibile ul nō verisile est suspecto ut nō bal. C. de testi. l. uy. ſſ. 1. et. l. obrumen. ſſ. fi. et vide. ſ. ſſ. testes deponentes

¶ Testis qn est suspectus debet interrogari ed sup vetustate nō cohentib; negō de quo agit puta an tempo esset serenu ul nebulosu et debet uidere omnibus modis laborare talē testē incidere per aliquas contrarietates ut nō Jmo. cum eum super verbo tempore et idem nō glo. uy. q. uy. ſſ. Item in testibus considerandū

¶ Testis si in uno dicit falsum non creditur sibi in aliquo quia deposicio testis fundatur super iuramento quod est in diuisibile nō bal. ff. si cer. pe. l. certi condicio. ſſ. qn v. colup. quod est verum si mentitur circa substancialia cause secus si sup extrinsecis menciatur ut nō Jmo. de here. finitatis et idē nō oldra. suo consilio xxxvy. et hoc de extrinsecis limita qn testis non est suspectus als si suspectus esset eciam si sup illis menciendo reiicietur eius testimoniu per id quod no. Jmo. de testi. cū causam sup ubo tempore Item si testis nō esset suspectus limita dictum Jmo. in c. fraterinitatis qn test' iurauit simpliciter dicere veritatem super articulis uel sup causa qua tunc intelligitur dumtaxat iuratus sup contentis in articulis uel super facto de quo principaliter agitur ul sup ei adherentibus licet ergo super extrinsecis menciatur non est periurus ut nō Jmo. de accu. inquisicionis et idem nō bal. in. l. si duo patroni. ſſ. Idem iulianus. ff. de iurisdi. Secus go si testis iurauit dicere veritatem super omnibus de quibus interrogabitur quo casu si interrogetur super extrinsecis et menciatur non valent dicta per eum post mē dacu ꝯ aī sicut nō bal. sup rubrica si 3ª fu. de iuresti. et qn testis dicat suspecto vide. s. ſſ. testis co ipō

¶ Testis si non deponit ubo si per scripturā p eū iudica ēditam

non valet eius testimoniū ut nō Jo·an· in c·de test· bar·dicit q vā
let nisi petatur q vna vice deponat in·l· theopompus de do·p·
¶ Testis eo ipō qđ producitur videtur pars producens eius psō
nam approbare et eo vt Jdeo postea eius personam reprobare nō
licet postquam eius testimonio vt non velit nō Jo·an· in addi·
spe· in ti·de test·ſr· sepe v· quid si cum Jdem tenet Ja·de Ra· et
pe·ut nō cy·
¶ Testem p me productum non possum racione persone im
pugnare si contra me producatur siue in eadem siue p eandē
psōnam cū qua ꝓmo litigabam siue p aliam nisi causam pp
quam volo testem repellere et que nunc adest respectu psone
testem producentis non aderat respectu alterius persone cū q̄
prius litigabam ut si contra te produxi in testem pr̄em tici
et postea in alia causa ticius producat contra me eundē pre
sium ut nō Jo·an· in addi·spe· in ti·de test·ſr· sepe v· quod si p
duxi testem infamem et de excep· cum veñ his in glo· quasi
dicat v· sed et hoc Item p̄dicta limita nisi causa de nouo sup
venerit ut c·de test·l· si quis testibus et ibi nō per glo· cy·
bar·et bal· uel nisi producens testem contra me contrumpit
illum testem ut dicta·l· si quis ut nō spe· in dicto·ſr· sepe v·
quod si produxi testem
¶ Testem contra me productum si eius deposicionem p me
factam accepto non possum postea si contra me producatur eius
psonam impugnare q̄n ex tali deposicione victoriam obtinui
quam alʒ non obtinuissem secus etiam si sine illa deposicōe
obtinuissem ut nō Jo·an· in addi·spe· in ti·de test·ſr· sepe
v· sed quid si cum Jdem nō Jo·an·de test· p̄ncium v· opp· cuz
glo·vbi etiam dicit q̄ si testem contra me productum ī vnā
causa non impugnaui racione persone cū possem impugna
re tū potero si cōt̄ me iterato etiā in alia causa p̄ducat̄ im
pugnare ſm Ja·bal· ¶ et hoc etiam nō spe·in dicto·ſr· sepe v·sed
si p̄duxi contra te quod videtur ꝓmo dicto contrariari ſi nō
contradicit q̄ ꝓmo casu expresse approbauit 2° casu tacit̄ non
approbando nec improbando
¶ Testem cont̄ me productū si eius psonam impugnauit et
pro me aliquid deponat deposicio sua michi non prodest si
in impugnacione psōn secus si simpliciter fuit protestatus
se michi liceat contra testem excipere tū postea nichil exce
pi aliud est enī protestari quod volo excipere et aliud quod
liceat excipere ſm Jmo· in c· p̄ncium de test· quod qualit'

intelligendum sit Vide ibi plene p do·an· pult et vlt col' Et licet ipe et Jo·an·dicant q Jmo·voluit facere driam inter protestantem in genere de excipiendo contra testes et protestantem in specie velle oponẽ ẽminaliter tñ non est vñ q illam driam faciat sed quantaxat driam facit inter protestantem ut ei liceat excipere et inter protestantem q vult excipere quia primo casu nõ declarat voluntatem suam precise q velit excipe 2° casu sic et illo 2° casu non refert Jm eum an dicat quis in gne protestor qđ volo excipere ex contra testes Vel dicat protestor velle q sint ẽminosi

¶ Testes reprobatorij non admittuntur nisi semel a qualibz parcium et sic post 2am reprobationem cuicuiz parti contingat non admittitur ulterius reprobacio per testes quod est verũ in testibus repbatorijs contra dicta ut nõ Jo·an· et do·an· in c· pcium de test

¶ Testes ydonei sũt pr et mr ad probandum matrimoniũ p filium nl' filiam contractũ nisi propter potenciam uel excellenciam alterius cuiuz testiõm sit suspectũ puta quia vir quem pr et mr mulier' testificantur cum filia contraxisse excedit in diuicijs uel nobilitate generis uel potencia amicorũ uel honore quia forte est iudex uel doctor uel consiliarius alicuius magni viri ut patet in c· super eo ij· de test· uel nisi filius aut filia dicatur prius cum alio contraxisse vel votum emisisse uel oponatur de spuali cognacione ut nõ spe·in h· qui ma·accu· po· v· Jn causa aũt matimoniali/ Quod autem dicit spe· primum et matrem non esse ydoneos cũ contendunt duo quorum unus dicit se prius altero cũ muliere contraxisse Jntellige cũ ille pro quo pr et mr mulieris deponerent excederet aliuz in diuicijs nobilitate potencia uel honore quia tunc habet locum ratio dicti c· super eo alis secus esset ar·dicti c· sup eo hosti·dicit q arbitrarium est an predicti sint testes ydonei ut nõ do·an· post eum in dicto c· sup eo Jo·an·dicit Jm tan·q huiz vir mulierem excedat in diuicijs nobilitate potencia uel honore tamen si pr et mr sunt valde honesti admittuntur in testes Vide tex·de hijs qui ma·accu·po· c· videntur vide·s·j· familiares

¶ Testis nõ pr repelli rõe psõe nisi tpe quo producitur excipiat' uel fiat protestacio de excipiendo nl' nisi noua causa superueniat uel nisi iuret postea q maliciose non excepit de test· pñ cũ et ibi nõ

¶ Testes duo digniores preferuntur centū testib⁹ vilib⁹ ꝛ̄rū de ponen nō host. et Jo.an. in c. in nr̄a de testi.

¶ Testes deponentes ea que sunt uni consona censent̄ depo nere vēsiliora qui deponit ꝛ̄rū censent̄ deponere vēsimilia ꝙ̄ Jdeo ꝑm preferuntur sedis ut nō Jo.an. et do.an. de ꝓba. licet causam et pont do.an. in vi. cle. uy. col' v. nō ꝛ° q̄ ceteris paribus

¶ Testes contrariū deponentes si sunt nūō pares et possunt p multiplicacionem actus concordari debent ad concordiam re duci non ut falsitas eutetur sed etiam ut probent vtrūq; actum Sed si sunt plures dispares statur maioritati nūi uel auctoritati nō do.an. in c. cū tu. de testi. Predicta procedunt in testibus a diuisa pte produt Vbi autem ab eadem pte ꝓducunt et confriantur tunc fm legistas licet concordentur ut falsitatem eutent tū non ut probent Sed hoc dictū legistarum salua tur q̄n essent duo testes duntaxat sibi contrariantes quia tc nullus p se ꝑfectam probacionem facit Secus si essent plures quia tunc reducēntur ad concordiam ut probarent ac si a diuisa pte producta essent fm Jo.an. et fre. de semis ut nō do.an. in dicto c. cū tu et aduerte q̄ dicta concordia potest fieri etiā de vno teste ad scrip̄m ut eius dicta ad concordiam reducant̄ ne dū ut falsitatē eutent sed etiam ut probent tō vnus testis ut do.an. in dicto c. cū tu vide .ſ. testis vnus

¶ Testes duo sibi contrariantes quorū vnus dicit altrū fuisse p̄item et ille aliter negat debet iudex cont̄ eos ex̄ officio inquirē ut nō bal. in l. testū C. de testi. et vide q̄ ipe nō in l. hēdes palam in prin. ff. de testa.

¶ Testes si contraria deponant statur maiori nūo nisi auctas minoris nūi sit tanta q̄ excedat maiorem nūm quo casu statur minori nūo ut nō host. Jo.an. et do.an. in c. in nr̄a de testi. hoc intelligē nisi nūs sit duplo maior quo casu nūs ꝑfert auctoritati maiori per tex. de elec. si q̄n li. vi. et ita dicit Jo. an. in dicto c. in nr̄a in fi. Vbi autem testes sunt oīno pares uel racione nūi uel racōe auct̄ uel vno cū alio ponderato tc fertur sn̄a pro reo si constat q̄us sit reus fallit in quatuor casibus in quibus sn̄a fertur pro actore quos nō glo. in dicto c. in nr̄a fallit etiam in plūbus alys que pont spe. in ti. de testi. ſ. postquam v. sed quid si tot sunt et v. pulr Vnū tn̄ scias q̄ vnus testis non detrahit duobus contrariū deponentibus quia semiplena probacio non detrahit ꝑfecte probacioni ut

nō do. an. in c. in nostra et bal. in .l. admonendi v. quero quid si actor .ff. de iure iur. Vide quod nō per eum in .l. i. de ven. in pri.

¶ Testem contra me productū non possum post eius publicationem impugnare racione persone nisi iurem q nō ex malicia procedo contra eum nec nisi probem qđ ea que depono ad mei noticiam post publicationem puenerūt de test. pūcium et hoc q de nouo ad mei noticiam peruenerunt probatur per iuramentum ut nō per glo. et do. an. in dicto c. presenciam

¶ Testis vnus et idem si sibiipi contrariatur in eadem mā cia uel in duplis et inter easdem personas uel inter alios et in iudicio nullo et aliquo sumario uel pleno uel in iudicio et extra an probet in aliquo vide plene per do. an. de test. cū in tua post et ult col et per bar. ff. de fal. l. eos in prin. Vide .s. ss. testes contraria deponentes in fine ff vide ss. proxime sequen

¶ Testis qui semel in causa deposuit an possit utq repetere ut primo dicto addat uel ipm declarat aut corrigat Vide per do. an. de test. cū clamor et c. per tuas et c. cum causa ult col Vbi dicat q si 2a vice contrarium dicit eius qđ prima vice dixerit non valet quod vltima vice deposuit nisi prima attestacō fuisset nulla Idem dicit ibi glo. et spe. in ti. de test. ss. i. v. qđ si idem testis et v. sequen

¶ Testes familiares producent licet in alijs a matrimonialibus repellendi sint tanquam domestici .l. etiam C. de test. et ibi nō per cy. et bal. et idem nō bal. in .l. qui testō. ff. quecūqs ff. de testa. tū in causa matrimoniali sunt testes vtiles si alijs sunt honeste psone dūmodo non sint filij uel seruu producent ut nō Imo. et Jo. an. in c. in lrīs de test. Quod dictum intelligo in causa matrimoniali qua de illa loquitur c. in lrīs licet Imo. generaliter in qualibet causa loqui videatur et ita etiam generaliter loquitur bar. sequens Imo. in l. dicta etiam Sed tex. illius legis facit contra Jn matrimonialibus autem speciale est q domestici admittantur Nam illis admittitur pr̄ et mr̄ qui sunt domestici ut patet in c. super co y. de test. forcius go admittentur familiares domestici producat' quia pr̄ et mr̄ maiorem habent affectionem ad filiū uel ad filiam quam familiaris ad dnm̄ ul ad dnam̄ Vide .s. testes vtiles sunt pri Vnum tū nō q licet fa

miliares non possūt testificari pro dño possūt tñ testificari mr̃
scipãs fm Jmo. de ma. et bal. in. l. eciam Jn contrarium fa
cit quod nõ Jmo. in c. Jnsinuante de offi. dele. Sed de hoc
vide .ſ. pxi. ſſ.

¶ Testes omẽs censentur vdonei qui non reprõitur a iure
specialiter prohibiti .ff. de testi. l. i. p hoc dicit Jmo. q̃ liz
in dandis iudicibus si dñs est suspectus omẽs de eius fa
milia possunt dici suspecti tñ aliud est in testibus quia liz
dñs sit suspectus uel rõne consanguinitatis uel alia tñ fami
liares sui nõ possunt dici su
specti quia hoc non est de iure cautũ et quia minor suspi
cio repellit iudicem quam testem Et racio est quia plures
inveniũtur iudices quam testes Ita nõ Jmo. in c. Jnsinua
te de offi. dele. p quem eciam dicit bal. q̃ licet procurator
non sit vdoneus testis in causa in qua est procurator tñ
familiares sui sũt vdonei Ita nõ bal. ff. de testa. l. testõ. ſſ.
quecũq

¶ Testis dicitur fm̃ testificari non solum qñ falsum expri
mitur sed eciam qñ vñ tacet quod procedit qñ iurauit ple
nam dicere veritatem sup interrogatis tunc demũ tacendo
dicitur falsus si fuit interrogatus de accu. eũ dilecti et no.
do. an. de vp. sup lris y. col in fi.

¶ Testis ꝓ parte ꝓloneta nõ compellitur mutus testificari nisi utr̃q
pte volente sed volens admittitur si una pars consentit liz
alia contradicat ut nõ in aũc. de testi. ſſ. qñ nõ in pma glo. et
hoc tenet bal. C. de testi. l. omnibus Contrariũ tenet glo. q̃ nõ
admittatur nisi utraq pte volente in aũc. de instru. cau. ſſ.
in hys et de testi. c. i. et c. romana li. vi. et hoc tenet bar.
ff. de iurisdi. l. differre. ſſ. Idem decreuerũt Et in hanc ptem
decimat Jo. an. in c. dilectorum de testi. co. motus racione
quam ponit do. an. in dicto. ſſ. qui vero in glo. magna Et
hanc ptem firmat Jo. Cal. et an. in dicto c. dilectorũ addite
tñ q̃ si per alios testes probari non potest quia forte non int̃
fuerunt aly admittitur prosoneta in subsidium ut nõ do.
an. in c. cum dilecti de elec. in c. cum a nobis de testi. vlt
col Vide omo quod nõ Jo. an. in addi. spe. in. de testi. ſſ. i.
v. ℔ pone Sed in ẽmine symonie specialiter est statutum
q̃ mediator siue prosoneta admittatur in testem eciam al
tera pte muta si cuiuliter agatur et prosoneta nullũ inde
emolimentum percipit ut est casus in dicto c. i. de testi. li.

vi· p quē tex· concludi videtur q cū illo casu sit spāle propt detes
tacionem ēmunis q m alys casibus non admittatur altera parte
muta Distingu tamen debet m alys casibus q aut prosoneta p
ducitur in testem p ullam ptem que stat pro contractu ud alio
actu in quo fuit mediator et tunc non debet admitti altera
pte muta cuy fauore repellit ur propter suspicionem que est
contra prosenetam qui affectat videre validum contractu
in quo fuit mediator Secus si producitur in testem per illū qui
stat conr̄ contractum quia tunc cessat dicta racio suspicionis
ut nō Bas· de Cal· in dicto c· dilectorū et ista etiam fuit mens
Jo·an· in dicto c· dilectorū v· sed pone ut in spe· e· n· p· i· v· sed
pone

¶ Testes valitudinarij uel senes aut debiles uel paupes nō pnt
compelli uenire ad pñciam iudic ad testificandum sed debet iu
dex mittē ad eos in domo sua examinandos Et paupes dicunt
qui non habent ad suam familiam sustentandam nisi ex opib
et labore suo Vide non sufficēt q p̄ducens eum in testem vel
let dare sibi expensas victus quia per hoc familia sua non sus
tentaretur ut nō do·an· de testi· c· qui testiū

¶ Testes a iur̄ priuilegiati et non compellantur muti testifi
cari possunt compelli in subsidiū si aliūde vēitas probari nō
potest nō do·an· in c· i· de testi· co· et hoc de iur̄ canonico secus
de iure ciuili ut nō glo·ff· de testi· l· muti sed ius canonicū
seruandum est pp ptem qđ meretur qui vēitatem tacet

¶ Testiū verba que non possūt pprie rediri in latinū debēt
per notarium scribi in vulgari ut nō bar·ff· de te·tu· l· si qs
filiabus

¶ Testes qualit debeant deponē ad probandum tenorem mlr̄i
uel alterius scripture Vide Jo·an· et do·an· in c· cū olim de p
uil et aliquid per bar· in· l· i· ff· si cer·pe·

¶ Testis deponens aliquem prescripsisse non probat licet
nō interrogatus si nō exp̄mat possessionem et bonam fidem que
in prescripcione requiruntur et ex quibus prescripcio com
pletur nō Jo·an· et do·an· in c· firmitat de testib Idem nō Jmo·
et ibi in c· p tuas e· ti·

¶ Testis si patr̄ se p̄duci pro teste in contractu de re sua ir̄
alios celebrato an sibi p̄iudicet Vide quod nō ·ff· de pig· ac· l·
gayus et in c· inter dilectos de fi· instru· et per bar· in· l· que
dons ·ff· so·ma·

¶ Testis qui reputat sibi ad honorem victoriā cāe et p̄dicōr

ad dedecus est suspectus et repellendus ut nō Jo.an. de tesh. romā li.vj. in nouella

¶ Testibus publicatis non solum est adempta facultas producē di et probandi per testes super eodem articulo sed eciam parti conē quam producuntur est adempta facultas probandi super directo contrario ut patet de tesh. cū venissent et ibi nō do. an. quod intelligo qū sunt publicati simplr ul' utrique pti seco si vni pti tm Vide s. ss. prio

¶ Testibus publicatis non licet alicui parti testes de nouo producere q̄quam non appareat q̄ sint testificata dicta nisi publicacio facta fuit parte ignorante uel muta no. Jo. an. in c. constitutis q. de testi. super ult glo. Vel nisi inter publicacōz et productionem fuit ita modicū intervallū q̄ non potuerit pars dicisse testificata uel nisi ps et notarius iurauit q̄ nō fuerūt testificata dicta alīs ex sola publicacione pliūtur ps pns et non contradicens cui publicacio facta est testificata dicisse nō do. an. in c. frīatis de testi. in car. mj. v. xxix. tm nus ff vide. s. ss. prio

¶ Testis pubes factus an possit testificari de hys que impubes vidit dic ut nō p glo. bar. et bal. in l. testiū. pr. i. ff. de testa. ff plenius p Jo. an. in addi. spe. in fi. de testi. ss. i. v. sed nūquid factus pubes

¶ Testis si in iudicio dicat vnū et extra iudicū dicat contrā quod iuꝝ sit de dicto ipius an et qñ valeat uel falsus reputari debeat Vide bar. in l. cos in prin. ff. de fal. et do. an. in c. cū i tua de testi.

¶ Testificari an possit vnus de vniūsitate pro ipa vniūsitate uel pro aliquo qui sit eiusdem vniūsitatis de re di. et in spe. in fi. de teste. ss. i. v. sed nūquid in causa

¶ Testificari an possit prelatus et quilibet de capitulo uel cōuentu in causa ecclesie Vide in spe. fi. de teste. ss. i. v. & nūquid rector et Jo. an. in c. Jnsuper e. ti. et idem de iuꝝ nuꝝ et si xpus in fi. et in c. pūcū sub verbo ab eisdem de te. li. vj. in nouella ff vide omo vnū verbū quod ponit do. an. in c. cū nūtius in fi. pme col' de testi. et quod plene nō in dicto c. Jnsup ff vide s. testis pōt esse platus

¶ Testificari an possit vasallus pro dnō uel econūso Vide spe. in fi. de testi. ss. i. v. sed nūquid vasallus et quod ibi nō Jo. an. et in v. quid si venditrix et de alienu mutā. cā. fac. c. q. Jnsup. i. glo. et quod nō do. an. in c. Jnsuper de testi. Vide. s. ss.

testificari possiunt p̄or subditus

¶ Testificari an possit legatarius in causa testamenti et venditor et donatus pro emptore uel donatario et socius pro socio Vide do. an. in c. Insup de test.

¶ Teste p̄mo examinato et eius depositione extensa si notarius in recepcione sedi testis dicat q̄ deposuit aut p̄mus an valeat recepcio Vide do. an. de regula siquis et Jo. an. de b. sig. michi bal. dicit q̄ valeat ut ipe nō in pace constancie. ſſ. die lune y. col

¶ Testes registrati nō p̄nt recipi lite non contestata fallit m et ut in c. q̄n ut lit non cont et de test. cū olim vbi addunt alius casus ut ibi nō antho. Jo. an. et do. an. in c. sicut ne clerici uel mo.

¶ Titulus beneficij acquitur per collacionem prouisionem et translacionem totalis iuris in beneficio non p mandatū de conferendo ſa ergo aplica p quam de beneficio prouidetur cum sit de substancia gre est titulus beneficij effectiue et non conseruatiue quia licet ſa p̄datur non perditur titulus dumodo probetur ſam fuisse confectam sed ſa mandati de prouidendo non est titulus beneficij mediate uel immediate Sed est quoddam p̄ambulum ad titulum producendū p collacionem uel prouisionem virtute ip̄ius lit fiendam sic potest dici titulus habitu et potencia ſ̄ non actu ſm cal. et do. an. in dicto c. m ſa in prin. de ip̄t et zen. in extra uagantu Jo. xxij. que incipit sedes et vide sub verbo gra ſſ. gra aplica

¶ Tolleratus quis dicatur et q̄n vide sub ubo ex̄cacō. ſſ. ex̄catus potest aliquid et vide quod notabiliter dicit Jmo. de accu. qualiter y. b. Item nō q̄ sentencia in glo. magna et quod ibi dicit do. an.

¶ Tortura si semel est facta an possit quis iterū torq̄ri non supuenientib⁹ nouis indicijs Vide cy. et bal. C. de quest. l. fi. et bar. ff. c. ti. l. vnus. ſſ. 1. et Jo. an. et do. an. in c. cum in contemplacōe de re. iur̄

¶ Transactio ſpr̄ie sumpta non potest licet sit iniqua rescindi nō do. an. de iur̄ iur̄ quitanall b. 2ª dria

¶ Treuga pendēte licet tu michi dampnū des non licet mihi dampnum dare nō do. an. de iur̄ iur̄ peruenit y. sed Jo. an. dicit contrarium in addi. spe. in ti. de treu. et pa. sup rubrica in fine

¶ Turbacio qualit fiert dicatur Vide sub ubo actor ·ff·actor si egit dic q quatuor modis quis potest turbari in possessione ut sic obtineat in interdicto vti possidens pmo qñ aduersarius se possidẽ contendit ut ·l· si duo in prin. ff·de vti·po·/2° si aduersarius luz se possidere non asserit impedit tñ vtñ possessorem ne fructꝰ ex re possessa capiat ut in c·dudñ de decī·3° si aduersarius iactat sibi ius competẽ et possidentem nullum ius habere et propter talia uerba non repit ius verus possessor laborā tores qui velint terram laborare ut in·l·vtñ facit·ff· de vi ar·fin pmū intellectum glo· et nō bar·ff·vti·po·l·1·ff· huius aũt interdicti quanto si possessor dicens se in possessio ne turbari p aliū agat contꝰ illū et ille in iudicio se oppoit quia sic opponendo videtur dicere actorem non possidere et contꝰ cum turbat in possessione et licet alia turbacio nō precedat illa sufficit ut actor obtineat ut nō in·alle·xlv· lxv· et bar· in·l· si prius de no·op nūc in v· opp· et compos· in c· mandatum de rp· Sed bar· et compos· loquuntur qñ agit super iure non super possessione et vide sub verbo actor·ff·actor si egit

¶ Turpitudinem suam allegans non debet audiri de do nacione inter dilectos de quo dic ut plen nō bar· in·l· iusiurandum quod ex conuencione ·ff·fi·ff·de iur iur Vide Jmo· in c·ny·de proba.

¶ Turpius eicit qꝰ nō admittit hospes de iur iur qñ dimo dū ut nō ro·xdu·lv·

¶ Tutor potest compromittꝰ in arbitratore de re pupilli ambigua et non liquida nō bal· c·de transac· l· preses si tñ res de qua compromittitur est īmobilis non valet compro missum sine decreto iudicis ut nō bal· c·de pac·l· pactū cu ratorus et in·l· c·si aduer· trau et idem nō glo· et bar· ibidem Idem dicit do·an·de resti· in intr· c· constituto

¶ Tutor an teneatur satisdare rem pupilli saluam fore et si datus sit per inquisicionem Vide sub verbo curator tenet Nam iura loquencia de tutore habent ex mente legis lo cum in curatore ut dicit tex· in·l· qui neqꝫ ·ff·de re·cor.

¶ Tutrix an possit esse fauia sic pr mr et auia Vide sub ubo auus·ff·1.

¶ Tutor si p eū cui de iure defertur successio pupilli non petitur ff·annū tari pupillo priuatur ille cui successio defert omī hēditate ipius pupilli decedentꝰ in pupillari etate ſi

aly sequẽtrs in gradu non priuantur hereditate licet post lapsũ anni non petant infra aliũ sequentem annũ tutorem dari ut nõ bar· in l· j· ff· videndum ·ff· de t'rait Vide tex· c· e· n· l· matres ff· de leg· here· l· sciant

TARIACIO an sit licita Vide de elec· si compro missarius ·ff· si vero li· vj· in glo· approbatur et sup ea in nouella et qẽ ibi nõ la· vide eam in de· j· de renũ·

¶ Vasallus qui negat se in feudum tenẽ pdit ius feudi si quod hẽt fin ffmo· ut nõ do· an· de indi· Ceterũ v· veniõ ad glo· in fi· et v· veniõ ad 2m

¶ Vasallus si alienat feudum eam decimariũ sine consensu rectoris ecclesie in qua tenet in feudum priuatur iure suo licet consensus epi interuenit nõ ffmo· et Jo· an· in c· cũ antica de hys que fi· a pla·

¶ Vectigalia an possint longa consuetudine deberi et pre scribi Vide sub verbo consuetudo ·ff· consuetudo exigendi

¶ Vectigalia et pedagia possũt imponi per ciues exigendo mẽ seipõs et ab ipis tm nõ ab extraneis quia id est de principi vsuat nõ do· am· de censi· pueniõ vj· carta v· p hoc apparet quid de pedagio

¶ Vel hec dictio alienatiua qnqi ponit pro idest ut nõ glo· in l· ij· ff· ad· l· aquil'

¶ Venditor qui sub condicone vendit si p eũ stat quominus condicio impleatur potest conueniri actione ex eo contractu ac si esset condicio impleta ffem potest agi pscriptis verbis ut de facto vendicio fiat ·l· labeo scribit michi bibliothecam ·ff· de cõtrahen· emp· p'ma actio oritur ex fictione 2a ex veritate et vi detur mirabile qd ex cõtractu nõato oriat actio pscpt vbis sed illã declara ut nõ bal· super Rubrica C· e· n· et vide sub verbo debitor si est obligatus ad rem

¶ Venditor vendens rem ex cuius fructibus decima de iure eccl debetur sed consuetudine illius provincie eccl nõ soluit necesse habet in instrõ vendicionis ponẽ illam clam salua condicone cui dicta res subiecta est scilicet q ex fructibus eius debentur decime tali ecclesie ic alioqn tenẽt emptor

de mtēsse que da non esset necessaria si dicime de oiuctudiē
soluēnt quia tūc illa da de uūr subintelligētur ut nō spe in
ti de emp et ven ſſ. l. v. nō nūqm

¶ Verba narratiua licet probent cont narrantem non pro
bent contra alium nō Ro. conclu. cclxx. Sed nec cont nar
rantem plene probant qn̄ incidenter ob aliud et non prop
se principaliter dicta sint nō do. an. de fide. ab intest. cum
dilectus et vide per eum de proba. post cessionem v. sepi
mus casus

¶ Verba narratiua pape in lrīs suis an faciant probacō
nem vide sub verbo probatio. ſſ. probationem faciunt
verba

¶ Verba enūctiatiua instrūi confrencia ad validitatem eius
de quo in instrō disponitur et principaliter agitur non tñ
probant illud enūctiatum si de eo incidenter ad validitatē
alterius sed simpliciter in iudicio discreptetur sic notabili
ter limita. l. optimā ut elegantter no. do. an. de presump.
illud in tercio notabili in 3ª colūp. in fine et in c. fi. de
fide. ab intest.

¶ Verba enūctiatiua instrumenti faciūt plenam fidem qn̄
factum enūctiatum est de longinquo quia tunc verbis enūc
iatius datur fides sicut fame In facto autem recenti faciūt
aliqualem p̄sumpcionem no. do. an. de proba. qm̄ contra pnlt
car. in prin. ij. col' v. puto tñ q' sola Vide plenius p eū in c. fi.
de fide. ab intest. ij. car. vbo ad declaracōm

¶ Verbsi rōne aduēti recipit intellectū quem als nō recipet
tex. de dolo. l. 1. ſſ. nō fuit aūt et ibi nō bar. et Jo. an. in cle.
Si romanus de p̄ben. in glo. quo ad vicū de priuil' si ꝑpa
li. vj. i glo. fi.

¶ Verba gen̄ata omēz numerū includunt et sub eis
veniunt que in verbis simplicibus non venirent nō Jo.
an. de fi. p̄. c. j. li. vj. in vbo plura in nouella et no. Ro.
in eundem Jo. an. conclu. cxxxij. et nō bar. in. l. basilisca
ff. ad treb. aduerte quia bar. loquitur qn̄ verbo generali
apponit dctio griata

¶ Verba ista arbitrio tuo uł iudicio tuo quid importet Vide
sub vbo arbitriū

¶ Verba qñ sunt de se clara nō est sumenda alia mentis
coniectura nō Ro. conclu. cccxcvj. Vide sub verbo declaracō
ſſ. declaracō debet fieri

¶ Verbū tp̄ris futūi vēificatur eciam in p̄n̄n ff. de v. sig. l. verbū oportebit ut nō glo. in de. i. de concess. p̄ben. sup uerbo noticia et ecia ūba tp̄ris p̄teīti q̄nq; verificant in p̄n̄n nō do. an. de q̄ba. post cessionē v. septimo casus ix. col et vide sub ūbo tp̄ris

¶ Verba vlia v̄stringūt ad subiecta habilia nō do. an. de co ha. de. viā v. nō q; v̄bum Vide quinquaginta modos re stringendi verba generalia quos ponit so. an. in regula in generali li. vi. in mīa.

¶ Verba simplr plata sūt ciuili modo intelligēda ut ab eis excludat minūtum et miquum nō do. an. de iur iur q; tanall v. opp. q; p eūde

¶ Verba tp̄ris preteīti posita in l̄r̄is uel mstris an intelligi de beaut de preteīto in continenti et immediate Vide sub verbo l̄ra. ff. l̄re ordinariorū

¶ Verba denotancia fictionem et impprietatem si ponant in. l. iuxta id quod potest esse verū sm̄ ꝓprietatem et vēitatē mīgis dicūt verba vēitat̄ expssiua q; fictionē uel ꝓprietatē significancia nō bar. ff. de vsuca. l. si is qui pro emptore ult car. v. q̄ēndū ee est in fi.

¶ Verba faciencia mencionem de aliquo debent intelligi de illo quod est naturaliter siue sm̄ vsum eorūm tale nō de illo quod est tale ex priuilegio uel fictione ut. l. fi. c. de hys qui ne. eta. ipe. et ibi nō bal. et vide sub verbo statutum. ff. sta tutum si dicat et sub verbo dispensacio. ff. dispensacio nō est idem

¶ Verba gñalia an cōphendāt psonā loquentē vide sub ūbo ge nus. ff. general' fino

¶ Verba usta pleno iure spectat et pertinet quid importent Vide do. an. in c. oquesto de fo. ope. et in c. quēlam v. nō vq̄ hic tex. de elec. et glo. de priul' abbatis li. vi.

¶ Verbum omīode siue omodam iurisdictionem quid im portet Vide do. an. in c. conquestus de fo. compe. in glo. sup v̄bo omodam

¶ Verbum prorsus adiectum verbis in futurū sonantibus non inducit canonem late sentencie nec priuacōm ipō iur nō do. an. de v̄p. sup l̄r̄is y. col v. nō q; ūba

¶ Verba per iocum prolata non inducunt obligacionem l. obligacōm substanciam in fi. ff. de ac. et ob. et. l. id. ff. de iniur

¶ Verba narratiua pape motu proprio prolata faciunt plenaꝫ probacoꝫ donc cõtrũ ꝓbet nõ la. m cle. i. de ꝓba. limitata est hec cle. p sacrũ ꝛcliũ basilicẽ

¶ Verba debent referri ad ea dũtaxat ad que possiũt congrue adaptari .l. i. ff. lex falcidia. ff. ad. l. fal. et nõ bar. ibi et in. l. talis scriptura. ff. fi. dele. i.

¶ Verba sequencia declarant precedencia et econuerso. l. si fuus pluriũ in fi. dele. illud et. l. heres palam. ff. sed et si vitam. ff. de testi.

¶ Verba expressa que tacite inerant nichil opantur nisi aliꝫ exprimantur qm̃ insint uel nisi insint vr voluntate non ex necessitate ut nõ bar. et bal. m. l. hec verba dele. i. Vide do. an. in c. pñcia de ꝓba. xij. col v. vj. casus

¶ Veritas an opinion ꝑualeat Vide sub ũbo opinio

¶ Vicarius siue officialis epi eciam si alio nomĩe appellet ut vicedns est ordinarius nõ Ro. conclu. cccl.vj. et dicit ibidem ordinarius ad vniuersitatem causarũ datus no. Ro. conclu. cccl.v. Ideo non est necesse probare quod pro tali reputatur ut nõ Ro. conclu. xlv. et vide sub verbo dignitas. ff. dignitas est esse vicariũ

Dns. ff.
Laycus. ff.
ꝑlatus. ff.

¶ Vicarius epi habet vnũ et idem consistoriũ cũ epo nõ ro. conclu. hoc verum quo ad iurisdictionalia et in hijs que sunt fori contencioſi In alijs autẽ secus licet ergo nõ possit beneficia conferre sine speciali missione quia illud est voluntarie iurisdictionis potest tñ pñtatos ad beneficia instituere quia illud est necessarie iurisdictionis no. Ro. conclu. cccl.x xx. et eadem racione potest electos confirmare ut nõ fre. in trac. pmu. q. xxvj. Vide oino sub uerbo iurisdictio. ff. iurisdictionalis actus

¶ Vicarius epi quicuq; sit in spualibus generalis tñ non pot beneficia conferre sine speciali missione et tunc si a collacõe vicary appelletur appellabitur ad epm quia vicarius non contulit ut vicarius sed ut specialis cõmissarius et que sit differencia Vide inter vicariũ epi in spualibus deputatũ cũ iurisdictione et sine iurisdictione Vide Ro. conclu. cccl.v. et vicario nõ habenti admiſtracom temporaliũ non potest epus mittere pñtẽ conferendi beneficia nõ Ro. conclu. cccl.xxx. Adde q ecia beneficia

uoluta que p̄ capl̄m sede vacā conferri p̄t non potest vicario
ep̄i conferre sine speciali cōmissione nō pe. more in c. fi. de offi.
vica. li. vj.

¶ Vicarius ep̄i tunc beneficia p̄ot conferre q̄n data est sibi po
testas conferēdi oīa b̄ficia generaliter et indefinite secus si
daret potestatem conferendi certum beneficium vacaturum
quia tunc non valet contra concilium̄ lateranē sed bene p̄ot
ei eps̄ omittē p̄tatem conferēdi certū beneficiū vacans nō Ro.
conclu. cclxxx. alʒ cccxcvj.

¶ Vicarius ep̄i non potest quem beneficio destituere nec p̄mutan
tibus beneficia auctem p̄estare nō fre. in trac. p̄mu. q. xxvj. ʒ
quedam addicio ibi posita dicit q̄ ymo possit auctorizare quia tal'
auctas pendet a iurisdictione ep̄ali ut nō glo. in cle. i. de p̄mu.
et vicarius quantū ad iurisdictionem habet idem tribunal cū
ep̄o si tū vicarius haberet speciale mandatum ad delituendū
inuitos per hoc conduceretur potestas recipiendi resignacom
et tunc non esset dubium q̄ possit p̄mutantibus auctorizā
re ut nō in addi. predicta et vide sub verbo p̄mutacio. ʒ. per
mutacionē

¶ Vicarius ep̄i licet ex sua generali potestate non possit per in
quisitionem p̄mere crimina et delicta potest tū ex suo mero of
ficio et etiam implorato de crimine inquirere et illum quem c̄
minosum inuenerit remittere ad ep̄m puniendum nō Ro. con
du. lxvj. Item potest ad instanciam partis p̄mere ut nō Jo. an.
de offi. vica. li. vj. in nouella Contrariū dicit host. q̄ etiam ex
speciali omissione ep̄i non potest vicarius de crimine accusati cog
noscere nec diffinire quia nec ep̄us non consecratus licet sit
electus et confirmatus potest talia facē ut ipse nō in c. ex fre
quentibus de iudi. et archi. xcv. di. p̄uenit et recitat la. in dic
to c. licet Vbi tū dicit fin ipse. contrarium seruari et hoc tenz
Jmo. in c. transmissam de elec. Vbi dicit q̄ cognoscē et p̄mere
de crimine est iurisdictionis non ordinis et illud potest facere
ep̄us confirmatus licet non sit consecratus et ex hoc videtur
q̄ idem sit in vicario qui hē eandem iurisdictionem et idem
tribunal cū ep̄o adūte tamen etiam fin host. q̄ licet ep̄us non
consecratus non possit actualiter p̄mere de crimine deponen
do uel degradando potest tū p̄ sinam verbaliter deponē suū depo
nendum pronūciare ut ipse nō in dicto c. transmissam Item
licet non possit deponē ab officio potest tamen deponere a bū
ficio quia priuare quem beneficio iurisdictionis est fin Compo.

et Jo. an. in c. transmissam predicto ℓt vide oīno archi. xviij. q. vj. abbas si quis Adde q. licet vicarius generalis epī possit de cīnibus inquirē punire et beneficio priuare tñ officialis foraneus epī qui deputatur ni vocē non potest predicta facē ut nō fran. de zabar' in cle. i. de offi. vica. q. xvij. et xviij.

¶ Vicarius epī non potest vices suas mittere nisi ex causa et de consensu epī et tunc iurisdictionem non abdicat ꝫ penes se retinet Sed si est vicarius in temporalibus et spīalibus non potest etiam de consensu vel mandato epī alium vicarium in spīalib⁹ substituē nisi alit' se haberet consuetudo nō re. pclu. ecclie.

¶ Vicarius ꝑpetuꝰ ecclie prochial' tenet' ad oīa ad q̄ tenet rector licet minꝰ ius habet et mīorē utilitatē in ecclia quā rector nō re. condu. ecclie.

¶ Vicaria ꝑpetua in ecclesia prochiali an sit beneficiū siue titulꝰ bñficij Vide sub ūbo bñficiū. ſ.

¶ Vicarius epī in tp̄ralibus potest esse laycus nō archi. xvij. q. vij. in noua actione sed in spīalibus esse non potest laycus nec etiam clericus coniugatus ut nō Jo. an. in c. Johannes de de. nu. et la. in c. i. de offi. vica. li. vj. ¶ Monachus autem potest esse vicarius epī nō Jo. an. in c. fi. de de. egro. quod intelligē si fiat de licencia abbatis als secus nō guil. in cle. et si principalis de rpt̄ Quid de mendicante vide pau. in de. i. de regula. in ūbo officia Epūs autē non p̄t esse vicarius altīꝰ epī nō glo. ī de. in plerisq̄ de elec. in ūbo vacacōis

¶ Vicarius tp̄ralis ecclie prochialis nō artat' p decre. licet ca non in de. i. de offi. vica.

¶ Vicarius principalis epī potest esse iudex delegatus secus in vicario qui dicitur officialis foraneus ut in de. et si principalis de rpt. an aī possit official' p̄nc'l epī esse exhuator Vide ibi glo. sup ūbo delegatꝰ

¶ Vicarij duo si instituūtur p epm̄ successiue vnꝰ post aliū ex constōe 2ꝰ censetur p̄mus reuocatus sicut et in procuratoribus ut nō Jo. cal. in c. tua nobis de offi. vica. Idem nō la. et do. de sanc. gemi. c. y. e. n. li. vj.

¶ Vicarius tp̄ralis et conductitius an et q̄n possit deputari per rectorem in beneficio suo curato Vide de. i. ſ. quod etiā de excel. p̄la. in glo. sup ūbo ad mensam in fine et sup ūbo non vacent et in de. i. de rpt̄ super uerbo haberent et in de. i. de supp. neg. p̄la. super uerbo de mensa ℓt vide Jo.

an· m ẽgula qui contra iura li· vj· in mercur ad fi· et la· qui de
hoc plene loquitur allegacõe sua quãta ẽt vide do· an· m c· ꝑpetuꝰ
de fi· instru·

¶ Vicedominus an possit esse laycus vide sub úbo laycus

¶ Videbitur quid hoc verbũ importet vide sub úbo arbitriũ
ibi habes oriã mt videbit placebit et similia

¶ Videlicet ista dictio non solum est declaratiua sed etiam re
strictiua nõ glo· et bar· in l· y· ff· ad· l· acquil et de fun· instruc·
l· quesitũ ·ff· pult Contrariũ nõ glo· in l· cũ ita· ff· fi· dele· y·

¶ Vis Violencia Quedam sũt compulsiua quedam inquietã
ua quedam ablatiua quedam turbatiua et quedam expulsiua ut
nõ ·ff· quod me· cau· l· i· in glo· fi· et l· et extat Sed et alia vis
repitur que appellatur priuatiua nõ expulsiua cum qua po
test metus concurrere nõ glo· in dicta· l· i· quod me· cau·
et videtur ter· in l· uj· ff· si quis autem v· pronde ·ff· de
vi et vi ar·

¶ Visitacio Vide sub úbo archiepus

¶ Vix hec dictio imptat quid esse ul' fieri licet vix sit ul' fiat ter·
est in c· y· de co· spiri· li· vj·

¶ Vnio facta ex falsa causa seruata tñ forma iuris valet et
tenet sed probata falsitate cause reuocari et annullari debet
Vbi aũt fit vnio non allegata aliqua causa tũc est ipõ iur nul
la no· Ko· conclu· lvj· predicta intelligẽ qñ fit vnio per mẽ
rorem a ꝑpa sed si ꝑpa illam faciat ex falsa causa ei p impetũ
tem suggesta est ipõ iur nulla quã omis grã pape surrepcia
est ipõ iur nulla ut nõ Jo· an· de fil' pb· c· y· li· vj· in nouella,
Scais si grã vnionis ꝓprio motu facta esset per c· si motu ꝓpo
Sed et si per inferiorem motu proprio fieret vnio ex falsa
causa allegata necessitate ecclesie que tñ non subest dicen
dñ est eam esse nullam tanquam in casu illicito factam sin
cõem opinionem ber· in c· i· de resti· in mtr· quam approbat
Jo· an· in c· y· de fi· pb· li· vj· et do· an· in c· tua de hijs que fi·
a prela· nisi causa que licet existenter erat falsa tamen apparẽt
a cõi opinione parciũ erat vera quo casu valet alienacio et
vnio mero iure licet rescindi posset ut nõ singulariter do· an·
c· ti· cũ aplica v· venio ad glo· et isto modo posset decisio ro
te saluari et opi· Jo· xij· q· y· in sũma Vide plenissime p oldra·
in consilijs sub rubrica de re· ec· non alie· et vide vnio ẽgi· de
bello mẽ conclu· ccccclxxxvij· que dicit auditores nouos te
nuisse q· vnio facta ex falsi causa est ipõ iure nulla si audi

tores annqu tenuerũt contrariũ et vide sub ūbo epũs . ſr. eps pot prochialem

Legatus . ſr. ¶

Preſcripcio . ſr. ¶

¶ Vnio ſicut potest fieri mense epāli ul abbaciali de rectoria prochialis eccle ſra et multo forcius de ꝑpetua vicaria prochialis eccle ſie nō Ro. condu. celxuj.

¶ Vnio ecctiay ſit tribus modis quos vide no. per glo. in c. i. ne ſe. va. et xvj. q. i. et tp̃is qualitas et vide glo. in de. per lr̃as de p̃ben. ſuper uerbo eccleſias

¶ Vnio vnius eccleſie facta altrēi eccleſie licet forte opetur q ordinario auffertur eccleſie vnite collacio tñ non auffertur ſibi eiuſdem eccleſie ſubiectio nec obediencia ſiue correctio nō ro. condu. cxxxuj. vmo nec videtur auffert collacio per tex. in c. y. de reli. do. et in c. fi. de confir. vti. Sed fre. de ſe. in conſilio cxcv. ſentire videt q collacio auffert

¶ Vnio ul dimēbracio eccle qñ fit an debeat rector eccleſie citari Vide ſub ūbo citacō . ſr. citacio rectorꝫ

¶ Vnio qñ fit de duobus beneficijs et non apparet an ſimul pn̄cipaliter ſint vnita uel altrū ut accēſſoriū ſit alterū tanqꝫ principali vnitū preſūitur in dubio illud principale quod eſt magis dignū nō do. an. in de. per lr̃as de preben. Item ex denominacōe iudicatur quod eſt principale et quod eſt accēſſoriū ut nō glo. in dicta de. per lr̃as que denominatio p̃t apparere per libros antiquos racionū in cuſtodia publica in ventos fin zen ibidem

¶ Vnio poteſt probari per teſtes deponentes q vnio beneficia eciam incompatibilia fuerūt tanqm̄ vnita poſſeſſoria per tantū tempus q non eſt memoria in contrariū ut nō Jo. an. in regula qui cōſ iura li. vj. in mercuꝫ ad fi. Hoſti. in ſūa de ſupp. negl. prela . ſr. quot modis dicit q vnio non probat per diuturnitatem temporis rl. Amorū q non ſufficit ad vnionem probandam ut nō guil. de mō. lau. in extrauag. execrabilis vij. col v. ſed nūqm̄ dependēt Sed bene ſufficit tempus cuꝫ contrarij memoria non exiſtit et hoc eciā volut hoſti. in dicto . ſr. quot modis in fi. vbi remittit ad nō p eū in ſūma de cenſi . ſr. qui cenſus et ibi v. quid ergo ſentit q dictū tempus ſufficit

¶ Vniuerſitas eſt nomen iuꝫ non perſonarū nec rerū nō Jnno. de ſen. ex gūe et propterea glo. appellat vniuerſitatem

nur' in ·l· fr̃a fr̃e ·ff· de condi· vide sub ūbo consecutus nō bar· ff· de reinen· l· 1· per hanc de impen· de in re· do· fa· l· quod dr̃ in prm· et est text· de v̄· sig· l· hereditatis appellatio et· l· pe quinc· ·ff· hereditatis et vide sub verbo populus p totū

¶ Vniūsitas quedam est personarum tantum ut populus collegiū et similia quedam rerū tm̃ ut grex quedam rerū et personarū ut hēditas peculiū dos prōniū et filia nō bar· ff· de re· impen· in re· do· fac· l· quod dicitur in prm· et super rubrica ·ff· so· ma· Item castrū et villa in quibus quis homo rem districtum et iurisdictionem habet vniūsitas appellatur nō Jmo· et Jo· an· de nep· ex lr̄is

¶ Vniūsitas a generalitate differt quia contractus super gn̄e celebratus censetur mutus super qualibet re ꝙtus generis secus in contractu super vniuersitate celebrato ut patet· ff· de edili edic· l· itaq; et· l· se· ut nō glo· c· ti· aum eiusdem et vide cy· c· que res pig· ob· po· l· fi· et bar· ff· de au· et ar· l· si ita

¶ Vniūsitas qualiter sumenda sit ut locum habeat id quod dicitur quedam cū vniūsitate transire que de se specialiter non transirent Vide Jmo· et Jo· an· de nep· ex lr̄is et bar· ff· de priuil' cre· l· assidnus et bal· in ·l· 1· ff· de offi· cius cui man· est mre et in ·l· edicto ad fi· c· de edic· di· adci· toll·

¶ Vniuersitas potest in vno residere ut patet in c· vnico ne se· va· li· vꝝ· et ·ff· quod cuiꝰ vniuer· no· l· 1· in fi· quod limita ut nō bar· dele· 1· si grece vno retinet nomen vniuersitat' etiam si nulla res in hereditate remanserit ·ff· de sta· li· l· si heredi· x· et de pecu· l· peculiū ·ff· priuil' et de v̄· sig· l· hēditat' appellacio

¶ Vniūsitas nō pōt excari q̄liter aut or̄ eā fiat execuc̄o vide Jn no· de sen· ex· q̄ue

¶ Vniuersitas et collegiū qn̄ et per quem possit in negtia constitui et an vnus uel plures possint alios de vniuersitate in negtia constituē Jta q̄ illis negligentibus venire possint pn̄tes vnus uel plures ad actum ad quem alij vocati erāt procedere et qua hora debent vocati comparere Vide plene per do· an· de elec· cū nobis olim v̄· veno ad 2m vꝝ· col'

¶ Vniūsitas et capitlm̄ si constituit syndicū licet in instrō non exp̄mantur nomia singulorū sed dicatur talis vniūsitas uel tale capitlm̄ constituit talem syndicum valet constitucio si est appositum sigillum vniūsitatis uel capituli et hoc opat'

aūtas sigilli nō Jo·an· in addi· spe· in n·de sin·ſ·1·v·quid si in aliquo Idem si non est sigillum sed apponitur nomen decam ut si dicatur decanus et capīm constituūt ic Nam talia procuīa ad mittit curia romana nō Jo·an·de hys que fi·a pla· quanto bal· indistincte dicit q non est necessaria expressio nois Jta nō ipe in pace constancie ·ſ·dampna Vide bar·in·l·1·de albo scri· qui distinguit inter vniuersitatem magnam et paruam ut ꝓmo casu exꝑm debeant 2° non Vide oño oldra· osilio xcix·

¶ Vniuſitaſ maior ps si quid facit alys nō vocaſ nō valet nō bar·in·l· nulli in fine ·ff·quod cuiꝰ vni no·

¶ Vniuſitas uel collegiū si non habet rectorem debet conuocari per antiquiorem in collegio et si vocati non vadūt potest procedē ad actū ad quem vocati sunt nō Jmo·de ma· et obe· c·1· et bar·in·l·1·de alstri· nisi altēr de consuetudine data esset potestas conuocandi nō Jo·an· in dicto c·1·de ma·et obe· Cessante aūt consuetudine dato uel statuto non videtur q per vnū possit vniuſitas uel collegiū conuocari nisi sit maior dignitate uel ordine ut epūs ut sentire videtur Jo·an·de elec· cum nobis olim v·venio ad ꝑmū vi·col v·venio ad 2m ix·col et si omēs sunt ptes non potest eoꝝ ps aliam partē conuocare nisi vocantes sint due partes totius vniuersitaſ uł collegy ut nō ibidē Jo·an·

¶ Vniuersitas qū congregatur debent vocari omēs maiores xvij·annis siue sint māsculi siue femelle seu femīe et tuto res mīoꝝ et filie familias habitantes seorsum aꝑte nō Jmo· de no·op·nū·cū ex inuncto in fi·

¶ Vniuſitas tūc demū tenetur ex delicto qū per omēs de vniuſitatē uel ꝑ maiorem ptem est omiſſ et qū processit cōis cor deliberacio de mittendo illud delictum alꝰ si deliberacio nō processit tenentur ut singuli non ut vniuersi fm bar·in l·aut facta ·ſ·fi·ff·de pe· qui pro hoc allegat tex· in·l·semp ſ·si in sepulchro·ff·qō vi aut dam et glo· in·l·aliud ·ſ· refertur de re iuſtu die q etiam si non ꝑcessit deliberacio tenet vniuersitas eo ipō q omēs de vniuſitate uel maior pars fecit quia in dubio nomine vniuersitatis fecisse videtur et censet ac intelliguntur et iste est tex· in dicto ·ſ· refertur et ·ff· de inimici·l· quod maior nec aliquo iure cauetur q talis cōi cacio consilij requiratur non obstaī ·ſ· si in sepul· quia ibi loquitur in pluribus delinquentibus qui non constituebāt alꝰ vniuſitatem quod patet ex tex· qui dicit q si cōicāt consilio

et delinquerunt quilibet tenetur insolidum go sequitur q nō
facierebant als vniuersitatem qua forte erant de diuersis vniuersi
tatibus uel si erant de una non erat maior pars vnius vniu
sitatis flm diceret tex· quemlibet eorū insolidum teneri qua
nullus eorum singulariter sed qđ vniuersitas tenetur per·l·
sicut·ff·i·ff· quod cuoq; vniu·et·l· in tantū·ff· vniuersitat
ff· de re·diui· Non ob·glo· in dicto·ff· refertur que dicit q si
vocata vniuersitate per turbam uel campanam uel voce pco
nia maior pars aliquid facit tota vniuersitas fecisse videtur
quia non proptēa concludit q sine vlla vocacione si maior
pars aliquid facit vniuersitas fecisse non videatur bene fateor q
vocacio est euidens signū q nomīe vniuersitatis fit quod agi
tur et euidencius signū est qū cōcilio prius consilio id agi
tur de qua cōcacione consilij loquitur glo· in·l· si quis in
tantam C· vnde vi in vij·q·Et si dicatur q fm p̄missa non
erit dare casum quo illi de vniuersitate delinquant ut singu
li qū sunt maior pars vniuersitatis Respondetur q vmo si
ip̄i dicant se id facere nomine ꝓprio et non nomine vniuer
sitatis dut ergo exp̄mūt q nomine vniuersitatis agūt aut q
nomīe proprio aut nichil exp̄mūt ꝓmo casu planū est q
vniuersitas tenetur 2° q singuli delinquentes 3° casu eo ꝓpō
q maior pars fecit nomine vniuersitatis fecisse videtur et ad
ipam quod factum est refertur iste est tex· in dicto·ff·refertur
et in hanc partem declinat glo· in dicta·l·sicut·ff·i· tenendo ul
timam opi· que semper censetur esse opinio glosatorus et
illa tenenda est ut nō bal· in·l·si mater tua C· ne de sta· de
fune·

¶ Vniuersitas tota tenetur ex delicto maioris partis tene
tur eciam ex delicto officialiū quos elegit nō Jo·an·de symo·
dilectus q·ad fi· Item tenetur ex delicto vnius de vniuersita
te si id ratum habet uel si monita non emendat uel emen
dari faciat nō Jo·an·de sen·ex· et ꝓmo casu qū maior pars
delinquit fit execucio contra omēs eciam qui delicto non cō
senserunt nec als propt̄ difficultatem probacionis delictum
remaneat impunitum fm hosh·Jo·an· et do·an· in dicto c·di
lectus Cuius contrarium dixit bar· in·l· aut facta·ff·fi·ff·de
pe· Vide fran·de zabar' in cle·i·de penis in·ff· ciuitas de pe·
li·vi·

¶ Vniuersitans priuilegio non gaudent eciam intitulan̄
artem et professionem vniuersitatis exerceant actu Jdō scolaēs

et doctores studiorū non gaudent priuilegio vniſitatis ſtudij niſi legunt et ſtudeant nō bar· in ·l· qui ſub pretextu C· de ſa· ſanc· ec· et in ·l· 1· C· de colle· et carto· pa· li· vj· et ulc̄ illos tex· optime facit C· de epi· et de· l· generaliū et de aduo· diuidi· l· p hanc Vide bar· in ·l· fult ·ff· de tella· mlt· et de pe· aut facta ·ſſ· tempus et bal· in auc̄· habita v· ſequitur in tex· ſcolaribus ij· car·

¶ Vniuerſitas an poſſit agē pro iniuria uel damno ſuo ciui uel ſubdito ſibi illat' Vide ſub verbo dns ·ſſ· 1· et vide ·j· ſſ· vniſitas ciuitat'

¶ Vniuerſitas ſi eſt diuiſa quia forte vna pars expulit aliā an illa que eſt intra uel illa que eſt extra poſſit ſtatuta facē vel ſyndicum obligare Vide bar· in ·l· omēs ppti my· cle v· ij· quero de mlh· et nūc et in ·l· ſi quis aſi· ſſ· fi· dele· 1· et bal· in ti· qui· mo· feu· amit· c· 1· in prin· v· pone ciuitas et de pace et eius via c· 1· in prin· ſuper verbo pro tali pro ceſſu

¶ Vniuerſitas ciuitatis caſtri uel ville et eciam quilibet de vniſitate poteſt agere pro hys fiendis que ad honorem vniuerſitatis tendunt licet in vilitatem alterius vergant ut patri in legato relicto paupibus uel puellis maritandis quia honor eſt ciuitat' q' pauper non vadant mendicando et puelle non vadant hincinde vagando ·l· ciuitatibus in prin· l· ſi qd delictum dele· 1· et ibi nō p bar· et bal· Idem nō bar· in tractatu alimentoū

¶ Volo hoc verbū importat liberam voluntatem Ideo ſi dat' mihi facultas eligendi quem volo poſſum eligē indignū ſeo ſi electio conferatur in arbitriū meū quia intelligitur de arbitrio boni viri Idem ſi detur mihi facultas eligendi quē dignū putauero nō bar· dele· ij· et plenius in extrauagāti ad r̄primendum ſuper verbo videbitur Vbi autem datur alicui libera ptās non intelligitur q' poſſit aliquid facere contra iura ſcripta ut nō per glo· et do· an· in c· 1· de offi· or· et vide ſub ūbo arbitriū

¶ Volo p hoc v̄bū volo eſſe heres inducitur adicio heredit' Sed ſi dico volo eligē talem per hoc non infertur electio niſi p̄ceſſerit deliberacio nō bar· dele· 1· l· fin electionem et p bal· in ·l· ciues ppios et de ſū· tri· et plenſſime p do· an· in c· ex litis de ſpon·

¶ Vox qui habeant vocem in capitulo et qui non Vide in de·

y. de eta. et quali. et in de. h. e. n. in glo. Intelligo dicti q̃ vocem non habent mĩores xiiij. annis masculi et monachi nec conuersi layci in ecclesijs regularibus uel monasterijs de elec. ex eo li. vj. in tex. et glo. super uerbo tacitr Sed in hospitalibus et locis vbi non sunt nisi conuersi layci illi habẽt vocem et possunt sibi eligẽ magrm et rectorem ut nõ in dicto c. ex eo in glo. super verbo clericas Idem etiam in locis in quibus sunt conuersi clerici et layci si est consuetudo prescripta q̃ etiam conuersi layci admittantur ut ibi nõ in glo. fe mine vero profesle hñt vocem in capitlo statim cum sint etatis xij. annorũ de elec. indẽpnitanby in prin. li. vj.

¶ Vocẽ nõ hñt in electiõe impuberes excoicati suspensi irregulares et nõ obstitus in sacris nõ Jo. an. de elec. quia ꝑ sup ubo debent

¶ Voces duas potest quis habere in eodem capitulo q̃n hr̃ duo in eccla bñficia que si esset diuor quilibet eor hret vnã vocẽ nõ Jo. an. et do. an. de re iudi. cũ olim

¶ Votum si quis facit de intrando religionem licet nõ dicat quã cogitur vnam ex approbatis intrare nõ Jo. an. Fm Jn no. in c. ex pte de censi.

¶ Vsq; an hec dictio stet exclusiue uel inclusiue Vide Jo. an. i c. i. de or. cog. ab epi. et cy. in. l. a calligato. ff. de nup. Item vide archi. in c. si gracios de ẽpt li. vj. sup ubo usq;

¶ Vsufructuarius an vere possideat Vide sub ubo possessio. ff. possideri an possit

¶ Vsurarius manifestus dicitur ille qui coram notario ec extraudiciaaliter confitetur se vsurariũ nõ do. an. de coha. de vrã xxxj. col et est glo. in c. q̃q̃ de vsuris li. vj.

¶ Vsurarius non agit cont vsurariũ de vsuris c. quia frust. vsurarius si est clericus suspendit a bñficio obtento et repellitur ab obtinendo de pmo est casus in c. preterea de vsuris ibi tñ loquitur de vsurario moñito non desistente de 2o est casus in c. Inter dilectos in prin. de excess. priela. Ibi tamẽ loquitur de vsurario manifesto Item vsurarius promoueri non debet xlvij. di. c. i. et statim deponi potest ut nõ glo. xiij. q. uj. clerici

¶ Vsurarius est ꝑ se infamis ut nõ per glo. cy. et bal. in. l. improbũ C. ex qui. ca. infa. ij. licet but. dicat ibi q̃ nõ ꝑ se sed p sñiam infamatur et infamis est inhabilis ad dignitatem ut in regula infamibus et nõ bal. de vsura

rio infame in dicta ·l· improbū licet dicat de vsurario manifesto tñ idem videtur in non manifesto cum et ille infamis sit et idem cy· et bal· dicāt in eadem ·l· Vbi dicāt q; cū hodie omis vsura sit prohibita et consequenter sit improbū semus quilibet vsurarius est infamis sive sit manifestus sive non et ita debet intelligi c· inter dilectos de excess· pla· quod loquitur de vsurario manifesto ut subaudiat̄ maxīe et qđ ibi dicat̄ collacōm vsurario de dig'tr facta irritandam debet exponi ·i· irritam nullitandam et ita exponit ibi host·

¶ Vxor si adulteriū mittit dotē uel donacōm pp nupcias pdit et eas vir lucratur Sed si vir de adulterio nō excipit sive non accusauit non potēit heres eius cont̄ mulierē totem uel donacōm pp nupcias repetentē de adulteio excipere nō do· an· in c· plerūq; de dona· int̄ vi· et vx· et bar· in ·l· rei uxorate ·ff· heredi v· mor· ff· so· ma·

¶ Vxori acquīritur dominiū rei empte de pecunia sua p virū si vir non est soluendo als secus ut nō bar· in ·l· si ut pponis C· de rei uen· Sed glo· xij· q· vj· aplicos dicit simpliciter dominiū acquiri uxori et idem dicit glo· in c· inquirendū de pecu· dc· et Vide ibi Jo· an· et do· an·

¶ Vxori an debeantur alimenta ab heredibus viri mortuo viro. Vide sub vbo alimenta que miserationis

¶ SANCTIO· est constitucio pena vallata ut dicit archi· in c· statutū de rpt li· vj· in vbo sanctionem

¶ Et sic est finis huius Repertorij Scriptum per me Georgiū Newburg' de Newburga, proxima die post diem sēti Galli Anno Millesimo quadringentesimo quīquagesimo octauo

1458

214.